

New Testament

Mofu, North Language

North Mofu - Bible - New Testament

Matiyew	3
Mark	84
Luk	135
Zaŋ	220
Mber ma Maslaŋ hay	281
Deriwel a Romenŋ hay	357
Deriwel tsəfəmey ana a Korintienŋ hay	391
Deriwel ma tsetsew ana a Korintienŋ	424
Deriwel a Galat hay	445
Deriwel a Efeziyenŋ hay	457
Deriwel a Filipienŋ hay	468
Deriwel a Kolosienŋ hay	476
Deriwel tsəfəmey ana a Tesalonisienŋ hay	484
Deriwel ma tsetsew ana a Tesalonisienŋ hay	492
Deriwel tsəfəmey ana a Timotey	496
Deriwel ma tsetsew ana a Timotey	506
Deriwel a Tit	513
Deriwel a Filemonŋ	517
Deriwel a Ebrew hay	519
Deriwel ma Zak	543
Deriwel ma Piyer tsəfəmey ana	552
Deriwel ma Piyer ma tsetsew ana	561
Deriwel ma Zaŋ tsəfəmey ana	567
Deriwel ma Zaŋ ma tsetsew ana	576
Deriwel ma Zaŋ ma makar ana	578
Deriwel ma Zud	580
Deriwel ma Apokalis ma Zaŋ	583

North Mofu - Bible - New Testament

Matiyew

Matiyew 1

Baba tete ma Yezu hay

(Lk 3.23-38)

- ¹Neney na deriwel ma mezley ma baba tete ma Yezu Kriste hay, bəzey ma David, bəzey ma Abraham.
- ²Abraham ma yawa Izak, Izak ma yawa Zakob, Zakob ma yawa Zuda ta malam nga hay.
- ³Zuda ma yawa Fares ta Zara, maya ta na Tamar, Fares ma yawa Esrom, Esrom ma yawa Aram.
- ⁴Aram ma yawa Aminadab, Aminadab ma yawa Nason, Nason ma yawa Salmon.
- ⁵Salmon ma yawa Boz, may nga na na Rahab, Boz ma yawa Zobed, may nga na na Rut, Zobed ma yawa Zesey.
- ⁶Zesey ma yawa bay dūhwa na David, David ma yawa Salomon, may nga na na ngwas ma Uri.
- ⁷Salomon ma yawa Robowam, Robowam ma yawa Abiya, Abiya ma yawa Aza.
- ⁸Aza ma yawa Zozafat, Zozafat ma yawa Zoram, Zoram ma yawa Oziyas.
- ⁹Oziyas ma yawa Zowatam, Zowatam ma yawa Akaz, Akaz ma yawa Ezekiyas.
- ¹⁰Ezekiyas ma yawa Manasey, Manasey ma yawa, Amon, Amon ma yawa Zoziyas.
- ¹¹Zoziyas ma yawa Zekoniyas ta malam anga hay. A hələmata bəzey ma Israyel hay a Babilon na, da har ana nga na tok.
- ¹²A dəba ma ma hələmata ba a Babilon na, Zekoniyas ma yawa Salatiyel, Salatiyel ma yawa Zorobabel.
- ¹³Zorobabel ma yawa Abiyud, Abiyud ma yawa Eliyakim, Eliyakim ma yawa Azor.
- ¹⁴Azor ma yawa Sadok, Sadok ma yawa Akim. Akim ma yawa Eliyod,
- ¹⁵Eliyod ma yawa Eliyazar, Eliyazar ma yawa Matañ, Matañ ma yawa Zakob.
- ¹⁶Zakob ma yawa Zozef, zel ma Mariya na ma da yawa Yezu, ma zəlamar Kriste ana.

¹⁷Me mbəsley ta tabiyaha me bəzey ma hwađ hay tok na: zla ka Abraham kasl ka David na, kurow kava fađ. Ka David kasl ka ma hələmata bəzey ma Israyel hay a Babiloŋ na, kurow kava fađ satsa. Da me həley ta a Babiloŋ kasl ka Kriste ana, kurow kava fađ satsa.

A badəmara ma da yawa ma Yezu a Zozef

¹⁸Nəkafama me zley ma yawa ma Yezu Kriste. Mariya may ŋga na na, kokwa ma Zozef. Arka, amba ŋga ka zəga na, a da sərafa na bəzey da hwođ ta gədaŋ ma Mesəfrey Kokwođ ana.

¹⁹Zel aŋga na Zozef ana na ndaw dzerey aha, a wuđey ma babələda tek ta guma na ma ndaw hay ka tsənadama kakay, a wuđey ma mbəđar mey ta masasudok aha.

²⁰Andza ŋga ka dzala tsoy na, arka madurlam ma Bay'ərlam ma ɓar vaw da dey mesəney, ma ləvar: "Zozef bəzey ma David, ka da wesey ma zəga Mariya 'ay đek ka ŋgwas aha zlay, hərway bəzey ŋga na da hwođ ana na, a sawa ta gədaŋ ma Mesəfrey Kokwođ ana.

²¹A da yawa bəzey mawal aha, ka da pafama mezəley ŋga na na, Yezu, hərway a da buwatərawa ndaw ma səkway ŋga hay ba da meŋgəsey ta hay."

²²Tek a nenedey tabiyaha a da key andza ha na, ma ka ndesley andza Bay'ərlam ma tsərawa ta huđa mey ma ndaw sek ana:

²³Nəkafama, bəzey a da təđar a vaw a dem slaw aha, a da yawa wawa, a da pafama mezəley ŋga na na, Emanuwel, ka ləva na "Bay ma Bəla ta lakwa".

²⁴Andza ma me pərkey ŋga na, Zozef me key andza na ma madurlam ma Bay'ərlam a hana ma ləvar ana: ŋga ma zəga kokwa ŋga a 'ay ŋga.

²⁵Amana ka dzəmam vaw kakay, ha ŋga ma yərawa wawa ŋga mawal aha, ma pafa mezəley ŋga na Yezu.

Matiyew 2

Ndaw ma sərada me zazərey wurzla hay a səmawa ma da tsəraɓa guma a Yezu

¹A yəmərawa Yezu da Betlehem ma Zudey, da har Erod ŋga bay đuhwa na. Nəkafama ndaw ma sərada me zazərey wurzla hay, ma səmawa da bəzay lam a Zeruzalem na,

²arka ma tsəham: "Bay đuhwa na ma zuif hay ma yəmərawa ekəđey ana na, ŋga ka waray? La ma nəkadəmərawa wurzla ŋga na ma sləlaw a da bəzay lam, la səmawa ma da gərdey ka mey dey ŋga."

³Ka mey a nenedey wayna na, bay đuhwa na Erod me dzəmey ka vaw, ta ndaw ma Zeruzalem ahiya dzay tabiyaha.

⁴Ŋga ma kusata baba ɗuhwa na me key kuley ana hay tabiyaha, ta ndaw me sesəkey mewey ma səkway, ma tsəhafata slam ana ndaw ma vaha 'ar ana na, ma yaha na, ka waray?

⁵Ma mbəɗafəmara kava: “Da Betlehem ma Zudey, hərway na ndaw sek ma windərawa na na:

⁶Kah Betlehem, dala ma Zuda, dey ta kava kah na wuraw bəzaha ma dala ma Zuda kakay, hərway bay a da bawa da kah, a da tsəkura Israyel, səkway ɗaw.”

⁷Arka Erod ma zəlata ndaw ma zazərey wurzla na hay ta masasudok aha, ma tsəhafata har ma wurzla na ma batar vaw ana;

⁸arka ma sləradata a Betlehem, ta ma ləvatar aha: “Dawam da tsəhəmərawa wawa na haya hayaha, kendzey aza kuray ka ndzafama ba na, aza ka bədəmaya tey, i daway i da gərdawa ka mey dey ŋga tiyatsa.”

⁹Ka guma ma bay ɗuhwa ha na hana ma tsatar ana na, taya ma zəgam tsəved; nəkafama wurzla ta hana na, ma nəkadəmərawa ma sləlawana na, ma kəlatar ka mey, ma daway a da lətsey na, ka slam ma wawa na ŋga da huɗa na.

¹⁰Andza ma nəkadama wurzla na na, a datar 'ar bəza kakay.

¹¹Ma fuləkwam a 'ay ana, ma nəkadama wawa na, ta Mariya may ŋga, ma gərdam, ma namar dəba. Ma wurama akwetey ta hay, ma vəlamar tek ma hayaha: gura, tek me bəzləmey me zey hayna, kaw mal me fəɗey ka vaw.

¹²Arka, Bay'ərlam ma bədatara da dey mesəney ka da mam ta tsakay ma Erod sazlay. Ma dawam tek ata a dala ta, ta tsəved mekelehe.

Zozef ta Mariya a hwadama Yezu a Ezipte

¹³A dəba ma ma daw ta ba na, nəkafa madurlam ma Bay'ərlam ma bar vaw a Zozef da dey mesəney; ma ləvar: “Lətsey, zəga wawa na ta may ŋga, hwam a Ezipte. Ndzey da huɗa kasl ka pas a ɗaw ma da tsəkaba guma mekelehe, hərway Erod a da səpa wawa na, ma da kəɗa ba vagay aha.”

¹⁴Zozef me lətsey, ma zəga wawa na ta may na, ma hwam tek ata ta dəvad aha a Ezipte.

¹⁵Ŋga ma ndzawa da huɗa, ha kasl ka memətsey ma Erod, ma aza ka ndesley andza na ma Bay'ərlam ma tsərawa ta huɗa mey ma ndaw sek ana: I zələrawa bəzey ɗaw na, da Ezipte.

Erod a bazlata wawa hay da Betlehem

¹⁶Arka andza Erod ma nəkada ndaw ma zazərey wurzla a ŋga na hay ka pətənama ba na, mevel ma tsar kambəlaɓa, ŋga me slərey ka da sləmata wawa hay ba da Betlehem ta sa ma dala ŋga na sa na hay tabiya ha, mendzey ma wawa

hay tabiya ha kasl ka mevey tsew, zla da har ma ndaw ma zazərey wurzla hay ma badəmara na.

¹⁷Kəḏey tok na, me ndesley na andza ma ndaw sek Zeremi ma tsərawa na:

¹⁸"Vəḏe ma ḏay ma tsənawa da Rama, ma tuway ta sesermey aha zadāḏa: Rasel a tuway wawa ŋga hay, a bədey vaw kakay, hərəway wawa ŋga hay dasakay."

Ma mawa ta da Ezipte a Nazaret

¹⁹A dəba ma memətsey ma Erod na, madurlam ma Bay'ərlam ma bar vaw a Zozef da dey mesəney da Ezipte.

²⁰Ŋga ma ləvar: "Lətsey, zəga wawa na ta may ŋga, zəgey tsəveḏ me mey 'ar a dala ma Israyel, hərəway ndaw ma səpam ma da kəḏa wawa na na, ka mətsam tsoy."

²¹Zozef me lətsey, ma zəga wawa na ta may ŋga me mey a dala ma Israyel.

²²Ama andza ŋga ma tsənada ba Arkelaws bay aha da Zudey da veḏ ma baba ŋga Erod na, ŋga me wesey ma daway a huḏa. Arka andza ma Bay'ərlam ma badara da dey mesəney na, ŋga ma daway a dala ma Galiley

²³arka ŋga ma sawa me ndzey da wuraw ana daha a zəlamar Nazaret; hərəway aza ka ndesley andza ma ndaw sek me ləvawa na: A da zəlamar na ndaw Nazaret.

Matiyew 3

Zaŋ Batist a zəlata ndaw hay ma ka mbəḏadama mendzey ta

(Mk 1.2-6; Lk 3.1-6; Zŋ 1.19-23)

¹Da har ana ŋga na na, Zaŋ Batis ma tsarawa, a tələkey mey da palah ma Zudey:

²"Mbəḏadama mendzey kwar ba, Slala ma 'ərlam ka gurawa ba."

³Ndaw sek Ezayi a tsawa na ka ŋga, ŋga me ləvey: "Vəḏe ma ḏay a tsənawa da palah, ləmadama buwal ma Bay'ərlam. Ləmadəmara tsəveḏ aŋga hay dender dender."

⁴Zana ma Zaŋ ana me pey ka vaw na, ma mbez ma zlegweme, ma dzuwa ha hərəp da bəzay hwoḏ ta kanda ma həzlay. Tek aŋga me zəmey na hwayok ta 'uwam ma ley.

⁵Arka na ndaw ma Zerulem hay, ma Zude, ma dala ma Zurdeŋ hay tabiya ha ma dawam ka tsakay ŋga.

⁶Zaŋ tok na a dzuhəbadata a yam da wayaŋ ma Zurdeŋ, taya tey na a badama menḡəsey ta hay.

Zaŋ a zəley ndaw hay ma mbəḏada mendzey

(Lk 3.7-9)

⁷Andza nga ma nəkadata Fariziyen hay ta Sadusien hay hadadzidzay, a səmwaha ma da dzuhəbey vaw da har anga na, ma ləvatar: “Gwalay ma kutsesl edey hay, ma bakwar wewer ma da ləhey da metsey mevel ma Bay'ərlam ma da sawa na na way?”

⁸Ekədəy na kam tek na, ma bada ha mbədada me mendzey kwar ba na;

⁹ka da dzalam ka 'ar vaw kwar ana me ləvey: ‘la na, baba la na Abraham tsa zlay’. Hərway i badakwar, ngwa nenedy hay na, Bay ma Bəla a slafa ma təradata bəzey ma Abraham ahiya.

¹⁰Ekədəy na zlambda ma wa vaw aha tsoy, ma da rətsey salslasləlay ma vədə tek hay, mendzey ma vədə ma tek ma yam bəzey hayakakay ana hay na, a da rətsəmata ba, a da kuyadəmata ba a waw.

Medzuhəbey da yam ta medzuhəbey da waw

(Mk 1.7-8; Lk 3.15-18 Zɛ 1.24-28)

¹¹”Yah na, i dzuhəbadakwar na a yam, ma bada ma mbədəy mendzey, ama ndaw ma da sawa da dəba daw ana na, gədan aha a fənaya: i da ndaw aha ma tsukwadara tahərak anga da sek kakay. Nga na a da dzuhəbadakwar na da Mesəfrey Kokwod ana ta waw.

¹²Vəley nga me kəfey daw ma zəga ha da har, a da petsey gəlan anga. Daw hayna na a həla a dey. Ama dzandzar ana na, a da kakəra ba da waw me mətsey kakay ana.”

Zaɛ a dzuhəbada Yezu a yam

(Mk 1.9-11; Lk 3.21-22 Zɛ 1.29-34)

¹³Arka Yezu ma tsarawa, a sawa da Galiley ha kasl a Zurdeɛ ka tsakay ma Zaɛ, ma nga ka dzuhəbada a yam.

¹⁴Zaɛ a wudəy akwa na ma mbədər mey, ma ləvar: “Ma da dzuhəbadaya dzadzak na kah tok na, ka sawa ka tsakay daw ma i ka dzuhəbadaka na ma mey mey?”

¹⁵Ama Yezu na ma mbədər kava: “Ekədəy na mbəkada ka key andza ha, tədə nga lama i da ndasladama dzerey tabiyaha na andza ha.” Arka na nga ma mbəkada ka key andza ha.

¹⁶Andza ma dzuhəbadama ba na, Yezu ma bawa da yam. Arka ndasl ma 'ərlam me ndzeslədəy, nga ma nəkada Mesəfrey ma Bay ma Bay Bəla a hardawa ha andza hwoɔgwam ma sawa ka nga.

¹⁷Arka Vədə ma day ma tsənawa da 'ərlam a ləvey: “Nenedy na Bəzey ma mey 'ərev a daw, ma daya 'ar na nga, i ma wala na.”

Matiyew 4

Setene a pafa wuiya ka Yezu

(Mk 1.12-13; Lk 4.1-13)

- ¹Arka na Mesəfrey Kokwod ana ma dahəda Yezu a palah, ma aza Setene ka pafa wuiya.
- ²A dəba ma me key sumaya nga dəvad kokurow fad, rəpas kokurow fad na, may ma tsafa.
- ³Arka ndaw me pey wuiya ma gurafa, ma ləvar: “ Hadaw kah Bəzey ma Bay ma Bəla na, ləvatar a ngwa na dey hay ka təram peŋ aha kwa.”
- ⁴Ama nga ma mbədafara: “Ma winda ha da Mewindey Kokwod ana hay na: ndaw a ndzey na ta tek me zəmey dada kakay, amana ta guma ma bawa da huɗa mey ma Bay ma Bəla ana hay tabiyaha na.”
- ⁵Arka Setene ana hana ma dada a Zeruzalem, wuraw kokuwod ana, ma pada ka 'ar ma 'Ay me key Kuley .
- ⁶Arka ma ləvar: “Hadaw kah Bəzey ma Bay ma Bəla na, kəley a gwadaw, hərway ma winda ha na: ‘a da vəlatar slam har a madurlam aŋga hay kavəday dek, ka ndawəmaka a har ata, ma aza kah ka da tsey metsembef ta ngwa hay zlay.”
- ⁷Yezu ma ləvar: “Ma winda ha da Mewindey Kokwod ana hay tiyatsa na: Ka da həlafa suwet ka Bay’ərlam, Bay dek zlay.”
- ⁸Arka Setene ma zəga satsa ka 'ar ma mamba sololo ha, ma bafara har ka slala ma bəla hay tabiyaha ta maram a ta adzay,
- ⁹ma ləvar: “Tek a nenedey hay tabiya ha na, i da vələdaka, hadaw ha gərdey ba, ha naya dəba ba na”
- ¹⁰Arka Yezu ma ləvar: “Daw ba Sataŋ edey! Hərway ma winda ha na: Ka da nar dəba na a Bay’ərlam, Bay dek, ka da kar kuley na a nga aslota.”
- ¹¹Arka Setene a hana na ma mbəkada Yezu. Madurlamhay ma səmawa ka tsakay nga, ma vələmar tek me zəmey.

Yezu ma zlar a mber aŋga da Galiley

(Mk 1. 14-15; Lk 4.14-15)

- ¹²Andza Yezu ma tsənada Zanŋ nga da danŋay na, nga ma daw tənŋa a Galiley.
- ¹³Nga me lətsey ba da Nazaret, ma daw mendzey tənŋa da Kafarnawom, wuraw na ka mey ma bəlay ma Galiley, da dala ma Zabulonŋ ta Nefətali.
- ¹⁴Ma ka ndesley andza ma ndaw sek Ezayi ma tsərawa na:
- ¹⁵”Ngwa ma Zabulonŋ ta Nefətali, buwal ma tsakay ma bəlay, dala ma diya ma Zurdeŋ, Galiley mezlezleŋ tsəved ma ndaw bəra na hay!
- ¹⁶Səkway na ma ndza ha da ləvaŋ ana, ka nəkadərawa waw me nəkey dey dūhwa ha ba. Ma ndaw ma ndza hiya da dala ma ləvaŋ ma memətsey ana hay na, waw me nəkey dey ka sləlaw ba.”

17A zəgawa zla da na ŋga na na, Yezu ma zlar me tələkey mey waya: “Mbəfadama mendzey kwar ba, Slala ma 'ərlam ka gura ba”

Yezu a zəley gawla ŋga faɗ ana tsəfəmey ana hay

(Mk 1.16-20; Luk 5.1-11)

18Andza Yezu a daway aha ka mey ma bəlay ma Galiley na, ma nəkadata ndaw hay tsew ta malam aŋga, Simoŋ na ma zəlamar Piyer ana, ta malam aŋga Andrey, a kəlam aha zəva ta hay a bəlay: taya ndaw me həley kələf hay.

19Yezu ma ləvatar: “Səməwa səpəməya bəzay, i da təradaƙwar ndaw me həley ndaw hay ahiya.”

20Arka tsana ma mbəkadama zəva ta hay ŋgudək, taya ma səpamar bəzay.

21Me gurey ka mey satsa na, ma nəkadata ndaw hay tsew ta malam aŋga: Zak bəzey ma Zebedey ta malam aŋga Zaŋ, taya da kombiwal andza baba ta Zebedey, a ləmam aha zəva ta. Ŋga ma zəlata.

22Taya na ŋgudək ma mbəkadama kombiwal ata ta baba ta adzay tsana, ma səpamar bəzay.

Yezu a ta ndaw ma kusa ahiya

(Mk 1.39; Lk 4.44; 6.17-18)

23Arka Yezu ma hala dala ma Galiley tabiyaha, a tatəkadata ndaw hay da 'ay me duley mey ta hay, a tələkada mey ta Mey Hayna Wayna ma Slala ma 'ərlam, a ndaladata ndaw dzedzey ana hay tabiya ha, ta ndaw ma təra na hay, da walaŋ ma səkway.

24Tek aŋga na hay me key na me pey mey, me husey a dala ma Siri tabiyaha. Ma sadəmərəwa ndaw ma kam tsetseh ana hay, ma ndalamam ta dzedzey gle gle ma sadata banay: ndaw ta fakalaw da 'ar ana hay, ndaw bəzey kiya ma katar ana hay, ta ndaw ma mbara vaw ana hay, arka ŋga ma ndaladata.

25Ndaw ana ma kusa na hay tabiyaha a səpamar bəzay deɓ deɓ. Ndaw ana hay na, a səməwa na da Galiley, da Dekapol, da Zeruzalem, da Zudey ta ndaw ma diya ma wayaŋ ma Zurdeŋ hay.

Matiyew 5

Yezu a tatəkadata gawla ŋga hay ka 'ar ma mamba

(Mk 3.13; Lk 6.12-13,20)

1Andza Yezu ma nəkadata ndaw ana ma kusa hiya na hay na, ŋga me tsəley a mamba, ŋga me ndzey ɗar. Gawla aŋga hay ma gurafama.

2Ŋga ma zlar me tsey guma, ma tatəkadata:

3”Ndaw ta mevel ma ndaw mbarga na hay na taya da wuiya zləna, Slala ma 'ərlam ma vələha ma ta.

⁴Ndaw lɛfɛdɛdɛ ana hay na, taya da wuiya zɛna, a da ndzafama dala. andza na ma Bay'ɛrlam ma lɛvatara na.

⁵Ndaw ma tuway ana hay na taya da wuiya zɛna, a da bɛdadɛmata.

⁶Ndaw may ma tsatar, ma harta hiya ta dzerey ana hay na, taya da wuiya zɛna, a da rɛham.

⁷Ndaw na ndaw hay ma kɛmatar da vaw ana hay na taya ta wuiya zɛna, hɛrway a da kam da vaw tey.

⁸Ndaw na ta mevel tsɛzɛlakka na hay na, taya da wuiya zɛna, a da nɛkadama Bay ma Bɛla ta dey ta.

⁹Ndaw na ma kam mber ma zozoy hay na, taya da wuiya zɛna, a da zɛlamata na bɛzey ma Bay ma Bɛla ahiya.

¹⁰Ndaw ma kadɛmata tatakway hɛrway ma dzerey ana hay na, taya da wuiya zɛna, Slala ma 'ɛrlam ma vɛla ha ma ta.

¹¹Ka da ndzam da wuiya, kendzey andza a tsadɛmakwar, kwa andza a kadɛmakwar tatakoy, a tsafɛmakwar so ha ka tek haya kakay ana hay tabiyaha hɛrway daw na.

¹²Ayaw, ndzam da wuiya, ndzam perkeke, hɛrway masa kwar da 'ɛrlam ma paha dɛhwa ha, zɛna, akwa a kadɛmatɛrawa tatakoy ta ndaw sek ana hay, ma da husawa ka kuray ana na, andza ha.”

Mandanɛ ta waw me nɛkey dey

(Mk 9.50; 4.21; Lk 14.34-35; 8.16; 11.33)

¹³Kuray na mandanɛ ma dala hay. Kendzey andza mandanɛ a vɛdɛy sakay na, a da tɛradama ka vɛdɛy na ta mey sa mey? Tsoy a nefey sakay, sɛnɛy; sey a batɛkwadama na a bɛla, ndaw hay a halam ta 'arra.

¹⁴Kuray na waw me nɛkey dey ma bɛla hay. Wuraw ma kaha tsanɛ ka 'ar ma mamba na, a kɛzley kakay.

¹⁵Kendzey a kam waw ka lalam na, ma da hwarkwafa 'uwanɛ kakay sɛnɛy, ama na a padama na tsanɛ ka slam ma luwey lalam, ma ka nɛkatar dey a ndaw na da 'ay ana hay tabiya ha.

¹⁶Andza ha satsa na, waw a kwar ka wudɛy ka slam dey ma ndaw hay, ma ka nɛkadama tek a kwar hayna hay ma kam ana na, ka hasɛkadɛmara bɛzay a Baba kwar na da 'ɛrlam ana.

Yezu ta mewey

¹⁷Ka da dzalam da 'ar a kwar, i sawa na ma da mbɛzɛladata Mewey hay, dakay na guma ma ndaw sek hay kakay: i sawa na ma da mbɛzɛladata kakay, amana ma da ndasɛladata.

¹⁸Hɛrway i bɛdakwar dɛrka na, ha aza ka me ndɛvey ma ndasl ma 'ɛrlam ta dala na, kwa tek aslɛta, kwa tek ketekwɛdɛy ma da devesey da Mewey na, dakay ha kasɛ ke me ndɛvey ma bɛla.

¹⁹Zla ekədey, ndaw ma mbəzlada kwa na bəza na ketekwədey ana da walaŋ ma mey ma mewey edey hay na, ma tatəkadata ndaw hay ka kama andza ha na na, a da ləvam bəza ha ketekwədey da Slala ma 'ərlam na ŋga. Dzadzak na, ndaw ma ka tərre, ma tatəkadata a ndaw hay ka kam andza ha na na, a da ləvam dūhwa ha da Slala ma 'ərlam na ŋga tok.

²⁰Hərway i ləvakwar ekədey na: haɗaw dzerey kwar me key ka fəna ma ndaw me sesəkeyMewey ana hay, ta na ma Fariziyen hay kakay na, ka da fuləkwam aha a Slala ma 'ərlam kakay.

Me kədey ndaw vagay aha ta me pədey mbəlor a vaw

(Mk 11.25; Lk 12.57-59)

²¹Kuray ka tsənadama ba, a ləvamatərawa a baba tete hay na: Ka da kədey ndaw vagay aha zlay. Zləna ndaw ana ka kədey ndaw ba vagay aha na, a zəgama a slam ma sariya.

²²Ama yah ekədey, i ləvakwar: Kwa way way ma kafa mevel ka malam aŋga tsana, a zəgama ka slam ma sariya; kwa way way ma ləvar a malam aŋga: 'kah na dəla ha na', a zəgama ka slam ma sariya dūhwaha. Ndaw ma ləvar a malam aŋga: "ar me mbədey na', kassla ma dada a waw ma labaha na.

²³Kendzey ka da da tek ma ger a dek ka ŋgwa kuley na, haɗaw ka da dzala ka slam ana, dugwan ma malam edek ka kah daha na,

²⁴mbəkada tek ana hwoɓ ka slam ma ŋgwa kuley ana, daway da pədəmawa mbəlor a vaw, dazladəmərawa mey ana ba, ta malam edek dāgay. A dəba na na, mawa, vələdara tek edek a Bay'ərlam tok.

²⁵Kendzey ka dawam aha a slam ma sariya ta ndaw dugwan edek na, səpey tsam tsam ma dazladama mey ba, zləna, dakay na ndaw dugwan ana hana na a da vələdaka a har ma ndaw me key sariya, ndaw me key sariya tey a da vələdaka a har ma sowedzey, sowedzey tey a da kələdaka a daŋgay.

²⁶Ayaw dərka na, i ləvaka ekədey: dāda a da kələdəməkawa ha da huɗa kakay, ha ka pas edek ma wurəka tərre ta sisey a dzay ana.

Yezu me tsey ka me key madama

(Mt 18.8-9; Mk 9.43,47-48)

²⁷Kuray ka tsənadama ba a tsəmawa na: Ka da key madama zlay.

²⁸Ama yah ekədey i ləvakwar: kwa way way me nəkey dey zur zur ka ŋgwas na, ka key madama tsoy ta ŋgwas ana, da mevel aŋga.

²⁹Haɗaw dey ma har zəmay dek a vahaka ba a meŋgəsey na, tsursla, kələda ba dərəŋ ta kah, hərway ŋgama mezəvey ma vaw dek asləta ka zədey, ta neney kah ma da daw ta 'ar edek adzay kərəm, a waw ma labə ha na na.

³⁰Hadaw har zəmay dek a vahaka ba a menğəsey na, rətsa, kələda ba dərəŋ ta kah; hərway ɲgama mezəvey ma vaw dek asləta ka zədəy, ta neneŋ kah ma da daway ta 'ar edek adzay kərəm, a waw ma laɓa ha na na.

Yezu me tsey ka me bəley ɲgwas

(Mt 19.7-9; Mk 10.4-5, 10-12; Lk 16.18)

³¹Ka slam naŋgar ma tsa ha na: hadaw ndaw a da bəla ɲgwas aŋga na, ka kar deriwel ma me bəley vaw a har.

³²Ama yah ekədəy, i ləvakwar: kwa way way ma bəla ɲgwas aŋga na, a kələda ɲgwas ana a madama -sey a zəga ɲgwas ana na, kendzey Mewey a wudəy kakay. Ndaw me zəgey ɲgwas ma bəla ha na na, a ndəbey madama.

Yezu a tsey ka me mbədəy

³³"Kuray ka tsənadama ba satsa, a ləvəmatar a baba tete hay na: 'Ka kar masəfaya a me mbədəy dek ana zlay, ama na ka tek ma me mbədəy dek ana ka slam dey ma Bay'ərlam ana.'

³⁴Ama yah ekədəy i ləvakwar: dafa ka da mbədəm tizlay tabiyaha: kwa ta ndasl ma 'ərlam na, ka da mbədəm zlay zləna, hərway koriwal ma Bay ma Bəla,

³⁵kwa ta dala zlay, hərway slam me pey sek aŋga, kwa ta Zeruzalem zlay, hərway wuraw ma Bay dūhwa ha.

³⁶Kwa ta 'ar edek na, ka da mbədəda zlay, hərway ka slafa ma tərada mbez 'ar edek asləta babara ha, dakay na zezeŋ aha kakay.

³⁷Kendzey ka tsam guma na, ləvam: 'Ayaw na, 'ayaw', a'ay na, 'a'ay'; sa na tabiyaha, a sawa na da ndaw wewer."

Yezu me tsey ka me mey gandaf

(Lk 6.29-30)

³⁸"Kuray ka tsənadama ba, a tsəmawa na tsosl dey na, tsosl tey! Tsoy sler na, tsoy tey!³⁹Ama yah ekədəy, i ləvakwar: ka da madəmatara gandaf ma ndaw sewed zlay. Dzadzak hadaw ndaw ka kələka marawa ba, ka tsakay sləmay ma har zəmay na, badara naŋgar sa.

⁴⁰Ndaw me wudəy ma dadaka a slam ma sariya ma da zəgadaka gabak edek ba na, gəradara ka zəga ta dawra na dzay.

⁴¹Kendzey ndaw a təkaka dāy kəsadaya sek gabal na, dawam sek gabal tsew dzay ta ɲga na tok.

⁴²Ndaw a tsəhafaka tek na, vələr. Ndaw a wudəy me dedədəy tek ka kah na, ka da mbədar dəba zlay."

Yezu me tsey ka me wudəy ndaw dugwan hay

(Lk 6.27-28; 32-36)

⁴³”Kuray ka tsənadama ba, a tsəmawa na: ‘Wuɗa ndaw ka tsakay ɗek ana, ndaw dugwan a ɗek na ka da ŋgɛlada dey zlay.’

⁴⁴Ama yah ekəɗey i ləvakwar: wuɗəmata ndaw dugwan a kwar hay, ɗulafəmata mey ka ndaw ma kadəmakwar tatakoy ana hay,

⁴⁵ma kuray ka da tɛram ɗərka na bəzey ma Baba kwar da 'ɛrlam ahiya, hɛrway ŋga na, a slɛradɛrawa pas aŋga na, ka ndaw seweɗ ana hay, ta ndaw kokwoɗ ana hay dzay; a pawa yam na, ka ndaw dzerey ana hay, ta ndaw dzerey kakay ana hay dzay.

⁴⁶Hɛrway haɗaw ka wuɗam na ndaw ma wuɗəmakwar ana hay dada na, ka da ndzafam masa na ka mey sa mey tok? Ndaw me tsekeley dzaŋgal hay tekeɗe na, a kam aha andza ha tey seŋgey.

⁴⁷Haɗaw ka tsəmatar guma na a malam a kwar hay dada na, ka kam tek me rɛzley ndaw aha da huɗa na na waray tok? Ndaw na Zuif ahiya kakay ana hay tekeɗe na, a kam aha andza ha tey seŋgey.

⁴⁸Kuray tok na, ka da tɛram na kɛrem kokwoɗ a hiya, andza Baba kwar da 'ɛrlam, ŋga na kɛrem kokwoɗ aha na.”

Matiyew 6

Yezu me tsey ka sadaka

¹” Wan daw ka vaw me key tek ma kuley kwar ka slam dey ma ndaw hay me bey ta vaw aha zlay, dakay na, masa kwar da har ma Baba kwar da 'ɛrlam na dakay.

²Kendzey ka key sadaka na, ka da wuɗey ka vaw, andza ma ndaw ta 'erneh da mey tsew ana hay, ma kam da 'ay me ɗuley mey hay, ka buwal ɗuhwa na hay, ma ndaw hay ka hasəkadəmatara bəzay ana, zlay. I ɓadakwar ɗərka na: taya na ka ndzafama masa ta tsoy.

³Kah ekəɗey na, kendzey ka key sadaka na, kwa har gula ɗek na ka sɛrada tek ma har zəmay ɗek me key ana zlay,

⁴ma sadaka ɗek ana ka ndzey da masasudok, arka Baba ɗek ma nəkada tek eɗek a hana me key da masasudok ana na, a da madaka.”

Yezu me tsey ka me ɗuley mey

⁵Kendzey ka ɗulam mey na, ka da kam andza ma ndaw ta 'erneh da mey tsew ana hay, zlay; taya a wuɗam me ɗuley mey na, ta me lətsey da 'ay me ɗuley mey hay, ka mezlezleŋ tsəveɗ hay, ma ndaw hay ka nəkadəmata. I ɓadakwar ɗərka na: taya na, ka ndzafama masa ta tsoy.

⁶Ama kah ekəɗey, kendzey ka wuɗey me ɗuley mey na, fuləkwey a ver a ɗek, wuɗey mambaw ka vaw, ɗular mey a Baba ka tsakay ɗek ana da masasudok.

Arka na, Baba dek a nekada tek edek ana hana da masasudok ana na, a da madaka.

⁷Kendzey ka fulam mey na, ka da madama bezay ma guma dey hadadzidzay andza ma ndaw Zuif ahiya kakay ana hay zlay; a dzalam da 'ar ata na, i tsakwar guma hadadzidzay na, azambay a da tɔba.

⁸Ka da kam andza ma ta tizlay; zɔna, hɔrway amba kuray ka tsɔham tek ana na, Baba kwar ana a sɔrada tek a kwar ana ma wudam ana.

Baba lakwa

(Lk 11.2-4)

⁹Kuray tok na, fulam mey na andza neney: Baba lakwa kah na da 'ɔrlam ana, hayna badatara a ndaw hay tabiya ha na kah ana na way.

¹⁰Hayna sadɔrawa Slala dek. Hayna tek edek me wudey ana na ka key ka dala andza na da 'ɔrlam ana.

¹¹Vɔlandɔrawa tek me zɔmey ma tesedey na ma sandar ana.

¹²Safandar yam ba ka menɔsey la ma kɔmaka na, andza la na tiyatsa ma safɔmata yam ka ndaw ma nɔsɔmandar ana hay.

¹³Ka da mbɔkafandar har ka pɔtɔnɔmandar zlay. Amana lɔhadandɔrawa ba da har ma Ndaw me pɔtɔney ndaw ana.

¹⁴Akwa na, hadaw ka safɔmata ha yam ka menɔsey ma ndaw hay na, Baba kwar ma 'ɔrlam a da safakwar yam tiyatsa;

¹⁵ama hadaw ka safɔmata ha yam ka ndaw hay kakay na, Baba kwar ma 'ɔrlam a da safakwar aha yam ka menɔsey kwar hay kakay tey.

Yezu me tsey ka sumaya

¹⁶Kendzey ka kam aha sumaya na, ka da kam magwam andza ma ndaw ta 'erneh da mey tsey ana hay zlay: a hɔbam 'ɔrdey na, ma bada na, ndaw hay ka sɔrafɔmata a kam ahasumaya. I badakwar dɔrka na: taya na ka ndzafama masa ta tsoy.

¹⁷Ama kah ekɔdey na, kendzey andza ka key aha sumaya na, wetsey wurdey a 'ar, pɔra dey ba,

¹⁸ma ndaw hay ka sɔrafɔmaka ka key aha sumaya zlay, amana Baba dek nɔga daha da masasudok ana; Baba dek ma nekada da masasudok ana na, a da madaka.

Yezu me tsey ka zleley da 'ɔrlam

(Lk 12, 33-34)

¹⁹Ka da kwarsam zleley ma dala zlay, hɔrway tol hay ta mamok hay a zɔmama ba, ya mahal hay a slɔlama 'ay a hulama ba.

²⁰Ama haya kwarsam na zleley ma 'ɔrlam, hɔrway da hudɔ na, kwa mamok, kwa tol a zɔmama kakay, kwa mahal hay a slɔlama 'ay a hulama kakay.

21Hərway da slam ana zleley dək ŋga da huɗa na, mevel edek a da key na da huɗa tiyatsa.

Yezu me tsey ka waw me nəkey dey ma vaw

(Lk 11.34-36)

22Lalam ma vaw na dey. Kendzey dey dək hayaha na, vaw dək tabiyaha kərem na a da key na, da waw me nəkey dey.

23Ama, haɗaw dey dək haykakay tey na, vaw dək tabiyaha kərem, a da key na, da ləvaŋ tey. Haɗaw tok na waw me nəkey dey da kah ana, ləvaŋ aha na, a da tərey na, ləvaŋ waray!

Bay'ərlam tsukufu, sumkwo daw?

(Lk 16. 13)

24Daɗa ndaw a slafa me key gawla ma 'ay, da 'ay ndaw hay tsew kakay: dakay na, ka rəsa ndaw naŋgar ba na, a da wuɗa ndaw naŋgar; dakay ka dzəmama mey ba ta ndaw naŋgar na, a da rəsa ndaw naŋgar. Ka slafama me key mber ma Bay ma Bəla, ta na ma sumkwo kakay.

Yezu me tsey ka me pey 'ar

(Lk 12. 22-31)

25Nəkafama i ma tsakwar andza neneɣ na, hərway ka da dzalam 'ar ka mendzey kwar, ka tek a kwar ma da zəmey, kwa ka vaw kwar ana: i da pam ka vaw mey zlay. Mendzey na, a fəna tek me zəmey kakay daw? Tapay ma vaw kwar ana na, a fəna zana me kəley ka vaw kakay daw?

26Nəkam dey ka dīyeŋ ma 'ərlam hay: a sləkam kakay, kwa a tsuwam kakay, a kəzlam tek a dey kakay; amana Baba kwar da 'ərlam a vəlatar aha tek me zəmey. Ka fənəmata dīyeŋ hay pew pew kakay daw?

27Ndaw da walaŋ a kwar ma slafa ma səkada mendzey ŋga nekədəy, ta 'ar aŋga me dzeley na, way?

28Dagay ka dzalam 'ar ka zana na, ka mey? Nəkafəmata ka meverzey ma tek hay da kusof a gəlam na teŋgey; a yam vaw kakay, a dəmam gogumay kakay,

29i ləvakwar: Salomon ta 'ar aŋga da maram aŋga tabiyaha tekeɗe na daɗa ka slafa me pey zana andza ma meverzey naŋgar asləta da huɗa kakay.

30Haɗaw Bay ma Bəla a kəlatar zana ka vaw a guzer hay da ley andza ha na, tesedey na taya daha, medew na a da kuyadəmata a waw na, a kuray na a da vəlakwar a fəna kakay daw, kuray a neneɣ ta me pey 'ar nekədəy ana hay.

31Ka da dzəmam ka vaw ta me ləvey aha: i da zəmakwa mey? I da sakwa mey? Dakay na i da kəlakwa ka vaw mey zlay.

³²Tek a nenedey tabiyaha ma sɔpa tessle mandzara me sesɔkey vaw na, ndaw Zuif ahiya kakay ana hay. Zlɔna Baba kwar ma 'ɔrlam na, a sɔrada tek a kwar ma sakwar tabiya na hay sengey.

³³Haya sɔpam ka mey na, Slala ma Bay'ɔrlam ta dzerey ŋga, arka sa na hay tabiyaha na a da vɔladɔmakwar ka 'arra.

³⁴ka da dzɔmam ka vaw, medew na i da kam tengey zlay. Medzeley 'ar ma medew na, ka ndzara a medew ana tɔŋga. Ka meney ka meney na, me yey vaw ŋga na, a sley ɗa.

Matiyew 7

Yezu me tsey ka sariya me key ka ndaw

(Lk 6. 37-38, 41-42)

¹" Ka da kam sariya ka ndaw zlay, aza Bay'ɔrlam ka da kafakwar sariya zlay tey.

²Hɔrway sariya kwar ana, ma kafɔmata ka ndaw hay ana na, a da kafɔmakwar na andza ha tey. Gwada kwar ma wadɔmatara tek a ndaw hay ana na, a da wadɔmakwar da huɗa tey.

³Dagay ka zerɗey guzer da dey ma malam eɗek na, ka mey? Duŋgwazl da dey ɗek ana na, ka sɔrafa ha tɔŋga ɗaw?

⁴Dagay ka lɔvar a malam eɗek: 'Äada, i zɔgadɔkawa guzer ba da dey ɗek', na tengey? Azlakwa duŋgwazl da dey ɗek ana tok na!

⁵Kah ndaw mbaɗa ha zlɔna, kuɗa duŋgwazl ba da dey ɗek ana ɗagay, azambay ka nɔkada dey haya hayaha, ma zɔgadɔrawa guzer na da dey ma malam eɗek ana tok."

⁶" Ka da vɔladɔmatara tek ma kuley hay a gɔdey hay zlay. Ka da kuyadɔmatara tek ma wuiya kwar hay a gaduru hay zlay, zlɔna a da ndarslɔmata ba, arka a da mbɔɗafɔmakwar dey na, a da ŋgɔrdɔmakwar."

Ma ɗuley mey a Baba

(Lk 11.9-13)

⁷"Tsɔham, aza a vɔlɔmakwar; sɔpam, aza ka ndzafam; fam, mambaw aza a wuradɔmakwar.

⁸Akwa na, kwa way way a tsɔhey na, a vɔlamar. Ndaw ka sɔpey ba na, a ndzefey. Ndaw ana ka fey mambaw ba na, a wuradɔmara.

⁹Dagay andza ndaw ana da walaŋ a kwar, kendzey wawa ŋga a tsɔhafa peŋ na, a da vɔlar ŋgwa na, way?

¹⁰Dakay na kendzey a tsɔhafa kɔlef na, a da vɔlar govaŋ ɗaw?

11 Kuray edey sewed ana hay tekefe na, ka sɛradama me vɔley tek hayna hay a wawa kwar hay tok na, sakwa Baba kwar ma 'ɛrlam a da vɔlatar tek hayna a ndaw ma tsɛhafama na hay sakay tok daw?"

Yezu a bada tsɛved ma daway 'ay Bay'ɛrlam

(Lk 6.31)

12 "Ana tok na, tek a kwar tabiyaha, na kuray ma wudam ndaw hay ka kadɛmakwar ana hay na, kadɛmatara a taya na tey: hɛrway nened na Mewey ta ndaw sek hay."

Tsɛved hay tsew

(Lk 13.23-24)

13 "Fulɛkwam na ta mambaw na tsɛzlehehe na. Mambaw zlepetem ana ta tsɛved na fatata na na, a dada ndaw a slam me zɛdey. Ama har a vatar a ndaw hay na, a dawam na, ta huɗa.

14 Mambaw ma daway a mendzey na, tsɛzlehehe ha, tsɛved ana na ma ngadɛtsa ha, arka ndaw ma ndzafama na hay na, nekɛdey dada."

A sɛradama vɛde ma tek na ka bɛzey nga na

(Mt 12.33; Lk 6. 43-44)

15 "Wam daw ka vaw hɛrway ma ndaw sek malɛwaday ana hay. A sɛmawa ka tsakay kwar na, a tɛradama vaw na, tɛban ahiya, ama da huɗa na taya dɛvar ahiya a buwam ndaw.

16 Ka da sɛradɛmata ba tsana, ka mber a ta na hay ma kam ana. Dada ka ngɛlam gwanah da vɛde dzɛgew daw? Dakay na duwaz da vɛde hweleleɗ daw?

17 Kɛdey tok na, mendzey ma vɛde ma tek hayna na a yam bɛzey ta na haya hiya. Amana vɛde ma tek dzedzey ana na, a yey bɛzey haya kakay ahiya tey.

18 Vɛde ma tek hayna na a yey bɛzey haykakay ana kakay. Na dzedzey ana tey na, kwa a slafa me yey bɛzey hayna kakay tey.

19 Mendzey ma vɛde ma tek me yey bɛzey haya kakay ana na, a rɛtsɛma ba, a kɛladama a waw.

20 Andza nened tok na ka sɛradɛmata na ka bɛzey ta na hay."

Gawla ma Yezu hayna hay

(Lk 6.46; 13.27)

21 " Ndaw ma lɛvaya: 'Bay'ɛrlam Bay'ɛrlam!' na, da ma fulɛkwada a Slala ma 'ɛrlam kakay, a dafa na, me key tek andza ma Baba daw da 'ɛrlam me wudey ana.

22 Pas ana nga na na, ndaw hay hadadzidzay a da lɛvɛmaya: 'Bay'ɛrlam, Bay'ɛrlam! La tsɛmawa guma andza ma ndaw sek hay na ta mezɛley dek kakay daw? Ta mezɛley dek na, la ka bɛlam fakalaw hay kakay daw? Ta mezɛley dek na, la kam dɛdɛw hay hadadzidzay kakay daw?"

²³Arka i da ləvatar: “Dada i ka sərədəkurawa tikay; kəmaya vaw ba ka tsakay daw, kuray a neney ma kam tek haya kakay ana!”

Yezu me tsey ka 'ay ana hay daha tsew

(Lk 6. 47-49)

²⁴“Kədey na mendzey ma ndaw ma tsənada guma daw a neney hay, i me tsey ana na, ma kada mber na, ma malada nga na na ta ndaw ma dzala 'ar aha, me key 'ay nga ka 'ar ma pəray.

²⁵Yam ma pawa, papəlay aha, ta vavəray aha, me vey ta slam ma 'ay ana hana, amana kwa 'ay ana ka mbəzley kakay. Həway bəzay ma 'ay ana hana, ma ka ha ka 'ar ma pəray.

²⁶Mendzey ma ndaw ma tsənada guma daw a neney hay, i me tsey ana, ma kada mber kakay na, ma malada nga na na, ta ndaw me dzeley 'ar kakay ana, ma ka 'ay nga ka 'ar ma wuyen.

²⁷Yam ma pawa papəlay aha ta vavəray aha na, me vey ta slam ma 'ay ana hana na, ma mbəzlada ba, a da key ma nga na, me zədey dūhwa ha.”

Mazlab ma Yezu

(Mk 1, 22; Lk 4.32)

²⁸Arka andza Yezu ma ndəvada guma nga neny hay me tsey na, ndaw ana ma kusa na hay ma rəzlaya ta metetəkey nga na. kambəlaɓa;

²⁹həway a tatəkadata na andza ma ndaw ta mazlaɓa aha zləna, andza ma ndaw me sesəkey Mewey ta hay tikay.

Matiyew 8

Yezu a ndeley ndaw ana daha malawa ha

(Mk 1.40-44; Lk 5.12-14)

¹Andza Yezu a hardawa ha da mamba na, ndaw ana ma kusa na hay hadadzidzay ma səpamar bəzay.

²Arka na ndaw malawa na daha ma gurafa, me gərdey ka mey dey nga, ma ləvar: “Bay'ərlam, kendzey ka wudəy na, ka slafa ma bazləmafaya malawa daw a neny sengey.”

³Yezu ma tsakafada har, ma ləmar, ma ləvar: “Ayaw i wudəy, tərey ma bazləma ha na” Deɓe ka slam ana tsana, malawa nga na hana na, ma bazləma ha tsoy.

⁴Yezu ma ləvar: “Ndzey tete, dada ka da badara a ndaw zlay. Amana daw da badara vaw a baba me key kuley, vələda tek ma ger ana andza na ma Moyiz ma tsawa kava na. Aza ka da təratar seydey ta ha.”

Me pey 'ar ma bay ma sidzew ana daha

(Luk 7. 1-10; Zɛ 4. 46-50)

⁵Andza Yezu a fuləkwey aha a Kafarnawom na, bay me wey sidzew temere ana daha, ma gurafa, ma kar amboh ma ka dzəna,

⁶ma ləvar andza nene: “Bay’ərlam, gawla ma 'ay dāw ma naha da mbaw, ma mbara vaw aha, a ndelemey aha da mey ŋga dakay.”

⁷Yezu ma ləvar: “Yah na, i daway, i da ndaladərawa dāw?”

⁸Ama bay ma sidzew ana hana hay, ma mbədar kava: “Bay ərlam, yah na dā ndaw aha ma kah ka fuləkwey 'ay dāw dzay kakay, tsey guma ved' aslota tsana, gawla ma 'ay dāw ana a da ndeley seŋgey.

⁹Kədəy yah ana na, dūhwa dāw daha tiyatsa. Ama i wey sidzew hay haɗadɗidzay. I ləvar a naŋgar da huɗa: ‘daway’, na, a daway. A na mekelehe: ‘sawa’, na, a sawa, i ləvar a beke dāw: ‘ka tek edey’, a ka.”

¹⁰Andza Yezu ma tsənada guma ŋga nene na, a mbafa bəza kakay. Arka ŋga ma ləvatar a ndaw ma səpamar bəzay ana hay: “ I bədakwar dərka na, dāda i ka ndzefey ndaw da Israyel me pey 'ar andza nene dakay.

¹¹I ləvakwar satsa, aza ndaw hay haɗadɗidzay a da səmawa da bəzay, da mey ŋgwa, a da ndzafam slam me zəmey hwahwabay andza Abraham, Izak ta Zakob, da Slala ma 'ərlam.

¹²Dzadzak andza ndaw ma da zəmey Slala na hay tok na, a da kuyadəmatərawa a ləvaŋ a bəla. Da huɗa tok na, a da tuwam ta me pədəy sler aha.”

¹³Arka Yezu ma ləvar a bay ma sidzew ana hana na hay: “Daway a mbaw, ka kaka andza ma me pey 'ar edek ana.” Arka gawla ma 'ay ana me ndeley deŋe, da har ana.

Yezu a ndeley mesey ma Pierre

(Mk 1.29-31; Lk 4, 38-39)

¹⁴Andza Yezu me fuləkwey 'ay ma Piyer na, ŋga ma nəkada maya ma ŋgwas ma Piyer ma naha, 'ar a wuzlədar.

¹⁵Ŋga ma ləmar a har aŋga na tsana, 'ar me wuzlədəy ma ndalafa. Ŋga me lətsey, ma tar tek a Yezu.

Me ndeley dzedzey hay ta me bəley fakalaw hay

(Mk 1.32-34; Lk 4. 40-41)

¹⁶Ma hakwad' me key na, ma hələmatərawa ndaw ta fakalaw da 'ar ana hay haɗadɗidzay. A tsey guma ŋga ved' aslota tsana, ma bəlata fakalaw hay. Arka ŋga ma ndaladata ndaw dzedzey ana hay tabiyaha.

¹⁷Ma aza ka ndesley andza ma ndaw sek Ezayi ma tsərawa na: Ŋga ma həlafandakwar me tərey lakwa hay ba, ŋga ma zəgafandakwar dzedzey lakwa hay ba.

Ndaw hay daha a wufam ma səpamar bəzay a Yezu

(Lk 9.57-60)

¹⁸Andza Yezu ma nəkadata ndaw ana ma kusa na hay haɗaɗzidzay ka tsakay nga na, nga ma ləvatar a gawla nga hay: “Tasakwa ta 'ar ma bəlay a diya naŋgar.”

¹⁹Arka ndaw me sesəkey Mewey ana daha, ma gurafa, ma ləvar: “Miter, kendzey ka daway ta waray ta waray na, i səpaka bəzay.”

²⁰Yezu ma ləvar: “Mezerem hay ta 'ay ta hiya da tsəvay, diyeŋ ma 'ərlam hay, 'ay ta hay daha; ama Bəzey ma Ndaw na, kwa slam aŋga, me sesəkey vaw na, dakay.”

²¹Ndaw asləta da walaŋ ma gawla nga hay, ma ləvar sa: “Bay'ərlam, vəlaya tsəved i ka daway ka zlələrawa baba ɗaw ba, ɗagay.”

²²Ama Yezu ma ləvar: “Səpaya bəzay, mbəkadata vagay hay ka zləlam vagay ta.”

Yezu a watar 'ar a vavəray ta bəlay

(Mk 4.31-41; Lk 8.23-25)

²³Arka nga me tsəley a kombiwal, gawla nga hay ma səpamar bəzay.

²⁴Andza tsoy taya ka 'ar ma bəlay na, vavəray ma lawa, yam me tsey ɗaŋgwala, tsoy a wudey ma zəga kombiwal ba a bəzay yam. Da har ana na nga ma nara ha.

²⁵Gawla nga hay ma gurafama ma pərkadama, ma ləvamar: “Bay'ərlam! Haya buwandar zləna! La da zəɗam.”

²⁶Ŋga ma ləvatar: “Dagay ka wasam ka mey? Ndaw a neneŋ ta 'ar me pey nekədey ana hay!” Arka nga me lətsey, ma babətsafata kandza vavəray ta bəlay. Memed me rey ba ɗedek, kwa tek me bəley dasakay.

²⁷A rəzlata ndaw hay kambəlaɓa, ha taya ma ləvam: “Ŋga na na way a way, ndaw a neneŋ ana ha memed ta bəlay ma tsənamar sləmay ana na?”

Yezu a ndeley ndaw hay tsew ta fakalaw ahiya da 'ar

(Mk 5.1-20; Lk 8.26-39)

²⁸Andza Yezu me husey a diya naŋgar a dala ma Gadareniyeŋ hay na, ndaw hay daha tsew ta fakalaw ahiya da 'ar ma bəmawa da tsəvay, ma səmawa ma zlam 'ar. Ndaw hay tabiyaha a wasadəmata ta ndaw ana hana hay. Kwa ndaw ma slafa ma daway ta tsəved ana hana na na dakay.

²⁹Arka taya ma zlamar me wudey, ma ləvam: “Ka wudafandar mey, Bəzey ma Bay ma Bəla, ka sawa ka sləna na, ma da mərgaɗandar amba har ana ka slawa ɗaw?”

³⁰Arka a key har daf, ta slam ana na, welde ma gaduru hay a pədəma ha zəmay.

³¹Fakalaw a hay ma kamar amboh a Yezu ma ləvamar: “Haɗaw ka harandar na, sləradandar a welde ma gaduru a nga na hay.”

³²Ŋga ma ləvatar: “Dawam!” Arka taya na ma bəmawa, ma fuləkwam a gaduru hay; welde ma gaduru hay ma tsəmawa ɗay zla ka ɗay mamba na a bəlay, arka ma mətsam da yam.

³³Ndaw me tsukurey gaduru ana hay ma hwam a wuraw, ma təkəradəmatara a ndaw hay tek ana hana me key tabiyaha ana, ta na ma ndaw ta fakalaw da 'ar ana hay dzay.

³⁴Arka ndaw hay tabiyaha ma bəmawa da wuraw, ma səmawa ma da zlam 'ar ta Yezu. Andza taya ma nəkadama ba tsana, taya ma kamar amboh a Yezu, ma ŋga ka daway ba da dala ata.

Matiyew 9

Yezu a ndeley ndaw ma mbara vaw aha

(Mk 2.1-12; Lk 5.17-25)

¹Yezu me tsəley a kombiwal tok na, ma tasawa ta 'ar ma bəlay ma sawa a wuraw aŋga.

²Arka ma zəgəmərawa ndaw ana daha ma mbara vaw aha, ta merdek aha. Andza Yezu ma nəkada me pey 'ar ata na na, ŋga ma ləvar a ndaw a hana ma mbara vaw ana: “Tete dem a daw, meŋgəsey dek hay ma sa yam ahiya ba.”

³Azlakwa ka slam ana na, ndaw me sesəkeyMewey hay daha nekədəy, taya ma ləvam ka 'ar vaw ta na: “Ndaw a nenedey a key na, a tseɗeyBay'ərlam!”

⁴Andza Yezu ma sərada me dzeley 'ar ata na, ma ləvatar: “Dagay ka dzalam tek haya kakay ana hay da mevel a kwar na, ka mey?”

⁵Ger aha da huɗa na, na waray? Me ləvey: ‘meŋgəsey dek hay ma sa yam ahiya ba na tsukuɗu’, mala me ləvey: ‘lətsey heley ana daw’?

⁶Ekədəy na, ha sərada Bəzey ma Ndaw na, slam har aŋga daha ma sey yam ka meŋgəsey ma ndaw hay ka dala. Arka ŋga ma ləvar a ndaw a hana ma mbara vaw ana: Lətsey, zəga merdek eɗek, daway a mbaw.”

⁷Arka ndaw ana me lətsey ma daway a mbaw ŋga.

⁸Andza ma ndaw ana ma kusa na hay ma nəkadama tek a nenedey na, ma wasam ka vaw. Arka taya ma hasəkadəmara bəzay a Bay ma Bəla ma vələtərawa slam har andza nenedey ana a ndaw hay.

Yezu a zəley Matiyew

(Mk 2.13-17; Lk 5.27-32)

⁹Andza Yezu a daw aha təŋga na, ŋga ma nəkada ndaw ana daha, a zəlamar Matiyew, ma ndzaha da biraw me tsekeley dzaŋgal. ŋga ma ləvar: “Səpaya bəzay.” Matiyew me lətsey ma səpar bəzay.

¹⁰Arka andza Yezu a zəmam aha tek da 'ay Matiyew ana na, a da key na, ndaw me tsekeley dzaŋgal hay haɗaɗzidzay, ta ndaw ma ŋgəsa na hay, ta gawla ŋga hay a zəmam aha tek ka maslətaha.

11Taya ma nekadama andza ha na, Fariziyen hay ma ləvəmatar a gawla ma Yezu hay: “Dagay miter a kwar a zəmam tek ka maslətaha andza ndaw me tsekeley dzaŋgal hay, ta ndaw ma ŋgəsa na hay na, ka mey?”

12Ama andza Yezu ma tsənada na, ma ləvatar: “Me səpey ndaw ma sidem na, ndaw dzedzey ana hay zləna, ndaw zozoy ana hay kakay.

13Dawam da tatəkadama guma neney da Mewindey Kokwoɗ ana hay: ‘I wufey na ndaw me key da vaw a ndaw zləna, kuley kwar ma kəmaya na kakay’. Hərway i sawa na ma da zəley na ndaw ma ŋgəsa na hay zləna, ndaw dzerey ana hay kakay.”

Yezu a mbədafa ka guma ma sumaya

(Mk 2. 18-22; Lk 5.33-39)

14Arka gawla ma Zaŋ Batist hay ma guram ka tsakay ma Yezu, ma ləvamar: “Azlakwa la andza Fariziyen hay la kam sumaya, ɗagay gawla ɗek hay a kam tikay na, ka mey?”

15Yezu ma ləvatar: “Da magurlam me zəgey kokwa na, zel ma kokwa na ŋga daha ka tsakay ta na na, ndaw ma wuna na hay a slafama me ndzey andza da 'ay vagay ɗaw? Ama har ana aza ka da slawa ba na, ka da zəgafəmata zel ma kokwa na ba tok na, azambay a da kam sumayatok.

16Daɗa ndaw ka tepey zana wayna ka na guram ana ba ɗaw? A tapam kakay zləna, na wayna a ndəɗa na gurma na na, meŋgerɗey ana a səkey adiya kakay ɗaw?

17Daɗa ka mbədām zom lelem ana a kulom madzahway aha ɗaw? Haɗaw ka mbədām ba na, kendzey andza zom a mbəsley aha na, a nduhwada kulom ana ba. Arka na masaka ma kulom, ta zom ana adzay. Dzadzak na a mbədām zom lelem ana na, a kulom wayna hay, arka na, kulom ta zom adzay taya daha.”

Yezu a ndalada ŋgwas, ta ma mbələdərawa dem ana daha

(Mk 5. 21- 43; Lk 8.40-56)

18Andza Yezu a tsatar aha guma mba na, arka ndaw ma fada ma bay ana daha, ma gurafa. Ma nar dəba, ma ləvar: “Dem a ɗaw ka mətsey ba ekəɗey ana, ama sawa bazləhafa har na, aza ka səfrey”

19Arka Yezu me lətsey, ma səpama andza gawla ŋga hay.

20Ama ŋgwas ana daha a sey aha banay ta ma guwawa mambaz a key mevey kurow kava tsew, ma gurafərawa ka Yezu ta dəba, ma ləmar a mey ma zana ŋga na.

21Ŋga me ləvey ka 'ar vaw ŋga na: “Haɗaw i husey ba ma ləmar a zana ŋga na tsana, i da ndeley aha ba.”

²²Ama Yezu me mbədey dey, ma nəkada, me lövey: “Tete dem a daw, me pey 'ar edek ka buwaka ba.” Deje ka slam ana hana tsana, ngwas ana me ndeley.

²³Ma husey nga ba 'ay ndaw ma fada na na, ma nəkadata ndaw hay a fam aha fagwom ta mekəsuwey ma ndaw ma kusa ahiya na na, Yezu me lövey:

²⁴“Kadama vaw ba: ma mət̄sa ha kakay, dem ana ma nara ha “ Taya ma saŋgərafama dəla da 'ar.

²⁵Andza nga ma badatərawa ndaw ana ma kusa na hay ba a bəla na, nga me fuləkwey, ma zəga dem ana da har, arka dem ana me pərkey.

²⁶Arka mey ana me pey mey da dala na tabiya ha.

Yezu me ndeley ndaw wulaf hay tsew

²⁷Andza Yezu a daway aha təŋga na, wulaf hay daha tsew ma səpama, ta me wudey aha: “La ka kəmaka da vaw tey, Bəzey ma David !”

²⁸Andza nga me fuləkwey a 'ay na, wulaf ana hana hay ma gurafama. Arka Yezu ma ləvatar: “Kuray ma dzalama na, i slafa ma ndaladakwar daw?” Taya ma mbədamar kava: “Ayaw, Bay'ərlam.”

²⁹Arka nga ma ləmatar a dey ta na, ta me lövey aha: “Ka key andza ma me pey 'ar a kwar ana.”

³⁰Arka dey ta hay ma wuram. A dəba na na, Yezu ma katar say: “Wam daw ka vaw, kwa ndaw ka da sərafa zlay!”

³¹Ama taya na, andza ma bawa ta ba tsana, ma tsam ka nga da dala na tabiya ha.

Yezu me ndeley ndaw mandak aha

(Lk 11.14-15)

³²Andza ma bawa ta ba na, ma sadəmarawa ndaw ana daha ta fakalaw aha da 'ar, a tsey guma kakay.

³³Andza ma harama fakalaw ana ba na, ndaw ana me weley mey kakay ana, ma zlar me tsey guma. A rəzlata ndaw ana ma kusa na hay kambəlaḃa, ha taya ma ləvam: “Dadā ndaw ka nəkada tek ana andza neney da Israyel dakay!”

³⁴Ama Fariziyen hay ma ləvam: “A bəlata fakalaw ana hay na, ta gədaŋ ma bay ma fakalaw ana hay.”

ndaw ana ma kusa na hay a kamar da vaw a Yezu

(Mk 6. 6b, 34; Lk 10. 2)

³⁵Yezu ma halata wuraw dūhwa na hay, ta na bəza na hay tabiyaha, a tatəkadata ndaw hay da 'ay me duley mey ta hay. A tələkada mey ta Mey Hayna Wayna ma Slala ma 'ərlam. A ndaladata ndaw dzedzey ana hay, ta ndaw ma təra na hay tabiyaha.

³⁶Andza nga ma nekadata ndaw hay ma kusa hiya na, a kamar da vaw, hørway ma ndza hiya, ma ya vaw ahiya, ma dawara hiya andza tɔɓaɗ hay mandzara ndaw me tsukurey ta na.

³⁷Arka nga ma lɔvatar a gawla nga hay: “Tek ka hɔvey ba kɔras kɔras, amana ndaw ma mber ana hay na a hɔtsam;

³⁸dulamar mey a bay ma ley ana tok na, ka slɔrawa ndaw ma mber hay, ma da bɔtsadatara 'ar ta tek ana hay.”

Matiyew 10

Gawla ma Yezu kurow kava tsew ana hay

(Mk 3. 16-19; Lk 6.14-16)

¹Andza Yezu ma zɔlata gawla nga kurow kava tsew ana hay na, ma vɔlatar slam har ka mesɔfrey ma zlɔɓa na hay, ma ka harɔmata ba, ka ndaladɔmata dzedzey hay tabiya ha, me tɔrey hay tabiyaha.

²Nɔkafama mezɔley ma maslaɗ kurow kava tsew ana hay: tsɔfɔmey ana na, Simoɗ na ma zɔlamar Piyer ana, ta malam aɗga Andrey; Zak bɔzey ma Zebedey ta malam aɗga Zaɗ;

³Filip ta Bartelemi, Tomas ta Matiyew ndaw me tsekeley dzaɗgal; Zak bɔzey ma Alfey, ta Tadey;

⁴simoɗ ndaw me dzɔɗgɔrey ka dala na, ta Zudas Iskariyot, ndaw ma da hadɔkada Yezu ba na.

Yezu ma slɔradata gawla nga kurow kava tsew ana hay

(Mk 6.7-11; Lk 9.2-5; Lk 10.3-12)

⁵Ndaw a nenedy kurow kava tsew ana hay na, Yezu ma slɔradata, ma tsatar guma a 'ar andza nenedy: “Ka da dam a wuraw ma ndaw Zuif ahiya kakay ana hay zlay, ka da fulɔkwam a wuraw ma Samariteɗ hay zlay.

⁶Dawam hayna 'ar a slam ma tɔɓaɗ ma zɔɗa na hay, ma sɔkway ma Israyel.

⁷Paɗ tsɔved' na, tɔlɔkadama mey na Slala ma 'ɔrlam ka gurawa ba.

⁸Ndaladɔmata ndaw dzedzey ana hay, mbɔladɔmatɔrawa ndaw ma mɔtsa na hay. bazlɔmɔmata malawa hay ba, bɔlɔmata fakalaw hay. Ka ndzafama ma hayaha sana, vɔladama ma hayaha tey.

⁹Kwa ka da zɔgam kwa gura, kwa sumkwo, kwa sulay a dziba, zlay,

¹⁰kwa gabal ma tsɔved' zlay, kwa zana hay tsew zlay; kwa tahɔrak, kwa tapay zlay; hørway ndaw me key mber na, slam har aɗga daha me ndzefey tek me zɔmey.

11 Kuray ka husam ba a wuraw ana, dakay a bərok waray waray na, hayna tsəham na ndaw na ma həla vaw aha, dā ma da ɲgəlakwar ana. Arka tok na, ndzam da 'ay ndaw ana hana na, kasl ka ma da daw kwar.

12 Ka fuləkwam aha a 'ay ana na, tsadəmara guma a ved 'ay ana.

13 Hadaw ved 'ay ana ma həla vaw aha na, zozoy kwar ka ndzey ka ɲga, hadaw ma həla vaw aha kakay tey na, zozoy ana, ka mawa tənɲa ka kuray ana.

14 Hadaw a wudam ma ɲgələmakwar kakay, dakay na a pam sləmay ka guma kwar kakay na, andza ka bəmawa ha da 'ay ana, dakay da wuraw ana na, bəzləmama burhway ana ba ka sek a kwar.

15 I bədakwar dərka na: ta pas ma sariya na, dala mandza Sodom ta Gomor, sariya ta na na, a da key na ɲgama ka na ma wuraw ana ɲga na na.

Yezu a tsey ka tatakoy ma da key

(Mk 13.9-13; Lk 12. 11-12; 21. 12-19)

16 Nəkam dey, i sləradakwar na kal kal andza təbaɲ hay a walaɲ ma dəvar hay. Hayna kam wewer andza ma gwavaɲ, təram ləfedede ahiya andza hwoɔəgwam hay.

17 Hayna wam daw ka vaw ka ndaw hay zləna, a da mbəkafəmakwar har a har ma ndaw ma sariya hay, a da kəɔfəmakwar ta laway, da 'ay me duley mey ta hay.

18 A da dadəmakwar ka 'ərdey ma guverner hay, ta bay dūhwa na hay hərway dāw: a da nəkadama seydewe na, taya ta ndawZuif ahiya kakay ana hay.

19 Andza ka mbəkafəmakwar har tsoy na, ka da dzəmam ka vaw ka guma kwar ma da tsey ana, ma da ləvey tənɲey ana zlay: hərway guma kwar ma da tsey na, ka da ndzafama na, deɲe ka slam ana.

20 Hərway ma da tsey guma na kuray sakay, ama ma da tsey guma da kuray na, Mesəfrey ma Baba kwar ana.

21 Malam ndaw a da mbəkafa har ka malam aɲga a mey ma memətsey. Baba tey a da mbəkafa har ka wawa ɲga; bəza hay tey a da mbəɔafəmata 'ar ka baba ta ta maya ta hay, a da dzuwəmata a memətsey.

22 Kuray tey na, ndaw hay tabiyaha a da ɲgələmakwar aha dey kakay, hərway ma Mezəley dāw. Ama ndaw ana ka mey ta dəba kakay, ha kasl ka me ndəvey ana na, ndaw aɲga na na, a da buwama.

23 Kendzey a harəmakwar da wuraw ana na, hwam a wuraw mekelehe. I bədakwar dərkana, ka da ndasladəmata ha wuraw ma Israyel hay, mandzara Bəzey ma ndaw ka mawa kakay.

24 Ndaw me tetəkey tek na, a fəna miter ɲga kakay; kwa gawla ma 'ay a fəna bay ma 'ay ɲga kakay.

25 Ndaw me tetəkey tek na, akwa a key na, kassla andza ma miter aŋga na tsa; arka gawla ma 'ay tey na, a key na kassla andza ma bay ŋga na. Ka zəlama bay ma 'ay ba Belzebul na, a da zələmata ndaw ma 'ay a hay na, afəna, kakay dāw?

Wesey na ta Bay'ərlam

(Mk 8.38; Lk 9. 26; 12. 2-9)

26 Ka da wasadəmata zlay! Tek ma kəzla na hay a da nəkam. Guma ma tsaya ta masasudok ana hay, a da tsənam.

27 Guma dāw na i ma tsakwar da ləvaŋ ana na, wudadama ta rəpas, na kuray ma tsənadama ta me sesəkwey ana na, taləkadama mey ka mazaŋ.

28 Ka da wasadəmata ta ndaw me kədey tapay ma vaw ana dada, amana a slafama me kədey mezek kakay ana, zlay, wasam haya dzadzak na, ta Ndaw ma slafa ma zəfada mezek ta tapay ma vaw adzay, a waw ma laba na.

29 Ka sisey aslota na, a vələm bəzey dīyeŋ hay tsew kava, kakay dāw? Amana kwa aslota da huɗa a kələwa ka dala, mandzara Baba kwar ka sərəfa kakay.

30 Hadaw kuray ana tey na, kwa mbez 'ar a kwar hay tekeɗe na, ma mbəsla hiya ba tabiyaha.

31 Ka da wasam zlay, hərway ka nafam ka fənəmata bəzey dīyeŋ hay tabiyaha.

32 Kwa way way ma bada ka slam dey ma ndaw hay ŋga ndaw a dāw na, i da bada ka tsakay ma Baba dāw da 'ərlam ŋga ndaw a dāw tiyatsa.

33 Ama kwa way way me ləvey ka tsakay ma ndaw hay waya a sərədaya kakay na, i da ləvey ka tsakay ma Baba dāw da 'ərlam, i sərəda ŋga na kakay tiyatsa.

I zəgawa na zozoy kakay, amana sled ma tsakay

(Lk 12.51-53)

34 Ka da dzalam da 'ar a kwar, i sawa ka dala na, i zəgawa na zozoy zlay, i sawa i zəgawa na zozoy kakay, ama dzadzak na sled ma tsakay.

35 Ayaw, i sawa na, ma da wanəkadata ndaw ka vaw ta baba ŋga, dem ta may ŋga. Ma da wanəkadata kokwa ba ka vaw ta maya ma zel aŋga.

36 Ma da tərey ndaw dugwan na, ndaw ma ved 'ay ma 'ay ana hay.

Ma mətada 'ar ta bay 'ar ma vaw dek ana, me səpey Yezu

(Mk 8.34-35; Lk 14. 26-27; 9. 23- 24)

37 Ndaw ana ma wuɗa baba ŋga, dakay may ŋga a fəna yah na, ŋga na dā ndaw adaw aha kakay. Ndaw ana ma wuɗa wawa ŋga, dakay dem aŋga a fəna yah na, ŋga dā ndaw a dāw aha kakay.

38 Ndaw ana ma zəga tuwaw aŋga ma gazlələha na, ma səpaya bəzay kakay na, ŋga dā ndaw a dāw aha kakay atsa.

³⁹Ndaw ana ka wuda mendzey nga ba na, a da zɛɗada. Ndaw ana ma zɛɗada mendzey nga ba, hɛrway ɗaw tey na, a da ndzafa.

Ndaw ma wam vaw ka maslanj ma Yezu hay

(Mk 9.37,41; Lk 9.48; 10.16; Zɛ 13.20)

⁴⁰Ndaw ma ngɛlakwar na, a ngɛley na yah ana. Ndaw ma ngɛlaya na, a ngɛley na Ndaw ma slɛradyawa na.

⁴¹Ndaw me ngɛley ndaw sek, hɛrway nga ndaw sek aha na a da ndzefey masa ma ndaw sek ana. Arka ndaw me ngɛley ndaw dzerey aha, hɛrway nga ndaw dzerey aha na, a da ndzefey masa ma ndaw dzerey ana.

⁴²I ɓadakwar dɛrka na, kwa way way ma vɛlar yam vɛliyem pal ma taslaha a bɛzey bɛza ha, hɛrway nga gawla ɗaw na, dɛrka na, masa nga a da zɛɗey aha kakay.

Matiyew 11

Gawla ma Zaɗ Batist hay a tsɛham guma ka Yezu

(Lk 7.18-35)

¹Andza Yezu ma ndɛvada ma tsadatara bɛzay ma guma neneɗ hay ba a gawla nga kurow kava tsew ana hay na, nga ma ɗaw ba ka slam ana, ma da tatɛkadata ndaw hay, me tɛlɛkey mey da wuraw ata hay.

²Arka andza Zaɗ nga da ɗaɗgay na, nga ma tsɛnada ma tsam ka tek ma Kriste me key ana hay, nga me kɛley gawla nga hay, ma ka da tsɛhafama:

³”Kah na ndaw aɗga na ma da sawa na tsukuɗu, mala, la ka hutam mekelehe ɗaw?”

⁴Yezu ma mbɛɗatar kava: “Dawam da ɓadɛmara a Zaɗ tek a kwar na ma tsɛnadama na, ta na ma nɛkadama na hay:

⁵wulaf hay a nɛkadama dey ka dɛba, vɛdal hay a halam aha tseriye, malawa hay ma bazlɛma hiya ba. Mandak hay a tsɛnadama slɛmay, ndaw ma mɛtsa na hay a mbɛlɛmawa ha. Mey Hayna Wayna ma ɓa ba a ndaw mbarga na hay;

⁶ndaw na guma ɗaw ma tɛɗadata kakay ana hay na, nga da wuiya!”

⁷Andza a dam aha tek ata na, Yezu ma tsatar ka Zaɗ a ndaw ma kusa hiya na hay: “Dagay ka da nɛkɛmawa da palah ana na mey? Zeleɗ ana, nga na memɛɗ ma ɓɛlada na ɗaw?”

⁸Azɛlakwa ka da nɛkɛmawa na ka mey? Ka ndaw ma kɛla zana mambay ana hay ka vaw ɗaw? Ama, ndaw ta zana mambay ana hay ka vaw ana hay na, taya da 'ay ma bay hay sengey.

⁹Ka da nɛkɛmawa azɛlakwa mey tok? Ka ndaw sek ɗaw? Ayaw, i ɓadakwar, afɛna ndaw sek.

10 Nga ndaw anga na Mewindey Kokwoɗ ana hay ma lɔvafama na: Nɛkafa, i slɛraba maslan a daw ka mey dek, ma aza ka da lɛmadaka tsɛvedɛ, ka mey dek.

11 I bɔdakwar dɛrka na, kerker da walan ma bɛzey ma ngwas hay na, ndaw ma lɛtsa 'ar duhwa ha a fɛna Zan Baptist na dakay. Ama da Slala ma 'ɛrlam na, bɛzey bɛza ha ketekudɛy na, a fɛna nga.

12 Zla da har ma Zan Batist, kasl ekɛdɛy na, a zarafama mey ka Slala ma 'ɛrlam ma sukum, ma buwa na ndaw sukum ana hay.

13 Akwa na mendzey ma ndaw sek hay tabiya ha ta Mewey adzay a talɛkɛmawa mey kasl ka Zan.

14 Hadaw a sakwar kuray ka tsɛnadama hayahaya na, nga na Elyi anga na ma lɛvam a da sawa na.

15 Kendzey slɛmay ma ndaw ana daha na, ka tsɛnada!

16 I da wadata ndaw ma bɛla neney hay na, ta way? Ma meley nga na na ta bɛza hay ma ndza hiya ka dala ma wasa, a zɛlama aha bɛza hay mekele hiya:

17 "La ka fɛmɛkuraba fogwom ba, amana kuray ka gɛrvam kava kakay. La ka kɛlɛmukuraba walay vagay ba, amana ka wudam ma tuwafɛmandar kakay."

18 Da ma sawa ma Zan na, a zɛmey tek kakay, a sey zom kakay, ka lɛvafama "ar a mbɛdar'.

19 Bɛzey ma Ndaw ma sawa, a zɛmey tek, a sey zom, a lɛvam: 'Nɛkafama ndaw ma hwoɗ, nga ndaw ma 'ay zom, dzam ma ndaw me tsekeley dzanɗal hay, ta ndaw ma ngɛsa na hay!' Ama ma sɛra 'ar a da sɛrey dzerey aha na da mber anga hay"

Yezu a tuway hɛrway ma ndaw ma pam 'ar kakay ana hay

(Mt 10.15; Lk 10.12-15)

20 Arka Yezu ma zlar ma katar say a wuraw ana, har a var me key zehed anga da huɗa na hay, hɛrway ndaw ma wuraw ana hay, ka mbɛɗadama mendzey ta hay, kakay:

21 "Kah da viya Korazim! Kah da viya Betɛsayda! Hɛrway zehed a neney hay, ma ka hiya da 'ay kwar ana hay na, kendzey ma ka hiya da Tir ta Sidon na, akwatay na ka babuhwam pɛtsaw ba ka vaw, ka kɛlam zana ma burhwa ba ka vaw, ka mbɛɗadama mendzey ta tsoy.

22 Ayaw i bɔdakwar dɛrka na, ta pas ma sariya na, sariya mandza Tir ta Sidon na, a da key ngama, ka na ma kwar.

23 Arka kah tey Kafarnawom, andza a kafaka na, a da tsakafɛmaka kasl ka ndasl ma 'ɛrlam daw? Ka da rɛdɛy na a tsɛvay, ka slam ma vagay hay! Hɛrway zehed a neney hay, ma ka hiya da 'ay dek ana na, hadaw ma ka hiya da Sodom na, akwatay nga daha mba ha tesedɛy.

²⁴Ekəḍefey i badakwar satsa na, ta pas ma sariya na, dala ma Sodom na, sariya nga na na a da key na, ngama ka na ngedek.”

Ma səradata Yezu ta Baba nga

(Lk 10.21-22)

²⁵Da har ana nga na na, Yezu ma zlar a guma me ləvey: “I səmbəraka Baba, Bay’ərlam ma ‘ərlam ta dala, hərway kah ma kəzlafata tek a nenedey hay ba, ka ndaw ma səradata ‘ar ana hay, ta ndaw ma səradata tek ana hay, ma da badatara a ndaw bəza na hay.

²⁶Ayaw, Baba, me wuḍey andza hana, kah ana, ta kokwoḍ eḍek.

²⁷Tek hay tabiyaha ma vələdiyawa na Baba ḍaw. Ndaw ma sərada Bəzey ana na way na, dakay, sey Baba na dada. Ndaw ma sərada Baba na na way na, dakay, sey Bəzey ana dada. Dakay na, sey ndaw ana nga na, Bəzey ana me wuḍey ma badara na.

zəgama dambəla ḍaw

²⁸Səmawa ka tsakay ḍaw, kuray a nenedey tabiya ha, yah na, i da vələkwar me sesəkey vaw.

²⁹Hayna zəgam na dambəla ḍaw, da tatəkam na ka yah, hərway yah na kokwoḍ aha, i ləfedede ha da mevel. Arka tok na, mezek a kwar hay a da sasəkam vaw.

³⁰Ayaw, dambəla ḍaw na, me zəgey nga na na, ger aha kakay. Tek a ḍaw me zəgey ana na, a ləhey tikay.”

Matiyew 12

Yezu a fənar 'ar a mesley

(Mk 2.23-28; Lk 6. 1-5)

¹Da har ana nga na ta pas ma mesley ana daha na, Yezu a tezlerey aha ta ley daw, may ma tsafata ka gawla nga hay, taya ma sarbam 'ar ma daw ma pəḍam.

²Andza Fariziyen hay ma nəkadəmata andza ha na, ma ləvamar a Yezu: “Nəkafa gawla ḍek hay a kam aha tek na ma kam ta pas ma mesley kakay ana.”

³Ama Yezu ma mbəḍatar kava: “Kuray ka dzaṅgama tek ma David me key, ta ndaw aṅga hay, ta pas ana daha, may ma tsafata na, tikay ḍaw?”

⁴Dagay a da fuləkwey a 'Ay me key Kuley ma Bay ma Bəla na teṅgey? Dagay taya ma zəmama peṅ ma 'ar ma kuley ba na teṅgey? Akwa na, kwa nga na, kwa ndaw aṅga na hay na slam har ata me zəmey dakay, ama ma slafa me zəmey na sey baba me key kuley hay dada.

⁵Dakay na, kuray ka dzaṅgama da ḍeriwel ma Mewey, ta pas ma mesley da 'Ay me key Kuley na, baba hay ma kam kuley na, akwa a nḡəsadama mesley ba kakay ḍaw? Amana ka nḡəsam kakay.

⁶Ama i badakwar ekadefey, kaslona na, tek ma fonada 'Ay me key Kuley na daha.

⁷Kendzey hana akwa kuray ka tsenadama bezay ma guma nenev ba na: I wudey na ndaw me key da vaw a ndaw ana zlona, kuley kakay, akwatay na kuray dzuwamata ndaw a nenev malay ta hay dakay ana kakay.

⁸Harway Bezey ma Ndaw na, a war 'ar a mesley."

Yezu a ndeley ndaw ma mbara har aha ta pas ma mesley

(Mk 3.1-6; Lk 6. 6-11)

⁹Da slam ana na, Yezu ma daway a 'ay me duley mey ta, me fulakwey.

¹⁰Azlakwa da 'ay ana hana na, ndaw ma mbara har aha daha da huda. Taya ma tsahafama: "Mewey lakwa a voley tsaved me ndeley ndaw ta pas ma mesley daw?" A key na a saphafama na guma.

¹¹Ama nga ma levatar: "Ndaw ana andza da walaŋ a kwar, tabaŋ aŋga ndekelek aslota, ka koley ba a tsavay ta pas ma mesley na, a daway a badarawa a zegarawa kakay na, way?

¹²Arka ndaw a fona tabaŋ na, a key dey nday? Kadefey na slam har daha me key tek hayna ta pas ma mesley."

¹³Arka nga ma levar a ndaw ana hana na: "Mardada har." Nga ma mardada tsana, har aŋga me ndeley, kal kal andza nangar.

¹⁴Andza taya ma bomawa ba na, Fariziyen hay ma ngelafama mawa, me sepey wewer ma da zofada.

Yezu na gawla ma 'ay Bay ma Bela

¹⁵Andza Yezu ma tsenada ba na, nga ma daw tanga da huda. Ndaw hay hadadzidzay ma saphamar bezay, nga ma ndaladata tabiyaha.

¹⁶Nga ma katar say haya hayaha, mala ka da badama zlay.

¹⁷Ma aza ka ndesley andza ma ndaw sek Ezayi ma tsarawa na:

¹⁸Nakafama ka gawla ma 'ay daw i ma pada na. Nga Bezey ma mey 'erev adaw. Na i ma wala ma daya 'ar ana, i pada Mesafrey daw ka nga. A da bada sariya ma slam har, a ndaw ma dala hay tabiyaha.

¹⁹A da sepey aha dzendzey tikay. A da wudey aha lamba ha kakay. A da tsenadama ha ved ma day nga ka slam me kusey kakay.

²⁰Kwa zelen ma dzangwava ha na, a da pslada ha kakay; kwa waw a zawa hwezeze na, a da metsada ha tikay atsa, ha aza ka kesada slam har a me zegey 'ar ma sled ba dagay.

²¹Ka mezoley nga na ndaw ma dala hay a da pamar dey.

Yezu a beley fakalaw hay

(Mk 3.22-30; Lk 11.14-23; 12.10)

22Arka ma sadəmərawa ndaw ana daha, ta fakalaw aha da 'ar, wulaf aha, a tsey guma kakay. Nga ma ndalada, a da key na ndaw ana hana me tsey guma kakay ana a tsey guma, a nəkada dey.

23Ndaw ma kusa hiya tabiya ha ma rəzla hiya, ma ləvam: “Ndaw a nenedy na bəzey ma David kakay daw?”

24Ama andza Fariziyen hay ma tsənadama andza ha na, ma ləvam: “Ndaw a nenedy a herey fakalaw hay na, ta gədaŋ ma Belzebul bay ma fakalaw hay.”

25Andza nga ma sərada medzeley 'ar ata na, Yezu ma ləvatar: “Slala waray waray ma tsa vaw ha ka 'ar vaw ta na na, a da tərey iden aha. Wuraw ana, dakay ved 'ay ana, ma tsa vaw aha ka 'ar vaw ta na na, a da ndzey aha kakay.

26Hadaw Sataŋ a hara Sataŋ tsəla nga ba na, na nga na na, ma tsa vaw aha ka 'ar vaw nga na: arka slala nga na, a da ndzey na, tengey?

27Azlakwa i herey fakalaw hay na, ta gədaŋ ma Belzebul na, gawla kwar hay a haram na, ta gədaŋ aŋgway tok? Kendzey andza ha na, ma da ka sariya kwar ana na, taya tok.

28Ama hadaw i herey fakalaw hay na, ta gədaŋ ma Mesəfrey ma Bay ma Bəla na, na nga na na, sərafama Slala ma Bay'ərlam ka husafəkurawa tsoy.

29Dakay satsa na, ndaw ana ma slafa me fuləkwey a 'ay ma ndaw gədaŋ aha, ma da həlawa zleley nga na, mandzara ka dzuwada ndaw ana hana gədaŋ ana na, way? Arka tok na, azambay a həla zleley ana, da 'ay nga na tok.

30Hadaw ndaw ana nga ta yah kakay na, nga ndaw dugwan a daw. Ndaw ana ma dzənaya ma tsəhadara 'ar kakay na, a zladada.

31Nəkafama hərway i badakwar na, mendzey ma menğəsey ta me tsedey Bay'ərlam tabiyaha na, me sey yam a nga na daha ka ndaw hay, ama me tsedey Mesəfrey Kokwod ana na, me sey yam nga na, dakay.

32Hadaw ndaw a tsedey Bəzey ma Ndaw na, na nga na na, a safama yam ba; ama, hadaw a tsafa haykakay aha ka Mesəfrey Kokwod ana na, na nga na na, a da safama ha yam kakay, kwa da bəla nenedy, kwa ka bela na ma da sawa ka mey ana.

A sərada ma vəde ma tek na ka bəzey nga na

(Mt 7.16-17; Lk 6.44-45)

33” Padakwa andza vəde ma tek ana, hayaha na, bəzey nga na hayaha tey; padakwa dzedzey aha na, bəzey nga na a da key dzedzey aha tey: hərway a sərada ma vəde ma tek na, ka bəzey nga na.

34Gwalay ma kutsesl a nenedy hay, ka da slafəmərawa ma tsawa guma hayaha na, ta waray? Kuray haya hiya kakay tabiyaha tok na. Hərway huɗa mey a tsey na, guma ma bawa da mevel ana.

³⁵Ndaw hayaha na, da zleley nga hayna na, a bawa tek hayna hay. Ndaw haykakay ana tey na, da zleley nga haykakay ana tey na, a bawa tek haya kakay ana hay tey.

³⁶Ekədəy i badakwar, ta pas ma sariya na, ndaw hay a da sərəfəmata, ka guma ta ma nafam kakay taya ma tsəmawa na.

³⁷Hərway ma da təradaƙa dzerey aha na guma dek ma tsawa na hay, ma da dzuwaka na guma dek ma tsawa na hay”.

A tsəham zehed ka Yezu

(Mt 16.1-4; Mk 8.11-12; Lk 11. 16, 29-32)

³⁸Fariziyen hay, ta ndaw me sesəkey Mewey hay nekədəy, ma ləvamar a Yezu: “Miter, a sandar na, kandar zehed, la ka nəkafama.”

³⁹Yezu ma mbədatar kava: Ndaw ma bəla neneƙ haykakay ana hay, ma kam madama na hay, ma tsəham zehed ana! Akwa na, zehed na, a da vələmar aha mekelehe dakay, a dəba ma zehed ma ndaw sek Zonas na.

⁴⁰Hərway andza ma Zonas ma kawa dəvad makar, rəpas makar da hwoƙ ma kələf dūhwa na ma bəlay na, Bəzey ma Ndaw a da kawa dəvad makar, rəpas makar da hwoƙ ma dala andza ha tiyatsa.

⁴¹Ta pas ma sariya na, ndaw ma Niniv hay a da lətsafəmata ka ndaw ma bəla neneƙ hay, a da dzuwəmata ta sariya, hərway taya na, ka mbədadama mendzey ta ba ka me tələkey mey ma Zonas. Ama ekədəy na, ndaw ma fəna Zonas ka sləna na daha.

⁴²Ta pas ma sariya na, ηgwas bay aha da Bəzay lam a da safatərawa ka ndaw ma bəla neneƙ hay, a da dzuwata ta sariya, hərway nga na ka sawa ba zla da bəzay lam, ma da paba sləmay ka ma sərə 'ar ma Salomoη. Ama ekədəy ka sləna na, ndaw ma fəna Salomoη daha.

Ma mawa ma mesəfrey ma zləba na

(Lk 11.24-26)

⁴³”Kendzey mesəfrey ma zləba na ka bawa ba da vaw ma ndaw na, a daw a heley so lamba ha da slam palah ana hay, me səpey slam me sesəkey vaw, amana ka ndzefey kakay.

⁴⁴Arka a ləvey ka 'ar vaw aƙa na: ‘Nɣama i mey tek a dāw a 'ay dāw aƙa na i ma bawa da huɗa na.’ Andza ma mawa nga na, ka ndzefey ndaw da huɗa dakay, ma patsa ha, ma ləma ha tədə tədə.

⁴⁵Arka a daway a ηgələwa mesəfrey mekele ahiya tsələ haya ahiya kakay a fənama nga sa. Ma fuləkwam, ma ndzam da huɗa. Arka na tek ma ndaw ana hana a zakafa a fəna na tsəfəmey ana. A da key andza ha satsa, ka ndaw ma bəla neneƙ haya hiya kakay ana hay na.”

Ndaw ma ved 'ay ma 'ay Yezu dərka na hay

(Mk 3.31-35; Lk 8.19-21)

⁴⁶Andza Yezu a tsatar aha guma a ndaw ana ma kusa na hay mba na, arka may nga, ta malam a nga hay ma sɔmawa. Taya ma lɔtsɔm aha da bɛla, a wudam ma tsamar guma.

⁴⁷Ndaw ma lɔvar: “Nɛkafa may dɛk ta malam edek hay taya da bɛla, a sɔpam ma tsɛmaka guma.”

⁴⁸A ndaw a hana na, ma sawa ma tsar guma na na, Yezu ma mbɛɔar kava: “Dagay may daw na, way? Malam a daw hay na, way hay.”

⁴⁹Arka nga ma bafata har, ka gawla nga hay, me lɔvey: “May daw ta malam a daw hay na, taya ekɔɔey;

⁵⁰kwa way way me key tek andza ma Baba daw da 'ɛrlam me wudɛy ana, na nga na na malam a daw, malam a daw dingwas ana, may daw na, nga tok.”

Matiyew 13

Yezu a malada bɛzay ma guma nga ta ndaw me slɛkey

(Mk 4.1; Lk 8.4)

¹Ta pas ana nga na, Yezu ma bawa da 'ay, me ndzey ka mey ma bɛlay.

²Ndaw hay haɔɔadzidzay ma kusam ka tsakay nga, ha nga me tsɔley a kombiwal. Nga me ndzey da huɔa ka 'ar ma yam. Ndaw ana ma kusa na hay tabiyaha ma ndza hiya ka dɔkal tok.

Ndaw me slɛkey

(Mk 4.2-9; Lk 8.5-8)

³Nga ma tsatar ka tek hay haɔɔadzidzay, ta ma maladatar ta meley. “Nɛkafama ndaw me slɛkey ma bawa da 'ay nga ma da slɛkey.

⁴Andza a slɛkey aha na, daw ma kuyafa ka tsakay tsɔved, diyen ma 'ɛrlam hay ma sɔmawa, ma ndama ba tabiyaha.

⁵Sa na hay ma kuyafa ka sek pɛray, hahay kava haɔɔadzidzay dakay, ma pɛtsawa tsam tsam hɛrway slam ana sek pɛray aha, slam ma pafa slaslɔlay dakay.

⁶Andza pas ma slɔlawa na, ma bɛtam, ma ngwalam tek ata, hɛrway slaslɔlay ka vaw dakay.

⁷Sa na ma kuyafa 'ay ndak, ndak a hana ma gɔlawa, ma margadɔ daw ana ba.

⁸Sa na ma kuyafa ka slam bobor aha, me nɔhey kava haɔɔadzidzay. Na temere na, na kɔkurow mukwa na, sa na kɔkurow makar.

⁹Kendzey slɛmay ma ndaw ana daha na, ka tsɛnada!”

Yezu a maladata bɛzay ma guma hay ta tek hay na ka mey?

(Mk 4.10-12; Lk 10.9-10)

¹⁰Gawla nga hay ma gurafama, ma ləvamar: “Dagay ka tsadatara bəzay ma guma na hay, ka maladatara ta tek hay na, ka mey?”

¹¹Nga me mbədey kava: “Hərway a kuray na ka vələmakwar tsəved ma sərada tek ma kəzla na hay ma Slala ma 'ərlam ba, ama a taya na, ka vələmatar tsəved tikay.

¹²Hərway ndaw ana tek aŋga daha na, a da vələmar adiya. Arka a da dzəmey na haɗaɗzidzay. Ama ma ndaw ana dakay na, kwa ketekuɗey daha na, a da təbaɗəmara ba.

¹³Nəkafama i maladatara bəzay ma guma na hay ta meley na: hərway a nəkam dey na, mandzara ka nəkadama; a da dzəkam sləmay, mandzara ka tsənadama, ka sərada.

¹⁴Ma ta a da ndesley na andza ma ndaw sek Ezayi ma ləvawa na: Ka da dzəkam sləmay haya hayaha, amana ka da tsənadama ha kakay. Ka da zazəram dey haya hayaha, amana ka da nəkadama ha kakay.

¹⁵Hərway mevel ma səkway a neneɗ na ka tərey ba təɗa təɗa. Taya ma təra hiya andza maragwam da sləmay. Taya wuɗaradama dey ba, ma aza ka da nəkadama ta dey ta zlay, ka da tsənadama ta sləmay ta zlay, ka da sərada da mevel ata zlay, mala ka da mbəɗadama mendzey ta zlay; akwatay dakay na, i ka ndaladata ba!

¹⁶” Ama kuray eɗey hay na, kuray da wuiya zləna, ka nəkadama dey, ka tsənadama sləmay.

¹⁷I baɗakwar dərkana, ndaw sek hay haɗaɗzidzay, ndaw dzereɗ ana hay haɗaɗzidzay, ka wuɗam ba ma nəkada tek a kwar a neneɗ hay ma nəkaɗəmata na, amana ka nəkaɗəmərawa kakay. Ka wuɗam ba, ma tsənada tek a kwar a neneɗ hay ma tsənəɗəmata na, amana ka tsənəɗəmərawa kakay.”

Yezu a wandzaladatar a bəzay ma guma ma ndaw me sləkey

(Mk 4.13-20; Lk 8.11-15)

¹⁸Kuray eɗey tok na, tsənadama bəzay ma guma ma mala ha na ma ndaw me sləkey ana.

¹⁹Andza ndaw ma tsənada guma ma Slala ma 'ərlam, ama a sərada kakay na, Ndaw wewer ana ma sawa, ma kuɗaɗərawa guma na hana, ma sləka ha da mevel aŋga na ba. Neneɗ na andza ma ndaw ma sləka ha ka tsakay tsəved ana.

²⁰Na me sləka ha ka sek pəray ana na, ndaw ma tsənada Guma na, ma təba tsam tsam ta wuiya ha na.

²¹Amana ka pey slasləlay da mevel aŋga kakay, nga na, ndaw ma mendzey nekədey: andza viya ma sawa, dakay a kaɗəmata tatakoy hərway ma Guma na na, a tədey.

²²Na ma sləka ha da 'ay ndak ana na, nga na ndaw ma tsənada Guma na. Amana me dzeley 'ar ma bəla neneɣ hay, ta zleley me pey wuiya ka ndaw, a ngadətsa guma na ba. Arka na, a ndzey na mandzara bəzey ana kava.

²³Na ma sləka ha ka dala hayna na, nga na ndaw ma pafa sləmay ka guma na, arka ma tsənada: arka na, me yey bəzey, na temere na, na kokurow mukwa na, sa na tey kokurow makar ana “

Bəzay ma guma ma daw zay sla

²⁴Arka Yezu ma tsatar ta bəzay ma guma mekelehe ma malaha ta meley ana: “Bəzay ma guma ma Slala ma 'ərlam na, andza ma ndaw me sləkey haləfaw hayna a ley nga.

²⁵Andza ta dəvad ndaw hay ma nara hiya tsoy na, ndaw dugwan aŋga ma daway, ma sləkar daw zay sla a wuzlah ma daw ana, ma daw təŋga.

²⁶Andza daw ana ma pətsawa, ma sawa ta 'ar na, daw zay sla ma sawa ta 'ar tey.

²⁷Gawla ma bay ma 'ay ana hay ma səməwa ka tsakay nga, ma ləvamar: ‘Bay, andza a kafandar ka sləkey a ley dək na daw hayna, kakay dāw? Azlakwa tabiyaha daw zay sla a sawa da huḍa na, da may?’

²⁸Nga ma ləvatar: ‘Me key tek a neneɣ na, ndaw dugwan’ arka gawla ma 'ay hay, ma ləvamar: ‘A saka na la ka dawam, ka kuḍəma ba dāw?’

²⁹Nga ma ləvatar: ‘A'ay, me wesey na, kendzey andza ka kuḍəma ha na, ka da kuḍəmata ba ka vaw ta daw aha dzay.

³⁰Mbəkədəmata ka nəham kamaslətaha, ha aza kasl ka har me tsuwey. Ta har me tsuwey ana tok na, i da ləvatar a ndaw me tsuwey ana hay: tsuwama daw zay sla ba dāgay, mbadama ma da kakəra. Ama daw hayna tok na, kazləmərəwa a dey dāw ana.”

Bəzay ma guma ma bəzey ma bəzan

(Mk 4.30-32; Lk 13.18-19)

³¹Nga ma maladatarə bəzay ma guma mekelehe sa: “Slala ma 'ərlam na kal kal andza bəzey ma bəzan. Ndaw ma zəga, ma daw, ma sləka a ley nga.

³²nga na, serḍede ha da walaŋ ma haləfaw hay tabiya ha. Ama ka pətsawa ba na, a gəley a fənata sa ma vəde ma tek hay tabiyaha da dzerne. A tərey wudez aha, ha dīyeŋ hay a səməwa, a kam 'ay ta ka hawal ana hay.”

Bəzay ma guma ma is da dey ma hapa

(Lk 13.20-21)

³³Nga maladatarə bəzay ma guma mekelehe sa: “Slala ma 'ərlam na, kal kal andza is ŋgwas me zəgey nekədey, ma halbada ta hapa haḍadzidzay, arka na ma mbəslada hapa a hana tabiyaha.”

Dagay Yezu a maladata bəzay ma guma nga hay ta tek hay na ka mey?

(Mk 4.33-34)

³⁴Tobiyaha bəzay ma guma ŋga neneŋ hay na, Yezu a maladatara a ndaw ana ma kusa na hay ta tek hay, zləna, a tsadatara mandzara ka maladatara ta meley kakay na dakay.

³⁵Ma aza ka ndesley andza ma ndaw sek ma ləvawa na: I da wurey mey ma da maladatara guma ta tek hay. I da bada tek na ma kəzla hiya, zla da mezley ma bəla na hay.

Yezu a wandzalada bəzay ma guma ma daw zay sla

³⁶Arka andza Yezu ma mbəkadata ndaw ma kusa hiya na hay ba na, ŋga ma daway a mbaw. Gawla ŋga hay ma gurafama, ma ləvamar: “Wandzaladandar bəzay ma guma ma daw zay sla da ley ana dagay.”

³⁷Ŋga ma mbədatar kava: “Ndaw me sləkey daw hayna na, Bəzey ma Ndaw .

³⁸Ley na, bəla gədem. Daw hayna na, ndaw ma da fuləkwey a Slala ma 'ərlam ana hay. Daw zay sla tey na, ndaw ma Ndaw Wewer hay.

³⁹Ndaw dugwan ma sləkawa na na, Setene. Pas me tsuwey na, pas ma bəla me ndəvey. Ndaw ma da tsuwey ana hay na, madurlam ma 'ərlam hay.

⁴⁰Andza ma mbadama daw zay sla ma da kekərey na, a da key ta pas ma bəla me ndəvey na, andza ha tok.

⁴¹Bəzey ma Ndaw a da slərey madurlam aŋga hay, a da gadəməmata ma da mbadata dərəŋ ta Slala ŋga, ndaw me pey wuiya ka ndaw ana hay, ta ndaw me key tek haykakay ana hay.

⁴²A da hələmata a da kuyadəmata a waw ma lafa na. Da huɗa tok na, a da tuwam, a da pədam sler.

⁴³Arka ndaw dzerey ana hay tok na, a da wazlam dey andza pas da Slala ma Baba ta. Ndaw ana sləmay ŋga daha na, ka tsənada!.”

Bəzay ma guma ma zleley ma kəzla ha na ta tek ma wuiya

⁴⁴“Slala ma 'ərlam na, ma malada ŋga na na ta zleley ma kəzla ha da huɗa ley. Ndaw ma ndzafa, ma kəzlada ka slam aŋga. Da wuiya ŋga na hana tok na, ma daw ma hadəkada tek aŋga hay ba tabiyaha; arka ŋga ma hadəka ley ana tok.

⁴⁵Slala ma 'ərlam na, ma malada ŋga na satsa na ta ndaw filaw, me səpey tek ma wuiya hayna hay.

⁴⁶Andza ŋga ka ndzefey ba asləta ma sumkwo hadadzidzay ana na, ŋga ma daw ma hadəkadata tek aŋga hay ba tabiyaha. Ŋga ma hadəka tok.”

Bəzay ma guma ma zəva

⁴⁷”Slala ma 'erlam satsa na, kal kal andza zəva ma kəladama a bəlay. Ma həlawa mendzey ma kələf hay tabiyaha.

⁴⁸Andza ka rəhey ba na, ma vahəmərawa ka dākal. Arka ma ndzam aha, ma waləmata na hayna hay a tsakarak, na ma nafam kakay ana hay tey na, a kuyadəmata.

⁴⁹Ta pas ma bəla me ndəvey na, a da key na kal kal andza ha. Madurlam hay a da səmawa, a da wanəkadəmata ndaw haya kakay ana hay ba ka vaw, ta ndaw dzerey ana hay.

⁵⁰Arka a da kuyadəmata a waw ma labā na. Da huḍa tok na, a da tuwam, a da pəḍam sler.”

Mendekey ma bəzay ma guma ma mala ha ta meley ana hay

(Mk 6.1-6; Lk 4.16-24)

⁵¹”Tek a nenekey hay tabiyaha na, kuray ka tsənadama ba ḍaw?” Taya ma mbəḍamar kava: “Ayaw.”

⁵²Arka ŋga ma ləvatar: “Kəḍey tok na, mendzey ma ndaw me sesəkey Mewey, ma dzaŋga ha ka Slala ma 'erlam aha na, kal kal andza ma bay ma 'ay ma badərawa zleley ŋga, na wayna ta na guram ana.”

A pamar 'ar a Yezu da Nazaret kakay

⁵³Arka andza Yezu ma ndəvada me tsey bəzay ma guma ŋga nenekey ma mala hiya ta meley ana hay ba na, ŋga ma daw təŋga da huḍa.

⁵⁴Andza ŋga ma sawa a wuraw aŋga na, Yezu ma tatəkadata ndaw ma wurow ana hay da 'ay me ḍuley mey ta ha ma rəzlata, ha ma ləvam: “Ma sərə 'ar a nenekey ta ḍeḍew a nenekey a səmərawa na da may?”

⁵⁵Dagay nenekey na bəzey ma ndaw me tseḍey tuwaw ana kakay ḍaw? May ŋga na na, mezəley ŋga na na Mariya kakay ḍaw? Malam aŋga na hay na, andza Zak, Zozef, Simoŋ ta Zud kakay ḍaw?

⁵⁶Malam aŋga diŋgwas ana hay tabiyaha na, taya da 'ay lakwa na hay kakay ḍaw? Azlakwa tek a nenekey hay tabiyaha a səmərawa na da may?”

⁵⁷Arka Yezu a da kafata na tek me tsey metsembəḍ aha. Yezu ma ləvatar: “A rəsama ndaw sek na da ŋgwa ŋga, da ved 'ay ŋga.”

⁵⁸Arka da huḍa na, Yezu ka key ḍeḍew hay haḍadzidzay kakay zləna, hərəway a pamar 'ar kakay.

Matiyew 14

Memətsey ma Zaŋ Batist

(Mk 6.14-29; Lk 9. 7-9; 3.19-20)

¹Da har ana ŋga na, Erod Tetrark ma tsənada a hikadama ha Yezu,

²ŋga ma ləvatar a ndaw ma 'ay ŋga hay: “Ndaw a nenedy na, Zaŋ Batist aŋga na ma mbəlawə da walaŋ ma ndaw ma mətəsa na hay ana; nəkafama gədaŋ ma slafa me key dəfəw, a key mber da vaw ŋga na, hərəwuiya.”

³Akwa na Erod ma zəga Zaŋ, ma dzuwa ta tsalalaw, ma kələda a daŋgay na ma vəday ma Erodiyad, ŋgwas ma malam aŋga Filip.

⁴Hərəway Zaŋ a ləvar na: “Slam har adək ma zəga ka ŋgwas aha dakay.”

⁵Akwa Erod a wudəy na ma kədə ba vagay aha, amana a wesey ta ndaw ana ma kusa na hay, hərəway a nəkafama ka Zaŋ na, andza ndaw sek aha.

⁶Arka ta pas ma magurlam ma vurhwada ma yawa ma Erod na, dem ma Erodiyad me gərvey ka slam dey ma ndaw ma wuna na hay, ma mbafa ka Erod.

⁷Arka tsana ŋga ma mbədar a dem ana, ma da vələdara tek aŋga ma da tsəhey tabiyaha na.

⁸May ŋga ma pafərəwa wuiya ba na, ma ləvar: “Ma saya na vələdiyawa 'ar ma Zaŋ Batist, ka sləna dəy, da kwatama.”

⁹A ndalar a bay dūhwa na; amana hərəway ma me mbəfey ŋga ka slam dey ma ndaw ma wuna na hay na, ŋga me vələy slam har ma da vələdara.

¹⁰Arka ŋga me slərey ka da rətsərəwa 'ar ma Zaŋ da daŋgay ana.

¹¹Ma sadəmərəwa 'ar aŋga na da kwatama, ma vələdəmara a dem ana, ma dadara a may ŋga.

¹²Gawla ma Zaŋ ana hay ma səmawa, ma zəgama vagay ana, ma tudama, ma padama a tsəvay. Arka ma dam ma da bədəmara a Yezu.

Yezu a vələtar tek me zəmey a ndaw hay gabal zlam

(Mk 6. 30-44; Lk 9.10-17; Zŋ 6. 1-15)

¹³Andza Yezu ma tsənada mey a nenedy na, ŋga me tesey təŋga ta kombiwal 'ar a slam palah aha gədzah a tsakay. Andza ndaw ana ma kusa na hay ma səradama slam aŋga na ba na, taya ma bəmawa da wuraw ata hay, ma səpamar bəzay ta sek.

¹⁴Andza ma hərədawa ŋga ba da kwambiwal na, ŋga ma nəkadata ndaw hay hadadzidzay, ma kusa hiya, a kamar da vaw, ŋga ma ndaladata ndaw ata ma təra na hay.

¹⁵Ma hakwad me key na, gawla ŋga hay ma gurafama, ma ləvamar: “Eheŋ dəvad a key aha, slam ana palah aha satsa tok na, ləvatar a ndaw ana ma kusa na hay, ka dawam a wurow hay ka da hadəkəmawa tek me zəmey kwa.

¹⁶Ama Yezu ma ləvatar: “Ha dam dzay na, kuray ana vələmatar tek me zəmey ana kwa.”

17 Arka taya ma ləvamar: “A rafandar ka sləna daha na, peŋ zlam ta kələf tsew.”

18 Nŋa ma ləvatar: “Sadəmatiyawa ka sləna dāgay.”

19 Andza Yezu ma ləvatar ba a ndaw ana ma kusa na hay ka ndzam ka 'ar ma guzer na, nŋa ma həlata peŋ a hana hay zlam ana ta kələf tsew ana, ma tsakafada dey a 'ərlam nŋa ma pəsafa mey, arka nŋa ma tsada peŋ a hana hay, ma vəladatara a gawla nŋa hay, taya tey ma wanəkadəmatara a ndaw ana ma kusa na hay.

20 Taya ma zəmam tobiya ta ha, ma rəham; ma tsakalama sa na ma zawa na na; me rəhey tsakarak kurow kava tsew!

21 Ama ndaw ma zəmam peŋ ana hay na, a kam gabal zlam. Mandzara ka mbəsləmata nŋwas hay ta bəza hay.

Yezu a heley ka 'ar ma yam

(Mk 6.45-52, Zŋ 6. 16-21)

22 Arka tsana, Yezu ma təkatar dāy a gawla nŋa hay, ka tsələm a kombiwal, ka tasam tafəda ha a diya naŋgar. Da har ana na, a ləvatar aha a ndaw ana ma kusa na hay ka dawam tek a ta.

23 A dəba ma ma ləvatar a ndaw ana ma kusa hiya na hay ka dawam tek a ta na, nŋa me tsəley a mamba, ma da dūlawā mey gədzah. Ma hakwad me key na, nŋa re ma ndza ha makəraŋga.

24 Kombiwal na kendzey tsoy a key miter temere hadadzidzay ta dƒakal; a tembeley aha ta dŋgwala ma yam, hərway memed a madata ta dəba.

25 Andza ma lamda na, Yezu ma sawa ka tsakay ta ta sek, ka 'ar ma bəlay.

26 Andza gawla nŋa hay ma nəkadama a sawa ha ka tsakay ta, ta sek ka 'ar ma bəlay na, a mbədatar 'ar, ka taya na, waya tek ma tərəfata; ta zluwer ata na, ma kəlamar a mewudey.

27 Arka tsana, Yezu ma tsatar guma: “Pam 'ar, ka wasam zlay, neneŋ na yah seŋgey!”

28 Piyer ma tsar guma ma ləvar: “Bay'ərlam, hadaw azlakwa kah dərka na na, vəlaya slam har i dāba ka tsakay dək ta 'ar ma yam ana tey”

29 Yezu ma ləvar: “Sawa.” Piyer na ma hardawa da kombiwal, ma daw ka 'ar ma yam ka tsakay ma Yezu.

30 Ama andza ma nəkada memed na, nŋa me wesey ka vaw, ma zlar me hərdey a bəzay yam, nŋa me wudey ka vaw: “Haya Bay'ərlam, buwaya!”

31 Arka tsana, Yezu ma bar har, ma zəgərawa, ta ma ləvar aha: “Ndaw ta me pey 'ar nekədəy ana, dāgay ka kədəy waway na ka mey?”

³²Arka andza taya ma tsəlam ba a kombiwal na, memef me rey ba defek.

³³Sa ma ndaw da kombiwal ana hay ma gərdam ka mey dey ŋga, arka ma ləvamar: “Dərka na, kah na Bəzey ma Bay ma Bəla.”

Yezu a ndeley ndaw hay da Zenezaret

(Mk 6.53-56)

³⁴Andza taya ma tasam ba na, ma husam a diya ma Zenezaret.

³⁵Ndaw ma wuraw ana hay ma səradaama Yezu. Taya ma badəmatara a sa ma ndaw hay tabiyaha da dala na, ma hələmatərawa ndaw dzedzey ana hay tabiyaha.

³⁶Ma kamar amboh na, ma ka ləmamar na, a mey ma zana ŋga na tsa na, arka ndaw ma ləmamar ana hay na, ma ndalam tabiyaha.

Matiyew 15

Yezu a tsatar ka mendzey gurma na

(Mk 7.1-13)

¹Arka na Fariziyen hay, ta ndaw me sesəkey Mewey hay ma Zeruzalem, ma guram ka tsakay ma Yezu, ma ləvamar:

²“Dagay gawla dek hay a tsənamar sləmay a tek ma baba tete lakwa hay, ma tatəkadəmandukurawa na tikay na, ka mey? Kendzey andza a da zəmam tek na, a pərama har tikay.”

³Ŋga pəla kava: “Kuray ana dzadzak ŋgey, kuray rəsarama mey ma mewey ma Bay ma Bəla ba, ma da key tek ana gurma na hay

⁴Akwa Bay ma Bəla a ləvey na: hasəkadatarə bəzay andza baba dek ta may dek. Yaw, satsa na: ndaw me kəley 'ar ka baba ŋga, ta may ŋga na, me hətey ŋga na na, vagay aha.

⁵Ama kuray na ka ləvam: ‘Kwa way way a ləvar a baba ŋga dakay a may ŋga, zleley daw na i ma da dzənadaka na na, i ka vələdara ba a Bay'ərlam.

⁶Ndaw aŋga na na, a da hasəkadara bəzay a baba ŋga sakay.’ Andza nened tok na, kuray ka davasadama guma ma Bay ma Bəla ba, mavəday ma mendzey kwar gurma na.

⁷Kuray a nened, ta 'erneh da mey tsew ana hay, Ezayi na ka tsafukurawa ba kassla, andza ŋga me ləvey:

⁸Səkway a nened na a hasəkadaya bəzay na ta huḍa mey dada, ama mevel ŋga na na ŋga dərəŋ ta yah.

⁹Kuley ta na ma kəmaya na na, a nefey kakay. Hərway tek ata na ma tatəkadəmatara a ndaw hay ana na, mewey ma ndaw hay.

Tek me zləbey ndaw ana

(Mk 7.14-23)

- ¹⁰Arka nga ma zəlata ndaw ma kusa hiya na hay, ma ləvatar: “Pam sləmay, tsənadama!
- ¹¹Tek na me fuləkwey a huḍa mey ana na, ma tərada ndaw ma zləba ha na nga kakay; ama na ma bawa da huḍa mey ana, nəkafa ma tərada ndaw ma zləba ha na nga tok.”
- ¹²Arka gawla nga hay ma guram, ma ləvamar: “Ka sərada ha, andza ma tsənadama guma ḍək a neneɣ na, a Fariziyen hay na, a ndalatar aha tikay ḍaw?”
- ¹³Ŋga me mbəḍey kava: “Mendzey ma vəḍe ma tek, na Baba ḍaw da 'ərlam ma zəvata kakay ana hay na, a da kuḍəmata ba.
- ¹⁴Mbəkadəmata, taya wulaf ahiya. A kəsam wulaf tsəla ta hay. Ama tok na, haḍaw ndaw wulaf a kəsey ndaw wulaf tsəla nga na, tsetsuwe taya a da təḍan a tsəvay!”
- ¹⁵Piyer me mbəḍey kava, ma ləvar: “Aŋga wandzaladandar bəzay ma guma neneɣ ma dzəka ha ta dzəkey ana ḍagay”
- ¹⁶Yezu me ləvey: “Ta kuray adzay satsa na, ka sərada ma tek kakay re satsa ḍaw?
- ¹⁷Ka sərada ma tek ma daw ta huḍa mey na, a daw a hwoḍ, a dəba na na, a bawa a wulazay tikay ḍaw?
- ¹⁸Ama tek ma bawa da huḍa mey na, a bawa na da mevel. Arka ma tərada ndaw ma zləba ha na, nga tok.
- ¹⁹Akwa a bəmawa na da mevel: andza me dzeley 'ar haykakay ana hay, me kəḍey ndaw vagay ha, me key madama, me key tek so ha, mahal, seydeɣe haykakay ana, me tseḍey ndaw.
- ²⁰Ma tərada ndaw ma zləba ha na tek a neneɣ hay tok; ama me zəmey tek mandzara har ka pərey na, a tərada ndaw ma zləba ha kakay.”

Me pey 'ar ma ŋgwas kananiyen

(7.24-30)

- ²¹Andza nga ma daway ba da huḍa na, Yezu ma daw tənɣa a dala mandza Tir ta Sidoŋ.
- ²²Arka na ŋgwas kananiyen ana daha, ma bawa da wuraw ana, ma zlar me wudey: “Amboh Bay'ərlam, Bəzey ma David , i ka kaka da vaw tey. Dem a ḍaw ma dawara ha kambələba ta fakalaw “
- ²³Amana, kwa a wudey ma mbəḍar kava kakay. Gawla nga hay ma gurafama, ma tsəhafama: “Hayna ləvar ka daw tənɣa, zləna, a səpandakwar bəzay ta me wudey nga neneɣ na.”
- ²⁴Yezu ma mbəḍey kava: “A sləradəmiyawa na, ka təbaŋ ma zəḍa na hay ma səkway ma Israyel.”

²⁵Ama ngwas ana ma sawa, me gərdey ka mey dey nga, ma ləvar: “Bay’ərlam a d̄aw, sawa da ləhadiyawa ba tey!”

²⁶Nga ma mbədar kava: “Me zəgey peŋ ma bəza hay, ma kələdatara a bəzey gədey hay na, haya kakay seŋgey.”

²⁷Ngwas ana ma mbədar kava: “Ayaw dərka na Bay’ərlam a d̄aw! Ama andza bay ma 'ay hay a zəmam aha tek na, na me pesey ka dala na na, bəzey gədey hay a gadəmama seŋgey”

²⁸Arka Yezu ma mbədar kava tok: “Ngwas edey, me pey 'ar edek ana na, d̄uhwa ha dzay! Hayna ka key andza na ŋgedek me wud̄ey ana.” Arka dem aŋga me ndeley deŋe, da har ana nga na na.

Yezu a ndeley ndaw dzedzey ana hay ka mey ma bəlay

(Mk 7.31)

²⁹Da slam ana hana na, Yezu me mey 'ar a mey ma bəlay ma Galiley. Nga me tsəley a mamba, nga me ndzey da 'arra.

³⁰Ndaw hay ha d̄adzidzay ma kusam ka tsakay nga. Da walaŋ ata na na, ndaw vəd̄al ana hay, ndaw wulaf ana hay, ndaw sek asl̄eta na hay, ndaw me weley mey kakay ana hay, ta sa ma ndaw dzedzey ana sa na hay daha sa. Taya ma sadəmatərawa ka slam sek ma Yezu. Arka nga ma ndaladata.

³¹A rəzlata ndaw ma kusa hiya na hay, hərway ma nəkadəmata ndaw me weley mey kakay ana hay a tsam aha guma, ndaw sek asl̄eta ana hay a halam kiyal kiyal, ndaw vəd̄al ana hay a halam ahiya tseriye, wulaf hay a nəkadama dey ka d̄əba. Arka taya ma hasəkadəmara bəzay a Bay ma Bəla ma Israyel.

Yezu ma vəlatar tek me zəmey a ndaw hay gabal fad̄

(Mk 8.1-10; Mt 14.13-21)

³²Yezu ma zəlata gawla nga hay, ma ləvatar: “ Ndaw a neney ma kusa na hay a kəmaya da vaw. Ha ka key ekədey meney makar taya ka tsakay d̄aw, tek me zəmey a rafata dakay. I wud̄ey ma mbəkadata ka dawam a mbaw, mandzara ka zəmam tek kakay zl̄əna, a da mət̄sam ba ta may ka tsakay tsəved.”

³³Gawla nga hay ma ləvamar: “Da palah a neney na, i da zəgukwawa tek me zəmey a ndaw a neney hay ma kusa na hay, ka zəmam d̄a ka me rəhey ta na, da may?”

³⁴Yezu ma ləvatar: “A rafakwar daha na peŋ nday?” Taya ma ləvamar: “Daha na peŋ tsəla, ta wet nekədey.”

³⁵Nga ma ləvatar a ndaw ana ma kusa na hay, ka ndzam ka dala.

³⁶Nga ma həla peŋ a hana hay tsəla, ta wet ana hay, a d̄əba ma madara sise na, ma tsadata, ma vələdatara a gawla nga hay, arka gawla nga hay ma wanəkadəmatara a ndaw ma kusa na hay.

³⁷Tobiya ta ha ma zəmam bah ka me rəhey ta; ma həlama sana ma zarawa na na me rəhey tsakarak tsəla.

³⁸Azlakwa ndaw ma zəmam tek ana hay na, a kam gabal faɗ, mandzara ka mbəsləmata ŋgwas hay ta bəza hay.

³⁹A dɛba ma ma ləvatar a ndaw ana ma kusa na hay ka dawam tek a ta na, Yezu me tsəley a kombiwal, ma daway a dala ma Magədaŋ.

Matiyew 16

Fariziyen hay a tsəham zehed ka Yezu

(Mk 8.11-13; Mt 12.38-39; Lk 11. 16, 29; 12. 54-56)

¹Fariziyen hay ta Sadusien hay ma guram ka tsakay ma Yezu. A wudam ma ŋgafama gended. Taya ma tsəhafama: “Äandar zehed na ma sawa da 'ərlam ana.”

²Yezu ma mbəɗatar kava: “Ta hakwad na, ka ləvam: ‘medew na, lam a da key kwalala, zləna, ndasl ma 'ərlam ŋgəlatata.’

³Yaw, ta zlemedew na, ka ləvam: ‘Teseɗey na, lam a da kawa, zləna, lam leɓ leɓ aha.’ Kuray na, ka sərəɗəmata me weley ma lam hay tok na, ama zehed ma har ekəɗey ana hay tok na, ka slafama ma sərəɗama sakay tok!

⁴Gwalay ma ndaw a neneɗ haykakay ana hay, ma kam madama, ma tsəham zehed! Zehed na! A da vələmatar aha mekelehe a dɛba ma na ma Zonas na, dakay.” Ma mbəkadata ka slam ana, ma daw tɛŋga.

Wam daw ka vaw ka is ma Fariziyen hay

(Mk 8.14-21; Lk 12. 1-6)

⁵Andza taya ma tasam ba a diya naŋgar na, gawla ma Yezu hay ka mətadama 'ar ba me zəgeɗ peŋ a har.

⁶Yezu ma ləvatar: “Wam daw ka vaw ka is ma Fariziyen hay ta Sadusien hay!”

⁷Gawla ŋga hay da 'ar ata na: “Way a tsandakwar andza ha na, hərway lakwa ka zəgəkɛwawa peŋ a har kakay ana.”

⁸Ama Yezu na, ma sərəɗa 'ar ata me dzeley na, ma ləvatar: “Kuray ndaw me pey 'ar nekəɗey ana hay, ka dzalam 'ar ka peŋ kuray ma zəgəmawa kakay ana na, ka mey?”

⁹Ekəɗey na, kuray ka tsənadama tsarəy kakay ɗaw? Ka sərəɗama ka peŋ aŋga na hay zlam ana ma rəhata ndaw hay gabal zlam ana sakay ɗaw? Kuray ma həlama sa na ma zawa na na, tsakarak nday?

¹⁰Dakay na ma peŋ hay tsəla ma rəhata ndaw hay gabal faɗ ana, kuray ma həlama sa na ma zawa na na, tsakarak nday?

¹¹Andza i ma ləvəkurawa: wam daw ka vaw ka is ma Fariziyen ta Sadusien hay na! I tsəkurawa na ka peŋ kakay na, ka sərəɗama tikay ɗaw?”

¹²Arka, taya ma sɛrafama a tsawa na ka is ma peŋ kakay; amana, ka me tetɛkey ma Fariziyen hay ta Sadusien hay.

Piyer ma lɛvar a Yezu: “Kah na Bɛzey ma Bay ma Bɛla ”

(Mk 8.27-30; Lk 9.18-21)

¹³Andza ŋga me husey ba, a dala ma Sezarey ma Filip na, Yezu ma tsɛhafata ka gawla ŋga hay: “Ka me tsey ma ndaw hay na, Bɛzey ma Ndaw ana na, way?”

¹⁴Taya ma lɛvam: “Ndaw a sa na hay waya: kah na Zaŋ Batist, ka sa na hay sa tey na waya: kah na Elyi. Sa na hay satsa waya: kah na Zeremi, dakay na ndaw aslɛta da walaŋ ma ndaw sek hay.”

¹⁵Ŋga ma lɛvatar: “Ama kuray ekɛdey tey na, ka lɛvafɛmaya ka yah ana na, way tok?”

¹⁶simon Piyer ma tɛba guma na, me mbɛdey kava: “Kah na Kriste, Bɛzey ma Bay ma Bɛla ta dey ana.”

¹⁷Yezu ma mbɛdar kava, ma lɛvar: “Kah da wuiya, Simon bɛzey ma Zonas, hɛrway kah ma tsɛrawa guma neney ana, ma slaw vaw dɛk ta mambaz a dɛk ana kakay, amana Baba dɛw da 'ɛrlam, ma bɛdɛkawa.

¹⁸Yah ekɛdey, i lɛvaka: Kah na Piyer, arka, ka pɛray a neney ana i da ndɛra Egliz a dɛw kava. Kwa ma slafa ma memɛtsey a da ndzafafa ha gɛdaŋ ka ŋga kakay.

¹⁹I da vɛladaka lekile hay ma Slala ma 'ɛrlam; tek edɛk tabiyaha na kah ma dzuwata ka dala na hay na, a da dzuwɛmata da 'ɛrlam. Tek edɛk tabiyaha na kah ma pasɛkata ka dala na hay na, a da pasɛkɛmata da 'ɛrlam tiyatsa.”

²⁰Arka ŋga ma katar say haya haya ha a gawla ŋga hay, ka da bɛdama, ŋga na Kriste zlay.

Yezu a bada me mɛtsey ŋga ta ma mbɛlawa ŋga

(Mk 8.31-33; Lk 9.22)

²¹Zla da har ana ŋga na na, Yezu Kriste ma zlar ma bɛdatara a gawla ŋga hay, hayna ŋga ka daw a Zeruzalem, da huɛa na, ndaw ma sɛka na hay, baba dɛhwa na me key kuley ana hay, ta ndaw me sesɛkey Mewey hay, a da sadama banay kambɛlaɛa. A da kɛɛama ba vagay aha, da meney ma makar ana na, a da mbɛlawa.

²²Piyer na ma zɛla kutsok, ma kar say, andza neney: “Hayna Bay ma Bɛla ka tɛkafaka ba, Bay'ɛrlam, a'ay a da safɛkawa andza ha kakay”

²³Ama ŋga me mbɛdey dey, ma lɛvar a Piyer: “Sawa daway ba a dɛba dɛw, Setene edɛy! Kah na, ka tɛrafaya ba tek me tsey mɛtsembɛd a dɛw aha, hɛrway 'ar edɛk me dzeley na, andza ma ndaw hay zlɛna, andza ma Bay ma Bɛla kakay.”

Kendzey ndaw ana a sar ma sɛpar bɛzay a Yezu na

(Mk 8.34-9.1; Lk 9.23-27)

²⁴Arka Yezu ma lɔvatar a gawla ŋga hay: “Hadaw ndaw ana a wudɛy ma sɔpaya bɛzay na, ka mbɛkada me dzeley 'ar ba ka vaw ŋga na, ka zɛga tuwaw aŋga ma gazlɔlaha na na, ka sɔpaya bɛzay.

²⁵Akwa, ndaw me wudɛy ma buwa mendzey aŋga na, a da zɛɖada: ama ndaw ma zɛɖada mendzey aŋga, hɔrway dɛw tey na, a da ndzafa.

²⁶Kendzey ka vɔladɛmara bɛla tabiyaha a ndaw aslɛta na, a da nafar na mey? Hadaw a hadɛka ta mendzey ŋga na. Dakay na, ndaw ka bɛla ma slafa me vɔley tek da, andza a wam ta mendzey ŋga na na, daha dɛw?

²⁷Hɔrway Bɛzey ma Ndaw a da sawa da maram ma Baba ŋga, ta madurlam aŋga hay; arka na, a da vɔley masa na, andza ma tek ma ndaw ana me key da mendzey ŋga na.

²⁸I bɔdakwar dɛrka na, da walaŋ ma ndaw a neney hay ka slɛna dɛy ana na, sa na hay a da mɛtsam aha, mandzara ka nɛkadama Bɛzey ma Ndaw a sawa ha andza Bay dɛhwa ha kakay.”

Matiyew 17

Yezu me mbɛɖey a wezley dey

(Mk 9.2-9; Lk 9.28-36)

¹Meney mukwa a dɛba na na, Yezu me ŋgɔley Piyer, Zak ta malam aŋga Zaŋ, ma dadata slam ata gɔle, a 'ar ma mamba sololo ha.

²Ŋga me mbɛɖey pɛla, ka slam dey ta: mey dey ŋga me mbɛɖey, a wezley dey andza pas. Zana ŋga me tɔrey babara ha andza waw.

³Arka Moyiz ta Elyi ma bɛmatar vaw, a tsam aha guma andza Yezu.

⁴Arka Piyer ma lɔvar a Yezu: “Bay'ɔrlam, i ka ndzakwa ka slam ana na, hayaha sengey; hadaw ka wudɛy na, i lɔmey gwadzavok makar ka slɛna, aslɛta a kah, aslɛta a Moyiz, aslɛta a Elyi.”

⁵Andza a tsey aha guma mba na, pazlay a wezley dey ma sahɛtata. Da dey ma pazlay ana na, vɛɖe ma dɛy ma tsɛnawa da dɛma: “Neney na Bɛzey ma mey 'ɔrev a dɛw, i ma wala na, ma daya 'ar na ŋga. Tsɛnamar slɛmay!”

⁶Andza ma tsɛnadama guma neney na, gawla ŋga hay ma burtom mey dey dots ka dala, a katar zluwer kambɛlaba.

⁷Arka Yezu me gurey, ma lɔmatar, me lɔvey: “Lɛtsam! Ka wasam zlay!”

⁸Ma tsakafadama dey na, a nɛkam na, sey Yezu ana, ŋga aslɛta.

⁹Andza a hardɛmawa ha da mamba na, Yezu ma tɛkata waya: “Dadɛ ka da bɔdama tek a kwar a neney ma nɛkadɛrawa na a ndaw zlay, ha ka har ma Bɛzey ma Ndaw ma da mbɛlawa ŋga, da walaŋ ma ndaw ma mɛtsa na hay.”

A tsam ka Elyi

(Mk 9.11-13)

10Arka gawla ma Yezu hay, ma tsəhafama: “Dagay ndaw me sesəkey Mewey hay a ləvam waya sey Elyi a sawa ba dagay na ka mey?”

11Ŋga ma mbədfatar kava: “Ayaw Elyi na a da sawa dərka, a da ləmadata tek hay tabiyaha.

12Ama i badakwar, Elyi na ka sawa tsoy, akwa hana na ka sərada ma tok sakay, taya na ma kadama andza mata ma wudam ana tabiya ha. Bəzey ma Ndaw tiyatsa na a da sey banay da har ata satsa.”

13Arka gawla ŋga hay ma sərada ma azlakwa a tsatar na, ka Zaŋ Batist tok.

Yezu a ndeley wawa na daha, bəzey kiya a kar

(Mk 9.14-29; Lk 9.37-43)

14Andza taya ma husam ba ka tsakay ma ndaw hay ma kusa hiya na, ndaw ana daha ma gurey ka slam ma Yezu, me gərdey ka mey dey ŋga, ma ləvar:

15“Bay’ərlam a daw, wawa daw ka kaka da vaw tey. Bəzey kiya a kar, a kada viya bəza kakay. Ka key dey hadadzidzay, ka zlar ba na, a kəley a waw, dakay na a yam.

16I ka sadərawa ba ka slam ma gawla dek hay, amana, ka slafama ma ndaladama kakay.”

17Yezu na me mbədey kava, me ləvey: “Kuray ndaw a neney ekədey ana hay, ma pam 'ar ka Bay'ərlam kakay, ma kam tek hayakakay ana hay. I da ndzey ta kuray na, kasl ka waray? I da bəsakwar na kasl ka waray? Aŋga sadəmiyawa wawa na, ka sləna. “

18Yezu ma babətsafa ka fakalaw ana hana na, ma bawa ba da vaw ma wawa na. Arka tsana ŋga me ndeley deŋe ka slam ana.

19Arka gawla ŋga hay ma gurafama makəraŋga, ma ləvamar: “Dagay azlakwa la na, la ka slafama ma bəla tikay na, ka mey?”

20Ŋga ma ləvatar: “Ka slafama kakay na, hərway me pey 'ar a kwar a hətsey. Hərway i badakwar dərka na, hadaw pas asləta, me pey 'ar a kwar ka key ba daha ketekudey andza bəzey ma bəzaŋ na, ka slafama ma ləvar a mamba dey: lətsey ba ka sləna, daw ka taday na, a gurey dərka. Tek ma da kakwar ger aha na, dakay.

21Arka gwalay ma fakalaw a neney na, a da bey na ta me duley mey, ta sumaya me key.”

Yezu a bada me mətsey, ta ma mbəlawə ŋga sa

(Mk 9.30-32; Lk 9.43-45)

22Andza taya ka tsəham 'ar tsoy a Galiley na, Yezu ma ləvatar: “A da hadəkadama Bəzey ma Ndaw a har ma ndaw hay.

²³A da kɛɔfama ba vagay aha. Da meney ma makar ana na, a da mbɛlawaa.” Arka na, a ndalatar bɛzakakay.

Yezu ta Piyer ma vɛlam dzaɔgal

²⁴Andza taya ma husam ba a Kafarnawom na, ndaw me tsekeley dzaɔgal ma 'Ay me keyKuley hay, ma gurafama ka Piyer, ma lɛvamar: “Bay kwar na a vɛley dzaɔgal ma 'Ay me keyKuley tikay dɛw?”

²⁵Piyer me lɛvey: “Ayaw, a vɛley.” Andza Piyer me husey ba a mbaw na, Yezu ma lahafa ba, ma lɛvar: “Simon, kah na ka lɛvafa ka guma nened na tengey? Bay ma dala dɛhwa na hay a tɛbam dzaɔgal na, ka way? Ka wawa ta na hay tsukudu, ka mbɛlak hay dɛw?”

²⁶Andza Piyer ma mbɛɔar kava: “Ka mbɛlak hay”, na, Yezu ma lɛvar: “kɛɔey na bɛzey ta na hay na, ma ndza hiya tek ata sef seffe.

²⁷Ama ka da tsadata metsembɛɔ ta ndaw ana hay zlay na, daway ka mey ma bɛlay, kɛlada kwoneyel a yam, kɛlef ana kah ma zɛga tsɛfɛmey ana na, wuradara mey ana, ka da ndzefey sulay da huɔa, zɛga sulay ana, vɛladatara na ŋga dɛw, ta na ŋga dɛk adzay.”

Matiyew 18

Duhwa ha da Slala ma 'ɛrlam na way?

(Mk 9.33-37; Lk 9.46-48)

¹Da har ana ŋga na na, gawla ma Yezu hay ma gurafama, ma lɛvamar: “Dagay duhwa ha da Slala ma 'ɛrlam na way?”

²Ŋga me zɛley bɛzey bɛza ha, ma lɛtsada a wuzlah ata.

³Arka, me lɛvey: “I bɛɔakwar dɛrka na, haɔaw kuray ka mbɛɔadama mendzey kwar, ha tɛram andza wawa hay kakay na, ka da fulɛkwama ha a Slala ma 'ɛrlam kakay.

⁴Ndaw ana ma tɛrada vaw ŋga andza wawa nened na, nɛkafama duhwa ha da Slala ma 'ɛrlam na ŋga tok.

⁵Ndaw me ŋgɛley wawa bɛza ha andza bɛzey a nened, da mezɛley dɛw na, a ŋgɛley na yah ana ta 'ar a dɛw ana.

Me key ka 'ar dɛf

(Mk 9.42-48; Lk 17.1-2)

⁶Ama, kwa way way ma zɛgada bɛzey bɛza ha aslɛta, da walaŋ ma wawa nened hay ma pam 'ar ka yah ana na, ma ka tsey metsembɛɔ na, ŋgama ma ŋga na, ka ramar meleɔ duhwa ha a dɛw, ka pamar teker a dɛlav ma bɛlay.

⁷Viya waray ma bɛla neneɣ me key tek me tsey metsembed hada na! Dey ta kava, a da key aha ba daha tɛnɔa, ama ndaw aɔa na na, tek me tsey metsembed ma sawa ta nɔa na na, ka tuway vaw nɔa!

⁸Hadaw sek edek dakay har edek a tsadaka metsembed na, rɛtsata ba, kuyadata ba dɛrɛn ka tsakay dek. Nɔgama kah me fulɛkwey a mendzey har aslɛta, dakay sek aslɛta, ta neneɣ kah ma da daway har a dek tsetsuwe ta hiya, sek a dek tsetsuwe ta hiya a waw ma ndɛvey kakay ana na.

⁹Arka kendzey andza ma tsadaka metsembed na, dey dek naɔgar aslɛta na, tsɛrsla ba, kɛlada ba dɛrɛn ta kah. Nɔgama kah ma daw a mendzey ta dey aslɛta, ta neneɣ kah ma da daw a waw ma laba na, ta dey dek tsetsuwe ta hiya ana na.”

Tɛbaɔ ma zɛda na

(Lk 15.1-7)

¹⁰”Wam vaw ka me rɛsey ndaw aslɛta da walaɔ ma wawa neneɣ hay. Hɛrway i badakwar, da 'ɛrlam na, madurlam ata na hay ma lɛtsa hiya tsekerkerre, ka slam dey ma Baba daw da 'ɛrlam.

[11]

¹²Kuray na, ka dzalafama na, tɛnɔey? Hadaw ndaw ana tɛbaɔ aɔa hay temere, amana, me zɛdey da huda aslɛta na, a mbɛkadata neneɣ kokurow tsɛfad kava tsɛfad ana hay a mamba, a daw a da sɛpɛrawa na hana na aslɛta me zɛdey ana kakay daw?

¹³Ekɛdey i badakwar dɛrka na, kendzey andza nɔa ka ndzafɛrawa ba na, a vɛlar wuiya a fɛna na hana kokurow tsɛfad kava tsɛfad, ma zɛdam tikay ana hay.

¹⁴Baba kwar ma 'ɛrlam na, andza ha tiyatsa, a wudey na, kwa ndaw aslɛta da walaɔ ma wawa nɔa na hay, ka da zɛdey zlay.”

Me hɛtey malam

¹⁵”Hadaw andza malam edek ka nɔgɛsey ba na, daw ndzafa, kar say kuray ana tsew tsuwe. Kendzey andza ka tsɛnaka slɛmay ba na, kah ka buwurawa malam edek ba.

¹⁶Kendzey ka tsɛnaka slɛmay kakay na, hɛley ndaw hay satsa, pal dakay na tsew, ma aza a tsadama sariya na, ka guma ma ndaw seydey hay tsew makar.

¹⁷Kendzey ka tsɛnakwar slɛmay kakay re na, badara a Egliz. Kendzey a Egliz re ka tsɛnar slɛmay kakay na, ka kafa ka kah na, andza ndaw Zuif aha kakay ana, dakay na, andza ndaw me tsekeley dzaɔgal aha.

¹⁸I badakwar dɛrka na, tek a kwar na kuray ma da dzuwam ka dala na na, a da dzuwɛmata ha da 'ɛrlam tiyatsa. Tek a kwar na kuray ma da pɛsɛkɛmata ba ka dala na na, a da pɛsɛkɛmata da 'ɛrlam tiyatsa.”

Me duley mey ka maslɛtaha

19”I ɓadakarwɔr dɛrka na satsa, kwa kendzey ndaw hay tsew da walaŋ a kwar ka dala, ka dzɛmadama dɛy ta ba, a tsɛham kwa mey mey na, Baba dɛw da 'ɛrlam a da vɛladatara.

20Hɛrway ndaw hay tsew makar ka tsɛham 'ar ba da mezɛley dɛw na, i daha da walaŋ ata.”

Me sey yam ma malam hay ka 'ar vaw ta na

(Lk 17.4)

21Arka na Piyer ma gurafa, ma lɛvar: “Bay'ɛrlam a dɛw, kendzey malam a dɛw ka da ŋgɛsaya ba na, i ka safa yam na, dey nday? Kasl ka dey tsɛla dzay dɛw?”

22Yezu ma lɛvar: “I lɛvaka na dey tsɛla dada tikay, amana dey kokurow tsɛla, ha matsapar dey tsɛla dzay sa.”

Ndaw godere tsɛla ŋga ma kar da vaw kakay ana

23”A da kam da Slala ma 'ɛrlam na, andza ma bay dɛhwa na daha me wudɛy ma bɛtsata zleley ŋga hay.

24Andza ma da zlar me mbɛsley na, ma zɛgɛmɛrawa ndaw ana daha aslɛta, me dedɛdɛy sulay milion ŋga hadɛdzidzay.

25Andza tek a rafa ka ndaw ana, ma da werkey godere na dasakay na, bay ana me vɛley slam har, ka hadɛkadama vaw ŋga na, ta ŋgwas aŋga, bɛzey ŋga hay, ta tek ma dey har aŋga na hay dzay, ma wurkada godere ŋga.

26Gawla na me kɛley ka dala, ma nar dɛba, ma lɛvar: “Zɛgey mevel hɛrway dɛw ana na, aza i wurkadaka tabiyaha.”

27Ma kar da vaw a bay ma gawla ma 'ay ana, ma mbɛkada ka daway tɛŋga, ma mbɛkadara godere ŋga na.

28Da ma bawa ŋga na, ŋga ma tsam 'ar ta mandala ŋga, ma da dɛɛar sulay temere, ŋga ma zɛga kak da dɛy ana, ma mɛrgada ta me lɛvey aha: “Wurkadiyawa tek a dɛw.”

29Arka mandala ŋga hana na, ma kɛley ka dala ka slam sek aŋga, ma kar amboh ta me lɛvey aha: “Zɛgey mevel hɛrway dɛw ana na, aza i da wurkadaka “

30Amana a wudɛy kakay; ma fɛna sa na, ŋga ma vaha ma kɛlada a danɛy, a da pɛlɛrawa na, ka pas ma warkadara godere ŋga.

31Andza ndaw ma kam mber dzaya na hay ma nɛkadama na, a ndalatar bɛza kakay, ma dam, ma ɓadɛmara a bay ta pek pek tek ana hana ma kawa ana tabiya ha.

32Arka bay a hana ma zɛlɛrawa gawla na hana, ma lɛvar: “Gawla dɛy haya kakay ana, i ma mbɛkadaka godere dɛw tabiyaha na, hɛrway kah ma naya ka dala.

³³Azɔlakwa mandala deƙe edey, ka kaka da vaw andza na ɗga daw ana ta 'ar a daw ana kah ma kaya da vaw ana tikwa?"

³⁴Da mevel aɗga ma tsar na, bay ɗga na, ma kɔlada gawla na hana a daɗgay, ha ma hɔtama kasl ka pas aɗga ma warkadara godere ɗga tabiyaha na.

³⁵Baba daw ma 'erlam a da kadakwar na andza ha tok, ha daw kwa way way da walaɗ akwar a safa yam ka malam aɗga ta mevel aɗga adzay kakay na."

Matiyew 19

Yezu me tsey ka me bɔley ɗgwas

(Mk 10.1-12; Lk 16.18)

¹Arka andza Yezu ma ndɔvada me tetɔkey a noney hay ba na, ɗga ma mbɔkada Galiley, ma daw a dala ma Zudey, a diya ma wayaɗ ma Zurdeɗ.

²Ndaw ma kusa hiya haɗadzidzay ma sɔpamar bɔzay, ka slam na na, ɗga ma ndaladata.

³Fariziyen hay ma guram ka tsakay ɗga. A wuɗam ma ɗgafama gended; ma lɔvamar andza noney: "Mewey a vɔley slam har daha me bɔley ɗgwas ka guma waray waray daw?"

⁴ɗga ma mbɔɗatar kava: "Kuray ka dzaɗgama guma noney me lɔvey: "Da mezley na, Bay'erlam a lɔmatɔrawa mawal ta ɗgwas.'ana tikay daw?"

⁵Arka me lɔvey sa: hɔrway ma mey na, mawal a da mbɔkadata baba ɗga ta may ɗga, ma da dzɔmey vaw ta ɗgwas aɗga. Arka tsetsuwe tahiya na, a da tɔram vaw ma ndaw aslɔta.

⁶Kɔɗey na taya tsew sakay, amana, vaw ma ndaw aslɔta. Kɔɗey na ndaw ka da wanɔkadata tek ma Bay ma Bɔla ma dzɔmadata na hay zlay!"

⁷Taya ma lɔvamar: "Azɔlakwa Moyiz a lɔvey daɗgay waya a sar a ndaw me bɔley ɗgwas aɗga na, ka kar deriwel me bɔley vaw a har na, ka mey?"

⁸ɗga ma lɔvatar: "Moyiz a vɔlakwar tsɔved me bɔley ɗgwas a kwar hay na, hɔrway mevel a kwar hay tɔɗa tɔɗa. Zlɔna, da mezley ana na, andza ha kakay.

⁹I lɔvakwar: Ndaw ma bɔla ɗgwas aɗga, a zɔgey mekelehe na, a key madama. A da key madama kakay na, sey a zɔga ɗgwas ana na, mewey ka vɔlar tsɔved kakay."

¹⁰Gawla ɗga hay ma lɔvamar: "Haɗaw ma da ndzey ta ɗgwas andza ha na, ɗgama ndaw me zɔgey ɗgwas ana zlay tabiyaha seɗgey."

¹¹ɗga ma mbɔɗatar kava: "Ndaw hay tabiyaha a tsɔnadama bɔzay ma guma noney ana kakay seɗgey, amana sey na Bay'erlam ma vɔladatara na hay.

¹²Akwa sa na hay ma la hiya na zla da hwaɗ ma maya ta, Sa na hay ndaw hay ma ləmata ta ley. Sa na hay tey na, taya na ma tərada ma vaw ta andza ma laya kavəday ma Slala ma 'ərlam. Na ma tsənadama tata daha na, ka tsənada.”

Yezu ta bəza hay
(Mk 10.13-16; Lk 18.15-17)

¹³Arka ndaw hay ma sadəmatərawa wawa hay ma Yezu ka bazləhafata har, ka dulaɗata mey. Ama gawla ŋga hay na, ma kəmatar say.

¹⁴Arka Yezu me ləvey: “Mbəkadəmata wawa hay, ka təkəmata zlay, ka səmawa ka tsakay daw, hərway Slala ma 'ərlam na, ma ndaw andza taya neneɗ hay.”

¹⁵A dəba ma bazləhafata har ba na, ŋga ma daw ba ka slam ana.

Yezu ta gawla ana daha zleley aha
(Mk 10.17-31; Lk 18.18-30; 13. 30)

¹⁶Arka ndaw ana daha me gurey ka tsakay ma Yezu, ma ləvar: “Miter, i ka key na hahaya waray, ma da ndzafada mendzey me ndəvey kakay ana na?”

¹⁷Yezu ma ləvar: “Ka tsəhafaya tek hayna hay na, ka mey? Ndaw hayna na, ŋga asləta. Haɗaw a saka me fuləkwey a mendzey na me ndəvey kakay ana na, tsənatar sləmay a mey ma mewey hay.”

¹⁸Ndaw ana ma tsəhafa: “Mewey waray hay?” Yezu me mbəɗey kava: “Ka da kəɗey ndaw vagay aha zlay, ka da key madama zlay, ka da huley zlay, ka da key seydeɗe haya kakay ana zlay.

¹⁹hasəkadatar a bəzay a baba ɗek ta may ɗek. Arka madakwaydök ana tok na, wuɗa ndaw ka tsakay ɗek ana na, andza vaw ɗek ana.”

²⁰Gawla a hana, ma ləvar: “Mewey eɗey hay tabiyaha na, i kakata ba; ma zafiyawa na na waray sa waray?”

²¹Yezu ma ləvar: “Haɗaw a saka ha tərey kərem hayaha na, daway, haɗəkadata tek eɗek hay, vəladatar a ndaw mbarga na hay, ka da ndzefey zleley da 'ərlam. Arka tok na, sawa, səpaya bəzay!”

²²Ka guma neneɗ na, gawla a hana, ma daw təŋga ta mevel aha, hərway ŋga zleley aha bəza kakay.

²³Arka Yezu ma ləvatar a gawla ŋga hay: “I ɓadakwar dərka na, ma da fuləkwey ma ndaw zleley a Slala ma 'ərlam na, ta ger aha.

²⁴Ayaw, i madakwar sa, ka ləvamar a zlegweme fuləkwey ta veɗ ma batal na, a fuləkwaɗa ba ka ndaw zleley me fuləkwey a Slala ma Bay'ərlam na.”

²⁵Ka guma neneɗ na, a rəzlata gawla ŋga hay bəza kakay. Taya na ma ləvam: “Haɗaw azlakwa andza ha na, a da buwam na way hay tok?”

²⁶Ma zazərata na, Yezu ma ləvatar: “Ka ndaw hay na a key vaw kakay, ama ka Bay ma Bəla na, ta dəba har.”

²⁷Arka Piyer me mbədey kava, me ləvey: “Kədəy na, la ma mbəkadəmatərawa tek ala hay ba tabiyaha ma da səpaka bəzay. Ekədəy ma da key la na teŋgey tey tok?”

²⁸Yezu ma ləvatar “I badakwar dərka na, ta pas ma tek hay tabiyaha ma da mbədəm waya ahiya na, andza Bəzey ma Ndaw ka da ndzey tsoy ka koriwal ma maram aŋga na, kuray a neneŋ ma səpəmaya bəzay ana hay na, ka da ndzam a koriwal ma bay hay kurow kava tsew tiyatsa, ma da kadatara sariya ma səkway ma bəzey ma Israyel kurow kava tsew ana hay.

²⁹Kwa way way ma mbəkada 'ay ŋga hay, malam aŋga mawal ana, ta na diŋgwas ana hay, baba ŋga, may ŋga, wawa ŋga hay, dakay ley ŋga hay hərway ma mezəley daw na, a da ndzefey haɗaɗzidzay afəna sa, a da ndzefey mendzey me ndəvey kakay ana.

³⁰Ndaw tsəfəmey ana hay haɗaɗzidzay a da tərām ndaw madakwaydok ana hay. Ndaw madakwaydok ana hay haɗaɗzidzay a da tərām ndaw tsəfəmey ana hay.”

Matiyew 20

Bəzay ma guma ma bay me həley ndaw hay a ley

¹”Akwa ma malada ma Slala ma 'ərlam na, andza ma bay ana daha, ma bawa da 'ay ŋga ma pərek, ma da həley ndaw hay 'ay dzerne ŋga.

²Taya ma dazlama ta ndaw ma mber ana hay na, ka sulay gabal kasl ka pas me tədəy; ma sləradata 'ay dzerne ana tok.

³Ma ndzemdey tsəfaɗ ma pərek na, bay a hana ma bawa da 'ay, ma nəkadata ndaw hay ma ndza hiya ka slam ana daha, mber a rafata dakay.

⁴Arka ŋga ma ləvatar: ‘Dawam da kam mber da 'ay dzerne daw ana tiyatsa kwa, aza i vələkwar sumkwo na kava kassla.’

⁵Arka taya na ma dawam. Bay ana hana ma bawa da 'ay sa ma rəpas, arka ma ndzemdey makar ma hakwaɗ na, me həley ndaw a hay satsa.

⁶Ma bawa ma ndzemdey zlam ma hakwaɗ satsa na, me ndzefey ndaw hay mandza hiya, ma ləvatar: ‘Ka ndzam tedehe hwoy pas aha na, ka mey?’

⁷Taya ma mbədəmar kava: ‘Hərway ndaw ka zəlandar ka mber dakay’. Arka ŋga ma ləvatar: ‘Dawam 'ay dzerne daw ana tiyatsa kwa’.

⁸Arka ma dey me zəgey na, bay ma ley ana ma ləvar a gawla ma 'ay ŋga: ‘Zəlatərawa ndaw ma mber hay, vələdatara sulay ta, zlar ka mey na ta ndaw madakwaydok ana hay, ma da ndakada ta ndaw tsəfəmey ana hay.’

⁹Arka ndaw ma ndzemdey zlam ana hay ma dawam, ma təbām gabal gabal.

¹⁰Arka ka husey ka ndaw tsəfəmey ana hay tok na, ka taya na a dzalam waya, 'la da ndzafam na a fəna ma ta.' Ama tok na, ma ndzafam na ka ndaw na gabal gabal ana, tiyatsa.

¹¹Andza a təbama ha na, ma gwanɔɔdam mey ka bay ma 'ay ana.

¹²Taya ma ləvam: 'Ka maladandar ta ndaw a neneɔ dok ana hay na, taya na ma kam mber na ma ndzemdey asləta dada seŋgey. La na, la ma kam mber hwoy pas, ha pas ma təlandar tok na.'

¹³Ama ŋga ma mbədafara kava a ndaw asləta da walaŋ ata ana: 'Dzam a daw, malay daw dakay zləna, i tsama hana na ma pərek na, ka sulay gabal ana seŋgey.

¹⁴Ekədey təba tek ma merbey dek na, daway tek edek. I wudey ma vələr a ndaw a neneɔ madakwaydok ana na, andza na ŋgedek.

¹⁵I slafa ma kada ta zleley daw andza na ŋga daw me wudey kakay daw? Tsukudu ka naya dey na, ma veday yah kokwod aha daw?

¹⁶Andza neneɔ tok na, ndaw madakwaydok ana hay na, a da təram ndaw tsəfəmey ahiya. Yaw ndaw tsəfəmey ana hay tey na, a da təram ndaw madakwaydok ahiya."

Yezu a bada me mətsey ta ma mbəlaw a ŋga dey ma makar ana

(Mk 10.32-34; Lk 18. 31-34)

¹⁷Andza Yezu a tsəley aha a Zeruzalem na, ŋga me ŋgəley ka bəzay na, gawla ŋga kurow kava tsew ana hay dada. Paɔ tsakay tsəved na, ma ləvatar:

¹⁸"Ekədey la tsəlakwama ha a Zeruzalem, a da gərafama har ka Bəzey ma Ndaw a har ma baba duhwa na me key kuley ana hay, ta ndaw me sesəkey Mewey hay. A da dzuwama na a mətsey.

¹⁹A da mbəkafama har a har ma ndaw Zuif ahiya kakay ana hay, ma ka saŋgərafama, ma ka kədama ta lagwada, ma ka darama ka 'ar ma tuwaw ma gəzləla ha. Ama da meney ma makar ana na, a da mbəlaw a."

Maya mandza Zaŋ ta Zak a tsəhatar slam hayna a wawa ŋga hay

(Mk 10.35-45; Lk 22.25-27)

²⁰Arka maya ma bəzey ma Zebedey hay, ma gurafa ka Yezu ta wawa ŋga hay, ma gərdey, ma tsəhafa tek.

²¹Yezu ma ləvar: "Ka wudey mey?" Ŋgwas aha na ma ləvar: "Vəley slam har ma wawa daw neneɔ hay tsew ana, ka da ndzam da Slala dek, naŋgar ta har zəmay dek, naŋgar ta har gula dek tey."

²²Yezu me mbədey kava: "Ka sərada ma tek a kwar ana ma tsəham kakay. Ka slafama ma da sey vəliyem ma tsetseh ana, i ma da sey ana daw?" Ma ləvamar: "La slafama."

²³Yezu na ma mbɔɔafatara kava tok: “Ayaw, ka slafama ma da sey vɔliyem a ɗaw, ama, ka ma da ndzey ta har zɔmay ɗaw, ta har gula ɗaw na, slam har a ɗaw ma da vɔlada dakay, a da vɔladɔmatara, a ndaw na Baba ɗaw ma lɔmadatara aha ka vaw ana hay.”

²⁴Andza sa ma gawla ŋga kurow ana hay ma tsɛnadama ŋgey, ma tɔrɔmatar a ndaw a hay tsew ta malam aŋga na.

²⁵Ama Yezu ma zɔlata, arka ma lɔvatar: “Ka sɔradama ha bay ma dala hay na, a wumata ndaw hay na ta mazlab ata, arka ndaw duhwa na hay tey na a kɔrɔmata.

²⁶Ama ma kwar na andza ha tikay; ta meterŋgɔlɛŋ, haɗaw ndaw ana a wuɗey me tɔrey duhwa ha da walaŋ a kwar na, ka tɔrey gawla ma 'ay kwar aha.

²⁷Ndaw ana a wuɗey me tɔrey ndaw tsɔfɔmey ana da walaŋ a kwar na, ka tɔrada vaw ŋga beke kwar aha.

²⁸Kwa Bɔzey ma Ndaw ana tekeɗe a sawa na, ma ndaw hay ka da kamar meslɔrey ka har kakay, amana, me key meslɔrey, ma da vɔlada mendzey ŋga ma da mbɔɔadatarawa ndaw hay haɗadzidzay.”

Yezu a ndeley wulaf hay tsew

(Mk 10.46-52; Lk 18.35-43)

²⁹Andza ma bawa ta ba da Zeriko na, ndaw ma kusa hiya haɗadzidzay ma sɔpɔmɔrawa.

³⁰Arka wulaf ana hay daha tsew, ma ndza hiya ka tsakay tsɔved, ma tsɛnadama ma sawa na Yezu na, ma zlamar me wuɗey: “Bay'ɔrlam bɔzey ma David, la ka kɔmaka da vaw tey!”

³¹Ndaw ma kusa hiya na hay ma kɔmatar say, ma taya ka ndzam tete. Ama taya ma sɔkadama me wuɗey adiya ta gɔdaŋ: “Bay'ɔrlam bɔzey ma David, la ka kɔmaka da vaw tey!”

³²Arka Yezu me lɔtsey aha, ma zɔlata, ma lɔvatar: “A sakwar ekɔɗey na, i ka kakwar na, mey?”

³³Taya ma mbɔɔamar kava: “Bay'ɔrlam, a sandar na, dey la hay ka wuram!”

³⁴A kamar da vaw a Yezu, ma lɔmatar a dey ta na hay. Arka tsana, dey ta hay ma wuram wunet, ma sɔpamar bɔzay.

Matiyew 21

Yezu a fulɔkwey a Zeruzalem andza bay aha

(Mk 11.1-11; Lk 19.28-40; Zŋ 12.12-16)

¹Andza a husam aha a Zeruzalem, bɔse ta Betɔfazey na, da mamba ma Tetɔɗez na, Yezu me slɔrey gawla ŋga hay tsew.

²ta ma ləvatar aha: “Dawam a wuraw a tafay ka mey kwar ana, ha husam ba tsana, ka da ndzafam zuṅgow ma raha, ta bəzey ŋga ha. Pasəkadəmiyawa, sadəmatiyawa.

³Kendzey ndaw ka tsakwar guma ba na, ləvamar: ‘Bay’ərlam a wudey.’ Arka na aza a mbəkadəməkurawa ha sadəmərawa bəse bəse.”

⁴A da key andza ha na, ma ka ndesley andza ma ndaw sek ma ləvawa na:

⁵Ləvamar a dem ma Siyon: nəkafa Bay dek dūhwa na a sawa ha 'ay dek, ŋga ləfedede ha, ma tsəla ha ka 'ar ma zuṅgow ŋgwas aha, ka 'ar ma bəzey ma zuṅgow, bəzey ma gənaw ma zəgey tek ana.’

⁶Gawla ŋga hay ma dawam, andza ma Yezu ma tsatar ana na,

⁷taya na, ma zəgəmərawa zuṅgow ana, ta bəzey ŋga na; arka ma babətam zana ta hay ka 'arra. Arka Yezu na me ndzey ka 'arra.

⁸Səkway ma kusa hiya haɗadɗidzay, ma babətam zana ta hay tabiyaha ka tsəved, sa na hay ma tsuwam hawal ma vəde ma tek hay, ma bebətəy ka tsəved ana tsa.

⁹Ndaw ma kusa hiya na hay na ma dawam ka mey ana hay, sa na ma səpama da dəba na hay, ma wudam: “Ozana Bəzey ma David ! Bay’ərlam ka pəsafa mey ba da mezəley ŋga ka ndaw ma sawa na na! Ozana da mekekəle ma 'ərlam!”

¹⁰Andza Yezu a fuləkwey aha a Zeruzalem na, mendzey ma wuraw ana tabiyaha ma gagətsata, taya ma ləvam: “Dagay neneɣ na ndaw mey?”

¹¹Ndaw ma kusa hiya na hay ma mbədəmatar kava: “Neneɣ na, ndaw sek Yezu, ma Nazaret da Galiley.”

Yezu a bəlatana ndaw me key filaw hay ba da 'Ay me key Kuley

(Mk 11.15-19; Lk 19.45-48; Zŋ 2. 13-16)

¹²Arka Yezu me fuləkwey a 'Ay me key Kuley, ma haratərawa ndaw ma hədəkadama tek hay, ta ndaw ma hədəkam ana hay ba da 'Ay me key Kuley. Ma patar teker a tabal ma ndaw ma mbədəm sumkwo na hay, ta tek mendzey ma ndaw ma hədəkadama hwoɗəgwam ana hay.

¹³Arka ŋga ma ləvatar: “Ma winda ha na, 'Ay daw na, a da zəlamar na, 'ay me duley mey aha tok na, ekədəy ka təradaɗa tek a kwar zlazlam ma mahal hay na tengey?”

¹⁴Arka ndaw wulaf hay, ta ndaw vədala ana hay ma guram ka tsakay ŋga da 'Ay me key Kuley, ŋga ma ndaladata.

¹⁵Andza ma nəkadama tek ana me rəzley ndaw ana ŋga me key ana hay ta wawa na hay ma wudam da 'Ay me key kuley ana: “Ozana Bəzey ma David !” A ndalatar a baba dūhwa na me key kuley ana hay ta ndaw me sesəkey Mewey hay.

¹⁶Arka ma ləvamar: “Ka tsənada guma neneɣ ana, ma tsam ana kakay dɔw?” Ama Yezu ma ləvatar: “Ayaw, dɔdɔ kuray ka dzaŋgama bəzay ma guma neneɣ tikay dɔw? Ta huɔa meɣ ma bəzey bəza na hay, ta na gwendez ana hay na, kah ka ləmada me Səmbərey dɛk ba.”

¹⁷Ŋga na ŋgudɛk mbəkadata ka slam ana, ma bawa ba da wuraw, ŋga ma daway tɛŋga a Betani, ma da neɣ da huɔa.

Yezu ma kɛlafa 'ar ka vɔdɛ tek ana daha ma yaha kakay

(Mk 11.12-14, 20-25)

¹⁸Ma pərek a meɣ aha a Zeruzalem na, may ma tsafa ka Yezu.

¹⁹Andza ŋga ma nəkada vɔdɛ tek ana daha andza gudav ka tsakay tsəved na, ŋga ma gureɣ a bəziya. Ama a da ndzefey na, baslah ana dada. Arka ŋga ma ləvar: “Dɔdɔ ka da yey aha bəzey sakay!” Dɛŋe ka slam ana hana tsana, vɔdɛ tek ana hana me ŋgweley ŋga.

²⁰Andza taya ma nəkadama tek a neneɣ me key ana na, ka rəzlata gawla ŋga hay ba, ha ma ləvam: “Dɔdɔ vɔdɛ tek ana a ŋgweley da meɣ aslɛta na, tɛŋgeɣ?”

²¹Yezu ma mbɛɔfatar kava: “I bɔdakwar dərka na, haɔaw pas aslɛta ka pam aha 'ar mandzara waway na, ka da kam tek a dɔw eɔey ma kar a vɔdɛ guday ana dada tsa kakay, ama kwa andza tekeɔe ka ləvamar a mamba dɛy: lətsey ba kaslɛna, daw da kɛley a bəlay na, a key andza ha.

²²Tek a kwar me tsəhey tabiya ha ta me duleɣ meɣ ta me peɣ 'ar aha kava na, ka da ndzafama.”

Zuif hay ma tsəhafama ka Yezu: gɛɔaŋ aŋga ma ŋga a sawa na da may?

(Mk 11.27-33; Lk 20.1-8)

²³Andza Yezu me fuləkweɣ ba a 'Ay me key Kuleɣ, a tatəkadata ha ndaw hay na, baba dɔhwa na me key kuleɣ ana hay, ta ndaw ma səka na hay ma səkway, ma guram ka tsakay ŋga, taya ma ləvamar: “Dagay ma vɛlaka tsəved me key tek a neneɣ hay na way? Dagay ka kata na ta gɛɔaŋ aŋgway?”

²⁴Yezu ma mbɛɔafatara kava: “Yah teɣ i da tsəhafakwar tek aslɛta, haɔaw kuray ka mbɛɔafəmiyawa ba kava na, aza i bɔdakwar gɛɔaŋ a dɔw a sawa na da may teɣ tok.

²⁵Me dzuhəbey ma Zaŋ a sawa na da may? Da 'ərlam tsukuɔu, da ndaw hay dɔw?” Taya ma ŋgɛlam mawa ka 'ar vaw ta na: “La ka ləvakwa: ‘da 'ərlam na’, a da ləvandakwar: ‘Azlakwa ka pamar 'ar kakay ka meɣ?”

²⁶Haɔaw la ka ləvakwa: ‘Da ndaw hay na’, i wasakwa ta ndaw ma kusa na hay, hərway ndaw hay a zəgadama Zaŋ na, andza ndaw sek aha.”

²⁷Arka ma mbəɗamar kava a Yezu: “La səradaɗa kakay.” Arka ŋga ma ləvatar: “Yah ana tiyatsa na, i ɓadəkwar tek ana hay, i kata na ta gədaŋ aŋgway kakay tiyatsa.”

Wawa hayna da walaŋ ana na na waray?

²⁸”Ka ləvam ka guma ɗey na teŋgey? Ndaw ana daha bəzey ŋga hay tsew. Ma gurafa ma ləvar a na tsəfəmey ana: ‘Dem a ɗaw, tseɗey na, daway 'ay dzerne da key mber.’

²⁹Ŋga ma mbəɗar kava: ‘I wuɗey kakay’. Arka me ndzey nekəɗey na, ma mbəɗada 'ar, ŋga ma daway.

³⁰Ma gurafa ma ləvar a na metsetsew ana andza ha satsa. Wawa na ma mbəɗar kava: ‘Ayakaw, i daway Bay ɗaw’. Ama tok na, ŋga ka daway sakay.

³¹Da walaŋ ata ɗey tsew ana na, ma kadara tek ma baba me wuɗey ana na way?” Taya ma mbəɗamar kava: “Na tsəfəmey ana.” Yezu ma ləvatar: “I ɓadəkwar dərka na, ndaw me tsekeley dzaŋgal hay, ta ŋgwas na ma nam ta ndaw hay so na hay, a da ləhafəmakwar ba ka mey, a Slala ma Bay'ərlam.

³²Akwa Zaŋ a sawa ka tsakay kwar na, da tsəveɗ ma dzerey, amana, kuray ka pamar 'ar kakay. Ama ndaw me tsekeley dzaŋgal hay, ta ŋgwas ma nam ta ndaw hay so ha na hay na, ka pamar 'ar ba, kuray ka nəkadama ba ta dey kwar, amana kuray ka wuɗam ma mbəɗadama mendzey kwar, ma kuray ka pamar 'ar kakay.

Bəzay ma guma ma ndaw ma kam mber da ley ma viŋe seweɗ ana hay

(Mk 12.1-12; Lk 20. 9-19)

³³Pafama sləmay ka bəzay ma guma ma mala ha ta meley ana mekelehe sa: bay ma ley ana daha, me rəvey viŋe a ley ŋga, zley zley ara zleɗ ana, me ləmey slam ma ɗətsey ŋga na, me zley slam tsaŋ, me nəkey dey ka ley ana; ŋga me həley ndaw hay, ma ka nəkafəmara dey kava; arka ŋga na ma daw təŋga dərəŋ a dzaŋgal.

³⁴Andza a wurawa kassla ka har me ŋgəley bəzey ma vəɗe ma tek ana hay na, ŋga me slərey gawla ŋga hay, ka tsakay ma ndaw ma kam mber ana hay, ma ka həladəmara bəzey ma vəɗe ma tek ana hay ma kəla ma ŋga na.

³⁵Ama ndaw ma kam mber ana hay na, ma hələmata gawla ma 'ay ana hay; ma kəɗama ndaw naŋgar, naŋgar na ma kəɗama ba vagay aha; ndaw naŋgar sa tey na, ma kuwytsama ta ŋgwa.

³⁶Bay ma ley ana me slərey gawla hay haɗaɗzidzay, a fəna na tsəfəmey ana hay sa; taya ma kadəmata, andza ha satsa.

³⁷Andza tsoy madakwaydok ana na, ŋga ma sləratar bəzey ŋga, a dzeley da 'ar aŋga na na, waya: ‘Wawa ɗaw ana na, a da tsənamar sləmay.’

³⁸Ama ndaw ma kam mber ana hay, ma nəkadama bəzey ŋga na na, ma ləvam ka 'ar vaw ta na: 'Neney na ndaw ma da zəmey 'ay ana. Səməwa, kəɗakwa ba vagay aha na, zəmakwa zleley ana a lakwa na.'

³⁹Taya ma zəgama, ma kələdəmərawa a bəla ma ley ma viŋe ana, ma kəɗama ba vagay aha.

⁴⁰Kəɗey na, kendzey, bay ma ley ma viŋe ana ka da sawa ba na, a da kadata ndaw ma kam mber ana hay na, teŋgey?"

⁴¹Taya ma mbəɗamar kava: "A da bazlata ndaw ana hana seweɗ ana hay na kalas ba, mandzara ka kamar da vaw, a da vələdəmatara ley ma viŋe ana a har ma ndaw mekele hiya, aza a da həladəmara bəzey ma vəɗe ma tek ana, kassla ka har ana ma wuɗey."

⁴²Yezu ma ləvatar: "Daɗa kuray ka dzaŋgama da Mewindey Kokwoɗ ana hay tikay ɗaw? Ŋgwa aŋga na ndaw me zley 'ay hay ma kələdama, ba haya kakay ana na, a da tərey na ŋgwa me telkwemere hayna: na ŋga na na me slərey ma Bay'ərlam. Ka slam dey lakwa na, hayaha bəza kakay!"

⁴³I ləvakwar ekəɗey satsa na, a da zəgafəmakwar Slala ma Bay'ərlam ba, a da vələdara a səkway mekelehe, a da yey bəzey.

⁴⁴Ndaw ma da təɗey ka ŋgwa ɗey na, a da teley. Kendzey ŋgwa na a kələfa ka ndaw ana tey na, a da kəra."

⁴⁵Baba ɗuhwa na me key kuley ana hay, ta Fariziyen hay, andza ma tsənadama bəzay ma guma neney ma mala ha ta meley ana hay na, ma səradama a tsey na, ka taya.

⁴⁶Ma səpama ma da zəga, amana, a wasam ta ndaw ma kusa na hay, hərway a zəgadama na ndaw sek aha.

Matiyew 22

ɗaf ma magurlam me zəgey kokwa

(Lk 14.15-24)

¹Yezu ma mafa ma tsatar, ma maladatar bəzay ma guma hay ta meley sa:

²"Slala ma 'ərlam na kal kal ta bay ana daha ɗuhwa ha me key magurlam ma bəzey ŋga me zəgey kokwa.

³Ŋga na me slərey gawla ŋga hay, ma da zələtərawa ndaw ma wuna na hay. Ama taya na, a wuɗam ma səməwa kakay.

⁴Ŋga me kuyey gawla hay mekele hiya sa, ma ka ləvəmatərawa a ndaw ma wuna na hay: 'Nəkafama i ka ləmadata tek ma magurlam hay tsoy, gusaŋ a ɗaw, ta gənaw a ɗaw ma gəla na hay, ma sla hiya ba, kassla me zəmey tok, səməwa a magurlam me zəgey kokwa.'

⁵Ama taya na, ka pamar sləmay a mey nga kakay; ma dam tek ata; nanɔar a ley nga, nanɔar a slam ma filaw aɔga.

⁶Sa na hay ma haləmata gawla ma 'ay nga na hay, ma kadəmata banay, ma kədəmata ba vagay ahiya.

⁷A ndalar a bay dɔhwa na bəza kakay. Nga me slərey sidzew aɔga hay, ma da kədəmatərawa ndaw ana hana sewed ana hay, ma ka kakəradəmatərawa wuraw ata na ba.

⁸Arka nga ma ləvatar a gawla nga hay: 'Ekədəy tek ma magurlam hay ma taya tsoy, ama ndaw i ma wunata na hay na, ma həla vaw ahiya kakay.

⁹Dawam ka mezlezleɔ tsəved hay, wunəmatərawa mendzey ma ndaw kuray ma zlam 'ar ana hay tabiya ha a magurlam ana.'

¹⁰Gawla na hay ma dawam ka tsakay tsəved hay, ma hələmatərawa ndaw taya ma tsam 'ar ana hay: ndaw sewed ana hay, ta ndaw kokwod ana hay tabiyaha. Arka 'ay ma magurlam ana me rəhey bərets, ta ndaw ma wuna na hay.

¹¹Andza ma bay dɔhwa na me fuləkwey a 'ay, me nəkey dey ka ndaw ma wuna na hay na, a da ndzefey gawla na daha zana ma magurlam me zəgey kokwa ka vaw dakay.

¹²Nga ma ləvar: 'Dzam a dɔw edey, ngedek ka da fuləkwwa a 'ay ana, mandzara zana ma magurlam me zəgey kokwa ka vaw na tengey?' Nga tete tənɔa.

¹³Arka bay dɔhwa na ma ləvatar a gawla nga hay: 'Dzuwadəmara har ta sek adzay na, kələdama a bəla a ləvaɔ. Da huɔa tok na, ma tuway ta me pədəy sler aha'.

¹⁴Dərka na ndaw ma wuna na hay na, haɔadzidzay, amana ma gaɔəma na hay na nekədəy dada."

Ma vələdara dzanɔal a Sezar tsukuɔu, ma vələdara kakay dɔw?

(Mk 12.13-17; Lk 20.20-26)

¹⁵Arka Fariziyen hay ma dam ma nɔələfama mawa ka Yezu, ka tsey guma ma da nɔafa gended.

¹⁶Taya ma sləram gawla ta hay, ta na Erod hay ma ka tsəhafama: "Miter, la sərədama kah na ndaw dzerey aha, ka tatəkadatara a ndaw hay na tsəved ma Bay ma Bəla da dərka na. Ka wesey ta ndaw tikay, hərway ka nəkafata ka ndaw hay na kal kal.

¹⁷Aɔga bədandar andza na ngedek me dzeley ana dɔgay: mewey lakwa a vələy tsəved ma vələr dzanɔal a Sezar tsukuɔu, ma vələr kakay dɔw?"

¹⁸Ama Yezu na, ma sərəfa ka wewer ata, me ləvey: "Mbaɔa mbaɔa kwar edey nɔgey. Ka nɔafəmaya gended na, ka mey?"

¹⁹ Aŋga baðemiyawa sulay ma vëlam ka dzaŋgal ana ðagay.” Taya ma baðëmara sulay ana aslëta.

²⁰ Nŋga ma lëvatar: “Foto neneŋ, ta mewindeŋ a neneŋ, ma nŋway hay?”

²¹ Taya ma mbëðamar kava: “Ma Sezar.” Arka nŋga ma lëvatar tok: “Tek ma Sezar na, vëladëmara a Sezar ana tëŋga. Ma Bay ma Bëla na, vëladëmara a Bay ma Bëla ana tiyatsa.”

²² Andza taya ma tsënadama guma neneŋ na, a rëzlata. Arka taya na ma gëradama ma dam tek ata.

Ndaw ma mëtisa na hay a da mbëlëmawa

(Mk 12.18-27; Lk 20. 27-38)

²³ Pas ana nŋga na na, Sadusiyeŋ hay ma guram ka tsakay ma Yezu. Sadusiyeŋ hay a lëvam na: ndaw ka mëtsey ba na, a da mbëlëwa ha sakay. Taya ma tsëhafama ka Yezu andza neneŋ:

²⁴ “Miter, Moyiz a lëvey na: kendzey ndaw ka mëtsey ba, mandzara ka yawa bëzey ta nŋwas aŋga na, malam aŋga ka zëga madakway ana, ka yadërëwa wawa hay a malam aŋga aha na na.

²⁵ Ama tok na, nanŋar daha da 'ay la na, ndaw hay tsëla ta malam ata hay. na tsëfëmey ana ta nŋwas aha, mëtserëy ba, andza ka ndzafam bëzey kakay na, nŋga ma mbëkadara nŋwas ana a malam aŋga.

²⁶ Andza ha sa tsa na, me tsetsew ana, ma makar ana, ha taya ma ndëvam tsëla ta hiya tabiyaha.

²⁷ A dëba ta hana ma mëtisam ba tabiyaha na na, nŋwas ana me mëtsey tey.

²⁸ Këðey tok na, ta pas ma ma da mbëlëwa na, da walaŋ ata na tsëla ana na, nŋwas ana, a da ndzara na, a way tok? Hërway taya ka zëgama ba tobiya tahiya, ka nŋwas aha sana.”

²⁹ Yezu ma mbëðatar kava: “Kuray ka zlëgam ba zlëna, hërway ka sërädama Mewindeŋ Këkwod ana hay kakay, kwa ma slafa ma Bay ma Bëla kakay.

³⁰ Akwa na, ta pas ma ma da mbëlëwa na, ndaw a da zëgey aha nŋwas sakay, ndaw a da zëgey aha zel sakay. Ama ndaw hay a da ndzam na, kal kal andza madurlam hay da 'ërlam.

³¹ Ka guma ma ma da mbëlëwa ma ndaw ma mëtisa na hay na, kuray ka dzaŋgama guma ma Bay ma Bëla ma lëvakwar ana tikay ðaw?

³² ‘Yah na Bay'ërlam ma Abraham, Bay'ërlam ma Izak, Bay'ërlam ma Zakob.’ Nŋga na, Bay'ërlam ma ndaw ma mëtisa na hay kakay, amana ma ndaw ta dey ana hay.”

³³ Andza ndaw na ma kusa hiya na hay ma tsënadama guma nŋga neneŋ na, ma rëzla hiya ta me tetëkey nŋga na.

Mey ma mewey na dūhwa na na, na waray?

(Mk 12. 28-34; Lk 10.25-28)

- ³⁴Andza Fariziyen hay ma tsənadama, Yezu ka zəgata Sadusiyen hay ba na, taya ma tsəham 'ar.
- ³⁵Arka ndaw aslota da walaŋ, ma ndaw me sesəkey Mewey , ma tsəhafa ka Yezu, a wudey ma ŋgafa gended.
- ³⁶Ŋga ma ləvar: “Miter, mey ma mewey ana dūhwa na da Mewey na na waray?”
- ³⁷Yezu ma ləvar: “Ka da wuda Bay'ərlam Bay dek na, ta mevel edek a dzay, ta mezek edek adzay, ta 'ar me dzeley dek adzay.
- ³⁸Neney na mey ma mewey dūhwa na, tsəfəmey ana.
- ³⁹Na metsetsew ana gədaŋ aha satsa: Ka da wuda ndaw ka tsakay dek ana na, kal kal andza vaw dek ana.
- ⁴⁰Da mey ma mewey a neney tsew ana hay na, Mewey hay, ta Ndaw sek hay tabiyaha a bəmawa na da huɗa.”

Kriste ta David

(Mk 12.35-37; Lk 20.41-44)

- ⁴¹Andza Fariziyen hay ma tsəha 'ar ahiya na, Yezu ma tsəhafata bəzay ma guma neney:
- ⁴²“Kuray ekədəy na, ka ləvafama ka Ndaw Bay'ərlam ma vahara 'ar ana na tengey? Bəzey ma hwoɗ aŋgway?” Taya ma mbəɗamar kava: “Ma David.”
- ⁴³Yezu ma ləvatar: “Azlakwa David ana ta gədaŋ ma Mesəfrey Kokwoɗ ana na, a zəla: Bay'ərlam, na tengey sengey? Ŋga me ləvey:
- ⁴⁴'Bay'ərlam a ləvar a Bay'ərlam aŋga: ndzey ta har zəmay daw, ha aza i padata ndaw dugwan edek hay a huɗa sek edek.’
- ⁴⁵Azlakwa David a zəla Bay'ərlam a daw sana, a da key bəzey ŋga ha na, tengey sengey tok?”
- ⁴⁶Kwa ndaw ma slafa ma mbəɗafara ta bəzay ma guma aslota na dakay. Arka zla da na ŋga na na, ndaw me wudey ma tsəhafa bəzay ma guma na dasakay.

Matiyew 23

Yezu ma katar ka 'ar daf a ndaw hay həway ma Fariziyen hay

(Mk 12.38-40; Lk 20.45-47; 11. 39-52)

- ¹Arka Yezu ma ləvatar a ndaw ma kusa hiya na hay, ta gawla ŋga hay:
- ²“Ndaw me sesəkey Mewey hay , ta Pharisen hay, ma ndza hiya na da ved ma Moyiz:

³kam andza ma ta ma ləvəmakwar ana. Pəmatar sləmay. Amana tek ata na ma kam ana na, ka da kam andza ha tizlay. Hərway a tsam na ta huḍa mey dada zləna, a kam andza ma ta ma tsam ana kakay.

⁴A dzuwam tek me ləhey ana hay, a padəmatara ka 'ar ma ndaw hay. Ama taya na ta 'ar ata na na, a wuḍam kwa ma ləmamar ta bəzey har kakay.

⁵Tek ata ma kam ana hay na, a wuḍam na aza ndaw hay ka nəkafəmata. A səkadama ḍeriwel ma mey ma Bay'ərlam ata ŋga na taya ma tapam ka 'ərdey ana. A tsama mey ma zana ta ba, ta sasay aha.

⁶A wuḍam me ndzey ka slam tsəfəmey ana hay da magurlam hay. Da 'ay me ḍuley mey na, a ndzam na ka slam tsəfəmey ana hay ka mey.

⁷a satar ka tsəmatar guma na ka slam me kusey hay, a wuḍam ka tsənam ndaw hay ka zələmata na: 'Miter.'

⁸Ma kwar na, ka da səpam ka da zələmakwar: Miter, tizlay. Hərway miter a kwar na, ŋga asləta. Kuray tabiyaha na, malam ahiya.

⁹Dada ka da zəlam ndaw ka dala: Baba kwar zlay, hərway Baba kwar na, ŋga asləta, Baba na da 'ərlam ana.

¹⁰Ka da səpam, ka da zələmakwar ndaw me sesəkey Mewey zlay, ndaw me sesəkey Mewey kwar na, ŋga asləta: Kriste.

¹¹Ndaw andza ḍuhwa ha da walaŋ a kwar na, a da tərey gawla ma 'ay kwar aha.

¹²Kwa way way ma tsələda vaw ŋga ka mey na, a da madama ta dəba. Kwa way way ma mada vaw ŋga ta dəba na, a da tsələdama ka mey.

Yezu a katar say a Fariziyen hay

¹³Tuwam vaw kwar kuray ndaw me sesəkey Mewey hay ta Fariziyen a nenedy ta 'erneh da mey tsew ana hay, kuray a nenedy ma təkadəmatara mambaw ma Slala ma 'ərlam ba a ndaw hay ana. Kuray ana sa tok na ka fuləkwam a huḍa sakay. Ndaw ma wuḍam ma fuləkwam a huḍa na hay na, ka vələmatar tsəved kakay.

[¹⁴]

¹⁵Tuwam vaw kwar kuray ndaw me sesəkey Mewey hay ta Fariziyen a nenedy ta 'erneh da mey tsew ana hay, kuray ka halama bəlay hay da dala tabiyaha ma da ndzafawa ndaw asləta a səkway kwar. Andza ŋga ka tərey tsoy na, ka təradaama kassla tek me kəley a waw ma laba na, dey tsew a fəna kuray ana sa!

¹⁶Tuwam vaw kwar, kuray edey ndaw me kəley ka mey wulaf ahiya na, ka ləvam: “Kendzey ndaw a mbəḍey ta 'Ay me key Kuley na, a mbəslama kakay, ama kendzey ndaw a mbəḍey ta gura na ma paha da slam me key kuley ana na, a mbəslama.”

- 17** Mandzar 'ar edey hay, wulaf edey hay! Dagay dɔhwa ha na na waray? Gura tsukuɗu, 'Ay me key Kuley ana ma tɔrada gura na hana tek ma kuley aha na daw?
- 18** Ka lɔvam satsa: “ Haɗaw a mbɔɗam ta ɲgwa ma kuley na, a mbɔslama kakay, ama a mbɔɗam ta tek ma kuley na ma paha kava na na, a mbɔslama.”
- 19** Kuray a nenedy wulaf ana hay, dɔhwa ha na na waray, tek ana ma paha kava na tsukuɗu, ɲgwa ma kuley ana ma tɔrada tek ana ma paha kava na, tek ma kuley aha na daw?
- 20** Andza ha satsa na, ndaw me mbɔɗey ta ɲgwa ma kuley na, a mbɔɗey na ta ɲgwa ma kuley ana ta tek ana ma pa ahiya kava na dzay.
- 21** Ndaw me mbɔɗey ta 'Ay me key Kuley na, a mbɔɗey na ta 'Ay me key Kuley ana, ta ndaw ana ma ndza ha da huɗa na dzay.
- 22** Ndaw me mbɔɗey ta hɛzlay ma 'ɔrlam na, a mbɔɗey na ta koriwal ma Bay ma Bɛla, ta Ndaw ma ndzaha kava na dzay
- 23** Tuwam vaw kwar, kuray ndaw me sesɔkey Mewey hay ta Fariziyen a nenedy 'erneh da mey tsew ana hay, ka vɔladama zaka ma zɔbak, ma melɔbey, ma ndzewelek. Amana, ka kɔmatar masɔfaya a tek ana dɔhwa na hay da Mewey: andza mey ma dzerey, me key da vaw, ta me tsɔney slɔmay: hana kuray ka kam na tek a nenedy hay tok, mandzara ma katar masɔfaya a sa na hay.
- 24** Kuray ndaw me kɔley ka mey a nenedy wulaf ahiya na, dzuway na ka ɲgɔzama ba ta kata, ama na ka ndam na zlegweme tok!
- 25** Tuwam vaw kwar, kuray ndaw me sesɔkey Mewey hay ta Fariziyen a nenedy 'erneh da mey tsew ana hay, ka kwaslam na dɔba ma gandaf ta vɔliyem dada, ama hwod ana hay na, ma dadɔfa hiya ta tek ma mahal, ta tek ma sakwar haɗa na.
- 26** Fariziyen a nenedy wulaf ana! Kwasley ka mey na hwod ma vɔliyem, azambay dɔba na na, a da wuɗey tiyatsa.
- 27** Tuwam vaw kwar, kuray ndaw me sesɔkey Mewey hay ta Fariziyen a nenedy 'erneh da mey tsew ana hay, ka nɔkam na kal kal andza daw tsɔvay ma fɔɗa slaliya ha: ta bɛla na a nɔkam mambay aha, ama da huɗa na, ma rɔha ha ta ndasl ma vagay hay, ta tek ma zlɔba na hay tabiyaha gɔle gɔle.
- 28** Kuray na andza ha atsa: ka slam dey ma ndaw hay na, ka kadama vaw kwar na, dzerey ahiya, ama da mevel a kwar hay na, ma rɔha hiya ta mbaɗa, ta tek haya kakay ana.
- 29** Tuwam vaw kwar, kuray ndaw me sesɔkey Mewey hay ta Fariziyen a nenedy 'erneh da mey tsew ana hay, ka zladɔmatara daw tsɔvay ma ndaw sek hay mambay mambay aha, ka mbatsadɔmatara daw tsɔvay ma ndaw dzerey ana hay, ta tek ma wuiya hay,

³⁰arka ka lɔvam tok: 'Hana da har ma baba tete la hay, la daha tey na, la da tɛlɛkam aha a dey ta, ma da ŋgɛzadɛrawa mambaz ma ndaw sek a nened hay tikay.'

³¹Hadaw ka lɔvam andza nened na, ka dzuwam vaw kwar ana a dɛwer tizlɛne, kuray na bɛzey ma hwoɗ ma ndaw ana ŋga na hay, ma kɛdɛmatɛrawa ndaw sek ana hay sengey!

³²Ana tɛdɛ, ndɛvadama mber ma baba tete kwar hay, ma zlɛmɛrawa na!

³³Kuray govan a nened hay, gwalay ma kutsesl a nened hay ŋgey. Ka da lɛhmawa da mey ma waw ma laba na na ta waray?

³⁴Nɛkafama, hɛrway ma mey na, i slɛraɓa ndaw sek a daw hay, ndaw ma sɛra 'ar ana hay, ta ndaw me sesɛkey mewey hay. Ka da kɛdɛmata ba vagaya hiya, ka da daradɛmata ka 'ar ma tuwaw ma gazlɛlaha, ka da kɛdɛmata ta lagwada da 'ay me duley mey kwar hay; arka ka da sɛpɛmata ba me herey, ka wuraw ka wuraw.

³⁵Hɛrway aza mambaz ma ndaw dzerey ana hay tabiyaha, ma pa mey aha ka dala na na, a da makwar ka 'ar a kwar ana, zla ka mambaz ma Abel ndaw dzerey ana, kasl ka na ma Zakari bɛzey ma Barasi, na kuray ma kɛdɛmata vagay aha da walaŋ ma 'ay ma kuley, ta ŋgwa ma kuley ana.

³⁶I ɓadakwar dɛrka na, tabiyaha tek ana ŋga na hay na, a da mawa na ka 'ar ma ndaw ma bɛla nened hay.

Yezu a tuwa Zeruzalem

(Lk 13.34-35)

³⁷Zeruzalem, Zeruzalem, kah a nened ma kɛdɛmata ndaw sek hay ba vagay ahiya na, ma kwaytsata ndaw ma slɛrɛmɛkawa na hay ba vagay ahiya na. Zla varay, i ka wudɛy ba ma tsɛhadatara 'ar ta bɛzey dɛk hay andza ma gogwar ma hwarkwata bɛzey ŋga hay a gurɓasla ŋga na hay. Ama kuray na ka wudam kakay!

³⁸Ana tɛdɛ, 'Ay me key Kuley kwar a nened ana, a da ndzey baŋgway aha.

³⁹Hɛrway i ɓadakwar, kwa ka da nɛkadɛmaya ha sakay, ha kasl ka pas a kwar ma da lɔvam: Ndaw ma sawa na na, ma pɛsa mey aha ba da mezɛley ma Bay'ɛrlam"

Matiyew 24

Yezu a bada ma da mbɛzley ma 'Ay me key Kuley

(Mk 13.1-4; Lk 21.5-7)

¹Yezu ma bawa da 'Ay me key Kuley, andza a daw aha tɛŋga na, gawla ŋga hay ma gurafama, ma ɓafɛmara har ka mezley ma 'Ay me key Kuley ana.

²Ŋga ma mbɛdafatara kava, ma lɛvatar: "Ka nɛkadama tek a nened hay tabiyaha kakay daw? I ɓadakwar dɛrka na, ndaw a da nɛkada ha ŋgwa ma tsarzla ha ka 'ar ma ŋgwa ka slɛna na, dakay, tabiyaha a da mbɛzley ba hele hele."

³Andza ma ndza ha da mamba ma Tetədez na, gawla ŋga hay ma gurafama, ma zəlama gədzah, ma ləvamar: “Äadandar dāgay, tek a neneɣ hay a da kam andza neneɣ na, varay? Zehed ma ma da mawa dek, ta ma da ndəvey ma bəla na na, varay?”

Yezu a bada vɛrom ta tsetseh ma da sawa na

(Mk 13.5-13; Lk 21.8-19)

⁴Yezu ma mbədatar kava: “Wam daw ka vaw, hayna ndaw ka da zləgadakwar zlay.

⁵Hərway ndaw hay a da səmawa hadadzidzay, da mezəley daw, a da ləvəmakwar: ‘Yah na, Ndaw Bay'ərlam ma vahara 'ar ana’, a da zləgadəmata ndaw hay hadadzidzay.

⁶Ka da tsənadama a tsəma ha ka vɛrom, dakay na a ləvam waya a kam aha vɛrom. Wam daw ka vaw! Ka da wasam zlay, hərway hayna tek ana ka key andza ha tɛŋga, amana ŋga na na, har ma me ndəvey tsaray kakay.

⁷Hərway ndaw ma dala naŋgar ta ndaw ma dala naŋgar a da vɛzam ka vaw. Slala ta slala naŋgar a da vɛzam ka vaw. Da slam sa na hay na, may a da key, dala a da dederey.

⁸Na ŋga na tabiyaha na, kal kal andza ma ŋgwas ma zlar ma ndelemey da zləbeŋ ana.

⁹Arka na a da mbəkafəmakwar har a viya, a da kədəmakwar vagay ahiya. NdawZuif ahiya kakay ana hay tabiyaha, a da ŋgələdəmakwar aha dey kakay kavəday ma mezəley daw;

¹⁰arka tok na, ndaw hay hadadzidzay a da mam ta dəba. A da hadəkam vaw ka 'ar vaw ta na hay, a da ŋgəlam aha dey a vaw ka 'ar vaw ta na hay, kakay.

¹¹Ndaw sek maləwaday ana hay hadadzidzay a da bəmawa, a da zləgadəmata ndaw hay hadadzidzay.

¹²Hərway ma tek haya kakay ana me səkey adiya adiya ana na na, ma wudə vaw ma ndaw hay hadadzidzay a da mətsey 'ar.

¹³Ama ndaw me key matandəroŋ ha ka me ndəvey na, ndaw ana ŋga na na, a da buwama.

¹⁴Mey a neneɣ Hayna Wayna ma Slala ma 'ərlam ana na, a da tələkadama meɣ ka bəla tabiyaha; ndaw Zuif ahiya kakay ana hay tabiyaha a da ndzafam seydeɣe ŋga na. Arka tok na, ma da sawa na me ndəvey ŋga na.

Tek me gegətsey 'ar

(Mk 13.14-23; Lk 21.20-24)

- ¹⁵Andza kendzey kuray ka nəkadama tek Haya kakay ana me gegətsey ndaw ana ba da 'Ay me Kuley kokwad ana andza ma ndaw sek Daniyel me tsey kava zlezley na na, - hayna ndaw ma dzangey ana na, ka tsənada! -,
- ¹⁶arka ndaw na taya da Zudey ana hay na, hayna ka hwam a mamba hay.
- ¹⁷Hadaw ndaw ana ma ndza ha ka mapar na, ka da hərdawa ma da zəgawa tek aŋga da 'ay zlay.
- ¹⁸Hadaw ndaw ana ŋga da ley na, ka da mawa a mbaw, ma da zəgaba zana ma memed aŋga zlay.
- ¹⁹Da har ana ŋga na na, ŋgwas ta bəzey da hwod ana hay, dakay na, ta bəzey ka har ana hay na, ka tuwam vaw ta!
- ²⁰Dulam mey na, ma ha da hwam ta har ma memed kusey, dakay na ta pas ma mesley zlay.
- ²¹Tsetseh ana a da key na kambəlaɓa. Tsetseh ana ŋga na na, dɔda ka kawa andza ha daha tsaray kakay, zla da mezley ma bəla, ha kasl ekədəy. Yaw, a da key aha andza ha dasakay.
- ²²Hana na ka takətsafama meney ana hay zlay na, ndaw ma da ləhada mendzey ŋga na dakay. Ama a da takətsafama meney ana hay ba na, hərway ma ndaw ma gadəma na hay.
- ²³Arka tok na, kendzey ndaw a ləvakwar: 'Ndaw Bay'ərlam ma vahara 'ar ana, ŋga kədəy!' dakay na: 'Ŋga tay na', ka da təbama zlay!
- ²⁴Akwa na ndaw ma vaha 'ar maləwaday ana hay, ta ndaw sek maləwaday ana hay, a da lətsəmawa, a da kam zehed me gegətsey ndaw ana hay ta dɛdew hay, ma ka zləgadəmata ndaw hay. Kendzey hana a key vaw na, ta ndaw ma gadəmata na hay dzay.
- ²⁵Nəkafama, i ka badakwar ba ka vaw.

Ma da sawa ma Bəzey ma Ndaw

(Mk 13.24-31; Lk 17.23-24; 21.25-31)

- ²⁶Kendzey andza a ləvəmakwar: 'ŋga tay da palah na, ka da dam zlay', kendzey a ləvəmakwar: 'ŋga da bəzay 'ay na', ka da təbama ka mevel a kwar zlay.
- ²⁷Akwa a da key na, andza ma yam mewetedey ma zlərawa da bəzay me wezley dey, kasl a mey ŋgwa na na, ma da sawa ma Bəzey ma Ndaw na, a da key na andza ha tok.
- ²⁸Kendzey vagay ka slam ana daha tsana, magwadok hay a tsəham 'ar kava.
- ²⁹Nekədəy a dəba ma viya ma pas ana ŋga na hay na, pas a da ndermedey, kiya a da wudəy sakay. Wurzla hay a da kuyəmawa ba da 'ərlam. Maram ma tek ma 'ərlam hay a da dadaram.

³⁰Arka tok na, zehed ma Bəzey ma Ndaw a da bawaw vaw da 'erlam. Arka mendzey ma ndaw ma səkway ma dala hay tabiyaha, a da pam har dzoŋ a 'ar. A da nəkadama Bəzey ma Ndaw a sawa ha da dey ma pazlay da 'erlam, da ma slafa ŋga tabiya ha, ta maram aŋga tabiyaha na.

³¹A da sləradata madurlam aŋga hay, ta mezezeŋ dūhwa hiya, da tsakay lam hay faɗ ata hiya ka halay ma həzlay ma 'erlam zla da tsakay naŋgar kasl a naŋgar na, a da tsəhadəmata 'ar ta ndaw aŋga ma gadəma na hay.

³²Tsənadama bəzay ma guma neneɣ ma maladama ta vəde tek ana dāgay: ka nəkadama andza mey ma hawal ŋga na hay ləbaw ahiya, baslah ana hay a dādam ahiya na, ka səradaɣa gwadavay a gurawa ha.

³³Kuray ana tiyatsa na andza aha tsa, andza kuray ka nəkadəmata tek a neneɣ hay ba tabiyaha na, a kam aha andza neneɣ na, səradaɣa har ma Bəzey ma Ndaw ka slawa tsoy, ŋga bəse ka mey ma mbaw kwar.

³⁴I bəɗakwar dərka na, ndaw ma bəla neneɣ hay a da ndəvam aha, mandzara tek a neneɣ hay ka husəmawa kakay.

³⁵Dala ta ndasl ma 'erlam na, a da davasam, ama guma dāw hay na, dāda a da davasam aha tikay.

Yezu a wunata ndaw hay ka ndzam tsekerkerre

(Mk 13.32, 35; Lk 17.26-27, 34-35; 12.39-40)

³⁶Ama pas ana ta har ana na ndaw ma sərada na dakay, kwa madurlam ma 'erlam hay, kwa Bəzey ana, kwa ndaw ma sərada na dakay, sey Baba na asləta dada.

³⁷Tek ma kawa da har ma Noey ana na, ma da sawa ma Bəzey ma Ndaw na, a da key na andza ha atsa.

³⁸Andza papəlay ka sawa tsaray kakay na, ndaw hay a zəmam tek, a sam zom, a zəgam kokwa, a vəlam dem hay 'ay zel, ha kasl ka pas ma Noey me fuləkwey a kombiwal,

³⁹taya ka səram ka vaw kakay, ha kasl ka pas ma yam ma sawa ma vadata ba tabiyaha: ma da sawa ma Bəzey ma Ndaw na, a da key na, andza ha tiyatsa.

⁴⁰Arka mawal hay tsew da ley na, a zəgam asləta a mbəkadama naŋgar.

⁴¹Ŋgwas hay tsew a kəram aha ka ver na, a zəgam asləta a mbəkadama naŋgar.

⁴²Ndzam tsekerkerre zləna, hərway ka səradaɣa ha pas ma Bay'erlam a kwar ma da sawa na kakay seŋgey.

⁴³Ka səradaɣa ha seŋgey, kendzey bay ma 'ay a sərada ha mahal a da sawa 'ay ŋga ma lam kədey kədey ma dəvad na, sey a ndzey ta dey, a tsukura zləna, a mbəkəkar tsəved' a mahal, ka sləla 'ay ŋga kakay seŋgey.

⁴⁴Nəkafama ka vəday a mey na, kuray tiyatsa na, ndzam tsekerkerre zləna, hərəway pas ma ma da sawa ma Bəzey ma Ndaw na, ka har aŋga na kuray ka sərədama kakay ana.

Gawla ma 'ay hayna ta na hayakakay ana

(Lk 12. 42-46)

⁴⁵Dagay gawla ma 'ay hayna na na waray? Na hayna ma sərəda tek ana, kendzey andza bay ma 'ay ŋga ka pada ba, me nəkey dey ka sa ma gawla sana hay, ka vəladatara tek me zəmey kassla ka har ana.

⁴⁶Gawla ma 'ay ana hana na ŋga da wuiya, kendzey bay ma 'ay ana a sawa, a ndzafa a key aha mber ana na.

⁴⁷I bədakwar dərka na, a da pada me nəkey dey ka zleley ŋga hay tabiyaha.

⁴⁸Ama, haɗaw gawla ma 'ay hayakakay ana tey na, a ləvey da mevel aŋga: 'Bay ma 'ay ɗaw ana a rawa ha ləma sana',

⁴⁹a zlatar ma mbatsata me kəɗey a sa ma gawla na ma kam mber dzaya na hay, a zəmey tek, a sey zom aŋga hay andza ndaw ma 'ay zom hay,

⁵⁰bay ma 'ay ma gawla na hana na a da sawa na ta pas aŋga na a huta ha kakay ana, da har aŋga na a sərəda kakay ana.

⁵¹A da hara ba, a da həta na andza ma ndaw ta 'erneh da mey tsew ana hay, da huɗa na, ma tuway, ta me pəɗey sler.

Matiyew 25

Dem hay daha kurow

¹Arka a da kam da Slala ma 'ərlam na, andza ma dem ana hay daha kurow, ma həlam peterle ta hay, ma bəmawa ma da zley 'ar ta zel ma kokwa.

²Na zlam da walaŋ ata ana hay na: dəla hiya, neneɗ zlam ana hay tey na: wewer ahiya.

³Andza taya ma həlam peterle ta hay na, dem ana dəla na hay na ka zəgam mal a har kakay.

⁴Dem ana wewer ana hay na, ma dawam ta peterle ta hiya na ta mal ata hiya da kwalaba.

⁵Andza zel ma kokwa na a rawa ha ləma mba na, me nereɗ ma katar tabiya ha na, ma naram.

⁶A key wuzla dəvad na, me wudeɗ me tsəney: "Zel ma kokwa na ŋga kəɗey, bəmawa da zlam 'ar tok."

⁷Arka dem ana hana hay ma parkam tobiya ta ha, ma həram waw ka peterle ta hay.

⁸Na hana dɔla na hay ma lɔvɛmatar a na wewer ana hay: 'Vɛlɛmandar mal a kwar ana tey, hɛrway peterle la hay na, a mɛtsam aha tek ata.'

⁹Na hana wewer ana hay ma mbɛdɛmatar kava: 'A key vaw kakay zɛna, nene na, a da sladandakwar aha kakay! Dawam dzadzak a 'ay ndaw filaw da hadɛkɛmawa a kuray ana.'

¹⁰Andza a dam aha ma da hadɛkawa zɛnemey na, zel ma kokwa ma husawa; na hana hay ma hɛla vaw ana hay na, ma fulɛkwam andza zel ma kokwa a 'ay me key magurlam, ma wufadama mambaw ba.

¹¹A dɛba na na, dem a hana hay ma husɛmaba tey, ma zɛlam: 'Bay'ɛrlam, Bay'ɛrlam, wurandar mambaw!'

¹²Ama nɔga ma mbɛdɛwawa kava: 'I badakwar dɛrka na, kuray nɔga na hay dɛw, i sɛradakwar kakay.'

¹³Ndzam tsekerkerre tok zɛna, hɛrway ka sɛradama kwa pas ana, kwa har ana kakay sɛnɔgey!"

Bɛzay ma guma ma gawla ma 'ay hay daha makar

(Lk 19.12-27)

¹⁴Akwa na a da key na, andza ma ndaw ana daha ma daw a dzanɔal, nɔga ma zɛlatɛrawa gawla ma 'ay nɔga hay, ma vɛladatara zɛleley nɔga a har ata.

¹⁵Ma vɛlar milion zlam a gawla nanɔgar. A gawla nanɔgar ma vɛlar milion tsew. A ndaw ma makar ana ma vɛlar milion aslɛta, kwa way way na, ma vɛlar diday ma gɛdan nɔga. A dɛba na na ma daway tɛnɔga.

¹⁶Arka tsana ndaw a hana me tɛbey milion zlam ana, ma daw ma mbɛdɛda har, ma ndzafada zlam adiya.

¹⁷Andza ha satsa na ndaw me tɛbey milion tsew ana, ma ndzafadɛrawa tsew adiya tey.

¹⁸Ama ndaw me tɛbey milion aslɛta na na, ma daw zɛl zɛlarada sumkwo ma bay nɔga na hana, a tsɛvay.

¹⁹Mendzey hadadzidzay a dɛba na na, bay ma gawla ma 'ay ana hana na hay ma husawa, ma mbɛslama zɛleley nɔga na.

²⁰Ndaw me tɛbey milion zlam ana, ma gurafa ma badara 'ar ana, ma lɛvar: " Bay, kah ma vɛlaya na milion zlam kakay dɛw? Ekɛdɛy zlam i ma ndzafadɛrawa adiya sa."

²¹Bay nɔga na ma lɛvar: " Yawa! gawla dɛy hayna ma tsɛnaya slɛmay ana, tek ketekudɛy na kah ka wafa vaw ba, i da vɛlaka hadadzidzay mba, sawa da key wuiya ta bay dɛk."

²²Ndaw a hana me tɔbey milion tsew ana ma gurafa tey, ma lɔvar: “ Bay, kah ma vɔlaya na milion tsew kakay daw? Ekɔdey tsew i ma ndzafadɔrawa adiya sa.”

²³Bay nga na ma lɔvar: “ Yawa! gawla dey hayna ma tsɔnaya slɔmay ana, tek ketekudey na kah ka wafa vaw ba, i da vɔlaka hadadzidzay mba, sawa da key wuiya ta bay dek.”

²⁴Ndaw a hana me tɔbey milion aslɔta na, ma gurafa tey ma lɔvar: “ Bay, i sɔrada ha dey ta kava, kah na tek me key wasa kakay, kah ka slɔkey tek ka slam ana kakay, tsana ka tsuway tek kava tsa. Kah ka kɔley tek ka slam ana kakay tsana, ka tsetsɔmey tek kava tsa tok na,

²⁵yah na i wesey, i ma dada zlal zlalarada sumkwo dek ana a tsɔvay, nga kɔdey, tɔba tek edek.”

²⁶Ama bay nga na hana ma mbɔdafara kava: “Kah gawla dey haya kakay ana, mayad ana, azlakwa ka sɔrada ha i ka slɔkey ka slam ana kakay na, i tsuway tsa, i ka kɔley tek ka slam ana kakay tsana, i tsetsɔmey sana,

²⁷azlakwa na, kah ka padaya sumkwo daw ana a banke kwa; akwatay i sawa andza nenedy na, i da tɔba sumkwo ana daw ta riba ha kava.

²⁸Tɔbɔmɔrawa sumkwo nga na, vɔladɔmara a ndaw ta milion kurow ana.

²⁹Hɔrway tek ma ndaw ana daha na, a da vɔlamar adiya arka a da kafa na dɔrad dɔrad. Ama ma ndaw ana dakay tey na, kwa ma nga ketekudey daha na, a da tɔbadɔmara ba.

³⁰Gawla nenedy me nefey kakay ana na, vahama, kɔladama a lɔvan, a bɔla, da hudɔ tok na ma tuway, me pɔdey sler.”

Yezu a tsey ka sariya madakwaydok ana

³¹” Andza aza Bɔzey ma Ndaw a da sawa da maram nga na, madurlam nga hay a da kɔsadɔmɔrawa. Arka a da ndzey tsan ka koriwal ma bay nga me wezley dey ana.

³²Mendzey ma ndaw ma dala hay tabiya ha, a da kusɔmawa ka slam dey nga. A da wanɔkadɔmata ndaw hay ba ka vaw gɔle gɔle, andza ndaw me tsukurey ma wanɔkadata tɔban hay ba ka vaw ta daw hay.

³³A da padata tɔban hay a har zɔmay nga, daw hay tey na a har gula nga.

³⁴Arka Bay dɔhwa na a da lɔvatar a ndaw ma har zɔmay nga hay na: ‘Kuray edey Baba daw ma pɔsafakwar mey ana hay na, sɔmawa, ndzafama Slala nenedy ma lɔmadɔmakwar ka vaw, zla da mezley ma bɔla na.

³⁵Hɔrway may ma tsafaya na, kuray ka vɔlɔmaya tek me zɔmey ba. Yam ma harɔtaya na, kuray ka vɔlɔmaya yam me sey ba. I mbɔlak aha na, kuray ka ngɔlɔmaya ba.

³⁶I tetez aha na, kuray ka kələmaya zana ba ka vaw; i dzedzey aha na, kuray ka nəkamayawa ba; i da daŋgay na, kuray ka dəmaɓa ba ka tsakay daw.’

³⁷Arka ndaw dzerey ana hay a da mbəɗafəmara kava: ‘Bay’ərlam, la da nəkadəməkawa may a tsafakaha, la ma vələmaka tek me zəmey ana na, varay? Yam a hartaka ha, la ma vələmaka me sey ana na varay?’

³⁸La da nəkadəməkawa kah mbəlak aha, la ma ŋgələmaka na na varay, kah tetez aha, la ma kələmaka zana ka vaw ana na varay?’

³⁹La da nəkadəkawa kah dzedzey aha dakay da daŋgay, la ma da nəkəməkawa na na, varay?’

⁴⁰Arka Bay duhwa na a da mbəɗafatara kava: ‘Dərka na i ɓadakwar ekəɗey, ka pas a kwar ma kəmatar hahaya a malam a daw bəza ketekwəɗey ana hay na, ka kadəmaya na, a yah ana!’

⁴¹Arka Bay ana a da ləvatar a ndaw ma har gula ŋga hay tey: ‘Kuray eɗey ma kəla 'ar ana hay na, dam ba dərəŋ ka slam dey daw, a waw ma ndəvey kakay ana, ma ləmaha na ma Sataŋ ta madurlam aŋga hay.

⁴²Hərway may ma tsafaya na, kuray ka vələmaya tek me zəmey kakay; yam ma harətaya na, kuray ka vələmaya yam me sey kakay;

⁴³i mbəlak aha na, kuray ka ŋgələmaya 'ay kwar kakay; i tetez aha na, kuray ka kələmaya zana ka vaw kakay; i dzedzey aha, i da daŋgay na, ɗaɗa kuray ka dəmaɓa ma da nəkiyawa kakay.’

⁴⁴Arka ndaw a hana hay a da mbəɗafəmara kava tey: ‘Bay’ərlam, la da nəkadəməkawa may a tsafaka ha, yam a harəta ha, kah mbəlak aha, kah tetez aha, kah dzedzey aha, dakay kah da daŋgay, ma dəmaɓa ma nəkəməkaba dey tikay ana na, varay?’

⁴⁵Arka a da mbəɗafatara kava: ‘Dərka na i ɓadakwar ekəɗey, ka pas ana ŋga na na, kuray ma kadəmatara tek a neneɗ hay a bəzey bəza hiya ketekwəɗey ana hay kakay ana na, kwa a yah ana na, kuray ka kadəmaya kakay tiyatsa’.

⁴⁶Arka a da wunam 'ar na, ndaw eɗey hay a slam ma banay me ndəvey kakay ana; arka ndaw dzerey ana hay na, a mendzey me ndəvey kakay ana.”

Matiyew 26

A ŋgələm mawa ka Yezu

(Mk 14.1-2; Lk 22.1-2; Zŋ 11.47-49, 53)

¹Arka andza Yezu ka ndəvada me tetəkey ŋga neneɗ hay ba na, ŋga ma ləvatar a gawla ŋga hay: “Sərafama da meneɗ tsew na magurlam ma Pak.

²A da mbəkafama har ka Bəzey ma Ndaw , a da daradama ka 'ar ma tuwaw ma gazlələha.”

³Arka baba dɔhwa na ma kam kuley ana hay, ta ndaw ma sɛka na hay ma sɛkway ma kusam a hwaɗ me mezlɛngɔrey ma 'ay Baba dɔhwa na a zɛlamar Kayif

⁴Taya ma dazlama mey ta, ma da zɛga Yezu ta wewer, ma da kɛɗa ba vagay aha.

⁵Ama taya ma lɔvam: “Ka da key da wuzlah ma magurlam zlay zlɛna, a da zlawara sɛkway ba”

Ŋgwas ana daha a mbɛɗafa wurdey ka 'ar ma Yezu

(Mk 14.3-9; Zɛ 12.1-8)

⁶Andza Yezu ŋga da Betani da 'ay Simoŋ ndaw malawa na na,

⁷ŋgwas ana daha ma gurafa ka tsakay ŋga, ta kwalaba ma wurdey aha ma sumkwo haɗaɗzidzay ana da har, ma mbɛɗafa ka 'ar ma Yezu ma ndza ha a zɛmam aha tek.

⁸Andza gawla ŋga hay ma nɛkadama na, a ndalatar, ma lɔvam: “Neney na, masaka ha mey, ma ŋgɛsada andza neney na?”

⁹Akwa hana ma haɗɛkada sumkwo haɗaɗzidzay na, ma vɛladatara sumkwo ana a ndaw mbarga na hay.”

¹⁰Yezu ma sɛrafa na, ma lɔvatar: “Dagay ka pɛslamar 'ar a ŋgwas a neney na ka mey? Mber 'aŋga na ma ndaslada hɛrway ɗaw ana na hayaha.

¹¹Akwa ndaw mbarga na hay na, daha ka tsakay kwar ka pas ka pas aha; ama yah na, ka da ndzaɗɛmaya ha, ma sɛlekw dakay.

¹²Ma mbɛɗafaya wurdey ŋga neney ka vaw ɗaw ana na, a key na a lɔmey vagay ɗaw.

¹³I ɓadakwar dɛrka na, ka slam ma da talɛkadama mey ta Mey Wayna ka waray ka waray ka bɛla tabiyaha na, a da tɛkɛrama tiyatsa ka sɛrafama ka ŋgwas ana, ka tek aŋga ma kawa na.”

Zudas a haɗɛkada Yezu

(Mk 14.10-11; Lk 22.3-6)

¹⁴Arka ndaw aslɛta da walaŋ ma gawla ŋga kurow kava tsew ana hay, a zɛlamar Zudas Iskariyot, ma daw 'ay baba dɔhwa na me key kuley ana hay.

¹⁵Ŋga ma lɔvatar: “ka wuɗam ka vɛlɛmaya na mey, aza i ka da vɛladakwar na?” Taya ma kama tsekeley ana sulay kokurow makar.

¹⁶Zla ta pas ana ŋga na na, ŋga me sɛpey wewer ma da vɛladatara.

Ɗaf ma magurlam ma Pak

(Mk 14.12-16; Lk 22.7-13)

¹⁷Pas tsɛfɛmey ana ma peŋ mandzar is ana na, gawla ŋga hay ma sɛmawa ma tsɛhafama ka Yezu: “Ka wuɗey la ka taɗɛmaka tek me zɛmey ma magurlam ma Pak ana na ka waray?”

¹⁸Ŋga ma lɔvatar: “Dam a wuraw 'ay ma mɛna na, lɔvamar: ‘Bay a lɔvandɛrawa na: har a dɛw ka gurawa ba, i da kama magurlam ma Pak andza gawla dɛw hay na, da 'ay dɛk.’”

¹⁹Gawla ŋga hay ma kama andza ma Yezu ma lɔvatɛrawa na; ma lɛmadama tek ma magurlam ma Pak ana tok.

Ma badama ndaw ma da hadɛkada Yezu

(Mk 14.17-21; Lk 22.14; Zŋ 13.21-30)

²⁰Andza hakwad me key ba na, Taya ka slam me zɛmey tek, andza gawla ŋga kurow kava tsew ana hay.

²¹Andza a zɛmam aha tek na, ŋga ma lɔvatar: “I badakwar dɛrka na, ndaw aslɛta da walaŋ a kwar a da hadɛkadaya.”

²²A ndalatar a gawla ŋga hay na, andza ha dakay. Taya ma zɛlamar ma tsɛhafama: “Yah dɛw, Bay'ɛrlam a dɛw? Yah dɛw, Bay'ɛrlam dɛw?”

²³Ŋga me mbɛdɛy kava: “Ndaw ma da hadɛkadaya na na, i ka dzɛmam har ba a gandaf tsetsuwe.

²⁴Ma da daw ma Bɛzey ma Ndaw na, andza na ma Mewindey Kokwod ana hay ma tsafɛmɛrawa na; ama ndaw ma da hadɛkada Bɛzey ma ndaw ana tey na, ka tuway vaw ŋga! Ŋgama hana na na, ka yɛmɛrawa ndaw ana ŋga na na zɛlay tabiyaha!”

²⁵Zudas, ndaw ma hadɛkada na, ma lɔvar: “Akwatay na yah dɛw Rabi?” Yezu ma mbɛdar kava: “Kah ana me lɔvey sɛŋgey.”

Daf ma kuley ma Yezu

(Mk 14.22-25; Lk 22. 15-20; 1Co 11.23-26)

²⁶Andza a zɛmam aha tek na, Yezu me zɛgey peŋ,a dɛba ma ma pɛsafa mey ba na, ma tsada, arka ma vɛladatara a gawla ŋga hay, me lɔvey: “Tɛbama, zɛmama, nɛney na vaw dɛw.”

²⁷Arka me zɛgey vɛley ma zom, a dɛba ma ma mada sise na, ma vɛladatara, ta me lɔvey aha kava: “Dzabadama tobiya kwar aha,

²⁸hɛrway nɛney na mambaz a dɛw, mambaz ma Me dzɛmey Vaw, ma da mbɛdɛw hɛrway ma ndaw hay hadadzidzay, ma ma sey yam ka mɛŋgɛsey hay.

²⁹I badakwar, mezley zɛla ekɛdɛy ana na, i da sey aha zom ma bɛzey ma viŋe a nɛney sakay, ha aza ka pas i ma da sey na wayna, ta kuray da Slala ma Baba dɛw.”

Yezu a lɔvey waya Piyer a da mbɛdadaya

(Mk 14.26-31; Lk 22.33-34, 39; Zŋ 13.37-38)

³⁰A dɛba andza taya ma kɛmata walay ma Pɛsom hay ba na, taya ma bɛmawa ma dam a mamba ma Tetɛdɛz.

³¹Arka Yezu ma ləvatar: “Teseɗey ma dəvaɗ na, kuray tobiya kwar aha ka da təɗam hərway ɗaw. Hərway ma winda ha akwa na: I da kəɗa ndaw me tsukurey ana ba na, təbaŋ ma welde na a da zlaɗam 'ar.

³²Ama a dəba ma ma da mbəlawar ɗaw tey na, i da lahafakwar ba ka mey a Galiley.”

³³Piyer na, me mbəɗey kava me ləvey: “Kendzey ndaw hay tabiyaha ka təɗam ba hərway ɗek na, yah na ɗaɗa i da təɗey aha tikay.”

³⁴Yezu ma ləvar: “I ɓadaka dərka na, ta dəvaɗ ma teseɗey a neneɗ na, maga dzagulok a da zlehey na kah ka mbəɗey mey tsoy dey makar”

³⁵Piyer na ma ləvar: “Kwa andza a dafa i da mət sama ta kah na, i da mbəɗey aha mey kakay “ Arka sa ma gawla ŋga hay ma ləvam tabiyaha andza ha atsa.

Yezu a ɗuley mey da Zetsamani

(Mk 14.32-42; Lk 22. 40-46)

³⁶Arka Yezu ma dawam dzaya a 'ay dzerne na daha, a zəlamar Zetsemani. Arka ŋga ma ləvatar a gawla ŋga hay: “Ndzam aha ka sləna, i daw i da ɗulawa mey ka taɗay.”

³⁷Ŋga me ŋgəley ka bəzay na, Piyer ka zəgawa bəzey ma Zebedey hay tsew. A kar tossa me dzəmey ka vaw.

³⁸Arka ŋga ma ləvatar: “Mezek a ɗaw ma ndza ha magwam aha a memətsey; ndzam ka sləna, ndzakwama ta dey.”

³⁹Ŋga ma daw dərəŋ nekəɗey, me gertey 'ərdey dots ka dala, me ɗuley mey me ləvey: “Baba ɗaw, kendzey a key vaw na, vəley ma tsetseh a neneɗ ka daw ba dərəŋ ta yah! Amana, andza na ŋga ɗaw me wuɗey ana kakay, ama na andza na kah me wuɗey ana!

⁴⁰Arka ŋga ma mawa ka tsakay ma gawla ŋga hay. A da ndzafata na, a naram hiya. Arka ma ləvar a Piyer: “Kəɗey na kuray ka ndzafam gəɗaŋ me ndzey ta dey ndzemdey pal andza yah kakay ɗaw?”

⁴¹Ndzam ta dey, ɗulam mey, ma aza kuray ka da təɗam a gended ma ndaw me pey wuiya zlay. Mesəfreɗ na ma həla vaw aha, ama slaw vaw na bəle ha.”

⁴²Ŋga me mey dey ma tsetsew ana sa, ŋga ma gurey nekəɗey me ɗuley mey, me ləvey: “Baba ɗaw, banay a neneɗ i ma da sa na na, a key vaw i ka sa zlay sakay sana, ka key na andza na ŋgedek me wuɗey ana.”

⁴³Andza ŋga ma mawa sa na, a da ndzafata na, a naram hiya sa, hərway taya tsoy ma rəzla hiya.

⁴⁴Ŋga ma mbəkadata, ma gurey sa, me ɗuley mey dey ma makar ana, ma mada guma na hay andza ha sa.

⁴⁵Arka nga ma mawa ka slam ma gawla nga hay, ma ləvatar: “Ekədey na tsoy tok, naram tek a kwar hay, sasəkam vaw kwar! Nəkafama har ana ka gurawa tsoy, Bəzey ma Ndaw ma mbəka har a tsoy a har ma ndaw ma ngəsa na hay.

⁴⁶Lətsam, nakwam ba! Nəkafama, ndaw ma da hadəkadaya na ka husawa tsoy bəse.”

Me zəgey ma Yezu

(Mk 14.43-52; Lk 22. 47-53; Zḡ 18.2-11)

⁴⁷Andza a tsey aha guma mba na, Zudas, ndaw asləta da walaḡ ma gawla ma Yezu kurow kava tsew ana hay, me husey ta ndaw hay hadadzidzay, ta sled ma tsakay ahiya, ta tapay ahiya; ma sləradatərawa na baba dūhwa na me key kuley ana hay, ta ndaw ma səka na hayma səkway.

⁴⁸Ndaw ma hadəkadatarəna na, ba ka batar zehed ba: “Ndaw i ma da surma na na, nga tok, zəgama!”

⁴⁹Arka tsana nga ma gurafa ka Yezu, me ləvey: “I ka tsadaka guma Rabi!” Arka nga ma surma.

⁵⁰Yezu ma ləvar: “Dzam a dāw, key mber edek!” Arka taya ma gurafama; ma pafama har ka Yezu, ma zəgama.

⁵¹Arka ndaw asləta da walaḡ ma gawla ma Yezu hay, ma kuḡawa sled ma tsakay nga, ma tsuwa gawla ma 'ay bay ma Baba dūhwa na me key kuley ana, ha sləmay fakwatok ba ka dala.

⁵²Arka Yezu na, ma ləvar: “Mada sled ma tsakay dek a 'ay nga, hərway ndaw me zəgey sled ma tsakay na hay tabiya ha na, a da zədam na ta sled ma tsakay ana tiyatsa.

⁵³Kah ma dzala akwatay i wudey na, i tsəraḡa guma a Baba dāw na, a sləriyawa madurlam hay gabal kurow kava tsew, kakay dāw?

⁵⁴Dagay mewindey Kokwoḡ ana hay a da ndaslam na, tengey?Haya a dafa ka kam na ka kam andza neneɣ ana

⁵⁵Da har aḡa na na na, Yezu ma ləvatar a ndaw ma kusa hiya na hay: “Kuray ma səmawa ta sled ma tsakay, ta tapay ahiya, andza ma da zəgaḡa katsala. Ka pas ka pas i ma ndza ha da 'Ay me key Kuley , i tatəkadataha ndaw hay na, kuray ka zəgəmaya kakay seḡgey.

⁵⁶Ama tek a neneɣ hay a da kam andza neneɣ na, hərway aza ka da ndaslam, andza ma ndaw sek hay ma windəmərəwəna na.” Arka na gawla nga hay ma mbəkadama tabiya ta ha, ma hwam tek ata.

Yezu ka slam ma sariya ma zuif hay

(Mk 14.53-65; Lk 22.54-55,63-71; Zḡ 18.12-18)

⁵⁷Ndaw ma zəgama Yezu ana hay ma dadama 'ay Kayif baba dūhwa na, me key kuley ana. Ndaw me sesəkey Mewey hay, ta ndaw ma səka na hay ma kusa hiya da huɗa.

⁵⁸Piyer na, ma səpa da dəba da dəba da dərəŋ kasl ka mezləŋgərə a 'ay ma Baba dūhwa na me key kuley ana; ŋga me fuləkwey, me ndzey ka slam ma gawla ma 'ay hay, ma aza ka nəkada a da ndəvey na teŋgey.

⁵⁹Azlakwa tok na, baba dūhwa na me key kuley ana hay, ta Sanedreŋ tabiyaha, a səpafama ha seydewe maləwafay ana, ma da dzuwada Yezu a memətsey.

⁶⁰Amana taya ka ndzafam kakay. Kwa andza ndaw seydewe maləwafay ana hay haɗadzydzay ma lətsam na. A dəba na ndaw hay tsew ma lətsam,

⁶¹ma ləvam: “Ndaw a neneŋ a ləvey na: ‘i slafa ma mbəzlada 'Ay me key Kuley ma Bay ma Bəla, ama i slafa ma zlada da meney makar.’”

⁶²Baba dūhwa na me key kuley ana, me lətsey, ma ləvar: “Guma ɗək me mbəɗey kava dakay ɗaw? Ndaw a neneŋ hay a kafəmaka na, seydewe waray?”

⁶³Ama Yezu na, tete təŋga. Baba dūhwa na me key kuley ana, ma ləvar: “I mbəɗaka ta Bay ma bəla ta dey ana, aŋga baɗandar ɗagay, haɗaw kah na Ndaw ma vahara 'ar ana, Bəzey ma Bay ma bəla na”

⁶⁴Yezu ma mbəɗar kava: “Kah ana me ləvey, ama ekəɗey i baɗakwar tsana, ka da nəkadama Bəzey ma Ndaw ma ndza ha ta har zəmay ma Ndaw ma slafa tabiyaha na, a sawa ha da dey ma pazlay da 'ərlam.”

⁶⁵Arka Baba dūhwa na me key kuley ana ma ŋwardafada zana ŋga hay, me ləvey: “Ŋga ka tsafə Bay'ərlam ba sana, ka wuɗakwa ndaw seydewe sa na ka mey sa mey? I ley kuray ana ka tsənadama me tseɗey ana ba?”

⁶⁶Kuray ekəɗey ka dzalafama kava na teŋgey?” Taya ma mbəɗam kava: “Təɗe me kəɗey ŋga na vagay aha.”

⁶⁷Arka taya ma təfafama sleslem ka mey dey, ma kəɗama, sa na hay ma kəlamar marawa.

⁶⁸Taya ma ləvamar: “Key ndaw sek, Ndaw ma vahara 'ar ana, baɗandar, ma kəɗaka na way?”

Me mbəɗey mey ma Piyer

(Mk 14.66-72; Lk 22.56-62; Zŋ 18.17, 25-27)

⁶⁹Azlakwa Piyer na ma ndza ha da hwod a 'ay. Arka dem ma 'ay ana ma gurafa, ma ləvar: “Kah ana na kete kuray ta Yezu ma Galiley ana tiyatsa seŋgey!”

⁷⁰Ama Piyer na, me mbəɗey mey ka slam dey ma ndaw hay tabiyaha, me ləvey: “I sərada guma ɗək eɗey me wuɗey me tsey ana tikay.”

⁷¹Andza a daway aha tənğa 'ar a mey mambaw na, dem ana daha mekelehe ma nəkada na, ma ləvatar a ndaw na ka slam ana hay: “Ndaw a neney na, kete taya ta Yezu ma Nazaret ana.”

⁷²Arka satsa na, nğa na me mbədey mey ta me mbədey aha: “I sərada ndaw a neney kakay!”

⁷³Arka mendzey nekədey a dəba na na, ndaw na ka slam a nğa na hay ma gurafama ka Piyer, ma ləvamar: “Dey ta kava kah ana tiyatsa na, kah da walaŋ ata, satsa na vəde ma dəy dek ana na a həlafaka mey”

⁷⁴Arka tsoy nğa me mbədey mey ta ma tsafata ha: “I sərada ndaw a neney ana tikay!” Arka tsa na, dzagulok me zlehey.

⁷⁵Arka Piyer ma sərafa ka guma ma Yezu ma tsar andza neney ana tok: “Maga dzagulok a da zlehey na, kah ka mbədey mey tsoy dey makar ka sərada ya kakay.” Arka nğa ma bawa ma tuway ha da mey nğa dakay.

Matiyew 27

A dadama Yezu 'ay bay Pilat

(Mk 15.1-2; Lk 22.66; 23.1; Zŋ 18.28)

¹Ma zlemedew ana na, baba dūhwa na me key kuley ana hay, ta ndaw ma səka na hay ma səkway ma nğəlam mawa ka Yezu, ma da dzuwa a memətsey.

²Arka taya ma dzuwama, ma dadama, ma vələdəmara a har ma guverner Pilat .

Me mətsey ma Zudas

³Arka Zudas, ndaw ma hađəkada na, ma nəkada ka dzuwama Yezu tsoy, me hwəhuney. Nğa ma madatara sulay kokurow makar ana a baba dūhwa na me key kuley ana hay, tandaw ma səka na hay,

⁴ta me ləvey aha: “I ka nğəsey ba zləna, i da hađəkada na, mambaz ma ndaw ma nğəsa kakay ana.” Ama taya ma ləvam: “Ana mey la mey tey, mey dek ana, kah ma sərada!”

⁵Arka nğa me lətsey ba ka slam ata, ta ma kuyada sulay ana a tsakay ma slam me key kuley, arka ma daw ma da hartey vaw nğa.

⁶Baba dūhwa na me key kuley ana hay ma həlama sulay ana, arka ma ləvam: “Sulay a neney na, ndaw a dzəmada a dey ma sumkwo ma 'Ay me key Kuley kakay, zləna tsekeley ma mambaz ma ndaw.”

⁷A dəba ma me nğəley mawa ta ba na, taya ma hađəkadama ley ma ndaw me ndərey masəđak ta sumkwo na, slam me zləley vagay ma mbəlak hay.

⁸Nəkafama hərway ma mey na, ha kasl ekədey a zəlama ley ana na 'ley ma mambaz.’

⁹Arka na me ndesley andza ma ndaw sek Zeremi me lövey ana: 'Arka taya ma hөлama sulay ana kokurow makar ana tok, tsekeley ma ndaw a nga na ma hadəkadama na, ndaw anga na bөzey ma Israyel hay ma kama tsekeley ana.

¹⁰Arka ma hadəkadama ley ma ndaw me ndөrey masөdak. Bay'өrlam a lövawa ta huda mey daw na andza nenedey.'

Yezu ka mey dey ma Pilat

(Mk 15.2-15; Lk 23.2-5,13-25; Zη 18.28-19.16)

¹¹Ma dadama Yezu ka slam dey ma guverner. Guverner ma tsөhafata: "Kah na bay duhwa na ma zuif hay daw?" Yezu na ma mbөdar kava: "Kah ana me lövey sengey."

¹²Ka guma ma baba duhwa na me key kuley ana hay, ta ndaw ma söka na hay ma ngөлafama na na, a wudey ma mbөdey kava kakay.

¹³Arka Pilat ma lövar: "Ka tsөnadata guma me seydewe nenedey hay tabiya ha ma tsafөmaka na tikay daw?"

¹⁴Amana, a wudey ma mbөdafara kwa ka bөzay ma guma na aslөta kakay, a da key na ha ma rөzla guverner ana kambөлaba.

¹⁵Ka magurlam ka magurlam na, guverner a bawa ndaw aslөta da danğay, na ma datar 'ar a ndaw hay ana, hөrway da'ay ta na andza ha.

¹⁶Azlakwa da danğay ana na, ndaw ana daha a zөлamar Yezu Barabas, ndaw hay tabiyaha a sөradama.

¹⁷Pilat ma tsөhafata ka ndaw hay ma kusa hiya tok: "A sakwar i ka bukurawa na way, Yezu Barabas tsukudu, Yezu na ma zөлamar Ndaw ma vahara 'ar ana daw?"

¹⁸Hөrway a sөrada ha a mbөkafama har na ma sөleη.

¹⁹Andza nga me ndzey ka slam me key sariya na, ngwas anga ma kөлawa ndaw ka lövar: "Ka da tölөkey a guma ma ndaw a nenedey dzerey ana zlay. Hөrway tasa ma dövad na, mesөney ka yadaya vaw hada mavөday nga."

²⁰Baba duhwa na me key kuley ana hay, ta ndaw ma söka na hay, ma pafөmata wuiya ka ndaw ma kusa hiya na hay, ma ka tsөham na Barabas, Yezu na ka zөdөdөmara 'ar ba.

²¹Arka guverner ma madatara bөzay ma guma na sa, ma tsөhafata: "A sakwar i ka bawa da walaη ata tsew na ana na way?" Taya ma mbөdam kava: "Barabas."

²²Pilat ma tsөhafata: "I ka kada ta Yezu a nenedey, ma zөлamar Ndaw ma vahara 'ar ana na, tengey?" Taya ma mbөdam kava tobiya ta ha: "Sey nga na ma darada ka 'ar ma tuwaw ma gazlөлaha na!"

²³Nga ma mada sa: "Dagay a ngөsey na mey?" Ama taya ma sөkadama me wudey adiya: "Sey nga na, daradama ka 'ar ma tuwaw ma gazlөлaha na!"

²⁴Ma nəkada andza guma ŋga na a nefey sakay na, ama mey ana a deləhwesey aha a da sadərawa me tərey vaw na, Pilat me tədəy yam, ma pəra har aŋga ba ma dey ma ndaw hay tabiyaha, ta me ləvey aha: “Har a daw, da mambaz ma ndaw a nenedy na daha tikay, a nəkey dey na, ka kuray ana tek a kwar!”

²⁵Səkway tabiyaha ma mbədəy kava: “Mambaz aŋga na, ka mandar ka 'ar ala na, ta wawa la hay adzay!”

²⁶Arka ŋga ma mbəkadatərawa Barabas. Ama Yezu na, andza ma kədama ba ta lagwada na, ma gəradatara ma ka da daradama ka 'ar ma tuwaw ma gazləlahə na tok.

Sidzew hay ma səŋgərafama ka Yezu

(Mk 15.16-20; Lk 23.11; Zŋ 19.2-3)

²⁷Arka sidzew ma guverner hay, ma zəgəmərəwə Yezu a slam ma tefəkwey ta. Ma kusam tabiyaha ka tsakay ŋga.

²⁸Arka taya ma tsukwadəmara zana ba ka vaw, ma kəlamar kelmedzey gagaza ha.

²⁹Ma tsamar dzegwe ma ndak a 'ar, ka zəgəwə dūŋwar ma zeleŋ ta a har zəmay; ma gardam ka mey dey ŋga, ma səŋgərafama ta me ləvey aha kava: “I ka tsədəmaka guma bay dūhwa na ma Zuif hay!”

³⁰Ma təfafama sleslem, arka ma təbama dūŋwar ma zeleŋ ana na ma kədadama ka 'ar.

³¹Andza ka səŋgərafama tsoy na, ma tsukwadəmara kelmedzey a hana gagaza na ba, ma madəmara zana ŋga ka vaw, arka ma dadama ma da derey tok.

A daradama Yezu ka 'ar ma tuwaw

(Mk 15.21-32; Lk 23.26-43; Zŋ 19.16-24)

³²Andza ma bawa ta ba na, taya ma ndzafam ndaw Sireŋ ana daha, a zəlamar Simoŋ, ma təkamar dāy ma zəgafa tuwaw ma gazləlahə na ma Yezu.

³³Taya ma husam ka slam ana daha a zəlamar Golgota, ka ləva na, slam ma bəlam 'ar.

³⁴Taya ma vəlamar zom ma dzəma ha ka vaw ta medeget aha ka sey, andza ŋga ma ndzəka na, a wudəy me sey kakay.

³⁵Andza taya ma daradama ba ka 'ar ma tuwaw ma gazləlahə na, taya ma kədafama tsatsa ka zana ŋga na hay.

³⁶Taya ma ndza hiya ka slam ana, a dzadama ha.

³⁷Ma tapama guma madzuwa na ka slam 'ar aŋga na, ma winda ha na andza nenedy: “Nenedy na Yezu, bay dūhwa na ma zuif hay.”

³⁸Katsala hay daha tsew ma dara hiya ka tsakay ŋga tey, asləta ta har zəmay, asləta ta har gula.

³⁹Ndaw ma dawam ta slam ana hay ma tsadama ta me boley 'ar aha kava:

⁴⁰"Kah na ka lovey i mbozlada 'Ay me key Kuley ba, i ndarada ka slam anga da meney makar sana, buwa vaw dek ana tok. Hadaw kah Bezey ma Bay ma Bela sana, hardawa ba ka 'ar ma tuwaw ma gəzlalaha na!"

⁴¹Andza ha satsa na, ndaw me sesakey mewey hay ta ndaw ma soka na hay na, baba duhwa na me key kuley hay ma sɔŋgərafama:

⁴²"Nga ka buwey ndaw hay ba hadadzidzay sa na, a slafa ma buwa bay 'ar ma vaw nga na sakay tok daw? Nga bay duhwa na ma Israyel sana, ekadey na, ka hardawa ba ka 'ar ma tuwaw ma gəzlaha na, aza la da pakwar 'ar tok.

⁴³Nga ka pada 'ar anga ba ka Bay ma Bela sa na, ekadey na, Bay ma Bela ana ka ləhadərawa tok, hadaw a wuda na. Hərway a lovey na waya: 'Yah na Bezey ma Bay ma Bela!"

⁴⁴Kwa katsala na ma dara hiya dzaya ka 'ar ma tuwaw ana hay tekefe na, a tsadama andza ha satsa.

Memotsey ma Yezu

(Mk 15.33-39; Lk 23.44-48; Zɛ 19.28-30)

⁴⁵Ma wuzla rəpas na, ləvaŋ me key ka dala tabiyaha kasl ka ndzemdey makar.

⁴⁶Ma ndzemdey makar na, Yezu me wudey ta magala ha: "Eli Eli, lama sabakətani", ka ləva na: "Bay'ərlam a daw, Bay'ərlam a daw, ka mbəkadaya na ka mey?"

⁴⁷Da walaŋ ma ndaw ka slam ana hay ma tsənadama na ma ləvam: "Nəkafama, a zəley aha Elyi."

⁴⁸Arka tsana ndaw aslota da walaŋ ata ma hway, me zəgey peteked, ma dzuhəbada a zom ma wardzaŋ aha; ma tsəbada ka 'ar ma tapay ma zeleŋ, ma badara ka sey.

⁴⁹Sa ma ndaw hay ma ləvam: "Dagay! Nəkafakwa aza Elyi ana a sawa a buwa daw?"

⁵⁰Ama Yezu na me wudey ta magala ha sa, a dəba na na, nga me motsey tok.

⁵¹Arka petəle duhwaha na ma luwa ha da 'Ay me key Kuleyana, me ngerdey da vaw tsew, zla da 'ərlam kasl a gwadaw. Dala ma dederey, hwatakwoy hay ma ndzalədam;

⁵²dəy tsəvay hay ma wuram, vaw ma ndaw kokwad ana ma mətəsam ana hay hadadzidzay ma mbələmawa.

⁵³Ma bawa ta ba da tsəvay a dəba ma ma mbələwa nga na, taya ma dam a Zeruzalem wuraw kokwod ana, ma bəmatar vaw a ndaw hay hadadzidzay.

54Andza taya ma nəkadama dala ma dederey ta tek a neneɣ hay ma kam ana na, bay me wey sidzew temere ana, ta ndaw taya ma dzadam Yezu dzaya na hay, ma wasam ka vaw kambəlaɓa, taya ma ləvam: “Ndaw a neneɣ akwa na, Bəzey ma Bay ma Bəla dərka na.”

Me pey ma Yezu a tsəvay

(Mk 15.40-47; Lk 23.49-56; Zɲ 19.25,38-42)

55Ka slam ana na, ɲgwas hay daha ma lətsa hiya, a key har daf, a nəkam aha dey. A səpəmərawa bəzay a Yezu zla da ma ndzawa ɲga da Galiley, a kamar meslərey.

56Da walaɲ ata na na, andza Mariya ma Magdala, Mariya may mandza Zak ta Zozef, kaw maya ma bəzey ma Zebedey hay.

57Ma hakwad ana na, ndaw ana daha da Arimatey a zəlamar Zozef, zleley aha, ɲga gawla ma Yezu ana tiyatsa.

58Ndaw ana hana ma daw ka tsakay ma Pilat, ma da tsəhafərawa vagay ma Yezu ana. Arka Pilat ma vəley slam har ma ka vələdəmara.

59Zozef na, ma zəga vagay ana, ma mbəza ta petəle hayna.

60Arka na, ɲga ma pada a tsəvay waya ha, ndaw hay ma zləladəmara da ɲgwa gasah aha, ma bədəgweley beleler dɸhwa ha ka miya. Arka na, ɲga ma daway təɲga.

61Ka slam ana hana na, Mariya ma Magdala, ta Mariya naɲgar, ma ndza hiya ta tsakay naɲgar soɲ soɲ, ta dɸy tsəvay ana.

A dzadama dɸy tsəvay ma Yezu

62Ma medew ana, a dəba ma me ləmey tek ma mesley hay na, baba dɸhwa na me key kuley ana hay, ta Fariziyeɲ hay, ma dawam ka maslətaha ka tsakay ma Pilat.

63Arka taya ma ləvamar: “Bay, ka mətandar 'ar ba zləna, la da sərəfama na ekədəy na, ndaw me petəney ndaw ana, ɲga na a ləvey zla ɲga ta dey mba na: ‘Da meney ma makar ana na, i da mbəlawā.’”

64Vəley slam har tok na, ka dzadama dɸy tsəvay ana, kasl ka meney ma makar ana, me wesey na gawla ɲga hay a da səmawa a da hulama vagay ana ba, arka a da ləvəmatar a səkway tok na: ‘Nga ka mbəlawā ba da walaɲ ma ndaw ma mətasa na hay.’ Arka maləwadɸy ana ɲga na na, a da key na kambəlaɓa, a fəna na tsəfəmey ana sa.”

65Pilat ma ləvatar: “Ndaw me dzədəy hay na daha, dawam!, ka dzadadəmawar dɸy tsəvay ana andza ma kwar ma wudam ana.”

66Arka ndaw a hana na hay ma dawam, ma padəmata sidzew hay ka dɸy tsəvay, ma kam zehed ata ka beleler ana ma ka sərey.

Matiyew 28

Yezu nga da tsəvay dakay
(Mk 16.1-8; Lk 24.1-11; Zḡ 20.1,11-18)

¹A dəba ma mesley, zla ta ləmda, pas ma zlar me mbəsley meney ma luma tsəfəmey ana na, Mariya ma Magdala ta Mariya nanḡar, ma dawam ma da nəkawa dāy tsəvay.

²Arka tsa na, dala ma dederey: arka madurlam ma Bay'ərlam ma hardāwa da 'ərlam; ma sawa ma bədəḡgwala beleler ma tsəvay ana, me ndzey kava.

³A nəkey andza mewetedey ma yam. Zana ḡga na na, babara ha tiya andza mekwekulek.

⁴da zluwer ana ma katar a sudze ana hay na, ma gagətsata, taya ma təraya andza taya ma mətsa hiya.

⁵Ama madurlam a hana ma zlar me tsey guma ma ləvatar a ḡgwas a hana hay: "Kuray na ka wasam zlay, hərway i sərada ka səpam na Yezu ana ḡga na, ma daradama na.

⁶ḡga ka sləna dasakay, hərway ḡga ka mbəlawa tsoy, andza ma ḡga, ḡga na ma ləvawa na. Səmawa, nəkafama ka slam aḡga na, ma padama kava na kwa.

⁷Arka tok na, tsam tsam, hwam da bədəmatara a gawla ḡga hay, ləvəmatar na: 'Ka mbəlawa ba da walaḡ ma ndaw ma mətsa na hay. Ekədəy na, ḡga ka dafakwar ba ka mey a Galiley; ka da nəkadama na da huḡa.' Nəkafama, i ka bədakwar ba."

Yezu ma sawa ma da zlam 'ar ta ḡgwas hay

⁸Taya ma mbəkadəmərawa dāy tsəvay ana tsam tsam, ta me wesey aha. Amana ta wuiya dūhwa ha; ma hwam ma da bədəmatara mey ana wayna a gawla ḡga hay.

⁹Dekeslef a da sərufama na, Yezu a sawa ha ka mey ta, ma ləvatar: "I ka tsadakwar guma aha." Taya na ma gurafama, ma zəgama da sek aḡga na, ma gərdam ma namar dəba.

¹⁰Arka Yezu ma ləvatar: "Ka wasam zlay, dawam bədəmatara a malam a dāw hay, ləvəmatar ka dawam a Galiley, a da nəkadəmaya na da huḡa."

¹¹Andza taya ka tsəved na, arka ndaw hay da walaḡ ma sidzew ma dzadāam dāy tsəvay ana hay, ma səmawa a wuraw, ma da təkəradatara a baba dūkwa na me key kuley ana hay tek ana hay ma kəmawa na.

¹²Taya ma tsəham 'ar andza ndaw ma səka na hay, ma ḡgəlam mawa, ma vələmatar sumkwo haḡadzidzay a sidzew ma dzadāam dāy tsəvay ana hay.

¹³Ta bəzay ma guma neney: "Aza ka ləvam andza neney: 'Gawla ḡga hay ma səmawa ta dəvad, ma hulama vagay ana ba, la na na, ma nara hiya.'

¹⁴Kendzey andza guma na ka husey ba ka guverner na, ma da babukwa guma na na la na, la da kam na mala guma na ka da nekafakwar dey zlay”

¹⁵Taya na ma tɔbama sumkwo na hana, ma kam andza ma ta ma lɔvɔmatar ana. Ha guma na me pey mey da 'ay Zuif hay, ha kasl ka pas ma tesedey.

Ndaw ma mbɔlawa na, ma slɔradata gawla ŋga hay

¹⁶Arka gawla ma Yezu kurow kava kaslɔta ana hay ma dawam a Galiley, a mamba na Yezu ma lɔvatar, ka dawam a hudɔna.

¹⁷Arka, andza taya ma nekadama ba na, taya ma gɔrdam ma namar dɔba, ama sa na hay na a kɔdam aha waway.

¹⁸Arka, Yezu ma gurey ka tsakay ta, ma tsadatara guma neney hay: “Slam har ma vɔla ha tsoy tabiyaha da har adaw, na ma 'ɔrlam, ta na ma dala adzay.

¹⁹Arka tok na: dawam ka ndaw ma dala hay tabiyaha na, tɔradɔmata gawla daw ahiya, dzuhɔbadɔmata ta mezɔley ma Baba, ta Bɔzey ana, ta Mesɔfrey Kokwod ana.

²⁰Tatɔkadɔmatara, ka wafama vaw ka mewey daw na, i ma badakwar ana hay tabiyaha. Yah ana tey na, i daha ta kuray ka pas ka pas aha, kasl ka me ndɔvey ma bɔla.”

Mark

Mark 1

Zaŋ-Batist a zəlata ndaw hay ma ka mbəfadama mendzey ta

(Mt 3.1-6,11-12; Lk 3.1-6,15-18)

- ¹Neney na, mezley ma Mey Hayna Wayna ma Yezu Kriste, Bəzey ma Bay ma Bəla.
- ²Ma winda ha da ɗeriwel ma ndaw sek Ezayi na, andza neney: “ Nəkafa, i sləraba maslaŋ a ɗaw, ka mey ɗek; ma aza ka da ləmadaka tsəved.
- ³Vəde ma ɗay ma tsənawa da palah: ‘Ləmadəmara buwal ma Bay’ərlam, ləmadəmara tsəved aŋga hay dender dender.’
- ⁴Zaŋ-Batist ma tsarawa da palah, ta me tələkey mey ta me medzuhəbey, ma da ndzafada me sey yam ka meŋgəsey hay.”
- ⁵Ndaw ma dala ma Zudey ta ndaw ma Zeruzalem hay tabiyaha, ma dawam ka tsakay ŋga. Arka Zaŋ ma dzuhəbadata a yam, da wayaŋ ma Zurdeŋ, taya tey na a badama meŋgəsey ta hay.
- ⁶Zana ma Zaŋ ana me pey ka vaw na, ma mbez me zlegweme, ma dzuwa ha hərəp da bəzay hwod ta kanda ma həzlay. Tek aŋga me zəmey na, hwayok ta uwam me ley.
- ⁷Ŋga me tələkey mey, me ləvey: “Ndaw ma da sawa da dəba ɗaw ana na, a fənaya ta gədaŋ, yah ɗa ndaw aha me gwedəkwey, ma da pəsəkey lendze ma tahərak aŋga kakay.
- ⁸Yah na i dzuhəbadakwar na da yam, ama ŋga na, a da dzuhəbadakwar na, a Mesəfrey Kokwod ana.”

Me dzuhəbey ma Yezu

(Mt 3.13-17; Lk 3.21-22)

- ⁹Arka da na ŋga na na, Yezu ma sawa da Nazaret a Galiley. Zaŋ ma dzuhəbada, da wayaŋ ma Zurdeŋ.
- ¹⁰Andza Yezu ma bawa da yam na, ŋga ma nəkada ndasl ma 'ərlam ma ndzəslədey, Mesəfrey andza hwaɗəgwam aha, ma hardawa ka 'ar aŋga.
- ¹¹Vəde ma ɗay ma tsənawa da 'ərlam: “Kah na Bəzey ma mey 'ərev aɗaw, i da walaka na, hərəway kah, ka daya 'ar ba.”

Setene a həlafa suwet ka Yezu da palah

(Mt 4.1-11; Lk 4. 1-13)

- ¹²Arka tsana, Mesəfrey Kokwod ana ma dahəɗa Yezu a palah.
- ¹³Da meney kokurow faɗ da palah na, Setene ma pafa wuiya; ma ndza hiya na, andza tek ma ley hay. Madurlam hay a kamar meslərey.

Yezu a bey Mey Hayna Wayna da Galiley

(Mt 4.12-17; Lk 4. 14-15)

14 Andza ma zəgama Zaŋ ba a dangay na, Yezu ma daway a Galiley ma da bey Mey Wayna ma Bayma Bəla me ləvey:

15 "Har ana ka ndesley tsay, Slala ma Bay'ərlam ka gurawa tsay. Mbəɗadama mendzey kwar, pam 'ar ka Mey Wayna."

Yezu a zəley ndaw me həley kələf hay fad ana

(Mt 4.18-22; Lk 5.1-3,10-11)

16 Andza Yezu a daw aha, ta mey ma bəlay ma Galiley na, ŋga ma nəkadata simoŋ ta Andre, malam ma simoŋ. A kwuiyam aha zəva ta hay a bəlay, hərway taya ndaw me həley kələf hay.

17 Yezu ma ləvatar: "Səmawa, səpəmaya bəzay, i da təradaƙwar, na ndaw me həley ndaw hay ahiya."

18 Taya ŋgudek ma mbəkadama zəva ta hana hay, ma səpamar bəzay.

19 Andza ŋga ma gurey nekədəy na, ŋga ma nəkadata Zak bəzey ma Zebede ta malam aŋga Zaŋ. Taya da kombiwal ata, a ləmadəmata ha zəva ta hay.

20 Arka tsana ŋga ma zəlata. Taya na, ma mbəkadama baba ta Zebedey, ta ndaw ma mber aŋga hay a kombiwal, ma səpamar bəzay.

Yezu a tsey guma ŋga na ta mazlaɓ aha

(Lk 4.31-37)

21 Taya ma husam a Kafarnawom, arka ta pas ma mesley tsana, Yezu me fuləkwey a 'ay me ɗuley mey, ma tatəkadata ndaw hay.

22 Guma ŋga na ma tatəkadata na na, a rəzlata. Hərway me tetəkey ŋga na na, ma ndaw ta mazlaɓ aha, zləna, andza ma ndaw me sesəkeyMewey hay tikay.

23 Arka tsana, da 'ay ma ɗuley mey ta na na, ndaw ana daha ta mesəfrey ma zləba na da 'ar; me wudey:

24 "Ka wudafandar mey, Yezu ma Nazaret, ka sawa na, ma da zəɗadandar ɗaw? I sərada ha kah na, Ndaw Kokwoɗ ana ma Bay ma Bəla."

25 Yezu ma war 'ar ta me bebətsey aha: "Ndzey tete, bawa ba da vaw ma ndaw a neny."

26 Mesəfrey ana hana na ma zləba na, ma gwagutsada ndaw ana hana ma gədaŋ, ma bawa ta me wudey aha, ta magala ha.

27 Taya tabiyaha ma rəzla hiya, ha taya ma tsəham ka 'ar vaw ta na hay: "Neny na mey? Nəkafama neny na, me tetəkey na wayna, ta mazlaɓ aha na tok. A watar 'ar a mesəfrey ma zləba na hay na, a tsənamar sləmay."

28 Arka tsana, ma hikadama da dala ma Galiley tobiya ha.

Yezu ma ndalada mesey ma Simoŋ ta ndaw dzedzey mekele hiya hadadzidzay

(Mt 8.14-15; Lk 4.38-39)

²⁹Andza ma bawa ta ba da 'ay me duley mey tsana, taya ma dam andza Zak ta Zan, a 'ay ma ndza Simon ta Andrey.

³⁰Azlakwa tok na, mesey ma Simon ana, ma na ha, 'ar a wuzlɔɔɔr. Arka tsana, ma tsamar ka ngwas ana a Yezu.

³¹Nga ma gurafa, ma zɛga da har, ma lɛtsada, 'ar ma wuzlɔɔɔy ma ndalafa. Nga ma zlar ma tatar tek me zɛmey.

A ndalam ndaw hay a dɛba me mesley

(Mt 4.24; 8.16-17; Lk 4.40-41)

³²Ma hakwad, ma pas me kɔley ba na, ma sadɛmatɛrawa ndaw dzedzey ana hay, ta ndaw ta fakalaw da 'ar ana hay tabiyaha.

³³Ndaw ma wuraw ana hay tobiya ha ma kusa hiya ka mey ma mbaw.

³⁴Nga ma ndaladata dzedzey hay hadadzidzay ma sam banay ta dzedzey hay gɛle gɛle. Nga me bɔley fakalaw hay hadadzidzay da vaw ma ndaw hay. A mbɛkatar tsɛved a fakalaw ana hay, ka tsam guma zlay, zlɛna, hɛrway taya na, a sɛradama Yezu ana.

Gawla ma Yezu hay ma sɛpama Yezu, ma ndzafama

(Mt 4.23; Lk 4.42-44)

³⁵Ma zlemedew ana, ma dey zew zew na, Yezu me lɛtsey, ma daw tɛnga a slam palah aha, da huɔa na nga me duley mey.

³⁶simon ta sa ma mandala nga sana hay, ma sɛpama.

³⁷Arka ma ndzafama, ma lɛvamar: "Ndaw hay tabiyaha a sɛpɛmaka ha."

³⁸Arka nga ma lɛvatar: "Nakwa ka mey a wuraw mekele hiya, ma aza i ka tɛlɛkada mey ta Mey Wayna, hɛrway i bawa na hɛrwuiya."

³⁹Arka nga ma hala dala ma Galiley tabiyaha; a tɛlɛkey mey da 'ay me duley mey ta hay, a herey fakalaw da 'ar ma ndaw hay.

Me bɛzlɛmey ma ndaw malawa ha

(Mt 8.1-4; Lk 5.12-16)

⁴⁰Ndaw malawa na daha ma gurafa, ma kar amboh, me gɛrdey ta me lɛvey aha: "Kendzey ka wudɛy na, ka slafa ma bazlɛmafaya malawa daw edey sɛngey."

⁴¹A kar da vaw, Yezu, ma ndɛɔɔda har, ma lɛmar, ma lɛvar: "Ayaw i wudɛy, tɛrey ma bazlɛma ha na."

⁴²Deɛ, ka slam ana hana tsana, malawa na ma ndalafa, nga ma bazlɛma ha tsay.

⁴³Ma tsar mevel a Yezu na, ma lɛvar ka daw a mbaw tsa.

⁴⁴Yezu ma lɔvar: “Daway, ka da badara a ndaw zlay, amana, daw da badara vaw a baba me key kuley, vɛlada tek ma bɛzlɔmey vaw dek ana andza ma Moyiz me lɔvey ana, aza ka da tɔratar seydeve ta ha”

⁴⁵Ama andza ma daw tɛngga na, nga ma tɛdfafa ma tɛlɛkada mey, ta magala ha, ma pada mey ta mey ana, ha ma tɛka Yezu a slafa me fulɛkwey ndar ndar a wuraw, sakay. Ama a ndzey na da'ar bɛla, da slam palah ahiya. Arka ndaw hay a sɛmawa ka tsakay nga, ta slɛna, ta slɛna.

Mark 2

Yezu na a slafa me sey yam ka mɛngɛsey

(Mt 9.1-8; Lk 5.17-26)

¹Meney nekɛdey a dɛba na na, Yezu ma mawa a Kafarnawom. Andza ma ndaw hay ma tsɛnadama ba nga da mbaw na,

²ndaw hay ma kusɛmawa hadadzidzay, kwa ka mey mambaw tekeɛɛ na slam dakay. Arka nga ma talɛkadatara mey ta Guma.

³Ndaw hay daha ma husɛmawa, ndaw hay fad ma zɛgɛmawa ndaw ana daha, ma mbara vaw aha.

⁴Andza taya ba ma nɛkam dey na, a slafama ma husadama kasl ka slam aɛga kakay, hɔrway ma ndaw hay ma kusa hiya kambɛlaɛba na na, taya ma pukwam 'ar ma 'ay soɲ soɲ ka slam ma Yezu, ma ndza ha na; ma harɛfadama ndaw a hana ma mbara vaw ana, ta merdek adzay, ka slam ma Yezu ana tok.

⁵Andza Yezu ma nɛkada me pey 'ar ata na, nga ma lɔvar a ndaw a hana ma mbara vaw ana: “Dem a daw, mɛngɛsey dek hay, ma sa yam ahiya ba.”

⁶Ndaw me sesɛkey Mewey hay daha nekɛdey, ka slam ana, ma dzalam da 'ar ata:

⁷“Dagay ndaw a neney a tsey guma andza ha na, ka mey? A key na, a tseɛɛy Bay ma Bɛla Ndaw ma slafa me sey yam ka mɛngɛsey na, way? Sey Bay ma bɛla ana aslɛta sana.”

⁸Andza Yezu ma sɛrada me dzeley 'ar a ta neney, da mevel aɛga na tsana, nga ma lɔvatar: “Dagay ka dzalam tek a neney da mevel a kwar na ka mey?”

⁹Dagay ta ger aha da hudɛ na, na waray? Ma lɔvar a ndaw a neney ma mbara vaw ana: ‘Mɛngɛsey dek hay ma sa yam ahiya ba na tsukudɛ?’, dakay na me lɔvey: ‘Lɔtsey, zɛga merdek eɛɛk ana, heley ana daw?’

¹⁰Ana tɛɛɛ, hayna sɛrafama, Bɛzey ma Ndaw na, slam har aɛga daha, me sey yam ka mɛngɛsey, ka dala.” Nga ma lɔvar a ndaw a hana ma mbara vaw ana:

¹¹“I lɔvaka, lɔtsey, zɛga merdek eɛɛk, daway a mbaw.”

¹²Ndaw ana me lɔtsey, ma zɛga merdek aɛga tsana, ma bawa, ma daw tɛngga a mbaw ma dey ma ndaw hay tabiyaha. Amana, a rɛzlata ndaw hay kambɛlaɛba, ma

hasəkadəmara bəzay a Bay ma Bəla, ta me ləvey aha kava: “Daɗa la ka nəkam tek andza neneɣ dakay!”

Yezu a zəley Levi ndaw me tsekeley dzaŋgal

(Mt 9.9-13; Lk 5.27-32)

13Yezu me mey 'ar a mey ma bəlay satsa. Ndaw hay haɗaɗzidzay ma kusəmawa ka tsakay ŋga, arka ŋga ma tatəkadata.

14Andza a daw aha na, ŋga ma nəkada Levi, bəzey ma Alfey, ma ndzaha da biraw me tsekeley dzaŋgal. Yezu ma ləvar: “Səpaya bəzay.” Levi me lətsey, ma səpar bəzay.

15Andza Yezu a zəmam aha tek da 'ay ŋga na, ndaw me tsekeley dzaŋgal hay haɗaɗzidzay ta ndaw ma ŋgəsa na hay, taya ka masləta ahiya andza Yezu ta gawla ŋga hay, hərəway ndaw taya haɗaɗzidzay a səpamar aha bəzay.

16Kwa Fariziyen na me sesəkeyMewey ana hay ma nəkadama a zəmam aha tek, andza ndaw ma ŋgəsa na hay, ta ndaw me tsekeley dzaŋgal hay na, ma ləvəmatar a gawla ma Yezu ana hay: “Daɗay miter a kwar ana a zəmam tek ka maslətaha andza ndaw me tsekeley dzaŋgal hay ta ndaw ma ŋgəsa na hay na, ka mey?”

17Andza Yezu ma tsənada guma neneɣ na, ŋga ma ləvatar: “Me səpey ndaw ma sidem na, ndaw vaw ma tsafata na hay zləna, ndaw zozoy ana hay kakay. I sawa na, ma da zəley ndaw ma ŋgəsa na hay zləna, ndaw dzerey ana hay, kakay.”

Yezu a mbəɗafa ka guma ma sumaya

(Mt 9.14-17; Lk 5.33-39)

18Gawla ma Zaŋ-Batist hay, ta Fariziyen hay a kam aha sumaya. Arka ndaw hay ma səmawa ka tsakay ma Yezu, ma ləvamar: “Gawla ma Zaŋ hay, ta na ma Fariziyen hay a kam aha sumaya tok na, na ŋgeɗek hay a kam tikay na, ka mey?”

19Arka Yezu ma ləvatar: “Kuray ma dzalama kendzey da magurlam me zəgey kokwa na, zel ma kokwa ŋga daha ka tsakay ta na, a kam sumaya ɗaw? Dey ta kava a'ay, zel ma kokwa ŋga daha na, a kam sumaya kakay.

20Har ana ka da slawa ba, ka da zəgafəmata zel ma kokwa na ba tok na, azambay a kamsumaya ta pas ana ŋga na tok.

21Kwa ndaw me tepey zana wayna, ka na gurma na na, dakay. Dakay na, na hana ma tapəmaɓa waya na na, a ndəɗa na gurma na na, arka na meŋgerɗey ana a səkey adiya.

22Ndaw a mbəɗey zom lelem aha a kələm madzahway aha, kakay. Haɗaw ka mbəɗam ba na, kendzey andza zom a mbəsley na, a nduhwada kələm ana hana madzahway ana ba, arka na, masaka ma ndza kələm, ta zom adzay kakay ɗaw? Ama hayna, zom lelem na na, ka mbəɗadama a kələm wayna tənɗa.”

Yezu na, a fənar 'ar a mesley

(Mt 12.1-8; Lk 6.1-5)

²³Arka, ta pas ma mesley ana daha na, Yezu me tezlerey ta ley daw. Gawla nga hay, ma sarɓam daw pad tsæved.

²⁴Arka Fariziyen hay ma ləvamar: “Nəkafa tek ma gawla dek ana hay ma kam, ta pas ma mesley ana! Na mewey ma kafa say kava na.”

²⁵Yezu ma mbəɗatar kava: “Daɗa kuray ka dzaŋgama tek ma David ma kawa tikay daw? Da har ma tek me zəmey ma rafa dakay na, may ma tsafa, nga na ta ndaw aŋga ma səpamar bəzay ana hay.

²⁶Dagay na teŋgey, da har ma baba dūhwa na me key kuley ana Abiyatar, David me fuləkwey a 'Ay ma Bay ma Bəla, nga me zəmey peŋ ma 'ar kuley, akwa na ndaw a zəmey kakay, sey baba me key kuley hay dada. Amana nga ma vɛlatar a ndaw na taya dzaya na hay tiyatsa.”

²⁷Arka nga, ma ləvatar sa: “Mesley ma ka ha na, hərway ma ndaw hay zləna, a kəmərawa ndaw na, hərway ma mesley kakay.

²⁸Nəkadama, kwa mesley tekeɗe na, Bəzey ma Ndaw a war 'ar na hərwiya.”

Mark 3

Yezu a ndeley ndaw ma mbara har aha, ta pas ma mesley

(Mt 12.9-14; Lk 6.6-11)

¹Arka nga me fuləkwey a 'ay me duley mey satsa. Ndaw ana daha, ma mbara har aha da huɗa.

²Ndaw hay tabiyaha ma zazərɓama waya aza Yezu a ndalada ndaw ana, ta pas ma mesley daw? A kam andza ha na, hərway a wuɗam ma səpafama guma.

³Yezu na ma ləvar a ndaw ana hana, ma mbara har ana: “Lətsey, sawa a wuzlah, a walaŋ ma ndaw hay.”

⁴Arka nga ma ləvatar: “Mewey a ləvey na, teŋgey? Ta pas ma mesley na, hayna me key hahaya tsukuɗu, mala me key seweɗ daw? Ma buwawa mesəfrey ma ndaw tsukuɗu, mala ma kəɗa ba vagay aha daw?” Ama taya na tete tek ata.

⁵Yezu ma nəkafata dey kəɗiya na, a tsar mevel ŋgey! Hərway mevel ata təɗo təɗo na. Arka nga ma ləvar a ndaw a hana: “Mardada har.” Nga ma mardada na, har aŋga me ndeley tsa.

⁶Andza ma bawa ta ba tsana, Fariziyen ta ndaw ma Erod hay, ma ŋgələfama mawa, me ndzefey wewer, ma da zəɗada Yezu ba?

Ndaw hay haɗaɗzidzay ma kusəmawa ka slam ma Yezu

(Mt 4.25; 12.15-16; Lk 6.17-19)

⁷Yezu ma dam tek ata, andza gawla nga hay, ka mey ma bəlay. Arka ndaw hay haɗaɗzidzay ma səmawa da Galiley ma səpama. Arka satsa na ndaw hay ma səmawa da Zudey,

⁸da Zeruzalem, da Idumey, da diya ma wayaṅ ma Zurdeṅ, da dala mandza Tir ta Sidoṅ. Ndaw hay haɗaɗzidzay ma sɛmawa ka tsakay nga, kavɛday ma tek aṅga hay me key tabiya ha na.

⁹Arka Yezu ma lɛvatar a gawla nga hay, ka wadɛmɛrawa vaw ta kombiwal aslɛta kavɛday ma ndaw ma kusa na hay a da gadɛtsama ba.

¹⁰Hɛrway nga ka ndeley ndaw dzedzey ana hay ba haɗaɗzidzay. Ndaw vaw ma tsafata na hay tabiyaha, ma tsɛmawa ɗay ka tsakay nga, ma aza ka lɛmamar.

¹¹Andza ndaw ta mesɛfrey ma zlɛba na hay da 'ar ana hay ma nɛkadama Yezu na, a kɛlam a hɛvam aṅga, ta me wudey aha waya: “Kah na Bɛzey ma Bay ma Bɛla.”

¹²Ama Yezu na ma watar 'ar, ma tɛkata, ma katar say haya haya, ma ka da baɗama nga na na way zlay.

Yezu a padata gawla nga kurow kava tsew ana hay

(Mt 10.1-4; Lk 6.12-16)

¹³Yezu me tsɛley a ma mamba, nga me zɛley ndaw nga me wudey ana hay. Taya ma dawam ka tsakay nga.

¹⁴Nga ma padata gawla nga na kurow kava tsew ana hay, ka da ndzam dzaya, ma da slɛradata ma da tɛlɛkey mey.

¹⁵ta ma vɛlatar slam har me bɛley fakalaw hay.

¹⁶Nga ma padata taya kurow kava tsew: Simoṅ na ma pafama mezɛley Piyer ana.

¹⁷Zak, bɛzey ma Zebedey, ta Zaṅ malam ma Zak. Yezu ma pafata mezɛley: Buwanerges, ka lɛva na: Bɛzey ma yam me rɛvey hay.

¹⁸Andrey, Filip, Bartelemi, Matiyew, Tomas, Zak bɛzey ma Alfey, Tadey, Simoṅ ndaw zelot.

¹⁹Ka zɛgawa Zudas Iskariyot ndaw aṅga na ma da haɗɛkada Yezu ba na.

Yezu a bɛley fakalaw hay

(Mt 12.24-32; Lk 11.15-23; 12.10)

²⁰Andza ma mawa ma Yezu ba a mbaw na, ndaw hay haɗaɗzidzay ma kusɛmawa sa, kwa bɛzay a rafata me zɛmey tek, dakay.

²¹Andza ndaw ma 'ay nga hay, ma tsɛnadama ba andza ha na, taya ma sɛmawa, ma da zɛgɛraɓa tek ata a mbaw. Zlɛna a lɛvam na: “Ar a mbɛɗar.”

²²Ndaw me sesɛkey Mewey na ma hɛrdɛmawa da Zeruzalem ana hay, ma lɛvam waya: “Belzebul da vaw nga.” “A bɛley fakalaw hay na, ta gɛdaṅ ma bay ma fakalaw hay.”

²³Nga ma zɛlatɛrawa, ma tsadatara ta bɛzay ma guma neney ma maladatara ta meley ana: “Daɗa Setene a herey Setene tsɛla nga na, ma mey mey?”

²⁴Hadaw slala na ma tsa vaw aha ka 'ar vaw nga na na, slala na a slafa me ndzey kakay, sengey.

²⁵Hadaw ved 'ay ana ma tsa vaw aha ka 'ar vaw ngana na, ved 'ay ana a slafa me ndzey kakay sengey.

²⁶Hadaw Setene a letsey ma kar verom a vaw ngana na, hadaw ma tsa vaw aha na, a slafa me ndzey kakay, na nga na na me ndovey nga tsoy.

²⁷Ndaw a slafa me fulokwey 'ay ndaw gədan aha, ma da həlawə zleley nga na, mandzara ka dzuwa ndaw ana hana gədan ana ba dagay kakay sengey. Sey a dzuwa ndaw ana hana gədan ana ba dagay. Azambay a sləla 'ay nga na tok.

²⁸I badakwar dərkanə, a da safəmata yam ka bəzey ma ndaw hay tabiya ha, ka menğəsey ta ma tsadam Bay'ərlam ata dey hadadzidzay ana.

²⁹Ama hadaw ndaw me tsedey Mesəfrey Kokwod ana tey na, a ndzey mandzara me sey yam ha varay varay: malay ma menğəsey nga na na, ma kozaha.”

³⁰Yezu a tsey andza ha na, hərway a ləvafama: “Nga na, ta mesəfrey ma zləba na “

Ndaw ma ved 'ay ma 'ay Yezu na dərka na hay

(Mt 12.46-50; Lk 8.19-21)

³¹May nga ta malam anga hay ma husəmawa. Taya ma lətsəma ha da bəla. Taya ma kəlafama ndaw ka Yezu, ka da zələrawa.

³²Ndaw ma kusa hiya na hay ma ndza hiya ka slam ma Yezu. Ma ləvamar: “Nəkafa, may dek ta malam edek hay taya da bəla, a səpəmaka ha.”

³³Nga ma mbədatar kava: “Dagay may daw ta malam adaw hay na, way hay?”

³⁴Andza nga ma nəkafata dey ka ndaw ma ndza hiya teleview ka slam anga na hay na, nga me ləvey: “ Nəkafama may daw, malam a daw hay na, taya ekədey.

³⁵Kwa way way me key tek, andza ma Bay ma Bəla me wudey ana na, nəkafama malam a daw, malam a daw dingwas ana, may daw na nga tok.”

Mark 4

Yezu ma maladata bəzey ma guma nga ta ndaw me sləkey

(Mt 13.1-9; Lk 8.4-8)

¹Arka satsa na, Yezu ma zlar ma tatəkadata ndaw hay, ka mey ma bəlay. Ndaw hay hadadzidzay ma kusa hiya ka tsakay nga. Hadadzaydzay ha nga me tsəley ma da ndzey da kombiwal ka 'ar ma bəlay. Ndaw ma kusa hiya na tey na, ma ndza hiya ka fakal ka mey ma bəlay ana.

²Nga ma tatəkadata tek hay hadadzidzay, ta ma maladata ta tek hay. A ləvatar da me tetəkey nga na na:

³”Dzəkam sləmay! Nəkafama, ndaw me sləkey ma bawa ma da sləkey.

⁴Andza a sləkey aha na, haləfaw ma kuyafa ka tsakay tsəved, diyen hay ma səmawa, ma ndama ba tabiyaha.

⁵Sa na sa tey, ma kuyafa ka sek pəray, hahay ka slam ana haɗaɗzidzay dakay, ma pətsawa tsam tsam, hərway slam ana hahay haɗaɗzidzay kava dakay.

⁶Andza pas ma sləlawana, me bətey, hərway slasləlay ka vaw dakay na, me ŋgweley.

⁷Sa na ma kuyafa 'ay ndak satsa, ndak ma gəlawa na, ma margada ba, kwa ka sawata 'ar aza ka nəhey dzay kakay.

⁸Sa na tey ma kuyam ka slam bobor ana tey, ma pətsawa, me gəley, ha me nəhey, ma nəha ha kava na, ka naŋgar asləta na kokurow makar, ka naŋgar tey na kokurow mukwa, ka naŋgar sa tey na temere”

⁹Arka Yezu me ləvey: “Haɗaw sləmay ma ndaw ana ma tsənada daha na, ka tsənada!”

Yezu a maladata bəzay ma guma ŋga hay ta tek hay na ka mey?

(Mt 13.10-15; Lk 8.9-10)

¹⁰Andza Yezu ŋga makəraŋga gədzah na, ndaw ma ɗawalam ana hay ta gawla ŋga kuraw kava tsew ana hay, ma tsəhafama bəzay ma guma ma maladatara ta meley ana.

¹¹Arka ŋga ma ləvatar: “A kuray na, tek ma Slala ma Bay'ərlam na ma kəzla na hay na, ma vəla ha ba, ama ma ndaw ma 'ar bəla hay na, tabiya ma dzəka ha ta dzəkey,

¹²ma, aza, a zazəram, amana a da nəkadama ha kakay, a dzəkam sləmay, amana a da tsənadamaha kakay. Akwa dakay na, ka mbəɗadama mendzey ta ba na, a da safəmata yam.’

¹³Yezu ma ləvatar sa: “Kuray ka tsənadama bəzay ma guma nene ma mala ha ta tek ana hay kakay na, azlakwa ka da tsənadəmata sa guma na hay ma mala ahiya te meley ana hay tabiya ha na, teŋgey tok?”

Yezu a wandzaladatar bəzay ma guma ma mala ha ta ndaw me sləkey ana

(Mt 13.18-23; Lk 8.11-15)

¹⁴’Ndaw me sləkey’ a sləkey na, Guma.

¹⁵Nəkafama ka na ka tsakay tsəved ana hay, ka slam na, Guma na ma sləka ha na: andza taya ma tsənadama na, Setene ma sawa tsana, ma kudadatərawa guma na, ma sləka ha, da taya na ba.

¹⁶andza ha satsana, nəkafama ka na ma sləka hiya ka sek pəray ana hay: taya na andza ma tsənadama Guma na ba tsana ma təbama ta wuiya ha.

¹⁷Amana, slasləlay ta dakay. Taya na, ndaw me mendzey nekədey dada na hay. Haya andza viya ma safatərawa, dakay na, a kadəmata ha banay ta ndaw hay, hərway ma Guma na na a tədam.

¹⁸Sana hay ma sləka hiya da 'ay ndak: taya na, ndaw ma tsənadama Guma na na,

¹⁹ama me dzeley 'ar ma bəla neney, tek me sey ma zleley, ta sa ma tek a sana hay ma pətənam ndaw ana hay, a fuləkwan, a margada Guma na, mandzar ka yey kava.

²⁰Nəkafama ka na andza ma sləka hiya ka dala hayna, taya ka tsənadama Guma ba, taya ma təbama, arka me yey: bəzay asləta kokurow makar, nanğar kokurow mukwa, nanğar sa temere.”

Yezu a malada bəzay ma guma ta waw, ta gwada

(Mt 5.15;10.26, Lk 8.16-18; 11.33;6.38)

²¹Arka Yezu ma ləvatar: “A sadəmərava lalam na ma da hwerkwey uwan kava, dakay ma pada a bəzay ma 'arngawa daw? Ama a padama na, sey ka slam me luwey lalam ana tənğa, kakay daw?”

²²Hərway, tek na ma kəzla na hay na, a da nəkam, tek na, da masasudok ana hay na, a da badama ta wuzla rəpas.

²³Hadaw sləmay ma ndaw ana ma tsənada daha na, ka tsənada!”

²⁴Ŋga ma ləvatar: “Wam daw ka vaw ka tek a kwar ma tsənadəmata na hay. Gwadakwar ma wadəmatara tek a ndaw hay ana na, a da wadəmakwar a kuray ana na, ta ŋga. Ama a da vələmakwar adiya a fəna sa.

²⁵Hərway ndaw ana tek aŋga daha na, a da vələmar adiya. Ama kendzey ma ndaw ana dakay tey na, kwa na ketekwədey ana tekeđe na, a da təbadəmara ba.”

Bəzay ma guma ma haləfaw me pətsey ka 'ar vaw ŋga

²⁶Yezu me ləvey: “Slala ma Bay'ərlam a da key na, kal kal andza ma ndaw me sləkey haləfaw a ley.

²⁷A da key na ŋga ta dey, dakay na, ma naraha na, dəvad ta rəpas adzay na, haləfaw a wey me pətsey ŋga, me gəley ŋga. A sərada tənğey kakay.

²⁸Tsufəmey aha na, baslah aha tedehe dāgay. Arka na, a sawa ta 'ar, a ndəbey bəzey, arka a nəhey tok.

²⁹Andza daw ana ka nəhey tsoy na, a zəgafama membey ka dəba zləna, har me tsuwey ka dəba sənğey.”

Bəzay ma guma ma bəzey ma bəzan

(Mt 13.31-32; Lk 13.18-19)

³⁰Ŋga me ləvey: “I ka maladakwa Slala ma Bay'ərlam na, ta mey?Dakay na i ka maladakwa na ta bəzay ma guma waray ma da bada ŋga na na?”

31 Kal kal na andza bəzey ma bəzaŋ. Andza a sləkamaha na, serdefe ha ketewdey da walaŋ ma haləfaw hay tabiyaha ka bəla, na ŋga.

32 Ama, andza ka sləkama tsoy na, a pətsawa, a gəley, a fənata sa ma vəde ma tek hay tabiyaha da 'ay dzerne na. A pey hawal hadadzidzay, ha diyeŋ ma 'erlam hay a slafama mey key 'ay ta, da mezek ana “

Metetəkey ma ma la ha te meley ana

(Mt 13.34-35)

33 Ta bəzay ma guma neneŋ hay, Yezu ma maladatarata tek hay hadadzidzay andza ha ana na, ma tələkadatarata mey ta Guma na, andza na ma ndaw hay ka slafama ma tsənadama tata na.

34 A tsadatarata na mandzara ka maladatarata tek hay, kakay. Ama a gawla ŋga hay na, a wandzaladatarata gəle.

Yezu a war 'ar a vavəray ta bəlay ma yam

(Mt 8.18,23-27; Lk 8.22-25)

35 Pas ana ŋga na na, ma hakwad na, Yezu ma ləvatar: “Tasakwama a diya naŋgar.”

36 Andza ma mbəkadəmata ndaw a hana hay ma kusa hiya na ba na, ma ŋgələma Yezu ba a kombiwal, ka tsakay ta. Kombiwal hay mekelehe hiya, ka tsakay ŋga daha.

37 Vavəray dūhwa ha ma lətsawa. Yam me tsey dāŋgala ha, me dzuvey a kombiwal ata a hana a səpey me rəhey.

38 Yezu na ma naha təŋga dok da dəba, ŋga ma pa 'ar aha ka tek me pey 'ar, a wey me nerey ŋga hay. Gawla ŋga hay ma parkadama, ma ləvamar: “Miter, la da zədam tok na, a kaka da 'ar tikay dāw?”

39 Me pərkey ŋga na, ŋga ma babətsafa ka vavəray, arka ŋga ma ləvar a bəlay: “Ndzey tete, ka bəley zlay!” Arka na dedefek, memed me rey, kwa tek me bəley dasakay.

40 Arka, Yezu ma ləvatar: “Dagay ka wasam andza neneŋ na ka mey? 'Ar a kwar me pey, re tsaray dakay dāw?”

41 Taya na ma wasam kambələba, ha ma ləvam ka 'ar vaw ta na: “Dagay ŋga na na, way? Ma vavəray ta bəlay ma tsənamar sləmay ana na?”

Mark 5

Yezu a ndeley ndaw ta fakalaw aha da 'ar

(Mt 8.28-34; Lk 8.26-39)

1 Taya ma husam a diya naŋgar, a dala ma Zerazeniyeŋ hay.

- ²Andza ma hardawa ma Yezu da kombiwal na, ndaw ana daha ta mesəfrey ma zləba na da 'ar, ma bawa da tsəvay, ma sawa dekeslef ma zlam 'ar.
- ³Ma ndza ha da tsəvay, kwa ta megesele tekeđe na, ndaw a slafa ma dzuwada sakay.
- ⁴Hərway tsoy ka yam vaw ma daradama ta megesele ta tsalalaw na, amana a mburtsadata megesele na ta tsalalaw ana hay ba. Kwa gədaŋ ma ndaw ma slafa ma war 'ar na dasakay.
- ⁵Dəvad' ta rəpas a dzay na, a heley lamba ha, da tsəvay, da mamba ta me wudey aha. A gwayza vaw ŋga ba ta ŋgwa hay.
- ⁶Andza ŋga ma nəkada Yezu a sawa ha da dərəŋ na, ŋga ma hway ka tsakay ŋga, me gərdey ka mey dey ŋga.
- ⁷Ŋga me wudey ta magalaha: “Ka wudafaya mey, Yezu, Bəzey ma Bay ma Bəla tsəŋ da mekekəle ŋga na? I mbədaka ta Bay ma Bəla, ka da margadaya zlay.”
- ⁸Hərway a mey na, Yezu a ləvar: “Mesəfrey a neneŋ ma zləba na, bawa ba da vaw ma ndaw a neneŋ!”
- ⁹Yezu ma tsəhafa ka ndaw ana: “Dagay mezəley đek ana mey?” Ŋga ma mbədər kava: “Mezəley đaw na 'Wurmed' Wurmed', hərway la hadadzidzay.”
- ¹⁰Ŋga ma kar amboh a Yezu dey hadadzidzay, ma ka da bəlata dərəŋ ta dala na zlay.
- ¹¹Arka azlakwa ka đay mamba na, welde đuhwa ha ma gaduru hay ka slam ana, a pədam aha zəmay.
- ¹²Arka mesəfrey ana ma zləba a hana hay ma kamar amboh a Yezu, ta me ləvey aha: “Sləradandar a gaduru hay ma la ka fuləkwam a taya kwa.”
- ¹³Arka ŋga ma vəlatar tsəved'. Taya ma bəmawa, ma fuləkwam a gaduru a hana hay. Arka welde ma gaduru a hana hay ma tsəmawa đay da mamba a hana na a bəlay. A key gaduru gabal tsew dzay ma mətsam da bəlay.
- ¹⁴Ndaw ma tsukuram gaduru ana hay, ma hwam tek ata, ma badama tek a hana, me key ana da wuraw đuhwa na, ta na bəza na hay. Arka ndaw hay ma səmawa ma da nəkaɓa tek ana ma kawa na.
- ¹⁵Taya ma səmawa ka slam ma Yezu, ma nəkadama ndaw ana ta fakalaw aha da 'ar ana, zana ka vaw ka dəba, tsoy 'ar a mbədər sakay, ŋga a ŋga na ta fakalaw hay - Wurmed' Wurmed' - da 'ar ana. Taya ma wasam ka vaw.
- ¹⁶Ndaw andza ma nəkadama ta dey ta na hay na, ma təkəradəmatara tek ma Yezu ma kar a ndaw a hana, 'ar ma mbədər ana, ta tek na ma safatərawa ka gaduru ana hay.

- 17 Arka taya ma kamar amboh a Yezu, ma ka daw ba da ngwa ta.
- 18 Andza Yezu a tsəley aha tən̄ga a kombiwal na, ndaw aha na 'ar ma mbədar ana, ma kar amboh, ma tsəhafa ka dam tsetsuwe.
- 19 Ama Yezu na ka vəlar tsəved' kakay, ma ləvar: “Mey a mbaw, ka tsakay ma ndaw ma 'ay dek hay, təkəradatara tek ma Bay'ərlam ma kəkawa tabiyaha da ndaw aŋga ma kar da vaw ana.”
- 20 Ndaw a hana ma daway, ma tələkada mey da dala ma Dekapol tabiyaha, ta tek ma Yezu a hana ma kərawa na. A rəzlata ndaw hay tabiyaha.

Yezu me ndeley ngwas ta ma mbəladərawa dem ana daha

(Mt 9.18-26; Lk 8.40-56)

- 21 Andza ma Yezu me tsəley ba a kombiwal, me tesey ba a diya naŋgar na, ndaw hay haɗaɗzidzay ma kusam ka tsakay ŋga, ka ɗakal ma mey ma bəlay.
- 22 Bay ma 'ay me ɗuley mey ana daha ma husawa, a zəlamar Zayros. Andza ŋga ma nəkada Yezu ba na, ŋga me gərdey ka slam sek aŋga.
- 23 Ŋga ma kar amboh dey haɗaɗzidzay ta me ləvey aha: “Dem a ɗaw vaw a tsafa, a zawa hədek hədek, sawa bazləhafa har na, aza ŋga ka ndeley, ka səfrey.”
- 24 Yezu na ma dam tsetsuwe. Ndaw ma kusa hiya haɗaɗzidzay ma səpəmatar bəzay, ha ndaw hay a ŋgəɗətsama.
- 25 Ŋgwas ana daha tey dzedzey aha, a guvey mambaz, ka key mevey kurow kava tsew.
- 26 Ŋga ka ndelemey ta dzedzey ŋga na bəza kakay, ma ndəvada sulay ŋga tabiyaha, 'ay ndaw ma sidem hay. Amana, re ŋgama ŋga na dakay. Sey dzadzak azakafa na, adiya adiya.
- 27 Andza ŋgwas ana, ma tsənada a tsam aha ka Yezu na, ŋga ma daway a walaŋ ma ndaw ma kusa hiya na hay, ŋga ma daw ta dəba ma Yezu, ma ləmar a zana ŋga na.
- 28 Ŋga me ləvey ka 'ar vaw ŋga na na: “ Haɗaw akwa i ka husey ba ma ləmar, a zana ŋga na hay tsana, i da ndeley aha ba sengey.”
- 29 Deŋe ka slam ana hana tsana, mambaz aŋga na hana me rey ndaŋ, da mey asləta. Ŋga ma sərafa da vaw ŋga na na, ŋga ka ndeley tsoy da dzedzey ŋga na.
- 30 Ka slam ana hana deŋe tsana, Yezu ma sərafa gədaŋ ka bawa ba da vaw ŋga. Ŋga me mbədey dey pəla, da walaŋ ma ndaw ma kusa hiya na hay, me ləvey: “Ma ləmatar a zana ɗaw hay way?”
- 31 Gawla ŋga hay ma mbədamar kava: “Ka nəkada ha ndaw ma kusa hiya na hay a gaɗətsəməka ha sana, ka tsəhey: ma ləmaya way na tengey?”

³²Ama Yezu me n̄key dey k̄d̄iya ka tsakay ŋga na, ma ka n̄kada ŋgwas ana me key tek ana.

³³Arka ŋgwas ana hana ma z̄lurey, ta me wesey aha kwasl kwasl, ma s̄erafa ka me ndeley ŋga na na, ma sawa me k̄ley a h̄vam aŋga, ma b̄adara d̄erka na tabiya ha.

³⁴Ama ŋga ma l̄var: “Dem a d̄aw, me pey 'ar edek ka buwa ka ba, daway da zoy, dzedzey d̄ek a n̄ney ka ndalafaka.”

³⁵Andza Yezu a tsey aha guma ŋga n̄ney mba na, ma sl̄r̄emawa ndaw hay da 'ay bay ma 'ay me d̄uley mey a hana, ma l̄vamar: “Dem a d̄ek ana ka m̄tsey tsoy sana, ka yadama vaw ta Miter ana na ka mey sa mey?”

³⁶Ama Yezu na, ka mb̄esla guma ta na hana ma tsam ana tikay, ma l̄var a bay ma 'ay me d̄uley mey a hana: “Ka da wesey zlay, kah na pey 'ar tsa kwa.”

³⁷Ka mb̄akey ts̄ved̄ a ndaw ka k̄sadama kakay, sey, Piyer, Zak ta Zaŋ malam ma Zaŋ.

³⁸Taya ma husam 'ay bay ma 'ay me d̄uley mey a hana na. Yezu ma n̄kada vaval ma ndaw hay, ma tuway ta zlayzlay aha.

³⁹Ŋga me ful̄kwey arka ma l̄vatar: “Dagay ka h̄lam vaval ta ma tuway aha na ka mey? Wawa na ma nara ha, ma m̄tsa ha kakay.”

⁴⁰Ndaw a hana hay ma s̄ŋḡerafama. Arka ŋga ma badat̄erawa ndaw hay ba tabiyaha, da 'ay. A da zarawa na, baba ta maya ma b̄zey, ka z̄gawa ndaw ma k̄sadama a hana na hay, me ful̄kwey ka slam ma wawa na.

⁴¹Ŋga ma z̄ga har ma dem ana, ma l̄var: “Talita kum!” Ka l̄va na: “Dem ed̄ey, i l̄vaka na, p̄rkey!”

⁴²Arka tsana dem ana hana me l̄tsey, me heley, h̄rway mevey ŋga a key na, kurow kava tsew. Tek ana a r̄zlata ndaw hay kamb̄lāba.

⁴³Arka Yezu ma katar say lele ma kwa ndaw ka da s̄erafa zlay. Arka, ma l̄vatar ka v̄lamar tek me z̄mey a dem ana.”

Mark 6

A pamar 'ar a Yezu da Nazaret kakay

(Mt 13.54-58; Lk 4.16, 22, 24)

¹Andza Yezu ma mb̄ekad̄erawa wuraw ana hana ba na, ŋga ma daway a wuraw aŋga. Gawla ŋga hay ma s̄epam̄ar b̄zay.

²Ta pas ma mesley na, ŋga ma tat̄ekadata ndaw hay da 'ay me d̄uley mey. Ndaw me pey sl̄may ana hay had̄adzidzay ma r̄zlaya, ma l̄vam: “Dagay tek ana a s̄erawa na da may? Dagay n̄ney na ma s̄era 'ar waray ma v̄lad̄em̄erawa na na, ha d̄edew hay a kam ta har aŋga na na?”

³Nga na na, ndaw me tsefey tuwaw, bəzey ma Mariya, malam mandza Zak ta Zozey, Zud andza Simon kakay daw? Malam anga dingwas ana hay na, taya ka sləna da 'ay lakwa na hay kakay daw?" A da kafata ka taya na, tek me tsey metsemed aha.

⁴Yezu ma ləvatar: "Ndaw sek na, da wuraw anga, da walaŋ ma ndaw anga hay, da ved 'ay nga na, a rəsama."

⁵A slafa me key zehed da wuraw ana, kwa asləta kakay. Amana, nga ma bezləhey har ka ndaw dzedzey ana hay nekədey dada na, ma ndalam.

⁶Me pey 'ar ata kakay ana na, a rəzla.

Yezu a sləradata gawla nga kurow kava tsew ana hay

(Mt 9.35; 10.1,5-14; Lk 9.1-6)

Yezu ma halata sa ma wuraw a sana hay, ta ma tatəkadata ndaw hay.

⁷Nga ma zələtərawa gawla nga kurow kava tsew ana hay. Arka nga ma zlar ma sləradata tsew ta tsew; ma vəlar slam har ma watar 'ar a mesəfrey ma zləba na hay.

⁸Nga ma ləvatar ka da zəgam tek a har zlay, sey dugwar, peŋ zlay, gabal zlay, sumkwo a gabal zlay.

⁹Ama tahərak na pam a sek, ka da həlam zana hay tsew zlay."

¹⁰Nga ma ləvatar: "Hadaw da slam, kuray ka fuləkwam ba 'ay ndaw na, ndzam da huɗa, ha ka ma da bey kwar da slam ana.

¹¹Hadaw andza da wuraw ana a wudam ma ngələmakwar kakay, a pafəmakwar sləmay kakay na, bəmawa ba, bəzləmama burhway ma wuraw ana ba, ka sek a kwar; aza a da təratar seydewe ta ha."

¹²Arka, taya ma dawam, ma tələkam mey, ma ka mbəɗadama mendzey.

¹³Taya ma bəlam fakalaw hay hadadzidzay. Taya ma fəɗafəmata mal ka ndaw dzedzey ana hay hadadzidzay, taya ma ndaladəmata.

Herode ta Yezu

(Mt 14.1-2; Lk 9.7-9)

¹⁴Bay dūhwa na Erod ma tsənada a tsam aha ka Yezu. Hərway mezəley nga a tsəney aha, ka bəla tabiyaha. A ləvafama waya: "Zaŋ-Batist ka mbəlawa ba da walaŋ ma ndaw ma mətəsa na hay." A da slafa dəy me key dēdew hay na, hərwuiya.

¹⁵Sa ma ndaw hay, waya: "Neney na Elyi." Sa ma ndaw mekele hiya sa tey na, waya: "Neney na ndaw sek kal kal andza sa ma ndaw sek a lakwa a sa na hay, tsa."

16Andza Erod ma tsənada guma nenedy hay ba na, me lövey: “Ma mbəlawə nenedy na Zaŋ Batist aŋga na i ma rətsədara 'ar ba na.”

Me mətsey ma Zaŋ-Batist

(Mt 14.3-12; Lk 3.19-20)

17Akwa na, Erod a zəga Zaŋ a daŋgay, ma dzuwa ta tsalalaw na, hərway Erod ana me zəgey Erodiyad, ŋgwas ma malam aŋga Filip.

18Hərway Zaŋ a ləvar a Erod na: “Slam har edek ma zəga ŋgwas a malam edek na, dakay.”

19Arka tsoy Erodiyad a ŋgələda dey ta Zaŋ sakay na hərwiya tok. A wudəy na ma kədə ba vagay aha, amana a slafa kakay,

20hərway Erod a wasada ta Zaŋ, a wafa vaw na, hərway a sərada Zaŋ ana na, ndaw dzerey aha, kokwoɔ aha. Andza a tsar aha guma na, a rəzla. Ama sa tok na, a wudəy ma pafa sləmay ka guma ŋga na hay.

21Ama a da dar 'ar a Erodiyad na, ta pas ma Erod me key magurlam ma mayawa ŋga. Ŋga ma katar hwahwabay a ndaw ma mber aŋga dūhwa na hay, bay ma sidzew hay, ta ndaw ma fada ma Galiley hay.

22Dem ma Erodiyad ana hana me gərvey, ha ma mbafata kandza Erod, ta ndaw aŋga ma wunətərawa na hay. Bay dūhwa na ma ləvar a dem ana hana: “Tsəhafaya tek ma mevel edek me wudəy ana na, i da vələdaka.”

23Ŋga ma mbədar kava, andza nenedy: “Tek edek ma tsəhafaya tabiyaha na, i vələdaka, kwa andza rita ma slala daw tekeɔ na.”

24Dem ana ma bawə, ma ləvar a may ŋga: “Haya i ka tsəhey na mey?” Ŋga ma mbədar kava: “Hayna, tsəhey na 'ar ma Zaŋ-Batist.”

25Ŋga na pələsl ma mawa ka slam ma bay dūhwa na, ma tsəhafa: “A saya na vələdiyawa 'ar ma Zaŋ-Batist a kwatama deŋe, ka sləna dey.”

26A dar 'ar a bay dūhwa na sakay, ama hərway ma me mbədey ŋga ka slam dey ma ndaw hay ana na, a slafa ma mbədar mey sakay.

27Arka tsana, bay dūhwa na me slərey sidzew, ma da rətsərawa 'ar ma Zaŋ. Sidzew ana ma daw, ma da rətsərawa 'ar ma Zaŋ, da daŋgay ŋga.

28Ma sadərawa 'ar ana da kwatama, ma vələdara a dem ana tok. Dem ana tey, ma dadara a may ŋga.

29Andza gawla ma Zaŋ hay ma tsənadama na, ma dawam ma zəgama vagay ana, ma padama a tsəvay.

Yezu a vələtar tek me zəmey a ndaw hay gabal zlam da palah

(Mt 14.13-21; Lk 9.10-17; Zŋ 6. 1-15)

- 30** Andza maslan hay ma məmawa ba na, ma kusam ka tsakay ma Yezu. Taya ma badəmara tek ata, ma kəmawa na hay, ta tek ata, na ma tatəkadəmatərawa na.
- 31** Nğa ma ləvatar: “Kuray edey na, səmawa ba gədzah a slam palah aha, sasəkam vaw nekədəy dagay.” A tsey andza ha na, hərway ndaw hay kambəlaɓa. Sa na a səmawa ha, sana a dawam, kwa bəzay a rafata me zəmey tek dakay.
- 32** Taya ma tasam tek ata ta kombiwal a slam palah aha gədzah a tsakay.
- 33** Andza ndaw hay ma nəkadəmata a dam aha da dərəŋ na, ndaw hay hadadzidzay ma sərədəmata, arka ndaw hay tabiyaha da wuraw ma hwam ta sek, 'ar a slam ata, ma dawam a huɗa na, ma husafəmata ba ka mey.
- 34** Andza ma hardəmawa ta ba da kombiwal na, Yezu a da nəkey dey na, ndaw hay ma kusa hiya tam tamma. A kamar da vaw a Yezu zləna, hərway a nəkafata na, andza təbaŋ hay, mandzara ndaw me tsukurey ana kava. Arka nğa na, ma zlar ma tatəkadatarata tek hay hadadzidzay.
- 35** Andza ma hakwad me key ba na, gawla nğa hay ma gurafama, ma ləvamar: “Hakwad ka key tsoy, slam a neny palah aha sana,
- 36** hayna ləvatar a ndaw a neny hay, ka dawam a wuraw a neny bəse na hay, ka da hadəkəmawa tek me zəmey.”
- 37** Ama nğa ma mbədatar kava: “Kuray ana, vələmatar tek me zəmey ana kwa.” Taya ma ləvamar: “A saka na, la ka dawam ka hadəkəmawa pəŋ, ma gabal temere tsew, la ka vələdəmatara ɗaw?”
- 38** Nğa ma ləvatar: “A rafakwar daha na, pəŋ nday? Anğa dawam da nəkəmərawa ɗagay.” Andza taya ma nəkəmərawa ba na, ma ləvamar: “Pəŋzlam, ta kələf tsew.”
- 39** Nğa ma ləvatar: “Ndzadəmata ndaw hay dzo dzo, ka 'ar ma guzer nğərez ana.”
- 40** Taya na, ma ndzam dzabal ahiya. Ka dzabal aslota na, a key ndaw temere, dakay na, ndaw kokurow zlam.
- 41** Yezu ma həlata pəŋ a hana hay zlam ana, ta kələf tsew ana, ma tsakafada dey a 'ərlam, ma pəsafa mey, ma tsada pəŋ a hana hay, ma vələdatara a gawla nğa hay, ma ka wanəkadəmatara a ndaw hay. Nğa ma tsadata kələf ana hana tsew ana hay satsa, ma wanəkadəmatara a ndaw hay tabiyaha.
- 42** Taya ma zəmam tabiya ta ha, ha ɓah ka me rəhey ta.
- 43** Taya ma həlama sa ma pəŋ ma zawa na na, me rəhey tsakarak kurow kava tsew, ta sa ma kələf ma zawa na satsa.
- 44** Ndaw ma zəmam pəŋ ana hay na, a kam ndaw hay gabal zlam.

Yezu a heley ka 'ar ma yam

(Mt 14.22-33; Lk 6. 16-21)

⁴⁵Arka tsana, Yezu ma təkatar ɗay a gawla nga hay, ka mam a kombiwal, ka dawam ka mey ta 'ar ma bəlay, a tsakay nanɗar, 'ar a Betəsayda. Da har ana na, nga na tey na, a ləvatar a ndaw ana ma kusa na hay ka dawam tek a ta.

⁴⁶Andza ma ləvatar ba a ndaw hay, ka dawam tek ata na, nga me tsəley a mamba, ma da ɗulawa mey.

⁴⁷Ma hakwad me key na, andza kombiwal nga da wuzlah ma bəlay na, Yezu na, nga makəranɗa ka dala.

⁴⁸Andza ma lamɗa, nga ma nəkadata gawla nga hay, a ndalamam ahiya, ma gezləwərey yam na, hərway memed a madata ta dəba na, Yezu ma daway ka tsakay ta, ta sek ka 'ar ma bəlay, ha mazlambar aha a da tsafata mey.

⁴⁹Andza taya ma nəkadama a heley ha ka 'ar ma bəlay na, ka taya na tek ma tərɗafata. Taya na ma kəlamar a me wudey.

⁵⁰Hərway taya ka nəkadama ba tobiya ta ha, zluwer a mbəɗatar 'ar. Ama nga ma tsatar guma tsa, ma ləvatar: “Sadama 'ərev, ka wasam zlay, neneɗ na, yah.”

⁵¹Nga me tsəley ka tsakay ta, a kombiwal. Arka na, memed me rey ba ɗedek. A katar na, wadaɗ wadaɗ.

⁵²Akwa na taya ka tsənadama guma ma peɗ anɗa na kakay. Hərway mevel ata tədo tədo.

Yezu a ndeley ndaw da Zenezaret

(Mt 14.34-36)

⁵³A dəba ma me tesey ta ba na, taya ma husam a dala ma Zenezaret.

⁵⁴Andza ma hardəmawa ta ba da kombiwal na, ndaw hay ma səradama Yezu tsa.

⁵⁵Taya ma hwam, ma pam mey da dala na, tabiyaha, ma hələmatərawa ndaw dzedzey ana hay tabiyaha, ta merdek ahiya, ka slam ma ndaw hay ma səradama, Yezu nga kava na.

⁵⁶A wuraw ana, nga ma daway a huɗa na na, ka key na wuraw ɗuhwa ha, bəza ha na, a padəmata ndaw dzedzey ana hay, ka slam me kusey hay. Arka, a kamar amboh a Yezu, ma taya ka ləmamar na, a mey ma zana nga na dada tsa. Arka, ndaw ma ləmamar ana hay tabiyaha na, ma ndalam ba.

Mark 7

Yezu a tsatar ka tek me tsekesle ma baba tete hay

(Mt 15. 1-20)

¹Fariziyen hay, ta ndaw me sesəkey mewey hay nekəɗey, ma səmawa da Zeruzalem, ma kusam ka slam ma Yezu.

²Taya ma nəkadama na, sa ma gawla ma Yezu hay, a zəmam tek na ta har ma zləba hiya, ka ləva na, mandzara har ka pərey.

³Akwa, ka me tsey ma guma na, Fariziyen hay, andza sa ma Zuif a sa na hay, a da zɔmam tek na, sey a pɛrama har ba, haya haya ɗagay, hɛrway taya ma tatɛka hiya zla ka baba tete ta hay na, andza ha.

⁴Kendzey andza a mɛmawa da luma na, a da zɔmam tek na, sey a zagwalama tek ana ba ɗagay. Sa ma tek ata na hay, ma tsakaslama ana, ma baba tete ta hay haɗaɗzidzay daha sa, a sɛpama na, tɛrre:me kwesley ma tek a hay zarra na: vɛliyem, zaw, ta gandaf hay.

⁵Fariziyen hay, ta ndaw me sesɛkey mewey hay ma tsɛhafama ka Yezu tok: “ɗagay, gawla ɗɛk hay a kam andza ma baba tete hay, ma lɔvam ana, tikay, amana, a zɔmam tek ata hay ta har ma zɛbɛ ha na, ka mey?”

⁶Ŋga ma lɔvatar: “Ndaw sek Ezayi na, ka tsɛrawa guma na ba kassla, hɛrway kwar a neny erneh de mey tsey ana hay, hɛrway ma winda ha na: Sɛkway a neny a hasɛkadaya bɛzay na, ta huɗa mey dada, ama mevel aŋga na na, ŋga ɗɛren ta yah.

⁷Kuley ta na, ma kɛmaya na na, a nefey kakay, hɛrway tek ata na, ma tatɛkadɛmatara a ndaw hay ana na, mewey ma ndaw hay tedehe.

⁸Kuray na, mbak mbɛkadama mey ma mewey ma Bay ma Bɛla ba, ta tsakay, ka da wam vaw na, ka na ma ndaw hay, ma kam ana.”

⁹Ŋga ma lɔvatar: “Kuray dahɛɗarama mey ma mewey ma Bay ma Bɛla ba haya hayaha, ma da key andza ma kwar ma tsakaslama ana.

¹⁰Hɛrway Moyiz a lɔvey na: ‘Tsɛnatar slɛmay andza baba ɗɛk, ta may ɗɛk.’ Me lɔvey sa: ‘Ndaw ma tsɛɗey baba ŋga, dakay may ŋga na, me hɛtey ŋga na na, me kɛɗey vagay aha.’

¹¹Ama kuray na, ka lɔvam: ‘Kendzey ndaw ka lɔvar ba a baba ŋga, dakay a may ŋga, tek a ɗaw i ma da dzɛnadaka na na, ka tɛrey ba korban, ka lɔva na, ma vɛla ha ba, tek ma kuley aha a Bay’ɛrlam na...’

¹²Tsoy kuray na, ka vɛlɛmatar tsɛved ka da dzɛnɛmata andza baba ta maya sazlay.

¹³Ka kam andza ha na, ka kam na, ka dawasadama guma ma Bay ma Bɛla ba, ta tek ma baba tete kwar hay, ma tatɛkadɛmakwar, kuray ma ɓaɗɛmatara a ndaw hay ana. Ta sa ma tek ana hay haɗaɗzidzay, kuray ma kɛmata andza ha na hay.”

¹⁴Arka, ma zɛlata ndaw ma kusa hiya na hay sa, ŋga ma lɔvatar: “Pafɛmaya slɛmay tobiya kwar aha, tsɛnadama.

¹⁵Tek ma ɗaɓa da bɛla a vaw ma ndaw na, a zɛbɛada ndaw kakay. Ama tek na, ma bawa da vaw ma ndaw ana na, nɛkafa ma zɛbɛada ndaw na, ŋga tok.”

[16]

¹⁷Andza nga ma daw tənğa a mbaw, dərəŋ ta ndaw ma kusa hiya na hay na, gawla nga hay ma tsəhafama bəzay ma guma nga a hana ma dzəka ta dzəkey ana.

¹⁸Nga ma ləvatar: “Ta kuray adzay na, re ka sərada ma tek kakay atsa daw? Ka sərada ma, tek ma daba da bəla a vaw ma ndaw na, a slafa ma zləbada ndaw tikay kakay daw?”

¹⁹Hərway a fuləkwey na, a mevel kakay, ama a daw na, a hwaɗ. Arka na, a da daw na a wulazay?”Nga ma badatara andza neny na, mendzey ma tek me zəmey hay tabiyaha na, ma zləba hiya kakay.

²⁰Nga me ləvey: “Ma zləbada ndaw na, tek ma bawa da vaw ma ndaw ana.

²¹Akwa na a bəmawa na da vaw, da mevel ma ndaw hay, andza me dzeley 'ar haya kakay ana hay, me key tek so ha, me key mahal, me kədəy ndaw vagay aha,

²²me key madama, tek me sey kambəlaɓa na, me key sewed, me zləgey ndaw, me tsəley so, me ney dey, me tseɗey ndaw, me zlepey, wewer ma dəla.

²³Tek a neny haykakay ana hay tabiyaha na, a bəmawa na, da ndaw, ma zləbada ndaw na, nga tok.”

Me pey 'ar ma dey Siro-Fenisiyen ana daha

(Mt 15. 21-28)

²⁴Andza Yezu me lətsey ba da huɗa na, nga ma daway a dala ma Tir. Nga me fuləkwey a 'ay ana daha, a wuɗey akwa na, ndaw hay ka sərada ma slam aŋga na zlay. Ama na, a slafa mendzey ma kəzla ha kakay.

²⁵Arka tsana, ngwas ana daha, dem aŋga ta mesəfrey ma zləba na da 'ar, ma tsənada a tsam aha ka Yezu na, ma sawa me kəley a həvam aŋga.

²⁶Ngwas ana na, dey zuif hay tikay, nga dey Siro-Fenisiyen. Ma tsəhafa ka Yezu na, ka bəla fakalaw ana ba, da vaw ma dem aŋga.

²⁷Yezu ma ləvar: “Mbəkadata bəza hay, ka rəham ba ɗagay, hərway ma zəga tek me zəmey ma bəza hay, ma kuyadatara a bəzey gəɗey hay na, haya kakay seŋgey.”

²⁸Ngwas ana, ma mbəɗar kava: “Ayaw, dərka na Bay'ərlam a daw, ama, kendzey na ma pasafata ba da har ma bəza hay ka dala na na, bəzey gəɗey hay, a gadə mama seŋgey.”

²⁹Yezu ma ləvar: “Hərway ma guma ɗek a neny ana na, daway, fakalaw ana, ka bawa tsoy, da vaw ma dem edek ana.”

³⁰Nga me mey a mbaw, a da ndzafa dem aŋga na na, ma naha ka 'arŋgawa, fakalaw ana, ka bawa tsoy da vaw nga.

Yezu a ndeley mandak ana daha

³¹Andza Yezu ma lɔtsawa ba da dala ma Tir na, ma mawa ta dala ma Sidon, 'ar a mey ma bɛlay ma Galiley, ma tazlarawa ta dala ma Dekapol.

³²Ma zɛgɛmɛrawa ndaw ana daha, mandak aha, a weley mey kakay. Ma kamar amboh ma ŋga ka bazlɛhafa har.

³³Andza Yezu ma zɛga da har, ma dada dɛrɛŋ, gɛdzah ta ndaw ma kusa na hay, ma tɛlɛkar bɛzey har hay a slɛmay, me tɛfey sleslem, ma lɛmadara a 'erneh aŋga na.

³⁴Arka ŋga ma tsakafada dey a 'ɛrlam, me sɛŋgefey, arka ma lɛvar: "Efata!" Ka lɛva na: "Wurey!."

³⁵Arka tsana, slɛmay ŋga hay ma wuram, 'erneh aŋga me pɛsɛkey, ŋga me tsey guma ndzelele.

³⁶Yezu ma katar say: "Daɗa ka da baɗɛmara a ndaw zlay." Ama andza, a katar aha say na, taya tey na a sɛkadama ma baɗa adiya.

³⁷A rɛzlata kambɛlaɓa, ha taya ma lɛvam: "Tek aŋga tabiyaha, ma kata na na, haya hiya: a wuradatara slɛmay ma ndaw mandak ana hay, a tsadata guma ta ndaw me weley mey kakay ana hay."

Mark 8

Yezu a vɛlatar tek me zɛmey a ndaw hay gabal faɗ

(Mt 15.32-39; Mk 6.30-44)

¹Da na ŋga na na, andza ndaw hay ma kusam haɗaɗziday satsa na, tek a rafata me zɛmay dakay. Yezu ma zɛlata gawla ŋga hay, ma lɛvatar.

²Ndaw neney ma kusa hiya na hay a kɛmaya da vaw. Hɛrway nɛkafama ka key tsoy meney makar, taya ka tsakay ɗaw, tsoy tek a rafata me zɛmey dasakay.

³Haɗaw i ka lɛvatar dawam a mbaw ta may aha andza neney na, may a da walɛbata ba, ka tsakay tsɛvedɗ. Da walaŋ ata na na, ndaw ma sɛmawa da dɛrɛŋ ana hay daha."

⁴Gawla ŋga hay ma mbɛɗamar kava: "Ndaw a da ndzafawa peŋ, ɗa ma rɛhata da palah a neney na, da may?"

⁵Ŋga ma tsɛhafata: "Peŋ a rafakwar daha na, nday?" Taya ma lɛvamar: "Daha na, tsɛla."

⁶Arka ŋga ma lɛvatar a ndaw ma kusa hiya na hay, ka ndzam ka dala. Ŋga ma hɛlata peŋ a hana hay tsɛla na, a dɛba ma ma mada sise ba, ma tsadata, ma vɛladatara a gawla ŋga hay, ma ka wanɛkadɛmatara. Arka taya ma wanɛkadɛmatara a ndaw ma kusa hiya na hay.

⁷Wet daha nekɛɗey sa. Yezu ma pɛsafa mey kava, arka ma lɛvatar ka wanɛkadɛmatara andza ha satsa.

⁸Taya ma zəmam ha, bah! ka ma rəhey ta. Taya ma həlama sa na ma zawa na na, me rəhey tsakarak tsəla.

⁹Ndaw ma zəmam peŋ ana hay na, a kam gabal faɗ. Arka na, Yezu ma ləvatar, ka dawam tek ata.

¹⁰Arka a dəba na tsana, Yezu ma tsəlam a kombiwa andza gawla ŋga hay, ma dawam a dala ma Dalmanuta.

Fariziyen hay ma tsəham zehed ka Yezu

(Mt.12.38-39; 16.1-4; Lk 11.16-29; 12.54-56)

¹¹Fariziyen hay ma səmawa, ma zlamar me kəɗey waway andza Yezu. A wuɗam na, ma ŋafama gended. Taya ma tsəhafama ka katar zehed, na ma sawa da 'ərlam ana.

¹²Yezu me seŋgefey, me ləvey: “Dagay, ndaw a hay da neneɗ ana, a tsəham zehed na, ka mey? I ɓadakwar dərka na, a da kəmatar aha zehed a ndaw ma bəla neneɗ hay, tikay.”

¹³Ŋga ma mbəkadata, me tsəley tənɗa a kombiwal, me teseɗ tənɗa, a diya naŋgar.

Gawla ma Yezu hay a tsənadama bəzay ma guma ma Yezu ana kakay

(Mt 16.5-12; Lk 12.1)

¹⁴Gawla ma Yezu hay ka mətadama 'ar ba me zəgeɗ peŋ a har. A rafata daha da kombiwal na, peŋ aslɗa dada.

¹⁵Yezu ma katar say, ma ləvatar: “Wam daw ka vaw ka is ma Fariziyen hay, ta na ma Erod!”

¹⁶Taya ma zlamar me tərey vaw ka 'ar vaw ta na, ma vəɗay peŋ a rafata, dakay.

¹⁷Yezu ma sərafa, ma ləvatar: “Dagay ka tərām vaw mavəɗay ma peŋ dakay na ka mey? Ha səradama, ha ndzafama tsaray kakay ɗaw? Mevel a kwar tədo, tədo, ɗaw?”

¹⁸Dey kwar hay daha: ka nəkadama kakay ɗaw? Sləmay kwar hay daha: ka tsənadama sləmay kakay ɗaw? Ka sərafama ha sakay, ɗaw?”

¹⁹Andza da har i ma tsadərəwa peŋ hay zlam, a ndaw hay gabal zlam, sa na ma zawa na na, kuray ma həlama na tsakarak nday?.” Taya ma ləvam: “Tsakarak kurow kava tsew.”

²⁰”Andza da har i ma tsadata peŋ hay tsəla, a ndaw hay gabal faɗ, sa na ma zarawa ma həlama tsakarak nday?” Taya ma ləvamar: “Tsakarak tsəla.”

²¹Arka, ŋga ma ləvatar: “ Ha ekəɗey na, re kuray ka tsənadama tsaray kakay tənɗa ɗaw?”

Yezu a ndalada ndaw ana daha wulaf aha

²²Taya ma husam a Betəsayda; ma sadəmərəwa ndaw ana daha, wulaf aha. Arka, ma kamar amboh, ma ka ləmar.

²³Andza ŋga ma zəgafa har ba ka ndaw wulaf ana hana na, ma dam ba pərazl wuraw ana. Ŋga ma fədar sleslem ka dey, ma bazləhafa har, ma tsəhafa: “Ekədey na, ka nəkada tek daw?”

²⁴Andza ma wurada dey na, ŋga me ləvey: “I nəkadata ha ndaw hay, i nəkadata na, andza vəde ma tek hay, ama na, a halam aha.”

²⁵Arka, Yezu ma ləmar mekelehe a dey ana sa, arka, ŋga ma nəkada dey, kweler kweler, tok; tsoy, ŋga ka ndeley tsoy. A nəkada dey, a waladata tek hay kadəba.

²⁶Yezu ma ləvar: “Daway a mbaw, kwa ka da mey ta wuraw, sazlay.”

Piyer a bada dagay Yezu ana na way?

(Mt 16.13-20; Lk 9. 18-21)

²⁷Yezu ma dawam, andza gawla ŋga hay 'ar a wuraw na maslawagay aha ta Sezarey ma Filip ana. Ka tsakay tsəved na, ŋga ma tsəhafata ka gawla ŋga hay: “Ndaw hay a ləvafəmaya waya, dagay yah ana na, way?”

²⁸Taya ma ləvamar: “A ləvam na, Zaŋ-Batist, sa na hay na Elyi, na sa na hay tey ndaw sek asləta da walaŋ ma ndaw sek hay.”

²⁹Arka, Yezu ma tsəhafata: “Ekədey, kuray ana tey na, ka ləvafəmaya, yah ana na, way tok?” Piyer na, me mbədey kava, me ləvey: “Kah na, Kriste.”

³⁰Arka, ŋga ma katar say haya haya, ka da tsam ka ŋga a ndaw, zlay.

Yezu a bada me mətsey ŋga, ta ma mbəlawə ŋga

(Mt 16.21-23; Lk 9.22)

³¹Arka Yezu ma zlar ma tatəkadata: “Hayna Bəzey ma Ndaw ka key tsetseh haɗadzidzay, ndaw ma səka na hay, baba dūhwa na me key kuley ana hay, ta ndaw me sesəkey Meweyhay, a da kələdama. A da kədəma vagay aha, arka, meney makar a dəba na na, a da mbəlawə.”

³²A badatara guma neneŋ na, ndar ndar. Piyer na, ma ŋgəla gədzah, ma kar say haya haya.

³³Ama na, Yezu na me mbədey dey, ma nəkafata ka gawla ŋga hay, ma kar say a Piyer, ma ləvar: “Mey a dəba daw, Setene edey! Me dzeley 'ar edek na, andza ma ndaw hay zləna, andza ma Bay ma Bəla, kakay.”

Kendzey ndaw ana a sar ma səpar bəzay a Yezu

(Mt 16.24-28; Lk 9.23-27)

³⁴Arka, ŋga ma zəlātərəwa ndaw ma kusa na hay, ta gawla ŋga hay, ma ləvatar: “Haɗaw ndaw ana a wudey ma səpaya na, ka mətəkada 'ar ba, ta me dzeley 'ar ka vaw ŋga na, ka zəgey tuwaw aŋga ma gazləlaha na na, ka səpaya bəzay.

³⁵Akwa na haɗaw ndaw me wuɗey mendzey nga na, a da zəɗada. Ama, ndaw a zəɗada mendzey nga hərəway ɗaw, hərəway ma Mey Wayna tey na, a da buwama.

³⁶A da nafar a ndaw ana na mey, kendzey ka vələdəmara bəla tabiyaha, haɗaw a haɗəka ta mendzey na?

³⁷A da vələy na sumkwo nday, ha ɗa ma haɗəkada mendzey nga na na?

³⁸Haɗaw ndaw ka kadaya hwaray ba, dakay na, ta guma ɗaw, da walaŋ ma ndaw ma bəla neneɗ hay, ma kam madama, ma ŋgəsaya na na, Bəzey ma Ndaw a da kada hwaray tiyatsa, andza ma da mawa ŋga, da maram ma Baba ŋga, ta madurlam aŋga Kokwad ana hay na”

Mark 9

¹Arka, ŋga ma ləvatar: “I ɓadakwar dərka na, ndaw da walaŋ ma ndaw a neneɗ hay ka sləna na hay na, sa na hay a da mət̄sam aha mandzara ka nəkadama Slala ma Bay'ərlam ma sawa ta ma slafa ŋga ha, kakay.”

Yezu me mbəɗey a wezley dey

(Mt 17.1-9; Lk 9.28-36)

²Meney mukwa a dəba na na, Yezu me ŋgəley ka bəzay Piyer, Zak ka zəgawa Zaŋ. Ma dadata slam ata gəle, ka 'ar ma mamba sololo ha. ŋga me mbəɗey pəla, ka slam dey ta.

³Arka, zana ŋga hay ma təram a wazlam dey, babara ŋga na na, kwa ndaw a slafa ma pəra zana babara ha, ka dala, andza ha na, dakay.

⁴Arka Eli ma ɓatar vaw ta Moyiz, a tsam aha guma a vaw andza Yezu.

⁵Piyer me mbəɗey kava, ma ləvar a Yezu: “Rabi, lakwa ka ndzakwa ka sləna na, hayaha seŋgey; ləmakwa gwadzavok hay makar, asləta a kah, asləta a Moyiz, ka zəgawa a Eli .”

⁶A tsey na, a sərada ka ləvey teŋgey, kakay. Hərəway zluwer a katar aha.

⁷Pazlay ma sawa ma sahətata, arka vəɗe ma ɗay ma tsənawa da pazlay ana: “Neneɗ na, Bəzey ɗaw ma wuɗa haɗa na, tsənamar sləmay.”

⁸Arka tsana, ma nəkam dey ka slam ata na na, a nəkam aha ndaw dasakay, sey Yezu ana asləta ta taya na dada.

⁹Andza a hardəmawa ha da mamba na, ŋga ma katar say ma ka təkəradəmara kwa a ndaw zlay tek ata ma nəkadəmərawa na. Ha kasl aza Bəzey ma Ndaw ka mbəlawa ba da walaŋ ma ndaw ma mət̄sa na hay, ɗagay.”

¹⁰Taya ma tsənamar sləmay andza ma Yezu ma tsatar ana, ama na, taya ma tsəham ka 'ar vaw ta na hay: “Ma mbəlawa da walaŋ ma ndaw ma mət̄sa na hay, na ka ləva na teŋgey?”

Ma tsam ka Eli

(Mt 17.10-13)

11Arka, taya ma tsəhafama: “Dagay ndaw me sesəkey mewey hay, a ləvam na waya, sey Elyi a sawa ba ka mey dāgay na, ka mey?”

12Yezu ma ləvatar: “Ayaw dərka na, Eli na a sawa ba ka mey dāgay, a da ləmadata tek hay tabiyaha. Azlakwa tok na, Mewindey Kokwoɗ ana hay a ləvam: “Bəzey ma Ndaw a da key tsetseh haɗadzidzay, a da rəsama na, ka mey?”

13Ayaw i bɗakwar, Eli na ba, ka sawa tsoy, ka kamar tek ata ma wuɗam ana hay tsoy, andza na ma winda ha ka ŋga na”

Yezu a ndeley wawa na daha ta fakalaw aha da 'ar

(Mt 17.14-21; Lk 9.37-43)

14Andza a səmawa ha ka slam ma gawla ŋga hay na, taya ma nəkadəmata ndaw hay haɗadzidzay, ma kusa hiya ka tsakay ta. Ndaw me sesəkey mewey hay a kəɗam aha waway ta taya.

15Andza ndaw ma kusa hiya na hay ma nəkadama Yezu na, a katar hasəkakka. Taya ma hwam, ma tsamar guma.

16Ŋga ma tsəhafata ka gawla ŋga hay: “Dagay ka kəɗam waway, andza ndaw a nened hay na, ka mey?”

17Ndaw da walaŋ ma ndaw ana hana hay ma kusa hiya na, ma mbəɗar kava: “Miter, i ma sadəkawa wawa ɗaw, fakalaw da vaw ŋga, a tsada guma kakay.

18Andza fakalaw ana, ka zlar ba ka waray ka waray na, a bazlada buɗa ka dala, mahwasləpay da mey, ta me pəɗey sler aha, vaw ŋga tabiyaha a mberey, tsad tsadadɗa. I ma ləvatar a gawla ɗek hay, ka bəlama fakalaw ana ba da vaw ma wawa na, amana, taya ka ndzafam gədaŋ ana kakay.”

19Yezu me mbəɗey kava, me ləvey: “Kuray ndaw ma bəla a nened hay, me pey 'ar kakay ana hay, i da ndzey andza kuray na, kasl ka waray? I da bəsakwar na, kasl ka waray? Aŋga sadəmiyawa wawa na.”

20Taya ma zəgəmərawa. Andza wawa na ma nəkada Yezu ba na, fakalaw ana ma zlar ma gwagutsada wawa na, ma bazlada ka dala, ma tsada ɗay ta mahwasləpay aha da mey.

21Yezu ma tsəhafa ka baba ma wawa na: “Dagay tek ana a zlar ma zəga andza nened na, zla varay?” Ŋga me ləvey: “Zla ta bəza ha.

22Dey haɗadzidzay andza ka zlar ba na, a kəlada a waw, dakay na, a yam, hərway a wuɗey na, ma zəɗada ba. Ama haɗaw ka slafa me key tek daha na, sawa dzənanandar, la ka kəmaka da vaw tey”

23Yezu ma ləvar: “Haɗaw ka slafa na...tabiyaha ta dəba har ma ndaw me pey 'ar ana na.”

- ²⁴Arka tsana baba ma wawa na, me lövey: "I pey 'ar, ama na, sawa dzənaya da 'ar adaw a nened me pey, ma hətsaya na."
- ²⁵Andza Yezu ma nəkada ndaw hay a kusəmawa hiya na, nga ma babətsafa ka mesəfrey ana ma zləba na: "Mesəfrey a nened mandak ana, me weley mey kakay ana, i lövaka na, bawa ba da vaw ma wawa nened, kwa ka fuləkwey a vaw nga sazlay
- ²⁶Fakalaw ana ma gwagutsada wawa na, ta me wudey aha, arka na ma bawa ba. Wawa na ma bərzley, ha ndaw hay ma lövafama waya ma mətəsa ha ba.
- ²⁷Ama Yezu na, ma zəga da har ana, ma lətsada, arka na nga me lətsey ta lətsey.
- ²⁸Andza Yezu ma husey a mbaw na, gawla nga hay ma tsəhafama taya makərata: "Dagay la da slafama ma bəla fakalaw ana tikay na, ka mey?"
- ²⁹Yezu ma lövatar: "Gwalay ma fakalaw ana nga na na, tek ma slafərawa ma badərawa na dakay, sey ta me duley mey." Yezu ma bada me mətsey ta ma da mbəlawə nga, dey metsetsew ana.
- ³⁰Andza taya ma dam ba da slam ana nga na na, ma tazlaram ta Galiley. Ama Yezu a wudey na, ndaw hay ka da sərəfama zlay.
- ³¹Hərway a tatəkadata ha gawla nga hay, a lövatar: "A da hadəkadama Bəzey ma Ndaw a har ma ndaw hay; a da kədama ba vagay aha. Andza ka kədama tsoy na, meney makar a dəba na na, a da mbəlawə."
- ³²Gawla nga hay na, a tsənadama bəzey ma guma na, kakay, ama na, a wasam ma tsəhafama."

Ma da key dūhwa ha na, way?

(Mt 18.1-5; Lk 9. 46-48)

- ³³Taya ma dawam a Kafarnawom, andza taya ma husam ba a mbaw na, Yezu ma tsəhafata: "Dagay ka trəmawa vaw hana ka tsəved na, ka mey?"
- ³⁴Ama taya na, tete tek ata. Hərway ka tsakay tsəved na, taya ka tərəmawa vaw ba. A wudam ma sərədama dūhwa ha da walaŋ ata na, way?
- ³⁵Yezu na, me ndzey dər, ma zəlata gawla nga na kurow kava tsew ana hay, ma lövatar: "Hadaw ndaw a wudəy ma tərey ndaw tsəfəmey ana na, ka tərada vaw nga gudar ma ndaw hay tabiya ha, gawla ma 'ay ma ndaw hay tabiyaha."
- ³⁶Arka na, nga me zəgey bəzey bəza ha, ma pada a wuzlah ata. Andza ma surma ba na, ma lövatar:
- ³⁷"Ndaw me ngəley bəzey bəza ha andza nened da mezəley dāw na, a ngəley na, yah ana ta 'ar a dāw ana. Ndaw ma ngəlaya na, a ngəley na yah kakay, ama a ngəley na, Ndaw ma sləradiyawa na."

Yezu a tatəkadata gawla nga hay

(Lk 9.49-50)

³⁸Zaŋ ma ləvar: “Miter, la ma nəkadama ndaw ana daha, a bəley aha fakalaw hay ta mezəley dək, la wudam ma təkama ba zləna, a səpandakwar aha bəzay tikay.”

³⁹Ama Yezu na, me ləvey: “Ka da təkama zlay, hərway ndaw ka key dədew ba ta mezəley daw na, arka satsa a da tsafaya ha guma haya kakay aha sakay.

⁴⁰Hadaw ndaw ana ndaw dugwan a lakwa kakay na, ndaw a lakwa.

⁴¹Kwa way way, ma vələkwar yam me sey da kokwam, ma vəday kuray ndaw ma Kriste hay na, dərka na i badakwar, masa ŋga a da zədey aha, kakay.

Mekey ka 'ar daf

(Mt 18.6-11; Lk 17.1-2)

⁴²Kwa way way, ma zləgada ndaw asləta da walaŋ ma wawa nene, ma pam 'ar ana hay na, ŋgama ma ŋga na, ka ramar melez dūhwa ha a daf, ka kələdama a bəlay.

⁴³Hadaw ma dahədfaka ma zləgadaka na har edek na: ŋgama rətsa ba, ŋgama ma daway ta har asləta a mendzey, ta nene kah ma daway, ta har edek tsetsuwe ta hiya, a waw ma laba ha na, a waw me mətsey kakay ana na.

[44]

⁴⁵Hadaw ma dahədfaka ma zləgadaka na sek a dək na: ŋgama rətsa ba, ŋgama kah ma daway ta sek asləta a mendzey, ta nene kah ma da daway, ta sek edek tsetsuwe ta hiya, a waw ma laba ha na na.

[46]

⁴⁷Hadaw ma dahədfaka ma zləgadaka na dey dək na, tsursla ba: ŋgama kah ka fuləkwey ta dey asləta a Slala ma Bay 'ərlam, ta nene ma da kələdəmaka ta dey dək hay tsetsuwe ta hiya a waw ma laba ha na na.

⁴⁸Da huɗa na, tol a mətsey kakay, waw a mətsey kakay.

⁴⁹Hərway kwa way way na, mandaŋ a da kafərawa da waw.

⁵⁰Mandaŋ na tek haya ha, ama hadaw mandaŋ a vədey sakay na, ka da tərādama ka tsəray na, ta mey sa mey? Təram mandaŋ ahiya ka 'ar vaw kwar ana, ndzam da zozoy ka 'ar vaw kwar ana.”

Mark 10

Yezu ma tsey ka mey me bəley ŋwas

(Mt 19.1-9; Lk 16.18)

¹Yezu ma daway ba da huɗa na, ŋga ma daway a dala ma Zudey, da diya ma wayaŋ ma Zurdeŋ. Arka tsana, ndaw hay hadadzidzay ma kusam ka tsakay ŋga. Arka ŋga ma tatəkadata, andza ma ŋga kete na sa.

- ²Fariziyen hay daha, ma gurafama ma ngafama gended. Taya ma tsəhafama: “Mewey lakwa a vəley tsəved me bəley ngwas daw?”
- ³Yezu ma mbədatar kava: “Moyiz a ləvakwar, na tengey?”
- ⁴Taya ma ləvam: “Moyiz a ləvey na, kendzey andza ka bəla ngwas edek na, ka kar deriwel ma me bəley vaw, a har.”
- ⁵Yezu ma ləvatar: “A windukurawa mey ma mewey a nenedy na, hərway ma mevel a kwar tədo tədo na.
- ⁶Ama, da mezley ma bəla na, Bay'ərlam ma kərawa mawal ta ngwas.
- ⁷Mawal a da mbəkada baba nga, ta maya nga, ma da dzəmey ta ngwas anga na, hərwuiya.
- ⁸Arka tsetsuwe tahiya na, a da təram na, vaw ma ndaw asləta. Kədəy tok na, a da key na, andza ndaw tsew sakay, ama na, vaw ma ndaw asləta.
- ⁹andza ha tok na, ndaw ka wanəkadata tek ma Bay ma Bəla ma dzəmadata na, zlay.”
- ¹⁰Da mbaw tok na, gawla nga hay ma tsəhafama bəzay ma guma nenedy sa.
- ¹¹Nga ma ləvatar: “Hadaw ndaw ka bəla ngwas anga ba, a zəgey mekelehe na, a ndəbey madama ka vaw, kavəday ma ngwas anga a hana tsəfəmey ana.
- ¹²Hadaw ngwas tey a bey da 'ay zel anga, ma da zəgey mekelehe na, na nga na na, a ndəbey madama.”

Yezu a wafata vaw ka bəza hay

(Mt 19, 13-15; Lk 18. 15-17)

- ¹³Ndaw hay ma sadəmatərawa wawa hay ka slam ma Yezu, ma nga ka ləmatar. Ama gawla nga hay na, ma kəmatar say.
- ¹⁴Andza Yezu ma nəkada na, a ndalar, nga ma ləvatar: “Mbəkadəmata wawa hay ka səmawa ka tsakay daw, ka təkəmata zlay, hərway Slala ma Bay'ərlam ma vəla ha na, ma ndaw andza taya nenedy hay.
- ¹⁵I badakwar dərka na, hadaw ndaw ana ka ngəla Slala ma Bay'ərlam, andza ma bəzey bəza ha kakay na, a da fuləkwey aha a hudə, kakay.”
- ¹⁶Nga ma surma ta wawa na hay, ma pəsafata mey ta ma bazləhafata har aha.

Yezu ta ndaw ana daha zleley aha

(Mt 19.16-30; Lk 18. 18-30)

- ¹⁷Andza Yezu a dam aha tek ata na, ndaw ana daha ma hwawa ta hway ka slam anga, ma gərdey ka mey dey nga, nga ma tsəhafə: “Miter edey hayna, i ka key na tek waray hay, ma aza i ka da ndzafada mendzey me ndəvey kakay ana?”

¹⁸Yezu ma lõvar: “Dagay, ka zølaya yah ndaw hayna na, ka mey? Ndaw hayaha na dakay, sey Bay ma Bøla asløta?”

¹⁹Ka søradata mey ma mewey hay søngey: Ka da køðey ndaw vagay aha zlay, ka da key madama zlay, ka da huley zlay, ka da key ndaw seydewe haya kakay ana zlay, ka da kar tek haya kakay aha a ndaw zlay, hasøkadatara bøzay a baba ðek, ta maya ðek.”

²⁰Ndaw a hana ma lõvar: “Miter, tek a noney hay tabiyaha na, i ka katørawa ba zla, ta bøza ha.”

²¹Yezu ma nøkafa na, ma wuða, ma lõvar: “Tek asløta ma zaraføkawa daha: daway, hadøkadata tek eðek hay ba, vøladatara ba a ndaw mbarga na hay, ka da ndzefey zleley mekelehe da 'ørlam, arka tok na, sawa, søpaya bøzay.”

²²Andza ndaw ana ma tsønada guma noney na, a mbafa sakay. Arka nga ma daway tønnga ta mevel aha, hørway nga zleley aha bøza kakay.

²³Andza Yezu ma nøkey dey køðeyya ka slam aŋga na, ma lõvatar a gawla nga hay: “Ndaw zleley ana hay na, a da katar ger aha me fuløkwey a Slala ma Bay'ørlam!”

²⁴Guma nga noney a røzlata gawla nga hay. Ama Yezu na, ma mada sa: “Dem a ðaw hay, me fuløkwey a Slala ma Bay'ørlam na ger aha bøza kakay!

²⁵Ka zlegweme me fuløkwey ta veð ma batal na, a kar ger aha kakay, ka ndaw zleley aha, me fuløkwey a Slala ma Bay'ørlam na.”

²⁶Guma nga na a røzlata, a føna satsa. Taya ma lõvam ka 'ar vaw ta na: “Azlakwa a da buwam na, way hay tok?”

²⁷Yezu ma zazørata, me lõvey: “Ka ndaw hay na, a key vaw kakay, ama ka Bay ma Bøla na, andza ha tikay. Hørway tek hay tabiyaha ka Bay ma Bøla na, ta døba har.”

²⁸Piyer na ma lõvar: “La na ka mbøkadømatørawa tek ala hay ba tabiyaha, ma da søpaka bøzay.”

²⁹Yezu ma lõvar: “I ðadakwar ðørka na, ndaw ana ma mbøkada 'ay nga, malam aŋga hay, malam aŋga ðiŋgwas ana hay, maya nga, baba nga, bøzey nga hay, ta ley nga hay, hørway ðaw, hørway ma Mey Wayna na,

³⁰a da ndzefey 'ay hay, malam mawal ana ta ðiŋgwas ana hay, maya hay, bøza hay, ta ley hay, ekøðey ana ka bøla noney, dey temere na ta tatakway aha kava. Arka ka mey satsa na, a da ndzefey mendzey me ndøvey kakay ana.

³¹Ndaw tsøfømey ana hay hadødzidzay, a da tøram ndaw madakwaydok ahiya. Ndaw ma madakwaydok ana hay, a da tøram ndaw tsøfømey ahiya.”

Yezu a bada me møtsey ta ma da mbølawo nga, dey ma makar ana

(Mt 20.17-19; Lk 18. 31-34)

³²Andza a tsɛlam aha a Zeruzalem na, Yezu na, ŋga ka mey ta. A katar gurababa a ndaw ma sɛpamar bɛzay ana hay, a wasam. Ŋga ma ŋgɛlata gawla ŋga kurow kava tsew ana hay, ka tsakay ŋga sa. Ŋga ma zlar ma badatara tek aŋga, ma da safɛrawa na:

³³”Nɛkafama, i tsɛlakwama ha a Zeruzalem, da hudɛ na, a da mbɛkafama har ka Bɛzey ma ndaw a har ma baba dɛhwa na ma kam kuley ana hay, ta ndaw ma sesɛkey mewey hay. A da dzuwama a memɛtsey, a da mbɛkafama har a har ma ndaw Zuif ahiya kakay ana hay.

³⁴A da saŋgɛrafama, a da tɛfafama sleslem, a da kɛɛdama ta lagwada, a da kɛɛdama vagay aha, meney makar a dɛba na na, a da mbɛlawe.”

Zak ta Zaŋ a tsɛham slam tsɛfɛmey ana

(Mt 20.20 -28; Lk 22.25-27)

³⁵Zak ta Zaŋ bɛzey ma Zebedey hay, ma gurafama ka Yezu, ma lɛvamar: “Miter, a sandar na, kah ka kadandar tek ala na, la ma da tsɛhafɛmaka na.”

³⁶Ŋga ma lɛvatar: “A sakwar i ka kakwar na, mey?”

³⁷Taya ma lɛvamar: “A sandar na, vɛlandar ma da ndzey da maram adɛk tey, ndaw aslɛta ta har zɛmay, aslɛta ta har gula.”

³⁸Yezu ma lɛvatar: “Ka sɛradama tek a kwar a neney, ma tsɛham ana kakay. Ka da slafama ma sa vɛliyem ma tsetseh a dɛw ana i ma da sey ana dɛw? Ma la tsukuɛdu, ka da slafama me dzuhɛbey ana, i ma da dzuhɛbey a hudɛ na dɛw?”

³⁹Taya ma lɛvamar: “La slafama.” Yezu ma lɛvatar: “Vɛliyem ana i ma da sey ana na, ka da sama, me dzuhɛbey i ma da dzuhɛbey a hudɛ na na, a da dzuhɛbadɛmakwar.

⁴⁰Ama, ma da ndzey ta har zɛmay dɛw, dakay na ta har gula dɛw na, ma da vɛley na, yah kakay: a da vɛladɛmatara na, a ndaw na ba, ka lɛmadɛmatara tsoy ka vaw ana hay.”

⁴¹Sa ma gawla ŋga na kurow ana hay, ma tsɛnadama na, ma kafɛmata mevel, kandza Zak ta Zaŋ.

⁴²Yezu ma zɛlata, arka ma lɛvatar: “Ka sɛradama ha sɛŋgey, ndaw ma nɛkafɛmata andza bay ma dala na hay na a wumata ndaw hay na ta mazlaɓ ata, arka ndaw dɛhwa na hay tey na a kɛrɛmata.

⁴³Da walaŋ a kwar na, ka da key andza ha tizlay; dzadzak ma kwar na, ta meterŋgɛlɛŋ. Hadɛw ndaw a wuɛy ma da tɛrey ndaw dɛhwa ha da walaŋ a kwar na, ka tɛrada vaw ŋga, gawla ma 'ay kwar aha.

⁴⁴Hadɛw ndaw a wuɛy ma da tɛrey ndaw tsɛfɛmey ana, da walaŋ a kwar na, ka tɛrada vaw ŋga beke ma ndaw hay tabiyaha.

⁴⁵Hərway Bəzey ma Ndaw a sawa na, ka da kamar mber ka har kakay, ama ma da katar mber a ndaw hay, ma vələda mendzey nga, ma da mbədatərawa ndaw hay haɗaɗzidzay.”

Yezu me ndeley ndaw wulaf ana daha

(20.29-34; Lk 18. 35-43)

⁴⁶Taya ma husam a Zeriko. Andza ma bawa ma Yezu ba da Zeriko, andza gawla nga hay, ta ndaw ma kusa hiya haɗaɗzidzay, ndaw wulaf ana daha, a zəlamar Bartimey, bəzey ma Timey. Mandza ha ka tsakay tsəved, a rəkey aha tek.

⁴⁷Andza nga ma tsənada waya neney na, Yezu ma Nazaret na, nga ma zlar me wudey: “Bəzey ma David , Yezu, i ka kaka da vaw tey!”

⁴⁸Ndaw hay haɗaɗzidzay ma kamar say, ma ka ndzey tete, ama na, a səkada me wudey adiya: “Bəzey ma David , i ka kaka da vaw tey!”

⁴⁹Yezu me lətsey aha, me ləvey: “Zələmərawa ɗagay.” Ma zələmərawa ndaw wulaf ana hana, ma ləvamar: “Tete, lətsey! A zəlaka ha.”

⁵⁰Nga ma kələda zana ma memed aŋga, me lətsey hura, ma daw ka tsakay ma Yezu.

⁵¹Yezu ma tsar guma, ma ləvar: “A saka i ka kaka na mey?” Ndaw wulaf a hana, ma mbəɗar kava: “Rabuni, a saya na, i ka nəkada dey tey!”

⁵²Yezu ma ləvar: “Daway, me pey 'ar edek, ka buwaka ba.” Deŋe ka slam ana hana tsana, dey nga me wurey. Arka nga ma səpar bəzay a Yezu, ka tsakay tsəved.

Mark 11

Yezu a fuləkwey a Zeruzalem andza bay aha

(Mt 21. 1-11; Lk 19. 28-40; Zŋ 12.12-16)

¹Andza a husam aha a Zeruzalem, kərəh ka wuraw ma Betəfazey ta Betani, 'ar a mamba ma Tetəɗez na, Yezu me kuyey gawla nga hay tsew,

²nga ma ləvatar: “Dawam a wuraw a taɗay, ka mey kwar ana. Andza ka fuləkwam aha tsana, ka da ndzafam bəzey ma zuŋgow ana daha, ɗaɗa ndaw ka tsəley ka 'arra tsaray kakay. Pasəkəmərawa, sadəmərawa.

³Haɗaw ndaw a ləvakwar: ‘ɗagay, ka kam edey na mey na’, mbəɗamar kava: ‘Bay’ərlam a wudey, aza a sləradərawa akəɗey kəɗiya.”

⁴Taya ma dawam, ma ndzafama bəzey ma zuŋgow ma raha da bəla, ka mey ambaw, ka buwal. Taya ma pasəkəmərawa.

⁵Ndaw hay daha nekəɗey ka slam ana, ma ləvəmatar: “ɗagay ka pasəkama bəzey ma zuŋgow ana, a may?”

⁶Taya ma mbəɗəmatar kava, andza na ma Yezu ma ləvatəraɓa na. Arka ma mbəkadəmata, ma ka kam andza ma ta ma wuɗam ana.

⁷Ma dadəmara bəzey ma zungow ana a Yezu, ma babətam zana ta hay ka dəba nga na. Arka Yezu me ndzey ka 'arra.

⁸Ndaw hay hadadzidzay ma babətam zana ta hay ka tsəved, sa na hay ma tsumawa baslah ma vəde ma tek hay da kusof.

⁹Ndaw na ma dawam ka mey ana hay, ta na ma səpəmata da dəba na hay, ma wudam: “Ozana! Bay'ərlam ka pəsafa mey ba da mezəley nga, ka ndaw ma sawa na na.

¹⁰Slala neney ma sawa na na, ma David baba lakwa, ma pəsa mey aha ba. Ozana da mekekəle ma 'ərlam!”

¹¹Arka nga me fuləkwey a Zeruzalem, a 'Ay me key Kuley . Andza nga me nəkey dey ba tabiyaha ka tsakay nga na, arka andza ma hakwad ka dəba na, nga ma bawa ta gawla nga kurow kava tsew ana hay, ma dawam a Betani.

Yezu a kəlafə 'ar ka vəde gudav ana daha, ma yaha kakay

(Mt 21.18-19)

¹²Ma medew ana, andza ma bawa ta ba da Betani na, may ma tsafa.

¹³Nga ma nəkada vəde ma tek ana daha andza gudav da dərəŋ ma dāda ha na, nga na ma daway ma da nəkərawa, waya aza neŋgərhey i ndzafawa, tek da huḍa ḍaw? Andza nga ma gurey ka tsakay na, a da ndzefey na baslah ana dada, hərway har ma gudav me yey tsaray kakay.

¹⁴Nga na ma tsar guma, ma ləvar: “Dada ndaw ka da zəmey bəzey ḍek ana hay sazlay” Gawla nga hay na, ma pafama sləmay.

Yezu a bəlata ndaw me key filaw hay ba da 'Ay me key Kuley

(Mt 21.10-17; Lk 19.45-48; Zŋ 2. 13-16)

¹⁵Taya ma husam a Zeruzalem, andza nga me fuləkwey ba, a 'Ay me key Kuley na, Yezu ma zlar ma bəlata ndaw me key filaw hay, ta ndaw me həḍəkey tek ana hay ba da 'Ay me key kuley. Nga ma patar teker a tabal ma ndaw me mbəḍey sumkwo hay, ta tek me ndzey ma ndaw ma həḍəkadama hwoḍəgwam hay,

¹⁶kwa ka mbəkadata ndaw hay ka tazlaram ta 'Ay me key Kuley , ta tek aha da har kakay.

¹⁷Arka nga ma tatəkadata, ta me ləvey aha: “Ma winda ha na, andza neney: A da zəlama 'ay ḍaw na, 'ay me ḍuley mey ma ndaw ma dala hay tabiyaha kakay ḍaw? Ama kuray tok na, tərey a radama, andza zlazlam ma mahal hay aha.”

¹⁸Andza baba ḍuhwa na me key kuley ana hay, ta ndaw me sesəkey Mewey hay, ma tsənadama na, taya ma səpafama wewer, ḍagay tabiyaha, a da zəḍadama na, teŋgey. Hərway a wasadama, zləna mavəday me tetəkey ndaw aŋga na na, a rəzlata ndaw ma kusa ana hay.

¹⁹Ma hakwad me key na, Yezu ta gawla nga hay ma bəmawa ba da wuraw ana..

Yezu a tatəkadata gawla ŋga hay ka ma dūla mey

(Mt 21. 20 -22)

²⁰Andza a dam aha ta zlemedew na, taya ma nəkadama vəde ma tek ana, ma ŋgwala ha tsoy, kasl a slasləlay adzay.

²¹Piyer ma sərafa, ma ləvar: “Rabi, nəkafa vəde tek a nenedy kah ma kələfa 'ar ana na, ka ŋgweley tsoy.”

²²Yezu ma mbədatar kava, me ləvey: “Pam 'ar ka Bay ma Bəla.

²³I badakwar dərka na, kendzey ndaw a ləvar a mamba nenedy: ‘Ka da vaw ba ka sləna na, da kəley a bəlay na’; hadaw a kədəy aha waway da mevel aŋga kakay na, ama a pey aha 'ar na, tek aŋga me ləvey ana, a key dərkana, tek ana na, a da vələdamara.

²⁴Hərway ma mey na, i badakwar na: tek a kwar ma tsəham tabiyaha, da me duley mey na, pam 'ar andza kuray ka ndzafama tsoy, arka na a da vələdamakwar.

²⁵Kendzey andza kuray ma lətsa hiya, ka dūlam aha mey na, hadaw ka sərufama dugwan a kwar daha ka vaw ta ndaw na, hayna safama yam ba, ma Baba kwar da 'ərlam ka safakwar yam ka malay kwar hay tiyatsa.”

[²⁶]

A tsəham guma ka gədaŋ ma Yezu

(Mt 21.23-27; Lk 20.1-8)

²⁷Taya ma məmawa a Zeruzalem. Andza Yezu a daway a mawa da 'Ay me key Kuley na, baba dūhwa na me key kuley ana hay, ndaw me sesəkey Mewey hay, ta ndaw ma səka na hay, ma gurafama.

²⁸Taya ma ləvamar: “Dagay ka kata tek edek a nenedy hay na, ta gədaŋ aŋgway? Ma vələka gədaŋ ana ma kada na na way?.”

²⁹Yezu ma ləvatar: “I tsəhafakwar tek asləta na, hadaw kuray ka mbədafəmiyawa ba kava na, aza i badakwar i key tek ana na, ta gədaŋ aŋgway, ta gədaŋ aŋgway na.

³⁰Me dzuhəbey ndaw ma Zaŋ a sawa na da may? da 'ərlam tsukuđu, da ndaw hay dāw? Mbədəmiyawa kava!”

³¹Taya ma tsadama ka 'ar vaw ta na andza nenedy: “I ka ləvakwa ‘Da 'ərlam na’, a da ləvandakwar: ‘Azlakwa ka pamar 'ar kakay, ka mey?’

³²I da ləvakwa ta ma terŋgələŋ na: ‘A sawa da ndaw hay dāw’... A 'ay?’” A wasam ta ndaw ma kusa hiya na hay satsa, zləna hərway ndaw hay tabiyaha a dzalam na, waya Zaŋ na, ndaw sek dərka na.

³³Arka taya na, ma mbədfəməra kava a Yezu: “La səradama kakay.” Arka, Yezu ma ləvatar: “Yah tiyatsa na, i ka tek ana ta gədaŋ aŋgway, ta gədaŋ aŋgway na, i bədakwar kakay tiyatsa.”

Mark 12

Bəzay ma guma ma mala ha ta ndaw ma key mber da ley ma viŋe seweɗ ana hay
(21. 33-46; Lk 20.9-19)

¹Arka, Yezu ma zlar ma tsatar guma, ta bəzay ma guma ma mala ha ta meley ana hay: “Ndaw ana daha me rəvey viŋe a ley ŋga, ma zla zleɗ ana ba, me dzurey kulok ma dətsey, me zley slam tsəŋ ma dzaɗada ley ana; arka ma vələdatara a har ma ndaw ma mber ana hay. Arka na, ŋga ma daway təŋga.

²Arka na, andza har ana ma slawa na, ŋga ma slərawa gawla ma 'ay ŋga, ka tsakay ma ndaw ma kam mber da ley ana hay, ma ka vələmar bəzey ma viŋe ana ma kəla ma ŋga na.

³Ndaw ma kam mber da ley ana hay, ma zəgama gawla na hana, ma kəɗama, ma kələdama, ma daw har kənaha.

⁴Ŋga ma kələwa gawla ŋga mekelehe sa, taya na, ma kəɗama ka 'ar aŋga na, ta me tseɗey aha kava.

⁵Ŋga ma kələwa gawla mekelehe sa na, taya na, ma kəɗama ba vagay aha. Arka sa, ma slərawa mekele hiya haɗadzidzay na, ma kəɗamata sa na hay, sa na hay na, ma kəɗamata ba vagay ahiya.

⁶A da zərawa a ndaw ana na, bəzey ma mey 'ərev aŋga na, dada. Ŋga ma slərada ka tsakay ta, dok da dəba, ta me ləvey aha: ‘Bəzey ɗaw dada na, a da dəmar aha ndaw ba.’

⁷Ama ndaw ma kam mber da ley ana hay, ma ləvam ka 'ar vaw ta na: ‘Neney na ndaw ma da zəmey 'ay ana. Səməwa! Kəɗakwa ba vagay aha na, aza i da zəmakwa.’

⁸Taya na ma zəgama, ma kəɗama ba vagay aha, ma kələdərawa ba da ley ma viŋe ana, a bəla.

⁹Bay ma ley ma viŋe ana, a da kadata na, tənŋey? Ka da sawa ba na, a da kəɗata ndaw ma kam mber ana hay ba vagay ahiya, arka a da vələdatara ley ma viŋe ana, a har ma ndaw mekele hiya.

¹⁰Kuray ka dzaŋgama bəzay ma guma neney, da Mewindey Kəkwoɗ ana hay na, tikay, ɗaw? Ŋgwa aŋga na ndaw me zley 'ay hay ma kələdama ba na na, ma da terey ŋgwa ma talkomere ma 'ay ana na ŋga ha.

¹¹Na ŋga na na mber ma Bay'ərlam: ka slam dey lakwa na, tek me rəzley ndaw aha.

¹²A sɔpama ma da zɔgama, amana a wasam ta ndaw ma kusa hiya na hay. A sɔradama dey ta kava, a tsey bɔzay ma guma nened ma mala ha ta meley ana, ka taya. Arka taya ma mbɛkadɛmata, ma dawam tek ata.

Dzangal me vɔley a Sezar

(Mt 22.15-22; Lk 20. 20-26)

¹³Taya ma slɛram Fariziyɛn hay, ta ndaw ma Erod hay nekɛdɛy, ka slam ma Yezu, ma aza ka ngafama gended, da bɔzay ma guma hay.

¹⁴Taya ma sɔmawa, ma lɔvamar: “Miter, la sɔradama kah na, ka tsey guma na dɛrre, ka wesey ta ndaw tikay, hɛrway dɛhwa ma ndaw na, a nɛkaka a dey tikay. Ama, ka tatɛkadatara a ndaw hay na, tsɔved ma Bay ma Bɛla da dɛrka na. Āadandar dɛgay, ma vɛladara dzangal a Sezar na, mewey lakwa a vɔley tsɔved tsukudɛ, a vɔley kakay dɛw? La ka vɛlam tsukudɛ, la ka vɛlam zlay dɛw?”

¹⁵Ama nga na a sɔrada mbaɛa mbaɛa ta, ma lɔvatar: “Ka ngafɛmaya gended na, ka mey? Aɛga zɛgɛmiyawa sulay ana aslɛta, i ka nɛkafa dɛgay!”

¹⁶Taya ma zɛgɛmɛrawa aslɛta. Yezu ma lɔvatar: “Foto nened, ta mewindey a nened kava na na, ma ngway?” Taya ma mbɛdamar kava: “Ma Sezar.”

¹⁷Yezu ma lɔvatar: “Tek ma Sezar na, vɛladɛmara a Sezar ana tɛnga. Tek ma Bay ma bɛla na kandzara ma Bay ma Bɛla ana tɛnga.” Taya ma ndza hiya ka guma nga nened na, ma rɛzla hiya kambɛlaba.

Ndaw ma mɛtsa na hay a da mbɛlɛmawa

(Mt 22. 23-33; Lk 20.27-38)

¹⁸Sadusiyɛn hay ma sɔmawa ka tsakay ma Yezu. Taya a lɔvam na, kendzey ndaw ka mɛtsey ba na, a mbɛlawa kakay. Taya ma tsɛham bɔzay ma guma nened ka Yezu:

¹⁹“Miter, Moyiz a windɛrawa nga lakwa na: kendzey haɛw ndaw malam aɛga daha ta ngwas aha, ka mɛtsey ba, mandzara ka yawa bɔzey na, a zɛga madakway ana, a yadɛrawa bɔzey a malam aɛga hana na...”

²⁰Ndaw hay daha ta malam ata hay tsɛla. Marakway ana, me zɛgey ngwas, me mɛtsey, mandzara ka yadɛrawa bɔzey.

²¹Na metsetsew ana ma zɛga ngwas ana, me mɛtsey, mandzara ka yadɛrawa bɔzey atsa. Na mamakar ana, andza ha satsa.

²²Ha ma ndaslam tsɛla ta hiya, mandzara ka yadɛmɛrawa bɔzey. A dɛba ta na hana tabiyaha na, ngwas ana me mɛtsey tiyatsa.

²³Ta pas ma ma da mbɛlawa ma vagay hay na, ka da mbɛlɛmawa ba na, a da ndzar ngwas aha na, a way? Hɛrway tsɛla ta hiya, ka zɛgama ba ka ngwas aha sana.”

²⁴Yezu ma ləvatar: “Ka tsam andza ha na, mavəday kwa ka sərada ma Mewindey Kokwod ana hay kakay, kwa ma slafa ma Bay ma Bəla kakay, ka zləgam na hərwiya.

²⁵Akwa na, kendzey andza ndaw hay ka da mbələmawa ba na, ndaw a da zəgey aha ηgwas dasakay, ηgwas tey a da daw aha 'ay zel dasakay. Ama, ma da ndzey na, andza madurlam hay da 'ərlam.

²⁶Ka guma ma ma da mbələwa ma ndaw ma mətəsa na hay na, kuray ka dzaŋgama da dəriwel ma Moyiz, ka bəzay ma guma ma waw me təbey da 'ay ndak ana na, Bay'ərlam a ləvərawa na, tengey 'Yah na Bay'ərlam ma Abraham, Bay'ərlam ma Izak, Bay'ərlam ma Zakob'?

²⁷Ŋga na Bay'ərlam ma ndaw ma mətəsa na hay kakay, ama, ηga na ma ndaw ta dey ana hay. Kuray na, ka zləgam ba kambələba.”

Mey ma mewey na tsəfəmey ana

(Mt 22. 34-40; Lk 10.25-28; 20.39-49)

²⁸Ndaw me sesəkey Mewey ana daha, ma gurafa. Äa ηga ka tsənada ba a kəfam aha waway arka ma nəka na, Yezu ka mbədəfatara ba kava kassla. Ŋga ma tsəhafa: “Da walaŋ ma mey ma mewey hay tabiyaha na, na tsəfəmey ana na, na waray?”

²⁹Yezu me mbədəy kava: “Na tsəfəmey ana na: Dzəkey sləmay Israyel, Bay'ərlam lakwa Bay ma Bəla na, ηga Bay'ərlam asləta.

³⁰Ka da wuđa Bay'ərlam a dək Bay ma Bəla na, ta mevel edek adzay, ta mezek edek adzay, ta me dzeley 'ar edek adzay, ta gədaŋ edek adzay tabiya ha.

³¹Metsetsew ana na, ηga kədəy: Ka da wuđa ndaw ka tsakay dək ana na, kal kal andza vaw dək ana. Mey ma mewey mekele hiya duhwa ha, ma fəna nene hay na, dasakay.”

³²Ndaw me sesəkey Mewey ana hana, ma ləvar: “Haya ha bəza kakay Miter, kah ka tsərawa ba tədə dərka: Ŋga na, ηga asləta, mekelehe a dəba ηga na dakay,

³³arka ma wuđa Bay'ərlam ta mevel edek adzay, ta ma sərada tek edek adzay, ta gədaŋ edek adzay, ma wuđa ndaw ka tsakay dək ana, kal kal andza vaw dək ana na, a fəna ma tələr gənaw, ta ma kar kuley.”

³⁴Yezu ma nəkada ηga ka mbədəfərawa ba kava ta ma səra 'ar aha na, ma ləvar: “Kah na dərəŋ ta Slala ma Bay'ərlam sakay.” Kwa ndaw a slafa ma tsəhafa guma sakay.

Ndaw Bay'ərlam ma vahara 'ar ana ta David

(Mt 22.41-46; Lk 20.41-44)

³⁵Arka, Yezu ma zlar ma tatəkadata ndaw hay da 'Ay me key Kuley , nga me ləvey: “Dagay, dāda ndaw me sesəkey Mewey hay a ləvam, waya Ndaw ma vaha 'ar ana bəzey ma David na, ma mey mey?”

³⁶David ana ta 'ar aŋga, ta gədaŋ ma Mesəfrey Kokwod ana na, ka ləvey ba, andza neny: ‘Bay ma Bəla a ləvar a Bay’ərlam a dāw: ndzey a koriwal, ta har zəmay dāw, ha aza i padata ndaw dugwan edek hay ba, a huḍa sek edek dāgay.’

³⁷David ana ta 'ar aŋga na na, a zəla ‘Bay’ərlam’ tok na; azlakwa, a da key bəzey nga ha na, teŋgey seŋgey?” Ndaw ma kusa hiya haḍadzidzay ma dzəkafama sləmay na, a datar 'ar.

Yezu ma tsafata ka ndaw me sesəkey Mewey hay

(Mt 23. 1- 12; Lk 20. 45- 47)

³⁸Da ma tatəkadata nga na, Yezu me ləvey: “Wam daw ka vaw, ka ndaw me sesəkey Mewey hay, a wuḍam na, me heley ta dawra ahiya terere, ma ka tsəmatar guma, ka tsəmatar ka slam me kusey hay.

³⁹Da 'ay me duley mey na, a wuḍam me ndzey ka koriwal tsəfəmey ana hay. Da magurlam na slam tsəfəmey ana hay.

⁴⁰Taya ndaw me sesəbey madakway hay tok na, ama na, me duley mey na zaḍaḍa; ma da dzuwey ta na na kambəlaḅa”

Tek ma madakway me vəley ana

(Lk 21.1-4)

⁴¹Yezu ma ndza ha soŋsoŋ ta slam me kuyey sumkwo na, nga ma nəkafata ka ndaw hay a kuyam aha sumkwo, a slam me kuyey sumkwo na, teŋgey. Ndaw zleley ana hay haḍadzidzay a kuyam sumkwo haḍadzidzay.

⁴²Madakway ana daha, mbarga ha, ma sawa me kəley sisey nga hay tsew a huḍa.

⁴³Yezu ma zəlata gawla nga hay, ma ləvatar: “I ḅadakwar dərka na, madakway a neny mbarga na na, me kuyey sumkwo na, a fəna sa ma ndaw a neny hay, ma kuyama na, tabiyaha.

⁴⁴Hərway ndaw a neny hay ma vəlam ana tabiyaha na, a hələmawa na, ka bay ana. Ama nga na, ta mbarga nga dzay na, nga ka hələrawa ba, ma da pada tek aŋga tabiyaha me ndzefey ana, tek aŋga tobiya ma da ndzada na.

Mark 13

Yezu a ḅada ma da mbəzley ma 'Ay me key Kuley

(Mt 24.1-3; Lk 21.5-7)

¹Andza, Yezu ma daway təŋga, da 'Ay me key Kuley na, ndaw asləta, da walaŋ ma gawla nga hay, ma ləvar: “Miter, nəkafata ka ŋgwa neny hay, ma zla hiya ŋgey!”

²Yezu ma lɔvar: “Kah ma nɛkada 'ay a neney, ma zla ha dɔhwa ha na na, a da zarawa ha ɲgwa ma tsarzla ha ka 'ar ma ɲgwa na, dakay, a da mbɔzley ba hele hele.”

³Andza ma ndza ha da mamba ma Tetɔdez, soɲ soɲ ta 'Ay me key Kuley na, Piyer, Zak, Zaɲ ta Andrey, ma tsɛhafama gɛdzah kɛdey:

⁴”Aɲga baɗandar tek ana, a da key na, varay? Aaɗandar zehed ma baɗa tek ana hay tobiya ha a da ndɔvam na tengey”

Yezu a baɗa vɛrom ta tsetseh ma da sawa na

(Mt 10.17-22; 24.4-14; Lk 12.11-12; 21.8-19)

⁵Yezu ma zlar, ma lɔvatar: “Wam daw ka vaw, ma ndaw ka da zɛgadakwar zlay.

⁶Ndaw hay haɗaɗzidzay a da sɛmawa a da zɛgam mezɔley daw, a da lɔvam: ‘Yah’, a da zɛgaɗɛmata ndaw hay haɗaɗzidzay.

⁷Kendzey kuray ka da tsɛnadama ba, a tsam aha ka vɛrom, dakay na ka guma ma vɛrom na, ka da hɛbakwar 'ɔrev zlay: hayna tek ana hay, ka key andza ha tɛnga; amana, na ɲga na na har ma me ndɔvey ana, tsaray kakay.

⁸Ndaw ma dala ta ndaw ma dala naɲgar a da vɛzam ka vaw, Slala ta slala naɲgar a da vɛzam ka vaw. Da slam hay gɛle gɛle dala a da dederey, may a da key; na ɲga na na, me zley me ndelemey ma ɲgwas da zɛbeɲ.

⁹Hayna, wam daw ka vaw, a da mbɛkafɛmakwar har a har ma ndaw ma sariya hay ta ndaw ma 'ay me dɔley mey hay. A da daɗakɛmakwar me kɛdey. A da daɗɛmakwar ka 'ɔrdey ma guverner hay, ta bay ma dala hay, hɔrway daw. Ka da tɛratar na seydewe ta ha.

¹⁰Hɔrway a dafa na, ka tɛlɛkadama mey ba, ta Mey Wayna, a ndaw ma dala hay tabiyaha, daɲgay.

¹¹Kendzey andza, a da dɛmakwar aha, ma da haɗɛkadɛmakwar na, ka da dzɛmam ka vaw ka guma kwar ma da tsey ana, zlay. Ama, guma kwar, ma da sɛkurawa a huɗa mey, ka slam ana na, tsama tsa, zɛna, ma da tsey guma na na, kuray kakay, amana, Mesɛfrey Kokwoɗ ana.

¹²Malam ndaw a da mbɛkafa har ka malam aɲga a memɔtsey, Baba tey wawa ɲga, wawa hay tey, a da mbɛɗafɛmata 'ar ka baba, ta maya ta hay, a da dzuwɛmata a memɔtsey.

¹³Ndaw hay tabiyaha, a da ɲgɛladɛmakwar aha dey kakay, kavɔday ma mezɔley daw. Ama, ndaw ana me key matanduroɲ, ha sɛlekw na, ɲga na, a da buwama.”

Yezu a baɗa viya ma pas ma bɛla ma da ndɔvey

(Mt 24.15-25; Lk 21.20-24; 17.23; 21.8)

¹⁴”Aza, andza kuray ka nɛkadama tek aɲga na me gegɔtsey ndaw me ɲgɔsey tek ana, ma paha ka slam aɲga na, akwa, tɛɗe kendzey kava zlay ana na, (hayna ndaw

ma dzaŋgama guma neneɣ hay na, ka tsənadama!) arka, ndaw ma Zudeɣ hay na, hayna ka hwam a mamba.

¹⁵Ndaw ma ndza ha ka mapar na, ka da hardɔwɔ, me fuləkweɣ a 'ay ŋga, ma da zəgeɣ tek a har zlay.

¹⁶Hadɔw ndaw ana, ŋga da ley na, ka da mawa ta dɔba, ma da zəgaɓa zana ma memed' aŋga zlay!

¹⁷Da varay ana ŋga na na, ŋgwas ta bəzey da hwod' ana hay, ta na bəzey ka har ana hay na, taya da viya!

¹⁸Dulam meɣ, hayna tek ana ka da sawa, ta memed' kuseɣ zlay.

¹⁹Hərway ta pas ana ŋga na na, viya dɔhwa ha, a da key, dɔdɔ ka key andza ha daha, tsaray kakay, zla da mezley ma bəla Bay ma Bəla ma kərəwa na, ha kasl ekədəɣ. Arka, a dɔba na na, a da key aha andza ha, dasakay.

²⁰Hana Bay'ərlam ka həlafata meneɣ ana hay zlay na, kwa ndaw ma da ləhada mendzey ŋga na, dakay; ama ŋga ma həlafata ba, ka pas ana ŋga na hay na, hərway ma ndaw, ŋga ma walata na hay.

²¹Arka aza, hadɔw ndaw a ləwakwar: 'Nəkey dey, Ndaw ma vahara 'ar ana na, ŋga kədəɣ! Nəkey dey ŋga tay na', ka da pamar 'ar zlay!

²²Hərway ndaw ma vaha 'ar maləwadəɣ ana hay, ta ndaw sek maləwadəɣ ana hay, a da lətsəmawa, a da kam zehed' ta dɔdew hay, ma da zləgadata, kendzey a key vaw na, kwa ndaw ma walata na hay.

²³Kuray ekədəɣ tok na, wam daw ka vaw ka bəba, zləna, i ka bɔdakwar tek ana hay tsoy tobiya ha ka vaw, seŋgeɣ."

Ma da sawa ma Bəzey ma Ndaw

(Mt Mt 24.29-31 Lk 21.25-25)

²⁴"Ama, ta pas ana ŋga na hay na, a dɔba ma viya neneɣ hay tabiyaha na, pas a da ndermedey, kiya a da wezley aha dey sakay,

²⁵wurzla hay a da kuyəmawa da 'ərlam, ma slafa ma tek ma 'ərlam hay, a da bəlam.

²⁶Arka tok na, a da nəkadama Bəzey ma Ndaw , a sawa ha da dey ma pazlay, da ma slafa tabiyaha na ta maram aŋga.

²⁷Arka, a da slərədata madurlam hay, ma da tsəhadatərəwa 'ar, ta ndaw aŋga ma walata na hay, da tsakay lam hay fad' ka halay ma dala, ta na ma 'ərlam.

Me wey lam me wəde gudav

(Mt 24.32-36; Lk 21. 29-33)

²⁸Tsənadama guma nenedey, ma maladama ta vøde gudav ana dagay: ka nekadama andza mey ma hawal nga hay labaw ahiya, a dadam ahiya na, ka seradama gwadavay a gurawa ha.

²⁹Andza ha sa tsa na, kuray ana tiyatsa na, ka nekademata tek a nenedey hay a husemawa ha na, na nga na na, seradama, Bøzey ma Ndaw nga bøse, nga ka mey mambaw kwar.

³⁰I badakwar dərka na, ndaw ma bəla nenedey hay, a da ndəvam aha, mandzara tek a nenedey hay ka husemawa kakay.

³¹Dala ta ndasl ma 'ərlam na, a da davasam, ama guma daw hay na, a da davasam aha tikay.

³²Ama, pas ana, ta har ana nga na na, ndaw ma sərada na dakay, kwa madurlam ma 'ərlam hay, kwa Bøzey, ndaw ma sərada na dakay, sey Baba na dada.”

Ndzam tsekerkerre

(Mt 24.42; 25.13-15; Lk 12.36-38; 19.12-13)

³³”Wam daw ka vaw, ndzam tsekerkerre, zləna, hərway ka seradama har ana varay kakay seŋgey.

³⁴Ma kaha na, andza ma ndaw ma daway a dzanjal, nga ma gəradatara 'ay nga, a har ma gawla ma 'ay nga hay, ka wama. Ma wanəkadatara mber hay, kwa way way na, ta mber anja ta mber anja, ma ləvar a ndaw me hutey mambaw, ka ndzey tsekerkerre.

³⁵Ndzam ta dey tok zləna, ka seradama ha har ma bay ma 'ay ana, ma da sawa kakay seŋgey: agəna a da sawa na ta hakwad, agəna, ma wuzla dəvad, agəna, ma dzagelok me zlehey, dakay ma zlemedew na, ka seradama kakay seŋgey.

³⁶Me wsey na a da husawa dekeslef, kuray ma nara hiya hegey!.

³⁷Guma daw edey, i ma tsakwar ana na, ma tsa ha na, ma ndaw hay tabiyaha: ndzam tsekerkerre!.”

Mark 14

Bay ma Zuif hay a ngəlamar bəzay a Yezu

(Mt 26.1-5; Lk 22.1-2; Zŋ 11. 47, 49, 53)

¹Pak, ta magurlam ma peŋ mandzar is ana ma zlambar aha, a zawa meney tsew. Baba duhwa na me key kuley ana hay, ta ndaw me sesəkey Mewey hay, ma səpam wewer ma da zəga Yezu, ma da kəda ba vagay aha na teŋgey.

²Taya ma ləvam andza nenedey: “Ka key da magurlam zlay zləna, me wsey na a da zlawara səkway ba”

Dgwas ana daha a mbədafa wurdey ka 'ar ma Yezu

(Mt 26.6-13; Zŋ 12. 1-8; Lk 7.36-38)

³Yezu nga da Betani, da 'ay Simon ndaw malawa, andza a zəmam aha tek na, ngwas ana daha, ma sadərawa ta wurdey hayna ma sumkwo haɗaɗzidzay ana, da kwalaba mambay aha. Nga ma wura kwalaba na hana, ma mbəɗafa wurdey ana ka 'ar ma Yezu.

⁴Sa ma ndaw hay da walaŋ ata, ma gwanɗudam mey ka 'ar vaw ta na, ma ləvam: “Dagay neneɗ na masaka ma wurdey mey?”

⁵Akwa ka haɗəkadama wurdey a neneɗ na, a sadərawa gabal temere makar na, a wəladəmatara sumkwo na a ndaw mbarga na hay!” Arka taya na ma kafama mevel ka ngwas ana hana na.

⁶Ama Yezu me ləvey: “Mbəkadama, ka wuzləɗamar 'ar a ngwas ana na ka mey? Mber ana na haya ha bəza kakay, nga ma ndaslada hərway ɗaw ana na.

⁷Akwa ndaw mbarga na hay na, ka da ndzam ka pas ka pas dzaya seŋgey, kendzey ka wudam na, ka slafama ma kəmatar hahaya. Ama yah na, ka da ndzafəmaya ha ka pas ka pas kakay seŋgey.

⁸Tek aŋga andza nga ma slafa me key ana na, nga ka ka tsoy, zla ka vaw na nga ka mbəɗafa wurdey ba ka vaw ɗaw ma da zəgey a tsəvay.

⁹I ɓadakwar ɗərka na, ka slam ma da bey Mey Wayna ka bəla tabiyaha na, a da təkərama tiyatsa ma sərəfa ka nga na ta tek aŋga ma kawa na.”

Zudas ma haɗəkada Yezu

(Mt 26. 14-16; Lk 22.3-6)

¹⁰Arka Zudas Iskariyot, ndaw asləta da walaŋ ma gawla nga kurow kava tsew ana hay, ma ɗaway 'ay ma baba ɗuhwa na me key kuley ana hay, ma da haɗəkadatar Yezu.

¹¹Andza ma tsənadama mey ana na, a datar 'ar bəza kakay, ha ma ləvamar a da wəlamar sumkwo ba a nga na. arka Zudas me səpey wewer a da haɗəkadatar kassla ka har ana hayna na, teŋgey?

Yezu a zəmam tek me zəmey ma magurlam ma Pak andza gawla nga hay

(Mt 26. 17-19; Lk 22. 7-13)

¹²Pas tsəfəmey ana ma peŋ mandzar is ana, ta pas me sley təbaŋ ma magurlam ma Pak na, gawla ma Yezu hay ma ləvamar: “A saka, la ka dawam, ka ləmadəmaka tek me zəmey ɗək, ma magurlam ma Pak na, ka waray?”

¹³Arka nga me slərey ndaw hay tsew, da walaŋ ma gawla nga hay, ma ləvatar: “Dawam a wuraw, ka da zlam 'ar ta ndaw ana daha, ta zaw aha ka 'ar, a sawa da yam, səpamar bəzay;

¹⁴arka, andza nga ka fuləkwey tsoy a 'ay ana na, ləvamar a bay ma 'ay ana: ‘Bay a ləvawa na: 'ay na i ma da zəmey tek ma Pak andza gawla ɗaw hay da huɗa na na, na waray?’

¹⁵Arka nga tok na, a da bafakwar ka 'ay ana daha ka 'ar ma 'ay ma papaya ha ta pepeyyey, dɔhwa ha, ma lɔma ha ba ka vaw. Arka na lɔmadɔmandakwar da huɗa tok.”

¹⁶Arka gawla nga na hana hay ma hɔlam vaw, ma dawam a wuraw ana, ma ndzafama andza ma nga ma tsatɔraba na. Arka taya ma lɔmadama tek ma Pak ana tok.

Ndaw me hedekey ndaw

(Mt 26.20-25; Lk 22.14; Zɛ 13 13.21-30)

¹⁷Andza ma hakwad me key na, Yezu ma husm ta gawla nga kurow kava tsew ana hay.

¹⁸Da har andza taya ka slam me zɔmey tek a zɔmam aha tek na, Yezu me lɔvey: “I bɔdakwar dɔrka na, ndaw aslɔta da walaɲ a kwar a da hadɔkadaya. Ndaw ana na, la zɔmam aha tek tsetsuwe.”

¹⁹Guma na a ndalatar bɔza kakay, taya ma zɔlamar ma lɔvamar: “Akwatay na yah dɔaw! Akwatay na yah dɔaw?”

²⁰Nga ma lɔvatar: “Ndaw aslɔta da walaɲ a kwar kurow kava tsew ana hay, na la ma tɔlɔkam har a gandaf tsetsuwe na.

²¹Hɔrway Bɔzey ma Ndaw a da daway na, andza ma Mewindey Kokwod ana ma lɔvafa. Ama ndaw ana, ma da hadɔkada Bɔzey ma Ndaw ana tey na, ka tuway vaw nga! Ndaw ana nga na na, akwa ma nga na, ngama ka yɔmɔrawa zlay tabiyaha!.”

Kuley ma Yezu

(Mt 26. 26-29; Lk 22.15-20; 1Co 11.23-26)

²²Da har a zɔmam aha tek na, nga me zɔgey peɲ, a dɔba ma ma pɔsafa mey ba na, nga ma tsada, ma vɔladatara, arka me lɔvey: “Tɔbama, neney na vaw dɔaw.”

²³Arka me zɔgey vɔley ma zom, a dɔba ma ma madara sise ba kava na, ma vɔladatara, ma sama tabiyaha ta ha.

²⁴Arka nga ma lɔvatar: “Neney na mambaz adɔaw, mambaz ma Me dzɔmey Vaw, ma da mbɔdɔawa hɔrway ma ndaw hay hadɔdzidzay na.

²⁵I bɔdakwar dɔrka na, dɔdɔa i da sey aha zom ma bɔzey ma viɲe sakay, ha ka pas i ma da sey na wayna, da Slala ma Bay’ɔrlam.”

Yezu a lɔvey waya Piyer a da mbɔdɔaya

(Mt 26.30-35; Lk 22. 33-34; Zɛ 13.37-38)

²⁶A dɔba ma ma kɔmata walay ma Pɔsom hay ba na, taya ma bɔmawa, ma dawam a mamba ma Tetɔdez.

²⁷Arka Yezu ma lɔvatar: “Kuray tobiya kwar aha ka da tɔdɔam. Hɔrway ma winda ha na, i ka da kɔdɔa ndaw me tsukurey ana ba na, tɔbaɲ hay a da zɔladɔam 'ar.

- ²⁸Ama, i ka da mbɛlawar ba na, i da lahafakwar ba ka meyar Galiley.”
- ²⁹Piyer na, ma lɛvar: “Kwa ndaw hay tabiyaha ka tɛdam ba na, ama yah na, i da tɛdey aha tikay!”
- ³⁰Yezu ma lɛvar: “I bɛdaka dɛrka na, tesedeƴ ta dɛvad a neneƴ maga dzagulok a da zlehey dey tsew na, kah ka lɛvey tsoy dey makar, ka sɛradaya kakay.”
- ³¹Amana, nƴga me lɛvey afɛna sa: “Kwa andza tekeƴe i da mɛtsama tsetsuwe na, i da lɛvey aha, i sɛradaka kakay, tikay.” Sa na hay ma lɛvam tabiyaha andza ha satsa.

Yezu a duley meyar da Zetsemani

(Mt 26.36-46; Lk 22.40-46)

- ³²Taya ma husam 'ay dzerne na daha, a zɛlamar Zetsemani, arka nƴga ma lɛvatar a gawla nƴga hay: “Ndzam ka slɛna, i daw, i da dɛlawar meyar.”
- ³³Nƴga me nƴgɛley ka bɛzay na, Piyer, Zak ta Zaƴ. Arka a da zlar na, nƴga ma sɛrafa nƴga me wesey, a kar tossa.
- ³⁴Nƴga ma lɛvatar: “Mezek a dɛw ma ndza ha magwam aha a memɛtsey, ndzam ka slɛna, ka da naram zlay.”
- ³⁵Andza nƴga ma daway har daf kɛdeƴ na, nƴga me kɛley ka dala, nƴga me duley meyar, ma aza hadaw a key vaw na, har ma tsetseh a neneƴ na, ka daway ba dɛreƴ ta nƴga.
- ³⁶Nƴga me lɛvey: “Aba, Baba, ka kah na tek hay tabiyaha, ta dɛba har sana, zɛgafaya vɛley ma tsetseh a neneƴ ba! Amana paƴ ka kah zɛna, andza na nƴga dɛw me wudeƴ ana, tikay!”
- ³⁷Andza nƴga ma mawa na, a da ndzafata na, ma nara hiya; nƴga ma lɛvar a Piyer: “Simon, ka nereƴ aha seƴgeƴ! Kah ka slafa me ndzefey gɛdaƴ me ndzey ta dey, ndzemdeƴ pal, kakay!”
- ³⁸Ndzam ta dey, dɛlam meyar, ma aza kuray ka da tɛdam a har ma ndaw me peƴ wuiya zlay. Mesɛfrey na ma hɛla vaw aha, ama slaw vaw na, bɛle ha.”
- ³⁹Arka nƴga gureƴ dey mekelehe sa, me duley meyar ma mada guma na andza ha satsa.
- ⁴⁰Andza nƴga ma mawa satsa na, ma ndzafata na a naram hiya satsa, hɛrway taya ma rɛzla hiya. A sɛradama, ka lɛvamar teƴgeƴ, sakay.
- ⁴¹Andza ma mawa nƴga dey ma makar ana na, nƴga ma lɛvatar: “Naram tek a kwar, sasɛkam vaw kwar hay! Ma ka ha tsoy. Har ana ka sawa tsoy: nɛkafama ka hadɛkadama Bɛzey ma Ndaw tsoy, a har ma ndaw ma nƴgɛsa na hay.
- ⁴²Lɛtsam! Nakwama ba. Nɛkafama, ndaw ma hadɛkadaya na, ka husawa tsoy.”

A zɛgama Yezu andza a zɛgam katsala

(Mt 26.47-56; Lk 22. 47-53; Zñ 18. 2-11)

⁴³Ka slam ana deñe, andza Yezu a tsey aha guma mba na, Zudas, ndaw aslɛta da walañ ma gawla ñga kurow kava tsew ana hay, ma husawa ta ndaw hay haɗaɗzidzay, ta tapay ahiya, ta sled ma tsakay ahiya, ma slɛradatɛrawa na, baba me key kuley hay, ndaw me sesɛkeyMewey hay, ta ndaw ma sɛka na hay.

⁴⁴Ndaw ma haɗɛkadatara na na, ba ka baɗatɛrawa wewer a ñga na, ma da baɗatara na tsoy, a lɛvatar na: “Ndaw na i ma da surma na na, ñga ha! Zɛgama, dadama, dzaɗama haya hayaha.”

⁴⁵Andza ma husawa ta ba tsana, ñga ma gurey ka tsakay ma Yezu, ñga ma lɛvar: “Rabi.” Arka na, ñga ma surma.

⁴⁶Sa ma ndaw hay tok na, ma pafama har, ma zɛgama.

⁴⁷Ndaw aslɛta da walañ ma gawla ma Yezu hay, ma kuɗawa maslalaɓ aña, ma tsuwa gawla ma 'ay baba me key kuley ana daha ka slɛmay, ha slɛmay pok ba.

⁴⁸Yezu me tsey guma, ma lɛvatar: “Ka sɛmawa ma da zɛgaya ta tapay ahiya, ta sled ma tsakay ahiya, andza ma da zɛgaɓa katsala na, ka mey?”

⁴⁹I daha ka pas ka pas da walañ a kwar da 'Ay me key Kuley , i tatɛkadata ha ndaw hay na, kuray ka zɛgɛmaya kakay. Amana, ma Mewindey Kokwoɗ ana hay ka ndaslam.”

⁵⁰Tobiya ta ha ma mbɛkadama, ma hwam tek ata.

⁵¹Bɛzey gawla na daha, ma sɛpa da dɛba da dɛba, ma gadzɛka ha ka vaw na gwada. Andza a da zɛgama da huɗa na,

⁵²ñga na ma gɛradatara gwada na a har ata, ma hway tɛña, vaw kɛnaha.

Yezu da slam ma sariya ma Zuif hay

(Mt 2657-68; Lk 22. 54-55, 63-71; Zñ 18.12-18)

⁵³Taya ma dadama Yezu 'ay bay ma Baba ɗuhwa na me key kuley ana, taya ma kusa hiya tabiyaha. Baba ɗuhwa na me key kuley ana hay, ndaw ma sɛka na hay, ta ndaw me sesɛkeyMewey hay.

⁵⁴Piyer da dɛreñ na, ma sɛpa kasl a hwod ma 'ay ma 'ay bay ma Baba ɗuhwa na me key kuley ana. Ñga ma ndza ha ka dey waw a ndzam aha waw, andza gawla ma 'ay hay.

⁵⁵Azlakwa tok na, baba ɗuhwa na me key kuley ana hay, ta Sanedreñ tabiyaha, ma sɛpam guma ma ndaw seydewe, ma da dzuwa Yezu a memɛtsey. Amana, taya ka ndzafam kakay.

⁵⁶Hɛrway ndaw hay haɗaɗzidzay ma kafama seydewe haya kakay ana hay ka Yezu, amana, seydewe ta na ka dazlam ka vaw kakay.

⁵⁷Ndaw hay daha nekədey da walaŋ ata ma lətsam, ma da kafama seydewe haya kakay ana hay ta me ləvey aha:

⁵⁸”La ka tsənadama ba a ləvey na waya: ‘Yah na i da mbəzlada 'Ay me key Kuley a nenedy, ma zla ha ta har ma ndaw hay ana ba, da meney makar na, i da zley mekelehe, na ma zla ha ta har ma ndaw hay tikay ana.’”

⁵⁹Ama, kwa ta guma nenedy tekeđe na, seydewe ta na, ka dzəmey kakay.

⁶⁰Baba dūhwa na me key kuley ana, me lətsey da walaŋ ma ndaw hay tabiyaha, ma tsəhafa ka Yezu: “Ka mbədey ka seydewe ma ndaw a nenedy hay, ma tsafəməka na tikay daw?”

⁶¹Ama ŋga na, tete təŋga, kwa ka mbədey kava kakay. Baba dūhwa na me key kuley ana ma tsəhafa dey mekelehe sa, ŋga ma ləvar: “Kah na Ndaw ma vahara 'ar ana, Bəzey ma Bay ma Bəla na ma pəsa mey aha na daw?”

⁶²Yezu me ləvey: “Ayaw, yah dərka na, ka da nəkadama Bəzey ma Ndaw, ma ndza ha ta har zəmay ma Ndaw ma slafa tabiyaha na, a sawa ha ta pazlay aha da 'ərlam.”

⁶³Baba dūhwa na me key kuley ana, ma ŋgardada zana ŋga hay, me ləvey: “Ka səpakwa ndaw seydewe sa na, key mey sa mey?”

⁶⁴Kuray ana, ka tsənadama ba ta ved sləmay kwar, a tsada ha Bay'ərlam sana, ka dzalafama na təŋgey?” Arka taya tabiya ta ha ma dzuwama na kassla təde me kədey ŋga na na vagay aha.

⁶⁵Ndaw hay nekədey ma zlamar ma təfafama sleslem, ma mbəzadəməra dey ba, ma kədəma, arka ma ləvamar: “Key ndaw sek! Arka gawla ma 'ay hay ma ŋgələma ta marawa ha.

Piyer a mbədey mey

(Mt 26.69-75; Lk 22. 56-62; Zŋ 18.17,25-27)

⁶⁶Andza Piyer ŋga da gwadaw ma hwod ma 'ay na, dem me key mber da 'ay Baba dūhwa na me key kuley ana, ma husawa.

⁶⁷Andza ŋga ma nəkada Piyer a ndzey aha waw na, ŋga ma zazura, ma ləvar: “Kah ana tiyatsa na, kuray dzaya andza ndaw ma Nazaret aŋga na, Yezu.”

⁶⁸Amana, Piyer me mbədey mey ta me ləvey aha:”I sərada kakay, i tsənada guma dek a nenedy, kah me tsey kava na, kakay.” Arka ŋga ma daway təŋga a bəla ka mezləŋgərey.

⁶⁹Andza dem ana hana na, ma nəkada satsa na, ma ləvatar a ndaw ana ka slam aŋga na hay: “Nenedy na ndaw ata təŋga!”

⁷⁰Ama Piyer na, me mbədey mey satsa. Mendzey nekədey a dəba na na, ndaw ana hana ka slam aŋga hay, ma ləvamar a Piyer: “Kwa maləwadəy kava dakay, kah na ndaw ata təŋga! Zləna, kah na ndaw ma Galiley sana.”

⁷¹Amana, ŋga me mbədey,ta me ləvey aha: “ Haɗaw i ŋgəley na Bay’ərlam ka hətaya, i sərada ndaw a neneɣ kuray ma tsəmaya kava na, tikay!”

⁷²Arka tsana dzagulok me zlehey dey ma tsetsew ana. Arka Piyer ma sərafa ka guma ma Yezu, ma tsar ana: “Maga dzagulok a da zlehey dey metsetsew ana na, kah ka mbədey mey tsoy dey makar, ka səradaɣa kakay.” Ŋga na ma bawa tsam tsam ta ma tuway aha.

Mark 15

Yezu ka mey dey ma Pilat

(Mt 27.1-2, 11-26; Lk 23. 1-5,13-25; Zŋ 18.28-19.16)

¹Zla ta zlemedew na, baba dūhwa na me key kuley ana hay, ma tsəham 'ar me ŋgəley mawa, andza ndaw ma səka na hay, ndaw me sesəkey Mewey hay, ta Sanedreŋ tobiya ta ha. Taya ma dzuwama Yezu; ma dadama ma vələdəmara a Pilat .

²Pilat ma tsəhafa: “Kah na bay dūhwa na ma Zuif hay dāw?” Yezu me mbədey kava: “Kah ana me ləvey sengey.”

³Baba dūhwa na me key kuley ana hay, ma tsafama maləwadəy hay haɗadzidzay.

⁴Pilat ma tsəhafa sa: “Ka mbədey kava, tikay dāw? Nəkafa guma ma ndaw a neneɣ hay tabiyaha, ma wudafəmaka na na?”

⁵Ama kwa Yezu a wudəy ma mbədəfa kava kakay, ha ma rəzla Pilat .

⁶Ka magurlam ka magurlam na, Pilat a kəlatərawa ndaw asləta da daŋgay, na ndaw hay ma tsəham ana.

⁷Azlakwa na, ndaw ma zəlamar Barabas ana na, ŋga da daŋgay ta ndaw ma kədəmawa vaw da wuraw dzaya na hay. Hərway da slam me kədəy vaw ta na na, taya ka kədəm ndaw ba vagay aha.

⁸Ndaw ma kusa hiya na hay ma tsəlam, ma tsəham andza ma ta zlekete na.

⁹Pilat ma mbədətar kava: “Ka wudam i ka mbəkukurawa na bay dūhwa na maZuif hay dāw?”

¹⁰Hərway a sərada dey ta kava, baba dūhwa na me key kuley ana hay, a vələdəmara a har aŋga na, hərway a kadama səleŋ.

¹¹Baba dūhwa na me key kuley ana hay, ma həladəmatara bəzay a ndaw ma kusa na hay, ma ka kələmatərawa na, Barabas.

12Pilatma mada guma na mekelehe sa na, ma ləvatar: “I ka kada ta ndaw a nened, kuray ma zəlama bay dūhwa na ma Zuif hay ana na, tengey?”

13Arka taya ma wudam dey mekele sa: “Darada ka 'ar ma tuwaw ma gazlələha na!”

14Pilat ma ləvatar: “Dagay a kawa haya kakay aha na mey” Ama taya na, a səkadama me wudey adiya, ta gədaŋ: “Darada na ka 'ar ma tuwaw ma gazlələha na!”

15Andza Pilat a wudey ma katar tek ma datar 'ar a ndaw ma kusa na hay na, nga ma badatərawa Barabas. Arka ma vələdatara Yezu a dəba ma kədama ba ta lagwada na, ma ka da daradama ka 'ar ma tuwaw ma gazlələha na.

Sidzew hay a saŋgərafama ka Yezu

(Mt 27.27-31; Zŋ 19.2-3)

16Sidzew hay ma dadama a hwoď ma 'ay, ma 'ay bay, ka ləva na slam ma fada ma bay. Taya ma zələmatərawa sa ma sidzew hay tabiyaha.

17Taya ma kəlamar zana gagaza ha. Taya ma tsamar dzegwe ma ndak, ma padəmara a 'ar.

18Arka, taya ma zlamar ma kamar salalay tok: “I ka tsadəmaka guma, bay dūhwa na ma Zuif hay!”

19Taya ma kədama ka 'ar aŋga na ta tapay ma zeleŋ, ma təfafama sleslem, taya ma gərdam, ma namar dəba ka mey dey nga.

20A dəba andza ma saŋgərafama ba na, taya ma tsukwadəmara zana gagaza na ba ka vaw, ma madəmara zana nga na hay ka vaw. Arka taya ma badəmərawa a bəla, ma da darada ka 'ar ma tuwaw ma gazlələha na.

Yezu ma daraha ka 'ar ma tuwaw ma gazlələha na

(Mt 27. 33-44; Lk 23.36-43; Zŋ 19.16-24)

21Taya ma təkamar dāy a ndaw ana daha, a mawa ha da ley, ma ka zəgafa tuwaw ma gazlələha na ma Yezu. A zəlamar a ndaw ana na Simoŋ, ndaw Sireŋ, baba ma Alekzanđre ta Rufus.

22Taya ma dadama Yezu, a slam ana daha a zəlamar Golgota, ka ləva na, slam ma ndasl ma 'ar.

23A wudam ma vələmar zom ta tek ana daha andza tapa da huďa, amana a wudey me sey kakay.

24Arka taya ma daradama ka 'ar ma tuwaw ma gazlələha na. Arka, taya ma wanəkadama zana nga na hay. Taya ma kədafama tsatsa kava, ma da sərada kwa way way ka da zəgey na, na waray na waray na.

25A da daradama na, ma ndzemdey tsəfad ma prek.

26 Tek ma winda ha ma tapa ha ma malay ma zəɗada 'ar aŋga na na, andza nenedey: “Bay ɗuhwa na ma Zuif hay.”

27 Ma daram katsala hay tsew, ka tsakay ŋga, pal ta har zəmay, nanɗar ta har gula.

[28]

29 Ndaw ma dawam ta slam ana hay, ma tsadama ta me bəley 'ar aha, a ləvam: “Hey! Kah a nenedey, ka ləvey ka slafa ma mbəzlada 'Ay me key Kuley, ka zlada ka slam aŋga da meney makar ana sana,

30 buwa bay 'ar ma vaw ɗek ana ta ma hərdawa ka 'ar ma tuwaw ana tok.”

31 Andza ha satsa na, baba ɗuhwa na me key kuley ana hay, ta ndaw me sesəkey Mewey hay, ma saŋgərafama: “Ŋga ka buwata sa ma ndaw hay ba sana, ekəɗey na a slafa ma buwa bay 'ar ma vaw ŋga na sakay!

32 Ŋga Ndaw ma vahara 'ar ana, bay ɗuhwa na ma Israyel sana, ŋga ka hardawa ba ekəɗey ka 'ar ma tuwaw ana tok na, aza la ka nəkadama ba na, la da pamar 'ar tok!” Ndaw na, taya ma dara hiya dzaya na hay, ma tsadama tiyatsa.

Memətsey ma Yezu ka 'ar ma tuwaw

(Mt 27.45-56; Lk 23.44-49; Zŋ 19.28-30)

33 Ma wuzla rəpas na, ləvaŋ me key ka dala tabiyaha, ha kasl ka ndzemdey makar.

34 Ma ndzemdey makar ma hakwad na, Yezu me wudey ta magala ha: “Eloyi, Eloyi, lama sabakətani?”, ka ləva na: “Bay'ərlam a ɗaw, Bay'ərlam a ɗaw, ka mbəkadaya na ka mey?”

35 Andza ma tsənadama na, ndaw hay nekəɗey da walaŋ ma ndaw a hay ka slam ana na, ma ləvam: “Nəkafama, a zəley aha Elyi.”

36 Ndaw pal ma hway, me zəgey peteked, ma dzuhəbada a zom mawardzaŋ aha, ma tsəbadara ka 'ar ma tapay ma zeleŋ, ma badara ka sey, ta me ləvey aha kava: “Dagamay, nəkafakwa, aza Elyi ana a sawa, a hardadərawa ka 'ar ma tuwaw ana ɗaw?”

37 Amana, me wudey ta magala ha na, Yezu me mətsey.

38 Arka, petəle ma luwa ha da 'Ay me key Kuley ana na, me ŋgerdey da vaw tsew, zla da 'ərlam, kasl a gwadaw.

39 Bay ma sidzew temere na, ma lətsa ha, ka slam aŋga na na, ma nəkada me mətsey ŋga na na, me ləvey: “Azlakwa ndaw a nenedey ana, Bəzey ma Bay ma Bəla ɗərka na.”

40 Ka slam ana na ŋgwas hay daha ma lətsa hiya har daf, a nəkam aha dey. Da walaŋ ata na na, Mariya ma Magədala, Mariya maya ma Zak bəza na, ta Zozey, ta Salomey.

⁴¹Na ma səpaməraɓa bəzay, zla da Galiley, ma kəmərəɓa meslərey ana. Ta sa ma ŋgwas ana sa na hay haɗaɗzidzay, ma səpaməraɓa bəzay da har aŋga, me tsəley a Zeruzalem ana.

Me zəgey ma vagay ma Yezu a tsəvay

(Mt 27.57-61; Lk 23.50-56; Zŋ 19.38-42)

⁴²Tsoy hakwad me key ba na, pas ma ləmada tek hay, ka ləva na, ma medew ana mesley.

⁴³Ndaw ana daha, a zəlamar Zozef, ndaw Arimatey, ŋga na ndaw ɗuhwaha dzay, da walaŋ ma ndaw ma fada ma Zuif hay. Ŋga a hutey aha Slala ma Bay'ərlam ana tiyatsa. Ŋga me sey mevel, me fuləkwey ka tsakay ma Pilat, ma da tsəhafərawa vagay ma Yezu.

⁴⁴Andza Pilatma tsənada ka mətsey tsoy na, a rəzla. Ŋga ma zələrawa bay ma sidzew temere na, ma tsəhafa: “Dagay a mətsey na zla na dzay dzay ɗaw?”

⁴⁵Andza ma bay ma sidzew temere a hana, ma ɓadara ba na, ŋga ma vələr tsəved a Zozef a hana, ka daw, ka da zəga vagay ana tok.

⁴⁶Andza ŋga me heɗəkey zana ana ba na, Zozef ma həɗaɗərawa vagay ma Yezu ka 'ar ma tuwaw ma gazlələha na, ma tuɗa vagay ana. Ŋga ma pada a tsəvay ana daha, ma zləla ha da gasah, ma baɗəŋwalafa beleler ka miya.

⁴⁷Mariya ma Magəɗala, ta Mariya maya ma Zozey na, a nəkama aha dey, ɗagay a padama na ka waray.

Mark 16

Ŋgwas hay ka ɗay tsəvay

(Mt 28.1-8; Lk 24.1-11; Zŋ 20.1)

¹Andza mesley me ndəvey ba na, Mariya ma Magdala, Mariya may ma Zak, ta Salomey, ma haɗəkam wurdey, ma da watsafərawa ka vagay ma Yezu.

²Zla ta ləmda, ta pas ma zlar me mbəsley meney ma luma tsəfəmey ana na, ma pas ma slələwa ba na, taya ma dawam ka ɗay tsəvay.

³Taya ma ləvam ka 'ar vaw ta na: “Ma da baɗəŋwaladandakwar beber ana, ka ɗay tsəvay ana na way?”

⁴Andza taya ma tsakafadama dey na, a da nəkadama beber ana, ma baɗəŋwala ha ba, akwa na, beber ana, ɗuhwa ha dzay.

⁵Andza taya ma fuləkwa a tsəvay ana na, ma nəkadama bəzey gawla na daha ma ndza ha ta har zəmay, ta zana ha babara ha ka vaw. Taya na, ma wasam ka vaw.

⁶Ama, nga ma ləvatar: “Ka wasam zlay, ka səpam na Yezu ma Nazaret, na ma daradama ka 'ar ma tuwaw ana kakay dāw? Nga ka mbəley tsoy, nga ka sləna dasakay, nəkafama ka slam aŋga na, ma padama kava na.

⁷Amana, dawam ləvəmatar a gawla nga na hay ta Piyer: 'Nga ka ndzafakwar ba ka mey a Galiley; ka da nəkadama na da huḍa, andza ma nga ma ləvakwar ana'.”

⁸Taya ma bəmawa ba, ma hwam ba dərəŋ ta dāy tsəvay ana, hərəway a wasam aha kwasl kwasl, ma dawara hiaya. Kwa taya ka bədəmara a ndaw kakay, hərəway a wasam.

Yezu a batar vaw a gawla nga hay

⁹Andza ma mbəlawa nga, ma zlemedew ma pas ma zlar me mbəsley meney ma luma na, Yezu ma bəar vaw ka mey na, a Mariya ma Magədala. Na nga ma bədərawa fakalaw hay tsəla da vaw nga na.

¹⁰Nga tey na, ma daw ma bədātara a ndaw taya ma ndzəmawa, andza Yezu ana hay, ma ndza hiya da 'ay vagay, a tuwam aha na.

¹¹Ama, andza taya ma tsənadama ba nga daha ta dey, nga ka nəkadərawa ba ta dey nga na, taya na a wuḍam ma pamar 'ar kakay.

¹²A dəba na na, nga ma batar vaw ta ndaraw mekelehe, a ndaw hay tsew da walaŋ ata, a dawam aha a wuraw.

¹³Andza taya ma məmawa, ma bədəmatara a sa na hay na, kwa a wuḍam ma pəmatar 'ar kakay atsa.

¹⁴Arka, a dəba na na, nga ma batar vaw a maslaŋ kurow kava kasləta na hay tok. A batar vaw na, a zəmam aha tek. Nga ma katar say ka 'ar ata me pey kakay ana, ta mevel ata təḍo təḍo na. Hərəway taya ka pəmatar 'ar, a ndaw ma nəkadəmərawa ka mbəlawa tsoy ana hay, kakay.

¹⁵Arka, nga ma ləvatar: “Dawam ka bəla tabiyaha, tələkadama mey ta Mey Wayna, a tek na ma ka hiya ka bəla tabiyaha na.

¹⁶Haḍaw ndaw ana ka pey 'ar ba, ka dzuhəbadama ba na, a da buwama. Ndaw ana ka pey 'ar kakay tey na, a da dzuwama.

¹⁷Nəkafama ka zehed, ma da kəsadata ndaw me pey 'ar ana hay: ta mezəley dāw na, a da bəlam fakalaw hay. A da tsam guma ta mey gəle gəle waya hiya.

¹⁸A da zəgam govaŋ ta har. Kwa ka sam tek meləgwey tekeḍe na, a da katar aha tek kakay. A da bazləhafəmata har ka ndaw dzedzey ana hay na, a da ndalam.”

¹⁹Arka tok na, a dəba ma ma tsatar guma nga neney hay ba na, ma tsakafama Bay'ərlam Yezu a 'ərlam, me ndzey ta har zəmay ma Bay ma Bəla.

²⁰Arka taya tey na, ma dawam ma talokam mey tabiyaha, Bay'orlam a key mber da vaw ta, da guma ta me tsey na tek ana hay a kam andza ha ta zehed na, ma kəsadata na hay

Luk

Luk 1

Medzeley 'ar ma Luk ka Mey Hayna Wayna

¹⁻²Sa ma ndaw hay ka nekadamerawa ba ta dey ta zla da mezley ana, tek ana ma ndaslēmawa da walaŋ a lakwa na. Arka a dēba na na, taya ma hēladamerawa vaw ma tēlakadamerawa mey ta Guma ŋga. Arka taya ma tēkademandar tek ana hay tabiyaha tey, arka ndaw hay hadadzidzay da walaŋ a la, ma dzadama me windey bēzay ma guma na.

³Yah ekādey tey na, i ka tsēha bēzay ma guma na ba haya hayaha ka tek ana ma kawa tabiyaha na zla da bēziya. Yah tey na i me dzeley tiyatsa na, ma winda guma na ka membre ka membre. I ka nēney na hērway dēk, ŋgalaka dāw Teofil.

⁴Kādey tok na, kah ka sērafa kah ka ndzafawa me tetēkey na hayna hay ba dērka na.

A badama ma da yawa ma Zaŋ-Batist

⁵Da har ma Erod bay dūhwa na da Zudey na, baba me key kuley ana daha a zēlamar Zakari, da walaŋ ma ndaw ma Abiya hay. Ŋgwas aŋga na na, a zēlamar Elizabet ndaw ma gedzek ma Aroŋ .

⁶Tsetsuwe taya na, dzerey ahiya ka slam dey ma Bay ma Bēla. A sēpama mey ma mewey ma Bay'ērlam hay na tādē tādē, kwa ma ŋgēla bēzay kava dakay.

⁷Ama tok na, wawa ta dakay. Hērway ŋgwas aŋga Elizabet ana na dēlay aha. Yaw satsa na, tsetsuwe taya maraw ahiya ka dēba.

⁸Har ma Zakari ka slawa ba me key kuley ka slam dey ma Bay ma bēla, hērway har a ta, ta ndaw aŋga hay ka slawa ba.

⁹Andza ma ta zlekete na, ma da zēgey ndaw me key kuley na, a subam ndaw ta subey. A da subam tok na, ŋga, ma da bēzlēmey tek me zey hayna da hwad ma 'ay ma Bay'ērlam.

¹⁰Tabiya ha sēkway ma kusaha da bēla a dūlam aha mey, da har me bēzlēmey tek me zey hayna.

¹¹Arka madurlam ma Bay'ērlam ma bar vaw a Zakari, ma lētsa ha ta har zēmay ma ŋgwa me key kuley ana hana, ma darzam tek me zey hayna kava na.

¹²Andza Zakari ma nekada na, ma rēzla, zluwer ma kar da mey ŋga dakay.

¹³Ama madurlam ma lēvar: “Ka wesey zlay Zakari, hērway me dūley mey dēk ana na, Bay'ērlam ka tēba ba. Ŋgwas edēk Elizabet a da yēkawa bēzey mawal aha, ka da pafa mezēley ŋga na na, Zaŋ.

14A da mbafaka bəza kakay, ma da yawa ŋga na na, a da datar 'ar a ndaw hay haɗaɗzidzay.

15Hərway a da terey ndaw ɗuhwa ha ka slam dey ma Bay'ərlam. A da sey aha zom kakay. Mendzey ma tek ma mbəsla na hay tabiyaha na, a da sey aha kakay. A da rəhey ta Mesəfrey Kokwod ana zla da hwod ma maya ŋga.

16A da madatərawa bəzey ma Israyel hay haɗaɗzidzay ka slam dey ma Bay'ərlam Bay ma Bəla ta.

17A da kəley ka mey ka slam dey ma Bay ma Bəla ta gədaŋ ma slafa ma mesəfrey ma Elyi, a da madatərawa mevel ma baba ma bəza hay ka vaw ta wawa ta hay, a da kəsadata ndaw ma bəra na hay, ma aza ka dzalam 'ar andza ndaw dzerey ana hay tey; ma aza ma tetəkey səkway na ba ma ləma ha ba ka vaw ana a Bay'ərlam."

18Zakari ma ləvar a madurlam ana: "I da sərada ka mey? Zlona ehe tsoy i maraw aha, ŋgwas a ɗaw bu na maraw aha satsa."

19Madurlam ma ləvar: "Yah na Gabriyel, i ma lətsa ha kərəh ka slam dey ma Bay ma Bəla a sləradiyawa na, ma da tsaka, ma da ɓadəkaba mey a neneɗ hayna wayna.

20Ana ekədəy tok na ka da tsey aha guma sakay kasl ka pas ma tek ana ka key ba ɗagay, kavəday kah ka paya 'ar a guma ɗaw ma da ndesley da har ana kakay"

21Səkway a huta ha Zakari, ma rəzla ha, hərway ma ma ndzawa ŋga na da slam ma kuley ana.

22Andza ma bawa ŋga da 'ay na, a slafa ma tsatar guma sakay. Arka ndaw hay na ma sərada ma tek ka ɓərawa vaw ba da slam me key kuley. A walakatar ta har, a tsey guma sakay.

23Andza ŋga ma ndəvadərawa mber aŋga ba na, ŋga ma ɗaway təŋga a mbaw.

24Mendzey nekədəy a dəba na na, bəzey ma təɗar a vaw a ŋgwas aŋga; Elizabet me key kiya zlam ma kəzla vaw aha da 'ay; ŋga me ləvey:

25"Nəkafama ka tek ma Bay'ərlam ma kiyawa na tey. Ka har aŋga ma nəkafiyawa dey, ma da təkafaya hwaray ba ka slam dey ma ndaw hay."

A ɓadama ma da yawa ma Yezu

26Ma kiya ma mukwa na na, Bay ma Bəla ma slərey madurlam aŋga Gabriyel a wuraw ma Galiley, a zəlamar Nazaret,

27'ay dem ana daha dahalay aha mədəlay ma gawla na daha a zəlamar Zozef, ndaw ma gedzek ma David. Dem ana hana tey na, a zəlamar Mariya.

28Madurlam me fuləkwey ka tsakay ŋga, ma ləvar: "Kah eɗey Bay ma Bəla ma kafəkawa dey ana na, ndzey da wuiya! Bay'ərlam ŋga ta kah."

- ²⁹Guma nenedey na a rözla bəza kakay, ha nga me tsəhey ka 'ar vaw nga na: “Guma nenedey ma tsəmaya na na, ka ləva na tengey?”
- ³⁰Madurlam ma ləvar: “Ka wesey zlay Mariya, hərway kah ka ndzefey hahaya ba da har ma Bay ma Bəla.
- ³¹Nəkafa, bəzey a da təfaka a vaw, ka da yərawa mawal aha, ka da pafa mezəley nga na na, Yezu.
- ³²A da key ndaw dühwa ha, a da zəlama na Bəzey ma Ndaw Tsaŋ da mekekəle nga na. Bay'ərlam Bay ma Bəla a da vələdara koriwal ma bay ma baba nga David.
- ³³A da key bay ma səkway ma Zakob ma kozaha. Bay nga na ma da key ana na, a da ndəvey aha tikay.”
- ³⁴Mariya ma ləvar a madurlam: “Tek ana a da safiyawa tabiyaha na tengey, hərway i ka dzəmam ta ndaw kakay sana?”
- ³⁵Madurlam ma mbədar kava: “Mesəfrey Kokwod ana a da safəkawa, gədaŋ ma Ndaw tsaŋ da mekekəle nga na, a da sahətaka ta mezek aŋga. Hərway bəzey ana kah ma da yawa na na, a da key kokwod aha, a da zəlama na, Bəzey ma Bay ma Bəla.
- ³⁶Nəkafa, dey baba dək Elizabet maraw aha tekeđe na, wawa da hwod kiya mukwa, nga nga na ma ləvafama dəlay aha na;
- ³⁷hərway tek ta ger aha ka Bay ma Bəla na, daha tikay.”
- ³⁸Mariya me ləvey tok: “Yah na bəzey meslərey ma Bay'ərlam. Ka kadaya andza ngedək me ləvey ana!” Arka madurlam ma daway tənğa.

Mariya a daw a da tsərawa guma a Elizabet

- ³⁹Da na nga na na, Mariya me həley vaw, ma daway tsam tsam a wuraw ana daha mamba ha da Zuda.
- ⁴⁰Nga me fuləkwey a 'ay ma Zakari, ma tsar guma a Elizabet.
- ⁴¹Andza Elizabet ma tsənada vəđe ma dəy ma Mariya na, wawa nga me bəley da hwod, Mesəfrey Kokwod ana ma rəhada vaw nga.
- ⁴²Elizabet me wudey ta magala ha me ləvey: “ Kah pəsa mey aha ba da walaŋ ma nğwas hay tabiyaha. Bəzey a nenedey da hwad edək ana na, ma pəsa mey aha satsa.
- ⁴³Yah ana na way tey, ha maya ma Bay'ərlam a daw ma sawa 'ay daw ana na?
- ⁴⁴Andza i ma tsənada guma dək ma tsiyawa na, bəzey daw me gərvey da hwod ta wuiya.
- ⁴⁵nga da wuiya, nga aŋga ma pawa 'ar ka guma na ma tsədəmərawa da mezəley ma Bay'ərlam ana na, a da ndesley”

- 46 Arka Mariya me lövey: “Mezek a daw a sambëra Bay’ërlam.
- 47 Mesëfrey daw ma rëha ha ta wuiya hërway ma Bay ma Bëla, me buwey daw.
- 48 Hërway ma mey na, ka nekafërawa dey ba ka dem ma ndaw mbarga neneý tedehe na. Ayaw, zla ekädëý ha sëlekw na, ndaw hay a da talëkadama mey yah na wuiya ha.
- 49 Hërway ma mey na, Ndaw ma slafa tabiyaha na ka kawa tek hayna hay ba dühwa hiya hërway daw. Mezëley nga na na Kokwod.
- 50 Haya nga na na, a ndövey tikay. A zewey ka bëzey ma hwod ka bëzey ma hwod ka ndaw ma wasadama na hay.
- 51 Nga ka mbëdafërawa ba kava ta gëdañ ma har anga tabiya ha. A zladadata 'ar ba ta ndaw ma dzalam 'ar ma rësam vaw ana hay.
- 52 Ma kuyadata bay dühwa na hay ba da koriwal ma bay ta, arka ma tsakafadata ndaw tedehe na hay ka slam hayna hay.
- 53 Ndaw may hay na ma rëhadata ta zleley. Arka ndaw zleley ana hay tey na, ma harata har pekem pekem.
- 54 Nga ka sawa ba, ma da dzëna Israyel gawla ma 'ay nga. Hërway a sërafa ka haya nga ma katërawa na,
- 55 andza na nga ma lövatërawa a baba lakwa hay ana, ta har ma Abraham ta bëzey ma hwod anga hay ma kozaha.”
- 56 Mariya ma ndzëmawa ka vaw ta Elizabet a key kiya makar, a dëba na na, ma mey tënga a mbaw.

Ma yawa ma Zan Baptist

- 57 Har ma Elizabet me yey ka slawa ba, nga ma yawa bëzey mawal aha.
- 58 Andza ndaw mambaw hay ta ndaw ma 'ay nga na hay ma tsënadama Bay’ërlam ka rëhada ba ta haya nga na, taya ma kam wuiya dzaya.
- 59 Arka meney tsakar, ta pas me sley kudëý ma wawa na na, a wudam ma pafama mezëley nga na na, Zakari andza ma baba nga na.
- 60 Arka maya nga na me lövey: “A'ay, a da zëlama na, Zan.”
- 61 Arka ndaw hay ma lövamar: “Ndaw ka bëzay kwar mezëley nga na, andza ha dakay señgey.”
- 62 Ma wamar ta har a baba na, ma ka sëradama a wudëý ka zëlama na tëñgey?
- 63 Nga me tsëhey tek me windey kava, ma winda guma dëý: “Mezëley nga na na, Zan.” A rëzlata ndaw hay tabiyaha.
- 64 Ka slam ana deñe tsana, mey nga me wurey, 'erneh anga me pësëkey, a tsey guma ka dëba. Ma sambëra Bay ma Bëla.

⁶⁵Arka zluwer ma katar a maslawagay nga hay tabiyaha. Da mamba ma Zudey tabiyaha a tsam na, sey ka tek ana nga na ma kawa na hay tabiya ha.

⁶⁶Ndaw ma tsenadama na hay tabiya ha ma padama guma na a mevel ata, ma ləvam: “Aza wawa na, a da terey na tengey?” Dərka na har ma Bay’ərlam nga ka nga.

Walay ma Zakari

⁶⁷Zakari, baba ma wawa na, ma rəha vaw aha ta Mesəfrey Kokwod ana, nga ma zlar me tsey guma andza ma ndaw sek andza nenev:

⁶⁸” Hayna ma sambəra Bay’ərlam, Bay ma Bəla ma Israyel, kavəday nga ka sawa ba, ma da nəkəraβa səkway nga, ma ndaslada me buwey nga.

⁶⁹Ka vələndukurawa ndaw me buwey ba gədaŋ aha, da gedzek ma David, gawla ma 'ay nga.

⁷⁰Na ma tsərawa zlezle ta huβa mev ma ndaw sek aŋga kokwod ana hay ana:

⁷¹a buwandakwar da har ma ndaw dugwan a lakwa hay, ta ndaw ma ngələdamandakwar dey kakay ana hay.

⁷²Nga ka βadatərawa haya nga ba a baba lakwa hay. Nga ma sərəfa ka me dzəmey vaw nga kokwod ana.

⁷³Hərway nga ka βadərawa ba a baba lakwa: Abraham. ada vələdandakwar.

⁷⁴Ka da buwamdukurawa ba da har ma ndaw dugwan hay na, ma da kar kuley na, mandzara me wesey,

⁷⁵da ma damara 'ar ta dzerey, ka slam dey nga, da mendzey lakwa tabiyaha ka pas ka pas.

⁷⁶Kah tey ngey wawa nenev ketewdey ana, a da zələmaka na: ndaw sek ma Bay'ərlamtsaŋ da mekekəle nga na, hərway ka da kəley ka slam dey ma Bay'ərlam, ma da ləmadara tsəved aŋga hay.

⁷⁷Ma vələr a səkway nga, ma sərəda me buwey ta me sey yam ka menğəsey hay.

⁷⁸Nəkafama nenev tek hayna gədaŋ ma Bay ma Bəla lakwa na: kuse ma tek aŋga hayna na na, wurzla ma sləlawə ma sawa da 'ərlam ma da tsandukurəβa guma.

⁷⁹Ma βatar vaw a ndaw ma ndza hiya da ləvaŋ ana hay, ta ndaw ma ndza hiya da mezek ma memətsey ana hay, ma da kəsadandakwar ka tsəved ma zozoy.”

Ma gələwa Zan Baptist

⁸⁰Arka wawa na tey na me gəley, me dzeley 'ar aŋga me səkey kava adiya, ma daw me ndzey da palah, ha ta pas aŋga ma βar vaw a səkway ma Israyel.

Luk 2

Ma yawa ma Yezu

- ¹Arka da har ana nga na na, mewey ma bay Sezar Ogust ma bawa, ma da mbəslata ndaw tabiya ha ka bəla.
- ²Me mbəsley vaw ana tsəfəmey aha a zley na, da har ma Kirinus Guverner aha da Siri.
- ³Tabiya kwa way way na, a daw a da mbəsla vaw na da wuraw aŋga da wuraw aŋga.
- ⁴Zozef tiyatsa ma tsəley wuraw ma Nazaret a Galiley, a wuraw ma David a zəlamar Betlehem da Zude, hərəway nga ndaw ma 'ay bay David ma gedzek aŋga,
- ⁵ma da mbəsla vaw ta Mariya kokwa nga, ta bəzey aha da hwod.
- ⁶Arka andza taya da huɗa na, har ma Mariya me yey bəzey ka slawa ba.
- ⁷Ma yərəwa marakway nga mawal aha, ma paɗa ha da peteked, ma naha da guɗam, hərəway slam ata da berkey dakay.
- ⁸Da dala ana satsa na ndaw me tsukurey hay ma ndza hiya da ley, a hutam ka welde ata hay.
- ⁹Madurlam ma Bay'ərlam ma batar vaw ka mey dey ta, me wezley dey ma Bay'ərlam ma ɗawalata ta waw aŋga. Zluwer ma zəgata kambəlaɓa.
- ¹⁰Madurlam ma ləvatar: “Ka da wasam zlay, hərəway nəkafama i sawa ma da bəkwar Mey Hayna Wayna a da tərey wuiya ɗuhwa ha ma səkway tabiyaha:
- ¹¹tesedey, da wuraw ma bay David na, ka yəməkurawa Ndaw me buwey ba, ma pa ha ba Kriste aha, Bay'ərlam aha.
- ¹²Nəkafama andza zehed ma vələmakwar ana: ka da ndzafam bəzey ma yaha gwendez aha, ma paɗa ha da peteked, ma naha da guɗam.”
- ¹³Dekeslef a da sərəfama na, madurlam ma 'ərlam hay haɗadzidzay, ma dzəmam ta na hana na, ma kəlam walay me səmbərey Bay ma Bəla a ləvam:
- ¹⁴”Kəɗakwar har a Bay ma Bəla da mekekəle nga. Zozoy ka dala ma ndaw nga ma wuɗata na hay.”
- ¹⁵Arka andza madurlam hay ma dam tek ata a 'ərlam na, metsukurey hay ma tsadama guma na ka 'ar vaw ta na: “Nakwa kasl a Betlehem, da nəkukurawa tek ana ma kawa na, na Bay'ərlam ma ɓadandakwar ana.”
- ¹⁶Arka na ma dawam tsam tsam, ma ndzafəmata andza Mariya ta Zozef, ka zəgawa bəzey gwendez aha, ma naha da guɗam.
- ¹⁷Andza ma nəkadama na, ma ɓadəmatara tek ata ma tsəmatar ka wawa na.
- ¹⁸Arka ndaw ma tsənadama na hay tabiya ha, ma rəzla hiya ka guma ma ndaw me tsukurey ana hay ma ləvəmatar ana.

¹⁹Arka Mariya tey na, ma wafa vaw ka tek ana ma kəmawa na hay, ma dzalafa 'ar kava.

²⁰Arka metsukurey hay ma mam tek ata, ma kelam walay me mewezley dey ta ma sɛmbɛrama Bay ma Bɛla ka tek ata ma nɛkadɛmɛrawa na, ta na ma tsɛnadɛmɛrawa na, hɛrway a da key na kassla andza na ma bɛdɛmatɛrawa na.

²¹Meney tsakar a dɛba na na, andza ta pas me sley kudɛy ma wawa na na, ma pafama mezɛley ŋga na na, Yezu, andza ma madurlam me lɛvey ana, zla amba ka key a hwad ana.

A bɛdama Yezu da 'Ay me key Kuley

²²Arka pas ana ma husawa, andza ma me bɛzɛlɛmey vaw ma Mewey ma Moyiz me lɛvey ana na, ma dadama wawa na a Zeruzalem, ma da bɛdara a Bay'ɛrlam.

²³Andza na ma winda ha da mewey ma Bay'ɛrlam ana: Mendzey ma marakway mawal ana hay tabiyaha na, ma pa ahiya slam ata gɛle ma Bay'ɛrlam.

²⁴ma da kawa kuley ana andza ma mewey ma Bay'ɛrlam me lɛvey ana: ta maydagwar hay tsew dakay na bɛzey hwodɛgwom hay tsew.

²⁵Arka azlakwa tok na, ndaw ana daha da Zeruzalem, a zɛlamar Simeiyon. Ndaw ana na dzerey aha ma dɛmara 'ar aha,, a hutey aha ndaw ma da bɛdada Israyel ana. Mesɛfrey Kokwod ana ŋga ta ŋga.

²⁶Mesɛfrey Kokwod ana ka bɛdara ba ka vaw, waya: dɛdɛ ka da mɛtsey aha mandzara kah ka nɛkada Kriste ma Bay'ɛrlam, ta dey dɛk kakay.

²⁷Mesɛfrey Kokwod ana ma dahɛdɛ Simeiyon a 'Ay me key Kuley . Baba ta maya na, ma dadama wawa na Yezu, me key andza ma mewey me lɛvey ka kadɛmara andza ha na.

²⁸Simeiyon ma tɛba wawa na a har aŋga, ma sɛmbɛra Bay ma Bɛla andza nenedey:

²⁹"Ekɛdɛy na Miter, andza ŋga dɛk me lɛvey ana na, mbɛkada gawla ma 'ay dɛk ka daway da zoy.

³⁰Hɛrway i ka nɛkada me buwey dɛk ba, ta dey dɛw,

³¹na kah ma lɛmɛrawa ka slam dey ma sɛkway tabiyaha na hay,

³²waw ma batar ka tek a ndaw Zuif ahiya kakay ana hay ta mewezley dey ma sɛkway dɛk Israyel."

³³Guma nenedey ma tsam ka wawa na na, a rɛzlata andza maya ta baba ma wawa na.

³⁴Simeiyon ma pɛsafata mey, ma lɛvar a Mariya maya ma wawa na: "Ŋga ma pa ha na ma da tsadata metsembɛd ta ma da lɛtsadatɛrawa ndaw hay hadadidzay da Israyel, ma da tɛrey zehɛd ma dey 'ar kakay ana.

35-Arka kah ana ta 'ar a dek ana na tey na, sled ma tsakay a da slakaka mezek edek, kedey tok na, tek ma ndaw hay hadadzidzay ma dzalam da mevel ana na a da bəmawa”

36-Ka slam ana satsa na, ngwas ana daha ndaw sek aha, a zəlamar Anna, dem ma Fanowel ndaw ma gedzek ma Aser. Nga maraw aha, zla ta gawla nga na na, nga mevey ta zel na tsəla dada.

37-A dəba na na, nga me ndzey madakway aha, ha mevey nga me key kokurow tsakar kava fad. Nga ma ndza ha da 'Ay me key Kuley, kwa a daw a slam mekelehe kakay, nga da walaŋ ma ndaw me key kuley hay, rəpas ta dəvad a dzay na, a duley mey, a key sumaya.

38-Andza ma husawa nga da har ana tsana, ma səmbəra Bay ma Bəla, ma tsatar ka wawa na a ndaw ma hutam, ma da buwey ma Zeruzalem ana hay.

Mendzey ma Yezu da Nazaret

39-Andza taya ma ndasladəmərawa tabiyaha ba andza ma mewey ma Bay'ərlam me ləvey ana na, taya ma mam tek ata a Galiley, a wuraw ata ma Nazaret.

40-Andza wawa na tey na, me gəley, me key gədaŋ aha, ma rəha vaw aha ta ma səra 'ar, hərway ma wuda vaw ma Bay ma Bəla nga ka nga.

Yezu da 'Ay me key Kuley

41-Ka mevey ka mevey na, maya ta baba ma Yezu a dawam ma da kəmawa magurlam ma Pak da Zeruzalem.

42-Andza ma Yezu mevey kurow kava tsew na, ma tsəlam a Zeruzalem andza ma magurlam ana ma kam kete na.

43-Andza ma pas ma magurlam a hay ma ndəvam ba na, taya ma məmawa a mbaw. Ama Yezu ana bəza mba na na, ma ndzawa təŋga da Zeruzalem, mandzara baba nga, ta maya nga ka sərafama.

44-Ka taya na, nga da walaŋ ma ndaw taya dzaya na hay, ha a da səpama na ma medew ana ma hakwad da walaŋ ma ndaw may ta hay, ta ndaw na taya ma səradəmata na hay.

45-Andza ma ndzafama kakay na, ma mam ma da səpəmrawa da Zeruzalem.

46-A da ndzafama na da meney ma makar ana, da 'Ay me key Kuley, da walaŋ ma Miter hay, a dzəkafata ha sləmay. A tsəhafata bəzay ma guma hay.

47-ndaw ma tsənadama na hay tabiya ha ma rəzla hiya kavəday ma ma sərada tek aŋga da guma nga na ma mbədafatara na hay.

48-Andza taya ma ndzafama ba na, a rəzlata bəza kakay. Arka may nga ma ləvar: “Dem a daw, dāgay ka kandar andza ha na ka mey? Nəkafa: yah ta baba dek, la səpəmaka ha ta yam dey aha.”

⁴⁹Yezu ma ləvatar: “Dagay ka səpafəməya mey? Ka sərada a dafa na i ka ndzey da 'Ay ma Baba daw tikay daw?”

⁵⁰Ama taya na ka tsənadama guma na ma ləvatar ana tikay.

⁵¹Arka taya ma hardəmawa tek ata a Nazaret tok, ma tsənatar sləmay. Arka maya nga ma padata tek a nene hay tabiyaha ka mevel anga.

⁵²Yezu a səkawa da ma sərə 'ar, ma zozom, da ma wudfa vaw ma Bay ma Bəla ka slam dey ma ndaw hay.

Luk 3

Me tələkey mey ma Zaŋ-Batist

(Mt 3.1-6; Mk 1.1-6)

¹Mevey ma kurow kava zlam ma Tiber Sezar da bay na, Pons Pilat na guverner aha da Zudey. Erod tey na bay aha da Galiley, malam anga na Filip na bay aha da dala ma Iturey ta Trakonitid. Arka Lizanias bay aha da dala ma Abilen tey.

²Da har ma ndza Ane ta Kayif baba dūhwa na me key kuley ahiya na, Bay ma Bəla ma tsərawa guma a Zaŋ bəzey ma Zakari da palah.

³Ma tsarawa a dala ma Zurdeŋ, nga me tələkey mey ka me dzuhəbey ma ka mbəfadama mendzey, ma da ndzafada me sey yam ka menğəsey hay.

⁴Andza na ma winda ha da deriwel ma ndaw sek Ezayi ana: ‘Ndaw me wudey da palah, ləmadama tsəved ma Bay'ərlam, kadəmara tsəved anga na hay dender dender.

⁵Slam na lakwataw ana hay na, a da sakadəmata, mamba na dūhwa na hay ta na bəza na hay na, a da təram fadafa, tsəved ma tarngwala na hay na, a da lətsam dender dender, tsəved na ngwa na hay na, a da sakadəmata ba.

⁶Arka ndaw hay tabiyaha a da nəkadama Bay ma Bəla na a buwey ndaw.’

Guma ma Zaŋ Batist

(Mt 3.7-10)

⁷Zaŋ ma ləvatar a ndaw ma kusa na hay ma dawam ka tsakay nga, ma ka dzuhəbadata ana hay: “Gwalay ma kutsesl a nene hay, ma bakwar wewer ma da ləhawa da me tsey mevel ma sawa na na, way?”

⁸Kam tek na ma bada kuray ka mbəfadama mendzey kwar ba na hay. Ka da ləvam ka 'ar vaw kwar ana: la na bəzey ma Abraham hay tsa zlay. Hərway i ləvakwar, ngwa nene hay na, Bay ma Bəla a slafa ma təradata bəzey ma Abraham ahiya.

⁹Zlamba na, ma wa vaw aha tsoy zla ekədəy, ma da vəzafata me rətsey slasləlay ma vədə ma tek hay; me ndzey ma vədə ma tek na me yey bəzey haya kakay ana hay na, a da rətsamata ba, a da keladəmata a waw.”

¹⁰Ndaw na ma kusa na hay, ma tsəhafama ka Zaṅ: “La ka kam na teṅgey tok?”

¹¹Ŋga ma mbəḍafatara kava: “Kendzey ndaw ana zana ṅga hay tsew daha na, ka wanəkadama ta ndaw na zana ṅga dakay ana. Haḍaw ndaw ana tek me zəmey a rafa daha na, ka key andza ha atsa.”

¹²Ndaw me tsekeley dzaṅgal hay ma səmawa, ma da dzuhəbaba vaw tiyatsa, ma ləvamar: “Miter, la ka kam na teṅgey?”

¹³Ŋga ma ləvatar: “Ka da tsəham afəna na ma ləvəmakwar ana zlay.”

¹⁴Sidzew hay ma tsəhafama: “La ekəḍey tey na, la ka kam teṅgey tey?” Ŋga ma ləvatar: “Ka da kəḍam ndaw lamba ha zlay, ka da buwam ndaw hay so ha zlay, ka da hətsama sumkwo ma kiya kwar zlay.”

Ma bada ma ndaw ma da sawa na

(Mt 3.11-12; Mk 1.7-8)

¹⁵Səkway a pey aha dey, ndaw hay tabiyaha a tsəham ka 'ar vaw ta na kavəday ma Zaṅ: “Akwatay ṅga na Ndaw ma vaha 'ar ana ḍaw?”

¹⁶Zaṅ ma mbəḍafatara kava tabiya ta ha: “Yah na i dzuhəbadakwar na a yam, ama ndaw ma da sawa da ḍəba ḍaw ana na, gəḍaṅ aha a fənaya, yah ḍa ndaw aha ma pesəkadara ledze ma tahərak aṅga na kakay. Ŋga na a da dzuhəbadakwar na a Mesəfrey Kokwoḍ ana, ta waw.

¹⁷Ŋga ta vəley me kəfey daw aha da har, a da petsey gəlaṅ aṅga. Daw hayna na, a da pada a dey ṅga na, ama dzandzar ana na, a da kakəra ba da waw me mətsey kakay ana.”

¹⁸Kəḍey na, ta bəzay ma guma ma həley bəzay mekele ahiya sa na, ṅga ma taləkada mey ta Mey Hayna Wayna a səkway.

Me zəgey ma Zaṅ a daṅgay

(Mt 14.3-4; Mk 6.17-18)

¹⁹Zaṅ a babətsar a bay Erod na, hərway ma Erodıyad ṅgwas ma malam aṅga, ta sa ma meṅgəsey a sa na ṅga me key ana hay.

²⁰A fəna satsa na, Erod ma səkada adiya, ṅga ma kəlada Zaṅ a daṅgay.

Me dzuhəbey ma Yezu

(Mt 3.13-17; Mk 1.9-11)

²¹Arka andza ka dzuhəbadata ndaw ma səkway hay tsoy tabiyaha na, Yezu me dzuhəbey tiyatsa, me ḍuley mey. Arka həzlay ma 'ərlam me ndzəsləḍey.

²²Mesəfrey Kokwoḍ ana ma hardawa ka Yezu, a nəkey ta vaw aha andza hwoḍəgwam. Arka vəḍe ma ḍay ma tsənawa da 'ərlam: “Kah na Bəzey ḍaw, zla tesəḍey na i ka yadəkawa ba.”

Baba tete ma Yezu hay

(Mt 1.1-16)

- ²³Da ma zlar anġa na na, mevey ma Yezu kokurow makar, a pama na waya bəzey ma Zozef, Zozef na bəzey ma Eli .
- ²⁴Bəzey ma Matat, bəzey ma Levi, bəzey ma Melki, bəzey ma Iyanay, bəzey ma Zozef,
- ²⁵bəzey ma Matatıyas, bəzey ma Amos, bəzey ma Nawı, bəzey ma Esəli, bəzey ma Nagay,
- ²⁶bəzey ma Mat, bəzey ma Matatıyas, bəzey ma Semen, bəzey ma Iyozek, bəzey ma Iyowda,
- ²⁷bəzey ma Iyowanı bəzey ma Reza, bəzey ma Zorobabel, bəzey ma Salatıyel, bəzey ma Neri,
- ²⁸bəzey ma Melki, bəzey ma Adi, bəzey ma Kosam, bəzey ma Elmadam, bəzey ma Er,
- ²⁹bəzey ma Yezu, bəzey ma Eli yezer, bəzey ma Iyorim, bəzey ma Matat, bəzey ma Levi,
- ³⁰bəzey ma Simeıyon, bəzey ma Zuda, bəzey ma Zozef, bəzey ma Iyonam, bəzey ma Eliyakim .
- ³¹Bəzey ma Melea, bəzey ma Məna, bəzey ma Matata, bəzey ma Natam, bəzey ma David,
- ³²bəzey ma Zesey, bəzey ma Iyobed, bəzey ma Boz, bəzey ma Sala, bəzey ma Nason,
- ³³bəzey ma Aminadab, bəzey ma Admin, bəzey ma Arni, bəzey ma Esrom, bəzey ma Fares, bəzey ma Zudas,
- ³⁴bəzey ma Zakob, bəzey ma Izak, bəzey ma Abraham, bəzey ma Tara, bəzey ma Nakor,
- ³⁵bəzey ma Seruk, bəzey ma Ragaw, bəzey ma Falek, bəzey ma Ebre, bəzey ma Sala,
- ³⁶bəzey ma Kayınam, bəzey ma Arfakəsad, bəzey ma Sem, bəzey ma Noey, bəzey ma Lamek.
- ³⁷Bəzey ma Matuzala, bəzey ma Enok, bəzey ma Iyaret, bəzey ma Maleylel, bəzey ma Kaynam,
- ³⁸bəzey ma Enos, bəzey ma Set, bəzey ma Adam, Adam tey na bəzey ma Bay ma Bəla.

Luk 4

Setene a həlafa suwet ka Yezu da Palah

(Mt 4.1-11; Mk 1.12-13)

- ¹Yezu, ma rəha vaw aha ta Mesəfrey Kokwod ana, ma mawa da Zurdeŋ, Mesəfrey Kokwod ana ma kəsada a palah.
- ²Da meney kokurow faɗ. Setene ma həlafə suwet. Ma ndzawa ŋga na na, kwa a zəmey aha tek kakay. Andza ŋga ka ndakada har ana tsoy na, may ma tsafa.
- ³Arka Setene ma ləvar: “Haɗaw kah Bəzey ma Bay ma Bəla na, ləvar a ŋgwa ɗey ka tərey peŋ aha kwa.”
- ⁴Yezu ma mbəɗafara kava: “Ma winda ha da Mewindey Kokwod ana hay: ndaw a ndzey na ta peŋ dada kakay.”
- ⁵Setene ana ma tsakafa a 'ərlam, ma bafara ka slala ma dala hay tabiyaha da mey aslota.
- ⁶Ŋga ma ləvar: “I slafa ma vələdaka maram ta zleley ma slala nenedy hay tabiyaha, hərway ma vəla ha na na ŋga ɗaw. I slafa ma vələdara a ndaw i me wuɗey ana.
- ⁷Kah ekəɗey tok na, Haɗaw kah ka naya dəba ba na, i vələdaka tabiyaha.”
- ⁸Yezu ma mbəɗar kava: “Ma winda ha da Mewindey Kokwod ana hay: ka da nar dəba sey a Bay ərlam Bay ma bəla ɗek, ka da kar kuley na sey a ŋga aslota.”
- ⁹Arka Setene ana ma dada a Zeruzalem, ma lətsada ka 'ar ma 'Ay me key Kuley , ŋga ma ləvar: “Haɗaw kah bəzey ma Bay ma Bəla na, kəley ta zavay eɗey a gwadaw,
- ¹⁰hərway ma winda ha da Mewindey Kokwod ana hay: A da wata madurlam aŋga hay hərway ɗek, ka wafəmaka vaw.
- ¹¹Satsa na: a da ndawəmaka a har ata, ma kah ka da gweyzey sek ta ŋgwa zlay.”
- ¹²Yezu ma mbəɗar kava: “Ma tsa ha na: ka da həlafə suwet ka Bay'ərlam Bay ma bəla ɗek zlay.”
- ¹³Andza Setene ana ka yafa vaw tsoy na, ma mbəkada, ma daw təŋga, ha ka har ana ma pəsla ha na.

Yezu a zlar a mber aŋga da Galiley

(Mt 4.12-17; mc 1.14-15)

- ¹⁴Arka Yezu ta gədaŋ ma Mesəfrey Kokwod ana ma mawa a Galiley, ma haykadama da dala na tabiyaha.
- ¹⁵Ma tatəkadata da 'ay me ɗuley mey ta hay, arka ndaw hay tabiyaha ma hasəkadəmara bəzay.

A pamar 'ar a Yezu da Nazaret kakay

(Mt 13.54-58; Mk 6.1-6)

16 Nğa ma daway a Nazaret wuraw aŋga me gøley da huɗa na. Ta pas ma mesley na, nğa me fuløkwey a 'ay me ɗuley mey andza ma nğa zlekete na. Arka nğa me lətsey ma da dzeŋgey.

17 Ma vølamar ɗeriwel ma ndaw sek Ezayi, ma pasøka na, nğa ma ndzafa slam ana daha ma winda ha andza neneɣ:

18 "Mesøfrey ma Bay'ørlam nğa ka yah, hørway ka kafaya zehed ma mal ba, ma da tøløkada mey ta Mey Hayna Wayna a ndaw mbarga na hay. A sløradiyawa na ma da ɓadatar a ndaw da beke na hay, a da bømawa, a ndaw wulaf ana hay a da nøkadama dey ka døba, ma da badatørawa ndaw ma kørømata na hay ka wam 'ar ata,

19 ma da tøløkada mey ta mevey ma Bay'ørlam ma da katar hahaya a ndaw hay ana."

20 Nğa ma paɗada ɗeriwel ana ka slam aŋga, ma vøladara a gawla me key mber da 'ay me ɗuley mey ana, arka nğa me ndzey aha. Ndaw hay tabiyaha da 'ay me ɗuley mey ana, ma zazørama.

21 Arka nğa ma zlar ma løvatar: "Teseɗey na, guma ma Mewinɗey a neneɣ Kokwoɗ ana hay ka ndesley tsoy ka kuray a neneɣ ma tsønadama na hay."

22 Ndaw hay tabiyaha a kam seyɗewe nğa na, ma røzlaya ka mey ma hahaya ma bawa da huɗa mey nğa na, arka taya ma løvam: "Andza a kafandar neneɣ ana na, bøzey ma Zozef seŋgey."

23 Yezu ma løvatar: "Dey ta kava ka da løvømaya bøzay ma guma ɗey: - Ndaw ma sidem, ndeley vaw ka 'ar vaw ɗek ana -. La ka tsønadama tek eɗek me key da Kafarnawom ana hay ba, azlakwa key da wuraw eɗek ana tikwa."

24 Arka ma løvatar sa: "Ayaw! I ɓadakwar ɗərka na, ɗaɗa ka ɗamar ndaw a ndaw sek da nğwa nğa na tikay.

25 I ɓadakwar ɗərka na, da har ma Elyi na, madakway hay da Israyel bøza kakay, andza yam me pey kakay mevey makar ta rita na, may me key da dala na tabiyaha.

26 Ama ka sløradama Elyi 'ay madakway asløta da Israyel kakay, ama a da slørada na 'ay madakway ana daha da Sarepøta, da dala ma Sidon.

27 Da har ma ndaw sek Eli zey na, malawa hay da Israyel bøza kakay. Amana kwa ndaw asløta da walaŋ ata na ma bazløma ha dakay, ama, sey Namaŋ ndaw Sirien."

28 Andza ma tsønadama guma ɗey da 'ay me ɗuley mey na, a ndalatar a ndaw hay tabiyaha.

²⁹Taya ma lətsam, ma badəmərawa ba da wuraw, ma dadama ka mey zalaŋ ma mamba ma wuraw ata na ma ka ha ka 'arra na, a wudam ma da pamar teker ba a zavay ana a gwadaw.

³⁰Ama Yezu me tezlerey tənŋa ta walaŋ ata na, me zəgey tsəved' aŋga, me wey ma daw ŋga hay.

Yezu ma bada mazlaɓ a ŋga

(Mt 7.28-29; Mk 1.21-28)

³¹Ŋga me hərdey a Kafarnawom, wuraw ma Galiley. Ŋga ma tatəkadata ta pas ma mesley.

³²Ma rəzla hiya ta metəkey ŋga na, kavəday guma ŋga na tsəɓak ta mazlaɓ aha.

³³Da 'ay me duley mey ana na, ndaw ana daha ta mesəfrey ma fakalaw ma zləɓa na da 'ar. Ŋga me wudey ta magala ha:

³⁴”Dagay ka wudafandar mey, Yezu ma Nazaret? Ka sawa na ma da zəfadandar daw? I sərada ha kah ana na way, Ndaw Kokwod ana ma Bay ma Bəla”.

³⁵Yezu ma babətsafa: “Ndzey tete, bawa ba da ndaw a neney”; ma kələda ndaw ana hana bəre ka dala na a wuzlah ata na, fakalaw a hana ma bawa ba da vaw ma ndaw ana, mandzara ka kar tek kwa aslota.

³⁶A wasadata ndaw hay tabiyaha, ha ma ləvam ka 'ar vaw a ta na: “Neney na guma waray? A watar 'ar ta gədaŋ aŋga ma slafa tabiyaha na, a mesəfrey ma zləɓa na hay na, a bəmawa ba.”

³⁷Arka mezəley ŋga ta tek aŋga me key ana hay na, me pey mey da dala na hana tabiyaha.

Yezu ma ndalada mesey ma Simoŋ

(Mt 8.14-17; Mk 1.29-34)

³⁸Ma bawa ma Yezu ba da 'ay me duley mey na, ŋga ma daway a 'ay Simoŋ. Mesey ma Simoŋ ana 'ar a wuzlədar gədaŋ aha dzay, ma kamar amboh a Yezu, ma ka key tek hərway ŋga.

³⁹Ŋga ma gudəkwafa, ma ŋgərzafa ka 'ar me wuzlədey ana, arka tsana tsendzey ma ndalafa ba. Arka tsana, ŋga me lətsey ma tatar tek.

⁴⁰Andza ma pas me kəley na, ma sadəmatərawa ndaw ta dzedzey ana hay gle gle ka slam ma Yezu. Ŋga ma bazləhafata har ka ndaw ka ndaw, arka ma ndalam tobiya ta ha.

⁴¹Ma badatərawa fakalaw hay haɗadzidzay da vaw ma ndaw hay ta me wudey aha waya: “Kah na Bəzey ma Bay ma Bəla!” Arka Yezu ma katar say ma ləvatar waya ɗaɗa ka da tsam guma zlay; kaveday taya na a sərada ma ŋga na Kriste.

Yezu a bey da Kafarnawom a daw a Zudey

(Mk 1.35-39; Mt 4.23)

⁴²Andza dey me tsedey ba na, nga me bey ba da wuraw ana, ma daw tɔŋga a slam palah aha. Ndaw hay ma kusa na hay ma sɔpama, andza ma ndzafama ba na, a wudam ma zɛgadama aha, hɔrway a wasam ka da katar mabaŋ zlay.

⁴³Ama nga ma lɔvatar: “Hayna i ka daw a sa ma wuraw ana sa na hay, ma da tɛlɛkada mey ta Mey Hayna Wayna ma Slala ma Bay’ɛrlam, hɔrway a slɛrdɛmiya na kava.”

⁴⁴Arka nga me tɛlɛkey mey da 'ay me duley mey hay ma Zudey.

Luk 5

Yezu a zɔley gawla nga tsɛfɛmey ana hay fad

(Mt 4.18-22; Mk 1.16-20; Zɛ 21.1-11)

¹Arka pas ana daha na, Yezu ma ndza ha ka dɛkal ma Zenezaret. Ndaw hay ma kusɛmawa ka tsakay nga vam vamma, ma da pey slɛmay ka mey ma Bay ma Bɛla.

²Yezu ma nɛkada kombiwal ana hay daha tsew, ma ra hiya ka mey ma bɛlay ana. Ndaw me hɔley kɛlef ana hay ka hardɛmawa ba da hudɛ, a pɛrɛmata ha zɛva ta hay.

³Yezu me tsɛley a kombiwal aslɛta da walaŋ ana, kombiwal ana na ma Simoŋ. Nga ma tsɛhafa ma ka gurada nekɛdey a yam. Andza ma ndza ha ba da kombiwal na, nga ma tatɛkadata ndaw ma kusa na hay.

⁴Andza nga ka ndɛvada guma nga tsoy me tsey na, ma lɔvar a Simoŋ: “Gurada kombiwal a 'ɛrev ma yam, kɛladɛmata zɛva kwar ana hay a yam na, hɛlam kɛlef tok.”

⁵simoŋ ma mbɛdar kava: “Miter, la ma yam vaw kem dɛvad aha kava na, kwa la ka hɛlam kakay sɛŋgey. Ama ekɛdey ka guma dɛk ma tsaya na na, i da kɛladata zɛva na hay.”

⁶Taya ma kam andza ha na, taya ma hɛlɛmawa kɛlef ana hadɛdzidzay, ha zɛva ta hay a ngɛrdam aha.

⁷Taya ma kɛmatɛraba ta har a dzam ata hay da kombiwal naŋgar, ma ka sɛmawa ka dzɛnɛmata. Taya ma sɛmawa, ma rɛhadɛmata kombiwal hay tsetsuwe ta hiya, ha a bawatsam a yam.

⁸Andza Simoŋ Piyer ma nɛkada ba andza ha na, nga me gɛrdey ka slam sek ma Yezu, ma lɔvar: “Bay’ ɛrlam, gurey ba ka tsakay dɛaw, hɔrway yah na ndaw ma ngɛsa ha!”

⁹Kɛlef a hana na ma hɛlam hadɛdzidzay ana na, a tsɛlafa zluwer ka Piyer, ta sa ma ndaw ka tsakay nga na hay tabiyaha.

¹⁰A wasadata bəzey ma Zebedey hay tiyatsa, andza Zak ta Zaŋ na ma kam mber andza Piyer ana. Yezu ma ləvar a Simoŋ: “Ka wesey zlay, ekədəy na ka da həley na ndaw hay ka dəba.”

¹¹Taya ma madəmatərawa kombiwal ata hay ka mey ma bəlay, ma mbəkadəmata tek ata hay ŋgudək, ma səpamar bəzay a Yezu.

Ma bəzləmey ma ndaw malawa na daha

(Mt 8.1-14; Mk 1.40-45)

¹²Arka andza Yezu ŋga da wuraw asləta da walaŋ ma sa ma wuraw ana hay na, ndaw ana daha malawa ha. Andza ŋga ma nəkada Yezu na, ŋga ma kəlar ka dala, ma dular mey andza nene: “Bay’ərlam a dāw, kendzey ka wudəy na, ka slafa ma bazləmafaya ba seŋgey!”

¹³Yezu ma tsakafada har, ma ləmar, me ləvey: “I wudəy, tərey ma bazləma ha na” Deŋe ka slam ana tsana, malawa na ma ndalafa.

¹⁴Arka Yezu ma kar say ma ka da bədara a ndaw zlay: “Daway dzadzak na da bədara vaw a baba me key kuley, vələda tek me bəzləmey vaw dək ana andza na ma Moyiz me ləvey ana, aza ka da təratar seydewe ha.”

¹⁵A tsafama na adiya adiya a fəna sa, ndaw hay haɗadɗidzay ma kusam ka tsakay ŋga, ma da pafa sləmay, ma ka ndaladatara dzedzey ta hay.

¹⁶Arka ŋga na ma wutsey a slam palah aha, ma da dūlawā me.

Yezu a ndeley ndaw ana daha ma mbara vaw aha

(Mt 19.1-8; Mk 2.1-12)

¹⁷Arka andza ta pas ana daha a tatəkadata ha ndaw hay na, da walaŋ ma ndaw ma kusa hiya na hay na, Fariziyen hay ta ndaw me sesəkey Mewey hay daha. A kusəməwa 'ar na da wuraw hay tabiyaha: da Galiley, da Zudey ta Zeruzalem. Ma Slafa ma Bay’ərlam a key aha mber da vaw ŋga ma dzəna ma ndaladata ndaw hay.

¹⁸Ndaw hay daha ma husəməwa, ma zəgəməwa ndaw ana daha ma mbara vaw aha, ta merdek. A səpam ma fuləkwada ma da pada ka slam dey ŋga;

¹⁹Arka kavəday ma ndaw hay ma kusa hiya kambələba na na, a səradama ka fuləkwadama ta waray sakay na, taya ma tsələm ka 'ar ma 'ay, arka ta walaŋ ma tuwaw ma papaya na hay na, ma hardadama te merdek adzay a wuzlah ma ndaw hay, ka mey dey ma Yezu.

²⁰Ŋga ma nəkada me pey 'ar ata na na, ŋga me ləvey: “Meŋgəsey dək hay ma sa yam ahiya ba.”

²¹Ndaw me sesəkey mewey hay ta Fariziyen hay ma zlamar ma dzalam: “Daɗay nene me tseɗey Bay’ərlam ana na ndaw mey? Ma slafa me pəsey mey ka meŋgəsey na way? Sey Bay ma Bəla ana asləta dada sana.”

22 Ama Yezu ma sɛrada me dzeley 'ar a ta na ma mbɛɔatar kava: “Dagay ka dzalam andza ha da mevel a kwar na ka mey?”

23 Dagay ger aha da huɔa na na waray? Me lɔvey: menɔgɔsey ɔɛk hay ma sa yam ahiya ba na tsukudu, dakay na me lɔvey: lɔtsey heley ana ɔaw?”

24 Ana tɔɔɛ, ma kuray ka sɛrafama na, Bɔzey ma ndaw na, slam har aɔga daha ka dala me sey yam ka menɔgɔsey hay na, - Nɔga ma lɔvar a ndaw a hana ma mbara vaw ana - i lɔvaka: lɔtsey, zɔga merdek ɛɔɛk na, daway a mbaw.”

25 Ka slam ana deɔe tsana, ndaw ana hana me lɔtsey ma dey ta na, nɔga ma zɔga tek aɔga hana na ma nafar andza arɔngawa ha na, ma daway tɔnɔga a mbaw, ta me Sɛmbɔrey Bay ma Bɔla aha.

26 A rɔzlata kambɔlaɔa tobiya ta ha, ma sɛmbɔrama Bay ma Bɔla. Ta me wesey aha na, taya ma lɔvam: “Teseɔey na lakwa ka nɔkadakwa tek me gegɔtsey 'ar ana hay ba tok.”

Yezu a zɔley Levi

(Mt 9.9-13; Mk 2.13-17)

27 A dɔba na na, Yezu ma bawa, nɔga ma nɔkada ndaw me tsekeley dzaɔgal ana daha a zɔlamar Levi. Nɔga ma ndzaha da biraw me tsekeley dzaɔgal. Yezu ma lɔvar: “Sɔpaya bɔzay.”

28 Nɔga me lɔtsey, ma mbɔkadata tek aɔga hay tabiyaha na, ma sɔpar bɔzay.

29 Levi me tey hwahwabay haɔaɔzidzay da 'ay nɔga. Ka slam me zɔmey tek na taya haɔaɔzidzay, ndaw me tsekeley dzaɔgal hay, ta sa ma ndaw ma sɔmawa ka tsakay ta na hay.

30 Fariziyen hay, ta ndaw me sesɔkey Mewey ta hay ma gwanɔɔdam mey, ma lɔvɔmatar a gawla ma Yezu hay: “Dagay ka zɔmam tek, ka sam tek andza ndaw me tsekeley dzaɔgal hay, ta ndaw ma nɔgɔsa na hay na ka mey?”

31 Yezu ma mbɔɔatar kava, ma lɔvatar: “Me sɔpey ndaw ma sidem na ndaw dzedzey ana hay zlɔna, ndaw zozoy ana hay kakay.

32 I sawa na ma da zɔley ndaw dzerey ana hay kakay, amana ndaw ma nɔgɔsa na hay, ma aza ka mbɔɔadama mendzey ta hay ba tey.”

Yezu a tsey ka guma ma sumaya

(Mt 9.14-15; Mk 2.18-20)

33 Taya ma lɔvamar: “Gawla ma Zaɔ hay, a kam aha sumaya zarra, a ɔulam, ma Farisienɔhay andza ha satsa, ama gawla ɔɛk hay na a zɔmam tek, a sam tek ata hay na ka mey?”

34 Yezu ma lɔvatar: “Dagay na ka slafama ma kadata sumaya ta ndaw ma wuna na hay da magurlam me zɔgey kokwa kendzey andza zel ma kokwa na nɔga daha ta taya ɔaw?”

³⁵Ama ta pas andza aza ka da zəgafəmata zel ma kokwa na ba tok na, arka na azambay a kamsumaya ta pas ana ŋga na na hay tok.”

Na wayna ta na gurmana

(Mt 9.16-17; Mk 2.21-22)

³⁶Yezu ma maladatar ta bəzay ma guma mekelehe sa: “Daɗa ndaw ka tsawa zana wayna ma da tapada ka na gurma na ɗaw? Dakay na ka tsəmərawa na wayna tsoy na, arka na, na hana ma tsəmərawa ka na wayna na na, a da dam aha ka vaw ta na gurma na kakay seŋgey.

³⁷Daɗa ndaw ka mbəɗey zom lelem aha a kulom madzahway aha ɗaw? Dakay na zom lelem ana a mbəsley na, a nduhwada kulom ana hay ba, arka na, zom a da vey, kulom ana hana hay na ma zəɗa hiya tsoy.

³⁸Ama haya a dafa na, ma mbəɗada zom lelem ana na, a kulom waya ahiya.

³⁹Kwa way way ka sey zom ma mbəsla na ba na, na lelem ana a sar sakay, hərway a da ləvey na, ma tsəray na, na ma mbəsla na.

Luk 6

Yezu a tsey ka mesley

(Mt 12.1-8; Mk 2.23-28)

¹Arka pas ma mesley me tsetsew ana ma kiya tsəfəmey ana andza a tazlaram aha ta ley daw na, gawla ma Yezu hay ma sərbam 'ar ma daw, ma gwahama ta har, ma pəɗam.

²Fariziyen hay daha nekəɗey ma ləvəmatar: “Dagay ka kam tek na ma mewey lakwa me vəley tsəved ta pas ma mesley kakay ana na ka mey?”

³Yezu ma mbəɗatar kava: “Daɗa kuray ka dzanɗama tek ma David me key, ta ndaw aŋga hay andza may ma tsafata na tikay ɗaw?”

⁴Ŋga me fuləkwey a 'Ay ma Bay ma Bəla, me zəmey peŋ ma 'ar kuley, ma vəlatar a ndaw aŋga hay. Peŋ ana na ɗaɗa slam har ma ndaw me zəmey na dakay, sey baba me key kuley, taya dada.”

⁵Arka ŋga ma ləvatar sa: “ŋga na miter me mesley Bəzey ma Ndaw na.”

Yezu a ndeley ndaw ana daha ma ŋgwala har aha

(Mt 12.9-14; Mk 3.1-6)

⁶Ta pas ma mesley ana daha na, ŋga ma fuləkwey a 'ay me ɗuley mey, ma tatəkadata ndaw hay. Ndaw ana daha da huɗa tok na har zəmay ŋga ma mbara ha.

⁷Ndaw me sesəkey Mewey hay, ta Fariziyen hay ma zazərama Yezu, waya aza a ndeley ndaw ta pas ma mesley ɗaw, ma aza ka da ndzafafama bəzay ma guma.

⁸Ama nga na a sərada tek ata me dzeley ana, ma ləvar a ndaw a hana na ma mbara har ana: “Lətsey, sawa a wuzlah ma ndaw hay.” Nga ma sawa me lətsey ta lətsey.

⁹Yezu ma ləvatar: “I tsəhafakwar ekədəy, ta pas ma mesley na, mewey lakwa a vəley tsəved me key haya ha tsukuđu, me key sewed daw? Ma buwey mendzey ma ndaw tsukuđu, ma zədəda ba daw?”

¹⁰Ma zazurata tabiyaha teleview na ma ləvar a ndaw ana: “Mardada har.” Nga me key andza ha, har anga me ndeley.

¹¹A tsatar mevel kambəla, ma tsadama ka 'ar vaw ta na ka tek ana ma da kamar a Yezu ana.

Yezu a weley gawla nga kurow kava tsew ana hay

(Mt 5.1; 10.1-4; Mk 3.13-19)

¹²Da meney ana nga na na hay na, Yezu ma daw a mamba ma da dūlawa mey, ha ma nawa kem da huđa, a dūlar aha mey a Bay ma Bəla.

¹³Me dey me tseđey na, nga ma zəlata gawla nga hay, me weley da huđa kurow kava tsew, na nga ma vəlatar mezəley maslaŋ hay ana:

¹⁴simon na ma pafa mezəley Piyer ana, malam anga na Andrey; Zak ta Zan, Filip, Bartelemi,

¹⁵Matiyew, Tomas, Zak bəzey ma Alfey, Simon, na ma gawla ley ana;

¹⁶Zude bəzey ma Zak, ta Zudas Iskariyot ndaw ma heđəkey ndaw.

Yezu a tetəkadata ndaw hay

(Mt 4.24-25; Mk 3.7-11)

¹⁷Ma hardawa ta ba dzaya na, Yezu me lətsey ka slam ana daha fađada ha, ta gawla nga hay ma kusaya hađadzidzay ta ndaw ma səkway hay ma kusa hiya vam vamma: ndaw ma Zudey hay tabiyaha, ma Zeruzalem hay ta wuraw ma mey ma bəlay mandza Tir ta Sidon.

¹⁸A səmawa na, ma da pafa sləmay ka guma nga na, ma ka ndaladatar dzedzey ta hay. Ndaw ma sam banay ta mesəfrey ma zləba na hay ma ndalam.

¹⁹Ndaw ana tabiyaha ma kusa hiya na na a səpam ma ləmamar, kavəday gədaŋ a bawa da vaw nga, a ndaladata tabiyaha.

Yezu a tatəkadata ndaw hay ka 'ar ma mamba

(Mt 5.1-12)

²⁰Yezu ma tsakafada dey ma nəkafata ka gawla nga hay na, ma ləvatar: “Kuray eđey mbarga na hay na kuray da wuiya zləna, Slala ma Bay'ərlam ma vəla ha ma kwar.

²¹Kuray edey may ma tsafakwar ekədəy ana hay na, kuray da wuiya zləna, ka da rəham. Kuray edey ma tuwam ekədəy ana hay na, kuray da wuiya zləna, ka da səngəram.

²²Ka da ndzam da wuiya, kendzey andza ndaw hay a ngələdamakwar dey kakay, a warzləmakwar ba, a tsadəmakwar, kendzey andza ndaw a sləfa mezəley kwar sakay andza magaray hərway ma Bəzey ma Ndaw na,

²³pas ana ngə na na ka mbafakwar wutsafafa, gərvam, hərway nəkafama, masa kwar da 'ərlam na dūhwa ha dzay. Hərway baba ta na hay na, a kadəmatərawa ndaw sek hay na andza ha atsa.

²⁴Ama kuray ndaw zleley ana hay, tuwam vaw kwar hərway ma mey na, zləley kwar a bədadakwar aha.

²⁵Kuray edey ma rəha hiya ekədəy ana hay na, tuwam vaw kwar, hərway may a da tsafakwar. Kuray edey ma səngəram ekədəy ana hay na, tuwam vaw kwar, hərway ka da ndzam na, andza da 'ay vagay, ka da tuwam.

²⁶Tuwam vaw kwar kendzey andza ndaw hay tabiyaha a ləvam kuray haya ahiya. Akwa na baba ta na hay a kadəmatərawa ta ndaw sek haya kakay ana hay na, andza ha.

Yezu a tsey ka me wudəy ndaw dugwan

(Mt 5.39-47)

²⁷Ama i ləvakwar a kuray edey ma pafəmaya sləmay ana hay na, wudəmata ndaw dugwan a kwar hay, kəmatar hayaha a ndaw ma ngələdamakwar dey kakay ana hay.

²⁸Pəsafəmata mey ka ndaw ma kələfəmakwar 'ar ana hay, dūlafəmata mey ka ndaw ma ngələmakwar bəzay ana hay.

²⁹Ndaw ka kələka marawa ba ka tsakay sləmay na, bədara tsakay nanjar. Ndaw ka təbadaka dawra dek ba na, vələdara ta gabak ana dzay.

³⁰kwa way way a tsəhafaka tek na, vəlar, ndaw ka təbadaka tek edek ba na, ka da tsəha zlay.

³¹Andza tek a kwar ma wudam ndaw hay ka kadəmakwar ana na, kadəmatara a taya na andza ha tey.

³²Hadaw ka wudam na, ndaw ma wudəmakwar ana hay dada na, dāgay ka hutam masa na ka na waray sa waray? Hərway kwa ndaw ma ngəsa na hay tekeđe na, a wudəmata ha ndaw ma wudəmata na hay tey, səngey.

³³Hadaw ka kəmatar hayaha na a ndaw na ma kəmakwar haya ha na hay na, ka hutam masa na ka na waray sa waray? Ndaw ma ngəsa na hay tekeđe na, a kam aha andza ha tey səngey.

³⁴Hadaw ka da dadɛmatar tek na sey a ndaw na kuray ma sɛradama a da madɛmakwar ba na hay na, ka hutam masa na ka na waray sa waray? Kwa ndaw ma ngɛsa na hay tekeɗe na a dadedɛmatar aha tek a ndaw ma ngɛsa na hay tey sengey, ma ka madɛmatara kal kal andza ha.

³⁵Amana wudɛmata ndaw dugwan a kwar hay, kam tek hayna hay, dadedɛmar tek mandzara me dzeley ka da mawa. Arka na ka da ndzafam masa kwar duhwa ha, ka da tɛram na bɛzey ma Bay'ɛrlam tsan da mekekɛle nga ahiya, hɛrway nga na a wudata ndaw me pɛtey har ana hay, ta ndaw seweɗ ana hay dzay.

Ka da kam sariya ka ndaw zlay

(Mt 5.48;7.1-12;15.14;10.24-25; 7.3-5)

³⁶Tɛram ndaw ma wura har ahiya andza Baba kwar ma wurey har ana.

³⁷Ka da kam sariya ka ndaw zlay, aza ka da kafɛmakwar sariya zlay tey. Ka da dzuwam ndaw zlay, aza ka da dzuwɛmakwar zlay tey. Safɛmata yam ka ndaw hay, aza a ka da safɛmakwar yam tey.

³⁸Vɛlam tek, aza a vɛlɛmakwar tey. A da wama na mewey hayna, ma dɛdɛka ha, ma gagɛsa ha, zerre, a da mbɛdadɛmakwar ka mey ma zana kwar ana, hɛrway gwada kwar ma wadɛmatara tek ana na, a da wadɛmakwar na da huɗa tiyatsa.”

³⁹Nga ma tsatsar ta bɛzay ma guma neney ma mala ha ta meley ana satsa: “Ndaw wulaf a slafa me kɛsey ndaw wulaf tsɛla nga dɛw? Tsetsuwe taya na a kuyam a tsɛvay kakay dɛw?”

⁴⁰Bɛzey me tetɛkey na a fɛna miter anɗa dɛw? Bɛzey ana ka tetɛkey tengey tengey na, a da key na andza miter anɗa na.

⁴¹Dagay ka zerɗey guzer da dey ma malam eɗek na ka mey? dugwazl da dey dɛk ana na ka sɛrafa ha tɛnɗa dɛw?

⁴²Dagay ka lɛvar a malam eɗek: malam a dɛw, bada i zɛgadɛkawa guzer ba da dey na tengey? Dugwazl da dey dɛk ana na, ka sɛrafa ha tɛnɗa dɛw? Kah na ka dzeley 'ar kakay zlɛna, kuɗa dugwazl ba da dey dɛk ana dagay, azambay ka nɛkada dey haya hayaha, ma da zɛgadɛrawa guzer da dey ma malam eɗek ana.”

Vɛɗe ma tek hayna, ta na haya kakay ana

(Mt 12.33-37;7.16-21)

⁴³”Dadɛ vɛɗe ma tek hayna a yey bɛzey haya kakay ana kakay. Na haya kakay ana tey na, a yey bɛzey na hayna kakay tey.

⁴⁴Akwa vɛɗe ma tek waray waray na a sɛradama na, ka bɛzey nga na. Dadɛ ndaw ka ngɛley bɛzey ma gudav ba da'ay ndak dɛw? Dadɛ ndaw ka ngɛley viɗe da vɛɗe hwelen dɛw?

⁴⁵Ndaw kokwod aha na, haya nga a bawa na, da mevel anɗa a hana kokwod hana. Ndaw hayakakay ana tey na, tek anɗa haya kakay ana, a bawa na, da mevel anɗa

na hana haya kakay ana tey. Hərway hudfa mey a təkərey na tek na, ma bawa da mevel ana.”

'Ay hay daha tsew

(Mt 7.24-27)

⁴⁶”Dagay ka zələmaya ‘Bay’ərlam, Bay’ərlam’ na, azlakwa ka kəmata tek andza na nga daw me ləvey ana sakay na ka mey?

⁴⁷Mendzey ma ndaw tabiyaha ma sawa ka tsakay daw, ma pam sləmay ka guma daw ana hay na, ma kama andza ha na, i badakwar, ma malada nga na na ta way.

⁴⁸A nəkam na kal kal andza ndaw me zley 'ay, ma zləla kasl ka gasah, ma pərawa bəzay nga na kava, andza yam ma sawa na, papəlay dūhwaha ma vawa, amana ka slafa ma mbəzlada kakay, kavəday ma ka ha haya haya ha.

⁴⁹Ama ndaw ma tsənadama guma daw, me key andza ha kakay tey na, kal kal andza ndaw me key 'ay bah ka dala, mandzara ka zləla bəzay nga na. Andza papəlay ma vawa tsana, nga me mbəzley, me mbəzley ma 'ay ana a da key na hele hele.”

Luk 7

Yezu a ndalada beke ma bay ma sidzew me wey sidzew temere

(Mt 8.5-13; Zɛ 4.46-54)

¹Andza Yezu ma ndəvada guma nga me tsey ba ka slam dey ma səkway na, nga ma fuləkwey a Kafarnawom.

²Bay ma sidzew temere ana daha, beke anga vaw a tsafa, a zawa hədək hədək kədəy. A wudfa beke nga na bəza kakay.

³Andza nga ma tsənada a tsam aha ka Yezu na, nga ma slərafərawa ndaw hay nekədəy, da walaɲ ma ndaw ma fada ma zuif hay, ma kamar amboh a Yezu, ka sawa, ka da buwa beke nga.

⁴Andza ma husəmawa ba ka tsakay ma Yezu na, ndaw a hay ma kamar amboh a Yezu, kwa a mbəkamar bəzay kakay, ma ləvamar: “Akwa tədə na kah ka dzəna,

⁵hərway a wudfa ndaw ma dala lakwa hay bəza kakay, ma ndəradandar 'ay me duley mey la na, nga.”

⁶Andza Yezu a dam aha dzaya, tsoy mazlambar aha Yezu a da husey a 'ay ana na, bay ma sidzew ana me kəley dzam anga hay ka ləvamar: “Bay’ərlam a daw, ka yadərawa vaw zlay, zləna hərway yah da ndaw aha ma kah ka fuləkwey a 'ay daw dzay kakay,

⁷hərway i ma nəka vaw daw na, tsəved a daw ma husaba kasl ka tsakay dek na dakay; ama tsey guma ved asləta tsana, aza gawla ma 'ay daw ana, a da ndeley.

⁸Nəkafa yah ana na ndaw ma waya na daha; yah tey i wey sidzew hay. Kendzey i ləvar a naŋgar: ‘Daw’ na, a daway. I ləvar a na mekelehe: ‘Sawa’ na, a sawa. Arka a beke dāw: ‘Ka tek edey’ na, a ka.”

⁹Andza Yezu ma tsənada andza ha na, a mbafa bəza kakay, me mbədey dey ka ndaw ma kusa hiya ma səpamar bəzay ana hay, ma ləvatar: “I badakwar, kwa da Israyel tekeđe na, i ka ndzefey ndaw me pey 'ar andza nenedey na dakay.”

¹⁰Me mey ta a mbaw na, maslaŋ ana hana hay a da ndzafama beke ana nga zoyzoy.

Yezu a mbəladərawa bəzey ma madakway ana daha da Nayiŋ

(Mt 11.2-6)

¹¹Arka Yezu ma daway a wuraw ana daha a zəlamar Nayiŋ. Gawla nga hay a dawam aha dzaya ta ndaw ma kusa hiya haɗaɗzidzay.

¹²Andza Yezu a husey aha ka mezləŋgərey me mey ma zled ma wuraw ana na, a zəgam aha vagay a tsəvay. Bəzey malay aha ma madakway ana daha. Ndaw ma wuraw ana hay ma kusaya haɗaɗzidzay a kəsadama ha ŋgwas ana.

¹³Andza Bay’ərlam Yezu ma nəkada maya ma vagay ana a tuway aha na, a kar da vaw kambəlaɓa. Nga ma ləvar: “Ka tuway sazlay.”

¹⁴Nga ma gurey, ma ləmar a tek me zəgey vagay ana, ndaw me zəgey vagay ana hay ma lətsadama aha. Arka Yezu me ləvey: “Bəzey gawla dēy, i ma ləvaka, pərkey.”

¹⁵Arka vagay a hana me ndzey ta bəzay nga, ma zlar me tsey guma. Arka Yezu ma madara təŋga a maya nga na.

¹⁶Tobiya ta ha ma wasam, arka ma səmbərama Bay ma Bəla ta me ləvey aha: “Ndaw sek dūhwa ha ka lətsawa ba da walaŋ a lakwa. Bay ma Bəla ka sawa ba, ma da nəkəraɓa dey a səkway nga.”

¹⁷Guma a hana ma tsam ka Yezu ana na, me pey mey da dala ma Zudey, ha me tsey a diya ma dala sa na hay.

Zaŋ-Batist a slərawa gawla nga hay ka slam ma Yezu

¹⁸Gawla ma Zaŋ hay ma təkəradəmara tek ma Yezu me key ana hay a miter ata. Arka nga ma zəlawa gawla nga hay tsew.

¹⁹Nga ma sləradata ka slam ma Bay’ərlam Yezu, ka da tsəhafəmərawa: “Kah na ‘Ndaw ma sawa’ na tsukuɗu dakay na la ka hutam mekelehe dāw?”

²⁰Andza ma husam ba ka tsakay ma Yezu na, ndaw a hana hay ma ləvamar: “Zaŋ Batist a sləradandərawa ka tsakay dek na ma da tsəhafaka ‘Kah na Ndaw ma sawa’ tsukuɗu, dakay na la ka hutam mekelehe dāw?”

²¹Da har ana na, Yezu me ndeley ndaw dzedzey ana hay, ta ndaw ma tɔra na hay haɗaɗzidzay, me bɔley fakalaw hay da vaw ma ndaw hay, ma wuradatara dey ma ndaw wulaf ana hay haɗaɗzidzay.

²²Arka ɲga ma mbɔɗatar kava a maslaɲ ma Zaɲ ana hay tok: “Dawam ɓaɗɓara a Zaɲ tek a kwar ma nɛkadama, ta na ma tsɛnadama na hay: wulaf hay a nɛkadama dey ka dɔba, ndaw vɔdal ana hay a halam tseriye, malawa hay ma bazlɔma hiya ba, mandak hay a tsɛnadama slɔmay, ndaw ma mɔtsa na hay a mbɔlɔmawa. A tɔlɛkadɔmatara ha mey ta Mey Hayna Wayna a ndaw mbarga na hay,

²³arka ndaw na guma ɗaw ka tɔɗaɗaɗa ta dɔba kakay ana na, ɲga da wuiya.”

Tek ma Yezu me dzeley ka Zaɲ Batist

(Mt 11.7-11)

²⁴Andza maslaɲ ma Zaɲ hay ma dam tek ata na, Yezu ma tsatar ka Zaɲ a ndaw hay ma kusa hiya: “Dagay ka dam ka da nɛkɔmawa da palah ana na ka mey? Ka zeleɲ ana, ɲga na memed ma ɓɔlada na ɗaw?

²⁵Azlakwa ka da nɛkɔmawa na ka mey tok? Ka ndaw ma kɔla zana mambay ana ka vaw ana ɗaw? Ama ndaw na ta zana mambay ana hay ka vaw ana, ma ndza hiya da wuiya na hay na, taya da 'ay ma bay hay seɲgey.

²⁶Azlakwa ka da nɛkɔmawa na ka mey tok? Ka ndaw sek ɗaw? Ayaw i ɓadakwar, ka fɛna ndaw sek ba sa.

²⁷ɲga na ndaw aɲga na me windey ma lɔvafa: nɛkafa, i slɔraɓa maslaɲ a ɗaw ka mey ɗek, a da lɔmaka tsɔved.

²⁸I ɓadakwar, ndaw da walaɲ ma ndaw ɲgwas ma yɔmatɔrawa na hay na, kwa ndaw aslɔta ma fɛna Zaɲ na dakay. Ama tok na, ndaw bɔza ha da Slala ma Bay'ɔrlamna, a fɛna Zaɲ sa.

Me ɲgɔley mandza Zaɲ ta Yezu

(Mt 11.16-19)

²⁹Ndaw ma sɛkway hay tabiyaha a pafama ha slɔmay, kwa ndaw me tsekeley dzaɲgal hay tekeɗe na ka sɔrafama ba ka dzerey ma Bay ma Bay ma Bɔla, ha ma dzuhɔɓam a medzuhɔbey ma Zaɲ.

³⁰Ama Fariziyey hay ta ndaw me sesɔkey Mewey hay na, a wuɗam ma tsɛnar slɔmay a tek ma Bay ma Bɔla me wuɗey me key hɔrway ta na kakay, arka na ka wuɗam medzuhɔbey ma Zaɲ kakay.

³¹I da maladata ndaw ma bɔla neney hay na ta mey? A da malam na ta mey?

³²Ma maladata na na ta bɔza hay ma ndza hiya ka dala ma wasa. A zɔlam vaw ka 'ar vaw ta na hay, ta me lɔvey aha: “La kafam fagwam ba, amana ka wuɗam me gɔrvey kava kakay. La ka kɔlɔmaɓa walay vagay ba, amana, ka wuɗam ma tuway kakay.”

³³Akwa, andza Zan Baptist ma sawa na, a zəmey peŋ kakay, a sey zom kakay. Ka ləvam ŋga na: 'ar a mbədar.'

³⁴Bəzey ma Ndaw ma sawa, ŋga na, a zəmey tek, a sey zom, ka ləvafama ma hwod aha, a sey zom kambəlaɓa, dzam ma ndaw me tsekeley dzaŋgal hay ta ndaw ma ŋgəsa na hay.

³⁵Amana ma sərə 'ar a da sərədama dzerey aha na, da wawa ŋga hay tabiyaha."

Yezu da 'ay Simon ndaw Fariziyen

³⁶Ndaw Fariziyen ana daha, ma wuna Yezu a 'ay ŋga ma da zəmawa tek. Ŋga me fuləkwey a 'ay ndaw Fariziyen ana hana. Arka ma ndzam ka slam me zəmey tek.

³⁷Ŋgwas ana daha da wuraw ana ma ŋgəsa ha; ŋga ma tsənada waya Yezu a zəmey aha tek da 'ay ndaw Fariziyen ana daha na. Ŋga ma zəgawa kwalaba mambay aha ta wurdey aha,

³⁸ŋga me ndzey ta dəba ma Yezu ka slam sek aŋga, ta matuway aha, ma pərədara sek ma Yezu ta yam dey; ma takadadara ta mbez 'ar aŋga, ma surma sek aŋga na, ma watsafata wurdey.

³⁹Andza ŋga ma nəkada andza ha na, ndaw Fariziyen a hana ma wunəraɓa Yezu ana, me ləvey ka 'ar vaw ŋga na: "Kendzey, ndaw a nenedy na ndaw sek na, akwatay ka sərəda ba, ŋgwas a nenedy ma ləmar ana na ma ka ha na teŋgey, ma ŋgəsa ha "

⁴⁰Yezu ma zlar me ləvey: "Simon, guma daw daha, ma da tsaka." Simon ma mbədar kava: "Tsərawa kwa, miter."

⁴¹"Ndaw ana daha na sumkwo ŋga da har ma ndaw hay daha tsew. Naŋgar na gabal temere zlam. Naŋgar tey na gabal kokurow zlam.

⁴²Andza tek a rafata ma wurəka dakay na, ŋga ma mbəkadatarata gwedere na tsetsuwe ta hiya. Da walaŋ ata na tsew ana na ma da wuda doh na, ndaw waray?."

⁴³simon ma mbədar kava: "Andza kafaya na, ndaw na ma kar hahaya ta gwedere hadadzidzay ana." Yezu ma ləvar: "Kah ka dzalərawa ba kassla."

⁴⁴Ŋga pəla dey ka ŋgwas a hana na, ma ləvar a Simon: "Ka nəkada ŋgwas a nenedy kakay daw? I ma fuləkwawa 'ay dek na, kah ka pərədaya sek kakay, ama ŋga na, ŋga ka pərədaya sek a daw hay ba ta yam dey ŋga, ma takadata ta mbez 'ar aŋga.

⁴⁵Kah ka surmaya kakay, ama ŋga na zla ma fuləkwawa ŋga na, ka gərəda ma surma sek a daw kakay.

⁴⁶Kah ka mbədəfaya mal me zey hayna ka 'ar a daw kakay, ama ŋga na ka mbədəfaya wurdey ba, ka sek a daw hay.

⁴⁷Hadaw i badaka dərka na na, meŋgəsey ŋga hay hadadzidzay ana, ka safəmata yam ba, kavəday ma mey na, ŋga ka bada ma wuda vaw ba hadadzidzay. Ama

ndaw ana nga na ma safama yam nekədey ana na, a bada ma wuda vaw na nekədey dada tey.”

⁴⁸Nga ma ləvar a ngwas ana tok: “Meŋgəsey dek hay ma sa yam ahiya ba.”

⁴⁹Ndaw na taya ma zəmam tek dzaya na hay, ma ləvam ka 'ar vaw ta na: “Neney na ndaw mey? Ha me husey kasl ka me sey yam ka meŋgəsey hay ana na?”

⁵⁰Yezu ma ləvar a ngwas ana hana tok: “Me pey 'ar edek ka buwaka ba, daway da zoy.”

Luk 8

Dgwas ma səpamar bəzay a Yezu ana hay

¹Arka a dəba na na, Yezu me tezlerey ta wuraw duhwa na hay ta na bəza na hay, a tələkey mey, a bada Mey Hayna Wayna ma Slala ma Bay'ərlam. Taya andza gawla nga kurow kava tsew ana hay.

²Taya andza ngwas ana hay daha satsa. Na nga na ma bəlafata fakalaw hay ba da 'ar, ta ma ndaladata dzedzey ta na hay: Mariya na ma ləvam ma Magədala na, na fakalaw hay tsəla ma bəmawa da 'ar aŋga na.

³Zane ngwas ma Kuza bəzey ma mey ver ma bay Erod, Suzan ta sa ma ngwas ana sa na hay ma dzənəmata ta zleley ta na hay.

Bəzay ma guma ma mala ha ta ndaw me sləkey

(Mt 13.1-9; Mk 4.1-9)

⁴Andza ndaw hay haɗadzidzay ma kusəmawa, arka da wuraw hay tabiyaha ma səmawa ka tsakay nga na, nga ma tsey ta bəzay ma guma ma mala ha ta meley ana.

⁵”Ndaw me sləkey ma bawa da 'ay nga ma da sləkey. Andza a sləkey aha na, haləfaw ma kuyafa ka tsakay tsəved, ndaw hay ma halam ka 'arra, diyen hay ma ndama ba tabiyaha.

⁶Sa ma haləfaw ana ma kuyafa ka sek pəray, ma pətsawa, amana me ngweley təŋga, hərway slam ana ma yəmaha kakay.

⁷Sa ma haləfaw ma kuyafa 'ay ndak, ma pətsawa ka vaw na, ndak ma margada ba.

⁸Sa ma haləfaw ana ma kuyafa ka dala hayna tok, ma pətsawa, me gəley, me nəhey kava temere.” Arka na Yezu me tələkey mey: “Ndaw ana sləmay nga daha na, ka dzəkey sləmay na, ka tsənada!”

Dagay, Yezu a tsey guma a maladata ta meley na ka mey?

(Mt 13.10-13; Mk 4.10-12)

⁹Gawla nga hay ma tsəhafama waya dagay bəzay ma guma neney ana na, ka ləva na təngey?

¹⁰Nga ma ləvatar: “Tek na ma kəzla na hay, na ma Slala ma Bay'ərlam na, ma kwar na, ma vəla ha ma kuray ka sərādama. Ama a sa ma ndaw sana hay na, a maladəmatara ta tek hay, ma taya ka nəkam dey mandzara ka nəkadama, taya ka dzəkam sləmay mandza ka tsənadama.

Ma wendzeley ma guma ma mala ha ta meley ana ma ndaw me sləkey

(Mt 13.18-23; Mk 4.13-20)

¹¹Nəkafama bəzay ma guma neneý ma mala ha ta me ley ana, ka ləva na: haləfaw na: guma ma Bay ma Bəla.

¹²Na ma kuyam ka tsəved ana hay na, ndaw na ma tsənada na hay, amana Setene a sawa a badərawa guma na ba da mevel ata, a wesey na, a da pam 'ar na, tsefe a da buwəmata ba.

¹³Na ka sek pəray ana na, ndaw ma təbama guma na ta wuiya ha, andza ma tsənadama ba tsa na, amana, ka pey slasləlay kakay. Da mendzey nekədey na a pam 'ar, amana, da har ma pafəmata wuiya na, a mbəkadama.

¹⁴Na ma kuyam 'ay ndak ana na, andza ndaw ma tsənadama na, ama tok na, viya ta me dzeley 'ar ka zleley, ta tek me sey ma mendzey ma bəla neneý hay na, ma margadata ka tsakay tsəved na, tsoy a slafa me nəhey sakay.

¹⁵Na ma kuyam ka dala hayna na, na nga na ndaw ma tsənadama guma na ta mevel hayna, dzerey ana, ma təbama ka mevel ata, ma wafama vaw, hərway ka mətsatar har kakay, arka na a yam kava hərway ma matanduroŋ ata.”

Bəzay ma guma ma lalam

(Mk 4.21-25)

¹⁶”Dada ndaw ka key waw ka lalam, ma da hwarkwafa 'uwaŋ kava, dakay na ma da pada a bəzay ma arŋgawa kakay seŋgey; ama a padama na tsaŋ ka slam me luwey lalam, hərway aza ndaw me fuləkwey a 'ay ana hay, ka nəkadama dey.

¹⁷Hərway tek na ma kəzla na hay tabiya ha na, a da nəkam. Tek na ka tsəney zlay ana hay na a da səram, a da bey vaw ta wuzla rəpas.

¹⁸Wam daw ka vaw tok, kendzey andza ka dzəkam aha sləmay na. Hərway tek ma ndaw ana daha na, a da vəlamar adiya. Ma ndaw ana dakay tey na, kwa na nga me dzeley ma nga ketekudey daha na na, a da təbadəmara ba.”

Ndaw ma vedf 'ay ma Yezu dərre na hay

(Mt 12.46-50; Mk 3.31-35)

¹⁹Maya ma Yezu, ta malam aŋga hay akwa, a satar me husey ka tsakay nga. Amana a slafama me husey kakay, kavəday ma ndaw ma kusa hiya na.

²⁰Ma badəmara waya: “May dək, ta malam edək hay taya da bəla, a tsəhəmaka.”

²¹Nga ma mbədatar kava: “May daw ta malam a daw hay na, ndaw na ma dzəkam sləmay ka guma ma Bay ma Bəla, ma kama andza ha na hay.”

Yezu a watar 'ar a memed ta bəlay

(Mt 8.18; 23-27; Mk 4.35-41)

²²Arka pas aslɛta na, Yezu ma tsɛlam a kombiwal andza gawla ŋga hay. Ŋga ma lɛvatar: “Tasakwa a diya ma dɛkal naŋgar.” Taya ma tazlaram ta wuzlah ma bəlay ana.

²³Andza a tazlaram aha na, Yezu me nerey tɛŋga. Vavəray ma lɛtsawa, ma tsada dɛŋgwala ta bəlay, kombiwal ata a rəhey aha ta yam. A kafata na ka zɛdam tsoy.

²⁴Gawla ŋga hay ma gurafama, ma parkadama, ma lɛvamar: “Miter! Miter! la da zɛdakwa.” Yezu me pərkey, ma babətsafata ka vavəray ana ta yam; arka memed me rey ba dɛdek, kwa tek me bəley dasakay.

²⁵Arka Yezu ma lɛvatar: “Me pey 'ar a kwar ana na, ŋga da may? Da zluwer ata na hana na ma katar ana na, taya ma rɛzla hiya ta wuiya. Ha taya ma lɛvam ka 'ar vaw ta na hay: “Dagay ŋga na na way, ha ŋga ma watar 'ar a memed ta yam ana, ma tsənamar sləmay na na?”

Yezu a ndeley ndaw ana daha ta fakalaw aha da 'ar

(Mt 8.28-34; Mk 5.1-20)

²⁶Taya ma husam a dala ma Zerzezeniyen hay soŋ soŋ ta Galiley.

²⁷Andza a hardəmawa ha ka dala na, ndaw ana daha da wuraw ana, fakalaw hay da 'ar aŋga, ma sawa ka tsakay ŋga. Ka key mevey hadadzidzay a pey aha zana ka vaw sakay, ma na ha da 'ay sakay. Amana, ma na ha da tsəvay ma vagay hay.

²⁸Andza ŋga ma nəkada Yezu ba na, ŋga me kəley a həvam aŋga, ta me wudey aha ta magala ha: “Ka wudafaya mey, Yezu Bəzey ma Bay ma Bəla tsan da mekekəle ŋga na? I kaka amboh, ka da sadaya banay zlay.”

²⁹Akwa Yezu a war 'ar fakalaw ana na, ka bawa ba da vaw ma ndaw ana. Hərway ma mey na, a key dey hadadzidzay ka zlar ba na, a daradama aha ta megesele ta tsalalaw ma ka ndzey da mbaw, amana a darətsadata ba. Fakalaw ana da vaw ŋga na na, sey a dahəda na a slam palah aha.

³⁰Yezu ma tsəhafa: “Dagay mezəley dɛk na, mey?.” Ŋga me mbədey kava: “Wermed wermed.” Hərway fakalaw hay hadadzidzay ka fuləkwam ba a vaw ŋga.

³¹Arka ma kamar amboh a Yezu, ma ka da harata a baban tsəvay zlay.

³²Azlakwa ka slam ana na, gaduru hay hadadzidzay a pədam aha zəmay ka dɛy mamba. Fakalaw ana hana hay ma kamar amboh a Yezu, ma ka vɛlatar tsəved me fuləkwey a vaw ma gaduru a hay. Arka ŋga ma vɛlatar tsəved.

³³Fakalaw ana a hay ma bəmawa da vaw ma ndaw aha na ma fuləkwam a gaduru hay. Welde ma gaduru ana hana hay ma tsəmawa dɛy zla da dɛy mamba a hana a bəlay, ma mətsam tabiyaha.

³⁴Andza ndaw me tsukurey ana hay ma nəkadama tek a neney ana me key ana na, ma hwam ta vaw ta, ma dam ma badama da wuraw dūhwa na ta na bəza na hay.

³⁵Ndaw hay ma səmawa ma da tsənaba gwaray ma tek ana hana na me key ana. Taya ma husam ka tsakay ma Yezu, ma ndzafama ndaw ana hana na, fakalaw hay hadadzidzay ma bəmawa da vaw ŋga na, ma ndzaha ka slam sek ma Yezu, ta zana ha ka vaw, tsoy a sərada 'ar ka dəba. Taya na ma wasam ka vaw.

³⁶Ndaw na tek ana me key ma dey ta na hay, ma təkəradəmatara a sa ma ndaw hay, andza na ma ndaladama ndaw ana hana na ta fakalaw da 'ar ana na, tengey tengey?

³⁷Arka ndaw ma dala ma Zerzezeniyey hay tabiyaha ma ləvamar a Yezu, ma ka daw ba da dala ta, hərway a katar zluwer kambəlaɓa. Ŋga me tsəley a kombiwal na, ma mawa tənɣa ta dəba.

³⁸Ndaw a hana ma badəmərawa fakalaw hay da vaw ŋga na, ma kar amboh a Yezu ma tsəhafa, a wudɛy ma səpar bəzay. Amana Yezu ma mbəɗar mey ma ləvar:

³⁹”Mey a mbaw, da badatara a ndaw ma 'ay dɛk hay, tek ma Bay ma Bəla a neney ma kaka tabiyaha na.” Ndaw ana, ma daway, ma tələkada mey tabiyaha da wuraw ta tek ma Yezu ana hana ma kərawa ana.

Yezu ma ndalada ŋgwas ana daha, ma mbəladərawa dem ma Zayros

(Mt 9.18-26; Mk 5.21-43)

⁴⁰Andza ma mawa ŋga na, ndaw ma kusa hiya na hay ma ŋgəlama har tsew tsew, hərway ma ndza hiya a hutama ha tobiya ta ha.

⁴¹Arka tsana ndaw ana daha a zəlamar Zayros; ŋga bay ma 'ay me duley mey. Me kəley a həvam ma Yezu, ma kar amboh ma ka daway 'ay ŋga,

⁴²hərway dem aŋga daha malay aha, mevey ŋga a key kurow kava tsew, a bərzley aha. Andza Yezu a daway aha na, ndaw hay a ŋgadətsama ta sləna ta sləna.

⁴³Ka slam na na, ŋgwas ana daha dzedzey aha. A guwawa mambaz, ka key mevey kurow kava tsew; ŋga ma gusəfada zleley ŋga tabiyaha da 'ay ndaw ma sidem hay, amana kwa ndaw asləta ka slafa ma ndalada kakay.

⁴⁴Ŋga ma gurafa ta dəba, ma ləmar a mey ma zana ma Yezu. Arka deŋe ka slam aŋga na hana tsana, mambaz aŋga na hana me rey ba.

⁴⁵Yezu me tsəhey: “Dagay ndaw ana ma ləmaya na na way?” Andza kwa way way a mbəɗey aha mey ka vaw ŋga na, Piyer me ləvey: “Miter, ma ŋgadətsaka, ma dahəɗaka na ndaw hay.”

⁴⁶Ama Yezu me ləvey: “Ndaw ka ləmaya ba; i ka sərafa ba gədaŋ ka bawa ba da vaw daw.”

⁴⁷Andza ηgwas ana ma nekada a slafa ma kezlada sakay na, ma sawa ta me wesey aha, me kaley ka slam sek anga; ma bada ka slam dey ma sekway tabiyaha dagay a da lomar na, ma veday ma mey, arka dagay a da ndeley deje ka slam ana tsa na tengey.

⁴⁸Arka nga ma lavar: “Dem a daw, me pey 'ar edek ka buwaka ba, daway da zoy.”

⁴⁹Andza a tsey aha guma mba na, ndaw ma sawa da 'ay bay ma 'ay me duley mey ana hana na, me levey: “Dem edek ana ka motsey tsoy. Ka yada vaw ta Miter ana sazlay.”

⁵⁰Ama Yezu ma tsanada na, ma lavar a Zayros: “Ka wesey zlay; pey 'ar tsana, aza a buwama.”

⁵¹Andza nga me husey a 'ay ana na, me ηgaley ka fulakwey na sey Piyer, Zan ta Zak, ka zegawa baba ta maya ma wawa na.

⁵²Tobiyaha a tuwam aha ta sesermey aha herway ma dem ana. Yezu me levey: “Ka tuwam zlay; ma motsa ha kakay, ma nara ha.”

⁵³Arka na ma sangorafama dela da 'ar, herway a seradama dey ta kava ma motsa ha tanga.

⁵⁴Ama nga na ma zega da har ana, ma zela, ma lavar: “Dem adaw, perkey!..”

⁵⁵Mesafrey nga ma mawa, arka deje ka slam ana tsana, nga me lotsey. Arka Yezu ma lavatar ka velamar tek me zomey.

⁵⁶A rezlata baba na ta maya na kambelaba. Yezu ma lavatar ka da badama tek a neney me key ana a ndaw zlay.

Luk 9

Yezu a sleradata gawla nga kurow kava tsew ana hay

(Mt 10.1-9,11-14; Mk 6.6-13)

¹Andza Yezu ma tsahadatarar 'ar ta gawla nga kurow kava tsew ana hay na, ma velatar gedaj ta maram ka fakalaw hay tabiyaha, ta ma ndaladata ndaw dzedzey ana hay.

²Nga ma sleradata ma telokada mey ta Slala ma Bay'erlam, ta ma ndaladata ndaw hay.

³Arka ma lavatar: “Ka dam aha ka tsaved na ka da hlam tek a har zlay, kwa tapay, kwa gabal, kwa tek me zomey, kwa sumkwo zlay, ka da dam ta zana tsew da har zlay.

⁴Ka fulakwam a 'ay waray waray na, ndzam da huda ha ka ma da daw kwar.

⁵Kendzey ka ngələmakwar da wuraw ana kakay na, ka da bəma ha tek a kwar da wuraw ana na, bazləmama burhway ma wuraw ana ba ka sek a kwar, ma aza ka da təratar seydewe ma malay ta ha.”

⁶Taya ma dawam tok, ma halam ka wuraw ka wuraw, a tələkadama mey ta Mey Hayna Wayna, a ndalam ndaw hay ka waray ka waray.

Erod ta Yezu

(Mt 14.1-2; Mk 6.14-16)

⁷Andza bay Erod ma tsənada tek a neney hay na, a rəzla kambələba. Hərway sa ma ndaw hay a ləvam waya Zaŋ Batist ka mbələwa ba da walaŋ ma ndaw ma mətəsa na hay.

⁸Sa na hay waya Elyi ma bawa. Sa na hay tey na waya ndaw asləta da walaŋ ma ndaw sek zlezle na hay ma mbələwa.

⁹Erod me ləvey: “Zaŋ na, yah ana ta 'ar a daw ana, ma rətsadara 'ar. Ama dagay neney ana na ndaw waray sa waray? Na i ma tsənada a tsam aha a key tek hay andza neney ana hay na?” Arka nga me səpey a wudəy ka nəkada Yezu.

Yezu a rəhata ndaw hay gabal zlam

(Mt 14.13-21; Mk 6.30-44)

¹⁰Andza ma mawa ta ba na, maslaŋ ma Yezu hay ma təkəradəmara tek ata ma kəmawa na hay tabiyaha. Nga ma ngələta gədzah ta tsakay ma wuraw ana daha a zəlamar Betəsayda.

¹¹Andza taya ma sərafama ba na, ndaw ma kusa na hay ma səpama, Yezu ma ngələta, nga ma tsatar ka Slala ma Bay'ərlam, nga ma ndaladata ndaw dzedzey ana hay, na ma wudəam me ndeley ana hay.

¹²Ama andza pas a kəley aha na, gawla nga kurow kava tsew ana hay ma gurafama, ma ləvamar: “Mbəkadata ndaw ana ma kusa na hay ka dawam ka da nam da wuraw dūhwa na hay ta wuraw a neney bəza na ka tsakay ana hay, ka da səpam tek mezəmey, hərway ka sləna na, lakwa da slam palah aha səŋgey.”

¹³Ama nga ma ləvatar: “Kuray ana, vələmatar tek me zəmey ana kwa!” Arka taya ma ləvam: “A rafandar ka sləna daha na, a fəna peŋ zlam ta kələf tsew kakay. Ngama la na ma dawam ta 'ar ala na, ma da hadəkawa tek me zəmey a səkway a neney ana tabiyaha far.”

¹⁴A key ka slam ana na ndaw gabal zlam. Nga ma ləvatar a gawla nga hay: “Ndzadəmata ndaw ana hay dzo dzo, ndaw kokurow zlam, kokurow zlam.”

¹⁵Taya ma kama andza ha na, ma ndzadəmata tabiyaha.

¹⁶Yezu ma həlata peŋ a hana hay zlam ana, ta kələf hay tsew ana, ma tsakafa da dey a 'ərlam, ma pəsafa mey, ma tsada, ma vələdatara a gawla nga hay, ma ka vələdəmatara a ndaw ma kusa na hay.

17Taya ma zəmam, ha ma rəham tobiya ta ha. Ma tsakalama sa na ma zawa na na, me rəhey tsakarak kurow kava tsew.

Piyer a bada waya Yezu na Ndaw ma vahara 'ar ana

(Mt 16.13-21; Mk 8.27-31)

18Arka andza a duley aha mey gədzah kədey na, gawla nga hay taya ka tsakay nga. Arka nga ma tsəhafata: “Dagay ndaw hay a ləvafəmaya waya, dagay yah ana na way?”

19Taya ma mbədamar kava: “Waya kah na Zaŋ Batist, sa na hay waya kah na Elyi, ndaw sa na hay sa tey, waya kah na ndaw asləta da walaŋ ma ndaw sek zlezle na hay ma mbəlawawa.”

20Nga ma ləvatar: “Ama ekədey kuray tey na, ka ləvafəmaya yah ana na way?” Piyer ma mbədar kava, ma ləvar: “Kah na Kriste ma Bay ma Bəla.”

21Arka nga na, ta me bebətsey aha na, ma ləvatar dāda ka da tsam a ndaw zlay.

22Nga ma wandzaladatar: “Hayna Bəzey ma Ndaw ka key tsetseh ba haɗadzidzay dagay, ndaw ma səka na hay, baba duhwa na me key kuley ana hay, ta ndaw me sesəkey Mewey hay, a da kələdama, a dafa na ka kəɗama vagay aha, arka da meney ma makar ana na, a da mbəlawawa.”

Dagay ma səpar bəzay a Yezu na, təngey

(Mt 16.24-28; Mk 8.34-9.1)

23Arka Yezu ma ləvatar tobiya ta ha: “Haɗaw ndaw ana a wudey ma səpaya bəzay na, ka mbədar mey ba a bay 'ar ma vaw nga na, ka zəga tuwaw aŋga ma gazlələha na ka pas ka pas na, ka səpaya.”

24Akwa haɗaw ndaw me wudey ma wafa vaw ka mendzey nga na, a da zəɗada. Ama ndaw ma zəɗada mendzey nga kavəday daw na, a da buwama.

25A da nafar a ndaw ana na mey, kendzey ka vələdəmara bəla tabiyaha, haɗaw a haɗəka ta mesəfrey nga, ma da zəɗada bay 'ar va vaw nga na na?

26Haɗaw kendzey ndaw a kadaya hwaray ta yah, dakay ta guma daw na, Bəzey ma Ndaw a da kada hwaray tey andza a da sawa da maram aŋga, da maram ma Baba nga ta madurlam aŋga kokwad ana hay na.

27I baɗakwar dərka na, da walaŋ ma ndaw a nenedy hay ka sləna na hay na, a da mətsam aha mandzara ka nəkadama Slala ma Bay'ərlam kakay.”

Yezu ma bada maram nga ka 'ar ma mamba

(Mt 17.1-8; Mk 9.2-8)

28Arka me key meney tsakar a dəba ma guma nga nenedy hay na, Yezu me tsəley a 'ar ma mamba ma da dūlawawa mey. Nga me ngəley ka bəzay na: Piyer, Zaŋ ta Zak.

29Andza Yezu a duley aha mey na, mey dey nga me mbədey pəla, a wezley dey. Zana nga me tərey babara ha teyye.

30A da sɛrafama na, a tsam aha guma ta ndaw ana hay daha tsew, andza Moyiz ta Elyi.

31A bɛmawa na da maram. A tsam na, ka ma da daw ɲga ma da ndaslada da Zeruzalem ana.

32Piyer ta mandala ɲga hay ma nara hiya kad' kad. Ama me pɛrkey ta na, ma nɛkadama maram ma Yezu ta ndaw hay tsew, ma lɛtsa hiya ka tsakay ɲga na hay.

33Arka andza ndaw a hana hay ma dawam tek ata na, Piyer ma lɛvar a Yezu: "Miter, lakwa ka ndzakwa ka slɛna na, hayaha sɛɲgey, ɲgarakwa gwadzavok hay makar, aslɛta a kah, aslɛta a Moyiz kaw a Elyi." A sɛrada ɲga ka lɛvey tɛɲgey sakay.

34Andza a tsey aha guma neney mba na, pazlay ma hardawa, ma sahɛtata. Zluwer ma katar andza pazlay a sahɛtata ha na.

35Arka vɛdɛ ma dɛy ma tsɛnawa da pazlay a hana me lɛvey: "Neney na Bɛzey dɛw, na i ma gadɛma na, tsɛnamar slɛmay!"

36Andza ma vɛdɛ ma dɛy ma tsɛnawa ba na, ma zawa na, Yezu aslɛta makɛraɲga. Gawla ɲga hay na ma ndzam tek a ta tete, kwa ka badama tek ata, na ma nɛkadɛmɛrawa na a ndaw kakay da har ana ɲga na na,

Yezu a ndeley wawa na daha ta fakalaw aha da 'ar

(Mt 17.14-18; Mk 9.14-27)

37Andza ma medew ana a hɛrdɛmawa ha da mamba na, ndaw ma kusa hiya hadɛdzidzay ma dawam 'ar ka tsakay ma Yezu ma da zlam 'ar.

38Arka ndaw aslɛta da walaɲ ma ndaw ana ma kusa na hay, me wudey: "Miter i kaka amboh, nɛkafɛrawa dey ka bɛzey dɛw a neney tey! Hɛrway wawa dɛw ana ɲga aslɛta!"

39Fakalaw ana ka zlar ba na, da mey aslɛta tsa na, a wudey, a gutsey ma gɛdaɲ ha ma hwaslɛpay po po da mey. A da bey na ta ger aha, a da mbɛkada na ka talɛkwada tsoy.

40I ma katar amboh a gawla dɛk hay, ma ka harama na, amana ka slafama kakay."

41Yezu na me mbɛdɛy kava, me lɛvey: "Kuray ndaw a neney ekɛdɛy ana hay me pey 'ar ka Bay'ɛrlam kakay ana hay ɲgey! A zariyawa me ndzey ta kuray na hadzɛgay saɲgay? I da bɛsakwar na kasl ka waray? Hadɛrawa wawa dɛk ana ka slɛna."

42Andza ma husawa ma wawa na na, fakalaw ana ma tɛdada wawa na ka dala, ma gutsada guts guts. Ama Yezu na ma babɛtsafa ka fakalaw ana, ma ndalada wawa na, ma vɛladara a baba na.

43Duhwa ma gədaŋ ma Bay ma Bəla ana me key ana na, a gagətsata ndaw hay kambəlaɓa.

Yezu a bada ma da key tsetseh aŋga, dey metsetsew ana

(Mt 17.22-23; Mk 9.30-32)

Andza tek aŋga hana me key ana a gagətsata ha ndaw hay mba na, Yezu ma ləvatar a gawla ŋga hay:

44”Dzəkam sləmay haya hayaha, ka guma daw edey i ma da tsakwar ana: a da mbəkafama har ka Bəzey ma ndaw a har ma ndaw hay.”

45Amana, a tsənadama bəzay ma guma na kakay: ka vəday bəzay ma guma na na, ma sahəta ha, ma ka tsənadama a bey mey zlay; arka na a wasam ma tsəhafama bəzay ma guma na.

Dagay dūhwaha na way?

(Mt 18.1-5; Mk 9.33-37)

46Guma asləta ma satərawa a 'ar, me tsəhey waya dāgay dūhwa ha da walaŋ ata na na way?

47Yezu na ma sərada bəzay ma guma ta na ma tsəham ana, me zəgey bəzey bəza ha, ma ndzada kərəh ka tsakay ŋga.

48Ŋga ma ləvatar: “Ndaw ma ŋgəla wawa dey da mezəley daw na, a ŋgəley na yah ana. Ndaw me ŋgəley yah ana ta 'ar a daw ana, a ŋgəley na Ndaw ma sləradiyawa na. Hərway ndaw ma tərada vaw ŋga bəza ha da walaŋ a kwar tabiyaha na, dūhwa ha na ŋga tok.”

Ndaw dugwan a kwar kakay na ndaw a kwar

(Mk 9.38-41)

49Zaŋ ma zlar ma ləvar: “Miter, la ma nəkadama ndaw ana daha a bəley aha fakalaw hay ta mezəley dek, la wudam ma təkama ba zləna, a səpaka ha bezay ta lakwa kakay seŋgey.”

50Ama Yezu me ləvey: “Ka da təkama zlay, hərway ndaw dugwan a kwar kakay na, ndaw a kwar.”

Ndaw ma Samari hay a wudam ma ŋgələma Yezu kakay

51Arka har ana ma husawa ma da zəgama ba ka bəla neney na, Yezu me sey mevel me zəgey tsəved ma daway 'ar a Zeruzalem.

52Ŋga me kuyey maslaŋ aŋga hay ka mey, taya ma dawam, ma husam a wuraw ma Samariteŋ hay, ma da ləmada ma sawa ma Yezu.

53Ama a wudam ma ŋgələma kakay zləna, hərway ma mey na, a da daway 'ar a Zeruzalem.

⁵⁴Ma nəkadama tek a neneƷ me key ana na, gawla ŋga hay andza Zak ta Zaŋ ma ləvam: “Bay'ərlam, a saka na la ka ləvam waw ka hardawa da 'ərlam ka təbata ba daw?”

⁵⁵Ama Yezu ma mbədafata dey, ma katar say.

⁵⁶Arka taya ma dawam tek ata 'ar a wuraw mekelehe.

Ma mbəkada tek hay tabiya ha ma da səpey Yezu

(Mt 8.19-22)

⁵⁷Andza a dawam aha tek ata ka tsakay tsəved' na, ndaw ana daha ma ləvar a Yezu: “Kendzey ka daway ta waray ta waray na i səpaka bəzay.”

⁵⁸Yezu ma ləvar: “Mezerem hay ta 'ay ta hiya da tsəvay, diyeŋ ma 'ərlam hay ta 'ay ta hiya atsa, Bəzey ma Ndaw na, ŋga na, slam aŋga me pey 'ar dakay.”

⁵⁹Ŋga ma ləvar a ndaw mekelehe: “Səpaya bəzay.” Ndaw ana ma mbədar kava: “Vəlaya tsəved' i ka daway ka zlələrawa baba daw ba dagay.”

⁶⁰Ama Yezu ma ləvar: “Mbəkadata vagay hay ka zləlam vagay ta: ama kah na, daway da tələkada mey ta Slala ma Bay'ərlam.”

⁶¹Ndaw mekelehe ma ləvar sa: “Bay'ərlam, a saya ma səpaka bəzay; amana vəlaya tsəved' i ka daw i ka mbədatərawa mey ba a ndaw ma 'ay daw hay dagay.”

⁶²Yezu ma ləvar: “Kwa way way a həvey aha ta zlagwam ma sla na, a nəkey dey ta dəba na, ma ka ha na, ma Slala ma Bay'ərlam sakay.”

Luk 10

Yezu ma sləradata gawla ŋga kokurow tsəla kava tsew ana hay

(Mt 9.37-38; 10.7-16; Mk 6.8-11; Lk 9.3-5)

¹A dəba na na, Bay'ərlam Yezu me gədəmey gawla mekele hiya kokurow tsəla kava tsew, ŋga ma sləradata ndaw tsew ta tsew ka mey ŋga a wuraw hay ta slam ana, na ŋga na ta 'ar aŋga na ma da daway ta huɗa na hay.

²Ŋga ma ləvatar: “Tek ka həvey ba kəras kəras, amana ndaw me key mber a hay a hətsam, kamar amboh a bay ma ley ana, ka slərawa ndaw ma mber hay ma da tsəhadara 'ar ta tek aŋga na.

³Dawam ekədey! I sləradakwar kal kal andza təbəŋ hay a walaŋ ma gədey ma ley hay.

⁴Ka da həlam sumkwo zlay, ka da zəgam gabal zlay, ka da həlam tahərak zlay, ka da tsam guma ka tsakay tsəved' kwa a ndaw zlay.

⁵Ka fuləkwan na a 'ay waray waray na, ləvam ba dagay: ‘Zozoy ka ndzey ta 'ay edey.’

- ⁶Arka haɗaw ndaw ma zozoy da huɗa daha na, zozoy kwar a hana a ndzey ka nga. Haɗaw dakay tey na, zozoy kwar a hana a mawa tek a kwar ka kuray ana.
- ⁷Ndzam da 'ay ana, zɔmam tek, sam tek na ma vɛlɛmakwar ana hay, hɛrway ndaw me key mber na, a zɛmey na tek ma merbey nga. Ka da zawam 'ay hay zlay.
- ⁸Kendzey ka fulɛkwam na a wuraw waray waray na, ka ngɛlɛmakwar ba da huɗa na, a vɛlɛmakwar mey mey na, zɔmam.
- ⁹Ndaladɛmata ndaw dzedzey ma wuraw ana hay, lɛvɛmatar: 'Slala ma Bay'ɛrlam ka husawa ba kasl ka kuray.'
- ¹⁰Ama kendzey kuray ka fulɛkwam ba a wuraw waray waray na, ka ngɛlɛmakwar da huɗa kakay na, bɛmawa tek a kwar ka slam me kusey, lɛvam:
- ¹¹'Kwa burhway ma wuraw a kwar ana tekeɗe, ma kafandɛrawa ka sek a la na na, i tatukwadɛmakwar tek a kwar. Ama hayna sɛrafama Slala ma Bay'ɛrlam ka husawa ba.'
- ¹²I bɛadakwar, ta pas ana nga na, me hɛtey ma Sodoma tekeɗe na, ka husada andza ma wuraw ana nga na kakay.
- ¹³Viya waray, Korazim! Viya waray, Betɛsayda! Kendzey zehed' a neney hay ma kam da 'ay kwar ana hay na, kendzey ma ka hiya da Tir ta Sidon na, akwatay na tsoy ka mbɛɗadama mendzey ta ba Akwatay na ka kɛlam zana ma burhwa ba, ma ndzaya da pɛtsaw melɛmets.
- ¹⁴Ayaw! da har ma sariya na, banay mandza Tir ta Sidon na, a da husey aha andza ma kwar kakay.
- ¹⁵Arka kah tey Kafarnawom, andza a kafaka na, a da tsakafɛmaka kasl ka ndasl ma 'ɛrlam ɗaw? Ka da hɛrɗey na a tsɛvay, ka slam ma ndaw ma mɛtsa na hay.
- ¹⁶Ndaw ma pakwar slɛmay na, a pey slɛmay na a yah ana. Ndaw ma rɛsakwar na, a rɛsey na yah ana. Ama ndaw ma rɛsey yah na, a rɛsey na Ndaw ma slɛradiyawa na."

Ma mawa ma gawla ma Yezu kokurow tsɛla kava tsew ana hay

- ¹⁷Gawla ma Yezu na kokurow tsɛla kava tsew ana hay ma mɛmawa ta wuiya ha, ma lɛvam: "Bay'ɛrlam Yezu, ta mezɛley ɗek na, kwa fakalaw hay tekeɗe na, ka tsɛnɛmandɛrawa slɛmay ba!"
- ¹⁸Yezu ma lɛvatar: "I ma nɛkada Sataŋ a kɛlaw a ha da 'ɛrlam andza yam mewetedey.
- ¹⁹Nɛkafama, i ma vɛlɛkurawa slam har ma ndarɛlada govan hay, ta hɛrats hay, ta ma slafa ma ndaw dugwan ba tabiyaha, kwa tek ma da kakwar na dakay.

²⁰Nghey! Na ma fakalaw hay ma tsənəmakwar sləmay ana na, ka da dakwar 'ar kambəlaɓa zlay. Ama, ka dakwar 'ar na, na mezəley kwar ma winda hiya ba da 'ərlam ana.”

Wuiya ma Yezu

(Mt 11.25-27)

²¹Ka slam ana deɗe tsana, Yezu me rəhey ta wuiya ta gədaŋ ma Mesəfrey Kokwod ana, ŋga me ləvey: “I səmbəraka Baba, Bay'ərlam ma 'ərlam ta ma dala, hərway kah ma kəzɫafata tek a neneɗ hay ba, ka dey ma ndaw ma sərə 'ar ana hay, ta ndaw ma sərədama tek ana hay; ma da ɓadatar a ndaw bəza ketwəkədeɗ ana hay. Ayaw Baba, me wudeɗ andza ha na kah ana, da haya edek.

²²Tek hay tabiyaha, Baba ka vələdaya ba. Ndaw ma sərəda bəzey ana na wuyaway na dakay, sey Baba na dada. Ndaw ma sərəda Baba na na wuyaway na dakay, sey Bəzey, arka sey na Bəzey ana me wudeɗ ma ɓadatar a na.”

²³Arka Yezu me mbədeɗ dey ma ləvatar a gawla ŋga na hay, ma kərata: “Kuray ndaw ma nəkadama tek a neneɗ hay, ta dey kwar ana hay na, kuray da wuiya!

²⁴Hərway i ɓadakwar ekədeɗ, ndaw sek hay haɗadɓidzay, bay hay haɗadɓidzay ka wuɗam ba, ma nəkadama tek a kwar a neneɗ hay, ma nəkadəmata na hay, amana taya ka nəkadəmərawa kakay. Ka wuɗam ba ma tsənadama tek a kwar a neneɗ ma tsənadəmata na hay, amana ka tsənadəmərawa kakay.”

Ma wuɗa vaw na tsəved ma mendzey ma ndəvey kakay ana

(Mt 22.34-40; Mk 12.28-31)

²⁵Ndaw me sesəkey Mewey ana daha asləta me lətsey, a wudeɗ ma ŋgafa gendeɗ ka Yezu, ŋga ma tsəhafa: “Miter, i da ndzefey mendzey me ndəvey kakay ana na, i ka key na mey?”

²⁶Yezu ma ləvar: “Ma winda ha da Mewey na tengeɗ? Ka dzəŋga na tengeɗ?”

²⁷Ŋga ma mbəɗar kava: “Ka da wuɗa Bay'ərlam Bay ɗek na, ta mevel edek adzay, ta mezek ɗek adzay, ta gədaŋ edek adzay, ta 'ar me dzeley ɗek adzay, arka wuɗa ndaw ka tsakay ɗek ana na, kal kal andza vaw ɗek ana.”

²⁸Yezu ma ləvar: “Kah ka mbəɗafərawa ba kava kassla, key andza ha tok na, aza ka da ndzefey mendzey ma ndəvey kakay ana.”

Guma ma mala ha ta meley ana ma ndaw samaritenŋ kokwad ana

²⁹Ama ŋga na a wudeɗ ma ɓada dzereɗ ŋga na, ma ləvar a Yezu: “Dagay ndaw ka tsakay ɗaw ana na way?”

³⁰Yezu me ləvey: “ Ndaw ana daha a hərɗawa da Zeruzalem a Zeriko, a da kəley a har ma katsala hay, ma buwəmara zleley ŋga ta zana ŋga hay ba, ma kədama vaw ŋga na, a da mbəkadama na tsoy a zarawa həɗek həɗek kədeɗ, ma dawam tek ata.

- 31** Baba me key kuley ana daha a hɔrdɔwɔ ha ta tsɔved ana, ŋga ma nɛkada ndaw ana na, ma ŋgɛdar pew dɔrɛŋ.
- 32** Ndaw Levit ana daha ma husawa ta slam ana satsa, ŋga ma nɛkada ndaw ana na, ŋga ma ŋgɛdar pew dɔrɛŋ, me zɔgey tsɔved aŋga.
- 33** Ama ndaw Samariteŋ ana daha, a daway aha a dzaŋgal, me husey ka tsakay ma ndaw ana, ma nɛkada na, a kar da vaw.
- 34** Ŋga ma gurafa, ŋga ma radara mbɔlek aŋga na hay, ma kafara mal ta zom aha kava, ma pada ka 'ar ma zuŋgow aŋga, ma dada a berkey, ma wafa vaw.
- 35** Ma medew ana na, ŋga ma vɔlar sulay tsew a ndaw ma berkey ana, ma lɔvar: 'Wafa vaw haya hayaha, haɔaw kah ka zɔɔey sumkwo ba adiya na, i da mawa ta slɔna na, aza i warkadaka tek edɛk.'"
- 36** Da walaŋ ma ndaw a hana makar ana hay na, ka ndzey ka kah na, ma baɔa vaw ndaw ma ndaw a hana na, katsala hay ma kɛɔama na na, ndaw waray?"
- 37** Ndaw me sesɔkey Mewey ana hana me lɔvey waya: "Ndaw a hana ma wafa vaw ana." Yezu ma lɔvar: "Daway, da key andza ha tey."

Yezu da 'ay ma ndza Marta ta Mariya

- 38** Andza a dam aha ka tsɔved na, Yezu me fulɛkwey a wuraw ana daha. Ŋgwas ana daha a zɔlamar Marta, ma ŋgɔla a 'ay ŋga.
- 39** Malam aŋga na daha a zɔlamar Mariya, ma ndza ha ka slam sek ma Bay'ɔrlam Yezu, a dzɛkafa ha slɔmay ka guma ŋga.
- 40** Marta a yey aha vaw makɔraŋga, ka mber ma gedzek, ŋga ma sawa me lɔvey: "Bay'ɔrlam a ɔaw, ka tsar kava kakay na, ka nɛkada malam a ɔaw a mbɛkadaya mber ma gedzek a yah aslɔta tikay ɔaw? Lɔvar: hayna ka sawa, ka da dzɔnaya tizlɔne."
- 41** Bay'ɔrlam Yezu ma mbɛɔar kava: "Marta, Marta, ka dzɔmey ka vaw, ka dzeley 'ar ka tek hay kambɔlaɔa na ka mey?"
- 42** Tek hayna na ŋga aslɔta dada; Mariya na ka zɔga na hayna ba, ɔaɔa ndaw ma da tɔɔadara ba na, dakay."

Luk 11

Yezu a tatɛkadatara me ɔuley mey a gawla ŋga hay

(Mt 6.9-13)

- 1** Pas ana daha Yezu a ɔuley aha mey ka slam ana daha. Andza ŋga ka ndɔvada tsoy na, gawla ŋga aslɔta ma lɔvar: "Bay'ɔrlam Yezu, tatɛkadandar me ɔuley mey, andza ma Zaŋ ma tatɛkadatara a gawla ŋga hay tey."

²Nga ma ləvatar: “Kendzey ka dɔlam aha mey na, ləvam: Baba, hayna badatara a ndaw hay tabiya ha kah ana na way. Hayna sadərawa Slala dek

³Vəlandar peŋ na ma sandar ka pas ka pas ana.

⁴Safandar yam ba ka meŋgəsey la hay, hərway la na tey na, la safəmata ha yam ka ndaw ma kəmandar tek haya kakay ana hay tey. Ka da gərafandar har ka pətənəmandar zlay.”

Guma ma mala ha ta meley ana ma dzam ndaw ma kar da vaw ana

⁵Yezu ma ləvatar sa: “Kendzey andza ndaw da walaŋ a kwar dzam aŋga daha, a daw a ndzafa ta wuzla dəvad, a ləvar: ‘Dzam a daw, dadədəya peŋ ba makar tey,

⁶kavəday dzam a daw daha a husawa da dzaŋgal, tek a rafaya ma vəlar dakay’.

⁷Kendzey ndaw ana da 'ay ana a mbədəfərawa kava: ‘Aŋga ka saya vaw zlay! Ekədəy mambaw daw ma wuda ha tsoy, wawa daw hay ta yah ana ma naya tsoy, i slafərafa ma lətsaba ma da vəlaka peŋ sakay’.

⁸I badakwar, kwa ma da lətsawa ŋga ma da vəlar ana na, ma vəday ŋga dzam aŋga seŋgey sakay, ma vəday a yada vaw kambələfa, a da lətsawa ma da vəlar tek a ŋga me wudey tabiyaha na na.

kwa way way a tsəhey na a ndzefey

(Mt 7.7-119)

⁹Ana tədə, yah ekədəy i ləvakwar: tsəham, aza a vələmakwar, səpam, aza ka ndzafam, fam mambaw, aza a wuradəmakwar.

¹⁰Hərway kwa way way me tsəhey na, a vəlamar, ndaw me səpey na a ndzefey, ndaw me fey mambaw na, a da wuradəmara.

¹¹Baba ma bəzey ana andza da walaŋ a kwar kendzey wawa ŋga a tsəhafa kələf na, a da vəlar govaŋ a ved ma kələf ana, na way?

¹²Kendzey dakay a tsəhafa slesled na, a da vəlar hərats daw?

¹³Ta kuray a neneŋ hayakakay ana hay dzay tekeđe na, ka səradama me vəley tek hayna a wawa kwar hay tok na, sakwa Baba da 'ərlam a da vəlatar Mesəfrey Kokwod ana a ndaw ma tsəhafama na hay sakay tok daw?”

Yezu ta Belzebul

(Mt 9.32-34; 12.22-30; Mk 3.22-27)

¹⁴Yezu ma hara fakalaw, da vaw ma ndaw ana daha a weley mey kakay. Arka andza fakalaw ana ma bawa ba na, ndaw ana ma zlar me tsey guma. A rəzlata ndaw ma kusa na hay.

¹⁵Amana ndaw hay da walaŋ ata na, ma ləvam: “A harata fakalaw a neneŋ hay na, ta gədaŋ ma Beezeboul, bay ma fakalaw hay.”

16 Sa na hay a wudam ma ngafama gended na, ma tsəhafama ka katar zehed ma sawa da 'ərlam ana.

17 Ama nga na ma sərada 'ar ata me dzeley, ma ləvatar: “Mendzey ma slala ma tsa vaw aha ka 'ar vaw nga na na a da mbəzley, 'ay ana hay a mbəzlam ka 'ar vaw ta na.

18 Hadaw Satan ma wanəka vaw aha ka 'ar vaw nga na na, slala nga na a da ndzey na tengey? Hərway ka ləvam i herey fakalaw hay na, ta gədan ma Belzebul sana,

19 Hadaw i herey fakalaw ta har ma Belzebul na, gawla kwar hay a bələmata na, ta na ma ngway tok? Ma da kadakwar sariya kwar ana na taya.

20 Ama hadaw azlakwa i bələta na ta har ma Bay ma Bəla na, na nga na na, Slala ma Bay'ərlam ka husafukurawa ba.

21 Hadaw ndaw gədan aha ma ndza ha ta tek ma har anga ha da har, a hutey aha 'ay nga na, tek anga ma wa vaw ahiya.

22 Ama, hadaw ndaw gədan aha mekelehe a sawa ka fənar 'ar ba na, a təbadara tek ma har anga na hana hay ba, ma vəlar mawal ana ba, arka a həla zleley nga na hana hay, a wanəkadatara a ndaw hay.

23 Ndaw ana nga ta yah kakay na, ndaw dugwan a daw. Ndaw ma dzənaya ma tsəhada 'ar kakay na, a zladada.”

Ma mawa ma fakalaw a vaw ma ndaw

(Mt 12.43-45)

24 “Kendzey mesəfrey ma zləba na ka bawa ba da vaw ma ndaw na, a səpey slam ma da sesəkey vaw, a dzedzey da slam palah ana hay. Kendzey andza ka ndzefey kakay na, a ləvey ka 'ar vaw nga na: 'I mey tek a daw a 'ay daw ana i ma bawa da hudana.’

25 Andza nga me husey na, a da ndzafa na, ma patsa ha ba, ma ləma ha ba mambay aha.

26 Arka tok na, a daw a ngəlawə fakalaw hay tsəla, həma hiya a fənama vaw nga na, a fuləkwam, a karham bəzay me ndzey da vaw ma ndaw ana tok. Arka mendzey ma ndaw ana na, a zakafa a fəna na tsəfəmey ana.”

Wuiya hayna

27 Andza Yezu a tsey aha guma nga nene na, ngwas ana daha ma tsərawa guma ta magala ha, da wala ma ndaw ma kusa hiya na hay, ma ləvar: “Ngwas ana ma zəgadəkawa da hwoɗ, ma vələka 'uwa na na, nga da wuiya!”

28 Ama nga ma mbəfar kava: “ Dzadzak taya da wuiya na, ndaw na ma pamar sləmay a guma ma Bay ma Bəla, ma kadama mber ana hay.”

Ndaw hay a tsəham zehed

(Mt 12.38-42)

²⁹Andza ndaw hay a kusəmawa ha na, Yezu ma zlar me lövey: “Ndaw ma bëla nenedy hay na, kwa haya hiya tikay, a tsəham zehed. Akwa na zehed daw, a da vəlamar aha a dəba ma zehed ma Zonas na dakay.

³⁰Hərway andza Zonas ka tərəfata ba zehed aha ka ndaw ma Niniv hay na, Bəzey ma Ndaw tey na, a da tərəfata zehed aha, ka ndaw ma bëla nenedy hay tiyatsa.

³¹Da har ma sariya na, ɲgwas bay aha da Saba, a da lətsam ka vaw ta ndaw ma bëla nenedy hay, a da dzuwata, hərway ɲga ka lətsawa ba zla da bəzay lam, ma da paba sləmay ka ma sərə 'ar ma Salomon. Ekədəy ka sləna na, ndaw ma fəna Salomon, daha!

³²Da har ma sariya na, ndaw ma Niniv hay a da lətsam ka vaw, ta ndaw ma bëla nenedy hay, a da dzuwəmata, hərway ka mbəfadama mendzey ta ba, ka guma ma Zonas ma tələkadatara mey ana. Ekədəy ka sləna na, ndaw ma fəna Zonas ana na, daha sa.”

Waw me nəkey dey ma vaw

(Mt 5.15; Mk 4.21, Lk 8.16)

³³“Dada ndaw ka key waw ka lalam ma da kəzlada kakay səngey. Ama, sey a padama na ka slam me luweyɲga na, hərway aza ndaw me fuləkwey a 'ay ana hay, ka nəkadama me wudəy ɲga na.

³⁴Lalam ma vaw na, dey. Hadaw dey dek kweler kweler na, vaw dek tabiyaha mambay aha. Ama hadaw dey dek a tsaka na, vaw dek a tiyatsa na ɲga da ləvaɲ.

³⁵Dzadzəma tok na waw me nəkey dey dek ana, naɲgərhay ləvaɲ aha hegey.

³⁶Kendzey vaw dek tabiyaha ɲga da dey dzidzay, mandzara ka zarawa da ləvaɲ na, a da wudəy na tabiyaha vaw aha, andza ma lalam ma bafaka waw da me wudəy ɲga na.”

Yezu a tsafata ka Fariziyen hay, ta ndaw me sesəkey hay

(Mt 23.4,6-7,13, 25-27,29-31, 34-36)

³⁷Andza Yezu a tsey aha guma na, ndaw Fariziyen ana daha ma wuna a 'ay ɲga, ma da zəmawa tek ma rəpas, me fuləkwey, me ndzey ka slam me zəmey tek.

³⁸A rəzla ndaw Fariziyen ana zləna, hərway a zəmey tek mandzara ka pəra har.

³⁹Bay'ərlam Yezu ma ləvar: “Kuray Fariziyen hay na, ka kwaslam na dəba ma vəliyem ta gandaf, ama hwod a kwar ana hay na, ma rəha hiya ta tek mesey, ta sewed.

⁴⁰Dəla ma yadakwar vaw zləna! Ndaw ma kərawa dəba na na, ma kərawa hwod ana na, ɲga na satsa kakay daw?

⁴¹ɲgama tek ana da hudə na na vəladama sadaka ha dzadzak, aza sa ma tek a kwar sa na hay na, a da təram na ma mbazləma ahiya.

- ⁴²Tuwam vaw kwar, Fariziyen a nened hay! Ka vɔladama zaka ma zɔbak, ma ndzewelek, ma sa tek ana sa na hay ma pɔtsam tabiya ha da 'ay dzerne na hay, amana, ka mbɔkadama guma ma dzerey ta ma wudɔ vaw ma Bay ma Bɔla ba a tsakay. Akwa ha kam nened hay mandzara ha kamar masɔfaya a sana.
- ⁴³Tuwam vaw kwar kuray Fariziyen a nened hay me wudɔy slam mendzey tsɔfɔmey ana hay da 'ay me duley mey ana hay, ka tsɔmakwar guma ka slam me kusey hay.
- ⁴⁴Tuwam vaw kwar kuray a nened andza dɔy tsɔvay na me sɔrey kakay ana hay, ma halam ta 'arra mandzara ka sɔrafama na.”
- ⁴⁵Arka ndaw aslɔta da walaŋ ma ndaw me sesɔkey mewey hay, ma lɔvar a Yezu: “Miter, ka tsey andza ha na, ka tsedey na la tiyatsa sɔngey.”
- ⁴⁶Ŋga me mbɔdɔy kava: “Kuray a nened, ndaw me sesɔkey Mewey ana hay tiyatsa na, tuwam vaw kwar! Ka pɔmatar tek me lɔhey kambɔlaɔa ana hay ka 'ar ma ndaw hay, kuray ana na, ka lɔmamar kwa ta bɔzey har aslɔta a tek ana me lɔhey ana kakay.
- ⁴⁷Tuwam vaw kwar! Kuray a nened ma zladɔmatara dɔy tsɔvay ma ndaw sek ana hay, azlakwa zlay ma kɔdɔtɔrawa na baba kwar ana hay.
- ⁴⁸Kɔdɔy na ka kam seydewe ma tek ma baba kwar a hay ma kɔmawa na na a dakwar 'ar. Taya na ka kɔdɔmatɔrawa ndaw sek hay ba, kuray tey na, ka zladɔmatara dɔy tsɔvay ta na hay.
- ⁴⁹Hɔrway ma mey na, ma sɔra 'ar ma Bay ma Bɔla na ta 'ar aŋga a lɔvey na: i da slɔratɔrawa ndaw sek hay, ta maslaŋ hay, a da kɔdɔmata vagay ahiya, a da kadɔmata tatakway.
- ⁵⁰Ma aza ka da sadɔmata malor ana na ta ndaw ma bɔla nened hay, mambaz ma ndaw sek hay tabiyaha ma mbɔdawa zla da ma zlawama bɔla na,
- ⁵¹zla ka mambaz ma Abel, kasl ka mambaz ma Zakari ma kɔdɔma da walaŋ ma ŋgwa kuley ta slam me durzey tek ana. Ayaw i bɔdakwar, ma da sa malor ana na ndaw ma bɔla nened hay.
- ⁵²Tuwam vaw kwar! Kuray ndaw me sesɔkey Mewey a nened hay, kuray tɔbarama lekile ma me sɔrey tek ba a hudɔ har a kwar, kuray ana ta 'ar kwar ana ka fulɔkwam kakay, ndaw ma wudɔm ma fulɔkwey ana hay na, kuray tɔkarɔmata ba.”
- ⁵³Andza ŋga ma bawa ba da hudɔ na, ndaw me sesɔkey Mewey hay ta Fariziyen hay mevel ma tsatar, ma tsɔhafama bɔzey ma guma hay hadɔdzidzay gɔle gɔle, ma ka mbɔdafatɔrawa kava.
- ⁵⁴Ma ŋgafama gendedɔ, ma ka da ndzafam bɔzey ma guma da hudɔ aslɔta.

Luk 12

Yezu a katar ka 'ar daf a gawla nga hay

(Mt 10.26-33, 19-20)

- ¹Andza ndaw hay ka kusəmawa tsoy bertsetse a key gabal haɗaɗzidzay, a ngadɔtsam vaw na, Yezu ma zlar ma lɔvatar a gawla nga hay: “Tsufoɗmey aha na, wam daw ka vaw ka is ma Fariziyen hay, ka lɔva na mbaɗa mbaɗa ta.
- ²Tek na ma saħeta na hay na tabiyaha a da wurɔmata. Tek na ma kɔzla na hay tabiyaha a da sɔram.
- ³Kavɔday ma mey na tek na kuray ma tsɛnadama da dey zeŋ zeŋ ana hay tabiyaha na, ka da tsɛnadɔmata ta rɔpas, na kuray ma sasukwam a ved slɛmay da bɛzay 'ay ana hay na, a da tɛlɛkadama mey ka mazaŋ.
- ⁴I lɔvakwar a kuray dzam a daw hay, ka da wasam ta ndaw me kɛɗey tapay ma vaw a neney vagay aha dada na zlay, hɔrway a dɔba na na, a slafa me key tek mekelehe dasakay.
- ⁵I da bafakwar ka ndaw na kuray ka wasadama na: wasam na ta ndaw na tsoy ka kɛɗaka ba vagay aha na na, a slafa ma kɛladaka a waw ma laɓa ha na. Ayaw i bɔɗakwar, wasam na ta ndaw ana nga na na tok.
- ⁶Ka sisey tsew na, a vɛlam diyen kava zlam kakay daw? Amana kwa da dɔma aslɔta Bay ma Bɛla a mɔtada 'ar kakay.
- ⁷A fɔna satsa na, kwa mbez 'ar a kwar hay tekeɗe na ma mbɛsla hiya, ka wasam zlay, ka fɛnɔmata diyen hay tabiyaha.
- ⁸I lɔvakwar: kwa way way ma bɔɗa vaw nga ka slam dey ma ndaw hay, nga ndaw aɗaw na, Bɛzey ma Ndaw tey na, a da lɔvafa nga ndaw aŋga, ka slam dey ma madurlam ma Bay ma Bɛla hay tiyatsa.
- ⁹Ama kendzey ndaw ana a mbɔɗey mey ka slam dey ma ndaw hay waya: a sɔradaya kakay na, a da mbɔɗam ka slam dey ma madurlam ma Bay ma Bɛla hay a sɔradama nga na kaka tiyatsa.
- ¹⁰Kwa way way ma tsafa guma haya kakay aha ka Bɛzey ma Ndaw na, a da safama yam; ama ndaw ana me tsey guma haya kakay aha ka Mesɔfrey Kokwoɗ ana na, me sey yam nga na na daha tikay.
- ¹¹Kendzey ka halɔmakwar ba ka dala ma sariya da 'ay me duley mey, da 'ay bay hay, da 'ay ndaw me wey dala hay na, ka da dzɔmam ka vaw ka guma kwar ma da tsey me mbɔɗey mey ka vaw kwar ana zlay.
- ¹²Hɔrway ka slam ana na, Mesɔfrey Kokwoɗ ana a da tatɛkadakwar guma na kuray ma da tsam ana hay.”

Bɛzay ma guma ma ndaw zleley ma sɔrada 'ar kakay ana

¹³Da walaŋ ma ndaw ma kusa hiya na hay na, ndaw aslɛta ma lɛvar a Yezu: “Miter, lɛvar a malam a dɛw na, la ka wanɛkadama zleley ma baba la ma gɛradandar ana.”

¹⁴Yezu ma lɛvar: “Ma padaya ndaw me key sariya kwar aha, dakay na ndaw me wunɛkey tek a kwar aha na wuyaway?”

¹⁵Arka ŋga ma lɛvatar: “Wam daw ka vaw ka me wudɛy zleley kwar a nenedy kambɛlaba na, mavɛday ma ndaw ŋga zleley aha na, ka lɛva na ŋga ka ndzafa mendzey ŋga tsoy da zleley ŋga kakay”

Guma ma mala ha ta meley ana ma ndaw zleley dɛla ha na

¹⁶Arka ŋga ma tsatar bɛzay ma guma ma mala ha ta meley ana: “Ndaw ana daha zleley aha, tek ka hɛvar ba da ley ŋga kɛras kɛras.

¹⁷Ŋga me lɛvey ka 'ar vaw ŋga na: ‘I da key na tengey? Hɛrway slam a rafaya ma da pada tek a dɛw ana i ma hɛva na dakay’.

¹⁸Arka ŋga me lɛvey: ‘I da key na andza nenedy: i da pɛsladata dey dɛw hay ba, i da ndɛrata dɛhwa hiya, arka aza i da bɛtsadata daw a dɛw ta sa ma zleley dɛw hay tabiyaha a dɛma.

¹⁹Arka i da lɛvey ka 'ar vaw dɛw ana: ekɛdey na tek edɛk ma hɛva ha hada, ma mevey hadadzidzay sana, sesɛkey vaw ka dɛba tok, zɛmey tek, sey tok, key wuiya dɛk’.

²⁰Ama Bay ma Bɛla ma lɛvar: ‘Kah ana na dɛla ha zlɛna! Tesedey ta dɛvad na, a da zɛgama mesɛfrey dɛk, arka tek edɛk ana tabiyaha ma bɛtsa ha na na, ma da zɛma na way tok?’

²¹Nɛkafama ka tek ma da safɛrawa ka ndaw me kwersey zleley ma bay 'ar ma vaw ŋga na, akwa hana ka key zleley na na ka tsakay ma Bay ma Bɛla na.”

Me ndzey ta hahaya ma Bay ma Bɛla

(Mt 6.25-33)

²²Yezu ma lɛvatar a gawla ŋga hay: “Nɛkafama i ma tsakwar andza nenedy ana na: ka da dzalam 'ar ka mendzey kwar, ka tek a kwar ma da zɛmey ana zlay, kwa ma vaw kwar ma da pey ka vaw mey zlay.

²³Hɛrway mendzey na a fɛna tek me zɛmey, vaw tey na a fɛna zana.

²⁴Nɛkafɛmata ka maŋgɛhak hay, a slɛkam kakay, kwa a bɛtsam tek a dey kakay, kwa sewene ta dakay, kwa dey ta dakay, amana Bay ma Bɛla a vɛlatar aha tek me zɛmey. Ka fɛnɛmata dɛiyɛŋ hay na, dey nday!

²⁵Ndaw da walaŋ a kwar ma slafa ta 'ar me dzeley ŋga, ma slafa ma sɛkada mendzey ŋga dal kɛdey na way?

²⁶Hadaw azlakwa ka slafama me key tek na ketekwədey ana kakay na, dagay ka dzəmam ka sa na hay na, ka mey?

²⁷Nəkafəmata ka meverzey hay da ley: a dəmam gogumay kakay, kwa a tsam tsaka kakay; i ləvakwar, kwa bay Salomon ta 'ar a nga na ta maram aŋga tekeđe na, dāda ka pey zana andza ma meverzey ana asləta da huđa, kakay.

²⁸Hadaw azlakwa tesedey Bay ma Bəla a kəlar zana ka vaw a guzer da ley, medew a kəladama a waw na, a kuray na a da kakwar a fəna na dey nday, ndaw a nenedey ta 'ar me pey ketewdey ana hay!

²⁹Kuray na, ka da səpam tek akwar ma da zəmey ana zlay, kwa na ma da sam ana hay zlay, ka pəsladama 'ar a kwar hay zlay.

³⁰Tek a nenedey hay tabiyaha na, ndaw Zuif ahiya kakay ma bəla nenedey hay, a səpama mandzara me sesəkey vaw. Ama kuray na, Baba kwar a sərada tek a kwar ma sakwar ana.

³¹Səpam ka mey na Slala nga, aza sana hay tabiyaha na, a da vələdəmakwar ka 'arra adiya.

³²Ka da wesey zlay bəzey welde dəy, Baba kwar ma nəkafa na hayaha, ma da vələkwar Slala na na.

Zleley hayna da 'ərlam

(Mt 6.19-21)

³³Hadəkadəmata zleley kwar hay, vələdama sadaka ha, ham bertete na mala me ngəsey kakay ana hay; kwarsam zleley na me dedəfey kakay ana hay da 'ərlam. Da huđa na, kwa mahal a husafa kakay, kwa həraŋ a zəma kakay.

³⁴Hərway kendzey zleley kwar ma pa ha da slam ana na, mevel a kwar nga da dəma tiyatsa.

Guma ma mala ha te meley ana ma mendzey tsekerkerre

(Mt 24.43-51)

³⁵Ndzam na ta zana ma mber a kwar ahiya, lalam a kwar hay ka ndzam na ma həra hiya.

³⁶Hayna ndzam na kal kal andza ma gawla ma 'ay hay, a hutam aha bay ma 'ay ta, a mawa ha da magurlam me zəgey kokwa. Andza ka husawa ba a fey aha mambaw tsana, a wuradəmara.

³⁷Gawla ma 'ay ana hay ma ndzam ta dey ha kasl ka ma da mawa ma bay ta na na, taya da wuiya. I badakwar dərkana, bay ma 'ay ana hana na a da pey zana ma mber, a da ndzadata ka slam me zəmey tek, a da həladatərawa tek me zəmey ka har.

³⁸Kendzey bay ma 'ay ana a da mawa ta wuzla dəvad, dakay na ta lamda, ama re a ndzafata ta dey na, na nga na na wuiya duhwa ha ka taya seŋgey.

³⁹Ka sɛradama ha sɛngey: kendzey bay ma 'ay a sɛrada ha mahal a da sawa 'ay nga lam kɛɛy kɛɛy ma dɛvaɗ na, a da mbɛkada ha nga ka slɛlara 'ay nga kakay sɛngey.

⁴⁰Kuray ana tiyatsa na, ndzam ma hɛla vaw ahiya, hɛrwayBɛzey ma Ndaw a da sawa na ka har ana kuray ma sɛradama kakay ana.”

Gawla ma 'ay hayna, ta na haya kakay ana

⁴¹Piyer me lɛvey tok: “Bay’ɛrlam a dɛw, ka tsa guma neney ma mala ha ta meley ana na a la dada tsukuɗu, ma ndaw hay tabiyaha dɛw?”

⁴²Bay’ɛrlam ma lɛvar: “Duhwa ma gawla ma 'ay hay na way? Dzerey aha, bay ta ka vɛladara tek me zɛmey ta ba a har aɗga, ma ka wanɛkadatara tek me zɛmey kassla ka har ana.

⁴³Gawla ma 'ay ana nga na na, nga da wuiya! Kendzey bay ma 'ay ana a sawa, a ndzafa a key aha mber ana na.

⁴⁴I bɛɗakwar dɛrkana: a pada ma nɛkafa dey ka zleley nga hay tabiyaha.

⁴⁵Ama haɗaw gawla ma 'ay ana a lɛvey ka 'ar vaw nga na: ‘Bay dɛw ana a sawa ha bɛse tsaray kakay sana’, nga tsɛkam ndzafata ma kɛɗata sa ma gawla ma 'ay a sana hay, ta dem me key mber da 'ay ana hay, nga ma tɛɗafa me zɛmey tek a vaw nga na, me sey zom ha mawey kambɛlaɓa.

⁴⁶Bay ma gawla na, a da ndzafɛrawa na ta pas ana nga na a par aha dey kakay ana, da har a nga na, a sɛrada kakay ana; a da hara ba, a da hɛtama na andza ma ndaw zuif ahiya kakay ana hay.

⁴⁷Gawla ma 'ay ana nga na ma sɛrada tek ma bay nga me wuɗey ana, amana, nga ka hɛlada vaw kwa me key tek, andza ma bay nga me wuɗey ana kakay na, a da ndzefey me kɛɛy na kambɛlaɓa.

⁴⁸Ndaw na ma sɛrada tek ma bay nga me wuɗey ka kama andza ha kakay ana na, kwa ka key tek ba akwa a da kɛɗama kava na, a da ndzefey me kɛɛy na, nekɛɗey dada. Ka vɛlamar tek ba a ndaw ana haɗadzidzay na, a da tsɛhafama haɗadzidzay tey; ka pamar tek ba a har ma ndaw ana haɗadzidzay na, a da tɛɓama na haɗadzidzay tiyatsa.

Yezu na a sadɛrawa me tsey vaw

(Mt 10.34-36)

⁴⁹I sawa na ma da kɛlaɓa waw ka dala, akwa a saya hana na, waw ana a tɛbey aha ka dɛba!

⁵⁰I da ndzefey na me dzuhɛbey, kwa andza a lɛhaya ha tekeɗe na, ha aza ka ndesley.

⁵¹Ka kuray ma dzalama i zɛgawa ka dala na zozoy dɛw? A'ay, i bɛɗakwar, dzadzak na me tsey vaw.

⁵²Hərway ma mey na, zla ekədey na, ndaw hay da 'ay ta zlam na, a da tsam ka vaw, ndaw makar ka ndaw tsew, ndaw tsew ka ndaw makar.

⁵³A da tsam ka vaw, baba a da mbədfafa 'ar ka bəzey, bəzey a da mbədfafa 'ar ka baba ŋga. Maya a da mbədfafa 'ar ka dem aŋga, dem tey a da mbədfafa 'ar ka may ŋga. Maya ma zel a da mbədfafa 'ar ka kokwa ma bəzey ŋga, kokwa a da mbədfafa 'ar ka maya ma zel aŋga.”

Ma sərada zehed ma tek hay

(Mt 16.2-3)

⁵⁴Yezu ma ləvatar a ndaw hay ma kusa hiya sa: “Andza kuray ka nəkadama pazlay ba a lawa ta mey ŋgwa na, arka ka ləvam tsa na: yam a da sawa, arka na a key andza ha.

⁵⁵Kuray ka nəkadama memed ba a mey aha a mey dzaŋdzor na ka ləvam: merbey a da key kambəlaɓa, arka na a key andza ha.

⁵⁶Kuray a neneɣ na, ndaw maləwadəy hay zləna! Ka sərada me key ma tek ma dala hay, ta na ma 'ərlam hay tok na, tek na me key ekədey ana tok na, ka sərada sakay na teŋgey tok?

Dazladama mey ta ndaw dugwan edek

(Mt 5.25-26)

⁵⁷Dagay ka kama sariya ka 'ar vaw kwar ana satsa na, ta na dzerey aha kakay na, ka mey?

⁵⁸Kədey na kendzey ka dawam aha ta ndaw dugwan edek a slam ma sariya na, key wewer ma parətawa vaw ba da har aŋga zla ka tsakay tsəved, zləna me wesey na, a da vahaka ka slam ma ndaw me key sariya, arka ndaw me key sariya a da vələdaka a har ma sowedzey, sowedzey tey a da kələdəmaka a daŋgay.

⁵⁹I bədaka, dāda ka da bawa ha da huɗa kakay, haɗaw kah ka warka tərre ta sisey adzay kakay ana.”

Luk 13

Yezu a wunata ndaw hay ma mbədfada mendzey

¹Da har ana ŋga na na, ndaw hay ma səmawa ma tsamar ka ndaw ma Galiley hay, na Pilatma kəɗata vagay ahiya da har a kam aha kuley ana.

²Ŋga ma mbədfatar kava: “Taya ma sam banay andza neneɣ na, ka kuray ma dzalama na, a kaɗəmata na, taya ma ŋgəsa hiya a fənəmata sa ma ndaw ma Galiley ana sana hay ɗaw?

³a 'ay i ləvakwar; ama haɗaw kuray ka mbədfadama mendzey kwar hay kakay na, ka da bazlam na kalas andza ma ta neneɣ ana.

⁴Kuray ma dzalama na ndaw ana nga na hay kurow kava tsakar ana, segendel ma mbəzlafata da Silowey ma mət̄sam ana na, ka ngəsam ba a fənəmata sa ma ndaw ma Zeruzalem a sa na hay daw?

⁵a 'ay i ləvakwar; ama hadaw kuray ka mbəfadama mendzey kwar hay kakay na, ka da bazlam na kalas andza ma ta neneɣ ana satsa “

Guma ma mala ha te meley ana ma vəde tek me yey kakay ana

⁶Ngga ma tsadatara bəzay ma guma neneɣ ma malaha ta meley ana: “Ndaw ana daha vəde tek ma rəva ha da ley ma viŋe nga. Andza ma sawa a da ngələba bəzey nga na tok na, a da ndzafa na ma yaha kakay.

⁷Ngga ma ləvar a ndaw ma nəkafara dey ka ley ana: ‘Nəkafa, ka key mevey makar i sawa ma da ngələba bəzey ma vəde tek a neneɣ tok na, kwa i ka ndzefey kakay. Rətsa ba zləna, a sasəba dala tedehe na ka mey?’

⁸Ama nga ma mbədar kava: ‘Bay, ma teledey na mbəkada dāgay, i zləlara bəzay nga na tserlew na, i par bobor.

⁹Naŋgərhay ka mey na, a da yey dakay na, azambay ka rətsa tok.”

Yezu ma ndalada ngwas ana daha ma təra ha ta pas ma mesley

¹⁰Ta pas ma mesley ana daha, Yezu a tatəkadata ha ndaw hay da 'ay me duley mey.

¹¹Ngwas ana daha da huɗa, ta fakalaw aha da 'ar ma tərada ka key mevey kurow kava tsakar. A heley na ta megwedəkwey, zləna a slafa ma lətsada dəba kalkal sakay.

¹²Andza Yezu ma nəkada ba na, nga ma tsərəba guma, ma ləvar: “Ngwas edey, nəkafa kah ka ləhawa ba da me tərey dek.”

¹³Ngga ma bazləhafafa har, arka tsana, nga me lətsey dender dender. Arka nga ma zlar ma səmbəra Bay ma Bəla.

¹⁴A ndalar a bay ma 'ay me duley mey ana bəzakakay; hərway a ndalada ngwas ana na, ta pas ma mesley. Ngga me tsey guma, ma ləvatar a ndaw ma kusa hiya na hay: “Pas me key mber na dəvad̄ mukwa, hayna səmawa ta pas ana nga na na hay da ndaləmaɓa vaw kwar kwa, ama na ta pas ma mesley zlay.”

¹⁵Bay'ərlam Yezu ma mbədar kava: “Kuray a neneɣ ndaw mbaɗa mbaɗa na hay! Ta pas ma mesley na, ndaw da walaŋ a kwar ma pasəkərawa sla nga, dakay na zuŋgow aŋga, ma da vələrawa yam na dakay daw?”

¹⁶Ngwas a neneɣ na dem ma Abraham tiyatsa, nəkafa Setene ma dzuwada mevey kurow kava tsakar na, təde a dafa ma pasəka ba da me dzuwey nga neneɣ na ta pas ma mesley kakay daw?”

17 Ka guma nga neneɣ na, hwaray ma katar a ndaw dugwan aŋga hay tabiyaha. Ama ndaw ma kusa hiya na hay na, a datar 'ar bəzakakay, ka tek aŋga hayna hay me key ana.

Guma ma mala ha ta meley ana ma bəzay ma guma ma bəzey ma bəzan

(Mt 13.31-33; Mk 4.30-32)

18 Yezu me ləvey arka tok: “Təde ma malada Slala ma Bay'ərlam na ta mey? I ka malada na ta tek a mey?”

19 Ma meley nga na na, ta bəzey ma bəzan, ndaw me zəgey ma sləkey ay dzerne nga, nga ma pətsawa, me gəley ha me tərey vəde ma tek dūhwa ha, arka na dīyeŋ ma 'ərlam hay ma kam 'ay ta ka hawal ana hay.”

Bəzay ma guma ma is

20 Nga me ləvey sa: “I ka malada Slala ma Bay'ərlam na ta mey?”

21 Ma meley nga na na ta is, ŋgwas me həley, ma haləbada ka vaw ta hapa haɗaɗzidzay. Arka ma zlambaradərawa hapa na hana, tabiyaha.”

Mambaw tsəzlehehe na

22 Nga ma daway ta wuraw dūhwa na hay ta wuraw bəza na hay, a tatəkadata ndaw hay paɗ tsəved aŋga ma daw 'ar a Zeruzalem ana.

23 Ndaw ma tsəhafa: “Bay'ərlam a daw, ndaw na ma da buwəmata na hay na nekədey dada daw?” Nga ma ləvatar tok:

24 “Kam gədaŋ me fuləkwey na, ta mambaw ana nga na tsəzlehehe na, zləna, hərway i bəɗakwar, ndaw hay haɗaɗzidzay a da səpam me fuləkwey, amana a da slafama ha kakay.

25 A dəba na na, bay ma 'ay ana a da lətsawa, a da wuɗada mambaw, kuray na ma da zarəməwa da bəla na hay na, ka da zlamar me fey mambaw, ta me ləvey aha kava: ‘Bay'ərlam, wurandar mambaw tey!’ A da mbəɗəkurawa kava: ‘Kuray daw, i səradakwar ka səməwa da mey tikay!’

26 Arka ka təɗafama me ləvey tok: ‘La zəməwa tek, la səməwa tek na ka slam dey dek, ka tatəkadatərawa ndaw hay na, ka slam ma 'ay la na seŋgey.’

27 Arka a da ləvəmakwar: ‘Kuray a neneɣ hay daw? I səradakwar ka səməwa da may tikay, dam ba dəreŋ ka tsakay daw, kuray a neneɣ me key tek haya kakay ana hay na.’

28 Andza aza ka da nəkadəmata Abraham, Izak ta Zakob, ta ndaw sek hay tabiyaha da Slala ma Bay'ərlam, ama kuray na, ma kuya hiya da bəla na, ka da tuwam ta me pədey sler aha.

²⁹Arka ndaw hay tabiyaha, a da sɛmawa da bɛzay, da mey ɲgwa, da tsakay lam, da mey dzoɲdzor ma da ndzefey slam, ma da zɛmey hwahwabay da Slala ma Bay'ɛrlam.

³⁰Kɛdɛy tok na, da walaɲ ma ndaw madakway dok ana hay na, ndaw ma da tɛrey ndaw tsɛfɛmey ana hay na daha. Da walaɲ ma ndaw tsɛfɛmey ana hay na, ndaw ma da tɛrey ndaw madakwaydok ana hay, daha.”

Yezu ta Zeruzalem

(Mt 23.37-39)

³¹Da har ana ɲga na na, Fariziyen hay nekɛdɛy ma gurɛmawa ka tsakay ma Yezu ma lɛvamar: “Daw ba, ka slɛna dɛy, hɛrway Erod a wudɛy ma da kɛdɛka vagay aha.”

³²ɲga ma lɛvatar: “Dam lɛvamar a mezerem ana ɲga na na: ekɛdɛy ana na, i bɛley aha fakalaw hay, i ndeley aha ndaw hay tesɛdɛy ta medew adzay, dɛvad mamakar ana, i ndɛvada.

³³Ama a dafa na, i ka sɛpa tsɛved a daw ma tesɛdɛy, ma medew, ta meney ka mey ana, hɛrway a dafa na ndaw sek ka da mɛtsey da 'ar bɛla ma Zeruzalem zlay.

³⁴Zeruzalem, Zeruzalem, kah a neney ma kɛdata ndaw sek hay ba vagay ahiya na, ma kwaytsata ndaw na Bay'ɛrlam ma slɛrɛkawa na hay ba na! Zla ekɛdɛy kakay akwa a saya ma kusata bɛzey dɛk hay, andza ma may gogwar ma kusata bɛzey ɲga hay a gwarbasla ɲga hay, amana, ka wudam kakay.

³⁵Kɛdɛy tok na, a da mbɛkadɛmakwar 'ay kwar ana. I bɛdakwar: ka da nɛkadɛmaya ha sakay, ha kasl ka har ana, kuray ma da lɛvam: Ndaw ma sawa da mezɛley ma Bay'ɛrlam ana na, ma pɛsa mey aha ba!”

Luk 14

Yezu ma ndalada ndaw dzedzey ana daha

¹Arka, pas ana daha Yezu ma fulɛkwey 'ay bay ma Fariziyen ana daha tapas ma mesley ma da zɛmawa tek. Ndaw hay ma zazɛrama,

²arka dɛrre na ndaw ana daha ma hɛsla vaw aha, ma lɛtsa ha ka mey dey ɲga.

³Arka Yezu ma zlar me tsey guma ma tsɛhafata ka ndaw me sesɛkey Mewey hay, ta Fariziyen hay, me lɛvey: “Mewey lakwa a vɛley tsɛved me ndeley ndaw dzedzey aha ta pas ma mesley tsukudu, a vɛley kakay daw?”

⁴Ama taya na tete tek ata. Arka Yezu na, ma zɛga ndaw dzedzey ana hana na, ma ndalada, ma lɛvar ka daway tɛɲga a mbaw.

⁵Arka ɲga ma lɛvatar: “Ndaw ana andza da walaɲ a kwar, wawa ɲga, dakay sla ɲga me kɛley a bɛndaw na, ma zɛgɛrawa tsam tsam ta pas ma mesley kakay na, way?”

⁶Kwa taya ka slafama ma mbədafəmara kava kakay.

Yezu a tsey ka me səpey slam me ndzey da magurlam

⁷Yezu ma tsatar bəzay ma guma nenedy, ma mala ha ta meley ana, a ndaw ma wuna na hay, kavəday ma mey na, andza nga ma nəkadata na, a səpam aha slam tsəfəmey ana hay. Nga ma ləvatar:

⁸”Kendzey ka wunəməka ba a magurlam me zəgey kokwa na, ka da lehey ka slam tsəfəmey ana zlay, zləna, me wesey nanğərhay ka wunəməba ndaw ma fəna kah ana ba tey ngey.

⁹Hərway arka aza ndaw ma wunəkuraɓa na, kah ta nga, a da sawa a da ləvaka: ‘Mbəkadara slam ana a ndaw edey.’ Arka ka da daw ta hwaray aha, ma da zəgey slam na dok ana

¹⁰Dzadzak na, kendzey ka wunəka ba na, daway na da ndzey dok da dəba, aza ndaw ma wunəkawa na, ka bawa ba na, nga na, a da ləvaka: ‘Dzam a daw, sawa ka slam edey mambay ana.’ Arka na, ngedek na, ka da key na ndaw dūhwa ha ka slam dey ma ndaw a hay kuray ma zəmam tek dzaya na.

¹¹Hərway ma mey na, mendzey ma ndaw ma gəlada vaw nga na, a da madama ta dəba, ndaw ma tərada vaw nga bəza ha tey na, a da gəladama.”

¹²Nga ma ləvar a ndaw ma wunəraɓa na tiyatsa: “Kendzey kah ka tey tek ma magurlam ba na, ka da wuney dzam edek hay zlay, kwa malam edek hay zlay, kwa gwalay dek hay zlay, kwa ndaw mambaw dek na zleley ana hay zlay, dakay na taya tiyatsa na a da madəməka ka sele, kədəy na a da madəməka tek a dek.

¹³Dzadzak kendzey, ka tey tek magurlam na, wuney na ndaw mbarga na hay, ndaw ma təra na hay, ndaw vədala ana hay ta ndaw wulaf ana hay.

¹⁴Arka a da mbafaka, kavəday tek a rafata ma da madəməka ka sele na dakay; na nga na na, a da madəməka tek edek ta pas ma, ma da mbəlawə ma ndaw dzerey ana hay.”

Bəzay ma guma ma hwahwabəy ma magurlam

(Mt 22.1-10)

¹⁵Andza nga ma tsənada guma nenedy na, ndaw asləta da walaŋ ma ndaw ma zəmam tek dzaya, na ma ləvar a Yezu: “Ndaw ma da zəmey tek da Slala ma Bay'ərlam ana na, nga da wuiya!”

¹⁶Nga ma ləvar: “Ndaw ana daha a wudəy ma da key hwahwabəy dūhwa ha, nga ma wuney ndaw hay haɗadɗidzay.

¹⁷Andza kassla ka har me zəmey tek ana na, nga me slərey gawla ma 'ay nga ma da zəlātərawa ndaw ma wuna na hay, ka ləvatar: ‘Səməwa, ekədəy na tek hay ma ləma hiya tsoy.’

¹⁸Kwa way way na, ma mbəɗar mey. Na tsəfəmey ana, ma ləvar: 'Nəkada i ka həɗəkey ley ba, i daw i da nəkafərawa, amboh ka da kafaya mevel zlay.'

¹⁹Ndaw naŋgar me ləvey: 'I ka haɗəkawa sla hay ba kurow ekəɗey ana, a saya ma daw ma da dzadatərawa me həvey, amboh, ka da kafaya mevel zlay.'

²⁰Naŋgar me ləvey sa: 'I ka zəgawa kokwa ba, i slafəraɓa ma daba sakay na hərwuiya.'

²¹Ma mawa ŋga na, gawla ma 'ay ana hana, ma madara a bay ma 'ay ŋga, andza ma ndaw a hay ma tsəmərawa na. Arka ma ndalar a bay ma 'ay ana hana na, ma ləvar a gawla ma 'ay ŋga: 'Daway tsam tsam ka slam me kusey hay, ka buwal ɗuhwa na hay ma wurow, sadatərawa ndaw mbarga na hay, ndaw ma təra na hay, ndaw wulaf ana hay ta ndaw vədal ana hay ka sləna.'

²²Arka gawla ma 'ay ana hana ma sawa maləvar: 'Bay, ma ka ha tsoy andza na ŋgeɗek a hana ma ləvaya na, amana re slam daha mba.'

²³Arka bay ma 'ay aha na, ma ləvar a gawla ma 'ay ŋga: 'Daway ka mey ma buwal hay ta 'ay dzerne hay, təkətərawa ɗay a ndaw hay, ka fuləkumawa, ma aza 'ay ɗaw ana, ka rəhey.

²⁴Hərway, i badakwar, ndaw asləta da walaŋ ma ndaw ma wuna na hay na, ma da ndzəka hwahwabay ɗaw a neneɗ na, dasakay.'"

Ma da tərey gawla ma Yezu

²⁵Ndaw ma kusa hiya haɗadɗidzay a dawam aha ka tsakay tsəved andza Yezu. Ŋga me mbəɗey dey, ma ləvatar:

²⁶"Haɗaw ndaw ana a sawa ka tsakay ɗaw, mandzara ka wuɗaya a fəna baba ŋga, may ŋga, ŋgwas a ŋga, wawa ŋga hay, malam a ŋga mawal ana hay, malam aŋga ɗiŋgwas ana hay kwa andza bay 'ar ma vaw ŋga na kakay na, a slafa me tərey gawla ɗaw aha kakay.

²⁷Ndaw ana ka zəga tuwaw aŋga ma gazlələha na, ma səpaya bəzay kakay na, a slafa me tərey gawla ɗaw aha, kakay.

²⁸Akwa na, kendzey ndaw ana da walaŋ a kwar, a wuɗey ma da key 'ay ɗuhwaha na, me ndzey aha, me key lisafi ma tek aŋga ma da gwesəfey ana, a husadara kasl a me ndəvey ŋga na kakay ana na, wuyaway?

²⁹Dakay na, kendzey ŋga ka zlar bəzay ana tsoy, mandzara ka ndəvada na, ndaw ma nəkada na hay tabiyaha, a da saŋgərafama,

³⁰a da ləvam: "Nəkafama ndaw a neneɗ na, ma zlar me zley na, ka slafa ma ndakada sakay."

³¹Dakay na bay waray, kendzey a wuɗey ma da daw ma da kawa vərom ta bay ma dala mekelehe, mandzara me ndzey aha, me key mawa, a da slafama zlar ta ndaw

aŋga gabal kurow ana, ma da key vɛrom ta ndaw ma sawa, ma da zlam 'ar ta ndaw aŋga gabal kokurow tsew ana kakay na, way?

³²Dakay na, kendzey bay ana a lawa dɛreŋ mba na, a slɛrey maslaŋ aŋga me tsɛhey ma zozoy ka key.

³³Andza ha satsa na, kwa way way da walaŋ a kwar, ka slafa ma mbɛɗar mey a tek aŋga hay tabiya ha kakay na, a slafa me tɛrey gawla ɗaw aha kakay.

Mandaŋ ma vɛɗey sakay ana

(Mt 5.13; Mk 9.50)

³⁴Ayaw, mandaŋ na tek hayaha, ama haɗaw mandaŋ ana ta 'ar aŋga na ka zɛɗada me vɛɗey ŋga tsoy na, ka da mada ka vɛɗe na ta mey sa mey?

³⁵Kwa a dala na, a nafar sakay, bobor aha hayaha sakay: a kuyadama na, a bɛla. Haɗaw slɛmay ma ndaw ana ma tsɛnada daha na, ka tsɛnada.”

Luk 15

Yezu ta ndaw ma ŋgɛsa na hay.

¹Ndaw me tsekeley dzaŋgal hay, ta ndaw ma ŋgɛsa na hay, ma guram tabiya ha ka tsakay ŋga, ma da pafa slɛmay.

²Fariziyen hay, ta ndaw me sesɛkey Mewey hay ma gwaŋguɗam mey, ma lɛvam: “Ndaw a neneɣ na, a ŋgɛlata ndaw ma ŋgɛsa na hay haya haya ha, a zɛmam tek dzaya.”

Bɛzay ma guma ma tɛbaŋ me zɛɗey, ma ndzafama na

(Mt 18.12-14)

³Arka ŋga ma tɛkɛradatara bɛzay ma guma neneɣ ma mala ha ta meley ana:

⁴“Ndaw ana andza da walaŋ a kwar, tɛbaŋ aŋga hay temere, naŋgar aslɛta da walaŋ ana ka zɛɗafa ba na, a mbɛkadata neneɣ kokurow tsɛɗaf kava tsɛɗaf ana hay a palah, a daw a da sɛpɛrawa na hana na aslɛta na ma zɛɗaha na, ha aza ka ndzafɛrawa kakay na way?

⁵Kendzey andza, ka ndzafɛrawa tsoy na, a dar 'ar bɛza kakay, a zɛgɛrawa tɛŋga ka ɗay.

⁶Andza ma mawa ŋga a mbaw na, ŋga ma kusata dzam aŋga ta maslawagay ŋga hay, ma lɛvatar: ‘Kakwama wuiya dzaya zlɛna, hɛrway tɛbaŋ a ɗaw aŋga na me zɛɗey ana na, i ka ndzafɛrawa ba!’

⁷I ɓadakwar, a da kam wuiya da 'ɛrlam na andza ha, ka ndaw ma ŋgɛsa ha aslɛta, ma mbɛɗada mendzey ŋga na na, afɛna ma ndaw a neneɣ kokurow tsɛɗaf kava tsɛɗaf dzereɣ ahiya, me mbɛɗey mendzey ta dasakay ana.

Bɛzay ma guma ma sulay me zɛɗey ma ndzafama na

⁸Ngwas waray, kendzey sulay nga kurow, kendzey sulay aslɔta da huɗa ka zɔɗafa ba na, a ley waw, ka lalam a fatsa 'ay ana, a sɔpa haya haya, ha aza nga ka ndzafa kakay na ngwas waray?

⁹Kendzey andza nga ka ndzafa ba na, a kusata dzam anɗa hay ta maslawagay nga hay, a lɔvatar: 'Kakwama wuiya dzaya zlɛna, hɔrway sulay ɗaw ana me zɔɗey ana na, i ka ndzafa ba!'

¹⁰Andza neneƴ tok na, i ɓadakwar, madurlam ma Bay ma Bɛla hay taya da wuiya mavɔday ma ndaw ma ngɛsa ha aslɔta ma mbɔɗada mendzey nga na."

Bɛzay ma guma ma bɛzey me zɔɗey ma mawa a mbaw ana

¹¹Nga me lɔvey sa: "Ndaw ana daha, bɛzey nga hay tsew.

¹²Na vaw bɛza na ma lɔvar a baba nga: 'Baba ɗaw, vɔladaya zleley ɗek na i ma da zɛmey a dɛba ɗek ana ba.' Arka baba na, ma wanɛkadatara zleley nga tok.

¹³Meney nekɔɗey a dɛba na, bɛzey ana vaw bɛza na, ma haɗɛkadata tek ana hana hay tabiyaha; me hɔley vaw, ma daway a wuraw dɔrɛɗ, ma gwasɔfada zleley nga na hana ba da mendzey salamba ha.

¹⁴Andza ma gwasɔfada zleley nga na hana ba tabiyaha na, may me key kambɔlaɓa da dala na, arka na mbarga ma zlar.

¹⁵Nga me ndzefey mber da 'ay ndaw ana daha bɛzey ma dala na, nga ma slɔrada a ley nga hay me tsukurey gaduru hay.

¹⁶A wuɗey akwa na, ma rɔhada hwaɗ ta dɛba 'ay ma mbay na gaduru ma pɔɗam ana, amana, ndaw ma vɔlar dakay.

¹⁷Nga me dzeley 'ar ka 'ar vaw nga na, me lɔvey: 'Ndaw me key mber da 'ay baba ɗaw hay na nday, a zɛmam tek na sana a zawa, ama yah ekɔɗey tok na, i mɔtsey ta may ka slɛna!'

¹⁸I da mey 'ay baba ɗaw, i da lɔvar: 'Baba ɗaw, i ka ngɛsar ba a 'ɔrlam, i ka ngɛsaka ba.

¹⁹I da lɔvar na, yah ɗa ma kah ka zɔlaya bɛzey ɗek aha dzay sakay. Padaya na, ma kɛla andza gawla ma mber eɗek aha'.

²⁰Nga ma mey 'ar 'ay baba nga. Andza a lawa dɔrɛɗ mba na, baba nga ma nɛkada, a sawa ha na, a kar da vaw, nga ma hway, ma zɛga, ma surma.

²¹Wawa na ma lɔvar: 'Baba ɗaw, i ka ngɛsar ba a 'ɔrlam, i ka ngɛsaka ba, i ɗa ma kah ka zɔlaya bɛzey ɗek aha dzay sakay...'

²²Ama baba nga ma lɔvatar a gawla ma 'ay nga hay: 'Zɛgɔmawa zana mambay ana, kɛlamar ka vaw tsam tsam, pamar tek ma bɛzey har a har, tahɔrak a sek.

²³Zɛgɔmawa bɛzey sla ma gɛla na, tɛzama, pɔɗakwa, kakwa magurlam.

- ²⁴Hərway wawa d̄aw edey, andza ka m̄tsey ba, amana, ka mb̄lawa ba. Ka z̄edey ba, amana, ma ndzafa ha ba'. Arka taya ma t̄d̄afama me key magurlam tok.
- ²⁵B̄zey ḡga d̄uhwa na na, a lawa da ley. Andza ma mawa ḡga ba da ley, a husey aha a mbaw na, ḡga ma ts̄nada walay ta me ḡrvey aha.
- ²⁶ḡga ma z̄lawa gawla ma 'ay asl̄eta, ḡga ma ts̄hafa, d̄agay me key na mey?
- ²⁷Gawla a hana ma l̄avar: 'Malam edek ka husawa ba, andza baba d̄ek ma n̄kada ka mawa ba da zoy na, ḡga me z̄gey b̄zey sla ma ḡla na, ma t̄za.'
- ²⁸Wawa na hana me key mevel, a wud̄ey me ful̄kwey a 'ay sakay. Baba ḡga ma bawa ma da b̄d̄eraba.
- ²⁹Ama, ḡga ma l̄avar a baba ḡga: 'Ek̄ed̄ey, ka key mevey had̄adzidzay, i kaka ha mber, i ts̄naka ha sl̄emay; d̄ada d̄evad̄ asl̄eta, i ka r̄esa guma d̄ek na, dakay. Ama a yah na, kwa b̄zey d̄aw teke d̄e na, kah ka v̄l̄aya ma i ka kada magurlam andza dzam a d̄aw hay tikay.
- ³⁰Ama b̄zey a d̄ey ma husawa na, ḡga dzadzak ma z̄m̄erawa zleley d̄ek ta dem hay, kah ma slar b̄zey sla ma ḡla na na!'
- ³¹Arka, baba ḡga ma l̄avar: 'Dem a d̄aw, la ma na ka pas ka pas la ma tsetsuwe, tek a d̄aw i me ndzefey ana hay tabiyaha na, ma v̄la ha na ḡgedek.
- ³²Ama a dafa na me key magurlam, me key wuiya tizl̄one, kav̄day malam edek a neney na, ka m̄tsey ba, amana ḡga ta dey, ka z̄edey ba, amana ma ndzafa ha ba.'"

Luk 16

Guma ma mala ha te meley ana ma gawla ma 'ay wewer ana

- ¹Arka Yezu ma l̄avatar a gawla ḡga hay: "Ndaw ana daha zleley aha, ma h̄lafama mey ka gawla ma 'ay ḡga, waya a ḡwus̄fara ha zleley ḡga ba.
- ²ḡga ma z̄la, ma l̄avar: 'I ts̄nada d̄agay a tsaf̄maka andza neney na guma waray? Āadaya lisafi ma tek a d̄aw hay z̄l̄ona, ka da key aha mber a d̄aw sakay.'
- ³Arka, gawla a hana me l̄avey ka 'ar v̄aw ḡga na: 'I da key na t̄ḡgey? Z̄l̄ona bay ma 'ay d̄aw ka badaya tsoy da mber. Me h̄ovey, ḡd̄aḡ a d̄aw dakay. I ka r̄ekey tek? Hwaray a kaya.
- ⁴I s̄arada tek a d̄aw ana ma da key ana, ma aza ka da bad̄maya tsoy da mber na, ndaw hay ka da ḡḡl̄emaya a 'ay ta.'
- ⁵Arka, ḡga ma z̄lat̄erawa ndaw godere ma bay ma 'ay ḡga na hana hay, asl̄eta ta asl̄eta. Arka ma l̄avar a ndaw ts̄f̄m̄ey ana: 'Godere ma bay ma 'ay d̄aw ka kah na, nday?'
- ⁶Ndaw ana ma mb̄d̄ar kava: 'Mal ḡḡḡḡ temere.' Gawla na, ma l̄avar: "Deriwel a d̄ek ḡga k̄ed̄ey, ndzey ka sl̄ona tsam tsam, windey kokurow zlam'.

⁷Ma ləvar a mekelehe sa: 'Kah tey na ngedek nday?' Nga ma mbədar kava: 'Daw burhwa temere'. Gawla na ma ləvar: 'Deriwel dek nga kədey, windey kokurow tsakar'.

⁸Arka, bay ana ma səmbəra gawla nga a hana ma mbukwey ndaw ana, kavəday nga ka key werwer ba. Akwa, ndaw ma bəla nened hay na, a səradama me key wewer ka 'ar vaw ta na hay, a fənəmata ndaw ma vəlaya ma waw me nəkey dey ana hay.

Bay'ərlam tsukudu sumko daw?

⁹Ama, yah ekədey i ləvakwar: kam dzam ka vaw ta Sumkwo me zləgey ndaw ana, aza ka slam ana ka da ndəvafakwar ba na, dzam ana hay a da nğələmakwar a 'ay mendzey me ndəvey kakay ana.

¹⁰Ndaw ana da ma dar ndaw da tek bəza ha ketekwədey na, a da key na da ma dar ndaw da tek dūhwa na tiyatsa. Ndaw ma mbukwey ndaw da tek bəza ha ketekwədey na, a da mbukwey ndaw da tek dūhwa na tiyatsa.

¹¹Hadaw azlakwa ha kam da ka dəmakwar ndaw da sumko me zləgey ndaw ana kakay na, ma da nğwahakwar zleley na hayna na, way?

¹²Hadaw ha kam da ka dəmakwar ndaw da tek ma ndaw hay kakay na, ma da vələkawar ma kwar ana na, way?

¹³Dada ndaw a slafa me key gawla ma 'ay da 'ay ndaw hay tsew kakay: dakay na, ka nğələda dey ta naŋgar kakay na, naŋgar na a wuɗa, dakay na, ka tsənar sləmay ba a naŋgar na, a da rəsa ndaw naŋgar. Ndaw a slafa me key mber ma 'ay Bay ma Bəla, ta na ma Sumkwo ka masləta ha, kakay."

Mewey ta Slala ma 'ərlam

¹⁴Fariziyen hay a wuɗam sunko bəza kakay na, ma pafama sləmay ka guma nga nened hay, ma saŋgərafama.

¹⁵Yezu ma ləvatar: "Ka bədama dzerey kwar na ka slam dey ma ndaw hay dada, ama, Bay ma Bəla na, a sərada mevel a kwar. Hərway tek ma tərada ndaw dūhwa ha ka slam dey ma ndaw hay ana na, a kar tsatsan a Bay ma Bəla.

¹⁶Mewey ta ndaw sek hay na, ma husawa na, kasl ka Zan; zla da na nga na na, ma tələkadama mey ta Mey Hayna Wayna ma Slala ma Bay'ərlam. Arka na, kwa way way na, a kədey vaw ta gədaŋ a nga dzay me fuləkwey a huɗa.

¹⁷Həzlay ma 'ərlam ta dala na me devesey nga na ta ger aha kakay, kwa tek ketekwədey ma da devesey da mewey na dakay.

¹⁸Ndaw ana ma bəla nğwas aŋga, ma da zəgey mekelehe na, a key madama. Ndaw me zəgey nğwas zel aŋga ma bəla ba na na, a key madama atsa."

Guma ma mala ha te meley ana ma ndaw zleley ta Lazar

¹⁹Ndaw ana daha zleley aha bəza kakay, a pey ka vaw na, zana mambay ana, ma sumkwo haɗaɗzidzay ana, ka pas ka pas da 'ay nga na a key hwahwabay ɗuhwa ha.

²⁰Ka mey mambaw nga na na, ndaw ana daha mbarga ha. Vaw nga tabiyaha mbɔlek aha. A zɛlamar Lazar.

²¹A wuɗey akwa na ka rəhey ta tek na me pesey ka slam me zəmey tek ma ndaw zleley ana, ma sawa dzadzak ma da nderkeɗey mbɔlek aŋga na hay na gəɗey hay.

²²Arka ndaw mbarga na me mətsey na, madurlam hay ma zəgama, ma dadama ka tsakay ma Abraham. Ndaw zleley ana, me mətsey tiyatsa, ma zlɛlama.

²³Da slam ma ndaw ma mətisa na hay na, andza a key aha tsetseh na, nga ma tsakafada dey nga, ma nəkada Abraham, ta Lazar ka tsakay nga, da dərəŋ.

²⁴Arka nga me wuɗey: “ Baba ɗaw Abraham, i ka kaka da vaw tey, slɛradərəwa Lazar ka dzuhəbadərəwa bəzey har aŋga a yam, ka sawa ka fəɗadaya ka 'erneh tey, hərway i ndelemey aha da waw a nenedey da mey ɗaw dakay”.

²⁵Abraham ma ləvar: “ Dem a ɗaw, sərəfa, da ma ndzawa ɗek na, kah da wuiya, Lazar tey na da viya. Ekəɗey ka sləna tey na, a səfadəmara ha mevel, ama kah tey na tsetseh.

²⁶Yaw, a fəna satsa na, tsəvay sololo ha da walaŋ ala ta kuray, ma ndaw a wuɗey ma tasaba da diya la 'ay kwar na, ka slafa zlay. Ndaw me wuɗey ma tasawa da diya kwar 'ay la tey na, ka slafərəwa zlay atsa.”

²⁷Ndaw zleley ana me ləvey: “ I kaka amboh baba, na, slɛrada Lazar 'ay baba ɗaw,

²⁸hərway malam a ɗaw hay daha zlam; ma nga, ka daway ka katar ka 'ar ɗaf, ma taya satsa na, ka da wuyəmawa vaw a slam ma banay a nenedey sazlay.”

²⁹Abraham ma mbəɗar kava: “ Moyiz ta ndaw sek hay daha sana, ka pəmatar sləmay kwa.”

³⁰Nga ma mbəɗafərəwa kava sa: “ A'ay, baba ɗaw Abraham, haɗaw ndaw me mey da walaŋ ma ndaw ma mətisa na hay na, a da mbəɗadama mendzey ta.”

³¹Abraham ma ləvar: “ Haɗaw ka tsənamar sləmay a Moyiz kakay, kwa a ndaw sek hay kakay na, kwa ndaw ka mbəley da walaŋ ma ndaw ma mətisa na hay tekeɗe na, a da təbama ha kakay tənɣa.”

Luk 17

Tek me mey ndaw ta dɛba

(Mt 18.7,6; Mk 9.42)

¹Yezu ma ləvatar a gawla nga hay: “Kwa ka key tengey tengey na, tek me tsey metsemedɗ na a təkay kakay,ama ndaw ana tek me tsey metsemedɗ ma sawa ta har aŋga na na, ka tuway vaw nga.

²Ngama ma nga na ka ramar melez dɔhwa ha a ɔay na, ka kɛladama a bɛlay, ta nened ma da kɛlada ndaw aslɛta da walaŋ ma wawa nened hay a mɛngɛsey ana na.

³Wam daw ka vaw ka 'ar vaw kwar ana hay. Kendzey malam edek ka ngɛsaka ba na, hɛta. Kendzey nga ka mbɛɔada mendzey nga ba na, safa yam.

⁴Kendzey ka pas aslɛta a ngɛsaka dey tsɛla, amana a mawa ka tsakay ɔek dey tsɛla, a lɛvaka waya: i sawa i da tsɛhey amboh na, safa yam.”

Me pey 'ar
(Mt 17.20)

⁵Maslaŋ hay a lɛvamar a Bay'ɛrlam Yezu na: “Sɛkadandar me pey 'ar ala adiya.”

⁶Bay'ɛrlam Yezu me lɛvey: “Kendzey me pey 'ar a kwar daha ketekudɛy andza ma bɛzey ma bɛzaŋ na, ka slafama ma lɛvamar a vɛɔe ma tek edɛy: ‘Lɛtsey daw da rɛvey a bɛlay na’, a tsɛnakwar slɛmay.”

Mber ma gawla ma 'ay

⁷”Ndaw andza da walaŋ a kwar, kendzey andza beke nga daha, a hɛvar aha da ley, dakay a tsukurar gɛnaw aŋga hay na, andza ka mawa ba a mbaw na, a lɛvar: “Daf edek ekɛɔey, zɛmey’ na way?”

⁸Ama a da lɛvar dzadzak na: “Tiyawa tek mezɛmey, pawa zana ma mber ka vaw na, hɛladiyawa tek me zɛmey a ɔaw, andza aza i zɛmey aha, i sey aha na, azambay ka zɛmey ka sey tey tok kakay ɔaw?”

⁹A kamar sise kava a gawla ma 'ay ana mavɛday nga ka ka mber ana ba andza na ma tsɛhafama na ɔaw?

¹⁰Ma kwar ekɛɔey na, andza ha atsa. Kendzey, kuray ka kama mber ana ma lɛvɛmakwar kam ana tsoy na, lɛvam: La na beke hay tede hiya, la kam na mber ana a dafa la ka kam ana.”

Yezu a ndeley ndaw malawa hay kurow

¹¹Arka andza Yezu a daway aha 'ar a Zeruzalem na, nga ma tezlerey ta wuraw ma Samari ta Galiley.

¹²Andza nga me fulɛkwey a wuraw ana daha na, malawa hay daha kurow, a sɛmawa ha ma da zlam 'ar, ma lɛtsam a key har daf.

¹³Taya ma tɛlɛkɛmɛrawa mey ma lɛvamar: “Miter, Yezu, la ka kɛmaka da vaw tey.”

¹⁴Andza nga ma nɛkadata ba na, Yezu ma lɛvatar: “Dawam da bɛɔmatara vaw a baba me key kuley hay.” Andza arka da har a dam aha na, taya bazlɛmaya tsay.

¹⁵Naŋgar aslɛta da walaŋ ata ma nɛkada andza malawa nga na ma ndalafa ba na, ma mawa ta dɛba, ta me Sɛmbɛrey Bay ma Bɛla aha ta magala ha.

16Me koley mey dey duts ka dala ka slam sek ma Yezu, ta ma madarar sise ha. Azlakwa tok na, ndaw ana na Samariteŋ .

17Arka Yezu me lövey tok: “ Dagay na kuraw ata ahiya ma bazloma hiya kakay daw? Neney tsəfad ana hay taya da may?”

18Ndaw aslota ka dzeley ma mawa ma da madara sise a Bay ma Bəla na, dakay; sey ma da sawa na ndaw bəra dəy!”

19Arka ma lövar: “Lətsey, daway, me pey 'ar edek ka buwaka ba.”

Ma sawa ma Slala ma Bay'ərlam

20Fariziyen hay ma tsəhafama: “Dagay Slala ma Bay'ərlam a da sawa na varay? “ Nga ma mbəɗatar kava: “Ma sawa ma Slala ma Bay'ərlam na, a sərey andza tek me nəkey aha kakay.

21A da lövam aha ‘nga kəɗey, nga tay’, na dakay. Zlona, akwa Slala ma Bay'ərlam na nga da walaŋ a kwar ana.”

Pas ma Bəzey ma Ndaw

22Arka, nga ma lövatar a gawla nga hay: “Pas ana hay a da səmawa, ka da hwahunam ma nəkadama pas aslota da walaŋ ma pas na ma Bəzey ma Ndaw . Amana, ka da nəkadama ha kakay.

23A da lövəmakwar: ‘nga tay, nga kəɗey na’; ka da dam zlay. Ka da tsam vaw a huɗa zlay.

24Akwa andza ma yam me wetedey a bawa a wezley dey zla da bəzay, kasl a mey ngwa na na, Bəzey ma Ndaw a da sawa na ta pas aŋga na na, andza ha tok.

25Ama, amba tek a neney hay ka kam na, hayna nga ka key tsetseh ba haya haya ɗagay; ndaw ma bəla neney hay a da kəladama.

26Andza ma tek ma kawa da har ma Noey ana na, a da key da har ma Bəzey ma Ndaw na, andza ha tiyatsa:

27da na nga na na, ndaw hay a zəmam tek, a sam zom, ndaw hay a zəgam kokwa, dem hay a dam 'ay zel, ha kasl ka pas ma Noey me fuləkwey a kombiwal. Arka papəlay ma sawa, ma bazlata ndaw hay ba tabiyaha.

28Andza da har ma Lot satsa na, ndaw hay a zəmam tek, a sam zom, a haɗəkam tek hay, sa na hay tey a haɗəkadəmata tek ata hay, a həvam tek, a ndəram 'ay.

29Ama andza ta pas ma Lot ma bawa ba da Sodom na, Bay ma Bəla ma bətəkwwa waw da 'ərlam ta burəhway a dəlbey ndaw, ma bazlata ba tabiyaha.

30Ta pas ma Bəzey ma Ndaw ma da ɓada vaw nga na, a da key na andza ha atsa.

³¹Ta pas ana nga na na, ndaw ana nga ka mapar na, kendzey tek anga hay da 'ay daha na, ka da hardawa ma da zəgatəraɓa zlay. andza ha atsa na, kendzey ndaw ana nga da ley na, ka da mawa ta dɛba zlay.

³²Sərafama ka na ma ngwas ma Lot.

³³Ndaw ana me səpey me wufey mendzey nga na, a da zəɗada. Ndaw ma zəɗada tey na, a da buwa.

³⁴I ləvakwar, ta dɛvad ana nga na na, kendzey mawal hay tsew ma na hiya ka arɗgawa na, a da zəgam naɗgar aslɛta, a da mbəkadama ndaw naɗgar.

³⁵Ngwas hay tsew a kərəma aha na, a da zəgam naɗgar aslɛta, a da mbəkadama ndaw naɗgar.”

[36]

³⁷Gawla nga hay ma mbəɗam kava, ma tsəhafama: “Dagay ka waray tok, Bay’ərlam Yezu?” Nga ma ləvatar: “Ka slam ma vagay na, magwadok hay a kusam kava.”

Luk 18

Guma ma mala ha ta meley ana ma madakway ta ndaw me key sariya

¹Yezu ma tsatar bəzay ma guma na, ma mala ha ta me ley ana, ka me nefey ma ma dula mey zarra, mandzara ka mətsey har.

²Nga ma ləvatar: “Ndaw me key sariya na daha da wuraw ana, kwa a wesey ta Bay ma Bəla kakay, a datar ndaw a ndaw hay kakay.

³Madakway ana daha da wuraw ana, a daway ka slam ma ndaw me key sariya na hana na, ma ləvar: ‘kadaya sariya dɛw daha ka vaw ta ndaw dugwan adaw da dzerey tey.’

⁴Ma mbəɗar mey a key dey hadadzidzay. A dɛba na na, nga me ləvey ka 'ar vaw nga na: ‘Kwa andza tekeɗe i wesey ta Bay ma Bəla kakay, kwa i datar ndaw a ndaw hay kakay na,

⁵ekəɗey kavəɗay madakway a neneɗ a yadaya vaw na, ngama i ka kadara sariya nga na ba da dzerey na, ma ka da sawa ka da wuzlɛɗaya 'ar sazlay.’”

⁶Bay’ərlam Yezu me ləvey sa: “Tsənadama guma ma ndaw me key sariya neneɗ dzerey aha kakay ana.

⁷Bay ma Bəla tok na, a da kadatara sariya ma ndaw anga ma gadəma na hay, ma zəlama ta rəpas, ta dɛvad adzay da dzerey kakay tok dɛw? A da ləvatar na: pam dey tok dɛw?

⁸I bəɗakwar: a da kadatara sariya ta na na, tsam tsam da dzerey. Ama Bəzey ma Ndaw , ma da sawa nga na na, aza a ndzefey me pey 'ar ba ka dala dɛw?”

Guma ma mala ha ta meley ana ma ndaw Fariziyen ta ndaw me tsekeley dzaŋgal

⁹Nga ma maladatarā bəzay ma guma nenedy satsa, hərəway ma sa ma ndaw a hay ma ləvam taya na dzerey ahiya, ma kərəmata sa ma ndaw hay ba tabiya ha na:

¹⁰” Ndaw hay daha tsew ma tsəlam a 'Ay me key Kuley . Naŋgar asləta na, ndaw Fariziyen, naŋgar tey na, ndaw me tsekeley dzaŋgal.

¹¹Ndaw Fariziyen na, ma lətsa ha ta me lətsey, a duley mey ka 'ar vaw nga na andza nenedy: “ Bay ma Bəla a dāw, i madaka sise hərəway yah andza sa ma ndaw hay tikay ana, taya na, mahal ahiya, a kam tek hayaha kakay ana, a kam madama, dakay na andza ndaw me tsekeley dzaŋgal a nenedy ana.

¹²Ka luma asləta na, i key sumaya dey tsew, tabiyaha tek a dāw me ndzefey ana hay na, i vələ zaka nga na hay ba.”

¹³Ndaw me tsekeley dzaŋgal a hana na, ma ndza ha dərəŋ, kwa dey a 'ərlam dzay na a tsakafada kakay, amana, a kədəy 'ərev ta me ləvey aha: “ Bay ma Bəla a dāw, yah a nenedy ma ŋəsaha na na, i ka kaka da vaw tey.”

¹⁴I bədakwar: ndaw me tsekeley dzaŋgal a da hardāwa a mbaw na, ma pəsā mey aha ba; ama ndaw Fariziyen ana hana na, ma pəsā mey aha tikay. Hərəway ma mey na, mendzey ma ndaw ma gələda vaw nga na, a da madama a gwadaw. Ama ndaw ma tərada vaw nga bəza ha tey na, a da gələdama.”

Yezu ma pəsafata mey ka bəza hay

(Mt 19.13-15; Mk 10.13-16)

¹⁵Ndaw hay ma sadəmatərawa kwa bəzey gwendez ana hay, ma nga ka ləmatar. Andza gawla nga hay ma nəkadama andza ha na, ma kəmatar say.

¹⁶Ama Yezu na, ma sadəmatərawa wawa na hay ka tsakay nga, ta me ləvey aha: “Mbəkədəmata wawa hay ka səmawa ka slam a dāw, ka təkəmata zlay, hərəway Slala ma Bay'ərlam ma vələ ha na, ma ndaw andza taya nenedy ana hay.

¹⁷Dərka na, i bədakwar, ndaw ka ŋgəla Slala ma Bay'ərlam andza ma wawa kakay na, a da fuləkwey aha a huḍa kakay.”

Yezu ta ndaw zleley ana daha

(Mt 19.16-30; Mk 10.17-31)

¹⁸Ndaw ma fada ana daha, ma tsəhafa ka Yezu: “Miter edey hayna, i ka key na teŋgey, i ka da ndzefey mendzey me ndəvey kakay ana tey na?”

¹⁹Yezu ma mbədar kava: “Dagay ka zəlaya ndaw hayna na, ka mey? Ndaw hayaha na, sey Bay ma Bəla asləta.

²⁰Ka sərədata mey ma mewey hay seŋgey: ka da key madama zlay, ka da kədəy ndaw vagay aha zlay, ka da huley zlay, ka da key seydewe haya kakay ana zlay, hasəkadatarā bəzay a baba dək, ta may dək.”

- ²¹Ndaw ma fada aha na, ma mbɔɔɔar kava: “Tek a neneɔ hay tabiya ha na, i tsɛnatɔrawa slɛmay ba, zla ma bɛza hay ɔaw.”
- ²²Andza ŋga ma tsɛnada andza ha na, Yezu ma lɔvar: “Tek aslɛta ma zarafɛkawa daha sa: tek a ɔɛk hay tabiya ha na, haɔɛkadata ba, wanɛkadatara ba a ndaw mbarga na hay, aza ka da ndzefey zleley da 'ɛrlam, arka na, sawa sɛpaya bɛzay.”
- ²³Andza ŋga ma tsɛnada andza ha na, ndaw ana me key mevel, hɔrway ŋga zleley aha bɛzakakay.
- ²⁴Ma nɛkada andza ha na, Yezu me lɔvey: “Me fulɛkwey ma ndaw zleley hay a Slala ma Bay'ɛrlam na, ger aha bɛza kakay.
- ²⁵Ayaw, me fulɛkwey ma zlegweme ta ved ma batal na, ger aha kakay, ka me fulɛkwey ma ndaw zleley a Slala ma Bay 'ɛrlam na.”
- ²⁶Ndaw na ma dzɛkafama slɛmay ana hay, ma lɔvam: “Azlakwa andza ha na, a da buwam na way hay tok?”
- ²⁷Arka ŋga me mbɔɔɔey kava: “Tek na me key vaw kakay ka ndaw hay ana na, ka Bay ma Bɛla na, ta dɛba har.”
- ²⁸Piyer me lɔvey: “La na, la ka mbɛkadɛmɔtɔrawa tek ala hay ba ma da sɛpaka.”
- ²⁹Ŋga ma mbɔɔɔatar kava: “Dɛrka na i ɔadakwar, haɔaw ndaw ana ma mbɛkadata 'ay ŋga, ŋgwas aŋga, malam hay, maya ta baba dakay bɛzey ŋga hay hɔrway ma Slala ma Bay'ɛrlam,
- ³⁰a da ndzefey haɔaɔzidzay a fɛna da bɛla ɔey, da bɛla ma da sawa ka mey ana na, me ndɔvey kakay ana.”

Yezu a bada tsetseh aŋga

(Mt 20.17-19; Mk 10.32-34)

- ³¹Yezu ma ŋgɛlata gawla ŋga na kurow kava tsew ana hay, ma lɔvatar: “Nɛkafama ekɔɔey na, i da tsɛlakwama a Zeruzalem, da huɔa na, tek ma ndaw sek hay ma windɛmafɔrawa kaBɛzey ma Ndaw ana na, a da ndesley tok.
- ³²Hɔrway a da mbɛkafama har a har ma ndawZuif ahiya kakay ana hay, a da saŋgɛrafama, a da tsadama, a da tɛfafama sleslem.
- ³³Andza ka kɛɔama tsoy ta lagwada na, a da kɛɔama vagay aha, arka da meney ma makar ana na, a da mbɛlawana.”
- ³⁴Ama taya na, kwa ka tsɛnadama kakay. Guma na ka taya na ma kɛzla ha, a sɛradama Yezu a tsatar na ka mey tikay.

Yezu a ndalada ndaw ana daha wulaf aha

(Mt 20.29-34; Mk 10.46-52)

- ³⁵Andza Yezu a husey aha a Zeriko na, ndaw ana daha wulaf aha ma ndzaha ka mey ma buwal, a rɛkey aha tek.

- ³⁶Andza nga ma tsənada ndaw ma kusa hiya hadadzidzay a dam aha na, nga me tsəhey dagay me key na mey?
- ³⁷Ma badəmara waya ma daw na, Yezu ndaw Nazaret.
- ³⁸Nga me wudey ta magala ha: “Yezu Bəzey ma David , i ka kaka da vaw tey!”
- ³⁹Ndaw na ma dam ka mey ana hay ma kamar say waya ka ndzey tete, ama nga na, a səkada me wudey adiya: “Bəzey ma David , i ka kaka da vaw tey!”
- ⁴⁰Yezu na me lətsey aha, me ləvey waya ka ngələmərawa. Andza ma gurawa nga ba na, nga ma tsəhafa:
- ⁴¹”A saka ekədəy i ka kaka na, mey?” Nga ma mbədar kava: “Bay’ərlam daw, a saya na, i ka ndzefey ma nəkada dey tey!”
- ⁴²Yezu ma ləvar: “Ndzafa dey dek, me pey 'ar edek ka buwaka ba!”
- ⁴³Ka slam ana deŋe tsana, dey nga me wurey, nga ma səpar bəzay a Yezu ta me Səmbərey Bay ma Bəla aha. Ndaw ma səkway hay tabiyaha ma nəkadama tek a neney me key ana na, ma sambərama Bay ma Bəla.

Luk 19

Zasey

- ¹Andza nga me fuləkwey ba a Zeriko, Yezu tazlarada ha wuraw ana.
- ²Arka, ndaw ana daha a zəlamar Zasey, nga na bay ma ndaw me tsekeley dzaŋgal hay, nga zleley aha.
- ³A səpey aha ma nga ka nəkada dagay Yezu ana na way? Amana, a slafa ma nəkada kakay, zləna, kavəday ma ndaw hay ma kusa hiya na, hərway ma mey na nga degwele ha.
- ⁴Nga ma hway ka mey, me tsəley a vədə tek, ma nga ka da nəkada Yezu ma da daway ta slam ana.
- ⁵Andza ma Yezu me husey ka slam ana na, ma tsakafada dey, ma ləvar: “Zasey, hardawa tsam tsam, hərway tesedey na, a saya ma da ndzey da 'ay dek.
- ⁶Arka Zasey ma hardawa tsam tsam, ma ngəla ta wuiya ha.
- ⁷Andza ma nəkadama andza ha na, ndaw hay tabiyaha ma gwaŋgudam mey, ma ləvam: “Nəkafama, a da fuləkwey a da ndzey na, da 'ay ndaw ma ngəsa ha.”
- ⁸Ama Zasey me lətsey, ma ləvar a Bay’ərlam Yezu: “Nəkafa Bay’ərlam daw, rita ma zleley daw i vələdatara a ndaw mbarga na hay, kendzey i ka buwey ndaw ba na, i madara andza ha, andza ha dey fad.”
- ⁹Arka Yezu me ləvey hərway nga: “Tsedey na, me buwey ka sawa ba a ved 'ay a neney, hərway nga na tiyatsa na, bəzey ma Abraham.

10Hərway ma mey na, Bəzey ma Ndaw a sawa na, ma da səpey, ma buwata ndaw ma zədaya ba na hay.”

Guma ma mala ha te meley ana ma bay daha ta gawla ma 'ay nga hay

(Mt 25.14-30)

11Andza ndaw hay a dzəkafama ha sləmay ka guma nga na na, Yezu me tsey bəzey ma guma asləta ma mala ha ta meley ana sa; hərway nga bəse ta Zeruzalem, hərway ma mey ka taya na, waya Slala ma Bay'ərlam a da bəwa vaw deŋe ka slam ana tsa.

12Ŋga me ləvey tok: “Bəzey ma bay ana daha me lətsey, ma daway a wuraw dəreŋ, ma ka da vahəmərəwa 'ar da dəma, arka a dəba na na ka da mawa.

13Ŋga me zəley gawla nga hay kurow, nga me zəgey milion ɔ asləta, ma wanəkadata; ma ləvatar: ‘Mbəfadama har kasl ka ma da mawa dāw.’

14Ama tok na, nga na na, a datar 'ar a ndaw ma wuraw aŋga na hay, kakay; ma kuyamar ndaw hay a bəzey, ma ka ləvam: ‘La wudam ka da tərandar bay la ha zlay.’

15Arka andza ma mawa nga ka vahəmərəwa 'ar tsoy na, nga ma zəlātərəwa gawla ma 'ay nga na hana ma wanəkatar sumkwo na hay ka tsakay nga; ma nga ka sərada kwa way way a da kada ta sumkwo nga na na təngey təngey.

16Na tsəfəmey ana ma sawa ka tsakay nga, me ləvey: ‘Bay dāw, gabal edek ana temere na na, ma sadərəwa milion.’

17Ŋga ma ləvar: ‘Yawa gawla ma 'ay hayna, me mbədey sler kakay ana da tek ketekwədey kah ma gəlādərəwa na, ekədey, wey wuraw hay kurow.’

18Ma tsetsew ana ma gurey ma ləvar: ‘Bay dāw, gabal temere dek ana ma vəladaya na na, i ma ndzafadərəwa gabal temere zlam.’

19Ma ləvar a ndaw ma tsetsew ana andza ha satsa: ‘Ekədey kah na wey wuraw hay zlam.’

20Ndaw naŋgar ma sawa ma ləvar: ‘Bay dāw, gabal temere dek ana nga na na, nga kədey, i ma pada ma mbəza ha da peteked,

21hərway i ka wasadaka ba, kavəday kah na ndaw həma ha, kah ka pey tek ka slam ana kakay tsana, ka zəgey tek kava tsa; kah ka sləkey tek ka slam ana kakay tsana, ka tsuwey tek kava tsa.’

22Ŋga ma ləvar: ‘Gawla dey haya kakay ana, i kadaka sariya dek ana na, ta guma dek a nene ma tsərəwa na, ka sərada ha, yah na ndaw həma ha, ka slam ana i ka pey tek kava kakay tsana, i zəgey tsa, i ka sləkey tek ka slam ana kakay tsana, i tsuwey tek kava tsa sana.

²³Azlakwa ka padaya sumkwo daw ana a bank kakay na, ka mey? Ma da mawa daw andza nenedy na, i da tɔba sumkwo daw ta riba ha kava.'

²⁴Arka nga ma lɔvatar a ndaw na ka slam ana hay: 'Tɔbadɛmarawa gabal anga temere na, vɛladɛmara a ndaw ta milion ana.'

²⁵Taya ma lɔvamar: 'Bay, nga na, ma nga milion daha, sengey!'

²⁶I lɔvakwar: ma ndaw ana tek anga daha na, a da vɛlamar adiya, ama, ma ndaw ana dakay na, kwa na daha na na, a da tɔbadɛmara ba.

²⁷Arka ma ndaw dugwan a daw hay tey na, ndaw anga na ma wudam i ka wata zlay ana hay na, hɛlɛmatɛrawa ka slɛna, slɛmatara daw ba ma dey daw ana."

²⁸A dɛba ma guma nga nenedy na, Yezu me kɛley ka mey, me tsɛley a Zeruzalem.

Yezu a fulɛkwey a Zeruzalem andza Ndaw Bay'ɛrlam ma vahara 'ar ana

(Mt 21.1-11; 15-17; Mk 11.1-10; Zɛ 12.12-16)

²⁹Arka andza a husey aha a wuraw ma Betɛfazey ta Betani, 'ar a mamba ma na ma lɔvam ma Tetɛdez na, nga me slɛrey gawla nga hay tsew.

³⁰Nga ma lɔvatar: "Dawam a wuraw ana taday ka mey ana, andza ka fulɛkwam aha na, ka da ndzafam bɛzey zuɛgow ma raha, kwa ndaw ka ndzey ka 'arra tsaray kakay. Pasɛkɛmarawa, sadɛmarawa.

³¹Hadaw ndaw ka tsɛhafakwar ba: 'Dagay, ka pasɛkafama mey na', mbɛdamar kava: 'Hɛrway Bay'ɛrlam Yezu a wudɛy.'"

³²Ndaw na nga ma slɛradata na hay ma dawam na, ma ndzafama tek ana hay, andza na ma Yezu ma lɔvatar ana.

³³Andza a pasɛkama ha bɛzey ma zuɛgow ana na, ndaw ma zuɛgow ana hay ma lɔvɛmatar: "Dagay ka pasɛkafama ka bɛzey zuɛgow ana mey?"

³⁴Taya ma mbɛdam kava: "Hɛrway Bay'ɛrlam Yezu a wudɛy."

³⁵Taya ma sadɛmarawa zuɛgow ana a Yezu tok. Andza taya ma bɛbɛtafama zana ta hay ba ka dɛba nga na na, taya ma ndzadama Yezu ka 'arra tok.

³⁶Arka andza a daw aha na, ma bɛbɛtam zana ta hay ka buwal.

³⁷Arka mazlambar aha a husam aha ka me hɛrdɛy ma mamba ma Tetɛdez, andza gawla nga hay ma kusa hiya ka maslɛtaha vam vamma na, ma rɛha hiya ta wuiya na, taya ma tɛdafama ma sɛmbɛrama Bay ma Bɛla ta me wudɛy aha, hɛrway ma dɛdɛw ma Yezu me key tabiyaha, taya ma nɛkadɛmarawa na hay.

³⁸Taya ma lɔvam: "Ndaw a nenedy ma sawa na na, ma pɛsa mey aha ba, nga na Bay dɛhwa ha, da me zɛley ma Bay'ɛrlam! Zozoy da 'ɛrlam me wezey dey nga tsan da mekekɛle ma 'ɛrlam!."

³⁹Fariziyen hay nekədey da walaŋ ma ndaw ma kusa hiya na hay, ma ləvamar a Yezu: “Miter, katar say a gawla dek ana hay!”

⁴⁰Ŋga me mbədey kava: “I ləvakwar, haɗaw taya ka ndzam ba tete na, ma da wudey na, ŋgwa hay.”

Yezu a tuwafa ka Zeruzalem

⁴¹Andza a husey aha a wuraw ana, andza ŋga ma nəkada na, ŋga ma tuwafa.

⁴²Ŋga me ləvey: “Akwa kah tiyatsa kah sərədərawa ba da meney a nenedey me ndzefey zozoy tengey na, amana wuiya, ka kəzlafəkawa ba ka slam dey dek.

⁴³Ayaw, ŋga dek na pas ana hay a da saməwa, ndaw dugwan edek hay a da tsarzlafəməka megədəber, a da dzadəmaka, a da dawaləmaka, a da ŋgadətsəmaka ta sləna ta sləna.

⁴⁴a da kərəmaka kah ana ta wawa dek ahay dzay, da wuzlah a dek ana, a da gərəmaka ha ŋgwa ma tsarzlaha ka 'ar ma ŋgwa naŋgar na dakay, kavəday ma mey na, kah ka sərəfa ka har ana, ma səmawa ma da nəkəkaba na kakay.”

A haremata ndaw ma filaw hay da 'Ay me key Kuley

(Mt 21.12-13; Mk 11.15-19; Zŋ 2.13-16)

⁴⁵Arka Yezu me fuləkwey a 'Ay me key Kuley, ma zlar ma haratərawa ndaw me key filaw hay ba da huɗa.

⁴⁶Ŋga ma ləvatar: Ma winda ha na: 'Ay daw na, a da ndzey na 'ay me duley mey aha, ama kuray na terey a radama tek a kwar zlazlam ma katsala hay aha.”

⁴⁷Ŋga ka pas ka pas da 'Ay me key Kuley ana a tatəkadata ndaw hay. Baba dūhwa na me key kuley ana hay, ndaw me sesəkey mewey hay ta bay ma səkway hay a səpam ma zəɗadəmara 'ar ba.

⁴⁸Amana, ka ndzafafama tek ata na, ma wuɗam ma kamar ana, kakay, hərəway səkway tabiyaha ma ndza hiya me dzəkey sləmay ka huɗa mey ŋga.

Luk 20

Gədaŋ ma Yezu ana a sawa na da may?

(Mt 21.23-27; Mk 11.27-33)

¹Arka da meney ana ŋga na na hay na, andza Yezu a tatəkada ha səkway da 'Ay me key Kuley, a taləkada ha mey ta Mey Hayna Wayna na, baba dūhwa na me key kuley ana hay, ndaw me sesəkey mewey hay, ta ndaw ma səka na hay ma husam.

²Taya ma ləvamar: “Äadandar ɗagay, ka key tek a nenedey na, ta gədaŋ aŋgway? Dakay na ma vəlaka gədaŋ ana na way?”

³Ŋga ma mbəɗatar kava: “Yah tiyatsa, i tsəhafakwar guma asləta, bədəmaya ɗagay:

⁴me dzuhəbey ma Zaŋ a sawa na da 'ərlam tsukudu, da ndaw ha daw? “

⁵Taya ma dzalam ka 'ar vaw ta na: “I ka ləvakwa: da 'ərlam na, a da ləvandakwar azlakwa: ka pamar 'ar kakay na, ka mey?”

⁶I ka ləvakwa: da ndaw hay, ndaw ma səkway hay tabiyaha a da kwuytsəmandakwar ba zləna, hərway taya ka sərədama tsoy Zaŋ na ndaw sek aha”

⁷Taya ma mbədam kava: “La sərədama a sawa na da may kakay.”

⁸Arka Yezu ma ləvatar: “Yah tiyatsa, i badakwar gədaŋ a daw me key tek ana hay a sawa na da may, kakay tey.”

Guma ma mala ha te meley ana ma ndaw ma kam mber da ley ma viŋe sewed ana hay

(Mt 21.33-46; Mk 12.1-12)

⁹Arka, ŋga ma təkərarar bəzay ma guma ma mala ha ta meley ana a səkway: “Ndaw ana daha me rəvey ley ma viŋe, ma vələdatara a ndaw hay ka nəkafəmara dey, ŋga ma daway ŋga a dzaŋgal, ma ndzawa hadadzidzay.

¹⁰Andza har ana ma slawa na, ŋga me slərey gawla ma 'ay ŋga asləta ma ka hələmərawa bəzey ma viŋe ana ma kəla ma la ma ŋga ba. Ama ndaw ma kam mber ana hay, ma kədəmərawa gawla ŋga na hana, haya haya, arka ma harəmərawa har kəna ha.

¹¹Ŋga ma zlar me slərey gawla ŋga asləta mekelehe, ŋga satsa na taya me kədəmərawa ta me tsedey aha kava, ma harəmərawa har kəna ha atsa.

¹²Ŋga ma zlar me slərey gawla ŋga dey ma makar ana, ŋga satsa na, ma kafəmərawa mbəlek, ma harəmərawa.

¹³Bay ma ley ma viŋe ana me ləvey ka 'ar vaw ŋga na: ‘I ka key na teŋgey? I da slərey bəzey ma mey 'ərev a daw ana na, ŋga dada na a da dāmar aha ndaw ba.’

¹⁴Ama andza taya ma nəkadama bəzey ŋga na na, ndaw ma kam mber da ley ana hay ma ləvam ka 'ar vaw ta na: ‘Neney na ndaw ma da zəmey tek ma ley ana, kədakwa ba vagay aha na, aza ma da zəma na lakwa na.’

¹⁵Taya na ma vahəmərawa ba dərəŋ ta ley ma viŋe ana, ma kədama ba vagay aha. Ndaw ma ley ma viŋe ana, a da kadata ndaw ana hana hay na, teŋgey?”

¹⁶A da sawa na, a da kədāta ndaw ma kam mber aŋga na hana hay ba vagay ahiya, a da vələdatara ley ma viŋe ana a ndaw mekele hiya.” Andza ma tsənadama bəzay ma guma neney hay na, ma ləvam: “Dada andza ha tikay!”

¹⁷Ama Yezu ma zazərata na, ma ləvatar: “Guma ma Mewindey a neney Kokwod ana hay na ka ləva na teŋgey tok? Ŋgwa a ŋga na ndaw me zley 'ay hay ma kələdama ba na na, ma da tərey ŋgwa ma telkomere ha ŋga tok.

¹⁸Kwa way way me tǎfey ka ɲgwa na na, a da teley hets hets hets, arka ɲgwa na ma kǎley ka ndaw ana tey, a da hanǎtsa.”

¹⁹Ndaw me sesǎkey mewey hay ta baba dǎhwa na me key kuley ana hay, ma sǎpam ma zǎga Yezu deɲe ka slam ana, amana a wasam ta sǎkway. Taya na ka sǎradama tsoy haya hayaha, a tsa bǎzay ma guma neneɲ ma mala ha ta meley ana na hǎrway ta.

Sulay ma dzanɲal ma Sezar

(Mt 22.15-22; Mk 12.13-17)

²⁰Ma ndzam ma dzadama Yezu, ma kuyafama ndaw hay, ma tǎradama vaw ta, andza ndaw dzereɲ ahiya, a wudam ma sǎpafama malay da guma ɲga ma da tsey, kǎfey tok aza ma ka vǎladǎmara a har ma Guverner ndaw ma wa dala na.

²¹Taya na, ma tsǎhafama bǎzay ma guma neneɲ: “Miter, la sǎradama kah na ka tsey guma, ka tatǎkadata ndaw hay na kassla, ka wesey ta dey ma ndaw tikay, ka tatǎkadatara tsǎvedǎ ma Bay ma Bǎla a ndaw hay na, da dǎrka na.

²²Aɲga bǎdandar dǎgay, slam har a lakwa me vǎley dzanɲal a Sezar daha tsukudu, dakay dǎw?”

²³Yezu ma sǎrafa ka gwedey ta na na, ma lǎvatar:

²⁴”Aɲga bǎdǎmiyawa sulay ana aslǎta dǎgay. Mey dey ana kava na, ta mezǎley na ma winda ha kava na na, ma ɲgway?” Taya ma mbǎdǎmar kava: “Ma Sezar.”

²⁵ɲga ma lǎvatar: “Ya tǎde, madǎmara tek ma Sezar a Sezar ana, ma Bay ma Bǎla na, ma Bay ma Bǎla tǎɲga.”

²⁶Arka taya ka slafama ma ndzafam guma ma dzuwa Yezu ka slam dey ma sǎkway sakay na, ma rǎzla hiya ta guma ɲga, ma mbǎdǎfatǎrawa kava na na, taya ma ndzam tek ata tete.

Bǎzay ma guma ka ma da mbǎlawa ma ndaw ma mǎtsa na hay

(Mt 22.23-33; Mk 12.18-27)

²⁷Arka Sadusienɲ hay nekǎdeɲ ma guram ka tsakay ma Yezu. Sadusienɲ hay a lǎvam na, ndaw ka mǎtsey ba na, a da mbǎlawa ha sakay. Taya na ma tsǎhafama bǎzay ma guma neneɲ:

²⁸”Miter, Moyiz a windadandukurawa na ɲga lakwa na: kendzey ndaw ana malam aɲga daha ta ɲgwas aha da bǎzay, ɲga ka mǎtsey ba, mandzara ɲgwas ana ka yǎrawa bǎzey na, ɲga ka zǎga madakway ana hana, ɲga ka yadǎrawa bǎzey a malam aɲga ana hana me mǎtsey ana.

²⁹Arka tok na, ndaw ana daha taya tsǎla ta malam ata hay, na tsǎfǎmey ana zǎgereɲ ɲgwas, me mǎtsey ba mandzara ka yadǎrawa bǎzey ta ɲgwas ana.

³⁰Na ma tsetsew ana,

31 na ma makar ana ma zөгama ηgwas ana, ha taya ma ndaslam tsөla ta hiya. Taya ma mөtsam, mandzara ka yadөmөrawa bөzey.

32 A dөba na na, ηgwas ana me mөtsey tiyatsa.

33 Ana tok na ta pas ma ma da mbөлawa na, ηgwas ana a da ndzar na a way? Hөrway taya tsөla ta hiya ka zөгama ba ka ηgwas aha sana.”

34 Yezu ma lөvatar: “Ndaw ma bөla dөy hay na, a zөгam ηgwas, a zөгam zel,

35 ama ndaw ana hay ma nөka ahiya dө ma da ndzefey bөla ma da sawa ka mey ana hay na, ta ma da mbөлawa ma ndaw ma mөtsa na hay na, kwa a zөгam ηgwas kwa a zөгam zel sakay.

36 Taya na tsoy a da mөtsam aha sakay. Taya na kal kal andza madurlam hay, taya bөzey ma Bay ma Bөla ahiya, hөrway taya bөzey ma ma mbөлөmawa ahiya.

37 Hөrway ma mey na, ndaw ma mөtsa na hay na, a da mbөлөmawa, Moyiz ana ta 'ar anga na, ka badөrawa ba da bөzay ma guma ma waw da 'ay ndak ana: andza a zөla Bay'өrlam na: Bay'өrlam ma Abraham, Bay'өrlam ma Izak, Bay'өrlam ma Zakob.

38 Bay'өrlam na, Bay'өrlam ma ndaw ma mөtsa na hay kakay, ama ηga Bay'өrlam ma ndaw ta dey ana hay, hөrway ka ηga na, ndaw hay tabiyaha, taya ta dey.”

39 Ndaw me sesөkey mewey hay daha nekөdөy ka slam ana ma lөvam: “Miter, kah ka tsөrawa ba kassla “

40 Hөrway a dzalam ma tsөhafama bөzay ma guma ka tek mekele ha sakay.

Ndaw ma vahara 'ar ana bөzey ta Bay'өrlam ma David

(Mt 22.41-45; Mk 12.35-37)

41 Nga ma lөvatar tok: “Dagay a lөvam Ndaw ma vahara 'ar ana na bөzey ma David na, tengey?

42 Hөrway David ana ta 'ar a ηga na na, ka tsey ba da dөriwel ma Pөsom hay: 'Bay'өrlam ma lөvar a Bay'өrlam a dөw, ndzey aha ta har zөmay dөw,

43 ha ka pas i ma da padata ndaw dugwan edek hay andza tek me pey sek edek aha.’

44 Kөdөy na David a zөla 'Bay'өrlam' sana, arka a da key wawa ηga ha na, tengey tok?”

Yezu a katar ka 'ar dөf hөrway ndaw me sesөkey mewey hay

(Mk 12.37-40)

45 Nga ma lөvatar a gawla ηga hay, ka slam dey ma sөkway tabiya ha a pafama ha slөmay:

⁴⁶”Wam daw ka vaw ka ndaw me sesəkey mewey hay, a wudam ma halam ta dawra ahiya terere ka vaw. A wudam ka tsəmatar guma ka slam me kusey hay. A zəgam slam tsəfəmey ana hay da 'ay me duley mey hay, a zəgam slam tsəfəmey ay na hay da slam me zəmey tek hay.

⁴⁷Taya ndaw ma sasəbam madakway hay tok na, me duley mey na zadada, a da sam banay, a da dzuwəmata na kambəlaɓa”

Luk 21

Sumkwo ma madakway me kuyey a tek me tsekeley sumkwo

(Mk 12.41-44)

¹Yezu ma tsakafada dey na, ŋga ma nəkadata ndaw hay, a kuyam aha sumkwo a tek me tsekeley sumkwo, ndaw ana hay zleyey ahiya.

²Ŋga ma nəkada madakway ana daha mbarga ha, a kuyey aha sisey tsew.

³Arka ŋga me ləvey: “Dərka na i badakwar, madakway a neneɓ mbarga na na, ka kuyey sumkwo na ba, a fənata sa ma ndaw hay tabiyaha.

⁴Hərway taya tabiyaha, a hələmawa na ka bay ana, ma da kuyada a tek ma me kuyey sumkwo na na. Ama ŋga na a tatukurawa tek ma viya ŋga ma pada tabiya ha tek ŋga ma da ndzada na.”

Yezu a tsey ma da mbəzley ma 'Ay me Key kuley

(Mt 24.1-2; Mk 13.1-2)

⁵Andza ndaw hay nekədey a tsam aha ka 'Ay me key Kuley, ka me mbetsey ma ŋgwa mambay ana hay, ta tek mambay ana hay ma ndaw ma vələm ana hay na, Yezu me ləvey:

⁶”Tek a neneɓ ma mbafakwar ma zazərama na na, pas ana hay ka da səmawa ba na, ŋgwa a da zarawa ha ma darzla ha ka 'ar ma ŋgwa na, dakay, a da mbəzley ba tabiyaha.”

Zehed ma bəla ma ndəvey

(Mt 24.3-8; Mk 13.3-8; Mt 10.17-22; Mk 13.9-13)

⁷Taya ma tsəhafama: “Miter, tek a neneɓ hay a da key na, varay? Zehed ma da bada tek ana a da key aha na na, zehed ma mey?”

⁸Ŋga me ləvey: “Wam daw ka vaw ka da zləgafəmakwar zlay, hərway ndaw hay haɗadzidzay, a da səmawa da mezəley daw, a da ləvam: ‘Neneɓ na: yah.’ Arka na: ‘Har ana ka da slawa tsoy tok na’, ka da səpəmatar bəzay zlay.

⁹Kendzey ka da tsənadama a tsam aha ka vərəm, dakay na ndaw hay a mbədam aha 'ar ka bay ta na, ka da zləram zlay. Hərway hayna tek ana hay ka husəmawa ba dagay. Ama na ŋga na na, me ndəvey ma bəla tsaray kakay.”

¹⁰Arka nga ma ləvatar: “Ndaw ma dala naŋgar ta ndaw ma dala naŋgar a da lətsam ka vaw, a da kam vərəm, slala ta slala naŋgar a da lətsam ka vaw, a da kam vərom.

¹¹Dala a da dederey lamba ha, da slam sa na hay na, ma gədama ta may aha a da key. Tek me key zluwer ana hay, a da bəmawa da 'ərlam, ta zehed dūhwa hiya.

Tatakway ta seydewe ma gawla ma Yezu hay

¹²Ama amba tek a neneɣ hay, ka kam na, a da zəgəmakwar, a da kadəmakwar tatokoy, a da vələdəmakwar a har ma ndaw ma 'ay me duley mey hay, a da kuyadəmakwar a daŋgay. A da vahəmakwar ka ərdey ma bay hay, ta Guverner hay kavəday ma mezəley daw.

¹³Na nga na na, a da vələkwar na, tek ma bada seydewe aha.

¹⁴Padama a mevel a kwar, ka da dzalam ka guma ma ma da dzəŋgərey ka vaw kwar ana zlay.

¹⁵Hərway yah na, i da vələkwar guma ta ma sərə 'ar kwa ndaw asləta da walaŋ ma ndaw dugwan hay ka da slafama ma kəmakwar tapatas ma tədədəmakwar kakay.

¹⁶Kwa baba kwar hay, may kwar hay, malam a kwar hay, ndaw ma 'ay kwar hay, ta dzam a kwar hay a da haďəkədəmakwar, a da dzuwam ndaw hay haďadzidzay da walaŋ a kwar a memətsey.

¹⁷Ndaw hay tabiyaha a da ŋgələdəmakwar dey kakay hərway ma mezəley daw.

¹⁸Amana kwa mbez 'ar a kwar asləta a da zəďey aha dakay.

¹⁹Ka da ndzafama mendzey na, ta matanduroŋ a kwar.

Ma dufey ma Zeruzalem

(Mt 24.15-21; Mk 13.14-19)

²⁰Andza aza kuray ka nəkadama Zeruzalem ba ma dawala ha ta sidzew hay na, sərəfama na nga na na, har ma ma dufey nga ka slawa tsoy.

²¹Arka tok na, andza ndaw na da Zudey ana hay na, ka hwam a mamba. Ndaw andza da hwaď ma wuraw ana hay ka bəmawa ba, ndaw na taya da ley ana hay na, ka da fuləkumawa a wuraw sazlay!

²²Hərway pas ana nga na hay na, a da key na pas me mey gandaf, a da ndesley andza me Mewindey Kokwoď ana me ləvey ana.

²³Ta pas ana nga na hay na, ŋgwas ta bəzey da hwoď ana hay, ta na ta bəzey ka har ana hay na, taya da viya. Hərway viya dūhwa ha a da key da dala, a da hətama səkway ana.

²⁴A da kuyam a mey ma sled ma tsakay, a da høləmata beke hiya a har ma ndaw ma dala hay tabiyaha. Ndaw ma dala mekele ahiya a da dadəslama Zeruzalem, ha ka har ata me ndesley.

Ma da sawa ma Bəzey ma Ndaw

(Mt 24.29-31; Mk 13.24-27)

²⁵Zehed hay a da nəkam da pas, da kiya, da wurzla hay, ka dala tey na, ndaw ma dala hay a da ndzam tsadokdoka, ta zluwer ma me bebətsey ma vavəray, ma bələda bəlay.

²⁶Andza ndaw hay ma hudə zay ahiya tsoy da hwod, ta zluwer ma viya ma tek a hay, ma da sawa ka bəla na na, hərway ma slafa ma tek ma 'ərlam hay, a da dadaram.

²⁷Arka a da nəkadama Bəzey ma Ndaw, ma dawala ha da dey ma pazlay, ma rəha vaw aha ta ma slafa ma mewezley dey ŋga.

Ma gurawa ma Slala ma Bay'ərlam

(Mt 24.32-35; Mk 13.28-31)

²⁸Andza tek ana ŋga na hay ka zlamar ba ma kam na, lətsam, tsakafadama 'ar, hərway har ma ma da buwey kwar, ŋga bəse."

²⁹Arka ŋga ma maladatar ta tek: "Nəkafama ka vədə gudav ta sa ma vədə ma tek a sa na hay tabiyaha:

³⁰andza kuray ka nəkadama ba a dawam aha tsana, kuray na ka səradama ka 'ar vaw kwar ana, gwadavay a gurawa ha.

³¹Kuray ekədəy na, andza ha atsa, kuray ka nəkadəmata tek a nene hay ka husəmawa ba na, sərafama Slala ma Bay'ərlam ŋga bəse.

³²Dərka na i badakwar, ndaw ma bəla nene hay a da ndəvam aha, mandzara tek a nene hay tabiya ha ka kam kakay.

³³Ndasl ma 'ərlam ta dala na, a da davasam, amana guma daw hay na, a da davasam aha tikay.

Mendzey tsekerkerre

³⁴Wam daw ka vaw ma mevel a kwar hay, ka da mətam 'ar da me wey ta me sey zom kambəlaɓa, ta me dzeley 'ar ka tek ma mendzey zlay. Hərway ma pas ana ŋga na, ka da ndzafukurawa dekeslef,

³⁵andza ma kəlam zəva ka kələf hay a bəlay zlay, a da kələwa na, ka ndaw na ka dala na hay tabiyaha.

³⁶Amana ndzam tsekerkerre, dulam mey zarra, ma aza kuray ka dakam da ma ləhey da mey ma tek a nene hay, ma da səmawa na, ma aza kuray ka da lətsam ka mey ərdey ma Bəzey ma Ndaw."

Pas madakwaydok ma Yezu da 'Ay me Key Kuley

³⁷Ta rēpas na, Yezu a vekey da 'Ay me key Kuley , a tatəkadata ndaw hay, arka ma dēvad na, a bawa ma da ney da mamba na, daha a zēlamar: Tetēdez.

³⁸Zla ta lamda na, səkway tabiyaha a sēmawa ka tsakay nga a 'Ay me key Kuley , ma da pafa slēmay.

Luk 22

Bay hay a ngēlafama mawa ka Yezu.

(Mt 26.1-5,14-16; Mk 14.1-2,10-11)

¹Magurlam ma peṅ mandzar is ana a gurawa ha, na ma zēlamar magurlam ma Pak ana.

²Baba dūhwa na me key kuley ana hay, ta ndaw me sesəkey mewey hay, a sēpam wewer ma zēdada ba, amana, a wasam ta səkway.

³Sataṅ ma fuləkwar a vaw ma Zudas na, ma zēlamar Iskariyot ana, nga na ndaw aslēta da walaṅ ma gawla ma Yezu kurow kava tsew ana hay.

⁴Nga na ma daw, ma da ngēlam mawa andza baba dūhwa na ma key kuley ana hay, ta bay ma sidzew hay ka wewer ana ma da hadəkadatarana.

⁵Taya na tsoy, a datar 'ar, arka ma tsama na, a da vēlamar sumko ba a nga na.”

⁶Nga ma tēba guma na, arka na nga me sēpey wewer, ma da hadəkadatarana gēdzah ba ta ndaw ma kusa na hay.

A lēmadama tek me zēmey ma magurlam ma Pak

(Mt 26.17-19; Mk 14.12-16)

⁷Da meney ma peṅ mandzar is ana hay na, pas me sley bēzey tēbaṅ ma Pak.

⁸Yezu ma slēradata andza Piyer ta Zaṅ, ta me lēvey aha kava: “Dawam da tadēmandakwar tek me zēmey ma magurlam ma Pak, ma aza i ka da zēmakwa.”

⁹Taya ma tsēhafama: “A saka, la ka da tama na, ka waray?”

¹⁰Nga ma mbēdatar kava: “Ka me fuləkwey kwar a wuraw na, ka da zlam 'ar ta ndaw a sawa ha da yam ta zaw aha ka 'ar; sēpama a 'ay ana nga ma da fuləkwey ana,

¹¹arka, lēvamar a bay ma 'ay ana: ‘Miter a ləkawa na, 'ay daw ma da zēmey tek ma magurlam ma Pak, andza gawla daw ana hay na, ka waray?’

¹²A da bafakwar ka 'ay ana daha, ma kaha ka 'ar ma 'ay, dūhwa ha, tek ana hay ma lēmaya ba ka vaw; ka da tadēmandakwar na da huḍa tok.”

¹³Taya ma dawam, ma ndzafama tek ana hay tabiyaha, andza ma nga ma lēvatar ana; ma tama tek ma Pak ana hay da huḍa tok.

Kuley ma Yezu

(Mt 26.26-29; Mk 14.22-25; 1Co 11.23-26)

14 Andza har ana ma slawa ba na, nga me ndzey ka slam me zomey tek andza gawla nga hay.

15 Arka nga ma ləvatar: “Tek ana i me wudəy da mevel a daw kambəlaɓa na na, i ka zəma Pak a neneɣ ta kuray, mba tsetseh a daw ka husawa na.

16 Hərway i badakwar, dafa i da zomey aha sakay, ha aza ka ndesley ba da Slala ma Bay'ərlam dagay.”

17 Nga me təbey vəley ma zom, a dəba ma ma mada sise ba na, nga me ləvey: “Təbama na, wanəkadama ka 'ar vaw kwar ana.

18 Hərway i badakwar: dafa i da sey aha zom ma bəzey ma viŋe sakay, ha kasl ka Slala ma Bay'ərlam ma husawa.”

19 Arka na, nga me zəgey peŋ, a dəba ma ma mada sise ba na, ma tsada, ma vəladatara, ta me ləvey aha: “Neneɣ na vaw daw, ma vəla ha ma kwar. Kama andza ha na, kuray ka sərəfəmaya.”

20 Ta vəley ma zom satsa na, nga ma kada andza ha satsa a dəba ma tek me zomey na, ta me ləvey aha: “Vəley ma zom a neneɣ na, ma Me dzomey Vaw Wayna ma mambaz a daw, ma da mbəɗawa hərway kwar.

Ma bada ma ma da hadəkadama nga

(Mt 26.20-25; Mk 14.17-21)

21 Ama nəkafama: har ma ndaw ma da hadəkadaya na, nga kəɗey, la ma dzəma har ahiya da gandaf aslota ka slam me zomey tek a neneɣ.

22 Hərway Bəzey ma Ndaw a da daway na, andza na ma dzala ha na. Ama, ndaw ma da hadəkada na na, ka tuway vaw nga!”

23 Arka taya ma tsəham ka 'ar vaw ta na hay: “Dagay ma da key tek ana da walaŋ ata na na, way?.”

Dagay dūhwa ha na way?

(Mt 18.1; 20.25-28; Mk 9.34; 10.42-45)

24 Arka taya ma təram vaw ka 'ar vaw ta na, waya: da walaŋ ata na, andza dūhwa ha, way?

25 Yezu ma ləvatar: “Bay ma dala hay hay a wumata ndaw ana hay na, ma bay bay; arka ndaw ma kərəmata na hay na, a wudam ka zələmata na, ndaw me key tek hayna hay.

26 Ma kwar na, andza ha tikay, ama ndaw dūhwa ha da walaŋ a kwar na, ka ndzey a ved ma ndaw bəza na. Ndaw me wey ndaw na, ka ndzey a ved ma gawla ma 'ay.

²⁷Duhwa ha na, ndaw me zomey tek tsukufu, ndaw ma hɛlawɛ da 'ay dɛw? Andza a kafaya na ndaw me zomey tek ana sɛŋgey! Ana yah tok na, yah da walaŋ a kwar na, da ved ma gawla ma 'ay.

²⁸Kuray na, ndaw ma sɛma vaw ahiya da tek a dɛw ma kɛmiyawa na hay.

²⁹I vɛladakwar Slala na na, andza ma Baba dɛw ma vɛladiyawa na.

³⁰Kɛdɛy tok na, ka da zɛmam tek, ka da sam tek, ka slam a dɛw me zomey tek, da Slala dɛw. Ka da ndzam ka koriwal ma bay hay, ma da key sariya, ma sɛkway ma Bɛzey ma Israyel kurow kava tsew ana hay.”

Yezu a bada waya: Piyer a da mbɛdɛy mey

³¹Bay'ɛrlam Yezu me lɛvey: “Simon, Simon, Sataŋ ka tsɛha ba, ma da tambalakwar, andza ma tambalam daw da vɛley.”

³²Ama i ka duley mey ba hɛrway dɛk, ma 'ar edek me pey ka da devesey zlay. Kah na, kah ka da mawa ba na, sɛmadata malam edek hay.”

³³Piyer ma lɛvar: “Bay'ɛrlam a dɛw, i ma hɛla vaw aha, kwa a danɔay, kwa a memɛtsey na, i nama.”

³⁴Yezu me lɛvey: “I badaka Piyer, tesedɛy ekɛdɛy na, maga dzagulok a da zlehey na, kah ka mbɛdɛy mey tsoy, dey makar, ka sɛradaya kakay.”

Bertete, gabal ta sled ma tsakay

³⁵Arka ŋga ma lɛvatar: “Da har i ma slɛradakwar mandzara bertete, kwa gabal, kwa tahɛrak na, tek ka hɛtsɛkurawa ba, daha dɛw?” Taya ma mbɛdam kava: “Kwa dakay.”

³⁶Ŋga ma lɛvatar: “Ama ekɛdɛy, a dafa dzadzak tok na, ndaw ana bertete ŋga daha na, ka zɛga; ndaw ana gabal ŋga daha na, ka key andza ha satsa. Ndaw ana sled ma tsakay ŋga dakay na, ka zɛga zana ma memed ŋga, ka hadɛkada na, ka hedɛkey aslɛta.

³⁷Hɛrway i badakwar: hayna ka ndesley ka yah, guma neney ma Mewindey Kokwod ana ma lɛvawa na: a da mbɛslama a dey ma katsala hay. Ana tok na, tek a neney ma nɛkafaya dey ana na, a da ndesley.”

³⁸Taya ma lɛvam: “Bay'ɛrlam Yezu, sled ma tsakay ana hay daha, ekɛdɛy tsew.” Ŋga ma mbɛdɛtar kava: “Da.”

Yezu a duley mey da mamba ma Tetɛdez

(Mt 26.36-41; Mk 14.32-38)

³⁹Ŋga ma bawa ma daw ŋga a mamba ma Tetɛdez, andza ma ŋga kete na. Gawla ŋga hay ma sɛpamar bɛzay.

⁴⁰Ŋga me husey ka slam ana na, ma lɛvatar: “Dulam mey, ma ha da tɛdam a har ma ndaw me zlɛgey ndaw zlay.”

⁴¹Nga na na, me gurey ba ta taya a key har daf, nga me gərdey, me duley mey; me ləvey andza nenedy:

⁴²”Baba dāw, kendzey ka wudēy na, gurada vəliyem ma tsetseh a nenedy ba... Amana, ka key andza na ngedek me wudēy ana zləna, andza na nga dāw i me wudēy ana kakay. “

⁴³Arka madurlam ma bərawa vaw da 'ərlam, ma vəlar gədaŋ.

⁴⁴Tsoy andza 'ərev ma həbar ba na, me duley mey a fəna sa. Merbēy a ngezey ka vaw nga ka dala, andza mambaz ma girgasla ha.

⁴⁵A dəba ma me duley nga na, nga me lətsey, ma daway ka slam ma gawla nga hay, ama, a da ndzafata na, ma nara hiya ta mevel.

⁴⁶Nga ma ləvatar: “Teŋgey! ka naram na! Lətsam, dūlam mey, ma ha da tədām a har ma ndaw me zləgey ndaw zlay.”

Me zəgey ma Yezu

(Mt 26.47-55; mc 14.43-49)

⁴⁷Andza a tsey aha guma mba na, dekeslef, ndaw hay ndzal kədəy, ma husəmawa. Ndaw asləta da walaŋ ma gawla nga kurow kava tsew ana hay, ndaw ana nga na ma zəlamar Zudas ana, ma kəlatərəba ka mey; nga ma gurey ka tsakay ma Yezu, ma surma.

⁴⁸Yezu ma ləvar: “Zudas, ka da hadəkada Bəzey ma Ndaw na, ta me surmey aha dāw?”

⁴⁹Andza ma nəkadama tek ana me key na, ndaw ma dāwalama na hay ma ləvamar:”Bay’ərlam Yezu, la ka tsuwam ta sled ma tsakay dāw?”

⁵⁰Arka ndaw asləta da walaŋ ata, ma tsuwara sləmay ma har zəmay, ma gawla ma 'ay ma Baba dūhwa na me key kuley ana.

⁵¹Amana, Yezu me ləvey: “Kwa andza nenedy tekeđe na, mbəkadəmata.” Nga ma ləmar a sləmay ana na, nga ma ndalada.

⁵²Arka, Yezu ma ləvatar a ndaw ma zəgama na hay, baba dūhwa na me key kuley ana hay, bay ma sidzew ma 'Ay me key Kuley ana hay, ta ndaw ma səka na hay: “Ka səmawa ma da zəgaya, ta sled ma tsakay ahiya, ta tapay ahiya, andza yah na, katsala na, ka mey?”

⁵³Andza ka pas ka pas i da 'Ay me key Kuley andza kuray na, amana, kuray ka zəgəmayə kakay. Ama ekədəy na, har a kwar, gədaŋ ma ləvaŋ.”

Piyer a ləvey na: “I sərada Yezu kakay”

(Mt 26.57-58; Mk 14.53-54)

⁵⁴Taya ma zəgama, ma dadama, ma fuləkwardama a 'ay Baba dūhwa na me key kuley ana. Piyer na, ma səpa da dəba, mabaŋ daha ta taya.

⁵⁵Andza taya ma hëram waw ba ngeh da wuzlah ma huɗa ma 'ay na, taya ndzaya ka maslëta ha na, Piyer me ndzey da walaŋ ata.

⁵⁶Dem me key mber da 'ay ana, ma nekada ma ndza ha ka dey waw na, ma zazura, ma lëvar: “Nga nenedy na, nga ta nga tiyatsa.”

⁵⁷Ama, Piyer na, me mbëdey mey: “Nguas edey, i sërada, kakay.”

⁵⁸Mendzey nekëdey a dëba na na, ndaw mekelehe ma lëvey sa: “Kah a nenedy na, ndaw ata seŋgey.” Ama Piyer me mbëdey kava: “Yah na ndaw ata tikay.”

⁵⁹Mendzey a key ndzemdey pal a dëba na na, ndaw mekelehe ma hërafa waw ka guma na: “Dey ta kava, ndaw edey na taya kete tsetsuwe, zlëna, nga ndaw Galiley seŋgey.”

⁶⁰Piyer na, ma mbëdar kava: “Yah na, i sërada guma ðek a nenedy kah me wuɗey me tsey ana, tikay.” Arka tsa na andza a tsey aha guma mba na, dzagulok me zlehey.

⁶¹Bay'ërlam Yezu na me mbëdey dey, ma zazura Piyer, arka Piyer na, ma sërafa ka guma ma Bay'ërlam Yezu ana nga na na, ma tsar ana: “Maga dzagulok a da zlehey tesedey na, kah ka mbëdey mey tsoy dey makar, ka sërada kakay.”

⁶²Piyer na ma bawa a bëla, ma tuway ta yam dey me zëgey vagay.

A saŋgërafama ka Yezu

(Mt 26.67-68; Mk 14.65)

⁶³Ndaw ma dzadama na hay ma saŋgërafama, ma këɗama.

⁶⁴Ma mbëzadëmara dey ba, ma tsëhafama: “Key ndaw sek, ðagay ma këɗaka na way?.”

⁶⁵Taya na tsëkam, ma tsamar guma na hayakakay ana hay; ta me tseɗey hay haɗadzidzay.

Yezu ka 'ërdey ma Sanedren

(Mt 26.59,63-65; Mk 14.55,61-64)

⁶⁶Ma dey me tseɗey na, ma ndaw ma sëka na hay ma sëkway, baba ðuhwa na me key kuley ana hay, ta ndaw me sesëkey mewey hay ma tsëham 'ar, ma dadama a Sanedren ata.

⁶⁷Ma lëvamar: “Kendzey kah na Ndaw ma vaha 'ar ana, ðadandar.” Nga ma mbëɗatar kava: “Kwa i ka ðadakwar na, ka da pëmaya ha 'ar kakay.

⁶⁸Haɗaw i ka tsëhafakwar na, ka da mbëɗafëmiyawa ha kava kakay.

⁶⁹Ama zla ekëdey na, Bëzey ma Ndaw a da ndzey ta har zëmay ma Bay ma Bëla ma Slafa na.”

⁷⁰Taya ma ləvamar tobiya ta hiya: “Azlakwa kah na Bəzey ma Bay ma Bəla tok zlənemey!” Nğa ma mbədfatar kava: “Kuray ana ta 'ar a kwar ana, ka ləvam yah na nğa ha.”

⁷¹Taya ma ləvam tok: “Ekədfey na re, i tsəhakwama ndaw seydeve sa tənğa đaw, hərəway ma mey na, lakwa ta 'ar a lakwa na, lakwa ka tsənadakwa ba da huđa mey nğa, seŋgey.”

Luk 23

Yezu ka 'ərdey ma Pilat .

(Mt 27.2, 11-14; Mk 15.1-5)

¹Arka taya tobiya ta ha, ka maslətaha ma lətsam, ma dadama ka slam dey ma Pilat .

²Arka, ma tsafama maləwəđay so ha, andza nenedy: “La ndzafama ndaw a nenedy na, a həladata ndaw ma dala la hay ka vaw. A təkata ndaw hay ba ma vələr dzanğal a Sezar, nğa na, a ləvey na, waya: yah na Ndaw ma vaha 'ar ana, bay đuhwa ha.”

³Pilat ma tsəhafa: “Kah na bay đuhwa na ma Zuif hay đaw?” Yezu ma mbədar kava: “Kah ana, me ləvey andza ha.”

⁴Pilat ma ləvatar a baba đuhwa na me key kuley ana hay, ta ndaw ma kusa na hay: “Yah na, i ka ndzefey meŋgəsey, đa ma dzuwada ndaw a nenedy tikay.”

⁵Amana taya na hərəfama waw ka guma na, ta me ləvey aha: “A huslada səkway, a tatəkadata da dala ma Zudey tabiyaha, a zlərawa zla da Galiley, ha ma husawa kasl ka sləna đey.”

Yezu ka 'ərdey ma Erod

⁶Ka guma nenedy hay na, Pilat me tsəhey: “Nenedy na ndaw Galiley đaw?”

⁷Andza nğa ma nəkada ba, nğa ndaw ma slala ma Erod na, nğa ma sləradara. Hərəway da meney ana nğa na hay na, Erod ana na, nğa da Zeruzalem.

⁸Andza Erod ma nəkada Yezu ba na, a dar 'ar bəza kakay, hərəway zla ekədfey kakay na, a dzala ha, a sar na, nğa ka nəkada. Ka vəday ma guma nğa, ma tsənada ndaw hay ma tsafama na. Nğa me dzeley na, waya aza a key đedfey nekədfey na, nğa ka nəkada.

⁹Ma tsəhafa bəzay ma guma hay hađadzidzay, amana Yezu a wuđey ma mbədar kava, kakay.

¹⁰Baba đuhwa na me key kuley ana hay, ta ndaw me sesəkey mewey hay, taya daha ka slam ana, a nğələfama na ma gədaŋ ma gədaŋ.

¹¹Erod, ta sidzew aŋga hay ma sadama banay, ma saŋgərəfama dəla da 'ar, ma kəlamar zana mambay aha ka vaw, ma madəmara a Pilat .

¹²Zla ta pas ana nga na tsana, andza Pilat ta Erod ma kam dzam, hørway zla kete na, taya dugwan ahiya.

Me dzuwey ma Yezu a memõtsey

¹³Arka Pilat ma wunatèrawa baba ðuhwa na me key kuley ana hay, bay hay ta sækway,

¹⁴arka ma lèvatar: “Ka zègadèmiyawa ndaw a nenedy na, ka lèvam a zløgada sækway ba ka tsøved hayna; ekødey na, yah na, i ka tsøhafa guma na ba, ka slam dey kwar ana tabiyaha, amana, i ka ndzefey tek ða ma dzuwada ndaw a nenedy da guma kwar ana ma wudafama na tikay.

¹⁵Erod satsa na, ka ndzafafèrawa menjësey kakay satsa, hørway nga ka madèrawa ba. Kødey na, tek ma zøðadara 'ar da tek anja nenedy, ma kawa na na, dakay.

¹⁶I høta ba haya hayaha ta lagwada na, i mbøkada.”

[¹⁷]

¹⁸Taya na ma wudam tobiya ta ha ka masløta ha: “Nga nenedy na, zøðada ba; kølandèrawa na Barabas.”

¹⁹A køladama Barabas a dangay na, hørway a køðam vaw da wurow na, ka køðam ndaw ba vagay aha.

²⁰Andza Pilat a wuðey na, me mbøkey na Yezu na, ma lèvatar dey mekelehe sa.

²¹Amana taya ma wudam: “Darada ka 'ar ma tuwaw ma gazløla ha na, darada ka 'ar ma tuwaw ma gazløla ha na!”

²²Nga ma lèvatar dey ma makar ana sa: “Dagay ndaw a nenedy a ngøsawa na mey? Yah na, i ka ndzefey menjësey ða ma zøðadara 'ar tikay tabiyaha, i ka høta ba haya hayaha, ta lagwada tsana, aza i mbøkada.”

²³Ama taya na, a ndzam ka ndeped kakay tabiyaha; ma wudam ta magala ha, a tsøham na, waya sey ka daradama ka 'ar ma tuwaw ma gazlølaha na, arka na, me wuðey ta na na, me søkey adiya.

²⁴Arka na Pilat me dzeley 'ar, ma kadatara andza ma ta na me wuðey ana.

²⁵Nga ma køladatèrawa Barabas, ndaw anja na, taya ma tsøham ka køladèmèrawa na, nga a nga na, me dzønjërey ka dala ta na, ma køðam ndaw vagay aha na; ama Yezu na, nga ma vøladatara, andza ma ta, me wuðey ana.

A dadama Yezu a slam ma da derey

(Mt 27.32; Mk 15.21)

²⁶Andza a dawam aha na, taya ma zøgam Simon ndaw Sirej ana daha, a mawa ha da ley; ma ka zøga tuwaw ma gazlølaha na, ka søpa Yezu da døba.

²⁷Ndaw ma səkway hay hadadzidzay ma səpama da dɔba, ta ŋgwas hay daha da walaŋ a ta, a tuwafama ha ta me kɔdey 'ɔrev aha.

²⁸Yezu ma mbɔɔafata dey ka ŋgwas ana hay, ma lɔvatar: “Dey Zeruzalem hay, ka tuwam hɔrway ɔaw zlay, amana, tuwam na ka 'ar vaw kwar ana, ta wawa kwar hay.

²⁹Nɔkam dey hɔrway aza pas ana hay a da sɔmawa na, a da lɔvam: - Ŋgwas dɔlay ana hay, na ka yam kakay ana ta na ma gɔlam bɔzey kakay ana hay na taya da wuiya -

³⁰Arka a da tɔɔafama me lɔvey a mamba hay: ‘Mbɔzlɔmawa ka la’, a bɔzey mamba hay: ‘Kɔzladɔmandar.’

³¹Hɔrway hadaw vɔɔɔ tek ana ŋgɔrza na tekeɔɔ na, ka kadama ba andza ha tok na, aza na ma ŋgwala na na, a da kadama na teŋgey?”

³²A dadɔmata ha ndaw mekele hiya tsew satsa. Taya na ndaw ma ŋgɔsa hiya, a da daradɔmata ka maslɔta ha, andza Yezu.

A daradama Yezu ka 'ar ma tuwaw

(Mt 27.33-44; Mk 15.22-32)

³³Andza taya ma husam ba ka slam ana daha, a zɔlama ndasl ma bɔlam 'ar na, taya ma daradama Yezu, andza ndaw ana hay daha tsew ma ŋgɔsa hiya: aslɔta ta har zɔmay, naŋgar ta har gula.

³⁴Yezu me lɔvey: “Baba safata yam zlɔna, hɔrway a sɔradama tek ana taya ma kam ana kakay.” Arka andza da slam me wenɔkey zana ŋga na hay tok na, taya ma kɔɔafama tsatsa kava.

³⁵Ndaw ma səkway hay ma lɔtsa hiya ka slam ana, a nɔkam aha dey. Bay hay taya na a saŋgɔram, a lɔvam: “Ŋga ka buwata sa ma ndaw hay ba sana, ŋga ka buwa bay 'ar ma vaw ŋga na tok. Hadaw ŋga na Ndaw vaha 'ar ana ma Bay ma Bɔla ma pada na na!”

³⁶Sidzew hay ma saŋgɔrafama tiyatsa, ma guram ma da vɔlamar zom ma wardzaŋ ana na,

³⁷ma lɔvamar: “Hadaw kah bay ɔuhwa na ma zuif hay na, buwa vaw ɔɔk ana tok!”

³⁸Ka slam 'ar aŋga na na, tek ana daha ma tapa ha, ma winda ha kava: “Ŋga na, bay ɔuhwa na ma Zuif hay.”

³⁹Ndaw aslɔta da walaŋ ma ndaw a hana na ma ŋgɔsa na hay, ma dara hiya na, ma tsadɔ: “Kah na Ndaw ma vaha 'ar ana kakay ɔaw, buwa vaw ɔɔk ana ta la neneɔ dzay tok kwa!”

⁴⁰Ama naŋgar na ma kar say, ma lɔvar: “Kah na ka wesey ta Bay ma Bɔla kakay ɔaw, kah a neneɔ me key banay andza ŋga na na!”

⁴¹Na nga la ma na kassla, a hətəmandamar ka tek ala ma ma kəmawa na hay; ama nga na, ka ngəsey tikay.”

⁴²Arka nga me ləvey: “Yezu, aza ma da mawa dek andza Bay aha na, sərafaya tey!

⁴³Yezu ma mbədar kava: “Dərka na, i ləvaka, tesedey ana deŋe na, ka da ndzama ta yah, da Slala hayna.”

Me mətsey ma Yezu

(Mt 27.45-56; Mk 15.33-41)

⁴⁴Andza mazlambar aha wuzla rəpas na, ləvaŋ me key ka dala tabiyaha, me husey ha, ka ndzemdey makar.

⁴⁵Pas ma ndermedey təŋga. Petəle na ma luwa ha da 'Ay me key Kuleyana, ma ngerdey da 'ərev ana.

⁴⁶Yezu me wudey ta magala ha, me ləvey:”Baba daw, i mbəkadəkaba Mesəfrey daw a wuda har edek.” A dəba ma guma nga nenedy na, nga me mətsey.

⁴⁷Andza bay ma sidzew temere na me hutey ka Yezu ana, ma nəkada tek a nenedy ana na, ma səmbəra Bay ma Bəla, nga me ləvey kava: “Ndaw edey na, ndaw dzerey aha dərka.”

⁴⁸Ndaw ma səmawa, ma da nəkey dey ana hay tabiyaha, ma nəkadama tek a nenedy hay, ma kam ana na, ma mam a mbaw ta me kədey 'ərev aha.

⁴⁹Ndaw ma 'ay nga hay tabiyaha, ta ngwas na ma səpamərawa bəzay, zla da Galiley na hay ma lətsa hiya har daf, a nəkam aha dey.

A padama vagay ma Yezu a tsəvay

(Mt 27.57-61; Mk 15.42-47)

⁵⁰Ndaw ana daha ma sawa, mezəley nga na na, Zozef, da walaŋ ma ndaw ma fada ma Zuifhay. Nga kokwad aha, dzerey aha

⁵¹Kwa da tek ata na ma dzalam kwa da tek ata na ma kam ana na, nga da huɗa daha tikay. Nga na ndaw Arimatey, wuraw ma zuif hay, nga ma ndza ha, a hutey aha ma da sawa ma Slala ma Bay'ərlam.

⁵²Nga ma daway ka slam ma Pilat, ma da tsəhafərawa vagay ma Yezu.

⁵³Nga ma hardadərawa ba ka 'ar ma tuwaw, ma mbəza ta peteked, arka nga ma pada a tsəvay ana daha, ma zləla ha da ngwa gasah aha, dāda ka pam vagay a huɗa tsaray kakay.

⁵⁴Pas ana na, pas ma ləmada tek hay, hərway meney ma mesley, a gurawa ha.

⁵⁵Ngwas na ma səpamərawa Yezu zla da Galiley na hay, ma kəsadama Zozef. Taya ma nəkam dey a tsəvay ana, waya akwatay vagay ana, ma paha na, teŋgey.

⁵⁶Taya na ma mēmawa a mbaw ma da lēmadata andza mal me zey hayna, andza tursna ta hay ka vaw. Ta pas ma mesley na, taya ma sasəkam vaw, andza mey ma mewey me lōvey ana.

Luk 24

Ma mbēlawa ma Yezu

(M 28.1-9; Mk 16.1-8)

¹Pas ma zlar me mbēsley meney ma luma tsəfəmey ana na, zla ta lēmdā, taya ma dawam ka dāy tsəvay, ta mal ata na ŋga na hay, ma lēmadēmərawa ka vaw ana.

²A da ndzafama na, beber ma tsəvay ana, ma bədəŋgwala ha ba, ma dzəka ha ka tsakay ma dāy tsəvay ana.

³Andza taya ma fuləkwan na, ka ndzafama vagay ma Bay'ərlam Yezu sakay.

⁴Andza taya ma rəzla hiya kambēlaba na, ndaw hay daha tsew, ma bēmatar vaw, ta zana hiya ka vaw a wezley dey.

⁵Taya na, ma wasam ka vaw, ma tōŋgadama 'ar ka dala. Arka ma lōvēmatar: “Dagay ka səpam ndaw ta dey ana da walaŋ ma ndaw ma mət̄sa na hay na, ka mey?”

⁶Ŋga ka slēna dasakay, amana, ŋga ka mbēlawa ba. Sərafama ka guma ŋga, ŋga na ma tsakwar andza ŋga da Galiley mba na.

⁷A lōvey na: ‘Hayna ka mbəkafama har ka Bəzey ma Ndaw a har ma ndaw ma ŋgəsa na hay, ka daradama ka 'ar ma tuwaw ma gazlēla ha na, aza ka da mbēlawa da meney ma makar ana.’”

⁸Arka taya na, ma sərafama ka guma na ŋga na hay tok.

⁹Taya ma mēmawa da dāy tsəvay, ma təkəradēmatar a sa ma gawla ŋga kurow kava kaslota na hay, ta sa ma ndaw hay.

¹⁰Ŋgwas ana hay na, Mariya ma Magdala, Zane ta Mariya maya ma Zak, ta ŋgwas na taya ma dam dzaya na hay na, ma sēmawa, ma təkəradēmatar a maslaŋ hay tiyatsa.

¹¹Ka slam dey ma maslaŋ hay a kafata na, andza guma ma 'ar me mbədəy, kwa taya ka tēbama guma ma ŋgwas ahay tikay.

¹²Piyer na, me lətsey, ma hway ka dāy tsəvay ana, ŋga ma gwedəkwey, ama a da nəkēy na peteked yam aha, ŋga me mey a mbaw, ka 'ar vaw ŋga na na, tek ana a rəzla satsa.

Yezu a batar vaw a gawla ŋga hay ka tsəved ma Emayus

- 13**Arka deŋe ta pas ana ŋga na satsa na, ndaw hay tsew da walaŋ ata, a dawam aha a wuraw ana daha a zɛlamar Emayus, ma daw ŋga na da Zeruzalem na, a key ndzemdey tsew.
- 14**A tsam aha ka 'ar vaw ta na ka tek ana ma kawa na hay.
- 15**Andza a kɛdam aha waway ka 'ar vaw ta na na, andza a tsam aha guma na na, Yezu, ta 'ar aŋga, ma ndzafata ma dawam dzaya.
- 16**Amana, tek rɛzlaradatara dey ba, ma sɛradama.
- 17**Ŋga ma lɛvatar: “Dagay ka tsam zla na dzay ka tsakay tsɛved na, ka bɛzay ma guma waray?” Arka taya ma lɛtsam aha, a katar tossa.
- 18**Ndaw aslɛta da walaŋ ata, a zɛlamar Kleopas, ma mbɛdar kava: “Da meney a nenedy na, da walaŋ ma ndaw ma ndzɛmawa da Zeruzalem ana hay na, ma sɛrafa ka tek a nenedy ma kawa na kakay na, kah aslɛta tek eɛek!”
- 19**Ŋga ma lɛvatar: “Dagay na mey tok?” Taya ma mbɛdamar kava: “Tek ana ma kamar a Yezu ma Nazaret, ma bɛda vaw ŋga andza ndaw ma slafa ha na, da tek aŋga me key, da guma ŋga me tsey ka slam dey ma Bay ma Bɛla, ka slam dey ma sɛkway tabiyaha.
- 20**Nɛkafama andza baba dɛhwa na me key kuley lakwa na hay, ta bay lakwa hay ma hadɛkadama, ma ka dzuwama a memɛtsey, ka daradama ka 'ar ma tuwaw ma gazlɛla ha na.
- 21**La na la pam aha dey na, ŋga na ndaw ma da lɛhada Israyel ana. Ama, afɛna satsa tok na, meney ma makar ana tesedey, zla ma tek ana hay, ma kawa na.
- 22**Arka sa tok na, ŋgwas hay daha da walaŋ ala ka hɛbɛmandar 'ar ba, ma dawam ka dɛy tsɛvay ma lamɛa na,
- 23**ka ndzafama vaw ŋga na kakay. Taya ma mɛmawa ma lɛvɛmandar waya, madurlam hay daha ka bɛmandar vaw ba, waya ŋga daha ta dey.
- 24**Ndaw hay da walaŋ ala ma dawam ka dɛy tsɛvay, tek ana ma ndzafama na na, andza ma ŋgwas a hana hay ma lɛvam ana; ama, ŋga na na ka nɛkadɛmɛrawa kakay.”
- 25**Arka ŋga ma lɛvatar: “Ndaw ma sɛrada tek akay ana hay, me key mazazaŋ ka me pey 'ar ana hay, ka guma ma ndaw sek hay ma tsɛmawa tabiyaha na hay!
- 26**Akwa na Kriste ka key tsetseh andza ha, ma da fulɛkwey a maram aŋga kakay dɛaw?”
- 27**Arka ŋga ma zlar ta Moyiz, ta ndaw sek hay tabiyaha, arka na, ma wandzaladatara da Mewindey Kokwod ana hay tabiyaha ka tek na ma tsɛmawa ka ŋga na.

²⁸Ma husam a wuraw na andza taya ma dawam a hudfa na, arka nga na key a kada vaw nga, andza a daway tɛnga dɔrɛɲ.

²⁹Taya ma tɛkamar dɔy, ta me lɔvey aha kava: “Ndzakwama dzaya zlɔna pas a kɔley aha, dɔvad a key aha sana.” Nga me fulɛkwey, ma ndzam dzaya.

³⁰Arka, andza taya ma ndzam ka slam ma tek me zɔmey na, nga me zɔgey peɲ, ma pɛsafa mey, ma tsada, arka ma vɛladatara.

³¹Arka na dey ta me wurey, taya ma sɛradama, amana, ma zɔdafata ba ka slam dey ta.

³²Arka taya ma tsam ka 'ar vaw ta na: “Hana a tsandamar aha guma ka tsakay tsɔved na, mevel a la ma hay da hwoɔf a tɛɓam andza waw kakay dɔw? Andza a wandzaladandamar aha bɛzay ma guma ma Mewindey Kokwoɔf ana hay na.”

³³Ka slam ana deɲe tsana, taya ma mɔmawa a Zeruzalem, taya ma ndzafɔmata gawla nga na kurow kava kaslɔta na hay, ta sa ma mandala ta hay ma kusa hiya,

³⁴ma lɔvɔmatar: “Bay'ɛrlam Yezu na, ka mbɛlawar ba dɛrka na zlɔna, ka ɓar vaw ba a Simoɲ.”

³⁵Arka taya tey na, ma tɛkɛradɔmatara tek ata ma kawa ka tsakay tsɔved ana, arka, a da sɛradama tɛɲgey na, ka peɲ aɲga ma tsada na.

Yezu a ɓatar vaw a gawla nga hay

³⁶Andza a tsam aha andza neney na, Yezu ma ɓatar vaw da wuzlah ata, ma lɔvatar: “Zozoy ka ndzey ta kuray.”

³⁷'ɛrev ma hɛɓatar, ma wasam, hɛrway taya ma dzalam na a nɛkam na tek ma tɛrafata.

³⁸Nga ma lɔvatar: “Dagay 'ɛrev a hɛɓakwar, ka dzalam andza ha, da mevel a kwar na, ka mey?”

³⁹Nɛkafama ka har a dɔw ta sek a dɔw hay: neney na yah tɛɲga sɛɲgey. Lɔmamɔmaya, nɛkafɔmaya, hadaw tek me tɔrey ka ndaw na, kwa slaw vaw, kwa ndasl na dakay sɛɲgey, nɛkafama na nga dɔw na daha.”

⁴⁰A dɛɓa ma guma nga neney hay na, nga ma ɓadatarar har aɲga, ta sek aɲga hay.

⁴¹Andza ma wuiya ma datar 'ar ana na, taya ma ndza hiya re, a pam 'ar kakay. Andza taya ma rɛzla hiya na, nga ma lɔvatar: “Tek a rafakwar ka slɔna me zɔmey daha dɔw?”

⁴²Taya ma vɛlamar kɔlef ma fukwa ha, nekɔɔey.

⁴³Nga ma tɛɓa, ma pɛɔa ka slam dey ta na.

⁴⁴Arka nga ma lɔvatar: “Nɛkafama, neney na bɛzay ma guma i ma ɓadukurawa zla lakwa dzaya mba na, hayna tek ana hay ka ndaslam tabiyaha, andza na ma

windəmərawa hərway daw ana hay, da mewey ma Moyiz, da na ma Ndaw Sek hay, ta na ma Pəsom hay.”

⁴⁵Arka nga ma wuradatara 'ar ma tsənada guma Mewindey Kokwoɗ ana hay,

⁴⁶arka, nga ma ləvatar: “A da key na andza na ma winda ha na - Kriste na a da key tsetseh, a da mbəlawā da walaŋ ma ndaw ma mət̄sa na hay da meney ma makar ana -.

⁴⁷Ta mezəley nga na, a da tələkadama mey, ma da mbəɗada mendzey ta me sey yam ka meŋgəsey ma ndaw ma dala hay, ma zlar na ta Zeruzalem.

⁴⁸Ndaw seydewe na hay na: kuray edey.

⁴⁹Yah tey na, i da slərəkurawa tek na Baba daw me tsey kava na... Kuray edey na, ndzam da wuraw, ha aza i ka kələkurawa ma slafa ba da 'ərlam ba ka vaw ɗagay.”

⁵⁰Arka nga ma ŋgəlata 'ar a Betani, nga ma tsakafada har aŋga, ma pəsafata mey.

⁵¹Arka andza a pəsafata ha mey na, nga ma gurey ba ka tsakay ta, ma tsekefey a 'ərlam.

⁵²Andza taya ma namar dəba ba ka slam dey nga na, ma məmawa a Zeruzalem, ma rəha hiya ta wuiya ha.

⁵³Taya ka pas ka pas da 'Ay me key Kuley , a səmbərama Bay ma Bəla.

Zaŋ

Zaŋ 1

Guma ma waw me nəkey dey ta Mesəfrey

- ¹Da me zley ma bəla na, Ndaw ana Mey ma Bay'ərlam ana na, ŋga daha. Ŋga na na, ma mbəda dey aha ka Bay ma Bəla, ŋga na na, Bay'ərlam aha.
- ²Zla da me zley ana na, ŋga ma mbəda dey aha ka Bay ma Bəla.
- ³Tek hay tabiyaha na, ma ka hiya na ta har a ŋga, daɗa tek ma ka ha mandzara ŋga na, dakay.
- ⁴Mendzey ma vəla ha na da har a ŋga, mendzey na hana na, waw me nəkey dey ma ndaw hay aha.
- ⁵Waw me nəkey dey ana na, a wezley dey da ləvaŋ, amana, ləvaŋ ka sərada kakay.
- ⁶Ndaw ana daha Bay ma Bəla ma sləradərawa, mezəley ŋga na na Zaŋ.
- ⁷A sawa na, seydewe ha, ma da key seydewe ma waw me nəkey dey, ma aza ndaw hay tabiyaha ka pam 'ar ta ŋga.
- ⁸Ŋga na waw me nəkey dey ana kakay, ama a dafa na ka key seydewe ma waw me nəkey dey ana.
- ⁹Ndaw ana Mey ma Bay ma Bəla ana na, waw me nəkey dey ana dərka na; ma sawa ŋga ka bəla na, ma da bey waw a ndaw hay tabiyaha.
- ¹⁰Ŋga na ma ndzaha ka bəla, bəla ma ləma ha na ta har a ŋga, amana bəla ka sərada kakay.
- ¹¹A sawa na a 'ay ŋga na, amana ndaw aŋga na hay ka ŋgələma kakay.
- ¹²Ama ndaw ma ŋgələma na hay, ndaw ma pam 'ar ka mezəley ŋga na hay na, ma vələtar slam har me tərey Bəzey ma Bay ma Bəla ahiya.
- ¹³Taya aŋga na ma ya hiya na, ma mambaz kakay, kwa da me wuɗey ma slaw vaw kakay, kwa ma me wuɗey ma ndaw kakay, amana ma Bay ma Bəla.
- ¹⁴Arka na, Ndaw ana Mey ma Bay ma Bəla ana na, a da tərey na ndaw aha, ŋga ka ndzey ba da walaŋ a lakwa. La ka nəkadama maram aŋga ba, maram aŋga na na, Bəzey malay ana, ma rəha ha ta hahaya ta dərka, a ndzafərawa da har ma Baba.
- ¹⁵Zaŋ a kar seydewe ŋga na, a tələkada mey: “Nəkafama ndaw i ma ləvafa na: Ndaw a da sawa da dəba ɗaw, ŋga na a fənaya, hərway zla i daha tsaray kakay na, ŋga na ŋga daha.”
- ¹⁶Da ma rəha vaw ŋga na, akwa i ndzafakwa na hahaya ka 'ar ma hahaya.

¹⁷Hadaw ma vɛlawɛ Mewey na Moyiz na, hahaya ta dɛrka na, a sɛmawa na ta har ma Yezu Kriste.

¹⁸Dada ndaw ka nɛkada Bay ma Bɛla ta dey nga na dakay, Bay'ɛrlam Bɛzey malay ana, ma ndza ha da Baba nga na, ma badandukurawa na nga.

Seydewe ma Zaŋ me key ana

(Mt 3.1-12; Mk 1.2-8; Lk 3.15-17)

¹⁹Nɛkafama neney na, seydewe ma Zaŋ me key da har ma Zuif hay, ma slɛrafɛmɛrawa ndaw hay da Zeruzalem ka slam aŋga, baba me key kuley hay ta Levit hay, ma ka tsɛhafɛmɛrawa: "Dagay kah ana na way?"

²⁰Zaŋ ka kɛzɛlafata guma kakay, ma mbɛdɛfatara andza neney: "Yah na Kriste kakay."

²¹Arka taya ma tsɛhafama: "Dagay kah ana na way? Kah na Elyi dɛaw?" Nga ma mbɛdɛfatar kava: "Yah na nga kakay." "Kah na Ndaw sek dɛaw?" Nga me mbɛdɛfatar kava: "A'ay."

²²Arka ma lɛvamar tok: "Kah ana na way? Hayna mbɛdɛfandɛrawa kava tizlɛne, la da lɛvɛmatar a ndaw ma slɛradɛmandɛrawa na hay na, tɛŋgey? Tobiyaha da 'ar edek ana na, kah ana na way?"

²³Nga ma lɛvatar: "Yah na vɛdɛ ma dɛay ma ndaw me wudey da palah ana: 'Sakadɛdɛmara tsɛvedɛ ma Bay'ɛrlam", andza na ma ndaw sek Ezayi ma lɛvawa na."

²⁴Azɛlakwa tok na, ndaw ma slɛradɛmatɛrawa na hay na, Fariziyɛŋ hay.

²⁵Re a tsɛhafama ha ta me lɛvey aha: "Hadaw kah na Kriste kakay, kwa Elyi kakay, kwa Ndaw sek kakay sana, dɛagay ka dzuhɛbey ndaw hay na, ka mey?"

²⁶Zaŋ ma mbɛdɛfatar kava: "Yah na i dzuhɛbadakwar na, a yam. Ama ndaw ana daha da walaŋ a kwar, ka sɛradama kakay;

²⁷a sawa ha da dɛba dɛaw, yah dɛa ndaw aha me pɛsɛkey ledze ma tahɛrak aŋga kakay."

²⁸Tek a neney a kawa na da Betani, da diya ma wayaŋ ma Zurdeŋ, ka slam ma Zaŋ me dzuhɛbey ndaw hay ana.

Yezu Bɛzey tɛbaŋ ma Bay ma Bɛla

²⁹Ma medew ana, andza nga ma nɛkada Yezu a sawa ha ka tsakay nga na, nga me lɛvey: "Nɛkafama ka Bɛzey tɛbaŋ ma Bay ma Bɛla na, ma zɛga mɛŋgɛsey ma bɛla na.

³⁰I tsukurawa na ka nga: 'Ndaw a da sawa da dɛba dɛaw, nga na a fɛnaya, hɛrway zɛla i daha tsaray kakay na, nga na nga daha.'

³¹Yah ana tiyatsa na, i sɛrada ha kakay, ama i sawa i da dzuhɛbadata ndaw hay a yam na, ma Bɛzey ma Israyel hay ka sɛradama.”

³²Zaŋ ma ka seydewe ŋga, me lɔvey: “I ma nɛkada Mesɛfrey, andza hwoɔɔgwam, ma hardawa da 'ɛrlam, me ndzey ka 'ar aŋga.

³³I sɛradaha kakay, ama Ndaw ma slɛradiyawa ma da dzuhɛbadata ndaw hay a yam ana, ma lɔvaya: ‘Ndaw ana ŋga na na ka da nɛkada Mesɛfrey a hardawa ha, a ndzey ka 'ar aŋga na na, ndaw me dzuhɛbey ndaw da Mesɛfrey Kokwoɔ ana tok.’

³⁴I na, i ka nɛkada ba ta dey ɔaw. I key seydewe ŋga na, ŋga na Bɛzey ma Bay ma Bɛla.”

Gawla ma Yezu tsɛfɛmey ana hay

³⁵Ma medew ana na, Zaŋ re ŋga ka slam ana, ta gawla ŋga hay tsew.

³⁶Ŋga ma zazura Yezu a daw aha na, ŋga me lɔvey: “Neney na Bɛzey tɛbaŋ ma Bay ma Bɛla.”

³⁷Gawla ŋga na hana hay tsew ana, ma tsɛnadama guma ŋga na na, ma sɛpamar bɛzay a Yezu.

³⁸Arka Yezu me mbɛɔey dey ta dɛba, andza ŋga ma nɛkadata a sɛpamar aha bɛzay na, ŋga ma lɔvatar: “Ka sɛpam mey?” Taya ma mbɛɔam kava: “Rabi, ka lɔva na Miter, ɔagay 'ay ɔɛk ana na, ka waray?”

³⁹Ŋga ma lɔvatar: “Sɛmawa da nɛkafɛmɛrawa.” Taya ma dawam tok, ma nɛkadama slam aŋga na me ndzey ana, arka ma ndzɛmawa ka slam aŋga ta pas ana ŋga na na, a key ndzemdey faɔ ma hakwad.

⁴⁰Andrey, malam ma Simoŋ Piyer, ŋga na ndaw aslɛta da walaŋ ma ndaw ŋga na hay tsew ma tsɛnadɛmɛrawa guma ma Zaŋ, ma sɛpɛmɛrawa bɛzay a Yezu ana.

⁴¹Ŋga ma daway tsɛfɛmey aha na ka tsakay ma malam aŋga Simoŋ, ma lɔvar: “La ka ndzafama Ndaw ma vaha 'ar ana ba!”, ka lɔva na Kriste.

⁴²Ŋga ma ŋgɛlɛrawa ka tsakay ma Yezu. Yezu ma zazura, ma lɔvar: “Kah na Simoŋ, bɛzey ma Zaŋ, a da zɛlɛmaka na Sefas, ka lɔva na Pɛray.”

⁴³Ma medew ana na, Yezu me dzeley ma daway 'ar a dala ma Galiley. Ŋga ma ndzafa Filip, ma lɔvar: “Sɛpaya bɛzay.”

⁴⁴Azlakwa Filip ana na, ndaw Betɛsayda, wuraw mandza Andrey ta Piyer.

⁴⁵Ŋga ma daway ka tsakay ma Natanayel, ma lɔvar: “Ndaw ana ŋga na ma winda ha da ɔɛriwel ma Mewey ma Moyiz, ta na ma ndaw sek hay ana na, la ka ndzafama ba:azlakwa Yezu, Bɛzey ma Zozef ma Nazaret.”

⁴⁶Natanayel ma lɔvar: “Da Nazaret? ma da bawa da huɔa hayaha na mey tey?.” Filip ma lɔvar: “Sawa, nɛkada.”

⁴⁷Yezu ma nəkada Natanayel a sawa ha ka tsakay nga na, nga ma tsafa: “Nəkafama ka bəzey ma Israyel dzerey aha na, maləwadəy da huḍa mey nga dakay ana.”

⁴⁸Natanayel ma ləvar: “Ka sərادیyawa na da may?.” Arka Yezu me mbəḍey kava: “Amba Filip ka zələkawa na, i ka nəkadəkaba tsoy, kah ma ndza ha da bəzey gudav.”

⁴⁹Natanayel me mbəḍey kava: “Rabi, kah na Bəzey ma Bay ma Bəla, kah na Bay ma Israyel!”

⁵⁰Yezu ma mbəḍar kava: “Ma vəday i ma ləvaka, i ka nəkadəkaba ba da bəzey gudav ana na, kah me pey 'ar, ka da nəkada tek hay ḍuhwa hiya a fəna sa.”

⁵¹Arka nga me ləvey sa: “Ayaw dərka dərka na i ləvakwar, ka da nəkadama ndasl ma 'ərlam ma wura ha, madurlam ma Bay ma Bəla hay a tsələm aha a 'ərlam, a hardəmawa ha ka 'ar ma Bəzey ma Ndaw .”

Zaṅ 2

Yezu da magurlam me zəgey kokwa da Kana

¹Arka andza meney ma makar ana na, ma kam magurlam me zəgey kokwa da Kana ma Galiley, maya ma Yezu nga daha da ḍəma.

²Ka wunama Yezu ba a huḍa tiyatsa, ta gawla nga hay dzay.

³Andza zom a hətsey na, maya ma Yezu ma ləvar: “Zom a rafata dasakay.”

⁴Ama Yezu ma mbəḍar kava: “Nḡwas eḍey, ka wuḍafaya mey? Har a ḍaw ka slawa tsaray kakay sana.”

⁵May nga ma ləvatar a gawla ma 'ay hay: “A ləvakwar tenḡey tenḡey na, kama!”

⁶Gəzla ma nḡwa hay mukwa ma pa hiya ka slam ana, me bəzləmey vaw ma Zuifhay. Gəzla na asləta na, a mbəḍey yam a key zaw tsew dakay na makar.

⁷Yezu ma ləvatar a gawla ma 'ay hay: “Rəhadəmata gəzla na hay ta yam.” Arka taya ma rəhadəmata petse petse.

⁸Yezu ma ləvatar: “Ekəḍey na təḍamar, dadəmara a bay ma magurlam ana.” Taya ma təḍamar.

⁹Arka ma ndzəka yam ana hana, ma təra ha ba zom aha na, - a sərada zom ana a sawa na da may kakay, sey gawla ma 'ay hay na ma təḍəmərawa yam ana -, arka nga ma ləvar a zel ma kokwa na:

¹⁰”A vələm ka mey na zom ma tsəray ana, arka andza ndaw hay ma wa hiya tsoy na, a vələmatar na ma tsəray lele kakay ana tok sana, ama kah tok na, kah ma pada zom hayna, kasl ekəḍey ana na!”

11Zehed ma Yezu me key tsəfəmey ana da Kana ma Galiley na, nenedy. Nga ma bada maram anga, arka gawla nga hay ma pam 'ar ka nga.

12A dɔba na na, nga me hɛrdɛy a Kafarnawom, ta may nga, ta malam anga hay, ta gawla nga hay. Ama taya ma ndzam da huɗa na, meney nekɛɗey dada.

Yezu da 'Ay me key Kuley

(Mt 21.12-17; Mk 11.15-17; Lk 19.45-46)

13Andza magurlam ma Pak ma Zuif hay a gurawa ha bɛse na, Yezu me tsɔley a Zeruzalem.

14Nga ma ndzafata ndaw ma hɛɗɛkadama sla hay, tɔbaŋ hay ta hwoɗɛgwam hay da 'Ay me key Kuley , ta ndaw me mbɛɗey sumkwo hay ma ndza hiya da huɗa.

15Arka andza nga me lɛmey ɗewer laway aha na, nga ma haratɛrawa ba tabiyaha da 'Ay me key Kuley , tɔbaŋ hay ta sla hay adzay. Nga ma zladadatara sumkwo ma ndaw me mbɛɗey sumkwo hay ba, ma tsɛhɛɗadatara tabal ata na hay ba.

16Arka ma lɔvatar a ndaw ma hɛɗɛkadama hwoɗɛgwam ana hay: “Hɛlɛmata tek a nenedy hay ba tabiyaha ka slɛna. Ka tɛradama 'Ay ma Baba ɗaw andza 'ay me key filaw zlay!”

17Arka gawla nga hay ma sɛrafama ka guma ma Mewindey a nenedy Kokwoɗ ana hay: Da i ma wuɗa 'Ay ɗek na, a tsaya mevel.

18Ama Zuif hay, ma mbɛɗamar kava: “Ka tek eɗek a nenedy hay me key ana na, ka da bandar na zehed ma mey?”

19Yezu ma mbɛɗatar kava: “Mbɛzladama 'Ay me key Kuley a nenedy ba na, i da lɛtsada ka slam anga da meney makar.”

20Arka Zuif hay ma lɔvamar tok: “Me zley ma 'Ay me key Kuley a nenedy na, me ndzey mevey kokurow faɗ kava mukwa tok na, kah na, ka da lɛtsada da meney makar tok ɗaw?”

21Ama nga na, a tsey na ka 'Ay me key Kuley na, ma vaw nga na.

22Andza ma ma lɛtsawa nga da walaŋ ma ndaw ma mɛtsa na hay na, gawla nga hay ma sɛrafama azlakwa a tsey andza nenedy na ka vaw nga na, arka taya ma pam 'ar ka Mewindey Kokwoɗ ana hay ta guma nga hana me tsey ana.

Me pey 'ar na ɗa tsa kakay

23Andza Yezu ma ndza ha da Zeruzalem da har ma magurlam ma Pak na, ndaw hay haɗaɗzidzay ma pam 'ar ka mezɔley nga, hɛrway taya ma nɛkadama zehed anga na hay me key ana.

24Ama Yezu na a patar 'ar tikay, hɛrway a sɛrada me key ta tobiya ta ha.

²⁵Arka nga na a wufey ndaw ka kar seydewe ma ndaw tizlay, hørway ma mey na, a sèradata mevel ma ndaw hay.

Zaŋ 3

Yezu ta Nikodem

¹Arka azlakwa tok na, ndaw ana daha da walaŋ ma Fariziyen hay, a zèlamar Nikodem, ndaw ma fada ma Zuif hay.

²Ma sawa ma ndzafa Yezu ma dèvad, ma lèvar: “Rabi, la sèradama kah na Miter na ma sawa da mey ma Bay ma Bèla ana, hørway ndaw ma slafa me key zehed edek me key ana na dakay, haɗaw Bay ma Bèla nga ta nga kakay na.”

³Yezu ma mbèɗar kava: “Dakay na sey a yadèməkawa dey mekelehe zlèna, kwa ndaw ma da slafa ma nèkada Slala ma Bay'èrlam na dakay.”

⁴Nikodem ma lèvar: “Ndaw tsoy maraw aha na, a da yadèmèrawa mekelehe na tengey sengey? Tsukuɗu a slafa me fuləkwey a hwoɗ ma maya dey me tsetsew ana, ma da yadèmèrawa sa daw?”

⁵Yezu ma mbèɗar kava: “Dərka dərka na i lèvaka: haɗaw ndaw ana ka yadèmèrawa da yam ta Mesəfrey kakay na, a slafa me fuləkwey a Slala ma Bay'èrlam kakay.

⁶Na ma yaha da slaw vaw na, slaw vaw aha. Na ma yaha da Mesəfrey na, mesəfrey aha.

⁷Ka da rəzlaka zlay, kendzey andza i ma lèvaka: ‘a dafa na ma yawa da 'èrlam na’.

⁸Memed a fey na, a slam aŋga me wufey ana, ka tsənada me bebətsey nga na, amana ka sèrada a sawa da may kakay; kwa a daw na a may kakay. Kəɗey na kwa way way ma yaha da Mesəfrey na, andza ha tok.”

⁹Nikodem ma lèvar: “Dagay tek ana a da slafa me key andza ha na, tengey?”

¹⁰Yezu ma mbèɗar kava: “Kah na miter aha da səkway ma Israyel tok na, ka sèrada tek a neney hay kakay!

¹¹Dərka dərka na i lèvaka: la tsam na ka tek na la ma sèradama na, la kam seydewe na, ma tek na la ma nèkadèmèrawa na, amana ka tɛbama seydewe la na ma kam ana kakay.

¹²haɗaw i tsakwar ka tek ma dala hay dzay na, ka pəmaya 'ar kakay tok na, haɗaw i ɓakwar ka tek ma 'èrlam hay na, ka da pəmaya 'ar na tengey?

¹³Hørway kwa ndaw me tsəley a 'èrlam na dakay dzadzak na, ndaw ana ma haɗawa da 'èrlam ana, Bəzey ma Ndaw .

¹⁴Andza ma Moyiz ma tsakafada govaŋ da palah na, hayna ka tsakafadama Bəzey ma Ndaw andza ha tey,

¹⁵ma aza kwa way way me pey 'ar na, ka ndzefey mendzey me ndəvey kakay ana da nga.

¹⁶Bay ma Bəla akwa na, ka wuɗa bəla ba haɗa, ha nga ma vɛlawā Bəzey nga Malay ana, ma kwa way way me pey 'ar ka nga na, ka da zəɗey zlay, amana, ka da ndzefey mendzey me ndəvey kakay ana.

¹⁷Hərway Bay ma Bəla a sləradərawa Bəzey nga ka bəla na, ma da kafa sariya ka bəla kakay. Ama a sləradərawa na, ma aza ka da buwa bəla ta har aŋga.

¹⁸Ndaw me pey 'ar ka nga na, a da kafama ha sariya kakay; ama ndaw me pey 'ar kakay tey na, sariya nga na ma ka ha tsoy, hərway ma mey na, ka pey 'ar ka mezəley ma Bəzey Malay ana ma Bay ma Bəla kakay.

¹⁹Sariya na na, nga kəɗey: waw me nəkey dey ka sawa ba ka bəla, ama ndaw hay a da hiyam ɗoh na ləvaŋ ta waw me nəkey dey na, hərway tek ata na ma kam ana hay na, haya hiya kakay.

²⁰Akwa na, kwa way way me key tek hayakakay ana hay na, a rəsa waw me nəkey dey, a sawa ka dey waw kakay, ka vəɗay a mey na, a wesey tek aŋga me key haya kakay ana hay a da nəkam ba.

²¹Ndaw me key mber da dərka na, a sawa ka dey ma waw, ma aza tek aŋga hay ka nəkam, na ma ndasləmawa ta Bay ma Bəla na.”

Zaŋ ta Yezu

²²A dəba na na, Yezu ma daway a dala ma Zudey, ta gawla nga hay; nga ma ndzəmawa dzaya, a dzuhəbey ndaw hay.

²³Zaŋ ta tsakay nga tey na a dzuhəbey aha ndaw hay da Ayinoŋ, dərəŋ ta Salim kakay. Da huɗa na yam bəzakakay; ndaw hay a səmawa ka tsakay nga, a dzuhəbadata.

²⁴Akwa da na nga na na, ka kələdama Zaŋ a daŋgay tsaray kakay.

²⁵Arka pas aslɛta na, waway ma satərawa a walaŋ ma gawla ma Zaŋ hay ta ndaw Zuif ana daha, ka guma ma me bəzləmey vaw.

²⁶Taya ma səmawa ma ndzafama Zaŋ, ma ləvamar: “Rabi, ndaw aŋga na kuray tsetsuwe da diya ma wayaŋ Zurdeŋ, kah ma kar seydewe na na, ekəɗey na nga ka təɗafa ba a dzuhəbey aha ndaw hay tiyatsa, ndaw hay tabiyaha a dawam ka tsakay nga.”

²⁷Zaŋ ma mbəɗatar kava: “Ndaw a slafa me key tek ma gədaŋ ma vaw nga, pərazl na ma vələdəmərāwa da 'ərlam ana kakay.

²⁸Kuray ana na, kuray ndaw seydewe ma guma ɗaw ana hay i ma tsawa na seŋgey: ‘Yah na Kriste kakay, ama yah na ndaw ma sləradəmərāwa ka mey nga na.’

²⁹Kokwa ma vɛla ha na ma zel ma kokwa na tɛnga. Dzam ma zel ma kokwa na, ma ndza ha, a pey slɛmay ka vɛde ma day, arka na vɛde ma day ma zel ma kokwa na na, a rɛhada ta wuiya. Wuiya daw ma ka ha na andza ha, wuiya daw ana na kɛrem haya ha.

³⁰Haya nga na ka gɛley ka mey, yah tey na, i ka mey ta dɛba.

Ndaw ma sawa da 'ɛrlam ana

³¹Ndaw ma sawa da 'ɛrlam na, nga na ka 'ar ma tek hay tabiyaha. Ndaw ma yaha ka dala na, na nga na na, ndaw ma dala, a tsey guma na ta ndaraw ma dala. Ndaw ma sawa da 'ɛrlam ana na,

³²a key seydewe na, ma tek anga ma nɛkadɛrawa na, ta na ma tsɛnadɛrawa na, arka na, ndaw ma tɛba seydewe nga na na dakay.

³³Ndaw ma tɛba seydewe nga na na, a bada Bay ma Bɛla na a tsey dɛrka.

³⁴Akwa na, Ndaw na Bay ma Bɛla ma slɛradɛrawa na na, a tsey na guma ma Bay ma Bɛla, a vɛlar Mesɛfrey na, halay nga na dakay.

³⁵Baba na a wuda Bɛzey, ka vɛladara tek hay ba tabiyaha a har anga.

³⁶Ndaw me pey 'ar ka Bɛzey ana na, a da ndzefey mendzey me ndɛvey kakay ana. Ndaw me wudɛy me pey 'ar ka bɛzey ana kakay na, a da nɛkada ha mendzey kakay, ama mevel ma Bay ma Bɛla ma tsar ana na, a da ndzey ka 'ar anga.”

Zaɗ 4

Yezu ta ngwas Samaritenɗ ana daha

¹Andza Yezu ma tsɛnada ba, Fariziyenɗ hay ka tsɛnadama ba waya gawla nga hay hadadzadzay, a dzuhɛbey aha ndaw hay a fɛna Zaɗ na,

²- ka me tsey ma guma na, Yezu ana ta 'ar anga na na, a dzuhɛbey aha ndaw hay kakay, ama me dzuhɛbey na gawla nga na hay-³nga me lɛtsey ba da Zudey, ma daw tɛnga a Galiley.

⁴Azlakwa tok na, a dafa na ka tezlerey na ta Samari.

⁵andza ha tok na, nga me husey a wuraw ma Samari ana daha, a zɛlamar Sikar, bɛse ta ley ana daha Zakob ma vɛladara a bɛzey nga Zozef.

⁶Ka slam ana na, bandaw ma Zakob ma zlɛla ha kava. Ka yawa vaw ba me heley na, Yezu me ndzey ka mey ma bandaw ana hana. Pas a key wuzla rɛpas.

⁷Ngwas Samari ana daha, ma husawa ma da tɛdey yam. Yezu ma lɛvar: “Vɛlaya yam me sey tey.”

⁸Akwa gawla nga hay na, ka ndzam a wuraw ma da hadɛkawa tek me zɛmey.

- ⁹Ama ngwas a hana na, ngwas Samaritenɛ ana, ma lɔvar: “Kah na ndaw zuif tok na, ka tsɛhafaya yam ka yah ngwas Samaritenɛ na, tengey tengey?” Akwa dɛdɛ Zuif hay na, a dzɛmam har a gandaf ta Samaritenɛ hay kakay.
- ¹⁰Yezu ma mbɛdɛr kava: “Hana kah ka sɛrada tek ma hayaha ma Bay ma Bɛla, kah ka sɛrada ndaw a neney ma lɔvaka ‘vɛlaya yam me sey’ ana na, ma da tsɛhafa na kah, akwatay na ka vɛlaka yam mendzey ana ba.”
- ¹¹Ngwas ana ma lɔvar: “Miter, tsafgal da har edek dakay; ya, bandaw ana sololo sa tok na, ka da zɛgawa yam me vɛley mendzey ana na, da may?”
- ¹²Kah na ka fɛna baba la Zakob, ma zɛladandar bandaw a neney, nga na ka sey ba, bɛzey nga hay, ta gɛnaw aɲga hay dzay ana dɛw?”
- ¹³Yezu ma mbɛdɛr kava: “Kwa way way me sey yam a neney na, re yam a da harta tɛɲga;
- ¹⁴ama ndaw ma da sey yam i ma da vɛlar ana na, dɛdɛ yam a da harta ha sakay. Dzadzak na yam na i ma da vɛlar ana na, a da tɛrey da vaw nga na, 'ar yam aha, a vey a mendzey me ndɔvey kakay ana.”
- ¹⁵Ngwas ana, ma lɔvar: “Miter, aɲga vɛlaya yam ana na, ma aza dɛdɛ yam ka da hartaya sazlay, ma aza i ka da mawa, ma da tɛdɛba yam ka slɛna sazlay.”
- ¹⁶Yezu ma lɔvar: “Daway da zɛlɛrawa zel edek na mawa ka slɛna.”
- ¹⁷Ngwas ana ma mbɛdɛr kava: “Zel a dɛw dakay.”
- ¹⁸Yezu ma lɔvar: “Kah ka tsɛrawa ba kassla, andza kah me lɔvey: ‘zel a dɛw dakay’ ana na, hɛrway kah me tserey zel zlam dzay, ndaw ana ekɔdɛy kah da dɛma na na, re zel edek kakay atsa. Ka neney na kah ka tsawa dɛrka ba.”
- ¹⁹Ngwas ana ma lɔvar: “Miter, i sɛrada azlakwa kah na ndaw sek.
- ²⁰Baba la hay a nam dɛba ka 'ar ma mamba neney, ama kuray na, ka lɔvam slam me ney dɛba na sey da Zeruzalem.”
- ²¹Yezu ma lɔvar: “Ngwas edɛy, pey 'ar ka guma dɛw edɛy, har ana a sawa ha, ma da ney dɛba na kwa ka 'ar ma mamba dɛy sakay, kwa da Zeruzalem sakay, ka da namar dɛba a Baba na.
- ²²Kuray na ka namar dɛba na, a tek na kuray ma sɛradama kakay ana, ama la na, la namar dɛba na, a tek na la ma sɛradama na. Hɛrway ma mey na, me buwey a sawa na da 'ay zuif hay.
- ²³Amana har ana a husawa ha, ekɔdɛy ana na, nga kɔdɛy, ndaw ma nam dɛba hayna hay a da namar dɛba a Baba na, ta mesɛfrey, ta dɛrka. Akwa Baba a sɛpey na ndaw me ney dɛba andza na nga na hay tok.

- ²⁴Bay ma Bēla na mesəfrey aha, hərəway ma mey ndaw ma namar dēba na hay na, a dafa ka namar dēba na ta mesəfrey, ta dərka.”
- ²⁵Ngwas ana ma ləvar: “I sərada ha Ndaw ma vaha 'ar ana a da sawa, na ma zəlamar Kriste ana, andza aza ka da sawa ba na, a da badandakwar tek hay tabiyaha.”
- ²⁶Yezu ma ləvar: “Ma tsaka guma nenedy na, yah ana.”
- ²⁷Arka na gawla nga hay ma husəməwa. Andza taya ma nəkadama Yezu a tsam aha guma ta ndaw ngwas aha na, a rəzlata; amana kwa ndaw ka tsəhafa “ka səpey mey?”, dakay na “ka tsar guma ka mey?”.
- ²⁸Arka ngwas ana ma gərada zaw aŋga, ma hway a wuraw, ma ləvatar a ndaw hay:
- ²⁹“Səməwa dāgay, da nəkafəmərawa ka ndaw ana daha, ma badiyawa tek a daw me key ana hay tabiyaha; Naŋgərhay atay nga na Kriste hegey?”
- ³⁰Taya ma bəməwa da wuraw, ma dawam 'ar ka tsakay nga.
- ³¹Da varay ana nga na na, gawla nga hay a təkamar aha dāy: “Rabi, zəmey tek tizlone.”
- ³²Ama nga ma ləvatar: “Tek me zəmey daw daha mekelehe, na kuray ma sərada kakay ana.”
- ³³Gawla nga hay ma ləvam ka 'ar vaw ta na: “Akwatay ndaw ka vələrawa tek me zəmey ba daw?” Na hərəwuiya.
- ³⁴Yezu ma ləvatar: “Tek me zəmey daw na, me key tek andza ma Ndaw ma sləradiyawa na, ma ndaslada meslərey nga na.
- ³⁵Kuray na ka ləvam ka 'ar vaw kwar ana andza nenedy seŋgey: “ Da kiya fad na, har me tsuway daw a husawa.” Ama yah na i ləvakwar: tsakafadama dey, nəkam dey: daw na, ma ngwala ha tsoy, tədəy me tsuway.
- ³⁶Nəkafama ekədəy na, ndaw me tsuway daw ana a ndzafa ha tek ma merbey nga, a tsəhadara 'ar ta bəzey ana a mendzey me ndəvey kakay ana. Arka a da key na, ndaw me sləkey, ta ndaw me tsuway ana a kam wuiya ta ka maslota ha.
- ³⁷Hərəway bəzay ma guma na me tsey andza nenedy ana na dərka na, a ləvey: ‘Ndaw naŋgar ka sləka ba na, ndaw naŋgar a tsuwa.’
- ³⁸I ma slərada akwar a ley na kuray ka yəməwa vaw da huḍa kakay ana, amana ndaw mekele hiya ma yəməwa vaw, amana, kuray na ma fuləkəwam a ley ana, na taya ma yəməwa vaw da huḍa na.

³⁹Samaritenɛ hay haɗaɗziɗzay da wuraw ana ma pam 'ar ka Yezu, hɛrway ma guma ma ɛɗwas ana hana me key seydewe me lɛvey: 'ma baɗatiyawa tek aɗaw ma kawa na hay tabiya ha na.'

⁴⁰Arka tsa na, andza taya ma husɛmawa ba ka tsakay ɛga na, Samaritenɛ hay ma kamar amboh ma ka ndzey da 'ay ta. Arka ɛga me ndzey da huɗa dɛvaɗ tsew.

⁴¹A da key sa na ndaw ma pam 'ar kavɛɗay ma guma ɛga na hay na haɗaɗziɗzay a fɛna sa.

⁴²Arka taya ma lɛvamar a ɛɗwas ana hana na: "La pam 'ar ekɛɗey na hɛrway ma guma ɗek ma tsandar ana sakay, la na ka tsɛnadama ba ta 'ar a la na, la sɛradama ekɛɗey, ɛga na Ndaw me buwey bɛla dɛrka na."

Yezu a ndalada bɛzey ma bay ma sidzew ana daha

(Mt 8.5-13; Lk 7.1-10)

⁴³Meney dɛvaɗ tsew a dɛba na na, Yezu me lɛtsey ba da slam ana, ma daway a Galiley.

⁴⁴Hɛrway ma mey na, Yezu ana ta 'ar aɛga na ka lɛvey ba: "Daɗa a ɗamar ndaw a ndaw sek da wuraw aɛga na tikay."

⁴⁵Ama andza ɛga me husey ba a Galiley na, ndaw ma Galiley ana hay ma ɛɗɛlama haya hayaha, hɛrway taya ka dawam ba a magurlam a Zeruzalem tiyatsa, ka nɛkaɗɛmɛrawa tek ma Yezu me key ana hay ba tabiyaha.

⁴⁶Arka Yezu me mey a Kana ma Galiley, slam ɛga ma mbɛɗaɗɛrawa yam zom aha na. Duhwa ma sidzew ma bay ana daha da Kafarnawom, vaw a tsafa ka wawa ɛga.

⁴⁷Andza ɛga ma tsɛnada Yezu a sawa ha da Zudey a Galiley na, ɛga ma sawa ma ndzafa, ma kar amboh, ma ka hɛrɗey ma da ndaladɛrawa wawa ɛga a mɛtsey aha.

⁴⁸Yezu ma lɛvar: "Haɗaw kuray ka nɛkadama zehed ta ɗɛɗew hay kakay na, ka pam 'ar tikay!"

⁴⁹Duhwa ma sidzew ana hay ma lɛvar: "Bay ɗaw, hɛrɗey, maga wawa ɗaw a da mɛtsey ba na."

⁵⁰Yezu ma lɛvar: "Daway, wawa ɗek ɛga werwer." Ndaw ana me pey 'ar a guma ma Yezu ana ma tsar ana, ɛga me zɛgey tsɛved ma daw a mbaw.

⁵¹Andza a hɛrɗey aha na, gawla ma 'ay ɛga hay a sɛmawa ha, ma zlam 'ar na ma lɛvamar: "Wawa ɗek ɛga werwer!"

⁵²ɛga ma tsɛhafata: "Dagay tek ana a da kafa ɛgama na ma lam tengey?" Taya ma mbɛɗamar kava: "Waw a hɛlafa na telebey ma pas ma hɛbey ɗay."

⁵³Arka baba na ma sɛrafana na tek ana a da key na, kassla ka har ma Yezu ma lɛvar: “Wawa ɗɛk nga werwer ana.” Zla da har ana nga na tsana, nga me pey 'ar ta ndaw ma 'ay nga hay adzay.

⁵⁴Neney na me key zehed ma Yezu ma tsetsew ana, ma mawa nga da Zudey a Galiley.

Zaɗ 5

Yezu a ndalada ndaw ana daha ma mbara vaw aha

¹A dɛba na na, da har ma magurlam ma Zuif hay na, Yezu me tsɔley a Zeruzalem.

²Arka da Zeruzalem ana na, ka slam ma mey zled ana daha, a zɛlamar mambaw ma tɔbaɗ hay na, mey yam ana daha ta mey Ebrew a zɛlamar na Betɔzata. Sek begɛney hay kava zlam.

³Ndaw dzedzey ana hay ma kusaya da huɗa: ndaw wulaf ana hay, ndaw vɛdal ana hay, ta ndaw ma mbara vaw ana hay.

[⁴]

⁵Ndaw ana daha ka slam ana, ma tɛra ha ka key mevey kokurow makar kava tsakar.

⁶Andza Yezu ma nɛkada ma na ha na, ma sɛrada ba ma ndza ha zla ekɔɗey kakay na, ma lɛvar: “Ka wuɗey kah ka ndeley ɗaw?”

⁷Ndaw ana ma tɛra na ma mbɛɗar kava: “Bay'ɛrlam a ɗaw, ndaw ma dzɛnaya ma kɛladaya a yam ana dakay, da har andza yam a bɔley aha na, da har andza i ka daw a huɗa na, ndaw mekelehe ka hɛrdafaya tsoy ka mey.”

⁸Yezu ma lɛvar: “Lɛtsey, zɛga tek me ney ɗɛk, na heley.”

⁹Arka tsana ndaw ana me ndeley, ma zɛga tek me ney nga na, me heley. Azlakwa pas ana nga na tok na, pas ma mesley.

¹⁰Arka Zuif hay ma lɛvamar a ndaw a hana me ndeley ana: “Teseɗey na pas ma mesley sana, ka slafa ma zɛga tek me ney ɗɛk kakay.”

¹¹Ama nga ma mbɛɗatar kava: “Ndaw ana ma ndaladaya na na, ma lɛvaya: ‘zɛga tek me ney ɗɛk na, heley’, na nga.”

¹²Taya ma tsɛhafama: “Ndaw ana ma lɛvaka: ‘zɛga tek me ney ɗɛk na heley ana na way?’”

¹³Ama ndaw ana hana na ma ndaladama na na, a sɛrada ndaw ana sakay. Hɛrway Yezu ka daw ba dɛreɗ ta slam ana hana na, ndaw hay ma kusa hiya kava na.

14A dɔba na, andza Yezu ma ndzafa da 'Ay me key Kuley na, ma lɔvar: “Ekɔdɛy na vaw dɛk salaŋ salaŋ ka dɔba, ka da ŋgɔsey sazlay zɔna, a da kaka na a fɛna satsa.”

15Ndaw ana ma daw ma tɛkɛradatara a Zuif hay waya azlakwa ma ndaladaya na Yezu.

16Zla ta pas ana ŋga na na, Zuif hay ma sɔpama Yezu, andza ndaw dugwan ata ha, hɛrway a ka tek ana na ta pas ma mesley.

17Ama Yezu ma mbɔɔatar kava: “Kasl ekɔdɛy na, Baba dɔw a key aha mber, yah ana tiyatsa na i key aha mber.”

18Zla da na ŋga na na Zuif hay ma sɔpama a fɛna sa ma da zɔɔadara 'ar ba, hɛrway ma mey na, ŋga ma ŋgɔsada mesley dada tsa kakay, ama satsa na ŋga ma zɔla “ Bay ma Bɔla na andza Baba ŋga dɛrre”, kɔdɛy na, a kada vaw ŋga na, kal kal andza Bay ma Bɔla na.

Gɔdaŋ ma Bɔzey

19Yezu ma zlar me tsey guma, ma lɔvatar: “Dɛrka dɛrka na i lɔvakwar, Bɔzey a slafa me key tek ma 'ar aŋga na kakay, ama a key na, na ŋga ma nɛkadɛrawa Baba me key ana; hɛrway tek ma Baba me key ana na, Bɔzey a ka na kal kal andza ha tiyatsa.

20Hɛrway Baba na a wudɔ Bɔzey, a bɔdara tek aŋga me key ana hay tabiyaha. A da bɔdara tek na dɔhwa na hay, ha a fɛna neney hay sa, aza a da rɛzɔlakwar.

21Akwa andza ma Baba ma lɔtsadatɛrawa ndaw ma mɔtsa na hay, ma vɔlatar mesɔfrey ana na, Bɔzey a slafa ma vɔlar mesɔfrey a ndaw ŋga me wudɛy ana tiyatsa.

22Baba na, a key sariya ka ndaw tikay, ŋga ma vɔladara sariya tabiyaha a har ma Bɔzey ana,

23ma aza ndaw hay tabiyaha ka hasɛkadɛmara bɔzay a Bɔzey, andza na ma hasɛkadɛmara bɔzay a Baba na. Ndaw ana ka hasɛkadara bɔzay a Bɔzey kakay na, ka hasɛkadara bɔzay a Baba, ma slɛradɛrawa na kakay tiyatsa.

24Dɛrka dɛrka na i lɔvakwar, ndaw ana me pey slɛmay ka guma dɔw, me pey 'ar ka Ndaw ma slɛradiyawa na na, a da ndzefey mendzey me ndɔvey kakay ana; ŋga na a daw ka slam ma sariya tikay, hɛrway ŋga na, ka tesey ba da memɔtsey a mendzey ma ndɔvey akay ana.

25Dɛrka dɛrka na, i lɔvakwar: har ana a sawa ha, ekɔdɛy ana na, ŋga kɔdɛy, andza ndaw ma mɔtsa na hay, a da tsɛnadama vɔdɛ ma dɔy ma Bɔzey ma Bay ma Bɔla, ndaw ma tsɛnadama na hay na, a da sɔfram.

26Hɛrway andza ma Baba ŋga bay 'ar ma mesɔfrey aha na na, kɔdɛy na, ma vɔladara a Bɔzey ka key bay 'ar ma mesɔfrey aha tiyatsa.

- ²⁷Ŋga ka vɛladara maram ba ma kada sariya, kavɛday ŋga Bɛzey ma Ndaw .
- ²⁸Tek a nened hay tabiyaha na, ka rɛzlakwar sazlay. Har ana a sawa ha, ndaw ma na hiya da tsɛvay ana hay na, a da tsɛnadama vɛde ma day ŋga,
- ²⁹arka ndaw ma kɛmaba tek hayna hay a da bɛmawa, ma da mbɛlawawa, ma da daway a mendzey, ndaw ma kɛmaba tek haya kakay ana hay a da mbɛlɛmawa, ma da daway a sariya.
- ³⁰Yah na, i slafa me key tek ma gɛdan ma vaw daw ana kakay, i key sariya na, andza na i ma tsɛnada na, sariya daw ana na, dzerey aha, ka vɛday i sɛpey na, tek a daw ana i me wudɛy ana kakay, amana, andza na ma Ndaw ma slɛradiyawa na.

Sedewe hay

- ³¹Hadaw i ka key seydeve ma vaw daw ana na, seydeve na a da vɛdey aha kakay.
- ³²Me key seydeve daw na, ndaw mekelehe, i sɛrada seydeve ŋga na ma kaya na a dam ka vaw ta dɛrka.
- ³³Kuray ma slɛram ndaw hay ka slam ma Zaŋ, ŋga ka kawa seydeve ma dɛrka na ba.
- ³⁴Yah na, i ka wudɛy ndaw ka kaya seydeve daw tikay, ama i tsey andza ha na, ma ka da buwumakwar.
- ³⁵Zaŋ na, andza lalam ma kam waw kava me wudɛy ana, ka dakwar 'ar ba ma kada wuiya ta waw aŋga na da mendzey nekɛdey.
- ³⁶Ama yah na, seydeve daw na duhwa ha, a fɛna ma Zaŋ: mber na Baba ma vɛladatiyawa, ma ndasladata na hay, i kata na, ma ka tɛram seydeve daw, ma bada Baba ma slɛradiyawa na.
- ³⁷Baba na ta 'ar aŋga na ma slɛradiyawa na na, ka key seydeve daw ba. Amana kwa kuray ka wudam ma pafama slɛmay ka vɛde ma day ŋga kakay, kwa ha sɛpam ma nekada tek aŋga ma bada na kakay.
- ³⁸Arka guma ŋga ma ndza ha da vaw kwar dakay, zlɛna kavɛday, ka pam aha 'ar ka ndaw ŋga ma slɛradɛrawa na kakay.
- ³⁹Ka ndɛrɛkam 'ar ma zezɛrey Mewindey Kokwod ana hay ka kuray na ka lam, la da ndzafadama mendzey me ndɛvey kakay ana, me key seydeve daw na taya.
- ⁴⁰Ka wudam ma sɛmawa ka tsakay daw, ma da ndzefey mendzey me ndɛvey kakay ana, kakay.
- ⁴¹Maram a daw na, i ndzafa na da ndaw hay kakay.
- ⁴²Ama na i sɛradakwar aha, ma wuda vaw ma Bay ma Bɛla da kuray dakay.

⁴³I sawa na da mezəley ma Baba daw, amana ka wudam ma ngələmaya kakay. Arka, hadaw ndaw ka sawa da mezəley nga na na, ndaw anga na na ka da ngələlama!

⁴⁴Dagay ka da pam 'ar na tengey, kuray a nenedy ma vəlam maram ka 'ar vaw kwar ana hay na, ka səpam aha maram na ma sawa da 'ay Bay ma Bəla aslota na kakay."

⁴⁵Ka da dzalam ma da həladakwar ka vaw ta Baba na yah zlay. Ndaw ma da həladakwar ka vaw na Moyiz, na kuray ma pa hiya dey ka nga na.

⁴⁶Akwa hadaw hana ha pam 'ar ba ka Moyiz na, akwatay ha pam 'ar ba ka yah tiyatsa, hərway a windərawa andza nenedy na mavəday daw ana.

⁴⁷Hadaw kuray ka pam 'ar ka na ma windərawa na kakay na, ka da pam 'ar ka guma daw i ma tsey ana na tengey?"

Zaŋ 6

Yezu a vəlatar tek me zəmey a ndaw ma kusa hiya na hay

(Mt 14.13-21; Mk 6.30-44; Lk 9.10-17)

¹A dəba na na, Yezu me tsey a diya ma bəlay ma Galiley naŋgar, na ma zəlamar Tiberiyad ana satsa.

²Ndaw ma kusa hiya hadadzidzay ma səpamar bəzay zləna, kavəday taya ka nəkadama zehed anga me key ka ndaw dzedzey ana hay ba.

³Arka Yezu me tsəley a mamba, me ndzey andza gawla nga hay da dəma na hərwiya.

⁴Ma zlambar aha na, magurlam maZuif hay, na ma zəlamar Pak ana a slawa ha.

⁵Arka andza Yezu ma tsakafada dey na, nga ma nəkadata ndaw hay ma kusa hiya hadadzidzay, a səmawa ha ka tsakay nga. Nga ma ləvar a Filip: "I da hadakukwaterawa peŋ da ma taya ka zəmam na da may?"

⁶A tsey andza ha na, a key na a həlar suwet zləna, nga na na, a sərada ha tek anga na ma da key ana.

⁷Filip ma mbədar kava: "Peŋ ma gabal temere tsew tekeđe na, a sley me wanəkey ka ndaw ka ndzefey ketekudey ketekudey kakay seŋgey."

⁸Ndaw aslota da walaŋ ma gawla nga hay a zəlamar Andrey, malam ma Simon Piyer, ma ləvar:

⁹"Wawa daha ka sləna, peŋ ma orz nga hay daha zlam, ta bəzey kələf hay tsew; ama nenedy ana na a da sley ka mey na a way?"

¹⁰Yezu me ləvey: "Ndzadəmata ta ndzey." Guzer ka slam ana andza dakay, taya ma ndzam ka 'arra; a kam ndaw hay gabal zlam.

11Arka Yezu ma hɛlata peɲ ana hana hay, ma kada sise, ma wanɛkadatara a ndaw ana hay. Ma zɛga kɛlɛf ana hay, ma kada andza ha satsa; ma vɛladatara ha ma zɛmam ha ka mevel ata me wudɛy.

12Andza taya ma rɛha hiya tsoy na, Yezu ma lɛvatar a gawla ɲga hay: “Tsakalama sa na ma zawa na hay, kwa ka da zɛɛɛy zlay.”

13Taya ma tsakalama, me rɛhey tsakararak kurow kava tsew, ta sa ma peɲ ma orze a hana zlam ana ma zawa na.

14Andza taya ma nɛkadama zehɛɛf aɲga neney me key ana na, ndaw a hana hay ma lɛvam: “Ndaw a neney na Ndaw sek , na ɲga na, ma da sawa ka bɛla na.”

15Ama andza Yezu ma sɛrafa ba a sɛmawa ha ma da zɛgama, ma da pada bay aha na, ɲga me wutsey makɛraɲga a mamba dey mekelehe sa.

Yezu a heley ka 'ar ma bɛlay ta sek

(Mt 14.22-27; Mk 6.45-52)

16Ma hakwad me key na, gawla ɲga hay hay ma hardam kasl ka mey ma bɛlay.

17Taya ma tsɛlam a kombiwal ma da tesey a diya naɲgar, 'ar a Kafarnawom. Dey ka zɛgey tsoy, amana re Yezu ka husey ka tsakay ta tsaray kakay.

18Vavɛray ma lɛtsawa, bɛlay me tsey daɲgwala.

19Taya ka guram tsoy a key kilometre zlam ta dɛkal, andza ma nɛkadama Yezu a heley aha ka 'ar ma bɛlay, a gurawa ha ka slam ma kombiwal na, arka zluwer ma katar.

20Ama Yezu ma lɛvatar: “Neney na yah, ka wasam zlay!”

21A wudam akwa ma zɛga a kombiwal, ama arka tsana, a da sɛrafama na kombiwal ma lɛmar a dala ka slam ata, ma dawam a hudɛ na.

Ndaw hay ma kusa hiya hadadzidzay a sɛpam Yezu

22Ma medew ana na, ndaw ana ma kusa na hay na ma ndza hiya ka mey ma bɛlay ana, ma sɛrafama kombiwal aslɛta na ka tesey ba, amana a sɛradama Yezu na a dawam dzaya da kombiwal ana kakay. Taya ma dawam tek ata makɛra ta na.

23Ama tok na, sa ma kombiwal mekele hiya ma sɛmawa da diya ma Tiberiyad ta slam ata ma zɛmawa peɲ na Bay'ɛrlam Yezu ma mada sise kava da hudɛ na.

24Andza ndaw ana ma kusa na hay ma sɛrafama ba, kwa Yezu, kwa gawla ɲga na hay dzay, taya ka slam ana dakay na, taya ma tsɛlam a bɛzey kombiwal hay, ma mam 'ar a Kafarnawom ma da sɛpawa Yezu.

25Arka andza taya ma ndzafama ba da diya ma bɛlay naɲgar na, taya ma lɛvamar: “Rabi, dɛgay ka sawa ka slɛna na, varay?”

- 26**Yezu ma mbəɗatar kava: “Dərka dərka na i ɓadakwar, ka səpəmaya na ma vəɗay kuray ma nəkadəmata zehed hay kakay, ma vəɗay kuray ma zəmam tek ɓah ka me rəhey kwar ana.
- 27**A dafa na təɗafama ka mber, ma ndzafada tek me zəmey a neney me zey ba na kakay, amana, tek me zəmey na me ndzey a mendzey me ndəvey kakay ana, na Bəzey ma Ndaw ma da vəlakwar ana, hərway ma mey na, Baba Bay ma Bəla ta 'ar aŋga ma kafa zehed aŋga kava na.”
- 28**Taya ma ləvamar tok: “La ka kam na teŋgey, ma da key mber ma Bay ma Bəla ana na?”
- 29**Yezu ma mbəɗatar kava: “Mber ma Bay ma Bəla na, me pey 'ar ka Ndaw ŋga ma sləraderawa na.”
- 30**Taya ma mbəɗamar kava: “Ama kah ana ɗagay ekəɗey na, ka key na zehed waray, ma la ka nəkadama, arka aza la ka da pəmaka 'ar ana na? Meslɔrey ɗek ana na, na waray?
- 31**Da palah na, baba la hay ka zəmamawa mann ba, andza na ma winda ha da Mewindey Kokwoɗ ana hay: ‘Ŋga ka vələtərawa peŋ na ma sawa da 'ərlam ana ba.”
- 32**Ama Yezu ma ləvatar: “Dərka dərka na, i ɓadakwar, Moyiz na ka vələkurawa peŋ na ma sawa da 'ərlam ana kakay, amana, ma vələkurawa peŋ na ma sawa da 'ərlam ana na, Baba ɗaw.
- 33**Hərway peŋ ma Bay ma Bəla na, na ŋga na ma hərɗawa da 'ərlam ana, arka na a vəlɔr mendzey a bəla na.”
- 34**Taya ma ləvamar tok: “Bay'ərlam, vəlɔndar peŋ ana ŋga na, ma ka pas ka pas aha kwa.”
- 35**Yezu ma ləvatar: “Peŋ ma mendzey ana na, yah ana, ndaw ma sawa ka tsakay ɗaw na, may a da tsafa ha kakay. Ndaw me pey 'ar ka yah na, ɗaɗa yam a da harta ha kakay.
- 36**Amana, i ka ɓadukurawa ba, kuray ka nəkadəmərawa ba, amana, ka pamar 'ar kakay.
- 37**Mendzey ma ndaw na Baba ma vəlɔdataya na hay na, a da səmawa ka tsakay ɗaw, ndaw ma sawa ka tsakay ɗaw ana na, i da kəlada ha kakay.
- 38**Hərway i hardawa da 'ərlam na, ma da key tek a ɗaw me wuɗey ana kakay, amana tek ma Ndaw ana ma sləradiyawa na me wuɗey ana.
- 39**Arka tok na, tek ma Ndaw ana ma sləradiyawa na me wuɗey ana, na kwa ndaw aslɔta da walaŋ ma ndaw ma vəlɔdatiyawa na hay na, ka da zəɗey zlay; amana i ka da mbəlɔdatərawa ta pas ma meney madakwaydok ana.

- ⁴⁰Akwa Baba daw a wufey na andza ha tok, kwa way way ma nekada Bezey ana, me pey 'ar ka nga na, a ndzefey mendzey me ndovey kakay ana; arka yah tey na i da mbeladawawa ta pas madakwaydok ana.”
- ⁴¹Zla da na nga na tsana, Zuif hay ma zlamar ma gwanjudafama mey, ma veday nga me lovey: “Yah na pey na ma hardawa da 'erlam ana na.”
- ⁴²Arka taya ma lovam sa: “Nga na Yezu bezey ma Zozef kakay daw? Ka seradukwata ha andza baba nga na, ta may nga na kakay daw? Azlakwa ekadefey a lovey: ‘i hardawa da 'erlam na tengey?’”
- ⁴³Yezu me tsey guma sa ma lovatar sa: “Mbekadama ma gwanjudefey mey ka 'ar vaw kwar ana hay!
- ⁴⁴Kwa ndaw a slafa ma sawa ka tsakay daw, mandzara Baba daw ma sleradiyawa na ka kavatarawa kakay, arka yah tey na, i da mbeladawawa da meney madakwaydok ana.
- ⁴⁵Ma winda ha da deriwel ma ndaw sek hay na: Ma da tatokadata ndaw hay tabiyaha na, Bay ma Bela na. Kwa way way ma tsanada tek ma sawa da Baba na, ma taba me tetakey nga na na, a sawa ka tsakay daw.
- ⁴⁶Akwa na dafa ndaw ka nekada Baba na dakay, sey ndaw ana ma sawa da 'ay Bay ma Bela na, nga na, ka nekada Baba ba.
- ⁴⁷I badakwar darka darka na, ndaw me pey 'ar na, a ndzefey mendzey me ndovey kakay ana.
- ⁴⁸Yah na pey ma mendzey ana.
- ⁴⁹Da palah na, baba kwar hay ka zomawawa mann ba na, taya ka matsam ba.
- ⁵⁰Andza pey ma hardawa da 'erlam ana tey na, ndaw me zomey pey ana nga na tey na, a da motsey kakay.
- ⁵¹Yah na pey te dey ana, ma hardawa da 'erlam ana. Ndaw ma da zomey pey a nene na, a da ndzey na ma kozaha. Pey ana i ma da voley ana na, slaw vaw daw ana, ma vela ha na, ma bela ka ndzefey mendzey.”
- ⁵²Ka guma nga nene na, Zuif hay ma zlamar ma teram vaw ka 'ar vaw ta na kambelaba: “Waya dagay ndaw a nene a da velandakwar slaw vaw nga me zomey na tengey tengey?”
- ⁵³Yezu ma lovatar tok: “Darka darka na i lovakwar, hadaw kuray ka zomam slaw vaw ma Bezey ma Ndaw kakay, hadaw kuray ka sam mambaz anga na kakay na, ka da ndzafam aha mendzey a vaw kwar kakay.
- ⁵⁴Ndaw me zomey slaw vaw daw, me sey mambaz a daw na, a ndzefey mendzey me ndovey kakay ana, yah tey na, i da mbeladawawa ta pas madakwaydok ana.

⁵⁵Hərway slaw vaw d̄aw na, tek me zəmey dərka na, mambaz a d̄aw na, tek me sey na dərka na.

⁵⁶Ndaw ana me zəmey slaw vaw d̄aw, me sey mambaz a d̄aw na, ma ndza ha da vaw d̄aw, i ma ndza ha da ŋga tey.

⁵⁷Andza ma Baba ma sləradiyawa na na, ŋga Bay ma mesəfrey, i səfrey edey na ta Baba, kədəy na, ndaw ma da zəmey vaw d̄aw na, a da səfrey na ta yah tey.

⁵⁸Peŋ na ma hard̄awa da 'ərlam ana na andza ha tok: ŋga na gəle ta na ma baba kwar hay ma zəməmawa na. Taya na ka mətsam ba, ama ndaw me zəmey peŋ a neneŋ na, a da ndzey na ma kozaha.”

⁵⁹Yezu a tatəkadata ndaw hay, da 'ay me d̄uley mey ma Kafarnawom na, andza neneŋ.

Bəzay ma guma ma mesəfrey me ndəvey kakay ana

⁶⁰Andza ma tsənadama ba andza neneŋ na, ndaw hay ha d̄adzidzay da walaŋ ma gawla ŋga hay ma zlamar me ləvey: “Guma neneŋ ana ger aha! Ma da slafa ma pafa sləmay na way?”

⁶¹Ama ŋga na ma sərafa ka 'ar vaw ŋga na, gawla ŋga hay a gwaŋgudam aha mey hərwuiya na, Yezu ma ləvatar: “Neneŋ dzay na a tsadakwar metsembəd̄ na, teŋgey?”

⁶²Arka aza ka da nəkadama Bəzey ma Ndaw a tsəley aha təŋga, ka slam aŋga zlekete na na teŋgey...?

⁶³Ma ndzaha da ndaw na Mesəfrey, slaw vaw na a nefey ha d̄a ha dakay. Guma d̄aw i ma tsakwar ana hay na, Mesəfrey ta sifa.

⁶⁴Amana, nduw hay daha da walaŋ a kwar, a pam aha 'ar kakay.” Akwa na, Yezu a səradata zla ka vaw, ndaw ma pam 'ar kakay ana hay, ta ndaw ma da ha d̄əkada na.

⁶⁵Ŋga me ləvey sa: “I ma ləvakurawa andza neneŋ ana na, kavədiya: ‘ndaw a slafa ma sawa ka tsakay d̄aw, mandzara Baba d̄aw ka vələrawa tsəved̄, kakay ana.”

⁶⁶Zla da na ŋga na na, gawla ŋga hay ha d̄adzidzay ma mam tek ata, a wudam ma səpama sakay.

⁶⁷Arka Yezu ma ləvatar a na Kurow kava tsew ana hay: “Kuray na, a sakwar ma daw tek a kwar tikay d̄aw?”

⁶⁸Ama Simoŋ Piyer ma mbəd̄ar kava: “Bay'ərlam, la da dawam na ka tsakay ŋgway sa ŋgway! Guma d̄ək hay na, guma ma mendzey me ndəvey kakay ana sana.

⁶⁹La na, la ka pam 'ar ba, la ka səradata ba, kah na Ndaw ma Bay ma Bəla Kokwad̄ ana.”

⁷⁰Yezu ma mbɛɔar kava: “Ma walakwar kuray a noney Kurow kava tsew ana na yah kakay ɔaw? Ama sa tok na, ndaw aslɛta da walaŋ a kwar na Setene ha.”

⁷¹A tsey andza ha na ka Zudas, bɛzey ma Simon Iskariyot, hɛrway ma da haɔɛkada na ŋga, ŋga ndaw aslɛta da walaŋ ma gawla ŋga Kurow kava tsew ana hay.

Zaŋ 7

Malam ma Yezu hay a pam 'ar ka Yezu kakay

¹A dɛba na na, Yezu ma daw ka mey ka mey, ma hala dala ma Galiley. Akwa na a wuɔey ma hala dala ma Zudey, na Zuif hay ma sɛpam ma da zɛɔaɔɛmara 'ar ba da huɔa na, tikay.

²Da har ana na, magurlam ma Gwadzavok ma zuif hay a gurawa ha.

³Malam aŋga hay ma lɛvamar: “Daway ba ka slɛna a Zudey, ma gawla ɔɛk hay ka slafama ma nɛkadama tek ɛɔɛk me key ana hay tiyatsa.

⁴Ndaw a slafa ma kɛzlada tek aŋga na me key ana kakay, kendzey a sar a ndaw ma bada vaw na. Haɔaw ka key aha tek hay andza noney sana, bada vaw ɔɛk a bɛla.”

⁵Akwa na, malam aŋga na hay tekeɔe na, a pam aha 'ar ka ŋga kakay.

⁶Yezu ma lɛvatar tok: “Har a ɔaw ka slawa tsaray kakay, ama har a kwar na, kwa varay varay na, hayaha tsa.

⁷Bɛla a slafa ma ŋgɛladakwar dey kakay tikay, ama yah na, a ŋgɛladaya dey kakay zlɛna, i bada ha tek aŋga me key haya kakay ana hay.

⁸Kuray tok na, tsɛlam a magurlam ana, yah na, i da daba ha tikay, hɛrway har a ɔaw ka ndesley tsaray kakay.”

⁹Andza ŋga ma ndɛvada guma ŋga noney me tsey na, ŋga me ndzey tɛŋga da Galiley.

¹⁰Ama andza malam aŋga hay ma dawam ba a magurlam na, ŋga tiyatsa me zɛgey tsɛvɛɔ ma daway, mandzara ndaw ka nɛkada, ma tsɛlay a wutsey ta wutsey.

Me tetɛkey ma Yezu da har a magurlam ma Gwadzavok hay

¹¹Da har ma magurlam na, Zuif hay ma sɛpama ma lɛvam: “Dagay ŋga da may tok?”

¹²Da walaŋ ma ndaw ma kusa na hay na, ndaw hay tabiyaha a tsam haɔaɔzidzay na ka ŋga; sana a lɛvam: “Ndaw ana na, ndaw hayaha.” Sa na hay tey waya: “A'ay, dzadzak a key na a pafata wuiya ka ndaw ma kusa na hay.

¹³Amana kwa ndaw ma tsafa ndar ndar na dakay, a wasam ta Zuif hay.

- 14 Andza magurlam a wersley wurasl a hana, Yezu me tsöley a 'Ay me key Kuley, nga ma zlar ma tatəkadata ndaw hay.
- 15 A rəzlata Zuif hay ha taya ma ləvam: “Nga nenedy ka dzengey kakay ana na, a sərädərawa tek ana andza ha na, da may?”
- 16 Yezu ma mbədfatar kava: “Me tetəkey ndaw a daw ana a sawa na da yah ana kakay, amana, da Ndaw ma sləradiyawa na.
- 17 Kendzey hadaw ndaw ana a sar me key tek andza ma Bay ma Bəla me wudəy ana na, a da sərada me tetəkey a nenedy a sawa da Bay ma Bəla tsukuđu, i tsey na ma bay 'ar ma vaw daw ana daw?
- 18 Ndaw me tsey guma ma bay 'ar ma vaw nga na na, a səpey na maram a vaw nga na. Ama ndaw me səpey maram ma Ndaw ma slərädərawa na na, a tsey dərka, kwa maləwadəy da nga na dakay.
- 19 Ma vəladukurawa Mewey na, Moyiz kakay daw? Amana ndaw asləta da walaŋ a kwar me key andza ma Mewey ana na dakay. Azlakwa dğay ka səpəmaya ma da kədəy ba vagay aha na, ka mey?”
- 20 Ndaw ma kusa hiya na hay, ma mbədfamar kava: “Fakalaw ka zəgaka ba daw? Dəy ma səpaka ma da kədəy vagay aha na way?”
- 21 Yezu me mbədfey kava, ma ləvatar: “I me key na zehed asləta dada, amana a rəzlakwar tobiya kwar aha.
- 22 Moyiz ma vələkurawa me sley kudəy, -kwa a zlawana ka nga tsa kakay, ama a sawa na da baba tete hay-, kuray na ma tədfama me sley na ta pas ma mesley adzay.
- 23 Hadaw azlakwa ndaw a slafa me ndzefey me sley kudəy, ta pas ma mesley, mandzara Mewey ma Moyiz ka ngəsey sana, dğay ka kafamaya mevel hərway i me ndeley ndaw kərem, ta pas ma mesley na, ka mey?
- 24 Mbəkadama me key sariya ma tek na kuray ma nəkadama na, ama kam sariya na andza ma dzerey!”
- 25 Ndaw ma Zeruzalem hay ma ləvam: “Nenedy na ndaw ana ma səpama ma da kədəy ba vagay aha na kakay daw?”
- 26 Nəkafama a tsey aha guma ndar ndar, amana, a tsamar guma kakay. Bay lakwa hay ka da sərada ba, azlakwa nga na Kriste dərka na daw?
- 27 Ama ndaw a nenedy ana a sawa na da may na la sərada kwa, Kriste ka da sawa ba na, ndaw a da sərada ha a sawa na da may tikay.”
- 28 Arka Yezu a tatəkadata ha ndaw hay da 'Ay me key Kuley na, me ləvey: “Ka sərədəmaya azlakwa tok na, ka sərada i sawa na da may! Amana i sawa na ma

'ar a daw ana kakay. Ndaw ana ma sleradiyawa na na a tsey derka. Nga na ka seradama kakay.

²⁹Ama yah na, i serada zlona, ka veday i sawa na ka tsakay nga, ma sleradiyawa na, nga.”

³⁰Arka taya ma sepam ma zegama, amana ndaw ka slafa ma pafa har ma zega kakay, zlona, har anga ka slawa tsaray kakay.

³¹Da walan ma ndaw ma kusa na hay na, ndaw me pey 'ar ka nga na hay na hada. Arka taya ma lovam: “Aza Kriste na ka da sawa ba na, a da key zehed a fona ma ndaw edey me key ana daw?”

³²Guma a hana hay ma sasekwafama da walan ma ndaw ma kusa hiya na hay na, me husey a slamay ma Fariziyen hay, arka na baba duhwa na me key kuley ana hay, ta Fariziyen hay ma kuyam sidzew ata hay, ma ka zegamerawa.

³³Yezu me lovey: “Menzey daw ta kuray na a zawa nekedefy dada, arka na, i da mey 'ar ka slam ma Ndaw ma sleradiyawa na.

³⁴Ka da sepemaya, amana, ka da ndzafemaya ha kakay, herway ka slam i ma daw ana na, ka slafama ma daway kakay.

³⁵Da har ana nga na na, Zuifhay ma lovam ka 'ar vaw ta na: “A da daw ma nga na a may, ha i da ndzafakwa ha kakay ana na? Tsukudu a da daway tenge, ka slam ma ndaw ma zlada 'ar ahiya da walan ma Grek hay ana daw? A da daway ma da tatokadata Grek hay daw?”

³⁶Dagay guma nga na me tsey ana na ka lona na tengey: ‘Ka da sepemaya amana ka da ndzafemaya ha kakay, ka slam a daw i kava ana na ka da slafama ha ma daway, kakay?.”

Pas ma magurlam madakwaydok ana

³⁷Andza pas ma magurlam me ndovey, pas ana nga na na duhwa ha satsa, Yezu me lotsey den da 'Ay me key Kuley , me telokey mey ta magala ha: “Hadaw ndaw ana yam a harta na nga ka sawa ka tsakay daw ka da sey.

³⁸Ndaw me pey 'ar ka yah na, andza ma Mewindey Kokwod ana hay me lovam ana na: “Da vaw nga na, 'ar yam me voley menzey ana a da vawa “

³⁹A tsey andza ha na ka Mesefrey Kokwod ana ma ndaw ma pam 'ar ka nga na hay, ma da ndzafam ana. Akwa da na nga na na, Mesefrey Kokwod ana tsaray dakay, zlona, Yezu ana ka ndzefey maram tsaray kakay.

⁴⁰Da walan ma ndaw ma kusa ahiya ma pafama slamay ka guma nga na hay na, sa na hay ma lovam: “Derka na, nene na Ndaw sek .”

⁴¹Sa na hay ma lovam: “Kriste na nga.” Ama sa na hay ma lovam sa tey: “Kriste na a slafa ma bawa da Galiley daw?”

⁴²Mewindey Kokwof ana hay a ləvam na, a da bawa na da zuwal ma David kakay daw? Da Betlehem, wuraw bəzaha na ma yəmərawa David da huɗa na kakay daw?”

⁴³Ndaw ma kusa hiya na hay a da tsam ba ka vaw andza neneɗ na, hərway nga.

⁴⁴Sa ma ndaw hay nekədeɗ da walaŋ ata a satar ma zəgama, amana kwa ndaw ka pafa har kakay.

⁴⁵Sidzew hay ma məmawa ka slam ma baba ɗuhwa na me key kuley ana hay ta Fariziyen hay ma ləvəmatar: “Dagay ka zəgəmərawa kakay na, ka mey?”

⁴⁶Sidzew hay ma mbəɗam kava: “Daɗa ndaw ka tsey guma andza ma ndaw a neneɗ na, dakay.”

⁴⁷Fariziyen hay ma ləvəmatar: “Ta kuray adzay na ka pafəkurawa wuiya ba tiyatsa daw?”

⁴⁸Da walaŋ ma ndaw ma fada hay ta Fariziyen hay na, ndaw aslɛta da walaŋ ana ka pey 'ar ba ka nga, daha daw?”

⁴⁹Si ndaw a neneɗ tedehe na hay dada, ma səradaɗa Mewey kakay ana hay, taya na ndaw ma kəla 'ar ahiya.”

⁵⁰Amana ndaw aslɛta da walaŋ ma Fariziyen hay, a zəlamar Nikodem, ndaw aŋga na zlezle, ma daway ka tsakay ma Yezu ana me ləvey:

⁵¹”Mewey lakwa a slafa ma dzuwa ndaw mandzara ka tsənadaɗa guma nga na, mandzara ka səradaɗa tek aŋga na ma kawa na daw?.”

⁵²Taya ma mbəɗamar kava: “A da key na kah ndaw Galiley tiyatsa daw? Səpa haya haya ha, aza ka ndzafa na, kwa ndaw sek ka lətsawa da Galiley na dakay.”

⁵³Arka, kwa way way ma daway təŋga a mbaw nga.

Zaŋ 8

A zəgəmawa ŋwas ana daha ka slam ma Yezu, a kawa madama

¹Arka Yezu ma daway a mamba ma Tetədeɗ.

²Ma dey me tseɗey na, nga ma mey a 'Ay me key Kuley , andza səkway tabiyaha a sawa ka tsakay nga na, nga me ndzey ta ndzey, ma zlar ma tatəkadata ndaw hay.

³Ndaw me sesəkey Mewey hay ta Fariziyen hay ma zəgəmərawa ŋwas ana daha a ndzafəmata a kam aha madama, ma lətsadaɗa a wuzlah ma ndaw hay ma kusa hiya.

⁴Ma ləvamar: “Miter, a zəgəmərawa ŋwas a neneɗ na, a ndzafəmata ma na hiya ta ndaw.

⁵Da Mewey na, Moyiz a tsandukurawa na, ngwas andza nenedey na, ma kweytsey nga na na, ta ngwa vagay aha. Ekədəy, kah na, ka ləvey kava na tengey?”

⁶A tsam andza ha na hərway a wudam ma ngafama gended, ma aza ka da ndzafafama bəzay ma guma. Ama Yezu na me teney 'ar anga ka dala, ma zehey ka dala, ta bəzey har.

⁷Andza re a tsəhafama ha guma mba na, Yezu ma tsakafada 'ar, ma ləvatar: “Ndaw ana andza da walaŋ a kwar dāda nga ka ngəsey tikay ana na, ka zlar ma kələfa ngwa na tsəfəmey aha dāgay.”

⁸Arka nga me teney 'ar sa, me zehey ka dala sa.

⁹Andza a dəba ma ma tsənadama guma nga nenedey hay ba na, taya ma zlamar ma wutsam tek ata asləta asləta, ma zlar ka mey na ndaw ma səka na hay; a da zarawa na Yezu makəraŋga. Andza ngwas ana nga daha re da wuzlah ana na,

¹⁰Yezu ma lətsada 'ar, ma ləvar: “Ngwas edey, taya da may tok? Kwa ndaw ka dzuwaka kakay dāw?”

¹¹Nga me mbədəy kava: “Dakay, Bay'ərlam a dāw.” Arka Yezu ma ləvar: “Yah tiyatsa na i dzuwaka kakay tey, amana daway, dāda ka da ngəsey sazlay.”

Yezu na waw me nəkey dey ma bəla

¹²Arka na Yezu ma tsatar guma sa: “Yah na waw me nəkey dey ma bəla. Ndaw ma səpaya bəzay na, dāda a da heley aha da ləvaŋ tikay, amana a da ndzefey waw ma kəsada a Mendzey.”

¹³Arka Fariziyen hay ma ləvamar tok: “Ka key seydewe ma bay 'ar ma vaw dək ana, seydewe dək ana na, a təbey vaw kakay.”

¹⁴Yezu ma mbədəfatara kava: “Ayaw dərka na i key seydewe ma bay 'ar ma vaw dāw ana, ama akwa seydewe dāw ana na, a təbey, kavəday ma mey na i sərada, i sawa na da may, i daw na a may, ama kuray na, kwa ka səradama, i sawa na da may, kwa i daw na a may tikay.

¹⁵Ka kama sariya kwar na, dərre ma slaw vaw, ama yah na, i key sariya ka ndaw tikay.

¹⁶Hana kendzey i ka key sariya na, sariya dāw ana na kassla dərka na, hərway i makəra dāw kakay, ama ndaw ma sləradiyawa na na nga daha tiyatsa.

¹⁷Akwa ma winda ha da Mewey kwar ana na, seydewe ma ndaw hay ka kam ba tsew na, a təbama seŋgey.

¹⁸I key seydewe ma bay 'ar ma vaw dāw ana, Baba ma sləradiyawa na, nga a kaya seydewe dāw ana satsa.”

¹⁹Taya ma ləvamar tok: “Dagay Baba dɛk ana na ŋga da may?.” Yezu ma mbədatar kava: “Ka sərādəmaya kakay, ka sərādama Baba dɛw kakay. Hana kuray ka sərādəmaya ba na, ka da sərādama Baba dɛw ana ba tiyatsa.”

²⁰Yezu a tsa guma ŋga neney hay na, ka slam ma zəlamar zleley ana, andza a tatəkadata ha ndaw hay da 'Ay me key Kuley. Kwa ndaw ka pafa har dakay, kavəday har aŋga ka slawa tsaray kakay.

Yezu a tsey ka ma daway ŋga

²¹Yezu ma ləvatar sa: “I daway tek a dɛw, ka da spəmaya, amana ka mət̄sam re da men̄gəsey kwar. Slam a dɛw, i ma daway a huɗa na na, ka slafama ma daway a huɗa kakay.”

²²Zuif hay ma ləvam tok: “Agəna a dzeley aha ma da kəɗa vaw ŋga ba vagay aha dɛw? Hərway a ləvey a neney: slam a dɛw ma daway na, ka dawam a huɗa tata kakay ana na?”

²³Yezu ma mbədatar kava: “Kuray na ndaw ma dala hay, yah na ndaw ma 'ərlam; kuray na ndaw ma bəla dɛy hay, yah na ndaw ma bəla dɛy tikay.

²⁴Ka vəday, i ləvakwar ka da mət̄sam da men̄gəsey kwar hay na, hərwuiya. Akwa haɗaw kuray ka təbama ka mevel a kwar yah na, 'Yah daha' kakay na, na ŋga na na ka da mət̄sam na da men̄gəsey kwar.”

²⁵Taya ma ləvamar tok: “Dagay kah ana na way?” Yezu ma mbədatar kava: “Na kwa ka mət̄saya har kakay ma ləvakwar zla da mezley ana.

²⁶Ka kuray ekəɗey na, guma dɛw ta sariya dɛw ma kafakwar haɗad̄zid̄zay daha. Ama Ndaw ma sləradiyawa na na, a tsey dərka, tek a dɛw ma tsənadərawa ka tsakay ŋga na na, i ɓar a bəla na ŋga.”

²⁷Taya ka tsənadama a tsatar na ka Baba kakay.

²⁸Arka Yezu ma ləvatar tok: “Aza andza kuray ka da tsakafadama Bəzey ma Ndaw ba na, ka da sərādama yah na, Yah daha, tek na i me key ma bay 'ar ma vaw dɛw ana na dakay. I tsey na guma ma Baba dɛw ma tatəkadiyawa na.

²⁹Ndaw ma sləradiyawa na na, ŋga ta yah, dɛɗa ŋga ka mbəkadaya makəra dɛw kakay, ka vəday i key ka pas ka pas na tek na ma ɗar 'ar ana hay.”

³⁰Andza a tsey aha andza neney na ndaw hay haɗad̄zid̄zay ma pam 'ar ka ŋga.

Bəzey ma hwad ma Abraham dərka na hay

³¹Arka Yezu ma ləvatar a zuif na ma pəmawa 'ar ka ŋga na hay tok: “Haɗaw ka ndzam da guma dɛw me ləvey na, dərka na, kuray na gawla dɛw hay.

³²Ka da sərādama dərka na, arka dərka na a da təradaƙwar na, ndaw ma wama 'ar ata na hay.”

- 33**Taya ma mbəɗamar kava: “La na bəzey ma hwoɗ ma Abraham hay, ɗaɗa ndaw ka kadandar beke tikay sana, ka ləvandar la da wama 'ar ala na, ka mey?”
- 34**Yezu ma mbəɗatar kava: “Dərka dərka na i ɓadakwar ekəɗey: Haɗaw ndaw ana ka ŋgəsey ba na, ŋga na beke ma meŋgəsey aha.
- 35**Beke na, a ndzey na da 'ay ana ma tsoy aha kakay, ama Bəzey ma 'ay ana na, a ndzey na ma tsoy aha.
- 36**Zla ekəɗey haɗaw Bəzey ma 'ay ana ma mbəɗəkurawa na, ka da ndzam na ndaw ma wama 'ar ata na hay dərka na.
- 37**Ayaw i sərada ha kuray na bəzey ma hwoɗ ma Abraham hay, ama hərway ma guma ɗaw ma fuləkakwar a vaw kakay ana na, ka sərəmaya ma kəɗəmaya ba vagay aha.
- 38**Yah na i tsey na ka tek i ma nəkadərawa ka slam ma Baba ɗaw ana, ama kuray na ka kam na tek na kuray ma tsənadəmərawa ka tsakay ma baba kwar ana.”
- 39**Taya ma mbəɗam kava: “Baba la, na Abraham.” Yezu ma ləvatar: “Haɗaw kuray bəzey ma Abraham hay na, kam mber andza ma Abraham ana tok.
- 40**Azlakwa tok na, ka sərəmaya ekəɗey, ma da kəɗəmaya ba vagay aha, yah a nenedy ma tsakwar mey ma dərka na i ma tsənadərawa ka tsakay ma Bay ma Bəla na, tek na Abraham ka kərawa kakay ana.
- 41**Ama kuray na, ka kam na mber ma baba kwar hay.” Taya ma mbəɗamar kava: “La na bəzey ma ndaw me tsəley so na hay tikay, Baba la na, Bay ma Bəla aslɔta.”
- 42**Yezu ma ləvatar: “Hana Baba kwar Bay ma Bəla na, akwatay ka wuɗəmaya, hərway i bawa na da Bay ma Bəla, i sawa na da ŋga, i sawa na ma bay 'ar ma vaw ɗaw ana kakay, ma sləradiyawa na ŋga.
- 43**Dagay ka tsənadama guma ɗaw me tsey kakay na ka mey? kavəɗay ka slafama ma dzəkafa sləmay ka guma ɗaw kakay.
- 44**Baba kwar na, Satan, ka wuɗam me key na, andza ma baba kwar ana me wuɗey. Zla da mezley ana təŋga na, mber aŋga na, sey ma zəɗadara 'ar a ndaw. Ŋga ka slafa me ndzey da dərka kakay zləna, dərka da vaw ŋga dakay. Andza a tsey maləwafay na, a bawa na da zleley ŋga na, mavəɗay ŋga maləwafay aha, baba ma maləwafay.
- 45**Andza ŋga ɗaw tey na, i tsakwar na mey ma dərka, ka pəmaya 'ar kakay na, kavədiya.
- 46**Ndaw da walaŋ a kwar ma slafa me ləvey: i ka ŋgəsar ba, na way? Azlakwa i tsey na dərka sana, ka pəmaya 'ar kakay na, ka mey tok?
- 47**Ndaw ana ndaw ma Bay ma Bəla na, a pey sləmay ka mey ma Bay ma Bəla na. Ka pəmaya sləmay kakay na, ma vəɗay kuray ndaw ma Bay ma Bəla ahiya kakay.

⁴⁸Zuif hay ma mbəɗafəmara kava: “La ma ləvafəmaka kah na ndaw Samariteŋ , fakalaw da 'ar na kassla dərka.”

⁴⁹Yezu ma mbəɗafatara kava: “A'ay, 'ar a mbəɗaya kakay, i key na, i hasəkadara bəzay a Baba ɗaw, ama kuray tey na ka wuɗam ma hasəkadəmaya bəzay kakay.

⁵⁰Akwa ɗagay na, i səpey aha ndaw hay ka hasəkadəmaya bəzay tikay, ndaw ma nəkafaya dey, ma ka sariya na na daha.

⁵¹Dərka dərka na i ləvakwar, haɗaw ndaw ana ka wafa vaw ba ka guma ɗaw na, a da nəkada ha memətsey tikay.”

⁵²Zuif hay ma ləvamar: “Ekəɗey na, la səradama dərka na fakalaw da 'ar eɗek ka dəba tok. Abraham na ka mətsey ba, ndaw sek hay ka mətsam ba atsa, ama kah ekəɗey ka ləvey: haɗaw ndaw ana ka wafa vaw ba ka guma ɗaw na, a da nəkada ha memətsey tikay na teŋgey?

⁵³Kah na ka fəna baba la Abraham, me mətsey ana ɗaw? Ndaw sek hay tiyatsa na, ka mətsam ba atsa, ka kada vaw ɗek ana na, way tok?”

⁵⁴Yezu me mbəɗey kava: “Kendzey i ka hasəkadara bəzay a vaw ɗaw ana na, maram a ɗaw ana a da nefey aha dakay. Ma hasəkadaya bəzay na, Baba ɗaw, na kuray ma ləvam Bay ma Bəla a kwar ana.

⁵⁵Kuray na ka səradəmərawa tikay, ama yah na, i sərada, i ka ləvey: i sərada kakay na, na ŋga na na, i ka terey ndaw maləwəɗay aha ba, kal kal andza kuray, ama yah na, i sərada, i wafa vaw ka guma ŋga.

⁵⁶Baba kwar Abraham ma kawa wuiya da 'ar aŋga ma dzalawa na ka nəkada pas a ɗaw: ŋga ma nəkada na, ŋga me rəhey ta wuiya.”

⁵⁷A dəba ma guma ɗey na, zuif hay ma ləvamar: “Mevey ɗek ana na, ka husada kokurow zlam kakay tok na, ka ləvey kah ka nəkada Abraham ba.”

⁵⁸Yezu ma mbəɗatar kava: “I ɓadakwar dərka dərka na, da zla ka yəmərawa Abraham tsaray kakay na, Yah daha.”

⁵⁹Taya na ma kwakusam ŋgwa, ma da kweytsa, ama Yezu ma ləha vaw ŋga, ma bawa ŋga da 'Ay me key Kuley .

Zaŋ 9

Yezu ma ndalada ndaw ana daha wulaf aha a yadəmərawa da hwof

¹Andza Yezu a daw aha na, ŋga ma nəkada ndaw ana daha wulaf aha, a yadəmərawa da hwof.

²Gawla ŋga hay ma tsəhafama guma neneɗ: “Rabi, a yəmərawa ndaw a neneɗ wulaf aha na, ɗagay ma ŋgəsafa tek na way? Bay 'ar ma vaw ŋga na tsukuɗu, baba ŋga, ta may ŋga ɗaw?”

- ³Yezu me mbədey kava: “Kwa nga ka ngəsey kakay, kwa baba nga, ta may nga, ka ngəsam tek kakay, amana hayna mber ma Bay ma Bəla ka nəkey da nga.
- ⁴Ekədey rəpas mba na, a dafa na me key mber ma Ndaw ma sləradiyawa na: dəvad a sawa ha na, ndaw a slafa me key mber sakay.
- ⁵Da mendzey daw a nenedey ka bəla na, yah na, waw me nəkey dey ma bəla.”
- ⁶Andza a dəba ma guma nga nenedey me tsey na, Yezu me təfey sleslem ka dala, ma heləbey hahay ta sleslem, ma fədadara ka dey ma ndaw wulaf a hana.
- ⁷Arka nga ma ləvar: “Daw da pəra vaw ba da slam me pərey vaw ma Silowey.” Silowey ka ləva na: maslaŋ. Ndaw wulaf ana hana, ma daway, ma pərərawa vaw, a da mawa na, a nəkada dey ka dəba.
- ⁸Ndaw mambaw hay, ta ndaw ma nəkadama zlekete, ma ləvam: “Nenedey na ndaw aŋga na ma ndza ha, a rəkey aha tek ana, seŋgey?” -Hərway nga ndaw me rəkey tek aha-.
- ⁹Sa ma ndaw hay, ma ləvam: “Nenedey na nga təŋga.” Sa na hay tey waya: “A-ay nenedey na ndaw ma zəga ndaw.” Ama ndaw wulaf ana me mbədey kava: “Yah ana təŋga!”
- ¹⁰Taya ma ləvamar tok: “Dagay azlakwa dey dek ana hay a da wuram na təŋgey?”
- ¹¹Nga me mbədey kava: “Ndaw aŋga na, ma zəlamar Yezu ana, me heləbey hahay, ma fədaya ka dey na, ma ləvaya: daw a Silowey, da pəra vaw; yah ma daway, i ma pərərawa, arka na, i ma nəkada dey tok.”
- ¹²Taya ma ləvamar: “Dagay ndaw ana na nga da may?” Nga me mbədey kava: “I sərada kakay.”
- ¹³Ma dadama ndaw a kete wulaf aha na, ka tsakay ma Fariziyen hay.
- ¹⁴Azlakwa Yezu a heləbey hahay, ma wuradara dey nga na na, ta pas ma mesley.
- ¹⁵Fariziyen hay satsa na, ma tsəhafama: dagay a wuradəmara dey nga na na, təŋgey? Nga ma mbədatar kava: “Nga ma fədaya hahay ka dey, i ma pəra vaw na, i ma nəkada dey.”
- ¹⁶Da walaŋ ma Fariziyen na hay na, sa na hay ma ləvam: “Ndaw a nenedey na, a tsənar sləmay a mesley kakay, a sawa da Bay ma Bəla tikay.” Ama, sa na hay ma ləvam: “Ndaw ma ngəsa ha na, a slafa me key zehed andza ha tata daw?.” Arka, a da key da walaŋ ata na na, me tsey vaw.
- ¹⁷Arka taya ma tsəhafama, ka ndaw wulaf ana sa: “Kah ekədey na, ka ləvafa ka ndaw ana ma wuradaka dey dek ana na, təŋgey?” Nga na me mbədey kava: “Ndaw ana na, ndaw sek.”

- 18** Andza taya ka zələmatərawa, andza baba ŋga na, ta may ŋga na tsaray kakay na, Zuif hay ka təbama ka mevel ata, ndaw ana tsəfəmey aha na, wulaf aha, a da wuradəmara dey ta wurey tikay.
- 19** Taya ma tsəhafəmata kandza baba na, ta maya na: “Ndaw a neneŋ na, bəzey kwar na kuray ma ləvam, a yəmərawa wulaf aha na kakay dāw? Azlakwa ekədey a da nəkada dey ka dəba na, təngey?”
- 20** Baba na, ta may na ma mbədafəmatara kava: “La səradaŋa dey ta kava, neneŋ na bəzey la dərkanə, a yəmərawa na wulaf aha.
- 21** Ekədey a da nəkada dey ka dəba na təngey na, la səradaŋa tikay; ma wuradara dey ana way na, la səradaŋa kakay, tsəhafama ka ŋga na, ŋga dūhwaha dā, ka vaw ŋga sana, ŋga na ta 'ar aŋga na ka wandzaladakwar kwa!”
- 22** Baba na ta may na a tsam andza ha na, hərway a wasam ta Zuif hay. Hərway ma mey na, taya ka tsama tsoy: “Kwa way way me ləvey Yezu na Kriste ha na, a warzlama ba da 'ay me duley mey.”
- 23** Nəkafama baba na, ta may na, a da ləvam: “Ŋga dā ka vaw ŋga sana, tsəhafama kwa”, na hərwuiya.
- 24** Dey ma tsetsew ana, Zuif hay ma zələmərawa ndaw ana hana wulaf ana, ma ləvamar: “Kar salalay a Bay ma Bəla! Amana, la na, la səradaŋa ndaw ana na, ndaw ma ŋgəsa ha.”
- 25** ŋga ma mbədatar kava: “Kendzey ŋga ndaw ma ŋgəsa ha na, i sərada tikay; tek a dāw ma sərada na neneŋ: tsəfəmey aha na, i wulaf aha, ama ekədey na, i nəkada dey ka dəba.”
- 26** Taya ma ləvamar: “Dagay a kaka na mey? A da wuradaka dey ana na, təngey?”
- 27** ŋga ma mbədatar kava: “I ka badakwar tsoy, amana ka wudam me pey sləmay kava kakay, ka wudam ma tsənadaŋa dey mekelehe na, ka mey? Tsukudu ka wudam na, ma da tərey gawla ŋga hay tiyatsa dāw?”
- 28** Fariziyen hay ma zlamar ma tsadama ma ləvamar: “Kah na, kah gawla ŋga! Ama la na, gawla ma Moyiz hay.
- 29** La səradaŋa ha Bay ma Bəla na, ka tsərawa guma ba a Moyiz, ama ndaw a neneŋ na, la səradaŋa a sawa na da may tikay!”
- 30** Ndaw ana ma mbədatar kava: “Ana dzadzak, me rəzley ndaw na ŋga ha tok, hərway ma mey na, ka səradaŋa a sawa na da may kakay ana, ama zlənemey na, ka wuradaya dey ba!
- 31** Ka səradaŋa ha səngey: Bay ma Bəla na, a patar sləmay a ndaw ma ŋgəsa na hay kakay, ama hadaw ndaw ana ma dāmara 'ar aha, a key tek andza ma Bay ma Bəla me wudəy ana na, a vələdara.

- ³²Dada, ndaw ka tsənada ndaw ka wurey dey ma ndaw wulaf aha, a yadəmərawa da hwoɗ na, dakay sengey.
- ³³Hadaw ndaw a neneɗ na, ndaw ma Bay ma Bəla kakay na, a slafa me key tek andza neneɗ kakay.”
- ³⁴Taya na ma mbəɗamar kava: “Kah na, a yəməkawa na da menɗəsey tok na, dzadzak na, ka da tsandar guma a 'ar tok daw?” Arka taya ma kəladəmərawa ba a bəla.
- ³⁵Yezu ma tsənada waya ka bələmərawa ba a bəla na, ŋga ma sawa, ma ndzafa ma ləvar: “Ka pey 'ar ka Bəzey ma Ndaw daw?”
- ³⁶Ŋga tey ma mbəɗar kava: “Ŋga na na way Bay'ərlam a daw, ma i ka pey 'ar ka ŋga na na?”
- ³⁷Yezu ma ləvar: “Ka nəkada ha, ma tsaka guma neneɗ na ŋga.”
- ³⁸Ndaw ana me ləvey: “I pey 'ar Bay'ərlam a daw.” Arka ŋga me gərdey ka mey dey ŋga.
- ³⁹Arka Yezu me ləvey tok: “I sawa ka bəla na, ma da key sariya, ma aza ndaw ma nəkadama dey kakay ana hay, ka nəkadama dey, ndaw ma nəkadama dey ana hay tey na, ka tərām wulaf ahiya.”
- ⁴⁰Fariziyen hay daha ka tsakay ŋga, ma tsənadama guma neneɗ na, ma ləvamar: “Ka ləva na, ta la adzay na, la wulaf ahiya tiyatsa daw?”
- ⁴¹Yezu ma mbəɗatar kava: “Kendzey akwatay kuray ka kam wulaf ahiya na, menɗəsey ka kuray dakay, ama ekədey ka ləvam, ka nəkadama dey sana, menɗəsey kwar ŋga re.”

Zaŋ 10

Guma ma mala ha te meley ana ma ndaw me tsukurey

- ¹Dərka dərka na, i bəɗakwar, hadaw ndaw ana a fuləkwey a welde ma təbən hay ta mambaw kakay, ama a hərdey ta 'ar ma zlagam na, ndaw ana ŋga na na mahal, katsala.
- ²Ama ndaw me fuləkwey ta mambaw ana na, ŋga na ndaw me tsukurey təbən ana hay.
- ³Ndaw me hutey ka mambaw ana a wuradara mambaw, arka təbən hay, a pam sləmay ka ved ma daw ŋga. Təbən aŋga hay na, a zəlata na, kwa way way, ta mezəley ŋga. A badatərawa a bəla.
- ⁴Andza ka badatərawa tsoy a bəla na, a kəlatar ka mey, arka na a səpama zləna, kavəday a səradama vəde ma daw ŋga.

- ⁵Dada a sɔpamar bɛzay a ndaw mbɛlak aha tikay. A fɛna satsa na, a da hwadama zlɛna, ka vɛɔay a sɛradama ɔay ma mbɛlak hay kakay.”
- ⁶Yezu ma tsadatara bɛzay ma guma neney ma mala ha, ta meley ana; amana taya ka tsɛnadama a tsatar na ka mey kakay.
- ⁷Yezu me lɔvey sa: “Dɛrka, dɛrka na, i lɔvakwar: yah na mambaw ma tɛbaŋ ana hay.
- ⁸Tobiyaha ndaw ma sɔmawa ka mey ɔaw ana hay na, ndaw mahal hay, ta katsala hay. Amana tɛbaŋ ana hay, ka pɛmatar slɛmay kakay.
- ⁹Yah na mambaw, haɔaw ndaw ana a fulɛkwey ta yah na, a da buwama, a daway, a mawa, a ndzefey tek me zɛmey.
- ¹⁰Mahal a daw ma ŋga na, ma da huley, ma da tɛzey, me zɛɔey tek. Ama yah na, i sawa na ma ndaw hay ka ndzafam mendzey, ka ndzafam na haɔadzidzay.
- ¹¹Yah na ndaw me tsukurey hayna, ndaw me tsukurey hayna na, a vɛlada mendzey ŋga hɛrway ma tɛbaŋ aŋga hay.
- ¹²Ndaw me key mber ma sumkwo na, tɛbaŋ ana hay na, ma ŋga hay kakay, kendzey andza ŋga ka nɛkada dɛvar ba a sawa ha na, a mbɛkadata tɛbaŋ hay, a hway ta vaw ŋga. Dɛvar a sawa, a hɔley, a zlaɔadatar a 'ar ta sa na hay.
- ¹³Hɛrway a key na mber ma sumkwo, tɛbaŋ hay a kamar da 'ar kakay.
- ¹⁴Yah na ndaw me tsukurey hayna, i sɛradata tɛbaŋ a ɔaw hay, tɛbaŋ a ɔaw hay a sɛradɛmaya.
- ¹⁵Andza ma Baba ɔaw ma sɛradaya na na, i sɛrada Baba ɔaw; andza ha tey, i vɛlada mendzey ɔaw hɛrway ma tɛbaŋ a ɔaw hay.
- ¹⁶Tɛbaŋ a ɔaw a sa na hay daha, ka fulɛkumawa a welde na tsaray kakay, taya na ŋga na na hay tiyatsa na, hayna i ka tsɛhadatɛrawa 'ar, a da dzɛkam slɛmay ka vɛɔe ma ɔay ɔaw, a da key na welde na aslɛta, ndaw me tsukurey ana aslɛta.
- ¹⁷Baba a wuɔaya na, mavɛɔay i ma vɛlada mendzey ɔaw, i da tɛba tek a ɔaw ka mey.
- ¹⁸Ndaw ma tɛbadaya ba na dakay, ama ma vɛlada na yah ana ta 'ar a ɔaw ana. I slafa ma vɛlada, i slafa ma da tɛba tek a ɔaw. Neney na mey ma mewey ana i ma ndzafawa da har ma Baba ɔaw ana.”
- ¹⁹Guma neney na, ma sadatɛrawa me tsey vaw da walaŋ ma Zuif hay sa.
- ²⁰Ndaw hay da walaŋ ata haɔadzidzay ma lɔvam: “Fakalaw a kar, a key na a dzadzuvvey guma soha sana, ka pafama slɛmay na, ka mey?”
- ²¹Ama sa na hay, ma lɔvam: “Neney na guma ma ndaw ta fakalaw aha da 'ar kakay, zlɛna, fakalaw na a slafa ma wuradara dey ma ndaw wulaf aha ɔaw?.”

Zuif hay a kɛladama Yezu ba

- ²²Da har ana ŋga na na, a kam aha magurlam ma bɛzlɛmey 'Ay me Key Kuley da Zeruzalem, da har ma memed kusey.
- ²³Da 'Ay me key Kuley na, Yezu a daway a mawa ka slam ma veranda na ma zɛlamar veranda ma Salomon ana.
- ²⁴Zuif hay ma dawalama, ma lɛvamar: "Ka da ndzadandar da waway na, kasl ka waray, hadaw kah Kriste na, badandar ndar ndar kwa."
- ²⁵Yezu ma mbɛɔatar kava: "I ka tsakwar ba, amana kuray ka tɛbama kakay, tek a daw ana hay yah ma kata da mezɛley ma Baba daw ana na, a kaya seydewe daw ana.
- ²⁶Ama ekɛɔey ka pɛmaya 'ar kakay na, kavɛday kuray da walaŋ ma tɛbaŋ a daw hay kakay.
- ²⁷Tɛbaŋ a daw hay na, a pam slɛmay ka vɛɔe ma daw daw, i sɛradata, a sɛpɛmaya bɛzay.
- ²⁸Arka yah tey na, i vɛlatar mendzey me ndɛvey kakay ana, daw a da mɛtsam aha kakay, daw ndaw ma slafa ma buwatɛrawa ba da har a daw na, dakay.
- ²⁹Baba daw ana ma vɛladatiyawa na na, a fɛnata tek hay tabiyaha, kwa ndaw ma slafa me tɛbey tek da har ma Baba na dakay.
- ³⁰Yah ta Baba na, la na ndaw aslɛta.
- ³¹Arka Zuif hay ma kwakusam ŋgwa, ma da kwuytsa satsa.
- ³²Ama Yezu ma lɛvatar sa: "I ka bakwar mber hayna ma Baba daw ba hadadzidzay, ka slam dey kwar, ka wudam ma kwuytsɛmaya na ka mber ana waray?"
- ³³Zuifhay ma mbɛɔamar kava: "La wudam ma kweytsɛmaka na ka mber hayna me key ana kakay, amana, ka guma dek a neney, kah ma tsada Bay ma Bɛla ana. Ka vɛɔay kah na ndaw tok na, ka tɛrada vaw dek Bay ma Bɛla aha."
- ³⁴Yezu ma mbɛɔatar kava: "Ma winda ha da Meweykwar na: I lɛvey na, kuray na 'ɛrlam ahiya kakay daw?"
- ³⁵Azlakwa a da key na, Mewey a zɛlata ndaw ma tsadɛmatara guma ma Bay ma Bɛla ana hay, 'ɛrlam ahiya na. Arka tok na, kwa tek ma slafa ma dawasada Mewindey Kokwod ana hay na dakay
- ³⁶A ndaw ana Baba ma wala na, ma slɛradɛrawa ka bɛla na na, ka lɛvamar: "Ka tseɔey Bay'ɛrlam hɛrway yah me lɛvey, yah Bɛzey ma Bay ma Bɛla.
- ³⁷Kendzey hana i key aha mber ma Baba daw kakay ŋgey, na ŋga na na, ka pɛmaya 'ar zlay!

³⁸Ama haɗaw i kata ha na, kwa ha pɛmaya 'ar kakay na, pam 'ar ka mber a neneɣ hay, ma kuray ka sɛradama, ha sɛradama haya hayaha, Baba ŋga da yah, andza yah da Baba na teɣ.”

³⁹Arka satsa a sɛpama ma da zɛga, amana, ma lɛhafata ba da har ata.

⁴⁰Arka Yezu ma mey tɛŋga a diya ma Zurdeŋ, ka slam ma Zaŋ ma zlar me dzuhɛbey ndaw hay kava na, me ndzey tɛŋga da huɗa.

⁴¹Ndaw hay haɗadɗidzay ma dawam ka tsakay ŋga, ma lɛvam: “Zaŋ na ɗaɗa, ka key zehed ma tek daha tikay, ama guma ŋga na me tsawa ka ndaw a neneɣ tabiyaha na, ɗarka na.”

⁴²Arka a da key na, ndaw hay haɗadɗidzay ma pam 'ar ka ŋga.

Zaŋ 11

Yezu na bay ma mesɛfrey

¹Ndaw ana daha vaw a tsafa, a zɛlamar Lazar, ŋga da Betani, wuraw mandza Mariya ta malam aŋga Marta.

²Mariya ana na, Mariya ana ŋga na, ma mbɛɗafa mal ta wurdeɣ aha ka Bay'ɛrlam Yezu, ma takadadara sek aŋga hay ta mbez 'ar aŋga na. Vaw a tsey na ka malam aŋga Lazar.

³Malam aŋga diŋgwas ana hay ma slɛram ndaw ka Yezu ka lɛvamar: “Bay'ɛrlam, ndaw ana kah ma wuɗa na na, vaw a tsafa.”

⁴Andza ŋga ma tsɛnada ba tsana, Yezu me lɛvey: “Dzedzey ŋga neneɣ na, a da mɛtsada ha kakay, ama a da nefey na ma da ɓada maram ma Bay ma Bɛla, Bɛzey ma Bay ma Bɛla ada ndzefey maram na ta ŋga.”

⁵Akwa na Yezu ana na, a wuɗata Marta ta malam aŋga Mariya ta Lazar.

⁶Amana, kwa andza ka sɛrafa tsoy, Lazar ŋga gwa kakay tekeɗe na, ŋga me neɣ ba dɛvaɗ tsew ka slam aŋga na hana na sa tɛŋga.

⁷Arka a dɛba ŋga na tok na, ŋga ma lɛvatar a gawla ŋga hay: “Makwa a Zudeɣ.”

⁸Gawla ŋga hay ma lɛvamar: “Rabi, da bɛse ekɛɗey na, zuif hay a sɛpɛmaka ha ma kwuytsɛmaka ba vagay aha tok na, re ka wuɗey ma mey a huɗa sa tɛŋga ɗaw?”

⁹Yezu ma mbɛɗey kava: “Rɛpas na, da huɗa na ndzemdeɣ kurow kava tsew kakay ɗaw? Haɗaw ndaw a heley ta rɛpas na metsembed a ndzar kakay zlɛna, kavɛɗay a nɛkada ha waw ma bɛla neneɣ sɛŋgeɣ.

¹⁰Ama haɗaw ndaw me heley ta dɛvaɗ na, metsembed a ndzar, zlɛna kavɛɗay waw me nɛkey deɣ da ŋga dakay.”

- 11**A dɛba ma guma ŋga neney hay na, ŋga me lɔvey: “Dzam a lakwa Lazar ka nerey ba, i daway i da pɛrkadɛrawa.”
- 12**Gawla ŋga hay ma lɔvamar: “Bay’ɛrlam, kendzey ka nerey ba na a da buwama sengey.”
- 13**Azlakwa Yezu a tsatar na ka me mɔtsey ma Lazar, ka taya na, waya a tsatar na ka me nerey dada tsa.
- 14**Arka Yezu ma badatara ndar ndar: “Lazar ka mɔtsey ba,
- 15**a daya 'ar bɛza kakay, ma kuray ma kam ka slam ana dakay ana na, ma aza kuray ka da pam 'ar. Amana, nakwa ka slam aŋga!”
- 16**Arka Tomas, na ma zɛlamar Didim ana, ma lɔvatar a sa ma gawla ma Yezu ana hay: “Nakwa tiyatsa, lakwa ka mɔtsakwama andza ŋga.”
- 17**Me husey ŋga na, Yezu a da ndzafa Lazar ŋga da tsɔvay, ka key tsoy da huɗa dɔvad fad.
- 18**Andza mabaŋ ma ndza Zeruzalem ta Betani a key kilometre makar na,
- 19**zuif hay hadadzidzay ma sɛmawa a 'ay mandza Marta ta Mariya ma da tsɛmatɛraba guma, hɛrway ma malam ata.
- 20**Andza Marta ma tsɛnada Yezu a sawa ha na, ŋga ma daway ma da tsam 'ar, Mariya tey na ma ndza ha da mbaw.
- 21**Marta ma lɔvar a Yezu: “Bay’ɛrlam a ɗaw, kendzey kah ka key daha ka slɛna na, akwatay malam a ɗaw a mɔtsey kakay sengey.
- 22**Ama ekɔɗey tɛŋga dzay na, i sɛrada, tek edek me tsɛhey ka Bay ma Bɛla tabiyaha na, Bay ma Bɛla a da vɛladaka.”
- 23**Yezu ma lɔvar: “Malam edek a da mbɛlawa.”
- 24**Ŋga ma mbɛɗar kava: “I sɛrada ha a da mbɛlawa ta pas madakwaydok ana.”
- 25**Yezu ma lɔvar: “Yah na, ndaw me mbɛley ndaw, yah na mesɛfrey, ndaw me pey 'ar ka yah na, kwa andza ka mɔtsey ba tekeɗe na, a da sɛfrey.
- 26**Kwa way way da mendzey ŋga a pey 'ar ka yah na, ɗaɗa a da mɔtsey aha tikay. Ka pey 'ar kava ɗaw?”
- 27**Ŋga me mbɛɗey kava: “Ayaw Bay’ɛrlam ɗaw, i pey 'ar, kah na Kriste, Bɛzey ma Bay ma Bɛla, Ndaw na ma da sawa ka bɛla na.”
- 28**A dɛba na na, ŋga ma daway ma da zɛlɛrawa malam aŋga Mariya, ma lɔvar ta mesesɛkwey aha: “Miter ka sawa ba, a zɛlaka ha.”
- 29**Andza ma tsɛnada ba tsana, Mariya me lɔtsey huram, ma daway 'ar ka tsakay ŋga.

- 30** Akwa Yezu ana na ka fuləkwey a wuraw ana tsaray kakay, nga re ka slam ana hana, Marta ma zlam 'ar kava na.
- 31** Zuif hay na taya da mbaw andza Mariya, a sɛpam ma bɛdama. Andza taya ma nɛkadama ma lɛtsawa nga huram tsana, taya ma sɛpɛmɛrawa bɛzay, ka taya na waya a daway ka ɗay tsɛvay ma da tuway.
- 32** Andza ma Mariya me husey ba ka slam ma Yezu nga kava na na, andza ma nɛkada ba tsana, nga me kɛley ka slam sek anɓa ma lɛvar: “ Bay'ɛrlam a ɗaw, hana kah ka key ka slɛna daha na, akwatay malam a ɗaw a mɛtsey kakay sɛnɓey.”
- 33** Andza Yezu ma nɛkadama Mariya a tuwam aha andza zuif hay, na ma kɛsadɛmɛraɓa na hay na, a kar tossa da mevel, ma gagɛra.
- 34** Nga me lɛvey: “Dagay ka zlɛlama na ka waray?” Taya ma mbɛɗam kava: “Bay'ɛrlam a ɗaw, sawa da nɛkafɛrawa kwa.”
- 35** Arka na Yezu ma tuway.
- 36** Arka Zuif hay ma lɛvam: “Nɛkafama, a wuɗa bɛzakakay!”
- 37** Ama ndaw hay da walaɗ ata ma lɛvam: “Nga ndaw ma wuradara dey ma ndaw wulaf ana nga na tok na, a slafa ma tɛkafa memɛtsey ka Lazar sakay tok ɗaw?”
- 38** Arka ma kar tossa a Yezu da mevel sa na, nga ma daway ka ɗay tsɛvay, ma zlɛla ha da ngwa gasah aha, beleler ma wuɗa ha ka miya.
- 39** Yezu me lɛvey tok: “Wurama beleler ana ba.” Marta malam ma vagay ana ma lɛvar: “Bay'ɛrlam a ɗaw, ka key tsoy dɛvad fad, akwa na a da zey ka dɛba.”
- 40** Ama Yezu ma mbɛɗar kava: “I ka lɛvaka kakay ɗaw, kendzey ka pey 'ar na, ka da nɛkada maram ma Bay ma Bɛla.”
- 41** Ma badɛngwalama beleler ana hana tok. Arka Yezu ma tsakafada dey me lɛvey: “Baba, i madaka sise, hɛrway ka mbɛɗafiyawa ha kava.
- 42** Dɛrka na, i sɛrada ha, ka mbɛɗafiyawa ha ka pas ka pas, amana, i tsa na, kavɛday ma ndaw a nɛney ma kusa hiya ma ɗawalɛmaya na, ma taya ka pam 'ar ma slɛradiyawa na kah.”
- 43** A dɛba ma guma nga nɛney na, nga me wudey ta magala ha: “Lazar, bawa!”
- 44** Arka ndaw ana hana ma mɛtsa na ma bawa, sek ta har ahiya ma tuɗa hiya ta peteked yam aha, mey dey ma mbɛza ha ta peteked. Yezu ma lɛvatar a ndaw hay: “Pasɛkama, mbɛkadama ka daw tɛnga.”
- 45** Ndaw hay haɗadɗidzay da walaɗ ma zuif hay ma sɛmawa ka tsakay ma Mariya ana, ma nɛkadama tek ma Yezu a nɛney me key ana na, ma pam 'ar ka nga.
- 46** Ama sa na hay na, ma dawam ka tsakay ma Fariziyɛn hay, ma tɛkaradɛmatara tek ma Yezu me key ana.

⁴⁷Baba dƳuhwa na me key kuley ana hay ta Fariziyen hay ma tsəham 'ar ma da ngəley mawa ma ləvam: "I ka kakwama na tengey? Ndaw a neneƳ a key zehed hay haƳadzidzay,

⁴⁸haƳaw lakwa ka mbəkadakwa ba re ka key andza ha na, ndaw hay tabiyaha a da pam 'ar ka nƳa. RomeƳ hay a da mbəƳafəmandakwar 'ar, a da dufama 'Ay me kuley kokwoƳ ana ba, ta ndaw ma dala lakwa hay adzay."

⁴⁹Ndaw asləta da walaƳ ata a zəlamar Kayif, ka lam ana nƳa na na, nƳa bay ma baba dƳuhwa na me key kuley ana hay, me ləvey: "Kuray na ka səradaƳa kakay,

⁵⁰Akwa na ka səradaƳa tikay Ƴaw, ka da nafakwar na nƳama ndaw asləta ka mətsey hərway ma səkway, ma ndaw ma dala hay tabiya ha ka da bazlam zlay"

⁵¹A tsərawa guma neneƳ na, ma bay 'ar ma vaw nƳa na kakay, amana, nƳa baba dƳuhwa na me key kuley ana ka lam ana nƳa na na, nƳa me tsey guma neneƳ andza ma ndaw sek: a dafa Yezu ka mətsey hərway ma ndaw ma dala hay,

⁵²ma səkway dada tsa kakay, amana, ma tsəhadatara 'ar, da me dzəmey ma bəzey ma Bay ma Bəla ma pa mey ahiya na.

⁵³A dzalama ma zəƳada ba, ta pas ana nƳa na na tok.

⁵⁴Yezu tey na ma gərada ma daway ma sawa ndar ndar da walaƳ ma zuif hay, nƳa me wurzley vaw nƳa a slam ana daha bəse ta palah, a wuraw ana daha a zəlamar Efrayim, nƳa ma ndzam da huƳa ta gawla nƳa hay.

Bay me key kuley hay ma dzalam ma da zəƳada Yezu

(Mt 26.6-13; Mk 14.3-9; Lk 7.36-38)

⁵⁵Andza magurlam ma Pak ma zuif hay a slawa ha bəse na, andza magurlam ma Pak ma medew ana na, ndaw hay haƳadzidzay ma tsələmawa da wuraw ata hay a Zeruzalem, ma da bazləmaba vaw.

⁵⁶Taya ma səpama Yezu, arka da 'Ay me key Kuley taya da huƳa na na, taya ma ləvam ka 'ar vaw ta na: "Ka dzalafama na tengey? ƳaƳa a da sawa ha a magurlam kakay!"

⁵⁷Baba dƳuhwa na me key kuley ana hay ta Fariziyen hay ma vələm slam har, kwa way way ma sərada slam aƳa na na, nƳa ka bada, ma da zəga.

ZaƳ 12

Mariya ma mbəƳafama wurdey ka sek ma Yezu

¹Andza Pak a zarawa meney mukwa na, Yezu me husey a Betani a wuraw ma Lazar, na nƳa ma lətsadərawa da walaƳ ma ndaw ma mətisa na hay ana.

²Ma tam tek haƳadzidzay ma kadama magurlam ma vəday nƳa. Marta na a həladatərawa ha, Lazar na, ma ndza ha da walaƳ ma ndaw ma wuna na hay.

³Mariya na me zəgey rita ma liter ma wurdey hayna, ma sumko hadadzidzay ana, ma mbədadara ka sek ma Yezu, ma takada ta mbez 'ar anga na. Arka me zey nga na ma rəhada 'ay ana tabiyaha.

⁴Arka ndaw aslota da walaŋ ma gawla nga hay, a zəlamar Zudas Iskariyot, na nga na ma da hadəkada Yezu ba na, me ləvey:

⁵“Dagay ka hadəkadama wurdey ana gabal temere makar na, a vələdəmatara a ndaw mbarga na hay na, hayaha seŋgey.”

⁶A tsey andza ha na, ka ləva na ndaw mbarga na hay ma kamar da vaw kakay, a tsey na hərəway nga mahal aha, sulay ta ma paha na da har anga, a huley tənğa hay da huɗa.

⁷Yezu me ləvey tok: “Mbəkada ŋgwas ana, a ka tek anga neneɣ na kassla, a zegweley na ma da pey daw a tsəvay.

⁸Ndaw mbarga na hay na daha ta kuray ka pas ka pas seŋgey, ama yah na, i daha ta kuray ka pas ka pas kakay.”

⁹Azlakwa na zuif hay ma kusa hiya hadadzidzay, ma tsənadama Yezu nga daha ka slam ana na, ma səmawa, a səmawa na kavəday ma Yezu ana dada tsa kakay, amana satsa ma da nəkafərəba ka Lazar, na nga ma lətsadərəwa da walaŋ ma ndaw ma mətsa na hay ana.

¹⁰Zla da na nga na na, baba dūhwa na me key kuley ana hay, ma ŋgələfama mawa ka Lazar ma da kəɗa ba vagay aha tiyatsa.

¹¹hərəway kavəday nga na, zuif hay hadadzidzay ma mbəkadəmatərəwa ma da pam 'ar ka Yezu.

Yezu a fuləkwey a Zeruzalem

(Mt 21.1-11; Mk 11.1-11; Lk 19.28-40)

¹²Ma medew ana ndaw ma kusa hiya hadadzidzay, na ma səmawa a magurlam ana, ma tsənadama waya Yezu a sawa ha a Zeruzalem na;

¹³ma tsam baslah ma təbah, ma bəmawa ma da zlam 'ar. Taya ma wudam: “Ozana! Ndaw ma sawa da mezəley ma Bay'ərlam ana na, ma pəsa meɣ aha ba, bay dūhwa na ma Israyel.”

¹⁴Yezu me ndzefey bəzey ma zuŋgow, me ndzey ka 'arra andza na ma winda ha da Mewindey Kokwod ana:

¹⁵“Ka wesey zlay dem ma Siyoŋ: nəkafa bay dek dūhwa na a sawa ha, ma ndza ha ka 'ar ma bəzey ma zuŋgow.”

¹⁶Da har ana tsəfəmeɣ ana na, gawla nga hay a səradama tek ana ma kawa na kakay, ama a dəba ma Yezu me ndzefey maram ba na, taya ma sərafama azlakwa, a windəmərəwa na ka ŋga, azlakwa a kəmawa andza ha na ma ŋga.

17Ndaw ma kusa hiya andza da har a zөлөрawa Lazar ba da tsөvay ana, Һga ma лөtsadөрawa ba da walaҺ ma ndaw ma mөtsa na hay na, ma kam seydewe Һga na.

18Akwa a da dam hadadzidzay ma dazlam 'ar ana na, kavөday taya ma tsөnadama Һga me key zehed ana aҺga na na.

19Fariziyen hay ma лөvam ka 'ar vaw ta na: “Ka nөkadama ha kuray ana ta dey kwar, ka da slafama ha me key tek dakay, nөkafama bөla tabiyaha a sөpa aha.”

Grek hay daha a sөpam ma nөkada Yezu

20Grek hay daha nekөdey ma tsөlam ma da nawa dөba da har ma magurlam.

21Taya ma tsөhafama ka Filip ndaw Betөsayda da Galiley, ma лөvamar: “ Bay, la wudam la ka nөkadama Yezu.”

22Filip ma daw ma badara a Andrey, arka ka maslөta ha na, ma dam ma tsadөmara a Yezu.

23Yezu ma mbөdatar kava andza neney: “Har ma Bөzey ma Ndaw ma da ndzefey maram ka slawa tsoy.

24Dөрka dөрka na, i badakwar, hadaw bөzey ma daw ka kөley ka dala, ka mөtsey kakay na, a ndzey re Һga aslөtaa, ama hadaw dzadzak ka mөtsey ba na, a yey bөzey kava hadadzidzay.

25Ndaw me wudеy mendzey aҺga na, a da zөdada, ndaw mendzey aҺga ma kar da 'ar kakay ka bөla neney tey na, a da wafa vaw a mendzey me ndөvey kakay ana.

26Hadaw ndaw a wudеy ma kaya mber na, ka sөpaya bөzay, ka slam a daw i kava na na, gawla ma 'ay daw a da key Һga kava tey. Hadaw ndaw a kaya ha mber na, Baba a da vөlar a da hasөkadara bөzay.

27Ekөdey na, mezek adaw ma dawara ha, ana i da лөvey teҺgey? Baba, buiyaba da har a neney ana tsukudu? Ama dzadzak i sawa dөrre na ma har a neney ana.

28Baba, hasөkadara bөzay a Mezөley dek.” Arka vөde ma daw ma tsөнawa da 'өrlam: “I ka hasөkadara bөzay ba, i da hasөkadara sa.”

29Ndaw na andza ma kusa hiya ka slam ana, ma tsөнadama guma na na, ma лөvam waya: “Yam me rөvey”, sa na hay waya: “Madurlam ka tsөrawa guma ba.”

30Yezu me tsey guma, me лөvey: “Vөde ma daw neney a tsөнawa na hөrway daw kakay, ama a tsөнawa na mavөday kwar.”

31Ekөdey na, sariya ma bөla neney, ekөdey na bay ma bөla neney a da kөladama a bөla.

32Na Һga daw na, aza ka da tsakafadөmaya ba tsan ka dala na, i da kavatsatөrawa ndaw hay tabiyaha ka tsakay daw.”

33Ta guma neney na, a bada a da mөtsey na ta memөtsey waray.

⁴⁸Ndaw ma kɛladaya, ma tɛba guma dɛw kakay na, ndaw ma key sariya nga na daha: guma dɛw ana i me tsey ana na, a da kadara sariya nga na ta pas madakwaydok ana na nga.

⁴⁹I tsey guma na na, ma 'ar a dɛw ana kakay, amana, Baba ma slɛradiyawa na, ma badaya guma na i me tsey ana ta na i ma tɛlɛkada mey ana.

⁵⁰I sɛrada ha, mey ma mewey nga na na, mendzey me ndɔvey kakay ana. Guma i me tsey ana na, i tsa na, andza ma Baba dɛw ma tsadiyawa na.”

Zaɲ 13

Yezu a pɛradatara sek ma gawla nga hay

¹Amba magurlam ma Pak na, Yezu a sɛrada har aɲga ka slawa ba, har aɲga ma da tesey ka dala dɛy 'ar a 'ay Baba nga. Nga ka wudata ndaw aɲga hay ba ka bɛla neny, a wudata ha sɛlekw.

²Da har ana a zɛmam aha tek na, ba Sataɲ ka tɛlɛkar tsoy a mevel ma Zudas Iskariyot, bɛzey ma Simoɲ, me dzeley 'ar ma da hadɛkada ba.

³Nga na a sɛrada Baba ka vɛladatara tek hay ba tabiyaha a hudɛ har aɲga. A bawa na da Bay ma Bɛla, a mey a 'ar 'ay Bay ma Bɛla ana.

⁴Yezu me lɛtsey ba ka slam me zɛmey tek, ma tsɛkwa kelmedzey nga ba, me zɛgey pɛtɛle, me rey a bɛzay.

⁵Nga me mbɛdɛy yam a tasawa, ma zlar ma pɛradatara sek ma gawla nga hay, ma takadadatarata ta pɛtɛle a hana na ma raha da bɛzay nga na.

⁶Nga me husey ka slam ma Simoɲ Piyer, Simoɲ Piyer ma lɛvar: “Kah Bay’ɛrlam a dɛw tok na, ka pɛradaya sek”

⁷Yezu ma mbɛdar kava: “Tek a dɛw ana me key ekɛdɛy ana na, ka slafa ma sɛrada tsaray kakay, ama a dɛba na na, azambay ka da sɛrada.”

⁸Piyer ma lɛvar: “Me pɛrey na sek a dɛw daw? Dadɛ a key vaw kakay.” Yezu ma mbɛdar kava: “Hadaw i ka pɛradaka sek kakay na, i da dzɛmama ha sakay.”

⁹simoɲ Piyer ma mbɛdar kava: “Bay’ɛrlam a dɛw, na nga na na, sek dada sakay, ama na pɛradaya har ta 'ar aha dzay.”

¹⁰Yezu ma lɛvar: “Ndaw ma pɛra vaw aha na, a pɛrey vaw sa dɛw, hɛrway vaw nga kɛrem ma bazlɛma ha, kuray ekɛdɛy na ma bazlɛma ahiya, amana tobiya kwar ahiya kakay.”

¹¹Akwa na a sɛrada ha ndaw ma da hadɛkada na. Arka a da lɛvey: ‘Kuray tobiya kwar aha ma bazlɛma hiya kakay na’, na kavɛdiya.

¹²Andza ma ndɔvada ma pɛradatara sek ba na, Yezu ma zɛga kelmedzey n̄ga, ma mey ka slam me zɛmey tek, arka ma lɔvatar: “Ka sɛradama tek adaw a neneɣ i ma kakwar ana dɔw?”

¹³Ka zɛlɛmaya na ‘Miter, Bay’ɛrlam’, Ka lɔvam andza ha na tɛde, zlɛna hɛrway yah ana dɛrka na.

¹⁴Zla ekɛdeɣ andza i ma pɛradakwar sek, yah Bay’ɛrlam a kwar, Miter a kwar aha, i ka pɛradakwar ba na, pɛram sek ka 'ar vaw kwar ana hay andza ha teɣ.

¹⁵Hɛrway i vɛlakwar edey na tek ma tsafa dey kava: tek andza ma kadakwar ana na, kam ka 'ar vaw kwar ana na, andza ha teɣ.

¹⁶Dɛrka dɛrka na i lɔvakwar: gawla ma 'ay na, a fɛna bay ma 'ay n̄ga kakay dakay bɛzey me slɛrey na a fɛna ndaw ma slɛrada na kakay.

¹⁷Kendzey kuray ka sɛradama tsoy, ka kama ha andza ha na, ka da ndzam da wuiya.

¹⁸I tsey na ma kwar tabiyaha kakay, i sɛradata ha ndaw i ma walata na hay, ma aza Mewindeɣ Kɔkwɔd ana ka ndesley andza ha: Ndaw me zɛmey tek ta yah ana na tok na, a da mbɛdafaya 'ar ka yah ana.

¹⁹I lɔvakwar ekɛdeɣ na, amba tek ana ka sawa, aza ka da husawa ba na, kuray ka pam 'ar: Yah daha.

²⁰Dɛrka dɛrka na i lɔvakwar: ndaw me n̄gɔley ndaw i ma da slɛradata na hay na, a n̄gɔley na yah ana, ndaw me n̄gɔley yah teɣ na, a n̄gɔley na Ndaw ma slɛradiyawa na.”

Yezu a bɛda waya: “ Zudas a da hadɛkadaya.”

(Mt 26.20-25; Mk 14.17-21; Lk 22.21-23)

²¹A dɛba ma guma n̄ga neneɣ na, Yezu ma dawara ha da mevel, n̄ga ma zlar me tsey guma pɛlan̄ pɛlan̄: “Dɛrka dɛrka na i lɔvakwar: ndaw aslɛta da walan̄ a kwar a da hadɛkadaya.”

²²Gawla n̄ga hay ma nɛkam dey ka 'ar vaw ta na hay, ma tsɛham akwatay a tsey na ka way.

²³Ndaw aslɛta da walan̄ ma gawla n̄ga hay, na Yezu ma wudɛ na, ma ndza ha kɛreh ka tsakay n̄ga.

²⁴simon̄ Piyer na ma kar ta har: “Tsɛhafa dɛgay, a tsey na ka way?”

²⁵Gawla na ma gwedɛkwey ka 'ɛrev ma Yezu ma tsɛhafa tok: “Bay’ɛrlam, dɛgay na way?”

²⁶Yezu me mbɛdeɣ kava: “Ndaw na i ma da kar lar ka 'ar ma dɛf mey aslɛta na.” Arka tsana, Yezu me tsey dɛf mey aslɛta, ma kafa lar, ma vɛladara a Zudas Iskariyot bɛzey ma Simon̄.

²⁷Da har ana andza nga ma vɛladara dɛf ana mey aslɛta na ba na, Satan ma fulɛkwar a vaw ma Zudas. Arka Yezu ma lɛvar tok: “Tek edek ana ma da key ana na, ka ba bɛse.”

²⁸Kwa ndaw aslɛta da walaŋ ma ndaw ana hay ka slam ana ma tsɛnada dɛgay a tsey andza ha na ka mey na dakay.

²⁹Andza sumkwo ta ma pa ha da har ma Zudas na, ka sa ma ndaw hay a dzalam na waya: Yezu a lɛvar na ka da hadɛkawa tek ma kada magurlam, dakay na ka daw ka da vɛlatar tek a ndaw mbarga na hay.

³⁰Arka Zudas tey ma tɛba dɛf ana mey aslɛta na ba na, ma bawa tɛŋga tsa, dɛvad kabɛba.

Mewey wayna

³¹Andza ma bawa ma Zudas ba na, Yezu me lɛvey: “Ekɛdɛy na ka hasɛkadɛmara bɛzay tsoy a Bɛzey ma Ndaw , a da hasɛkadɛra bɛzay a Bay ma Bɛla na ta har aŋga;

³²Bay ma Bɛla a da hasɛkadara bɛzay a vaw nga na, mazlambar aha a da hasɛkadara bɛzay.

³³Dem a dɛw hay, me ndzey lakwa ka vaw na, a zarawa na nekɛdɛy dada, ka da sɛpɛmaya. Andza na i ma lɛvatar a Zuif ana hay na, ekɛdɛy a kuray tiyatsa na, i bɛdakwar, slam a dɛw i ma da daw a hudɛ na na, ka da dɛmaba a hudɛ tata kakay.

³⁴I vɛlakwar mey ma mewey wayaha: wudam vaw ka 'ar vaw kwar ana hay. Andza na ngaɛdɛw i ma wudakwar ana na, wudam vaw ka 'ar vaw kwar ana hay.

³⁵Ka neney na ndaw hay tabiya ha a da sɛradama kuray gawla dɛw ahiya na, ka wudɛy vaw kwar ka 'ar vaw kwar ana hay na.”

³⁶Simon Piyer ma lɛvar: “Bay’ɛrlam a dɛw, dɛgay ka da daw na a may?” Yezu ma mbɛɛar kava: “A slam a dɛw ana ma da daway ana na, ka da slafama ha ma daway ekɛdɛy ana tsaray kakay. Ama azambay ka mey na, ka da sɛpɛmiyaba.

³⁷Piyer ma mbɛɛafara kava: “ Bay’ɛrlam a dɛw dɛgay i slafa ma sɛpaka ekɛdɛy ana kakay na, ka mey? I da vɛlada mendzey dɛw hɛrway dɛk.”

³⁸Yezu me mbɛdɛy kava: “Ka da vɛlada mendzey dɛk hɛrway dɛw? Dɛrka, dɛrka na i lɛvaka, maga dzagulok a da zlehey na, kah ka lɛvey tsoy dey makar, ka sɛradaya kakay.”

Zaŋ 14

Yezu na tsɛved ma daway a 'ay Bay'ɛrlam

¹Hayna 'ɛrev ka da hɛbakwar zlay, ka pam 'ar ka Bay ma Bɛla kakay dɛw, pam 'ar ka yah ana tiyatsa.

²Da 'ay Baba daw na, slam mendzey na belem belem. Hana na atay andza ha kakay na, i ka lɔvakwar, i daway, i da lɔmakwar slam mendzey da huɗa kakay seŋgey.

³Kendzey andza i ka daway, i ka lɔmadukurawa slam ana ba na, i da mawa, i da hɔlukuraba ka tsakay daw, ma kuray ka da ndzam ka slam a daw, i ma ndza ha kava na tey.

⁴Slam a daw ana i ma daw a huɗa na na, ka sɔradama ha tsɔved ana.

⁵Tomas ma lɔvar: "Bay'ɔrlam a daw, slam edek ana ma daway a huɗa na dzay na, la sɔradama kakay tok na, la da sɔradamɔraba tsɔved ana na teŋgey?"

⁶Yezu ma lɔvar: "Yah na tsɔved, yah na mey ma dɔrka, yah na mendzey, daɗa ndaw ma slafa me husey ka tsakay ma Baba mandzara yah na dakay.

⁷Kendzey ka sɔradamaya na, ka da sɔradama Baba daw tiyatsa. Zla ekɔdey ana na, ka sɔradama, kuray ka nɔkadama ba."

⁸Filip ma lɔvar: "Bay'ɔrlam a daw, bafandar har ka Baba na na, na ŋga na na ɗarandar."

⁹Yezu ma lɔvar: "Filip, zla ekɔdey kakay lakwa dzaya tok na, ha ekɔdey ka sɔradaya tsaray kakay daw? Ndaw ma nɔkadaya na, a nɔkey na, Baba ana. Ka lɔvey: bafandar har ka Baba na na, teŋgey?"

¹⁰Ka pey aha 'ar, yah na ma ndza ha da Baba, Baba tey ma ndza ha da yah kakay daw? Guma daw a neney hay, i ma tsakwar ana hay na, i tsata ma bay 'ar ma vaw daw ana kakay! Dzadzak na Baba ma ndza ha da yah ana na, a ndasladata mber aŋga hay.

¹¹Pɔmaya 'ar yah ma ndza ha da Baba, Baba tey ma ndza ha da yah. Haɗaw ka pam 'ar ka guma daw kakay na, dakay na pam 'ar kavɔday ma mber a neney hay kwa.

¹²Dɔrka dɔrka na, i lɔvakwar ndaw me pey 'ar ka yah na, a da key tek na yah me key ana hay, a da key na tek na ɗuhwa hiya a fɔna sa. Hɔrway ma mey na, i daway aha 'ar a 'ay Baba.

¹³Tek a kwar tabiyaha, ma tsɔham da mezɔley daw na, i da kata, ma aza Baba ka ndzefey maram da Bɔzey.

¹⁴Haɗaw ka tsɔhafɔmaya tek da mezɔley daw na, i da ka tek ana.

Yezu a lɔvey waya i da slɔrawa Mesɔfrey Kokwod ana

¹⁵"Haɗaw ka wuɗɔmaya na, ka da kam andza mey ma mewey daw me lɔvey ana hay.

¹⁶Yah tey na, i da ɗular mey a Baba, a da vɔlukurawa ndaw ma dzaŋgɔrey ana mekelehe, a da ndzey ta kuray ma tsoy aha.

¹⁷Nga na, Mesəfrey ma Dərka, na bəla ma slafa ma ɲgəla kakay ana, mavəday a nəkar a dey kakay, a sərada kakay. Kuray na ka sərada zləna, hərway ma ndza ha ka tsakay kwar, ma ndza ha da vaw kwar.

¹⁸I da mbəkadakwar aha matakwam ahiya kakay, i da sawa ka tsakay kwar.

¹⁹Ekədəfey mendzey nekədəfey adiya na, bəla a da nəkadaya ha sakay, ama kuray na ka da nəkadəmaya werwer, arka kuray ana tiyatsa na, ka da səfram.

²⁰Ta pas ana ɲga na na, ka da sərada yah da Baba daw, kuray da yah, yah tey da kuray.

²¹Ndaw ma zəgafata har ka mey ma mewey daw hay, me key andza ha na, ndaw aɲga na na, a wudaya. Arka ndaw ma wudaya na, Baba daw a da wudə tiyatsa. Arka yah ana tey na, i da wudə, arka na, i da bada vaw daw da ɲga.”

²²Zud, zləna Zudas Iskariyot kakay, ma ləvar: “Bay’ərlam a daw, dagay ka da bandar vaw na a la dada ama na a bəla tikay na tengey?”

²³Yezu ma mbəfar kava: “Hadaw ndaw ana a wudaya na, a da tsənar sləmay a guma daw, arka na, Baba daw a da wudə. La da səmawa ka tsakay ɲga, la da ləmam slam ala me ndzey da ’ay ɲga.

²⁴Ndaw ana a wudaya kakay tey na, a wafa vaw ka guma daw kakay, amana, guma nenedey kuray ma tsənadama na na, a bawa na da yah ana kakay, ama na da ndaw ma sləradiyawa na.

²⁵I badakwar tek a nenedey hay na, zla da lakwa ma ndza hiya dzaya mba.

²⁶Ndaw ma dzaɲgərey ana, Mesəfrey Kokwod ana, na Baba ma da slərawa da mezəley daw ana na, a da tatəkadakwar tek hay tabiyaha. Ka da sərəfəmata ka tek na i ma tsakwar ana hay tabiyaha.

²⁷I mbəkadakwar zozoy, i vəladakwar zozoy daw. I vəladakwar na andza ma ndaw ma bəla hay tikay, ’ərev ka da həbakwar zlay, ka da wasam zlay.

²⁸Kuray ka tsənadama ba i ka ləvakwar ba: i daway, i da mawa ka slam a kwar, hadaw ka wudəmaya na, ma daw daw a nenedey a ’ay Baba na na, a da mbafakwar, hərway Baba na, a fənaya.

²⁹I badakwar ba zla ekədəfey ana, amba tek ana ka kam, ma aza ka da husəmawa ba na, kuray ka pam ’ar.

³⁰Zla ekədəfey na I da tsakwar aha ka tek hay a kuray dasakay: hərway bay ma bəla nenedey a sawa ha. Dərka na tek aɲga ma slafa ma da kaya na dakay.

³¹Ama a sawa na, ma bəla ka sərada, i wudə Baba daw, i key na kassla andza ma Baba ma ləviyawa, i ka key andza ha na. Lətsam, nakwama ba ka sləna na!

Zaɲ 15

Yezu na vøde ma viñe hayna

- 1**Yah na vøde ma viñe hayna, Baba daw na, ndaw ma nekafa dey ana.
- 2**Mendzey ma hawal na ma tapa ha ka yah, me yey bæzey kakay ana na, a røtsama ba. Mendzey ma hawal na me yey ana na, a kalama, ma aza ka yey a føna satsa.
- 3**Kuray ekødey na, ma kala hiya ba tsoy ta guma daw i ma tsakwar ana.
- 4**Ndzam da yah andza i me ndzey da kuray ana. Kal kal andza ma hawal, hadaw ma tapa ha ka vøde ma viñe ana kakay na, a slafa ka 'ar vaw nga na me yey bæzey kakay. Kuray ekødey, hadaw kuray ma tapa hiya ka yah kakay na, andza ha atsa.
- 5**Yah na vøde ma viñe ana, kuray na hawal ana hay, ndaw ana ma ndza ha da yah, yah ma ndza ha da nga tey na, a da yey kava hadadzidzay, hørway mandzar yah na, tek a kwar ma slafa me key na dakay.
- 6**Hadaw ndaw ana ma ndza ha da yah kakay na, a køladama ba a bæla andza ma hawal, a ngweley, arka a kwakusama, a kuyadama a waw, arka a tøbam.
- 7**Hadaw kuray ma ndza hiya da yah, guma daw hay ma ndza hiya da vaw kwar na, ka slafama me tsøhey tek ma sakwar ana hay na, a da husaføkurawa.
- 8**Tek ma vølar maram a Baba daw na, me yey kwar kava hadadzidzay ana, arka na, ka tøram gawla daw ahiya.
- 9**Andza ma Baba ma wudaya na na, yah tey na, i ka wudøkurawa ba, ndzam da ma wudå vaw daw.
- 10**Kendzey ka tsønømatar aha slømay a mey ma mewey daw hay na, ka da ndzam na da ma wudå vaw daw. Andza na nga daw i ma tsønatar slømay a mey ma mewey ma Baba daw tey na, i ma ndza ha da ma wudå vaw nga na tey.
- 11**I tsadakwar na aza wuiya daw ka ndzey da kuray, wuiya kwar ka key na kørem aha.
- 12**Mey ma mewey daw na nga kødey: wudam vaw ka 'ar vaw kwar ana, andza na nga daw, i ma wudøkurawa ana.
- 13**Kwa ma wudå vaw ma føna, ma ndaw ma vølada mendzey nga, hørway ma ndaw aña ma wudata na hay na, dasakay.
- 14**Kuray na dzam a daw hay, hadaw ka kam tek andza na i ma løvøkwar ana na.
- 15**I zølakwar na gawla ma 'ay daw hay sakay, hørway gawla ma 'ay na, a sørada tek ma Bay ma 'ay nga me key ana kakay. I zølakwar na dzam a daw hay, kavøday tek a daw ma tsønadørawa na tabiyaha ka tsakay ma Baba daw na, i ka bødakwar ba.

¹⁶Ma səpiyawa na kuray kakay, ama ma gadəmukurawa na yah. I ma padakwar ma aza kuray ka dawam, ha yam bəzey arka bəzey kwar ana hay ka ndzam, ma tek a kwar ma da tsəhey tabiyaha da me zəley daw ka Baba na, a da vəladakwar.

¹⁷Mewey daw na nga kədey: wudam vaw ka 'ar vaw kwar ana hay.

Bəla a ngələdata dey ta Yezu ta ndaw anga hay kakay

¹⁸Kendzey andza bəla a ngələdakwar dey kakay na, səradama a ngələdiyawa dey kakay ka mey na ta yah.

¹⁹Kendzey kuray ma vəla hiya ma bəla na, bəla a da wudakwar zləna, hərway bəla a wudəy na, tek ma dey har anga. Ama, kuray na, ma vəla hiya ma bəla dey kakay, ma padakwar gəle ta bəla na dey na yah, nəkafama bəla a ngələdakwar dey kakay na, hərwiya.

²⁰Sərafama ka bəzay ma guma daw i ma tsukurawa na: “ Gawla ma 'ay na, a fəna bay ma 'ay nga kakay.” Hadaw ka kadəmaya tatakoy ba na, a da kadəmakwar tiyatsa. Hadaw ka tsənəmiyawa sləmay ba a guma daw na, a da tsənəmakwar sləmay tiyatsa.

²¹Tek a nenedey tabiyaha, a da kadəmakwar na, kavəday ma mezəley daw, hərway ma mey na, a səradama ndaw ma sləradiyawa na kakay.

²²Hana i ka sawa zlay, hana i ka tsatar guma zlay na, meŋgəsey ka taya dakay. Ama ekədey na, meŋgəsey ta na na, amboh anga na dakay.

²³Ndaw ma ngələdaya dey kakay na, a ngələda dey ta Baba daw kakay tiyatsa.

²⁴Hana tek a nenedey hay i me key da walaŋ ata na, kwa dafə ndaw ka key andza ha dakay ana zlay na, meŋgəsey ta dakay. Ama ekədey taya ka nəkadama ba, amana re a ngələdəmandar dey kakay, yah ta Baba daw ana na,

²⁵ma aza ka ndesley andza ma guma na mawinda ha da mewey ta na: “ A ngələdəmaya dey kakay mandzara malay.”

²⁶Aza i ka da slərafukurawa ndaw ma da dzaŋgərafakwar ana ba ka slam ma Baba, Mesəfrey ma dərka, na ma sawa ka slam ma Baba na na, a da ka seydewe daw ana ta 'ar anga na.

²⁷Kuray tiyatsa na, ka da kam seydewe daw ana, kavəday lakwa dzaya zla da mezley ana.

Zaŋ 16

¹I badakwar tek a nenedey tabiya ha na, ma kuray ka da zləgam da suwet zlay.

²A da parzləmukurawa ba da 'ay me duley mey hay, a fəna satsa na, har ana a slawa ha, ndaw ma da zəfadakwar 'ar ana na, a da dzeley na, andza a kar kuley a Bay ma Bəla.

³A da kam andza ha na, hɔrway taya ka sɛradama kwa Baba kakay, kwa yah kakay.

⁴Ama i ma ɓadakwar nenedy ba ka vaw na, aza andza har ata ka da sawa ba na, kuray ka sɛrafama, ɓa i ka ɓadakwar ba ka vaw.

Meslɔrey ma Mesɔfrey Kokwod ana

I ka ɓadukurawa zla da mezley ana kakay zɓɓa, hɔrway yah daha ka tsakay kwar mba.

⁵Ama ekɔɔɔɔɔɔ na, i daway aha tek a ɔaw ka tsakay ma ndaw ma slɔradiyawa na. Amana, kwa ndaw aslɔta da walaɗ a kwar, ma tsɔhafaya ɔagay 'Ka daw a may?' dakay na tengey?

⁶Ama, mavɔday i ma ɓadakwar andza nenedy na, mevel a kwar me rɔhey ta magwam.

⁷Nenedy i ma tsakwar ana na, mey ma dɔrka, ma daw ɔaw ana a da nafakwar na a kuray, akwa haɔaw i ka daway kakay na, Ndaw ma dzɔngɔrey ana a sawa kakay. Dzadzak haɔaw i ka daw ba tey na, i da slɔradukurawa.

⁸Ama, ɗga na, ka da sawa ba na, a da ɓadatara a bɔla na ka zɓgey ba, da tek andza ma mengey, ma dzerey ta sariya.

⁹Da mengey na: hɔrway taya ka pam 'ar ka yah kakay.

¹⁰Da dzerey na: hɔrwey i daw a 'ay Baba, arka ka da nekadɔmaya ha sakay;

¹¹da guma ma sariya na: hɔrway bay ma bɔla nenedy na, sariya ɗga na ma kaha tsoy.

¹²Tek a ɔaw hay daha haɔadɔdzay ma tsakwar daha mba, ama ekɔɔɔɔɔɔ na ka slafama ma ɓɔsama tata tsaray kakay.

¹³Andza aza Mesɔfrey ma dɔrka ka da sawa ba na, a da fulɔkwadakwar a dɔrka na kɔrem ta vaw kwar adzay. Hɔrway a da tsey guma na ma bay 'ar ma vaw ɗga na kakay, ama a da tsey na, tek na ma tsɔnada na, a da ɓadakwar tek na ma da key ka mey ana hay tabiya ha.

¹⁴A da hasɔkadaya bɔzay, hɔrway a da ɓakwar na tek na ma sawa da yah ana.

¹⁵Tek ma Baba ɔaw tabiyaha na, na ɗga ɔaw; i da lɔvakwar, tek aɗga ma ɓakwar tabiyaha a sawa da yah na hɔrwuiya.

Viya a da tɔrey wuiya

¹⁶Mendzey nekɔɔɔɔɔɔ adiya na, ka da nekadɔmaya ha sakay. Arka mendzey nekɔɔɔɔɔɔ sa na, ka da nekadɔmaya.”

¹⁷Sa ma gawla nga hay ma ləvam ka 'ar vaw ta na: “A wufey ma tsandakwar na guma waray? Mendzey nekədey na, ka da nəkadəmaya ha ka dey sakay, mendzey nekədey sa na, ka da nəkadəmaya, dakay satsa na, i daway ka tsakay ma Baba.”

¹⁸Taya ma ləvam: “Dagay nekədey nga na na, ka ləva na tengey? I tsənadakwa bəzay ma guma nga nene me wufey me tsey ana sakay.”

¹⁹Andza nga ma sərafa ba a wufam ma tsəhafama na, Yezu ma ləvatar: “Ka səpam ma səradata bəzay ma guma daw a nene me ka 'ar vaw kwar ana: mendzey nekədey na, ka da nəkadəmaya ha ka dey kwar sakay, mendzey nekədey sa na, ka da nəkadəmaya.

²⁰Dərka dərka na, i ləvakwar: ka da zazaŋam, ka da tuwam, andza ndaw hay tabiyaha a kam aha wuiya na. Ama ma tuway kwar ana a da mbədey na wuiya ha.

²¹Andza ngwas nga da zləbeŋ na, banay dūhwa ha ka nga, hərway har aŋga ka slawa tsoy. Andza ka yərawa wawa na tsoy na, a sərufaka ka banay nga na sakay, nga da wuiya hərway nga ka yawa ndaw ba ka bəla.

²²Kuray ekədey na, mevel a tsakwar andza ha tey, ama aza i da nəkadakwar dey mekelehe na, ka da kam wuiya, wuiya na na, ndaw ma təbafakwar ba na dakay.

²³Kədey ta pas ana nga na na, ka da tsəhafəmaya ha guma dasakay. Dərka dərkana, i ləvakwar: kendzey ka tsəham tek ka Baba daw, ta mezəley daw na, a da vələdakwar.

²⁴Ha ekədey na, kuray ka tsəham tek ta mezəley daw tsaray kakay. Tsəham na aza ka ndzafam, arka aza wuiya kwar a da key na kərəm.

Yezu na ka zəga 'ar ma sled ba

²⁵I tsadakwar guma na hay tabiya ha na, ma dzəka ha ta dzəkey. Ama har ana ka da sawa ba na, i da tsakwar aha andza nene me sakay, ama na i da badakwar na ndar ndar tek na me nəkey dey ka Baba na na.

²⁶Ta pas ana nga na na, ka da tsəham tek ta mezəley daw, ama i ləvakwar i da dular mey a Baba hərway kwar sakay,

²⁷zləna, Baba na ta 'ar aŋga a wufakwar, hərway ma mey na, kuray ka wufəmaya ba, ya, kuray ka təbama ba ka mevel a kwar: i bawa na da Bay ma Bəla.

²⁸I bawa na da Baba, arka i ma sawa ka bəla, ama ekədey na, i mbəkada bəla, i mey a 'ay Baba.”

²⁹Gawla nga hay ma ləvamar: “Nəkafa, ekədey na, ka tsey guma na, ndar ndar ka dəba, kah ka mbəkada guma me dzəkey ta dzəkey ana ba.

³⁰Ekədey na, la səradata kah na ka səradata tek hay tabiyaha, ka wufey ndaw ka tsəhafaka guma sazlay, a da key ekədey la pam 'ar ka bawa da Bay ma Bəla na hərwiya.”

³¹Yezu ma mbəɗatar kava: “Ekəɗey na, ka pam 'ar ɗaw?”

³²Nəkafama har ana a slawa ha, ekəɗey na ka husa tsoy, kuray tabiyaha ka da zladam 'ar, kwa way way a da zəgey tsəved' anga, ka da mbəkadəmaya makəradaw, amana, i makəradaw kakay, Baba, nga daha ta yah.

³³I tsadakwar a nenedey na, ma ta yah na, kuray ka da ndzafam zozoy. Da mendzey ma bəla nenedey na, ka da ndzam da mevel, amana, səmam vaw, i ka zəga 'ar ma sled' ba ka bəla.”

Zaŋ 17

Yezu a ɗuley mey hərway ma Gawla nga hay

¹A dəba ma guma nga nenedey me tsey na, Yezu ma tsakafada dey a 'ərlam me ləvey: “Baba, har ana ka slawa ba, vələr maram a Bəzey ɗek, ma Bəzey ɗek ka da hasəkadaka bəzay.

²Andza, ta slam har eɗek, ma vələr, ma wata ndaw hay tabiyaha na na, nga ka vələtar mendzey me ndəvey kakay ana, a ndaw kah ma vələdatara na hay tabiya ha.

³Arka mendzey me ndəvey kakay ana ma taya ka səradəmaka kah na Bay ma Bəla asləta dərka na, ta Yezu Kriste ndaw kah ma sləradərawa na.

⁴I ka hasəkadaka bəzay ba ka dala, i ka ndaslada meslərey ɗek, na kah ma vələdiyawa i ka ka na ba.

⁵Ekəɗey na, Baba, vələya maram eɗek ka slam dey ɗek ta maram ana nga na i ma ndzafawa ka tsakay ɗek zla bəla ma kaha tsaray kakay ana.

⁶I ka ɓadatar mezoley ɗek ba a ndaw kah ma waladatiyawa ka bəla ma vələdataya na, ma vəla hiya na na ŋgedek, amana kah ka vələdataya ba, arta taya ka tsənamar sləmay ba a guma ɗek.

⁷Ekəɗey na, a səradama tabiyaha tek eɗek ma vəliyawa na hay na, a səmawa na da kah.

⁸Guma i ma vələtar ana hay na, guma na kah ma vələdatiyawa na hay, taya ka təbama ba, ka səradama ba dərka dərka na, i bawa na da kah, taya ka təbama ba, ma sləradiyawa na kah.

⁹I ɗuley mey na hərway ta, i ɗuley mey hərway ma bəla gədem kakay. Ama i ɗuley mey na hərway ma ndaw kah ma vələdatiyawa na hay: taya ma vəla hiya na na ŋgedek.

¹⁰Tek a ɗaw hay tabiyaha ma vəla hiya na ŋgedek, kal kal andza tek eɗek hay tabiyaha, ma vəla hiya nga ɗaw ana. Arka maram aɗaw ka bəy vaw da taya.

- 11** Mazlambar aha, i da key na, tsoy i ka bēla dēy dasakay; taya na taya ka bēla dēy mba, ama yah na, i dāba ha ka tsakay dēk. Baba Kokwod ana, nēkafata dey da ma mezōley dēk, kah ma vēladiyawa na, ma taya ka dzēmam aslōta, andza na ŋga lama, ma dzēmama aslōta na tey.
- 12** Da har la dzaya mba na, i nēkafata ha dey ba da mezōley dēk ma vēladiyawa na. I ka wafata ba, kwa ndaw aslōta da walaŋ ata ka zōdēy dakay, dakay na sey bōzey ma me zōdēy aŋga na na, ma aza ka ndesley andza me Mewindey Kokwod.
- 13** Ekōdēy na, i dāba ha 'ay dēk, i tsadatara ha guma a nēney hay ka bēla na, ma taya ka ndzafama wuiya dāw kōrem.
- 14** I ka vēladatara guma dēk ba, amana, bēla a ŋgēladata dey kakay, mavēday taya ndaw ma bēla hay kakay, andza yah ana, i ndaw ma bēla dēy kakay ana tey.
- 15** I tsēhafaka na, ma kah ka hēlatērafa ba da bēla kakay, amana kah ka tēkafata tek hayakakay ana hay ba.
- 16** Taya ma vēla hiya ma bēla kakay, andza i ma vēla ha ma bēla kakay ana tey.
- 17** Vahatar 'ar na ta dērka. Guma dēk na, dērka na.
- 18** Andza na ŋgedēk ma slēradiyawa ka bēla na na, i slēradata ka bēla na tey.
- 19** Hērway ta na i ma vēladaka vaw dāw kōrem. Taya tiytsa na, ka tēram ma vaha 'ar ahiya ta dzerey.
- 20** I dūley mey na, hērway ta dada tsa kakay, i dūley mey satsa na ma ndaw ma da pam 'ar ka yah, kuse ma guma ta na hay.
- 21** Haya na, tobiya ta ha ka dzēmam aslōta, andza kah Baba, kah da yah, yah tey da kah ana. Ka kam na, taya da lama tiyatsa, ma aza bēla ka pey 'ar ma slēradiyawa na kah.
- 22** Arka yah tey na, i ma vēlatar maram kah ma vēladiyawa na. Ka ndzam ma dzēma hiya aslōta andza lama ma dzēma hiya aslōta na,
- 23** yah da taya, andza kah da yah ana, ma ka da husam a ma dzēma mey kōrem ana, ma aza bēla ka da sērada, ma slēradiyawa na kah. Kah ka wudata ba andza kah ma wudaya na.
- 24** Baba, a saya na, ka slam a dāw i kava na na, ndaw kah ma vēladataya na hay na, ka husam kava tey ka slam a dāw ana, ka zazērama me wezley dey, kah ma vēliyawa na, hērway kah ka wudaya ba, mba ka mezley ma bēla.
- 25** Baba dzerey ha ana, andza bēla ka sēradaka tsaray kakay na, i sēradakawa ba Taya a nēney hay na, ka sēradama ba, ma slēradiyawa na kah.
- 26** I ka bādatara mezōley dēk ba, i da bādatara sa, ma aza ma wudā vaw na kah ma wudaya na na, ka ndzey da taya, yah ana i ka ndzey da taya tiyatsa.”

Zaŋ 18

Me zəgey ma Yezu

(Mt 26.47-56; Mk 14.43-50; Lk 22.47-53)

- ¹A dɛba ma guma ŋga neneɣ na, Yezu ma dawam andza gawla ŋga hay, a diya ma wayaŋ ma Sedroŋ. Dzerne ka slam ana daha, taya ma fukwam a huɗa andza gawla ŋga hay.
- ²Azlakwa Zudas ndaw ma haɗəkada na na, a sɛrada ha slam ana, zlɛna, hɛrway Yezu a tsɛham aha 'ar zarra da huɗa andza gawla ŋga hay.
- ³Ŋga ma kɛlatar ka mey a sidzew ma ŋgoumna hay, ta na ma baba ɗuhwa na me key kuley ana hay, ta Fariziyen hay ma slɛradɛmatɛraɓa na, ma husam a dzerne na ta tostilam ahiya, ta lalam ahiya ta tek ma har ahiya.
- ⁴Andza Yezu na ɓa a sɛrada tek ana ma da safɛrawa na hay tabiyaha na, arka ŋga ma gurafata ma lɛvatar: “Ka sɛpam na way?”
- ⁵Taya ma mbɛɗamar kava: “Yezu Nazoreen ana.” ŋga ma lɛvatar: “Yah ekɛɗey.” Azlakwa da walaŋ ata na, Zudas ndaw ma haɗəkada na ma lɛtsa ha.
- ⁶Andza Yezu ma lɛvatar ba: “Yah ekɛɗey” tsana, taya ma mam ta dɛba na, ma tɛɗam.
- ⁷Yezu ma tsɛhafata dey mekelehe sa: “Ka sɛpam na way?” Taya ma mbɛɗam kava: “Yezu Nazoreen ana.”
- ⁸Yezu ma mbɛɗatar kava: “I ka lɛvakwar ba yah ekɛɗey sɛŋgey. Haɗaw ka sɛpam na yah na, mbɛkadɛmata ndaw eɗey hay ka dawam tek ata.”
- ⁹Kɛɗey na a da ndesley andza ma guma ma Yezu ana ŋga ma lɛvawa na: “ Kwa ndaw aslɛta ka zɛɗafaya da walaŋ ma ndaw kah ma vɛladatiyawa na hay na dakay.”
- ¹⁰Arka Simoŋ Piyer ta maslalaɓ aha, ma kudɛrawa, ma tsuwa gawla ma 'ay Baba ɗuhwa na me key kuley ana, ha ma rɛtsadara slɛmay ma har zɛmay ba, mezɛley ma gawla na na, Malkus.
- ¹¹Ama Yezu ma lɛvar a Piyer: “Mada maslalaɓ eɗek a 'ay ŋga, tsukuɗu, vɛliyem ma tsetseh ana, Baba ma vɛladiyawa na na, i ka sa sazlay ɗaw.”
- ¹²Sidzew ma goumna ta na ma bay ma Zuif hay ma zɛgama Yezu tok, ma dzuwama.

Yezu da 'ay baba ɗuhwa na Hanna

(Mt 26.57-58; Mk 14.53-54; Lk 22.54)

- ¹³Ma dadama ka mey na, a 'ay ma Hanna, ŋga na mesey ma Kayif, baba ɗuhwa na me key kuley ka lam ana ŋga na.

- 14**Ma ləvatar aŋga na a Zuif hay: “Ngama ndaw aslɛta ka mətsey, hɛrway ma səkway tabiyaha” na, Kayif ana ŋga na tsa.
- 15**Simon Piyer ta gawla ma Yezu ana daha na, ma sɛpama Yezu da dɛba da dɛba. Andza gawla na hana na, a sɛram vaw ta Baba dɛhwa na me key kuley ana na, ŋga na me fulɛkwey a 'ay ma Baba dɛhwa na me key kuley ana ta Yezu.
- 16**Piyer na ma ndza ha da bɛla, ka slam ma mambaw. Gawla a hana Baba dɛhwa na me key kuley ana ma sɛrada na na, ma bawa, ma tsar guma a dem me hutey mambaw ana, arka ma fulɛkwada Piyer a 'ay tey.
- 17**Dem me key mber da 'ay ana, me hutey mambaw ana me lɛvey: “Kah na, da walaŋ ma gawla ma ndaw a neneŋ hay tikay dɛw? Piyer me mbɛdɛy kava: “Yah kakay.”
- 18**Gawla ma 'ay hay ta sidzew hay ma laɓam waw me ndzey, hɛrway memed a key aha. Piyer na ma ndza ha ka tsakay ta, a ndzey aha waw ana tiyatsa.
- 19**Baba dɛhwa na me key kuley ana ma zlar ma tsɛhafa guma ka Yezu, hɛrway ma gawla ŋga hay, ta tek aŋga me tetɛkey ana.
- 20**Yezu ma mbɛdar kava: “I tsa guma na na, ndar ndar, ka pas ka pas, i tatɛkadata ha ndaw hay da 'ay me dɛley mey hay, da 'Ay me key Kuley , ka slam ma zuif hay ma kusam, dɛda i ka tsey guma ta mahal aha kakay.
- 21**Dagay ka tsɛhafaya ka yah na ka mey? Tsɛhafata ka ndaw ma dzɛkafɛmaya slɛmay ana hay kwa, a sɛradama guma na i ma tsatar ana hay.”
- 22**Ka guma neneŋ na, sidzew aslɛta da walaŋ ata, ma kɛlar marawa a Yezu ta me lɛvey aha kava: “Ka mbɛdar kava andza neneŋ na, a Baba dɛhwa na me key kuley ana dɛw?”
- 23**Yezu ma mbɛdar kava: “Kendzey i ka tsaba guma ba haya kakay na, badiyawa da na waray? Hadaw i ka tsɛraba ba hayaha na, dɛgay ka kɛdafaya mey?”
- 24**Arka na Hanna ma slɛradara Yezu ma dzuwa ha a baba me key kuley dɛhwa na Kayif.

Piyer a lɛvey dey mekelehe i sɛrada Yezu kakay

(Mt 26.71-75; Mk 14.69-72; Lk 22.58-62)

- 25**Da har ana na, Piyer ma ndza ha, re a ndzey aha waw, ma lɛvamar: “Kah na ndaw aslɛta da walaŋ ma gawla ŋga hay kakay dɛw?” Piyer na me mbɛdɛy mey me lɛvey: “Yah kakay.”
- 26**Ndaw aslɛta da walaŋ ma gawla ma 'ay ma Baba dɛhwa na me key kuley ana, ndaw ma gawla na ŋga na, Piyer ma rɛtsadara slɛmay ana ma lɛvar: “I ka nɛkadɛkawa ba da 'ay dzerne, kuray dzaya kakay dɛw?”

27 Arka satsa na, Piyer me mbədey mey sa. Arka deŋe da har ana na, dzagulok me zlehey.

Yezu ka mey dey ma Pilat e
(Mt 27.1-2,11-14; Mk 15.1-5; Lk 23.1-5)

28 Arka azlakwa ma dadama Yezu da 'ay Kayif na, a 'ay ma Guverner, dey a tsedey aha. Ndaw ma dadama na hay ka fuləkwam a hwoɗ ma 'ay kakay, zləna, tsefe a da zləbam ba, a da zəmam aha tek ma kuley ma Pak sakay.

29 Pilat ma sawa ma da ndzafata da bəla, me ləvey: “Dagay ka wudafama ka ndaw a neneɣ na mey?”

30 Taya ma mbədam kava: “Haɗaw ndaw a neneɣ ana ka kawa tek haya kakay aha kakay na, akwatay i vəladəmaka ɗaw?”

31 Pilat ma ləvatar tok: “Kuray ana zəgama, kadəmara sariya ŋga na, andza ma mewey kwar ana.” Zuif hay ma ləvamar: “Slam har ala me kədey ndaw vagay aha na, dakay!”

32 Kədey na a dafa ka ndesley andza ma guma ma Yezu ma bada, a da mətsey na, tengey tengey ana.

33 Pilat na me fuləkwey a hwoɗ ma 'ay, ma zəla Yezu, ma ləvar: “Kah na, bay ɗuhwa na ma zuif hay ɗaw?”

34 Yezu ma mbəɗar kava: “Ka tsərawa na, ma 'ar eɗek ana tsukudu, mala ndaw hay ma tsəmaka ka yah ɗaw?”

35 Pilat ma mbəɗafara kava: “Yah na, ndaw zuif tey ɗaw? Ndaw ma dala ɗek ana hay, baba ɗuhwa na me key kuley ana hay, ma vəladəməkawa a har a ɗaw, ɗagay ka kawa na mey?”

36 Yezu me mbədey kava: “Bay ɗaw me key ana na, ka bəla neneɣ tikay, haɗaw ka key ka bəla neneɣ na, akwatay sidzew a ɗaw hay ka dzaŋgərafəmaya ba, ka mbəkadəmaya a har ma zuif hay kakay; ama kədey tok na, bay ɗaw ana me key ana na, ka sləna kakay.”

37 Pilat ma ləvar tok: “Azlakwa kah bay aha tok zlənemey?” Yezu ma ləvar: “Me ləvey, yah bay aha na, kah ana. A yəmiyawa, i sawa ka bəla na, ma da key seydewe ma ɗərka. Kwa way way ma ndza ha da ɗərka na, a pey sləmay ka vəɗe ma ɗay ɗaw.”

38 Pilat ma ləvar: “Dagay ɗərka ana na, tek a mey?” Ka guma ŋga neneɣ na, ŋga me bey, ma ndzafata zuif hay da bəla, arka ma ləvatar: “Na ŋga ɗaw na, i ka ndzefey bəzay ma guma ma dzuwada ndaw a neneɣ tikay.”

39 Ama ekədey na, kuray ma səɗəkaya tsoy, ka magurlam ma Pak na, i kəlakwar ndaw asləta da ɗaŋgay sana, i ka kəladukurawa bay ɗuhwa na ma zuif hay ɗaw?”

⁴⁰Arka taya ma zlamar ma wudam, ma ləvam: “Ka mbəkawa ŋga zlay, mbəkawa na, Barabas.” Barabas ana azlakwa tok na, katsala ha.

Zaŋ 19

¹Arka Pilat ma sadərawa Yezu, ma kədama ta lagwada.

²Sidzew hay na, ba ka ham dzekwe ma ndak ba, ma padəmara a 'ar, ma kəlamar kelmedzey gagaza ha ka vaw.

³A guram ka tsakay ŋga a ləvamar: “ ka tsadəmaka guma, bay dūhwa na ma zuif hay!” Arka ma tədafama me kədey.

⁴Pilat ma bawa ma ləvatar a zuif hay: “Nəkafama i da badukurawa a bəla, hayna, sərada, yah na, i ka ndzefey bəzey ma guma ma wudafa ka ndaw a nenedy tikay.”

⁵Arka Yezu ma bawa a bəla ta dzekwe ma ndak aha da 'ar, kaw kelmedzey gagaza ha ka vaw. Pilat ma ləvatar: “Ndaw ana ŋga kədey.”

⁶Ama andza baba dūhwa na me key kuley ana hay ta sidzew ata hay, ma nəkadama na, ma zlamar me wudey: “Daradama ka 'ar ma tuwaw ma gazləlaha na, daradama ka 'ar ma tuwaw ma gazləlaha na.” Pilat ma ləvatar: “Kuray ta 'ar a kwar ana zəgama, daradama, hərway yah na i ka ndzefey bəzay ma guma ma wudafa ka ndaw a nenedy tikay.”

⁷Zuif hay ma mbədafəmara kava: “Mewey la na daha, mewey ana a ləvey na, sey ka mətsey zləna, kavəday ka tərada vaw ŋga ba Bəzey ma Bay ma Bəla aha.

⁸Andza Pilat ma tsənada guma nenedy na, a kar zluwer a fəna sa.

⁹Ŋga me mey a hwaɗ ma 'ay ma tsəhafa ka Yezu: “Kah na ndaw mey?” Yezu a wudey me mbədey kava kakay.

¹⁰Pilat ma ləvar tok: “Ka wudey me tsey guma kakay na a yah ana dāw, ka sərada ha, yah na, slam har a dāw daha ma mbəkadaka, dakay na slam har a dāw daha ma daraka ka 'ar ma tuwaw tikay dāw?”

¹¹Ama Yezu ma mbədər kava: “Hana ka vələdəməkawa da 'ərlam zlay na, slam har edek ma slafa ma kaya tek na dakay. Kavəday ma mey na ndaw andza ma vələdiyawa a har edek ana na, a zəgey meŋgəsey dūhwa ha dzay.

¹²Zla da har ana na, Pilatna a səpey ma mbəkada. Ama zuif hay na, ma zlamar me wudey ma ləvam: “Kah ka mbəkada ndaw a nenedy ba na, mber edek me key ana na, andza dzam ma Sezar aha sakay. Hərway kwa way way, ma kada vaw ŋga bay aha na, a bada na ŋga dugwan ma Sezar aha.”

¹³Andza ŋga ma tsənada guma nenedy na, Pilat ma badərawa Yezu a bəla, ma ndzada ka slam ana daha megədəber aha, a zəlamar “Litostrotos” ta mey Ebrew na “Gabata.”

¹⁴Pas me ləmey tek ma magurlam ma Pak ta wuzla rəpas. Pilat ma ləvatar a Zuif hay: “Bay kwar, ŋga kədey.”

¹⁵Ama taya ma zlamar me wudey: “Sey ka mətsey, sey ka mətsey, sey daradama ka 'ar ma tuwaw.” Pilat me mbədey kava: “Hayna, i ka darada na, Bay kwar ana daw?” Baba dūhwa na me key kuley ana hay ma mbədamar kava: “Bay dūhwa ha la mekelehe ma fəna Sezar na, dasakay.”

¹⁶Arka na, ŋga ma vələdatara, ma ka daradama tok.

A daradama Yezu ka 'ar ma tuwaw ma gazlələha na

(Mt 27.32-44; Mk 15.21-32; Lk 23. 26-43)

Taya ma zəgama Yezu.

¹⁷Ŋga na ta 'ar aŋga ma zəga tuwaw aŋga ma gazlələha na na, Yezu ma bawa, ma dawam a slam ana ma zəlamar ndasl ma bəlam 'ar ana, ta mey Ebrew na, a zəlamar Golgota.

¹⁸A daradama na, ka slam ana ŋga na, ta ndaw hay daha tsew, pal ta tsakay edey, pal ta tsakay edey, Yezu na ŋga da wuzlah.

¹⁹Pilat me windey ka tek ana daha, ma tapada ka 'ar ma tuwaw ana ma gazlələha na, ma winda ha na, andza nenedey: “Yezu ndaw Nazoreen, bay dūhwa na ma zuif hay.”

²⁰Tek ana ma winda ha na na, Zuif hay hadadzidzay a dzangama, hərəway slam ma daradama Yezu ana na, bəse ta wuraw, tek ana ma winda ha na na, ta mey Ebrew, ta mey Lateŋ, ta mey Grek.

²¹Baba dūhwa na ma zuif hay ma kam kuley ana, ma ləvamar a Pilat: “Hana kah ka winda 'bay dūhwa na ma Zuif hay' zlay. Ama winda na: 'Ndaw a nenedey a ləvey na waya yah bay ma zuif hay.'”

²²Pilat me mbədey kava: “Tek na i ma winda na na, i ka winda tsoy.”

²³Andza sidzew hay ma ndəvadama ba ma dara Yezu ana na, taya ma zəgəmata zana ŋga na hay, ma wanəkadama dey faɗ, ka ndaw ka ndaw. A da zarawa na, kelmedzey: ma haha ta hey, kwa me təfey kava dakay, zla da 'ərlam kasl a gwadaw.

²⁴Sidzew a hay ma ləvam ka 'ar vaw ta na: “Ka ŋgardadakwa zlay, kəɗafakwa tsatsa na, aza i da sərədakwa ma da zəga na way?” A da key a da ndesley na, andza ma Mewindey Kokwoɗ ana: “Taya ma wanəkadama zana daw hay, kelmedzey daw na, taya ma kəɗafama tsatsa kava.” Nəkafama sidzew a hay a kama na andza ha tok.

²⁵Kərəh ka slam ma tuwaw ma Yezu ma gazlələha na na, may ŋga, malam ma may ŋga diŋgwas ana, Mariya ŋgwas ma Kleopas, ta Mariya ma Magədala ma lətsa hiya.

²⁶Andza nga ma nəkada may nga, gawla nga na nga ma wuɗa haɗa na, ma lɛtsa ha ka tsakay nga na, nga ma lɛvar: “Nɗwas edey, bɛzey ɗek ekɛɗey.”

²⁷Nga ma lɛvar a gawla na tey: “May ɗek ekɛɗey.” Zla da har ana nga na na, gawla na ma zɛga a 'ay nga.

²⁸Arka a dɛba na, andza nga ma sɛrada ka ndaslada tsoy na, andza ma Mewindey Kokwoɗ ana hay ka ndaslam tsoy ka me ndekey nga na na, Yezu me lɛvey: “Yam a hartaya.”

²⁹Masɛɗak ka slam ana daha ma rɛha ha ta zom mawardzaŋ aha, ma paɗam zana ka 'ar ma madzanay, ma dzuhɛbadama a zom ana hana, ma guradɛmara ka mey ma Yezu.

³⁰Andza ma ndzɛka zom mawardzaŋ ana ba tsa na, Yezu me lɛvey: “Tek hay tabiyaha ma ndaka tsoy.” Andza nga ma toŋgada 'ar na, nga ma mada mesɛfrey.

A slakama Yezu ka dzɛham ana

³¹Arka andza azlakwa ta pas ana nga na na, pas me lɛmey tek ma mesley ɗuhwa na, Zuifhay a wasam; a wuɗam vagay ana hay ka da ndzam ka 'ar ma tuwaw ta pas ma mesley ana nga na zlay, hɛrway pas ma mesley ana nga na na, pas ana gɛle ta sa na hay gɛdaŋ aha. Taya ma tsɛhafama ka Pilat ma ka hɛbadɛmatara sek ba, ka tsukumatɛrawa ba.

³²Sidzew hay ma sɛmawa tok, taya ma pɛsladɛmara sek ma ndaw tsɛfɛmey ana, arka ma ndaw ma tsetsew ana, ma ndaw ana hay ma dara hiya andza nga na.

³³Andza a da husam ka Yezu na, ba nɛkafama na, ma mɛtsa ha tsoy, ka hɛbadɛmara sek hay tikay.

³⁴Ama ndaw aslɛta da walaŋ ma sidzew ana hay, ma slaka ka dzɛham ta zeot, arka na mambaz ta yam aha ma vawa.

³⁵Ndaw ma nɛkadɛrawa na na, ma ka seydewe na na nga, seydewe nga na na, a dam ka vaw ta dɛrka. Ma fɛna satsa na, ndaw aŋga na na, a sɛrada a tsey na, na dɛrka na, ma aza kuray tiyatsa na, ha pam 'ar.

³⁶Akwa na, tek ana tabiya ha a da key na, ma Mewindey Kokwoɗ ana ka ndesley: Kwa ndasl aŋga aslɛta ma da hɛbey na, dakay.

³⁷Guma ma Mewindey Kokwoɗ ana daha mekelehe sa, a lɛvey: A da nɛkadama ndaw ana taya ma slakama na.

A padama Yezu a tsɛvay

(27.57-61; Mk 15.42-47; Lk 23.50-56)

³⁸A dɛba ma tek ana nga na hay ma kam ana na, Zozef ma Arimatey, gawla ma Yezu aha, amana ka baɗa vaw ma dey ma dey kakay zlɛna, hɛrway a wesey ta zuif hay. Ma tsɛhafa ka Pilat ka vɛlar slam har, ma tsɛkwa vagay ma Yezu ba ka 'ar ma tuwaw. Pilat ma lɛvar: ayakaw. Arka Zozef ma sawa, ma tsɛkwa vagay ana tok.

³⁹Nikodem ma sawa tiyatsa, nga a nga na, ma daway ma ndzafa Yezu ta dövaf ana, nga me zəgey mal ma laluway me zey hayna, a zəlamar mire, ta wurdey aha a key kilo kokurow makar

⁴⁰Taya ma zəgama vagay ma Yezu, ma tudama ta peteked yam aha, ta tek a hana na me zey hayna, andza ma me ləmey vagay ma Zuif ana hay.

⁴¹Ka slam ma daradama Yezu ana na, dzerne ka slam ana daha, da 'ay dzerne na na, tsəvay daha da huɗa ma zləla ha waya ha, ɗaɗa ka pam vagay a huɗa tsaray kakay.

⁴²Hərway ma pas ma me ləmey mesley ma Zuif hay, arka satsana, tsəvay ana bəse na, a da padama Yezu ana na a huɗa.

Zaŋ 20

Yezu nga da tsəvay dasakay

(Mt 28.1-10; Mk 16.1-8; Lk 24. 1-12)

¹Pas ma zlamar me mbəsley meney ma luma, zla ma ləmda, dey a nəkey tsaray kakay na, Mariya ma Magədala ma daway ka ɗay tsəvay, arka a da nəkada na, beber ma wura ha ba ka mey ma tsəvay ana.

²Nga ma hway ka tsakay ma Simoŋ Piyer ta gawla naŋgar, na Yezu ma wuɗa na, arka nga ma ləvatar: “Ka zəgama vagay ma Bay'ərlam Yezu ba da tsəvay, la sərada ma a da padama ka waray kakay!”

³Arka na Piyer ma bawa ta gawla naŋgar, arka taya ma dawam ka ɗay tsəvay.

⁴Taya tsetsuwe ta hiya ka maslɛta ha ma hwam ta hway, ama gawla naŋgar na a hway a fəna Piyer, ma husafa ba ka mey ka ɗay tsəvay.

⁵Nga ma gwedəkwey, nga ma nəkada peteked yam aha, ma pa ha ka slam ana, amana, nga ka fuləkwey kakay.

⁶Arka Simoŋ Piyer ma səpərəba da dɛba na, me husey tey, nga me fuləkwey a tsəvay ana, ma nəkada peteked yam aha ma pa ha ka slam ana.

⁷Ta zana ma mbəzadəmara 'ar ana, nga na ma pa ha kamaslɛta hiya ta peteked yam ana tikay, nga na ma paɗa ha, ma pa ha slam aŋga gəle.

⁸Arka tok na, gawla naŋgar ana, ndaw me husey tsəfəmey ana me fuləkwey tey, nga ma nəkada na, nga me pey 'ar.

⁹Akwa da varay ana nga na na, ka sərada ma guma ma Mewindey Kokwoɗ ana hay me ləvam: Yezu a da lətsawa da walaŋ ma ndaw ma mətisa na hay ana tsaray kakay.

¹⁰A dɛba na na, gawla ma Yezu ana hay ma mam tek ata a mbaw.

Bay'ərlam Yezu a bar vaw a Mariya ma Magədala

(Mk 16.9-11)

- 11** Mariya na ma ndza ha da bēla ka ɗay tsəvay a tuway aha, ta ma tuway aha na, ŋga ma gwedəkwey 'ar a tsəvay ana.
- 12** Arka ma nəkadata madurlam hay tsew, ta zana babara hiya ka vaw, ma ndza hiya ka slam ma padama vagay ma Yezu ana kava na, aslota ta slam 'ar, nanɗar ta slam sek.
- 13** Taya ma ləvamar: “Ŋgwas edey, ka tuway mey?” Ŋga ma mbəɗafatara kava: “Ka zəgama vagay ma Bay'ərlam Yezu a ɗaw ba, i sərada a padama ka waray kakay.”
- 14** Andza a tsey aha guma na, ŋga me mbəɗey dey, arka ma nəkada Yezu ma lətsa ha ka slam ana, amana a sərada nenedey na ŋga kakay.
- 15** Yezu ma ləvar: “Ŋgwas edey, ɗagay ka tuway mey, ka səpey way?” Ama ka ŋga na, waya atay ndaw ma dzedey dzerne na, ma ləvar: “Bay ɗaw, kendzey ma zəga na kah na, ɓadaya ka pada ka waray na, aza i daw, i da zəgərawa.”
- 16** Yezu ma ləvar: “Mariya.” Ŋga me mbəɗey dey, ma tsar ta mey Ebrew: “Rabuni”, ka ləva na ‘Miter.’
- 17** Yezu ma ləvar: “Ka zəgadaya zlay, hərəway ma mey na, i ka tsəley 'ar 'ay Baba ɗaw tsaray kakay. Kah ekəɗey na, daway da ndzafata malam a ɗaw hay, ləvatar: “I tsəley aha 'ar a 'ay Baba ɗaw, na Baba kwar aha tiyatsa, 'ar a 'ay Bay ma Bēla a ɗaw, na Bay ma Bēla a kwar aha tiyatsa.”
- 18** Arka Mariya ma Magədala ma daway, ma da ɓadatara a gawla ma Yezu hay tok: “I ka nəkadərawa Bay'ərlam Yezu ba, a ləviyawa na andza nenedey.”

Bay'ərlam Yezu a ɓatar vaw a gawla ŋga hay

(Mt 28.16-20; Mk 16.14-18; Lk 24.36-49)

- 19** Ta hakwad ma pas ana ŋga na na, pas tsəfəmey ana ma zlar me mbəsley meney ma luma na na, gawla ma Yezu hay ma kusa hiya da 'ay, ma wuɗa mambaw ahiya ka vaw, hərəway a wasam ta Zuif hay. Yezu ma sawa a walaŋ ata, arka ma ləvatar: “Zozoy ka ndzey ta kuray.”
- 20** Andza a tsatar aha guma na, ma ɓadatara har aŋga hay ta dzəham aŋga. Andza taya ma nəkadama Bay'ərlam Yezu na, gawla ma Yezu hay ma rəha hiya ta wuiya.
- 21** Arka satsa na, Yezu ma ləvatar: “Zozoy ka ndzey ta kuray, andza ma Baba ma sləradiyawa na na, yah ekəɗey tey na, i da slərada kwar.”
- 22** Andza me tsey ba andza ha na, ŋga ma vəzlatar Mesəfrey, arka ma ləvatar: “Ndzafam Mesəfrey Kokwod ana.
- 23** Ndaw na kuray ma safəmata yam ba ka menɗəsey ta na hay na, menɗəsey ta hay a da key na ma sa yam ahiya ba. Ndaw andza kuray ka mbəkadəmatara ba na a da ndzam re ma mbəka ha”.

Yezu ta Tomas

²⁴Azlakwa Tomas na zɛlamar Didim ana, ndaw aslɛta da walaŋ ma gawla ŋga kurow kava tsew ana hay ŋga dakay, andza Yezu ma sawa ana na.

²⁵Sa ma gawla ma Yezu a sa na hay ma lɛvamar: “La ka nɛkadama Bay’ɛrlam ba!” Ama ŋga ma mbɛɗatar kava: “Hadaw i ka nɛkada vavay mbɛlek ma seferey da huda har aŋga kakay, hadaw i ka tɛlɛkada bɛzey har a daw a vavay mbɛlek ma seferey kakay, hadaw i ka tɛlɛkey har a daw a tsɛham aŋga na kakay na, i da tɛba ha tikay!”

²⁶Ama a key meney tsakar a dɛba na na, gawla ma Yezu hay ma kusa 'ar ahiya da 'ay ana sa, Tomas taya dzaya, Yezu ma sawa mambaw hay tabiyaha ma wuda hiya, ŋga me lɛtsey a wuzlah ata ma lɛvatar: “Zozoy ka ndzey ta kuray.”

²⁷Arka ŋga ma lɛvar a Tomas: “Guradɛrawa bɛzey har edek ka slɛna, nɛkafata ka har a daw hay. Hadɛrawa har edek, tɛlɛkada a dzɛham a daw, mbɛkada me key waway dɛk a neney, tɛrey ndaw me pey 'ar aha.

²⁸Tomas ma mbɛɗar kava: “Bay’ɛrlam a daw, Bay ma Bɛla.”

²⁹Yezu ma lɛvar: “Ka da tɛba na hɛrway kah ma nɛkadaya, ndaw ma pam 'ar mandzara ka nɛkadama na hay na, taya da wuiya.

Guma ma mber ma dɛriwel a neney

³⁰Yezu na ka key zehedɛ hay ba mekele hiya hadadzdzay,ka slam dey ma gawla ŋga hay, amana sa na hay na ma winda hiya da dɛriwel a neney kakay.

³¹A windɛmatɛrawa neney hay na, ma aza kuray ka pam 'ar Yezu na Kriste, Bɛzey ma Bay ma Bɛla, ma aza da me pey 'ar a kwar na, ha da ndzafam mendzey da mezɛley ŋga.

Zaŋ 21

Yezu a batar vaw a gawla ŋga hay ka mey ma bɛlay

¹A dɛba ma guma neney na, Yezu ma batar vaw a gawla ŋga hay dey mekelehe sa, ka mey ma bɛlay ma Tiberiyad. Nɛkafama a da bɛy vaw na tɛŋgey.

²Simonɛ Piyer, Tomas na ma zɛlamar Didim ana, Natanayiel ma Kana ma Galiley ana, bɛzey ma Zebedey hay, ka zɛgawa gawla ma Yezu ana hay daha tsew sa, taya ka maslɛta ha.

³simonɛ Piyer ma lɛvatar: “I da hɛlawa kɛlef.” Taya ma lɛvamar: “Nakwama dzaya andza kah.” Taya ma bɛmawa, ma tsɛlam a kombiwal, ama ta dɛvadɛ ana ŋga na na, taya ka ndzafam tek kakay.

⁴Ma dey me tseɗey na, Yezu ma lɛtsa ha ka dɛkal, ama gawla ŋga hay na ka sɛradama na, ŋga tikay.

⁵Ŋga ma lɛvatar: “Hey! Gawla hay, kɛlef a rafakwar nɛkɛɗey daha daw?” Taya ma lɛvamar: “Dakay.”

⁶Ŋga ma ləvatar: “Kələdama zəva na ta tsakay ma har zəmay ma kombiwal na, aza ka ndzafam.” Taya ma kələdama na, kələf me rəhey a huɗa na, ha a slafama ma vahərawa sakay.

⁷Gawla na Yezu ma wuɗa na ma ləvar a Piyer: “Na taɗay na, Bay’ərlam Yezu!” Andza ma tsənada ba na taɗay na, Bay’ərlam Yezu na, Simoŋ Piyer ma gedəweley zana a bəzay, hərway ŋga kəna ha, arka ŋga me kəley ka 'ar ma bəlay.

⁸Sa ma gawla hay ma sadəmərawa kombiwal, ma vahəmərawa zəva ma rəhaha ta kələf. Akwa na taya dərəŋ ta ɗakal kakay, a key na miter temere dada.

⁹Andza taya ka hərɗəmawa tsoy ka dala na, taya ma nəkadama zay ma waw kələf ma pa ha ka 'arra ta peŋ aha.

¹⁰Yezu ma ləvatar: “Aŋga hadəmərawa kələf ana kuray ma hələmawa na ɗagay.”

¹¹simoŋ Piyer ma mey me tsəley a kombiwal, ma vahərawa zəva na ka dala ma rəha ha ta kələf dagwalam ahiya temere ta kokurow zlam kava makar. Kwa andza kələf ana haɗadziɗzay tekeɗe na, kwa zəva na ka ŋgerɗey kakay.

¹²Yezu ma ləvatar: “Səmawa da ma zəmey tek me pərek.” Kwa ndaw asləta da walaŋ ma gawla ŋga hay me wurey mey ma tsəhafa kah ana way na, dakay. Kavəɗay a sərədama haya haya ŋga na Bay’ərlam Yezu.

¹³Arka tok na, Yezu ma sawa me zəgey peŋ, ma vələdatara, me zəgey kələf, ma kada andza ha satsa.

¹⁴Neney na, Yezu ma batar vaw dey mamakar ana a gawla ŋga hay, zla ma ma lətsawa ŋga da walaŋ ma ndaw ma mət̄sa na hay.

Yezu ta Piyer

¹⁵A ɗəba ma tek me zəmey na, Yezu ma ləvar a Simoŋ Piyer: “Simoŋ bəzey ma Zaŋ, ka wuɗaya a fəna ndaw a neney hay ɗaw?” Ŋga me mbəɗey kava: “Ayaw Bay’ərlam a ɗaw, ka sərəda ha i wuɗaka seŋgey.” Arka Yezu ma ləvar tok: “Tərey ndaw me tsukurey bəzey təbaŋ a ɗaw hay.”

¹⁶Yezu ma ləvar dey metsetsew ana: “Simoŋ bəzey ma Zaŋ, ka wuɗaya ɗaw?” Ŋga me mbəɗey kava: “Ayaw Bay’ərlam a ɗaw, ka sərəda ha i wuɗaka seŋgey.” Yezu ma ləvar: “Tərey ndaw me tsukurey təbaŋ a ɗaw hay.”

¹⁷Yezu ma ləvar dey ma makar ana: “Simoŋ bəzey ma Zaŋ, ka wuɗaya ɗaw?” A ndalar a Piyer hərway Yezu ma tsəhafa dey ma makar ana ka wuɗaya ɗaw ana. Arka ma mbəɗar kava: “Bay’ərlama ɗaw, kah na, ka sərədata tek hay tabiyaha, ka sərəda haya haya i wuɗaka seŋgey.” Arka Yezu ma ləvar: “Tərey ndaw me tsukurey təbaŋ a ɗaw hay.

¹⁸Dərka dərka na i ləvaka, da har kah gawla ha mba na, ka ra kanda ɗek, ka daway a slam eɗek me wuɗey ana, andza kah ka da key maraw ba na, ka da

tsakafada har, ma da radaka kanda dek na ndaw mekelehe, a da vahaka a slam na kah me wudey ma daway a huda kakay ana.”

¹⁹Yezu a tsey andza nenedy na, a bada ma da motsey ma Piyer, ma da hasakadara bezay a Bay ma Bala tengey. Arka a daba ma guma nenedy na, nga me lavar: “Sapaya.”

Yezu ta gawla na nga ma wuda na

²⁰Andza Piyer me mbodey dey na, nga ma nakada da daba nga gawla na, Yezu ma wuda na, gawla nga na, da slam me zomey tek, me gwedakwey ka 'arev ma Yezu, ma tsahafa 'Bay'arlam a daw, dagay ma da hadakadaka na way?' ana.

²¹Andza nga ma nakada ba na, Piyer ma lavar a Yezu: “Bay'arlam a daw, nga na, ma da kar na mey?”

²²Yezu ma mbodar kava: “Kendzey i wudey ka ndzey kasl a ma mawa daw na, mey dek mey kava mey? Kah na, sapaya bezay.

²³Daga zla da me tsey ma guma nenedy na, ndaw me pey 'ar hay ma lavam: “Gawla nenedy na a da motsey aha tikay.” Ka me tsey ma guma hay na, Yezu ka lavar a da motsey aha kakay tikay, ama a lovey na: “Kendzey i wudey ka ndzey kasl a ma mawa daw na, mey dek mey kava mey?”

²⁴Ma ka sedewe ma guma na na, gawla na ta 'ar nga na, ma windarawa na, lakwa ka saradakwa seydey nga na na a dam ka vaw ta darka na.

²⁵Yezu na ka key tek hay ba mekele ahiya hadadzidzay daha sa, kendzey ka windamarawa aslota ta aslota na, andza a kafaya na, bala tabiyaha a slafa ma zegadata deriwel ana hay ma windamatarawa na kakay.

Mber ma Maslaŋ hay

Mber ma Maslaŋ hay 1

Luk a bada deriwel aŋga

¹Teofil, i ma windəkaba deriwel a daw tsəfəmey ana na, ma vɛla ha kərem ma tek ma Yezu ma kawa tabiyaha na, ta na ŋga ma tatəkadaterawa a ndaw hay zle da mezley ana,

²kasl ka har aŋga me tsəley a 'ərlam. Amba ŋga ka tsəley a 'ərlam na, ŋga ma vɛlatar me tetəkey ŋga hay a maslaŋ na ŋga ma walata na hay, ta gədaŋ ma Mesəfrey Kokwoɗ ana.

³A dɛba ma memətsey ŋga na, Yezu a batar vaw ŋga ta dey na, a taya. Ta ndaraw gəle gəle na, ma badatara vaw, ŋga daha ta dey dərka na. Da meney kokurow fad na, a batar vaw, a tsatar ka Slala ma Bay'ərlam.

⁴Da har ana daha a zəmam aha tek dzaya na, ŋga ma ləvatar mewey a neny: “Ka da dawam da Zeruzalem tsaray zlay. Amana, hutama tek ma Baba me ləvey a da vɛlakwar ana ba dagay, na ŋga na, i ma tsəkurawa kava na kuray ma tsənadama da huɗa mey daw ana:

⁵Zaŋ na, a dzuhəbey ndaw na, a yam dada, ama kuray na, da meney nekəɗey na, a da dzuhəbadəmawar na, a Mesəfrey Kokwoɗ ana.”

Yezu a tsəley a 'ərlam

⁶Maslaŋ hay ma tsəha 'ar aya, arka ma tsəhafama bəzay ma guma neny: “Bay'ərlam Yezu, ekəɗey na har eɗek ma da ləmada Slala ma Israyel ka slam a ŋga, ka slawa ba tsoy tok daw?”

⁷Ŋga ma ləvatar: “Pas ana ta har ana na, mey kwar ma sərada kava dakay, tek ma Baba ma pərawa ta har ma Bay ŋga na;

⁸ama ka da ndzafa ma slafa, ma slafa ma Mesəfrey Kokwoɗ ana, a da sawa ka kuray ana; ka da tərām ndaw seydewe daw ahiya da Zeruzalem, da dala ma Zudey tabiyaha, da Samari, ha kasl ka halay ma dala.”

⁹A dɛba ma guma neny na, ŋga ma tsekefey a 'ərlam ma dey ta na, arka pazlay ma sawa ma səhəta ka slam dey ta.

¹⁰Andza a ndazlam aha dey a 'ərlam ka slam ma Yezu ma ndermedey ana mba na, a da sərɛfama na ndaw hay tsew ta zana babara hiya ka vaw ka tsakay ta.

¹¹Arka taya ma ləvəmatar: “Ndaw ma Galiley eɗey hay, ka ndzam re ma zezərey dey a 'ərlam na ka mey? Yezu a neny, ma tsakafafemawar ba a 'ərlam ana na, a da sawa na andza ma ŋga neny, kuray ma nəkadama a tsekefey aha a 'ərlam ana.”

Maslaŋ ma Yezu hay

¹²Andza taya ma mbəkadəmərāwa bezey mamba na, ma zəlamar mamba ma Tetədez ana ba na, taya ma mam a Zeruzalem. Mabaŋ ma mamba na ta Zeruzalem na, diday ma meheley ta pas ma mesley.

¹³Ma mawa ta ba na, taya ma tsəlam a 'ay ta kete na, tsaŋ da 'ərlam ana. Daha ka slam ana na: Piyer, Zaŋ, Zak ta Andrey, Filip ta Tomas, Bartelemi ta Matiyew, Zak bəzey ma Alfey, Simoŋ ndaw ma dzingrey ka dala ŋga na, ka zəgawa Zud bəzey ma Zak.

¹⁴Tobiyaha ma dzəma mey aya asləta, a dūlam mey zarra andza ŋgwas hay daha nekədey, andza Mariya maya ma Yezu, arka ka zəgawa malam ma Yezu ana hay.

Matiyas ma padama a ved ma Zudas

¹⁵Da meney ana ŋga na hay na, ndaw me pey 'ar ana hay ma tsəha 'ar ahiya, a key ndaw temere ta kəkurow tsew. Piyer me lətsey da walaŋ ma malam hay, me ləvey:

¹⁶“Malam a daw hay, hayna ka ndesley andza Mesəfrey Kokwad ana da Mewindey Kokwad ana ma tsərawa ta huḍa mey ma David kavəday ma Zudas me terey ndaw ma kəley ka mey ma ndaw ma da zəgama Yezu ana hay.

¹⁷Akwa ŋga na, ma mbəsla ha na, da dey lakwa, ŋga na ka ndzefey ma ŋga tsoy da mbera lakwa na.

¹⁸Arka tok na, ndaw aŋga na na, ta sumkwo ma meŋgəsey ŋga na na, ŋga ma haḍəkada ley; ŋga ma tədey da ley ana, ma nduhwey patsakay, tek ma hwaḍ aŋga hay tabiyaha ma vam.

¹⁹Ndaw ma Zeruzalem hay tabiyaha ka sərəfama ba, arka satsa na a da zəlamar a ley ana ta mey ma ŋgwa ta “Hakəldama” ka ləva na Ley ma mambaz na hərəwuiya.

²⁰Hərəway ma winda ha ba da dəriwel ma Pəsom hay andza neney: “Ideŋ aŋga na ka da ndzey baŋgway aha, ḍaḍa ndaw ka da ndzey a huḍa zlay.” Arka ma winda ha satsa: “Ndaw mekelehe ka ndzey a ved aŋga na.”

²¹Ndaw ana lakwa dzaya, ma sərəmandukurawa bəzay zla Bay'ərlam Yezu a kəlandakwar aha ka mey mba, lakwa dzaya na,

²²me zley zla ka medzuhəbey ma Zaŋ kasl ka pas ma tsakafəmandakwar ba na: hayna ndaw asləta da walaŋ ata ka terey ndaw seydewe ma ma mbəlawā ŋga, a dey lakwa.”

²³Ma bəmatar ndaw hay tsew: andza Zozef, na ma zəlama Barsabas, ma pafama mezəley Zustus ana, ta Matiyas.

²⁴Arka ma dūlam mey andza neney: “Bay'ərlam, kah na, ka sərəadata mevel ma ndaw hay tabiyaha sana, bəwa ndaw ana, kah mazəgey da walaŋ ata tsew ana,

²⁵ma da key mber ma maslaŋ a vef ma Zudas ma mbəkada ba, madaway tənğa a slam aŋga na.”

²⁶Ma kama tsa tsa ha, a da tədəy na ka Matiyas, arka zla ta pas ana ŋga na na, Matiyas me dzəmey a dey ma maslaŋ kurow kava kaslɛta na hay.

Mber ma Maslaŋ hay 2

Ma sawa ma Mesəfrey Kokwod ana

¹Andza pas ma Paŋtekot ma husawa na, taya ma kusa hiya tabiyaha ka maslɛtaha.

²Dekeslef, me bebətsey ma tek ana, ma tsənawa da 'ərlam, andza me bebətsey ma vavəray; ma rəhada 'ay ta hana ma ndza hiya da huɗa na.

³Arka tok na, ma nəkadama tek ana andza 'erneh ma waw, ma bəmawa, ma wanəkam, ma ndzam ka ndaw ka ndaw ka taya tabiya ta ha.

⁴Ma rəha vaw aya tabiya ta ha, ta Mesəfrey Kokwod ana. Arka ma zlamar me tsey guma ta mey gəle gəle andza ma Mesəfrey Kokwod ana ma bədātara na.

⁵Arka ta pas ana ŋga na, da Zeruzalem na, Zuif me pey 'ar ana hay, ma kusa hiya da huɗa, a kusəmawa 'ar da dala hay ma bəla tabiyaha.

⁶Andza ma tsənadama tek ana na, taya ma kusam 'ar ka maslɛtaha, taya ma rəzla hiya kambəlaɓa, hərway kwa way way a tsənada na a tsam aha mey ŋga.

⁷A rəzlata, a mbafata, taya ma ləvam ka 'ar vaw ta na: “Ndaw a neneŋ hay ma tsam guma na tabiyaha na, ndaw ma Galiley hay kakay ɗaw?”

⁸Azlakwa a da key kwa way way da walaŋ a lakwa a tsənada, a tsam aha guma ta mey ma ŋgwa ŋga na, teŋgey?

⁹Part hay, Med hay, Elamit hay, ndaw ma Mezopotami hay, ndaw ma Zudey hay ta Kapados, ndaw ma Poŋ ta ndaw ma Azi hay,

¹⁰ndaw ma Firzi ta na ma Pamfili, ndaw ma Ezipte ta ndaw ma Libi ma Sireŋ, ndaw ma Rom na ma ndza hiya ka sləna na hay.

¹¹Tobiyaha na, sana Zuif aya, sa na hay a tələkam a səkway ana ta tələkey, Kretuwa hay ta Arab hay, lakwa tabiyaha i tsənadukwa ta mey ma ŋgwa lakwa hay, a tələkadama mey ta tek ma Bay ma Bəla me key mambay ana hay.”

¹²Tobiyaha ma rəzlaya, a səradaŋa ka kam na teŋgey kakay. Da me rəzley ta na na, taya ma ləvam ka 'ar vaw ta na hay: “Neneŋ na, ka ləva na teŋgey?”

¹³Sa na hay ma kuyam ka me səŋgərey ma ləvam: “Taya ma waya ta zom ma tsəray ana.”

Guma ma Piyer ma tsatar a ndaw ma kusa hiya na hay

- 14**Arka vøde ma ðay ma Piyer me tsøney, taya ta maslaŋ kurow kava asløta na hay, ma ðadatar andza noney: “Ndaw ma Zudey eðey hay, ta kuray a noney tabiyaha ma ndza hiya da Zeruzalem ana hay, sərada ma haya hayaha tek a noney me key ana, dzəkam slømay ka guma a ðaw a ðey hay.
- 15**Ðada ndaw a noney hay ka sam zom, andza ma kwar ma dzalam ana tikay; ekəðey na, a key na ndzemdey tsəfað ma zlemedew mba seŋgey.
- 16**Ama, ekəðey ka sløna na, a key me ndesley na guma ma ndaw sek Zowel:
- 17**Bay ma Bøla a løyey: a da key ta pas madakwaydok ana hay na, i da batəkwafatəraða Mesəfrey ðaw ka ndaw hay tabiyaha, bəzey kwar hay ta dem a kwar hay, a da tərām ndaw sek ahiya. Tek a da nəkatar a dey a mambəlazaw a kwar hay, maraw a kwar hay, mesəney a da katar.
- 18**Ayaw, ta pas ana ŋga na na, i da batəkwafatəraða Mesəfrey ðaw ka gawla ma 'ay ðaw hay, ta dem ma 'ay ðaw hay, arka a da tərām ndaw sek ahiya.
- 19**I da key tek hay me rəzley ndaw ahiya, da mekekəle ma 'ərlam, i da key zehed hay ka sløna ka dala, mambaz, waw ta geŋges tezewhwe.
- 20**Pas a da tərey ləvaŋ aha, kiya a da tərey andza mambaz, amba andza pas ma Bay'ərlam ka husawa ðuhwa ha a wezley dey.
- 21**Arka kwa way way me zəley mezəley ma Bay'ərlam ka vaw na, a da buwama.”
- 22**Ndaw ma Israyel hay, pafama slømay ka guma a ðaw eðey hay: “Yezu ndaw Nazorien, Ndaw na Bay ma Bøla ma sləradərawa ka tsakay kwar ana na, ta har aŋga na, ŋga ka key ðedew hay ba, tek me rəzley ndaw ana hay ta zehed hay ba da walaŋ a kwar, andza na kuray ma sərada ma na,
- 23**ndaw aŋga na andza Bay ma Bøla ma dzalərawa zla ka vaw, ta ndaraw aŋga na ma slafa ma sərada, tek ma da key ka mey ana na, kuray ma mbəkafama har a har ma ndaw hay, kuray ma zəðadəmara 'ar ba ta ma daradama ka 'ar ma tuwaw, ta har ma ndaw ma ŋgəsa na hay.
- 24**Amana, Bay ma Bøla ka mbəladərawa ba, ma ləhadərawa ba da banay ma memətsey, zløna a key vaw memətsey ka slafa ma zəgada ta gədaŋ aŋga tata kakay.
- 25**Akwa David a ləvafərawa na andza noney: ‘I nəkada ha Bay'ərlam zarra ka slam dey ðaw, hərway ŋga ta har zəmay ðaw, ma i ka da təðey zlay.
- 26**Mevel a ðaw satsa, a da key da wuiya, 'erneh a ðaw a da kəlar walay ma wuiya. A fəna satsa na, vaw ðaw a da sesəkey vaw, hərway i pey aha dey.
- 27**Hərway ka da mbəkada ha Mesəfrey ðaw rap a tsəvay kakay, ka da mbəkada ha ndaw eðek kokwod ana ka da zey kakay seŋgey.
- 28**Kah ka ðafaya ba ka tsəved me mendzey, ka da rəhadaya ta wuiya ka tsakay ðek.’

²⁹Malam a daw hay, a slafama ma tsəmakwar ndar ndar, baba tete David na, ka mətsey ba, ma zləlama, daw tsəvay nga na na, re ekədəy nga daha da 'ay lakwa na mba seŋgey.

³⁰Ama nga na ndaw sek aha, a sərada ha Bay ma Bəla ka ləvar ba ta me mbədəy aha kava: “I da pey bəzey ma hwod edek ka koriwal ma bay dek, na ma da bawa da kah ana.”

³¹Nga na ba ka nəkada ma mbəlawə ma Kriste ba zla ka vaw, a ləvey andza neneɣ na, hərəway nga: “Ka da mbəkafa ha har a walaŋ ma ndaw ma mətisa na hay kakay. Slaw vaw nga na ka sərada mezey kakay.

³²Yezu a neneɣ ana, Bay ma Bəla ka mbəladərəwa ba, la neneɣ tabiyaha na, ndaw seydeɣe na hay.

³³Ma tsakafa ha a 'ərlam ta har zəmay ma Bay ma Bəla, nga me ndzefey Mesəfrey Kokwod ana da har ma Baba, na ma tsar kava na, nga ma batəkwadərəwa andza neneɣ, kuray ma nəkadama, ma tsənadama na.

³⁴David na, dey ta kava, ka tsəley a 'ərlam kakay, amana me ləvey andza neneɣ: 'Bay'ərlam a daw ma ləvar a Bay'ərlam, ndzey ta har zəmay daw,

³⁵ha aza i ka təradata ndaw dugwan edek hay andza tek me pey sek edek ahiya.’

³⁶Hayna səkway ma Israyel tabiya ka sərafa haya hayaha tok: Yezu aŋga na kuray ma daradama ka 'ar ma tuwaw ana na, Bay ma Bəla ka pada ba Bay'ərlam aha, Kriste aha.”

Ndaw ma mbədədama mendzey ta tsəfəmey ana hay

³⁷Andza taya ma tsənadama guma neneɣ hay na, mevel ata ma dawara hiya. Taya ma tsəham ka Piyer ta sa ma maslaŋ a sa na hay: “Malam a la hay, la ka kam na teŋgey?.”

³⁸Piyer ma mbədətar kava: “Mbədədama mendzey kwar; kwa way way da walaŋ a kwar ka ndzefey medzuhəbey de mezəley ma Yezu Kriste, ma ndzafada amboh ka meŋgəsey nga hay, arka na, ka da ndzafam tek ma hayaha ma Mesəfrey Kokwod ana.

³⁹Hərəway tek ana ma tsəmawa kava na na ma vəla ha na, ma kwar ta wawa kwar hay, arka satsa na, ta ndaw na dərəŋ ana hay dzay, ta na haɗadzidzay na Bay'ərlam Bay ma Bəla lakwa ma da zəlatərəwa na sa.”

⁴⁰Tasa ma guma na sana hay na, Piyer me key seydeɣe na, ma səmadata. Nga ma ləvatar: “Wanəkam ba ka vaw ta ndaw ma bəla neneɣ ma ŋgəsa na hay, ma ha da ləham vaw kwar.”

⁴¹Ndaw ma təbama guma nga na hay na, ma dzafam me dzuhəbey, arka ta pas ana nga na na, a key ndaw gabal makar me dzəmey a dey ta.

Kominite tsəfəmey ana

⁴²Taya zarra da me tetəkey ma maslaŋ hay, da ma dzəma mey ta andza malam aya na, da slam me wunəkey peŋ, da me duley mey.

⁴³Zluwer ma katar a ndaw hay tabiyaha, hərway maslaŋ hay a kam tek me rəzley ndaw ana hay haɗaɗzidzay ta zehed hay.

⁴⁴Ndaw me pey 'ar ana hay tabiyaha ma dzəma hiya ka maslətaha, a padama zleley ta hay tabiya ha ka maslətaha.

⁴⁵A haɗəkadəmata ley ta hay ta zleley ta hay, arka sumkwo na na, a wanəkadama tabiyaha ka 'ar vaw ta na, kwa way way a təbey na, ka tek aŋga me wuɗey.

⁴⁶Taya ma dzəma mey aya aslota, ka pas ka pas a dawam a 'Ay me key Kuley ; da mbaw ta na hay na, a wunəkam peŋ, a zəmam tek ka maslətaha da wuiya, ta mevel ləfedede ha.

⁴⁷A səmbərama Bay ma Bəla. Səkway tabiyaha a ŋgələta har tsew tsew. Bay'ərlam a səkada kominite na ka pas ka pas ta ndaw na ma buwa na hay.

Mber ma Maslaŋ hay 3

A ndalam ndaw ma təra ha

¹Piyer ta Zaŋ ma tsəlam a 'Ay me key Kuley , ma da dūlawa mey ma ndzemdey makar ma hakwad.

²Ka pas ka pas na, a zəgəmaɓa ndaw ana daha ma təra ha zla da ma yawa ŋga, a padama ka mambaw ma 'ay me key kuley,na zəlamar Mambaw Mambay ana, ma aza ka tsəhey sadaka ka ndaw ma fuləkwam a 'Ay me key Kuley ana hay.

³Andza ma nəkadata andza Piyer ta Zaŋ a da fuləkwam aha a 'Ay me key Kuley na, ŋga ma tsəhafata ka kamar sadaka.

⁴Arka Piyer ta Zaŋ ma zazurama, arka ma ləvar: “Zazurandar!”

⁵Ndaw ana hana ma zazurata tok, hərway ka ŋga na, waya a da vələmar tek.

⁶Piyer ma ləvar: “Gura, dakay sulay na, a rafaya dakay, ama tek na ma rafaya daha na na, i vələdaka, ta mezəley ma Yezu Kriste, ndaw Nazorien ana, heley!

⁷Arka ma zəga ta har zəmay na, ŋga ma lətsada. Deŋe ka slam ana tsana, sek ta tarkwakwasl ma ndaw ana ma mardam.

⁸Huram me lətsey da mey aslota, ma zlar me heley, taya ma fuləkwam a 'Ay me key Kuley dzaya, a daway, a hərɗey, ta ma səmbəra Bay ma Bəla aha.

⁹Sekway tabiyaha ma nəkadama a heley aha, a Səmbərey aha Bay ma Bəla.

¹⁰Ma səradama: neney na, ŋga aŋga na ma ndzaha ka Mambaw Mambay ana ma 'Ay me key Kuley , a rəkey aha tek ana. A katar a ndaw hay na, hassəkakka, a rəzlata badaŋ badaŋ, hərway ma tek a neney ma safərawa na.

Guma ma Piyer da 'Ay me key Kuley

- 11**Ndaw ana a mbəkadata andza Piyer ta Zaŋ sakay. Səkway tabiyaha ma rəzla hiya, ma humawa ka tsakay ta, ka slam ma mambaw ana daha a zəlamar “Mambaw ma Salomon”
- 12**Arka andza ŋga ma nəkada ba andza ha tsana, Piyer ma tsar guma a səkway: “Ndaw ma Israyel a neneɣ hay, daɣay tek a neneɣ me key ana a rəzlakwar na, ka mey? Dakay na, ka nəkaɣəmandar andza ka ləvam, ndaw a neneɣ a heley na, ta ma slafa la, dakay na, ta me pey 'ar ala na, ka mey?”
- 13**Bay ma Bəla ma Abraham, ma Izak ta Zakob, Bay ma Bəla ma baba lakwa hay, ka vəlar maram ba a Yezu Gawla ma 'ay ŋga, Yezu aŋga na kuray ma vələdama a har ma bay hay ana, ma pərafama har ma vələdəmara a Pilat ana, akwa ŋga na, a wuɣey ma mbəkada ba na.
- 14**Kuray ma mbəɣamar mey a Ndaw kokwoɗ ana, dzerey aha na, kuray ka da tsəham ka vələməkurawa na, ndaw me kəɣey ndaw vagay aha na.
- 15**Bay ma mesəɣrey ana ŋga na kuray ma kəɣama ba vagay aha na na, Bay ma Bəla ka mbələdərəwa ba da walaŋ ma ndaw ma mətsa na hay, la neneɣ na, ndaw seydeɣe na hay.
- 16**Kuse ma me pey 'ar ka Mezəley ma Yezu, mezəley ana ma ndalada ndaw a neneɣ kuray ma nəkadama, ma sərədama, me pey 'ar a neneɣ, ma sawa da Yezu ana na, ma ndalada ndaw a neneɣ kiyal kiyal ka slam dey kwar tabiyaha na.
- 17**Azlakwa tok na, malam a ɗaw hay, i sərəda ha kuray ta bay kwar ana hay, ka kəmawa andza ha na, hərəway ka sərədama kakay.
- 18**Bay ma Bəla na, ŋga na ka ɓadərəwa ba zla ka vaw ta huɗa mey ma ndaw sek hay tabiyaha Ndaw aŋga ma vahara 'ar ana na, a key tsetseh, a ndesley na ŋga ha tok.
- 19**Mbəɣadama mendzey kwar tok na, mbəɣəməwa dey ka Bay ma Bəla na, aza meŋgəsey kwar hay ka davasam ba.
- 20**Kəɣey tok na, har ma me sesəkey vaw ma Bay'ərlam ma da vəley na, andza ka da slərədərəwa Kriste, na ŋga na ma padukurawa na, Yezu.
- 21**Ekəɣey ana na, a da ndzey da 'ərlam, ha kasl ka har ma da ləmadata tek hay tabiyaha na, na Bay ma Bəla ma tsawa ta huɗa mey ma ndaw sek aŋga kokwoɗ ana hay zlezle na.
- 22**Ma tsawa tsəɣəmey aha na Moyiz ba daɣay: “Bay'ərlam Bay ma Bəla a da lətsukurawa ndaw da walaŋ ma malam a kwar hay, ndaw sek aha andza yah, ka da pafama sləmay ka tek ana tabiyaha ma da tsakwar ana.
- 23**Mendzey ma ndaw ma da par sləmay a ndaw sek ana ŋga na kakay na, a da wurzləma ba da səkway ana “

²⁴Mendzey ma ndaw sek hay tabiyaha, zla ka Samuwel ta ndaw ma ndzam a vɔf aŋga na hay taya tiyatsa na, ka tsɔmawa guma ma talɔkadɔrawa mey ta pas a lakwa nened hay lakwa ma ndzakwama na.

²⁵Kuray na, bɔzey ma ndaw sek hay, bɔzey ma me dzɔmey vaw ma Bay ma Bɔla ma kɔmawa ta baba kwar hay, andza na ma lɔvɔrawa a Abraham ana: Ta bɔzey ma hwod edek hay na, a da pɔsafɔmata mey ka sɔkway ma dala hay tabiyaha.

²⁶Bay ma Bɔla a lɔtsadɔrawa, a slɔradɔrawa Gawla ma 'ay ŋga na hɔrway kwar ba dɔgay, ma da pɔsafakwar mey ma kwa way way ka mbɔdawa dey ba da tek aŋga ma key haya kaya ana hay na”

Mber ma Maslaŋ hay 4

Piyer ta Zaŋ ka dala ma sariya ma Sanedreŋ

¹Andza Piyer ta Zaŋ a tsɔmatar aha guma a ndaw ma sɔkway hay mba na, baba me key kuley hay, bay ma sidzew ma 'Ay me key Kuley ta Sadusieŋ hay ma husɔmaba ka tsakay ta.

²A ndalatar bɔza kakay, andza ma nɔkadɔmata maslaŋ hay a tatɔkadama ha sɔkway, a tɔlɔkadama mey kavɔday ma Yezu, ka ma da mbɔlawa ma ndaw ma mɔtsa na hay.

³Taya ma halɔmata, ma kuyadɔmata a danɔgay ha ma medew ŋga ana, hɔrway dɔvad ka key tsoy.

⁴Da walaŋ ma ndaw me pey slɔmay ka Guma ana hay na ndaw hay hadadzidzay ma pam 'ar, me mbɔsley ta na a tsɔley a key ndaw hay gabal zlam.

⁵Arka ma medew ana tok na, bay hay, ndaw ma sɔka na hay ta ndaw me sesɔkey mewey na da Zeruzalem ana hay ma tsɔham 'ar.

⁶Daha ka slam ana na, Anna, baba dɔhwa na me key kuley, Kayif, Zaŋ, Alekzanɔdre ta ndaw ma gedzek ma baba dɔhwa na me key kuley ana hay tabiyaha.

⁷Ma hɔlɔmatɔrawa andza Piyer ta Zaŋ ka mey 'ɔrdey ta, ma tsɔhafɔmata guma: “Ka kam tek a nened na ta gɔdan aŋgway? Ta mezɔley ŋgway?”

⁸Piyer ma rɔha vaw aha ta Mesɔfrey Kokwod ana, ma lɔvatar tok:

⁹”Bay ma sɔkway ta ndaw ma sɔka na hay, a yadɔmandar vaw tesedey na hɔrway la ma kamar hahaya a ndaw ma tɔra ha, ma la ka bɔdama ndaw ana a da ndeley na, ta gwedey waray?”

¹⁰Hayna sɔradama tabiyaha tok, ndaw ma sɔkway ma Israyel ta mezɔley ma Yezu Kriste, ndaw Nazorieŋ, na kuray ma daradama ka 'ar ma tuwaw ma gɔzla ana, ma mbɔlawa da walaŋ ma ndaw ma mɔtsa na hay, ta har ma Bay ma Bɔla ana, kuse ma ŋga na, kuray ma nɔkadama ndaw a nened ma lɔtsa ha ka slam dey kwar ma ndala ha na na.

¹¹Ŋga na, ŋgwa aŋga na kuray ndaw me zley 'ay hay ma kəladəmərɔwɔ ba haya kakay ana, ama a da tɔrey na, ŋgwa ma telkomere ha.

¹²Ndaw me buwey ndaw mekelehe na, dasakay, sey ŋga, hɔrway mezəley ka bəla ma vɔla ha a ndaw hay ka da nafatar mada buwandakwar na mekelehe dakay.”

¹³Ba nəkarafəmata kandza Piyer ta Zaŋ na, ndaw tede hiya zləna, ka dzanŋam kakay, ama guma ta na ma tsam pɔlaŋ pɔlaŋ ana na, a rəzlata. A sɔradəmata taya na na, ndaw me heley andza Yezu ana hay.

¹⁴A nəkafama ka ndaw ana ma ndala ha, ma lɔtsa ha ka tsakay ta na na, a sɔradama me mbədey kava tɛŋgey sakay.

¹⁵Arka taya ma vɔlam slam har, ma ka badəmɔtərɔwɔ ba da Sanedreŋ, arka ma ŋgɔlam mawa ka 'ar vaw ta na:

¹⁶”Ka da kadukwata ndaw a neneŋ hay na tɛŋgey? I sɔradakwa ha dey ta kava, taya ka kam zehed ba dɔhwa ha ka slam dey ma ndaw hay, tek ana ma ka hiya a nəkam aha ndzezl ndzelzle ka slam dey ma ndaw ma Zeruzalem hay sɛŋgey, i slafakwa me mbədey mey da 'arra sakay.

¹⁷Dakay dakay madəgom zay aha na, təkəkɔwata ka da pey mey da səkway kambəlaɓa zlay. Lakwa na, tsələfukwata zluwer, ma ka da tsam ka mezəley a neneŋ kwa ka slam dey ŋgway ŋgway sazlay.”

¹⁸Taya ma zɔladəmɔtərɔwɔ tok, ma babətsəmatar haya hayaha, ma ka da sləfama dakay me tetəkey mezəley ma Yezu ana sazlay.

¹⁹Ama andza Piyer ta Zaŋ ma mbədəfəmatar kava: “Dzerey aha ka slam dey ma Bay ma Bəla na, na waray? Ma pakwar sləmay a kuray tsukudɔ, ma par sləmay a ŋga dɔw? Kuray ana dzalama!

²⁰Dey ta kava tek ala ma nəkadama ta na ma tsənadama na hay na, la slafama mandzada tete tikay.”

²¹Andza ma babətsəmatar ba dey mekelehe na, ma mbəkadəmɔtərɔwɔ, hɔrway ka ndzafafəmata malay ma ka dzuwəmata kakay. Mavəday ma səkway, hɔrway ndaw hay tabiyaha a madəmara ha sise a Bay ma Bəla, ka tek ana hana na, ma kawa na.

²²Akwa ndaw ana andza ma yəmawa da ma ndeley a neneŋ dɔdɔw aha na na, a key a fəna mevey kokurow fad.

Me duley mey ma kominite

²³Andza ma mbəkadəmɔtərɔwɔ ba na, Piyer ta Zaŋ ma ndzafəmɔtərɔwɔ mandala ta sa na hay, ma təkəradəmatar guma ma ndza baba dɔhwa na me key kuley ana hay, ta ndaw ma səkə na hay ma tsəmɔtərɔwɔ na tabiyaha.

²⁴Ma pafəmata sləmay, arka tabiyata ha ma dzəma mey ahiya na, ma dūlam mey a Bay ma Bəla andza nenedy: “Bay, ma kərawa həzlay ma 'ərlam, dala, bəlay ta tek ana da huḍa na hay tabiya ha na, kah.

²⁵Ta gədaŋ ma Mesəfrey Kokwod ana na, kah ka padərawa guma nenedy ba a huḍa mey ma baba la David, gawla ma 'ay ḍek: ḍagay ndaw ma dala hay a hundzəfam andza ha na mey? Səkway hay a dzalam tek ata na ma wuḍam ana, ama na tedehe.

²⁶Bay ḍuhwa ma dala hay ma guram ka vaw, bay hay ma kusam 'ar, ma dzəmadama mey ta asləta ka Bay'ərlam ta Ndaw aŋga ma fəḍa mal ana.

²⁷Ayaw dərka na ka kusam 'ar ba da wuraw a nenedy: Erod ta Pons Pilat, ta ndaw ma dala na sa na hay, ta səkway ma Israyel, ma kusam 'ar ka Yezu gawla ma 'ay ḍek Kokwod ana, na kah ma kafərawa mal ana.

²⁸Kəḍey na, taya ma kama andza ma tek eḍek ma kərawa ta har eḍek, na kah me wuḍey mapadərawa andza ha na.

²⁹Ekəḍey na, Bay'ərlam, nəkafa ka zluwer ma tsələfəmata ka ndaw ana hay, vəlatərawa gədaŋ a gawla ḍek hay ka tələkadama mey ta Guma ḍek ndar ndar.

³⁰Bazləhawa har eḍek na, ma ndaw hay ka ndalam, zehed hay, ta tek ma gegətsey 'ar ana hay ka kam da mezəley ma Yezu, gawla ma 'ay ḍek Kokwod ana.”

³¹A dəba ma me ḍuley mey ta na, 'ay ana taya tsəha 'ar ahiya da huḍa na me bəley; taya ma rəha vaw aya tabiyaha ta Mesəfrey Kokwod ana, taya ma zlamar ma tsam guma ma Bay ma Bəla ndar ndar.

Ndaw me pey 'ar ana hay a wunəkam tek a vaw

³²Ndaw me pey 'ar ana hay haḍadzidzay ana na, mevel ata asləta, me dzeley 'ar ata asləta, kwa ndaw da walaŋ ata me ləvey: nenedy tek a ḍaw na dakay; dzadzak a padama zleley ta hay na, ka maslətaha.

³³Ma slafa ḍuhwa ha a kəsadata seydewe ma maslaŋ hay, ma kam ka ma mbəlawə ma Bay'ərlam Yezu, hahaya ḍuhwa ha a key aha mber da walaŋ ata tabiyaha.

³⁴Kwa tek mahətsar a ndaw da walaŋ ata na, dakay: dzadzak na, ndaw andza ley ta daha, dakay na 'ay ta hay daha na, a haḍəkadəmata, a sadəmərəwa sumkwo ma tek ana ma haḍəkadəmatərawa na hay,

³⁵arka a padama a ka slam sek ma maslaŋ hay. Arka kwa way way a təbey sumkwo na na, ka tek aŋga ma sar.

³⁶Arka na, Zozef, na maslaŋ hay ma pafama mezəley Barnabas ana ka ləva na, ndaw me həley bəzay a ndaw hay ana - ley ŋga daha. Ŋga levit aha, ŋga ndaw Sipre.

³⁷Nga ma hadəkadərawa ley nga, ma sawa, ma pada sumkwo na a ka slam sek ma maslaŋ hay.

Mber ma Maslaŋ hay 5

Ananiyas ta Safira

¹Ndaw ana daha a zəlamar Ananiyas, ma dzəmam mey ta ŋgwas aŋga Safira, ma hadəkadama ley ta daha.

²Andza taya ma ŋgəlam mawa ba na, ma takətsafa sa ma sukwo na ba, ma sadərawa sa nga na, ma pada ka slam sek ma maslaŋ hay.

³Ama Piyer me ləvey: “Ananiyas, dāgay Sataŋ a da rəhadaka mevel edek na, ka mey? Kah ma tsar malwadāy a Mesəfrey Kokwoɗ ana, kah ma takətsafa sa ma sumkwo ana, kah ma hadəkada ley ana.

⁴Azlakwa ka slafa ma mbəkada ley ana, mandzara kah ka hadəkada kakay dāw? Dakay kah ka hadəkada ley ana ba na, pada sumkwo na tek edek kwa? Tek ana andza nenedey, a da səkawa a mevel na teŋgey? Ka tsatar malwadāy na, a ndaw hay kakay, amana a Bay ma Bəla.”

⁵Andza Ananiyas ma tsənada guma nenedey na, nga ma tədəy ka dala, nga me mətsey. Ndaw ma tsənadama na hay tabiyha ha na, zluwer ma katar.

⁶Arka gawla hay ma səmawa, ma tudama vagay ana, ma zəgama ma da zlələma.

⁷A key ndzemdey makar a dəba na na, ŋgwas aŋga na me fuləkwey, mandzara ka sərafa ka tek ana hana me key ana.

⁸Piyer ma tsəhafa: “Āadaya, sumkwo ma ley ana kuray ma hadəkadama na na, andza nenedey dāw?” Nga me ləvey: “Ayaw, sumkwo na andza ha.”

⁹Arka Piyer me mbədəy kava sa: “Dagay kuray ma dzəmadama mey kwar, ma da zarafa mey ka Mesəfrey ma Bay’ərlam teŋgey? Dzəkey sləmay ka slam sek ma ndaw ma da zlələmawa zel edek ana hay, taya ka mey mambaw, a da zəgəməka tiyatsa.”

¹⁰Arka tsana, nga ma tədəy ka slam sek ma Piyer na, me mətsey, andza gawla na hay ma fuləkwam na, ma ndzafama ma mətša ha, taya ma zəgama, ma da zlələma ka slam ma zel aŋga.

¹¹Arka ma tsələfata zluwer ka Egliz tabiya ha ta ndaw ma tsənadama tek a nenedey me key ana na tabiya ha.

Dedew ma maslaŋ hay

¹²Maslaŋ hay ma kam zehed ta dedew hay hadadzidzay ta har ata, da səkway. Taya ma lətsa hiya tabiya ta ha ka maslətaha ka slam ana daha a zəlamar mey mambaw ma Salomoŋ.

¹³Ama ndaw da 'ar bēla, ma slafa ma daway a dey ta na, dakay; ama tok na, səkway na a hasəkadatarā bəzay.

¹⁴Mawal hay ta ŋgwas hay haḍadzidzay a fəna sa ma dzəmam a dey ta, da 'ar ata me pey ka Bay'ərlam.

¹⁵Ha ma badəmatərawa ndaw dzedzey ana hay tabiyaha ka mey ma buwal ka merdek, sa na ka 'arŋgawa hay, ma aza andza Piyer a daw aha na, dakay dakay na mezek aŋga na ka ləmar a ndaw metsetsew ana da huḍa.

¹⁶Sa ma ndaw a hay haḍadzidzay, a humawa tiyatsa, da wuraw ana maslawagay ahiya ta Zeruzalem ana hay, a haləmwawa ndaw dzedzey ana hay ta ndaw ta mesəfrey ma zləba na hay da vaw, arka ma ndalam tabiyaha.

A ŋgəladəmata dey ta maslaŋ hay kakay

¹⁷A dəba ma tek a neneŋ hay ma kam na, Baba ḍuhwa na me key kuley ana ta ndaw ma fada ŋga hay - ndaw ana hay na, Sadusieŋ ahiya - tek ana a ndalatar kambələba.

¹⁸Ma hələmata maslaŋ hay, ma kuiyadəmata a daŋgay ma dey ma ndaw hay.

¹⁹Ama ma dəvaḍ na, madurlam ma Bay'ərlam ma wurada mambaw ma daŋgay ana, ma badatərawa ba, ma ləvatar:

²⁰"Dawam, lətsam da 'Ay me key Kuley , da huḍa na, taləkadəmara mey a səkway ta guma neneŋ me vəley Mendzey ana tabiya ha."

²¹Taya na ma tsənamar sləmay, toŋ ta pərek na, ma wulam a 'Ay me key Kuley , ma tatəkadəmata ndaw hay. Baba ḍuhwa na me key kuley ana me husey, ŋga ta ndaw ma fada ŋga hay, ma kusəmatərawa ndaw ma Sanedreŋ, ka ləva na, me tsəhey 'ar ma ndaw ma səkā na hay ma səkway ma Israyel. Taya ma kuyam ndaw hay, ka da haləmatərawa maslaŋ hay da daŋgay.

²²Ama andza gawla na hay a da husam na, ka ndzafəmata da 'ay ma daŋgay sakay. Ama andza da ma mawa ta na, ma badəmatara andza neneŋ:

²³"La ndzafama 'ay ma daŋgay na, ma wuḍa ha mambay mambay aha, sidzew hay ma ndza hiya kwa way way ka slam aŋga, ama andza la ma wurama na, la ka ndzafam ndaw da huḍa, kwa asləta dakay."

²⁴Andza taya ma tsənadama guma neneŋ na, bay ma sidzew ma 'Ay me key Kuley , ta baba ḍuhwa na me key kuley ana hay a rəzlata, ka guma ma maslaŋ ana hay, ma tsəham: tek ana a da key andza ha na teŋgey?

²⁵Ama ndaw ma sawa, ma badatarā: "Nəkafama ndaw ana hay kuray ma kuyadəmata a daŋgay ana na, ma lətsa hiya da 'Ay me key Kuley , a tatəkadama ha səkway"

- 26**Arka bay ma sidzew ma 'Ay ma kuley ma dawam ta gawla nga hay, ma madəmatərawa maslaŋ ana hay, amana, ta gədaŋ kakay zləna, hərway a wasam zləna, tsefe səkway a da kwaytsəmata ba ta ŋgwa.
- 27**Taya ma sadəmatərawa tok, ma badəmatara a ndaw ma Sanedreŋ hay. Arka Baba dūhwa na me key kuley ana, ma tsəhafata:
- 28**Taya ma ləvəmatar: "La ka təkəmakwar ba haya hayaha, ma tatəkadata me zəley ana nga na a ndaw hay sana, ama ekədəy kuray na, ma rəhadama Zeruzalem ta me tetəkey kwar a neneŋ na; ka wudam na, mambaz ma ndaw ana ka mawa ka 'ar ala dāw?"
- 29**Ama Piyer ta sa ma maslaŋ hay ma mbədām kava: "Hayna ma tsənar sləmay na a Bay ma Bəla, ta ma tsənatar sləmay a ndaw hay na.
- 30**Bay ma Bəla ma baba lakwa hay ka mbələdərawa Yezu ana, nga na kuray ma kədama vagay aha, ka 'ar ma tuwaw ana ba.
- 31**Na Bay ma Bəla ma tsakafada ta har zəmay nga, ma paha Bay aha, Ndaw me buwey aha, ma vələtar me mbədəy mendzey a Israyel ta me sey yam ka meŋgəsey hay.
- 32**La na, la ndaw seydewe ma tek a neneŋ hay, la andza Mesəfrey Kokwod ana, na Bay ma Bəla ma vələtərawa a ndaw na ma tsənamar sləmay ana hay."
- 33**Andza guma neneŋ a ndalatar bəza kakay na, a dzalam a satar ma kədəmata ba vagay ahiya.
- 34**Ama ndaw ana daha me lətsey da walaŋ ma ndaw ma Sanedreŋ; ndaw Fariziyen, a zəlamar Gamaliyel, ndaw me sesəkey mewey aha, səkway tabiyaha a dār ndaw. Nga me ləvey na, ka badəmata ndaw a neneŋ ma zəga na hay ba a bəla da mendzey nekədəy.
- 35**Arka nga me ləvey: "Ndaw ma Israyel a neneŋ hay, wam daw ka vaw ka tek a kwar ma da kəmatar a ndaw a neneŋ hay.
- 36**Da bəse neneŋ da har Tewdas ma lətsawa 'ar na, nga ma bada vaw nga andza ndaw dūhwa ha, me həley ndaw ka bəzay a key temere fad; andza ma kədama bay 'ar ma vaw nga na ba na, ndaw ma səpama na hay ma zladām 'ar ba tabiya, kwa ndaw asləta ka zarawa kakay.
- 37**A dəba na satsa, Zudas ndaw Galilieŋ, da har me mbəsley vaw, ma həladatara bəzay a ndaw hay ma ka səpama: nga satsa na, ma zədəy, arka ndaw aŋga ma səpamar bəzay ana hay, ma zladām 'ar.
- 38**Ekədəy i ləvakwar na, ndaw aneneŋ hay ka da kəmakwar da 'ar sazlay, mbəkadəmata ka dawam tek ata! Hadaw tek ata neneŋ hay ma dzalam ana, ma kam ana, a sawa na da ndaw hay na, a da devesey ka 'ar vaw nga na.

³⁹Hadaw a sawa na da Bay ma Bëla na, ka da slafama ha ma dawasada tata kakay. Ka da wuyam vaw ma tæke, ma da key vërom ta Bay ma Bëla zlay!" Taya ma tëbama guma na,

⁴⁰taya ma zëladëmatërabä maslan hay, ma kädëmata ta lagwada, arka a dëba ma ma këmatar say ba, ma dädä ka da slëfama mezëley ma Yezu ana sazlay na, taya ma mbëkadëmatërawa.

⁴¹Maslan hay ma mbëkadëmërawa slam ma Sanedreñ, a datar 'ar, hërway taya ma nëkama vaw ta, taya dë ndaw ahiya ma sëräwa banay hërway ma Mezëley ana.

⁴²Ka pas ka pas na, da 'Ay me key Kuley andza da mbaw ta na hay na, taya kava zarra me tetëkey ndaw hay, me tëlëkey mey ta Mey Hayna Wayna ma Yezu ma vaha 'ar ana.

Mber ma Maslan hay 6

A gadëmam ndaw hay tsëla ma da dzëney maslan hay

¹Da har ana ñga na na, ndaw me pey 'ar hay a sëkam na ka meney ka meney. Zuif na ma tsam mey grek ana hay, a gwangudëmatar mey a Zuif ma ya hiya da ñgwa na hay, kavëday a mëtëkadëmata 'ar ba ta madakway ta hay, da slam me wunëkey tek me zëmey.

²Maslan na kurow kava tsew ana hay ma tsëhadëmata 'ar ta gawla ma Yezu hay tabiyaha, ma lëvam: "La mbëkadama mber ma Guma ma Bay ma Bëla ma da nëkey dey ka mber ma tek me zëmey na, haya kakay sëñgey.

³Haya dzadzak tok na, malam a lakwa hay, sëpam ndaw hay tsëla da walan a kwar, ndaw hay ma dëmatar ndaw ana hay, ma rëha vaw ahiya ta Mesëfrey, ta ma sëra 'ar, la tok na, la vëladëmatara mber ana a har ata.

⁴Arka la tok na, la ndzam tek ala da mber ala, ma me duley mey ta mber ma Guma

“

⁵Guma na ma datar 'ar a ndaw hay tabiyaha, taya ma zëgam na: Etiyen, ndaw ma rëha vaw aha ta me pey 'ar ta Mesëfrey Kokwod ana, ka zëgawa Filip, Prokor, Nikanor, Timon, Parmenas ta Nikolas ndaw Antiyos, a tëlëkey a sëkway ma Zuif hay ta tëlëkey.

⁶Ma sadëmatërawa a maslan hay, ma dëlafëmata mey, ma bazlëhafëmata har.

⁷Guma ma Bay ma Bëla a gëley ka mey ka mey, gawla ma Yezu hay a sëkam adiya adiya da Zeruzalem, baba me key kuley ma zuif hay hadëdzidzay ma pam 'ar ka Yezu.

Me zëgey ma Etiyen

⁸Etiyen ma røha vaw aha ta hahaya, ta gədan ma ma slafa na, me key tek me røzley ndaw ana hay, ta zehed hay da walaŋ ma səkway.

⁹Ama kavəday ma tek a nenedy hay na, ndaw ma 'ay me duley mey ma zələmatar 'a kuyadəmatərawa da beke na hay ta ndaw ma Sireŋ hay, ma Aleksandri hay, ma Silisi hay, ta zuif ma Azi hay, ma zlamar ma kədam waway, ma təram vaw andza Etiyen.

¹⁰Ama andza a slafama ma təfadama ta waway kakay, hərway ma ma sərə 'ar ta Mesəfrey ma nəkey da guma ŋga na hay na,

¹¹taya ma həladəmatara bəzay a ndaw hay ma ka ləvam: “La tsənadama na, a tsey aha guma me tsedey Moyiz, me tsedey Bay ma Bəla.”

¹²Taya ma həladəmara bəzay a səkway, a ndaw ma səka na hay ta ndaw me sesəkey mewey hay, ma zəgama Etiyen mandzara ka sərəy ka vaw, ma vahama a Sanedreŋ.

¹³Ka slam ana na, mahəlam ndaw seydewe malwadəy ahiya, ma ləvam: “Ndaw a nenedy na, a tsey guma haya kakay aha zarra ka 'Ay ma kuley Kəkwaḏ ana ta Mewey .

¹⁴La ma tsənadama satsa waya Yezu ndaw Nazoreŋ aŋga na na, a da mbəzlada 'Ay ana ba, a da mbəfadata mewey ma Moyiz ma vələdandukurawa na hay ba gəle.”

¹⁵Ndaw ana hay tabiyaha da Sanedreŋ ana na, ma zazurama Etiyen, taya ma nəkadama na, mey dey ŋga a nəkey andza ma madurlam.

Mber ma Maslaŋ hay 7

Guma ma Etiyen

¹Baba dūhwa na me key kuley ana ma tsəhafa ka Etiyen: “Tek ana na, dərre andza ha daw?”

²Etiyen me mbədey kava: “Malam a daw hay, baba daw hay, pafəmaya sləmay dāgay: Bay ma Bəla ta me wezley dey ŋga na na, ma bar vaw a baba tete lakwa Abraham, zla ŋga da dala ma Mezopotami, mba ŋga ka sawa a dala ma Karaŋ.

³Arka ma ləvar: mbəkada dala dek ta ved 'ay dek ba, daway a dala na, i ma da bafaka kava na.

⁴Arka Abraham ma mbəkadərawa dala ma Kaldeŋ hay, ma da ndzey da Karaŋ. Da huḏa tey, a dəba ma memətsey ma baba ŋga ba na, Bay ma Bəla ma tasadərawa a dala nenedy kuray da huḏa ekədey ana.

⁵Ka vələr ley da dala na kakay, kwa andza slam me pey sek na dakay, amana ŋga ma tsar: i da vələdaka dala nenedy a kah, ta bəzey ma hwoḏ edek hay a dəba dek, kwa andza Abraham wawa ŋga dakay tekeḏe na.

- ⁶Arka Bay ma Bəla me ləvey andza nenedey: Bəzey ma hwof anğa hay a da ndzəməwa da bəra, a da tərədəmata beke hiya, a da sadəmata banay da mevey temere fad.
- ⁷Ama ndaw ma dala na nğa na ma kadəmata beke na hay na, i da kadara sariya nğa na, yah Bay ma Bəla me ləvey. Arka a dəba na na, a da bəmawa, a da kəmaya kuley ka slam a nenedey.
- ⁸Nğa ma vəlar zehed ma me dzəmey vaw, da me sley kudefey. A da key andza ha na, ma yəmərawa Izak ba. Abraham ma sladara kudefey da meney ma tsakar ana na, hərwiya. Izak ma kadara ma Zakob andza ha, arka Zakob ma kadatara ma baba tete ma gedzek kurow kava tsew ana hay.
- ⁹Andza a namar dey a Zozef na, baba tete na hay ma hadəkadama Zozef ba, ma ka dadama a Ezipte. Amana, Bay ma Bəla nğa daha ta nğa.
- ¹⁰Ma buwurawa ba da tsetseh anğa hay tabiyaha, nğa ma vəlar hahaya, ta ma sərə 'ar ka slam dey ma Faraon, bay ma Ezipte. Ma padama guverner aha da Ezipte ta ved 'ay nğa na dzay tabiya ha.
- ¹¹Arka may me key da Ezipte tabiyaha, ta Kana adzay, viya na na duhwa ha dzay, kwa baba tete lakwa hay a slafama me ndzefey tek me zəmey kakay.
- ¹²Andza ma tsənadama tek me zəmey da Ezipte daha na, Zakob ma sləradata baba tete lakwa hay, dey tsəfəmey ana.
- ¹³Dey metsetsew ana na, Zozef ma batar vaw a malam anğa hay, arka Faraon ma sərada səkway nğa na.
- ¹⁴Arka Zozef ma slərawa ma ka zəgəməraba baba nğa Zakob, ta ndaw ma 'ay nğa hay tabiyaha, a key ndaw kwakurow tsəla kava zlam.
- ¹⁵Zakob me hərdefey a Ezipte tok. Nğa me mətsey da huđa ta baba tete lakwa hay adzay.
- ¹⁶Ma hələmata a Sikem, ma padəmata a huđa a tsəvay ma Abraham ma hadəka ta sumkwo ka bəzey ma Emor, baba ma Sikem.
- ¹⁷Andza har ana ma gurawa ma ka ndesley andza ma guma ma Bay ma Bəla ma tsadərawa a Abraham tsəbak aha na na, səkway ana me səkey adiya, me wesey da Ezipte,
- ¹⁸kasl ka ma pam bay mekelehe da Ezipte, nğa na ka sərada Zozef tikay.
- ¹⁹Ma sewed tedehe na, bay ana a nğələdata dey ta ndaw ma səkway lakwa hay kakay: sewed anğa na ma katar a baba lakwa hay na, ha ma husada ha kasl ka wawa ta gwendez ana hay, ma ka kuyadəmata ba, ka mətsam.
- ²⁰A yəmərawa Moyiz na da har ana nğa na na. A mbafa ka slam dey ma Bay ma Bəla. Ma gələma a key kiya makar da 'ay ma baba nğa.

- 21** Andza ma kɛladama ba na, dem ma Faraon ma zɛga a 'ay nga, ma gɛla kal kal andza wawa ma hwaɗ aŋga na.
- 22** Moyiz ma tatɛka ma sɛra 'ar ma Ezipsiyen hay tabiyaha. Guma nga na me tsey na, ta mazlab aha, tek aŋga na hay me key tabiyaha na gɛdaŋ ahiya.
- 23** Andza mevey nga ma ndesley kwakurow faɗ na, medzeley 'ar ma sɛrawa a 'ar madaway ka slam ma malam aŋga hay, bɛzey ma Israyel hay.
- 24** Andza nga ma nɛkada a sadama ha banay ta ndaw aslɛta da walaŋ ata na, nga ma dzaŋgɛrafa ka malam aŋga na hana, ma sadama banay ana, ma kar ka sele, nga ma kɛɗa ndaw Ezipsiyen ana ba vagay aha.
- 25** Nga me dzeley da 'ar aŋga a wuɗey ma ɓadatara a malam aŋga hay na, ta har aŋga na, Bay ma Bɛla a da buwata. Ama taya na ka sɛradama kakay.
- 26** Ma medew ana na, ma nɛkadama nga me tɛlɛkey ma wadɛkadata ndaw hay a kɛɗam aha vaw, a wuɗey ma dzɛmadata, nga ma lɛvatar: 'Dzam a ɗaw hay, kuray ta malam a kwar hay sana, ka kɛɗam vaw na, ka mey?'
- 27** Ama andza ndaw ma sada banay ta mandala nga na naŋgar na, ma mbɛɗar kava a Moyiz: 'Ma padaka bay aha me key sariya la na way?'
- 28** Ka wuɗey ma da kɛɗaya vagay aha, andza na kah ma kɛɗa ndaw Ezipsiyen ana telebey ana ɗaw?'
- 29** Ka guma neneɣ na, Moyiz ma hway tɛŋga 'ar bɛla a dala ma Madiyan, da huɗa na, nga me ndzefey wawa hay tsew.
- 30** Mevey kokurow faɗ a dɛba na na, madurlam ma ɓar vaw da palah ma mamba ma Sinayi, da 'erneh ma waw a tɛbey aha da 'ay ndak.
- 31** Tek ana ma nɛkar a dey ana na, a rɛzla Moyiz, a wuɗey ma gurey ma da nɛkafa. Nga ma tsɛnada veɗ ma ɗay ma Bay'ɛrlam:
- 32** 'Yah na Bay ma Bɛla ma baba ɗɛk hay, Bay ma Bɛla ma Abraham, ma Izak ta Zakob.' Ta me wesey aha ka vaw na, Moyiz a slafa me nɛkey dey sakay.
- 33** Arka na Bay ma Bɛla ma lɛvar: 'Tsukwa tahɛrak ba da sek eɗek, hɛrway dala neneɣ kah kava na na, slam Kokwaɗ aha.
- 34** Ayaw, i ka nɛkada viya ma sɛkway ɗaw me key da Ezipte na ba, i ka tsɛnada me zezemey ta na ba, i ka hɛrɗawa ba ma da lɛhadatɛrawa. Ekɛɗey na, daway, i wuɗey ma slɛradaka a Ezipte.'
- 35** Moyiz ana nga na ma kɛladɛmɛrawa ba ta bɛzay ma guma neneɣ: 'Ma padaka bay aha ma da key sariya na, way?' A na na, Bay ma Bɛla a da slɛrey bay aha, ndaw me lɛhey ndaw hay na, nga tok, ta har ma madurlam ana ma ɓɛrawa vaw da 'ay ndak ana.

- 36**Ma badatɛrawa da Ezipte na ɲga, ta me key dɛdɛw hay, ta zehɛf hay da dala ma Ezipte, da bɛlay gagaza na, da palah, da mevey kokurow faɗ.
- 37**Ma lɛvatar a bɛzey ma Israyel hay andza neney na, Moyiz ana: Bay ma Bɛla a da lɛtsukurawa da walaɲ ma malam a kwar hay ndaw sek andza yah.
- 38**Da me tsɛhey 'ar da palah na, me lɛtsey da walaɲ ma baba lakwa hay, ta madurlam ma tsɛrawa guma da mamba ma Sinayi na ɲga, ma tɛbɛrawa guma ma me vɛley mendzey, ma da vɛladandakwar.
- 39**Amana, baba lakwa hay ka wuɗam ma tsɛnamar slɛmay kakay, ma rɛsama, ma madama 'ar ata me dzeley ka Ezipte.
- 40**Taya ma lɛvamar a Aroɲ : 'Ndɛrandar mey 'ɛrdey ma tek, ka tɛrandar 'ɛrlam ala ha, ka kɛlandar ka mey; hɛrway Moyiz ana ɲga na ma badandɛrawa da Ezipte na na, la sɛradama a da tɛrey mey aha mey kakay.'
- 41**Da meney ana ɲgana hay na, taya ma ndɛram bɛzey sla, taya ma kamar kuley a 'ɛrlam ana ma ndɛram ana; ma kamar magurlom ta wuiya ha a tek ana ma ndɛram ta har ata na.
- 42**Ka sele tok na, Bay ma Bɛla ma mbɛkafata har, ma taya ka dɛlɛmatar mey a tek ma 'ɛrlam hay, andza na ma winda ha da dɛriwel ma ndaw sek hay: 'Da ma ndzawa kwar da mevey kokurow faɗ da palah na, kuray ka slɛmaya gɛnaw hay ba, ma kadaya kuley dɛw, bɛzey ma Israyel hay?
- 43**Kuray ma zɛgadɛmɛrawa gwadzavokw ma Molok ma ka ha ta mbal, ta mey dey ma wurzla ma 'ɛrlam a kwar Refaɲ, mey 'ɛrdey ma tek a hay kuray ma kɛmata, ma nɛmatar dɛba na. Satsa na i da vɛley slam har ka hɛlɛmakwar a Babiloɲ na hɛrwuiya.'
- 44**Da palah na, baba lakwa hay ka kɛmɛrawa gwadzavokw me seydewe ba. Ndaw ma tsɛrawa a Moyiz ka ka andza ha na na, andza na ɲga ma nɛkadɛrawa na.
- 45**Andza ma vɛladɛmatɛrawa ba a baba tete lakwa hay ta har ma Zozwey, ma dadama a dala na taya ma tɛbama ta gɛdaɲ, da har ma ndaw ma dala na Bay ma Bɛla ma harata ba ka mey ta na hay, gwadzavokw ana me ndzey kasl ka David.
- 46**ɲga aɲɲga na na ka ndzefey hahaya ba ka slam dey ma Bay ma Bɛla, ɲga ma tsɛhey slam har ɲga ka slafa ma kar 'ay a Bay ma Bɛla ma Zakob.
- 47**Ama ma da zlar 'Ay na, Salomoɲ.
- 48**Azlakwa tok na, Ndaw tsaɲ da mekekɛle ɲga na, a ndzey da 'ay na ma ndɛra ha ta har ma ndaw hay ana kakay. Andza na ma ndaw sek me lɛvey ana:
- 49**'Ndasl ma 'ɛrlam na, koriwal ma bay dɛw, dala na, tek me pey sek a dɛw. Bay'ɛrlam a lɛvey na, dɛgay ka da kɛmaya na 'ay waray? Ma da key slam me sesɛkey vaw aha na na, slam waray?

- 50**Tsukudu ma katərawa tek a nenedy hay tabiyaha na, har a daw hay kakay daw?’
- 51**Kuray ndaw a nenedy tasl tasl 'ar ana hay, mevel a kwar ta sləmay kwar ma dəkaya ba ka mezəley ma Bay'ərlam, re kuray ma ndzəha vaw aya ka Mesəfrey Kokwod ana! Kuray ana na, re andza baba kwar ana hay.
- 52**Baba kwar hay a kam tatakway kakay na, ta ndaw sek waray? Kwa ndaw ma tələkadama mey ta ma da sawa ma Ndaw dzerey ana tekeđe na, taya ka kadəmata ba vagay ahiya, Ndaw a nenedy dzerey ana, kuray ma hadəkadama, ma kədama ba vagay aha na.
- 53**Kuray ka ndzafam mewey ba gədan aha, na madurlam hay ma badəməkurawa na, amana, ka wudam ma tsənamar sləmay kakay.”

Memətsey ma Etiyen

- 54**Guma nenedy a ndalatar a ndaw ma pafama sləmay ana hay, a pədafama sler ma sewed ka Etiyen.
- 55**Ama nga na, ma rəha vaw aha ta Mesəfrey Kokwod ana, ma zozərey dey a 'ərlam: nga ma nəkada me wezley dey ma Bay ma Bəla ta Yezu ma lətsa ha ta har zəmay ma Bay ma Bəla.
- 56**Nga me ləvey: “Nəkafama i nəkada ha 'ərlam mawura ha, Bəzey ma Ndawma lətsa ha ta har zəmay ma Bay ma Bəla.”
- 57**Taya ma wudam ta magala ha, ma dəkama sləmay ta hay ba. Arka tabiya ta ha ka masləta ta hiya, ma vəzafama.
- 58**Ma vahama pərazl wuraw na, ma zlamar ma kwaytsama ta ngwa vagay aha. Seydewe hay ma padama zana ta hay ka slam ma bəzey gawla na daha, a zəlamar Sol.
- 59**Da har andza a kwatsama ha na, Etiyen me duley mey andza nenedy: “Bay ərlam Yezu, təba mesəfrey daw.”
- 60**Andza nga me gərdey na, me wudey ta magala ha: “Bay'ərlam a daw, ka da mbəsla meŋgəsey ta nenedy zlay.” A dəba ma guma nga nenedy na, nga me mətsey.

Mber ma Maslan hay 8

Sol a ngələda dey ta Egliz kakay

- 1**Sol na, nga da walaŋ ma ndaw ma ləvam hayna Etiyen ka mətsey andza ha na. Dəga ta pas ana nga na tsana, a ngələdəmata dey ta ndaw ma Egliz ma Zeruzalem hay sakay. Tobiyaha ma wadəkam 'ar ma hwam a dala ma Zudey ta Samari, a dazarawa na, maslan hay dada.
- 2**Ndaw ma pam 'ar ana hay ma zlələma vagay ma Etiyen, ma tuwama haya hayaha.

³Sol ma nga na, a huslata ndaw ma Egliz hay na ta husley, a fuləkwey a 'ay hay, a həlatərawa mawal hay ta ngwas hay, a kuyadəmata a dangay.

⁴Ndaw ma zladā 'ar ana hay na, ka slam ata ma daw na, a tələkadama mey ta Mey Hayna Wayna

Filip a bey Mey Hayna Hayna da Samari

⁵Andza ha tok na, Filip me hərdey a wuraw ana daha da Samari, ma tələkada mey ta Kriste da huḍa.

⁶Ndaw ana ma kusa na hay ma dzəma mey ahiya, ma pamar sləmay a guma ma Filip, hərway a tsənadama a tsam aha ka ḍedew ma tek anḡa me key ana hay, taya na, ma nəkadama ta dey ta.

⁷Akwa na mesəfrey ma zləba na hay haḍadzidzay ma bəmawa da vaw ma ndaw hay, ta me wudey aha ta magala ha. Ndaw ma mbara vaw ana hay, ta ndaw ma təra na hay haḍadzidzay ma ndalam.

⁸Wuiya ḍuhwa ha me key da wuraw ana.

⁹Azlakwa da wuraw na na, ndaw ana daha a zəlamar Simoḡ, mber anḡa na, me key hila. Ndaw ma Samari hay tabiyaha ma zəgaya da huḍa har anḡa, ma rəzlaya ta hila ma tek anḡa a hana me key ana. A kada vaw nga na, ndaw ḍuhwa ha.

¹⁰Ndaw hay tabiyaha ma tapa hiya ka nga a zley ka bəza hay kasl ka ndaw ḍuhwa na hay. A ləvafama: “Ndaw a neney na, ma slafa ma Bay ma Bəla, na ma zəlamar Duhwa ha na.”

¹¹A tapafama andza ha na, hərway zla ekədey akay na a katar tek me rəzley ndaw ana hay, ta sidem ma hila nga na hay.

¹²Ama andza taya ma pam 'ar ba ka Filip, ma taləkadatara mey ta Mey Hayna Wayna ma Slala ma Bay'ərlam, ta mezəley ma Yezu Kriste na, mawal hay ta ngwas hay ma dzafam me dzuhəbey.

¹³Simoḡ ana ta 'ar anḡa tekeḍe na, me pey 'ar, ma ndzefey me dzuhəbey, kwa a mbəkar bəzay a Filip sakay. Andza ma nəkadata zehed ḍuhwa hiya ta ḍedew ma ka hiya na hay na, a da key ma rəzla ha na, nga na.

¹⁴Andza ma tsənadama ndaw ma Samari hay ka təbama Guma ma Bay ma Bəla ba na, maslaḡ ana da Zeruzalem ana hay, ma sləram andza Piyer ta Zaḡ a huḍa.

¹⁵Andza taya ma husam ba na, maslaḡ ana hana hay ma ḍulafəmata mey ka ndaw ma Samari hay, ma ka ndzafam Mesəfrey Kokwoḍ ana.

¹⁶Akwa na, Mesəfrey Kokwoḍ ana ka təḍar a vaw a ndaw asləta da walaḡ ata tsaray kakay. Taya a ndzafam na, me dzuhəbey da mezəley ma Bay'ərlam Yezu, dada.

- 17**Andza Piyer ta Zaŋ ma bazlɔhafɔmata har tok na, arkaSamaritenɛ hay ma ndzafam Mesɔfrey Kokwod ana.
- 18**Ama andza Simoŋ ma nɛkada Mesɔfrey Kokwod ana ma vɛla ha na, ta ma bezlɔhey har ma maslaŋ hay na, ma batar sumkwo.
- 19**Ma lɔvatar: “Vɛlɔmaya gɛdaŋ a kwar ana tey, ma aza ndaw i ka bazlɔhafa har ba na, ka ndzefey Mesɔfrey Kokwod ana tey.”
- 20**Ama Piyer ma mbɛɔɔar kava: “Zɛɔam kurap ka vaw ta sumkwo ɔɛk ana ŋga na, zlɔna kah me dzeley tek ma Bay ma Bɛla me vɛley ma hayaha na ka slafa me hɛɔɛkey vaw ta sumkwo sana.
- 21**Tek ɛɛk ma da ndzefey kwa ma da zɔmey da tek a neney me key ka slɔna na na, dakay, hɔrway mevel ɛɛk ɔɛrre ka slam dey ma Bay ma Bɛla kakay.
- 22**Hwohoney hɔrway ma seweɔ ɛɛk a neney me key ana, ɔuley mey a Bay’ɔrlam, ma me dzeley 'ar ɛɛk a neney ma sɛkawa a mevel andza ha na na, naŋgar hay aza a safɔmaka yam.
- 23**I ma nɛkada ekɛɔey akwa na, mevel ɛɛk ma rɛha ha ta seweɔ, kah ma dzuwa ha ta meŋgɛsey.”
- 24**Arka Simoŋ ma mbɛɔɔatar kava: “Kuray ana ɔulamar mey a Bay’ɔrlam hɔrway ɔaw, ma tek a neney kuray ma tsam ana na, ka da safiyawa zlay.”
- 25**Andza Piyer ta Zaŋ ma kam seydewe neney ba na, ma tɛlɛkadama mey ta guma ma Bay’ɔrlam; arka ma mam a Zeruzalem, ma ɔam Mey Hayna Wayna paɔ tsɔveɔ ɔa wuraw ma Samari bɛza na hay haɔɔadzidzay.

Filip ta ndaw Etiyopi ana daha

- 26**Madurlam ma Bay’ɔrlam ma lɔvar a Filip: “Daway 'ar a bɛzay 'ar, ta buwal me hɔrɔey ɔa Zeruzalem a Gaza, buwal ana na, palah aha.”
- 27**Arka na Filip ma daway tsa. Azlakwa ndaw Etiyopi ana daha ma laha, ŋga ndaw ma mber ɔuhwa ha, na me nɛkey dey ka zleley ma Kandas, bay ma Etiyopi ŋgwas aha. A daway a Zeruzalem, a da nawa ɔɛba.
- 28**A mey aha a mbaw, ma ndza ha da mota ma pɛles a ŋga. A dzeŋgey aha ɔɛriwel ma ndaw sek Ezayi.
- 29**Mesɔfrey ana ma lɔvar a Filip: “Gurey, daw ndzafa mota na ŋga na na.”
- 30**Filip ma hway, ma tsɛnada ndaw ana hana ma laha na, a dzeŋgey aha ɔɛriwel ma ndaw sek Ezayi. Ŋga ma lɔvar: “Ka tsɛnada tek ɛɛk ana me dzeŋgey ana ɔɛrka na ɔaw? “
- 31**Ŋga me mbɛɔɔey kava: “Haɔaw ndaw ka dzɛnaya kakay na, i da tsɛnada na teŋgey?” Arka ma zɛla Filip, ka tsɛley ka ndzey ka tsakay ŋga.

³²Azlakwa a dzengey na, bəzay ma guma ma Mewindey a neneƷ Kokwod ana hay: Andza təbaŋ ma dadama ma da təzey ana, andza bəzey təbaŋ a tsey guma kakay, ka slam ma ndaw ma sladəmara mbez ana, a wurey mey kakay na, andza ha tok.

³³Ta ma mada vaw ŋga a gwadaw na, sariya ŋga ma devesey ba. Bəzey ma hwaɗ aŋga hay na, ma da təkəra na way? Hərway ka zəɗadama mendzey ŋga na ba ka dala.

³⁴Ndaw a hana ma la na ma ləvar a Filip: “Aŋga amboh, ɓadaya: ndaw sek a neneƷ a tsey andza ha na ka way? Ka bay 'ar ma vaw ŋga na tsukudɗu, ka ndaw mekelehe ɗaw?”

³⁵Filip ma wurada mey tok, ma zlar ta bəzay ma guma neneƷ na, ŋga ma ɓadara Mey Hayna Wayna ma Yezu.

³⁶A dawam aha ka tsakay tsəvedɗ ata na na, ma husam ka slam ma yam, ndaw a hana ma la na me ləvey: “Yam ekəɗey, ma təkə andza i ka ndzefey me dzuhəbey zlay na mey?”

[³⁷]

³⁸Ŋga me ləvey ka lətsadama mota ana, tsetsuwe ta hiya ma hərdam a yam, Filip ta ndaw ana hana ma la na, arka Filip ma dzuhəɓada a yam.

³⁹Andza taya ma bəmawa ba da yam na, Mesəfrey ma Bay'ərlam ma zəga Filip ba. Arka ndaw a hana ma la na a nəkada sakay, amana, ŋga me zəgey tsəvedɗ aŋga da wuiya.

⁴⁰Arka Filip tey a da sərafa na ŋga da Azot, arka zla da huɗa paɗ tsəvedɗ na, ŋga ma tələkey mey ta Mey Hayna Wayna da wuraw hay kasl a Sezarey.

Mber ma Maslaŋ hay 9

Me mbəɗey ma Pol gawla ma Yezu aha

¹Da har ana ŋga na na, Sol ŋga na, mevel aŋga ma ndza ha na, ma sadata banay, ma kəɗata gawla ma Bay'ərlam Yezu hay ba vagay ahiya.

²Ma daway ka tsakay ma Baba ɗuhwa na me key kuley ana, ma da tsəhawa ɗeriwel hay ka bay ma zuif hay ma 'ay me ɗuley mey ana hay da Damas, mala ka səradaɗama. Kendzey andza ka ndzefey ndaw ma Tsəvedɗ ma Bay Yezu ana hay ba da huɗa na, ka key na mawal hay, dakay ŋgwas hay na, a dzuwatərawa ta megesele, a sadatərawa a Zeruzalem.

³Andza ŋga ka tsəvedɗ a husey aha a Damas na, dekeslef tek ana me wezley dey ma hərdafərawa da 'ərlam, ma sahəta ta me wezley dey ŋga.

⁴Andza ŋga ma təɗey ba ka dala na, ŋga ma tsənada vəɗe ma ɗay, a ləvərawa: “Sawl, Sawl, ka kadaya tatakway na, ka mey?”

- ⁵Ŋga me tsəhey: “Dagay kah ana na way, Bay’ərlam a daw?”, nga me bədey kava “Yah Yezu, ka key tatakway na, ta yah.
- ⁶Amana, lətsey, fuləkwey a wuraw na, a da badəmaka tek edek ana ma da key ana.”
- ⁷Ndaw na taya ma dawam dzaya na hay ma lətsam aha, zluwer ma ratar mey: a tsənadama vəde ma day, amana, a nəkadama ndaw dakay.
- ⁸Sol ma lətsawa ka dala, kwa andza dey ŋga ma wura ha tekeđe na, a nəkada dey kakay, ndaw aŋga ma dawam dzaya na ma zəgafama har, ma fuləkwadama a Damas.
- ⁹Ŋga me ndzey da huđa meney makar wulaf aha, a zəmey tek kakay, kwa a sey yam kakay.
- ¹⁰Gawla ma Yezu ana daha da Damas, a zəlamar Ananiyas; Bay’ərlam ma bar vaw, ma zəla: “Ananiyas!” Ŋga ma ŋgəbey: “Yah ekədey Bay’ərlam a daw!”
- ¹¹Bay’ərlam ma ləvar sa: “Lətsey, daway ta buwal ana ma zəlamar ‘buwal dender dender’ ana, a ‘ay ma Zudas, tsəha ndaw ana daha a zəlamar Sol, ndaw Tars, a duley aha mey da huđa;
- ¹²ŋga ma nəkada ndaw ana daha, a zəlamar Ananiyas, me fuləkwey, ma bazləhafa har, ma ŋga ka nəkada dey”
- ¹³Ananiyas me mbədey kava: “Bay’ərlam a daw, i ka tsənada ba ndaw hay haɗadzidzay a tsafama ha ka ndaw ana ŋga na, tek aŋga ma katar haykakay a ndaw edek kokwad ana hay da Zeruzalem.
- ¹⁴Ka sləna satsa na, baba dūhwa na me key kuley ana hay, ka vələmərəwa slam har ba, ma da dzuwata ndaw ma sləfey mezəley dek ana hay tabiyaha.”
- ¹⁵Ama Bay’ərlam ma ləvar: “Daway, hərway i ma zəga ndaw a nenedy na ka badatara mezəley daw a ndaw ma dala na Zuif ahiya kakay ana hay, bay ta na hay ta ndaw ma Israyel hay.
- ¹⁶Akwa na, yah ana ta ‘ar daw ana i da badara tsetseh aŋga na ma da key hərway ma Mezəley daw ana.”
- ¹⁷Ananiyas ma daway, me fuləkwey a ‘ay ana, ma bazləhafa har, ma ləvar: “Sawl, malam a daw, ma sləradiyawa na, Bay’ərlam, Yezu aŋga na ma bəkawa vaw ka tsakay tsəved ana, ma dey dek ma wurey, ma kah ka rəhey ta Mesəfrey Kokwod ana.”
- ¹⁸Arka tsa na mesefətey ma tek ana ma kuyawa da dey ŋga, a dəba na na, ma nəkada dey, me dzefey me dzuhəbey
- ¹⁹Andza ŋga me zəmey tek ba na, ŋga ma ndzafa gədaŋ aŋga.

Sol a tələkey mey ta Mey Hayna Wayna da Damas

Ŋga me ndzey nekədey andza gawla ma Yezu ma Damas hay.

²⁰Arka tsana, ŋga ma zlar ma tələkada mey da 'ay me duley mey hay: “Yezu na, Bəzey ma Bay ma Bəla.”

²¹Ndaw ma tsənadama na hay tabiyaha, ma ndza hiya ma rəzlaya, arka ma ləvam: “Da Zeruzalem ma ŋgələdata dey kakay ta ndaw ma sləfam Mezəley a neneŋ na, ŋga kakay dāw? A sawa dēy na ta har, ma da dzuwata ta megesele, ma da həlata ka slam ma baba dūhwa na me key kuley ana hay kakay dāw?”

²²Ama Sol na, a səkada ma tələkada mey adiya, ma badatara waya Yezu na, Ndaw ma vaha 'ar ana na, Zuif hay na ma ndza hiya da Damas ana, a sərədama ka mbədamar kava na teŋgey sakay.

²³Mendzey haɗadzidzay a dəba na na, Zuif hay ma ŋgələfama mawa ma da zəɗadara 'ar ba.

²⁴Ama Sol na, ma sərəfa ka mawa ta hana. Ma zlamar ma dzadama ka mey mambaw ma wuraw ana, dəvad ta rəpas adzay, ma aza ka da kədama vagay aha.

²⁵Ama ta dəvad ana daha na, gawla ŋga hay ma padama a uwaŋ, ma hərəɗadama ta dēwer ta 'ar ma zled.

Sol da Zeruzalem

²⁶Me husey ŋga ba a Zeruzalem na, Sol ma dzada me dzəmey a dey ma gawla ma Yezu hay. Amana, tabiyaha a wasadama, hərway taya ka təbama ka mevel ata, ŋga ka tərey ba gawla ma Yezu aha dərka na tikay.

²⁷Arka Barnabas ma zəga ka tsakay ŋga, ma fuləkwada ka tsakay ma maslaŋ hay, ma təkəradatara dāgay ma nəkadərawa Bay'ərlam ka tsakay tsəvedɗ ma Damas ma tsar guma na teŋgey, dāgay da Damas a tsatərawa ka mezəley ma Yezu pəlaŋ pəlaŋ na teŋgey?

²⁸Zla da na ŋga na na, Sol ma zlar ma halam dzaya da Zeruzalem, a tsatar ka mezəley ma Bay'ərlam fandar fandar.

²⁹A tsadatara a Zuif na ma tsam mey grek ana hay, a kədām waway dzaya; ama taya na, a səpama na ma zəɗadara 'ar ba.

³⁰Andza malam hay ma tsənadama na, ma kəsadama a Sezarey, da huɗa na, ma dadama a Tars.

³¹Egliz da dala ma Zudey tabiyaha, da Galiley ta Samari adzay ma ndza hiya da zozoy, a gəley adiya, ma ndzaya da me tsəney sləmay a Bay'ərlam. Kuse ma me dzəney ma Mesəfrey Kokwoɗ ana na, a səkey adiya adiya.

Ma ndeley ma Eney da Lyda

³²Da na ŋga na Piyer ma ndza ha na, me heley wuraw hay, me hərəɗey a 'ay ndaw Kokwadana hay da Lida tiyatsa.

³³Nga me ndzefey ndaw ana daha, a zɛlamar Eney, ma naha ka makapaw, ma mbara vaw aha, a key mevey tsakar.

³⁴Piyer ma lɛvar: “Eney, Yezu Kriste a ndaladaka, lɛtsey, kah ana lɛtsada makapaw adɛk ta har edɛk ana.” Arka tsana nga me lɛtsey.

³⁵Andza ma nɛkadama na, ndaw ma Lyda hay tabiyaha, ta ndaw ma dala ma Saroŋ hay, ma mbɛdam dey ka Bay’ɛrlam.

A mbɛladɛmɛrawa Dorkas

³⁶Da Zopey na, ngwas ana daha gawla ma Yezu aha, a zɛlamar Tabita, ka lɛva na Meweney. Da mendzey nga na, a key tek hayna hay hadadzidzay, a key sadaka hada.

³⁷Arka da meney ana nga na hay na, vaw ma zɛga, nga me mɛtsey. A dɛba andza ma pɛrama vagay ana ba na, ma padama a 'ay ana daha, ma ka ha ka 'ar ma 'ay.

³⁸Lyda na, nga bɛse ta Zopey na, gawla ma Yezu hay ma tsɛnadama ba waya Piyer nga da hudɛ na, taya ma kuyam ndaw hay tsew ka lɛvamar andza neney: “Sawa paŋ ka tsakay la dɛgay.”

³⁹Arka tsana, Piyer ma dawam dzaya. Andza me husey ba na, ma tsɛladama a 'ay ana hana ma ka ha ka 'ar ma 'ay ana na, madakway hay tabiyaha ma lɛtsa hiya, a tuwam ahiya ka slam dey nga. Ma bɛdamara rop ata, ta lafaya na Dorkas ma tɛfey da har taya dzaya mba na.

⁴⁰Piyer ma badatɛrawa ndaw hay ba tabiyaha, arka nga me gɛrdey, me duley mey. Arka ma mbɛdafa dey ka vagay ana, me lɛvey: “Tabita, lɛtsey!” Nga ma wurada dey, andza nga ma nɛkada Piyer na, nga ma lɛtsada 'ar, me ndzey ta bɛzay.

⁴¹Piyer ma vɛlar har, ma lɛtsada, arka ma zɛlatɛraɛba ndaw Kokwad ana hay ta madakway a hana hay, ma bɛdatara nga ta dey kadɛba.

⁴²Wuraw ma Zopey tabiyaha ma sɛrafa, ndaw hay hadadzidzay ma pam 'ar ka Bay’ɛrlam.

⁴³Piyer me ndzey hadadzidzay da wuraw ma Zopey, da 'ay ndaw ana daha a zɛlamar Simoŋ, a key mber ma mbal.

Mber ma Maslaŋ hay 10

Piyer ta Korney

¹Ndaw ana daha da Sezarey a zɛlamar Korney, nga bay ma sidzew ma Romɛŋ hay, a wey sidzew hay temere, matsakay ta na na, a zɛlamar ‘Italik.”

²Da madamara 'ar aŋga ta me wesey nga ta Bay ma Bɛla, ta ndaw ma 'ay nga hay dzay ana na, nga ma wura har aha a sɛkway ma Zuif hay, a zɛla Bay ma Bɛla ka vaw zarra.

³Pas aslɔta ma ndzemdey makar ma hakwad na, nga ma nekada madurlam ma Bay ma Bɛla ma bar vaw ndar ndar, a fulɛkwey aha a 'ay nga, ma zɛla: "Korney!"

⁴Korney ma zazura ta mewesey aha na, ma mbɛɔar kava: "Mey, Bay'ɛrlam a ɔaw?" Madurlam ma mbɛɔar kava: "Me ɔuley mey ɔek, ta ma wura har eɔek a ndaw hay ana na, ka sɛram ba ka slam dey ma Bay ma Bɛla.

⁵Ekɔɔey na, slɔrey ndaw hay a Zohey, ka da zɛlɛmɛrawa ndaw ana daha, a zɛlamar Simɔŋ, na ma zɛlamar Piyer ana.

⁶Nga ma ndza ha da 'ay ndaw ana daha a zɛlamar Simɔŋ satsa, a key mber ma mbal, 'ay nga na na, ka mey ma bɛlay.

⁷Andza madurlam ana hana, ma tsar guma na ma zɛɔɔafa ba ka slam dey nga na, Korney ma zɛlawaw ndaw ma 'ay nga hay tsew, ka zɛgawaw sidzew ana daha a pey 'ar bɛzakakay, ka ndzɛmawaw ba ka vaw haɔaɔzidzay da mber aŋga.

⁸Ma baɔatara tek ana tabiyaha na, ma slɛraɔata a Zohey.

Tek ma nekaw a dey a Piyer da Zohey

⁹Andza ma medew ana taya ka tsɛved, a husam aha a wuraw ana na, Piyer na ka tsɛley ba ka 'ar ma 'ay ma papaya ha, ma da ɔuley mey, pas a key wuzla rɛpas.

¹⁰Amana, may a tsafaha, a wuɔey me zɛmey tek. A tamar aha tek me zɛmey, tek ma bar vaw.

¹¹Nga ma zazɛra ndasl ma 'ɛrlam ma wura ha, tek ana daha ma haɔɔawaw, ndaw a sɛraɔa mewey nga na kakay, tek ana andza peɔle ɔuhwa ha, tsakay nga na hay faɔ ma zɛga hiya, me ndzey ka dala.

¹²Da huɔa na, gɛnaw ma ley hay tabiyaha: tek na sek faɔ ana hay, na ma vam ta hwaɔ ka dala na hay ta na ma tsɛvey ta 'ɛrlam ana hay.

¹³Vɔɔe ma ɔay ma tsɛrawaw guma: 'Arka tok Piyer! Kɔɔey na, pɔɔey."

¹⁴Piyer me mbɛɔey kava: "A key vaw kakay, Bay'ɛrlam a ɔaw, hɛrway da mendzey ɔaw na, i ka zɛmey tek me key tsatsaŋ ana tikay, kwa na me zɛbɛy ndaw ana kakay!."

¹⁵Arka vɔɔe ma ɔay ma tsɛrawaw guma dey metsetsew ana sa: "Tek na Bay ma Bɛla ma nekafa andza ma bazlɛma ha na, ka da nekafa andza akey tsatsaŋ zlay!"

¹⁶Ma mada andza ha dey makar, arka tsa na tek ana hana na, me tsekefey tɛŋga a 'ɛrlam.

¹⁷Arka Piyer me yey vaw ma dzada ma wandzalada ka 'ar vaw nga na, ɔagay tek ana nga ma nekada na a bey na mey, ɔerre da har ana na, ndaw ma Korney ma slɛraɔa na hay taya ka mey mambaw, a tsɛham aha 'ay ma Simɔŋ na ka slɛna ɔaw?

- 18**Taya na ma tsəham ta ma gəla ha, ma zəlam, ma aza ka sərādama Simon ana ma zəlamar Piyer ana na, mbəlak ma 'ay ana dərka na daw?
- 19**Piyer na, re ma dawara ha, me dzeley 'ar ka tek aŋga hana na, ma nəkar a dey ana mba. Ama Mesəfrey ma ləvar: “Nəkafa ndaw hay daha tsew, a səpəmaka ha.
- 20**Herdey bəse bəse, dawam dzaya, ka da kaka da 'ar zlay, hərway ma sləradatərawa na yah.”
- 21**Piyer na, ma hardawa, ma ndzafata ndaw ana hay, ma ləvatar: “Yah ekədey, yah na ndaw ana kuray ma səpam ana, dāgay ma sawa kwar ana na, ka wudam na mey?”
- 22**Taya ma mbədamar kava: “Ma slərādandərawa na, Korney, bay ma sidzew hay temere, ndaw dzerey aha, a wesey ta Bay ma Bəla; zuif hay tabiyaha a ləvafama na, waya ŋga na ŋga ndaw haya bəza kakay. Madurlam kokwoɗ ana a ləvar akwa na, ka ŋgələmaka a 'ay ŋga, ma ka da pafəmaka sləmay, ka guma dek ma da tsey ka tek ma kawa na hay.”
- 23**Arka Piyer ma ŋgəlata a 'ay, ma da wafata vaw tok. Ma medew ana tsana, ma dawam dzaya, malam hay daha nekədey da Zohey ma kəsədəmata.
- 24**Arka ma zaŋgar aŋga na na, taya ma husam a Sezarey. Korney tey na, a patar aha dey. Ŋga ma wunata ndaw ma 'ay ŋga hay, ta dzam aŋga ma pədey mevel ana hay.
- 25**Andza Piyer me husey na, Korney ma daway ma da zlam 'ar, ma kəley ka slam sek aŋga, ma hasəkadara bəzay.
- 26**Piyer ma ləvar: “Lətsey! hərway yah ana na, ndaw tiyatsa.” Ŋga ma dzəna ma lətsada.
- 27**Arka taya ma tsam guma pad tsəved, ma fuləkey a 'ay, ma ndzafata ndaw hay ma kusa hiya hadadzidzay.
- 28**Ŋga me ləvey: “Ka sərādama ha səngey, ka ndaw zuif na, tek haya kakay aha me dzəmey vaw, dakay na a debeley vaw ta ndaw da 'ar bəla na, ama a yah na, Bay ma Bəla ka badaya ba, dāda ndaw ka bəla a key tsatsaŋ dakay na ma zləba ha na, dakay.
- 29**Nəkafa ekədey kah ma zəliyawa, i ka kawa mazəzaŋ kakay na hərwuiya, i tsəhey ekədey na, dāgay ka zəliyawa na, lebere mey?”
- 30**Arka Korney me mbədey kava: “Kekey ekədey meney makar, dərre andza neney, ma ndzemdey makar ma hakwad na, i duley aha mey da mbaw. Arka tsana, ndaw ana daha, ta zana ha ka vaw a wezley dey ma baya vaw.
- 31**Arka ŋga ma ləvaya: “Korney, me duley mey dek ana na, ka tsəney ba, har edek ma wurey ana na, ka nəkey ba ka slam dey ma Bay ma Bəla.

³²Slørey ndaw a Zohey, ka wunəmərawa Simon na ma zəlama Piyer ana, nga da 'ay Simon, ndaw me key mber ma mbal, 'ay nga na na, ka mey ma bəlay.

³³Arka tsana, i ma sləraɓa ndaw hay tsa, arka ta Kokwod edek na, kah ka husawa ba, ka tsakay daw dərka na. Ekədəy na, la ma tsəha 'ar aya tabiyaha ka slam dey dek, ma da paka sləmay tabiyaha, ka guma ma Bay'ərlam ma tsəkawa, ma da tsandar ana."

Guma ma Piyer da 'ay Korney

³⁴Arka Piyer ma wurey mey me ləvey: "Ekədəy na, i ka sərada tsoy dərka na, Bay ma Bəla na, a weley ndaw tikay.

³⁵Da mendzey ma ndaw ma dala hay tabiyaha na, kwa way way ma wasada, me key dzerey na, a ngələma mambay aha ka tsakay nga.

³⁶A sləradatərawa guma nga na a ndaw ma Israyel hay: Mey Hayna Wayna ma zozoy, ta har ma Yezu Kriste, Bay'ərlam ma ndaw hay tabiyaha.

³⁷Ka sərada ha tek ma bəladata ndaw ma Zudey hay tabiyaha; a zlədrawa na ta Galiley, a dəba ma Zan ma tələkada mey ta ma dzuhəbey;

³⁸Yezu ana ma sawa da Nazaret, ka sərada ha andza ma Bay ma Bəla ka kafa zehed ma mal ba ta Mesəfrey Kokwod ana, ta maram anga ma slafa tabiyaha na; da me həley nga na, nga ka key hahaya ba a ndaw hay hadadzidzay, a ndaladata ndaw na setene ma kadata beke na hay ba tabiyaha, hərway Bay ma Bəla nga ta nga.

³⁹La nene na, ndaw seydewe ma tek anga na hay, me key ka dala ma Zuif hay ana, ta Zeruzalem adzay. Ma zəfadəmara 'ar ba, ta ma daradama ka 'ar ma tuwaw.

⁴⁰Bay ma Bəla ma mbəladərawa da meney ma makar ana, nga ma vəlar gədaŋ ma bada vaw nga.

⁴¹A bar vaw na a səkway tabiya ha kakay, amana, a ndaw seydewe ma zəlaya zla ka vaw ta har ma Bay ma Bəla ana. A la nene ma zəmawa tek, ma səmawa tek dzaya, a dəba ma ma mbəlawə nga da walaŋ ma ndaw ma mətəsa na hay ana.

⁴²A dəba na tok na, ma ləvandərawa ma la ka taləkadama mey a səkway, ma la ka kama seydewe na: Bay ma Bəla a pey ma da key sariya ma ndaw ta dey ana hay ta ndaw ma mətəsa na hay na nga.

⁴³Ndaw sek hay a kəmawa seydewe andza nene na ka nga: "Me sey yam ka meŋgəsey hay na, ma vəla ha na da Mezəley nga, kwa way way me pey 'ar ka nga na."

Ndaw zuif ahiya kakay ana hay, a ndzafam Mesəfrey Kokwod ana

⁴⁴Andza Piyer a təkəradatara ha tek a neneɣ hay ma kəmawa na mba na, Mesəfrey Kokwoɗ ana ma hardafatərawa ka ndaw ma pam sləmay ka Guma ma Bay'ərlam ana hay.

⁴⁵A da key na, tek ana a rəzley ndaw, da walaŋ ma ndaw ma pam 'ar ana ma sla kuɗey ana hay, ma kəsadəmərəba Piyer ana: ekəɗey azlakwa na, Mesəfrey Kokwoɗ ana ma vəla ha ba, ma pa mey aha ha kasl ka ndaw ma dala na Zuif ahiya kakay ana hay.

⁴⁶Hərway a tsənadəmata a tsam aha guma ta mey hay gəle gəle, a səmbərama zozom ma Bay ma Bəla. Arka Piyer me ləvey sa:

⁴⁷"Ndaw a slafa ma təkata me dzuhəbey da yam, ndaw a neneɣ hay ma ndzafam Mesəfrey Kokwoɗ ana, kal kal andza lakwa na daw?"

⁴⁸Ŋga vəley slam har ka dzuhəbadəmata, ta mezəley ma Yezu Kriste. Arka taya ma tsəhafama ma ŋga, ka ndzey ta taya adiya meney nekəɗey.

Mber ma Maslaŋ hay 11

Piyer a təkəradatara tek aŋga ma kawa na, a ndaw ma Egliz ma Zeruzalem hay

¹Maslaŋ hay ta malam na ma ndza hiya da Zudey na hay, ma tsənadama waya ndaw ma dala na Zuif ahiya kakay ana hay, ka dzafama guma ma Bay ma Bəla ba tiyatsa.

²Andza Piyer me tsəley a Zeruzalem na, ma təram vaw andza ndaw ma sla kuɗey ana hay.

³Taya ma ləvamar: "Kah na, kah ka fuləkwey ba, a 'ay ndaw ma sla kuɗey kakay ana, ma sərəm ba ana hay, kah ma zəmawa tek ta taya."

⁴Arka Piyer ma zlar a guma na zla da bəziya, ma badatara ta tsəved ta tsəved.

⁵"Andza i da wuraw ma Zoɓey, i duley aha mey na, tek ana ma nəkaya a dey: tek ana ma hərdawa da 'ərlam, a wey vaw kakay, tek ana andza petəle dūhwa ha, ma zəga ha da tsakay hay faɗ, ma hərdawa da 'ərlam kasl ka tsakay daw.

⁶I ma zazura, i ma nəkada gənaw ma dala na ta sek faɗ ana hay, gənaw ma ley hay, na ma vey ta hwaɗ ana hay ta na ma tsəvey ta 'ərlam ana hay.

⁷Arka i ma tsənada vəɗe ma ɗay, ma ləvaya: 'Arka Piyer, kəɗey na, pəɗey!'

⁸I me mbəɗey kava: 'Bay'ərlam a daw, ɗaɗa a key vaw kakay zləna, hərway da mendzey daw na, i ka zəmey tek me key tsatsaŋ aha dakay na tek me zləbey ndaw ana kakay.'

⁹Dey ma tsetsew ana, vəɗe ma ɗay ana ma tsənawa da 'ərlam ana sa: 'Tek na Bay ma Bəla ma nəkafa andza ma bazləma ha na na, kah na ka da ləvafa a key tsatsaŋ zlay!'

- 10**Ma mada andza ha dey makar, a dɔba na na, tek a hana, ma mey tɔŋga a 'ɔrlam tabiyaha.
- 11**Arka ka slam ana tsana, ndaw hay makar ma husɔmaba a 'ay na, la da huɗa na; a slɔradɔmatɔraba na da Sezarey, ka tsakay ɗaw.
- 12**Arka Mesɔfrey Kokwod ana ma lɔvaya la ka dawam dzaya, ka da kaya da 'ar zlay. Malam a nenedey mukwa na hay ma kɔsadɔmaya. Arka la ma fulɔkwam a 'ay ma ndaw ana ma tsɔhaya na.
- 13**Ŋga ma tɔkɔradandar andza ma ŋga ma nɔkada madurlam da 'ay ŋga, ma lɔvar ana: 'Slɔrey ndaw a Zohey, ka da zɔlɔmɔrawa Simoŋ na ma zɔlamar Piyer ana.
- 14**A da ɓadaka tek na ma kawa na hay, ma da buwaka, ta ndaw ma 'ay ɗek ana hay dzay.'
- 15**Andza i ma zlar ba me tsey guma tsa na, Mesɔfrey Kokwod ana ma hɔrdafatɔrawa andza na ŋgalakwa da me zley ana.
- 16**Arka na i ma sɔrafa ka guma ma Bay'ɔrlam a nenedey me tsey ana, me lɔvey: 'Zaŋ a vɔley ma dzuhɔbey da yam ana, ama kuray na, ka da ndzafam na ma dzuhɔbey na da Mesɔfrey Kokwod ana.'
- 17**Hadaw Bay ma Bɔla ma katar hahaya a ndaw a nenedey hay, hɔrway taya ma pam 'ar ka Bay'ɔrlam Yezu Kriste andza na ŋga lakwa na, yah ana na, ɗa ndaw aha ma tɔka Bay ma Bɔla ba, me key mber aŋga ɗaw?"
- 18**A dɔba ma guma ŋga nenedey na, ndaw ma pafama slɔmay ana hay ma ndzam tete, arka na, ma sɔmbɔrama Bay ma Bɔla: "Nɔkafama Bay ma Bɔla ka vɔlatɔrawa me mbɔdey mendzey ba a ndaw ma dala na Zuif ahiya kakay ana hay, ma da kɔsadata a mendzey hayna."

Egliz ma Antiyos

- 19**Arka ndaw ma zladam 'ar ana hay da har ma kadɔmata tatakway, ma kɔɗama Etiyen ana na, ma husam kasl a Fenisi, a Sipre ta Antiyos, ka ɓam Mey Hayna Wayna a ndaw hay mekele hiya kakay, sey a Zuif hay dada.
- 20**Ama tok na, sa ma ndaw hay da walaŋ ata na, ndaw ma Sipre ta ndaw ma Sireŋ hay, ma husam a Antiyos, taya ma ɓadɔmatara Mey Hayna Wayna ma Bay'ɔrlam Yezu a Grek hay tiyatsa.
- 21**Bay'ɔrlam ma vɔlatar gɔdaŋ ta har aŋga, ha me mbɔsley ma ndaw ma mbɔɗam dey ka Bay'ɔrlam ana hay, ma tɔram ndaw ma pa 'ar ahiya na ma kam hadadzidzay.
- 22**Tek ana me key ana hay me husey a ved slɔmay ma ndaw ma Egliz ma Zeruzalem hay, arka taya ma slɔram Barnabas a Antiyos.

²³Andza nga ma nekada hahaya ma Bay ma Bēla, a key aha mber da huḍa na, a mbafa bēza kakay, nga ma hēladatara bēzay ma ka zēgam har ka Bay'ērlam na, ta mevel ata dzay.

²⁴Nga na na, nga ndaw dzerey aha, ma rēha vaw aha ta Mesēfrey Kokwoḍ ana, ta me pey 'ar. Ndaw ma kusa hiya haḍadzidzay ma sēpamar bēzay a Bay'ērlam.

²⁵Arka Barnabas ma daway a Tars, ma da sēpērawa Sol,

²⁶nga ma ndzafa da huḍa, ma ngēlērawa a Antiyos. Taya ma vam teḅ, ma kam mber tsetsuwe da Egliz ana nga na, ma tatēkadēmata ndaw ma kusa hiya haḍadzidzay. A zlamar ma zēlēmata gawla ma Yezu hay “Kretieḅ hay” tsēfōmey ana na, da Antiyos ana.

Zehed ma me dzēney vaw

²⁷Da varay ana nga na na, ndaw sek hay da Zeruzalem ma hērdam a Antiyos.

²⁸Ndaw pal da walaḅ ata a zēlamar Agabus, ta gēdaḅ ma Mesēfrey kokwoḍ ana, ma badatara waya may a da sawa ka bēla tabiyaha, a da key na da har ma Klod nga da bay.

²⁹Arka gawla ma Yezu hay ma dzalam 'ar, ma tsakalam tek paḍ ka gēdaḅ ma ndaw me vōley, ma slēradēmatarā a malam hay da Zudey.

³⁰Arka na, ma kama andza ha dērka, a slērdēmatarā a ndaw ma sēka na hay, ta har ma ndza Barnabas ta Sol.

Mber ma Maslaḅ hay 12

Ma kēdama Zak vagay aha, ma darzlama Piyer a daḅgay

¹Da varay ana nga na na, bay Erod ma zlar ma kadata sa ma ndaw hay da Egliz ta huḍa kakay.

²Nga ma tsuwa Zak malam ma Zaḅ ba, vagay aha ta maslalaḅ.

³Andza nga ma nekā a datar 'ar a zuif hay bēzakakay na, nga me zēgey ndaw mekelehe sa, Piyer. Pas ana nga na na, pas ma peḅ mandzar is ana.

⁴Andza nga ma zēga ba na, ma kēlada a daḅgay, nga ma vēladatara a har ma sidzew hay ma paya ndaw faḍ faḍ, matsapar faḍ. A wuḍey ma da kadara sariya nga na ma dey ma sēkway, a dēba ma magurlam Pak.

⁵Piyer na, nga da daḅgay tok. Amana me ḍūley mey ma Egliz hērway nga na, a tsēley 'ar, a 'ay Bay ma Bēla zarra.

⁶Akwa Erod a da badērawa ka dala ma sariya tok. Ta dēvaḍ ana nga na na, Piyer ma nara ha da walaḅ ma sidzew hay tsew, ma dzuwa ha ta megesele hay tsew, sidzew hay ma ndza hiya ka mey mambaw, a dzadama ha.

⁷Ama dekeslef, madurlam ma Bay'erlam ma ndzafata, 'ay ma dangay ana me wudey kwedek kwedek. Madurlam ana ma keda Piyer ka dzoham ana, ma perkada, ma lever: "Lotsey base!" megesele ana hana hay ma pasokam ba da har ma Piyer.

⁸Madurlam ana ma lever sa: "Dzuwa kanda dek ta lendze ma taharak edek hay." Nga ma ka andza ha. Madurlam ana ma lever sa: "Pa zana ma memed dek na, sepaya bezay!"

⁹Piyer na ma bawa da daba nga, nga ka sarey ka vaw na ma daba na madurlam ana derka na kakay, ama ka nga na tek ma nekar dey.

¹⁰Taya ma parzlamatarawa sidzew tsafamey ana hay, arka ma tsetsew ana, arka ma husam ka mey mambaw duhwa na ma berey, na ma bey a wuraw ana, mambaw ana ma wurey ka 'ar vaw nga na ka mey dey ta. Andza taya ma bam ba a bela na, taya ma dam har daf kedey na, madurlam a hana na, ma mbokada Piyer da mey aslota.

¹¹Arka na Piyer ma ndzafa 'ar anga, me levey ka 'ar vaw nga na: "Ekedey na, i serada ka daba, derka na Bay'erlam ma slerawa madurlam anga, ma da lehadiyawa da har ma Erod, ta tek ma sokway ma zuif hay ma wudam ma da kamaya na."

¹²Nga ma ndzafa tsaved anga, ma daway a 'ay Mariya, maya ma Zan na ma zalamar Mark ana: ndaw hay daha hadadzidzay ma kusaya, a dulam aha mey.

¹³Andza nga me fey mambaw na, dem ana daha a key aha mber da 'ay ana, a zalamar Rodey ma sawa ma da ngobar.

¹⁴Nga ma serada vede ma day ma Piyer, ta wuiya nga na, ka wurada mambaw sakay, ma hway a 'ay ma da badarawa Piyer nga da bela ka mey mambaw.

¹⁵Ma levamar: "'Ar a mbodaka daw?" ama nga na a ndzey ka ndeped kakay. Arka ma levam: "Azlakwa na madurlam anga na."

¹⁶Ama Piyer na re a fey aha mambaw. Arka na ma wuramar mambaw tok: ma nakadama na nga tek anga, a rzlata.

¹⁷Nga ma katar ta har ma ka ndzam tete, ma takeradatara dagay ma Bay'erlam ma badarawa da dangay ana na tengey, arka ma levatar: "Da badamara a Zak ta sa ma malam ana sa na hay." Arka na ma daw tanga a slam mekelehe.

¹⁸Ma dey me tsefey na, sidzew hay ma teram vaw ka 'ar vaw ta na, herway a seradama Piyer a da terey na tengey sakay.

¹⁹Erod me kuyey ndaw hay ka sepama, amana ka ndzafama kakay. Ma tsahafata ka sidzew ana hay, arka me levey ka kedemata vagay ahiya. A daba na na, Erod ma herdey da Zudey a Sezare, ma ndzawa meney nekadey.

Memotsey ma bay Erod

²⁰Tøke ma høladata Erod ka vaw ta ndaw ma dala ma ndza Tir ta Sidoŋ. Ndaw hay dzəmaradama mey ta, ma daway ka slam dey ŋga. Taya ma zəgam andza ndaw ma kəlatar ka mey na, Blastus, ndaw ma fada ma bay. A wuɗam ma ləmada guma na, hərway tek me zəmey ta a sawa akwa na, da wuraw ma bay ana.

²¹Pas ana ma husawa ba tok na, Erod ma kəley zana ma bay ŋga ka vaw, me ndzey a kwariwal, arka me tsey guma ka dala ŋga.

²²Da har ana na, ndaw ma səkway hay a kamar aha salalay: “Neney na vøde ma ɗay, ma 'ərlam kadəba zləna, ma ndaw sakay.”

²³Ama deŋe tsana, madurlam ma Bay'ərlam ma kəɗa Erod, hərway ŋga ma pada maram ma Bay ma Bəla a ŋga, tol hay ma zəmama, ŋga me mətsey.

²⁴Guma ma Bay ma Bəla tey na, a gəley adiya, a səkey adiya.

²⁵Andza ma Barnabas ta Sol ma ndəvadama mber ata ba da Zeruzalem na, ma mam tek ata, taya ma ŋgəlama Zaŋ na ma zəlamar Mark ana ka bəzay.

Mber ma Maslaŋ hay 13

A waləmata andza Barnabas ta Sol ma da sləradata

¹Da Antiyos, da Egliz ma slam ana na, ndaw sek hay ta ndaw ma tatəkadəmata ndaw ana hay daha: andza Barnabas ta Simeiyon, na ma zəlamar Nizer ana, ka zəgawa Lusiyus ndaw Sireŋ, Manayieŋ na ma gələmawa ka maslətaha ta bay Erod Tetrark ana, ka zəgawa Sol.

²Pas ana daha a kam aha kuley ma Bay'ərlam, a kam aha sumaya na, Mesəfrey Kokwoɗ ana me ləvey: “Padəmataya andza Barnabas ta Sol slam ata gəle, ka mber ana i ma zəlata kava na.”

³Arka a dəba ma sumaya ta ma ɗuley mey ta na, ma bazləhafəmata har, arka ma ləvəmatar ka dawam da zoy.

Barnabas ta Sol da Sipre

⁴Andza Mesəfrey Kokwoɗ ana ma sləradata ba na, Barnabas ta Sol ma hardam a Selewsi. Arka da huɗa na, ma tsəlam a kombiwal ma dawam a Sipre.

⁵Andza taya ma husam ba a Salamin na, taya ma tələkadama mey ta Mey ma Bay ma Bəla da 'ay me ɗuley mey ma Zuifhay, taya andza Zaŋ, a dzənata ka mber ana.

⁶Andza taya ma tazlaradama dala na ma ɗawa ha ta yam ana kasl a wuraw ma Pafos, taya ma tsam 'ar andza ndaw ana daha a key hila, a ləvey waya ŋga na ndaw sek; ŋga ndaw Zuif, a zəlamar Bar-Yezu.

⁷Ŋga ndaw ma fada ma Serzus Pawlus, guverner ma Slam ana, ŋga ndaw ma sərada tek aha, ŋga ma wunata andza Barnabas ta Sol, hərway a wuɗey me pey sləmay ka guma ma Bay ma Bəla.

⁸Amana, Eli mas ndaw hila hana na -hərway mezəley ŋga na na andza ha- ma kadata səleŋ, ma pafa wuiya ka guverner ma ka pey 'ar zlay.

⁹Arka Sol dakay na Pol ka dɔba na, ma rəha vaw aha ta Mesəfrey Kokwod ana na, ma zazura a huɗa dey ŋga,

¹⁰arka ma ləvar: “Kah a neneɣ wewer ma hərdaka ta'ar ana, bəzey ma Sataŋ, ndaw dugwan ma dzereɣ, ka da mbəkada ma tərŋgwaladara tsəved ma Bay'ərlam na, varay?”

¹¹Nəkafa, ekədəɣ na, Bay'ərlam a da hətaka:ka da tereɣ wulaf aha kasl ka har aŋga me wudeɣ, kwa pas tekeɗe na ka da nəkada ha sakay.” Arka tsana, ləvaŋ ma sahəta andza dəvad, a tewey ka slam ana, a səpeɣ ndaw ka zəgafa har.

¹²Andza Guverner ana ma nəkada tek a neneɣ me key ana na, ŋga me pey 'ar hərway ma me tetəkey ka Bay'ərlam a neneɣ ma bədəmara na na, ka dar ba a mevel aŋga.

Pol ta Barnabas da Antiyos ma Pizidi

¹³Pol ta ndaw taya dzaya na hay ma dawam ta kombiwal a Pafos, ma husam kasl a Perzey da Paməfili, arka na Zaŋ ma mbəkadata, ma mey təŋga a Zeruzalem.

¹⁴Arka taya tok na, ma lətsam da Perzey, ma zəgam tsəved ata, ma dawam a Antiyos ma Pizidi. Ta pas ma mesley na, taya ma fuləkwam a 'ay maɗuleɣ mey, ma ndzam ta ndzey.

¹⁵A dɔba ma ma dzaŋgama guma ma mewey ta na ma ndaw sek hay ba na, bay ma 'ay me ɗuleɣ me ləvey ka ləvəmatar: “Malam a ɗaw hay, haɗaw guma kwar daha ma ma həladara bəzay a səkway na tsama!”

¹⁶Arka Pol me lətsey, ma katar ta har, ma ləvatar: “Bəzey ma Israyel hay ta kuray a neneɣ ma wasam ta Bay ma Bəla na hay na, pafəmaya sləmay.

¹⁷Bay ma Bəla ma səkway lakwa Israyel na, ka walata baba lakwa hay ba, ŋga ka gələdərəwa səkway ana ba, da har ma ndzawa ta da dala ma Ezipte, arka ta gədaŋ ma har aŋga na, ka badatərəwa ba.

¹⁸A key da mevey kwakurow faɗ da palah na, ŋga ka vələtərəwa tek me zəmey ba;

¹⁹arka a dɔba ma ma bazlata ndaw ma ŋgwa na hay tsəla ba da dala ma Kanaŋ na, ŋga ma wənəkadatara dala na, ma ka zəmama a taya.

²⁰Tek a neneɣ hay ma kəmawa tabiyaha na na, ma ndzawa a key mevey temere faɗ ta kwakurow zlam. Arka a dɔba na na, ma vələtar ndaw me key sariya hay ha kasl ka ndaw sek Samuwel.

²¹Arka taya ma tsəham ka pəmatar bay. Arka Bay ma Bəla ma patar Sawl bəzey ma Kis, ndaw ma gedzek ma Benzameŋ, ŋga me key bay mevey kwakurow faɗ.

- 22**Andza ma kɛlada Saul ba na, Bay ma Bɛla ma patar David bay aha a vɛɗ ana, ma ka seydewe nɛney na ŋga: 'I da ndzefey na, David bɛzey ma Zesey, ndaw na andza mevel a ɗaw me wuɗey ana, a da ndasladataya tek a ɗaw me wuɗey ana hay tabiya ha.'
- 23**Bay ma Bɛla a da badɛrawa Yezu, Ndaw me buwey Israyel ana da ŋga, andza na matsawa na.
- 24**Andza mba ka sawa na, Zaŋ ka tɛlɛkey mey ba, ta me dzuhɛbey vaw a yam, ma mbɛɗadata mendzey ma sɛkway ma Israyel tabiyaha.
- 25**Arka andza mazlambar a da husada ha mendzey ŋga na, ŋga me lɛvey: 'Ka kuray ekɛɗey ɗagay yah ana na way? Yah na Ndaw aŋga na kakay, amana, ndaw ana a sawa ha da dɛba ɗaw, yah ɗa ndaw aha ma pɛsɛkey ledze ma tahɛrak aŋga kakay.'
- 26**Malam a ɗaw hay, kuray ka kam na bɛzey ma hwaɗ ma Abraham hay, dakay ma ndaw da walaŋ a kwar ma wasam ta Bay ma Bɛla na hay na, a slɛradɛmɛrawa guma me me buwey a nɛney na a lakwa.
- 27**Ndaw ma Zeruzalem hay ta bay ta hay ka wuɗam ma sɛradama Yezu tikay, da ma dzuwama ta na, a da ndaslam na ma guma ma ndaw sek hay, na ma dzaŋgama ka pas ka pas, ta pas ma mesley ana.
- 28**Mandzara taya ka ndzafafama bɛzay ma guma na ma dzuwa, ka da kɛɗama vagay aha na na, taya ma tsɛhafama ka Pilat ma ka zɛɗadara 'ar ba.
- 29**Andza ka ndasladama tek na ma windɛmawa ka ŋga na tsoy na, taya ma hardɗadɛmɛrawa ba ka 'ar ma tuwaw, ma padama a tsɛvay.
- 30**Ama Bay ma Bɛla na, ka mbɛladɛrawa ba da walaŋ ma ndaw ma mɛtsa na hay.
- 31**Arka ŋga ma batar vaw da meney gɛle gɛle haɗadzidzay a ndaw na ma tsɛlɛmaba da Galiley a Zeruzalem dzaya na hay, ekɛɗey taya na, ka tɛram ba ndaw seydewe ŋga hay ka slam dey ma sɛkway.
- 32**La ekɛɗey tiyatsa na, la tɛlɛkadɛmakwar mey ta mey a nɛney Hayna Wayna, ta guma na ma tsɛmatɛrawa kava na a baba tete hay ana.
- 33**Bay ma Bɛla na ka ndaslada ba kassla hɛrway lakwa wawa ta na hay, andza ma ŋga ma mbɛladɛrawa Yezu, andza na ma winda ha da ɗeriwel ma Pɛsom ma tsetsew ana: 'Kah na bɛzey ɗaw, yah tesɛɗey na, i ka yadɛkawa ba.'
- 34**Bay ma Bɛla ma mbɛladɛrawa ba da walaŋ ma ndaw ma mɛtsa na hay, a da mey aha vaw ma da zey sakay, andza ma ŋga me tsawa na: 'I da vɛlakwar tek na kokwoɗ ana hay, na ɗerre ɗarka na ma David.'
- 35**A tsey da bɛzay ma guma mekelehe andza nɛney sa na hɛrwuiya: 'Ka da mbɛkada ha ndaw eɗek kokwoɗ ana, ka sɛrada mezey kakay.'

³⁶Arka David, a dɛba ma ma kadara mber ma Bay ma Bɛla, andza ma ŋga me wudey ana ba na, ma mɛtsey ŋga, ma padama a tsɛvay ka slam ma baba tete ŋga hay, ŋga ka sɛrada mezey ba.

³⁷Ama Ndaw na Bay ma Bɛla ma mbɛladɛrawa na na, ka sɛrada mezey tikay.

³⁸Hayna sɛradama tok malam a dɛw hay, me tɛlɛkey mey ma sey yam ka meŋgɛsey a sawa na, kuse ma ŋga, ta ma tɛrey dzerey a neneɣ ana kuray ka ndzafɛmawa da mewey ma Moyiz kakay ana,

³⁹ma vɛladatara a ndaw me pey 'ar ka ŋga na hay tabiyaha na Yezu.

⁴⁰Wam daw ka vaw tok zɛna, guma ma ndaw sek a neneɣ me tsey ana, ka da husafukurawa zlay:

⁴¹Nɛkam dey, kuray a neneɣ ndaw sɛkom ana hay, ka rɛzlakwar na, zɛdɛm 'ar! Ekɛdɛy kuray ta dey mba na, i da key tek dɛhwa ha, tek ana na, kendzey hadɛw ndaw a tɛkɛradɛmakwar na, ka da tɛbama ha kakay.”

⁴²Andza ma bawa ta na, ma kɛmatar ambahw andza Pol ta Barnabas ka da madama guma na ta pas ma mesley mekelehe.

⁴³Andza ndaw ana ma kusa na hay ma zɛdɛm 'ar ba na, ndaw hay hadɛdzidzay da walaŋ ma Zuif hay ta ndaw ma tɛlɛkam a sɛkway ma zuif hay ma nam dɛba na hay na ma kɛsadɛmata andza Pol ta Barnabas. Da guma ta me tsey na, a hɛladɛmatara bɛzay ma taya ka wɛnɛkam ka vaw ta hahaya ma Bay ma Bɛla zlay.

Pol ta Barnabas a mbɛdɛm dey 'ar 'ay ndaw Zuif ahiya kakay ana hay

⁴⁴Pas ma mesley mekelehe na, har a var a ndaw ma wuraw ana hay ka kusɛmawa ba, ma da pey slɛmay ka guma ma Bay'ɛrlam.

⁴⁵Andza Zuif hay ma nɛkadama ndaw hay ka kusɛmawa ba hadɛdzidzay na, a tsatar mevel kambɛlaɛba, a mbɛdɛmar ka guma ma Pol na ta metsɛdɛy aha.

⁴⁶Andza Pol ta Barnabas ma sadama mevel ma lɛvɛmatar: “Akwa tɛdɛ na, a da bɛdɛmakwar guma ma Bay ma Bɛla ka mey na a kuray, amana, kuray ka mbɛdɛmar dɛba ba a guma na, kuray ka nɛkafama ba ka vaw kwar haya hiya, dɛ me ndzɛfey mendzey me ndɛvey kakay ana kakay sana, kɛdɛy na la mbɛdɛm dey tek ala a 'ay ndaw na Zuif ahiya kakay ana hay.

⁴⁷Hɛrway slam har ma Bay'ɛrlam ma vɛlandɛrawa na andza neneɣ: ‘I ka padaka ba waw me nɛkey dey ma ndaw ma dala hay, ma kah ka dada guma ma me buwey kasl ka halay ma dala tabiyaha.”

⁴⁸Andza ndaw Zuif ahiya kakay ana hay, ma tsɛnadama guma neneɣ na, a datar 'ar, taya ma hasɛkadɛmara bɛzay a guma ma Bay'ɛrlam. Mendzey ma ndaw ma vɛla hiya ma mendzey me ndɛvey kakay ana hay na, ma pam 'ar.

⁴⁹Guma ma Bay'ɛrlam me pey mey tabiyaha da dala na.

⁵⁰Ama Zuif hay na, ma həladəmatara bəzay a ɲgwas na slam ata me ndzey daha da walaɲ ma ndaw ma səka na hay,na ma namar dəba a Bay ma Bəla na hay, ya satsa na, ta ndaw ma fada ma wuraw hay, ma səpam ma zerey mey, ka kadəmata tatakway andza Pol ta Barnabas, ma harəmata ba da dala ta.

⁵¹Taya tey na, ma bazləmama burhway ma wuraw ana ba, ka sek ata, ma dawam tek ata a Ikoniyum.

⁵²Gawla ma Yezu hay tey na, ma rəha hiya ta wuiya, ta Mesəfrey Kokwod ana.

Mber ma Maslaɲ hay 14

Pol ta Barnabas da Ikoniyum

¹Da Ikoniyum ana na, re tek ana me key andza ha satsa. Pol ta Barnabas ma dawam a 'ay me duley mey ma Zuif hay, ma tsam guma da huɗa, Zuif hay ta Grek hay haɗadzidzay ma tərām ndaw me pey 'ar aya.

²Ama Zuif na ma wuɗam ma mbəɗadama mevel ata tikay ana hay, ma pafəmata wuiya ka ndaw Zuif ahiya kakay ana hay, ma husladəmata ma ka sadəmata banay ta malam hay.

³Andza Pol ta Barnabas ma wam me ndzey ta kasl ka har ata ma wuɗam, hərway matanduroɲ ata ma pa ha ka Bay'ərlam, arka na a kadatara seydewe ma guma ma hahaya ɲga, da ɲga vəlatar ma kam zehed hay ta tek me gegətsey ndaw ana hay ta har ata.

⁴Ndaw ma wuraw ana hay ma waɗəkam ka vaw: ndaw sa na hay ma Zuif hay, sana hay tey ma maslaɲ hay.

⁵Ndaw Zuif ahiya kakay ana hay, Zuif hay, ta bay ta na hay ma dzalam me key ma gədaɲ kadəba, ma da kwaytsəmata maslaɲ hay ba.

⁶Ndaw ana dɛy hay ma səradama ba tey na, ma səpam ma hway a dala ma Likawni, a wuraw ma Listre ta Derbey ta sa ma wuraw a sa na hay ka tsakay ta na hay.

⁷Da huɗa satsa na, taya ma tələkadama mey ta Mey Hayna Wayna.

Pol ta Barnabas da Listre

⁸Da Listre na, ndaw ana daha a slafa me lətsey ta sek aɲga hay kakay, ma təra ha zla ma yawa ɲga na, ɲga ka slafa me heley tikay.

⁹Pas asləta andza a pey aha sləmay ka Pol a tsey aha guma na, Pol ma zazəra, ɲga ma nəkada 'ar aɲga me pey na, a slafa ma buwa tata.

¹⁰ɲga ma ləvar ta magala ha: “Lətsey dender dender ta sek edek.” Ndaw ana me hərɗey tsuɗakw, tsuɗakw, me heley.

11Andza taya ma nəkadama tek a nenedey Pol me key ana na, guma me tsəney da walaŋ ma ndaw ma kusa na hay ta mey Likawniyeŋ: “'ərlam hay ma tərādəmərāwa vaw ta ndaw ahiya, ma hardəmāwa ka tsakay lakwa.”

12A zəlama Barnabas na “Zews” arka Pol na “Ermes” hərway ŋga na ndaw me tsey guma na.

13Baba me key kuley ma Zews da dəba ma zled ana, ma həlawa gusaŋ hay, ta dzegwe ma meverzey aha, ma sadəmatərāwa ka mey mambaw ma wuraw, mey ta aslota ta ndaw ana ma kusa hiya ana na, a wudey ma katar kuley.

14Andza ma tsənadama bəzay ma guma nenedey na, maslaŋ ana hay, Barnabas ta Pol, ma ŋgardadama zana ma memed ata, ma hwam a walaŋ ma ndaw ma kusa na hay, ta me wudey aha:

15“Hey! Ka kam edey na mey? La na ndaw hay andza kuray tiyatsa. Mey Hayna Wayna nenedey la ma badəmakwar ana na, a wudey kuray ka mbəkadəmata tek a kwar a nenedey lamba na hay ba, kuray ka mbədām dey ka Bay ma Bəla ŋga daha ta dey ana, na ma kərāwa həzlay ma 'ərlam, dala, bəlay ta tek ana hay da huḍa tabiyaha na.

16Da na zle zle na na, ŋga ka mbəkadatərāwa səkway hay ba, me səpey tsəved ata.

17Ama ka mbəkada ma badatara kokwod ŋga kakay. Hərway a slərəkurawa ha yam da 'ərlam, ta lam me key tek ana hay, ma rəhadakwar mevel a kwar ta tek me zəmey, ta wuiya.”

18Guma nenedey hay na a da kədadatara 'ar a ndaw ma kusa hiya na hay na, tek ger aha, ka da mbəkadama ma katar kuley ana na.

19Zuif hay ma dəmāba da Antiyos ta Ikoniyum, ma pafəmata wuiya ka ndaw a hana ma kusa na hay, ma ka dzəmam a dey ta, ma ka kwaytsəma Pol ta ŋgwa, arka ma vahəmarāwa ba ma kəladəmərāwa, pərazl wuraw, ka taya na, waya ŋga ka mətsey tsoy.

20Ama andza ndaw me pey 'ar ana hay ma kusam ba ka tsakay ŋga na, ŋga me lətsey, ma mawa a wuraw. Ma medew ana na, ma dawam tek ata ta Barnabas a Derbey.

A məmāwa a Antiyos de Siri

21A dəba ma ma tələkadama mey ba ta Mey Hayna Wayna da wuraw ana ŋga na na, ma tərādəmata ndaw hay hadadzidzay gawla ma Yezu ahiya na, ma məmāwa ta wuraw ma Listre, ma Ikoniyum ta Antiyos.

22A madəmatara mevel a ndaw me pey 'ar ana hay, a vələmatar gədaŋ ma taya ka da, mam ta dəba zlay. Taya ma ləvəmatar: “I da fuləkwakwa a Slala ma Bay'ərlam na, sey i tasakwa ta banay hay hadadzidzay.”

²³Ka Egliz, ka Egliz na, taya ma pam ndaw ma sɔka na hay, ma dɔlafɛmata mey ta me key sumaya ha, arka na, ma mbɛkadɛmatara a har ma Bay'ɛrlam, na taya ma pam 'ar ka ŋga na.

²⁴Andza ma tazlaradama dala ma Pizidi ba tok na, ma husam a Pamfili,

²⁵ma ɓam Guma da Perzey, arka na ma hardam a Ataliya.

²⁶Da huɗa na, ma tsɛlam a kombiwal ma dawam 'ar a Antiyos, slam ata ma lɛtsɛmaba da huɗa na, na ma mbɛkadɛmata da huɗa a har ma hahaya ma Bay ma Bɛla, ka mber ata na ma ndasladɛmɛrawa na.

²⁷Andza ma husam na, taya ma kusɛmata ndaw ma Egliz hay tabiyaha, ma tɛkɛradɛmatara tek ma Bay ma Bɛla ma kawa ta har ata na hay, a fɛna sa na, na ŋga ma wuratar mambaw ma me pey 'ar a ndaw na Zuif ahiya kakay ana hay.

²⁸Arka taya ma ndzɛmawa da huɗa, andza gawla ma Yezu hay ma kɛla me mendzey nekɛɗey.

Mber ma Maslaŋ hay 15

Me tɛrey vaw da Antiyos

¹Ndaw hay nekɛɗey ma hardam da Zudey, a wuɗam ma tatɛkadɛmata malam hay andza neneɗ: “Hardam kuray ka slama kuɗey andza ma me tsekesley ma Moyiz kakay na, ka da slafama ha me tɛrey ndaw ma buwa hiya na kakay.”

²Me tɛrey vaw ma sawa dɔhwa ha, dzendze me key da walaŋ ma ndaw me tetɛkey ndaw ana hay Pol ta Barnabas. Arka taya ma dzalam me slɛrey andza Pol ta Barnabas ka zɛgawa ndaw hay nekɛɗey, ka dawam a Zeruzalem ka da ndzafɛmata maslaŋ hay ta ndaw ma sɔka na hay kavɛday ma guma na.

³Ndaw ma Egliz ma Antiyos hay ma vɛlɛmatar tek a har ma sada yam ka tsɛvedɛ ata. Ma tazlaram ta Fenisi, ta Samari na, ma tɛkɛradɛmatara me mbɛɗey mendzey ma ndaw ma dalaZuif ahiya kakay ana hay, arka kɛɗey na ma vɛlatar wuiya a malam hay tabiya ha.

⁴Me husey ta a Zeruzalem na, ndaw ma Egliz hay ma ŋgɛlɛmata, maslaŋ hay ta ndaw ma sɔka na hay ma ɓadɛmatara tek ma Bay ma Bɛla ma kawa ta har ata na hay tabiyaha.

Metsehey 'ar ma Zeruzalem

⁵Fariziyen na ma pam 'ar ka Yezu ana hay nekɛɗey ma zɛgafama har ka guma na, ma lɛvam: “Ndaw Zuif ahiya kakay ana hay na, ka slama kuɗey ba, ma ɓadatarara ka tsɛnamar slɛmay a mewey ma Moyiz.”

⁶Maslaŋ hay ta ndaw ma sɔka na ma tsɛham 'ar ma da dzadzɛma bɛzay ma guma na.

- ⁷Andza guma na a səkey aha adiya na, Piyer me mbədey kava me lövey: “Ka sərädama ha seŋgey, malam a dāw hay, Bay ma Bəla ka zəgaya ba zla da bəziya, da 'ay kwar, ndaw ma dala na Zuif ahiya kakay ana hay, ka tsənädama Mey Wayna ba ta huđa mey dāw, arka na ka təram ba ndaw me pey 'ar ahiya.
- ⁸Bay ma Bəla ma sərada mevel ma ndaw hay ana na, ka kadatara seydeve ta na ba, da ŋga ma vəlatərawa Mesəfrey Kwokwod ana andza a lakwa na tiyatsa.
- ⁹Kwa ka waladandakwar ka vaw ta taya ta lakwa kakay, a da bazləmadatara mevel ata na, ta me pey 'ar ata.
- ¹⁰Zla ekədey na, ka zarafakwa mey ka Bay ma Bəla ta ma patar zlamla ka dāy ma maslaŋ hay na ka mey, na kwa baba lakwa hay, kwa lakwa na kaslafəkurawa ma zəgawa kakay ana na.
- ¹¹I mada dey asləta adiya sa, i təbakwa ka mevel a lakwa, Bay'ərlam Yezu a da buwandakwar na, hərway ma hahaya ŋga, kal kal andza ma ta na tey!”
- ¹²Arka da me tsəhey 'ar ana tobiya ta ha ndaw hay ma ndzam tete, arka na ma pafəmata sləmay kandza Barnabas ta Pol ma təkərama zehed hay tabiyaha, ta tek ma Bay ma Bəla ma kawa me rəzley ndaw ana hay ta har ata, da walaŋ ma ndaw na Zuif ahiya kakay ana hay.
- ¹³Andza ma ndəvadama guma na ba na, Zak me lətsey sa tey, me lövey: “Malam hay, pafəmaya sləmay.
- ¹⁴Simioŋ a badandakwar ekədey ana na, zla da mezley na, Bay ma Bəla ka wudəy ba me gədəmey səkway aŋga na da walaŋ ma ndaw ma dala Zuif ahiya kakay ana hay da mezəley ŋga.
- ¹⁵Tek a nenez dzadzak me key ana na, a dam ka vaw na ta guma ma ndaw sek hay, hərway ma windaha da da dferiwel kokwad ana:
- ¹⁶'Arka a dəba na na, i da mawa, i da zlada 'ay ma David ana ma mbəzla na ideŋ ana, ma mbəzla ha na na, i da zlada, i da lətsada ka slam aŋga.
- ¹⁷Zla da na ŋga na na, sa ma ndaw hay a da səpama Bay'ərlam, ta ndaw ma dala na sa na hay i ma zəlatərawa ka təram na ŋga dāw a hiya na. Nəkafama Bay'ərlam a ləvawa na andza nenez, a ndasladata andza ma ŋga ma dzalawa na hay.
- ¹⁸Ma səraha ba zla ekədey kakay.'
- ¹⁹Yah na, da walaŋ ma ndaw ma pəmatar tek ta ger ana hay, ka tsəved ma ndaw na Zuifahiya kakay ana hay tikay, ma mbədam dey ka Bay ma Bəla ana hay.
- ²⁰Windəkwar tsana: “Ka mbəkadama me zləbey hay, 'ərlam so na hay, me tsəney sləmay kakay, slaw ma mətəsa ha te mətsey ana ta mambaz.”
- ²¹Zla da mezley ana na, akwa na ndaw ma Moyiz hay ma paya ka wuraw ka wuraw, me dzeŋgey da 'ay me duley mey ta pas ma mesley hay tabiya ha.

Deriwel ma windəmatar a ndaw me pey 'ar zuif aya kakay ana hay

- ²²Maslaŋ hay, ta ndaw ma səka na hay ma dzəmadama mey da Egliz kamaslətaha na, ma dzalam ma ka gadəmam ndaw hay da walaŋ ata, ma da sləradata a Antioche, andza Pol ta Barnabas. A da gadəmam na, Zudas na ma zəlamar Barsabas ana ta Silas, ndaw dūhwa hiya, ma sərəm ka slam dey ma malam hay ana.
- ²³Ma vəladəmatara dərivel ana, ma winda ha andza neney ana: “Maslaŋ hay, ndaw ma səka na hay ta malam hay tabiyaha ka tsadəmukuraba guma, a kuray malam na ma bəmawa da səkway na Zuif ahiya kakay ana hay, na da Antiyos, da Siri ta Silisi.
- ²⁴La ka tsənadama ba ndaw hay daha da walaŋ ala ma dəmafa ma da dzuŋgufadəmakwar, ma pəsladəmakwar 'ar ta guma ta, ma tsəmakwar ana, amana ndaw ka sləradatərafa tikay.
- ²⁵La ma dzalam 'ar ka maslətaha, ma gədəmey ndaw ma slərəkuraba ka kəsadəmatərafa andza Pol ta Barnabas, na la ma wudəmata bəza kakay ana,
- ²⁶ndaw na ma vəladama mendzey ta hərway ma mezəley ma Bay'ərlam a lakwa Yezu Kriste na hay.
- ²⁷La slərədəmatərafa andza Zudas ta Silas, ka badəmakwar mewey a neney na re andza ha atsa na ta huđa mey ta.
- ²⁸Mesəfrey Kokwođ ana ta la na, ma dzalama na, ma pakwar tek mekelehe me ləhey aha ka 'ar na hayaha kakay, sey neney hay me gərey vaw kakay ana hay:
- ²⁹Mbəkadama slaw ma kuley ma ndaw Zuif ahiya kakay ana hay ba, ka da zəmam mambaz zlay, ka da pədam slaw ma gənaw ma mətəsa ha ta mətsey ana hay zlay, tsənam sləmay. Hađaw kuray ka kəmata tek a neney hay ba tabiyaha, ta me wey daw aha ka vaw na, na ŋga na na kuray ka kama ba hayaha. Da zoy!”
- ³⁰Andza ma mbəkadəmata ba na, ndaw ma slərədəmata na hay ma hardəm a Antiyos, da huđa na, taya ma kusəmata ndaw hay, ma da badəmatara guma na hana da dərivel ana.
- ³¹Guma na ma dzaŋgama na ka mbafata ba kambəlafa, hərway a həladatara bəzay.
- ³²Zudas ta Silas andza taya ndaw sek aya seŋgey na, ma tsəmatar guma ta huđa mey ta, mendzey hađadzidzay, ma həladəmatara bəzay, ma səmadəmata.
- ³³Taya ma ndzam da huđa meney nekədefey, arka a dəba na na, malam hay ma ləvəmatar ka dawam da zoy, ka tsakay ma ndaw ma slərədəmatərafa na hay.
- ³⁴Silas na me dzeley me ndzey, ama Zudas na, ma daw təŋga.

³⁵Ama andza Pol ta Barnabas na ma ndzam da Antiyos. Ta sa ma ndaw hay daha haɗaɗzidzay sa na, a tatəkadəmata ndaw hay, a tələkadama meƴ ta Mey Hayna Wayna ma guma ma Bay'ərlam.

Pol ta Barnabas a wunəkam 'ar

³⁶Mendzey nekədeƴ a dəba na na, Pol ma ləvar a Barnabas: “Makwa da nəkwakwatərawa malam na da wuraw na lakwa ma bəkWatərawa guma ma Bay'ərlam ana hay, aza lakwa ka nəkukwatərawa ɗagay taya ka waray.”

³⁷Barnabas a wuɗeƴ ma ngəla Zan na, ma zəlamar Mark ana.

³⁸Ama Pol na a wuɗeƴ ma zəgada ka vaw ka dam dzaya andza ndaw aŋga na ma mbəkadatərawa da Pamfili, me wuɗeƴ ma wunəkadəmarawa mber ta dzaya kakay ana sakay.

³⁹Me tərey vaw ta na na ka key ba haɗa, a da wunam 'ar na, kwa way way me zəgeƴ tsəveɗ aŋga. Barnabas ma ngəla Mark, ma dawam ta kombiwal a Sipre.

⁴⁰Pol teƴ me zəgeƴ me tsetsew aŋga Silas; a dam aha na, malam hay ma vəladəmata a har ma hahaya ma Bay'ərlam.

⁴¹Ma halama dala ma Siri ta Silisi, Pol ma madatara 'ərev a Egliz hay.

Mber ma Maslaŋ hay 16

Timoteƴ ma kəsadata andza Pol ta Silas

¹Arka andza ha tok na, nga me huseƴ a Derbey, arka a Listre. Da huɗa na, gawla ma Yezu ana daha a zəlamar Timoteƴ, may nga na na deƴ Zuif hay me tərey me peƴ 'ar aha, ama baba nga na na ndaw Grek.

²Da me ndzey nga na, a mbafata ka malam na da Listre, ta na da Ikoniyum ana hay.

³Pol a wuɗeƴ ma ngəla ka bəzay, nga ma zəga, ma sladara kuɗeƴ ba hərway ma Zuif hay da wuraw ana. A sərada ma deƴ ta kava akwa baba nga na na, ndaw Grek.

⁴Da wuraw ana taya ma tazlaram ta huɗa na hay na, Pol ta Silas a bədəmatara guma ma maslaŋ hay, ta ndaw ma səka na hay ma tsəmatəraɓa kava da Zeruzalem ana, ma tsəhafəmata ka kama andza ha.

⁵Egliz hay ma ndzafam gədaŋ ta me peƴ 'ar adiya, ka pas ka pas na, a səkam adiya.

Tek ma nəkar a deƴ a Pol da Trowas

⁶Pol ta Silas ma halama dala ma Firzi ta ngwa ma Galasi, hərway Mesəfreƴ Kokwoɗ ana ka təkata ba me bəƴ Mey Hayna Wayna da dala ma Azi.

⁷Andza taya ma husam ba ka kokway ma Mizi na, akwa a satar me tesey a Bitini, amana Mesəfrey ma Yezu a wudey ma mbəkatar tsəved kakay.

⁸Arka taya ma tazlaradama dala ma Mizi, ma hardam a Trowas.

⁹Ma dəvad na, tek ma nəkar a dey a Pol, nga ma nəkada ndaw Masedowan ana daha ma lətsaha, ma tsəhafa andza nenedey: “Sawa a Masedowan da dzəndandar.”

¹⁰A dəba ma tek a nenedey ma nəkar a dey a Pol ana na, la tsana, la ma səpam me zəgey tsəved ma daway a Masedowan, hərway la ka səradama tsoy, Bay ma Bəla a zəlandar aha ma da bəy Mey Hayna Wayna da huɗa.

Da Filip na, Lidi ma mbədada mendzey

¹¹La ma tsəlam ba a kombiwal da Trowas na, la ma dawam sayonɗa a Samotras, ma medew ana na, la ma lətsam da huɗa, la ma dawam a Niyapolis.

¹²Arka da huɗa tey na, la ma dawam a Filip wuraw ɗuhwa na ma dala ma Masedowan, ma wa dala na na Romeɗ hay, la ma ndzam da wuraw ana meney nekədəy.

¹³Ta pas ma mesley na, la ma bəmawa ba da wuraw ana, la ma dawam ka mey wayaɗ ana daha, slam ana la ma dzalama na, la da ndzafam slam me ɗuley mey kava. Andza la ma ndzam ba ta ndzey na, la ma tsəmatar guma a ɗgwas hay daha ma kusa hiya ka slam ana.

¹⁴Naɗgar aslɛta da walaɗ ata a zəlamar Lydi a filey veveze, nga dem ma wuraw ma Tiyatir. Nga na a ɗular aha mey a Bay ma Bəla ka dəba, a pey aha sləmay haya hayaha, hərway Bay’ərlam ka wuradara mevel aɗga ba, me pey sləmay ka guma ma Pol tədə tədə.

¹⁵Andza me ndzefey me dzuhəbey ba nga na ta ndaw ma ‘ay nga hay na, nga ma wunandar a ‘ay nga, ma ləvandar andza nenedey: “Kuray ma dzalama na, i pey aha ‘ar ka Bay’ərlam sana, səmawa da nam da ‘ay ɗaw.” Ha ma təkandar ɗay la ka dawam.

Da daɗgay da Filip

¹⁶Pas aslɛta la dawam aha a slam me ɗuley mey na, dem ma ‘ay ana daha ta fakalaw aha da ‘ar, a tsey ka tek ma da key ka mey ana hay, ma sawa, la ma zlam ‘ar. Mbəzla nga na me key ana a sadatərawa sumkwo haɗadzidzay a bay ‘ay nga na hay.

¹⁷A səpandar ta me wudey aha Pol ta la: “Ndaw a nenedey hay na, gawla ma Bay ma Bəla tsan da mekekəle nga ana hay, a bəmakwa na tsəved me ma buwey.”

¹⁸Meney haɗadzidzay na re a mada andza ha. A ndalar a Pol, a da zlar na, me mbədey dey ma ləvar a fakalaw a hana na: “Ta mezəley ma Yezu Kriste, i ləvaka na, bawa ba da vaw ma ɗgwas a nenedey.” Deɗe ka slam ana tsana, fakalaw ana ma bawa ba.

- 19** Bay ma 'ay nga na hana hay ma nəkadama tek ma sadərawa zleley ta ka tsəvey tsoy na, ma zəgəmata andza Pol ta Silas, ma vahəmata kasl ka slam me kusey, ka mey 'ərdey ma ndaw me key sariya hay.
- 20** Taya ma badəmata ka 'ərdey ma ndaw me key sariya hay, ma ləvam: “Ndaw a neney hay a ngəsadama wuraw a lakwa ba, taya naZuif hay,
- 21** a tatəkadəmata ndaw hay metsekesley ma mendzey ma lakwa Romen hay ma təba kwa ma səpa kakay ana.”
- 22** Arka ndaw ma kusa hiya na hay, ma mbədafəmata dey ka taya. Ndaw me key sariya hay ma tsukwadəmatara zana ba ka vaw, arka ma ləvam ka kədəmata ta lagwada.
- 23** A dəba ma ma kədəmata ba ta lagwada na, ma kuyadəmata a danɣay. Arka ma ləvamar a sidzew ma danɣay ana hay, ka dzadəmata hayahaya ha.
- 24** Andza ma tsənada ba andza ha na, sidzew ana ma daw ma wudata a 'ay na da bəzay 'ay ma danɣay ana, arka ma daradəmatara sek a tuwaw.
- 25** A key wuzla dəvad na, Pol ta Silas a dulam aha mey ta walay aha, a səmbərama Bay ma Bəla na, ndaw ma danɣay a sana hay ma pafəmata sləmay.
- 26** Dekeslef a da sərəfama na, dala ma dederey ma gədaɲ, ha ma bəlada bəzay ma 'ay ma danɣay ana. Arka tsa na, mambaw hay tabiyaha ma wuram, tsalalaw ma ndaw ma danɣay hay tabiyaha ma pəsəkam.
- 27** Arka tsa na ndaw me tsukurey danɣay ana me pərkey, ma nəkada mambaw ma danɣay hay tabiyaha ma wura hiya ba. Nga dzala waya ndaw ma danɣay ana hay ka hwam tek ata na, nga ma zəgey sled ma tsakay nga ma da slaka vaw nga ba.
- 28** Ama Pol ma tsar guma ta magala ha: “Ka da slaka vaw dek zlay; la daha tabiyaha la hiya.”
- 29** Sidzew ma danɣay ana me tsəhey waw, ma hway 'ar a hwad ma 'ay ana ta me wesey aha ka vaw, ma kəley ka slam sek ma Pol ta Silas.
- 30** Arka andza ma badatərawa ba na, ma ləvatar: “Ndaw a daw hay! Ma ka da buwəmaya na i ka key na tenɣey?”
- 31** Taya ma mbədamar kava: “Pey 'ar ka Bay'ərlam Yezu na, aza a buwəmaka kah ana ta ndaw ma 'ay dek ana hay dzay.”
- 32** Ma badəmara guma ma Bay'ərlam, a nga na ta ndaw ma ndzaya da'ay nga na hay dzay tabiyaha.
- 33** Da har ana deɲe ta dəvad ana tsa na, sidzew ma danɣay a hana ma ngəlata, ma da pərawa mbəlek ata hay, arka tsa na mendzey dakay na, ma ndzefey me dzuhəbey, nga na, ta ndaw ma 'ay nga hay dzay tabiyaha.

³⁴Ŋga ma tsɛladata andza Pol ta Silas a 'ay ŋga, ma tatɛrawa tek me zɛmey, ma kam wuiya da ved'ay ma 'ay ŋga, hɛrway taya ma ndzafam me pey 'ar ka Bay ma Bɛla ana.

³⁵Ma zlemedew na, ndaw ma sariya na ma slɛrɛmawa adziya ta hay, ma ka lɛvamar a sidzew ma daŋgay ana ka kuyadata ndaw ana hay.

³⁶Sidzew ana ma sawa ma badatara andza Pol: “Ndaw ma sariya hay a slɛrɛmawa adziya hay a lɛvam la ka mbɛkadɛmakwar. Andza ha tok sana, dam tek a kwar da zoy.”

³⁷Ama Pol me lɛvey: “Ma kɛdɛmandar ma dey ma ndaw hay tabiyaha mandzara sariya ka dzuwandar, la bɛzey ma dala ma Romɛŋ hay, taya ma kɛladɛmandar a daŋgay, ekɛdey na, a kuyadɛmandar ta masasudokw aha ka dɛba na, la wudam kakay, ka sɛmawa ta 'ar ata na, ka da badɛmandɛraba da daŋgay ana.”

³⁸Adziya hay ma madɛmatara guma mandza Pol, a ndaw me key sariya na hay. Andza taya ma tsɛnadama taya Romɛŋ hay na, taya ma wasam ka vaw.

³⁹Arka ndaw ma sariya na hay ma sɛmawa ma da tsɛhey ambahw da har ata na, arka ma badɛmatɛrawa, arka ma lɛvɛmatar ka dawam ba da wuraw ata.

⁴⁰Andza ma bɛmawa ta ba da daŋgay na, Pol ta Silas ma dawam ma ndzafama Lydi, ma nɛkɛmata malam ana sa na hay, ma hɛladɛmatara bɛzay, arka ma dawam tek ata.

Mber ma Maslaŋ hay 17

Pol ta Silas da Tesalonik

¹Taya ma tazlaram ta Amfipolis ta Apoloni, arka taya ma husam a Tesalonik; da huɗa na, 'ay me duley mey ma Zuif hay daha.

²Andza ma ta kete ana na, Pol ma daway, ma ndzafata. Mesley a key dey makar na, re Pol a tsatar guma, zla da guma Mewindey Kokwod ana hay na,

³a wandzaladatara, a badatara na, Ndaw ma vaha 'ar ana a dafa na, ka key tsetseh, a da mbɛlawe da walaŋ ma ndaw mamɛtsa na hay.Ŋga ma lɛvatar: “Ndaw ma vaha 'ar ana na, Yezu a neney i ma tsakwar kava na.”

⁴Zuif ana sa na hay ma tɛbama guma, mandza Pol ta Silas, ta sa ma Grek hay haɗadzidzay ma namar dɛba a Bay ma Bɛla na hay ta ŋgwas ana slam ata daha da walaŋ ma ndaw ma sɛka na hay.

⁵Amana a ndalatar a Zuif hay, ma wunɛmata buɗare hay na ma halam ka buwal sa lamba na hay, ma tosam mey da walaŋ ma ndaw ma kusa hiya na hay, ma kam tek so da wuraw. Ma kɛlam mey'ay Zazon, ma da sɛpatɛrawa andza Pol ta Silas, a wudam akwa na, ma dadɛmata, ka slam dey ma sɛkway ma kusa ha.

⁶Andza taya ma ndzafɛmata sakay na, ma vahɛmatɛrawa andza Zazonɔ ta sa ma malam hay daha nekɛɛɛy, ka slam ma bay ma wuraw hay. Taya ma wudam: “Ndaw a neneɛ hay ma ɛgɛsadɛmɛrawa bɛla tabiyaha na, ka husɛmawa ba taya ekɛɛɛy ka slɛna,

⁷Zazonɔ na ma ɛgɛlata a 'ay ɛga. Ndaw a neneɛ hay tabiyaha, 'ar ata madzeley na andza ma bay dɛhwa na ma dala na, kakay. A lɛvam na waya bay daha mekelehe, Yezu.”

⁸Me wudey ta na ma hɛladatara bɛzay a ndaw ma kusa hiya na, ta bay ma wuraw hay,

⁹ha ma lɛvɛmatar andza Zazonɔ ta sa ma ndaw sa na hay ka vɛlam sumkwo na, azambay a da mbɛkadɛmata.

Pol ta Silas da Berey

¹⁰Malam hay ma dadɛmata andza Pol ta Silas ta dɛvad'aha. a Berey. Me husey tana, taya ma dawam a 'ay me dɛley mey ma Zuif hay.

¹¹Taya na haya hiya a fɛnɛmata ndaw ma Tesalonik hay, taya ma tɛbama Guma na ta mevel ata dzay, ka pas ka pas na, Zuif hay na a sɛpama da Mewindey Kokwod'ana hay, ma aza ka sɛradama Guma ta na ma tsam ana na, dɛrka na dɛw?

¹²Ndaw hay hadɛdzidzay da walaɛn ata ma pam 'ar ta ɛgwas grek hay daha da walaɛn ma ndaw dɛhwa na hay, ta mawal hay hadɛdzidzay.

¹³Ama andza Zuif ma Tesalonik hay, ma tsɛnadama waya Pol a bɛy aha guma ma Bay ma Bɛla da Bere satsa na, taya ma dam ma da dzuɛgufadɛmatara 'ar ma ndaw ma kusa hiya na hay da huɛa sa.

¹⁴Arka tsana, malam hay ma dadama Pol ba, kasl ka mey ma bɛlay; ama andza Silas ta Timotey na ma ndzam tek ata da huɛa.

¹⁵Ndaw ma kɛsadama Pol ana hay, ma husam kasl a Aten, arka ma ma mawa ta, ta guma ma Pol ma lɛvatɛrawa andza Silas ta Timotey ka sɛmawa ka da ndzafama ka slɛna tsam tsam.

Pol da Aten

¹⁶Andza Pol a hutata ha da Aten na, mevel ma tsar, hɛrway ɛga ma nɛkadata ndaw hay a nɛmatar dɛba a 'ɛrlam so na hay hadɛdzidzay.

¹⁷ɛga ma tsatar guma da 'ay ma me dɛley mey a Zuif hay, ta ndaw ma namar dɛba a Bay ma Bɛla na hay, ka pas ka pas ka slam me kusey na, a tsatar guma a ndaw ma sɛmawa ana hay.

¹⁸Kwa ndaw ma sɛrada tek ana hay, ndaw na epikuriyɛn hay, ta ndaw ma stoysiyeɛn hay tekeɛɛ na, a tsam guma dzaya. Sa na hay a lɛvafama: “Diyɛn a neneɛ me bebɛley tek ana, a lɛvey na tengey tey?” Sa na hay tey waya: “Ka

zəgawa ba na, ndaw a neneɣ a tələkey meɣ ta 'ərlam hay, ma dala mekele hiya, hegeɣ?" Pol a tələkey meɣ na ta Yezu, ta ma mbələwa ŋga.

¹⁹Taya ma zəgama, ma dadama ka slam ma tsəhey 'ar ma wuraw. Taya ma ləvamar: "Ka slafa ma bədandar me tetəkey dək a neneɣ, kah ma tsamdar wayaha na dāw?"

²⁰Akwa na ka dəkandar sləmay, ta bəzay ma guma na, la ma sərədama kakay ana. La wudam la ka sərədama a ləvey da huɗa na, teŋgeɣ?"

²¹Akwa na ndaw ma Aten hay, ta mbələk na ma ndza hiya da huɗa na hay, da mendzey ta na a təkəram, a dzəkam sləmay na, ka guma na ma sawa dokw da dəba na hay.

²²Pol me lətsey da walaŋ ma ndaw ma Eropaz ana hana na hay, ma zlar me tsey guma: "Ndaw ma Aten a neneɣ hay, i ma nəkada ka slam dey dāw na, ha vəladəmara vaw ba a kuley hay kambələba.

²³Andza i hala buwal a kwar hay na, dey dāw a nəkey zarra na, ka tek a kwar ma ləmaya 'ərlam ahiya na, i me ndzefey da walaŋ ana na, ŋgwa ma kuley ma winda ha kava "A 'ərlam na ma sərədama kakay ana." Na kuray ma namar dəba mandzara ha sərədama na tok na, i sawa i da bəkwar na, ŋga tok.

²⁴Bay ma Bəla na ma kərəwa bəla gədem, ta tek na da huɗa na hay dzay, ŋga Bay'ərlam ma ndasl ma 'ərlam ta dala, ŋga na a ndzey da 'ay ma kuley na ma ndəra hiya ta har ma ndaw hay ana, tikay.

²⁵Ŋga na a wudəy ndaw hay ka kamar tek ka har tikay, hərəway me vəley mendzey ta mesəfrey na ŋga, ta sa ma tek a sana hay tabiyaha.

²⁶A zlar ta ndaw asləta na, ŋga ma katərəwa səkway hay tabiyaha ka ndzam ka dala, ka watərəwa har ana hay ba, ma patərəwa kwakway ma dala ma ndaw hay, ma da ndzam kava na.

²⁷A ka tərəwa andza ha na, ma ndaw hay ka səpama Bay ma Bəla, naŋgərhay ka dādəfama na, a ndzafama, akwa ŋga dərəŋ kakay, ŋga daha ka ndaw ka ndaw da walaŋ a lakwa.

²⁸"Hərəway i ndzakwama ka bəla, i bələkwama", andza ma sa ma ndaw ndaraw a kwar hay ma ləvam ana: 'Hərəway lakwa na, me Səmbərey ŋga hay'.

²⁹Azlakwa lakwa na, ndaw ma me Səmbərey ma Bay ma Bəla hay sana, ka slafakwa me dzeley Bay'ərlam a nəkey andza gura, andza sulay, dakay na andza ŋgwa, ndaw hay ma dəkam andza ma medzeley 'ar ma ndaw, kakay.

³⁰Arka ekədəy na, Bay ma Bəla ana mətaradata 'ar ba, ta har aŋga na hay, ndaw hay a sərədama tek kakay ana, a bədatora ekədəy tabiyaha a ndaw hay, kwa ka waray ka waray na, ka mbədadama mendzey ta hay.

³¹Akwa na, ka pawa meney ana ba, pas aslɔta na, a da kadara sariya ma bɛla ta dzerey, ta har ma ndaw ana daha, ŋga ma gadɛma: andza ŋga ma bafatara a ndaw hay da ŋga ma mbɛladɛrawa da walaŋ ma ndaw ma mɛtsa na hay.

³²Ama andza ma tsɛnadama guma ma ma mbɛlawɛ tsana, sa na hay ma saŋgɛrafama, sa na hay tey ma lɛvam: “I da pafɛmaka slɛmay kava, ta pas mekelehe”

³³Kɛɔfey na, Pol ma mbɛkadata.

³⁴Sa na hay na, ma tapa hiya ka bɛzay ŋga, ma tɛram ndaw me pey 'ar aya. Da walaŋ ata na na, Denis ndaw aslɔta da walaŋ ma ndaw ma Ariyopaz hay, ŋgwas ana daha a zɛlamar Damaris, ta sa na hay sa.

Mber ma Maslaŋ hay 18

Pol da Koreŋt

¹Andza ŋga ma mbɛkada Aten ba na, Pol ma daway tɛŋga a Koreŋt.

²Ŋgamazlam 'ar ta ndaw zuif ana daha a zɛlamar Akilas, ŋga ndaw Pont. A sɛmawa da Itali ta ŋgwas aŋga Prisil, hɛrway Klod me key dɛriwel na, waya Zuif hay tabiyaha ka lɛtsam ba da Rom. Pol na ma dzɛmam mey ta aslɔta.

³Arka andza mber ata ma kam ana aslɔta na, mber ata na na, me lɛmey gwadzavok hay ma peteked, ŋga me ndzey da 'ay ta, me key mber da huɔa.

⁴Ta pas ma mesley tabiyaha na, a tsey guma da 'ay me duley mey, a sɛpey na, Zuif hay ta Grek hay ka tsɛnadama guma ŋga na, me tsey ana na, dɛrka na.

⁵Ama andza Silas ta Timotey madɛmaba ba da Masedowan na, Pol ma vɛlada vaw ŋga kɛrem me bɛy guma ka slam dey ma Zuif hay. A bɛdatara haya hayaha, waya Yezu na, Ndaw ma vaha 'ar ana.

⁶Andza da dɛy ta ma dzɛmey kakay na ta ma tsadama na, Pol ma bazlɛma zana ŋga hay ma lɛvatar: “Mambaz a kwar ana ka ma kwar, ka 'ar a kwar ana, yah na mey dɛw da huɔa dakay, zla ekɛɔfey na, i daw tek adɛw, 'ar 'ay ndaw Zuif ahiya kakay ana hay.”

⁷Andza ma mbɛkadɛrawa slam ana hana na, ŋga ma daway a 'ay ndaw ana daha, a zɛlamar Titiyus Zustus ndaw me ney dɛba a Bay ma Bɛla ha 'ay ŋga na kɛreh ka slam ma 'ay me duley mey.

⁸Krispus, bay ma 'ay me duley mey ana, me pey 'ar ka Bay'ɛrlam, ta ndaw ma 'ay ŋga hay dzay. Arka Koreŋtiyɛŋ hay hadadzidzay ma tsɛnadama mey ma Pol na, ma pam 'ar, ma ndzafam medzuhɛbey.

⁹Dɛvad ana daha aslɔta na, Bay'ɛrlam ma lɛvar a Pol da tek ma nɛkar a dey: “Tete, ka da wesey zlay, ka mɛtsaka har me tsey guma zlay, ka da ndzey tete zlay,

¹⁰akwa na, yah daha ta kah, dafa ndaw ma da zøgaka ma da sadaka banay na dakay, hørway da wuraw a noney na, sækway dühwa ha ma vøla ha nga daw.”

¹¹Pol me ndzey da huða mevey pal ta rita, a tatækadataru guma ma Bay ma Bøla.

Zuif hay ma zøgama Pol a slam ma sariya

¹²Da har ma Galliyon bay ma dala ha da Akayi na, Zuif hay ma kam sewed, taya ma dzømam mey ta, tabiyaha ka Pol, ma zøgama, ma dadama a slam ma sariya.

¹³Taya ma løvam: “Ndaw a noney a tatækadata ndaw hay na, kuley ma Bay ma Bøla na ma dzømam ta mewey kakay ana.”

¹⁴Andza Pol a da tsey guma na, Galiyon ma mbødafataru kava a Zuifhay: “Zuif a dey hay, hana na a kødey ndaw vagay aha, dakay na ka ngøsey ba gødan aha a key hwaray na, akwatay i dzækafakwar slømay ka me wudey kwar ana da dørka.

¹⁵Ama, me tørey vaw kwar ana a tsey na, ka me tetøkey ndaw, ka mezøley hay ta mewey kwar hay dada sana, na nga na na, a nøkafakwar dey na, ka kuray ana dada, yah na, i wudey me key sariya, ma tek hay andza noney tikay.”

¹⁶Arka ma mbøkadatørawa ba da slam ma sariya.

¹⁷Ndaw hay tabiyaha ma zøgama Sosten bay ma 'ay me duley mey, ma kødama haya hayaha ka slam ma sariya na, amana ka kar da 'ar a Galion tikay.

Pol a mey a Antiyos

¹⁸Pol me ndzey da Korent hadadzidzay sa, arka ma gøradatørawa malam hay na, me tsøley a kombiwal, ma daway a Siri, Akilas ta Prisil ma køsadama. Andza a da zøgey kombiwal na, nga ma høza 'ar ba da Senkres, hørway nga ka hwøhuney tek ba.

¹⁹Taya ma husam a Efez, da huða na, Pol ma mbøkadata ndaw anga ma dømaba dzaya na hay, nga na ma daway a 'ay me duley mey, ma da tsatar guma a Zuif hay.

²⁰Andza ndaw hay ma tsøhafama ka ndzey adiya na, a wudey kakay.

²¹Ama ma mbøkadata ta guma noney: “Kendzey Bay ma Bøla ka wudey ba na, i da mawa a 'ay kwar ta pas mekelehe.” Da Efez na, nga ma daw tønnga ta kombiwal.

²²Ma hardawa da kombiwal da Sezarey, me tsøley ma da tsørawa guma a Egliz, arka na me hørdey a Antiyos.

²³Da huða na, nga me ndzey nekødey, arka na, nga me mey, ma hala dala ma Galasi tabiyaha, ha kasl a Firzi, ma sømadata gawla ma Yezu hay tabiyaha.

Apolos da Efez ta Korent

²⁴Ndaw zuif ana daha a zølarar Apolos, ma yaha da Aleksandri, me husey a Efez, a sørada tek kambøla, a søradata Mewindey Kokwod ana hay haya hayaha.

²⁵Ka ɓadɓamara Tsɓevɛd ma Bay'ɓrlam ba, ma hɛla vaw aha, perkeke ha, a tɛlɛkada mey, a tatɛkadata ndaw hay ɗerre ta guma me tsey ka Yezu ana. Ama a sɓrey na me dzuhɓbey ndaw ma Zaŋ dada.

²⁶Ŋga ma zlar ma tsatar guma fandar fandar a ndaw hay, da 'ay me ɗuley mey. Ama andza Akilas ta Prisol ma tsɛnadama guma ŋga na na, taya ma ŋgɛlama ka tsakay ta, ma ɓadɓamara tsɓevɛd ma Bay ma Bɛla ɗerre a fɛna satsa.

²⁷Andza a wuɗey aha ma daway a Akayi na, a mbafata ka malam hay, ma windamar ɗeriwel a har ka vɛladatara a gawla ma Yezu hay na, ma ka ŋgɛlama mambay mambay aha. Andza me husey ba ta hahaya ma Bay ma Bɛla na, ka nafatar ba a ndaw me pey 'ar ana hay, haɗaɗzidzay.

²⁸Hɓrway gɛdaŋ ma guma ŋga na me tsey na, ka fɛnatara 'ar ba a Zuif hay ka slam dey ma ndaw hay tabiyaha, andza a wandzaladatara da Mewindey Kokwoɗ ana hay na, waya, Ndaw ma vaha 'ar ana na, Yezu.

Mber ma Maslaŋ hay 19

Pol da Efez

¹Andza da har ma me ndzey ma Apolos da Koreŋt na, Pol me husey a Efez, a tezlerey ta dala na daha mamba ha, ŋga me ndzefey gawla ma Yezu hay nekɛɗey da huɗa.

²Ma tsɛhafata: “Andza kuray ma tɓram ndaw me pey 'ar ahiya na, kuray ka ndzafam Mesɓfrey kokwoɗ ana ba ɗaw?” Taya ma mbɛɗamar kava: “Akwa na kwa la ka tsɛnadama a tsam aha ka Mesɓfrey Kokwoɗ ana tikay!.”

³Pol ma tsɛhafata: “Ka ndzafam azlakwa na, me dzuhɓbey waray?” Taya ma mbɛɗafɓmara kava: “Me dzuhɓbey ma Zaŋ.”

⁴Pol ma mbɛɗatar kava: “Zaŋ a dzuhɓbey ndaw na, ma ka mbɛɗadama mendzey, a tsɛhafata ka sɛkway hay ka pam 'ar ka ndaw ma da sawa da ɗɛba ŋga na, ka lɓva na Yezu”

⁵Taya ma pafama slɓmay, taya ma ndzafam me dzuhɓbey da mezɓley ma Bay'ɓrlam Yezu.

⁶Pol ma bɛzlɓhafata har, arka Mesɓfrey Kokwoɗ ana ma safatɓrawa: a tsam guma hay gɛle gɛle, a tsam guma na na, andza, ma ndaw sek hay.

⁷Ndaw ana hay a kam tabiyaha, ndaw kurow kava tsew.

Me tɛlɛkey mey ma Pol da Efez

⁸Pol ma daway a 'ay me ɗuley mey; da kiya makar na, a tsatar guma ma Slala ma Bay'ɓrlam, mandzara ka wesey. A kɛɗey vaw na, ma ndaw ma pafama slɓmay ana hay, ka tɛbama guma ŋga.

⁹Amana sa na hay na, mevel ata tædo tædo, a wudam ma tæbama guma na tikay, a zlamar a tsafama ka Tsæved ana waya haya kakay da walaŋ ma ndaw hay ma kusa hiya. Arka andza ha tok na, Pol ma gæradatara tsæved ata, ŋga ma hælata gawla ma Yezu hay slam ata gæle, ka pas ka pas a badatara guma da likol ma Tiranos.

¹⁰Tek ana me key andza ha na, a key mevey tsew, ha ndaw ma Azi hay tabiyaha: Zuif hay, ta Grek hay, ma tsænadama guma ma Bay'ærlam tabiya ta ha.

Tek ma Bæzey ma Seva hay tsæla

¹¹Bay ma Bæla a key dædew me gegætsey ndaw ahiya ta har ma Pol kambælaaba.

¹²andza ha tok na, ndaw hay a hælam adiko ta peteked na ma læmar a vaw ma Pol ana hay, a da dama a læmadæmatara a ndaw dzedzey ana hay, arka na dzedzey ma ndaw ana hay a ndalafata, dakay na, fakalaw hay a bømawa ba da vaw ta.

¹³Zuif hay daha, mber ata me key na, me herey fakalaw hay, ma zælama mezæley ma Bay'ærlam Yezu ka ndaw ta fakalaw da 'ar ana hay, a lævam andza neny: "Ta mezæley ma Yezu a neny, na Pol ma tælækada mey ana!"

¹⁴Ma dzadama me key tek ana ŋga na na, bæzey ma Baba duhwa na me key kuley ana daha, taya tsæla, a zælamar Seva.

¹⁵Fakalaw ana ma mbædatar kava: "Yezu na i særada, ya i særada Pol ana na way, ama ekædey kuray na, way hay tey tok?"

¹⁶Arka ndaw ana hana ta fakalaw da 'ar ana ma hardafata, ma fænatar gædaŋ, ma kædata na, ha da mey ta dakay; a da læhømawa da 'ay ana na, matsælay kæna hiya, vaw tabiyaha mbælek ahiya.

¹⁷Tobiyaha ndaw ma Efez hay, Zuif hay, ta Grek hay, ma særafama ka tek a neny me key ana; taya ma wasam ka vaw tabiyaha, arka taya ma sæmbærama mezæley ma Bay'ærlam Yezu.

¹⁸Ndaw me pey 'ar ana hay hadadzidzay ma sæmawa, ma badama meŋgæsey ta ma kømawa na, ta magala ha.

¹⁹Ndaw me key hila na hay ma hælæmatærawa dæriwel ma hila ta hay, ma mbadama, ma vælamar waw ma dey ma ndaw hay tabiyaha. Andza ma kædama lisafi ma sumkwo ma dæriwel ana hay na, a key sulay gabal kokurow zlam.

²⁰andza ha tok na, ta gædaŋ ma Bay'ærlam na, Guma na a gæley, ma zæga 'ar ma sled ta ma slafa.

Tek me delæhwesey da Efez

²¹A dæba ma tek a neny ma kawa na hay na, Pol me dzeley 'ar da Mesæfrey Kokwod ana na, ma daway a Zeruzalem, me tesey ta Masedowan, ta Akayi. Ŋga me lævey: "Andza aza i ka husey ba a hudfa na, haya satsa na, i ka daway a Rom.

- 22** Nğa ma slɛradata andza Timotey ta Erast ndaw na nğa ma kam mber dzaya na hay a Masedowan, arka nğa na na, me ndzey nekɛɔɔey adiya, da dala ma Azi.
- 23** Da har ana nğa na na, tek ana me dzuŋgufey kambɛlaɓa kavɛday ma Tsɛved ana.
- 24** Ndaw me nğɛzey gura na daha, a zɛlamar Demetriyus, a nğɛzey 'ay ma kuley ma Artemis ta sulay, ndaw me key mber ana hay a ndzafam sumko haɔɔadzidzay.
- 25** Nğa ma kusata ndaw ma mber aŋga hay, ta ndaw me key mber andza ma ta na hay, ma lɛvatar: "Dzam a ɔɔaw hay, ka sɛradama ha, ka ndzafakwa zleley na, ta mber a lakwa nenedey,
- 26** kuray ana ka nekadama ha, ka tsɛnadama ha tek ana me key ana da Efez dada kakay, amana ka dala ma Azi tabiyaha, Pol a nenedey a dzuŋgufadata ndaw ma kusa na hay haɔɔadzidzay, a pafata wuiya a lɛvey na, waya 'ɛrlam nenedey lakwa ma lɛmakwa ta har a lakwa na hay na, 'ɛrlam ahiya tikay.
- 27** Guma neny na a da nğɛsey na, mber a lakwa dada tsa kakay, amana, satsa na 'ay me kuley ma Artemis, 'ɛrlam nğwas ana, arka na, ndaw a da ɔɔar aha ndaw sakay, ɔɔuhwa nğa na a da yeyihey, nğa a nğa na ndaw ma Azi hay ta ndaw hay ka bɛla gɛdem ma namar dɛba na."
- 28** Ka guma nenedey na ndaw ma tsɛnadama na hay na mevel ma tsatar, kwa a mbɛkadama me wudey sakay: "Duhwa ha na, sey Artemis ma Efez."
- 29** Guma na na me pey mey da wuraw ana tabiyaha, ndaw hay haɔɔadzidzay ma tsam ɔɔay ma hway a slam me key wasa, ma gaɔɔmata Masedoniyen hay daha tsew da har, Gayius ta Aristark, ndaw ma halam andza Pol ana hay.
- 30** Pol na, akwa ka dzala tsoy, a sar ma daway a slam me tsɛhey 'ar ana, amana gawla ma Yezu hay a gɛramar tsɛved kakay.
- 31** Dzam aŋga hay nekɛɔɔey daha da walaŋ ma ndaw ɔɔuhwa na ma Azi ana hay ma tsamar guma a 'ar ma ka da wuyey vaw a slam ma wasa na zlay.
- 32** kwa way a wudey gɛle ta na ma ndaw ka tsakay nğa na, me tsɛhey 'ar ana ma dalhwasa ha lamba ha. Har a var a sa ma ndaw na, ɔɔagay a tsɛham 'ar ana, ka mey na, a sɛradama kakay.
- 33** Ndaw hay daha da walaŋ ma ndaw ma kusa hiya na hay, ma tɛkɛradamara guma na a ndaw ana daha a zɛlamar Aleksaŋdre, na Zuif hay ma dahɛɔɔama ka mey ana. Aleksaŋdre ma katar ta har a ndaw hay, hɛrway a wudey ma wandzaladata ka slam dey ma ndaw ana ma tsɛha 'ar ana hay.
- 34** Andza ndaw hay ma sɛradama ba nğa ndaw Zuif na, tabiya ta hiya ma zlamar me wudey kamaslɛta ta hiya: "Duhwa ha na, Artemis ma Efez", ha a key ndzemdey tsew.

³⁵Ndaw me windey tek ma wuraw ana ma ndzefey ma kəfadatara 'ar a ndaw ma kusa hiya na hay, ka ndzam tete, nga ma ləvatar: "Efeziyey hay, ndaw ana ma sərada wuraw ma Efez, wuraw kokwod ana, ma Artemis duhwa na, ta mey dey nga na ma ləma ha ma kəlawada da 'ərlam ana na, kakay na, way?"

³⁶Hərway me mbədey ana kava na, waway kava dakay sana, mətsadəmərə 'ar ta mawudey ana na, mbəkadama ma da key tek haya kakay ana hay.

³⁷Kuray ma hələmatərawa ndaw a nene hay na, taya ka kəmawa kwa tek haya kakay aha, da 'Ay me key Kuley kakay, kwa ka tsadəma 'ərlam a lakwa ngwas ana kakay.

³⁸Hadaw azlakwa Demetriyus ta ndaw ma mber aᅅga hay, guma ta ka vaw daha, ta ndaw na, slam ma Sariya hay daha, ndaw me key sariya ma dzerey ana hay daha sana, ka dawam a huᅁa kwa.

³⁹Kendzey guma kwar daha mekelehe me tsey na, i slafakwa ma ləmada ta pas makusey andza na ma mewey me ləvey ana.

⁴⁰Lakwa ka wakwa vaw kakay na, me tsəhey'ar a lakwa me tesədey ana a da sadandukurawa guma haya kakay aha, hərway guma lawa ma da tsey ᅁagay i kusakwama 'ar na, hərway ma mey ana na, dakay seᅅgey." Ka guma nga nene hay na, ma ləvatar a ndaw ma kusa hiya na hay, ka mam a mbaw.

Mber ma Maslaᅅ hay 20

Pol ma gərada wuraw ma Efez

¹Andza guma na me mətsey 'ar ba na, Pol ma zəlātərawa gawla ma Yezu hay, ma səmadata, arka ma tsatar guma ma me mbədey mey ba na, me zəgey tsəved aᅅga, ma daway a Masedowan.

²Andza nga ma tazlarada wuraw ana ba, ta ma səmadata malam hay haya haya ha na, nga me husey a Gres.

³Da huᅁa na, nga me ndzey kiya makar. Da har ana andza a da zəgey kombiwal ma daway a Siri na, andza Zuif hay a ᅅgəlamar aha bəzay na, nga ma dzala me mey təᅅga ta Masedowan.

⁴Ndaw ma kəsadama na hay na, andza Sopatros, bəzey ma Pirus ma Berey, Aristark ta Sekundus ma Tesalonik, Gayius ma Derbey, Timotey, Tisik ta Trofim ndaw ma Azi hay.

⁵Ndaw a nene hay na ma dawam ka mey, taya ma hutəmandar da Trowas.

⁶La tey na, la ma lətsəmawa da Filip ta pas ma peᅅ mandzar is ana, la ma səmawa ma da ndzafəmata menez zlam a ᅁəba na da Trowas, la ma ndzam da huᅁa akey luma pal.

Pol a mbələdərawa Etik da Trowas

⁷Pas ma zlar me mbəsley meney ma luma, andza la ma kusa hiya ma da tsey peŋ na, Pol andza a da daway tənŋa ma medew ana na, ma tsatar guma a malam hay, guma ŋga na me tsey ana, me ndzey ha kasl a wuzla dɔvad.

⁸Da 'ay ana ma tsarzla ha ka 'ar ma 'ay ana la ma kusa hiya da huɗa na na, lalam hay da huɗa haɗaɗzidzay.

⁹Bəzey gawla na daha a zɔlamar Etik ma ndza ha ka feniter na, menerey ma zɔga kaɗ kaɗ, da har ana andza Pol re a tsey aha guma mba. Da menerey ŋga na hana na, ŋga ma tɔɗawa zla da 'ay ana matsarzla ha ma makar ana. Andza a wuɗam ma lɔtsadama na, ma mɔtsa ha.

¹⁰Pol ma harɗawa tok, ma hway ka tsakay ŋga, ma zɔga a har aŋga, me ləvey: "Ka kakwar da 'ar zlay! Ŋga daha ta dey!"

¹¹Andza ma tsɛlawar ŋga ba na, Pol ma tsada peŋ, me zəmey, arka ma mafa ka guma ŋga na me təkərey kasl a lamɗa, arka na, ma daway tənŋa.

¹²Arka gawla na hana tey na, ma ŋgɛlɛmɛrawa ŋga ta dey, a da key na ma vɔlatar gɛɗaŋ haɗaɗzidzay.

Ma daway ma Pol da Trowas a Milet

¹³La ma dawam ka mey na, la ma tsɛlam a kombiwal ana daha a daway aha a Asos, ma la ka da zɔgama Pol da huɗa, hɛrway ŋga na a daway ta buwal andza ma ŋga me dzeley ana.

¹⁴Andza ŋga ma dɛba, ma ndzafandar ba da Asos na, la ma tsɛladama a kombiwal ana daha, ma daway a Mitilen.

¹⁵Da huɗa andza ma medew ana na, la ma dawam ta kombiwal ana, ha me wey soŋ soŋ ta Kiyo, ma zaŋgar aŋga na na, la ma tasam a Samos, arka ndzemdey kokurow tsew kava faɗ a dɛba na na, ta me lɔtsey adzay da Trogiyɔŋ na, la ma husam a Milet.

¹⁶Akwa Pol ma dzala, a wuɗey na ndaw ka da lɔtsey da Efez zlay, ma ka da vam vaw da Azi zlay. A key tsam tsam tabiya ha na, a wuɗey pas ma Paŋtekot, ka da ndzafa na da Zeruzalem.

Pol a tsatar guma a ndaw ma sɛka na ma Efez hay

¹⁷Da Milet na, Pol ma zɔlatɛrawa ndaw ma sɛka na hay ma Egliz ma Efez.

¹⁸Andza taya ma husɛmawa ba ka tsakay ŋga na, ŋga ma lɔvatar: "Ka sɛradamaha ma ndzawa ɗaw ta kuray seŋgey, dɛga zla ta pas a ɗaw ma husaba a Azi.

¹⁹Da mber a ɗaw i ma kar a Bay'ɛrlam tabiya ha na, da lɛfedeɗe, ta yam dey aha ka dey, da walaŋ ma tek ger ana hay, ma Zuif hay ma kɛmaya na.

- ²⁰Dada i ka katar masəfaya a tek na ma da nafakwar ana hay kakay, dzadzak na, i tələkada mey, i ma tatəkadakwar ka slam dey ma ndaw hay, dakay na makəra kwar ana.
- ²¹Seydewe daw ana me key na a zəlata Zuif hay ta Grek hay ka mbədadama mendzey ta, ka mbədam dey ka Bay ma Bəla, ka pam 'ar ka Bay'ərlam a lakwa Yezu.
- ²²Ekədəy na, i beke ma Mesəfrey aha na, nəkadama i zəgey aha tsəved ma Zeruzalem, i sərada tek a daw ana, ma dakaya da huɗa na, kakay.
- ²³Ama Mesəfrey kokwoɗ ana a bədaya ka wuraw ka wuraw na, megesele ta tsetseh a hutəmaya ha.
- ²⁴Akwa dərka na na, mendzey ma bay 'ar ma vaw daw ana na, ka kaya da 'ar tikay, tek a daw me wuɗey ana na, i ka ndaslada tsəved me meslərey daw haya haya ha ta mber ma Bay'ərlam Yezu ma vəladiyawa na: me key seydewe ma Mey Wayna, ta hahaya ma Bay ma Bəla.
- ²⁵Zla ekədəy na, i sərada ha haya haya, nəkafama dafɗa ka da nəkadəma ha mey dey daw sakay, kuray a neneɗ tabiya ha i ma tezlerey ta walaŋ a kwar ta ma tələkada mey ta Slala na.
- ²⁶I slafa ma tsa ekədəy ana ka slam dey kwar tabiyaha: i ka key ba ɗa ka vaw daw, kendzey ndaw ana ka zədəy ba na, mey daw da huɗa dasakay.
- ²⁷Dada i ka kar masəfaya a tek naŋgar da huɗa kakay, dzadzak na, i ma bədakwar tek ma Bay ma Bəla me dzeley ana hay tabiyaha.
- ²⁸Wam daw ka vaw ka bay 'ar ma vaw kwar ana hay, wafəmata vaw ka welde na Mesəfrey Kokwoɗ ana ma padakwar ndaw me tsukurey ahiya na hay, tsukurama Egliz ma Bay ma Bəla na, ŋga ma haɗəkərawa ta mambaz aŋga na.
- ²⁹I sərada ha a dəba daw na, i ka da daw tsoy na, dəvar sewed ahiya a da fuləkumawa a walaŋ a kwar, a da mbəkadama ha welde na kakay.
- ³⁰Da walaŋ a kwar ana tekeɗe na, ndaw ta guma haya kakay ana hay a da lətsəmawa 'ar, a da pətənəmata gawla ma Yezu hay ma ka pəmatar bəzay.
- ³¹Ndzam tsekerkerre, sərəfama da mevey makar na, dəvad ta rəpas adzay, ta yam dey aha ka dey na, i ka gərada me tsey guma a 'ar a ndaw aslɗa da walaŋ a kwar, kakay.
- ³²Ama ekədəy tok na, i mbəkadakwar a har ma Bay ma Bəla ta guma ma hahaya ŋga, ŋga na a slafa ma ndəra 'ay ana, ma husadata ndaw aŋga ma təradata kokwoɗ ahiya ana ma da zəma tek ana.
- ³³Dada tek ma ndaw ka kaya dey dakay: a da key na sumkwo, gura dakay zana na.

³⁴Ka sɛradama sɛngey, har a nenedy a vɛlɛmiyawa tek ma saya na hay, ta na ma ndaw ma kɛsadɛmaya na hay.

³⁵I ka ɓadakwar ba ka pas ka pas sɛngey, da mber a hay me key andza nenedy ana na, ma da dzɛnata ndaw bɛle na hay, ma sɛrafa ka bɛzay ma guma ma Bay'ɛrlam Yezu ana me tsɛrawa ta 'ar aŋga na Da me vɛley tek na, wuiya da huɗa a fɛna me tɛbey tek."

³⁶A dɛba ma guma nenedy hay na, ŋga me gɛrdey andza taya hana na tabiyaha, me duley mey.

³⁷Tabiya ta ha ma tuwam, ma luwafama ka ɗay ma Pol, ma surmama.

³⁸Mevel ana ma tsatar ana a sawa na, da guma ŋga ma lɛvatar waya ka da nɛkadama ha mey dey ɗaw sakay ana." Arka ma kɛsadama kasl ka slam ma kombiwal.

Mber ma Maslaŋ hay 21

Pol a tsɛley 'ar a Zeruzalem

¹A dɛba ma ma buwawa vaw ba da har ata na, la ma mam a bɛlay, la ma dawam ta kombiwal soŋ soŋ ta Kos; ma medew ana na a Rod, arka a Patara.

²Andza la ma ndzafam kombiwal ba, a daw aha a Fenisi na, la ma tsɛlam a huɗa, arka la ma dawam a bɛlay sa.

³Andza la ma husam bɛse ta Sipre na, la ma tawadama ɗakal ana daha, la ma mbɛkadama ba na, la ma dawam tek ala 'ar a Siri, ha la da lɛtsam na da Tyr, hɛrway kombiwal ana a sadɛrawa tek ana ma rɛhaha da huɗa na na, a da hɛrdada na a huɗa.

⁴La ma ndzam da huɗa meney tsɛla, hɛrway la ka ndzafam gawla ma Yezu hay ba da huɗa. Ta gɛdaŋ ma Mesɛfrey Kokwoɗ ana na, ma lɛvamar a Pol ka da tsɛley a Zeruzalem zlay.

⁵Andza meney la me ndɛvey ba na, la ma mam tek ala, andza la dawam aha na, tabiyaha ma kɛsadɛmandar, ŋgwas hay ta bɛza hay adzay ha pɛrazl wuraw. Ka slam ana ka mey ma bɛlay tok na, la ma gɛrdam, ma ɗulam mey.

⁶Andza la ma tsam guma ma me mbɛdey mey ba a vaw na, la ma tsɛlam a kombiwal, arka taya tey na, ma mam tek ata a mbaw.

⁷Arka la tey na, zla da me tesey ba da Tir na, la ma husam a Ptolemayis, a dɛba ma la ma tsɛmatar guma ba a malam hay na, la ma vakam dzaya.

⁸Andza la ma hɛlam vaw ma medew ana na, la ma husam a Sezarey, la ma dawam a 'ay Filip, ndaw me bey Mey Wayna, ŋga na ndaw aslɛta da walaŋ ma ndaw tsɛla na hay, arka la ma vakam da 'ay ŋga.

⁹Dem aŋga hay daha faɗ ka zəgam zel tsaray kakay, a tsam guma andza ndaw sek ahiya.

¹⁰Arka la ma ndzam da huɗa meney haɗaɗzidzay, ndaw sek ana daha a daɓa da Zudey, a zəlamar Agabus.

¹¹Ma daɓa ma ndzafandar na, ŋga ma zəga kanda ma Pol, ma dzuwada sek ta har aha, arka me ləvey: “Nəkafama Mesəfrey Kokwod ana a ləvey na: ndaw ma kanda neny ana na, Zuif hay da Zeruzalem a da dzuwama andza neny, a da wəladəmatara a har ma ndaw Zuif ahiya kakay ana hay.

¹²Andza ka guma neny na, la ta malam ma wuraw ana hay, la ma kamar ambahw a Pol, ma ŋga ka da tsəley a Zeruzalem zlay.

¹³Arka ŋga ma mbəɗandar kava: “Dagay ka tuwam, ka həbədəmaya 'ərev na ka mey? Yah na ma həla vaw aha na ka me dzuwey dada tsa kakay, amana, i ka da mətsey na da Zeruzalem, hərway ma mezəley ma Bay'ərlam Yezu.”

¹⁴Andza la slafama ma təkə sakay na, la ma mbəkadama, la ma ləvam: “Ka key andza ma Bay'ərlam me wuɗey ana.”

¹⁵A dəba ma meney a hana na nekəɗey ana na, andza la ma həladama vaw ba na, la ma tsəlam 'ar a Zeruzalem.

¹⁶Gawla ma Yezu hay da Sezarey a dawam aha tiyatsa na, ma ŋgələmandar, la ma da nam da 'ay Mənasəŋ ma Sipre, ŋga na ndaw pal da walaŋ ma gawla ma Yezu tsəfəmey ana hay.

Ma daway ma Pol a 'ay ma Zak

¹⁷Andza me husey la a Zeruzalem na, malam hay ma ŋgələmandar ta wuiya ha.

¹⁸Ma medew ana na, la ma dawam andza Pol a 'ay ma Zak, da huɗa na, ndaw ma səka na haytabiya ha taya da huɗa tiyatsa.

¹⁹Andza ma tsatar guma ba na, ŋga ma təkəradatara ka veɗ ka veɗ tabiya ha, tek ma Bay ma Bəla ma kawa ta har aŋga, da walaŋ ma ndaw Zuif ahiya kakay ana hay.

²⁰Ndaw ma pafama Sləmay ka Pol ana hay ma səmbərəma Bay ma Bəla, arka ma ləvamar: “Nəkafa ɗagay malam, ndaw me pey 'ar ana hay da walaŋ ma Zuif hay na, a key ndaw gabal nday na, amana re taya ma tapa hiya ka Mewey .

²¹Azlakwa tok na, a sərafama ka tek ana me key tabiyaha, ka mezəley ɗek ana: me tetəkey ndaw eɗek ana na, a dahəɗata zuif na ma ndza hiya da walaŋ ma ndaw Zuif ahiya kakay ana hay ma mbəkada Moyiz ba. Ka ləvatar na, ka sladəmatara kuɗey ma wawa hay sazlay, ka da səpəmata tek maZuif hay ma tsakaslama ana sazlay.

²²Ekədey me key nga na na tengey? Dey ta kava a da sərafama ha ba, kah ka sləna.

²³Key andza na nga la ma da ləvəmaka na tok: ndaw hay daha faɗ ka hwahunam ba.

²⁴Həlata ka bəzay dek, da tsakaslama kuley ma me bəzləmey vaw ana andza taya, tek ata ma da zədey ana na, zəga ka 'ar edek, kədey na, aza a həzadəmatara 'ar ba, aza ndaw hay tabiyaha a da sərada ma guma na ma tsafəmaka na na tedehe, ama kah ana tiyatsa na, ka key aha andza ma mewey me ləvey ana.

²⁵Ma ndaw Zuif ahiya kakay ana hay na, ma pam 'ar ana hay na, la ka windəmatar dəriwel ba, andza na nga la ma dzalam ana: ka da pədam slaw ma kuley ma ndaw Zuif ahiya kakay ana hay zlay, ka da zəmam mambaz zlay, ka da pədam gənow ma mətəsa ha ta mətsey zlay, ka tsənam sləmay.

²⁶Ma medew ana na, Pol ma həlata ndaw ana hana hay tok, ma zlamar me bəzləmey vaw ana dzaya, nga ma daway a 'Ay me key Kuley, ma da bədərəwa pas ma me bəzləmey vaw ana ma da ndəvey ana na varay, ma aza ka vələda tek ma kuley ana, ka ndaw ka ndaw.

Me zəgey ma Pol

²⁷Andza meney ana hay tsəla na a da ndaslam aha na, Zuif ma Azi hay ma sərada ma ba, ma nəkadama da 'Ay me key Kuley na, ma həladəmatara bəzay a ndaw ma kusa na hay, arka taya ma zəgama Pol.

²⁸Taya ma wudam: “Haya bəzey ma Israyel hay! Ndaw ana ma ngələda dey ta səkway lakwa kakay ana, ta Mewey ,ta 'ay neney me key Kuley ana, ta me tetəkey aŋga na ma dada ka waray ka waray ana, a ndaw hay tabiyaha na, nga kədey. Ha nga ma həlawa Grek hay 'Ay me key Kuley ana, arka na, nga ka zləbada Slam a neney kokwod ana ba.”

²⁹Akwa na ba taya ka nəkadama Trofim ma Efez ba ta nga da wuraw, arka ka taya na, waya Pol ka fuləkwada ba a 'Ay me key Kuley .

³⁰Wuraw tabiyaha me key dzugudof dzugudof, səkway ma vawa radada. Taya ma zəgama Pol, ma vahama ba dərəŋ pərazl 'Ay me key Kuley, arka tsa na ma wudadəmata mambaw nga na hay ba.

³¹A səpam ma da kədama ba vagay aha na, guma na me husey ka Bay ma sidzew hay: “Zeruzalem tabiyaha a bəley aha”

³²Arka tsa na, nga ma kusadətara 'ar ta sidzew hay, ta bay ma sidzew temere ana hay, ma vəzafəmata ka ndaw ma kusa hiya na hay: andza ma nəkadama bay ma sidzew, ta sidzew aŋga hay na, ma mbəkadama me kədey Pol.

33 Andza nga ma gurey na, bay ma sidzew me lövey ka zögama, ka dzuwama Pol ta megesele hay tsew; arka me tsöheyy a sar, nga ka sərada, dägay nga na na way, dakay na dägay a kawa na mey?

34 Ama da walaŋ ma ndaw a hana ma kusa hiya na na, kwa way way a wudey ma nga gəle gəle. Arka andza bay ana da walaŋ ma me bebəley tek a hana na, a slafa ma tsənada guma na hayna dərka na dakay na, me lövey waya ka dadama Pol a hwaɗ ma 'ay ma sidzew hay.

35 Andza Pol me husey ba ka megədəber na, sidzew hay ha ma zögama ta zөгey, hərway ma həma ma ndaw ma kusa hiya na,

36 hərway səkway tabiyaha a səpama da dəba, ta me wudey aha: “Sey toto ba vagay aha!”

Me wudey ma Pol ka slam dey ma Zuif hay

37 Andza da har a da fuləkwadama ha a hwaɗ ma 'ay ma bay ma sidzew hay na, Pol ma ləvar a bay ma sidzew ana: “I slafa ma tsəka guma ved asləta dāw?” Nga ma mbədar kava: “Ka sərada mey grec dāw?”

38 Kah ana azlakwa na, ndaw Ezipsiyen ɔŋga na na, ma bawa da bəse neneyy, ma həladatara bəzay, ma bəradata ndaw hay gabal faɗ, ma dadata a palah ana na kah kakay dāw?

39 Pol me mbədeyy kava sa: “Yah dāw, yah na ndaw zuif ma ya ha da Tars da Silisi, ndaw ma wuraw tedehe kakay, i kaka amboh, vəlaya tsəved i ka tsar guma a səkway ana dägay.”

40 Andza ma vəlamar tsəved ba na, Pol me lətsey ka megədəber, makar ta har a səkway ana, taya ma ndzam tete, arka ma tsatar guma ta mey Ebrew:

Mber ma Maslaŋ hay 22

1 Malam a dāw hay, baba dāw hay, ekədəyy na dzəkafəmaya sləmay ka guma dāw ana, i ma da tsakwar ma da dzəŋgərey ka vaw dāw ana.

2 Andza taya ma tsənadama Pol a tsatar guma ta mey Ebrew na, taya ma ndzam tete a fəna sa.

3 “Yah na ndaw Zuif ma yaha da Tars da Silisi, ama i da gəley na, da wuraw a neneyy, i me ndzefey me dzeŋgeyy guma ma mewey ma baba lakwa hay haya hayaha na, ka slam sek ma Gamaliyyel. I ma həla vaw aha me kədəyy vaw ka mey ma Bay ma Bəla na, kal kal andza ma kwar a neneyy tesədəyy ana tiyatsa.

4 Arka i ma kadata tatakway ta ndaw hay, ha a memətsey hərway ma tsəved a neneyy, i me dzuweyy mawal hay ta ŋgwas hay, ma kələdata a dāŋgay.

5 Baba dūhwa na me key kuleyy ana hay, ta me tsəhey 'ar ma ndaw ma səka na hay, a slafama me key seydeyy ana. Arka i me təbey dərivel ma dada a 'ay malam a

lakwa hay da Damas na, da har ata, ma slɔradɔmaya ma i ka dzuwatɔrawa, i ka hɔlatɔrawa ndaw me sɔpey tsɔvedɔ a neneɣ hay, ma da hɔtata da Zeruzalem.

⁶Andza i daway aha ka tsakay tsɔvedɔ, i husey aha a Damas ana na, ma wuzla rɔpas, dekeslef i da sɔrafa na, waw ma tek ana gɔdan aha, a sawa da 'ɔrlam ma sahɔtaya ta me wezley dey ŋga.

⁷I ma tɔɔey ka dala, arka i ma tsɔnada vɔɔe ma ɔay ma lɔvaya: 'Sawl, Sawl, ka kadaya tatakoy na ka mey?'

⁸I me mbɔɔey kava: 'Dagay kah ana na way, Bay'ɔrlam a ɔaw?' Vɔɔe ma ɔay ana ma mada sa: 'Yah na Yezu, ndaw Nazoren. Ka key tatakway na, ta yah.'

⁹Ndaw ma kɔsadɔmaya na hay na, ka nɔkadama waw ana ba, amana, ka tsɔnadama vɔɔe ma ɔay ana, ma tseyawa guma na, tikay.

¹⁰I me tsɔhey: 'I ka key na tengey, Bay'ɔrlam a ɔaw?' Arka Bay'ɔrlam ma mbɔɔafiyawa kava: 'Lɔtsey, daway a Damas, da huɔa na, a da bɔɔɔmaka mber ana ma vɔla ha, na ŋgedek ana.'

¹¹Andza me wezley dey ma waw ana, ma wulɔfaya dey ba na, i da daway a Damas na, ndaw ma kɔsadɔmaya na hay, ma zɔgafɔmaya har.

¹²Da huɔa na, ndaw ana daha a zɔlamar Ananiyas, ma ɔamara 'ar aha, a tsɔnar slɔmay a mewey, mendzey ŋga ta tek aŋga me key na, a datar 'ar a Zuif hay ma ndza hiya da huɔa na.

¹³Ŋga ma sawa, ma ndzafaya, ma lɔvaya tok: 'Sawl malam a ɔaw, nɔkada dey ka dɔba.' Arka, ka slam ana tsana, i ma nɔkada dey.

¹⁴Ŋga ma lɔvaya: 'Bay ma Bɔla ma baba lakwa hay ka gadɔmaka ba, ma kah ka sɔrada tek aŋga me wuɔey na, ma kah ka nɔkada Ndaw dzerey ana, kah ka tsɔnada vɔɔe ma ɔay ŋga,

¹⁵ma kah ka da tɔrey ndaw seydeɣe ŋga ha, ka slam dey ma ndaw hay tabiyaha, ma tek ana kah ma nɔkada na, ta na ma tsɔnada na.

¹⁶Ka rey lɔma ka mey sa mey? Ndzefey me dzuhɔbey bɔse, bɔzlɔma mengeɣey ɔek hay ba ta ma zɔla mezɔley ŋga.'

¹⁷Andza ma mawa ɔaw a Zeruzalem, pas aslɔta i ɔuley aha mey da 'Ay me key Kuley na, tek ana ma nɔkaya a dey.

¹⁸Arka i ma nɔkada Bay'ɔrlam ma lɔvaya: 'Bɔse, bey ba da Zeruzalem, ka rey lɔma zlay, hɔrway a da tɔbama ha seydeɣe ɔek ana, ma da kaya na kakay.'

¹⁹I me mbɔɔey kava: 'Bay'ɔrlam a ɔaw, a sɔradama dey ta kava, yah na ndaw aŋga na ma hɔlata da 'ay me ɔuley mey hay, ma kuiyadata ndaw me pey 'ar ka kah ana hay a danɣay ana, ma kɔɔata ta lagwada na sengey.

²⁰Andza a kəɗfama Etiyen, ndaw seydewe ɗek vagay aha na, yah tiyatsa na, i daha ka slam ana, mey la aslɛta andza ndaw ma kəɗfama na hay, i ma hutafatara ka zana ta na hay.'

²¹Ama nga ma ləvaya: 'Daway, i slɛradaka na dɛrɛɲ, 'ar a dala ma ndaw Zuif ahiya kakay ana hay.'"

²²Andza Zuif hay ma dzəkafama sləmay, ha kasl ka bəzay ma guma neneɲ na, ma zlamar me wudeɲ: "Neneɲ na ndaw ma mbəkada ka ndzey ka bəla kakay, me kəɗfey nga na na, vagay aha."

²³Andza a wudam aha, a kələdɛmata ha zana ma memed ta hay, a ndzəkam aha hahay a 'ɛrlam na,

²⁴bay ma sidzew ana ma ləvatar a sidzew hay ka fuləkɛwadama a hɛɛɗ ma 'ay na, ka tsəhafama bəzay ma guma na ta me kəɗfey aha, ka sɛradama bəzay ma guma na ma wudam hɛrɛɲ nga na.

²⁵Andza a dadama ha Pol ma da kəɗfey na, Pol ma ləvar a bay ma sidzew temere na: "Bəzey ma dala ma Romeɲ na, mandzara ka kadɛmara sariya nga na tsana, slam har a kwar daha ma kəɗa ta laway ɗaw?."

²⁶Ka guma neneɲ na, bay ma sidzew temere na, ma daway ka tsakay ma bay ta ɗuhwa na, ma da ɓadara, ma ləvar: "Akwa ka da key eɗey na mey? Ndaw a neneɲ na, ndaw romeɲ."

²⁷Bay ta na hana na ɗuhwa na ma sawa ma tsəhafama ka Pol: "Äadaya ɗagay, kah na, ndaw Romeɲ dərka na ɗaw?" Pol me ləvey: "Ayaw."

²⁸Bay ta na hana na ɗuhwa na me ləvey sa: "Yah na, i haɗɛka na ta sumkwo na nga na haɗadɛɲɛɲ ana, ma da tɛrɛɲ ndaw Romeɲ ana na." Pol me ləvey: "Yah na, a yadɛmiyawa na da hɛɛɗ."

²⁹Ndaw ma wudam ma da kadama tatakɛɲ ana hay na, ma mbəkadama ngudek; andza bay ta a hana na ɗuhwa na ma tsənada a da dzuweɲ ta megesele na ndaw romeɲ na, nga me wesey

Pol ka slam dey ma Sanedreɲ

³⁰Ma medew ana, nga ma dzala, a sar nga ka sɛrada dərka na, Zuif ana hay a kamar a Pol na ka mey na, nga ma ləvey ka tsukɛwadɛmara megesele hay ba; arka na nga ma tsəhadata 'ar ta Baba ɗuhwa na me key kuleɲ ana hay, ta Sanedreɲ tabiyaha, arka ma hɛrɛɗada Pol ka slam dey ta.

Mber ma Maslaɲ hay 23

¹Pol ma zazurata ndaw ma Sanedreɲ hay na, me ləvey: "Malam a ɗaw hay, i sɛrada ha da ma ndzawa ɗaw ka slam dey ma Bay ma Bəla ha kasl ekəɗey na, mezek aɗaw a ngələɲa bəzay kakay.

²Ama Baba dɔhwa na me key kuley ana, Ananiyas ma lɔvatar a ndaw aŋga hay ka kɛdama ka mey ŋga na.

³Arka Pol ma lɔvar: “Kah a nenedy dadɔŋ ma fɛdɛ slaliya na! Bay ma Bɛla a da kɛdey na kah ana. Ka ndzey edey a kwariwal ma kadaya sariya na, andza maMewey , ka lɔvey ekɛdey ka kɛdɛmaya na, ka key na ka rɛsa Mewey ana kakay dɛaw?.”

⁴Ndaw ka slam ana hay ma lɔvamar: “Ka tsedey edey na, baba dɔhwa na me key kuley ma Bay ma Bɛla dɛaw?.”

⁵Pol me mbɛdey kava: “Malam a dɛaw hay, i ka sɛrada nenedy na baba dɔhwa na me key kuley ana kakay, akwa ma winda ha da dɛriwel kokwadɛ ana na, ka da tsada bay ma sɛkway dɛk zlay.

⁶Andza ŋga ma sɛrada Sanedreŋ ana ma ka hana, sa na hay Sadusieŋ ahiya, sa na hay Fariziyenŋ ahiya na, Pol me wudey da walaŋ ata: “Malam a dɛaw hay, yah na, Fariziyenŋ aha, bɛzey ma ndaw Fariziyenŋ; a zɛgɛmiyawa dɛy ka dala ma sariya na, hɛrway ma me pey dey a lakwa, ka ma da mbɛlawa ma ndaw ma mɛtsa na hay.”

⁷Andza a ndɛvada guma ŋga nenedy na, me tɔrey vaw me key da walaŋ ma Fariziyenŋ hay ta Sadusieŋ hay, arka Sanedreŋ ana me wenɛkey ka vaw.

⁸Sadusieŋ hay a lɔvam akwa na, kwa ma da mbɛlawa dakay, kwa madurlam dakay, Mesɛfrey dakay, ama Fariziyenŋ hay na, waya tek ana ŋga na hay tabiyaha na daha.

⁹Ha me tɔrey vaw dɔhwa ha me key. Sa ma ndaw me sesɛkeyMewey ana hay da walaŋ ma Fariziyenŋ hay, ma lɔtsam, ma lɔvam ta ma bebɛtsey aha: “andza ha kakay: la ka ndzafam mɛŋgɛsey ka ndaw a nenedy tikay, agɛna Mesɛfrey ma tsɛrawa guma, dakay na madurlam ŋgey.”

¹⁰Andza me tɔrey vaw ana, me sɛkey adiya na, bay ma sidzew dɔhwa na ma lɔvatar a sidzew aŋga hay, ka hardam, ka zɛgɛmɛrawa Pol ba da walaŋ ata, ka dadama a hwadɛ ma 'ay, hɛrway a wesey tsefe waya a da tsadama Pol ba, pete pete.

¹¹Ma dɛvadɛ ana na, Bay'ɛrlam ma bɛr vaw a Pol, ma lɔvar: “Tete! Kah ka kadaya seydewe dɛaw ba da Zeruzalem, hayna kah ka daw ka kadaya da Rom, andza ha satsa.”

A ŋgɛlam mawa ma da kɛdey Pol

¹²Ma medew ana me pɛrek na, Zuif hay ma tsɛham 'ar, ma ŋgɛlam mawa, ma mbɛdam: waya la da sam yam, la da zɛmam tek na, sey la kɛdama Pol ba vagay aha dɛgay.

¹³Ndaw ma mbɛdam ana hay na, a key a fɛna kokurow fad.

¹⁴Taya ma dawam, ma ndzafəmata baba dūhwa na me key kuley ana hay, ta ndaw ma səka na hay, ma ləvəmatar: “La na, la ma həla vaw ahiya, la ma mbədam, maga la da zəmam tek, la da sam yam na, sey la kədam Pol ba vagay aha, dāgay.”

¹⁵Kuray tey na, dzəmam mey ta ndaw ma Sanedreŋ tabiyaha, tsəhafama ka bay dūhwa na ma sidzew hay ka vələdukurawa na, ka ləvawa na, kuray ka da nəkafama ka guma ŋga haya hayaha ka tsakay; arka la tey na, la ma həla vaw ahiya, ma da kəda, maga andza a da husawa na.”

¹⁶Amana, bəzey ma malam ma Pol diŋgwas aha, ka tsənada guma ma gended ata na hana ma ŋgafama na ba; ŋga ma daway a hwaɗ ma 'ay ma bay sidzew ana hay, ma ndzafa Pol, ma bədara.

¹⁷Pol ma zəla bay ma sidzew temere na, ma ləvar: “Kəsada bəzey gawla nenedy ka slam ma bay ma sidzew ana dūhwa na, guma ŋga daha, ma da tsar.”

¹⁸Bay me sidzew temere na hana na ma ŋgəla ma kəsada ka slam ma bay ma sudzew ana dūhwa na. ŋga ma ləvar: “Pol ana da daŋgay ana ma zəlaya, ma tsəhafaya waya i ka kəsadərawa bəzey gawla nenedy ka tsakay dek, guma ŋga ma da tsaka daha.”

¹⁹Bay ma sidzew ana dūhwa na, ma zəgafa har, ma ŋgəla gədzah, ma tsəhafa tok: “Dagay ka da baya na, mey ma mey?”

²⁰Bəzey gawla na me mbədey kava: “Zuif hay ka tsama tsoy, a da tsəhafəmaka Pol, medew na kah ka dadatara a Sanedreŋ, ka ləva na waya: la da tsəhafama guma ŋga na hayahaya.

²¹Hayna ka da wuɗey zlay zləna, ndaw a key a fənada kwakurow faɗ a da pafama vaw ka tsəved, hərway taya ka həladama vaw ba me mbədey, waya la da sam aha tek kakay, la da zəmam aha tek kakay, sey la kədam Pol ba vagay aha dāgay; taya na ma həla vaw aya tsoy, a hutam na, kah ka vələtar slam har.”

²²Bay ma sidzew ana ma ləvar a bəzey gawla na: “Daɗa, ka da bəda a ndaw, kah ka bədaya bəzey ma guma ta nenedy ba zlay.”

A sləradəmara Pol a guverner Feliks

²³ŋga me zəley bay ma sidzew me wey sidzew temere na hay tsew, ma ləvatar: “Həladama vaw ma da daway a Sezarey ma ndzemdey tsəfaɗ ma hakwaɗ, həlam sidzew hay temere tsew, na ma 'ar pəles hay kwakurow tsəla, na ta tek ma har ana hay temere tsew.

²⁴Wumawa vaw ta pəles a Pol, ma kuray ka husadama a har ma Guverner Felis mandzara tek ka bəlar.”

²⁵ŋga ma windatar dərivel a har, ma windaha da huɗa na, andza nenedy:

²⁶”Klodiyyus Liziyas ka tsadərəba guma aha a ŋgalaka dāw Felis, Guverner.

- ²⁷Ndaw a nenedey i ma slɛradɛkaba na na, ba zuif hay ka zɛgama tsoy, a da kɛɗama vagay aha, i ma tɛlɛkey a huɗa andza sidzew a ɗaw hay, ma da buwurawa ba da har ata, hɛrway i tsɛnada na, waya ŋga na ndaw romɛŋ.
- ²⁸Andza i me dzeley ma sɛrada, ɗagay a kamar na ka mey na, i ma dada ka slam ma Sanedreŋ ata na.
- ²⁹I ma nɛka na, guma na a tɛram vaw na na, a nɛkey dey na ka mewey ta na dada, zɛna guma da huɗa ɗa ma zɛɗadara 'ar a ndaw, ma par megesele na dakay.
- ³⁰Andza i ma tsɛnada ka pafama vaw ba ka tsɛved ma da kɛɗa ba vagay aha na, i ma slɛradɛkaba, arka i ma lɛvatar a ndaw ma wudafama na hay ka dadɛmɛraba me wudey ta na ka ŋga na na ka slam ɗek.”
- ³¹Ma kam andza ma bay ma lɛvatar ana, sidzew hay ma dadama Pol ma dɛvad kasl Antipatris.
- ³²Ma medew ana na, ma mbɛkadɛmɛrawa a har ma ndaw ma'ar pɛles hay, ka dam dzaya na, taya ma mɛmawa tek ata a kaŋ ata.
- ³³Andza me husey ta ba a Sezarey tsa na, ndaw ma 'ar pɛles a hana na hay, ma vɛladɛmara ɗeriwel ana a Guverner, arka ma ɓadɛmara Pol satsa.
- ³⁴Guverner ma dzaŋga ɗeriwel ana, arka ma tsɛhafa ka Pol a sawa da Proviŋs waray. Ŋga ma sɛrada ba, ŋga da Silisi na,
- ³⁵ŋga ma lɛvar: “I da pafaka slɛmay na, ndaw ma wudafɛmaka na hay ka sɛmawa ba ɗagay.” Arka me lɛvey ka dam, ka padama a 'ay ma bay Erod.

Mber ma Maslaŋ hay 24

Me wudey ma Zuif hay ka Pol

- ¹Meney zlam a dɛba na na, baba ɗuhwa na me key kuley ana Ananiyas, ma hɛrdam tandaw ma sɛka na hay, kaw ndaw ana daha a zɛlamar Tertulos, ŋga na, ndaw me dzɛney ndaw da sariya ha, ma da wudafɛmɛrawa ka Pol ka slam dey ma Guverner.
- ²Andza ma zɛlɛmɛrawa Pol ba na, Terlulos ma zlar ma tɛkɛra me wudey ŋga andza nenedey: “Kuse ŋgedek, ta mewey ɗek me vɛley kavɛday ma sɛkway ana na, la ma ndza hiya da wuiya, da zozoy kɛrem ana.
- ³Ka pas ka pas, ka waray ka waray, la madɛmaka sise haya haya ha, ka tek a nenedey hay ŋgalaka ɗaw Feliks.
- ⁴Ka da key, i ka vadaka zlay na, guma ɗaw ana i ma da tsa na na, def kɛɗey tsa. Amana, ta kokwod edek na la ma sɛradama na na, hayna pafandar slɛmay tey.

⁵La ma nəkama tok na, ndaw a nenedey na andza magədama dūhwa ha, a mbədadata 'ar ma Zuif hay tabiyaha ka bəla, nga na bay ma kuley ma Nazorej hay.

⁶Nga ma dzafa vaw ma zləbada 'Ay me key Kuley tok na, la ma zəgama tok.

⁸Kah ana ta 'ar a dek ana tsəhafa na, ka da sərada tek ana la ma tsafama na hay tabiya na a da kam dərka na.”

⁹Arka Zuif hay ma hərəfama waw ma ləvam kassla andza ha.

Pol ka key ka vaw nga

¹⁰Andza ma Guverner ma kar ta har ka tsey guma na, Pol me mbədey kava: “I sərada ha ka ka ha sariya ma ndaw ma dala la hayna ta dzerey, a key mevey hadadzidzay: ekədey tok na i da dzəngərey ka vaw daw na, ta me pey 'ar aha.

¹¹Kah ana nəka dagay, zla ma tsəla daw a Zeruzalem ma da ney dəba na, a key a fəna meney kurow kava tsew kakay.

¹²Ka key na kwa da 'Ay me key Kuley ,kwa da 'ay me duley mey hay dakay kwa da wuraw na, ndaw ka nəkadaya la təram aha vaw ta ndaw, dakay i həladatara ha bəzay a ndaw ma kusa na hay na dakay.

¹³Ndaw a nenedey hay na a slafama ma badama tek ata ma ngələfəmaya ekədey ana hay, kakay seŋgey.

¹⁴Nəkafa tek a daw na, i ma sərada na: i key na meslərey Bay ma Bəla ma baba tete la hay, ta tsəved ma Yezu na, taya ma ləvam la ka tsam vaw ba na, i pey'ar ka tek ma winda hiya na, da mewey, ta na ma ndaw sek hay.

¹⁵I ta me pey dey a nenedey ka Bay ma Bəla, kal kal andza ma ta na: ka ma da mbəlawə ma ndaw dzerey ana hay, ta ndaw dzerey kakay ana hay.

¹⁶Yah ana ekədey tiyatsa na, i kədey vaw i kendzey mezek adaw ka da ngələya bəzay zlay, ka slam dey ma Bay ma Bəla, ka slam dey ma ndaw hay na kavədiya.

¹⁷A dəba ma ma vawa daw mevey hadadzidzay na, i ma sadatərawa tek ma sadaka a səkway daw, ta tek ma kuley aha.

¹⁸Arka ma ndzafəmaya da 'Ay me key Kuley i ndəvada ha me bəzləmey vaw daw, kwa ndaw ma kusa hiya ka tsakay daw dakay, kwa ndaw a bebəley aha tek dakay.

¹⁹Amana, Zuif ma Azi hay daha nekədey, akwa hana na, ma da sawa ka mey dey dek na, ma da wudafaya na taya, kendzey andza ka ndzafəmaya bəzay ma guma ba ma da tsafaya.

²⁰Dakay na, andza ma dadəmaya ka 'ərdey ma Sanedrej na, a ndzafəmiyawa na, meŋgəsey waray?

²¹Tsukudu ka guma nenedey, i ma wudadatara ta me lətsey da walaŋ ata na daw: a zəgəmiyawa dey, ka slam ma sariya a walaŋ a kwar na, hərway i me tsey, ka ma da mbəlawə ma ndaw ma mətəsa na hay.

²²Felis na a sərada guma ma tsəved ma Yezu ana na haya hayaha na, ma gurada pas ma sariya na, ka mey ma ləvatar: “I da kada kwar sariya kwar a nenedey na, bay ma sidzew dūhwa na Liziyas ka hərɗawa ba ka sləna daway.”

²³Ŋga ma ləvar a bay ma sidzew temere na, ka pada Pol a daway, ka mbəkatar tsəved a ndaw aŋga hay, ka dawam ka nəkamar dey.

Pol da daway

²⁴Meney nekədey a dəba na na, Felis taya ta ŋgwas aŋga Drusil dey zuif hay. Ŋga ma zələrawa Pol, ma ŋga ka pafa sləmay ka me pey 'ar ka Kriste Yezu.

²⁵Ama andza me tufəkwey ta na a sləley aha 'ar, a dzerey, me wey 'ar a vaw, ta sariya ma da sawa na na, Felis me wesey ka vaw, ma ləvar: “Ekədey ana na, daway tek edek ta fəda ha, azambay i da zələkawa, pas mekelehe.”

²⁶Ka ŋga me dzeley na waya aza Pol a vəlaya sumkwo, a zələrawa zarra ma da zlam 'ar, na hərwuiya.

²⁷Mevey tsew a dəba na na, ma padama Porsiyus Festus a ved ma Felis. Andza a wudey ka mbafata ka Zuif hay na, ŋga ma mbəkada Pol a daway.

Mber ma Maslaŋ hay 25

Pol ka 'ərdey ma bay ma dala Festus

¹Arka meney makar andza me husey ba a Proviŋs na, Festus me tsəley da Sezarey a Zeruzalem.

²Baba dūhwa na me key kuley ana hay, ta ndaw ma fada ma Zuif hay, ma dawam ka tsakay ŋga ma da wudafama ka Pol ta ma hərəfa waw aha tsəbak.

³Taya ma tsəham ta amboh aha, ka gəradərawa Pol, ka mbədədəmərəwa a Zeruzalem. Tek ata me wudey da huɗa na ma da pafama vaw ka tsəved, ma da kəda ba vagay aha.

⁴Ama Festus ma ləvatar: “Slam ma daway ma Pol na da Sezarey, akwa satsa na, ŋga na ta 'ar aŋga a da mey da meney nekədey.”

⁵Ŋga me ləvey sa: “Hadaw ndaw a kwar ma pa ahiya daha na, ka səmawa ka bəzay daw, me hərdey a Sezarey, hadaw tek haya kakay aha da tek ma ndaw a nenedey daha na, ka səmawa ka da wudafama”

⁶Festus me ndzey da 'ay ta na, a fəna dəvad tsakar ta kurow kakay. Andza ma hərdey ba a Sezarey na, ma medew ana tsana, ŋga me ndzey ka slam me key sariya, arka me ləvey ka zəgəmərəwa Pol.

⁷Andza ma sawa ba na, Zuif ma hɔrdɔmawa da Zeruzalem ana hay ma ɗawalama, ma tsafama malwaday hay haɗadzidzay, gɔɗaŋ ahiya ka Pol; amana, a slafama ma bada guma na, ta na na dzerey aha, kakay.

⁸Pol na a mbɔɗar sler a guma ma me dzɔŋgɔrey ka vaw ŋga na kakay, ŋga me lɔvey: “Yah na, i ka ŋgɔsar kwa a mewey ma Zuif hay kakay, kwa a 'Ay me key Kuley kakay, kwa a bay ɗuhwa na ma dala, kakay.

⁹Ma aza ka mbafata ka Zuif hay na, Festus ma lɔvar a Pol andza neney: “Ka wuɗey me tsɔley a Zeruzalem, ma ka da kaɗɔmɔkawa sariya na, ma dey ɗaw ana ɗaw?”

¹⁰Ama Pol me mbɔɗey kava: “Yah ekɔɗey na ka slam ma sariya ma bay ɗuhwa na ma dala sana, hayna ka kaɗɔmaya sariya ɗaw ana da ɗɔma, Zuif hay na, i ka ŋgɔsatar tikay, kah ana ta 'ar a ɗek ana ka sɔrada ha dey ta kava seŋgey.

¹¹Haɗaw azlakwa ɗarka i ka ŋgɔsey ba, i ka key tek ba ɗa, ka kaɗɔmaya vagay aha na, i wasada ha ta memɔtsey kakay. Ama haɗaw azlakwa malwaday ma ndaw a neney ma tsafɔmaya na hay a tɔrey na tek tedehe na, ndaw ma slafa ma vɔladɔmaya a har ata, ka kaɗɔmaya andza ma ta me wuɗey na dakay, ŋgama i ka husey ka mey 'ɔrdey ma Amperer.

¹²Festus ma ŋgɔlam mawa ta ndaw ma fada ŋga hay na, me mbɔɗey kava: “Ka zɔley Amperer ka vaw sana, ka daway ka 'ɔrdey ma Amperer ana.”

Pol ka 'ɔrdey ma bay Agripa

¹³Meney nekɔɗey a ɗɔba na na, bay ɗuhwa na Agripa ta ŋgwas aŋga Berenis ma husam a Sezarey, arka ma dawam ma da tsamar guma a Festus.

¹⁴Andza ŋga me ndzey nekɔɗey da huɗa na, Festus ma baɗara guma ma Pol ma zɔga ha na, a bay ɗuhwa na, ma lɔvar: “Ndaw daha ka slɔna, Felis ma mbɔkada a ɗaŋgay.

¹⁵Da har ma ndzawa ɗaw da Zeruzalem na, baba ɗuhwa na me key kuley ana hay, ta ndaw ma sɔka na ma Zuif hay, ma sɔmawa ma da wuɗafama ka tsakay ɗaw, a wuɗam na, ma dzuwama.

¹⁶I ma mbɔɗatar kava na: da 'ay Romeŋ hay na mewey ta ma vɔladatara ndaw ma zɔga ha, mandzara ma zladata 'ar ta ndaw ma wuɗafama na hay, ma ka dzɔŋgɔrey ka vaw ŋga ka guma ma tsafama na kakay.

¹⁷Taya ma sɔmawa ma da zlam 'ar ka slɔna, mandzara me rey lɔma na, ma medew ana tsana, i me ndzey ka slam ma sariya, arka i me lɔvey ka zɔgɔmɔrawa ndaw ana.

¹⁸Andza ma kusa hiya tsoy ka tsakay ŋga na, ndaw ma wuɗafama na hay, ka ndzafafama bɔzay ma guma ger aha, andza na i me dzeley ana, kakay.

¹⁹Tek ana ma sadatɔrawa ka vaw andza ŋga na na, i sɔrada me tɔrey vaw waray kakay, ama ma tɔrey vaw ana a sawa na, da bɔzay ma guma ma kuley ta na, ɗoh

na, ka ndaw ana daha a zəlamar Yezu, ka mətsey ba, amana Pol waya nga daha ta dey.

²⁰I ma nəkafa, i sərada me mbədey ka bəzay ma guma ta nenedy kakay na, i ma ləvar ka tsəley a Zeruzalem, ka da kərawa sariya ma guma nga nenedy, da huḍa.

²¹Ama Pol na, me tsəhey waya ka dadəmara sariya ma guma nga nenedy na, ka 'ərdey ma ŋgalaka. Arka i me ləvey, ka padama aha a daŋgay, ha ka pas ma da dadama ka 'ərdey ma Amperer ana."

²²Agripa ma ləvar arka a Festus tok: "A saya, i ka tsənada guma ma ndaw ana tey." Ma mbədamar kava: "Aza medew, medewe na, ka da tsənada."

²³Ma medew ana na, Agripa ta Berenis ma husam a 'ay ma sariya ma bay bay, ndaw hay haḍadzidzay ma kəsadəmata: bay ma sidzew hay, ta ndaw ma fada hay. Andza Festus me vəley slam har na, ma sadəmərawa Pol.

²⁴Arka Festus me tsey guma, me ləvey: "Bay ḍuhwa na Agripa ta kuray a nenedy kaslona na hay tabiyaha, ka nəkadama ndaw a nenedy kakay ḍaw? Zuif hay tabiyaha, ma səmawa ma da ndzafəmaya hərway nga da Zeruzalem, ha kasl ka slona, ta me wudey aha waya, ma ka mbəkadama ta sifa nga ha zlay.

²⁵Ama yah tey na, nga ḍaw na, i ka ndzefey tek ma zəḍadara sifa nga na dakay, ama nga me ləvey waya i ka husey ka 'ərdey ma ŋgalaka sana, i da dzala na i da sləradara.

²⁶Amana, i ka ndzefey bəzay ma guma na dərka na ma windar, ka tek aŋga na ma kawa na kakay na, i badərawa ḍey ka tsakay kwar, ḍoh na ka tsakay ḍek, bay Agripa, ma aza i ka ndzefey bəzay ma guma, ma windar a dəba me me tsəhey 'ar a lakwa nenedy ana.

²⁷Akwa na andza a kafaya me slərey ndaw ma daŋgay andza ha tsa, mandzara bəzay ma guma nga na, ka sərey na, haya kakay, seŋgey."

Mber ma Maslaŋ hay 26

Pol me key ka vaw nga, ka slam dey ma Agripa

¹Agripa ma ləvar a Pol: "Ka vələmaka tsəved ba me mbədey mey ka vaw ḍek." Pol ma tsekefey har, ma təkəra guma ma mbəḍada mey ka vaw nga:

²"Ka guma ma Zuif hay tabiyaha ma ŋgəlafəmaya na na, tesədey a daya 'ar bəza kakay, me tsey ka vaw ḍaw ka slam dey ḍek, bay Agripa.

³Hərway kah na, me key ma tek ma Zuif hay, ta waway ta na ma kam ka 'ar vaw ta na hay, ekədey na, i kaka amboh, pafaya sləmay haya haya tey.

⁴Da har ma ndzawa ḍaw zla, ta bəza ha na, i ndzawa da walaŋ ma ndaw ma dala ḍaw ana hay da Zeruzalem, Zuif hay tabiyaha. a sərada.

- ⁵A sɛradama zla ekɛdɛy kakay, a slafama ma ka seydewe ŋga na, kendzey haɗfaw a wudam na, ma ndzawa ɗaw da kuley la na na, i da diya na me ndey kakay ana, na ma Fariziyen hay.
- ⁶Ekɛdɛy tesedey i ka dala ma sariya na, ka me pey dey la, na Bay ma Bɛla ma tsatɛrawa a baba tete la hay ana.
- ⁷Arka gedzek ana, kurow kava tsew ana hay a kama kuley ma Bay ma Bɛla ana, rɛpas ta dɛvad adzay, mandzara ka mɛtsatar har na, hɛrway a pam dey ka da nɛkadama tek ana, ma da key ana. Ka vɛday ma me pey dey a neney na, bay, Zuif hay ma zɛgɛmiyawa ka dala ma sariya, ma ŋgɛlafɛmaya na, hɛrwuiya.
- ⁸Dagay ka tɛbama da walaŋ a kwar, Bay ma Bɛla a da mbɛladatɛrawa ndaw ma mɛtsa na hay kakay na, ka mey?
- ⁹Yah na, i ka dzala ba me kɛdɛy vaw ta gɛdaŋ a ɗaw adzay, i ka tsɛnada mezɛley ma Yezu ndaw Nazoren ana zlay.
- ¹⁰Yah na, i kawa da Zeruzalem na, andza neney: yah ana, ta 'ar a ɗaw ana, i ma hɛlata ndaw Kokwad ana hay haɗadzidzay, i ma kuyadata a daŋgay, ta gɛdaŋ ma baba ɗuhwa na me key kuley ana hay, ma vɛlɛmiyawa na. Andza a kɛɗɛmata ha vagay ahiya na, a daya 'ar.
- ¹¹I halata 'ay me ɗuley mey hay tabiyaha na, i sɛkada ma sadata banay, i tɛkatar ɗay ka mbɛkadama me pey 'ar ata, arka ta sewed a ɗaw ana dzay na, i sɛpata ha, kasl a wuraw da 'ar bɛla na hay.
- ¹²andza ha tok na, pas aslɛta na, i ma daway a Damas, baba ɗuhwa na me key kuley ana hay, ma vɛlɛmaya slam har, ta ɗeriwel aha da har, na ma zɛgada ndaw ana hay.
- ¹³Andza i ka tsɛved tok ŋgey, bay, ma wuzla rɛpas na, i ma nɛkada waw ma tek ana daha, a hɛrdawa da 'ɛrlam, a wezley dey a fɛna pas, ma sawa masahɛtaya ta me wezley dey ŋga na, ta ndaw a ɗaw ma kɛsadɛmaya na hay dzay.
- ¹⁴La ma kuyam tabiyaha ka dala, arka i ma tsɛnada vɛɗe ma ɗay, ma tsiyawa guma ta mey Ebrew: “Sol, Sol, ka kadaya tsetseh na, ka mey? Ka ŋgwetsey tɛke zlay zlɛna, ka kar na a vaw ɗek ana.”
- ¹⁵I me mbɛdɛy kava: “Dagay kah ana way, Bay'ɛrlam a ɗaw?.” Bay'ɛrlam ma mbɛɗawa kava: “Yah na Yezu, ka key tatakway na, ta yah,
- ¹⁶Amana, lɛtsey ka 'ar sek edek, nɛkafa i baka vaw edey na, hɛrway i ka gadɛmaka ba ma da tɛrey gawla ɗaw aha, ndaw seydewe ma tek ana ma nɛkaka a dey na kah ma nɛkadaya ekɛdɛy ana, ta tek ma da nɛkɛmaka a dey ana i ma da baka vaw da hudɛ na sa.
- ¹⁷Zla ekɛdɛy na, i da lɛhadɛkawa ba da har ma sɛkway, ta ndaw ma dala Zuif ahiya kakay ana hay, na i ma da slɛradaka 'ar 'ay ta na.

18Ma kah ka wuradatara dey, ma mbəfadatərawa dey ba da ləvan, a waw me nəkey dey, da Slala ma Sataŋ 'ar 'ay Bay ma Bəla, ma aza ka da ndzafam me sey yam, ka meŋgəsey hay, ka da ndzafam slam har ma da zəmey tek ana andza ndaw ma təraya kokwad ahiya ana hay ta me pey 'ar ata, ka yah ana.”

19Zla da na ŋga na na tsana, bay Agripa, i slafa i ka kafa gədaŋ, ka tek ana ŋga na ma nəkiyawa a dey da 'ərlam ana kakay.

20Dzadzak sa tok na, tsəfəmey aha na, a ndaw ma Damas hay ba dāgay, da Zeruzalem ta dala ma Zudey tabiyaha, arka a ndaw ma dala na Zuif ahiya kakay ana hay, i ma tələkada mey na, ma taya ka mbəfadama mendzey ta, ka mbədam dey 'ar 'ay Bay ma Bəla, ka ndzam na, kassla andza ma mbəfadama mendzey ta nenedy ana.

21Zuif hay a zəgəmaya na hərwiya, ta pas ana i da 'Ay me key Kuley , a wudam ma zədadəmaya 'ar ba.

22Ta gədaŋ ma Bay ma Bəla ma wafaya vaw, ha kasl ekədəy ana, re i key aha seydewe na, ka slam dey ma ndaw bəza na hay, ta ndaw ma səka na hay. Ndaw sek hay ta Moyiz ka tsəmawa ba ka vaw, ka tek ana ma da husawa na, i ka tsey a fəna na dakay.

23Kriste na ka key tsetseh ba, arka na ŋga na ndaw tsəfəmey ana, ma mbəlawə da walaŋ ma ndaw ma mətəsa na hay, a dafa na ka taləkada mey ta waw me nəkey dey a səkway ta ndaw ma dala na Zuif ahiya kakay ana hay.”

24Andza Pol, ŋga kava ka guma ma me dzəŋgərey ka vaw ŋga na na, Festus ma tsərawa guma ta magala ha: “Ar a mbədaka Pol! Tek edek ana kah ma sərada kambəlaɓa na na, a tərada ka 'ar me mbədəy aha.”

25Ama Pol me mbədəy kava: “Ar a mbədaya kakay, ŋgalaka daw Festus, i tsey edey na, guma ma dərka na, na ta tsəved ana.

26Bay a nenedy na i ma tsadara guma na, ndar ndar ana na, a sərəfata ka tek ana hay tabiyaha, i sərada ha dey ta kava tek asləta ma zarafərawa da huɗa na dakay, hərway tek a nenedy hay a kəmawa na, da slam ma kəzla ha, kakay.

27Ka pey 'ar ka ndaw sek hay daw, bay Agripa? I sərada ha dey ta kava ka pey aha 'ar'.”

28Arka Agripa ma ləvar a Pol tok: “A zarawa nekədəy na ka da ləvey na, kah ka təradaɗa tsoy kretieŋ aha!”

29Pol me mbədəy kava: ka key na nekədəy, dakay haɗadzidzay na, ka dar 'ar ba a Bay ma Bəla na, kah ana dada tsa, kakay; amana satsa ndaw a nenedy hay tabiyaha, ma pafəmaya sləmay tesədəy ana hayna, kuray ka tərām dərre andza yah, amana, mandzara megesele a nenedy madzuwadəmaya na hay!”

30Bay me lətsey ba ta Guverner, arka Berenis ta ndaw ma ndza hiya dzaya na hay.

³¹Andza a dam aha tek ata, na taya ma tsam guma ka 'ar vaw ta na pad tsøved ma løvam: “Ndaw a noney na, ka key tek da ka kədama vagay aha, dakay na ka pamar tsalalaw, kakay.”

³²Arka Agripa ma løvar a Festus: “Kendzey ndaw a noney ka zøley Amperer ka vaw zlay na, akwa na a kəladama ba.”

Mber ma Maslaŋ hay 27

Pol ka tsøved ma daw a Rom

¹Andza ka dzalama tsoy a da tələkadəmandar a kombiwal ma daw a Itali na, ma vələdəmara Pol, ta sa ma daŋgay ana sa na hay daha nekədey, a har ma bay ma sidzew hay temere na, mezəley ŋga na na, Zuliyus, ma tsakay ma sidzew ana hay, ma zələmatar Ogusta na.

²Arka la ma tsəlam a kombiwal ana daha ma Adramitiyum, a daw aha 'ar ta tsakay ma dəkakal ma Azi, arka na la ma dawam ta bəlay ana, la andza Aristark, ndaw macedoniyen ana daha da Tesalonik.

³Ma medew ana andza la ma lətsam da Sidon na, Zuliyus na a dər ndaw a Pol, ma vəlar tsøved ka da nəkatərawa dzam aŋga hay, ka yəmawa, da ma da ŋgələma ta na.

⁴Da huɗa na, la ma mam a kombiwal ka 'ar ma bəlay sa, la ma tawam ta Sipre, hərway memed a madandar da dəba.

⁵Arka tok na, la ma tazlaradama bəlay ana, me husey ka dəkakal ma Silisi ta Paməfili ana, la da hərdəməwawa na da Mir, da dala ma Lisi.

⁶Da huɗa na, bay ma sidzew, temere na me ndzefey kombiwal ma Aleksandri, a daway aha 'ar a Itali, ŋga ma tsələdandar a huɗa.

⁷Da meney nekədey na, kombiwal ala na, a daway haya hayaha sakay, la da husam kal kal ta wuraw ma Knid na, da mey la dakay. Andza memed a madandar ta dəba na, la ma tawam ta dəba ma Kret, 'ar a dəkakal ana daha a zəlamar Salmoney.

⁸La da husam na ta ger aha, la ma husam ka slam ana daha a zəlamar “Slam me lətsey kombiwal mambay ana”, bəse ta wuraw ma Lazaya.

⁹La ka ram ləma ba haɗa, a da key na ma daway ka 'ar ma bəlay na a key vaw sakay zləna, magurlam ma sumaya ka ndəvey tsoy, Pol a wuɗey me tsey guma ŋga me dzeley ana,

¹⁰ma ləvatar”Dzam a dāw hay, i dzeley na haɗaw i ka nakwa ka 'ar ma bəlay ekədey ana na, tek hay a da ŋgəsam, a da zədām haɗadzidzay, ta tek ma kombiwal me həley ana, ta vaw ma kombiwal ana dada kakay, amana, ta lakwa na dzay.”

¹¹Bay ma sidzew temere na a pey 'ar na, ka guma ma bay ma kombiwal, ta ndaw ma wa kombiwal ana, ta guma ma Pol na.

¹²Andza wuraw ma slam me lətsey kombiwal ana, a mbafata me ndzey da huɗa ta piya kakay na, har a var a ndaw tabiyaha na, a wuɗam me mey a kombiwal, ma daway ka mey. Waya aza i nekafakwa kendzey i slafakwa me husey a Feniks slam me lətsey kombiwal ma Kret, 'ar a bəzay ta mey ŋgwa ŋga, ta tsakay lam ta mey ŋgwa, ma da huta piya ka daw ba ɗagay na, da huɗa.

Vavəray me key ka 'ar ma yam

¹³Andza memed ana daha nekəɗey ma lətsawa da bəzay na, ka taya na waya a slafama ma daway. Andza ma zəgəmərawa melez ma zəgada kombiwal ana ba na, a wuɗam me husey a tsakay ma Kret.

¹⁴Ama mendzey nekəɗey tsa na, vavəray ma lətsawa da dala na daha da 'ərev ma bəlay, a zəlamar Eorakuloŋ ma zlawarata.

¹⁵Memed ana a dahəɗada kombiwal ana ba, a slafəmərawa ma madərawa ta dəba sakay, tsoy ma mbəkadama, ma dahəɗandar andza ha tsa.

¹⁶A tawadandar ta dəba ma dala na daha da 'ərev ma bəlay a zəlamar Kawda, merbey slabats na, dzadzak na la ka slafama ba ma zəgada bəzey kwambiwal ana hay.

¹⁷Andza ma zəgəmərawa bəzey kombiwal ba da yam na, ma tuɗama kombiwal ta ɗewer hay avəday a wasam ma da dufey tsakay ma Sirt na, wuyey aha na na, ma mbəkadəmata melez ma raya ka baban ana hay a yam, arka memed ma dahəɗandar a slam aŋga ma mey ana.

¹⁸Ma medew ana andza re memed ana a zlawarandar aha mba na, ma kuyadəmata tek na da kombiwal ana hay a bəlay.

¹⁹Arka pas mamakar ana na, ndaw me key mber da kombiwal ana hay, ma kuyadəmata tek na ma kadama mber da kombiwal ana hay ba, ta har ata na.

²⁰Ka key meney haɗadzidzay na, kwa pas, kwa wurzla ka bey vaw kakay, vavəray na me key na, kwa ɗaɗa andza ha dakay, tsoy la dzalam na, ndaw a da ləhey aha dasakay.

²¹Ka key ba meney haɗadzidzay na, ndaw ka zəmey tek sakay, Pol me lətsey da walaŋ ata, ma ləvatar: “Ka nekadama tok akəɗaw dzam a ɗaw hay, hana akwatay ha təbama guma ɗaw na, ndaw ka lətsawa da Kret zlay na, akwatay na tek a nened hay tabiyaha, ka ŋgəsam kakay, a zəɗam kakay.

²²Ama ekəɗey tok na, i wunakwar na, səmadama mevel, ndaw asləta da walaŋ a kwar a da zəɗey aha dakay, sey ma da zəɗey na kombiwal asləta.

²³Ta dəvad a nened na, madurlam ma Bay ma Bəla na i ma kar meslərey ana ka baya vaw ba.

²⁴Arka ma lõvaya: 'Ka da wesey zlay Pol, hayna kah ka husey ka 'erdey ma Amperer, hørway ðek na Bay ma Bøla a da lõhadata ndaw ana kuray ma da tasam dzaya na hay tabiyaha!

²⁵Sadama mevel tok dzam a ðaw hay, yah na, i pey 'ar ka Bay ma Bøla, a da key na andza ma nga ma lõviyawa na.

²⁶Memed ada dahøðandakwar ka dala na da 'ørev ma bølay ana.

Ma ngwitsey ma kombiwal ka 'ar ma bølay

²⁷Da meney ma kurow kava fað ana na, memed ana ma da høðandar a Bølay ma Adriyatik, ma wuzla døvað na, ndaw me key mber da kwambiwal ana hay ma sèradama dala bøse daha.

²⁸Andza taya ma wama yam ana na, miter kwakurow fað kava tsakar, andza taya ma dawam nekøðey adiya na, ma køladama tek ana sa, ma ndzafam miter kwakurow makar kava tsøla,

²⁹Taya ma wasam tsefe kombiwal ana a da dumtsey ba ka nga na, ma kuyadømata melez hay fað, ma ra hiya ka ðewer ana hay a yam, ta døba ma kombiwal, arka taya ma hwahunam dey ka tseðey bøse.

³⁰Ama ndaw me key mber da kombiwal ana hay, ma kadama vaw ka lõva na waya, la da dzuwømawa melez hay ka mey ma kombiwal na, ma zøgam bøzey kombiwal daha, a wuðam ma da lõham vaw ta.

³¹Arka Pol ma lõvar a bay ma suidzew temere na, ta sidzew ana sa na hay: "Haðaw ndaw a neney hay ka ndzam da kombiwal ana kakay na, kuray na, ka da lõham aha kakay."

³²Arka sidzew hay na, ma slama ðewer ma rada kombiwal ana bøza na ba, arka ma mbøkadama ka daw.

³³Andza a hutam aha dey me tseðey na, Pol ma wunata tabiya ta ha ka zømam tek, ma lõvatar: "Teseðey ekøðey na, ka key meney kurow kava fað ka hutam aha, kuray ka zømam tek kakay, ha ekøðey na kuray ka zømam tek kakay tønğa,

³⁴ekøðeyna, i wunakwar na, zømam tek, hørway ka da lõhadama mesøfrey kwar, i madakwar dey mekelehe sa, i lõvakwar na, kwa mbez 'ar ma ndaw asløta ma da zøðey da walañ a kwar na dakay."

³⁵Ka guma nga neney hay na, nga me zøgey peñ, ma madara sise a Bay ma Bøla ma dey ta tabiyaha, ma tsada, ma zlar me zømey.

³⁶Tobiyaha ma ndzafam gøðañ, ma zømam tek tiyatsa.

³⁷Tabiya la ha na, la kam ndaw temere tsew ta kwakurow tsøla kava mukwa, da kombiwal ana.

³⁸Andza ma rəha hiya tsoy na, ma zlamar ma kuyadama daw ana da kwambiwā abā a yam, ma ka ləhey zlay.

³⁹Andza ma dey me tseḏey ba na, ndaw ma kam mber da kombiwā ana hay a sərādama dala na kakay, amana ma nəkadama lakwatow ana daha ka mey ma bəlay, bəse ta ḏakal, kendzey hana a key vaw na, a wuḏam ka ləhadama kombiwā ana kava.

⁴⁰Taya na ma sləmata melez na, ma raya ta ḏewer ka kombiwā ana hay ba, ma mbəkādəmata a bəlay, ma pasəkəmata tek ma dehəḏey kombiwā ana hay ba, ma luwam petəle ma memed ka dahəḏa 'ar a ḏakal.

⁴¹Ama ma husam ka ḏaṅgwala ma wuyey daha da bəzay yam, mey ma kombiwā me duləmey a huḏa, ama bəzay ŋga na na, yam ma bəlay a gwagutsada ha, ma gəḏaṅ.

⁴²Sidzew hay ma dzalam na, a wuḏam ma kəḏəmata ndaw ma ḏaṅgay hay ba vagay ahiya, hərəway a wasam ka da ləham, ta ma dendevey zlay.

⁴³Ama bay ma sidzew temere na a wuḏey ma ləhada Pol na, ma təkata ba ma kam, andza ma ta ma dzalam ana. Ma ləvatar a ndaw ma sərādama yam ana hay, ka hərəḏam a yam, ka tasam ka ḏakal ka mey.

⁴⁴Sa ma ndaw hay na a da tasam ta fafam hay, dakay na ta tek ma kombiwā ma pəslam ana hay. Kəḏey na, a da ndzafam vaw tabiyaha ka ḏakal na, andza ha, kwa tek ka key a ndaw kakay.

Mber ma Maslaṅ hay 28

Pol da Malt

¹Andza la ma ləhəmawa ba na, la ma tsənadama azlakwa dala na da 'ərev ma bəlay ana na, a zəlamar Malt.

²Ndaw ma wuraw ana hay ma ŋgələmandar har tsewtsew, ma labam waw haḏadzidzay, ma guradəmandar kava, hərəway yam a pey aha, memed a key aha.

³Pol me həley tsatsaya baw a mbuwa, ma kuyada a waw, waw ma kərəwa guvok a kutsesl da huḏa na, ma tapafərəwa ka har aṅga.

⁴Andza ma nəkadama gwavaṅ ana hana ma tapa ha ka har aṅga na, ndaw ma wuraw ana hay, ma ləvam ka 'ar vaw ta na: “Ndaw a neney na, ndaw me kəḏey ndaw vagay aha, ŋga ka ləhawa ba da mey ma bəlay, amana, dzerey ma 'ərlam waya ka zəḏey ba təṅga.”

⁵Pol na, ma watsakada gwavaṅ ana hana a waw, mandzara tek ka tsafa.

⁶Taya na ma hutam waya aza a həsley dakay na a təḏey bəre ka slam ana ma mətisa ha. Ama andza taya ma hutam me ndzey haḏadzidzay na, taya ma

nəkadama kwa tēke ka kar dakay na. Taya ma mbəfədama 'ar ma ləvam: “Neney na 'ərlam ma tēke.”

⁷Ka slam ana na, 'ay ma bay ma dala na da 'ərev ma bəlay ana, a zəlamar Publiyus. Nga ma ngələndar haya hayaha, ma vələndar slam ma ney, ha dəvad makar.

⁸Baba nga nana, 'ar a wuzlədar, zay a luwar. Pol ma daway ka tsakay nga, ta me duley mey, ta ma bazləhafa har na, ma ndalada.

⁹A dəba na na, ndaw dzedzey ana hay tabiyaha da dala na hana da 'ərev ma bəlay ana, ma səmawa ka tsakay nga, taya ma ndalam tiyatsa.

¹⁰Taya ma kam tek ma hasəkadandar bəzay ana hay kambəlaḅa, arka andza la dawam tek ala a kombiwal na, ma vələmandar tek ma sandar ana hay.

Pol me husey a Rom

¹¹La da mam ka 'ar ma yam, kiya makar a dəba na, ta kombiwal ana daha, me hutey kalaḅ da wuraw ana hana da 'ərev ma bəlay ana, a sawa na da Aleksandri, tek ana hay ma tapa hiya kava, tek ana hay na, zehed ma Diyoskur.

¹²La ma hərdam da Sirakus, la ma ndzam da huḅa, a key meney makar.

¹³Da huḅa na la ma lətsam, ma dawam bəse bəse ta mey ma dʒakal, la ma husam a Regiyo. Ma medew ana, memed ma lətsawa da bəzay, ma da həfdandar, da meney tsew tsa na, la ma husam a Puzol.

¹⁴Da huḅa na, la ma ndzafam malam hay, ma wunəmandar ma la ka ndzam da 'ay ta luma kərem, nəkafa la da dawam a Rom na, andza neney tok.

¹⁵Zla da wuraw ana nga na na, malam hay ma tsənadama ma husawa la, ma səmawa ma da zley 'ar da Luma ma Apiyus ta Barikey hay makar. Andza Pol ma nəkadata na, nga ma madara sise a Bay ma Bəla, a mar 'ərev a Pol.

Pol a tələkey mey ta Mey Hayna Wayna da Rom

¹⁶Da har ala me husey a Rom na, ma vələmar tsəved a Pol, ka zəgey 'ay kərem ma nga makəraḅga, ka zəgawa sidzew asləta ka dzadʒa.

¹⁷Meney makar a dəba na na, nga ma wunata ndaw ma fada ma Zuif hay ka da ndzafama a 'ay nga na. Andza ma tsəhəmawa 'ar ba na, nga ma ləvatar: “Malam a dʒaw hay, i ka key tek ma malay aha a səkway lakwa kakay, dakay na ka me tsekəsey ma tek lakwa ma ndzafukwawa ka baba tete lakwa hay ana kakay, ma kadəmaya danḅay zla da Zeruzalem, ma vələdəməiyawa a har ma Romeḅ hay,

¹⁸andza ma kama sariya na na, taya na a wuḅam ma mbəkadəmaya, hərway ka ndzafafəmaya meḅḅəsey, ma ka kədəmaya ba vagay aha dakay.

19Ama dugwan ma Zuif hay ma kam hørway daw ana, ma təkuyawa day, me zəley Amperer ka vaw, kədey na, mandzara i ka dzeley ma katar tək haya kakay aha a ndaw ma dala daw hay.

20I zələkurawa na, ka bəzay ma guma nenedy ma da tsada ka 'ar vaw lakwa na. Da me tsey ma guma hayna na, a dzuwəmaya ta megele a nenedy na, mavəday ma me pey dey daw, andza ma səkway ma Israyel ana.”

21Taya ma mbədafəmara kava: “Ana la na, dāda ka kəmandərawa dərivel da Zudey hørway dek tikay, malam ma səmawa da huḍa na hay na, ndaw asləta ka tsandar ka tek haya kakay aha, me tsey mevel aha, ka kah na dakay.

22Ama la tsəhafəmaka ekədey na, təkəradandar tek edek me dzeley ana, ta huḍa mey dek ana, hørway da guma ma me tsey vaw dek a nenedy na, kwa ka waray ka waray na, a sadərawa guma.

23Andza taya ma pama pas ana ba dzaya na, a da səmawa, a da ndzafama da mbaw na, taya haḍadzidzay. Da guma ŋga na ma tsatar na, Pol a key seydewe ma Slala ma Bay'ərlam, zla ma pərek, kasl a hakwad na, a kədey vaw na, ma ka tsənadama guma ŋga, ma tsatar ka Yezu ana, zla ka Mewey ma Moyiz, ta na ma ndaw sek hay.

24Sa ma ndaw hay na, ka təbama guma ŋga na me tsey ana ba, ama sa na hay na, a wuḍam ma pam 'ar kava kakay.

25Ha me wenəkey 'ar ata na, ka dzəmadama day ta kakay təŋga. Arka Pol ma tsatar bəzay ma guma nenedy asləta adiya: “Azlakwa bəzay ma guma ma Mesəfrey Kokwod ana, Ezayi ma tsadatara a baba tete kwar ana hay na, dzerey aha dərka na!

26”Daw da ndzafa səkway a nenedy ana, ləvar: Ka da dzəkam sləmay mambay mambay aha, amana ka da tsənadama ha kakay. Ka zazuram dey haya hayaha, amana ka da nəkadama ha kakay.

27hørway mevel ma səkway a nenedy na, ka tərey ba təḍo təḍo, maragwam hay da sləmay, taya wuḍaradama dey ba, ma ka nəkadama ta dey ta zlay, ka tsənadama ta sləmay ta zlay, ka da səradama da mevel ata zlay, ka da mbədam dey ka Bay ma Bəla zlay, akwa dakay na, i da ndaladata.”

28Pol me ləvey: “Səradama tok: a sləradəmərawa me buwey ma Bay ma Bəla a nenedy na, a ndaw Zuif ahiya kakay ana hay, taya na, a da pamar sləmay.”

[29]

30Pol mevey tsew dzay, ta sumkwo aŋga na, a ŋgəlata ndaw ma dam ka tsakay ŋga na hay tabiyaha.

31A tələkada mey ta Slala ma Bay'ərlam, a tatəkadata ndaw hay, ta guma me tsey ka Bay'ərlam Yezu Kriste ndar ndar, mandzara tek ka bəlar.

Deriwel a Romenɗ hay

Deriwel a Romenɗ hay 1

Ma tsey guma a vaw

¹Yah Pol, bəzey ma slərey ma Yezu Kriste, ma zəla ha ka da tərey maslaɗ aha, ma wala ha, ma paha gəle ma da tələkada mey ta Mey Wayna ma Bay ma Bəla.

²Mey Wayna a neneɗ na, Bay'ərlam ka tsadatərawa ba zla ka vaw, a ndaw sek aɗga hay da Mewindey Kokwoɗ ana hay na,

³⁻⁴Mey ana, a tsey na ka Bəzey ɗga: haɗaw andza da slaw vaw na, a bawa da bəzay ma David. Haɗaw andza da Mesəfrey Kokwoɗ ana na, ma paha ta ma slafa ɗga, Bəzey ma Bay ma Bəla aha, ta ma mbəlaw a ɗga da walaɗ ma ndaw ma mət̄sa na hay. Na ɗga na na, Yezu Kriste, Bay'ərlam lakwa.

⁵Ta har aɗga na, la ma ndzafam hahaya ma da tərey maslaɗ aha, ma da kəsadata a me tsəney sləmay ta me pey 'ar, a maram ma mezəley ɗga, səkwayZuif ahiya kakay ana hay tabiyaha.

⁶Kuray tiyatsa na, kuray da walaɗ ata, Yezu Kriste ka zələkuraɗa ba.

⁷I windəkuraɗa a kuray, ndaw Bay ma Bəla ma wuɗata na hay tabiyaha da Rom ana, a ndaw Kokwoɗ ana hay ta me zəley ma Bay ma Bəla, hayna Bay ma Bəla Baba lakwa, ta Bay'ərlam Yezu Kriste ka vələkwar hahaya ɗga, ta zozoy ɗga!

Pol ta Kretieɗ ma Rom hay

⁸Tsufəmey aha na, i madara sise a Bay ma Bəla ɗaw, ta har ma Yezu Kriste, hərəway kwar tabiyaha: ka bəla tabiyaha na, a tələkadama ha mey, waya kuray na ka pam aha 'ar.

⁹Hərəway Bay ma Bəla na, ndaw seydeɗe ɗaw ana, ɗga na i ma kar kuley ta mezek a ɗaw adzay ana, da ma tələkada mey ta Mey Wayna ma Bəzey ɗga na. I mət̄sar aha har ma sləfakwar kakay,

¹⁰zarra da ma ɗuley mey ɗaw na, i tsəhey, i wuɗey, andza ma ɗga ma wuɗey na, i ka ndzafaba ma ɗaba a 'ay kwar.

¹¹A saya nduk nduk akwa i ka nəkadakwar, ma aza i ka ɓadakwar tek ma haya ha ma Mesəfrey nekəɗey aza ka da səmadakwar.

¹²Dakay dzadzak na, i ka wanəkadukurawa wuiya kamasləta ha da 'ay kwar, ta ma pey 'ar alakwa na asləta na, kuray ta yah adzay.

¹³A saya na, kuray ka səradama malam a ɗaw hay, i dzeley 'ar zarra ma ɗaba a 'ay kwar, ma i ka ndzafawa tek ma merbey ɗaw, andza na i ma ndzafawa da sa ma səkway Zuif ahiya kakay ana hay, amana tek ana ka təkaya ba.

14Mber a daw na, ma daway ka tsakay ma ndaw hay tabiyaha: a 'ay ndaw ma fira na hay, kalkal andza a 'ay ndaw ma fira hiya kakay ana hay, a 'ay ndaw ma dzaŋga na hay, kal kal andza a 'ay ndaw ma dzaŋga ahiya kakay ana hay.

15A saya akwa na ma tɔlkadakwar mey ta Mey Wayna, a kuray ndaw ma Rom hay tiyatsa na, hɔrwuiya.

Dzerey ma Bay ma Bɔla

16Hɔrway yah na, hwaray a kaya ta Mey Wayna tikay: ŋga na, ma slafa ma Bay ma Bɔla ma buwey kwa way way ma pey 'ar ana tsɛfɛmey aha na Zuif hay ba daway, a dɔba na na Grek hay.

17Da Mey Wayna na, a bada na nene: Bay ma Bɔla na, a tɔrada ndaw dzerey aha ka slam dey ŋga, ta ma pey 'ar ka ŋga. 'Ar me pey ana ŋga na na, da tsa. Andza na ma windaha na da dɛriwel Kokwod ana: 'Ndaw ana dzerey aha ta ma pey 'ar ana na, a da sɛfɛrey.'

Mengɔsey ma ndaw Zuif ahiya kakay ana hay

18Akwa na zla da mekekɔle ma hɔzlay ma 'ɔrlam na, Bay ma Bɔla ma bada me tsey mevel ŋga ka mengɔsey ta tek dzerey ahiya kakay ana hay ma ndaw hay ma zɔgadama dɔrka na beke ma dzerey dakay ana.

19Hɔrway, tek na ma slafama ma sɔradɔmarawa ka Bay ma Bɔla ana na, ndaw hay a sɔradama tabiyaha, hɔrway Bay ma Bɔla ka badatara ba.

20Akwa zla da mezley ma bɔla na, ndaraw aŋga ma nɔkey kakay ana hay na, gɔdan aŋga ma slafa tabiyaha na me ndɔvey kakay ana, ta vaw ŋga 'ɔrlam aha na, a nɔkam na da mber aŋga hay me sɔrey tek; arka taya tok na, amboh ata na dakay.

21Kwa andza a sɔradama Bay ma Bɔla tekeɛ na, kwa ka hasɔkadɔmara bɔzay kakay, kwa ka madɔmara sise andza na akwa ka madɔmara a Bay ma Bɔla na kakay. Dzadzak tok na, ta meterŋglen taya ka zɔgam ba da ma dzeley 'ar ata tedehe na hay, da mevel ata mandzara me dzeley 'ar ana na, a da tɔram na tek ma lɔvan ahiya..

22Key a kadama vaw andza a sɔradama 'ar tok na, azlakwa a da tɔram na 'ar ma mbɔɛy ahiya.

23Taya ma mbɔɛadama ma wezley dey ma Bay ma Bɔla me mɔtsey tikay ana, ta mey 'ar dey ma tek na ma kaya ta har ana: andza ndaw me mɔtsey ana, dɔyen hay, gɔnaw ta sek fad ana hay, ta tek ma vey ta hwad ana hay.

24Kavɔday ma mey na, Bay ma Bɔla ma mbɔkafata har a tek na ma katar dey da mevel ata na hay, a tek ma zɔbey ndaw ana hay, ma taya ka da dɔmatar ndaw a bay 'ar ma vaw ta na hay sazlay.

²⁵Taya ma mbəfadama dərka na ma Bay ma bəla ba ta maləwaday, ma namar dəba ta ma kamar kuley a tek na ma ka ahiya na, a ved ma Ndaw ma katərawa na, ma pəsa mey aha ma kwoza ha na. Amen!

²⁶Kavəday ma mey na Bay ma Bəla ma mbəkafata har a tek ma sey, ma mey ndaw ta dəba na hay, ηgwas ata na hay ma dzəmam vaw ka 'ar vaw ta na ηgwas hay, andza na ma mewey ma bəla ma wudəy kakay ana.

²⁷Mawal hay ma kam andza ha satsa, ma mbəkadama me dzəmey vaw ta ηgwas ata hay, andza na ma bəla ma ləvey ana, ma kam dey ka vaw ka 'ar vaw ta na hay, ma nam mawal ta mawal, arka na ma ndzafam masa da vaw ta na, kassla ma ma zədəy ta na.

²⁸Andza taya ma wudam ma sərada ma Bay ma Bəla kakay na, Bay ma Bəla ma mbəkadata pad ka ma dzeley 'ar ata so lamba ha na. Kədəy na, a kam tek na a da fa taya ka kama zlay ana hay.

²⁹Taya ma rəha vaw ahiya ta tek na dzerey a kakay ana hay tabiyaha: a kam tek haya kakay ana hay, a kam dey ka tek ma ndaw hay, taya sewed ahiya, ma rəha hiya ta səleŋ, a kədəm ndaw vagay aha, a təram vaw, a zləgadəmata sa ma ndaw hay, a kam tek hay so ha, a tsam maləwaday ka ndaw hay,

³⁰a ηgəlam bəzay a vaw ka 'ar vaw ta na hay. Taya dəgwan ma Bay ma Bəla ahiya, a zaram mey so, a rəsam vaw, a bam ta vaw, a səpam wewer teŋgey teŋgey na me key tek hay kakay ana hay. A tsənəmatar sləmay andza baba, ta maya ta hay kakay.

³¹A sərada ma tek kakay, a mbədəm sler a guma ta, mevel ata tədə tədə, ndaw a katar da vaw kakay.

³²Kwa andza tekefe a sərada ma sariya ma Bay ma Bəla na ma ləvey ndaw me key tek andza ana ηga na na hay na, me kədəy ta na na vagay ahiya na na, a kama na ta key dada tsa kakay, amana, a həladəmatara bəzay a ndaw ma kam andza ha na hay satsa.

Deriwel a Romeŋ hay 2

Sariya dzerey ana ma Bay ma Bəla

¹Kah ana tok, a da safəma ka ha yam kakay, kwa kah ka key way way na, kah ndaw me key sariya ka ndaw ana na. Hərway ka key sariya ka ndaw na, ka key na ka dzuwey bay 'ar ma vaw dek ana, hərway kah ana ka key aha andza ha tiyatsa, kah ndaw me key sariya na na.

²Hərway la sərada kwa, sariya ma Bay ma Bəla na, a ka na da dərka, ka ndaw ma kam tek andza na ηga na hay na.

- ³ An̄ga dzala d̄agay, kah ndaw ma key sariya ka ndaw ma kam tek andza na n̄ga na na hay na, kah ana ka key andza ma ta satsa na, ka kah na, ka da l̄oh̄ey da har ma sariya ma Bay ma B̄ela d̄aw?
- ⁴ Tsukud̄u ka key na ka r̄esa zleley ma kokwođ an̄ga, ma me z̄oḡey mevel an̄ga, ma ma wurey har an̄ga a ndaw, mandzara kah ka s̄erafa, kokwođ an̄ga na na, a dah̄ođaka a ma mb̄ođada mendzey d̄ek kakay d̄aw?
- ⁵ Ta 'ar ed̄ek ana t̄ođo t̄ođo na, ta mevel ed̄ek a neney ma mb̄ođey tikay ana, ka key na ka ts̄oh̄ey zleley ma me tsey mevel, ka pas ma me tsey mevel, pas ma Bay ma B̄ela ma da b̄ad̄erawa sariya n̄ga dzerey aha na.
- ⁶ Na ma da v̄eladatar̄a tek ka ndaw ka ndaw, andza ma mber an̄ga ma kawa na.
- ⁷ mendzey me nd̄ovey kakay ana na, a ndaw ta matanduroñ ata ma key ka tek hayna hay, na ma s̄epam maram, me hes̄akey b̄ezay ta mendzey me m̄otsey tikay ana.
- ⁸ Ama mevel ma tsar ta ma k̄ela 'ar aha ka ndaw ma b̄era na hay, ma ts̄enam̄ar sl̄em̄ay a d̄erka na kakay ana hay, ma kam tek ma dzerey kakay ana.
- ⁹ Banay, ta ma tuway, ka mendzey ma ndaw ma key tek haya kakay ana hay, ka mey na Zuif hay, arka Grek hay tok.
- ¹⁰ Me wezley dey, d̄uhwaha ta zozoy, kwa a way way me key tek hayna hay, ka mey na ma Zuif hay, arka na a Grek hay.
- ¹¹ H̄erway Bay ma B̄ela na a weley ndaw tikay.
- ¹² Mendzey ma ndaw ma n̄ḡesam mandzara ka s̄eradama mewey ana na, a da z̄ođam na, mandzara mewey tiyatsa. Ama mendzey ma ndaw ma n̄ḡesam da mewey na, a da kad̄ematara sariya ta na na, ta mewey ana tey.
- ¹³ Ma da t̄orey ndaw dzerey ahiya ka slam dey ma Bay ma B̄ela na, ndaw ma dz̄akafama sl̄em̄ay ka mewey ana hay kakay. N̄daw ma da t̄orey dzerey ahiya na ndaw ma kadama mber ana hay.
- ¹⁴ Kendzey ndaw Zuif ahiya kakay ana hay mewey ta dakay ana a kam tek na mewey me l̄ovey ana na, ma ndzaya na mewey ahiya ka 'ar vaw ta na, taya an̄ga na mewey ta dakay ana.
- ¹⁵ A b̄adama na mber ma Mewey ma wud̄ey ana na, ma winda ha da mevel ata na, mezek ata na a ka sedewe na andza ha tsa, k̄ođey na sariya ta na da mevel ata na na, a tewey a madatar̄a malay, dakay na a d̄z̄an̄ḡer̄afata.
- ¹⁶ Na ma da bawa ta pas ana, andza ma Mey Wayna d̄aw, Bay ma B̄ela a da kadatar̄a sariya ma tek ma ndaw ma k̄ezlaya da mevel ana hay, ta har ma Yezu Kriste.

Ma ts̄aney sl̄em̄ay kakay ana ma Israyel

- 17** Ama haɗaw kah ma zəlɛmaka ndaw Zuif ana, kah ma pa 'ar aha ka mewey, kah ma pada me ŋgelekey ɗek ka Bay ma Bɛla ɗek.
- 18** Kah a neneɣ ma sɛrada tek aŋga ma wuɗey ana, kah na ma saɗɛka ha ta mewey, ma sɛrada me weley na hayna.
- 19** Kah na ka sɛrada vaw ɗek, ɗa ma kɛlatar ka mey a ndaw wulaf ana hay, kah waw ma nɛkey dey ma ndaw da lɛvaŋ ana hay.
- 20** Kah na, ndaw ma seɗɛkey ndaw ma sɛradama tek kakay ana hay! Ayaw, kah na miter ma ndaw tedehe na hay, kavɛday da mewey na, ka slaɓɛrawa ma baɗɛrawa ma sɛrey tek ta ɗarka.
- 21** Ayaw tok! Kah na ndaw ma tetɛkey ndaw sana, kah ana na ka tatɛkada bay 'ar ma vaw ɗek ana tikay ɗaw? Ka lɛvatar a ndaw hay ka hulam zlay tok na, kah ana na, ka huley!
- 22** Ka tatɛkadata ndaw hay ka kam madama zlay, kah ana na ka key madama! A saka kah ka nɛkadata 'ɛrlam so na hay kakay, amana ka hulawa da 'ay ma kuley ta na hay!
- 23** Ka pada meŋgelekey ɗek na a mewey, arka ka par hwaray a dey a Bay ma Bɛla ta tek eɗek ma key mewey ma wuɗey kakay ana sa!
- 24** Akwa na andza na ma winda ha da ɗeriwel Kokwoɗ ana: “Mezɛley ma Bay ma Bɛla ma tsadɛ ha hɛrway kwar, da walaŋ ma ndaw Zuif ahiya kakay ana hay.”
- 25** Waway kava dakay, ma sley kuɗey na haya ha haɗaw ka kada ha mber ta mewey ana na, ama haɗaw ka key tek ma mewey me wuɗey kakay ana na, ta me sley kuɗey ɗek ana dzay na, kah na andza ndaw ma sla kuɗey aha kakay ana.
- 26** Haɗaw ndaw ma sla kuɗey kakay aha, a kata ha tek ma mewey ana, ma sla kuɗey ŋga na kakay ana na, a da mbɛslama na andza ma sla kuɗey aha, kiɗaw?
- 27** Ŋga na hana ma sla kuɗey aha da slaw vaw tikay ana, a ndaslada ha mewey na, a da kadaka sariya ɗek, kah a neneɣ ma sɛrada mewey ma winda na, ma sla kuɗey aha na, ma key tek andza ma mewey kakay ana na.
- 28** Akwa na, ma tɛrada ndaw Zuif aha na, tek ana ma nɛkey ana kakay, kwa vavay mbɛlek ana ka vaw ma ma sley kuɗey ana kakay.
- 29** Ama ma tɛrada ndaw Zuif aha na, tek ana ma kɛzla ha na, ma sley kuɗey na mala ma mevel, na ma bawa da Mesɛfrey ana zlɛna, na ma winda ha ta windey ana kakay. Nɛkafa na ŋga na tok na, ndaw a ndzefey ma sɛmbɛrey ŋga na, da Bay ma Bɛla zlɛna, da ndaw hay tikay.

Deriwel a Romeŋ hay 3

Ma tsɛney slɛmay kakay ma ndaw hay tabiyaha

- ¹Andza Zuif hay a da fənam ndaw hay na, da na waray tok? Andza ma nefey ma me sley kuɗey ana na waray tok?
- ²Ka key tengey tengey na, mabaŋ ana na, ɗuhwa ha dzay! Tsufəmey aha na, guma ma Bay ma Bəla a batar vaw, ma vəla ha na, a taya.
- ³Akwa ɗagay na mey! Haɗaw sa na hay a tsənam sləmay kakay na, ma tsəney sləmay ta na kakay ana na, a slafa ma dawasada me mbəɗey sler kakay ma Bay ma Bəla ɗaw?
- ⁴Dey ta kava a'ay! Hayna ndaw hay ka sərada ba ɗagay, Bay ma Bəla na dzerey aha, mendzey ma ndaw hay tabiyaha na, malwaɗay ahiya, andza na ma windaha da ɗeriwel kokwaɗ ana na: Hayna kah ka sərəy dzerey aha da guma ɗek me tsey, ma aza kah ka da zəga 'ar ma sled ta pas ma kam sariya ɗek.
- ⁵Ama haɗaw azlakwa dzerey lakwa kakay ana a bada, Bay ma Bəla na dzerey aha na, me ley ŋga na na tengey? Bay ma Bəla na dzerey aha kakay tsukuɗu? Haɗaw andza a hətandakwar da mevel aŋga ma tsar na na. I tsey na andza ma me dzeley 'ar ma slaw vaw.
- ⁶Dey ta kava a'ay, hərway azlakwa Bay ma Bəla a da ka sariya ma bəla na tengey?
- ⁷Ama haɗaw azlakwa da malwaɗay ɗaw, ɗərka ma Bay ma Bəla a wezley dey a fənada da maram aŋga na, azlakwa ɗagay a dzuwəmaya andza i ma ŋgəsa ha na ka mey sa mey?
- ⁸Ana azlakwa ka kakwama tek haya kakay ana hay, ma aza tek hayna hay ka bəmawa da huɗa kakay na, ka mey tok? Andza sa ma ndaw ma tsafəmandakwar malwaɗay, andza me ləvey na lakwa na: ndaw aŋga na hay na, təɗe ka ndzuwəmata!
- ⁹Dagay wal na mey? Lakwa Zuifhay na, ka fənəkwata sa ma ndaw hay ɗaw? andza ha kakay! Hərway ma mey na, la ka baɗama tsoy, ndaw hay tabiyaha a da kam na, Zuif ahiya. Grek hay na, ma watar 'ar na meŋgəsey.
- ¹⁰Kalkal andza na ma winda ha da ɗeriwel kokwaɗ ana na: “Ndaw ka bəla dzerey aha na dakay, kwa aslota.
- ¹¹Ndaw ma sərə 'ar aha na dakay, kwa ndaw aslota ma səpey Bay ma Bəla na, dakay.
- ¹²Tobiyaha taya ka zləgam ba, ka maslota ta ha na, taya ka zəɗam ba, kwa ndaw ma key tek haya ha na dakay, kwa aslota na.
- ¹³Vəɗe ma ɗay ta ka tərey tsoy andza ɗay tsəvay mawura ha. 'erneh ata na, sey ma zləgada ndaw, mawar ma kutsesl ka tebeləmey ta.
- ¹⁴Huɗa mey ta ma rəha ha ta me kəley 'ar ka ndaw, ta me tsey mey ma seweɗ.
- ¹⁵Ma lətsaya na ka 'ar sek ma da kəɗey ndaw vagay aha.
- ¹⁶Ka tsəveɗ ata ma dawam ta huɗa na na, ma nəkey na, ideŋ ta viya.

¹⁷Tsəved ma zozoy na a sərada ma tikay.

¹⁸Kwa zluwer ma Bay ma Bəla ka slam dey ta na, daha tikay.”

¹⁹Kavəday ma mey na, i sərada kwa ha mendzey ma Mewey ma ləvey ana, a tsatar na a ndaw ma ndza hiya da Mewey ana hay, ma huɗa mey tabiyaha ka wuɗey, ma bəla tabiyaha, ka sərada ma ŋgəsa ha ka slam dey ma Bay ma Bəla.

²⁰Nəkafama, kavəday ma mey na, ndaw ma da tɔrey dzerey aha ka slam dey ŋga, hɔrway ma tek aŋga hayna ma key, andza ma Mewey na, dakay. Akwa na, Mewey ma ŋga na, a vɔley ma sərada na meŋgəsey.

Me ndzefey dzerey ta 'ar me pey

²¹Ama ekəɗey na, mandzara mewey na, Bay ma Bəla ka bɔdandakwar ba me tɔrey ndaw dzerey aha. Mewey ta ndaw sek hay a kam seydewe aŋga na.

²²Tek a neneɗ na, dzerey ma Bay ma Bəla ta ma pey 'ar ka Yezu Kriste, ma ndaw ma pey 'ar ana hay tabiyaha, hɔrway gɔle gɔle ŋga na dakay:

²³tobiya ta ha ka ŋgəsam ba, a da nəkadama ha ma wezley dey ma Bay ma Bəla dakay.

²⁴Ama ma tɔradəmata dzerey ahiya ma hayaha, ta hahaya ŋga, kavəday ma mebuwey ana me ndesley da Yezu Kriste na.

²⁵Bay ma Bəla ma pada andza tek ma ger aha ma pɔrada meŋgəsey ta mambaz aŋga, ta gwedey ma me pey 'ar na, a bɔda dzerey na mey, kavəday ma mey na, ŋga ma mbəkadatɔrawa mandzara ka hɔtatɔrawa meŋgəsey ana zlezle na hay.

²⁶Da har ma me zɔgey mevel aŋga na, a bɔda tok na, dzerey ŋga da har ekəɗey ana, mala ka sərada ma dzerey aha, ma da tɔrada ndaw me pey 'ar ka Yezu dzerey aha.

²⁷Neneɗ na, ma ŋgelekey da huɗa daha ɗaw? Daha tikay! Hɔrway ma mey? Hɔrway ma tek ata ma kam tsukuɗu? ɗaɗa andza tikay! amana, hɔrway ma ma pey 'ar.

²⁸La ma dzalama na akwa na, ndaw a tɔrey dzerey aha na ta 'ar me pey, mandzara mber me Mewey .

²⁹Tsukuɗu, azlakwa Bay ma Bəla na, Bay ma Bəla ma Zuif hay dada ɗaw? ŋga na Bay ma Bəla ma ndaw Zuif ahiya kakay ana hay tikay ɗaw? Ayaw, ŋga na, Bay ma Bəla ma ndaw Zuif ahiya kakay ana hay tiyatsa!

³⁰Hɔrway Bay ma Bəla na, ŋga aslɔta, ma tɔradata ndaw ma sla kuɗey dzerey ahiya ta 'ar me pey, ta ndaw ma sla kuɗey kakay ana hay, ta 'ar me pey atsa.

³¹Ta ma pey 'ar na, i hɔlafakwa gɔdaŋ ma Mewey ba tabiyaha ɗaw? Dzadzak na, ka kakwa na, i vɔlakwar gɔdaŋ a mewey adiya.

Deriwel a Romenɛ hay 4

Zehed ma Abraham

- ¹Ka da lɔvakwa ka Abraham baba tete lakwa na tenɛy? Da slaw vaw na, a da ndzefey na mey?
- ²Hadaw Abraham ma tɛra ha ba dzerey aha ta tek aŋga ma key na, a slafa ma ngelekey, amana, ka slam dey ma Bay ma Bɛla kakay.
- ³Akwa andza Mewindey Kokwod ana a lɔvey na tenɛy? “Abraham ma pey 'ar ka Bay ma Bɛla, arka na, ma mbɛsladɛmara andza dzerey aha.”
- ⁴Akwa na ndaw ma key mber na, tek ma merɛbey nɛga ma mbɛsla ha na andza tek ma hahaya kakay, ama na andza tek ma dey har aŋga ha.
- ⁵Dzadzak na, a ndaw ma key mber kakay na, ama a pey 'ar ka ndaw ma tɛrada ndaw ma nɛsaha, dzerey aha na, ma pey 'ar aŋga ma mbɛsla ha ba andza dzerey aha.
- ⁶David a ka magurlam ma wuiya ma ndaw Bay ma Bɛla ma pada dzerey aha, mandzara ka nɛkey dey ka tek aŋga ma key ana hay na, andza ha:
- ⁷Ndaw andza menɛsɛy ta hay ma sa yam ahiya ba, ma davasa hiya ba na na, taya da wuiya.
- ⁸Ndaw andza Bay'ɛrlam ma mbɛsla menɛsɛy nɛga tikay ana na, nɛga da wuiya.'
- ⁹Bɛzay ma guma ma wuiya nɛney na, a nɛkey dey na, ka ndaw ma sla kuɔey ana hay dada tsukuɔu, ta ndaw ma sla kuɔey aya kakay ana hay dzay ɔaw? Akwa i lɔvakwama na andza nɛney: “Ma pey 'ar ma Abraham na, ma mbɛsladɛmara andza dzerey aha.”
- ¹⁰Tek ana a key na, da har waray? Amba ka sla kuɔey tsukuɔu, ba ma sla kuɔey aha tsoy ɔaw? A'ay, zla ma sla kuɔey aha tsaray kakay, amana, amba ka sley kuɔey.
- ¹¹Abraham a da ndzafa ma sley kuɔey na, andza kɛla ma zehed ma dzerey nɛga ma vɛlamar da ma pey 'ar aŋga, zla nɛga ma sla kuɔey aha tsaray kakay ana. kɛɔey na, ka tɛrey ba andza baba ma ndaw ma pam 'ar, ma sla kuɔey aya kakay ana hay satsa, ma ka da mbɛslɛmata a dey ma ndaw dzerey ana hay.
- ¹²Baba ma ndaw ma sla kuɔey ana hay, ma ndaw andza da sɛkway ma ndaw ma sla kuɔey ana hay dada tsa kakay, amana, ta slam sek ma ma pey 'ar ma baba lakwa Abraham, zla ma sla kuɔey aha tsaray kakay ana.
- ¹³Akwa na a lɔvamar a Abraham na, a da vɛladɛmara dala tabiyaha, a nɛga ta bɛzey ma hwad a nɛga hay a da zɛma na, hɛrway ma Mewey kakay, amana, hɛrway ma dzerey nɛga ta ma pey 'ar aŋga.

¹⁴Hadaw ndaw ma da zəmam ana hay a da ndzafama tek ana kavəday ma mewey na, na ŋga na na, ma pey 'ar a nefey sakay, guma na ma tsəmawa na na, ma davasa ha ba.

¹⁵Hərway Mewey na, a badərawa me tsey mevel, ka slam ana Mewey dakay na, ma ŋgəsada tek dakay tey.

¹⁶Satsa na, ma da zəmey 'ay na, sey ta ma pey 'ar, mala ka da key ta hahaya ma aza guma na ma tsəmərawa na na, ka da ndzey a nefey na ma bəzey ma hwaɗ ma Abraham hay tabiyaha, zləna ma ndaw ma səpam Mewey ana hay dada tsa kakay, ama satsa na, ma ndaw ma pam 'ar andza ma Abraham Baba lakwa tabiyaha na.

¹⁷Akwa ma winda ha da ɗeriwel kokwaɗ ana na, andza neny: “I ka tərada ba baba ma səkway hay hadadzidzay.” Ŋga na, Baba lakwa, ka slam dey ma ndaw, andza ma pey 'ar ka ŋga na, Bay ma Bəla na, a mbəladətərawa ndaw ma mət̄sa na hay, ma zəlata tek na dakay ana hay na, ka kam daha.

¹⁸Ŋga na ma pey dey ka tek na akwa ma pey dey ŋga na kava dasakay ana, ŋga ma pey 'ar na, kəɗey na, ŋga ma tərɛy baba ma səkway hay hadadzidzay, andza na ma guma na ma tsadəmərawa na: “bəzey ma hwaɗ eɗek hay a da kam na andza neny.”

¹⁹Ka mət̄sar har a ma pey 'ar aŋga kakay, kwa ŋga ka nəka mevey ŋga mazlambar aha temere tekeɗe na, ta Sara a yey kakay, tsetsuwe ta hiya andza matsəlay taya ma mət̄sa hiya na na, ka nəkar a dey kakay.

²⁰Ka guma ma Bay'ərlam ma tsərawa na, ŋga ka kəɗey waway kava kakay, amana, ma pey 'ar aŋga ma vələr gədaŋ, arka ŋga ma səmbəra Bay ma Bəla.

²¹A sərada ha dey ta kava, tek ma Bay ma Bəla ma tsərawa kava na na, a slafa ma ndaslada satsa.

²²Nəkafama: “a da mbəsladəmara andza dzerey aha na, kavədiya.”

²³Ama ma winda ha na, ma ŋga asləta tsa kakay: “A da mbəsladəmara na,

²⁴Ama na ŋga lakwa tiyatsa, lakwa neny ma pakwama 'ar ka Ndaw ma mbəladətərawa Yezu Bay'ərlam a lakwa, da walaŋ ma ndaw ma mət̄sa na hay ana a da mbəsladəmandakwar tey.

²⁵a hadəkadama na hərway ma menğəsey lakwa hay, mambəlawə ma da təradaɗakwar ndaw dzerey ahiya.

Deriwel a Romenɗ hay 5

Menzey zoy ta Bay'ərlam

¹Kəɗey tok na, ma tərɛya ba ndaw dzerey ahiya da 'ar me pey na, lakwa da zozoy ta Bay ma Bəla ta har ma Bay'ərlam a lakwa Yezu Kriste.

- ²Ta har anɔa na, i ndzafakwa tsæved ta 'ar ma pey, ka hahaya na ŋga na, na lakwa ma ndzahiya da huɗa na. I padakwa ma ndzeŋgesley lakwa da ma pey dey ka ma wezley dey ma Bay ma Bɛla na.
- ³A fɛna satsa na, i padakwa me dzeŋgesley lakwa a viya, kwa andza i sɛradakwa viya na a sadɛrawa matanduroŋ,
- ⁴matanduroŋ tey a sadɛrawa me tsɛney slɛmay da suwat me hɛley, suwat ma hɛley a sadɛrawa ma pey dey.
- ⁵Arka ma pey dey tey na, a zlɛgey ndaw kakay, hɛrway ma ma wuɗa vaw ma Bay ma Bɛla na, ka guvawa ba a mevel a lakwa hay ta Mesɛfrey Kokwod ana, na ma vɛladɛmandukurawa na.
- ⁶Ayaw, da har ana gɛdaŋ a lakwa tsaray dakay na, Kriste ka har ma mbɛsla ha na na, ma mɛtsey hɛrway ma ndaw ma ŋgɛsa na hay.
- ⁷Ndaw ma tɛbey me mɛtsey hɛrway ma ndaw dzerey aha na, ta ger aha. Ka ndaw me key tek hayna na neŋgɛrey a tɛbama me mɛtsey hɛrway ŋga.
- ⁸Ama andza neneɣ tok na, Bay ma Bɛla a baɗa ma wuɗa vaw ŋga ka lakwa: Kriste me mɛtsey hɛrway lakwa, da har ana lakwa da meŋgɛsey mba.
- ⁹Ana ekɛɗey lakwa ma tɛrahiya ba dzerey ahiya ta mambaz anɔa na, dzadzak tok na, a da buwandukurawa da me tsey mevel da har anɔa sakay tok ɗaw?
- ¹⁰Hadaw azlakwa kete lakwa ndaw dugwan ma Bay ma Bɛla ahiya na, ka dzɛmadandakwar ba ka vaw ta me mɛtsey ma Bɛzey ŋga sa na, dzadzak ekɛɗey lakwa ma dzɛmaya tsoy ka vaw tok na, a da buwandakwar ta Mendzey ŋga sakay tok ɗaw?
- ¹¹A fɛna sa na, i padakwa ma dzeŋgesley lakwa ka Bay ma Bɛla, ta har ma Bay'ɛrlam a lakwa Yezu Kriste, na ekɛɗey i ma ndzafakwa ma dzɛmadandakwar ka vaw ta har anɔa na.

Adam ta Kriste

- ¹²Nɛkafakwa hɛrway ma mey na, ta ndaw aslɛta na, meŋgɛsey ma sawa ka bɛla, meŋgɛsey tey na, ma sadɛrawa memɛtsey. Kɛɗey tok na, memɛtsey ma zɛvatar a ndaw hay tabiyaha, hɛrway tabiyaha ndaw hay na ka ŋgɛsam ba...
- ¹³Zla mewey tsaray dakay na, meŋgɛsey daha ka bɛla tɛŋga, amana, a dzuwadama ndaw tsaray akay, hɛrway mewey tsaray dakay.
- ¹⁴Ama tok na, zla ka Adam kasl ka Moyiz na, memɛtsey na ŋga daha gɛdaŋ aha tɛŋga, kwa ka ndaw na ka ŋgɛsam andza ma Adam ana kakay tekeɗe na. Adam na, mey 'ɛrɗey ma ndaw ma da sawa na.
- ¹⁵Ama tek ma hayaha ma hahaya na, a dzɛmam ta malay ma Adam kakay. Hadaw azlakwa hɛrway ma malay ma ndaw aslɛta na, ndaw hay tabiyaha ma mɛtsam na,

afəna sa tok na hahaya ma Bay ma Bəla, hahaya ma vələha a ndaw asləta Yezu Kriste na, hahaya na ma butəkwawa ka 'ar ma ndaw hay haɗaɗzidzay.

¹⁶Tek ma haya ha na gəle ta meŋgəsey ma ndaw asləta. Akwa na me zley ka meŋgəsey ma ndaw asləta na, sariya a ndekey na a me dzuwey. Dzadzak tok na, ka me zley ma malay hay haɗaɗzidzay na, tek ma haya ha ma hahaya a ndekey na a me tərey dzerey aha.

¹⁷Azlakwa hərway ma ndaw asləta, ta malay ma ndaw asləta na, memətsey ka key bay ba na, a fəna sa tok na, ta har ma Yezu Kriste asləta na na, a da kam bay da mendzey ta ndaw ma ndzafam hahaya ba haɗaɗzidzay ana hay, ta tek ma hayaha ma dzerey ana hay sakay tok ɗaw?

¹⁸Da mey asləta na, andza ta meŋgəsey ma ndaw asləta na, ndaw hay tabiyaha ma dzuwa hiya, kəɗey tey na da mber ma dzerey ma ndaw asləta tey na, ndaw hay tabiyaha ka təram ba dzerey ahiya, ma da ndzafada mendzey.

¹⁹Kalkal andza ha satsa na, ta ma tsəney sləmay kakay ma ndaw asləta na, ndaw hay haɗaɗzidzay a da təram na ma ŋgəsa hiya; ta ma tsəney sləmay ma ndaw asləta tey na, ndaw hay haɗaɗzidzay ka təram ba dzerey ahiya tey.

²⁰Mewey a sawa na, ma da səkada malay adiya, ama ka slam ana meŋgəsey me səkey ba na, hahaya tey na, ka fənada ba sa tey.

²¹Andza ma meŋgəsey ana ma key bay ma memətsey ana na, kəɗey na, ta dzerey na, hahaya ma key bay ma mendzey ma ndəvey kakay ana, ta har ma Yezu Kriste, Bay'ərlam a lakwa.

Deriwel a Romenɗ hay 6

Memətsey, mendzey ta Yezu Kriste

¹Ma ləvey ŋga na na teŋgey? Hayna lakwa ka ndzakwama re da meŋgəsey, ma aza hahaya ka da səkawa adiya ɗaw?

²Dey ta kaka a'ay! Lakwa ka mətsakwa tsoy da meŋgəsey sana, i ndzakwama re da meŋgəsey sa na teŋgey seŋgey?

³Tsukudū ka sərada ma sakay ɗaw? Lakwa neneɗ tabiya ha ma dzuhəbakwa vaw ta mezəley ma Yezu Kriste ana, a tsuhəbadəmandakwar na, a memətsey ŋga sakay ɗaw?

⁴Da ma dzuhəbey lakwa da memətsey ŋga na na, a zlələmandakwar ta ŋga, ma aza andza ma Kriste ma mbələwa da walaŋ ma ndaw ma mətisa na hay da maram ma Baba na, lakwa tiyatsa na, lakwa ka da ndzafakwa mendzey wayna.

⁵Hərway haɗaw lakwa ka dzəmakwa ba asləta da ŋga da memətsey ŋga na, da ma da mbələwa ŋga na, lakwa tiyatsa na, i da mbələkwawa andza ma ŋga na tey.

⁶Tsənadakwa tek a neneɣ haya hayaha: vaw lakwa gurma na na, ma dara ha tsoy ka 'ar ma tuwaw ta ŋga, ma vaw aŋga na, ma ŋgəsa na na, ka zədey ba, kədey tok na, ma aza lakwa ka da tərakwama beke ma meŋgəsey sazlay.

⁷Hərway ndaw ana me mətsey ana na, ka ləhadəmərawa ba da meŋgəsey.

⁸Ama hadaw azlakwa lakwa ka mətsakwa ba ta Kriste na, la pakwa 'ar, la da ndzakwama ta ŋga tiyatsa.

⁹Akwa la səradaƙwa ha seŋgey: ma mbəlawə ŋga ba da walaŋ ma ndaw ma mətse na hay na, Kriste na tsoy, a mətsey sakay; gədaŋ ma mətsey tsoy a slafa ma wa sakay.

¹⁰Hərway me mətsey ŋga na, a mətsar na a meŋgəsey, dey asləta ma turdey; da me ndzey ta dey na, a ndzey na ma Bay ma Bəla.

¹¹Kuray tiyatsa na, sərəfama na, kuray ka mətsamar ba a meŋgəsey, kuray ma ndzaya ta dey tey na, ma Bay ma Bəla, ta har ma Yezu Kriste.

¹²Hayna meŋgəsey ka slafa ma wa tapay ma vaw kwar a neneɣ ma mətsey na sazlay, ma kuray ka da tsənamar sləmay a tek aŋga ma wudəy ana hay sazlay.

¹³Ka da vələdəmərə mezeveɣ ma vaw kwar hay ma kadara mber a meŋgəsey, andza tek ma har ma dzerey kakay ana sazlay, ama haya tərām na, andza ndaw ta dey ana hay, ma məmawa da walaŋ ma ndaw ma mətse na hay, ta mezeveɣ ma vaw kwar hay, andza tek ma har, ma dzerey aha, vələdəmərə vaw kwar kərəm a meslərey ma Bay ma Bəla.

¹⁴Hərway meŋgəsey a da slafa ha ma wakwar 'ar sakay, kavəday kuray ma ndzaya na, da Meweysakay, amana, da hahaya.

Meslərey ma dzerey

¹⁵Təŋgey tok? I da ŋgəsakwama ka dəba zləna, lakwa da har ma Meweɣ sakay, ama da har ma hahaya seŋgey dəw? Dey ta kava a- 'ay!.

¹⁶Ka səradaƙama kendzey ka kar beke a ndaw na, ka tsənar sləmay; kuray na beke ma ndaw kuray ma tsənamar sləmay ana: dakay na, ma meŋgəsey ma kəsada ndaw a memətsey ana, dakay satsa na, ma ma tsəney sləmay ma kəsada ndaw a dzerey ana.

¹⁷Madəkwara sise a Bay ma Bəla: kete na, kuray beke ma meŋgəsey ahiya, amana kuray ma tsənamar sləmay ta mevel a kwar adzay a metetəkey ana ka masləta ha na, na kuray ma vələya kava na.

¹⁸Andza ma ləhakwar ba da beke ma meŋgəsey na, ka da tərām na, beke ma dzerey ahiya.

¹⁹I tsey guma neneɣ na, ma slaw vaw dəw aha, i tsadaƙwar na diday ma bəle kwar ana, kalkal andza kuray ma padəmata mezeveɣ ma vaw kwar hay, andza

beke me key meslɔrey ma tek me zɔbɛy ndaw ana ta me key tek so lamba na hay, ma dada ndaw ba me bɔrey ka Bay ma Bɛla ana. Ekɔɔɔɔɔɔ na, padɔmata mezɔvey ma vaw kwar hay beke hiya ma key meslɔrey ma dzerey, ma da kɔsadaƙwar me tɔrey kokwoɔ ahiya.

²⁰Da har andza kuray beke ma menƙɔsey ahiya mba na, kuray ma wam 'ar a kwar ka slam dey ma dzerey.

²¹Ka da ndzafadama bɔzey ma mey tok? Ekɔɔɔɔɔɔ na, a kakwar hwaray, hɔrway me ndekey nƙa na na, ta memɔtsey.

²²Ama ekɔɔɔɔɔɔ kuray ka lɔhɔmawa tsoy da menƙɔsey, ma tɔraya tsoy beke ma Bay ma Bɛla ahiya na, ka da yam kava, ma da kɔsada ndaw a kokwoɔ, ma da ndakada nƙa na tey na, a mendzey ma ndɔvey kakay ana.

²³Hɔrway masa ma menƙɔsey na, memɔtsey, ama tek ma Bay ma Bɛla me vɔley ma haya ha na, mendzey ma ndɔvey kakay ana, da Yezu Kriste, Bay'ɔrlam a lakwa.

Deriwel a Romenƙ hay 7

Gɔɔɔɔɔɔ ma Mewey

¹Tsukudu ka sɔradama sakay ɔaw malam a ɔaw hay? I tsadatara guma ɔey na a ndaw ma sɔradama Mewey haya haya na hay. Mewey a wa ndaw na, da me ndzey nƙa ka bɛla ɔey dada tsa kakay ɔaw?

²Mewey ma me zɔgey vaw a zɔgada nƙwas da'ay zel aƙa na, sey andza zel aƙa ka mɔtsey tsaray kakay. Andza kendzey zel aƙa ka mɔtsey tsoy na, Meweyme zɔgey vaw ana a zɔgada tata sakay.

³Hadaw taɔay zel aƙa nƙa daha mba na, a daway a 'ay ndaw mekelehe na, na nƙa na na, a key madama. Ama kendzey andza zel aƙa ka mɔtsey tsoy na, Mewey a slafa ma zɔgada sakay. Ka ndzey andza ka daway ba a 'ay ndaw mekelehe na, na nƙa na na, madama dasakay.

⁴Kuray tiyatsa na, andza ha malam a ɔaw hay: ka kɔɔɔɔɔɔƙwar ba vagay ahiya ta vaw ma Kriste, hɔrway me Mewey ; ma kuray ka da ndzamar a ndaw mekelehe, Ndaw ana ma mbɔlawa da walaƙ ma ndaw ma mɔtsa na hay, ma lakwa ka da yakwama kava ma Bay ma Bɛla.

⁵Akwa da ma ndzawa ma slaw vaw lakwa na, i kakwa tek ma menƙɔsey hay andza ma slaw vaw lakwa ma wuɔey, ta Mewey na, la kadakwa mber ta mezɔvey ma vaw lakwa hay ma lakwa ka yakwama kava ma memɔtsey.

⁶Ama ekɔɔɔɔɔɔ ana na, lakwa ma mɔtsakwa ta tek na ma zɔgadandakwar beke ha na na, lakwa ma lɔhɔkwawa ba da har ma Mewey . I da kakwa meslɔrey na da Mewey wayna, ma Mesɔfrey zɔna, andza ma Mewey ana zlekete ma winda ha na sakay.

Mewey ta menḡeṣey

- ⁷Ma da ləvey na teṅgey? Mewey na menḡeṣey tok dāw? Dey ta kava, a'ay! Ama i da sərada ha me ney dey kakay, ka ndzey andza Mewey ka ləvey: “Ka da ney dey zlay na.”
- ⁸Menḡeṣey na, ma zəga bəzay ma guma neneṣey ma da kada mber da vaw dāw, ma yadərawa ma ney dey matsapar gəle gəle, ta wewer me meṣey me Mewey . Hərway mandzara Mewey na, menḡeṣey na, tek ma mətṣa ha.
- ⁹Zlezle Mewey tsaray dakay na, yah daha ta dey, ama andza meṣey ma mewey ma sawa ba na, menḡeṣey na, me key daha ta dey!
- ¹⁰Yah tey na, i me mətṣey: meṣey ma mewey akwa a dafa ka dada ndaw a mendzey ana na, a da kafaya na ṅga dāw na ma dada a memətṣey.
- ¹¹Hərway menḡeṣey me ndzefey slam har na ma pətənaya ta wewer ma meṣey ma mewey na, ta har aṅga na, a da vələya na memətṣey.
- ¹²kədəy tok na, Mewey na kokwod aha, meṣey ma mewey satsa na, kokwod aha, dzerey aha, hayaha.

Menḡeṣey ma war 'ar a ndaw

- ¹³Arka azlakwa na, tek hayna na, a da tərɔfaya ka yah na, tek ma mətṣey ndaw aha dāw? Dey ta kava a'ay! amana, mber ma menḡeṣey: ma kada mber ta tek hayna na, a da vələya na memətṣey, ma aza ka da bawaw andza menḡeṣey aha, arka a da bawaw na da həma ṅga tabiya ha ma menḡeṣey ta wewer ma meṣey ma mewey.
- ¹⁴La sərada ha dey ta kava, Mewey na meṣefrey aha, ama yah na, slaw vaw aha ma hadəka ha ba, andza beke ha a menḡeṣey.
- ¹⁵Dərka na akwa na, i sərada ha tek a dāw ana ma key ana kakay: tek a dāw ma wudəy ana na, i ka sakay, ama tek ana i ma wudəy kakay ana na, i ka tok.
- ¹⁶Arka azlakwa tek a dāw ma wudəy kakay ana na, i ka na, na ṅga na na, la ma dzəma meṣey ahiya ta Mewey, arka i sərada ṅga na haya ha.
- ¹⁷Ma key andza ha na, yah kakay, amana, menḡeṣey na ma ndzaha da vaw dāw ana.
- ¹⁸Hərway i sərada ha da vaw dāw na -i ləvey na da slaw vaw dāw ana- tək hayaha da huḡa dakay. Ma wudəy ma key tek hayna na, i wudəy, amana, ma ka ṅga na na, i slafa kakay,
- ¹⁹hərway tek hayna i ma wudəy ana na, i ka kakay; tek haya kakay ana, i ma wudəy kakay ana na, i ka.
- ²⁰Azlakwa hadaw tek ana i ma wudəy kakay ana na, i ka na, na ṅga na na, i key na ma 'ar a dāw kakay, ama na menḡeṣey ma ndza ha da vaw dāw ana ma ka tek ana.

²¹I me wuḏey ma key tek hayna na, i nəkafa ka mewey tok na: andza tek haya kakay aha ma ngwaha ha ka slam har a ḏaw.

²²Hərway Mewey ma Bay ma Bəla na a mbafaya, da mevel a ḏaw ana na.

²³Ama da mezəvey ma vaw ḏaw hay na, i ndzefey mewey mekelehe, a kəḏam aha vaw ta mewey ma tek a ḏaw me sərey ana; a tərada na, beke ma Mewey ma meṅgəsey da mezəvey ma vaw ḏaw hay.

²⁴Yah a nened ndaw viya na, ma da ləhadiyawa da vaw a nened ma vəla ha ma memətsey ana na way?

²⁵Təḏe ma madara sise a Bay ma Bəla ta har ma Yezu Kriste, Bay'ərlam a lakwa! Nəkafama tok na i ma dawara ha, da me sərey tek na, ka mewey ma Bay ma Bəla, ta slaw vaw ana tey na, a mewey ma meṅgəsey.

Deriwel a Romeṅ hay 8

Menzey ta Mesəfrey ma Bay'ərlam

¹Ekəḏey na, kwa ndaw ma da dzuwata ndaw ma vəlaya ma Yezu Kriste na hay na dasakay.

²Hərway mewey ma Mesəfrey ma vəley mendzey da Yezu Kriste na na, ka ləhadiyawa ba da mewey ma meṅgəsey ta memətsey.

³Na ṅga na na ma kafa vaw ka Mewey kakay ana, hərway slaw vaw ka tərada ba a slafa kakay ana na, Bay ma Bəla na, ka ka ba: Kavəday ma meṅgəsey na, ta ma sləradərawa Bəzey ṅga na, a mendzey ma slaw vaw lakwa ma ṅgəsa na na, ṅga ka dzuwa meṅgəsey ba da slaw vaw,

⁴ma aza dzerey ma Mewey ma wuḏey ana ka ndesley da vaw lakwa. Lakwa ndaw ma ndzaya ma slaw vaw dada sakay ana hay, amana da Mesəfrey ana.

⁵Akwa na, ndaw ma wuḏam me ndzey andza slaw vaw ma wuḏey ana hay na, a səpam na tek ma slaw vaw ma wuḏey ana. Ama ndaw me ndzey andza ma Mesəfrey ma wuḏey ana na, a səpey na tek ma Mesəfrey.

⁶Slaw vaw a dada ndaw na, 'ar a memətsey, ama Mesəfrey a dada ndaw na, 'ar a mendzey ta zozoy.

⁷Hərway mber ma slaw vaw na, a mbafa ka Bay ma Bəla kakay, a tsənar sləmay a mewey ma Bay ma Bəla kakay, kwa a slafa kakay.

⁸Da ma wuḏey me ndzey ma slaw vaw ma wuḏey ana na, ndaw a slafa me key tek ma dar 'ar a Bay ma Bəla ana kakay.

⁹Akwa na, kuray na, ka wuḏam ma ndzam ma slaw vaw ma wuḏey ana kakay, amana, ma Mesəfrey. Hərway Mesəfrey ma Bay ma Bəla ma ndza ha da vaw kwar. Haḏaw Mesəfrey ma Kriste da vaw ma ndaw ana dakay na, na ṅga na na, ṅga ndaw aṅga kakay.

- ¹⁰Hadaw Kriste nga da vaw kwar na, kwa andza vaw kwar ma vɛla ha ba dɛrka na a memɔtsey hɛrway ma mɛngɛsey tekeɛɛ na, amana Mesɛfrey na mendzey da vaw kwar mavɛday ma dzerey.
- ¹¹Arka hadaw Mesɛfrey ma Ndaw ma mbɛladɛrawa Yezu da walaŋ ma ndaw ma mɛtsa na hay, ma ndzaha da vaw kwar na, Ndaw ma mbɛladɛrawa Yezu Kriste da walaŋ ma ndaw ma mɛtsa na hay, a da vɛlatar mendzey tiyatsa a vaw kwar neney ma mɛtsey ana hay, ta Mesɛfrey nga na ma ndzaha da vaw kwar ana.
- ¹²Andza neney tok na malam a ɗaw hay, gwedere ka vaw lakwa daha, amana, ma slaw vaw me wudey me ndzey ana kakay.
- ¹³Hɛrway hadaw ka ndzam na, andza ma slaw vaw me wudey ana na, ka da mɛtsam. Ama hadaw ta har ma Mesɛfrey na, ka da mɛtsadama na mandzey kwar ma slaw vaw ana ba na, ka da sɛfram.
- ¹⁴Akwa na, taya neney hayna, taya bɛzey ma Bay ma Bɛla ahiya, hɛrway ma kɛsadata na, Mesɛfrey ma Bay ma Bɛla.
- ¹⁵Ka ndzafam na, mesɛfrey na ma tɛradakwar beke hiya, ma da madakwar a zluwer ana kakay, amana Mesɛfrey na ma da tɛradakwar bɛzey ma Bay'ɛrlam ahiya na, da na lakwa ma slafakwa ma wudey: "ABA ", Baba na.
- ¹⁶Mesɛfrey ana ta 'ar aŋga na tekeɛɛ na, a ka seydewe ma Mesɛfrey lakwa, a lɔvey: lakwa na bɛzey ma Bay ma Bɛla ahiya.
- ¹⁷Lakwa na, bɛzey nga hay, kɛɛɛ tok na ndaw ma zɛmey 'ay ahiya; i da zɛmakwa 'ay ma Bay ma Bɛla, i da zɛmakwama 'ay ana andza Kriste. Andza lakwa ma wadɛkadakwa tsetseh aŋga ka maslɔta ha na na, i da ndzafakwa maram aŋga na tiyatsa.

Maram ma da ndzefey ka mey ana

- ¹⁸Akwa i ma dzala ekɛɛɛ na, banay lakwa neney me sey ekɛɛɛ ana, a da malam aha ta me wezley dey ma Bay'ɛrlam, na ma da bawa da vaw lakwa na kakay.
- ¹⁹Hɛrway tek na ma ka ahiya na a hutam aha, a katar hatsatsa, pas andza Bay ma Bɛla ma da badata bɛzey nga hay.
- ²⁰Hɛrway tek ma Bay'ɛrlam ma katɛrawa na hay na, ma vɛlaya ba da har ma tek ma nefey kakay ana, a vɛladama vaw na, ma 'ar ata na kakay, amana, ta har ma Ndaw ana ma hadɛkadɛrawa na, amana, a pam aha dey.
- ²¹Hɛrway nga taya tiyatsa na, a da buwɛmɛrawa ba da beke ma tek ma zaha na, ma da ndzefey mendzey fandar fandar, ta me wezley dey ma bɛzey ma Bay ma Bɛla hay.
- ²²Akwa na la sɛradakwa ha sɛŋgey: ekɛɛɛ na, tek ma ka na hay a dzerɛɛɛ aha, a ndelemey aha, andza ma ŋgwas da zlɛbɛŋ.

23Ma ndelemey na, nga aslɔta kakay, ta lakwa nenedy ma ndzafakwama mesɔfrey tafɔda ha na hay dzay, i zazaŋakwama ka vaw da huɗa da huɗa, ma hutada me tɔrey bɔzey nga ahiya, ka da buwama vaw lakwa hay.

24Hɔrway ka buwɛmandakwar ba, amana ta ma pey dey. Akwa na, ka nɛkada ha tek ta dey ɗɛk na, ma hutey nga na ta hutey sakay sɛngey. Tek na ma nɛkadama na na, ma hutey nga na ta hutey sa ɗaw?

25Ama haɗaw i pakwama dey a tek na i ma nɛkadakwa kakay ana na, i hutakwa na ta bɔzey mendzey.

26andza ha satsa na, Mesɔfrey Kokwoɗ ana tiyatsa na, a sawa ma da dzɛnandakwar da bɔle lakwa na, hɔrway i sɛradakwa ma ɗuley mey andza na a dafa na kakay. Amana, Mesɔfrey Kokwoɗ ana a ɗular mey a Bay'ɔrlam da mey lakwa, ta ma gwɛguzey aha, hɔrway ndaw a sɛrada ma weley nga na kakay.

27Arka Bay ma Bɔla na, a nɛkey dey a mevel ma ndaw hay na, a sɛrada tek ma Mesɔfrey Kokwoɗ ana ma dzeley ana. Hɔrway Mesɔfrey Kokwoɗ ana a ɗuley mey na, hɔrway ma ndaw kokwoɗ ana hay.

28La sɛradakwa a kata tek hay tabiyaha na, hɔrway ma ndaw ma wuɗam Bay ma Bɔla ana hay, ta ndaw nga ma zɔlata andza ma nga ma dzeley ma da key ana.

29Ndaw na Bay'ɔrlam ma gaɗɛmata zla ka vaw ana hay, nga ka dzalɔrawa ba zla ka vaw, ma da tɛradata andza Bɔzey nga, ma aza Bɔzey nga ka tɔrey marakway ma malam hay haɗaɗzidzay.

30Ndaw ana nga ma dzalafata 'ar ba zla ka vaw andza ha na hay na, nga ka zɔlata ba tiyatsa, ndaw nga ma zɔlata na hay na, ka tɛradata ba dzerey ahiya satsa. A ndaw nga ma tɛradata dzerey ahiya na na, nga ka vɔlatar maram aŋga ba satsa.

Ma wuɗa vaw ma Bay ma Bɔla

31Ma da lɔvey a fɛna na mey sa mey? Haɗaw Bay ma Bɔla na nga lakwa na, ma da key ndaw dugwan a lakwa na way?

32Kwa Bɔzey nga tekeɗe na, ka mbɔɗafa mey kakay sana, dzadzak na, ma vɔlada Bɔzey nga hɔrway lakwa tabiyaha, kɔɗey tok na, ta Bɔzey nga na, a da vɔlandakwar tek hay tabiyaha kakay tok ɗaw?

33Ma da slafa ma ŋgɔlafata ka ndaw ma Bay ma Bɔla ma gaɗɛma na hay na way? Bay ma Bɔla ka tɛradata ba dzerey ahiya!

34Ma da slafa me dzuwey ndaw na way? Yezu Kriste ma mɔtsey, a fɛna sa na, ma mbɔlawa, nga ma ndza ha ta har zɛmay ma Bay ma Bɔla, dzadzak na a mbɔɗafandakwar aha mey.

35Ma da waɗɛkadandakwar ka vaw ta ma wuɗa vaw ma Kriste na na way? Viya, zluwer, tatakway, may, mbarga, lebere tsukuɗu maslalaɓ ɗaw?

³⁶Andza na ma winda ha da deriwel kokwad ana na: “Hərway dek na, a kədəmandar ka pas ka pas vagay ahiya, a tərādəmandar na andza gəna ma sləmata na hay.”

³⁷amana da tek a nene hay tabiya ha na, ma zəgawa 'ar ma sled na lakwa, ta har ma Ndaw ma wudandukurawa na.

³⁸Ayaw, i sərada ha dey ta kava, kwa memətsey, kwa mendzey, kwa madurlam hay, kwa bay hay, kwa mendzey ekədəy ana, kwa mendzey na ka mey ana, kwa ma slafa ma tek hay,

³⁹kwa gədaŋ ma 'ərlam hay, kwa gədaŋ ma babaŋ tsəvay, kwa tek na ma ka hiya na hay ma slafa ma wadəkadandakwar ba ka vaw, ta ma wudā vaw ma Bay ma Bəla ma nəkey da Yezu Kriste, Bay'ərlam a lakwa na dakay.

Deriwel a Romen hay 9

Mengəsey ma bəzey ma Israyel hay

¹Ta Kriste na, i tsey mey ma dərka, i tsey malwaday kakay, ta Mesəfrey Kokwad ana na, mambaz ma vaw daw ana a ka seyde na.

²Tek ana a tsaya mevel kambəlaḃa, viya daw ana a ndəvey kakay.

³Ayaw, a saya na, i ka zədəy ba, a saya na, yah ana ta 'ar adaw ana, i ka wanəkam ba ka vaw ta Kriste, hərway ma malam a daw hay, na me Səmbərey la aslota na, andza ma slaw vaw ana.

⁴Taya na bəzey ma Israyel hay: Bay'ərlam ka təradata ba bəzey ŋga ahiya, ma bədatara maram aŋga, ma vəlatar me dzəmey vaw ŋga hay, ma vəlatar mewey ŋga, kuley ŋga, ta ma tsatərawa ka tek ma da vəlatar ka mey ana,

⁵ta baba tete hay; arka Kriste andza da slaw vaw na, ŋga bəzey ma hwad ata, ŋga aŋga na ma fənata tek hay tabiyaha na, Bay ma Bəla na ma pəsa mey aha ma kwazaha na, Amen.

⁶Kədəy tok na guma ma Bay ma Bəla ka zədəy kakay. Akwa ndaw ma israyel hay tabiyaha na, bəzey ma Israyel aya tsa kakay.

⁷Bəzey ma Abraham hay tabiyaha na, bəzey ma hwad aŋga ahiya kakay. A'ay: “A da zəlam bəzey ma hwad edək hayna na, bəzey ma Izak hay.”

⁸Ka ləva na: a zəlam bəzey ma Bay ma Bəla hay na, bəzey na ma slaw vaw ana hay kakay. Andza a da mbəslam bəzey ma hwad a hiya na, sey na ma tsəmawa kava na me fuləkwey a dey me mbəsley na.

⁹Hərway guma nene na, guma ma Bay'ərlam ma tsərawa ka vaw ana: “kassla ka har ana andza nene na, i da mawa na, Sara ka ndzefey bəzey tsoy.”

10A da key na, na nga na dada kakay; Rebeka daha satsa, a da ndzefey bəzey na, ta Baba lakwa Izak aslota.

11-12Ma ka key səlekw andza na ma Bay ma Bəla ma dzeley ana. Tek aŋga na ma dzeley ana na, ka bawa ba andza ma nga ma wuḍey ma gəḍəmey ana; a wa na ka tek ma ndaw hay ma kam kakay, amana paḍ ka nga ma zəla ndaw ana; zla amba wawa na hay ma ya hiya tsaray kakay na, a da key na, azlakwa ba ka tsadəmərawa tsoy ka vaw: “Na ḍuhwa na a da nar dəba a na bəza na.”

13Andza na mawindey ma ləvey ana: “I da hiyey na Zakob, Ezaw na ka daya 'ar tikay.

14Ka ləva na teŋgey tok? Bay ma Bəla na ndaw dzerey aha kakay tsukuḍu? Dey ta kava A'ay!

15Ma ləvar akwa a Moyiz: “I da kar hahaya na, a ndaw i ma wuḍey i ka kar ana, ma da kaya da vaw na, ndaw i ma wuḍey ana.”

16Kəḍey na ka wuḍey ma ndaw dakay na ka gədaŋ aŋga kakay, amana, paḍ ka ndaw aŋga ma kar da vaw a Bay ma Bəla.

17Da Mewindey Kokwod ana hay, Bay'ərlam a ləvar a Faraon na andza nenedey: “I ma padaka bay aha na, ma slafa ḍaw ka sərey da kah, ma da tələkada mey ta mezəley ḍaw ka bəla tabiyaha.”

18Kəḍey tok na, ma kar da vaw na ndaw nga me wuḍey ana, ka wuḍey ba na, a təradora 'ar ma ndaw təḍo təḍo.

Ma tsey mevel ma Bay ma Bəla

19Ka da ləvey ekəḍey azlakwa a wuḍey na mey sa mey tok? Ma da ləvar ta ḍəma kakay ka tek aŋga ma wuḍey ana way?

20Kah ndaw, kah ana na way, ma da kəḍam waway ta Bay ma Bəla ana na? Tek mandəra ha na, a slafa ma ləvar a ndaw ma ndərawa na, ka da ndəriyawa andza ha na ka mey tata ḍaw?

21Ndaw ma ndərey na, a slafa ma kadata hahay nga andza ma nga ma wuḍey kakay ḍaw? Ta hahay ana aslota na, a slafa ma ndərada tek mambay aha, ta hahay ana hana satsa na, a ndərada tek na so lamba na hay kakay ḍaw?

22Hadaw Bay Bəla a wuḍey ma bada mevel aŋga ma tsar, ta ma slafa na na, nga ma zəgey mevel haya hayaha, ma bəsata tek ma ndaw ma kamar ma tsey mevel ana hay, akwa taya na tsoy a da zəḍam.

23Tek a nenedey tabiyaha na, ma bada zleley ma ma wezley dey nga, ka ndaw na ma kamar da vaw ana hay, nga maləmatərawa zla ka vaw, ma da ndzafam maram aŋga na hay.

- ²⁴Lakwa nenedy ma zelandukurawa da walaŋ ma Zuif ana hay dada tsa kakay, amana, da walaŋ ma ndaw Zuif ahiya kakay ana hay tiyatsa.
- ²⁵Dərka na, andza ma ŋga ma tsey da d̄eriwel ma Ozey: “Na kete səkway d̄aw aha kakay ana na, i da zəla na səkway d̄aw, na kete i wuda kakay ana na, i da zəla na, i wuda hada.
- ²⁶Ka slam aŋga na andza ma ləvəmatar ana: Kuray na səkway d̄aw kakay ana na, a da zələmata na, bəzey ma Bay ma Bəla ta dey ana.”
- ²⁷Ezayi ta tsakay ŋga sa tey na ma tsafa ka Israyel: “Kwa aza bəzey ma səkway ma Israyel hay ka wasam andza wuyen da bəlay tekeɗe na, a da buwam na nekəɗey da walaŋ ata.
- ²⁸Hərway Bay’ərlam a da ndaslada guma ŋga kassla tsam tsam ka dala.”
- ²⁹Andza na ma Ezayi ma tsawa na sa na: “Hana Bay’ərlam ma vərom, ka mbəkadukurawa bəzey ma hwaɗ hay zlay na, i da tərakwama na andza Sodom, kal kal andza Gomor.”
- ³⁰Me ləvey ŋga na na tengey? Akwa na andza nenedy: ma ndaw Zuif ahiya kakay ana hay na ma səpam dzerey kakay ana hay na, ka ndzafam ba - I tsey na ka dzerey na ma sawa da 'ar ma pey ana-
- ³¹Dzadzak Israyel ana ma səpey Mewey ana tok na, akwa a slafa ma ndzafa dzerey, amana a da dawam na ta tsakay me mewey.
- ³²Kavəday ma mey? Kavəday ma mey na, dzerey ana na, a hutama na da 'ar me pey kakay, amana a dzalama a da ndzafama na da mber ata ma kam ana hay. Taya ma tsadama metsembed ta ŋgwa ma tsey metsembed ana.
- ³³Andza na ma winda ha da d̄eriwel kəkwaɗ ana na: “Nəkafama i da pey ŋgwa ma tsey metsembed da Siyoŋ. Ŋgwa ma təɗey ndaw aha, ama hadaw ndaw ana a pey 'ar ka ŋga na, a da pamar aha hwaray a dey kakay.”

Deriwel a Romenɗ hay 10

Zuif ta Zuif kakay hay ana, Bay’ərlam a ta na aslɗta

- ¹Malam a d̄aw hay, tek a d̄aw ma wuɗey da mevel a d̄aw, ta ma d̄ular mey d̄aw a Bay ma Bəla na, ma taya ka husam a ma buwey.
- ²Hərway yah na ndaw seydewe na, taya ma həla vaw ahiya hərway ma Bay ma Bəla, ama ma həla vaw ta na na, a bey waw ka ma sərada tek akay.
- ³A wuɗam ma sərada dzerey na ma sawa da Bay ma Bəla ana kakay, ma səpam ma ta na na, ka tsənamar sləmay a dzerey ma Bay ma Bəla sakay.
- ⁴Hərway me dukwey ma Meweyna, Kriste, ma aza ka vələdəmatara dzerey a ndaw ma pam 'ar ana hay tabiyaha.

- ⁵Moyiz ana ta 'ar an̄ga na na, a windey na dzerey na ma sawa da Mewey ana: ndaw ma ndaslada andza ha na, a da səfrey ta n̄ga.
- ⁶Ama dzerey na ma sawa da ma pey 'ar ana na, a ləvey na andza nene: “Ka da ləvey da mevel edek ma da tsəley a 'ərlam na way zlay, na n̄ga na na, ka key na, ka hərdədərawa Kriste.
- ⁷Kwa ma da hərdəy a baban̄ tsəvay na way zlay, na n̄ga na a da key na, kalkal andza ka tsələdərawa Kriste, da walaṅ ma ndaw ma mət̄sa na hay.
- ⁸A da ləvam na, teṅgey tok? Guma na n̄ga bəse ka tsakay d̄ek, n̄ga da huḍa mey d̄ek, n̄ga da mevel edek. Guma na n̄ga na na, guma ma me pey'ar ana la ma tələkadama mey ana.
- ⁹Haḍaw da huḍa mey d̄ek ka b̄ada ha, Yezu na Bay'ərlam aha, haḍaw ka pey 'ar da mevel edek, ka t̄əba ka mevel edek, Bay ma B̄əla ka mbələdərawa ba da walaṅ ma ndaw ma mət̄sa na hay na, a da buwəməka.
- ¹⁰Akwa na, haḍaw ka pey 'ar da mevel edek na, a da dadaka a dzerey, ma b̄ada da huḍa mey tey na, a kəsada ndaw a ma buwey.
- ¹¹Hərway Mewindey Kokwod̄ ana hay a ləvam na: “Kwa way way me pey 'ar ka n̄ga na, a da pamar aha hwaray a dey kakay.”
- ¹²Kəḍey na, me weley ma ndza Zuif hay ta Grek hay na, ka vaw dakay: tobiya ta hiya Bay'ərlam ata na na n̄ga asl̄əta, zleley aha ka ndaw ma zəlama na hay tabiyaha.
- ¹³Akwa na, kwa way way ma z̄əla mezəley ma Bay'ərlam na, a da buwama.
- ¹⁴Ana azlakwa tok na, a da zəlama mandzara ka pam 'ar ka n̄ga na na teṅgey? A da pam 'ar ka n̄ga, mandzara ka tsənadama na teṅgey? A da tsənadama na teṅgey, haḍaw andza ndaw ka tələkada mey kakay na?
- ¹⁵A da tələkadama mey na, teṅgey, mandzara ka sl̄əram ndaw hay na? Satsa na, ma winda ha andza nene: “Sek ma ndaw ma b̄ey mey hayna wayna hay na, mambay ahiya!”
- ¹⁶amana, ndaw hay tabiyaha ka tsənamar sl̄əmay a Mey Wayna kakay. Ezayi a ləvey andza nene: “Akwa na, Bay'ərlam, ma pandar 'ar a guma la na ma tələkadama mey ana na way?”
- ¹⁷Kəḍey na, ma pey 'ar a sawa na, ta ma tələkey mey ta Guma ma Bay'ərlam, ma tələkey mey na, ma b̄ey guma ma Kriste.
- ¹⁸I tsəhey tok na: “Akwatay na taya ka tsənadama kakay d̄aw? Ama ayaw, ka dala tabiyaha na, v̄əḍe ma d̄ay ta ka tsəney ba, ha kasl̄ ka halay ma b̄əla na, guma ta ka tsəney ba.

¹⁹I tsəhey tok na: “Israyel na, akwatay ka tsənada kakay daw? Akwa Moyiz a lövey na: i da təradaƙwar səleŋ ahiya ka ndaw ma dala na da dala ha kakay ana, i da husladaƙwar ka ndaw ma dala ma səradaƙama tek kakay ana hay”

²⁰Ezayi me tsey ha fəna sa: “Ma da ndzafaya na, ndaw ma səpaya kakay ana hay. I ma batar waw na, a ndaw ma tsəhafəmaya tek kakay ana hay.”

²¹Ama hərway ma Israyel na, nga me lövey andza neneƙ: “Ka pas ka pas na, i bar aha har a səkway a neneƙ ma tsəney sləmay kakay ana, ma bəra na.”

Deriwel a Romeŋ hay 11

Bay ma Bəla ka kələda Israyel kakay

¹I tsəhey tok na, Bay ma Bəla na, akwatay ka kələda səkway nga ba daw? Dey ta kava a'ay! Hərway ta 'ar adaw ana na, i Isralit aha, bəzey ma hwad ma Abraham, ma gedzek ma Benzameŋ.

²Bay ma Bəla na ka kələda səkway nga kakay, na nga ma səradaƙawa zla ka vaw ana. Tsukuɗu, ka səradaƙama sakay daw? na ma Mewindey Kokwod ana me lövey da bəzay ma guma na Elyi ma tuwar a Bay ma Bəla hərway ma Israyel ana kakay daw?

³“Bay'ərlam a daw, ka kədəmata ndaw sek edek hay ba, ma mbəzladəmata ngwa ma kuley dek hay ba, a da zarawa na yah aslota, a wudam ma zəfadəmaya 'ar ba!”

⁴Ama Bay ma Bəla a da mbəɗar kava na teŋgey? “I ma wey vaw ta ndaw hay gabal tsəla, na taya ka gardam gurmets ata ka mey dey ma Bal kakay ana hay.”

⁵Ekədəy ana satsa na, kalkal andza ha satsa, sana ma zarawa daha, andza ma nga me gədəmey ta mevel aŋga da hahaya nga na.

⁶Ama haɗaw ta hahaya nga na, ka löva na, ma mber ma ndaw hay ma kam ana kakay, dakay na, hahaya na na a nefey andza hahaya sakay.

⁷Ka löva na teŋgey? Tek ma Israyel me səpey na, nga ka ndzafa tsaray kakay, ama ndaw ma gadəma na hay na, ka ndzafama tsoy. Ama sa ma ndaw hay na, ka təradaƙmatara 'ar ba tədö tədö.

⁸Andza na ma winda ha da deriwel kokwad ana na: “Bay ma Bəla ma vəlatar Mesəfrey ma me nerey, dey na ka nəkadama zlay ana, sləmay na ka tsənadama zlay ana, ha ekədəy ana.”

⁹David ma lövey tiyatsa: “Tek ma zəmey ta na, ka təradata na gended aha, gadaŋ aha, tek ma tsey metsemed aha, me hətey na kassla na.

¹⁰Dey ta na hay ka tərām lövaŋ ahiya, ka da nəkadama dey zlay, guɗəkwadata na, ka da lətsam dəba zlay.”

Zuif ta ndaw Zuif ahiya kakay ana hay

- 11**I tsəhey ekədey na: metsemede ata na, ma ndzatar ana ma ndza ha ma mambaŋ daw? Dey ta kava a'ay! Ama kuse ma meŋgəsey ta na na, ndaw Zuif ahiya kakay ana hay, a da ndzafam me buwey na hərwuiya, ma həladatara bəzay a səleŋ ma bəzey ma Israyel hay.
- 12**hadaw azlakwa meŋgəsey ta na na, a da terey zleley ma bəla ha na, ma mey ta, ta dəba na na, a da terey na zleley ma ndaw Zuif ahiya kakay ana hay na, a da təratar na, me dzəmey ta na kərem a me buwey ana kidaw?.
- 13**I ləvakwar ekədey tok na, a kuray ndaw Zuif ahiya kakay ana hay: yah ekədey ka slam a daw a neneŋ ana na, yah maslaŋ ma ndaw Zuif ahiya kakay ana hay, i bada maram ma mber adaw ana,
- 14**da me pey dey daw, ma həladatara bəzay me key səleŋ a ndaw ma səkway daw hay, ma ka da buwam sa na hay nekədey da walaŋ ata.
- 15**Hadaw azlakwa ma padəmata gəle na, a da terey na tek me dzəmey vaw ma bəla ha na, ma da fuləkwata na a da terey na mey? dakay na, me tesey da memətsey a mesəfrey daw?
- 16**Hadaw tek ma zlagwom me nəhey tsəfəmey ana ma vəlaha ba ma Bay'ərlam na, sana tabiyaha ma vəlaha ma Bay'ərlam tiyatsa. Hadaw slasləlay ana ma vəla hiya ba ma Bay'ərlam na, hawal ana hay ma vəla hiya ma Bay'ərlam tiyatsa.
- 17**Ama hadaw ka tsəmata sa ma hawal ana sa na hay ba na, ama kah tetədez ma kusaf tok na, ma tapadəməkawa ka hawal ma tetədez ana sa na ma zawa na, ma ha da ndzafam ta sa ma hawal ma zawa na hay zleley ma slasləlay ana hay.
- 18**Ka da ŋgelekey a fənata sa ma hawal hay zlay. Ŋgelekey ba kwa! Ama, ma zəgadaka na, slasləlay zləna; kah ma zəgada slasləlay kakay.
- 19**Waway kava dakay, ka da ləvey na, sa ma hawal hay na, ma rətsa hiya ba, ma da tapadəmaya yah kava na.
- 20**Ayaw ma ŋga təde ma rətsa hiya ba hərway ma me tsəney sləmay ta kakay ana, ama kah na ma tapa ha na mavəday ma 'ar a dek me pey, ka da ŋgelekey zlay, dzadzak na, wesey.
- 21**Hadaw Bay ma Bəla ka mbəkadata hawal na ma pətsəmawa ka vaw ana kakay tok na, a da mbəkadaka ha kakay tiyatsa.
- 22**Hayna sərada kokwod ma Bay ma Bəla ta ma hətey ndaw aŋga: me hətey ndaw aŋga ka ndaw ma tədam ba na hay, kokwod aŋga ka kah, ama haya tok na, sərada me ndzey da ma tsənar sləmay a kokwod aŋga, dakay na, kah ana tiyatsa na re a da rətsəmaka.
- 23**Taya tey na hadaw ka ndzam ba da ma tsəney sləmay na, a da tapadəmata tiyatsa. Hərway Bay ma Bəla na, a slafa ma tapadata dey mekelehe.

24Kendzey kah ana hana hawal ma rətsəməkawa ka tetədez ma kusaf ana na, ma da tapadəmaka ka tetədez hayna. Zuif hay taya tey na, taya na, zle ka vaw hawal ma tetədez hayna hay, ma madata ka tapam ka vəde ma tek ata ma rətsəmatərawa ba kava na na, ger aha tikay.

Me buwey ma Israyel

25Malam a daw hay, a saya akwa na, kuray ka ndzam mandzara ka sərada ma tek a nened ma kəzla ha na zlay, me wesey ma kuray ka da tərada ma vaw kwar andza ndaw ma sərada tek ahiya zlay. Mevel tədo tədo ma sa ma ndaw ma Israyel ana hay a da ndəvey na, ha kasl ka me fuləkwey ma səkway na Zuif ahiya kakay ana hay tabiya ha.

26Kədəy tok na, a da buwama Israyel tabiyaha andza na ma winda ha da dəriwel kokwad ana na: “Ndaw me buwey a da sawa da Siyon, a da walata tek ma ngəsa na hay ba da səkway ma Zakob.

27Kədəy tok na, me dzəmey vaw daw ta taya a da key na, andza nened, andza aza i ka zəgafata meŋgəsey ta na hay ba na.”

28Hadaw ta na Mey Wayna na, ka tərām ba ndaw dugwan ahiya, ma da yəmey da bəziya na kuray, hadaw andza masubey ta subey na, ka wadəmata ba, kavəday ma baba tete hay.

29Hərway tek ma haya ha ma Bay ma Bəla ta me zəley ndaw aŋga na, a mafa dey ma təba sakay.

30Zlezle akwa na, kuray ka dzəkəmərāwa sləmay a Bay ma Bəla kakay. Ama ekədəy da ma tsənəmərāwa sləmay ta kakay ana na, kuray na, ha kamar ba da vaw.

31Taya tiyatsa na, ekədəy da nened na, ka tsənam sləmay sakay, andza na ma ŋga kuray ma kamar da vaw ana, ekədəy na, taya a da kamar da vaw tiyatsa.

32Hərway Bay ma Bəla na, ka dərzlata ndaw hay ba tabiyaha a me tsəney sləmay kakay, ma aza ka da kamar da vaw.

33Wewe! Radada ma zleley ma Bay ma Bəla! Ma sərə 'ar aŋga, ta ma səradata tek aŋga! Kay! Sariya ŋga na na, ndaw a sərada kakay. Tsəved aŋga na hay na, ndaw a ndzafa kakay!

34Akwa ma slafa ma səraderāwa ma dzeley 'ar ma Bay'ərlam na way? Dakay na, ndaw ma ndzawa, ma tsərāwa guma a 'ar aha na way?

35Dakay satsa na, ma vələrāwa tek tsəfəmey aha, ma aza ŋga ka da madara na way?

36Hərway tek hay tabiyaha a səmawa na da ŋga, ta har aŋga, ma ŋga. Maram ma vəla ha ma ŋga, ma koza ha! Amen.

Deriwel a Romenɛ hay 12

Kuley ma Bay'ɔrlam da mendzey wayna

- ¹Malam aɗaw hay, i hɛladakwar bɛzay da mezɛley ma Bay ma Bɛla ndaw ma kar da vaw ana, ma kuray ka vɛladama vaw kwar andza tek ma ger aha ta dey ana, kokwad ana, ma dar 'ar a Bay ma Bɛla. A da tɛrey na, kuley ma mezek a kwar aha.
- ²Ka da vɛladɛmara vaw kwar a bɛla neneɣ hay zlay, ama hayna, mesɛrey tek a kwar a neneɣ wayna na, ka tɛradakwar na, ma kuray ka sɛradama ma weley tek na ma Bay ma Bɛla me wuɗey ana hay: tek na hayna, tek na ma dar 'ar ana, tek na kɛrem haya ha na.
- ³Ta mezɛley ma hahaya ma vɛladɛmiyawa na na, i lɛvakwar ka ndaw ka ndaw da walaɗ a kwar ana: ka da dzalam tek da 'ar a kwar, na ma fɛna kwar 'ar ana zlay. Ma dzeley 'ar a kwar ka da fɛnakwar 'ar ma ɗgalakada zlay. Kwa way way na, ka key andza ma me pey 'ar aɗga, Bay ma Bɛla ma vɛladɛrawa na.
- ⁴Akwa andza mezɛvey ma vaw hay gɛle gɛle na na, ka vaw ana aslɛta. Mezɛvey ma vaw ahay gɛle gɛle na na, mber ata na na, aslɛta kakay.
- ⁵Kɛɗey na, lakwa haɗaɗzidzay, ta Kriste na, i da tɛrakwama na, vaw ma ndaw aslɛta, lakwa na, mazɛva hiya ka ndaw ka ndaw, kwa way way na ta na ma ɗga.
- ⁶Tek ma haya ha lakwa na, gɛle gɛle andza ma ka hahaya ma vɛlɛmandukurawa na, tek ma haya ha ma ndaw sek aɗaw? ka kadama mber na ka dzɛmam ta 'ar me pey ana.
- ⁷Haɗaw ndaw a ndzefey na, ndaraw ma meslɛrey na, ka kada mber. Ndaw naɗgar tey ndaraw ma tatɛkadata ndaw hay na, ɗga ka tatɛkadata.
- ⁸A ndaw mekelehe a vɛlar ndaraw ma hɛlatara bɛzay a ndaw hay na, ɗga ka hɛladatara. Ma ma wuɗey ma vɛley tek a ndaw na, ka vɛlada na, mandzara dey da bɛziya. Ndaw andza ma kɛley ka meɣ na, ka ka na, ta mevel aɗga adzay. Kendzey ndaw a dzɛney ndaw viya na hay na, ka ka na, da wuiya.
- ⁹Ma ma wuɗa vaw na, ka key na, haya hayaha. Hwadama ta tek haya kakay ana, ka ka kwar tsatsaɗ, tapam na, ka tek hayna.
- ¹⁰Hayna ma wuɗa vaw ka dzɛmadakwar ka vaw ka 'ar vaw kwar ana ta malam ahiya da kokwoɗ; a fɛna sa na, aɗam ndaw a vaw ka 'ar vaw kwar ana hay.
- ¹¹Pɛrkadama vaw, ka da kam mayad zlay, ta mesɛfrey ma ma aɗula meɣ na kamar meslɛrey ma Bay'ɔrlam.
- ¹²Ndzam wuiya wuiya da me pey dey, kendzey kuray da viya na, zɛgam mevel, aɗulam meɣ zarra.
- ¹³Dzɛnɛmata ndaw kokwad ana hay da tek ata ma hɛtsatar ana, ɗgɛlɛmata mbɛlak hay har tsew tsew.

- 14**Pəsafəmata mey ka ndaw ma ɲgəladəmakwar dey kakay ana hay, pəsam na mey, ka da kəlam 'ar zlay.
- 15**Kam wuiya andza ndaw na taya da wuiya na hay, tuwam andza ndaw na ma tuwam ana hay.
- 16**Dzəmam d̄ay ka 'ar vaw kwar ana hay; ka da gəladama vaw kwar zlay, amana, tek na andza ma tərada ndaw tedehe na, ka mbafakwar, ka tərada vaw andza ndaw ma sərə 'ar ana hay zlay.
- 17**Ndaw ka kakwar tek haya kakay aha ba na, ka da madəmara kasele zlay. Mevel a kwar ka dzeley na, me key tek hayna hay, ka slam dey ma ndaw hay tabiyaha.
- 18**Kendzey ha na na a key vaw, paɗ ka kuray ana na, ndzam da zoyzoy ta ndaw hay tabiyaha.
- 19**Dzam a d̄aw hay, ka da madəmara gandaf ma ndaw ka 'ar vaw kwar ana zlay, mbəkadama me tsey mevel, Bay ma Bəla ka key mber ɲga. Hərway ma winda ha da d̄eriwel Kokwod̄ ana na, Bay'ərlam a ləvey na: 'Ma da madara gandaf, ma da wurəkadara na yah ana.'
- 20**Ama haɗaw ndaw dugwan edek, may a tsafa na, vəlar tek ma zəmey, kendzey yam a harta na, vəlar yam ka sey, hərway ma me key d̄ek andza ha na na, ka kar na, ka tsəhar ver ma laɓa na, ka bəlam 'ar aɲga.
- 21**Ka da mbəkadara vaw a tek haya kakay ana ka da waka zlay, amana, fənar 'ar a tek haya kakay ana ta tek hayna.

Deriwel a Romenɲ hay 13

Ma tsənatar sləmay a ndaw ma ɲgumna hay

- 1**Kwa way way na, ka tsənatar sləmay a ndaw ma ɲgumna ma wey bəla na hay, a key a tsənar sləmay na a Bay ma Bəla. Bay na ma pa na hay na, ma pata na ɲga na.
- 2**Kəɗey tok na, ndaw me key ta meterɲgələɲ ka mewey ma bay hay na, a key na, a bərey ka slam har ma Bay ma Bəla me wuɗey ana, arka ndaw ma bəra na hay na a kam na a zələmawa sariya me me dzuwey ka'ar ata na.
- 3**Akwa na ndaw me key sariya hay na ndaw ma wasadata na hay kakay, haɗaw ka key tek hayna, ama haɗaw kendzey ka key tek haya kakay ana na, ka da wasadata ta ndaw ma ɲgumna hay kakay na teɲgey? Key tek hayna, aza ka da ndzefey na me Səmbərey.
- 4**Hərway a key na mber ma Bay ma Bəla, ma da dahəɗaka ma da key tek hayna. Ama haɗaw ka key tek haya kakay ana na, wesey, hərway ma ndzaha ta maslalaɓ aha ka vaw na, ma hayaha kakay. Da ma hətey ndaw aɲga na, a key na mber ma Bay ma Bəla, ma bada mevel aɲga ma tsar, ka ndaw ma kam tek haya kakay ana hay.

⁵Ma tsənatar sləmay a bay ma bəla na hay na hərwiya, ma wesey na ta ma hətey ma mevel ma tsar ana dada kakay, ama satsa na, ma kah ka sərada ma wa vaw dek.

⁶Ka vələm dzaŋgal satsa na, hərwiya, ndaw ma təba na hay na, ma sləradatərawa na Bay ma Bəla, ma ka kama mber ana.

⁷Tek ma ndaw ana na, madəmara tek aŋga a ndaw ana: ka key na dzaŋgal, sumkwo ma tsekəley ma luma, zluwer, ma dəy ndaw a vaw, a ndaw ana na madəmara tek aŋga.

Ma wudəy ndaw ka tsakay dek ana

⁸Godere ma ndaw ka da key ka kuray daha zlay, sey ka key na, godere ma mawudə vaw ka 'ar vaw kwar ana hay. Hərway ndaw ma wudəy ndaw ka tsakay ŋga na na, ka ndaslada mewey ba kassla.

⁹Akwa na mey ma mewey hay na: Ka da key madama zlay, ka da huley zlay, ka da kədəy ndaw vagay aha zlay, ka da key dey ka tek ma ndaw zlay, ta sa na hay tabiyaha na, a kusey na a bəzay ma guma nene: “Wudə ndaw ka tsakay dek ana, andza vaw dek ana.”

¹⁰Mawudə vaw na a mar malay a ndaw ka tsakay dek ana tikay, ma wudə vaw tok na ma ndesley mewey kassla na.

¹¹zləna, ka sərada lakwa da har waray seŋgey: nəkafama har a kwar ma bawa da me nerey ka husawa ba; tesədəy, ekədəy na, me buwey ka husawa tsoy bəse ka tsakay lakwa, a fəna da har a lakwa ma pukwawa 'ar ana.

¹²Lam ka tsey mey ba, dey a tsadawa ha, kuyadakwa mber ma ləvaŋ ba, dzuwakwama vaw ta tek ma vərom ma waw ma nəkey dey.

¹³Ndzakwama da mendzey hayna, andza ta wuzla rəpas: mandzara me zəmey tek kambələba, me sey zom kambələba, mandzara me ney so, ta me tsəley so, mandzara me tərey vaw ta me ney dey.

¹⁴Ama kəlam ka vaw na Bay'ərlam Yezu Kriste, ka da mbəkadəmara vaw a tek ma slaw vaw ma sar, ma kadara andza ma ŋga ma kar dey ana zlay.

Deriwel a Romeŋ hay 14

Ka da kafa sariya ka malam edek zlay

¹Hayna ŋgələma ndaw na bələha da me pey 'ar ana na, mandzara ka tsafa ka tek aŋga ma dzeley ana.

²Me pey 'ar ma ndaw naŋgar na, a vələr tsəved me zəmey tek hay tabiyaha. Ama ma ndaw naŋgar da bəle ŋga na, a zəmey na lar baŋlah dada.

³Hayna, ndaw ma zəmey tek hay tabiyaha na na, ka da rəsa ndaw ma zəmey tek hay tabiyaha kakay ana zlay. Ndaw ma zəmey tek hay tabiyaha kakay ana tey na,

ka da kafa sariya ka ndaw ma zomey tek hay tabiyaha na zlay, hørway Bay ma Bøla ka ngøla ba.

⁴Kah ana na way, ma da kadara sariya ma gawla ma 'ay ðek kakay ana na? Kendzey ma ndza ha tøde, dakay a tødey na, na nga na a nøkey dey na ka bay ma 'ay nga na tønğa. A da ndzey aha ba haya ha zløna, Bay'ørlam ana a slafa ma zøgada seņgey.

⁵Ka ndaw nanğar na, meney hay na gøle gøle, ndaw mekelehe tabiya ha a wam kal kal. Haya ndaw ka key na andza ma mevel anğa ma løvar haya ha na.

⁶Ndaw ma waladata meney hay na, a ka na hørway ma Bay'ørlam; ndaw ma zomey tek hay tabiyaha na na, a ka na hørway ma Bay'ørlam. Hørway ma mey a madara sise na a Bay ma Bøla. Ndaw ma zomey tek hay tabiyaha kakay ana na, a ka na hørway ma Bay'ørlam, a madara sise a Bay ma Bøla tey.

⁷Akwa na kwa ndaw da walaņ a lakwa, ma ndza ha hørway ma bay 'ar ma vaw nğa na na, dakay; kwa ndaw ma møtsey ma bay 'ar ma vaw nğa na na, dakay atsa.

⁸Kendzey i søførakwama, i søførakwama na hørway ma Bay'ørlam, kendzey i møtsakwama, i møtsakwama na hørway ma Bay'ørlam. Ke key na i søførakwama dakay i møtsakwama na, lakwa ma vølaya ma Bay'ørlam

⁹Hørway Kriste a møtsey, a mbølawana, ma da tørey Bay'ørlam ma ndaw ma møtsa na hay ta ndaw ma søføram ana hay.

¹⁰Ama kah tey na, ðagay ka kafa sariya ka malam ødek na, ka mey? Ekødey kah na ka røsa malam ødek na ka mey? Akwa na tobiya lakwa ha na, ka da løtsakwama ka slam dey ma sariya ma Bay ma Bøla.

¹¹Hørway ma winda ha da ðeriwel Køkwoð ana na, andza noney: "Bay'ørlam a løvey na: ðərka na i daha na, kwa way way a da gərdey ka mey dey ðaw, ta mey hay gøle gøle tabiya ha a da sømbørama Bay ma Bøla."

¹²Kødey na, kwa way way na, a da mbødey mey na, ta mey nğa na ka slam dey ma Bay ma Bøla.

¹³Mbøkødakwa ma key sariya ka 'ar vaw lakwa na hay. Dzadzak na, wam daw ka vaw ka tek ma key ma tsey metsembeð ta malam ødek, ka tødey zlay.

¹⁴I sərada ha ndzel ndzelzle dey ta kava, ta Bay'ørlam Yezu na, tek na ma zløba ha da ndaw na dakay. Ama tek ana a da key ma zløba ha na, ka ndaw ana ma nøkafa andza ma zløba hana.

¹⁵Kendzey ka zomey tek ma zomey na ma dar 'ar a malam ødek kakay ana na, na nğa na na, ka daw na ta tsøveð ma ma wuða vaw sakay. Wey daw ka vaw, kah ma da zøðada ndaw na, Kriste me møtsey hørway nğa na na.

- ¹⁶Tek a kwar ma wudam ana na, ndaw hay ka da nekafama andza haya ha kakay aha zlay.
- ¹⁷Hərway Slala ma Bay'ərlam na, mber ma ndza tek me zəmey ta zom ma sey kakay; nga na, ma dzerey, zozoy, ta wuiya da Mesəfrey Kokwod ana.
- ¹⁸Hadaw ka kadara ha mber ana a Kriste andza neney tok na, i da dakwar 'ar a Bay ma Bəla arka ndaw hay a da ləvam kassla.
- ¹⁹Səpakwa, tek na ma sadərawa zozoy ana, na ma gəladandakwar ka 'ar vaw lakwa na hay.
- ²⁰Hərway ma tek ma zəmey na, ka da dawasadara mber ma Bay ma Bəla zlay. Ayaw, tek hay tabiyaha na, haya hiya, ama hadaw ka zəma tek ana andza ha, ma da tədada ndaw mekelehe ta dəba na, hayaha kakay.
- ²¹Tek haya ha na, ka da pədey slaw zlay, ka da sey zom zlay, kwa tek mekelehe ma da tədada malam edek ta dəba zlay.
- ²²Tek ma ma pey 'ar edek da mevel edek ana na, pada na, a kah ana, ka slam dey ma Bay ma Bəla. Ndaw na ma dzuwa bay'ar ma vaw nga kakay da me key tek aŋga a sasəka ba dāgay ana na, nga da wuiya.
- ²³Ama ndaw a neney ma zəmey tek na, a dzəmey aha ka vaw tsam tsam ana na, ma dzuwa ha zləna, mavəday tek aŋga na me key ana na, a sawa na, da me pey 'ar kakay. Azlakwa tok na, tek na me key tabiyaha, ma sawa da me pey 'ar kakay ana na, meŋgəsey.

Deriwel a Romenɔ hay 15

Ma kar hahaya a ndaw

- ¹Ama lakwa neney gədaŋ ahiya na hay na, akwa tədə a dafa na, ma zəgafata me tərey ma ndaw bəle na hay ba, zləna, me səpey na tek na andza ma dandakwar 'ar ana hay tsa kakay.
- ²Hayna, kwa way way da walaŋ a lakwa ka səpey na tek ma dar 'ar a ndaw ka tsakay nga na, da tek hayna ma gəlada.
- ³Akwa Kriste na tekeđe na, ka səpey tek na ma dar 'ar ana hay kakay, amana, andza na ma winda ha da deriwel kokwad ana na: metsedey ma ndaw ma tsadəmaka na hay a da kuiyəmawa ka yah.
- ⁴Azlakwa tek a hay ma windəmatərawa zlezle na hay tabiyaha na, ma tatəkadəmakwar, ma aza ta matandəron, ta me bədey ma Mewindey Kokwod ana hay ma sadərawa na na, lakwa ka slafakwa ma pey dey.
- ⁵Hayna Bay ma Bəla ma matanɔŋduron, ma bədey ndaw ana, ka vəlakwar me dzəmey mey haya haya ha ka 'ar vaw kwar ana, andza ma Yezu Kriste ma wudəy ana.

⁶Ma aza ta mevel aslɔta, ta ma dzɔma mey kwar na aslɔta na na, ha sɛmbɛrama Bay ma Bɛla, Baba ma Bay'ɛrlam a lakwa Yezu Kriste.

Me ɲɔley malam hay

⁷ɲɔlam vaw ka 'ar vaw kwar ana tok na, andza ma Kriste ma ɲɔlakwar ma hasɛkadara bɛzay a Bay ma Bɛla.

⁸I bɛda dɛrka na, Kriste a tɛrey gawla ma 'ay ma ndaw ma sla kuɔey ana hay na, ma bɛda Bay ma Bɛla na a mbɛɔar sler a guma ɲga tikay, ma ndaslada andza na ma tsatɛrawa a Baba tete hay ana.

⁹Ma ndaw Zuif ahiya kakay ana hay, ka sɛmbɛrama Bay ma Bɛla, hɛrway ɲga na, ndaw a kar da vaw, andza na ma winda ha da ɔeriwel kokwoɔ ana: “Kavɛɔday ma mey na, i da sɛmbɛraka da walaɲ ma ndaw ma dala na Zuif ahiya kakay ana hay, i da kɔley walay ma hasɛkadara bɛzay a mezɔley ɔɛk.”

¹⁰Ma tsa ha daha andza neney satsa: “Ndaw ma dala na hay, kam wuiya ta sɛkway ɲga.”

¹¹Satsa na: “Ndaw ma dala hay tabiyaha, sɛmbɛrama Bay'ɛrlam, hayna mendzey ma sɛkway hay tabiyaha ka kamar salalay.”

¹²Ezayi a lɔvey satsa: “Bɛzey ma hwoɔ ma Zesey a da bawa 'ar, a da lɔtsey ma da wata ndaw ma dala hay. A ɲga na, ndaw ma dala hay a da pamar dey.”

¹³Hayna Bay ma Bɛla ma me pey dey ana ka vɔlakwar wuiya ta zozoy, ma da pey 'ar ta gɔɔaɲ ma Mesɔfrey Kokwoɔ ana, ma kuray ka rɛham ta ma pey dey.

Pol a windatar andza ma ɲga ma wuɔey ana

¹⁴Ka tek ma nɛkafakwar dey ana na, malam a ɔaw hay, i sɛrada mambay mambay aha kuray ma hɛla vaw aya, ka sɛradama tek haya haya kadɛba, ka slafama me hɛtey vaw ka 'ar vaw kwar ana hay.

¹⁵amana, ma aza kuray ka sɛrafɛmata ka tek a kwar gurma na hay na, da ma windɛkuraɓa ɔaw na, ma winda ha ka slam naɲgar na, ta ma ɔamara 'ar aha kava, hɛrway ma hahaya ma Bay ma Bɛla ma vɔliyawa na.

¹⁶Ma i ka da tɛrey ndaw ma key kuley ma Yezu Kriste ka slam ma ndaw Zuif ahiya kakay ana hay, i ma pa ha na gɔle, ma bɛy Mey Wayna ma Bay ma Bɛla, ma ndaw Zuif ahiya kakay ana hay, ka tɛram tek me vɔley ma tɛrada kokwoɔ aha ta har ma Mesɔfrey Kokwoɔ ana na, ka dar 'ar a Bay ma Bɛla.

¹⁷I slafa me ɲgelekey da mezɔley ma Yezu Kriste tok na, kavɛɔday ma mber ma Bay ma Bɛla.

¹⁸Hɛrway i da slɔfey aha tek mekelehe kakay, sey na ma Kriste me key ta har a ɔaw ana, na ma da kɛsadata ndaw Zuif ahiya kakay ana hay, ma ka tsɛnamar slɛmay,

¹⁹ta ma slafa ma zehed hay, ta dedew hay, ta ma slafa ma Mesəfrey. Kədey na, zla da Zeruzalem, i ma tələkada mey vayak vayak kasl a dala ma Iliri, i ma tələkada mey ta Mey Wayna ma Kriste haya hayaha.

²⁰Ma tsəlaya tsaporpor ana, i tələkey mey ta Mey Wayna na, da slam na dāda ka sləfama mezəley ma Yezu Kriste da huḍa tsaray kakay ana, ma i ka da zley ka bəzay ma 'ay ma ndaw mekelehe ma kəla ha ba tsoy ana zlay.

²¹Kədey na, i da ka na, kalkal andza na ma winda ha na: “Ndaw na dāda ka tsəmatar ka ŋga tikay ana hay na, a da nəkadama. Ndaw na dāda ka tsənadama a tsam aha kava tikay ana hay na, a da tsənadama.”

Pol a tsey ka ma da daway ŋga a Rom

²²Neney na, tek ana ma kiyaba dey haḍadzidzay, ma təkaya ma dāba a 'ay kwar ana.

²³Ama ekədey na, slam a daw ma da daway ma da kawa mber da dala dey na, dasakay, a fəna sa na, ka key ba mevey haḍadzidzay, a siyaba ha nduk nduk, ma dāba a 'ay kwar.

²⁴Aza andza i ka da daway ba a Espagn na... I dzeley akwa na, ka tsəved a daw ma daway ana na, i ka nəkakwar, ha dzənəmaya ma i ka husey a slam ana, mba i ka husey na, i ka tufəkwakwama nekədey, ma kuray ka məmaya mevel, ta ma zley 'ar a lakwa a vaw.

²⁵Ama ekədey ana na, i daway a Zeruzalem hərway ma meslərey ma ndaw Kokwad ana hay.

²⁶Hərway ma ndaw ma Masedowan hay ta ndaw ma Akayi, ka dzalam ba ma bada ma zəga har ata ka vaw, kavəday ma ndaw Kokwad ana hay da Zeruzalem, na taya da mbarga na.

²⁷Ayaw taya ka dzalam ba, a dafa akwa na, ka kəmatar andza ha tənğa, hərway ma ndawZuif ahiya kakay ana hay, ka ndzafam zleley ma Mesəfrey da har ata na, a dafa na taya tey na, ka dzənəmata ta zleley ta tey.

²⁸Andza aza i ka ndaslada meslərey a neney tsoy, i ka vələdatərawa tek a neney ma tsəkələmatar ana tsoy ma dey ma ndaw hay tabiyaha na, i da daway a Espan ta ma tazlaraba ta 'ay kwar.

²⁹I sərada ha, ka ma da dāba daw a 'ay kwar na, i dāba na, ma rəha vaw aha ta ma pəsey mey ma Kriste.

³⁰amana, i həladakwar bəzay malam a daw hay, ta Bay'ərlam a lakwa Yezu Kriste, ta ma wuḍa vaw ma Mesəfrey, ma i ka kəḍakwa vaw andza yah, ta ma duley mey kwar a Bay ma Bəla hərway daw ana,

³¹ma aza i ka ləhey da har ma ndaw me pey 'ar akay ana hay, da Zudey, arka tek a nenedy ma da dzənada ndaw kokwad ana hay, i ma dada a Zeruzalem ana, ka təbama mambay aha.

³²Kədəy tok na, aza i da husaba a 'ay kwar da wuiya, ta me wudəy ma Bay ma Bəla na, i ka sasəkawa vaw nekədəy andza kuray.

³³Hayna Bay ma Bəla ma zozoy ka ndzey ta kuray tabiyaha. Amen!

Deriwel a Romeŋ hay 16

Ma tsey Guma a vaw

¹I ləvəkuraḅa na, wafama vaw ka malam a lakwa diŋwas ana Fobey, ma key meslərey da Egliz ma Senkres ana.

²Ŋgələma da mezəley ma Bay'ərlam, ma kəla ma ndaw andza da kokwad ahiya na. Dzənama da tek waray waray, andza na ma ŋga ma wudəy ka kuray ana, hərway ŋga ka dzəŋgərey ba ka ndaw hay haḍadzidzay, ta yah ana adzay.

³Tsadəmatara guma andza Priska ta Akilas, ndaw na la ma kam mber ma Yezu Kriste dzaya na hay.

⁴Da ma ləhadiyawa mesəfrey daw na, zarawa nekədəy a zəḍadama 'ar ata. Ma madatara sise andza nenedy na yah asləta kakay, ta mendzey ma Egliz ma dala Zuif ahiya kakay ana hay dzay tiyatsa.

⁵Tsadəmara guma a Egliz na ma kusey da 'ay ta na satsa, tsadəmara guma a dzam a daw Epenet, haləfaw tsəfəmey ana ma Kriste da dala ma Azi.

⁶Tsadəmara guma a Mariya na ma yey vaw kambəlaḅa hərway kwar ana.

⁷Tsadəmatara guma a Andronikus ta Zuniyas, gwalay daw hay, mandala daw na ma hələmandar a daŋgay dzaya na, taya na, Maslaŋ gədaŋ ahiya, taya ndaw ma Kriste ahiya telelew ka yah.

⁸Tsadəmara guma a Ampliyatus dzam a daw da mezəley Bay'ərlam.

⁹Tsadəmara guma a Urbeŋ na lakwa ma kakwama mber ma Kriste dzaya na, ta dzam a daw Stakis.

¹⁰Tsadəmara guma a Apeles, ma həla suwet aha ta Kriste ana. Tsadəmatara guma a ndaw ma 'ay ma Aristobul hay.

¹¹Tsadəmara guma a gwalay daw Erodiyōŋ. Tsadəmatara guma a ndaw ma 'ay Narsis ma ndza hiya da mezəley Bay'ərlam ana.

¹²Tsadəmatara guma andza Trifeŋ ta Trifoz na ma yam vaw da mezəley ma Bay'ərlam ana. Tsadəmara guma a dzam a daw Persis, na ka yey vaw ba kambəlaḅa da mezəley ma Bay'ərlam ana.

- 13**Tsadəmara guma a Rufus na ma gadəma ha da mezəley ma Bay'ərlam ana, ta may ŋga, na may daw aha na tiyatsa.
- 14**Tsadəmatara guma andza Asinkrit, Flegoŋ. Ermes, Patrobas, Ermas ta malam na taya dzaya na hay.
- 15**Tsadəmatara guma andza Filolog ta Zuli, Nerey ta malam aŋga diŋgwas ana, a Olimpasa ta ndaw kokwod na taya dzaya ana hay.
- 16**Tsadama guma ka 'ar vaw kwar ana hay, sarmam vaw da kokwod, Egliz ma Kriste hay tabiyaha ka tsadəmukuraɓa guma.
- 17**Malam a daw hay, i həladakwar bəzay, wam daw ka vaw ka ndaw ma sadərawa me tsey vaw ana hay, ma zləgadata ndaw hay ana, a kam na tek me zləgey ndaw ka tek ma tatəkadəmakwar ana hay, hwam ba dərəŋ ta taya.
- 18**Hərway ndaw ana ŋga na hay na, a kamar mber a Kriste, Bay'ərlam a lakwa kakay. Ama a səpam na hwad ata, ta guma ta na mambay ana hay, ta guma ta na zadada me pey wuiya na na, a zləgadəmata mevel bəle na hay ba.
- 19**Ma tsəney sləmay kwar na, akwa na, ndaw hay tabiyaha a səradama. Kədəy tok na, i key wuiya hərway kwar, amana, i wudəy na təram ndaw ma səra 'ar aya, ma key tek hayna hay. Ndzam mandzara meŋgəsey ka vaw, ka da kam tek haya kakay ana hay zlay.
- 20**Bay ma Bəla ma zozoy a da ndarsla ha mazlambar aha Sataŋ da huɗa sek a kwar. Hayna hahaya ma Bay'ərlam a lakwa Yezu ka ndzey ta kuray!
- 21**Timotey ndaw na la ma kam mber tsetsuwe na ka tsadukuraɓa guma, andza Lusiyus, Zazoŋ ka zəgawa Sozipatros gwalay daw hay.
- 22**Yah Tertiyus ma windəraɓa dəriwel a nene. I ka tsadukuraɓa guma da mezəley ma Bay'ərlam.
- 23**Gayius, ndaw andza i mandza ha da 'ay ŋga na, Egliz tabiyaha da 'ay ŋga na, ka tsadukuraɓa guma. Erast, pataka ma wurow a nene ka tsadukuraɓa guma, andza malam a lakwa Kwartus.

[24]

Me Səmbərey madakwaydok ana

- 25**A Ndaw ma slafa ma təradaƙwar gədaŋ ahiya na, andza ma Mey Wayna, i ma taləkada mey ta ma bada Yezu Kriste ana, andza ma tek ana ma bawo vaw, tek na ma kəzla ha na, ma wa vaw aha da ma sasəɗok, zla da har ma ndəvey akay ana.
- 26**Ama ekədəy na, ka bawo tsoy, ma baha ba a səkway Zuif ahiya kakay ana hay, ta ma windey ma ndaw sek hay, andza na ma Bay ma Bəla ŋga daha tsoy aha na, ma ləvey ana, ma ka kəsadata a me tsəney sləmay, a me pey 'ar.

²⁷A Bay ma Bəla asləta na, ma səra 'ar, maram, ta har ma Yezu Kriste, ka mevey temere ka mevey temere. Amen!

Deriwel tsəfəmey ana a Korintieŋ hay

Deriwel tsəfəmey ana a Korintieŋ hay 1

Me tsey guma a vaw

¹Yah Pol, ma zəla ha me tərey maslaŋ ma Kriste Yezu, andza ma Bay ma Bəla me wudey ana, ta Sosten malam.

²I windar a Egliz ma Bay ma Bəla da Koreŋt ana, a ndaw na ma təra hiya ba Kokwad ahiya da Kriste Yezu ana. Ma zəlaya ka təram kokwad ahiya ta ndaw na ma zəlama mezəley ma Bay'ərlam a lakwa Yezu Kriste ka waray ka waray ana hay tabiyaha, ŋga Bay'ərlam ta, ŋga Bay'ərlam a lakwa.

³Hayna Baba lakwa Bay ma Bəla ta Bay'ərlam Yezu Kriste ka vəkwar hahaya, ta zozoy.

Ma madara sise a Bay'ərlam

⁴I madara sise a Bay ma Bəla zarra ma vəday kwar, həway ma hahaya ma Bay ma Bəla ma vəkurawa da Kriste Yezu ana.

⁵Həway ta ŋga na, kuray ka rəham ba ta zleley hay tabiyaha, na ma guma hay tabiyaha, na ma me sərey tek tabiyaha.

⁶Kədəy na, seydey ma kamar a Kriste ana, a bəwa gədaŋ aha na da kuray,

⁷a da key na tek ma vəlam ma hayaha ma hahaya ma həsar a ndaw na dasakay, a kuray ma hutam ma da bəwa vaw ma Bay'ərlam a lakwa Yezu Kriste ana hay na.

⁸Ma da səmadakwar na ŋga na tiyatsa, ha səlekw, mala ta pas ma Bay'ərlam a lakwa Yezu Kriste na, ka da ŋgəlakwar bəzay zlay.

⁹Ŋga na a mbədəy sler a guma ŋga tikay, Bay ma Bəla ana ma zəkurawa ma da dzəmey mey ta Bəzey ŋga Yezu Kriste, Bay'ərlam a lakwa na na.

Ma wanəka vaw da Egliz ma Koreŋt

¹⁰Amana, i tsəhafakwar malam a dāw hay, ta mezəley ma Bay'ərlam a lakwa Yezu Kriste: ndzam tabiyaha ayaw ayaw, me wenəkey vaw ka da key da walaŋ a kwar daha zlay. Dzəmam mey asləta, ta mesəfrey ana asləta, da 'ar me dzeley ana asləta.

¹¹Akwa na, malam a dāw hay, ndaw ma Klowey hay ma bədəmaya waya dzendze hay daha da walaŋ a kwar.

¹²I wandzaladakwar; kwa way way da walaŋ a kwar a ləvey andza neney: - Yah na ndaw ma Pol - Yah na ndaw ma Apolos - Yah na ndaw ma Sefas - Yah na ndaw ma Kriste.

¹³Kriste na na, ma wanəka vaw aha daw? A daram ka 'ar ma tuwaw ma gazləla ha, hərway kwar na, Pol daw? A dzuhəbadəmakwar a yam na, ta mezəley ma Pol daw?

¹⁴Sise ma Bay ma Bəla, yah na, i ka dzuhəbey ndaw asləta da walaŋ a kwar tikay, sey andza Krispus tsew ta Gayius.

¹⁵Kədəy zləna mey na, kwa ndaw ma da slafa ma da ləvey, a dzuhəbadəmakwar ta mezəley daw na dakay.

¹⁶Ayaw satsa, i ka dzuhəbadatərawa ndaw ma 'ay Stefanas hay ba sa, sa ma ndaw tabiyaha na, i ka dzuhəbawa ndaw da huɗa asləta mekelehe, i ma sərada na dasakay.

¹⁷Hərway Kriste a sləradiyawa na, ma da dzuhəbey ndaw hay kakay, amana, ma da tələkada mey ta Mey Wayna, mandzara i səpey ma sərə 'ar ma me tsey guma, ma tuwaw ma gazləla ha na ma Kriste, ka da tərey tek tedehe zlay.

Ma sərə 'ar ta ma mbədə 'ar

¹⁸Akwa guma ana ma tsam ka ma mətsey ma Kriste ka 'ar ma tuwaw ma gazləla ha na na, a kafata ka ndaw ma zəɗaya dərəŋ ta Bay ma Bəla a na hay na, andza guma ma 'ar me mbədəy, ama ka ndaw Bay ma Bəla ma buwata na hay na, ka lakwa na, gədaŋ ma ma Bay ma Bəla.

¹⁹Hərway ma winda ha da ɗeriwel kokwaɗ ana na: “i da dawasada me sərəy 'ar ma ndaw ma sərə 'ar ana hay ba, i da pəslada me sərəy tek ma ndaw ma sərada ma tek ana hay ba.”

²⁰Ndaw ana ma sərə 'ar ana, ŋga da may tok? Ndaw ana me sesəkey mewey ana na, ŋga da may? Ndaw me dzeley 'ar ma bəla neney ana na, ŋga da may? Bay ma Bəla na, ka tərada ma sərə 'ar ma bəla neney ana na, andza tek ma 'ar me mbədəy aha kakay daw?

²¹Akwa na, ndaw ma sərə 'ar ana hay na, ka sərada ma Bay ma Bəla da ma sərə 'ar ma Bay ma Bəla ana kakay, ka vəday ma mey na, Bay ma Bəla ka dzala ba ma da buwata ndaw me pey 'ar ana hay, ta me tələkəy mey ma tuwaw ma gazləla na, na ndaw hay ma nəkafama andza guma, ma 'ar me mbədəy ana.

²²Zuif hay a tsəham na, zehed hay, arka Grek hay tey na, a səpam na ma sərə 'ar.

²³Ama la na, la tələkam mey na ta Ndaw ma vaha 'ar ana, ma darada ma ka 'ar ma tuwaw ma gazləla ha na. Ka Zuif hay a kafata na andza tek me tsey metsemed, ka ndaw Zuif ahiya kakay ana hay tey na, guma ma 'ar me mbədəy,

²⁴ama andza ma ndaw ma zəla na hay, ka key na Zuif hay dakay Grek hay na, ŋga na Kriste, ma slafa ma Bay ma Bəla, ma sərə 'ar ma Bay ma Bəla.

²⁵Hərway tek na ndaw hay ma nəkafama andza 'ar me mbədey aha ma Bay ma Bəla ana na, a fəna ma sərə 'ar ma ndaw hay, tek na ndaw hay ma nəkafama andza bəle ma Bay ma Bəla aha na na, a fəna gədaŋ ma ndaw hay.

Ma sərə 'ar ta 'ar me mbədey da me zley ma Egliz

²⁶Malam a dāw hay, nəkafama kuray a neneŋ na, way hay, kuray a neneŋ ma ndzafam me zəley ma Bay ma Bəla ana hay; da walaŋ a kwar ana, ka slam dey ma ndaw hay na, ndaw ma sərəda tek ahiya kambəlaḅa na dakay, ndaw gədaŋ ahiya kambəlaḅa na dakay, ndaw ma vəd'ay zleley ahiya kambəlaḅa na dakay.

²⁷Ama tek na ndaw hay ma nəkadama andza tek ma 'ar me mbədey ka bəla neneŋ na, Bay ma Bəla ma gadəma, ma da patar hwaray, a sa ma ndaw ma ləvam ndaw ma sərə 'ar ana hay. Tek na bəza ha ka bəla na na, Bay ma Bəla ma gadəma ma da patar hwaray a ndaw gədaŋ ana hay.

²⁸Tek na ka bəla tedehe, ma rəsama na, na me sləfey ŋga dakay ana na, Bay ma bəla ma gadəma, ma da davasadata tek na daha na hay, ka kam daha zlay.

²⁹Ma kwa tek asləta na ma ka ha na na, ka da slafa me ŋgelekey ka slam dey ma Bay ma Bəla zlay.

³⁰Ka da kam da Kriste Yezu na ta har aŋga, ŋga na ka tərəfandakwar ba andza ma sərə 'ar na ma sawa da Bay ma Bəla ana, dzerey, tek me tərey kokwod ana, ta ma ləhey vaw.

³¹Andza na ma Mewindey Kokwod ana me ləvey ana: "Hadāw ndaw a wudey me ŋgelekey na, ka ŋgelekey na da mezəley ma Bay'ərlam."

Deriwel tsəfəmey ana a Korintieŋ hay 2

Pol a tatəkadata ndaw hay da Koreŋt

¹Yah ana na, andza ma daba dāw a 'ay kwar na malam a dāw hay, i da taləkadakwar mey ta tek ma Bay ma Bəla ma kəzla na na, ta guma dūhwa hiya kakay, dakay na, i ka kada vaw andza ndaw ma sərə 'ar aha kakay seŋgey.

²Hərway da walaŋ a kwar na, i ka dzalawa ma sərədərəwa tek mekelehe na, dakay, sey Yezu Kriste, Yezu Kriste aŋga na ma daradama ka 'ar ma tuwaw ma gazləla ha na,

³hərway mavəday, da har i da walaŋ a kwar na, i kada vaw dāw na bəle ha, zluwer aha, i wesey ka vaw kwasl kwasl.

⁴Guma dāw ana, ta tek a dāw ana i ma tatəkadakwar ana hay na, ka nəkey andza me zlepey ma ma sərə 'ar kakay, amana, ŋga na a bəwa gədaŋ ma ma slafa ma Mesəfrey.

⁵ma 'ar a kwar me pey ka da pey na, ka me sərəy 'ar ma ndaw hay zlay, amana, ka ma slafa ma Bay ma Bəla.

Ma sɛra 'ar ma Bay ma Bɛla

⁶Akwa na, la tatɛkadɛmatara a kretiɛŋ ma sɛka na hay na, ma sɛra 'ar, ma sɛra 'ar a neneɣ na, ma ndaw ma bɛla neneɣ hay kakay, kwa ma bay ma bɛla neneɣ me devesey ana kakay.

⁷La tatɛkam na, tek ma sɛra 'ar ma Bay ma Bɛla, me nɛkey kakay ana, ma ndzaha ma kɛzla ha, na Bay ma Bɛla ma padandɛrawa zla ka bɛla ma ka ha tsaray kakay ana, ma da hasɛkadandar bɛzay.

⁸Kwa ndaw aslɛta da walaŋ ma bay ma bɛla neneɣ hay ka sɛradama kakay, zɛna akwatay ka sɛradama ba na, akwatay ka daradama Bay'ɛrlam ma mewezley dey ka 'ar ma tuwaw ma gazlɛlaha na kakay.

⁹Ama andza na ma winda ha da ɛriwel kokwad ana na, tek a neneɣ dey ka nɛkada kakay ana, na slɛmay ka tsɛnada kakay ana, na ka sɛrawa a mevel ma ndaw kakay ana, tek hay tabiyaha, Bay ma Bɛla ma lɛmatɛrawa a ndaw ma wudama na hay.

¹⁰Akwa na, Bay ma Bɛla a da ɛadandar ta Mesɛfrey na a la, hɛrway Mesɛfrey na, a sasɛkata tek hay tabiyaha, kwa tek na ma kɛzla ha ma Bay ma Bɛla na siom ana na.

¹¹Ma slafa ma sɛrada tek ma vaw ma ndaw na way? Sey ma sɛrada na, Mesɛfrey ana da ndaw ana, ana ma Bay ma Bɛla na andza ha atsa, ndaw ma sɛrada na dakay, sey Mesɛfrey ma Bay ma Bɛla na.

¹²Na ŋga lakwa na, i ndzafakwa na mesɛfrey ma bɛla neneɣ tikay, amana, Mesɛfrey na ma sawa da Bay ma Bɛla na, ma lakwa ka sɛradakwa tek ma haya ha, ma hahaya ma Bay ma Bɛla.

¹³La tsama na, metetɛkey ma ma sɛra 'ar ma slaw vaw kakay, amana, da na ma Mesɛfrey me tetɛkey ana, a bada na Mesɛfrey aha na, ta guma ma Mesɛfrey.

¹⁴Ndaw ma mbɛka ha ma slaw vaw ŋga, makɛraŋga na, a slafa ma tɛba tek na ma sawa da Mesɛfrey ma Bay ma Bɛla ana kakay, na ŋga na ma ŋga na, ma mbɛɛa 'ar tedehe, a slafa ma tsɛnada kakay, hɛrway ma walada ŋga na na ta Mesɛfrey.

¹⁵Ndaw ta Mesɛfrey aha na, dzadzak a ka sariya ma tek hay tabiyaha, amana, ndaw ma da kafa sariya ka ŋga na, dakay.

¹⁶Hɛrway ma sɛradɛrawa me dzeley 'ar ma Bay'ɛrlam, ma da tatɛkada na way? Amana, ŋga lakwa na, dzadzak lakwa ka ndzafakwa me dzeley 'ar ma Kriste ba.

Deriwel tsɛfɛmey ana a Korintiɛŋ hay 3

Mber me ɛey Mey Wayna

- ¹Na nga daw na malam a daw hay, i ka slafəraɓa ma tsukuraɓa guma andza ma ndaw ta Mesəfrey ahiya da vaw ana kakay, ama tsa na, andza a ndaw ta slaw vaw ana hay, andza bəzey bəza ahiya ta Kriste.
- ²I vəlakwar me sey na 'uwa zləna, tek me zəmey na gədaŋ ana tsaray kakay, dakay na, akwatay ka slafama ma bəsama tsaray kakay, ama kwa ekədəy tekeɗe na, ka slafama ha ma bəsa kakay tənɣa.
- ³Hərway kuray ma ndza hiya na da slaw vaw mba, ma vəday ma mey na, ma ney dey ta dzendze hay da walaŋ a kwar daha mba. Kuray ana hay na, andza ndaw ma slaw vaw ahiya, mendzey kwar ana na, andza ma slaw vaw kakay daw?
- ⁴Andza ndaw nanɣar da huɗa a ləvey: “Yah na ndaw ma Pol”; ndaw mekelehe sa: “yah na ndaw ma Apolos”, kədəy na, ka kam na andza ma slaw vaw kakay daw?”
- ⁵Apolos na ɗagay na way? Pol ana na, way? Gawla ma 'ay hay, na andza ta har ata na, ma ngələmukurawa ka me pey 'ar. Kwa way way da walaŋ ata na, a kawa na, andza na ma Bay'ərlam ma vələdərawa tek ma haya ha na.
- ⁶Ma rəva na yah, ma mbəɗar yam na Apolos, ama ma gələdərawa na Bay ma Bəla.
- ⁷Kədəy zlənemey na, ndaw ma rəvey na tedehe, ndaw ma mbəɗar yam na tedehe satsa, ɗuhwa ha na, Bay ma Bəla asləta, ndaw ma gələdərawa na.
- ⁸Ndaw ma rəva, ta ndaw ma mbəɗar yam na, taya da vələy hapa na asləta, kwa way way a ndzefey masa na, kassla ka mber aŋga ma kawa na.
- ⁹Hərway la kama mber ma Bay ma Bəla ana kamasləta ha, kuray tey na, ley na Bay ma Bəla ma həvey na, 'ay ma Bay ma Bəla me zley ana.
- ¹⁰Andza na ma hahaya ma Bay ma Bəla ma vələdiyawa na na, andza ma ndaw ma sərada me zley 'ay bəza kakay ana na, yah ma kəla bəzay ma 'ay ana, ndaw mekelehe ma sawa ma zla ka 'arra. Ama kwa way way na, ka wey vaw ka ndaraw ma me zley nga na.
- ¹¹Ka bəzay ma 'ay ana na, kwa ndaw a slafa me pey mekelehe na dakay, sey na ɓa ma pa ha ba na: Yezu Kriste.
- ¹²Ka key na ka ndəram na, ka na ɓa ma paha ba na na, ta gura, ta sumkwo ta ngwa mambay ana hay, ta tuwaw, ta maɗaɗam, dakay ta guzer na,
- ¹³mber aŋgway aŋgway na, a da nəkey seŋgey, pas ma sariya a da ɓada seŋgey. Hərway a da ɓey vaw na, ta waw, ma da ɓadərawa mber ma ndaw ana, ma ka ha tənɣey na, waw.
- ¹⁴Ndaw andza 'ay nga na me ndərey ka dzəngərey ba na, a da ndzefey tek ma merbey nga.

¹⁵Ndaw andza 'ay nga na ka tɔbey ba na, a da ndzefey aha kakay, Bay 'ar ma vaw nga na na, a da buwama, amana, andza ma ndaw ma buwa vaw nga da 'erneh ma waw.

¹⁶Ka sɛradama kuray na, 'ay me key kuley ma Bay ma Bɛla, Mesɛfrey ma Bay ma Bɛla ma ndzaha da vaw kwar tikay dɛaw?

¹⁷Hadɛaw ndaw ana a mbɛzlada 'ay me key kuley ma Bay ma Bɛla ba na, Bay ma Bɛla a da zɛdada nga na tey. Hɛrway 'ay me key kuley ma Bay ma Bɛla na, kokwoɔ aha, 'ay me key kuley ana na, kuray ana.

¹⁸Kwa ndaw ka da pafa wuiya ka vaw nga zlay: hadɛaw ndaw da walaŋ a kwar, waya yah na, i sɛrada 'ar andza ma bɛla neneɣ na, ka tɛrada vaw nga 'ar me mbɛɔey aha, aza a da tɛrey ma sɛra 'ar aha;

¹⁹hɛrway ma sɛra'ar ma bɛla neneɣ ka slam dey ma Bay ma Bɛla na, andza 'ar me mbɛɔey. Akwa na, ma winda ha da dɛriwel kokwoɔ ana na, andza neneɣ: "A hɛlata ndaw ma sɛrada 'ar ana hay a gendeɔ ma wewer ata na."

²⁰Arka satsa na: "Bay'ɛrlam na, a sɛrada me dzeley 'ar ma ndaw ma sɛradama 'ar ana hay, a sɛrada, me dzeley 'ar ata na na, tedehe."

²¹Kɛɔey na, dɛɔa ndaw ka da kɛrhey me ŋgelekey nga ka ndaw hay zlay, hɛrway tek hay tabiyaha ma vɛla ha ma kwar:

²²Pol, Apolos, Sefas, mendzey, dakay na memɔtsey, ekɛɔey ana dakay na ka mey ana na, ma vɛlaha ma kwar tabiyaha.

²³Amana, kuray ma vɛla hiya na ma Kriste, arka Kriste tey na, ma vɛla ha ma Bay ma Bɛla.

Deriweɔ tsɛfɛmey ana a Korintieŋ hay 4

Mendzey ma Pol ta Korintieŋ hay

¹Hayna ka nɛkafɛmandar na, andza gawla ma 'ay ma Kriste hay, na andza guma ma dzerey ma Bay ma Bɛla ma kɛzla na hay, ma vɛlaya da har ata na.

²Azlakwa tok na, tek na ma tsɛhafama ka ndaw me nɛkey dey ka tek ana na, ma bɛda vaw na a tsɛney slɛmay.

³Na nga dɛaw na, kuray ka kadɛmaya sariya dɛaw, dakay na, ndaw me key sariya ma bɛla neneɣ hay na, a kiyaba ha da 'ar tikay. Yah ana na, i kafa sariya ka bay 'ar ma vaw dɛaw ana kakay tiyatsa.

⁴Mambaz ma vaw dɛaw ana a ŋgɛlaya bɛzay kakay, amana, ma bɛda i dzerey aha na, nga kakay; ndaw ma kadaya sariya dɛaw na, Bay'ɛrlam ana.

⁵Akwa na ma har ana ka slawa tsaray kakay na, ka da kam sariya zlay, amba Bay ɛrlam ka sawa na. A da bafata waw ka tek ma kɛzla ha da lɛvaŋ ana hay, a da

ɓada tek na ma kəzla ahiya da mevel ana hay. Arka na kwa way way a da ndzefey mesəmbərey ŋga, kassla ka tek aŋga me key, da har ma Bay ma Bəla.

⁶Hərway kwar malam a daw hay, i ma ɓada tek a neney ana ta ndaraw gəle, ma Apolos ta yah adzay, ma ha tsafama dey ka tek ala ma kam, ka sərada ma na, ha da həslam 'ar ta me ŋgelekey ka tsakay ma ndaw naŋgar a fəna ndaw naŋgar zlay.

⁷Akwa na, ma tərada ka dūhwa ha a fəna sa ma ndaw hay na way? Tek edek ana tabiyaha da har edek ana, andza kah me ndzefey kakay ana na, mey? Azlakwa kah ka ndzefey ba sana, ka ŋgelekey andza kah ka ndzefey kakay na, ka mey?

⁸Kuray ekədəy na, ma rəha hiya tsoy! Kuray ekədəy na tsoy zleley ahiya! Mandzar la na, kuray ka tərām ba bay ahiya! Kay! Azlakwa kuray bay ahiya dərka sana, lakwa ka kwakwama bay ahiya dzaya tiyatsa kwa!

⁹Hərway i dzeley na, la maslaŋ hay na, Bay ma Bəla ka padandar ba ka slam madakwaydok ana, andza ma ndaw ma dzuwaya a memətsey ana hay: la ka tərām ba tek ma wasa ma bəla me nəkey dey kava, ma madurlam hay ta sa ma ndaw hay.

¹⁰La na, 'ar a mbədandar, hərway ma Kriste, ama kuray na, ka sərada ma 'ar da Kriste; la na bəle ahiya, amana, kuray na, gədaŋ ahiya, kuray na, a hasəkadəmakwar bəzay, ama la na, ma kəra hiya.

¹¹Ka har a neney satsa na, may a tsafandar, la hartam ta yam, la tetez ahiya, a kadəmandar tatakway, la ma kalalaŋ ahiya.

¹²Arka na, la yam vaw me key mber ta har ala na hay. A tsadəmandar, la na, la pəsam mey, a kadəmandar tatakway, lana i bəsama tsa.

¹³A ŋgələmandar bəzay, la na la bədəmata. La, ha ekədəy na, andza kwaskwalay ma bəla, zay ma bəla gədem.

Tek ma kar da 'ar a Pol ana

¹⁴I windadukuraɓa na, ma ka da pakwar hwaray a dey kakay, ama i kakwar ka 'ar daw andza a bəzey daw ma wudata na hay.

¹⁵Akwa na, kwa kuray ka ndzafam ndaw ma kəsadakwar ka Kriste na hay gabal kurow tekeɗe na, baba kwar hay na haɗadzidzay kakay. Ta Mey Wayna na, ma yəkurawa na yah da Yezu Kriste.

¹⁶Tek a daw ma tsəhafakwar ekədəy na, kam na kal kal andza na ŋga daw me key ana.

¹⁷I slərudukuraɓa Timotey, wawa daw na i ma wudā haɗa da mezəley ma Bay'ərlam ana, ma tsənaya sləmay da mezəley ma Bay'ərlam ana na, mavədiya, ma aza ka madakwar me tetəkey daw na ma kəsadaya da mendzey daw ana ta Kriste, andza na i ma tatəkadara a ndaw hay ka waray ka waray da Egliz hay tabiyaha na.

¹⁸Arka azlakwa sa ma ndaw sana hay na, nɔkarafama andza i da maba a 'ay kwar sakay na, ma hɛsladama 'ar ata, ta me ɛgelekey.

¹⁹Amana, i da maba da bɛse dɛy a 'ay kwar ana, kendzey andza Bay'ɛrlam ka wudɛy ba na, i da tsɛnadɛrawa na guma ma ndaw ana ɛga na hay, ma ɛgalakam ana tikay, amana, ta tek ata ma kam ana.

²⁰Hɛrway Slala ma Bay'ɛrlamna tek na me tsey ta mey dada kakay, amana, ta tek me key ana.

²¹Ka wudɛm na, na waray? I ka daba ka tsakay kwar ana, ta lagwada ha da har tsutsudu, ta ma wudɛ vaw, ta Mesɛfrey lɛfedɛdɛ na daw?

Deriwel tsɛfɛmey ana a Korintien hay 5

Madama da Egliz

¹A tsɛney ka waray ka waray na, a lɛvam, waya ndaw ka zɛbɛy ba da'ay kwar, me zɛbɛy na na, a gegɛrey ndaw, kwa tekeɛdɛ ndaw Zuif ahiya kakay ana hay na, a kam aha andza ha kakay: a lɛvam waya ndaw da walaɲ a kwar ka dzɛmam ba ta ɛgwas ma baba ɛga.

²Andza ha tekeɛdɛ na, re ka ɛgalakam sa! A dafa hana dzadzak na, kuray ka tuwam andza da 'ay vagay, ma kuray ka bɛlama ndaw ana, ɛga na me key tek ana, ɛga na ba, da walaɲ a kwar.

³Na ɛga daw na, vaw daw na ɛga ka tsakay kwar dakay, ama mesɛfrey daw na, ɛga ka tsakay kwar, i ka ka sariya na tsoy andza i daha, ndaw me key tek ana andza na ɛga na na,

⁴ta mezɛley ma Bay'ɛrlam Yezu, ta gɛdaɲ aɲga na, da har ma me kusey 'ar a kwar na, mesɛfrey daw ɛga daha da walaɲ a kwar,

⁵ndaw andza na ɛga na na, ka vɛladɛmara a Sataɲ, ma ka zɛɛada me dzeley 'ar aɲga ma slaw vaw ɛga na ba, ma aza mezek aɲga na na, a da buwama ta pas ma Bay'ɛrlam ma da mawa na.

⁶Me ɛgelekey kwar ana na, a mbay kakay! Ka sɛradama tikay daw, is ketekwɛdɛy na, a mbɛslada hapa ma halɛba ha tabiyaha kakay daw?

⁷Bazɛma is gurma na ba ka vaw kwar, ma kuray ka tɛram hapa na ma halɛba ha wayna, ma vɛday kuray na, mandzara is ahiya. Hɛrway ma mey na, Kriste Pak a lakwa na, ka kadama kuley ba.

⁸Kakwama magurlam tok, amana, ta is gurma na kakay, ta is ma sewed, ta na me key tek so lamba na hay kakay, amana, ta peɲ na mandzara is ana, da tsɛzɛlakka ta dɛrka.

⁹Da dɛriwel a daw ma windɛkuraɛba na na, i lɛvɛkuraɛba na, kuray ka da dzɛmam ta ndaw na ma tsɛlam so na hay zlay.

¹⁰I tsaba na, ka ndaw gædem, ka bəla nenedy ma tsəlam so na hay na hay kakay, dakay na ka mahal hay tabiyaha kakay, ka ndaw həzay ana hay tabiyaha kakay, dakay na, ndaw ma nam dəba a 'ərlam ma ndəra ta har ana hay kakay. Hadaw andza ha na, sey ka bam ba da bəla nenedy!

¹¹A 'ay! I windəkuraɓa na, ma kuray ka da dzəmam ta ndaw aŋga na, kwa andza a zəlama ŋga na malam da Yezu ana, amana hadaw a tsəley so ha, dakay na mahal aha, a ney dəba a 'ərlam ma ndəra ta har ana hay, a tseɗey sa ma ndaw hay ana. I tsaba na ka ndaw ana me sey zom kambəlaɓa, dakay na a wudey sumkwo kambəlaɓa na, kwa ka da zəmam tek dzaya andza ndaw ana andza na ŋga na na zlay.

¹²Akwa ndaw ma 'ar bəla hay na, ma da kadatara sariya ta na na, yah ɗaw? Akwa a kam sariya na, ma ndaw ma ved' 'ay hay kakay ɗaw?

¹³Ndaw ma 'ar bəla hay na, ma da kadatara sariya na na, Bay ma Bəla. Andza ma winda ha da ɗeriwel kokwad ana: kəladama ndaw sewed ba da walaŋ a kwar.

Deriwel tsəfəmey ana a Korintieŋ hay 6

Sariya da walaŋ ma malam hay

¹Kendzey təke ka həladakwar ba ka vaw ka 'ar vaw kwar ana na, ɗagay ma da kadakwar sariya na na, ndaw Zuif ahiya kakay ana hay na ka mey? Akwa hana na, ndaw Kokwad ana hay ka kadəmakwar sariya na.

²Ka sərədama ma da ka sariya ma bəla na, ndaw kokwad ana hay tikay ɗaw? Hadaw azlakwa ma da ka sariya ma bəla na kuray sana, ka da slafama ma kata sariya nenedy bəza na hay sakay tok ɗaw?

³Ka sərədama ka da kadukwatara sariya ma madurlam hay tikay ɗaw? Sakwa sariya ma tek ma mendzey a nenedy hay tok ɗaw?

⁴Kendzey sariya kwar ka vaw daha andza nenedy na, ka pam, ma da kadakwar sariya na na, ndaw na Egliz ma nəkafata ɗa ndaw a hiya kakay ana tok?

⁵I tsa na, ka kakwar hwaray: kəɗey zlənemey na, ndaw ma sərə 'ar aha asləta da walaŋ a kwar, ma slafa me key sariya da walaŋ ma malam aŋga hay na, dakay ɗaw?

⁶Kəɗey tok na, malam ta malam ta sariya ahiya ka vaw, ka 'ərdey ma ndaw ma pam 'ar kakay ana hay tok!

⁷Akwa dzadzak na, me key sariya ka vaw ka 'ar vaw kwar ana na, tek haya kakay aha ba ɗagay. ɗagay ka hiyam ndaw ka ŋgəsakwar tizlay na, ka mey? Ka hiyam ma mbəkada vaw ndaw ka huley tek a kwar zlay na, ka mey?

⁸Ama me key tek ma dzerey kakay na, kuray ana, me buwey tek ma ndaw hay; na kuray, ndaw ana ŋga na hay na, malam a kwar hay!

⁹Ka sɛradama, ndaw me key dzerey kakay ana hay na, a da ndzafam aha Slala ma Bay'ɛrlam kakay tikay daw? Ka da zɛgam zlay! Kwa ndaw ma tsɛlam so na hay, ndaw ma nam dɛba a 'ɛrlam ma ndɛra ta har ana hay, kwa ndaw me key madama na hay, kwa ŋgwas ma nam ta tsɛla ta na hay, kwa mawal ma nam ta tsɛla ta na hay,

¹⁰kwa ndaw mahal ana hay, kwa ndaw hɛzay ana hay, kwa ndaw ma sam zom kambɛlaba na hay, kwa ndaw ma tsadɛm ndaw ana hay na, kwa katsala hay na, ndaw ana ŋga na na hay na, a da ndzafam aha slam da Slala ma Bay'ɛrlam kakay!

¹¹Nɛkafama, kete na, kuray andza ha, dakay na, ndaw hay nekɛdɛy da walaŋ a kwar. Amana, ka pɛrmakwar tsoy, amana, ka tɛradɛmakwar ba ndaw kokwod ahiya, amana, ka tɛradɛmakwar ba dzerey ahiya, ta mezɛley ma Bay'ɛrlam Yezu Kriste, ta har ma Mesɛfrey ma Bay ma Bɛla.

I key andza ma mevel adaw me wudɛy

¹²"Slam har adaw daha me key tek hay tabiyaha." Ama tek ana hay na, a da dadɛmaya kakay. "Slam har a daw daha me key tek hay tabiya ha." Amana, i da mbɛkada ha vaw daw, i ka da tɛrey beke ma tek ana hay zlay.

¹³Tek me zɛmey ma vɛla ha na ma hwad, hwad ma vɛla ha na ma tek me zɛmey, amana, Bay ma Bɛla a da dawasadata tsetsuwe ta hiya. Ama, vaw ma vɛla ha na, ma tsɛlada so ha kakay, ma vɛla ha na, ma Bay'ɛrlam, Bay'ɛrlam tey ma vɛla ha na ma vaw.

¹⁴Arka Bay ma Bɛla ma mbɛladɛrawa Bay'ɛrlam Yezu ana na, a da mbɛladandukurawa tiyatsa ta ma slafa ŋga.

¹⁵Ka sɛradama vaw kwar hay na, mezɛvey ma Kriste tikay daw? I slafa ma zɛgata mezɛvey ma Kriste hay, ma da tɛrada mezɛvey ma vaw ma bordel hay daw? Dey ta kava a-ay.

¹⁶Ka sɛradama ndaw ma nam ta bordel na, a tɛram vaw ma ndaw aslɛta ta ŋga kakay daw? Hɛrway ma lɛva ha andza neney: "Tsetsuwe ta hiya na, a da tɛrey na vaw ma ndaw aslɛta."

¹⁷Ama ndaw ma dzɛmam vaw ta Bay'ɛrlam na, ŋga ta ŋga na, mesɛfrey ana aslɛta.

¹⁸Hwadama ta me tsɛley so. Sa ma mɛŋgɛsey tabiyaha na ndaw me key ana, a lɛmar a slaw vaw kakay, ama ndaw me tsɛley so na, a ŋgɛsar na a bay 'ar ma vaw ŋga.

¹⁹Tsukudu ka sɛradama vaw kwar na 'ay mekey kuley ma Mesɛfrey Kokwod ana, na da vaw kwar ana, kakay daw? Na ma sɛkurawa da Bay ma Bɛla ana, arka na, kuray ana na, ka wama vaw kwar ana kakay?

²⁰Ndaw ba ka ka tsekeley ana ba, ka mbədfəkurawa ba. Ta vaw kwar ana tok na, madəmara sise a Bay ma Bəla.

Deriwel tsəfəmey ana a Korintieŋ hay 7

A mbədam ka guma ma Me zəgey vaw ma zel ta ŋwas

¹Makwa ka guma kwar aŋga na ma windəmiyawa na. Hayna, mawal ka ləmar a ŋwas zlay.

²Ama tek ka da ŋgəsey zlay na, hayna kwa mawal waray waray na, ka zəgey ŋwas aŋga. Kwa ŋwas waray waray na ka zəgey zel aŋga.

³A dafa na mawal ka ka mber aŋga andza ma zel ana ka ŋwas aŋga, arka ŋwas sa tey na, a dafa ka kadara mber ma ŋwas aha a zel aŋga.

⁴Ma wa vaw ma ŋwas na, vaw ŋga na kakay, amana, zel aŋga. Ma wa vaw ma zel na, ŋga na kakay, amana, ma, ŋwas aŋga.

⁵Ka da mbədam mey a vaw zlay, dakay na sey mey kwar ma dzəməha asləta, da mendzey nekədey, ma kuray ka vələdəmara vaw kwar a me duley mey; arka na, mam tek a kwar kamasləta ha, me wesey na, da bəle kwar ma wamar 'ar a vaw kwar kakay ana na, Sataŋ ka da ndzefey slam har ma da həlafakwar suwet da huɗa zlay.

⁶Guma nenedey i ma tsakwar ana na, mewey kakay, amana, i key na, i vələkwar tsəved.

⁷Akwa a saya na ndaw hay tabiyaha ka kam na andza yah, amana kwa way way a ndzafawa tek ma hahaya na, da har ma Bay ma Bəla na, gəle gəle seŋgey. A ndaw edey a vələr nenedey, a ndaw naŋgar gəle.

⁸I ləvatar a ndaw maləgar ana hay ta madakway hay na, hayna ka ndzam andza ha, andza yah.

⁹Ama, haɗaw a slafama ma da bəsa kakay na: ŋgama ka zəgam vaw ta ma da ndelemey na.

¹⁰Ndaw ma zəga vaw ana hay na, i vələtar slam har, me ləvey na yah kakay, amana Bay'ərlam ana, hayna ŋwas ka da wanəkam ka vaw ta zel aŋga zlay.

¹¹Kendzey andza ka wanəkam ba ka vaw na, ka da zəgey zel mekelehe zlay, dakay na taya ka mam ka vaw ta zel aŋga. Arka satsa na, zel ka da bəla ŋwas aŋga zlay.

¹²A ndaw sa na hay na, i ləvatar, yah ana, zləna Bay'ərlam kakay: haɗaw ndaw me pey 'ar aha, ŋwas aŋga na na, a pey 'ar tikay, amana, a wudəy ma ndzam tek ata tsətsuwe na, ka da bəla zlay.

¹³Arka haɗaw ŋwas me pey 'ar aha tey, zel aŋga a pey 'ar kakay na, amana, a wudəy me ndzey tek ata tsətsuwe na, ŋga ka da bəla zlay.

¹⁴Hərway zel a hana me pey 'ar kakay ana a da terey kokwad aha hərway ma ngwas anğa, ngwas a hana me pey 'ar kakay ana tey a da terey kokwad aha hərway ma zel anğa. Hadaw dakay na, wawa kwar hay a da taram na, ma zləba hiya, azlakwa zlay taya Kokwad ahiya.

¹⁵Hadaw ndaw me pey 'ar kakay ana a wufey ma wanəkam ba ka vaw na, ka ka tənğa! Da na nğa na tok na, mawal a hana dakay ngwas a hana me pey 'ar ana na, ma dzəma hiya da me zəgey vaw ta na kakay: Bay ma Bəla a zələkurawa na, ma da ndzey da zozoy.

¹⁶Akwa na, kah ngwas ka səradaha ka da buwa zel edek daw? Kah tey zel, ka sərada ka da buwa ngwas edek daw?

Ndzey andza na da har ma Bay'ərlam ma ndzafaka na

¹⁷Akwa na, kwa way way na, ka ndzey andza ma nğa Bay'ərlam ma vəladara na, da har andza Bay ma Bəla ma zəla na. Guma nenedy na, na i me tsey da Egliz hay tabiyaha na.

¹⁸Da har ma zəlama ndaw ana na, ma sla kudefy aha, ka da kəzlada me sley kudefy nğa na zlay. Ndaw nanğar tey na, a zəlama na ma sla kudefy aha kakay tey na, ka da sla kudefy nğa zlay.

¹⁹Me sley kudefy na, tek tedehe, me sley kudefy kakay na tek tedehe satsa, gədan aha na, ma tsənar sləmay a mey ma mewey ma Bay ma Bəla.

²⁰A dafa na, kwa way way ka ndzey andza ma nğa da har andza ma zələmərawa na.

²¹Da har a zələmaka na kah beke ha, ka da kaka da 'ar zlay, akwa dzadzak na, kwa andza ka da slafa ma mbəda vaw dek ba na, yəmey da bəzay ma beke dek ana.

²²Hərway beke na ma zəla ha da mezəley ma Bay'ərlam ana na, kalkal andza Bay'ərlam ka mbədərawa tsoy da beke. andza ha satsa na, ndaw na ma zəlama, nğa beke ha kakay ana na, nğa na beke ma Kriste.

²³Ndaw ka warka tsekeley ma mambəda vaw kwar ana tsoy: ka da taram beke ma ndaw hay sazlay.

²⁴Malam a daw hay, kwa way way na, ka ndzey ka slam dey ma Bay ma Bəla na, andza ma nğa da har ma zələmərawa na.

Guma ma ndaw ma zəga vaw kakay ana hay

²⁵Ka guma ma dem hay, ta gawla ka zəgam vaw tsaray kakay ana hay na, Bay'ərlam ka vəliyawa slam har kakay; i tsa na, andza guma me tsey a 'ar aha, guma na ma sawa da ndaw kokwod ma Bay'ərlam ana, na da ma pamar 'ar ana.

²⁶I ma dzala na, me ndzey andza na nğa na na, haya ha, hərway ma viya ma har a nenedy. Ayaw, təde me ndzey andza ha na.

- 27** Kendzey ɲgwas daha na, ka da səpey ma wanəkam vaw zlay. Kendzey azlakwa ɲgwas edek dakay na, ka da səpey me zəgey ɲgwas zlay.
- 28** Ama tekeɗe kwa andza kah ka zəgey ɲgwas ba na, ka ɲgəsey kakay. Kwa andza dem slaw aha ka zəgey zel ba na, a ɲgəsey kakay. Ama ndaw ma zəga vaw ana hay na, a da bəsam suwat hay daha haɗaɗzidzay, arka yah na, a saya na, ma təkafakwar ba.
- 29** Nəkafama guma ɗaw ma tsakwar ana malam a ɗaw hay: mendzey a zarawa haɗaɗzidzay sakay, zla ekəɗey na, ndaw andza ɲgwas ata daha na hay na, ka kadama vaw na, kal kal andza ɲgwas ata dakay.
- 30** Ndaw ma tuway ana hay, ka kadama vaw na, andza a tuwam aha kakay, ndaw me key wuiya na hay ka kadama vaw na, andza a kam aha wuiya kakay, ndaw ma heɗəkey tek hay, ka kadama vaw na, andza tek ata dakay.
- 31** Ndaw ma yəmam da bəzay ma bəla neneɗ hay na, ka kadama vaw na andza a yəmam aha ɗərka na kakay, hərway tek na ma nəkam ka bəla neneɗ na, a da dawasam.
- 32** A saya na, kwa tek ka da sakwar vaw zlay. Ndaw ma ndza ha mandzara ɲgwas na, a dzeley 'ar na, ka tek ma Bay'ərlam. A səpey na, ka da mbafa ka Bay'ərlam na tengey.
- 33** Ama ndaw ana ɲgwas aɲga daha na, a dzeley 'ar na me key tek ma bəla: a səpey ɲga ka mbafa ka ɲgwas aɲga na tengey,
- 34** arka ɲga ma wanəka vaw aha. Kal kal andza ha satsa na, ɲgwas mandzar zel, dakay dem dahalay ahiya na, a dzalam 'ar na ka tek ma Bay'ərlam, ma ka təram kokwoɗ ahiya da vaw ta, da mesəfrey. Ama ɲgwas ta zel aha na, a dzeley 'ar na ka tek ma bəla: a səpey ɲga ka mbafa ka zel aɲga na tengey.
- 35** I tsakwar eɗey na, aza ka da nafakwar na, a kuray ana tek a kwar, zləna, kəla ma, ma ɲgafakwar gendeɗ ma tek kakay, amana, ma kuray ka kam na, tek na ma dadakwar ka mey ɲgama na, ma da dzəmadakwar ta Bay'ərlam, mandzara ma wanəka vaw.
- 36** Kendzey ndaw a war 'ar a vaw ɲga tata kakay, a slafa ma gərada maɗəlay ɲga kakay na, arka andza tek ahay a da kam ba andza ha tənɲa na, ka ka andza ma 'ar aɲga me dzeley ana, na ɲga na na, menɲəsey dakay, ka zəgam vaw.
- 37** Ama haɗaw ndaw ana, ka dzala ba da mevel aɲga, mandzara ndaw ka təkər ɗay, ma slafa ma war 'ar a vaw ɲga, ka dzala ba da mevel aɲga, a da ɗar ndaw a maɗəlay ɲga na, ndaw ana ɲga na na a da key haya ha.
- 38** Kəɗey na, ndaw ma zəga maɗəlay ɲga na, a key haya ha, ndaw ka zəga kakay ana na, a key haya ha a fəna satsa.

³⁹Ngwas ma dzuwa ha ka zel anɔa na kasl a memɔtsey, ama hadaw zel anɔa ka mɔtsey ba na, a zɔgey ndaw ka mevel anɔa me wudɛy, amana, sey a zɔgey na, Kretien aha.

⁴⁰Ama ka yah tey na, andza a da ndzey wuiya ha na, ka ndzey andza ha, i ma dzala tiyatsa na, yah ta Mesɛfrey ma Bay ma Bɛla aha.

Deriwel tsɛfɛmey ana a Korintien hay 8

Slaw ma 'ar kuley ma vɛlɛmatar a 'ɛrlam so na hay

¹Ka slaw ma sladɛmatara a 'ɛrlam ma ndɛra hiya ta har ana hay na, andza na kuray ma tsɛmawa na na, tobiya lakwa ha ka sɛradakwa; kwa way way na a sɛrada, me sɛrey tek na, a zlɛmberey ndaw, ama ma wudɛ vaw na a gɛley ndaw.

²Hadaw ndaw a dzala da 'ar anɔa, waya i sɛrada tek na, a sɛrada andza na a dafa nɔa ka sɛrada na kakay.

³Ama, hadaw ndaw ana a wudɛ Bay ma Bɛla na, Bay ma Bɛla na a sɛrada nɔa na tey.

⁴Kɛɛy tok na, ndaw a slafa me pɛɛy slaw ma gɛnaw ma sladɛmatara a 'ɛrlam ma ndɛra hiya ta har ana hay daw? Ka sɛradakwa ha 'ɛrlam so na hay na a nafam kakay. 'ɛrlam mekele ahiya dakay, sey Bay ma Bɛla ana aslɛta.

⁵Kwa andza a lɛvam 'ɛrlam hay daha da 'ɛrlam dakay ka dala na, - tek a hay ma zɛlɛmata 'ɛrlam ana hay na hada, bay hay hada-.

⁶Na nɔa lakwa na, Bay ma Bɛla na nɔa aslɛta, Baba: na tek hay ma bɛmawa da nɔa na, na lakwa ma makwa a 'ay nɔa na, arka Bay'ɛrlam na nɔa aslɛta, Yezu Kriste, na tek hay tabiyaha a sɛfɛram na ta nɔa na, na lakwa ma ndza hiya hɛrway nɔa na.

⁷Amana, ndaw hay tabiyaha na, a sɛradama tek kal kal kakay, sa na hay andza ma bɛmawa bɛse da kuley ma ndɛra hiya ta har ana hay, masɛɛkaya, a pɛɛama slaw ana na, a kafata na, andza slaw ma kuley ma vɛlɛmatar a 'ɛrlam so na hay dɛrka na, arka me dzeley 'ar ata bɛle ha na na, ka zlɛbey tsoy.

⁸Ma da guradakwar ka vaw ta Bay ma Bɛla na tek me zɛmey kakay, kendzey andza lakwa ka zɛmakwa kakay na, a da madandakwar aha ta dɛba kakay, kendzey lakwa ka zɛmakwa ba na, a da tsɛladandakwar aha ka mey kakay.

⁹Amana, wam daw ka vaw da me wey 'ar a kwar a neney, ka da tɛrey tek ma tɛɛada ndaw bɛle na hay zlay.

¹⁰Hɛrway hadaw a nɛkadɛmaka kah a neney, ma sɛrada tek ana, ka zɛmey aha tek da 'ay me kuley ma 'ɛrlam ma ndɛra ahiya ta har ana hay, tek a dɛk a neney ma dadaka ka mey ka mey ana na, a da dahɛɛa ndaw a hana me pey 'ar anɔa me hɛtsey ana, me pɛɛy slaw ma kuley ana hay kakay daw?

¹¹Arka kavəday tek a dek a hana ma sərada na na, ndaw bəle na ka zədey tsoy, malam aṅga na, Kriste me mətsey hərway ɲga na.

¹²Ta maṅgəsatar andza neneɣ a malam a kwar hay na, ta ma ɲgəsadatara 'ar ata me dzeley bəle ha na na, kədəy na ka ɲgəsamar na a Kriste.

¹³Nəkafama, azlakwa hərway ma tek me zəmey a da tədəda malam a daw ba na, ɲgama i ka mbəkada ba, i ka pədəy slaw sazlay tabiyaha ta na i ma da tədəda malam a daw na.

Deriwel tsəfəmey ana a Korintieɲ hay 9

Pol ma mbəkada tek aṅga me ndzefey da maslaɲ

¹I wa 'ar a daw kakay daw? I maslaɲ aha kakay daw? I ka nəkada Yezu, Bay'ərlam a lakwa kakay daw? Da mezəley ma Bay'ərlam na, kuray na tek ma merbey daw hay kakay daw?

²Kendzey ka ndaw sa na hay i kafata na i maslaɲ kakay na, ama ka kuray dada na, i maslaɲ aha. Hərway da mezəley ma Bay'ərlam na, kuray na, zehed ma mber a daw hay kakay daw?

³Mey me dzəɲgərey ka vaw daw, ka ndaw ma ɲgələfəməya na hay na neneɣ:

⁴Tsəved ala daha ma slafa me zəmey tek, me sey yam na, dakay daw?

⁵La slafama me zəgey ɲgwas kretieɲ aha ka bəzay andza sa ma maslaɲ ana hay, malam ma Bay'ərlam Yezu ana hay ta Sefas tikay daw?

⁶Yah asləta ta Barnabas dada la slafama me ndzey mandzara ka kam mber na, sey la makəra la daw?

⁷Dada ndaw ka key mber ma sodzey ba, ta tek ma dey har aṅga na na, daha daw? Dada ndaw ka key ley ma viɲe ba, mamdzara ka zəmey bəzey ɲga na daw? Dakay na ndaw a tsukurey welde na mandzara ka sey 'uwa ma welde na daw?

⁸Neneɣ na, guma ma slaw vaw tedehe, tsukuđu Mewey a ləvey na andza ha atsa kakay daw?

⁹Akwa na, ma winda ha da Mewey ma Moiz na, andza neneɣ: “Kendzey sla a ndərsley aha daw na, ka da radara mey zlay.” Sla hay na a kamar da 'ar a Bay ma Bəla daw?

¹⁰tsukuđu a tsəmərawa andza ha na, na ɲga la makəra la daw? Ayaw, a windəmərawa na hərway la, ndaw ma həvey na, a dafa na ka pey dey, ndaw me kəzley a dafa na hayna ka pey dey ma da ndzefey ma ɲga ba da huɗa.

¹¹Hadaw la ka sləkəməkurawa zleley ma Mesəfrey ba na, la ka ndzafadəmərawa zleley ma har akwar na, a kafakwar na hada daw?

12Hadɓaw ndaw sa na hay na, a yɓmam da slam har ana ŋga na na, azlakwa la dzadzak tikay na ka mey? Ama tok na, la ka wudɓam me yɓmey da slam har ana ŋga na tikay. La dzadzak na, la ɓɓɓɓmata tek hay tabiyaha, ma la ka da kam tek kwa aslɓta ma tsada metsembed ta Mey Wayna ma Kriste zlay.

13Ka sɓradama ndaw me key kuley hay na, ma vɓlatar tek me zɓmey na, 'Ay me keyKuley . Ndaw ma kam mber ka ŋgwa ma kuley ana hay na, a ndzafam da tek ana ma kadama kuley ana kakay daw

14andza ha satsa na, Bay'ɓrlam ma vɓlatar slam har a ndaw ma talɓkadama mey ta Mey Wayna na hay na, ka ndzam na ta Mey Wayna na tey.

15Ama yah na, i ka wudɓey me yɓmey da bɓzay ma slam har a neneɓ tikay, i windaba deɓ na, kɓla ma me tsɓhey tek kakay. Ŋgama i ka mɓtsey! Guma ma menjelekey daw a neneɓ na, ndaw aslafa ma tɓbadaya ba tata dakay.

16Hɓrway me tɓlɓkey mey ta Mey Wayna na, ka yah na, guma ma menjelekey da huɓa dakay, hɓrway a i talɓkada mey na ma mbarga ma zay. Hadɓaw i tɓlɓkada mey ta Mey Wayna sakay na, i ka tuway vaw daw!

17Hana na i key na ma 'ar a daw ana na, na ŋga na na, slam har a daw ma ndzafada tek ma merbey daha; ama i ka ma mbarga ma zay na, mber ana ma vɓla ha na na ŋga daw.

18Andza masa daw ana na, mey tok? Masa daw ana na, ma vɓladatara Mey Wayna a ndaw hay ma haya ha, mandzara i ka yɓmey da bɓziya da slam har ana Mey Wayna ma vɓlaya na.

19Ayaw, ndaw ma waya na, dakay, ka slam dey ma ndaw hay tabiyaha na, ama i ma tɓrada vaw daw na, beke ma ndaw hay tabiyaha, ma i ka ndzefey ndaw hay hadadzidzay.

20I ma ndzawa ta Zuif hay na, kal kal andza i Zuif aha; ma i ka ndzafawa Zuif hay; ta ndaw mewey ma wata na hay na, i ma kada vaw andza ma ta tey, -ama azlakwa zlay yah na ta 'ar a daw ana na, andza ha kakay-, ma aza i ka da ndzafawa ndaw Mewey ma wata na hay.

21Ta ndaw Mewey ta dakay ana hay na, yah kal kal andza mewey daw dakay tey, -azlakwa zlay yah na ndaw mandzara mewey ma Bay ma Bɓla ha kakay, zɓna Kriste na, mewey daw aha- ma aza i ka ndzafawa ndaw Meweyta dakay ana hay.

22I ka wanɓkadama bɓle ma ndaw bɓle na hay ba, ma aza i ka ndzafawa ndaw bɓle na hay. I ma kada vaw daw tengey tengey na, ma ndaw tabiyaha, ma dakay dakay na, dey ta kava i da lɓhawa ha ndaw hay ba nekɓdey.

23Tek a neneɓ hay tabiyaha i kata na, kavɓday ma Mey Wayna, ma aza i ka ndzefey da huɓa tey.

Ndaw me key waway hay

²⁴Ka sɛradama kakay ɗaw? Ndaw ma hway hay ka dala ma wasa na, a hwam na tabiya ta ahiya, ama ma da tsey mey na ndaw aslɛta kakay ɗaw? Hwam tok, ma kɛla ha da tsam mey.

²⁵Ndaw ma hwam tabiya ha na, a hɛladama vaw na haya hayaha, ma gɛrafata sa ma tek hay ba. Taya ma kam andza ha na, ma aza taya ka da ndzafadama gursam me ngɛsey ana, na ngɛ la na, gursam me ngɛsey tikay ana.

²⁶Yah na, i hway na andza neny: i hway na dah 'ar kakay; i kɛɗey vaw na andza neny: i kɛɗey na a batam kakay.

²⁷I kada beke ta vaw ɗaw, i war 'ar a vaw ɗaw, me wesey na, i ka tɛlɛkadatara mey tsoy a sa ma ndaw hay tok na, ka da parzlɛmiyawa yah ana zlay.

Deriwel tsɛfɛmey ana a Korintien hay 10

Tek ma bɛzey ma Israyel ma kɛmawa da palah

¹Malam a ɗaw hay, i wuɗey ma mbɛkadakwar mandzara kuray ka sɛradama zlay kakay, baba lakwa hay na tobiya pazlay ka sahɛtata ba, tabiyaha a tasɛmawa ta bɛlay.

²Tobiya ta ha ka dzuhɛɓam ba da Moyiz, da pazlay, da bɛlay.

³Tobiya ta ha a zɛmɛmawa na, tek me zɛmey ma mesɛfrey ana aslɛta.

⁴Tobiya ta ha a sɛmawa na yam ma Mesɛfrey ana aslɛta, hɛrway a sam yam da hwatakwa ma Mesɛfrey, a sɛpata ha: Hwatakwa ana ngɛ na na, Kriste.

⁵Azlakwa sa tok na, har a var da walaŋ ata na na, ka damar 'ar a Bay ma Bɛla kakay, hɛrway vagay ta na hay ma kuya hiya tololo da palah.

⁶Tek ana ngɛ na hay a kɛmawa na, ka da tɛrɛmandakwar tek ma tsafa dey aha,, ma lakwa ka da kakwama dey ka tek haya kakay ana, andza ma ta, ma kɛmawa dey kava na zlay.

⁷Ka da nɛmatar dɛba a 'ɛrlam ma ndɛra hiya ta har ana hay zlay, andza ma sa ma ndaw ma kam andza ha da walaŋ ata na hay zlay. Hɛrway ma winda ha da ɗeriwel Kokwoɗ ana na, andza neny: "Sɛkway me ndzey da me zɛmey tek, me sey tek, arka na, ma lɛtsam, ma kam wasa."

⁸Ka da vɛladukwara vaw lakwa a me tsɛley so, andza ma ndaw hay daha ma kam da walaŋ ata na zlay: pas aslɛta na, ndaw ma bezley gabal kokurow tsew kava makar.

⁹Ka da hɛlakwar suwet a Bay'ɛrlam zlay satsa, andza sa ma ndaw hay daha da walaŋ ata, ma kam andza ha na, govaŋ hay ma bazlɛmata.

¹⁰A dɛba na tok na, ka da gwaŋguɗam mey andza ma ndaw hay daha da walaŋ ata ma kam ana zlay; madurlam na me hɛtey ndaw hay ana ma bazlata.

11 Tek a nenedey hay tabiyaha a safatərawa na, ma aza ka terey tek ma tsey dey kava ha, ma windəmərawa na, ma aza ka sadəkadandakwar, lakwa nenedey bəse ta me ndəvey ma bəla na.

12 Kədey tok na, ndaw andza ma dzala da vaw ŋga, ma lətsa ha ta lətsey na, ka wey daw ka vaw, ka da tədəy zlay.

13 Tek a nenedey me həley suwet ka ndaw ana hay na, ma kuyadəmakwar swoy ka tsakiya na, ma kaya na diday ma ndaw. Bay ma Bəla na, a mbədar sler a guma ŋga tikay. A da vələr aha tsəved a tek ana me həley suwet ka ndaw ana ka fənəkwar gədaŋ akay. Da tek ana me həley suwet ka ndaw ana na, a da vələkwar wewer ma bawa ba da huɗa, a da vələkwar gədaŋ ma bəsa.

Me dzəmey ta fakalaw hay dakay

14 Malam a daw i ma wudata na hay, hwam ba dərəŋ ta 'ərlam ma ndəra hiya ta har ana hay.

15 I tsakwar guma na, andza a ndaw ma sərada ma me dzeley 'ar ana hay, kuray ana sasəkama guma daw ana, i ma tsakwar ana kwa.

16 Sərafama, vəley kuley ma me pəsey mey, na lakwa ma pəsakwa mey kava na na, a bada ma dzəma vaw ta Kriste, da mambaz aŋga kakay daw? Peŋ ana lakwa ma tsadakwa na na, a dzəmadandakwar mey ka vaw ta Kriste kakay daw?

17 Azlakwa na, peŋ ana ŋga asləta sana, na ŋga na na, lakwa tabiyaha na, vaw ma ndaw asləta, hərəway lakwa tabiyaha ka dzəmakwa na, ka peŋ ana asləta.

18 Nəkafəmata ka Bəzey ma Israyel hay: ndaw na me zəmey slaw ma gənaw ma kadama kuley ana hay na, ma dzəma hiya ka vaw ta ŋgwa ma kuley ana kakay daw?

19 I ka ləvey na teŋgey? Slaw ana ma sladəmatara a 'ərlam ma ndəra hiya ta har ana hay na, dakay na, a 'ərlam ma ndəra hiya ta har ana na, a nafam təŋga daw?

20 A-ay, ama andza kuley ta na hay na, a kadəmatara na a fakalaw hay, zləna a Bay ma Bəla kakay, i wudəy na kuray ka dzəmam ka vaw andza fakalaw hay zlay.

21 Ka slafama me sey tek da vəley ma kuley ma Bay'ərlam, ta na ma fakalaw hay kamasləta ha kakay. Ka slafama me zəmey tek ma kuley ma Bay'ərlam, ta na ma fakalaw kamasləta ha kakay.

22 Tsukudu ka wudakwa na, ma fənadara mevel a Bay'ərlam daw? Tsukudu i fənakwa ta gədaŋ daw?

Me key tek tabiyaha hərəway ma me wezley dey ma Bay ma Bəla

23 Slam har me key tek hay tabiya ha daha, ama na tabiyaha haya ahiya tsa kakay. Slam har me key tek hay tabiya daha, amana, tabiyaha a gəley ndaw ka mey kakay.

- ²⁴Kwa ndaw ka da səpey me yəmey a vaw ŋga na dada zlay, amana, ka nafatar a sa ma ndaw hay.
- ²⁵Mendzey ma tek tabiya ha ma haɗəkadama da luma na hay na, zəmam tsa, mandzara kuray ka tsəham, ma ka da sakwar vaw zlay.
- ²⁶Hərway dala ta tek ana hay da huɗa na tabiya ha na, ma vələya na ma Bay'ərlam.
- ²⁷Kendzey andza ndaw me pey 'ar kakay aha ka wunakwar ba na, kendzey ha wuɗam ba ma daway na, tek aŋga ma vələkwar tabiyaha na, zəmam, mandzara kuray ka tsəham, ma ka sakwar vaw zlay.
- ²⁸Ama haɗaw ndaw a ləvakwar: “Neney na slaw ma kuley na” na, na ŋga na na, ka da pəɗam zlay, hərway ma ndaw a hana ma ɓadakwar ana ka da dzəma zlay.
- ²⁹I tsey ka sləna na, kavəday a da sakwar vaw ba kakay, amana, ma ndaw mekelehe. Ɖagay i wa 'ar a ɗaw sakay mavəday a da sar vaw ba a ndaw na ka mey?
- ³⁰Haɗaw i zəmey tek ta ma mada sise kava na, a da kəmaya say ka tek ma ma sise ha kava na, ka mey?
- ³¹Kəɗey tok na, ka key na ka zəmam na tek, ka sam na tek, dakay ka da kam na mey mey na, kama tabiyaha na, ma səmbərada Bay ma Bəla.
- ³²Ka da tərām tek ma təɗey ndaw aha zlay: kwa ma Zuif hay zlay, kwa ma Grek hay zlay, kwa ka Egliz ma Bay ma Bəla zlay.
- ³³Yah ana, ta 'ar a ɗaw ana i kəɗey vaw andza neney na, ma i ka datar 'ar a ndaw hay tabiyaha, da tek hay tabiyaha, i səpey na, tek a ɗaw me wuɗey ana kakay, amana, tek na ma dzənata ndaw hay haɗadzidzay, ma ka da buwata na.

Deriwel tsəfəmey ana a Korintieŋ hay 11

Mawal ta ŋgwas ka slam dey ma Bay'ərlam

- ¹Tsam dey ka yah, andza na ŋga ɗaw me tsey dey ka Kriste ana tey.
- ²I madakwar sise hərway da kuray ma sərafəmaya kwar, ka pas ka pas da mendzey kwar ana, yo, ka səpama ha me tsekesley ma tek a ɗaw, andza na i ma ɓadukurawa na hay.
- ³I wuɗey akwa na, ha səradama guma ana ɗey: Bay ma ndaw hay tabiyaha na Kriste, bay ma ŋgwas na mawal, Bay ma Kriste na Bay ma Bəla.
- ⁴Mendzey ma mawal me ɗuley mey, dakay me tsey guma andza ndaw sek aha ta dzekwe ha da 'ar na, na ŋga na a key na, a rəsey vaw ka Bay ŋga.

⁵Ama hadaw ndaw ngwas aha a duley mey, dakay a tsey guma andza ndaw sek aha mandzara adiko na, a key na a røsey bay nga, hørway ma mey na, kal kal andza ma hæza 'ar aha.

⁶Hadaw ngwas ana a wufey adikwa kakay na, ngama ka slafa mbez 'ar ba! Hadaw mbez 'ar ma sla ha ba, dakay 'ar ma hæza ha ba, a kar hwaray na, ngama ka rey adiko.

⁷Ndaw mawal aha na, nga na ka da sahøta 'ar zlay, nga na mey 'ørdey ma me wezley dey ma Bay ma Bøla; ama ngwas na, me wezley dey ma mawal.

⁸Hørway mawal a bawa na, da ngwas kakay, ama ma bawa da mawal na ngwas.

⁹A kømørawa mawal na hørway ma ngwas kakay, ama a kømørawa ngwas na hørway ma mawal.

¹⁰Nøkafa ngwas a rey adiko a 'ar na, hørwuiya tok, kødey na, a bada zehed ana ma wa vaw nga ana, kavøday ma madurlam hay.

¹¹Azlakwa tok na, ka slam dey ma Bay'ørlam, ngwas a kwarzlam ka vaw ta mawal kakay, mawal tey a kwarzlam ka vaw ta ngwas kakay.

¹²Hørway andza ma ngwas ma bawa da mawal ana tey na, a yømørawa mawal na da ngwas, arka na, tabiyaha na, a sømawa na, da Bay ma Bøla.

¹³Kuray ana dzalama dægay na, ngwas a dular mey a Bay ma Bøla mandzara ma sahøta 'ar aha na, haya ha daw?

¹⁴Bøla tekeðe a tatøkadakwar na: mawal a mbøkada mbez 'ar madzadzuva ha na, hwaray kakay daw?

¹⁵Ama tok na, ma ngwas na, me hesøkey bøzay. Hørway a vøladømørawa mbez 'ar na, ka tørar adiko ha.

¹⁶Kendzey ndaw ana a wufey me tsey gøle na, la na, ma sadøkaya andza ha tikay, Egliz ma Bay ma Bøla na, re andza ha kakay satsa.

Tek me zømey ma Bay'ørlam

¹⁷Andza neney ma ndøva ha tsoy na, i da slafa ha ma hasøkadakwar aha bøzay kakay: akwa me tsøhey 'ar a kwar ana hay ka gøladakwar ka mey na, dzadzak na a dahøðakwar ka tek haya kakay ana hay.

¹⁸Tsufømey aha dzadzak na, andza kuray ka tsøham 'ar ba ka masløta ha na, a løvømaya na, waya me tsey vaw da walañ a kwar daha, arka i ka dzala guma na na, ta ka slam nañgar na dørka na.

¹⁹Hayna me tsey vaw ana ka key da walañ a kwar daha dørka tok na, aza ka da søradømata ndaw me pey 'ar ana hay da huða.

- 20** Ama andza kuray ka tsəham 'ar ba kamasləta ha na, ka zəmam na daf ma Bay'ərlam sakay.
- 21** Hərway da har me zəmey tek na kwa way way na, a lehey na ka tek me zəmey ma 'ay aŋga na, kədəy tok na, a da key na, ndaw naŋgar may a tsafa, ndaw naŋgar ma wa ha.
- 22** Dagay na, 'ay kwar hay me zəmey tek, me sey tek da huɗa na dakay daw? Tsukuɗu ka kam na, ka rəsam na Egliz ma Bay ma Bəla tsukuɗu, ka wuɗam ma pəmatar hwaray a dey, a ndaw na tek ata dakay ana hay daw? I ka ləvakwar na teŋgey? I ka səmbərakwar daw? A 'ay, ka guma neney na, kwa i səmbərakwar kakay.
- 23** Akwa yah na, nəkafama, na ŋga daw i ma ndzafawa da har ma Bay'ərlam, arka i ma badakwar a kuray ana: Bay'ərlam Yezu ta dəvad aŋga ma haɗəkadama na na, me zəgey peŋ,
- 24** arka a dəba ma ma mada sise ba kava na, ma tsada, arka me ləvey: “Neney na, vaw daw, ma vəla ha ma kwar, kama andza ha na, ma kuray ka sərafəmaya.”
- 25** Ta vəley ma zom na, ma kada andza ha satsa, a dəba ma tek me zəmey na, ŋga me ləvey: “Vəley ma zom a neney na, Me dzəmey Vaw Wayna, da mambaz a daw; ka ma da sey zom a kwar da vəley a neney na, kama andza ha, ma kuray ka sərafəmaya.”
- 26** Hərway aza ka me zəmey peŋ a kwar, ka me sey zom a kwar da vəley a neney na, ka təlkadama mey ta memətsey ma Bay'ərlam Yezu, kasl ka ma da sawa ŋga.
- 27** Hərway ma mey tok na, ndaw me zəmey peŋ, me sey zom da vəley ma Bay'ərlam, ŋga da ndaw aha kakay na, a key na, a ŋgəsar a vaw ma Bay'ərlam, ta mambaz aŋga.
- 28** Hayna kwa way way ka sasəka mendzey ŋga, ka mey ma da zəmey peŋ a neney ta ma da sey zom me vəley a neney na.
- 29** Hərway ndaw me zəmey, me sey mambaz ma Bay'ərlam Yezu mandzara ka waladata ka vaw ta sa ma tek me zəmey hay na, a zəmey, a sey na, me dzuwey bay 'ar ma vaw ŋga na.
- 30** Nəkafama ndaw dzedzey ahiya ta ndaw ma təra hiya haɗadzidzay, sa na hay ma mətisa hiya da walaŋ a kwar na, hərwuiya.
- 31** Haɗaw i sasəkakwa ha mendzey lakwa na ka 'ar vaw lakwa na na, a da kafəmandakwar aha sariya kakay.
- 32** Ama Bay'ərlam a kafandakwar sariya na, ma hətandakwar, ma ka da dzuwəmandakwar andza bəla kamasləta ha zlay.

³³Kəɖeɣ tok na malam a ɗaw hay, kendzey ka tsəham 'ar ma da zəmey tek na, hutam vaw ka ndaw ka ndaw.

³⁴Hadaw ndaw ana may a tsafa na, ka zəmawa tek ba da mbaw ɗagay, ma ha da tsəham 'ar ma da dzuwada vaw kwar ana hay zlay. Sa na na, i da ləmada na, sey yah ana i dafa ba ɗagay.

Deriwel tsəfəmey ana a Korintien hay 12

Tek ma Mesəfrey Kokwod ana ma vəley ma haya ha na

¹Ma tek ma Mesəfrey Kokwod ana me vəley ma haya ha na na, malam a ɗaw hay, a saya na, kuray ka ndzam mandzara ka sərada ma kakay zlay.

²Kuray ana ka sərada ma, da har ana ka sərada ma Bay'ərlam tsaray kakay na, ka dawam na dah 'ar ma da natar dɛba a kuley ma ndəraya ta har ana hay, ma tsam guma kakay ana hay.

³Hərway ma mey i ɓadakwar na: ndaw ta gəɗaŋ ma Mesəfrey ma Bay ma Bəla aha da vaw ŋga na, a slafa me ləvey: “Yezu na, ma kəla 'ar aha”, kakay. Ndaw ma slafa me ləvey mandzara gəɗaŋ Mesəfrey Kokwod ana: “Yezu na Bay'ərlam na”, dakay.

⁴Tek na ma vəla ma haya ha, ma hahaya na, gəle gəle, ama na Mesəfrey ana aslota.

⁵Pandzay me Meslərey hay na gəle gəle, amana, Bay'ərlam ana aslota.

⁶Tek hay me key na gəle, gəle, ama ma kərawa na, Bay ma Bəla ana aslota, da tek hay tabiyaha, da ndaw hay tabiyaha.

⁷Kwa way way a ndzefey tek na ma vəla ha ma haya ha na na, ma da ɓada gəɗaŋ ma Mesəfrey Kokwod ana, ka da nafatar a ndaw hay tabiyaha.

⁸Mesəfrey a vəlar ma tsada mey, ma ma səra 'ar a ndaw; a ndaw naŋgar na, a vəlar mey ma tsada mey ma ma sərada tek, a bawa na da Mesəfrey ana aslota.

⁹A ndaw mekelehe satsa na, Mesəfrey ana a vəley me pey 'ar, a ndaw mekelehe satsa na, Mesəfrey ana hana na, na aslota na satsa na, a vəlar tek ma haya ha ma ndalada ndaw.

¹⁰A ndaw mekelehe a vəlar gəɗaŋ ma kada ɗɛɗew hay, a ndaw mekelehe ma tsada guma andza ma ndaw sek, a ndaw mekelehe mawaladata mesəfrey hay ba ka vaw, a ndaw mekelehe satsa na a vəlar ndaraw me tsey guma hay ta mey gəle gəle, a ndaw mekelehe tey na, ma mbəɗadata guma na hay.

¹¹Ama tabiyaha ma kadata mber na Mesəfrey ana hana aslota na, a wanəkadata tek ana ma haya ha na na ka ndaraw ka ndaw, gəle gəle, andza ma ŋga me wuɗey ana.

Mezəvey hay gəle gəle, vaw ana ŋga aslota

- 12**Akwa na, maladakwa ta tek: tapay ma vaw na nga aslɔta, amana, mezɔvey ma vaw ana hay kava haɗaɗzidzay. Amana, mezɔvey ma vaw hay tabiya ha na, kwa taya haɗaɗzidzay tekeɗe na, a da dzɔmey na vaw ma ndaw aslɔta. Ma Kriste na, andza ha atsa.
- 13**Hərway a dzuhəbadəmandakwar na a Mesəfrey ana aslɔta, ma da tɔrey vaw ma ndaw aslɔta: Zuif hay, Grek hay, beke hay ta ndaw ma wama 'ar ata na hay, i səkwwa tabiyaha na, Mesəfrey ana aslɔta.
- 14**Akwa vaw ma ləma ha na, ta mezɔvey aslɔta kakay, amana, haɗaɗzidzay.
- 15**Kendzey haɗaw sek ka ləvey: “Yah na har kakay sana, i ma mbəslaha da dey ma vaw tikay” kəɗey na, a slafa ma warzlawaw vaw nga ba da dey ma vaw tata ɗaw?
- 16**Kendzey haɗaw sləmay ka ləvey: “Yah na dey kakay sana, i ma mbəslaha da dey ma vaw tikay.” Kəɗey na, a slafa ma zəga vaw nga ba, da dey ma vaw tata ɗaw?
- 17**Kendzey haɗaw vaw ana tabiyaha ka key na dey na, ma da tsəney tek na ta mey? Kendzey haɗaw ka key na sləmay aha na, ma da zey tek na ta mey?
- 18**Ama ka vaw ana na, Bay ma Bəla ma patərawa mezɔvey ana hay ka mezɔvey ka mezɔvey na, andza ma nga me wuɗey.
- 19**Hana na ka ləma tabiyaha mezɔvey aha aslɔta na, vaw ana a da bawa na da may?
- 20**Mezɔvey hay na, haɗaɗzidzay, ama vaw ana na, nga aslɔta.
- 21**Dey a slafa ma ləvar a har: “I da kadaka mey kakay”; dakay na 'ar a slafa ma ləvatar a sek hay: “i da kadakwar mey kakay.”
- 22**A fəna sa na, mezɔvey ma vaw kwa na bəle na hay na, a nafam,
- 23**na ma lakwa ma ɗukwatar ndaw kambəlaɓa kakay ana hay na, i ɗukwatar ndaw kambəlaɓa na a taya tok. na ma key hwaray ana hay na, i wafukwata vaw a fəna.
- 24**na ma nəkam ana hay ha a tsəham me wey vaw andza dzay tikay. Ama Bay ma Bəla a kərawa vaw na, ma hasəkadara bəzay ana ma ɗəmatar ndaw kakay ana hay.
- 25**Ma me tsey vaw ka da key da vaw daha zlay, amana, mezɔvey hay tabiyaha na, medzeley 'ar ata na ka key na kamaslɔta ha, ka zəgam har ka vaw.
- 26**Kendzey mezɔvey aslɔta, tek a tsafa na, sa ma mezɔvey a sa na hay a wanəkadama me tsey nga na tabiyaha; haɗaw mezɔvey aslɔta ma hasəka bəzay aha na, sa ma mezɔvey a hay tabiyaha, a wanəkadama wuiya nga na.
- 27**Arka kuray tok na, vaw ma Kriste, kuray na mezɔvey nga na hay, kwa way way na, ta na ma nga.

²⁸Ndaw na Bay ma Bɛla ma padata da Egliz ana hay na, tsɛfɛmey aha na maslaɲ hay, ma tsetsew ana na, ndaw sek hay, ma makar ana na, ndaw ma paya ma me tetɛkey ndaw hay. Arka a dɛba na tok na, na ma ndzefey tek ma haya ha ma kada dɛdɛw, me deley ndaw hay, ma ma dzɛnata ndaw hay, ma ma kɛlatar ka mey a ndaw hay ta na ma tek ma haya ha ma tsada guma hay, ta mey gɛle gɛle na.

²⁹Tobiya ta ha na, maslaɲ ahiya dɛw? Tobiya ta ha na ndaw sek ahiya dɛw? Tobiya ta ha a tatɛkam ndaw hay dɛw? Tobiya ta ha a kam dɛdɛw dɛw?

³⁰Tobiya ta ha ka ndzafam tek ma haya ha me ndeley ndaw ba dɛw? Tobiya ta ha a tsam guma ta mey gɛle gɛle dɛw? Tobiya ta ha a slafama me mbɛdɛy guma dɛw?

³¹Sɛpam tek ma haya ha na hayna ma fɛnata sa na hay. Afɛna satsa na, i da bakwar tsɛved ana hayna ma fɛnata na.

Deriwel tsɛfɛmey ana a Korintien hay 13

Ma wudɛ vaw andza malam hay

¹Kendzey i ka tsey guma ta mey gɛle gɛle, guma ma ndaw hay ta na ma madurlam hay, hadɛw ma wudɛ vaw a hɛtsaya na, na ŋga na na, yah na kal kal andza bɛrey ma dɛy ana, andza gaɲgaɲ ma dɛy bɛza kakay ana.

²Kendzey i ka ndzefey tek ma haya ha ma kada ndaw sek, i ka sɛrada tek ma kɛzla na hay, ta na ma me sɛrey tek hay tabiyaha. Kwa tek ka zafiyawa da 'ar me pey daha zlay, kwa 'ar me pey ana ka key na a guradata mamba hay ba, ama hadɛw ma wudɛ vaw a hɛtsaya na, yah na tɛke tedehe.

³Kendzey i ka wanɛkadatara zleley dɛw ba tabiya ha a ndaw may hay, kwa i ka vɛladara vaw dɛw ba a 'erneh ma waw, ama hadɛw ma wudɛ vaw a hɛtsaya na, tek a dɛw ma da ndzefey da huda dakay.

⁴Ma wudɛ vaw na, a bɛsey mevel, ma wudɛ vaw na a dzɛney ndaw, a ney dey kakay, a ŋgelekey kakay, a hɛsley 'ar ta ndaw kakay.

⁵Ma wudɛ vaw na, a key tek mambay kakay ana tikay, a sɛpey riba kakay, mevel a tsar kakay, a key dugwan ta ndaw kakay.

⁶Tek dzerey aha kakay ana na a vɛlar wuiya tikay, ama a ndzafa wuiya ŋga na, da dɛrka na.

⁷A sey yam ka tek hay tabiya ha, a pey 'ar a tek tabiya ha, a pey dey ka tek tabiya ha, a bɛsata tek hay tabiyaha.

⁸Ma wudɛ vaw na a da zɛdɛy aha tikay. Guma ma ndaw sek hay? A da ndɛvam. Mey gɛle gɛle? A da ndɛvam. Me sɛrey tek? A da key dasakay.

⁹Hɛrway tek a lakwa me sɛrey na, kokway ŋga na daha, guma lakwa me tsey andza ma ndaw sek ana na, kokway ŋga na daha.

¹⁰Ama pas ma tek ana hayna ka da sawa ba na, tek ana kokway nga na daha na hay na, a da ndøvey.

¹¹Da har andza i bəza ha na, i tsey guma andza ma bəza hay, me sərey tek a daw na, andza ma bəza hay, i dzeley 'ar na ma bəzahay. Ma gəlaw a daw ba duhwa ha na, i ma mbəkada tek na ma bəza hay ba.

¹²Ekəɗey i nəkadakwa da malam na, andza a nəkey haya haya kakay, ama aza a da key tok na ndar ndar. Ekəɗey tek a daw me sərey na, kokway nga na daha, arka na, aza i da sərada na, kal kal andza ma Bay'ərlam ma sərada na.

¹³Ekəɗey tok na ma da ndzey səlekw na, tek a neny makar ana hay na: me pey 'ar, me pey dey ta ma wuɗa vaw, ama ma fənata ba na, ma wuɗa vaw.

Deriwel tsəfəmey ana a Korintieŋ hay 14

Kuley ma ndaw ma Kriste hay ta na sa na hay

¹Haya səpam na ma wuɗa vaw, mbəkadəmara vaw a ndaraw ma Mesəfrey, duhw na, na ma tsada guma andza ndaw sek ana.

²Hərway ndaw me tsey guma ta mey gəle gəle na, a tsatar guma na, a ndaw hay kakay, amana a Bay ma Bəla. Ndaw ma tsənada guma nga na na, dakay. Mezek aŋga a tsey ka tek ma kəzla na hay.

³Ama ndaw me tsey guma andza ma ndaw sek na, a tsatar na a ndaw hay: a gəladata, a tsatar guma a 'ar, a səmadata.

⁴Ndaw me tsey guma ta mey gəle gəle na na, a gəley na vaw nga na, ama ndaw me tsey guma andza ma ndaw sek na, a gəladata na ndaw ma tsəha 'ar ahiya na.

⁵A saya akwa na, kuray tabiyaha ka tsam mey gəle gəle, amana, a saya dohw na, kuray ka tsam guma andza ma ndaw sek hay. Ndaw me tsey guma andza ma ndaw sek na, a fəna ndaw me tsey guma ta mey gəle gəle na, dakay na sey a slafa ma wandzalada guma nga na me tsey ana a ndaw ma tsəha 'ar ana hay ka gəladata.

⁶Malam a daw hay, kəɗey na, dzalama ɗagay, kendzey i daba ma da nəkukurawa tok na, i tsey guma ta mey gəle gəle na: i da nafakwar na mey? Haɗaw guma daw ana a bakwar kwa tek me nəkey aha da huɗa dakay, kwa tek me sərey aha da huɗa dakay, kwa guma ma ndaw sek aha da huɗa dakay, kwa a tatəkakwar aha təkə da huɗa dakay na?

⁷Na nga na na, kal kal andza tek me key wargay hay, andza fogwam, andza gandzaval: kendzey ndaw afa so ha na, a da sərada a fadama ta fagwam ana, dakay ta gandzaval ana na, walay waray na ta mey?

⁸Haɗaw me ɗey ma tolom ana ka weley kakay na, ma da həley vaw a vərom na way?

- ⁹Kuray ana na, andza ha atsa, hadaw 'erneh a kwar a walada ha guma kakay na, ndaw a da tsənada guma kwar ana me tsey na tengey? Ka da tsamar guma na, a memed tedehe.
- ¹⁰I sərada, səpa bəzay ma guma ka bəla na, a key na nday na kakay, ama, na waray, na waray na, me weley ŋga na daha.
- ¹¹Hadaw i sərada ha bəzay ma guma ma ndaw ana ma tsaya kakay na, a da nəkafaya na mbəlak aha, ya tey i da nəkafa na andza mbəlak aha.
- ¹²Kuray ana na, kal kal andza ha satsa, səpam na, Mesəfrey ka key mber da vaw kwar a fəna satsa, hadaw a key vaw na, hərway ma mey na, a kakwar aha dey, amana, ka key na, na ma gəlada Egliz ana.
- ¹³Ka vəday ma mey na, ndaw me tsey guma ta mey gəle na, ka duley mey na, ma ŋga ka ndzefey tek ma haya ha na ma mbədada ŋga na.
- ¹⁴Kendzey i duley mey ta mey gəle na, mezek a daw na, a duley aha mey, ama 'ar me dzeley daw na, a key aha mber kakay.
- ¹⁵Me key na tengey tok? I da duley mey ta gədan ma Mesfrey, ama hayna, i ka duley mey na, ta 'ar a daw me dzeley adzay tiyatsa. I ka key walay ta gədan ma mesəfrey, amana, i ka key ta 'ar a daw me dzeley aha adzay tiyatsa.
- ¹⁶Hərway hadaw azlakwa me key mber na Mesəfrey ana aslota dada na, andza kendzey ka pəsey mey ka tek na, ndaw ma sawa ma da pey sləmay dada na na, a da mbədafa “Amen”, a sise dek ana na tengey, kavəday ma mey na a sərada ha tek a dek ana me ləvey ana kakay seŋgey.
- ¹⁷Dey ta kava ma madara sise dek ana na, a sərey, amana, ka gəlada ndaw ana hana kakay.
- ¹⁸Sise ma Bay ma Bəla, i tsey guma ta mey gəle gəle, a fəna kuray tabiyaha.
- ¹⁹Ama andza da me tsəhey 'ar ana, i wudəy ŋgama i ka tsey bəzay ma guma hay zlam, me tsəney ana hay, ma sadəkadata sa ma ndaw hay tiyatsa, ta nenei i tsey gabal kurow ta mey gəle na na.
- ²⁰Malam a daw hay, ma 'ar me dzeley na, ka da tərada vaw kwar bəza hiya zlay, ayaw, ma tek haya kakay ana na, tərada vaw kwar bəza hiya, ama ma 'ar me dzeley na, tərām ndaw ma səka ahiya.
- ²¹Ma winda ha da Mewey na: “I da tsar guma a səkway a nenei na, ta huɗa mey ma ndaw ma tsam guma ta mey gəle na, ta huɗa mey ma mbəlak hay, kwa andza ha tekeɗe na, a da pəmaya ha sləmay kakay”. Bay'ərlam a ləvey na andza nenei.
- ²²Akwa na, me tsey guma ta mey gəle gəle na, ka ndaw ma pam 'ar ana hay na, zehed kakay, sey ma ndaw ma pam 'ar kakay ana hay. Guma ma ndaw sek na, ma ndaw ma pam 'ar kakay ana hay kakay, amana, ma ndaw ma pam 'ar ana hay.

23 Padakwa andza Egliz ma kusa 'ar aha tabiyaha, tobiya kwar aha ka tsam guma ta mey gøle gøle na, ndaw ma pam slømay tedehe na hay ta ndaw ma pam 'ar kakay ana hay ma fuløkumaba na hay na, a da dzalam na, waya 'ar a mbøðakwar kakay daw.

24 Hadaw dzadzak tabiyaha a tsam guma andza ma ndaw sek na, ndaw me pey 'ar kakay ana ta ndaw ma dømaða me pey slømay tedehe na hay, ma fuløkumaba na hay a da nøkafa ka vaw nga na, ndaw hay tobiya ta ha a høtama, tabiya ta ha a kafama sariya.

25 Tek anga na ma køzla ha da mevel ana na, ka bawa ba, a da ney døba 'ar dey dots ka dala, a da nar døba a Bay ma Bøla, a da tøløkada mey na, Bay ma Bøla nga daha da walañ a kwar dørka na.

Me lømey tek hay da Egliz

26 Me key na teñgey tok malam a daw hay? Kendzey andza kuray ka tsøham 'ar ba na, kwa way way da walañ a kwar a slafa me køley walay, ma sadørawa guma me tetøkey, ma bøda tek ma køzla na, me tsey guma ta mey gøle gøle, dakay na, me mbøðey guma. Haya tabiyaha ka key na, ma gøladata ndaw hay tabiyaha.

27 Me tsey guma ta mey gøle na? Ndaw hay tsew ka tsam, dakay na ndaw hay makar, ka da føna zlay, ka key na, ka membre ka membre, arka ndaw mekelehe ka mbøða guma na.

28 Hadaw ndaw ma mbøðada dakay na, malam a hana ka ndzey tønnga tete, da walañ ma me kusey ana, ka tsar guma a vaw nga na, dakay na, a Bay ma Bøla.

29 Hadaw me tsey guma andza ma ndaw sek na, ndaw hay tsew, makar ka tsam, sa ma ndaw hay na ka dzadzømama.

30 Hadaw ndaw asløta da walañ ana, Bay'ørlam ka tsørawa guma ba na, ndaw andza a tsey aha guma na, ka ndzey tete.

31 Ka slafama me tsey guma andza ma ndaw sek hay tabiyaha; amana, hayna ka key na asløta asløta, ma ndaw hay tabiyaha ka sadøkam, ka høladata bøzay.

32 Ndaw sek na, a war 'ar a mesøfrey ma ndaw sek me key mber da vaw nga na.

33 Hørway Bay ma Bøla na, Bay ma Bøla me key tek zøð zøð aha na kakay ana, ama nga na Bay ma Bøla ma zozoy. Andza na ma kam tabiya ha da Egliz ma ndaw Kokwad ana hay

34 da me tsøhey 'ar hay na, ngwas hay na ka ndzam tete. Slam har ata me tsey guma dakay; ka tsønam slømay na, andza na ma mewey me løvey ana tiyatsa.

35 Hadaw a wudam me tsøhey tek da bøzay ma guma hay na, ka tsøhafømata ka zel ata hay da mbaw. Ngwas a tsey guma da me tsøhey 'ar hay na a dada kakay.

³⁶Guma ma Bay ma Bəla ana a zlar na, da 'ay kwar daw? Ma ndzafa na, kuray aslota daw?

³⁷Hadaw ndaw a dzala na, nga ndaw sek aha, dakay ta Mesəfrey ma Bay'ərlam da vaw nga na, nga ka sərada na, mey ma mewey ma Bay'ərlam da guma daw edey ma windadukuraba na.

³⁸Hadaw ndaw ana ka təba mewey ana kakay na, na nga na na, Bay ma Bəla a sərada ha kakay.

³⁹Kədəfey tok ngey malam a daw hay, səpam ndaraw ma Mesəfrey ma ndaw sek, ka da təkəmata ndaw me tsey guma ta mey gəle gəle na hay zlay.

⁴⁰Ama tek hay tabiyaha ka kam na, ta tsəved, ka membre ka membre.

Deriwel tsəfəmey ana a Korintien hay 15

Ma mbəlawā ma Kriste

¹Malam a daw hay, i madakwar Mey Wayna, na i ma badukurawa na sa, na kuray ma təbama, na kuray ma ndzaya ma tapaya kava na.

²Ta nga na, a da buwəmakwar, ka ndzey kuray ka padama ba a 'ar andza na nga daw ma badukurawa na na. Hadaw andza ha kakay na, na nga na 'ar a kwar me pey na, na tedehe.

³I bəkurawa tsəfəmey aha na, tek na yah ana ma ndzafawa ta 'ar a daw ana: Kriste a mətsey na, hərway ma menğəsey lakwa hay, andza ma Mewindey Kokwod ana hay.

⁴Ma padama a tsəvay, nga ma mbəlawā da meney ma makar, ana andza ma Mewindey Kokwod ana hay.

⁵Nga ma bar vaw a Sefas, arka a na kurow kava tsew ana hay.

⁶Arka ma batar vaw a malam hay a fəna temere zlam dey pal kamaslota ha, har avatar a sa na hay na, taya ta dey mba, sa na hay nekədəfey na ka mətsam ba.

⁷A dəba na na, ma bar vaw a Zak, arka na, a maslan hay tabiyaha.

⁸Tsoy andza ma dakwaydok ana na, ma baya vaw tiyatsa, a yah a nene ma pa ha te pey ana.

⁹Hərway yah na, bəzaha da walan ma maslan hay tobiya, yah a nene akwa, i da ndaw aha ka zələmaya maslan a ha kakay zləna, hərway i ka kada tatakway ba ta Egliz ma Bay ma Bəla.

¹⁰Ama i da key andza nene na, i da ndzefey na, sise ma hahaya ma Bay ma Bəla, hahaya nga ma kaya na na, ka tərey tek tedehe kakay. Dzadzak na, i ka key mber ba a fəna taya na tabiyaha. Me key na yah ana kakay, amana, hahaya ma Bay ma Bəla nga ta yah ana.

11 Kəḏey na, a da key na yah, dakay taya na, tek ala na la ma tələkadama mey ana na, ŋga kəḏey, nəkafama nenedey na, tek a kwar ana ma pawa 'ar kava na.

Ma mbəlawə ma ndaw ma mət̄sa na hay

12 Haḏaw a tələkadama mey Kriste ka mbəlawə ba da walaŋ ma ndaw ma mət̄sa na hay na, haya ha tok. Ana re ndaw hay da walaŋ a kwar, waya ma mbəlawə ma ndaw ma mət̄sa na hay dakay ana, teŋgey?

13 Haḏaw azlakwa ma mbəlawə ma ndaw ma mət̄sa na hay dakay na, na ŋga na na, Kriste na tiyatsa na, ka mbəlawə kakay.

14 Ana haḏaw azlakwa Kriste ka mbəlawə kakay na, na ŋga na na, me tələkəy mey lana na tedehe, me pey 'ar a kwar a da key na tedehe satsa.

15 Kəḏey a da key na andza la na ndaw seydewe ma Bay ma Bəla malwadəy ahiya na. Hərway kalkal andza la ka tsam malwadəy ka Bay ma Bəla la ma ləvam, ka mbəladərawa Kriste ba, azlakwa zlay ka mbəladərawa kakay, haḏaw dərka na ndaw ma mət̄sa na hay a da mbələmawa kakay na.

16 Haḏaw azlakwa ndaw ma mət̄sa na hay a da mbələmawa kakay na, Kriste tiyatsa na, ka mbəlawə kakay atsa.

17 Arka haḏaw azlakwa Kriste ka mbəlawə kakay na, me pey 'ar a kwar na, a nefey kakay, kuray ma ndza hiya re da meŋgəsey kwar mba.

18 Haḏaw andza ha na zla da na ŋga na na, ndaw ma mət̄sam da mezəley ma Kriste na hay na, ma zəḏaya ba.

19 Haḏaw i pakwama dey ka Kriste na, ka mendzey ma bəla nenedey dada na, na ŋga na na, da walaŋ ma ndaw hay tabiya ha ka bəla na, ma zəḏaya, ḏohw na lakwa.

20 Amana, a-ay, Kriste na, ka mbəlawə ba da walaŋ ma ndaw ma mət̄sa na hay, ndaw tsəfəmey ana da walaŋ ma ndaw ma mət̄sa na hay.

21 Ana azlakwa, haḏaw azlakwa memət̄sey a sawa na ta har ma ndaw ana asləta na, ma mbəlawə da walaŋ ma ndaw ma mət̄sa na hay, a sawa na ta har ma ndaw asləta tiyatsa.

22 Andza ma ndaw hay ma mət̄sam tabiyaha da mezəley ma Adam ana na, da mezəley ma Kriste na, ndaw hay tabiyaha a da ndzafam mendzey tey.

23 Amana, ka membre ka membre: tsəfəmey aha na, Kriste ana, andza tek ma zlagwam me nəhey tsəfəmey ana, ma sawa a dəba na na, ndaw ma vələya ma Kriste na hay, da har ma da sawa ŋga.

24 Arka a dəba na ma da sawa na, me ndəvey, andza a da madara Slala ŋga a Bay ma Bəla Baba, a dəba andza ka dawasadata bay hay ba tabiyaha, mewey hay ba tabiyaha, ma slafa hay ba tabiyaha.

²⁵Hərway haya ka key bay na, ha kasl ka padata ndaw dugwan anğa hay ba tabiyaha, a huđa sek anğa ha ba dıgay.

²⁶Ndaw dugwan ana madakwaydok ma da dawasada na na memətsey,

²⁷hərway nğa ka padata tek hay tsoy a huđa sek anğa. Ama andza ka da ləvey ba: “Tek hay tabiyaha ma waya tsoy” na, na nğa na na, sey ma zarawa na, ndaw ma vələrawa gədaŋ ma wadata tek ana hay tabiyaha na.

²⁸Andza ka da wata tek hay ba tabiyaha na, arka Bəzey ana ta 'ar anğa na, a da vələdara vaw a ndaw ma vələdərawa tek hay tabiyaha, ma aza ka da key na, Bay ma Bəla na, nğa ka 'ar ma tek hay tabiyaha, ta ndaw hay tabiyaha.

²⁹Hadaw azlakwa akwatay andza ha kakay na, ndaw ma dzuhəbam hərway ma ndaw ma mət̄sa na hay, a səpam na mey tok? Hadaw azlakwa ndaw ma mət̄sa ha a da mbələwa ha sakay na, a dzuhəbam vaw hərway ta na, ka mey?

³⁰Azlakwa la na ta 'ar a la na zarra, la nğwahadama vaw a tek ma zədey ndaw na, hərway ma mey?

³¹Ka pas ka pas i ma nğwaha vaw aha a memətsey, ayaw, i bədakwar dərka na, malam a dāw hay, kuray na, tek ma me ngelekey dāw da mezəley ma Yezu Kriste Bay'ərlam a lakwa.

³²Azlakwa a da nafaya na mey? Ha i ma kədawa vaw ta gənaw hay da Efez na, hadaw i nəkey dey na andza ma slaw vaw dada na? Hadaw azlakwa ndaw ma mət̄sa na hay a da mbələmawa kakay na, zəmakwa tek, sakwa tek hərway medew na, i da mət̄sakwa seŋgey.

³³Ka da zləgam zlay, mandala haya kakay ana hay, a zləgadəmata ndaw ma sərə 'ar ana hay.

³⁴Bəmawa ba da mewey ma tur dey, ka da nğəsam sazlay! Hərway sa na hay a kam na, a sərədama Bay ma Bəla kakay. I tsa dəy na ka kakwar hwaray.

Vaw ma ndaw ma da mbələwa na hay

³⁵Amana, a da ləvam: ndaw ma mət̄sa na hay a da mbələmawa na teŋgey? A da mbələmawa na, ta vaw waray?

³⁶Dəla! Kah ana, tek edək ma sləka na na, a da pətsawa na, sey a zey ba dıgay kakay seŋgey.

³⁷Arka tek edək ma sləka na na, ma pətsa ha ka vaw ta baslah aha kakay seŋgey, amana, daw salay aha, dakay na tek mekelehe bəzey nğa na tedehe seŋgey.

³⁸Arka Bay ma Bəla a vələr tapay ma vaw, andza ma nğa me wudəy ana, ka slələy ka slələy, gəle gəle ta na sa na hay.

- 39** Dafa slaw vaw hay ka bɛla ma nɛkam aslɛta na, dakay, me weley ta na ka vaw na daha: ma ndaw ta na ma gɛnaw a dzɛmam kakay, ma dɛiyɛɲ hay ta na ma kɛlɛf hay a dzɛmam kakay.
- 40** Vaw ma tek ma 'ɛrlam hay daha, vaw ma tek ma dala hay daha, a wazlam dey aslɛta kakay.
- 41** Me wezley dey ma pas gɛle, ma kiya gɛle, ma wurzla hay gɛle; me wezley dey ma wurzla naɲgar satsa na, gɛle ta naɲgar.
- 42** Ma dambɛlawawa ma ndaw ma mɛtsa na hay na, andza ha atsa, ma slɛka ha na, ma za ha, a da mbɛlɛmawa na, a zey sakay.
- 43** A slɛkama na, a rɛsama, a da mbɛlawawa na, a wezley dey. Ma slɛka ha da bɛle na, a da mbɛlawawa na, ma rɛhaha ta gɛdaɲ.
- 44** Ma slɛka ha vaw ma gɛnaw aha na, a da mbɛlawawa na, vaw ma mesɛfrey aha. Hadaw vaw gɛnaw aha daha na, vaw mesɛfrey aha daha tiyatsa.
- 45** Ma winda da dɛriwel kokwad ana na, andza nɛney: "Adam ndaw tsɛfɛmey ana na, vaw ŋga na andza ma gɛnaw, a sɛfrey, Adam ma dakwaydok ana na, mesɛfrey aha, a vɛley mendzey.
- 46** Ama tek tsɛfɛmey ana, tek na gɛnaw aha na, ŋga na, tek ma mesɛfrey aha tikay, a sawa na, a dɛba na.
- 47** Ndaw tsɛfɛmey ana ma badɛmɛrawawa da hahay ana na, ndaw ma dala ha. Ndaw ma tsetsew ana na, a sawa da 'ɛrlam.
- 48** Andza na ndaw ma dala ma ka ha na na, ndaw ma dala hay ma kaya andza ha tey. Andza na ndaw ma 'ɛrlam ma ka ha na na, ndaw ma 'ɛrlam hay ma kaya andza ha tey.
- 49** Andza na i ma nɛkakwama andza ndaw ma dala na na, i da nɛkakwama andza ndaw ma 'ɛrlam hay tiyatsa.
- 50** Nɛkafama tek a dɛw i ma lɛvakwar ana, malam a dɛw hay: slaw vaw ta mambaz na, a da slafama ha me zɛmey Slala ma Bay'ɛrlam kakay, kwa tek na ma za ha na, a ndzey a ved ma tek ma zey kakay ana kakay.
- 51** I da badakwar tek daha ma kɛzla ha: ka da mɛtsakwa ha tabiyaha kakay, amana, a da tɛradɛmandakwar tabiyaha gɛle,
- 52** da mey aslɛta, kwa mendzey dakay, ka Me tsɛney ma tolom ma dakwaydok ana. Hɛrway tolom a da tsɛney, ndaw ma mɛtsa na hay a da mbɛlɛmawa mandzara ka zam, lakwa tey na, a da tɛradɛmandakwar gɛle.
- 53** A dafa akwa na, vaw a nɛney me zey na, ka kɛley na me zey kakay ana ka vaw. Vaw a nɛney me mɛtsey ana, ka kɛley ka vaw na me mɛtsey kakay ana ka vaw.

⁵⁴Andza vaw a neneƷ me zey ana, ka da kɔley na me zey kakay ana ba ka vaw; vaw a neneƷ me mɔtsey ana ka da kɔley na me mɔtsey kakay ana ba ka vaw na, arka na, guma ma MewindeƷ a neneƷ Kokwod ana hay a da ndaslam: “Memɔtsey na, ka ndama ba sɔfak, ka zɔgafama 'ar ma sled ba.

⁵⁵Memɔtsey, ma zɔga 'ar ma sled ana na, ŋga da may tok? Memɔtsey, sumbor eƊek ana na, ŋga da may tok?”

⁵⁶Sumbor ma memɔtsey na, meŋgɔsey, masa ma meŋgɔsey teƷ na, Mewey .

⁵⁷Madɔkwara sise a Bay ma Bɔla ma vɔlandakwar gɔdaŋ ma zɔgada 'ar ma sled, ta har ma Bay'ɔrlam a lakwa Yezu Kriste.

⁵⁸KɔƊey tok na malam a Ɗaw i ma wuƊata ana hay, ka da mam ta Ɗɔba zlay, ka da tɔƊam zlay, guram ka meƷ ka meƷ da meslɔrey ma Bay'ɔrlam, sɔradama me yey vaw kwar da mezɔley Bay'ɔrlam na, tedehe kakay.

Deriwel tsɔfɔmey ana a Korintieŋ hay 16

Me tsekeley tek a Egliz ma Zeruzalem

¹Ka guma me tsekeley tek hɔrway ma ndaw Kokwad ana hay na, kuray ana tiyatsa na, sɔpama mewey ana, andza na i ma vɔladatara a Egliz ma Galasi ana hay.

²Meney tsɔfɔmey ana, ka luma ka luma na, kwa way way ka peƷ aha a tsakay da 'ay ŋga na, tek aŋga andza ŋga me ndzefey ana, ma ka da hutɔmaba ma Ɗaba Ɗaw, azambay ma da tsekeley tek zlay.

³I ka da husaba ba na, i da slɔradata ta Ɗeriwel ahiya da har, ndaw hay andza kuray ma walɔmata, ma da Ɗada tek a kwar ana ma tsakalam ana, a Zeruzalem.

⁴Kendzey haƊaw hayna, yah ana i ka daway kava na, na ŋga na na, la da dawam dzaya.

Me dzeley ka ma da daway a dzanƷal

⁵I da Ɗaba a 'ay kwar na, ta Maseduwan, akwa i da tazlaradɔraƊa.

⁶Ka sɔkey ba na, i da ndzey ha ba da 'ay kwar ana, nanƷar hay na, i ndɔvadɔrawa har ma memed kuseƷ tabiyaha, ma kuray ka vɔlɔmaya tek ma da dzɔnaya ka tsɔved Ɗaw ma da daway.

⁷Ma da Ɗaba Ɗaw a neneƷ na, i wuƊey na, ma tsakwar guma na, ma Ɗaw ma Ɗaw tsa kakay i ma dzala na, i ka neƷ ta kuray nekɔƊey tɔŋga, kendzey andza Bay'ɔrlam ka wuƊey ba na.

⁸Ama i da ndzey da Efez kasl ka Paŋtekot,

⁹hɔrway mambaw Ɗuhwa ha da huƊa ka wureƷ ba ka mber a Ɗaw hay, arka sa tok na, ndaw dugwan hay da huƊa na haƊadzidzay.

¹⁰Kendzey andza Timotey ka daba ba na, nəkafama dey, nga ka da ndzey da walaŋ a kwar ta zluwer aha zlay, hərway a key na, meslərey ma Bay'ərlam ana, andza yah.

¹¹Kwa ndaw ka da rəsa zlay, vələmərəwa tek, ma nga ka mawa ka tsakay daw da zoy, hərway i hutama ha andza malam hay.

¹²Ka guma ma malam a lakwa Apolos na, i ka həladərəba bəzay ba, ka daba a 'ay kwar ta malam hay daha, amana, kwa a wuḏey ma daba ekəḏey ana tsaray kakay, sey aza nga ka ndzafaba bəzay ba ḏagay.

Me tsey guma madakwaydok ana ta me tsey guma a vaw

¹³Ndzam tsekerkerre, ndzam gədaŋ ahiya da me pey 'ar, ndzam mawal ahiya, kam gədaŋ.

¹⁴Kam tek tabiyaha da ma wuḏa vaw.

¹⁵Malam a daw hay, guma asləta me tsey a 'ar daha sa: ka səradama Stefanas ta ved 'ay ma 'ay nga, haləfaw tsəfəmey ana ma dala ma Akayi seŋgey, taya ka vələdama vaw ta ba, ma katar meslərey a ndaw Kokwad ana hay.

¹⁶Ndaw ma nafam andza na nga na hay na, tsənəmatar sləmay, kwa way way ma wanəkadama mber ata, ma yey vaw ta na na.

¹⁷Ma mbafaya na, ma sawa ma Stefanas, ma Fortonatus, ma Akaykus, taya ka dzənəmaya ba da ved a kwar, andza kuray dakay na.

¹⁸Hərway ka məmaya 'ərev ba a yah ta kuray adzay. Səradama ma ḏəmatar ndaw, a ndaw ma nafam andza na nga na hay.

¹⁹Egliz ma Azi hay ka tsadəmukuraḃa guma. Akilas ta Priska ka tsadəmukuraḃa guma da mezəley ma Bay'ərlam, ta Egliz na me tsəhey 'ar da 'ay ta na dzay.

²⁰Malam hay tabiyaha ka tsadəmukuraḃa guma, tsadama guma ka 'ar vaw kwar ana hay, ka ndaw ka ndaw da me sərmey vaw da kokwod.

²¹Arka i Pol i ka tsadukuraḃa guma ta har a daw ana.

²²Hadaw ndaw ana a wuḏa Bay'ərlam kakay na, ka mar ka 'ar a nga na. Marana ta.

²³Hayna hahaya ma Bay'ərlam Yezu ka ndzey ta kuray.

²⁴I wuḏakwar tabiyaha da Yezu Kriste.

Deriwel ma tsetsew ana a Korintien

Deriwel ma tsetsew ana a Korintien 1

Ma sɛra vaw, ta me tsey guma a vaw

¹Yah Pol, i maslan ma Kriste Yezu, da me wuɗey ma Bay ma Bɛla. Ta malam ala Timotey, i windar a Egliz ma Bay ma Bɛla na da Korent ana, ta ndaw kokwad ana hay, na da dala ma Akayi tabiyaha.

²Hayna ndzafam hahaya ta zozoy ma Bay ma Bɛla, Baba ma Bay'ɛrlam a lakwa Yezu Kriste.

Ma wanɛkada viya ta me mey 'ɛrev

³Hayna ma sambɛra Bay ma bɛla, Baba ma Bay'ɛrlam a lakwa Yezu Kriste, Baba na ndaw a kar da vaw ana, Bay ma Bɛla ma mey 'ɛrev da tek hay tabiyaha na.

⁴A mandakwar 'ɛrev da viya a lakwa hay tabiyaha, ma lakwa ka slafakwa ma matar 'ɛrev a ndaw na taya da viya na hay tabiyaha, andza me mey 'ɛrev ana lakwa ma ndzafɛkwawa da har ma Bay ma Bɛla na.

⁵Akwa na, andza na nga lakwa ma wanɛkadakwa tsetseh ma Kriste, dey hadadzidzay ana na, kal kal andza ha satsa na, i da ndzafakwama me pey dey da har ma Kriste andza ha tiyatsa.

⁶La ka kam na viya? Na nga na na, ma me mey 'ɛrev akwa ta me buwey kwar. Kendzey ka mɛmandar 'ɛrev ba? Na nga na na, kuray ka ndzafadama me mey 'ɛrev ba, ma kuray ka sɛmadama da tsetseh ana, kuray ma bɛsam andza na nga la na tiyatsa.

⁷Me pey dey la ka kuray na, gɛdan aha dzay hɛrway la sɛradama ha, da ma wanɛkadama viya kwar ta la na, ka wanɛkadama me mey 'ɛrev ala ta kuray tiyatsa.

⁸Hɛrway ngey malam a dɛw hay, la wuɗam la ka gɛradɛmakwar mandzara ha sɛradama zlay kakay: tsetseh ala na, la ma kɛmawa da dala ma Azi ana na, ka tandar vaw ba da mey la dakay, ka fɛnandar gɛdan ba, ha la ka dzalam aza la ka da sɛfram sakay.

⁹Ayaw, la ka nɛkadɛmɛrawa memɛtsey tsoy ta dey la, la ka dzalam, la da sɛfram sakay. Kɛɗey andza 'ar ala ma pa ha na, ka la na sakay, amana, ka Bay ma Bɛla, na ma mbɛladatɛrawa ndaw ma mɛtsa na hay ana.

¹⁰Ma buwandɛrawa da har ma memɛtsey andza na nga na na, nga, a da buwandɛrawa sa; la ma pa dey aya na ka nga, re a da buwandɛrawa satsa.

¹¹Kuray tiyatsa na, kuray dzɛma ahiya da dɛma ta me dɛla mey kwar hɛrway la, kɛɗey tok na, hahaya neney la ma ndzafam, hɛrway ma ndaw hay hadadzidzay

ma dɔlam mey hɔrway la na na, a da tɔrey na sise ma ndaw hay hadadzidzay ma kam hɔrway la na.

Pol a mbɛdada har ma ma da daw nga

¹²Hɔrway tek ala na ma dandar 'ar ana na, seydewe ma mezek ma vaw la 'ar piokw ana: tek ala ma kɛmawa ka bɛla na, dɔh na ta kuray, ta lɛfɛdɛdɛ ta tsɛzɛlakka ma Bay ma Bɛla, zɛna ta ma sɛra'ar ma slaw vaw kakay, amana, ta hahaya ma Bay ma Bɛla.

¹³La ka windukuraba tek mekelehe dakay, akwa na sey na kuray ma dzangama, ma tsɛnadama na. Ama andza a kafaya na ka da tsɛnadɛmandar aha ba mambay mambay aha,

¹⁴hɔrway sa ma tek ana la ma tsɛmakwar ana hay na, kuray ka tsɛnadɛmandar ba nekɛdey, ka da hɛslam 'ar hɔrway la, la da hɛslam 'ar hɔrway kwar tey, ta pas ma Bay'ɛrlam Yezu.

¹⁵Arka da ma sɛrafa dɛw ana na, i wudɛy ma da dɛba ba ta 'ay kwar dɛgay, ma i ka ndzafawa hahaya dey ma tsetsew ana.

¹⁶Arka da 'ay kwar na, i da lɛtsey ma daway a Maseduwan, arka aza da Maseduwan na, i da mawa a 'ay kwar, ma hakam tek hay tabiyaha, hɔrway ma tsɛvɛd a dɛw ma da daw a Zudey.

¹⁷Tsukudɔ ma dzala 'ar a dɛw andza ha na na, i ka dzeley 'ar ka vaw kakay dɛw? Dakay na, tek a dɛw ana me dzeley ma da key ana hay na, tek me dzeley ma slaw vaw dɛw? Ka lɛva na da yah ana na, ayaw, ta a-ay ma dzahaba ahiya ka vaw dɛw?

¹⁸Ma sɛrada na Bay ma Bɛla: guma la ka kuray na, andza ayaw ta a-ay kakay ana.

¹⁹Hɔrway Bɛzey ma Bay ma Bɛla Kriste Yezu, na la ma tɛlɛkadama mey da 'ay kwar ana, yah, Silvenj ta Timotey ana na, ayaw ta a-ay aha kakay. Amana sey ayaw dada!

²⁰Tek na Bay ma Bɛla ma tsawa a da vɛley ana hay tabiyaha na, a ndzafam ayaw ata na, da nga. Arka tiyatsa i da lɛvakwama Amen! Ma da hasɛkadara bɛzay a Bay ma Bɛla na hɛrwuiya.

²¹Ma sɛmadandakwar ka vaw ta Kriste na nga, ma kafandakwar mal ma bay na, Bay ma Bɛla na.

²²Nga ma kafandakwar zehɛd da mezɛley nga, ma batɛkwandakwar Mesɛfrey Kokwad ana a mevel a lakwa hay, andza me rey sek ma tek ma da vɛladandakwar ka mey ana.

²³na nga dɛw na, i zɛgey seydewe aha na Bay ma Bɛla: ka kɛdɛya ba vagay aha, hadaw i ngɛley na, i me dzeley ma i ka da maba a Korent sakay ana na, hɔrway i ka da marɛgadakwar zlay.

²⁴La kam na, la təkəmakwar ɗay ka me pey 'ar akwar kakay, la kam na, la dzənəmakwar ka wuiya kwar, hərəway ka me pey 'ar na, kuray ma ndza hiya təde.

Deriwel ma tsetsew ana a Korintieŋ 2

¹Na ŋga ɗaw i me dzeley na neneɣ: i da maɓa ha a 'ay kwar ta mevel aha sakay.

²Hadaw azlakwa i kakwar tek me tsey mevel aha ba na, ma da vələya wuiya na way tok? Ana sey ndaw ana, ma i kar tek me tsey mevel aha na far!

³I windaba na hərəway ma guma neneɣ, tsefe aza ma husaba ɗaw na, i ka da ndzefey ndaw, mevel a tsar aha da walaŋ ma ndaw ma da vələmaya wuiya na hay zlay. I sərada me key kwar mambay mambay aha, wuiya ɗaw na, wuiya kwar tabiyaha tiyatsa.

⁴Satsana, i windukuraɓa ɗey na, da viya ɗuhwa ha, da mevel a tsaya ha, ta yam dey aha ka dey, ma kuray ka kam mevel kakay, amana, kuray ka sərada ma wuɗakwar a ɗaw ana kambəlaɓa da mevel a ɗaw ana.

Pol a safa yam ka ndaw ma kar tek haya kakay aha na

⁵Kendzey ndaw ka key tek me tsey mevel aha ba na, a kadaya na a yah kakay. A kadakwar na a kuray tabiya ha, ama na ka da hərəfama waw ka guma na zlay.

⁶Ma ndaw andza na ŋga na na, kominite ka kar say tsa.

⁷ŋgama dzadzak na, safama yam, mamar 'ərey, ma da mevel aŋga ma tsar kambəlaɓa na na, har ka da mətsar zlay.

⁸Kəɗey na i tsəhafakwar satsa na: ɓadama ma wuɗa vaw kwar hərəway ŋga.

⁹Hərəway andza i ma windukuraɓa na, i wuɗey ma halafakwar suwet, ma i ka sərada me tsəney sləmay kwar ana na tabiya ha ɗaw.

¹⁰Ndaw ana andza kuray ka safama yam ba na na, i safa tey! Arka kendzey i ka safa yam ba na, kendzey kassla ma i ka safa yam ana təŋga na, ma ka ha na ma kwar, ka slam dey ma Kriste,

¹¹maSataŋ ka da pafakwar wuiya zlay. Hərəway ka sərada kwa ha, tek aŋga na hay me dzeley ana seŋgey.

Me dzəmey ka vaw ma Pol ta wuiya ŋga ma da key a dəba na

¹²Andza me husey ɗaw a Trowas, ma da tələkey mey ta Mey Wayna ma Kriste na, hərəway Bay'ərlam ma wuradaya mambaw da huɗa haya haya na,

¹³kwa re i ka ndzafa 'ar a ɗaw haya haya kakay, hərəway i ka ndzafa malam a ɗaw Tit kakay. I ma mbəkadata, i ma daway tek a ɗaw a Masedowan.

¹⁴Təde ma madara sise a Bay ma Bəla, ta Kriste na ma dadandakwar da mendzey tabiya ha da me zəgey 'ar me sled' aŋga, ta lakwa na, a wetsey wurdey ma me serey tek aŋga ka waray ka waray tabiya ha.

¹⁵Akwa na, la na, ka Bay ma Bəla na, la na, wurdey ma Kriste ma vələdara a Bay'ərlam ana. Wurdey ana na ma ndaw na ma buwa na hay, satsa na, ma ndaw ma zəɗadam ana hay.

¹⁶Ka ndaw ma zəɗam ana hay na, me zey ma memətsey ma me vəley memətsey ana. Ka ndaw sa na hay tey na, me zey ma mendzey me vəley mendzey ana. Ama ma slafa me key mber ana, andza na ŋga na na way?

¹⁷Akwa na, la na sapa ma ndaw ana ŋga na hay, ma kam tsakana ta mey ma Bay ma Bəla ana hay tikay; na ŋga la na, da dzerey, ma sləradandar kava na Bay ma Bəla, ka slam dey ma Bay ma Bəla ana, la tsama guma neney na, da me dzəmey vaw ta Kriste.

Deriwel ma tsetsew ana a Korintieŋ 3

Ndaw ma kəley ka mey ma Me dzəmey Vaw Wayna

¹Ekədəy na, la ka bəmakwar vaw dey mekelehe sa ɗaw? Tsukudu i ka kam andza na ma ndaw ana hay ma kəmakwar deriwel ma me bey vaw ana sa ɗaw, dakay na da har a kwar sa tey ɗaw?

²Deriwel ala na, kuray ana, ɗeriwel ana ma winda ha na, da mevel ala hay, ndaw hay a sərədama, ka dzaŋgama tsoy.

³Dey ta kava kuray na ɗeriwel ana Kriste me windey ana hay, ma bada na la, ma winda ha na ta bik kakay, ama na, ta Mesəfrey ma Bay ma Bəla na ta dey ana. Ma winda ha na ka beleler ma ŋgwa kakay, ama na, ma slaw vaw, da mevel a kwar hay.

⁴Neney na tek ala ma sərəfa na, la ma ndzafəmawa kuse ma Kriste ka slam dey ma Bay ma Bəla.

⁵Ma gədaŋ ma vaw la na na, la slafama me key tek a neney kakay, gədaŋ ala a sawa na, da Bay ma Bəla.

⁶Ma tərাদandar ɗa ndaw me key meslərey ma me dzəmey vaw wayna na ŋga. Hərway mewey ma mewindey na a dada ndaw a memətsey, ama MesəfreyKokwad ana na, a vəley mendzey.

⁷Hadaw azlakwa meslərey na ma dada ndaw a memətsey ana ma winda ha ka ŋgwa, a wezley dey, ha bəzey ma Israyel hay a slafama me zezərey mey 'ərdey ma Moyiz kakay hərway ma mewezley dey ŋga na, a devesey vaw ana na,

⁸sakwa meslərey ma Mesəfrey na, a da ndzefey na a fəna sakay tok ɗaw?

⁹Hadaw azlakwa meslərey me dzuwey ndaw ana ka wezley dey ba tok na, meslərey na ma dzerey na, a da ndzefey afəna sakay tok ɗaw?

¹⁰A-ay, kwa andza tek na zle zle na, tek me wezley dey ka ləmar ba na na, a da nəkey aha sakay, ka slam dey ma mewezley a neney tek ma malada dakay ana na.

- 11**Hərway haɗaw azlakwa tek me devesey ana na, mewezley dey ɲga ka sərey ba na, na me ndzey tsoy aha na na, a da sərey na hadzəgay!
- 12**Kuse ma me pey dey ana andza na ɲga na na na, la ma ndza hiya na, 'ar piokw.
- 13**La na, andza Moyiz tikay, ɲga na, ma sahəta dey aha ba ta lafaya, hərway bəzey ma Israyel hay ka da nəkadama me ndəvey ma mewezley dey ɲga na, me devesey ba na zlay.
- 14**Amana, me sərey tek ata ka tərey ba ləvon ɲga, kasl ekəɗey, kendzey a dzaɲgama da ɗeriwel Gurma na na, lafaya na, ɲga na na, ɲga daha mba, ma wura ha kakay, hərway a da devesey na ta Kriste.
- 15**Ayaw kasl ekəɗey, kendzey a dzaɲgama ha ɗeriwel ma Moyiz na, lafaya na ɲga ka mevel ata.
- 16**Lafaya na hana a da kəley na, sey ta me mbəɗey mendzey ka Bay'ərlam.
- 17**Hərway Bay'ərlam na Mesəfrey aha, arka ka slam ana Mesəfrey ma Bay'ərlam ɲga daha na, ma wa 'ar daha.
- 18**Lakwa neneɲ tabiyaha, mey dey lakwa ma sahətaya sakay ana hay na, i nəkakwama andza me wezley dey ma Bay'ərlam. Mey dey lakwa hay ka mbəɗam ba pəla mekelehe, andza mey dey ɲga, ta me wezley dey ɗuhwa ha, ka pas ka pas aha, ta har ma Bay'ərlam, ɲga na Mesəfrey aha na.

Deriwel ma tsetsew ana a Korintieɲ 4

Me bey vaw ma Kriste da mber hay

- 1**Haɗaw azlakwa ta kokwoɗ aɲga satsa na, meslərey a neneɲ la ma zəɗadama na na, a mətsandar har kakay.
- 2**La ka mbəɗəmatar mey ba a tek ma kəzla na, ma kam hwaray ana hay, da mendzey la na, la təkənam ndaw tikay, la zləɗadama guma ma Bay ma Bəla tikay, dzadzak na, da ma ɓada ɗərka na na, la səpam na, ma ndaw hay tabiyaha ka pəmandar 'ar ka slam dey ma Bay ma Bəla.
- 3**Haɗaw azlakwa Mey Wayna na la ma taləkadama mey ana ma ndza ha ma sahəta ha na, ma sahəta ha na, ka ndaw ma zəɗadama mendzey ta ɗəreɲ ta Bay'ərlam ana hay,
- 4**ma ndaw me pey 'ar kakay na hay, na 'ərlam ma bəla neneɲ ma waləfadatara me sərey tek ata ba, ma aza ka da nəkadama me wuɗey dey ma Mey Wayna ma maram ma Kriste na zlay, ɲga na, mey 'ərdey ma Bay ma Bəla.
- 5**A 'ay! La tsam na ka 'ar vaw ala na hay kakay, ama la tələkam mey na, ta Yezu Kriste Bay'ərlam, haɗaw la na ta 'ar a la na na, la ma tələkam mey ana na, la gawla ma 'ay kwar hay, hərway ma Yezu.

⁶Hərway Bay ma Bəla ana me lövey: “Hayna waw ka wuḏey da wuzlah ma lövaŋ.” Me wuḏey na, ŋga na ta 'ar aŋga da mevel a lakwa hay, ma da wazlada dey ta tek me sərey ma maram aŋga, me wuḏey ka mey 'ərdey ma Kriste na.

⁷Ama zleley ana na, i zəgakwa ha, ta tek na ma ndəra hiya ta ndələb ana, ma tek a neneý, gədaŋ ma tek ana na, tek ma malada dakay ana, ma Bay ma Bəla zləna, na ŋga la kakay.

⁸A gadətsəmandar ta sləna ta sləna, amana, la ma kəra hiya kakay. A kəmandar tek ger ana hay haḏadzidzay, ama na ka mətsandar har kakay.

⁹A husləmandar, amana ka zəgəmandar kakay, ka gartəmandar tsoy, amana, ka ndəvadəmandar kakay.

¹⁰Zarra la zəgama tsetseh ma Yezu da vaw la, ma aza mendzey ma Yezu ka nəkey da vaw la tiyatsa.

¹¹Ka pas ka pas, akwa lakwa ndaw ta dey ana hay na, lakwa ma ŋgwaha ahiya a mey ma memətsey hərway ma Yezu, ma aza mendzey ma Yezu ana tiyatsa na, ka nəkey da vaw lakwa neneý memətsey ma slafa na.

¹²Kəḏey na, memətsey a key aha mber da vaw la na, ama mendzey na a key mber da kuray.

¹³Mavəday ma gədaŋ ma mesəfrey ana ŋga na, da me pey 'ar andza na ma winda ha da ɗeriwel kokwad ana na: “I ka pey 'ar ba, i da tsey guma na, hərwuiya.” La pam 'ar tiyatsa, la da tsam guma ɗey na, hərwuiya.

¹⁴Hərway la səradama, Ndaw ma mbələdərawa Bay'ərlam Yezu ana na, a da mbələdandərawa la neneý, andza Yezu ana tiyatsa, a da padandakwar andza kuray kəreh ka tsakay ŋga na.

¹⁵Tek a neneý hay tabiyaha da mendzey la na na, ma vəday kwar, ma hahaya ma Bay'ərlam ka gəley, ka səkey ta har ma kominite a wesey aha na, ma da madara sise a maram ma Bay ma Bəla.

Mendzey ta 'ar me pey aha

¹⁶A da mətsandar har eḏey kakay na hərwuiya, kwa andza slaw vaw a lakwa neneý, a mey 'ar a me zəḏey ŋga na, ndaw ana da vaw lakwa na na, a tərey waya ha ka pas ka pas.

¹⁷Hərway viya lakwa ma kakwa ma mendzey nekəḏey ana na a ləham kakay kendzey ma malada ta me ləhey ma maram ana ma gegətsey 'ar ana, ma ndəvey kakay ma ləmadəmandakwar ana na.

¹⁸Tek ala me wuḏey ma da husey kava na na, tek na me nəkey ana tikay, amana, tek na me nəkey kakay ana; tek na me nəkey ana na, a ndzey haḏadzidzay kakay, ama tek na me nəkey kakay ana na, a ndəvey kakay.

Deriwel ma tsetsew ana a Korintieŋ 5

¹Kendzey i sɛradakwa bɛzay balak a lakwa nenedy ka dala lakwa da huɗa na na a devesey: ka lɔva na vaw lakwa nenedy ka dala na, Bay ma Bɛla a lɛmandakwar aha slam da 'ɛrlam, 'ay ana ma ka ha ta har ma ndaw hay kakay ana, na me ndzey kwaza ha na.

²Ekɛɗey ana na i goŋguzakwama, i sɛpakwama ta gɛɗaŋ a lakwa adzay, me pey zana a ŋga na na mekelehe na ka vaw lakwa, 'ay lakwa na da 'ɛrlam ana.

³Akwa na, kendzey 'ay ana ŋga na na da 'ɛrlam ana a sahɛtandakwar aha na, Bay'ɛrlam a da ndzafandakwar aha tetez aha kakay.

⁴Hɛrway lakwa ndaw na da bɛzay balak a nenedy hayna, i goŋguzakwama ka vaw da mey lakwa dakay; ma ka ha na, la wuɗukwa ma matsukwama zana ka vaw kakay, amana, me kɔley zana mekelehe ka 'ar ma naŋgar, a da key tok na, tek na memɔtsey ma slafa na na, mesɛfrey ka sahɛta ba.

⁵Ndaw ana ma lɛmandukurawa ka tek ma da key ka mey ana na, Bay ma Bɛla. Ma vɛlandukurawa mesɛfrey kokwad ana, andza tek me rey sek ma tek na lakwa ma da ndzafakwama ka mey da har aŋga na.

⁶Kɛɗey tok na, lakwa na, ma rɛha hiya ka pas ka pas ta me pey 'ar, hɛrway i sɛradakwa ha, lakwa da slaw vaw lakwa nenedy mba na, lakwa ma parzlaya ba ka vaw ta 'ay lakwa, dɔreŋ ta Bay'ɛrlam.

⁷Hɛrway i nakwa ka tsɛved na, ta me pey 'ar zlɛna, ta dey me nɛkey kakay.

⁸Ayaw, lakwa ma rɛha hiya ta me pey 'ar, la wuɗakwa na, ma mbɛkada 'ay ma slaw vaw a nenedy, ma daway ma da ndzey ka tsakay ma Bay'ɛrlam.

⁹Satsa na, tek ma sandakwar ana na, ka key na, lakwa da slaw vaw lakwa nenedy, dakay na, lakwa ka mbɛkadakwa ba na, tek na hayna na, lakwa ka dakwar 'ar.

¹⁰Hɛrway tobiya lakwa ha a dafa na, i ka da lɛtsakwama ndar ndar, ka slam dey ma Sariya ma Kriste, ma aza kwa way way na, ka da ndzafa tek ma merbey ŋga, ma kaba da mendzey ŋga ma slaw vaw ana, da tek hayna, dakay na da tek haya kakay ana.

Meslɛrey ma me dzɛmey vaw

¹¹Da ma sɛrada me wesey ta Bay 'ɛlam na, la sɛpam na, me ŋgɔley ndaw hay, arka Bay ma Bɛla na a sɛradandar haya haya ha, andza a kafaya kuray ana satsa na da mevel a kwar na ka sɛradɛmandar haya haya ha.

¹²La na, la da mam aha ma zlapɛmakwar dey mekelehe sakay, ama la wuɗam na, ma kuray ka slafama me ndzey da wuiya hɛrway la, ma aza kuray ka da ndzafam guma ma mbɛɗɛmatar kava a ndaw ma ŋgalakam ta tek ma nɛkam ana, zlɛna na da mevel ana tikay.

- ¹³Kendzey andza 'ar ala dakay na, hørway ma Bay ma Bèla, hadaw la sèradama 'ar na, na nga na na, hørway kwar.
- ¹⁴Ma wuda vaw ma Kriste a wandar 'ar, ta me dzeley 'ar a nenedey: Ndaw aslèta me mètsey hørway ma ndaw hay tabiyaha, arka tok na, ndaw hay tabiyaha ka mètsem ba.
- ¹⁵Arka, nga me mètsey hørway ma ndaw hay tabiyaha, ma aza ndaw ta dey ana hay ka ndzam ta dey na hørway ta dada sakay, amana, hørway ma Ndaw me mètsey arka ma mbèlawa hørway ta na.
- ¹⁶Zla ekədey na, la sèradama ndaw andza ma slaw vaw sakay, kendzey la sèradəmərawa Kriste andza ma slaw vaw na, ekədey na la sèradama andza ha sakay.
- ¹⁷satsa na, hadaw ndaw ana nga ta Kriste na, ma ləma ha ba waya ha. Bèla gurma na na, ma mbəka ha tsoy ta dəba, nəkafama tek ma kaha waya ha, nga kədey.
- ¹⁸Tek hay tabiyaha a səmawa na, da Bay ma Bèla, nga ndaw ma dzəmadandakwar ka vaw ta Kriste, arka ma vəlandakwar meslərey ma me dzəmey vaw.
- ¹⁹Hørway ka key tengey tengey na, akwa Bay ma Bèla na nga ta Kriste, ma dzəmada bèla ka vaw, ta bay 'ar ma vaw nga na, menğəsey ma ndaw hay andza malay aha ka taya dasakay, ma padərawa guma ma me dzəmey vaw a vaw lakwa.
- ²⁰Ta mezəley ma kriste na, la adziya ahiya, ta har ala na, Bay ma Bèla ana ta 'ar aŋga ma zəlakwar. Ta mezəley ma Kriste na, la kəməkwar amboh, mbəkadama vaw kwar, ma kuray ka da dzəmam ka vaw ta Bay ma Bèla.
- ²¹Ndaw andza ma sèradərawa menğəsey kakay ana na, ka tərada ba ma ngəsa ha ma vəday lakwa, ma aza ta har aŋga na, lakwa ka da tərakwama dzerey ahiya ma Bay ma Bèla.

Deriwel ma tsetsew ana a Korintieŋ 6

- ¹Ana azlakwa la kam aha mber ta nga sana, la həladəməkwar bəzay akwa na, ka da gèradama hahaya kuray ma ndzəmafəmawa da Bay ma Bèla na, ka da ndzey tedehe zlay.
- ²Hørway Bay ma Bèla a ləvey na, kassla ka har hayna na, i da mbədafaka kava, arka ta pas ma me buwey na, i dāba, ma da dzənaka Nəkafama ekədey tok na, har ana hayna ka slawa ba tsoy tok. Nəkafama ekədey na, pas ma me buwey ana tok.

Ndaw hay ma meslərey ma Bay'ərlam

- ³La wudam ma par hwaray a dey a ndaw kakay, ma aza da mber ala na, la ma kam ana na, ndaw ka da ngələndar bəzay zlay.

⁴Dzadzak na la wuɗam ma bada da tek hay tabiya ha na la andza gawla ma Bay ma Bɛla ahiya, kɛɗey na la bɛsɛmata tek hay da me zɛgey mevel haɗaɗzidzay: da viya hay, da me gedɛtsey, da me dzɛmey ka vaw,

⁵da me kɛɗey, da daŋgay, da slam ma tsɛhafɛmaya 'ar, da me yey vaw, da me rɛzley ta dey, da me key sumaya,

⁶ta tsɛzlakka, ma sɛrada tek, me pey dey, kokwoɗ, ta Mesɛfrey Kokwoɗ ana, ma wuɗa vaw mandzara malwadaɗay,

⁷guma ma dɛrka, ma slafa ma Bay ma Bɛla, ta tek ma har na ma kɛɗada vaw, ta na me dzɛŋgɛrey ka vaw ma dzerey ana.

⁸da maram ta ma rɛsa vaw, a ŋgɛlɛmandar bɛzay, a tsafɛmandar haya kakay aha, a tsafɛmandar hayna, a tɛradɛmandar andza ndaw malɛwadaɗay ahiya, azlakwa zlay la tsam na dɛrka,

⁹andza a sɛradɛmandar kakay, azlakwa zlay a sɛradɛmandar haya hayaha; andza ndaw a mɛtsam ahiya, azlakwa zlay la ta dey, a hɛtɛmandar mandzara ka kɛɗɛmandar vagay ahiya.

¹⁰A kɛmandar tek ma ndeley ana hay, ama la ka pas ka pas na da wuiya, mbarga hiya, amana, i kadɛmata zleley haya hayaha, tek ala dakay, ama tek hay tabiyaha na, na ŋga la!

¹¹La ma tsadɛmɛkuraɓa guma neney hay na, ndar ndar, kuray Koreŋtiyɛŋ hay, la na, la ka wuradɛmakwar mevel ala hay ba hayahaya.

¹²Ka la na, kuray ma gadɛtsaya tikay, dzadzak kuray ma gadɛtsaya na, ka 'ar vaw kwar ana.

¹³Hayna madɛmandar ka sele tey: i tsakwar guma na, andza a wawa ɗaw hay, wuradama mevel a kwar haya hayaha, kuray ana tiyatsa!

Me weley tek me nefey ana

¹⁴Ka da dzɛmam a tuwaw ma ɗay ma sla ta ndaw ma pam 'ar kakay ana hay zlay; andza dzerey ta meŋgɛsey a dzɛmam na da may? Andza lɛvaŋ ta waw me nɛkey dey a dzɛmam na da may?

¹⁵Da walaŋ mandza Kriste ta Bɛliyar, a da dzɛmam na ka mey? Ma dzɛmadata andza ndaw me pey 'ar ta ndaw me pey 'ar kakay ana na mey?

¹⁶Dagay ma dzɛmadata 'ay ma kuley ma Bay ma Bɛla, ta na ma 'ɛrlam ma ndɛra ta har ana hay na mey? Hɛrway lakwa na, lakwa 'ay me kuley ma Bay ma Bɛla na ŋga ta dey ana, andza na ma Bay ma Bɛla ma lɛvawa na: "Da walaŋ ata na, i da ndzey, i da heley, i da tɛrey Bay ma Bɛla ata ha, taya a da tɛram sɛkway ɗaw aha."

¹⁷Bay'ërlam a lövey na: “Bëmawa ba da walaŋ ma ndaw ana ŋga na hay, ndzam slam a kwar gäle, dāda ka da bëlamar a tek na ma zläba na zlay, arka yah tey na, i da ŋgälakwar.

¹⁸I da täreŋ na, Baba kwar aha, ka da tëram na bözey daw ahiya, ta dem a daw ahiya.” Bay'ërlam ma slafa tabiyaha na a lövey na andza neny.

Deriwel ma tsetsew ana a Korintieŋ 7

¹Hadaw azlakwa i wafakwa ha vaw ka guma na ma tsëmandakwar ana na, dzam a daw hay, lakwa na na, bazlämakwa vaw lakwa hay ba tabiyaha da meŋgöseŋ ma slaw vaw, ta na ma mesëfreŋ; ndakadakwa ma tërada vaw kokwod aha, da me wesey ta Bay ma Bëla.

Wuiya ma Pol ka ma mbëfada mendzey ma Koreŋtiyëŋ hay

²Ŋga këmandar slam da mevel a kwar hay tey, la ka ŋgësamar a ndaw kakay, la ka tëradama ndaw mbarga ha dakay, la ka zëmam merbëŋ ma ndaw dakay.

³I tsa dëŋ na, ma da dzuwakwar kakay, hërway ba i ka tsa ba: kuray da mevel ala, a memëtsey a mendzey.

⁴'Ar a daw me pey ka kuray na, dühwa ha dzay, wuiya daw me ndzefey da kuray na, dühwa ha dzay, kuray ka mëmaya 'ërev ba, da viya la ma kam tabiyaha na, i ma rëha ha ta wuiya.

⁵Akwa na, andza me husey la a Masedowan na, la ka ndzafam me sesëkey vaw dakay, amana, tsetseh hay gäle gäle dëŋ hadadzidzay, ta bëla na, me këdëŋ vaw; ta 'ay na, zluwer.

⁶Ama Bay ma Bëla, ndaw me bëdëŋ ndaw läfëdëfë na hay na, ma mandar 'ërev ta ma dāba ma Tit.

⁷Ma ma husāba ŋga tsa kakay, amana, ma mesëmey vaw kwar kuray ma sëmādërāba na. Ka bādandar tek a kwar ma sakwar nduk nduk ana ba, yam dëŋ kwar, ta hatsatsa kwar ma dzaŋgërafaya na, ha ma dāya 'ar na afëna sa.

⁸Ayaw, kwa i ka fënadakwar mevel ba da dëriwël a daw ma windukurāba na na, i hwëhuney kakay...-kwa andza i ka hwëhuney ba mavëday ma dëriwël ana ŋga na na, i sërāfa, ka fënadakwar mevel ba, da mendzey nekëdëŋ na-

⁹ama ekëdëŋ na i da wuiya, hërway ma mevel a kwar ma tsëkurawa na kakay, amana, hërway mevel a kwar ma ma mbëdëŋ ana. Hërway mevel ma tsëkurawa na na, andza ma Bay ma Bëla me wudëŋ ana; këdëŋ kwa la ka këmakwar tek dakay

¹⁰Hërway me tsey mevel andza ma Bay ma Bëla me wudëŋ ana na, a vëley me mbëdëŋ mendzey, a kësey ndaw a me buwey, kwa a mbëkar slam a ma hwëhuney kakay... Ama me tsey mevel andza ma bëla dëŋ na, a vëley memëtsey.

¹¹Nəkafama dzadzak ka tek me tsey mevel ana me key da 'ay kwar ana, andza ma Bay ma Bəla me wuḍey ana, amana ayaw! Haf haf waray da me key tek hay! Me key kwezekw waray! Me hwehuney waray! Zluwer me key tek ta huḍa kakay ana waray Haway waray ma da nəkadaya na na! Me həley vaw waray! Ma daka 'ar na me hətey ndaw ḍaw! Akwa dzadzak na, da tek a neneɣ hay tabiya ha na, kuray ka badama andza malay kwar da huḍa dakay.

¹²Ka key degwele ha na, andza i ma windəkuraɓa na na, kwa kavəday ma ndaw me key tek a ndaw ana kakay, kwa kavəday ma ndaw ma kamar tek ana kakay atsa, amana, ma bada ka slam dey kwar, ka slam dey ma Bay ma Bəla, hatsatsa kwar me key hərway la.

¹³Nəkafama tek na, ma bədadandərawa na. Mbəkada me meɣ 'ərev a yah ana dada na na, ma da dandar 'ar na, wuiya ma Tit na kuray tabiyaha ma məmərawa mevel haḍadzidzay ana.

¹⁴Kwa andza i ka ŋgalakadakwar ba ka tsakay ŋga na, hwaray a da kaya ha kava dakay, ama andza la ma tsəmakwar ka pas ka pas na dərka na na, ma ŋgalakadəmakwar ala na ka slam ma Tit ana na, ka tərey ba dzerey aha.

¹⁵Kokwoḍ aŋga ma kakwar ana a səkey adiya, kendzey a dzalada me tsəney sləmay kwar tabiyaha, zluwer a kwar ta ma wasamar a kwar da har andza kuray ma ŋgələma na na.

¹⁶I ma rəha ha ta wuiya da me peɣ 'ar a ḍaw ka kuray, da tek hay tabiyaha.

Deriwel ma tsetsew ana a Korintieŋ 8

Ma səmadata ndaw hay ka ndakadama me tsekeley tek

¹A sandar ma badəmakwar na malam a ḍaw hay, hahaya ma Bay ma Bəla ma katar a Egliz ma Masedowan hay.

²Da walaŋ ma viya ta neneɣ hay haḍadzidzay, taya ma sam ana na, wuiya ta na, ḍuhwa ha dzay, ta mbarga ta na toloy toloy ana na, a da rəhey na, ta zleley ma me wurey har.

³Ma vələmawa na, andza na ma ta ma slafama na, i ka seydeɣe na, ka fəna ma ta ma slafama na ba, ta mevel ata adzay,

⁴Taya ma tsəfafəmandar waya tsəmama la ka dzəmam a me key meslərey ma hahaya, kavəday ma ndaw Kokwoḍ ana hay.

⁵Ma vələm na ka fəna na la ma dzalam ana ba, taya na, ma vələdama vaw ta na, ka meɣ na, a Bay'ərlam, a dəba na na, a la, da me wuḍey ma Bay ma Bəla.

⁶Satsa na, la ma təkamar ḍay a Tit, ma ka ndəvadərawa mber ma me wurey har a neneɣ da 'ay kwar ana, andza na ma zlərawa na.

⁷Ama andza ekədey kuray na, zleley ahiya da tek hay tabiyaha: da me pey 'ar, da ndaraw ma guma, da me sərey tek ta hatsatsa kwar da tek hay tabiyaha, da ma wuɗa vaw na kuray ma ndzafəmaɓa da la na. Ekədey sa tey na, kam zleley da me wurey har da varay a neneɓ sa tey.

⁸I tsəraɓa na, andza mewey aha kakay, ama andza i ma sləfadakwar ta hatsatsa ma sa ma ndaw hay na, i key na, i vəlakwar slam har, ma ha ɓadama ma wura har a kwar ana da dərka na.

⁹Ka səradaɓa ha akwa seŋgey, ma wura har ma Bay'ərlam a lakwa Yezu Kriste, ma kadakwar a kuray ana, ŋga ndaw zleley aha, amana, ma tərada vaw ŋga mbarga ha, ma da kadakwar zleley ahiya ta mbarga ŋga.

¹⁰Da tek a neneɓ hay na, i tsukuraba andza na ŋga daw i me wuɗey ana. Nəkafama təde ma kwar na neneɓ: ma zugwatar har tsəfəmey aha a kretiŋ ma Zeruzalem hay na kuray. Tasana ha ma dzalərawa tek a neneɓ ka mey na kuray ana satsa.

¹¹Ama ekədey tok na, ndəvadama ka ndesley tok; kədey na, tek a kwar ana hayna kuray ma dzaləmərawa na na, ka dam ka vaw, ka ndesley andza na kuray ma slafama na tiyatsa.

¹²Kendzey me dzeley 'ar ana na, haya ha dərka na, ta tek a lakwa na ma ndzafəkwwa na na, a ŋgələmandakwar mambay mambay aha, na dakay ana na, a key da 'ar kakay!

¹³Ka da tələkadama vaw kwar a mbarga mavəday ma me dzəney sa ma ndaw hay tsa zlay, amana, ka key na kal kal.

¹⁴Da tek a neneɓ tok na, tek na andza kuray ma ndzafam kambəlaɓa ka 'arra na na, a da dzənata ka slam ma tek ma hətsatar ana, ma aza pas asləta tey na, tek na ma mbəlatar ana na, a da dzənəkwar a ved ma na ma hətsakwar ana tey: kədey na, a da key na kal kal tok

¹⁵andza na ma winda ha da dərivel kokwad ana na: “Ndaw ana andza ka kwerey ba kambəlaɓa na na, tek ana ka da mbəlar dakay, ndaw ma kwerey ketekuɗey ana na, ka hətsar dakay.”

¹⁶Təde ma ma madara sise a Bay ma Bəla ŋga ma pərawa hatsatsa a mevel ma Tit, andza ma kwar ana tiyatsa.

¹⁷La ma zələmərawa na, ka sawa ba dərka na, ma fəna sa na, mandzara me sesəkey vaw, ta mevel aŋga dzay na, ma daba a 'ay kwar.

¹⁸La ma sləradəməraba ta ŋga, malam ana ŋga na Egliz hay tabiyaha, ma səmbərama, hərway ma Mey Wayna na.

¹⁹A fəna satsa na, Egliz hay tabiyaha ma gadəmama da walaŋ ma ndaw hay, ma ka terey ndaw ma kəsadandar da me heley la, da mber ala ma me wurey har a

ndaw hay, mber na la ma kama ma hasəkadara bəzay a Bay'ərlam ana ta 'ar aŋga na, ma la ka kama mber ala ma dzalama ana təde təde.

²⁰La wam daw ka vaw haya hayaha, ma ka da ɲgələmandar bəzay ka mber ma sumkwo nenedy haɗaɗzidzay ana, ma vɛla ha da har ala na zlay.

²¹La wudam me key tek hayna na, ka slam dey ma Bay ma Bɛla dada tsa kakay, amana, ka slam dey ma ndaw hay tiyatsa.

²²Ta ndaw ma gaɗɛma hiya na hay na, la ma slɛradəmɛraɓa malam a lakwa, na andza, da tek hay haɗaɗzidzay na, la ka sɛradama hatsatsa ɲga na ba, ekɛɗey satsa na, a ɓada adiya a fɛna sa, hɛrway ma mey na, a pakwar 'ar haya hayaha.

²³Tit na, mandala ɗaw, la kam mber tsetsuwe ka slam a kwar ana, malam ala na hay na, taya na bəzey meslɛrey ma Egliz ahiya, ma maram ma Kriste.

²⁴Äadɛmatara ma wuda vaw kwar ka slam dey ma Egliz hay, ta ma mbafɛmandar a kwar ka slam dey ta.

Deriwel ma tsetsew ana a Korintieɲ 9

Me tsey ka guma ma tek me tsekeley mekelehe sa

¹Ka guma ma dzɛnada ndaw Kokwad ana hay na, la windɛmukuraba dzay kakay.

²I sɛrada ha me dzeley 'ar a kwar hayna, kɛɗey na, i ɲgalakadakwar ka slam ma ndaw ma Maseduwan hay: i lɛvatar na, ndaw ma Akayi hay na, ma wa vaw aya zla tasanaha, kɛɗey na, vatsa vatsa kwar ana na, ka vɛlatar gɛdaɲ ba a sa ma Egliz hay haɗaɗzidzay.

³I slɛraɓa malam a nenedy hay ka tsakay kwar na, ma wuiya ɗaw ana me key hɛrway kwar ana na, ka da tɛrey tedehe zlay. Andza na i me tsey ana na, hayna ndzam ma hɛla vaw ahiya ɗɛrka.

⁴I wesey na, kendzey andza la dɛmaɓa andza ndaw ma Maseduwan hay na, la ndzafɛmakwar ma hɛla vaw aya kakay na, me pey 'ar ala na ka kuray haya hayaha na na, ka da tɛrey hwaray aha zlay, ɗoh na ma kwar.

⁵I me dzeley tok na, i ma kɛlaɓa malam hay ka dɛmaɓa ka mey a 'ay kwar, ma kuray ka hɛladama vaw ta tek a kwar ma da vɛley ana hay: andza tek ma me wurey har a kwar ana, ma tsɛmawa kava na, ma tsɛha 'ar aya tsoy na, ka key na me wurey har ana hayna ɗɛrka na, ta dey aha da bɛziya zlay.

⁶Hayna sɛradama a tsɛmawa na: “Ndaw ana ma slɛkey ketekudɛy na, a da kɛzley ketekudɛy tey. Ndaw ma slɛkey haɗaɗzidzay na, a da kɛzley haɗaɗzidzay tey!”

⁷Kwa wa yway ka vɛley na, andza ma mevel aŋga me dzeley ana, mandzara ka key mevel, ma gɛdaɲ kakay, hɛrway Bay ma Bɛla a wudɛy na, ndaw ma vɛlada tek ta wuiya ha na.

⁸Bay ma Bəla a slafa ma vəkakwar hahaya hay gəle gəle tabiya ma ka pas ka pas tek ka rafakwar daha, arka ka key ka 'arra daha, ma kada tek hayna hay tabiyaha.

⁹Andza na ma winda ha da deriwel kokwad ana: “Nga ka wanəkada ba, a vəkadatar a ndaw mbarga na hay, dzerey nga na a ndzey na ma kwaza ha.”

¹⁰Ndaw ma vəkalar haləfaw a ndaw me sləkey, peŋ me zəmey ana na, a da vəkakwar haləfaw ana tiyatsa, a da səkada adiya, a da gəlādərawa tek me dzerey kwar hay.

¹¹Ka da kam zleley ahiya da tek hay tabiyaha, ta ndaraw hay gəle gəle, ma aza da me wurey har a kwar a ndaw hay na, ndaw hay a da madəmara sise a Bay ma Bəla, hərway ma tek a kwar ma vəkəmatəraba ta har ala na.

¹²Hərway mber ma tek a nene me tsekeley ana na, ka da nafatar a ndaw Kokwadana hay dada tsa kakay, amana, ma səkada sise ma ndaw hay ma kamar a Bay ma Bəla ana.

¹³Andza mber a nene ka datar 'ar ba kassla na, a da səmbərəma Bay ma Bəla, hərway ma me tsəney sləmay kwar ma bədama da Mey Wayna ma Kriste, da ma wama 'ar hərway ma me wurey har a kwar, kuray ma wanəkadama tek a kwar hay, ta taya, ta sa ma ndaw hay tabiyaha na.

¹⁴Arka ta me duley mey ta, hərway kwar na, a da madəmurawaw kokwod a kwar, kavəday ma hahaya kwar a nene hadadzidzay, Bay ma Bəla ma vəkakwar ana.

¹⁵Təde ma madara sise a Bay ma Bəla ma tek aŋga ma hayaha tek ma malada dakay ana!

Deriwel ma tsetsew ana a Korintieŋ 10

Pol a dzəŋgərey ka vaw nga da mber aŋga me key

¹Yah Pol ta 'ar a daw ana, i tsəhafakwar ta kokwod ma Kriste, yah a nene ləfedede ha ana, andza i da walaŋ a kwar, ka mey 'ərdey kwar na, ama andza i dərəŋ ta kuray na, i həma ha.

²I kakwar amboh, həma daw ana, i ka tsakay kwar ma slafa ma bəda kakay ana na, kendzey i ka daba ba na, ka ndaw ma ləvam waya tek ala makam na ma slaw vaw ana na, i da bədatar ta har ma mawal.

³Kwa andza la ndaw hay tedehe na, me kədey vaw la na na, ta gədaŋ ma slaw vaw a nene dada kakay.

⁴Tek ma har ala ma kədada vaw ana hay na, ma ləmatərawa na ndaw kakay, amana, ma slafa ta na a sawa na, da Bay ma Bəla, ma da mbəzlada zled dūhwa na hay. La mbəzladəmatara me dzeley 'ar ma ndaw ma ŋgalakam ana hay na,

- ⁵ta ma slafa ma tek hay ma lətsadama vaw, ma ŋgalakam ana hay tabiyaha, ma ŋgalakam ka ma sərada tek ma Bay ma Bəla ana hay. Me dzeley 'ar tabiyaha na, la zəgama beke ha ka da tsənar sləmay a Kriste.
- ⁶Kendzey me tsəney sləmay kwar ka key ba tobiya hana, la ma həla vaw aya, ma da hətey ndaw me tsəney sləmay kakay ana hay.
- ⁷Nəkafəmata ka tek ana hay ndar ndar kwa, kendzey haɗaw ndaw ka nəka vaw ŋga ba, ma vəla ha ma Kriste na, aŋga ka sərafa ba haya haya: haɗaw ŋga ma vəla ha ma Kriste na, la tiyatsa na, la ma vələya ma Kriste!
- ⁸Kəɗey na, kwa andza i ka ŋgelekey ba kambəlaɓa nekəɗey na, hərway ma slam har ma Bay'ərlam ma vələndərawa na na, ma da gələdakwar ka mey zləna, ma da madakwar ta dəba kakay, hwaray a da kaya ha kava dakay.
- ⁹Da ɗeriwel a ɗaw ma windəkuraɓa na hay na, i səpey na ma tsələfakwar zluwer kakay,
- ¹⁰hərway a ləvam na, - ɗeriwel aŋga hay na ger ahiya, tsəɓak kambəlaɓa; ama andza ŋga na ka husawa ba na, ŋga bəle ha, guma ŋga na a nefey kakay-.
- ¹¹Ndaw ana me tsey andza ha na na, ka sərafa ba ɗagay: da guma neney da dərəŋ la ma windəməkuraɓa na na, la da nəkam na andza ha, kendzey la daha da tek ala na hay, ma da kam na.
- ¹²Hərway la na, la wuɗam me wuyey vaw, ma wada vaw la, dakay ma malada vaw la ta ndaw ana hay, ma gələɗəmatara 'ar a vaw ta na hay tikay; a zəgama vaw ta na, andza tek ma wada tek ta ma malada tek aha, 'ar ata dakay!
- ¹³Ŋga la na, meŋgelekey la ka da fəna kokway ana zlay, ama la na, la da zəgam andza tek ma wada tek aha na, slam har na Bay ma Bəla ma vələdandərawa na, andza ma me wuɗey ŋga, la ka husadəmərəɓa kasl ka kuray ana.
- ¹⁴Hərway la pərzlama kwakway la tikay, andza la na ka dəmaɓa 'ay kwar kakay. amana, dərka na, ma husaɓa ka mey 'ay kwar ta Mey Wayna ma Kriste na: la.
- ¹⁵Meŋgelekey la na kambəlaɓa kakay, ma pada ka mber ma ndaw tikay, amana 'ar ala me pey na, ka gədaŋ a kwar me key da 'ar me pey ana, ka gəley adiya adiya da kuray, amana mandzara ma parzla kwakway ana.
- ¹⁶A dəba na na, la slafama ma dada Mey Wayna a wuraw na pərazl kuray ana, mandzara meŋgelekey, hərway ma mber ma ndaw mekele hiya ma kam da ley ta na.
- ¹⁷Haɗaw ndaw ana a wuɗey me ŋgelekey na, ka ŋgelekey na da mezəley ma Bay'ərlam.
- ¹⁸A səmbəram na, ndaw na me ləvey: mber a ɗaw na haya ha, na kakay, amana, a səmbəram na, ndaw na Bay'ərlam me ləvey mber aŋga haya ha na.

Deriwel ma tsetsew ana a Korintieŋ 11

Pol na maslaŋ hayna dərka

- ¹Ah! Hana ka bəsama 'ar me mbədey daw nekədey na, ayaw, hayna bəsəmaya!
- ²I key səleŋ da mevel hərway kwar andza ma Bay ma Bəla. I ngələdakwar na a zel ana asləta dada. Ma da vələdakwar a Kriste andza dem slaw aha, ma zləbaha kakay ana.
- ³Ama i wesey na -andza ma gwavaŋ ma pafa wuiya ka Ev ta wewer aŋga na-, me dzeley 'ar a kwar a da zləgey ba dərəŋ ta ləfedede ma kar a Kriste.
- ⁴Akwa haɗaw andza ndaw ma dāba tsəfəmey aha, ma tsakwar ka Yezu gəle ta na la ma tsəməkura ana na, dakay na haɗaw ka təbam Mesəfrey gəle ta na kuray ma ndzafəməwa na, dakay na ka ngələm Mey Wayna gəle ta na kuray ma ngələm tsəfəmey ana, kuray na ka bəsama haɗa seŋgey.
- ⁵Andza kafaya tek me hətsey ka yah ka maslaŋ ana ŋga na duhwa na hay na, dakay kam!
- ⁶Ma ndaraw me tsey guma na, ayiwa, Naŋgərhay a key, ama da me sərey tek na, na ŋga na na, tek gəle. Akwa na, da tek hay tabiyaha, da ndaw hay gəle gəle na, i ka bədəmakwar ba.
- ⁷Yah ta 'ar a daw ana i ma mada vaw daw bəza ha, ma kuray ka gələm na, malay daw? Da i ma tələkadakwar mey ta Mey Wayna ma Bay ma Bəla ma haya ha na.
- ⁸I paslədata sa ma Egliz a sana hay, i təbawa tek me zəmey ka taya, ma da kadakwar mber.
- ⁹Andza ma ndzawa daw da 'ay kwar, tek ma hətsaya na, kwa i ka zəmey merbey ma ndaw kakay, andza malam hay ma səmawa da Masedowan na, ma da mbədəfaya ka tek a daw ma saya na hay na taya. Akwa na, i ka wudəy me ndzey ka 'ar ma ndaw tikay, kwa ka mey ana na, i da wudəy aha kakay təŋga.
- ¹⁰Ta dərka ma Kriste da yah ana na, i bada: ndaw a da slafa ha ma kəzlada meŋgelekey daw a neneŋ da dala ma Akayi hay kakay.
- ¹¹Dagay na hərway ma mey? Ma vəday i wudəkwar kakay daw? Bay ma Bəla na a sərada!
- ¹²Tek ana i me key ana na, i da ka satsa, ma i ka kələda guma ma ndaw ma wudəam ma ngalakam waya la kal kal ana hay ba.
- ¹³Ndaw ana ŋga na hay na, maslaŋ haya kakay ana hay, ndaw maləwadəy hay, ma tərada vaw ta, andza maslaŋ ma Kriste ahiya.
- ¹⁴Tek me rəzley ndaw da huɗa dakay: Sataŋ ana ta 'ar a ŋga na tekeɗe na, a tərada vaw ŋga andza madurlam ma waw me nəkey dey aha.

15Ma gawla ma Sataŋ ana ŋga na hay me tɔrey gawla ma dzerey ahiya na ger aha kakay. Ma da ndɔvey ta na na kalkal andza ma mber ata na.

Banay ma Pol me sey ana hay

16I mada sa, ka da dzalam 'ar a mbɔɔfaya zlay. Dakay na, tɔbama andza 'ar a mbɔɔfaya, ma i ka slafa ma ŋgelekey nekɔɔɔey tiyatsa.

17Guma ɔɔaw ana i ma da tsey na, i tsa na, andza ma Bay'ɔrlam kakay, amana, andza 'ar a mbɔɔfaya, i sɔrada ha i key na, i ka ndzefey tek me ŋgelekey.

18Hɔrway ndaw hay haɔɔadzidzay a ŋgalakam aha ta me dzeley 'ar ma slaw vaw ta na hay na, yah tiyatsa na, i da ŋgelekey tey.

19Kuray na, ka wuɔam ma bɔsɔmata 'ar me mbɔɔɔey hay, kuray a neneɔy ma dzalam 'ar hayna hay.

20Ka bɔsama ka tɔradɔmakwar beke hiya, ka pɔɔɔmakwar, ka kwaslɔɔɔmakwar, ka rɔsɔmakwar, ka kɔlɔmakwar marawa ka tsakay slɔmay.

21I tsa ɔey na, a kandar hwaray, andza keley la ka kɔmawa bɔle ba. Ma ndaw a hay ma slafama me lɔvey ana na -i tsa na andza ma 'ar me mbɔɔɔey-, i wuiyada tiyatsa.

22Taya Ebrew ahiya? yah ana tiyatsa! Bɔzey ma Israyel ahiya? yah ana tiyatsa! Bɔzey ma hwaɔ ma Abraham ahiya? yah ana tiyatsa!

23Ndaw me key mber ma Kriste ahiya? - i da tsey andza ma 'ar me mbɔɔɔey - yah na i fɔnata! Da me yey vaw hay - i fɔnata. Da ɔaŋgay hay- i ka daway ba dey haɔɔadzidzay i fɔnata. Ka kɔɔɔmaya ba dey haɔɔadzidzay. Ma lɔhawa da mey me memɔtsey - dey a key haɔɔadzidzay.

24Ka Zuif hay, i ka ndzefey me kɔɔɔey ana har kokurow makar kava tsɔfaɔ ana ba, dey zlam.

25Ma kɔɔɔmaya ta lagwada dey makar, dey aslɔta ma kwaytsɔmaya ta ŋgwa. Dey makar kwambiwal ma ndɔpadaya a yam. Dey pal i me vekey hway pas, kem meneɔy ka 'ar ma yam.

26Ma daway tsɔvedɔ ɔɔɔɔɔ ta sek, zarra, i lɔhawa gɔɔɔɔɔ gɔɔɔɔɔ da wayaŋ hay, i lɔhawa gɔɔɔɔɔ gɔɔɔɔɔ da har ma katsala hay, i lɔhawa gɔɔɔɔɔ gɔɔɔɔɔ da har ma malam a ɔɔaw Zuif ana hay, i lɔhawa gɔɔɔɔɔ gɔɔɔɔɔ da har ma ndaw na Zuif ahiya kakay ana hay, i lɔhawa gɔɔɔɔɔ gɔɔɔɔɔ da wuraw, i lɔhawa gɔɔɔɔɔ gɔɔɔɔɔ da palah, i lɔhawa gɔɔɔɔɔ gɔɔɔɔɔ ka 'ar ma bɔlay, i lɔhawa gɔɔɔɔɔ gɔɔɔɔɔ da har ma malam haya kakay ana hay!

27Ma yey vaw hay ta tsetseh, me rɔzley ta dey zarra, may ta me hertey ta yam, sumayzarra, memedɔ, tek ma hɔtsɔmaya.

²⁸Mandzara ma mbəslata sa na hay, me dewerey daw ana ka pas ka pas ana, me dzeley 'ar a daw ka Egliz hay tabiyaha na.

²⁹Kendzey ndaw ana bəle ha, a kaya na i bəle ha tey, kendzey ka tədey ba na, a ndalaya kambəlabə.

³⁰Kendzey hadaw me ngelekey na, i da pada mengelekey daw na a bəle daw.

³¹Bay ma Bəla, Baba ma Bay'ərlam Yezu, ma pəsa mey aha ma kwoza ha na, a sərada na i ngəley kakay.

³²Da Damas na, Guverner ma bay dūhwa na Aretas, me pey sidzew hay ka mambaw ma wuraw, ma ka zəgəmaya.

³³Amana, ma padəmaya a 'uwan, ma hardadəmiyawa ta masləkats ka zled, ambay i ma ləhawa da har anga.

Deriwel ma tsetsew ana a Korintieŋ 12

Tek ma Bay'ərlam ma bar a Pol ana hay

¹Me zlepey daw? A nefey kakay sengey! Dzadzak na, i ka mey na, ka tek ma nəkəmiawa a dey ana hay, ta na Bay'ərlam ma badaya na hay.

²I sərada ndaw ana daha ta Kriste, ka key ekədey mevey kurow kava fad -nga da vaw nga na daw? i sərada kakay, nga da vaw nga dakay daw? i sərada tikay; ma sərada na Bay ma Bəla - ndaw ana nga na na, ma tsakafama ha kasl a həzlay ma 'ərlam ma makar ana.

³I səradaha ndaw ana nga na na, nga da vaw nga daw? Mandzara vaw nga daw? I sərada kakay, ma sərada na Bay ma Bəla.

⁴Ndaw ana nga na na, ma tsakafama a slala hayna, arka nga ma tsənadərawa guma na me təkərey vaw kakay ana hay, slam har ma ndaw ma slafa ma mada me tsey kakay ana.

⁵Hərway ma ndaw ana nga na na, i slafa me zlepey - ama hərway daw na, i da slafa ma pada mezlepey daw na, sey a bəle daw dada.

⁶Ah! Kendzey i ka wudəy me zlepey na, a da key na, i ma mbəda 'ar aha kakay, i da tsey na dərka na dada. Amana, i tsey kakay, hərway ma mey na, me dzeley 'ar ma ndaw hay ka yah na, ka da fəna na ma nəkadama ka yah ana zlay, dakay na, na ma tsənadama na i me tsey ana zlay.

⁷Andza tek ana ma badiyawa na hay na, a gagətsam 'ar. Ma aza ka təkafaya me zlepey a neneŋ na, ma pəmaya tek ana andza ndak a slaw vaw, andza madurlam ma Setene ma həla vaw aha na, ma kəfaya, ma da təkafaya mezlepey ba tabiyaha.

⁸Ka bəzay ma guma na ŋga na na, i ka duley mey ba a Bay'ərlam dey makar, ka harafaya ba.

⁹Amana, ŋga ma badaya: hahaya daw ana na, daraka, ma slafa daw a bey vaw anga tabiyaha da bale dek. Dzadzak afəna sa na, i da zlepey na ta bale daw hay, ma slafa ma Kriste ka ndzey ka yah.

¹⁰kavədiya tok na, i key wuiya da bale, da me tsedey, da viya, da tatakway ta zluwer mavəday ma Kriste, hərway andza i bale ha na, na ŋga na tok na i gədan aha.

Tek na ma sar vaw a Pol hərway ma Korentiyen ana hay

¹¹Nəkafama ekədey na, tsoy 'ar a mbədaya! Ana ma təkəmaya day na kuray ana seŋgey. Hana na akwa ma da dzaŋgərafəmaya na kuray. Hərway i ka nəkada tek ma hətsafaya ka maslan anga na duhwa na hay, na daha tikay, kwa andza i tek tedehe tekefe na.

¹²Zehedhay ma badama maslan ana na, ka kam ba da walaŋ a kwar ana: me zəgey mevel da tek me suwet hay tabiyaha, zehed dedew ahiya na, tek me rəzley ndaw ana hay, ta tek ma kaya ta ma slafa na hay.

¹³Egliz a sana hay a da fənəmakwar na ta mey? Ana sey neney i me wudey ma sasəbakwar tikay ana, ana safəmaya yam ka dzerey kakay daw a neney ana!

¹⁴Nəkafama, ekədey na i ma həla vaw aha ma da daba a 'ay kwar ma dey ma makar ana, arka na re i da sasəbakwar aha kakay; hərway i səpey na, zleley kwar hay kakay, amana, kuray ana. Ma tsəhatar zleley a baba ta maya na, bəzahay kakay, ama ma da tsəhatar zleley a bəzahay na, taya.

¹⁵Na ŋga daw na, yah ana me wudey, i slafa me zədey tek, kwa vaw daw ana, ta 'ar a daw ana kərem hərway kwar, ma vəday ma wudakwar a daw hada na na, ka da wudəmaya sakay na, hərwuiya daw?

¹⁶Kədey na, i ka ndzey ka 'ar a kwar tikay! Ama yah na, ndaw me pətəney ndaw, i ka ndzafakwar ba ta wewer a daw.

¹⁷Da walaŋ ma ndaw i ma slərəkuraba na hay na, zəgam ndaw na kuray ma wudam ana, ta har ndaw da walaŋ ata na, i ka sasəbakwar ba daha daw?

¹⁸I ma təkərafa day a Tit ka daba a 'ay kwar, i ma slərəba malam ana, ŋga na na i ma tsakwar kava na, ka dəmaba tsetsuwe. Tit ana na, ka sasəbakwar ba daw? La ka dawam da me dzeley 'ar ana aslota kakay daw? Da slam sek ana aslota kakay daw?

¹⁹Zla ekədey kakay, ka dzalam na, ka lam la wudam me tərey ndaw dzerey ahiya na ka slam dey kwar daw? A-'ay, ka slam dey ma Bay ma Bəla, ta Kriste la tsam guma na. Neney tabiyaha na, dzam a daw, la kama na, ma kuray ka gəlam.

²⁰I wesey akwa na, nanɗarhay i ka da husaba ba na, i da ndzafakwar aha andza na i me wuɗey ana sakay, dakay na ka da ndzafamaya ha, andza ma kwar kuray ma wuɗam ana sakay. I wesey nanɗarhay dzendze, saɓeɓe, me key mevel, me kaɗey waway, me haɓey ndaw hay ka vaw, me tsey ka ndaw, me ngɔley bɔzay, me bɔrey, me key tek so ha daha da 'ay kwar.

²¹I wesey nanɗarhay, ma da daba ɗaw a neneɗ ta 'ay kwar ana na, Bay ma Bɔla a ɗaw ka da paya hwaray a dey, ka slam dey kwar, ma i ka da tuway, haɗway ma ndaw hay haɗadzidzay ma ngɔsam mata zlekete na hay, mandzara ka mbɔɗadama mendzey da me zɓɓey ta, da me ndzey ta taɗe kakay ana, ta me tsɔley ta na so kakay.

Deriwel ma tsetsew ana a Korintieɗ 13

Me tsey guma a 'ar madakwaydok ana, ta me tsey guma a vaw

¹Ma da daba ɗaw a 'ay kwar ekɔɗey ana na, dey ma makar ana: mendzey ma sariya hay tabiyaha a da lɔvam dɔrka na na, ka guma ma ndaw seydeɗe hay tsew makar.

²Äa i ka tsawa ba, andza ta pas ma ma daba ɗaw dey ma tsetsew ana ma da nɔkɔkurawa na, i mada me tsey tseɗey sa, kwa andza i ka tsakay kwar dakay na, a ndaw ana ma ngɔsam ana kete na hay, ta sa ma ndaw hay tabiyaha: haɗaw i ka da maba ba na, ndaw a da kaya ha da vaw dakay.

³Hɔrway ka wuɗam me dzedzɔmey zehed ma Kriste me tsey guma da yah ana sana. Nga bɔle ha ka kuray kakay, amana, a bada ma slafa nga da kuray.

⁴Dey ta kava, a daradama na da bɔle nga, amana, nga daha ta dey, ta ma slafa ma Bay ma Bɔla. Arka la tiyatsa na, la bɔle ahiya da nga, ama la da ndzam ta dey ta nga, ta ma slafa ma Bay ma Bɔla da walaɗ a kwar.

⁵Sasɔkam mendzey kwar ana ka 'ar vaw kwar ana, haɗaw kuray ma ndza hiya da 'ar me pey na. Hɔlam suwet a vaw ka 'ar vaw kwar ana hay, tsukuɗu ka sɔradama Yezu Kriste na, nga da walaɗ a kwar sakay ɗaw? Dakay dakay na, suwet ana ka da makwar ka 'ar a kwar ana zlay.

⁶Ka sɔradama ha sengey, i ma dzala na, la na, la ka hɔlama suwet ma vaw la tsoy.

⁷La ɗulamar mey a Bay ma Bɔla na, ma kuray ka da kamar tek haya kakay aha kwa aslɔta zlay, la kam na, la baɗama suwet ala kakay, ama la wuɗam na, la ka nɔkadama ka kam aha tek hayna, ma suwet ana ka nɔkey na, ka mawa na, ka la na.

⁸Hɔrway tek ala ma slafa ma kar a dɔrka na dakay, si la kam na andza ma dɔrkana na.

⁹Pas andza la bɔle ahiya, ama kuray gɔdaɗ ahiya na, la da wuiya. Nɔkafama, me ɗuley mey la na hɔrway kwar na, neneɗ: ma kuray ka kam haya ahiya lele.

¹⁰Hərway i ma wimdukuraba neneƷ i dərəƷ ta kuray mba na, ma aza i ka da husaba ba na, i da tsada guma na da mey aslota ta gədaƷ ma Bay'ərlam, ma vəliyawa na ma gəlada tek ana, zləna, na ma mbəzlada na kakay.

¹¹EkədəƷey tok na malam a dāw hay, ndzam da wuiya, kam meslərey ma ləmada vaw kwar lele, səmam vaw ka 'ar vaw kwar ana hay, dzəmam dāy, ndzam da zozoy, arka na, Bay ma Bəla ma ma wudā vaw, ma zozoy a da ndzey ta kuray.

¹²Tsam guma a vaw ka 'ar vaw kwar ana hay, səmam vaw da kokwod. Ndaw Kokwad ana hay tabiyaha ka tsadəməkuraba guma.

¹³Hahaya ma Bay'ərlam Yezu Kriste ta ma wudā vaw ma Bay ma Bəla, ta ma dzəma vaw ma Mesəfrey Kokwod ana, ka ndzam ta kuray tabiyaha.

Deriwel a Galat hay

Deriwel a Galat hay 1

Mey Wayna ma Pol

1-2Yah Pol, maslaŋ, ta malam na ndaw ma Kriste ana hay na la dzaya andza yah ana, i windar a Egliz na da Galasi ana hay. Ma padaya maslaŋ aha na ndaw hay kakay, kwa ta har ma ndaw kakay, amana ta Yezu Kriste, ta Bay ma Bëla Baba ma mbëladërawa da walaŋ ma ndaw ma mëtisa na hay.

3Hayna Bay ma Bëla Baba lakwa ta Bay'ërlam Yezu Kriste, ka vëlakwar hahaya ŋga ta zozoy ŋga.

4Ŋga ma vëlada vaw ŋga hërway ma meŋgësey lakwa hay, ma aza ka da buwandukurawa da har ma bëla neney haya kakay ana, ma kaha kal kal andza na ma Bay ma Bëla ma wuɗey ana, ŋga na, Baba lakwa.

5Tëɗe ma ŋga na, ma hasëkadara bëzay ka mevey temere ka mevey temere. Amen!

A mbëɗëmatar 'ar a Galat hay

6Ma rëzlaya na, haf haf a kwar, ma mbëɗëmar dëba kwar a ndaw ma zëlëkurawa ta hahaya ma Kriste haɗaɗzidzay ana, ma da tesey a mey hayna mekelehe na.

7A-'ay akwa mekelehe na dakay; daha na, ndaw ma dzongufëmakwar 'ar ana hay, a wuɗam na, ma mbëɗadama Mey Wayna ma Kriste ba.

8Ama na, haɗaw ndaw ana, kwa la na, dakay na kwa madurlam ma 'ërlam tekeɗe na, a bakwar Mey Wayna gële ta na la ma baɗëmukurawa na na, ka key na ma këla 'ar aha!

9Äa la ka tsëmëkurawa ba, ekëɗey la madama sa: Haɗaw ndaw ana a tsakwar ka Mey Wayna gële ta na kuray ma tëbama na na, ka key na ma këla 'ar aha!

10Hërway ekëɗey na, i sëpey na, i ka datar 'ar a ndaw hay tsukuɗu, a Bay ma Bëla ɗaw? Hana akwatay i ma ndzaha re me sëpey i ka mbafata ka ndaw hay na, akwatay na, i gawla ma Kriste ha sakay.

Pol a ndzafa Mey ana, arka ma tëlëkadatara mey a ndaw hay na tengey?

11Hërway i baɗakwar na malam a ɗaw hay, Mey Hayna Wayna na i ma talëkadukurawa mey ana na, ma ndaw kakay.

12Akwa na, guma na i ndzafërawa na na, da huɗa mey ma ndaw kakay, kwa ndaw ka tatëkadiyawa kakay, ama na, da Yezu Kriste, da ma biyawa vaw ŋga.

¹³Hərway kuray ka tsənadama ba a tsam aha ka mendzey d̄aw, da har ana i da kuley ma Zuif hay mba na; i səpa Egliz ma Bay ma Bəla ta yam aha, da gula ma da dawasada ba.

¹⁴Da kuley ma Zuif hay na, i tsəley na ka mey ka mey, i fənata sa ma mandala d̄aw hay na da səkway d̄aw ana, ta matanduroŋ a d̄aw kambəlaḅa, hərway ma tek me tsekesley ma Baba d̄aw hay.

¹⁵Ama andza Ndaw ma zəgaya, ma padaya gəle zla da hwaḍ ma may d̄aw ana na, arka ma zəlaya ta hahaya ŋga, ka dzala ba mambay aha.

¹⁶ka ḅada Bəzey ŋga da yah, ma aza i ka da tələkada mey da walaŋ ma ndaw Zuif ahiya kakay ana hay, mandzara i ka səpey ndaw ka tsaya guma a 'ar ma slaw vaw kakay.

¹⁷Arka tsa na, mandzara kwa ndaw ka tsaya guma a 'ar, kwa mandzara i ka tsəley a Zeruzalem ka slam ma ndaw ma tərəfəməya maslaŋ ba ka mey ana hay na, i ma daway a Arabi, arka na, i ma mawa a Damas.

¹⁸Arka mevey makar a dəba na na, i me tsəley a Zeruzalem ma i ka sərəməwa vaw ta Sefas, arka i ma ndzawa meney kurow kava zlam ka tsakay ŋga,

¹⁹mandzara i ka nəkada maslaŋ mekelehe, sey Zak malam ma Bay'ərlam Yezu dada.

²⁰Guma nenedey i ma windukuraḅa na na, i tsa na, ka slam dey ma Bay ma Bəla, kwa malwadaŋ kakay.

²¹Arka na, i ma daway a dala ma Siri ta Silisi.

²²Ama na, mey dey d̄aw ana na ka sərədama da Egliz ma Zudey hay kakay.

²³A tsənadama na, a tsam aha andza nenedey dada: “Ndaw ana ŋga na ma kadandakwar tatakway kete na na, ekədəy na, a tələkada ha mey ta me pey 'ar aŋga na me wuḍey ma dawasada ba na.

²⁴Arka taya ma hasəkadəməra bəzay a Bay ma Bəla hərway d̄aw.

Deriwel a Galat hay 2

Ma dzəma vaw ma Pol ta sa ma maslaŋ hay

¹Arka a dəba ma mevey kurow kava faḍ na, i me tsəley dey mekelehe a Zeruzalem sa, la ta Barnabas, i ma ŋgəley Tit ka bəzay d̄aw tiyatsa.

²I tsəley na, kavəday Mesəfrey ka ḅaya guma ba daha, i ma ḅadatarə Mey Wayna, na i ma ḅey da walaŋ ma ndaw Zuif ahiya kakay ana hay. I ma ḅadatarə satsa, da me tsəhey 'ar gəle, a ndaw na ma dəmatar ndaw ana hay, me wesey na, tsefe mber a d̄aw ma kawa na na, ka da tərəy tedehe zlay.

³Ama na, kwa ka təkamar ɗay a Tit, ndaw ma kəsadiyaba na, ka sla kuɗey ba kakay, kwa andza ndaw Grek tekeɗe na.

⁴Dakay a da key na hərəway ma malam malwaɗay ana hay, ndaw ka wunata kakay, ma wutsəmaɓa a walaŋ ala andza ndaw dugwan hay ma da dzadəmandar, ka me wey 'ar ala ma sawa da Yezu Kriste ana, a wuɗam na, ma tərədəmandar beke ahiya.

⁵A ndaw ana ŋga na hay na, la ka tsənəmatar sləmay kakay, kwa da mendzey nekəɗey na, ma aza andza dərka ma Mey Wayna, ka ndzey mambay aha ma kwar.

⁶Ama ka tek me nəkey dey ka ndaw ɗuhwa na hay na - ma ndzawa ta na na, ka kaya da 'ar tikay, hərəway Bay ma Bəla na a weley ndaw tikay - ndaw ana ŋga na hay na, ka tsəhafəmaya tek a fəna mey hayna wayna na dakay.

⁷Dzadzak taya ma nəkadama na, me bey Mey Hayna Wayna a ndaw ma sla kuɗey kakay ana hay na, ma vəla ha a yah, kalkal andza Piyer ma vəla ha a ndaw ma sla kuɗey ana hay ana.

⁸- Hərəway ndaw ana me key mber da vaw ma Piyer me bey Mey Hayna wayna a ndaw ma sla kuɗey ana hay na, me key mber da vaw ɗaw me bey Mey Hayna Wayna a ndawZuif ahiya kakay ana hay na, ŋga ha tsa-

⁹Ma səradaɓa hahaya ma Bay'ərlam ma vəliyawa na na, Zak, Sefas ta Zaŋ, ndaw ma nəkaɓamata andza damklay ana hay na, ma vələmandar har a la ta Barnabas, andza zehed ma ma dzəma mey aha, ma aza la na, la ka dam 'ar a 'ay ndaw Zuif ahiya kakay ana hay, taya tey na, a 'ay ndaw ma sla kuɗey ana hay.

¹⁰Ama a dafa na, i ka sərəfəkwata ka ndaw mbarga na hay, tek na i ma wafərawa 'ar haya haya ma key ana.

Da Antiyos na, Pol ma kar say a Piyer

¹¹Ama andza ma Sefas ma daba a Antiyos na, i ka kar say ba ma dey ma dey, hərəway ma mey na, malay ŋga.

¹²Akwa na, andza mba ndaw ma Zak hay ka dəmaɓa na, a zəmey tek andza ndaw Zuif ahiya kakay ana hay, ama andza taya ma husəmaɓa ba na, a zlar ma kəzley təŋga, a ndzey tsakazlak, hərəway a wesey ta ndaw ma sla kuɗey ana hay.

¹³Arka Zuif a sa na hay ma kam dey kava, ha kwa Barnabas tekeɗe na, ma pətəney vaw a me key andza ha.

¹⁴Ama andza i ma nəkada a dawam aha ta tsəved ma dərka na ma Mey Wayna sakay na, i ma ləvar a Sefas ma dey ma ndaw hay tabiyaha: “Haɗaw kah ndaw Zuif ka ndzey na, andza ma ndaw Zuif ahiya kakay ana hay tok na, mendzey ɗek ana andza ma Zuif hay sakay tok na, ɗagay ka təkəmatar ɗay a ndaw Zuif ahiya kakay ana hay ka ndzam andza ma Zuif hay na tənɗey?”

¹⁵Lakwa na, lakwa Zuif hay a yademandukurawa da hwaɗɗ, zɓɓa lakwa ndawZuif ahiya kakay ana hay, ma ngɓɓaya na tikay.

¹⁶Ama ka sɓradakwa ha, ma tɓrada ndaw dzerey aha na, mber ma Mewey kakay, ama na, sey ta me pey 'ar ka Yezu Kriste. Lakwa na tiyatsa na, ka pɓkwawa 'ar na ka Yezu Kriste, ma aza lakwa ka da tɓrakwa dzerey ahiya, da me pey 'ar a lakwa ka Kriste, zɓɓa, da mber ma Mewey kakay, zɓɓa, hɓrway ta mber maMewey na, ndaw ma da tɓrey dzerey aha na dakay.

¹⁷Ama haɗaw ta me sɓpey me tɓrey ndaw dzerey aha ta Kriste na, a da ndzafɓmandakwar ba ma ngɓɓaya tiyatsa na, Kriste azlakwa a da tɓrey na, bɓzey maslɓrey ma me ngɓɓey ɗaw? Dey ta kava a'ay.

¹⁸Haɗaw azlakwa i key na, a ndɓrada tek na i ma mbɓzlada na na, na nga na na, i tɓrada vaw ɗaw ndaw ma tsɓney slɓmay kakay aha.

¹⁹Hɓrway yah na, mavɓday ma Mewey na, i mɓsar aMewey , ma i ka da ndzey ma Bay ma Bɓla. Ta Kriste na, i na ndaw ma dara ha ka 'ar ma tuwaw ma gazlɓla ha.

²⁰I ta dey, ama na, yah ana sakay, ma ndzaha da yah na Kriste, hɓrway mendzey ɗaw a neneɗ da slaw vaw ɗaw ana na, i ndza na, da me pey 'ar ka Bɓzey ma Bay ma Bɓla, ma wuɗaya, ma haɗɓkada vaw nga hɓrway ɗaw ana.

²¹Hɓrway haɗaw hahaya ma Bay ma Bɓla da yah ana na, i tɓrada tek tedehe kakay, hɓrway haɗaw a da ndzafama dzerey na ta Mewey na, azlakwa na nga na na, Kriste a mɓsey na ma tedehe.

Deriwel a Galat hay 3

Ma mbɓɗa 'ar ma Galat hay

¹Kuray Galat a neneɗ me dzeley 'ar kakay ana hay! Ma slɓɓakwar lengesl ba, da 'ar na mey? Kuray ka tsɓnadama ba ta slɓmay kwar, ma ɓadɓmakwar me mɓsey ma Yezu Kriste ka 'ar ma tuwaw ma gazlɓla ha na.

²A nga wandzaladɓmaya tsana, bɓzay ma guma neneɗ: ka da ndzafam Mesɓfrey na, hɓrway kuray ma kam andza ma Mewey tsukuɗu, dakay na, kuray ma pam slɓmay ka mey ma me pey 'ar ɗaw?

³Kuray azlakwa na dɓla hiya, ha andza neneɗ dzay ɗaw? Kuray a neneɗ ndaw ma zɓamar ta Mesɓfrey ana na, ma da lɓhadakwar haya hayaha na, slaw vaw tok ɗaw?

⁴Kuray ma nɓkadɓmata tek a neneɗ hay tabiyaha na na, tedehe ɗaw? Akwa tek a neneɗ hay na, a tɓram tedehe kakay.

⁵Ma vɓlɓkurawa Mesɓfrey na nga, arka a key ɗɗew hay da walaɗ a kwar, a key andza ha na, kavɓday kuray ma kam andza maMewey ɗaw? Dakay na, kuray ma pam slɓmay ka mey ma me pey 'ar ɗaw?

Ndaw me pey 'ar ana hay na, a pəsafəmata mey andza Abraham

⁶Mewindey a lövey na: andza ma Abraham me pey 'ar ba ka Bay ma Bəla na, arka Bay ma Bəla ma nəkafa andza ndaw dzerey aha na hərwiya.

⁷Tsənadama tok: bəzey ma Abraham hay na, ndaw me pey 'ar ana hay.

⁸Akwa dzadzak na, Mewindey Kokwoɗ ana hay ka tsəmərawa ba ka vaw: Bay ma Bəla a da təradata ndaw Zuif ahiya kakay ana hay dzerey ahiya na ta 'ar me pey. Ma badara mey a nenedy Hayna Wayna ba ka vaw a Abraham: “I da pəsafata mey ka ndaw ma dala hay tabiyaha da kah.”

⁹Kəɗey tok na, ndaw me pey 'ar ana hay na, ma pəsa mey aya ba andza Abraham, ndaw me pey 'ar ana.

¹⁰Hərway ndaw ma səpey Mewey hay na, me kəley 'ar a patar aha dey, hərway ma winda da ɗeriwel kokwoɗ ana na andza nenedy: “Kwa way way ka səpa ma ndaslada tek ana ma winda ha tabiya ha da ɗeriwel ma Mewey ana ka pas ka pas kakay na, ma kəla 'ar aha.”

¹¹Dey ta kava, ta har ma Mewey na, ndaw ana ma da tərɛy dzerey aha ka slam dey ma Bay ma Bəla na, dakay, hərway ma winda ha na, ndaw dzerey aha da me pey 'ar na, a da səfrey.

¹²Dzadzak na da Mewey na, mendzey ŋga na gəle ta na ma me pey 'ar. Mewindey a lövey na, ndaw ma ndaslada tek ma Mewey me tsəhey ana hay tərre na, a da səfərada.

¹³Kriste na ka haɗəka tsoy ma da buwandukurawa ba da ma kəla 'ar ma Mewey, ma tərada bay 'ar ma vaw ŋga na ma kəla 'ar aha hərway lakwa, ka vəday ma winda ha da ɗeriwel kokwoɗ ana na, andza nenedy: “Kwa way way ka luwadama ba ka tuwaw na, ma kəla 'ar aha.”

¹⁴Nenedy ka key na, ma pəsa mey ma Abraham ka husawa ba ka ndaw Zuif ahiya kakay ana hay da Yezu Kriste, arka tok na, la ndzafakwa ta me pey 'ar na, Mesəfrey, tek na ma tsəmawa kava na.

Tek na ma tsa ba kava na; meslərey ma Mewey

¹⁵Malam a ɗaw hay, zlakwar me tsey na ka mendzey ma ndaw hay: guma ma ndaw me tsey andza a da mətsey na, haɗaw ma tsa ha ba ta tsəved na, ndaw a dawasada kakay, kwa a pam adiya kakay.

¹⁶Ana ekəɗey tok na, a tsadəmara guma i da vəlaka tek na, a Abraham ta bəzey ma hwaɗ aŋga. Ma ləva ha andza nenedy na, a bəzey ma hwaɗ aŋga hay, kəla andza a ndaw hay haɗadizday, azlakwa a da key na a ndaw asləta, “a bəzey ma hwaɗ eɗek”, ka ləva na Kriste.

¹⁷Na ŋga ɗaw i ma dzala na andza nenedy: tek na andza guma ndaw me tsey ta tsəved, andza a da mətsey aha na na, ma kərawa na Bay ma Bəla ana ba

dagay. Mewey a da sawa na, mevey temere fad ta kokurow makar a dɔba na, ka dawasada kakay, dakay na, akwatay a da tɔrada guma na ma tsɔmawa na na tedehe.

¹⁸Hɔrway haɗaw azlakwa i da zɔmakwa 'ay ana na, ta Mewey na, na ŋga na na, ta guma na ma tsɔmɔrawa na sakay. Azlakwa tok na, Bay ma Bɛla a da vɛladara hahaya ŋga a Abraham na, hɔrway ma guma ŋga ma tsɔrawa na.

¹⁹Da na ŋga na tok na, mewey a sawa, a da key da huɗa mey? A sawa adiya na, ma malay ka sɔrey, ma hutada ma da sawa ma Bɛzey ma hwaɗ ana ma tsɔmawa kava na: ma da baɗɔrawa na madurlam hay, ta har ma adziya.

²⁰Arka azlakwa ndaw ma zawaɗɔrawa guma na na, ndaw ma zewey guma ma ndaw aslɔta dada kakay zlɔna, Bay ma Bɛla na ŋga aslɔta.

²¹Mewey a daway da meterŋgɔleŋ ka guma ma Bay ma Bɛla ma tsawa na ɗaw? Dey ta kava a-'ay, haɗaw azlakwa a vɛladɔmɔrawa Mewey na, a slafa ma ndzada ndaw na, kaɗey azlakwa na, ɗerre dzerey a da sawa na da mewey.

²²Ama Mewindey Kokwoɗ ana a lɔvey na, meŋgɔsey ka watar 'ar ba a tek hay tabiyaha, ma aza arka ta me pey 'ar ka Yezu Kriste na, ka ndaw me pey 'ar na, guma ka ndesley andza na ma tsɔmɔrawa na.

²³Amba me pey 'ar ka sawa na, lakwa ma zɔgaya beke ma Mewey ahiya, ma hutada ma da bawa ma me pey 'ar

²⁴Kaɗey tok na, Mewey kete na, ndaw ma tsukurey lakwa ha, ma hutadɔrawa Kriste, ma aza me pey 'ar ka da tɔradandakwar dzerey ahiya.

²⁵Ama andza ma sawa ma me pey 'ar ba na, lakwa da huɗa har ma ndaw ma tsukurandakwar a ŋga na sakay.

²⁶Hɔrway kuray tabiyaha ta me pey 'ar na, kuray bɛzey ma Bay ma Bɛla ahiya da Yezu Kriste.

²⁷Ayaw, kuray a neneɣ tabiyaha ma dzuhɔbɔmawa ta Kriste na hay na, kuray ka kɔlam Kriste ba ka vaw.

²⁸Kaɗey na, kwa Zuif dasakay, kwa Grek dasakay, kwa beke dasakay, kwa ndaw ma wey 'ar aŋga dasakay, mawal ta ŋgwas dasakay, hɔrway kuray tabiyaha na, kuray aslɔta da Yezu Kriste.

²⁹Haɗaw azlakwa kuray ma vɛlaya ma Kriste na, na ŋga na azlakwa na, kuray bɛzey ma hwaɗ ma Abraham hay, andza na ma tsɔmawa na na, kuray na ndaw me zɔmey 'ay ana hay.

Deriwel a Galat hay 4

Kah na beke sakay, amana bɛzey ma 'ay ana

- ¹Me dzeley 'ar a daw tok na, andza nenedy: ka key na mendzey hafadzidzay, ndaw ma da zomey 'ay ana beza ha mba na, me weley ta na ka vaw ta beke na dakay, kwa andza ma da wata tek a hay tabiyaha na nga na.
- ²Ama nga da huda har ma ndaw ma gela na, ta ndaw ma wafara vaw ka zleley nga na, ha kasl ka pas ana baba nga ma mbesla na.
- ³Arka lakwa na na, andza ha atsa, andza lakwa bezahiya, lakwa da huda har ma tek ma bela nenedy hay mba na, lakwa beke ahiya.
- ⁴Ama andza har ma me ndesley ana ma slawa ba na, Bay ma Bela ma sleradawa Bezey nga, a yamerawa da hwad ma ngwas, mewey a war 'ar.
- ⁵Ma da mbefatarawa ndaw na Mewey ma watar 'ar ana hay, ma ka teradandakwar bezey ma Bay ma Bela ahiya.
- ⁶Kuray na, bezey nga hay derka, Bay ma Bela ka sleradawa Mesofrey ma Bezey nga ba a mevel a lakwa hay, a zela ta me wudey aha: Aba - Baba!
- ⁷Kah na tsoy beke ha sakay tok, ama kah na bezey aha ka daba, arka andza bezey aha kadaba na, kah ndaw me zomey 'ay tiyatsa, na nga na na, mber ma Bay ma Bela.

Tek na ma sar vaw a Pol ka me pey 'ar ma Galat hay ana

- ⁸Zlekete ka seradama Bay ma Bela tsaray kakay na, kuray beke ma 'erlam derka na kakay ana hay, da ma kawa ta na na, bay'erlam ahiya kakay.
- ⁹Ama ekadey ka seradama Bay ma Bela ka daba na, dakay a fena sa na, ka sedukurawa ba, dada kada mam ta daba sa, a tek ma bale hay, mbarga hiya na, ka da wumakwar sa na, a key vaw sa daw?
- ¹⁰Ka tsakaslomata meney sa na hay, kiya sa na hay, lam sa na hay ta mevey sa na hay andza tek ma kuley ahiya.
- ¹¹Ma wasadaya na, mber a daw ma kawa herway kwar ana na, a da zodey tedehe!
- ¹²Malam a daw hay, kam andza yah, herway i ka terada vaw daw ba andza kuray tey sana, i kakwar amboh, dada kuray ka ngasemaya dakay.
- ¹³Ka seradama ha haya haya sengey, i ma badukurawa Mey Hayna Wayna na, dey tsafemey ana na da har maveday i dzedzey aha sengey.
- ¹⁴Arka kwa da vaw daw ana dzedzey aha na tekede na, kuray ka mbefemaya daba kakay, i ka kakwar mandzadak kakay, dzadzak tok na, kuray ma ngelomaya andza madurlam ma Bay ma Bela, andza ma Kriste Yezu.
- ¹⁵Wuiya kwar ana tsafemey ana, a da daw na a may tok? Herway i ka seydewe nenedy: hana na, ha slafama na, kwa dey kwar tekede na, kuray ka tsurslomarawa ba, ma da veladaya.

- 16**Ekəḍfey tok na, i da terey na ndaw dugwan a kwar ka dɔba, kavəday i ma tsakwar dərka na ḍaw?
- 17**Haf haf ata na ma kəmakwar ana na, ta tsəved' kakay, a wuḍam na, ma tsadəmakwar ba ka vaw ta yah, ma aza kuray ka da tsafəmata dey.
- 18**Tek hayaha na, ma nəkada ma wuḍa vaw na ta tsəved' ana, ma ka pas ka pas aha na, zləna sey i ka key ka tsakay kwar ana tsa kakay.
- 19**Dem a ḍaw hay, da mendelemey ḍaw ana na, i yadakwar mekelehe, ha aza Kriste ka gəley ba da vaw kwar ḍagay.
- 20**Ah! A saya i da sərafa na, i ka tsakay kwar ekəḍfey ana, aza i ka ndzefey ved' ma ḍay ma tsadakwar na ma daway kassla na, hərway i sərada i ka kadakwar na tengey sakay!

Agar ta Sara

- 21**Äadəmaya ḍagay, kuray a neneɣ ma wuḍam ma tsənamar sləmay a Mewey ana; ka tsənadama guma ma Mewey ana, ŋga na me ləvey ana tikay ḍaw?
- 22**Akwa ma winda ha da ḍeriwel kokwad' ana na, Abraham me ndzefey wawa hay tsew, asləta na, bəzey ma beke, naŋgar na ma ŋgwas hayna.
- 23**Ama wawa ma ŋgwas beke na na, ma yaha ma kəla ma slaw vaw, ama ma ŋgwas hayna na, andza na ma tsəmawa kava na.
- 24**Guma neneɣ a təkərey guma ma malada ta tek hay, ŋgwas a neneɣ hay na, akwa ma dzəma vaw hay tsew. Naŋgar na, a sawa da mamba ma Sinayi, a da yawa na, ma da key beke; na ŋga na na, Agar,
- 25-** hərway mamba ma Sinayi na, da Arabi -. Arka Agar a maladəmata na ta Zeruzalem na ekəḍfey ana, hərway taya beke hiya ta wawa ŋga hay.
- 26**Ama Zeruzalem ma 'ərlam na, beke ha tikay, arka maya lakwa na ŋga;
- 27**hərway ma winda ha da ḍeriwel kokwad' ana na andza neneɣ: “Key wuiya, kah a neneɣ dəlay aha, ma yey tikay ana, kəley salalay ta me wudey ma wuiya, kah a neneɣ ma sərada ma ndelemey ma zləbeŋ tikay ana. Hərway bəzey ma ŋgwas a neneɣ, ma wuḍama tikay ana na, haḍadzidzay a fəna ŋgwas ma zel.”
- 28**Arka kuray tok na malam a ḍaw hay, andza ma Izak na, kuray na bəzey ma guma ma tsəmawa na.
- 29**Ama andza ha satsa na, ndaw ma yaha ma slaw vaw ana na, a kada tatakway ta ndaw ma yaha ma Mesəfrey ana, ha kasl ekəḍfey na andza ha tənğa.
- 30**Ana təḍe! Mewindey Kokwod' ana hay a ləvam na tengey? “Hara beke neneɣ ba ta bəzey ŋga, hərway hayna bəzey ma beke ka da zəmam 'ay ka masləta ha, ta bəzey ma ŋgwas hayna zlay.”

³¹Kəḍey tok na malam a ḍaw hay, lakwa na, bəzey ma beke hay kakay, ama na, bəzahay ma ŋgwas hayna.

Deriwel a Galat hay 5

Ma mey ta dɔba ma hahaya

¹Kriste a buwandukurawa na, ma lakwa ka tɔrakwama ndaw ma wama 'ar ata na hay dərka na. Səmam vaw, ma ka da madəmakwar zɔambəla ma beke a ḍay sazlay.

²Yah Pol na, i ləvakwar: haḍaw kuray ka slama kuḍey ba na, Kriste a da nafakwar aha sakay.

³I hərəfa waw a fəna sa: kwa way way me səpey ka sladəmara kuḍey ba na, ŋga na Mewey a təkər ḍay ma kata tek ana hay tabiya ha.

⁴Na ŋga na na, kuray ka tsam ba ka vaw ta Kriste, haḍaw ka səpam dzerey kwar da Mewey na, ka hahaya ma Bay'ərlam na, kuray ka ndəram tsoy.

⁵Haḍaw na ŋgalakwa ndaw me pey 'ar hay na, la padama me pey dey la na ka Bay ma Bəla, ma da tɔradandakwar dzerey ahiya ka slam dey ŋga, na la lakwa ma hutakwa ta ma slafa ma Mefrey Kokwaḍ ana ma bəda me pey 'ar aŋga da ma wuḍa vaw.

⁶Hərway ma ndaw ŋga da Kriste na, ndaw ma sla kuḍey aha, dakay ma sla kuḍey aha kakay na, a nefey tikay, ama me nefey na, me pey 'ar me key tek da ma wuḍa vaw.

⁷Ka hwam aha mambay aha sana, ndaw ana andza da vaw kwar ma tsapa tsəved ba, ma təkə dərka ma ka vahakwar ana na mey?

⁸Tek ana andza na ŋga na ma pafakwar wuiya na a sawa na da ndaw ma zəlakwar ana kakay.

⁹Is ketekwəḍey na, a mbəslada hapa ma haləba ha tabiyaha andza na ma ləvam ana.

¹⁰Na ŋga ḍaw na, i ma pa 'ar aha ka kuray da mezəley ma Bay'ərlam: ka da mbəḍam aha dey a slam mekelehe kakay. Ama ndaw ma sadərawa guma a walaŋ a kwar, ma da ḍaləhwasadakwar ana na, kwa ka key na teŋgey teŋgey na, a da ndzafa me hətey ŋga na.

¹¹Na ŋga ḍaw na, malam a ḍaw hay, haḍaw re i tələkey mey ta me sley kuḍey mba na, azlakwa a ŋgələdəmaya dey kakay na, ka mey? Azlakwa kəḍey na, me tsey metsembəḍ ma tuwaw ma gazləla na na, ma ḍavasa ha ba!

¹²Ndaw a hay ma hundzasləmakwar guma ma masley kuḍey ana na, hayna taya ka slama ba na kərəh tabiyaha!

Slaw vaw ta Mesəfrey

¹³Malam a daw hay, a zələmukurawa na, ma kuray ka wama 'ar a kwar, ama da me wey 'ar a kwar ana hana tok na, ka da mbəkadəmara vaw a tek me sey ma slaw vaw zlay, ama na, da ma wudā vaw na, dzənam vaw ka 'ar vaw kwar ana hay.

¹⁴Hərway Mewey tabiya ha kərem a ndzefey me ndesley tabiyaha na, da guma neneɣ asləta na: “ka da wudā ndaw ka tsakay dək ana na, kalkal andza vaw dək ana.”

¹⁵Ama kendzey ka zam vaw ka 'ar vaw kwar ana hay, ka pədam vaw ka 'ar vaw kwar ana hay na, wam daw ka vaw, ka da zədam vaw ka 'ar vaw kwar ana.

¹⁶Pafəmaya sləmay dāgay: halam na, da mezek ma Mesəfrey, na ŋga na na, ka da kam aha tek ma slaw vaw ma wudəy ana sakay.

¹⁷Hərway slaw vaw ta tek aŋga ma wudəy na, a da dawam aha ka vaw ta Mesəfrey kakay. Mesəfrey a dam ka vaw ta slaw vaw kakay. Vərom daha da walaŋ ata, kədəy tok na, ka da kəmata tek a kwar ana ma wudam ana hay sakay.

¹⁸Ama hadaw ma kəsadakwar na Mesəfrey na, ma wakwar 'ar na Mewey sakay.

¹⁹Mber ma slaw vaw hay na a sərādəmata seŋgey: mewey 'ar so ha, me zləbey, me tsəley so ha.

²⁰ərlam so na hay, hila, dzendze, me tərey vaw, meney dey, ndzəlakkwa, səleŋ, me tsey vaw dugwan ahiya ka 'ar vaw ta na.

²¹Tek me sey kambəlaɓa, me sey zom kambəlaɓa, me zəmey tek kambəlaɓa, a kam tek ana sa na hay andza ha sa tsa. Ndaw me key tek andza na ŋga na hay na, i ɓadakwar andza na i ma tsəkurawa na, a da zəmam aha slam da Slala ma Bay'ərlam kakay.

²²Ana nəkafama ka mber ma Mesəfrey ma sadərawa na: ma wudā vaw, wuiya, zozoy, me zəgey mevel, kokwoɗ, hahaya, me pey 'ar,

²³ləfedede, me wey 'ar ka vaw; mewey na, a kafata say ka tek a neneɣ hay tikay.

²⁴Ndaw ma vəlaya ma Kriste na hay na, ka daradama slaw vaw ta ba, ka tek ata ma satar, ma dzalam ana hay.

²⁵Hadaw lakwa ma ndza hiya ta Mesəfrey ana, mbəkadukwara vaw a Mesəfrey ana ka kəsadandakwar.

Mewey ma Kriste

²⁶Ka da ŋgalakakwa ka 'ar vaw lakwa na hay zlay, ka 'ar vaw lakwa na hay na, me zerey meɣ ka da key daha zlay, me ney dey ka da key daha zlay.

Deriwel a Galat hay 6

Mewey ma Kriste

- ¹Malam a daw hay, kendzey andza ka sɛrafama ba ka ndaw ka ngɔsey ba na, ma da lɛtsadɛrawa na kuray ndaw ma ndzaya da Mesɛfrey ana hay, ta ndaraw ma kokwod; wey vaw zlɛna, nanɣɛr hay kah ana a da hɛlafɛmaka suwet tey hegey!
- ²Dzɛnam vaw me zɛgey tek ma lɛhey ana ka 'ar vaw kwar ana, kɛɛy na, ka ndasladama mewey ma Kriste.
- ³Hɛrway ndaw ana a tɛrada vaw nɣa, andza ndaw dɛhwa ha na, azlakwa zlay nɣa na ndaw tedehe na, a key na, a zlɛgey bay 'ar ma vaw nɣa na.
- ⁴Ama na kwa way way na ka sasɛka mber aɣa na, kendzey andza ka ndzefey tek ma dar 'ar ana ba da huɗa na, ka malada na, ta vaw nɣa na zlɛna, ta ndaw mekelehe zlay.
- ⁵Hɛrway kwa way way a da zɛgey na tek ma 'ar aɣa na.
- ⁶Ndaw ma tɛba Guma ma tatɛkadɛmara na na, da zleley nɣa tabiyaha na, ka par nekɛɛy a ndaw ma tatɛkadara na.
- ⁷Ka da zlɛgam zlay: Bay ma Bɛla a mbɛkada vaw nɣa ma ndaw ka sanɣɛrafa kakay; hɛrway tek ma ndaw ma slɛkey ana na, ma da bɛtsa na nɣa na tɛnɣa.
- ⁸Kendzey ndaw a slɛkadara na a slaw vaw na, a da bɛtsey na tek ma slaw vaw ma yawa kava na: me zɛɛy. Ndaw ma slɛkadara a Mesɛfrey tey na, a da bɛtsey na tek ma Mesɛfrey ma yawa na: mendzey ma ndɛvey kakay ana.
- ⁹Kakwama hahaya mandzara ka mɛtsandakwar har; hɛrway aza har ana ka da sawa ba na, i da bɛtsakwa, haɗaw andza har ka mɛtsandakwar kakay na.
- ¹⁰Kɛɛy tok na, andza bɛzay a rafandakwar daha mba na, kakwama mber ka nafatar a ndaw hay tabiyaha, dɛhwa ha na ma ndaw ana bɛse ka tsakay lakwa da 'ar me pey ana hay.

Tuwaw ma gazlɛla na ma Kriste ta bɛla wayna

- ¹¹Nɛkafama ka mewindey a neney ma winda ha dagwalam ana, ma windɛraɓa na, yah ana ta har a daw ana!
- ¹²Ndaw ma wuɗam, ma sladɛmakwar kuɛy ana hay na, ndaw ma wuɗam me dzeley ma bɛda vaw ma slaw vaw ana hay. Tek ata aslɛta ma wuɗam na, ka da kadɛmata tatakway hɛrway ma tuwaw ma gazlɛla na ma Kriste zlay.
- ¹³Hɛrway ndaw ma tɛkɛmatar daw ka sladɛmatara kuɛy ba na hay na, a tsɛnɛmatar slɛmay a mewey kakay. Dakay dakay a slɛdɛmakwar kuɛy na, ma kuray ka ndzafam ma hasɛkadɛmakwar bɛzay da slaw vaw.
- ¹⁴Na nɣa daw na, andza ha tikay,ɗaɗa tek a daw ma hasɛkadɛmaya bɛzay a fɛna tuwaw ma gazlɛla na ma Bay'ɛrlam a lakwa Yezu Kriste na, daha tikay; ta nɣa na, bɛla ma dara ha ba ka 'ar ma tuway hɛrway daw, andza yah ana ma dara ha hɛrway ma bɛla tiyatsa.

15Hərway kudəy ma sla ha, ma sla kakay na, tek dūhwa ha da huḍa na dakay, ama na, na Bay ma Bəla ma kadandukurawa dey mekelehe na.

16Ma ndaw ma səpama mewey ana tərre andza ha na hay na, zozoy ta ma pəsa mey ma Bay ma Bəla ka ndzey ta taya, ta səkway ma Bay Bəla tabiya ha.

17Zla ekədəy yah na, ndaw ka da ŋgwarfaya 'ar sazlay, hərway yah na, zehed ma Yezu ka vaw ḍaw daha.

18Hayna hahaya ma Bay'ərlam a lakwa Yezu Kriste ka ndzey ta Mesəfrey kwar, malam a ḍaw hay. Amen!

Deriwel a Efeziyen hay

Deriwel a Efeziyen hay 1

Me tsey guma a vaw

¹Yah Pol, maslan ma Yezu Kriste da me wufey ma Bay ma Bëla ana, i windatar a ndawKokwod ana hay ta ndaw ma tsënam slëmay ana hay ma Yezu Kriste:

²Hayna hahaya ta zozoy ma Bay ma Bëla Baba lakwa, ta Bay'ërlam Yezu Kriste ka ndzey ta kuray.

Hahaya mandzara kokway ana

³Hayna ma sëmbëra Bay ma Bëla Baba ma Bay'ërlam a lakwa Yezu Kriste, ka pësafandakwar mey ba da ma pësa mey hay tabiyaha ta Mesëfrey na Kriste ma sadërawa da 'ërlam ana.

⁴Ngga ka gadëmandakwar ba a ngga, amba ka zlerawa bëla, ma lakwa ka tërakwama kokwod ahiya, mandzara me ngëley bëzay ka slam dey ngga, da ma wudfa vaw.

⁵Ngga ka dzala ba zla ka vaw ma i ka tërakwama bëzey ngga ahiya zla amba ka kërawa bëla kavëday ma Yezu Kriste, hërway ma ma wudfa vaw ngga.

⁶Ngga ma rëhadandakwar ta hahaya ngga hadfadzidzay ana, ngga ma vëlandukurawa da Bëzey ngga, ma wudfa hadfa na.

⁷Da me dzëmey vaw lakwa ta ngga na, lakwa ma buwaya ba, ta har anga na, malay lakwa hay ma sa yam ahiya ba, hërway me zleley ma hahaya ngga.

⁸Bay ma Bëla ka vëladandakwar zleley a neney hay, ma wuradandakwar a me sërey 'ar ta me sërey tek hay tabiyaha.

⁹Ngga ka badandakwar tek anga ma këzla ha, me wufey ana ba, tek anga me dzeley ma da key hayna, zla da bëziya ka 'ar vaw ngga na,

¹⁰ma dada har ana hay a me ndesley ta na, ma da tsëhadara 'ar ta bëla tabiyaha, a bëzay ma Bay ana aslëta: Kriste. Tek na da 'ërlam ana hay ta na ka dala na hay.

¹¹Ta ngga tiyatsa na, la ka ndzafakwa na nggalakwa ba; andza ma me dzeley ma ndaw, me key tek andza ma ngga me wufey ana: lakwa ma kaya ba zla ka vaw,

¹²ma da sëmbëra da maram anga, ndaw ma pamar dey a Kriste zla ka vaw ana hay.

¹³Da ngga satsa na, kuray ka tsënadama mey ma dërka ba, Mey Wayna na ma buwakwar ana. Da ngga satsa na, kuray ka pam 'ar ba, ma kafakwar zehed ma Mesëfrey na ma tsëmawa kava na: Mesëfrey Kokwod ana,

14ma rada sek ma tek a lakwa ma da zomey ana, kasl ka ma da buwemandukwar madakwaydok ana, na i da dzafakwa, ma sɛmbɛrada maram aŋga na.

Ma dula mey ma Poi

15Nɛkafama hɛrway ma mey na, yah ana tiyatsa na, zla i ka tsɛnada me pey 'ar a kwar da mezɛley ma Bay'ɛrlam Yezu, ta kuray ma wudɛmata ndaw Kɔkwad ana hay tabiya ha na ba.

16Kwa i ka mbɛkada ma madara sise a Bay'ɛrlam hɛrway kwar kakay, da har andza i slɛfakwar aha da me duley mey daw hay na.

17Hayna Bay ma Bɛla ma Bay'ɛrlam a lakwa Yezu Kriste, Baba na maram ma vɛla ha ma ŋga na, ka vɛlakwar mesɛfrey ma ma sɛra 'ar, ka bɔdakwar kuray ka sɛradama dɛrka na.

18Ka wuradakwar mevel a kwar ka dey waw aŋga, ma kuray ka sɛradama, ma zɛlakwar aŋga na a vɛlakwar na me pey dey waray, zleley ma maram aŋga na na, na waray? Tek a kwar, ma da zɛmam, ma da wanɛkadama andza ndawKɔkwad ana hay na, na waray?

19gɛdaŋ aŋga duhwa ha na ta ma slafa ŋga ma kwaslɛda hɛrway lakwa ndaw me pey 'ar ana hay na hadzɛgay; ta gɛdaŋ aŋga ma slafa tabiyaha na,

20ŋga ka padata ba ka kam mber da Kriste, da har andza ma ŋga ma mbɛladɛrawa da walaŋ ma ndaw ma mɛtsa na hay, arka mandzada ta har zɛmay ŋga da 'ɛrlam.

21Ma pa ha tsaŋ ka 'ar ma maram hay, ka 'ar ma bay hay ta ma slafa, Ngalaka ta mezɛley a sa na hay, akwa ka zɛlɛmata na, ka bɛla dɛy dada tsa kakay, ama satsa na, ta bɛla ma da sawa ka mey ana dzay.

22Ayaw, ŋga ka padatara tek hay tsoy tabiyaha ka slam sek aŋga, ŋga ka vɛladara ba ka ndzey lets ma tek hay tabiyaha, ka tɛrey bay 'ar ma Egliz,

23na vaw ŋga hana, me rɛhey ma ndaw ana Bay ma Bɛla ma rɛhada, ta 'ar aŋga na kɛrem ana.

Deriwel a Efeziyɛŋ hay 2

Da memɛtsey a mesɛfrey

1Arka kuray a neney hay ma mɛtsam ba hɛrway ma malay kwar ta mɛngɛsey kwar hay,

2na kuray ma vɛla vaw ahiya da hudɛa zlekete na, da har andza ka sɛpam aha 'ɛrlam ma bɛla neney hay, bay ma ma slafa haya kakay ana hay me key bay ka mabaŋ ma 'ɛrlam ta dala, ŋga na mesɛfrey ma tek haya kakay ana me key mber ekɛdɛy ana da walaŋ ma ndaw ma tsɛnadama slɛmay kakay ana hay.

3La da walaŋ ata tiyatsa, la neney tabiyaha, ma mbɛkadɛmara vaw zlekete a tek ma slaw vaw ma sar ana, la kam andza ma ŋga me wudɛy ana, la sɛpam me

dzeley 'ar aŋga, arka la ma kaya na kalkal andza sa ma ndaw hay, ma vɔlaya a me tsey mevel.

⁴Ama Bay ma Bɛla na, ndaw a kar da vaw bɛza kakay, hɛrway ma ma wudɛ vaw ŋga na dɔhwa ha na, ma wudandukurawa na,

⁵da har ana na, lakwa ma mɛtsaya tsoy hɛrway ma malay lakwa hay. Ŋga ka vɛlandakwar mendzey ba ta Kriste - a buwandakwar na, hɛrway ma hahaya ŋga-

⁶Ta ŋga na, ka mbɛladandukurawa ba da walaŋ ma ndaw ma mɛtsa na hay, a ndzadandakwar da 'ɛrlam da Yezu Kriste.

⁷Kɛdɛy tok na, ta haya aŋga me key hɛrway lakwa da Yezu Kriste na na, a wudɛy ma bɛda da mevey temere na hay ma da sɛmawa ka mey ana hay, zleley ma hahaya ŋga, na tek ma malada dakay ana.

⁸Akwa a da buwɛmakwar na, kuse ma hahaya ŋga ta gwedey ma me pey 'ar, kuray ka kam tɛke mekelehe kava dakay, na ŋga na na, tek ma Bay ma Bɛla ma vɛlawaya ma hayaha na.

⁹Tek ana a sawa na, da meslɛrey ma ndaw me key ana kakay, ma aza ndaw ka slafa ma ŋgalakada zlay.

¹⁰Hɛrway ma lɛmandukurawa na ŋga, a kandukurawa na ta Yezu Kriste, ma da key mber hayna hay, na Bay ma Bɛla ma lɛmɛrawa zla ka vaw ana, ma aza lakwa ka da kakwama andza ha.

Tobiyaha ma tsɛha ha da Kriste

¹¹Sɛrafama ka ma ndzawa kwar ana zlezle na! kuray na zuif na ma yadɛmukurawa da hwad ana hay kakay, Zuif hay a kadɛmakwar kuray ndaw ma sla kuɛy kakay ana hay na ta dɛma kakay, mavɛday taya na ma sla kuɛy ahiya kavɛday ma zehɛd me me sley kuɛy ka vaw ta na.

¹²sɛrafama da varay ana ŋga na na, Ndaw ma vaha 'ar ana ma kwar tsaray dakay, a mbɛslɛmakwar a dey ma sɛkway ma Bay ma Bɛla kakay, kuray ma warzlaya ba da ma dzɛma vaw na ma tsɛmawa kava na, mandzara me pey dey, mandzara Bay ma Bɛla ka bɛla nenedey.

¹³Ama ekɛdɛy da medzɛmey vaw ta Yezu Kriste na, kuray a kete dɛrɛŋ ana hay na, kuray ma tɛraya ba bɛse ta mambaz ma Kriste.

¹⁴Akwa zozoy lakwa ha na ŋga, ta tek ma wanɛkaya ba ka vaw ana na, ka tɛrada ba tek aslɛta ha. Ta me mɛtsey ŋga ka 'ar ma tuwaw na, ka mbɛzlada zledɛ ma me ŋgɛley dey a vaw kakay ana, ma tsadata Zuif hay ba ka vaw ta ndaw Zuif ahiya kakay ana hay.

¹⁵Ŋga ka hɛlafaya gɛdaŋ ma mewey ma Moiz ba ta mey ma mewey hay, ma sɛpɛmata tɛrre na hay, a wudɛy na, andza nenedey, ta ndaw Zuif, ta ndawZuif aha kakay ana na me kɛrhey sɛkway waya ha da ŋga na, ta ma vɛlawaya zozoy,

¹⁶ma dzəmadata ka vaw ta Bay ma Bəla tsetsuwe ta hiya, da vaw asləta, ta gwedey ma tuwaw ma gazləla na; da huɗa na, ŋga ka zəga səkwom ba ma tsoy aha.

¹⁷A sawa “ma tələkadukuraba mey ta zozoy a kuray a neneɗ dərəŋ ana hay, ta zozoy a ndaw bəse na hay.”

¹⁸Kuse ma ŋga na, ka ndaw ka ndaw, da Mesəfrey ana asləta na, a wuradandakwar tsəved me gurey ka Baba.

¹⁹Kəɗey na, kuray mbəlak ahiya sakay, kuray ndaw ma sawa ta sek ana hay sakay, wurow a kwar na asləta andza ndaw kokwad ana hay, kuray na ndaw ma ved 'ay ma Bay ma Bəla hay.

²⁰Ka fuləkwadəmakwar tsoy a mezley 'ay ana, na bəzay ana na, maslaŋ hay ta ndaw sek hay, arka Yezu Kriste na ta 'ar aŋga na na, ŋgwa ma mede na.

²¹Da ŋga na, mendzey ma ay tabiya ha, a tserzley mambay aha, a tsəley a 'ərlam ma da tərey 'ay me kuley kokwad ana na, da mezəley ma Bay'ərlam.

²²Da ŋga na, kuray ana tiyatsa na, ka masləta ha na, kuray ka tələkam ba a mezley 'ay ana, ma da tərey 'ay mendzey ma Bay ma Bəla ta har ma Mesəfrey.

Deriwel a Efeziyeŋ hay 3

Tek ma kəzla na ma Kriste

¹Hərway ma mey na, yah Pol, beke ma Yezu Kriste, ma vəday kwar ndaw Zuif ahiya kakay ana hay...

²Hana akwa dakay dakay na, kuray ka sərədama hahaya ma Bay ma Bəla, ma vəladiyawa ma da kada tek, andza ma ŋga ma dzeley hərway kwar ana.

³Ma wuradaya dey ma da ɓadaya tek aŋga ma kəzla na, i ka tsakwar ba kava ketewɗey.

⁴Da ma dzaŋgəməya kwar na, ka da tsənadama ka sərədəməya na kasl ka waray da tek ma kəzla na ka Kriste.

⁵Tek ana hana ma kəzla na na, Bay ma Bəla ka ɓadatərawa a ndaw zlezle na hay, andza neneɗ ma ɓadatara ekəɗey ana ta Mesəfrey a maslaŋ aŋga kokwod ana hay, ta ndaw sek hay ana kakay.

⁶Ndaw Zuif ahiya kakay ana hay ma dzəməya ma da zəmey zleley ana asləta, mezəvey ma vaw ana asləta, ma dzəməya ka guma na ma tsəməwa na atsa, da Yezu Kriste, ta gwedey ma Mey Wayna.

⁷A da tərədəməya bəzey me slərey ma Mey Wayna, ta tek ma hayaha ma hahaya ma Bay ma Bəla ma vəladiyawa ta ma kwasləɗa ma slafa aŋga na.

⁸Yah a nenedey gudar, madakwaydok ana ma ndaw kokwad ana tabiyaha na, i ma ndzefey hahaya ma tɛləkadata mey a ndaw Zuif ahiya kakay ana hay, zleley ma guma ma Kriste me nəkey kakay ana,

⁹arka ma da bada ka dey waw, Bay ma Bɛla a ka tek aŋga na ma kɛzla ha na na teŋgey? Ma wa vaw aha, ma kɛzlaha zla ekɛdey kakay da ŋga na, ŋga ndaw ma kɛrawa bɛla zla ekɛdey kakay ana ma wa vaw aha da ŋga na.

¹⁰Zla ekɛdey na, ndaw me wey ndaw hay ta bay hay, da 'ɛrlam, a sɛradama ma sɛra 'ar ma Bay ma Bɛla hadadzidzay ana na, kuse ma Egliz.

¹¹Andza ma tek aŋga me dzeley, ma da key a ndɔvey kakay ana na, ma ka da Yezu Kriste Bay'ɛrlam lakwa.

¹²Ta Kriste tok na, da me pey 'ar a lakwa ka ŋga na, lakwa ma ndzafakwa 'ar a lakwa ma gurey ka tsakay ŋga ta mevel aslɛta.

¹³satsa na, i tsɛhafakwar: har ka da mɛtsakwar da viya nenedey i me sey hɛrway kwar ana zlay, na ŋga na na, maram kwar.

Ma sɛrada ma wudɛ vaw ma Kriste

¹⁴Ekɛdey i gɛrdey ka mey 'ɛrdey ma Baba na hɛrwuiya.

¹⁵Baba na ved 'ay hay tabiyaha a ndzafam mezɔley na da ŋga, da 'ɛrlam ta ka dala.

¹⁶Hayna ka wudɛy andza zleley ma maram aŋga, ka vɛlatar tek ma har ma ma slafa ŋga, ta Mesɛfrey ŋga, ka vɛlar gɛdan a ndaw ana da vaw kwar ana.

¹⁷Hayna ka ndzada Kriste da mevel a kwar ta me pey 'ar, ma pa slaslɛlay aha, ma kar ha ha da ma wudɛ vaw,

¹⁸kɛdey tok na, ka da ndzafam gɛdan ma tsɛnada, andza ndaw Kokwad ana hay tabiyaha, andza ma zlepetem, ma zozom, a 'ɛrlam, ma siom a tsɛvay...

¹⁹Arka ma sɛrada ma wudɛ vaw ma Kriste na, a fɛnata tek me sɛrey hay tabiyaha, ma ka rɛham, ma kuray ka ndzafama dɛhwa ma Bay ma Bɛla tabiyaha.

²⁰A Ndaw ma slafa ta gɛdan aŋga me key mber da vaw lakwa, me key a fɛna, a fɛna haya haya dzay sa ka na lakwa ma slafakwa ma tsɛhakwa na ta na lakwa ma dzalakwa na,

²¹maram da Egliz hay tabiyaha, ma vɛlaya ma ŋga da Yezu Kriste, ka bɛzey ma hwad ka bɛzey ma hwad, da mevey temere da mevey temere. Amen!

Deriwel a Efeziyɛn hay 4

Ma zla 'ay ma Kriste da ma dzɛma vaw

¹I hɛladakwar bɛzay tok na, da mezɔley ma Bay'ɛrlam, yah a nenedey da dangay ana: mendzey kwar ana na, ka dam ka vaw ta me zɔley ana, kuray ma ndzafɛmawa na,

- ²da ləfedede, da kokwod, da me sey mevel, bəsam vaw ka 'ar vaw kwar ana hay da ma wuda vaw.
- ³Slafama ma zəgada me dzəmey vaw ma mesəfrey, da ma zəga har ma zozoy.
- ⁴Vaw ana nga aslota, Mesəfrey ana nga aslota, andza ma mber a kwar Bay'ərlam ma zəlakwar kava, ma da pey dey, me hutey tek ana aslota;
- ⁵Bay'ərlam ana aslota, ma pey 'ar ana aslota, me dzuhəbey ana aslota;
- ⁶Bay ma Bəla ana aslota, Baba ma ndaw hay tabiyaha, a wata ndaw hay tabiyaha, a key meslərey da ndaw hay tabiyaha, arka ma ndza ha da ndaw hay tabiyaha.
- ⁷Ama ka ndaw ka ndaw da walaŋ a lakwa na, ka vəlar tek ma haya ha ba, kassla andza ma tek ma hayaha ma Kriste me voley ana.
- ⁸Andza ma mewindey ma ləvey ana: “Me tsəley a 'ərlam na, ka zəgawa beke hay ba, nga ma vəlar tek ma hayaha ma Mesəfrey a ndaw hay.
- ⁹Nga me tsəley tənŋa!” Ka ləva na tənŋey? Na nga na na, nga ka hardawa ba a gwadaw ka dala a tsəvay tiyatsa.
- ¹⁰Ndaw ana ma hardawa na na, ndaw ana nga na me tsəley dərəŋ a 'ərlam, a fənata sa ma 'ərlam hay tabiyaha tiyatsa, ma aza ka rəhada bəla.
- ¹¹Tek ma haya ha nga ma kawa na na maslaŋ hay, ndaw sek hay, ndaw me tələkey mey ta Mey Hayna Wayna hay, ndaw me kəley ka mey hay ta ma tatəkadata ndaw hay.
- ¹²Ma aza ma padata ndawKokwad ana hay ka ndasladama meslərey ma ma zlada vaw ma Kriste,
- ¹³Arka tabiya ha ka maslota ha na, arka nekədəy nekədəy na i ndzafakwa 'ar me pey aslota, ma sərada Bəzey ma Bay ma Bəla na aslota. A dəba na na i da tərakwama kretieŋ ma səka na hay, ma da ndzefey zozom ma Kriste na kassla ha na.
- ¹⁴Kədəy na, i da kakwama na, andza wawa hay sakay, lakwa ma dawaraya so ha, ta me tetəkey na ma dahədəta ndaw andza memed ana, ta ma kadəmata wasa ta ndaw hay, ta wewer a ta na ma zləgadəmata ndaw hay a tek hay ana.
- ¹⁵Ama da ma taləkada mey ta dərka na, da ma wuda vaw na, i da gəlkwama da tek hay tabiyaha ma dada 'ar 'ay ndaw andza bay 'ar a lakwa na: Kriste.
- ¹⁶Ta nga na, vaw tabiyaha a daw tədə tədə, ma dzəma ha ka maslota ha, kuse ma mezəvey hay tabiyaha, ma kam mber andza ma gədaŋ ma ndaraw ana ma vələdəmatərawa na ka mezəvey ka mezəvey ana, ma ndaslada me gəley nga, ma da ndərada bay 'ar ma vaw nga na da ma wuda vaw.

Da ndaw gurma na a ndaw wayna

- 17**Nəkafama tek a daw me ləvey, ma bada da mezəley ma Bay'ərlam: ana tok na, daɗa ka da ndzam andza ma ndaw Zuif ahiya kakay ana hay sazlay, me sərada tek ata na, a dadata a tek me nefey kakay.
- 18**Me dzeley 'ar ata ma vələha na, ma ləvaŋ, arka na, taya mbəlak ahiya ka mendzey ma Bay ma Bəla, kavəday ma sərada tek ata kakay ana na, a dahəɗata a mevel a ta na təɗo təɗo na.
- 19**Da me dzeley 'ar ata na ka vaw kakay ana na, ka vələdəmara vaw ba a me tsəley so, ha ma vələdəmara vaw a ma zləbey, mandzara ka wam 'ar ka vaw.
- 20**Ma kwar na, ka səradəmərawa Kriste na andza ha kakay.
- 21**hana dakay dakay ha tsənadama a tsaməkurawa na ka ŋga na, haɗaw a tatəkadəməkurawa na ŋga na, kassla andza ma dərka ana da Yezu ana na.
- 22**a dafa na mbəkadama mendzey kwar gurma na, tsukwama ndaw gurma na ba ka vaw kwar, na me key ger me ŋgəsey kakay ana, hərway ma tek hay ma kamar dey me zləgey ndaw ana.
- 23**A dafa na tərām waya ahiya da ma tərada ndaw ma mesəfrey ma ma sərada tek a kwar.
- 24**Arka na, kəlam ndaw wayana ka vaw, na Bay ma Bəla ma ləmərara na, da dzerey, da kokwoɗ na ma sawa da dərka na.
- 25**Nəkafama kuray ka kuiyadama malwadəy tsoy ka vaw kwar: “Kwa way way ka tsar dərka a ndaw ka tsakay ŋga na”, hərway lakwa na mezəvey ma vaw hay, ka 'ar vaw lakwa na.
- 26**Kendzey mevel a tsakwar na, ka da ŋgəsam zlay: hayna pas ka da kələfa ka tek a kwar a hana ma tsakwar mevel ana zlay.
- 27**Ka da ŋgwahwadəmara vaw a fakalaw zlay.
- 28**Ndaw ana kete a huley aha na, ka mbəkada me huley, ka zəgey mevel me key mber ta har aŋga na da dzerey, ma aza ka ndzefey tek ma da wanəkada ta ndaw, tek ma hətsar ana.
- 29**Guma haykakay ana ka da bawa da huɗa mey kwar kwa asləta zlay, ama haɗaw a saka me tsey guma na, tsey guma hayna nekəɗey, na ma slafa ma gəlada ndaw ka mey ana, ma vələtar hahaya a ndaw ma tsənadama na hay.
- 30**Ka da kamar tek me tsey mevel aha a Mesəfrey Kokwoɗ ana zlay, na Bay ma Bəla ma kadakwar andza zehed'aha, ma pas ma ma da buwey ndaw hay.
- 31**Me zəgey ndaw da mevel, me key mevel, mevel me tsey, me bebətsey, me tseɗey ndaw, tek a neneɗ hay tabiyaha na, ka da kam da 'ay kwar daha sazlay, ta sa ma sewed'ana sa na hay dzay.

³²Kam haya ha ka 'ar vaw kwar ana hay, ndaw hay ka kɔmakwar da vaw, sam yam ka vaw ka 'ar vaw kwar ana, andza na ma Bay ma Bɛla ma safakwar yam ta Kriste ana.

Deriwel a Efeziyeŋ hay 5

Mendzey da waw me nɛkey dey

¹Tsam dey ka Bay ma Bɛla, hɛrway kuray na, bɛzey na ŋga ma wuɗata na hay sana.

²Ndzam da ma wuɗa vaw andza ma Kriste ma wuɗandɛkurawa na, ma vɛladɛrawa vaw ŋga na ta 'ar aŋga na a Bay ma Bɛla hɛrway lakwa, andza tek ma ger ma kuley aha, andza wurdey me zey hayna ha.

³Me tsɛley so, me zɛbɛy, kwa na waray na waray, kwa dey me key na, ka da key daha da walaŋ akwar zlay. A dam ka vaw ta ndaw kokwoɗ ana hay kakay.

⁴Guma me tseɗey ndaw zlay, guma ma dɛla zlay ta luweɗ aha zlay: tek na ŋga na hay na a kam vaw kakay! Ama dzadzak kendzey ka tsam guma na, kama na ma madara sise.

⁵Hɛrway hayna sɛradama haya hayaha, ndaw me tsɛley so, me zɛbɛy, ndaw hɛzay aŋga ma tɛrafa ba kuley aha na na, ma wurzla ahiya ba ka me zɛmey Slala ma Kriste, ta na ma Bay ma Bɛla.

⁶Daɗa ndaw ka da zɛgadakwar ta guma ma me petɛney ndaw ana zlay: Tek ana ŋga na hay na, ma zɛlɛrawa me tsey mevel ma Bay ma Bɛla, ka ndaw ma bɛra na hay.

⁷Ka da kam andza ma ta zlay.

⁸Zlekete na kuray lɛvaŋ ahiya, ekɛɗey na kuray waw me nɛkey dey ahiya da me dzɛmey vaw ta Bay'ɛrlam, ndzam na, andza bɛzey ma waw me nɛkey dey hay.

⁹Tek ma bawa da waw me nɛkey dey na, a zɛlɛmata na: kokwoɗ, dzerey ta dɛrka.

¹⁰Hayna sasɛkɛmata, tek ma dar 'ar a Bay'ɛrlam ana.

¹¹Ka da dzɛmam a mber ma lɛvaŋ dɛlay ana hay zlay, dzadzak na, ka bɛdɛmata a bɛla.

¹²Tek ma ndaw a neney hay ma kam ta mahal ana hay na, hwaray a key me tɛkɛrey.

¹³Ama na haɗaw ma karsa hiya ba na, tek ana hay a da nɛkam ka dey waw.

¹⁴Hɛrway tek na ma bawa vaw ana na, waw me nɛkey dey aha. Mewindey kokwoɗ ana a lɛvey andza neney na hɛrwuiya: pɛrkey, kah a neney ma nara ha na! Lɛtsawa ba da walaŋ ma ndaw ma mɛtsa na hay! Ka kah na, Kriste a da wezley dey.

¹⁵Dərka na, hayna wam daw ka vaw ka mendzey kwar ana! Ka da tərādama vaw kwar dēla hiya zlay, ama hayna tēram na, ndaw me dzeley 'ar ahiya.

¹⁶Na ma sēradama me yōmey da mendzey a nenedey, hērway da har a nenedey na, meney ana hay, haya hiya kakay.

¹⁷Ka da tēram ndaw ma sēradama tek kakay ana hay zlay, amana, sēradama haya haya ha tek ma Bay'ērlam me wudēy ana na, na waray.

¹⁸Ka da wam ta zom zlay, a dada ndaw a me zōdēy, ama hayna, rēham ta Mesēfrey.

¹⁹Ka maslōta kwar aha na, sēmam vaw ka 'ar vaw kwar ana ta Pēsom hay, ta walay hay, ta walay na Mesēfrey ma bākwar ana hay, kam walay, tsakaslama Bay'ērlam ta mevel a kwar adzay.

²⁰Da mendzey kwar, da tek hay tabiyaha na, madēmara sise a Bay ma Bēla Baba, da mezōley ma Bay' ērlam a lakwa Yezu Kriste.

Zel ta ṅwas

²¹Kuray a nenedey ma wasam ta Kriste na hay na, tsēnam slōmay a vaw ka 'ar vaw kwar ana hay.

²²ṅwas hay, tsēnēmatar slōmay a zel a kwar hay, kal kal andza a Bay'ērlam.

²³Hērway zel na Bay ma ṅwas, kalkal andza ma Kriste, Bay ma Egliz ana, ṅga Ndaw me buwey vaw ṅga na.

²⁴Ama andza ma Egliz ma tsēnar slōmay a Kriste na na, hayna ṅwas hay ka tsēnēmatar slōmay a zel ata hay, ta tek hay tabiyaha.

²⁵Zel hay, wudēmata ṅwas a kwar hay, andza ma Kriste ma wudā Egliz, ma hadākada vaw ṅga hērway ṅga na.

²⁶andza ha tok na, a wudēy na ma tērada kokwođ aha, ṅga ma bazlōma ta yam me pōrey vaw ana, arka sa na ta Guma.

²⁷A wudēy ka bādara vaw na, a bay 'ar ma vaw ṅga na, mambay aha, mandzara luwed, mandzara hēzlay ma vaw ka gerdesey, kwa tek ma ṅgōsa ha kava dakay: a wudēy na, Egliz aṅga ka key na kokwođ aha, me ṅgōley bōzay kava dakay.

²⁸Hayna zel ka wudā ṅwas aṅga na, kal kal andza vaw ṅga na, ndaw me wudēy ṅwas aṅga na, a key na a wudēy bay 'ar ma vaw ṅga na.

²⁹Dadā ndaw ka rēsa vaw ṅga na na, dakay sengey, dzadzak na a vōlamar tek me zōmey, a wafama vaw andza ma Kriste ma kada ta Egliz aṅga.

³⁰Lakwa na, mezōvey ma vaw ṅga hay kakay dāw?

³¹Ma tsa ha na: "Kavəday ma mey na, mawal a da mbəkadata andza baba nga ta may nga, a da dzəmam ta ngwas aŋga, tsetsuwe ta hiya na, a da təram na, slaw vaw ma ndaw asləta."

³²Tek a nenedy ma kəzla ha na na, dūhwa ha: i bada tek a nenedy na, a nəkey dey na ka Kriste ta Egliz.

³³Akwa na, kwa way way da walaŋ a kwar, ka wuda ngwas aŋga andza vaw nga na, arka ngwas tey na, ka dar ndaw a zel aŋga.

Deriwel a Efeziyen hay 6

Bəza hay ta baba ta maya ta hay

¹Bəza hay, tsənəmatar sləmay a baba kwar, ta may kwar hay da mezəley ma Bay'ərlam, na nga na na, kassla.

²Tsənatar sləmay andza baba dek ta may dek, nenedy na mey ma mewey tsəfəmey ana, a dam ka vaw na ta guma nenedy ma tsəmawa na:

³ma aza ka ndzefey wuiya ta sifa haɗadɗidzay ka dala nenedy.

⁴Kuray tey andza baba ta maya, ka da kəmatar tek me tsey mevel aha a wawa kwar hay zlay, ama kendzey ma ka gəlam na, səpam ma ləmadəmata, ta me tsey guma a 'ar na, ma sawa da Bay'ərlam ana.

Beke hay ta ndaw ma wumata na hay

⁵Beke hay, tsənəmatar sləmay a ndaw ma wumakwar ka dala na hay, ta me wesey aha kwasl kwasl, ta mevel ləfedede ha, andza a Kriste.

⁶Hərway a tsukurəmakwar aha seŋgey kakay, andza ka səpam na ka datar 'ar a ndaw hay kakay, amana, andza beke ma Kriste hay, ma kam tek tsam tsam ma dar 'ar a Bay ma Bəla ana.

⁷Kam mber ta mevel asləta, andza ka kam na, meslərey ma Bay'ərlam zləna, ma ndaw hay kakay.

⁸Kuray ana ka səradama seŋgey: tek ma ndaw me key hayna na, kwa way way a da ndzafa ka tsakay ma Bay'ərlam, a da key na beke, dakay ndaw ma wa 'ar aŋga na na.

⁹Kuray tey ndaw ta beke na hay, kəmatar andza ha tey, mbəkadama ma tsələfəmata zluwer, ka səradama ha ma ta na na, andza ma kwar ana tsa, Bay na, nga da 'ərlam, ka slam dey nga na, me weley ndaw dakay.

Tek ma har ma Kretien

¹⁰Ma da ndəvada na, dzuwam vaw ta gədaŋ da mezəley ma Bay'ərlam, ta gədaŋ aŋga ma slafa tabiyaha na.

- 11**Dzuwam vaw na, ta tek ma har ma Bay ma Bëla, ma kuray ka slafama me dzəngərey ka vaw kwar, ka wewer ma Satan .
- 12**I da kakwama vərom na, ta ndaw hay kakay, amana, ta Ndaw me wey ndaw hay, ta Bay hay, ta Ndaw me kərey ndaw hay, ka bəla ma ləvaŋ a neney, ta gədaŋ ma mesəfrey haya kakay ana hay da 'ərlam.
- 13**Zəgam tok na, tek ma har ma Bay ma Bëla, ma aza ta pas haya kakay ana na, ha slafama me dzəngərey ta me lətsey, andza tek a neney hay ma kaya tsoy tabiyaha na.
- 14**Lətsam tok: dərka na andza kanda me rey a bəzay, dzerey na andza mbal ma me dzəngərey ka vaw ana.
- 15**Andza tahərak aha a sek na, me mbədey sek a kwar, ma tələkada mey ta Mey Wayna ma zozoy.
- 16**Mbaray aha na, zəgam me pey 'ar, a slafa ma təkafakwar sumbor ta waw aha kava, ma Ndaw Werwer ana ba.
- 17**A dəba na tok na, təbam mbəram daw ma me buwey ta sled ma tsakay ma Mesəfrey, ka ləva na Guma ma Bay ma Bëla.
- 18**Dulam mey zarra, ta me duley mey waray waray na, ta me dzəney ma Mesəfrey kokwad ana, har ma me tufəkwey kwar hay tabiyaha na, padama na a me duley mey, mandzara ka mətsakwar har, hərway ma ndaw Kokwad ana hay tabiyaha,
- 19**hərway daw tiyatsa: hayna guma na ka key da huɗa mey daw na, ma tələkada mey ta mey ma kəzla na ma Mey Wayna ta matanduroŋ aha.
- 20**na yah adziya ŋga na, ma dzuwa ha ta megelese ana. Dulam mey tok na, ma i ka ndzefey matanduroŋ da Mey a neney Wayna ka nefey ma i ka tsey andza na a dafa i ka tsa andza ha na.

Me tsey guma a vaw

- 21**A saya na kuray ka sərada ma tiyatsa, mendzey daw ana, tek a daw me key ana. Tisik malam na i ma wuɗa haɗa na, bəzey me slərey hayna, ma tsəney sləmay ana da mezəley ma Bay'ərlam, a da bədakwar tek ana wayna hay tabiya ha.
- 22**I sləradəkuraɓa na ta har, ma aza ka tsakwar na, la ka waray, arka ka makwar 'ərev.
- 23**Malam a daw hay, hayna ndzafam zozoy, ma wuɗa vaw ta me pey 'ar, ta har ma Bay ma Bëla Baba, ta Bay'ərlam Yezu Kriste.
- 24**Hayna hahaya ka ndzey ta ndaw ma wuɗama Bay'ərlam a lakwa Yezu Kriste, da ma wuɗa vaw me ndəvey kakay ana tabiyaha.

Deriwel a Filipieŋ hay

Deriwel a Filipieŋ hay 1

Me tsey guma a vaw

- ¹La, Pol ta Timotey, gawla ma Yezu Kriste hay, la windəmatar a ndaw kokwad ana hay tabiyaha da Yezu Kriste, a bay 'ar ata na ma kəlatar ke mey ana ta diyakre ta hay, na taya tabiyaha da Filipi ana.
- ²Hayna hahaya ta zozoy ma Bay ma Bəla Baba lakwa, ta Bay'ərlam Yezu Kriste ka ndzey ta kuray.

Me mey sise ta me duley mey

- ³Ka pas a daw andza i dzeley aha 'ar ka kuray na, i madara sise a Bay ma Bəla daw.
- ⁴Ka pas ka pas da ma duley mey ka kuray tabiyaha na, i duley mey na ta wuiya ha.
- ⁵Hərway ma lakwa ma dzəmakwa dzaya ka Mey Wayna, zla ta pas tsəfəmey aha na, kasl ekədey.
- ⁶Me dzeley 'ar a daw na, andza neney: Ndaw ana ma zələrawa me key mber mambay mambay aha da vaw kwar ana na, a da husada, a da ndaslada ba kasl ka pas ma Yezu Kriste.
- ⁷Təde kassla i ma ndzaha andza neney hərway kwar tabiyaha na na, hayaha, hərway i wudakwar aha da mevel a daw, kuray a neney andza da dangay daw, andza da me dzəngərey ta ma badama ta Mey Wayna ta gədaŋ, ndzam tobiya kwar ahiya da hahaya ma kəmiyawa na.
- ⁸Ayaw, Bay ma Bəla a key seydewe daw ana, i wudakwar tabiyaha da kokwod ma Yezu Kriste.
- ⁹Arka me duley mey daw na ŋga kədey: hayna ma wuda vaw kwar ka səkey a fənada adiya sa, ma ka vəlakwar tsəved ma nəkada tek hay haya haya ha ta ma sərada tek.
- ¹⁰Ma kuray ka sərada ma sesəkey tek na ŋgama na hay, kədey na, kuray ka da kam tsəzlak ahiya, mandzara me ŋgəley bəzay ta pas ma da sawa ma Kriste.
- ¹¹Ka da kam na ma rəhaya ta tek ma dzerey na ma sandukurawa da Yezu Kriste ana, ma da hasəkadara bəzay ta ma da sambəra Bay ma Bəla.

Dangay ma Pol, ta me gəley ma Mey Wayna

- ¹²Malam adaw hay, a saya na kuray ka sərada ma, tek ana ma safiyawa na na, dzadzak a da dzəney na ma gəlada Mey Wayna.
- ¹³Tobiyaha da 'ay bay, akwa na, kwa ka waray ka waray na, a sərada ma i da dangay na mavəday i kar mber a Kriste.

¹⁴Arka har a var a sa malam a hay, ma pa 'ar ahiya ka Bay'orlam ta me zøgey daw a noney a dangay ana na, ma ndzafam gëdaŋ adiya, ma tëløkey mey ta Guma ma Bay ma Bøla mandzara me wesey.

¹⁵Dërka na, sa na hay a kama na da søleŋ, køla andza waway aha, ama sa na hay a tëløkadama mey ta Kriste na, ta mevel hayna.

¹⁶Taya na, a kama da ma wudfa vaw, a sërådama i ka sløna na, hørway ma me dzøŋgørey ka Mey Wayna.

¹⁷Taya na hana na hay na, a tëløkadama mey ta Kriste na, ta søleŋ aha da mevel, tek ata na me key na, ma zløba hiya, a dzalam na, ma aza banay daw da dangay ka søkey adiya.

¹⁸Amana, mey ma ndaw mey! Ka key teŋgey teŋgey na, kwa a dzalama da hayna dakay da na haya kakay ana na, Kriste na ma tëløka mey aha ba, arka na, a daya 'ar bøza kakay, a føna na tok na, a da daya 'ar a føna sa.

¹⁹Hørway i sërada ha tek a noney a da ndekey na, me buwey yah, kuse ma ma ðula mey kwar ta Mesøfrey ma Yezu Kriste ma hutafaya na.

²⁰Da me hutey daw ana hatsatsa ta me pey dey daw ana na, hwaray a dakaya ha dakay, ama mevel a daw ma ndza ha na, ndar ndar. Ekødefey ana, kwa ma ka pas ka pas aha na, Kriste a da bey vaw da vaw daw, ka key na, da mendzey daw, dakay da memøtsey daw na.

²¹Hørway yah na, mendzey ta dey na, Kriste, me møtsey na, a kafaya andza riba.

²²Ama haðaw mendzey ka dala noney a da sadørawa mber, ma da yawa kava adiya na, na ŋga na i sërada i ka zøgey na, na waray sakay.

²³I ma ndza ha na, gaŋga ka-a: a saya akwa na, ma daway tek aðaw, ma da ndzey ta Kriste, ma saya ðoh na ŋga.

²⁴Ama me ndzey ka sløna ka dala na, a nefey a føna na, hørway kwar.

²⁵Arka satsa na i sërada ha, i da ndzey andza kuray tabiyaha, ma kuray ka gølam adiya da wuiya ma me pey 'ar a kwar,

²⁶ma aza kuse ma ma da maða daw ka tsakay kwar na, maram a kwar ma ndzafam da Kriste na, ka gøley adiya.

Mendzey ma dam ka vaw ta Mey Wayna

²⁷Haya dzadzak na, ndzam andza na ma Mey Wayna ma Kriste, haðaw i da daba ma da nøkurawa na, kwa kendzey i dakay na, i tsønada a tsam aha ka kuray, ma ðaðømaya kuray mandzaya mambay aha da mesøfrey ana asløta, ka køðam aha vaw ka masløta ha, ta mevel asløta, andza ma me pey 'ar ma Mey Wayna.

²⁸Mandzara kuray ka mbəkadəmatara vaw a ndaw dugwan hay, ka wuɗadəmakwar mey zlay, a da tərey ka taya na, zehed ma ma zədəy ta, ta me buwey kwar, arka tek aŋga na a da sawa na da Bay ma Bəla.

²⁹Hərway ka kakwar hahaya ba kavəday ma Kriste, ama da me pey'ar ka ŋga dada tsa kakay, ama satsa na, da me key tsetseh hərway ŋga,

³⁰ta me kədəy vaw andza na ŋga daw, kuray ma nəkadəmaya i me key andza ha na na, kuray ana ka sərada ha, re i kədəy aha vaw sa təŋga.

Deriwel a Filipien hay 2

Me səpey me dzəmey vaw

¹Haɗaw azlakwa mezəley ma Kriste daha, ma səma vaw da ma wuɗa vaw daha, ma dzəma mey ma Mesəfrey, ma ləba vaw ta ndaw me key da vaw daha na,

²arka na rəhadəmaya wuiya daw, ta mendzey kwar ma dzəma mey ahiya haya hayaha. Ma wuɗa vaw kwar ka key na aslota, mevel a kwar ka key na aslota, səpam na, me dzəmey vaw.

³Dada ka da kam tek ta səleŋ aha zlay, ta me bey ta vaw aha zlay, amana, ta ləfedede ha, nəkafəmata ka sa ma ndaw hay na, andza a fənəmakwar.

⁴Kwa way way ka da nəkey dey na, ka vaw ŋga na tsa dada zlay, amana, ka sa ma ndaw hay tiyatsa.

Andza Yezu ma kawa

⁵Ndzam ka 'ar vaw kwar ana hay na andza neney, andza na ma kama da ma dzəma vaw da Yezu Kriste ana.

⁶Ŋga Bay ma Bəla ha, ŋga ka kədəy vaw ma kada vaw ŋga andza me meley ta Bay ma Bəla kakay.

⁷Amana, ŋga ma mbəɗar mey a tek aŋga hay tabiya ha, ma tərada vaw ŋga gawla ma 'ay aha, me tərey andza ndaw aha da walaŋ ma ndaw hay.

⁸Ŋga ka mada vaw ŋga ba a gwadaw, ma tərada vaw ŋga me tsəney sləmay aha kasl a memətsey, ha memətsey ka 'ar ma tuwaw ma gazlala ha.

⁹Bay ma Bəla ma pada tsəŋ ka 'ar ma tek hay na hərwuiya. Arka ma vəlar Mezəley na, ma fənata sa mezəley hay tabiya ha na,

¹⁰ma da hasəkadara bəzay a mezəley ma Yezu na, magurmets hay tabiyaha ka gərtam, da 'ərlam, ka dala, da tsəvay,

¹¹me ndzey ma mey hay tabiyaha ka ɓadama Bay'ərlam na Yezu Kriste, ma da hasəkadara bəzay a Bay ma Bəla Baba.

Mber ma ndaw ma Kretien hay

¹²Dzəm a daw hay, da ma ndzawa kwar na, ka tsenam sləmay bəza kakay ana na, ka da kam andza i daha dada tsa zlay, ama a fəna sa na, ekədəy akwa na, kwa i dakay na, ta me wesey aha kwasl kwasl na, kadama mber ma me buwey kwar.

¹³Hərway me key mber da vaw kwar na Bay ma Bəla, ma aza kuray ka wudam, ha kama andza ma tek aŋga me dzeley hayna.

¹⁴Kam tek hay tabiyaha na, mandzara kuray ka gwanɔdam mey, mandzara me terey vaw.

¹⁵mendzey andza bəzey ma Bay ma Bəla ahiya, mandzara luweɗ da walaŋ ma ndaw ma bəla neneɗ ma ŋgəsaya na, ma bəraya na hay. Ka da nəkəmawa da huɗa na, andza 'ar yam ma waw me nəkey dey ma bəla ha.

¹⁶Kuray a neneɗ ta guma ma mendzey da vaw ana hay: na ŋga na na, me wezley dey daw ma pas ma Kriste, kavəday ma hwawa daw ana ka bəla, ta ma yawa vaw daw ana na, ka da key tedehe zlay.

¹⁷Kwa mambaz a daw a da mbədawa me pesley ka kuley ta meslərey ma me pey 'ar a kwar na, na ŋga na na, a daya 'ar, i kakwama wuiya tsetse ka masləta ha.

¹⁸andza ha satsa na, kuray ana tey na, ka dakwar 'ar, kakwama wuiya andza yah ka masləta ha.

Meslərey mandza Timotey ta Epafrodit

¹⁹I ma dzala da mezəley ma Bay'ərlam Yezu na, mazlambar aha i da slərəkuraba Timotey, ma aza ka maya 'ərev ta tek ana wayna hay na i ma da ndzafawa da 'ay kwar ana tiyatsa.

²⁰Ndaw mekelehe ka tsakay daw a rafaya ma wanəkada me dzeley 'ar ka tek ana ma nəkafakwar dey ana hay na, dakay,

²¹tabiyaha kwa way way na, a dzeley 'ar na ka tek ata ma satar ana hay zləna, na ma Yezu Kriste kakay.

²²Ama ŋga na, kuray ana ka sərada, ka bada ba ŋga da ka vaw ŋga: kalkal andza bəzey ka tsakay ma baba ŋga na, ŋga me dzəmey a dey daw, ma da key meslərey ma Mey Wayna.

²³I dzeley akwa ma da slərəba na ŋga, kendzey andza guma ma tek a daw a neneɗ ka weley ba na.

²⁴Akwa yah ana na, i sərada ha da mezəley ma Bay'ərlam na, yah ana tiyatsa na, mazlambar aha i da daba.

²⁵Ama i ma dzala ŋgama i slərəkuraba Epafrodit, malam a daw, mandala daw da ma kəɗada vaw da meslərey, na kuray ma slərədəmərawa ka tsakay daw, ka da kaya meslərey, da har ana tek a hətsaya ha na.

²⁶A sar aha nduk nduk ma nɔkadakwar tabiyaha, ɲga ka zlewerey ba, hɔrway kuray ka sɔrafama ba vaw a tsafa senɲey.

²⁷Vaw na, ka tsafa ba dɔrka, a zarawa ketekudɛy na, a mɔtsey, amana, ɲga ka kar ba da vaw a Bay ma Bɛla, ma kar da vaw na, ɲga dada tsa kakay, amana ta yah adzay tiyatsa, ma viya daw ka da sɔkey adiya adiya zlay.

²⁸I slɔradukwaraba tsam tsam, ma aza ha nɔkadama, ka dadakwar 'ar sa, arka aza yah tey na, mevel ka da tsaya kambɛlaɓa sazlay.

²⁹Haya da mezɛley ma Bay'ɔrlam na, ɲgɛlama har tsew tsew ta wuiya ha, ndaw andza na ɲga na na, wudama haya haya.

³⁰Hɔrway me meslɔrey ma Kriste na, a zarawa ketekudɛy na, a mɔtsey. A zarawa ketekudɛy na, a zɔɔada mendzey ɲga ba ma da ndzey a ved' a kwar ma kaya meslɔrey, na kuray ma slafama ma kadɛmaya kakay ana.

Deriwel a Filipienɲ hay 3

Dzerey hayna

¹Ka sa ma guma hay ɲgey malam a daw hay, kam wuiya da mezɛley ma Bay'ɔrlam. Ma madukuraba mewindey guma andza ha na satsa na, a tsaya vaw kakay, ama a kuray na, a makwar 'ɔrev.

²Wam daw ka vaw ka gɛdey hay! Wam daw ka vaw ka ndaw ma kam mber haya kakay ana hay! Wam daw ka vaw ka ndaw ma sla kudɛy haya kakay ana hay.

³Hɔrway ndaw ma sla kudɛy ana hay na, lakwa neney, ma kakwar kuley a Bay ma Bɛla ta Mesɔfrey ana, ma padakwa me wezley dey lakwa ka Yezu Kriste ana, ma mbɛkadakwa vaw lakwa hay a bay'ar ma vaw lakwa na hay kakay ana.

⁴Akwa dzadzak na, i slafa ma dar ndaw a vaw daw ana tiyatsa, kendzey ndaw mekelehe a par 'ar ma dar ndaw a vaw ɲga na na, i slafa a fɛna satsa, yah na!

⁵I ma sla kudɛy aha da meney ma tsakar ana, i da sɔkway ma Israyel, da gedzek ma Benɲameɲ, i ndaw Ebrew, bɛzey ma Ebrew, ka Mewey na, i Fariziyen aha,

⁶ka ma gawla ley na, i ndaw ma kada tatakway ta Egliz, ka me sɔpey dzerey da Mewey na, i da tɔrey na, ndaw ma slafa ma ɲgɛlaya bɛzey dakay.

⁷Arka tek a neney hay tabiyaha kete ka yah, andza riba na hay na, a da kafaya ekɛɔey na, andza me zɔɔey, kavɔday ma Kriste.

⁸Ama ayaw, i nɔkafata ka tek ana ɲga na hay na, andza me zɔɔey tedehe, ka slam dey me zleley a neney ma fɛnata tabiyaha na, da ma sɔrada Yezu Kriste Bay'ɔrlam a daw aha. Hɔrway ɲga na, i ka zɔɔadata tek a daw hay ba tabiyaha, ha arka, i nɔkafata ka tek ana ɲga na hay na, andza kwaskwalay tedehe, ma aza i ka da ndzafada Kriste.

- ⁹Ma i ka da key da nga na, ta dzerey ana ma sawa da Mewey ana kakay, amana, ta na ma sawa da me pey 'ar ka Kriste ana, dzerey na ma sawa da Bay ma Bēla ana, na ma zōga har aha na, ka me pey 'ar ana.
- ¹⁰Haya a dafa na, nga, ta gēdaŋ ma ma mbēlawā nga, ta me dzēmey a tsetseh aŋga, me tērey andza nga, da memētsey nga.
- ¹¹Kendzey a key vaw na, ma da husey a ma mbēlawā da walaŋ ma ndaw ma mōtsa na hay.
- ¹²Ka lōva na, tek a nēney hay tabiyaha na, i ka ndzafata ba kakay, dakay na, i ka tērey tsoy kōrem ndaw haya ha me tōke kakay; ama i kōfey vaw na, i ka husafa, i ka zōga masa ma ma hway ana, ka vōday ma mey na, yah ana ta 'ar a dāw ana na, Yezu Kriste ka zōgiyawa ba.
- ¹³Malam a dāw hay, i slafa me lōvey i ka zōga tsoy kakay, me dzeley 'ar a dāw aslōta na, ma mētada 'ar ba ta tsōved i ma kawa da dōba na, i dzeley 'ar na ka tek ka mey ana
- ¹⁴I hway 'ar ka mey ka tek ana, ma vōday ma masa na ma dzēmaya ka vaw ta me zōley ana, na Bay ma Bēla ma zōladandakwar da 'ērlam, da Yezu Kriste ana.
- ¹⁵Lakwa nēney tabiya ha me dzeley 'ar a lakwa haya hiya na hay na, tek a lakwa ma wūfey ana na nga aslōta. Ha dāw sa ma ndaw hay a dzalam gōle na, Bay ma Bēla ana aza a da bakwar vaw kava.
- ¹⁶Ekōfey kasl ka slam a nēney, lakwa ma husakwama kasl kava ta fōdā ha na na, nakwa na, 'ar a slam ana aslōta.
- ¹⁷Tobiya kwar aha na, tsam dey ka yah malam a dāw hay, pam dey na ka ndaw andza ma kam tek, andza na kuray ma ndzafōmāba ka la na hay.
- ¹⁸Akwa na, ndaw hay ha dādzidzay ba i ka tsakwar ba zarra, i madakwar sa, ekōfey na, ta ma tuway aha, da mendzey ta na, dugwan ahiya ta tuwaw ma gazlōla na ma Kriste.
- ¹⁹Ma da ndōvey ta na na, mezōfey, 'ērlam ata na na, hwa dā ata na, me wezley dey ta na ma pa ha na, da hwaray ta na, taya ma ta da mevel ata na, tek ma dala dēy hay.
- ²⁰Hērway lakwa na, wurow a lakwa na, nga da 'ērlam, da hu dā na, i hutakwama andza me buwey aha na, Bay'ērlam Yezu Kriste.
- ²¹a da tōradandakwar vaw lakwa nēney bōle ha na, ka da tērey andza vaw nga me wezley dey ana, ta gēdaŋ aŋga ma slafa ma tōradata tek hay tabiyaha, ka da tsēnamar slōmay tabiya ha a bay nga na.

Deriwel a Filipien hay 4

¹Kəḏey tok na malam a ḏaw i ma wuḏata haḏa na hay, na i ma wuḏey nduk nduk ma da nəkadata na hay, kuray na wuiya ḏaw, gursam a ḏaw aha, ndzam gəḏaṅ gəḏaṅ andza neneɣ da mezəley ma Bay'ərlam malam i ma wuḏata na hay.

Ma dzəma meɣ, wuiya ta zozoy da Bay Yezu

²I həladara bəzay a Ivowdi, i həladara bəzay a Seṅtik, ka ndzam da ma dzəma meɣ haya haya da mezəley ma Bay'ərlam.

³Kah teɣ mandala ḏaw ḏərka ḏərka na, i tsəhafaka na, hayna dzənata hərway la ka kəḏadəmərəwa vaw ba andza yah, ka Mey Wayna, da varay ana asləta andza Klemaṅ, ta sa ma ndaw ana la ma kəmawa mber dzaya na hay tabiyaha, na mezəley ta ma windaya da ḏeriwel ma mendzey ana.

⁴Da mendzey kwar tabiyaha na, kam wuiya da mezəley ma Bay'ərlam, i madakwar sa, hayna kam wuiya.

⁵Hayna ndaw hay tabiyaha ka səradaɣa kokwoḏ a kwar. Bay'ərlam ṅga bəse.

⁶Tek ka da dzəmakwar zlay, amana, zarra na, ta me ḏuley meɣ, ta me tsəhey amboh, ta ma madara sise ha na, ḏadəmara tek a kwar ana me tsəhey ana a Bay ma Bəla.

⁷Arka na zozoy ma Bay ma Bəla ma fənatarə 'ar a tek me sərəy hay tabiyaha na na, a da wafata vaw ka mevel a kwar hay ta me dzeley 'ar a kwar hay da Yezu Kriste.

⁸Ka sa na na, malam a ḏaw hay, tabiya ha andza na ḏərka na, na me hesəkey bəzay ana, dzerey ana, tsəzlakka na, təḏe ma wuḏa na, ma sambəra na, na ma zəlamar mendzey hayna na, na təḏe ma sambəra na, tek a neneɣ hay tabiyaha na, ka kam da mendzey kwar.

⁹Tek a kwar ma tatəkam ka yah, ma ndzafam ka yah, ma tsənadaɣa ka yah, ma nəkadama ka yah, tabiyaha tek a neneɣ hay na, kəmata andza ha. Arka aza Bay ma Bəla ma zozoy a da ndzey ta kuray.

Me key sise ka tek me ndzefey ma hahaya ma Bay'ərlam ana

¹⁰I ka key wuiya ba haḏadzidzay da mezəley ma Bay'ərlam, hərway tek a kwar ma kəmiyawa na ka vərzey ba dey mekelehe sa. Ayaw tek akwar na daha, amana, kuray ka ndzafam ma sləradaɣamiyawa kakay.

¹¹I tsey eḏey na hərway tek a hətsaya ha kakay, hərway da mendzey ḏaw ka waray ka waray na, i ka tatəkada ba me nəkey dey ka vaw ḏaw.

¹²I sərada me ndzey da mbarga, i sərada me ndzey da zleley kambəlaḏa na. Da na waray waray, ta ndaraw waray waray na, i ka tatəkada ba, i sərada me rəhey ta may me tsey, mandzey da zleley kambəlaḏa na ta me ndzey da tek a hətsey ana.

¹³I sləfa tabiyaha da ndaw ma təradaɣa gəḏaṅ aha na.

¹⁴Ama kuray na, ma dzənəmaya da viya daw a neneƷ na, kuray ka kam tek ba hayaha.

¹⁵Kuray ana ka səradaƷa seƷgeƷ, kuray Filipiyen hay, da ma zlaw a ma Mey Wayna na, andza i ma mbəkadərawa Masedowan ba na, kwa Egliz aslota ka nəkey dey ka tek ma merbey daw ta tek a daw me zədeƷ ana na dakay, sey kuray dada.

¹⁶Andza i da Tesalonik na, kuray ma slərəmiƷaba tek na ma saya na ba.

¹⁷I key na, i səpeƷ tek ma hayaha kakay, tek adaw ma səpeƷ na, tek a kwar andza ma wəlam ka mey ma Bay ma Bəla na na, ka yakwar bəzey adiya kawa.

¹⁸Akwa ekədeƷ na, tek hay a rafəƷaya da har daha, ka zəgawa ba na, perzlem kana ma saya na. EkədeƷ na dəraya kadəba, andza i ma təba tek a kwar ma slərəmiƷawa na ba, da har ma Epafrodit na, wurdeƷ ma zey hayna, kuleƷ hayna ma dar 'ar Bay ma Bəla na.

¹⁹Arka na, aza Bay ma Bəla a daw a da wəlakwar tek a kwar ma sakwar ana tabiya ha, andza ma zleley ŋga mambay ana da Yezu Kriste.

²⁰Hayna ma hasəkadara bəzay a Bay ma Bəla Baba lakwa da mevey temere da mevey temere. Amen

Me tsey guma a vaw madakwaydok ana

²¹Tsadəmatara guma a ndaw Kokwad ana hay ka ndaw ka ndaw da Yezu Kriste. Malam na taya ka tsakay daw ana hay ka tsədəƷukuraƷa guma.

²²Ndaw Kokwad ana hay tabiyaha, ka tsədəƷukuraƷa guma, doh na, ndaw ma 'ay Sezar hay.

²³Hayna hahaya ma Bay'ərlam Yezu Kriste ka ndzey ta mesəfreƷ kwar.

Deriwel a Kolosieŋ hay

Deriwel a Kolosieŋ hay 1

Me tsey guma a vaw

¹Yah Pol, maslaŋ ma Yezu Kriste da me wuɗey ma Bay ma Bɛla. Ta malam ala Timotey, i windatar

²a ndaw kokwaɗ ana hay da Kolos, malam me tsaney slɛmay ana hay da Kriste ana. Hayna Bay ma Bɛla Baba lakwa, ka vɛlakwar hahaya ŋga ta zozoy ŋga.

Ma madara sise a Bay'ɛrlam ka Mey Wayna

³La Madɛmara sise a Bay ma Bɛla, Baba ma Bay'ɛrlam a lakwa Yezu Kriste, da ma ɗulamar mey la zarra hɛrway kwar ana.

⁴Akwa na, la ka tsɛnadama me pey 'ar a kwar ka Yezu ana, ta ma wuɗa vaw kwar, ma wuɗɛmata ndaw Kokwaɗ ana hay tabiyaha.

⁵Kavɛday ma tek a kwar me pey dey ana na, a hutakwar aha da 'ɛrlam, tek a kwar ana me hutey ana na, ka tɛlakadɛmɛkurawa mey ba ta guma ma ɗarka na: Mey Wayna,

⁶na ma husaba kasl ka kuray ana; kalkal andza na me yey kava, me pey mey tabiyaha ka bɛla na, da walaŋ a kwar ana na, a key na andza ha atsa; zla ta pas ana andza kuray ma tɛbama, ma sɛradama da ɗarka ŋga, hahaya ma Bay ma Bɛla ana,

⁷andza ma me tetɛkey ma Epafra ma vɛladukurawa na; ŋga na dzam ala, mandala la, ma kam meslɛrey dzaya na, ma dzɛnandar ta mevel aŋga adzay, andza bɛzey me slɛrey ma Kriste,

⁸ŋga ma ɓadandar mawuɗa vaw kwar ma Mesɛfrey ma wasladakwar ana na, hadzɛgay.

Me ɗuley mey hɛrway ma Egliz

⁹Nɛkafama ka vɛday ma mey na, andza ta tsakay la tey na, ta pas ana andza la ma tsɛnadama na na, la ka mɛtsamar har me ɗuley mey hɛrway kwar kakay, la tsɛham ka Bay ma Bɛla na, ma la ka sɛradama tek aŋga me wuɗey ana hay haya hayaha, da me sɛrey 'ar tabiyaha ta Mesɛfrey ŋga ma fulɛkwakwar a vaw ana.

¹⁰Da mendzey kwar na, ha ndzam na, kassla andza ma Bay'ɛrlam; me sɛpey me key kerem andza ma ŋga me wuɗey ana. Arka tok na, tek a kwar ma da key na hayna ka waray ka waray na, a da yey kava, a da gɛley ka mey da ma sɛrada Bay ma Bɛla ɗarka na.

¹¹Ka da ndzafam gɛdaŋ da tek hay tabiyaha, ta gɛdaŋ ma maram aŋga, kɛɗey tok na, a da kɛsadakwar, a da sɛmadakwar me bɛsey tek me hɛley suwet ana.

Walay a Kriste Bay ma bəla

- 12**Ta wuiya ha na, madəmara sise a Baba ma təradaƙwar ha slafama me zəmey zleley ana andza ndaw Kokwod ana hay, ka slam dey dzaydzay ana.
- 13**Ka buwandəkurawa ba, da har ma gədaŋ ma ləvaŋ, ma da dandakwar a Slala ma ma wudfa vaw ma Bəzey nga.
- 14**Ta nga na, ka ləhadandəkurawa ba, meŋgəsey lakwa hay ma sa yam a hiya ba.
- 15**Nga na mey 'ərdey ma Bay ma Bəla me nəkey kakay ana, marakway ma tek ma ka na hay tabiyaha.
- 16**Hərway tek hay tabiyaha a kəmatərawa na da nga, da 'ərlam ta ka dala, tek na ma nəkam ana hay ta na ma nəkam kakay ana hay, Koriwal ma bay hay, Gədaŋ ma bay hay, Bay me wey dala na hay, ta ndaw ma slafama me key tek gədaŋ ana hay tabiyaha, a kəmatərawa na ta har aŋga, ma vəlaya ma nga.
- 17**Arka nga na, nga ka mey ma tek hay tabiyaha, tek hay tabiyaha ma zəgaya da har aŋga,
- 18**arka nga na na, nga bay 'ar ma vaw ana, na Egliz aha na. Nga na mezley ana, marakway aha, da walaŋ ma ndaw ma mətisa na hay, ma nga ka da key, ka mey ma tek hay tabiyaha, ma tsoy aha, ka bəla tabiya ha.
- 19**Hərway ka mbafa ba ka Bay ma Bəla, me key ka ndzey kərem ta vaw nga.
- 20**Arka ma da dzəmadata tek hay tabiyaha ta nga, ma nga na, ka dala ta da 'ərlam, ta ma padərawa zozoy ta mambaz aŋga ka 'ar ma tuwaw aŋga ma gazləla na.
- 21**Kuray a zlekete mbəlak ahiya na na, tek a kwar me key haya hiya kakay ana na, a kadakwar dugwan ahiya kambəlafa.
- 22**Ama ekədəy tok na, Bay ma Bəla ka dzəmadakwar ba ka vaw, kuse ma me mətsey ma Bəzey nga me key tsetseh da slaw vaw nga, ka da badukurawa ka slam dey nga, kokwod ahiya, me ŋgəley bəzay dakay, a zley vaw kakay.
- 23**Ama a dafa ta me pey 'ar na, ha ndzam gədaŋ ahiya mandzara me wesey, mandzara ma mbəkada vaw kwar ka hələmakwar pərazl, tek a kwar ana ma hutam ana, Mey Wayna, na kuray ma tsənadəmərawa na zlay, na ma tələkadəmərawa mey a tek hay tabiyaha ma ka ahiya ka dala na, na yah Pol me tərey Bəzey me slərey ana.

Me kədəy vaw ma maslaŋ ana

- 24**I ndzefey ekədəy wuiya daw na, da tsetseh a neneƷ i me sey hərway kwar ana, tek na ma hətsar a tsetseh ma Kriste ana, i ndəvada da slaw vaw daw, mavəday ma vaw nga na: Egliz aha na.

²⁵I da tɔrey na, ndaw me slɔrey ŋga na, hɔrway ma mber ana Bay ma Bɛla ma vɛladiyawa a har a dɛw hɔrway kwar ana: ma ndaslata me tɛlɔkey mey ta Mey ma Bay ma Bɛla.

²⁶Tek na ma kɛzla ha zla ekɛɛfey kakay, ka mevey ka mevey, ekɛɛfey ana na, Bay ma Bɛla ka bɛdatɛrawa ba a ndaw aŋga kokwad ana hay.

²⁷A wudɛy ma bɛdatara na, zleley ta, na me wezley dey, ma tek ana ma kɛzla ha da walaŋ ma ndaw Zuif ahiya kakay ana hay: Kriste da walaŋ a kwar na me pey dey ma ma wezley dey!

²⁸La tɛlɔkam mey na, ta ŋga, ta ma katar ka 'ar dɛf ka ndaw ka ndaw, ma tatɛkadata ka ndaw ka ndaw, da ma sɛra 'ar tabiyaha, ma kwa way way ka tɔrey kɔrem haya ha ta Kriste.

²⁹Neney na, mber ma merbey dɛw, ma me kɛɛfey vaw dɛw, ta gɛdaŋ aŋga ma slafa me key mber da vaw dɛw.

Deriwel a Kolosieŋ hay 2

¹A saya akwa na, kuray ka sɛradama, i kɛɛfey aha vaw ma gɛdaŋ hɔrway kwar, hɔrway ma ndaw ma Lawdisey, hɔrway ma ndaw a sa na hay hadɛdzidzay, dɛɛɛ ka nɛkadɛmaya ta dey ta kakay ana hay.

²A saya na, ka sɛmadama mevel ata adiya, ka dzɛmam mey mambay mambay aha da ma wuda vaw. Ka fulɛkwam a zleley ŋga tabiyaha, a me sɛrey tek hay tabiyaha, a ma sɛrada tek ana na ma kɛzla ha na ma Bay ma Bɛla: Kriste

³zleley ma ma sɛra 'ar ta ma sɛrada tek ma kɛzla ha tabiyaha na, da ŋga.

⁴I tsa guma neney na, ma ndaw ka da pafakwar wuiya ta guma mambay ana hay zlay.

⁵Waway kava dakay, bay 'ar ma vaw dɛw ana na, ŋga ka tsakay kwar dakay, ama mezek a dɛw na, ŋga ka tsakay kwar, a mbafaya bɛza kakay, andza i ma nɛkafakwar ka zɛgadama ha meslɔrey kwar ta tsɛved, andza kuray ma ndzaya gɛdaŋ gɛdaŋ da me pey 'ar kwar ka Kriste na na.

Mendzey hayna ta Kriste

⁶Dam ma daw kwar ka tsɛved ma Kriste, Yezu na Bay'ɔrlam, andza na kuray ma ndzafama na;

⁷hayna pam slaslɛlay da ŋga, ma pa bɛzay ahiya da ŋga, andza neney tok na, ndzafam ma mey 'ɛrev da me pey 'ar andza na ma tatɛkadɛmukurawa na, madɛmara sise haya hayaha.

⁸Ndzam tsekerkerre, ma ka da zɛgɛmakwar a gended ma me dzeley 'ar ma ndaw hay zlay, tsɛvay ma me zlɛgɛy ndaw a neney na, a bɛy na, tek ma ndaw hay ma tɛkɔram ana ta gɛdaŋ na ma wama bɛla neney ana zlɛna, Kriste sakay.

⁹Hərway Bay'ərlam ma ndza ha tabiyaha kərem da vaw ana me wezley dey ana ma Kriste.

¹⁰Kuray ma ndza hiya kərem da Kriste, ɲga na Ɗgalaka ma gədaɲ hay tabiyaha ta mewey ahiya ta slam har ahiya tabiyaha.

¹¹Da ɲga na, kuɗey kwar ma slaya tsoy mandzara ndaw ka ləmar, arka ma tsukwadakwar vaw ma slaw vaw a neneɣ ba: me sley kuɗey ma Kriste na andza ha tok.

¹²Ma zlələmakwar dzaya da ma dzuhəbey na, ta ɲga satsa na, kuray ma mbələmawa, hərway ma mey na, kuray ka pam 'ar ba ka gədaɲ ma Bay ma Bəla, ma mbələdərəwa da walaɲ ma ndaw ma mət̄sa na hay.

¹³Arka kuray ana ɲga na hay ma mət̄sam hərway ma malay kwar hay, hərway ma kuɗey kwar ma slaya da slaw vaw kakay ana na, Bay ma Bəla ka vələkwar mendzey ba ta ɲga. Ka safandakwar yam ba ka malay lakwa hay tabiyaha.

¹⁴Ɗga ma dawasada ɗeriwel ma wudafandakwar ana ba, andza mey ma mewey hay ma mbəɗafandakwar 'ar ana, ɲga ma zəɗada ba, ɲga ka darada ba ka tuwaw ma gazləla na.

¹⁵Ma kwasləɗata bay hay, ta gədaɲ ma ndaw me wey ndaw hay, ma padata, ma ndaw hay tabiyaha ka nəkafəmata. Ɗga ma vahata ka səpamar bəzay, da har ma tuwaw ma gazləla na ma zəga'ar ma sled.

¹⁶Zla ekəɗey na, ndaw ka da dzuwakwar ka guma ma tek ma zəmey, ta tek ma sey da magurlam ma kiya ma slələwa na, dakay na, ma mesley zlay.

¹⁷Na ɲga na hay tabiyaha na, mezek ma tek ma da sawa na, ama tek ɗerre na a da bawa na da Kriste.

¹⁸Ka da mbəkadəmatara vaw kwar a ndaw hay ka da zləgəɗəmakwar, ta me zəgeɣ 'ar ma sled ma ndaw ma mbafata na, me ndzey da me ɗuleɣ mey, dakay na ma katar kuleɣ a madurlam ana hay zlay. A tələkadama vaw ta a tek ata ma nəkatar a dey ana, arka tok na, da me sərey tek ata ma slaw vaw ma zlambaradata tedehe na.

¹⁹Taya ma dzəməya ka Kriste na 'ar aɲga na kakay, Azlakwa tok na ma vələr tek ma nafar a vaw ana tabiya ha na 'ar ana. Ta ɲga tok na mezəvey ma vaw hay tabiya a kam mber ka masləta ha. Ma gələda vaw ana tabiya ha na Bay ma Bəla na.

Me wey 'ar ma ndaw ma dzuhəba na hay

²⁰Ana ekəɗey andza kuray ka mət̄sam tsoy ta Kriste na, na ɲga na tok na, kalkal andza kuray ka tsam ba ka vaw ta tek ma bəla hay, ka madama vaw kwar ma tsənatar sləmay a met̄sesley ma tek hay, andza re mendzey kwar ma vələha ma bəla neneɣ sa na, teɲgeɣ?

²¹Ka da zəga zlay, ka da ndzəka zlay, ka da ləmar zlay,

²²tek ana ŋga na hay tabiyaha na, kendzey ka kadata ha mber na, a ŋgəsam ba, a zam ba seŋgey, nəkafama neneŋ na, meŋ ma mewey ta metetəkey ma ndaw hay!

²³Taya na, ka kadama vaw ta ba andza ma səra 'ar ahiya haɗa kwa 'kuley me dey har ata na, a namar dəba, ma kada tatakway ta vaw', tek ana ŋga na hay na, a nafam kakay tabiyaha, a nafam na, a slaw vaw dada.

Deriwel a Kolosieŋ hay 3

¹Ekədəŋ andza kuray ka mbələmawa ba ta Kriste ka dəba na, səpam na tek na da 'ərlam ana, na Kriste ŋga da huɗa na, ma ndza ha ta har zəmay ma Bay ma Bəla;

²tek a kwar ma səpam ana na, da 'ərlam zləna ka dala kakay.

³Akwa na, kuray ka mətsam ba, amana, mendzey kwar ma kəzla ha ta Kriste da Bay ma Bəla.

⁴Mendzey kwar dərka na na Kriste, andza aza ka da bawa ba na, arka kuray ana tiyatsa na, ka da bəmawa andza ŋga da ma wezley dey dūhwa ha dzay.

Da ndaw gurma na a ndaw wayna

⁵Tek na ma vəla ha ma dala da vaw kwar ana na, mətsadama ba: me tsəley so, tek me zləbey ndaw, tek me sey, me wuɗey tek haya kakay ana hay, ta həzay a neneŋ ma təra ha ba andza tek ma kuley ma 'ərlam so na hay.

⁶Nəkafama ma sadərawa me tsey mevel ma Bay ma Bəla na tek a neneŋ hay,

⁷Nəkafama me key kwar zlekete na andza ha, mendzey kwar ana na andza ha.

⁸Ekədəŋ tok na, kuray ana tiyatsa na, kuyadəmata tek ana ŋga na hay ba, mevel me tsey, magwam, seweɗ, me tseɗey ndaw ta guma haya kakay ana hay ka da bawa da meŋ kwar sazlay.

⁹Malwaɗay ka da key da walaŋ a kwar daha sazlay: hərway kuray ka tsukwama ndaw gurma na ba, ka vaw kwar ta tek aŋga me key ana hay dzay,

¹⁰arka kuray ma kəlam ndaw wayna ka vaw, na andza ka da husey a ma sərada tek na, a mətsar har ma tərada vaw wayaha, ma ka nəkey andza ndaw ma kərawa na kakay.

¹¹Da huɗa na, Grek taZuif dasakay, ndaw ma sla kuɗey aha ta ndaw ma sla kuɗey aha kakay ana dasakay, ndaw ma dzaŋga na ta ndaw ma dzaŋga ha kakay ana dasakay, beke hay ta ndaw ma wam 'ar ata na hay dasakay, amana Kriste: ŋga tabiyaha ta tek hay tabiyaha.

¹²Hərway kuray ma gaɗəmaya, ma təra hiya ba kokwoɗ ahiya, Bay ma Bəla a wuɗakwar sana, kəlam ka vaw tok na mevel ma ndaw ma kar da vaw ana, me səŋgərey da meŋ, ləfedeɗe, ma ləba vaw, ta ma zəgey mevel.

13Äəsam vaw ka 'ar vaw kwar ana hay, kendzey ndaw aslëta tek ka hëladata ba ka vaw ta ndaw nanğar na, sam yam ka vaw ka 'ar vaw kwar ana hay, andza ma Bay'ërlam ma safakwar yam ana, kuray ana tiyatsa na, kam andza ha tey.

14Arka ka 'ar ma tek a nenedy hay tabiyaha na, këlam ka vaw na ma wudä vaw: nga na, me dzëmey tek hayna kërem ana.

15Hayna zozoy ma Kriste ka ndzey da mevel a kwar, na kuray ma zëlaya kava tabiyaha, da vaw ana aslëta. Haya ndzam na, da ma madara sise.

16Hayna Guma ma Kriste ka ndzey da walañ a kwar, ta zleley nga na hay tabiyaha, tatëkam tek ka 'ar vaw kwar ana hay, tsam guma a 'ar ka 'ar vaw kwar ana hay da ma sëra 'ar, kamar walay a Bay ma Bëla da mevel a kwar ma madara sise, da walay ma Pësom hay, ta walay me Sëmbërey Bay'ërlam ana, ta walay na Mesëfrey Kokwod ana ma bakwar ana hay.

17Tek a kwar ma da lövey, ma da key tabiyaha na, kama na, da mezëley ma Bay'ërlam Yezu, da ma madara sise ta har anğa a Bay ma Bëla Baba.

Me dzëmey vaw wayna

18Ngwas hay, tsënëmatar slëmay a zel a kwar hay, andza na ma kama da mezëley ma Bay'ërlam ana.

19Zel hay, wudëmata ngwas a kwar hay, ka da këmatar tek me tsey mevel aha zlay.

20Bëza hay, tsënëmatar slëmay a baba kwar ta maya kwar hay da tek hay tabiyaha, nëkafama, Bay'ërlam a wudëy ka kuray na tek a nenedy ana.

21Baba ta maya ma bëza hay, ka da këmatar tek haya kakay ana hay a bëzey kwar hay zlay, zlëna a mëtsatar har ba.

22Beke hay, tsënëmatar slëmay a bay kwar hay, ta tek hay tabiyaha ka dala nenedy, kadëmatara mber ata na, ma vëday a dzadëmakwar aha kakay, andza ka löva ka sëpam na ka datar 'ar a ndaw hay kakay, amana, ta mevel lëfëdëdë na, andza ma ndaw ma wasadama ta Bay'ërlam ana hay.

23Ka key na, mber a kwar na waray na waray na, kama ta mevel hayna, andza ka kadëmara a Bay'ërlam, zlëna a ndaw hay kakay,

24ta ma sërada ha ka da ndzafam me zëmey zleley da har ma Bay'ërlam, këla ma masa ha. Miter na Kriste, kuray na, ndaw ma mber anğa hay.

25Ndaw ma bada vaw nga dzerey aha tikay na, a da warëkadëmara na, ta masa ma dzerey nga kakay ana tiyatsa, me weley ndaw da dëma dakay.

Deriwel a Kolosieñ hay 4

¹Ndaw ta beke da 'ay ta na hay, nəkafəmata dey ka beke kwar hay na, da dzerey, kalkal, sɛrafama kuray ana tey na, Miter kwar ana daha da 'ɛrlam.

Me kɛdey vaw hɛrway ma Mey Hayna Wayna

²Ndzam na da ma dula mey, a hɛladakwar vaw ma madara sise a Bay'ɛrlam.

³Da har ana satsa na, dula fɛmandɛrawa mey tey: hayna Bay ma Bɛla ka wurar mambaw a me tɛlɛkey mey la nene, ma i ka tɛlɛkada mey ta tek ma Kriste na kɛzla na, na i da dangay ekɛdey hɛrwuiya na.

⁴Hayna i ka pada mey ka bɛla, andza na tɛde i ka tsa na.

⁵Hayna sɛradama me ndzey haya hayaha, ka slam dey ma ndaw kretienj ahiya kakay ana hay: yɛmam da bɛziya.

⁶Hayna zlapay kwar ka key na hayna, ka pas ka pas na, ka tɛrey mandan aha, ta ndaraw ma mbɛdar ka guma ma ndaw na ta tsɛvedɛ.

Me tsey guma dok ana

⁷Ma tek me nɛkey dey ka mendzey daw na, ka da ndzafɛmata guma ana wayna hay tabiyaha da har ma Tisik, malam na i ma wuda na, bɛzey me slɛrey me tsɛney slɛmay ana, mandala daw ma kam mber tsetsuwe da mezɛley ma Bay.'ɛrlam ana.

⁸I slɛradɛraba na ta har, ma ka bɛdakwar mendzey la, ka vɛlakwar gɛdanj.

⁹Onezim malam me tsɛney slɛmay bɛza kakay ana, haya ha bɛza kakay ana a kɛsɛdɛraba, nga ndaw ma 'ay kwar. A da bɛdɛmakwar tek a hay tabiyaha, ma kam ka slɛna dɛy ana.

¹⁰Aristark ka tsadukuraba guma, la da dangay tsetsuwe, ka zɛgawa Mark, bɛzey baba ma Barnabas- ka bɛdɛmakwar me key nga na ba sɛngɛy, kendzey ka daba ba a 'ay kwar na, ngɛlama mambay mambay aha.

¹¹Yezu na ma zɛlamar Zustus ana, nga aslɛta da walanj ma Zuif hay me key mber andza yah hɛrway ma Slala ma Bay 'ɛrlam na taya dada, taya na ndaw ma mɛmaya 'ɛrev ana hay.

¹²Epaphras ka tsadukuraba guma, nga na ndaw ma 'ay kwar, gawla ma Yezu, na nga zarra a kɛdey aha vaw da ma dula mey hɛrway kwar, ma kuray ka ndzam gɛdanj ahiya, haya hiya, ha vɛladɛmara vaw kwar kɛrem tabiyaha, hɛrway ma tek ma Bay ma Bɛla ma wudɛy ana.

¹³I ka seydewe nga na, a yey aha vaw hɛrway kwar kambɛlaba, hɛrway kwar, hɛrway ma ndaw ma Lawdisey ta ndaw ma Iyerapolis hay.

¹⁴Dzam a lakwa Luk ndaw ma sidem ka tsadukuraba guma ta Demas.

¹⁵Tsadɛmatara guma a ndaw na da Lawdisey na hay, tsadɛmara guma a Ninfa, ta Egliz na me tsɛhey 'ar da 'ay nga na.

16Andza aza kuray ka dzaŋgama ɗeriwel a ɗaw ana ba na, slɛradɛmatara a ndaw ma Egliz ma Lawdisey, taya ka dzaŋgama tiyatsa, kuray ana tiyatsa na, dzaŋgama ɗeriwel na ma sawa da Lawdisey ana tey.

17A dɛba na na, lɛvamar a Arsip: nɛkafa dey ka mber ana kah ma ndzafa da mezɛley ma Bay'ɛrlam ana, kɛɗey vaw ma kah ka ndaslada mambay aha.

18Me tsey guma ɗaw ta har ɗaw Pol na, andza nene: sɛrafama ka tsalalaw a ɗaw hay. Hayna hahaya ma Bay'ɛrlam ka ndzey ta kuray!

Deriwel tsəfəmey ana a Tesalonisieiŋ hay

Deriwel tsəfəmey ana a Tesalonisieiŋ hay 1

Me tsey guma ta ma səra vaw

¹Yah Pol, Silveŋ ta Timotey, a Egliz ma Tesalonisieiŋ hay, na da Bay ma Bəla Baba, da mezəley ma Bay'ərlam Yezu Kriste. Hayna hahaya, ta zozoy ŋga ka ndzey ta kuray.

Me pey 'ar ma Tesalonisieiŋ hay ma Mey Wayna

²La madəmara sise a Bay ma Bəla zarra hərway kwar tabiyaha, kendzey andza la sləfəmakwar da me duley mey la hay na.

³La sərəfama ka me pey 'ar a kwar da tek a kwar ma kam, da ma wudfa vaw, da ma vələda vaw me key viya hərway ma ndaw hay, da me pey dey kwar ta matanduroŋ aha, da Bay'ərlam a lakwa Yezu Kriste, ka slam dey ma Bay ma Bəla Baba lakwa.

⁴Səradama haya haya malam a daw na Bay ma Bəla ma wudfata na hay, ŋga na ka gadəmakwar ba.

⁵Akwa na, ma teləkawa mey la ta Mey Wayna da 'ay kwar ana na, me yey mey tedehe tsa kakay, amana, ta ma slafa, ta me dzəney ma Mesəfrey Kokwod ana, ka ndaslam ba mambay aha. Kədəy na kuray ana ka sərədama, tek ana ma safandərawa da'ay kwar ana kavəday kwar ana.

⁶Kuray na, kuray ka tsam dey ba ka la ta Bay'ərlam, ha ŋgələma Guma na ba da viya kambələba na, ta wuiya ma Mesəfrey Kokwod ana:

⁷kədəy na, kuray ka təram ba tek me tsey dey aha kava, ma ndaw me pey 'ar hay tabiyaha da Maseduwan ta Akayi.

⁸Ma zlar da 'ay kwar na, akwa guma ma Bay'ərlam a tsəney ba, da Maseduwan ta Akay dada kakay, amana, mey ma me pey 'ar a kwar ka Bay ma Bəla, ka pey mey ba hadadzidzay ka waray ka waray, ma la ka tsam kava dzay sakay.

⁹Hərway kwa way way a təkərey, a tsey aha ka la, ka ŋgələmandar na tengey? arka, ta me mbədəy dey kwar 'ar 'ay Bay ma Bəla arka ta ma mbədar dəba kwar a 'ərlam so na hay, ma da kar mber a Bay ma Bəla ta dey ana, dərka na.

¹⁰Ma da hutey Bəzey ŋga ma sawa da 'ərlam ana, ŋga ma mbələdərawa da walaŋ ma ndaw ma mətisa na hay, Yezu na ma buwandukurawa da me tsey mevel ma da sawa na.

Deriwel tsəfəmey ana a Tesalonisieiŋ hay 2

Meslərey ma Pol ma kawa da Tesalonik

- ¹Malam a daw hay, kuray ana ka sɛradama haya hayaha seŋgey, kuray ma ŋgɛlɛmandar ana ŋga na na, ma hayaha kakay.
- ²Ama azlakwa tok na, la ka kɛmawa banay ba, ta ma tsadɛmandɛrawa da Filip, kuray ana ka sɛradama seŋgey, la ka ndzafam gɛdaŋ ba da har ma Bay ma Bɛla ala, ma sɛmadandar ma da talɛkadakwar mey ta Mey ŋga Wayna, ma tazlarawa ta ma kɛda vaw ta tek hay hadadzidzay.
- ³Guma la na ma tɛlɛkada mey ana ma pa ha ka me zɛgɛy ndaw kakay, a dahɛda ndaw a tek me zɛbɛy ndaw kakay, a tsɛhey wewer ma tɛke kava kakay.
- ⁴Dzadzak na Bay ma Bɛla ka nɛkafandar ba da ma vɛladandar Mey Wayna. Ekɛɛy andza la tɛlɛkadama mey na, la sɛpam na, la ka dɛmatar 'ar a ndaw hay kakay, amana a Bay ma Bɛla, na ma sasɛka mevel ala na hay.
- ⁵Kɛɛy tok na, daɛda la ka tsam guma ma pey wuiya ka ndaw tikay, kuray ana ka sɛradama, daɛda la ka dzalam ma ndzafada tek kakay, seydewe la na na, Bay ma Bɛla na.
- ⁶Arka sa na, daɛda la ka sɛpam dɛhwa da har ma ndaw hay tikay, kwa da 'ay kwar, kwa da 'ay ma ndaw hay mekele hiya na.
- ⁷Akwa kassla na, la ka slafama ma wumakwar da mezɛley ma maslaŋ ma Kriste, dzadzak tok na, da ma ndzawa la da walaŋ a kwar na, la kokwod ahiya bɛza kakay, andza ma maya ma bɛzey ma kutɛkwey wawa ŋga hay, ma vɛlatar tek me zɛmey ana.
- ⁸La ka wudɛmakwar ba hadadzidzay, ha la ma hɛla vaw ahiya na, ma vɛlakwar na Mey Wayna ma Bay ma Bɛla dada tsa kakay, amana, ta mendzey la na dzay, hɛrway kuray ka tɛram ba ndaw andza la ma wudɛmata hada na hay.
- ⁹Malam a daw hay, kuray ana ka sɛrafama, banay la, ta me yey vaw la me key mber dɛvad ta rɛpas adzay, ma la ka da ndzam ma vɛlaya ka 'ar ma ndaw da walaŋ a kwar zlay, da slam andza la ma tɛlɛkadɛmɛrawa mey ta Mey wayna ma Bay ma Bɛla na.
- ¹⁰Ka slafama me key seydewe ŋga na ta Bay ma Bɛla adzay tiyatsa. Tek ala ma kɛmawa kavɛday kwar, ndaw ma pam 'ar ana hay na, da kokwad, da dzerey, mandzara me ŋgɛley bɛzay.
- ¹¹Arka kuray ana ka sɛradama, i kadakwar na kal kal andza baba ma kadata bɛzey ŋga hay.
- ¹²La ka sɛmadakwar ba, la ka hɛladɛmakwar bɛzay ba, la ka ndzɛkɛmakwar hahay ba ka dɛba, hayna mendzey kwar ka key na, andza na ma dawam ka vaw ta Bay ma Bɛla ana, na ma zɛlakwar a Slala ŋga me wezey dey ana.

Ma ŋgalakadɛmata ta Tesalonisiyeŋ hay ka 'ar ata me pey

13Nəkafama ka mey na, la madəmara sise zarra a Bay ma Bəla: andza kuray ma təbama guma ma Bay ma Bəla, na la ma tatəkadəmakwar ana na, kuray ka ngələma ba zləna, andza ma guma ma ndaw kakay, amana, andza na ma ka ha andza ha na, Guma ma Bay ma Bəla, na me key mber da vaw kwar ana tiyatsa, kuray ndaw me pey 'ar ana hay.

14Akwa na malam a daw hay, ka pam sek na, a slam sek ma Egliz ma Bay ma Bəla da Zudey ana hay da Kriste Yezu, kavəday kuray ana tiyatsa na, kuray ka kam tsetseh ba, da har ma ndaw ma 'ay kwar ana hay, andza ma ta Zuif hay ma kadəmata tsetseh ana tey.

15Zuif hay ma kədama Bay'ərlam Yezu ta ndaw sek hay, na taya ka kadəmandərawa tatakoy ba tiyatsa, a damar 'ar a Bay ma Bəla kakay, taya ndaw dugwan ma ndaw hay tabiyaha.

16Ka təkəmandar ba me tələkey mey a ndaw Zuif ahiya kakay ana hay, ma ka da buwəmata zlay, kədey na, a səkadama meŋgəsey ta zarra adiya adiya. Ama ma da ndəvey ŋga na na, me tsey mevel maBay'ərlam ha ma tədəfata.

Ma sləradama Timotey a Tesalonik

17Na ŋga la ŋgey malam a daw hay, lakwa ma ndza hiya dərəŋ da mendzey nekədey, ka slam dey na dərəŋ, amana da mevel na, dərəŋ kakay. La ka kədəmaɓa vaw ba kambələɓa ma dɓa ma da nəkəmkurawa, hərəway la ka dzalama ba kurah kurah da mevel ala.

18Hərəway ma mey na, la ka wudəmaɓa ba ma dɓa a 'ay kwar- yah ana Pol ta 'ar a daw ana- amanaSataŋ ka təkandar ba.

19Akwa na, tek ala ma me pey dey la na na, na waray? Wuiya la, me ŋgelekey la na na, a da tərey na gursam ala, ha ka slam dey ma Bay'ərlam lakwa Yezu, ta pas ma ma da sawa ŋga na na, sey kuray zləna wiyaway saway?

20Ayaw, kuray na me wezley dey la ta wuiya la.

Deriwel tsəfəmey ana a Tesalonisieŋ hay 3

1Arka satsa na, andza la slafama sakay na, ŋgama la ma dzalama na, ŋgama la ka ndzam tek ala makəra la da Aten,

2arka la ma sləradəməkuraɓa Timotey, malam ala, ndaw ma key mber ma Bay ma Bəla da me tələkey mey ta Mey Wayna ma Kriste, ma ka makwar 'ərev, ka səmadakwar da me pey 'ar a kwar,

3ma ndaw ka da tədəy ta dəba da walaŋ ma tek me həley suwet ekədey ana hay zlay, hərəway kuray ana ka səradama haya hayaha, lakwa ma kaya na kava.

⁴Andza la da 'ay kwar mba na, la ka tsamakwar ba, ka da b̄esam tek ma h̄lafakwar suwet ana hay, ma sawa ek̄ɔfey ana na, tek ana tok sengey, kuray ana ka s̄eradama.

⁵Ma v̄ediya tok na, andza i b̄esa sakay na, i ma sl̄eraba ndaw ka b̄adiyawa me pey 'ar a kwar, da me wesey na ndaw me pet̄oney ndaw ka da p̄et̄nakwar ba na, ma me yey vaw la ka da z̄ɔfey tedehe zlay.

⁶Ek̄ɔfey na, Timotey ka husawa ba da 'ay kwar ka tsakay la, ka b̄adandar mey ma me pey 'ar a kwar ba, ta ma wud̄a vaw kwar, a l̄ovey na, waya, ka s̄eraf̄emandar aha zarra haya hayaha t̄ɛŋga, kuray ka wud̄am ma da n̄ek̄emand̄eraba, andza la ma wud̄am me dzeley ma da n̄ek̄em̄ekurawa na sa tey.

⁷K̄ɔfey tok ŋgey malam hay, kuray ka s̄emad̄emandar ba, kuse ma me pey 'ar a kwar da walaŋ ma tek ma sandar vaw ana, ta tek ma h̄laf̄emandar suwet ana hay.

⁸Arka ek̄ɔfey ana na, la s̄efram aha ka d̄eba, h̄erway ma mey na, kuray ma ndzaya ḡedaŋ ahiya da medz̄amey vaw kwar ta Bay'̄erlam.

⁹La da mad̄emara sise a Bay ma B̄ela h̄erway kwar ana na hadz̄egay? Kav̄eday ma wuiya neneŋ tabiya ha la ma kam h̄erway kwar ana, ka slam dey ma Bay ma B̄ela a lakwa na.

¹⁰Andza la d̄ulam aha mey d̄evad̄ ta r̄epas aha dzay, mandzara ka m̄etsandar har na, ma la ka ndzafam b̄ezay ma da n̄ek̄em̄kurawa sa, ma la ka da ndakadama tek na me h̄etsey, da me pey 'ar a kwar ana.

¹¹Hayna Bay ma B̄ela na ta 'ar aŋga na Baba lakwa, ta Bay'̄erlam a lakwa Yezu ka k̄esadand̄eraba ka ts̄oƴeƴe ma d̄aba 'ar 'ay kwar ana.

¹²Hayna Bay'̄erlam ka ḡelad̄erawa, ka s̄ekad̄erawa ma wud̄a vaw ana, kuray ma wud̄am vaw ka 'ar vaw kwar ana hay tabiyaha na, ka n̄akey andza ma wud̄a vaw la ma wud̄amakwar ana.

¹³Hayna ka makwar mevel da mendzey kokwod̄ aha, mandzara me ŋḡoley b̄ezay ka slam dey ma Bay ma B̄ela Baba lakwa, ta pas ma ma da sawa ma Bay'̄erlam lakwa Yezu, ta ndaw aŋga kokwod̄ ana hay tabiyaha.

Deriwel ts̄ef̄amey ana a Tesalonis̄ieŋ hay 4

Mendzey ma dar 'ar a Bay'̄erlam ana

¹Ek̄ɔfey ana na, malam a d̄aw hay, n̄ek̄afama tek ala me ts̄oh̄ey ka kuray, da na la ma h̄elad̄amakwar b̄ezay da medz̄amey vaw ta Bay'̄erlam Yezu ana, kuray ma tat̄ekad̄em̄eraba ka la ndaraw ma mendzey ma dar 'ar a Bay ma B̄ela na, ek̄ɔfey kuray ma ndza hiya na andza ha, hayna s̄ekadama adiya satsa.

²Akwa kuray ana ka sɛradɛmata ha guma na hay, la ma tsɛmakwar a 'ar, da mey ma Bay'ɛrlam Yezu ana senjey.

³Tek ma Bay ma Bɛla me wudɛy na, ha tɛram kokwod'ahiya, ha mbɛkadama me tsɛley so ha ba.

⁴Kwa way way da walaŋ a kwar ka sɛrada me zɛgey ŋgwas aŋga, ma ha da ndzam da mendzey na tɛde ma dar 'ar a Bay ma Bɛla na.

⁵Mandzara tek me sey ka pafakwar wuiya andza ma ndaw Zuif ahiya kakay ana hay ma sɛradama Bay ma Bɛla kakay ana zlay.

⁶Hayna kwa ndaw ka da kar tek a malam aŋga zlay, ma ka da tɛrafa malay aha da tek ana ma kar ana zlay, hɛrway da tek ana ŋga na na, Bay'ɛrlam a mada gandaf ba, andza na la ma tsɛmɛkurawa ta waw aha kava na.

⁷Akwa na, Bay ma Bɛla a zɛlandukurawa na, ma lakwa ka da ndzakwama da me zlɛbey kakay, amana, a zɛlandukurawa na ma da tɛrey kokwod'ahiya.

⁸Kɛdɛy tok na, ndaw ana ma kɛladata guma neney ma tsaya a 'ar ana hay na, a key na, a kɛley na ndaw kakay, a kɛley na Bay ma Bɛla ana, ŋga Ndaw ma vɛlakwar Mesɛfɛy ŋga kokwod'ana.

⁹Ka ma wuda vaw ka 'ar vaw kwar ana ta malam hay na, ka wudam la ka windɛmɛkuraba kava dzay kakay, hɛrway ma mey na, kuray ana ka tatɛkɛmawa ba ka Bay ma Bɛla, me wudɛy vaw ka 'ar vaw kwar ana hay.

¹⁰Akwa kuray ana ka kama ha, hɛrway ma malam hay tabiyaha. Da Maseduwan tabiyaha, la hɛladɛmakwar bɛzay kɛdɛy ŋgey malam a daw hay, hayna sɛkadama adiya sa.

¹¹Hayna mevel a kwar ka sɛrada me ndzey sɛfekke, hayna ka nɛkakwar a dey na, tek a kwar ana hay, ha kam mber ta har a kwar ana hay, andza na la ma lɛvɛmukurawa na.

¹²Ma aza da mendzey kwar na, ka slam dey ma ndaw ma 'ar bɛla hay na, ka hasɛkadɛmakwar bɛzay, ma kuray ka da ndzam kavɛday ma ndaw zlay.

Ma mbɛlawa ma ndaw ma mɛtsa na hay ta me hutey pas ma Bay'ɛrlam

¹³Malam ala hay, la wudam ma mbɛkadɛmakwar mandzara ha sɛradama tek, ka guma ma ndaw ma mɛtsa na hay kakay, ma aza ha da ndzam da magwam andza ndaw me hutey tek ka mey kakay ana hay zlay.

¹⁴Hadaw azlakwa ka pakwa 'ar, Yezu na ka mɛtsey ba, arka na ka mbɛlawa ba sana, andza ha tiyatsa na, ndaw ma mɛtsa na hay na, Bay ma Bɛla, kavɛday ma Yezu na, a da dzɛmadata ta Yezu.

¹⁵Nəkafama la ma ləvam ana, andza ma me tetəkey ma Bay'ərlam ana, lakwa nenedey ta dey ana hay ma da ndzey kasl ka ma da mawa ma Bay'ərlam ana na, i da tsafukwata ha mey ka ndaw ma mətisa na hay dakay.

¹⁶Hərway ma mey na, Bay'ərlam ana ta 'ar anğa na, ka da vəla zehed ana ba, dāy ma madurlam dūhwa na, ka da tsəney ba, ta tolom ma Bay ma Bəla ka da tsəney ba na, a da hərəfawa da 'ərlam, arka na, ndaw na ma mətisam ta Kriste na hay, a da mbələmawa ba ka mey dāgay;

¹⁷arka lakwa nenedey ma zukwawa ta dey ana hay na, a da hələmandakwar ka 'ar ma pazlay andza taya ka masləta ha, ma da tsey 'ar ta Bay'ərlam ka'ar lalaŋ, kədəy aza tok na, i da ndzakwama səlekw na andza Bay'ərlam.

¹⁸Mam 'ərev a vaw ka 'ar vaw kwar ana, ta me tetəkey a nenedey ana.

Deriwel tsəfəmey ana a Tesalonisieŋ hay 5

Ma hutada pas ma Bay Yezu

¹Ka guma ma lam ana ta har ana na ma Bay'ərlam ma da mawa na na, malam a dāw hay, haya ka windəmkuraba dzay sakay.

²Kuray ana ka sərada ma mambay mambay aha, pas ma Bay'ərlam na, a da sawa na, andza ma mahal ta dəvad.

³Aza andza ndaw hay a da ləvam: “Nenedey na, bəla ma zozoy, me ndzey sef seffe ana!”, arka tok na, dekeslef ma bezley ma tek ana ada hərədafatərawa tok, andza ma me ndelemey ma safərawa ka ŋgwas da zləbeŋ, arka na, a da slafama ha me ləhey da huḍa kakay.

⁴Ama kuray na malam a dāw hay, kuray na, kuray da ləvaŋ tikay, ma aza pas ana ka da safukurawa andza ma ndaw mahal tizlay.

⁵Akwa na, kuray tabiyaha na, bəzay ma waw me nəkey dey hay, kuray bəzey ma rəpas hay, lakwa na, kwa bəzey ma dəvad hay kakay, kwa bəzey ma ləvaŋ hay kakay.

⁶Kədəy tok na, ka da narakwama andza sa ma ndaw hay zlay, ama hayna ndzakwama tsekerkerre, ndzam mandzara me sey zom.

⁷Ndaw ma naram ana hay na, a naram na ta dəvad, ndaw ma wam ana hay na, a wam na ta dəvad.

⁸Ama lakwa nenedey ndaw ma rəpas hay na, ka da sakwama zom zlay, kələkwama zana ma mbal, na ma 'ar me pey ta ma wuḍa vaw, mbəram daw, na ma me pey dey a me buwey.

⁹Hərway Bay ma Bəla a kandukurawa na, ma aza mevel ka da tsar ka lakwa kakay, amana, ma i ka da ndzafakwama me buwey, ta har ma Bay'ərlam a lakwa Yezu Kriste,

¹⁰me mətsey hərway lakwa, ma aza kendzey andza lakwa ta dey, dakay ma nara hiya na, la ka ndzakwama tok na, ma dzəma hiya ta nga.

¹¹Ekədəy hərway ma mey na, mam 'ərev a vaw ka 'ar vaw kwar ana hay, gəladama vaw ka 'ar vaw kwar ana hay, andza na a kama ha na.

Me həley bəzay ta me tsey guma madakwaydok ana

¹²La tsəhafəmakwar ngey malam a daw hay, hayna dəmatar ndaw a ndaw hay na da walaŋ a kwar, ma vəladama vaw ta, ma yam vaw, ma nəkafəmakwar dey da mezəley ma Bay'ərlam, ma tsəmakwar guma a 'ar ana hay.

¹³Hayna hasəkadəmatara bəzay haya haya, da ma wudə vaw kavəday ma meslərey ta, ndzam da zozoy ka 'ar vaw kwar ana.

¹⁴Malam a daw hay, la həladəmakwar bəzay, hayna tsəmatar kava a ndaw me dzedzəvey mey so na hay, səmadəmata ndaw andza gədaŋ ma hətsatar ana hay, dahəmata ndaw bəle na hay, safəmata yam ka ndaw hay tabiyaha.

¹⁵Wam daw ka vaw, hayna kwa ndaw ka da madara gandaf ma ndaw zlay, ama səpam ka pas ka pas na, me key hahaya da walaŋ a kwar hərway ma ndaw hay tabiyaha.

¹⁶Ndzam ka pas ka pas na da wuiya,

¹⁷dulam mey mandzara ka mətəsakwar har.

¹⁸Da tek waray waray na, madəmara sise, hərway tek ma Bay ma Bəla me wudəy ka kuray da Kriste Yezu na, nga ha.

¹⁹Ka da mətəsadama Mesəfrey zlay.

²⁰Ka da rəsəmata guma ma ndaw sek hay zlay.

²¹Sasəkamata tek hay tabiyaha, wafəmata vaw ka na hayna hay.

²²Ndzam tsakazlak, dəreŋ ta me səpey tek haya kakay ana hay tabiyaha.

²³Hayna Bay ma Bəla ma zozoy ana ta 'ar aŋga na, ka təradaqwar kərem kəkwof ahiya, arka aza na, mesəfrey kwar, mezek a kwar, ta tapay ma vaw kwar, ka da ndzam ma wa vaw aya, mandzara meŋgəsey, mandzara me ngeley bəzay, ta pas ma da sawa ma Bay'ərlam lakwa Yezu Kriste.

²⁴Ndaw ana ma zələkwar ana na, a mbədər sler a guma nga tikay, a da ka tek ana na, nga na satsa.

²⁵Malam a daw hay, dulam mey hərway la tiyatsa.

²⁶Tsadəmatara guma a malam hay tabiyaha na, da ma surma vaw, da kəkwof.

²⁷I təkəkwar dəy da Bay'ərlam: hayna ka dzaŋgadəmatara dəriwel a neneŋ a malam hay tabiyaha.

²⁸Hayna hahaya ma Bay'ərlam a lakwa Yezu Kriste ka ndzey ta kuray!

Deriwel ma tsetsew ana a Tesalonisien hay

Deriwel ma tsetsew ana a Tesalonisien hay 1

Ma sɛra vaw ta me tsey guma

¹Yah Pol, Silven ta Timotey a Egliz ma Tesalonisien hay na da Bay ma Bɛla Baba lakwa, da mezɛley ma Bay'ɛrlam Yezu Kriste na.

²Hayna zozoy ta hahaya ma Bay ma Bɛla Baba ta Bay'ɛrlam Yezu Kriste ka ndzey ta kuray.

Me pey 'ar da walaŋ ma tatakway

³Akwa tɛdɛ na, la ka madɛmara sise dzebelle a Bay ma Bɛla hɛrway kwar malam a dɛw hay, arka na kassla dɛrka na, hɛrway me pey 'ar a kwar na, a gɛley aha hadadzidzay. Ta ma wudɛ vaw kwar ana ka 'ar vaw kwar ana hay na, a gɛlawa ha da vaw kwar ka ndaw ka ndaw tabiya kwar aha,

⁴ha a da tɛrey na, tek ala ma ŋgalakada da walaŋ ma Egliz ma Bay ma Bɛla hay, hɛrway ma matanduroŋ a kwar, ta me pey 'ar a kwar da tatakway ma kadɛmakwar, ta ma hɛlɛmakwar suwet, kuray ma bɛsɛmata na hay tabiyaha.

⁵Ma ka hiya na dɛrre zehed ma sariya ma Bay ma Bɛla, tek ata ma wudɛm ana na, ma tɛradakwar dɛ ndaw ahiya ma Slala ma Bay'ɛrlam, na kuray ma sam banay hɛrwuiya na.

⁶Akwa na kassla dzerey aha, Bay ma Bɛla a madatara viya ta viya a ndaw ma kɛrɛmakwar ana hay.

⁷Arka ka vɛlɛmakwar a kuray ndaw ma kɛra na hay na, ma sesɛkey vaw andza la, ta pas ma Bay'ɛrlam Yezu ma da bɛy vaw, ma da sawa da 'ɛrlam ta madurlam ma ma slafa ŋga na,

⁸da 'erneh ma waw ma da madatara gandaf ma ndaw ma sɛradama Bay ma Bɛla kakay ana hay, ta na ma tsɛnamar slɛmay a Mey Wayna ma Bay'ɛrlam a lakwa Yezu kakay ana hay.

⁹Me hɛtey ta na a da key na, me zɛdɛy me ndɛvey kakay ana, dɛrɛŋ ta mey dey ma Bay'ɛrlam, ta me wezley dey ma ŋgalaka ŋga.

¹⁰Andza ka da sawa ba na, ta pas ana ŋga na na, ndaw aŋga Kokwad ana hay a da hasɛkadɛmara bɛzay, a da datar 'ar a ndaw ma pamɛrawa 'ar ana hay, arka kuray na, ka pɛmawa 'ar ba ka seydewe la.

¹¹Nɛkafama la dɛlam mey dzebelle hɛrway kwar na, mavɛdiya, ma Bay ma Bɛla a lakwa ka da ndzafakwar na, dɛ ndaw ahiya ka me zɛley ŋga ma zɛlɛkurawa na; arka na, ta ma slafa ŋga na, ka vɛlakwar slam har ma kuray ka ndasladɛmata tek hayna hay, na kuray ma wudɛm ana hay tabiyaha, arka na, a da parkada me pey 'ar a kwar.

¹²Kədəfey na, a da hasəkadəmara bəzay a mezəley ma Bay'ərlam a lakwa Yezu da kuray, kuray tey da ŋga, andza na ma hahaya ma Bay ma Bəla lakwa, ta na ma Bay'ərlam Yezu Kriste.

Deriwel ma tsetsew ana a Tesalonisien hay 2

Tek ma da key mba ka ma da sawa ma Bay'ərlam

¹Ka guma ma ma da sawa ma Bay'ərlam a lakwa Yezu Kriste, ta ma da kusey lakwa ka tsakay ŋga na, la tsəhafəmakwar ŋgey malam a daw hay:

²ka da həbakwar 'ar tsam tsam zlay, kwa ka da tsələfakwar zluwer kavəday ma tek ma bəmakwar andza ma ndaw sek ana hay zlay, da guma ma tsəmakwar, dakay andza deriwel ma bəmakwar ka ləva na, na la ma windəməkuraɓa, arka a da dzaladakwar 'ar na, pas ma Bay'ərlam ka husawa tsoy zlay.

³Kwa ndaw ka da pətənakwar ta ndaraw waray waray zlay, hayna har ana ndaw hay ma mbəɗamar dəba a Bay'ərlam ana na, ka husawa ba ɗagay, Bay ma menɗəsey ka bey vaw ba ɗagay, Bəzey ma me zədəfey.

⁴Ŋga me lətsey 'ar, ma kar vərom a tek ana ma zəlamar 'ərlam ana, dakay na, na ma namar dəba na, ha ŋga na ta 'ar aŋga na ma ndzey da 'Ay me key Kuleyma Bay ma Bəla, arka ŋga me tələkey mey, waya ŋga na Bay ma Bəla.

⁵Ka sərəfəmata ha, ka na i ma tsəkurawa kava da har andza i da 'ay kwar mba na sakay daw?

⁶Ekədəfey na, ka sərədama tek ana ma zəgada na, ma aza ka da bey vaw na ka har ana.

⁷Hərway tek ma kəzla na ma menɗəsey na, tsoy a key aha mber ka dəba, akwa a zarawa na, ma gədzəhadama ndaw ma zəgada ekədəfey ana ba na tsoy.

⁸Arka na, Bay ma menɗəsey a da bəwa vaw tok, na Bay'ərlam Yezu ma da zəɗadara 'ar ta Mesəfrey ma huɗa mey ŋga na, arka a da dawasada ta ma wezley dey ma ma sawa ŋga.

⁹Andza ma da sawa ma bay ma menɗəsey tey na, a da sərəy na da mber ma Satan , a da bey vaw da mber hay gəle gəle ma ma slafa, ta ɗeɗew hay, ta tek ma rəzley ndaw ma zləgey ndaw ana hay,

¹⁰ta tek me pətəney ndaw hay tabiyaha ma dzerey kakay ana hay, ma ndaw ma zəɗam ana hay, hərway ma mey na, ka təbama ma wuɗa vaw ma dərka, akwa ka buwata na kakay.

¹¹Bay ma Bəla a sləratərawa ma slafa ma zləgadata ka pam 'ar ka malwaday na hərwuuya.

¹²Kədəfey na, ndaw me pey 'ar ka dərka kakay ana hay tabiyaha, ama ma zəgam tsəved ma dzerey kakay ana hay na, a da kadəmatara sariya ta na.

Ndzam gədaŋ gədaŋ ahiya da 'ar me pey

¹³Ŋga la tey na, hayna la ka madəmara sise dzebelle a Bay ma Bəla hərway kwar, malam na Bay'ərlam ma wuɗata na hay, hərway Bay ma Bəla ka gadəmakwar ba zla da mezley, ma aza ka buwəmakwar ta Mesəfrey ma tərada ndaw kokwoɗ aha, ta me pey 'ar ka dərka ana.

¹⁴A zələməkuraɓa kava na, ta Mey Wayna la: ma kuray ka ndzafam maram ma Bay'ərlam a lakwa Yezu Kriste.

¹⁵Kəɗey tok ŋgey malam a ɗaw hay, ndzam gədaŋ gədaŋ ahiya, zəgafama har haya haya ka guma na la ma tatəkadəməkuraɓa ta huɗa mey la na, dakay na la ma windəməkuraɓa da ɗeriwel ana hay.

¹⁶Hayna Bay'ərlam a lakwa Yezu Kriste na ta 'ar aŋga, ta Baba lakwa Bay ma Bəla, ma wuɗandəkuraɓa na, ma vələndukuraɓa hahaya ŋga ma mey 'ərev na me ndəvey kakay ana, ta me pey dey hayna,

¹⁷hayna ka makwar 'ərev, ka vələkwar gədaŋ da tek a kwar ma kam tabiyaha na hay, ta tek a kwar ma tsam ka tek hayna hay tabiyaha.

Deriwel ma tsetsew ana a Tesalonisieu hay 3

Me tsey guma a 'ar ka me ɗuley mey, ka mber

¹Me ndəvey ŋga na tok na, malam a ɗaw hay, ɗulam mey hərway la, ma aza guma ma Bay'ərlam ka daway ka mey ka mey, ka hasəkadəmara bəzay kalkal andza da 'ay kwar ana.

²Ma aza la ka ləham da har ma ndaw seweɗ ana hay, ta ndaw haya kakay ana hay, hərway ndaw hay tabiyaha na, a pam 'ar tsa kakay.

³Bay'ərlam na a mbəɗar sler a guma ŋga tikay, a da vələkwar gədaŋ, a da təkafakwar Ndaw haya kakay ana ba.

⁴Ma kwar na, la səradama ha mambay mambay aha, da mezəley ma Bay'ərlam, tek ala ma tsəmakwar ana hay na, ka kəmata ha, re ka da kəmata ha ba satsa.

⁵Hayna Bay'ərlam ka kəsadata mevel a kwar hay, 'ar a ma wuɗa vaw ma Bay ma Bəla, da ma zəga mevel ma Kriste.

⁶La ləvəməkuraɓa ekəɗey na malam a ɗaw hay, ta me zəley ma Bay'ərlam Yezu Kriste, kəmatar tsakay a malam ana ma ndzaya a kam tek hay so na hay, ta meterŋgəleŋ ka guma ma mendzey na kuray ma ndzafəməwa ka la na.

⁷Kuray na, kuray ana ka səradama haya hayaha, ha tsafəmandar dey na tengey! Ma ndzawa la da 'ay kwar na, la ka kəmawa tek hay lamba hiya kakay.

⁸La ka tsəham tek ala me zəmey ka ndaw dakay, amana, da banay ta me yey vaw ɗəvad ta rəpas, la kam aha mber, ma aza la ka da ndzam ka 'ar ma ndaw asləta da walaŋ a kwar zlay.

- ⁹Dey ta kava slam har ala na daha, ama la wudam na, la ka tɔram na, tek a kwar me tsey dey kava ha,
- ¹⁰Akwa da har la da 'ay kwar mba na, la vɛlɛmɛkurawa mewey a nenedey: Hadaw ndaw ana a wudey me key mber kakay na, ka zɛmey tek zlay tiyatsa.
- ¹¹Arka azlakwa la ma tsɛnadama tok na, ndaw hay daha da walaŋ a kwar, ma ndza hiya so ha, ma kɛzlɛvey a tek ma ndaw hay, a wudam me key mber kakay.
- ¹²A ndaw ana ŋga na hay na, la lɛvɛmatar, la vɛlɛmatar slam har, i hɛladɛmatara bɛzay da mezɛley ma Bay'ɛrlam Yezu Kriste na: ka kam mber da sɛfekke, ka zɛmam na tek ma merbey ta, ma ndzafam ta har ata na.
- ¹³Ama arka kuray tey ŋgey malam a dɛw hay, me key hahaya ka mɛtsakwar har zlay.
- ¹⁴Hadaw ndaw ana a tsɛnar aha slɛmay a guma nenedey da dɛriwel ana kakay na, hayna, sɛrafama, dɛdɛ ndaw ka da dzɛmey ta ŋga zlay, ma aza hwaray ka kar.
- ¹⁵Amana, ka da tɛradama andza ndaw dugwan aha zlay hayna, tsamar guma a 'ar andza a malam aha.

Me pɛsey mey ta me tsey guma a vaw

- ¹⁶Hayna Bay'ɛrlam ma zozoy ta 'ar aŋga na ka vɛlakwar zozoy ka pas ka pas aha da ndaraw hay tabiyaha. Hayna Bay'ɛrlam ka ndzey ta kuray tabiya kwar aha.
- ¹⁷Ma tsɛkuraba guma dɛy na, yah ana Pol ta har a dɛw ana, i siyata dɛriwel a dɛw hay tabiyaha na andza nenedey, hɛrway ma windey dɛw na andza ha.
- ¹⁸Hayna hahaya ma Bay'ɛrlam a lakwa Yezu Kriste ka ndzey ta kuray tabiyaha.

Deriwel tsəfəmey ana a Timotey

Deriwel tsəfəmey ana a Timotey 1

Ma səra vaw ta me tsey guma a vaw

¹Yah Pol, maslaŋ ma Kriste Yezu, da me wudey ma Bay ma Bəla me buwey lakwa, ta Kriste Yezu na lakwa ma pakwar dey ana,

²a Timotey bəzey daw dərka na da me pey 'ar: hayna ndzefey hahaya, me key da vaw, ta zozoy da har ma Bay ma Bəla Baba, ta Kriste Yezu Bay'ərlam a lakwa.

Ndaw me tetəkey ndaw maləwadəy ana hay

³Andza na ŋga daw ma tsəkawa, mba i ka daway a Masedowan ana na, ndzey da Efez ma kah ka təkata sa ma ndaw hay, ma tatəkadəmata ndaw hay ta guma mekelehe na,

⁴ka da tapam ka 'ərmbəz hay ta me mbəsley baba tete hay na me ndesley ŋga na dakay ana zlay, na ŋga na na, a sadərawa na, me kədəy waway zləna, andza tek ma Bay ma Bəla me dzeley me key da me pey 'ar ana tikay.

⁵Tek ana ma wudam da Mewey ana na, ma wuda vaw ma sawa da mevel tsəzləkka na, da me ndzey ma ndaw hayna, ta me pey 'ar me tebey kakay ana.

⁶Ma sa ma ndaw hay ma ŋgədam ba ka tsəved a nened hayna na, ma zləgam a me bebəley tek lamba na hay.

⁷A kadama vaw ta na, ndaw me sesəkey mewey ahiya, kwa azlakwa zlay a sərada ma tek ata na ma tsam ana kakay, kwa tek ata ma tsam kava ma gədaŋ tsəmma andza ha na kakay.

Mber ma mewey hayna

⁸Ka sərada ma ha seŋgey, akwa mewey na, haya ha, kendzey andza a ka dama mber andza mewey aha na.

⁹Akwa na, tsənadakwa tek a nened haya haya ha: mewey ma ka ha na ma ndaw dzerey ana hay kakay, ama na ma ndaw ma tsənam sləmay kakay ana hay ta ndaw ma bəra na hay, ma ndaw ma zləba na hay ta ndaw ma ŋgəsa na hay, ma ndaw me ŋgəsey kuley ana hay, ta ndaw me rəsey kuley hay, ma ndaw me kədəy baba ta maya ta vagay aha na hay, ma ndaw me kədəy ndaw vagay aha na hay.

¹⁰ma ndaw ma tsəlam so na hay, ma ndaw ma nam ta tsəla ta na hay, ma ndaw ma filam beke na hay, ma ndaw me tsey maləwadəy hay ta ndaw me mbədəy so na hay, ma ndaw ma kam tek dugwan aha ka me tetəkey dzerey ana hay.

¹¹Nəkafa nened na tek ma dam ka vaw ta Mey Wayna ma me wezley dey ma Bay ma Bəla wuiya ha na, ma vələdəmiyawa na.

Ma madara sise a Kriste

¹²I madara sise hadadzidzay a ndaw ma vəliyawa gədaŋ, Kriste Yezu, Bay'ərlam a lakwa, ma nəkafiyawa yah dā ndaw aha, ma paya 'ar ka da zəgaya a Meslərey ŋga na na,

¹³yah a neneŋ da tsəfəmey aha, ndaw me tsedey Bay'ərlam aha, ndaw me key tatakoy ta ndaw hay, həma ha na, amana, i ka kar ba da vaw, hərway ma mey na, i ka na, i sərada kakay, i pey aha 'ar kakay.

¹⁴Ayaw, hahaya ma Bay'ərlam na, ka batəkwafiyawa ba hadadzidzay, satsa na, me pey 'ar ta ma wudā vaw da Kriste Yezu ana.

¹⁵Guma neneŋ ana na, guma ma wasa kakay, a dafa na, ndaw hay tabiyaha ka təbama haya hayaha: Kriste Yezu a sawa ka bəla na, ma da buwey ndaw ma ŋgəsa na hay, da walaŋ ata tsəfəmey aha na, yah.

¹⁶Amana, i ka kar ba da vaw, ma aza da yah, ndaw tsəfəmey ana na, Kriste Yezu ma bada kokwoɗ aŋga tabiyaha, andza tek me tsey dey kava ha ma ndaw ma pam 'ar ka ŋga na hay, ma da ndzafada mendzey me ndəvey kakay ana.

¹⁷A Bay dūhwa na ma kwoza ha, a Bay ma Bəla me memətsey tikay ana, me nəkey kakay ana, ŋga asləta na, me hasəkey bəzay ta me wezley dey ma vəla ma ŋga da mevey temere, da mevey temere. Amen!

Me kədey vaw hayna

¹⁸Timotey dem a dāw, nəkafa me tetəkey na i ma vəlaka na, kassla andza na ma guma ma ndaw sek hay, ma tsəmawa ka kah ana, ma aza, ka vəlaka gədaŋ tsoy na, kah ka slafa me kədey vaw hayna,

¹⁹da me pey 'ar ta me ndzey hayna. Sa na hay na, ka kələdama ba, arka na me pey 'ar ata ka zədey ba.

²⁰Da walaŋ ata na na, Imemey ta Alekzaŋdre; i ka mbəkafata har ba a har ma Sataŋ, ma aza ka da mafama me tsedey Bay'ərlam sazlay

Deriwel tsəfəmey ana a Timotey 2

Me duley mey hərway ma ndaw hay tabiyaha

¹Tek a dāw ma ləvakwar ekədey tsəfəmey aha na, hayna ndaw hay ka tsəham tek, ka dūlam mey, ka tsəham amboh, ka ka kam sise, hərway ma ndaw hay tabiyaha,

²hərway ma bay hay ta ndaw me wey ndaw hay tabiyaha, ma i kandzakwama mendzey səfekke da zozoy, da ma dāmara 'ar ta me dey ndaw a vaw.

³Neneŋ na tek mambay ana ma dar 'ar ka slam dey ma Bay ma Bəla me buwey lakwa,

⁴ŋga na a wudey na ka buwata ndaw hay tabiyaha, ka husam ma da səradama mey ma dərka.

⁵Hərway Bay ma Bəla na, ɲga aslɛta, Ndaw ma zawada guma da walaɲ ma Bay ma Bəla ta ndaw na, ɲga aslɛta: Kriste Yezu,

⁶ma vɛlada vaw ɲga ma da mbɛɔatɛrawa ndaw hay tabiyaha. Neney na seydewe na ma kama ka har ana ma tsa ha na,

⁷arka na ma padɛmaya bay ma gawla ley aha, maslaɲ aha, - i tsey na dɛrka na, i tsey malwadɛy kakay-, ndaw me tetɛkey ndaw ma dala hay da me pey 'ar ta dɛrka.

Ɖgwas hay ta mawal hay da me tsɛhey 'ar ma kuley ma Yezu

⁸A saya na mawal hay ka dɛlam mey ka waray ka waray na, ka tsakafam har a 'ɛrlam ta mevel kokwod aha, mandzara me key mevel, mandzara me tɛrey vaw.

⁹Ma ɲgwas hay tey na, ka lɛmam vaw na, tɛɔe ha tsa, ka da key dɛketsetse'e zlay, kwa ka da tardɛm 'ar zlay, kwa ka pam tek ma wuiya ma gura zlay, dakay na zana ma sumkwo haɔadzidzay ana zlay,

¹⁰Ama dzadzak hayna, ka lɛmam vaw na, da tek ata ma kam hayna hay, andza na ma dadata ta ɲgwas hay na ma kam meslɛrey ma Bay'ɛrlam ana.

¹¹Da har a tatɛkadɛmata ha ndaw hay na, ɲgwas na ka ndzey tete da me tsɛney slɛmay.

¹²I vɛlar tsɛved a ɲgwas ka tetɛkey ndaw hay zlay, kwa ka wa mawal zlay, ɲga na ka ndzey tete.

¹³Akwa na, a kɛmawa ka mey na Adam sɛɲgey, a dɛba na na, Ev tok.

¹⁴A pam wuiya ka Adam kakay, amana, andza ma pafama wuiya ba ka ɲgwas na, me tɛɔey a mɛɲgɛsey.

¹⁵Ama a da buwama na, hɛrway ma ɲga me yey bɛzey, ama sey da me ndzey da me pey 'ar, da ma wudɛ vaw, da kokwod ta me ndzey sɛffekke.

Deriwel tsɛfɛmey ana a Timotey 3

Ndaw me tsukurey ma Egliz

¹Guma neney na tɛɔe, kassla ma par 'ar: haɔaw ndaw a wudɛy ma da tɛrey ndaw me tsukurey ma sɛkway ma Yezu na, na ɲga na na, ɲga ka dzeley mber ba mambay aha.

²Haya satsa na, ndaw me tsukurey ma sɛkway ma Yezu ana hana na, ka key na ndaw ma ɲgɛlar bɛzay dakay, hayna ɲgwas aɲga aslɛta, a sey zom kakay, ka sɛrada 'ar, a war 'ar a vaw ɲga, a ɲgɛley ndaw haya haya, a slafa me tetɛkey ndaw hay,

³kwa ndaw ma 'ay zom aha kakay, a kɛɔey vaw kakay, amana lɛfɛdɛɔe ha, kwa ka key ndaw dzendze ha zlay, ndaw dey aha kakay.

⁴Hayna ka slafa me wey ved 'ay nga, ka slafa ma zəgadata wawa nga hay ka tsənamar sləmay da me dəy ndaw a vaw tabiyaha.

⁵Hadaw akwa ndaw a slafa ma wa ved 'ay nga tata kakay na, a da slafa ma nəkafa dey ka Egliz ma Bay ma Bəla na tengey?

⁶Ka da key ndaw ma mbəfada mendzey nga waya ha zlay, me wesey nanğarhay na, a da tədey ta mengelekey ma wuləfadara dey a me dzuwey andza na ma vələha ma Setene na zlay.

⁷A fəna sa na, hayna ndaw ma bəla hay ka kamar seydewe hayna, ma ka da nğələmatar bəzay zlay, satsa na ka da kəley a zəva ma Setene zlay.

Diyakre hay

⁸Diyakre hay ka kam na, andza ha satsa, hayna taya ka kam da ndaw ahiya, huđa mey ta ka key na aslota, ka vələdəmara vaw a zom zlay, kwa ka da səpam sumkwo ta me bemey ndaw aha zlay.

⁹Ka wafama vaw ka tek ma kəzla na ma me pey 'ar da mendzey tsəzlakka ana.

¹⁰Taya tiyatsa na, ka hələmatara suwet ba dagay, arka a dəba na na, hadaw ka ndzafam menğəsey ma tek ka taya dakay na, a slafama me key mber ma Diyakre tok.

¹¹Nğwas hay andza ha satsa: ka təram da ndaw ahiya, ka da rawam mey so ha zlay, ka sam zom zlay, ka tsənam sləmay da tek hay tabiyaha.

¹²Haya diyakre hay ka zəgam na nğwas aslota, ka slafama ma wumatar 'ar a wawa ta hay haya haya da ved 'ay ta.

¹³Hərway ndaw ma kama mber ma diyakre haya haya na hay na, a da ndzafam slam haya ha tey, ekədəy ana na, ma sərada ta ma pa bəzay aha da 'ar me pey ka Kriste Yezu.

Tek ma kəzla na ma kuley

¹⁴I windəkaba na, i dzeley aha ma da daba ka tsakay dek da bəse neney.

¹⁵Kwa andza tekeđe i ka kaba mahwanok ba na, kah na, ka sərada me ndzey da ved 'ay ma Bay ma Bəla, Egliz ma Bay ma Bəla ta dey ana, segendel ma zəgada mey ma dərka.

¹⁶Dərka na, tek ma kəzla na ma me pey 'ar a lakwa a neney na duhwa ha. Kriste na, ma bəwa vaw da slaw vaw, me tərey dzerey aha ta Mesəfrey, madurlam hay ma zazərama, ma tələkadama mey da 'ay ndaw Zuif ahiya kakay ana hay, ma pam 'ar ka nğa ka bəla, ma tsakafama da maram.

Deriwel tsəfəmey ana a Timotey 4

Tek ma Bay ma Bəla ma katərawa tabiyaha na, haya hiya

- ¹Mesəfrey a tsa andza nenedy na ta har: da har madakwaydok ana hay na, sa ma ndaw hay a da mbəkadama me pey 'ar ata ba, a da tapam ka mesəfrey me təkəney ndaw ana hay, a da səpam me tetəkey na ma sawa da fakalaw ana hay.
- ²A da zləgam ta mbaďa mbaďa ma ndaw malwaday ana hay, ma ka zehed'ahiya ta bərey ta waw aha ŋgəlartata da mendzey ta.
- ³Taya a hana satsa na, a da təkəmata ndaw hay ba me zəgey ŋgwas, a da təkəmata ndaw ba me zəmey sa ma tek a sa na hay, azlakwa zlay Bay ma Bəla a katərawa na, ma ndaw me pey 'ar ana hay ma sərada ma dərka haya haya na hay, ka zəmama ta ma madara sise ha kava.
- ⁴Hərway tek ma Bay ma Bəla ma katərawa na hay tabiyaha na, haya hiya, tek ma kəley da dəma dakay, haďaw a zəmama ta ma madara sise ha kava na.
- ⁵Akwa na, guma ma Bay ma Bəla ta ma dula mey na, a tərada haya ha.
- ⁶Āadatara tek a nenedy hay tabiyaha a malam hay: kədey na, ka da tərey na, diyakre hayna ma Kriste Yezu, ma rəha vaw aha ta guma ma 'ar me pey, ta me tetəkey hayna na kah ma tsənadərawa tsam tsam ana.
- ⁷Ta 'ərmbez a nenedy malwaday ana hay, ta tebeləmey ma maďaŋgwas ana hay na, kuyadata ba.

Bay'ərlam Ndaw Məbuwey ndaw hay tabiyaha

Tetəkey na, me ndzey da me tsəney sləmay a Bay'ərlam.

- ⁸Akwa ma sedəkey ma vaw na, a nefey a tek nekədey dada, ama me ndzey da me tsəney sləmay a Bay'ərlam na, a nefey da tek hay tabiyaha. Mendzey da me tsəney sləmay na, a vəley mendzey ekədey ana, a vəley mendzey na ka mey ana.
- ⁹Guma nenedy na, ka ndzar ba kassla, akwa hayna ndaw hay tabiyaha ka təbama haya hayaha.
- ¹⁰Kendzey ka yakwama vaw, dakay i kəďakwama vaw na, na ŋga na na, hərway lakwa ma vəladakwa vaw lakwa ka me pey dey ka Bay ma Bəla na ŋga ta dey ana, ŋga me buwey ma ndaw hay tabiyaha, dōh na ma ndaw me pey 'ar ana hay.
- ¹¹Nəkafa, nenedy na, tek na a dafa ma tsatar a 'ar, ma kah ka tatəkadatara na.

Tek me tsey dey kava ma ndaw me pey 'ar ana hay

- ¹²Hayna ndaw ka da rəsa mevey dək ana bəza ha na zlay, dzadzak tərey na tek me tsey dey kava ha, ma ndaw ma pam 'ar ana hay: da guma me tsey, da mendzey dək, da ma wudə vaw, da me pey 'ar, da mandzara me zləbey.
- ¹³Da ma hutada ma da daba dāw na, vəlada vaw dək na, me dzeŋgey Mewindey Kokwod ana hay, ma həladatara bəzay a ndaw hay, ma tatəkadata ndaw hay.

¹⁴Ka da kar masəfaya a tek ma hayaha, ma hahaya a nenedy da kah ana zlay, ma səkawa a vaw ta guma ma ndaw sek, satsa na, ta har ma ndaw ma səka na hay, ma tsəha ahiya 'ar, ma bazləhafəməka har ana.

¹⁵Nəkafa guma na kah ka wafa 'ar ana: nəkafa hayna kədəy vaw na, da tek a nenedy hay. Kədəy na, me gələy dək ana ka mey ka mey ana a da nəkey ka slam dey ma ndaw hay tabiyaha.

¹⁶Wey daw ka vaw ka bay 'ar ma vaw dək ana ta me tetəkey ndaw edek hay. Hayna kədəy vaw da huḍa. Haḍaw ka key aha andza ha na, ka da buwa bay 'ar ma vaw dək ana, ta ndaw ma pafəməka sləmay ana hay dzay.

Deriwel tsəfəmey ana a Timotey 5

Mendzey andza da ved 'ay ḍuhwa ha

¹Ka da kar say ma gədaŋ a ndaw maraw aha zlay, amana, səmada andza kəla ma baba dək aha. Kadata bəzey ma mbələzaw ana hay na, kal kal andza malam hay.

²Ta ŋgwas maraw ana hay na, kəla andza ma maya ahiya. Dem hay andza malam diŋgwas ana hay da mandzara ma zləbey tabiya ha.

Madakway hay

³Dəmatar ndaw a madakway hay, na andza madakway ahiya dərka na hay.

⁴Kendzey akwa andza madakway ana wawa ŋga hay daha, dakay bəzey ma bəzey ŋga hay daha na, ma da tetəkey ma da nəkafata dey, ka mey ka ved 'ay ta na taya, a dəba na na, ka wanəkadəmatara tek ma ndaw ma 'ay ta hay ka sele. Nəkafama dey ta kava, nenedy na tek na hayna, ka slam dey ma Bay ma Bəla na.

⁵Na andza madakway aha dərka na, ma ndzaha makəraŋga na na, ma pa dey aha na ka Bay ma Bəla, ma ndzaha na zarra dəvad ta rəpas adzay da me tsəhey amboh, ta ma ḍula mey.

⁶Dzadzak na, na me dzeley 'ar ka zel ana na, ma mətša ha ba, kwa andza ŋga ta dey tekeḍe na.

⁷Nəkafa ka guma kah ma da tsatar a 'ar ana sa, ma ka da ndzam mandzara me ŋgələy bəzay na.

⁸Haḍaw ndaw ana a wey vaw ka ndaw ma 'ay ŋga na hay kakay na, ḍoh na ka ndaw ma ndza hiya da ved 'ay ŋga hay, na ŋga na na, ka mbəḍar dəba ba a me pey 'ar, ŋga na ka fənada ndaw me pey 'ar kakay ana ba.

⁹A da windama ŋgwas a walaŋ ma madakway hay na, sey mevey ŋga a key dakay dakay na, kokurow mukwa, da ma ndzawa ŋga na na, zel aŋga asləta.

¹⁰Hayna ka səradama hərway ma mber aŋga me key hayna hay: ka gələwa wawa hay ba, ka wey vaw ba ka mbələk hay, ka pəradatara sek ma ndaw Kəkwaḍ ana

hay ba, ka dzənata ndaw viya na hay ba, ka vɛladɛrawa vaw ŋga ba, ka sa ma mber ana hayna hay tabiyaha.

¹¹Madakway bɛza na hay na, padata slam ata wal, kendzey andza me dzeley 'ar ma zel ka satɛrawa ba a 'ar na, a mbɛɛfamar dɛba a Kriste, a wudam me zɛgey zel mekelehe.

¹²Da me key andza neney kɛɛɛy na, ka pɛsladama guma ta, ma tsɛmawa tsɛfɛmey ana ba.

¹³A fɛna sa na, andza mber a rafata dakay na, a tatɛkam me tserey 'ay hay. Ma rafata dakay na mber dada tsa kakay, tebɛlmey ahiya, mey a ndzatar da hudɛ mey kakay, a wudzɛvadadama guma na, wudzɛvad wudzɛvad.

¹⁴Akwa a saya tok na, madakway bɛza na hay na, ka zɛgam zel ata hay, ka yam bɛza hay, ka wam ved 'ay ta hay, kɛɛɛy na ka da vɛlamar slam har a me ŋgɛley bɛzay haya kakay ana ma ndaw dugwan zlay.

¹⁵Hɛrway ma mey na, madakway hay daha nekɛɛɛy ka zɛɛam ba da slam me sɛpey bɛzay a Sataŋ .

¹⁶Hadaw ŋgwas me pey 'ar aha madakway hay da 'ay ŋga daha na, hayna ka dzɛnata, a dafa na, Egliz ka zɛgata ka 'ar aŋga zlay, ma aza Egliz ka da slafa me dzɛney na, na andza madakway ahiya dɛrka dɛrka na hay.

Ndaw ma sɛka na hay

¹⁷Ndaw ma sɛka na hay, ma kɛlam ka mey ma sɛkway ma Yezu, ma kama mber ata tɛɛ tɛɛ na hay na, ka hasɛkadɛmatara bɛzay na dey tsew dzay, dɔh na, na ma yam vaw hɛrway ma meslɛrey ma guma ta me tetɛkey ndaw ana hay.

¹⁸Mewindey Kokwoɛ ana hay a lɛvam akwa na: “Sla a ndɛrsley aha daw da gɛlaŋ na, ka da dzuwadɛmara mey zlay. Arka satsa: ndaw me key mber na, a ndzefey tek ma merbɛy ŋga.”

¹⁹Ka da tɛba guma ma ndaw ma tsafa ka ndaw ma sɛka ha na, sey seydewe hay ka kam tsew makar.

²⁰Ndaw na ka ŋgɛsam ba na hay na, katar say ma dey ma ndaw hay tabiyaha, ma aza sa na hay ka wasam tiyatsa.

²¹I mbɛɛfaka ma dey ma Bay ma Bɛla ta Kriste Yezu, ta madurlam kokwoɛ ana hay, sɛpata guma neney hay na, mandzara me weley ndaw ka vaw, mandzara ma kar slef a ndaw naŋgar da hudɛ.

²²Ka da key tsam tsam ma tɛke me bezlɛhey har ka ndaw zlay. Ka da tɛlɛkey a menɛgɛsey ma ndaw zlay, bay 'ar ma vaw dɛk ana na, ka da zlɛbey vaw zlay.

²³Ka da sey na yam dada tsa zlay, sey zom nekɛɛɛy hɛrway ma tesefey dɛk, ta bɛle ma vaw dɛk ana, ma ŋgɛladaka dey kakay ana.

²⁴Ndaw a sa na hay na, meŋgösey ta na a nөkey baŋŋa mandzara ka kadөmatara sariya ta na. Ma ndaw sa na hay na, a da nөkey dzadzak na a dөba ma sariya.

²⁵Mber ana hayna hay ma kaya na, andza ha atsa, a nөkam; kwa na ma nөkam kakay ana hay tekede na, a da ndzam aha ma kөzla ahiya kakay.

Deriwel tsөfөmey ana a Timotey 6

Beke hay

¹Tobiyaha ndaw ma ndza hiya da beke na hay na, ka nөkafөmata ka ndaw ma wumata na hay na, da andza ndaw ma dөmatar ndaw ahiya, ma aza ka da tsadama mezөley ma Bay ma Bөla, ta me tetөkey a nөney zlay.

²Beke na ndaw ma wumata na hay, a pam 'ar ana hay na, ka da lөvam la hasөkadөmatara bөzay kakay zlay zlөna, la ta malam ahiya zlay. Dzadzak na, ka kөmatar mber a fөna sa, hөrway taya ndaw me pey 'ar ahiya, malam ma wudөmata na hay, ka yөmam da bөzay ma mber ata nөney hayna hay.

Me pey 'ar dөrka na

Nөkafa, nөney na tek edek ma da tatөkadatara a ndaw hay andza mewey aha na.

³Kөndzey ndaw a tetөkey ndaw hay ta me tetөkey mekelehe, hadaw a dzөmam ka vaw ta mey hayna ma Bay'өrlam a lakwa Yezu Kriste kakay na, ta me tetөkey ana ka daway ka vaw ta tsөved ma mey pey 'ar kakay na,

⁴na ŋga na na, ma wulөfa dey aha ta me ŋgelekey. Nga na ndaw ma sөrada tek kakay ana, ndaw dzedzey aha me sөpey guma so na hay, ta dzendze ma guma hay. Tek ana ŋga na na, a sadөrawa na, me ney dey, dzendze, me tsedey Bay'өrlam, me ŋgөley bөzay haya kakay ana,

⁵me tөrey vaw ka pas ka pas da walaŋ ma ndaw ta me dzeley 'ar hay me zlөgey ndaw ana hay, dөrka da taya dakay, taya aŋga na a dzalam na, ma dөmara 'ar na andza 'ar yam ma ndzafada zleley.

⁶Ayaw me pey 'ar na, tek me ndzefey da huđa dөhwa ha, ma ndaw andza me pөtey har kakay ana na.

⁷Akwa na, i ka zөgukwawa tek da har a bөla dey dakay, kөdөy satsa na, i da slafakwa ha me zөgey tek a har dakay.

⁸Hadaw azlakwa tek me zөmey ta zana a rafandakwar daha na, na ŋga na na, darandakwar.

⁹Ma ndaw me wudөy me tөrey zleley ahiya na hay na, a kөlam a gended ma me pey wuiya, a tek me sey so lamba na hay hadadzidzay, haya kakay ana hay, a kuyadata ndaw hay a me zlөgey ta me zөdөy.

¹⁰Akwa na, slasləlay ma tek a neneɣ hay tabiyaha na, me wuɖey sumkwo. Sa ma ndaw na me səpey zleley ana hay na, ka zləgam ba drey da 'ar me pey, ka slakama mezek ta ba, ta me dzeley 'ar ka tek hay haɖaɖzidzay.

Ma bada me pey 'ar hayna

¹¹Ŋga ɖek kah ndaw ma Bay ma Bəla na, hway ba dərəŋ ka tsakay ma tek a neneɣ hay. Səpey na dzerey, ma ɖamara 'ar aha, me pey 'ar, ma wuɖa vaw, matandərəŋ, ləfedede.

¹²Kəɖey vaw na, me kəɖey vaw hayna ma me pey 'ar, hayna ha ndzafa mendzey me ndəvey kakay ana, na ma zələmaka kava na, andza na kah ma sərədərɔwa da Guma na hayna, kah ma təba ka mevel da 'ar me pey ana, ka slam dey ma ndaw seydeɣe hay haɖaɖzidzay ana.

¹³I tsaka ka slam dey ma Bay ma Bəla na me vəley mendzey a tek hay tabiyaha na, arka ka slam dey ma Kriste Yezu na, ma kawa seydeɣe ka slam dey ma Pons Pilat da ma bada guma ma me pey 'ar hayna.

¹⁴Wafa vaw ka mey ma mewey a neneɣ mandzara ha ŋgəsey, mandzara ka ŋgələmaka bəzay, ha kasl ka ma da bəwa vaw ma Bay'ərlam a lakwa Yezu Kriste,

¹⁵ma da badərɔwa ka har ana ma tsa ha na Bay ana ŋga aslɔta wuiya ha na, Bay ma Bay hay, Bay'ərlam ma bay hay.

¹⁶Ŋga aslɔta me mətsey kakay ana. Ŋga ma ndzaha da waw me nəkey dey na ndaw a ndzafa har kakay ana. Na ndaw ɖaɖa a nəkada kakay ana, kwa ndaw a da slafa ha ma nəkada ha kakay ana. Ŋga na a wezley dey, a slafa ma kwozaha na...Amen.

Me tsey guma a 'ar a ndaw zleley ana hay

¹⁷A ndaw zleley ma bəla neneɣ hay, ləvatar na ka da ŋgalakam zlay, ka da padama 'ar ata a zleley a neneɣ me ndzey kakay ana zlay, amana, ka Bay ma Bəla, ŋga ndaw ma vələndakwar zleley tabiya ha kərəs kərəs ana, ma lakwa ka kadakwa wuiya.

¹⁸Hayna ka kam hahaya, ka kam zleley me key tek hayna hay, ka wuradama har, ka wanəkadama andza sa ma ndaw hay.

¹⁹Kəɖey tok na, a da kwarsam zleley a vaw ta na, na mambay ana, na gədaŋ ana na, ka mey, ma aza ka da ndzafadama mendzey dərka na.

Me tsey guma a 'ar dok ana

²⁰Ŋgey Timotey, wafa vaw ka tek ana ma pa ha da har eɖek ana. Gərada me bebəley tek so ha me zləbey ndaw ana, ta guma ma ndaw waya la sərədama tek ana hay.

²¹Da ma tɔbama guma ma ndaw hay ma lɔvam waya la sɔradama tek ana hayna, sa ma ndaw hay ka gɔradama tsɔved ma 'ar me pey ba. Hayna hahaya ka ndzey ta kuray!

Deriwel ma tsetsew ana a Timotey

Deriwel ma tsetsew ana a Timotey 1

Me tsey guma a vaw ta me serey vaw

¹Yah Pol maslan ma Kriste Yezu, andza na ma Bay ma Bëla me wufey ana, andza na ma tsa ha kava na, da mendzey na da Kriste Yezu ana,

²a Timotey, bæzey daw na i ma wuda hada na: hayna ndzefey hahaya, me key da vaw ta zozoy da har ma Bay ma Bëla Baba, ta Kriste Yezu Bay'ërlam a lakwa.

Ma madara sise a Bay'ërlam

³I madara sise hadadzidzay a Bay ma Bëla, na i ma kar meslërey a ved ma Baba tete daw hay ta mezek a daw adzay 'ar piokw ana, andza dëvad ta rëpas adzay zarra i slëfaka da ma dula mey daw na.

⁴Andza i sërafa ka yam dey dek na, a saya nduk nduk ma nëkadaka, ma aza i ka rëhey ta wuiya.

⁵I sërafa ka me pey 'ar edek ana gëdan aha na, me pey 'ar ana, na tsëfëmey ana da mama dek Lowiys, ta Eonis may dek, ekëdey i sërada ha dey ta kava, nga da vaw dek ana satsa.

Ma këdada vaw haya haya ka Mey Wayna

⁶Hërway ma mey ekëdey i madaka na, hayna përkadërawa tek ma Hayaha ma Bay ma Bëla na da vaw dek ana, zla da har andza i ma bazlëhafëkawa har ana.

⁷Hërway ma mey Bay ma Bëla a vëlandukurawa na Mesëfrey ma zluwer kakay, amana Mesëfrey ma gëdan, ma ma wuda vaw ta me wey 'ar a vaw.

⁸Arka tok na, hwaray ka da kaka ma kar seydewe a Bay'ërlam a lakwa zlay, hwaray ka da kaka hërway daw zlay, yah a neney da dangay hërway nga na. Amana, kama banay tsetsuwe, hërway ma Mey Wayna da me pey 'ar ka ma slafa ma Bay ma Bëla.

⁹Nga ma buwandukurawa, ma zëlandukurawa ta mezëley kokwod ana, na nga na na, ka vëday ma mber a lakwa me key hayna kakay, amana ka vëday ma tek nga ma dzeley ana, ta hahaya nga. Hahaya na, nga na ma vëladandukurawa da Kriste Yezu ana, zla bëla ka zley tsaray kakay ana.

¹⁰Hahaya na a da serey na, da ma bawa vaw ma me buwey lakwa Kriste Yezu. Ma dasada memëtsey na nga, ma wufadërawa mendzey, ta memëtsey dasakay ana, ta Mey Wayna.

¹¹Na ma padëmaya ma gawla ley aha, maslan aha ta ndaw me tetëkey ndaw aha.

¹²Nëkafa i sey banay ana ekëdey na hërwuiya. Amana a kaya hwaray kakay, hërway i sërada 'ar a daw ma pa ha na ka way, i sëradaha dey ta kava, nga na a slafa ma wafa vaw ka tek na ma vëla ha, da har a daw ana, kasl ka meney ana.

¹³Zəgey andza tek me tsey dey kava ha na, guma na hay hayna hay, kah ma tsənadata ka yah ana, da me pey 'ar, ta ma wudā vaw na da Kriste Yezu ana.

¹⁴Wafa vaw ka tek ana hayna, ma pa ha ta har ma Mesəfrey Kokwod ana, na da vaw lakwa na.

Seydewe ma dzam hayna

¹⁵Kah na, ka səradata ha ndaw ma Azi hay tabiyaha ka mbəkadəmaya ba, da walaŋ ana na, andza Fizel ta Ermozeŋ.

¹⁶Hayna Bay'ərlam ka batəkwafatərawa kokwod aŋga ka ved 'ay ma Onezifor, hərway ŋga ka maya 'ərev ba dey haɗadzidzay, kwa hwaray ka kar hərway ma tsalalaw a ɗaw hay kakay.

¹⁷Dzadzak na, andza ma husaba ŋga a Rom tsa na, ŋga ma səpaya ta yam aha da gula, arka ma ndzafaya.

¹⁸Hayna Bay'ərlam ka vəlar ka ndzefey kokwod na ka slam ma Bay'ərlam ana, ta pas ana ŋga na. Ta meslərey ŋga na hay tabiyaha ma kadiyawa da Efez ana na, kah ana ka sərada a fənata ndaw hay seŋgey!

Deriwel ma tsetsew ana a Timotey 2

Sidzew ma Kriste

¹Kah tok ŋgey dem a ɗaw, dzəŋgərey vaw na ta hahaya na da Kriste Yezu ana.

²Tek na kah ma tatəkada ka yah, ta ndaw seydewe hay haɗadzidzay ana na, vəladata a ndaw na ɗa ka vaw ta na hay, ma taya na sa tey na, ka slafama ma tatəkadata a ndaw mekele hiya tey sa.

³Äsa banay na ma vəla ha ŋgedek ana, andza sidzew hayna ma Kriste Yezu.

⁴Daɗa ndaw ka tələkey tsoy a sidzew na, a slafa me key tek andza ma mendzey ma sa ma ndaw hay ma kam ana sakay, haɗaw a wudəy ka dar 'ar a ndaw ana ma zəga a huɗa na na.

⁵andza ha satsa na, da slam me dzey gawla me gertey vaw na, ndaw a da zəga 'ar ma sled na, sey a zlamar me gertey vaw ana na, ta tsəved.

⁶Ndaw me həvey, ka yey vaw ba ka mber ma ley ŋga na, ma da zəmada wuiya ma tek ma zlagwam ana ka mey na ŋga na təŋga.

⁷Hayna tsənada guma ɗaw a neneŋ i ma tsaka na, sa na na, Bay'ərlam ana a da ɓadaka tek a neneŋ hay tabiyaha.

Sərafa ka Yezu ma mbəlawana

⁸Hayna sərafa ka Yezu Kriste ma mbəlawana da walaŋ ma ndaw ma mətsa na hay ana, bəzey ma səkway ma David, andza ma Mey Wayna i ma tələkada mey ana,

⁹na i me key tsetseh kava na, ha ma dzuwəmaya ta megesele andza i katsala ha na. Ama guma ma Bay ma Bəla na ma dzuwaha tikay!

¹⁰kavəday ma mey na, i bəsata tek a neney hay tabiyaha na, hərway ma ndaw ma gədəma na hay, ma aza taya tiyatsa na ka ndzafam me buwey na, da Kriste Yezu ana, ta maram me ndəvey kakay ana.

¹¹Guma neney na tədə, kassla me pey 'ar kava: hadaw i mətsakwama ta nga na, i da səfrakwama ta nga.

¹²Hadaw i kakwama tsetseh ta nga na, i da kakwama bay ta nga. Hadaw i mbəfakwama mey ba na, nga a da mbədey mey tey.

¹³Hadaw i tsənakwar sləmay kakay na, nga na a mbədey sler a guma nga tikay, hərway nga na a da mbədar aha mey a bay 'ar ma vaw nga tikay.

Ndaw na hwaray ma kar ka mber anga kakay ana

¹⁴Tek a neney hay tabiyaha na, madatara a ndaw hay sa, tsadatara tsəbak, ka slam dey ma Bay ma Bəla. Hayna ka mbəkadama me tərey vaw ka bəzay ma guma hay, me tərey vaw na, a nefey kakay. Dakay dzadzak na a zədədata ndaw ma pafama sləmay ana hay.

¹⁵Key gədaŋ ma bədara vaw dek a Bay ma Bəla na, andza ndaw ka həlafama suwet tsoy ana, ndaw hwaray ma kar ka mber anga kakay ana, ma tələkada mey ta tsəved, ta mey ma dərka.

¹⁶Ka guma ma dzedzəvey so ha, me ngəsey me pey 'ar ana na, katar tsakay. Ndaw ma vələdəmara vaw ana hay akwa na, a gəlam ka mey ka mey da menğəsey;

¹⁷guma ta na na, a goŋgubey andza mbəlek ma gurleŋ. Andza Hymenee ta Filetos ma kaya na andza ha.

¹⁸Taya ka zləgam tsoy ka tsəved ma dərka, a ləvam waya ma mbəlawa ma ndaw ma mətsa na hay na, ka kawa tsoy; kədəy na, a mbədədəmatara me pey 'ar ma ndaw hay hadadzidzay.

Bəzay ma 'ay na Bay ma Bəla ma pa na

¹⁹Kwa tengey tengey na, bəzay ma 'ay ana Bay ma Bəla ma pa gədaŋ aha na na, nga daha tənğa. Zehed anga ha na, guma neney: Bay'ərlam na, a səradata ndaw anga hay, arka satsa: kwa way way ka zəley mezəley ma Bay'ərlam ba ka vaw na, ka gurey ba dərəŋ ta menğəsey.

²⁰Da ved 'ay dūhwa ha na, tek ma gedzek hay na, ma ləmaya na ta gura, ta sulay dada tsa kakay, na ma tuwaw ta na ma hahay daha tiyatsa. Sa na a kadəmata mber na ta pas ma magurlam, sa na tey na ta pas tedehe na hay.

²¹Ndaw ana ma bazləma menğəsey nga hay ba na, a da tərey na tek ma gedzek hayna, ma pəsa mey aha, a nafar a bay ma 'ay, ma kwasla ha, ma kadata mber hayna hay tabiyaha.

Gawla ma Bay'ërlam

²²Mbəkada me dzeley 'ar ma bæza hay, səpey na dzerey, me pey 'ar, ma wuɗa vaw, zozoy ta ndaw na ta mevel tsəzlakka na hay, ma ɗulam mey a Bay'ërlam ana.

²³Ama guma ma tsam ta huɗa kakay ana hay, tedehe, ma ɗəla na hay na, katar tsakay, ka sərada ha a sadərawa na me tərɛy vaw sengey.

²⁴Haya ha akwa na, gawla ma Bay'ërlam na, ka tərɛy vaw tizlay, amana ka tərɛy ləfedede ha ka ndaw hay tabiyaha, ka slafa ma tatəkadata ndaw hay, ka slafa ma bəsata guma na ma tsamar ta huɗa kakay ana hay.

²⁵Haya ka tatəkadata ndaw ma tsam guma ta meterngəleŋ ana hay na, ta ləfedede aha; ma sərada na way? Neŋgərey Bay ma Bəla a da vəlatar me mbəɗey mendzey, ma ka da sərada dərka na,

²⁶ma da məmawa ta 'ar ata na, da ma parɗawa vaw ta da zəva ma setene, na ma zəgadata beke ahiya na, ma kamar tek aŋga ma wuɗey ana.

Deriwel ma tsetsew ana a Timotey 3

Tek ma da key ger ana hay ta pas madakwaydok ana

¹Hayna sərada tek a neneɣ haya haya: ta pas madakwaydok ana na, tek ger ana hay a da kam.

²Akwa ndaw hay a da tərɛm ndaw mavahay ahiya, dzam ma sumkwo ahiya. A da ŋgalakam, a ɓam ta vaw. A da tsadama Bay'ërlam. A da tsenam sləmay a baba ta, ta may ta hay kakay, a da sam a ha 'ar ta tek kakay. A da rəsata tek ma kuley hay.

³Taya a da tərɛm həma ahiya, ndaw a katar da vaw kakay, a da ŋgəlam bəzay a ndaw hay. A da kam tek hay so ha, səkom ahiya, ndaw dugwan ma tek hayna hay.

⁴A da hadəkadəmata ndaw hay, mevel ahiya hada. Me rəsey vaw ta na a da təradata wulaf ahiya. A hiyam na tek ata madatar 'ar ana hay ta me wuɗey Bay ma Bəla na.

⁵Ta bəla na ma tərɛ hiya andza ndaw me pey 'ar ahiya, amana a mbəɗamar mey a ma slafa ma me pey 'ar ana. Kah na mbəɗatar dəba a ndaw ana ŋga na hay satsa!

⁶Hərway da walaŋ ata na, ndaw ma fuləkwam a 'ay hay, ma həlam ŋgwas na ndaw ma tsəhata dakay ana hay, ma rəha vaw ahiya ta meŋgəsey, ma tatəkaya ta tek me sey gəle gəle.

⁷Ŋgwas ana ŋga na hay na, taya zarra ka ma tetəkɛy, amana, mandzara ka slafama me husey ma sərada dərka na kakay.

⁸Kal kal andza mandza Zanes ta Zambres, ma wuɗam guma ma Moyiz kakay ana, ndaw a neneɣ hay a wuɗam dərka kakay na andza ha atsa, ndaw ana ŋga na hay na, ma kaya andza 'ar a mbəɗatar, me pey 'ar ata na tedehe.

⁹Amana, a da dawam aha dɔrɛŋ dakay, hɔrway ma mbɛda 'ar ata na, a da nɛkey ma dey ma ndaw hay tabiyaha, a da key na, andza ma ndaw a neneɣ hay tsew ana.

Kah na, ndzey gɛdaŋ gɛdaŋ

¹⁰Ama kah na, kah ka sɛpiyawa bɛzay ba tɔrre da ma tetɛkey dɔw, da mendzey dɔw, da tek a dɔw me dzeley ma da key ana hay, da me pey 'ar, da me zɛgey mevel, da ma wudɔ vaw, da matandɔrɔŋ,

¹¹da tatakway, tsetseh na i me sey da Antiyos, da Ikoniyum, da Listres. I sawa da huɔa kakay na, tatakway waray! Ama da huɔa tabiyaha na, Bay'ɔrlam ka buwiyawa ba!

¹²Akwa na, ndaw ma wudɔm me ndzey da me tsɛney slɛmay da Kriste Yezu ana hay na a da kadɔmata tatakway.

¹³Andza ma ndaw haya kakay ana hay, ta ndaw ma mbukwam ndaw ana hay na, a da tsɛlam ka mey ka mey da tek ata haya kakay ana hay, a zlɛgam ndaw hay, a zlɛgam bay 'ar ma vaw ta na.

¹⁴Ama kah na, ndzey gɛdaŋ gɛdaŋ da tek ana, kah ma tatɛkawa, ma tɛba andza tek me tsey dey kava na: ka sɛrada ha ka tatɛkɛrawa na ka way sɛngey.

¹⁵Zla kah bɛza ha mba na, ka sɛradata Mewindey Kokwoɔ ana hay, a slafama ma vɛlɛmaka me sɛrey 'ar, na me kɛsey ndaw a mebuwey da me pey 'ar na da Kriste Yezu ana.

¹⁶Mewindey Kokwoɔ ana hay tabiyaha na, Mesɛfrey ma Bay ma Bɛla da huɔa, a nefey ma tatɛkadata ndaw hay, ma tsahɛɔada malay ba, ma lɛtsadɛrawa ndaw, ma lɛmada ndaw da dzerey,

¹⁷ma aza ndaw ma Bay ma Bɛla na, ka key na dɔ ndaw aha, ma hɛla vaw aha, ma da kada meslɔrey hayna hay tabiyaha.

Deriwel ma tsetsew ana a Timotey 4

tɛlɛkada mey ta Guma ma Bay'ɔrlam

¹I kaka amboh ka slam dey ma Bay ma Bɛla ta Kriste Yezu, na ma da sawa ma da key sariya ma ndaw ta dey ana hay, ta ndaw ma mɛtsa na hay, ta mezɛley ma ma bada vaw ŋga, ta ma da key Bay ŋga.

²tɛlɛkada mey ta guma na, hɛrafa waw da har hayna, da har ger ana, katar say, ŋgɛrzafata, hɛladatara bɛzay ka pas ka pas, da me zɛgey mevel, da me dzeley 'ar ka me tetɛkey.

³Akwa har ana ka da slawa ba na, sa ma ndaw hay a da wudɔm aha me tetɛkey a neneɣ hayna sakay, ama a da sɛpam na tek ma mevel ata ma wudɔm ana, da me

børey ta na na, a da haləmawa miter hay hadadzidzay, ma da pafəmata sləmay ka guma ta, ma tsəmatar mekele hiya na.

⁴A da mbədamar dəba a dərka, a da mbədām dey na ka 'ərmbez hay.

⁵Ama kah na, hayna war 'ar a vaw dək da tek hay tabiyaha, bəsa banay, key mber ma Mey Hayna Wayna, ndakada meslərey dək.

Har ma ma daw daw ka husawa tsoy

⁶Nəkafa ekədəy na nga daw na, i ma vəla ha tsoy andza tek ma key kuley aha, har a ma daway daw ka slawa tsoy.

⁷I ka kədawa vaw ba mambay aha, i ka ndaslada ma hway daw tsoy, i ka wafa vaw ba ka me pey 'ar daw.

⁸Zla ekədəy na, tek ma sise ma dzerey daw a hutaya ha, na Bay'ərlam ma da vəlaya andza masa ha na. Ta pas ana nga na na, nga ndaw ma sariya dzerey ana; a da vəlaya na a yah asləta tsa kakay, amana, a ndaw hay tabiyaha, ma wudəmawa me hutey pas ana nga na, da ma bəy vaw ana.

Guma me tsey a 'ar madakwaydok ana

⁹Hayna kawa gədaŋ ma husawa ka tsakay daw da bəse.

¹⁰Hərway Demas ka mbəkadaya ba hərway a wudəy na bəla nene, nga ka ndzey a Tesalonik, Kresen a Galasi, Tit tey a Dalmasi.

¹¹Ka tsakay daw na Luk asləta dada, ngələrawa Mark, səmawa tsetsuwe, hərway a nafaya kambəlaɓa da meslərey a nene.

¹²I ka slərada Tisik ba a Efez.

¹³Zana ma memed aŋga na i ma mbəkadərawa da Trowas da 'ay Karpos ana na, gadiyawa da har ka sawa ha na, dəriwel hay, doh na, na ma windaya ka mbal ana hay.

¹⁴Alekzandre ndaw ma vədəy aŋga na, ka kaya sewed ba kambəlaɓa, Bay'ərlam ana a da madara andza ma mber aŋga na.

¹⁵Kah tiyatsa na, wey daw ka vaw hərway nga. Hərway ma guma la ma tsam na, a hərdey ka sləna ka taday, a wudəy kakay tabiyaha ha.

¹⁶Dey tsəfəmey ana, andza i ma zlar ma dzəŋgərey ka vaw daw, ka slam ma sariya na, kwa ndaw ka tsakay daw dakay, tabiyaha ka mbəkadəmaya ba, ka da tərəfata meŋgəsey aha zlay.

¹⁷Bay'ərlam, nga na, nga daha ka tsakay daw, ma vəlaya gədaŋ, ma ta huɗa mey daw na, guma na ka pey mey tabiyaha, ma ndaw Zuif ahiya kakay ana hay ka tsənadama. Arka na, ka ləhadəmiyawa ba da mey ma mabor.

18 Bay'ërlam a da lëhadiyawa da tek ma këmaya hayakakay ana hay tabiyaha, a da buwaya a Slala nga da 'ërlam ana. Nga ndaw ma wezley dey da mevey temere da mevey temere ana. Amen!

Me tsey guma a vaw

19 Tsadëmatara guma andza Akilas ta Priska, ka zëgawa ved' ay ma Onezifore.

20 Eraste na ka ndzawa tënga da Korent. I ka mbëkadërawa Trofim ba, vaw a tsafa da Milet.

21 Kawa gëdañ, sawa, maga memed kusey a da key na. Eobul, Pudens, Leñ, Klodis ta sa ma malam a sa na hay tabiyaha ka tsadëmëkuraña guma.

22 Bay'ërlam ka ndzey ta mesëfrey ðek. Hahaya ka ndzey ta kuray tabiyaha.

Deriwel a Tit

Deriwel a Tit 1

Me tsey guma ta me sɔrey vaw

¹Yah Pol, bɔzey meslɔrey ma Bay ma Bɛla, maslan ma Yezu Kriste, ma da madatɔrawa ndaw na Bay ma Bɛla ma gadɔmata na hay a me pey 'ar, ma ka da sɔradama dɔrka, na ma dam kassla ka vaw ta me ndzey da ma dɔmara 'ar ana.

²Da me hutey mendzey me ndɔvey kakay ana, na ma tsa ha ka vaw zla ekɔfey kakay ana, ta ma Bay ma Bɛla me tsey malɔwadɔy tikay ana.

³Ka har ana ma mbɛsla ha na na, ma bɔdɔrawa guma ŋga, ta mey ana daha ma vɔladɔmaya, andza slam har ma Bay ma Bɛla me buwey lakwa.

⁴I tsadɔraba na a Tit, bɔzey dɔaw na dɔrka na, da me pey 'ar ala aslɔta na: hayna ndzefey hahaya ta zozoy da har ma Bay ma Bɛla Baba, ta Kriste Yezu me buwey lakwa.

Ma lɔmadata ndaw ma Egliz ma Kret hay

⁵Andza i ma gɔradɔkawa a Kret na, ma kah ka ndɔvada ma lɔmadata ndaw hay, ma kah ka pey ndaw ma sɔka na hay ka wuraw ka wuraw, andza na i ma bɔdɔkawa na.

⁶Kwa way way da walan ata ka key na, a ŋgɔlamar bɔzay tata kakay, zel ma ŋgwas aslɔta, hayna wawa ŋga hay ka kam na a pam 'ar, ma ka da tsafɔmata mendzey ta na hayakakay, dakay na a tsɛnam slɔmay kakay zlay.

⁷Akwa haya ha na, ndaw ana hana ma pa ha Evek aha na na, ka key na ka ŋgɔlamar bɔzay kakay, da ndaraw aŋga me nɔkey dey ka zleley ma Bay ma Bɛla na: ka da key ndzɔlakokwa ha zlay, kwa mevel a tsar so zlay, kwa ndaw ma 'ay zom aha zlay, kwa ndaw me kɔfey vaw aha zlay, ka da sɔpey sumkwo da tek me key hwaray ana hay zlay.

⁸Hayna ka sɔrada me ŋgɔley mbɔlak, ka key dzam ma tek hayna hay, ma sɔra 'ar aha, dzerey aha, kokwod aha, a war 'ar a vaw ŋga,

⁹ma hurma har aha ka guma kassla ma 'ar me pey ana, na ma dawam ta me tetɔkey ana. Kɔfey tok na, a da slafa ma hɔladatara bɔzay a ndaw hay, ta me tetɔkey hayna, a slafa ma bɔdatara a ndaw ma tsam guma ta huɔa kakay ana hay.

Ndaw me tetɔkey hayakakay ana hay

¹⁰Akwa ndaw ma tsɛnam slɔmay kakay ana hay na, taya haɔadɔzidzay, ndaw tebelɔmey hay tedehe, a zlagam ndaw hay, dɔh na da walan ma ndaw ma sla kuɔfey ana hay.

¹¹Hayna wuƒadəmatara mey. A hudzəfadəmata ved 'ay hay tabiyaha ta me tetəkey ndaw ata ma ndzafada sumko me key hwaray ana, akwa tədə na tek me key kakay.

¹²Ndaw asləta da walaŋ ata na, ndaw sek ata na me ləvey: “Ndaw ma Kret hay malwadafay ahiya andza ha dakay, sewed ahiya andza dəvar, tsefey aya, mayad ahiya”

¹³Seydewe ma tek a neneŋ na dərka na: hərwiya tok na, katar say haya haya na, ma taya ka ndzafam me pey 'ar hayna.

¹⁴Ka da tələdama vaw ta a 'ərbez ma Zuif hay ta mewey ma ndaw hay ma zləgadəmata ba ka dərka ana zlay.

¹⁵Tek hay tabiyaha tsəzlak ahiya, ka ndaw tsəzlak ana hay na. Ama ka ndaw ma zləba vaw ana hay, ma wuƒam me pey 'ar kakay ana hay na, tek na tsəzlak ana dakay; dzadzak na, me sərey tek ata na, ta mezek ata na na 'ar piokw kakay ma zləba ahiya.

¹⁶Ma dey ma ndaw hay na, a badama vaw ta waya la səradama Bay ma Bəla. Ama da tek ata ka mey na, a dam ka vaw sakay, ma zləba ahiya, ma bəra ahiya, a slafama me key mber hayna kakay tabiyaha.

Deriwel a Tit 2

Maraw hay

¹Na ŋgedek na, tatəkadatarara a ndaw hay na, tek na ma dam ka vaw ta me tetəkey hayna.

²Hayna baba hay ka da wam ta zom zlay, ka kam da ka vaw ta, ka səradama 'ar, ka kam ma rəha vaw ahiya ta me pey 'ar hayna, ta ma wuƒa vaw ta matanduroŋ.

³Ŋgwas maraw ana hay andza ha satsa, ka kadama vaw ta na andza ndaw kokwod ahiya, kwa me ŋgəley bəzay dakay, kwa ma vələdara vaw a zom kambələba dakay, ka tatəkadəmata ndaw hay me key tek hayna hay.

⁴Kədəy andza ha tok na, ka tatəkadəmata ŋgwas bəza na hay me wuƒey zel ata hay ta wawa ta hay.

⁵Ka tərām ka səradama 'ar, mandzara ka zləbey, ka səradama ma zəgada ved 'ay ta, haya haya ha, ka tsənəmatar sləmay a zel ata hay, ma aza ka da tsadama guma ma Bay ma Bəla zlay.

Ma mbələzaw hay

⁶Hələdəmatara bəzay a bəzey ma mbələzaw ana hay tiyatsa, ma ka səradama 'ar da tek hay tabiyaha.

⁷Da tek hay tabiya ha na, haya bada vaw dek ana na, tek me tsey dey kava ha da mber hayna hay: me tetəkey tsəzlakka na, da ndaw aha,

⁸guma dzerey ana ndaw ma slafa ma zlar ma tsafa kakay. Ma aza kwa ndaw dugwan ka da slafa me ndzefey, ma tsafandakwar guma haykakay aha zlay na, aza hwaray ka kar.

Beke hay

⁹Hayna beke hay ka tsənəmatar sləmay a bay ta hay, da tek hay tabiyaha, ka kəmatar na tek na ma mbafata na hay, mandzara ka madəmatara guma ka sler,

¹⁰mandzara ka mbəkom tek. Hayna ka pas ka pas na, ka kadama vaw ta, ndaw me tsəney sləmay ahiya dərka na, kədey andza ha tok na, a da hasəkadəmara bəzay a mezəley ma Bay ma Bəla, me buwey lakwa.

Səkway na ma vəla ha ma ŋga na

¹¹Hərway ma mey na, hahaya ma Bay ma Bəla na ka bəwa vaw ba, 'ar yam ma me buwey ndaw hay tabiyaha.

¹²A tatəkadandakwar ma mbədar dəba a meŋgəsey ta tek me sey ma bəla nene, ma lakwa ka da ndzakwama da bəla nene ana, da me wey daw ka vaw, da dzerey, da ma dāmara 'ar.

¹³Ma da hutada wuiya ma me pey dey lakwa, ta ma da bəda maram ma Bay ma Bəla a lakwa dūhwa na, ta me buwey lakwa Yezu Kriste.

¹⁴Ŋga na ta 'ar aŋga na, ma vələda vaw hərway lakwa, ma aza ma da mbədandukurawa da meŋgəsey hay tabiyaha, ma ka da bəzləma səkway ana ma vəla ha ma ŋga na, na ma həla vaw aha ma da key mber mambay ana hay.

¹⁵Haya aza tsa guma na andza nene, ma həladatara bəzay a ndaw hay, ta ma katar say ta mazlad aha haya hayaha. Kwa ndaw ka da rəsaka zlay.

Deriwel a Tit 3

Mewey na ndaw me pey 'ar hay a dafa ka kam ana

¹Ləvatar a ndaw hay tabiyaha ka sərəfama na, ka tsənəmatar sləmay a ndaw me key sariya hay, a ndaw ma ŋgumna hay, hayna ka tsənam sləmay, ka həladama vaw me key meslərey hayna,

²ka da tsadām ndaw zlay, ka da səpam dzendze zlay, ma bəda vaw andza ndaw haya hiya, haya zarra bəda vaw dek na ləfedede ka ndaw hay tabiyaha.

³Hərway, zlezle lakwa na tiyatsa na, la sərədakwa 'ar kakay. I tsənakwama sləmay kakay, lakwa ma zləga hiya, beke ma tek me sey ahiya ta tek ma dey 'ar ana hay. Lakwa ma ndza hiya da suwed ta tek me sey haya kakay ana hay, i ŋgəlakwama dey ka 'ar vaw lakwa na hay kakay.

⁴Ama andza kokwod ma Bay ma Bəla me buwey lakwa, ta ma wudā vaw ŋga ma bəwa vaw ba, hərway ma ndaw hay na,

⁵a buwandukurawa na hørway ma mber a lakwa, na lakwa ma kukwama dzerey ahiya na kakay, amana, ka vøday nga na, ndaw a kar da vaw. A buwandukurawa na, ta me dzuhøbey ma ma yawa wayna ma Mesøfrey Kokwoɔ ana me vøley ana.

⁶Mesøfrey ana nga na na, ka batøkwadømørawa ba haɔadzidzay ka lakwa, ta har ma Yezu Kriste me buwey lakwa,

⁷ma aza lakwa ka da tørakwama dzerey ahiya ta hahaya nga, lakwa ka tørakwama andza me pey dey ana, ma da zømey mendzey me ndøvey kakay ana.

⁸Guma neney ana na, tøɔe, kassla me pey 'ar kava, arka a saya na, kah ka dzøkafa slømay kava haya hayaha, ma aza ndaw hay tabiyaha, na ma pømawa 'ar ka Bay ma Bøla ana hayna, ka køɔam vaw na, me key mber hayna hay haya hayaha. Neney na tek mambay ana, ma nafatar a ndaw hay ana.

⁹Ama andza tek me søpey tedehe na hay na, me søpey baba tete hay, me tørey vaw, me køɔey waway hørway ma Mewey na, katar tsakay, na nga na na, tek tedehe ahiya, a nafam kakay.

¹⁰Ndaw ma sadørawa me tsey vaw ta guma na nga na hay na, wurzla ba, a døba na andza kah ka tsar tsoy kava dey pal, dey tsew na;

¹¹ka sørada ha ndaw andza na nga na na, ma zløga ha, ma ngøsa ha, ma dzuwa bay 'ar ma vaw nga na na, nga na.

Guma me tsey a 'ar ta me tsey guma a vaw

¹²Andza aza i ka slørakøba Artemas ba, dakay Tisik na, kawa gøɔaŋ ma kah ka sawa ka ndzafaya da Nikopolis. Akwa i ma dzala a saya na, ma da ndzawa har ma memed kusey na da huɔa.

¹³Nøkafatørawa dey haya hayaha ka tek ma tsøved mandza Zenas ndaw ma sørada mewey ana ta Apolos, tek ka da høtsatar zlay.

¹⁴Hayna ndaw ma 'ay lakwa hay ka tatøkadama me key mber hayna hay haya hayaha tey, ma aza ka nefey da tek ma sawa dekeslef ana hay, køɔey na, a da ndzam na, a nafam kadøba.

¹⁵Ndaw a hay tabiyaha ka tsakay ɔaw ana ka tsadømøkuraøba guma. Tsadatara guma a ndaw ma wuɔømandakwar da me pey 'ar ana hay. Hayna hahaya ma Bay'ørlam ka ndzey ta kuray tabiyaha.

Deriwel a Filemon

Deriwel a Filemon 1

Me tsey guma ta me serey vaw

¹Yah Pol, i da dangay herway ma Yezu Kriste, ta malam a daw Timotey, i windar a Filemon, mandala la ma meslerey, na la ma wudama beza kakay ana,

²ta Afiya malam ala dingwas ana, ta Arsip mandala la ma verom, ta Egliz ana ma tsahay 'ar da 'ay dek ana.

³Hayna ndzafam hahaya ta zozoy da har ma Bay ma Bela Baba lakwa, ta Bay'erlam Yezu Kriste.

Ma wuda vaw ta me pey 'ar ma Filemon

⁴I madara sise a Bay ma Bela a daw zarra da me duley mey daw na, i slafaka ha.

⁵Herway i tsenada ha a tsam aha ka ma wuda vaw dek, ta me pey 'ar edek ka Bay'erlam Yezu ta ndaw kokwad ana hay tabiyaha.

⁶Hayna ma velada vaw dek ana a me pey 'ar ana na ka vofey: haya tok na, bada tek a lakwa hayna hay tabiyaha ma slafakwa me key herway ma Kriste na.

⁷I ka ndzefey wuiya ba duhwa ha ta ma mey 'arev, herway ma ma wuda vaw dek malam a daw, kah na ka matar 'arev ba a ndaw Kokwad ana hay.

Hayna Filemon ka ngela Onezim mambay mambay aha

⁸Kwa andza ta Kriste na, slam har a daw daha ma tsaka ka tek edek na a dafa kah ka kata na hay,

⁹amana, tek a noney i ma da tsahafaka na na, ha ka da ma wuda vaw. Ayaw yah a noney tsoy i maraw aha na, yah ana ekofey da dangay herway ma Yezu Kriste na,

¹⁰i kaka amboh na, herway ma wawa daw Onezim, na i ma ndzafawa da dangay ana,

¹¹da me pey 'ar anga zlekete a nafaka ha kakay, ama ekofey na, a nefey ka daba, a kah, kalkal andza a yah ana.

¹²I sleradakaba sa, nga noney kal kal andza mevel a daw ana.

¹³Akwa na i ka slafa na i ka pada, ka ndzaya tek a daw, ka kaya meslerey da mey dek, da dangay ana i da huda kaveday ma Mey Wayna na;

¹⁴amana i ka wufey me key mandzara kah ka velaya slam har kakay, ma hahaya na ka da noney andza i takaka day zlay, ama ka sawa na da mevel edek ana, andza na nga dek me wufey ana.

¹⁵Ka zegawa ba Onezim a mbekadakawa na, me mendzey nekofey, aza ka da madamakaba tek edek ma mambay aha.

¹⁶Amana, andza beke ha sakay, a fəna sa na, andza malam kah ma wudā bəza kakay ana. Ka yah na, ka kafaya ba a fəna malam sa, ka kah ana na a da kafaka a fəna sakay na tengey? Nga ndaw aha tənğa, nga kretien aha sa.

¹⁷Hadaw ka nəkafaya na andza i malam a dek aha da me pey 'ar na, ngəla na, andza ka ngəley yah ana.

¹⁸Kendzey andza ka ngəsaka ba na, dakay gwedere dek ka nga daha na, mbəkada ka 'ar a daw ana.

¹⁹Ma windəkaba na, yah ana Pol ta 'ar a daw ana, ma da warkadaka na yah ana - Akwa i badaka dzay sakay, sərafa na, kah ana tiyatsa na, gwedere daw ka kah daha, gwedere na na, bay 'ar ma vaw dek ana.

²⁰Ana ngey malam a daw, kadaya meslərey a neneɣ da mezəley ma Bay'ərlam, maya mevel ta Kriste.

²¹I windəkaba na, i ma pa 'ar aha ka me tsəney sləmay dek, i sərada ha ka da key na a fəna na i ma tsəhafəkaba na sa.

Me tsey guma a 'ar ta me tsey guma a vaw

²²Satsa na, ləmaya 'ay me ney: i ma dzala na, kuse ma me duley mey kwar hay na, a da kələdəmiya ba tek a kwar.

²³Epafras mandala daw la da dangay tsetsuwe hərway ma Bay Yezu Kriste na, ka tsadəkaba guma.

²⁴Ka zəgawa andza Mark, Aristark, Demas ta Luk, ndaw na la ma kam meslərey dzaya na hay.

²⁵Hayna hahaya ma Bay'ərlam Yezu Kriste ka ndzey ta kuray.

Deriwel a Ebrew hay

Deriwel a Ebrew hay 1

Bay ma Bēla a tsandukurawa guma na ta Bēzey ŋga

- ¹Zlezle na, Bay ma Bēla ka tsatērawa guma ba a baba lakwa hay, dey hadadzidzay ta ndaraw gēle gēle, ta huḍa mey ma ndaw sek hay, arka Bay ma Bēla,
- ²da har madakwaydok a nenedy lakwa kava nenedy na, ka tsandukurawa guma ba a lakwa nenedy da Bēzey ana daha, ŋga ma pada bēzey me zōmey zleley hay tabiyaha, ta har aŋga satsa na, ŋga ma kērawa bēla tabiyaha.
- ³Bēzey ana hana na na, mewezley dey ma maram aŋga, ŋga na mey 'ārdey ma Bay'ērlam ana ḍerre, ŋga a zēgada bēla ta ma slafa ma guma ŋga. Andza ŋga ma ndaslada me bazlōmey meŋgōsey ma ndaw hay ba na, ŋga me ndzey ta har zōmay ma Bay ma Bēla da Mekekēle hay.
- ⁴A da tērey ḍuhwa ha tsāŋ ka madurlam hay, me ndzefey mezōley gēle ta na ma ta.

Bēzey ma Bay ma Bēla na a fēnata madurlam hay

- ⁵Akwa na ḍaḍa a lēvar pas aslōta andza ha na a madurlam waray: Kah na Bēzey ḍaw, i ka yēkōwa ba na na? Arka satsa na: tasa na i da tērey baba ŋga ha, ŋga na a da tērey Bēzey ḍaw aha na na?
- ⁶Dzadzak tok na, andza ŋga ma bada marakway ŋga ka bēla tok na, ŋga me lōvey: "Hayna madurlam ma Bay ma Bēla hay tabiyaha ka gērdam ka namar ḍēba."
- ⁷Ma madurlam hay na, guma ŋga na, ŋga ekōḍey: "Ŋga ma tēradata madurlam aŋga hay Mesēfrey ahiya, ta gawla ma 'ay ŋga hay na, 'erneh ma waw aha."
- ⁸Ama ma Bēzey na nenedy: "Koriwal ma bay ḍek na, Bay ma Bēla, ma pa ha na, ma kwoza ha. Ka ka bay ma Slala ḍek na ta dzerey aha.
- ⁹Ka da wuḍey na dzerey, meŋgōsey na ka wuḍey kakay. Hērwiya tok na, Bay'ērlam! Bay ma Bēla eḍek ka fēḍafaka mal ma wuiya, ka wuḍaka ba, a fēna sa ma mandala ḍek hay.
- ¹⁰Arka satsa na, Bay'ērlam zla da bēziya na, kah ma kērawa dala, arka ndasl ma 'ērlam na, mber ma har eḍek hay atsa.
- ¹¹Taya na a zēḍam, ama kah na ka da ndzey, ayaw, andza ma zana na, tabiyaha tek hay a da kam maraw.
- ¹²Andza na ma kadama ta zana me memed' ana na, ka da paḍata andza ma zana na, ayaw a da mbēḍam. Ama kah na re andza ha, mevey ḍek hay na, a da ndōvam aha tikay.
- ¹³Da walaŋ ma madurlam hay na, a lēvar na a na waray: Ndzey ta har zōmay ḍaw ana na, ta ndaw dugwan eḍek hay na, i da tēradata na, slam me pey sek eḍek aha na na, a na waray?"

¹⁴Taya tobiya ta hiya na mesəfrey ahiya, a kam mber, a sləradəmata ma ka da dzənəmata ndaw na, ma da buwəmata na hay.

Deriwel a Ebrew hay 2

Ma wafa vaw ka guma na ma tsəna ha ba na

¹Kavəday ma mey na, hayna lakwa ka wafakwa vaw ka guma nenedey, lakwa ma tsənadakwa na haya hayaha, haɗaw a sandakwar i ka zləgakwama zlay na.

²Haɗaw azlakwa guma ma madurlam hay ma tələkadəmarawa mey ana, ma zlar me key meslərey, arka seweɗ ma ndaw hay tabiyaha, ta me tsəney sləmay kakay ana tabiya ha, ka ndzafama masa ta ba kassla tok na,

³lakwa na tok na, i da ləhakwa na teŋgey? Haɗaw i kakwar aha masəfaya a me buwey andza na ma Bay'ərlam ma zlərawa ma tatəkadandukurawa na, ndaw ana ma tsənadəmərawa da huɗa mey ŋga na hay, ma baɗəmandərawa a la, andza nenedey.

⁴Arka Bay ma Bəla satsa na ma hərafa waw ta seydewe ŋga, ta zehedɗ hay, da tek me gegətsey ndaw ana hay, ta ɗeɗew hay sapa gəle gəle, arka ta tek ma hayaha ma mesəfrey kokwoɗ ana, ma wanəkaya, andza ma ŋga ma wuɗey ana.

Bay Yezu malam ma ndaw hay

⁵Hərway Bay'ərlam a vələdara bəla ma da sawa ka mey ana, na lakwa ma tsakwa kava na na, a har ma madurlam hay kakay. A ləvəmawa da guma na ma winda ha daha andza nenedey:

⁶Dagay ndaw ana na mey, ma kah ka da dzalafa 'ar ana na? Dagay ndaw zezeŋ ana na way, ma kah ka da nəkafa dey ana na?

⁷Kah ka mada ba ta dəba nekəɗey ka madurlam hay tey; ta me wezley dey, ta hesəkey bəzay na kah ma vahara 'ar;

⁸kah ka padata tek hay ba tabiyaha a huɗa sek aŋga, andza ma vələdatara tek hay ba tabiyaha na, ŋga ka mbəkey tek mandzara ŋga ka wa kakay na dakay. Arka azlakwa tok na, ka nəkadakwa ha andza ma wata tek hay na ŋga sakay sa.

⁹Ama lakwa ma səradaƙwa na nenedey: ndaw ana ŋga na ma madama ta dəba nekəɗey ka madurlam hay ana na, Yezu. A da terey hərway ma memətsey na, ŋga ma sa banay ana na, ma vaha 'ar aha ta maram, ma hasəka bəzay aha, kəɗey tok na, ta hahaya ma Bay ma Bəla na, hərway ma ndaw waray waray na, ŋga ma ndzəka memətsey.

¹⁰Akwa a dam ka vaw na, ma ndaw ana tek hay tabiyaha ma kaya ta har aŋga na, a wuɗey na ma kəsadata wawa ŋga hay haɗadɗidzay, a mewezley dey, a da ndaslada na ta tsetseh, ndaw ma zlərawa me buwey ta na.

¹¹Hərway ndaw ma təradata ndaw hay kokwoɔ ahiya, ta ndaw ana hay ma təraya kokwoɔ ahiya na na, bəzay ta na asləta, kəɖey na hwaray a kar ma zəlata malam ahiya kakay.

¹²Arka a da ləvey: i da tələkadatarə mey ta mezəley ɖek a malam a ɖaw hay. Da walaŋ ma ndaw hay ma kusaya na, i da səmbəraka.

¹³Arka satsa na: yah na i da pey 'ar a ɖaw tabiyaha na ka ŋga. Arka satsa na: yah ekəɖey na, yah andza bəzey ana hay Bay ma Bəla ma vələdatiyawa na hay.

¹⁴Kəɖey tok na, azlakwa bəzey ana hay mambaz a ta asləta, slaw vaw a ta asləta sana, ŋga na satsa na, kalkal andza ma ta na, ma wanəkadama mendzey ta asləta, ta memətsey ŋga na, ka mada gədaŋ ma ndaw ma zəgada gədaŋ ma memətsey ana ba ta dəba, ka ləva na Setene.

¹⁵Arka ma da ləhadatərəwa ndaw na, ma zluram ta memətsey ana hay, ma ndzama mendzey ta tabiyaha da mendzey ma beke na.

¹⁶Hərway a sawa a da dzəney na madurlam hay kakay, amana bəzey ma hwad ma Abraham hay.

¹⁷Satsa, da tek hay tabiyaha na, ŋga ma tərada vaw ka nəkey na kalkal andza malam aŋga hay. Ma aza ka da tərəy baba ɖuhwa na me key kuley ana, na ndaw ma kar da vaw ana, arka satsa na, ndaw na Bay ma Bəla ma vələrawa slam har, ma da davasada meŋgəsey ma səkway hay ba na.

¹⁸Hərway ŋga na ta 'ar aŋga ka sey banay ma suwet ana, ma həlafama na ba na, a slafa madzənata ndaw na, ma həlafəmata suwet ana hay.

Deriwel a Ebrew hay 3

Ma maladama Yezu ta Moyiz

¹Kəɖey tok ŋgey malam kokwoɔ ana hay, na ma wanəkəmawa mezəley na ma sawa da 'ərlam ana hay, tərada Yezu na maslaŋ aha, baba ɖuhwa na ma key kuley ana, na lakwa ma təbakwa ka mevel a lakwa na.

²Ka vələmərəwa slam har ba, ka slam ma Ndaw ma slərədərəwa na, kalkal andza na ma Moyiz ma kawa da gedzek aŋga tabiyaha na.

³Kəɖey na, ma ŋga na, a da ndzefey maram na ɖuhwa na, a fəna ma Moyiz da tek hay tabiyaha, kalkal andza na ma ndaw ma ndərəy 'ay na, a hasəkadəmara bəzay a fəna 'ay ana na.

⁴Akwa 'ay waray waray na, ndaw ma ndəra ŋga na daha, arka ndaw ma ləmatərəwa tek hay tabiyaha na, Bay ma Bəla.

⁵Arka Moyiz na, ma ndzafəwa slam har ka ndaw ma gedzek aŋga hay tabiyaha, andza gawla ma 'ay aha, ma guma na ma da tsam ka mey ana na, ka da key na kalkal andza na ma tsa ha na.

⁶Ama Kriste a da key na, andza Bəzey, arka na ka 'ay nga na, 'ay nga na na, lakwa, kenzey andza lakwa ma səma vaw aya ta me pey 'ar, ta wuiya ma me pey dey na.

Me fuləkwey ta me pey 'ar a me sesəkey vaw ma Bay ma Bəla

⁷Hərway ma mey na, Mesəfrey Kokwođ ana, a ləvey na andza nenedey: Tesedey, kenzey andza kuray ka tsənadama vəde ma đay nga ba na,

⁸ka da tərada ma mevel a kwar tədo tədoha, andza da har ma kamar tek ma mətsar har aBay'ərlam ana zlay, da har ma ma həlafama suwet da palah.

⁹Da huđa na baba kwar hay ma həlafəmaya suwet, ma kadəmaya waway, arka na ma nəkadama mber a đaw hay,

¹⁰da mevey kokurow fađ. Mevel a da tsar ka ndaw ma varay ana nga na hay na hərwiya. Arka i me ləvey: ka pas ka pas na, mevel ata hay a zləgam aha: ndaw a nenedey hay ka ndzafama tsəved a đaw kakay.

¹¹Hərway i ka mbədey ba da mevel a đaw ma tsaya na: ma da nəkafa aza a fuləkwa ma ba a me sesəkey vaw đaw ana đaw?

¹²Wam daw ka vaw malam hay, kwa ndaw aslota ka da key da walaŋ a kwar ta mevel haya kakay ana, me pey 'ar anga kakay ana, ka da tsada ba ka vaw ta Bay ma Bəla, ta dey ana zlay.

¹³Amana səmam vaw ka 'ar vaw kwar ana hay ka meney ka meney da har a tələkadama ha mey ma tesedey mba na, ma aza kwa ndaw aslota ka da tərada mevel anga tədo tədo ha, mavəday meŋgəsey ka zləgadərawa ba zlay.

¹⁴Nəkafama ekədəy na, lakwa ka tərakwama tsoy mandala ma Kriste ahiya, hađaw lakwa ma ndza hiya gədaŋ ahiya kasl a me ndəvey andza mendzey lakwa tsəfəmey aha na na.

¹⁵Arka ma winda ha da đeriwel Kokwadana na, andza nenedey: Tesedey andza kuray ka tsənadama vəde ma đay nga ba na, ka tərada ma mevel a kwar hay tədo tədo ha, andza da har ma kamar tek ma mətsar har aha a Bay ma Bəla na zlay.

¹⁶Akwa na, ndaw ana hay na, ndaw waray hay? Andza ma tsənadama ved ma đay ma Bay ma Bəla, ma kamar tek me tsey mevel aha ana na? Andza kafaya na, ndaw ana hay tabiyaha ma bəmawa da Ezipte kuse ma Moyiz ana kakay đaw?

¹⁷Mevel ma tsar da mevey kokurow fađ na ka way hay? Andza a kafaya na ka ndaw ma ngəsam ana hay, arka na vagay ta na hay ma kuya hiya da palah ana kakay đaw?

¹⁸A mbəđatar: ka da fuləkwa a mesesəkey vaw nga kakay na a way hay? Ama a da key na, a ndaw anga na ma tsənam sləmay kakay ana hay kakay đaw?

¹⁹Arka ka da nəkakwa, taya ka slafama ma fuləkwey kakay, hørway ma me pey 'ar ata kakay ana.

Deriwel a Ebrew hay 4

¹Wasakwama tok zləna, guma daha Bay ma Bəla ma tsandukurawa kava, ka ma da fuləkwey a mesesəkey vaw ŋga. Wasakwama zləna, naŋgar hay ndaw da walaŋ a kwar a da sərafa na ma mətə'ar aha.

²Hørway lakwa ka ndzafakwa Mey Hayna Wayna ba, andza ma ndaw ana ŋga na hay. Amana, guma na andza taya ma tsənadama na na, ka nafatar kakay. Hørway ndaw ma pam sləmay ana hay na, guma na ka datar a mevel da me pey 'ar kakay.

³Lakwa nenedey ma səkwwa a me pey 'ar ana hay na, ka fuləkwwakwama a me sesəkey vaw ana ŋga na, Bay ma Bəla ma tsawa kava na: hørway i ka mbədey ba da mevel adaw ma tsaya na: ma nəka dʒagay, aza a da fuləkwwam ba a ma sesəkey vaw daw ana! A ndəvadərawa mber a ŋga na, zle da me zley ma bəla na.

⁴Hørway a tsafama ka pas ma tsəla na na, andza nenedey: “Arka Bay ma Bəla me sesəkey vaw ta pas ma tsəla na, ka mber aŋga ma kata na hay tabiyaha”,

⁵arka dey mekelehe, da bəzay ma guma lakwa nenedey satsa na waya: hadaw aza a fuləkwwam ba a ma sesəkey vaw daw na.

⁶Kədəy tok na, ŋga ka dzala tsoy, ndaw a sana hay na a da fuləkwwam, arka ndaw ma təbama Mey Hayna Wayna tsəfəmey ana hay na, a da fuləkwwam aha kakay, ma vəday taya ka tsənam sləmay kakay.

⁷Me pey pas mekelehe sa, tesedey, a key mendzey hadadzidzay da walaŋ ana, da bəzay ma guma ma David, na ba ma tsa ha ba kava na: Tesedey andza kuray ka tsənadama vəde ma day ŋga ba na, ka tərada ma mevel a kwar tədo tədo ha zlay.

⁸Hana na akwatay Zozwey ka vəlatərawa me sesəkey vaw ba na, a da tsam aha guma ka pas mekelehe a dəba na sakay.

⁹Me sesəkey vaw ma mesley ma meney ma tsəla na na, ma pa ha gəle ma səkway ma Bay ma Bəla.

¹⁰Hørway ndaw me fuləkwey a me sesəkey vaw aŋga na na, ŋga ma zlar tiyatsa ma sesəkey vaw ka mber aŋga ma kawa na, andza na ma Bay ma Bəla ma sasəkawa vaw ka na ma ŋga na tey.

¹¹Hayna fuləkwwakwama tsam tsam a me sesəkey vaw ana ŋga na na, ma aza me tsey dey ka me tsəney sləmay kakay ana ŋga na, ka da vaha ndaw a me zədəy sazlay.

¹²Akwa guma ma Bay ma Bəla na ŋga daha ta dey wer wer, bəber bəber, a zəmey a fəna maslalaḅ na mey tsew ana hay tabiyaha, a fuləkwey na, ha a tsadata mezek

ta mesəfrey adzay, mezəvey hay ta o'oz adzay, a sasəkata tek na da mevel ana hay, ta 'ar me dzeley hay.

¹³Tek ma bəla ma kaya, na ŋga ma nəkada kakay ana na dakay, ka slam dey ŋga na, tek hay tabiyaha na ma warədaya, tek hay tabiyaha ka slam dey ŋga na ma gədzuwaya da huɗa har aŋga. I da ɓadukwara tek me mendzey lakwa tabiyaha na a ŋga.

Ma səpar bəzay a Kriste baba ɗuhwa na me key kuley ana

¹⁴Andza lakwa ma ndzafakwa baba ɗuhwa na me key kuley ana, ta mazlaɓ ana, ma tazlaradərawa həzlay ma 'ərlam ana na, Yezu Bəzey ma Bay ma Bəla. Me pey 'ar a neneɣ na, zəgadakwa haya hayaha.

¹⁵Akwa na, baba lakwa na ɗuhwa na me key kuley ana na, bəle lakwa hay na a kar da vaw, ma həla suwet aha ba da tek hay tabiyaha andza lakwa, amana ka ŋgəsey tikay.

¹⁶Gurakwama tok na fandar fandar 'ar a koriwal ma bay ma hahaya na, ma i ka kakwar da vaw ma da ndzefey hahaya aŋga, a da ndzənanakwar da har hayna.

Deriwel a Ebrew hay 5

Kriste na baba ɗuhwa na me key kuley

¹Akwa mendzey ma baba me key kuley ana waray waray na, ma zəgam da walaŋ ma ndaw hay, ma padama, ma da dzəmadata ndaw hay ka vaw ta Bay ma Bəla. Mber aŋga na, me vəley tek ma haya ha, ta tek me key kuley hərway ma meŋgəsey hay.

²A slafa ma dzənata ndaw ma səradama kakay ana arka ma zləgam ana hay, hərway ŋga na tiyatsa na, bəle a ləmar ta sləna ta sləna.

³Arka hərwuiya tok na, a slafa me key kuley hərway ma bay 'ar ma vaw ŋga na, arka satsa na, a slafa me key kuley hərway ma meŋgəsey ma səkway.

⁴Ndaw a slafa ma hasəkadara bəzay a vaw ŋga na andza ha kakay, ma ndzefey ŋga na na, da Bay ma Bəla me zəley ndaw andza na ma Aaron.

⁵Kəɗey andza ha sa tey na, Kriste ka hasəkadara bəzay a bay 'ar ma vaw ŋgana kakay, ma da tərey baba ɗuhwa na me key kuley ana kakay. A da ndzafa na da har ma ndaw ana ma ləvar: “Kah na Bəzey ɗaw, tesedey na i ka yadəkawa ba na”

⁶Andza ta bəzay ma guma neneɣ mekelehe na: kah na baba me key kuley aha ma kwaza ha, andza na ma Melkisedek.

⁷Ŋga na, da har ma mendzey ŋga ka dala na, me ɗuley mey, me key amboh ta ma wudey aha, ta yam dey aha, a ndaw ma slafa ma buwa ba da memətsey ana, arka na Bay'ərlam ka təɓa me ɗula mey ŋga na ba, hərway me matsəney sləmay ŋga.

⁸Kwa andza nga Bəzey nga tekede na, a tatəka me tsəney sləmay na, ta tsetseh aŋga me key,

⁹arka andza me husey ba kasl ka ma da ndaslada nga na, a da tərey ka ndaw ma tsənamar sləmay ana hay na, ndaw me buwey ta ma kwaza ha na,

¹⁰hərway Bay ma Bəla ka tələkada mey ba, nga na baba dūhwa na me key kuley ana, andza na ma Melkisedek.

Me tərey Kretieŋ na da ka vaw ta na hay

¹¹Ka bəzay ma guma neney na, tek ala me tsey kava haɗaɗzidzay daha, ama me wendzeley nga na na, ka tərey ba ta ger aha, hərway kuray ka kam mazazaŋ la ma tsənadata tek hay.

¹²Akwatay na kuray ka təram ba miter ahiya zla ekədey kakay, ama ekədey satsa na, ka wuɗam ka tatəkadəmakwar mey ma Bay ma Bəla na tsəfəmey ana hay mba. Kuray ma madama vaw kwar hənək, ma a sakwar na, ka vələmakwar na 'uwa mba, zləna tek me zəmey tsaray kakay.

¹³Kwa way way haɗaw a sey aha 'uwa mba na, a slafa ma waladata tek na ɗerre na kakay, hərway nga gwendez aha mba.

¹⁴Ama ndaw dūhwa na hay na, a zəmam na tek na me ndzey ka may ana hay, taya na ma saɗəkaya tsoy ma waladata tek hayna hay ba ka vaw, ta na hayakakay ana hay.

Deriwel a Ebrew hay 6

¹Kədey tok na, mbəkadakwa me tetəkey tsəfəmey ana ka Kriste na, səpakwa na ma ndaw ma səka na hay ka dəba, mandzara lakwa ka makwawa ta dəba ka na lakwa ma zlakwar me tetəkey ana: andza ma mbəkada me key tek hayakakay ana, me pey 'ar ka Bay ma Bəla,

²andza me tetəkey a me dzuhəbey hay, me pezləhey har ka 'ar ma ndaw hay, me tsey ka ma mbəlawə ma ndaw ma mətəsa na hay, ta sariya madakwaydok ana.

³Nəkafa tek a lakwa ma da key akwa na neney, haɗaw Bay ma Bəla ka voley tsəved ba na.

⁴Akwa na a key vaw kakay, ndaw hay andza pas asləta na, ma ndzafama waw me nəkey dey, ma ndzəkama tek ma haya ha ma sawa da 'ərlam ana, ma ndzafam Mesəfrey Kokwoɗ ana,

⁵ma ndzəkama ma tsəray ma guma ma Bay ma Bəla ta gədaŋ ma tek ma bəla ma da sawa na,

⁶ama re satsa na ka təɗam ba ta dəba təŋga, ma ta na, ma da mbəɗada mendzey dey mekelehe na, a key vaw sakay, hərway taya ma ta na, a madama Bəzey ma Bay ma Bəla ka 'ar ma tuwaw dey mekelehe sa, ma ŋgwahadama a me tsədey sa.

⁷Taɗay dala a sa ha yam na ma pawa ka nga na, ka pas ka pas ana na, tek a katar kava a ndaw ma hɔvama na hay, a ndzefey me pɔsey mey, na mala ma vɛla ha ma nga na, da har ma Bay ma Bɛla.

⁸Ama kendzey me pɔsey kava na ndak ta guzer madaɗ na, ndaw a nɛkafama na, a nefey kakay, a da kɛlafama 'ar bɛse, arka a da ndɔvey a kakɛrama ba.

⁹Ma kwar tey ɗgey dzam a ɗaw hay, la sɛradama ha dey ta kava, andza la tsam aha andza neneɗ na, kuray na da tsakay hayna, ma buwaya ba.

¹⁰Akwa na, Bay'ɛrlam na dzereɗ aha kakay tikay, a slafa ma mɛtada 'ar ta mber a kwar, ta ma wuɗa vaw ana kuray ma baɗama da mezɔley nga na kakay, da ma vɛladama vaw kwar ma katar meslɔrey a ndaw Kokwaɗ ana hay, zla da mezley ana, ha kasl ekɛɗey ana na, a mɛtada 'ar kakay.

¹¹Ama tek ala me wuɗey na, kwa way way ka sɛmada vaw nga, ka me pey dey nga, ma kuray ka da husadama a me ndesley nga na.

¹²Gɛdaɗ a kwar ana me key ana na, ka mɛtsakwar har zlay, amana, tsam dey ka ndaw ma pam 'ar ana hay, ta ndaw ma kam matandɛroɗ ana hay, ma da ndzafam ma da zɛmey tek ma ma tsɛmawa kava na.

Tek ma Bay ma Bɛla me tsey kava na, ta me pey dey lakwa

¹³Andza ma Bay ma Bɛla ma lɛvar ba a Abraham, i da vɛlaka tek na, andza ndaw ma rafa ɗuhwa ha a fɛna nga na aza ka mbɛɗey ta nga dakay na, nga me mbɛɗey ta bay 'ar ma vaw nga na,

¹⁴arka me lɔvey: “Ayaw i da rɛhadaka ta me pɔsey mey, i da vɛlaka bɛzey ma hwaɗ hay haɗadzidzay.”

¹⁵Andza ta matandɛroɗ aɗga me key na, Abraham ma nɛkada tek aɗga na, ma tsamar kava na me key.

¹⁶Ndaw hay a mbɛɗam na ta ndaw na ma fɛnatar 'ar ana hay, ma waway ka tsey ba ka vaw na, a hwam na ka me mbɛɗey.

¹⁷Andza neneɗ tok na, Bay ma Bɛla a wuɗey ma da baɗatara a ndaw ma da zɛmey tek aɗga ma tsawa kava na na, ndaraw ma tek aɗga me dzeley, ma mbɛɗada tikay ana, me mbɛɗey ta mezɔley nga na.

¹⁸Kɛɗey na, tek a neneɗ tsew ana hay na, a mbɛɗam kakay, da huɗa tsetsuwe ta ahiya na, na Bay ma Bɛla me ɗgɔley ana da huɗa dakay, tek ana hay a sɛmadandakwar ta ma slafa nga, lakwa neneɗ ma mbɛkadukurawa tek hay tabiyaha, ma da zɛgey har ka me pey dey a neneɗ ma tsa ha kava na.

¹⁹Ma pey 'ar a na nga na, ma ka ha na na nga lakwa na, andza melez ma rada kwambiwal ma mezek a lakwa, ma dara ha haya hayaha, a tazlarada ta petɛle na na, ma ra ha da 'Ay me key Kuley ana.

²⁰Yezu a fuləkwafandakwar ka mey na a huɗa, a da tɔrey na, baba ɗuhwa na me key kuley ana, ma kwaza ha, andza na ma Melkisedek.

Deriwel a Ebrew hay 7

Melkisedek

¹Melkisedek ana nga na, bay ɗuhwa na ma Salem, baba me key kuley ma Bay ma Bəla tsaŋ da mekekəle nga na. Ma daway ma da zlam 'ar ta Abraham, andza ma mawa nga da vɛrom ma kawa ta bay hay mekele ahiya, arka ma pəsafa mey.

²Abraham ma vɛladara zaka ma tek hay tabiyaha na a nga. Tsufəmey aha na, mezəley nga na na, ka ləva na: “Bay ɗuhwa na ma dzerey”, arka satsa na, nga bay ɗuhwa na ma Salem, ka ləva na: bay ɗuhwa na ma zozoy.

³Nga aŋga na, akwa na baba nga dakay, maya nga dakay, baba tete nga hay dakay, kwa pas ma ma yawa nga na dakay, kwa me ndəvey me mendzey nga na na dakay ana. Nga na andza bəzey ma Bay ma Bəla aha, mandza ha baba me key kuley aha ma kwaza ha.

⁴Nəkafama ɗuhwa ma ndaw a neneɣ, Abraham baba tete ma vɛladara zaka, tsakay na hayna ma tek aŋga na ma həlawa da vɛrom ana.

⁵Azlakwa da walaŋ ma bəzey ma Levi na, ma padəmata baba me key kuley ana hay, mewey ma vɛlatar slam har me təbey zaka da səkway ana, ka ləva na ka malam ata hay, taya tiyatsa na, bəzey ma hwaɗ ma Abraham hay tiyatsa.

⁶Ama nga da walaŋ ma baba tete ta hay tikay, ha ma təkər ɗay a Abraham ka vɛley zaka. Nga ma pəsafa mey, ka ndaw na Bay'ərlam ma ləvar, i da vɛlaka tek ana.

⁷Kwa waway kava dakay, me pəsey mey ka ndaw bəza na na, ndaw ɗuhwa na.

⁸Arka da guma neneɣ na, ndaw me təbey zaka na hay na, taya na ndaw hay a mətsam, ama nga na, a ləvafama na nga ta dey.

⁹Ka me tsey ma guma na, Levi ana ndaw me təbey zaka na na, ka vɛlawa zaka tsoy da Abraham.

¹⁰Hərway da har ma baba tete nga ma zlam 'ar ta Melkisedek na, nga da vaw mba.

Baba ɗuhwa na me key kuley andza ma Melkisedek

¹¹Hadaw azlakwa tek a da ndesləy kassla na, ta me tɔrey baba me key kuley andza ma tsakay ma Levi na, hərway mezley ma mewey ma vɛladəmərəwa a səkway ana, ɗagay a da wuɗam baba me key kuley mekelehe sa da gedzek ma Melkisedek na, akwa hana ka zəgam na da gedzek ma Aaron sana?

¹²Hərway kandzey ka mbəɗadama baba me key kuley ana ba na, sey a mbəɗadama mewey tiyatsa.

- 13**Arka ndaw a nenedey ma tsam kava na na, kwa dɔɔa ndaw ka kawa baba me key kuley aha ka bɔzay ŋga dakay.
- 14**Akwa a sɔrey dey ta kava Bay'ɔrlam a lakwa na na, ndaw ma gedzek ma Zuda, gedzek ana ŋga na na, dɔɔa Moyiz ka tsey ka baba me key kuley hay tikay.
- 15**Tek ana a da nɔkey ba sa na, baba me key kuley mekelehe ma lɔtsawa andza Melkisedek.
- 16**A tɔlɔkey a baba me key kuley na, ta mewey ma ndaw hay me ndzey a ved ma baba na tikay, ama ma ŋga na, ta ma slafa ma mendzey me devesey tikay ana.
- 17**Seydewe akwa na ka kadɔmara ba: Kah na baba me key kuley aha ma kozaha, andza na ma Melkisedek.
- 18**Kɔɔey na, mewey ana gurma na, na ma mbɔka ha ba hɔrway ma mey na, a hɔtsey, a nefey kakay.
- 19**Hɔrway mewey na ka ndesley tek dakay-, satsa na, me pey dey mekelehe ma fɔna na, ma fulɔkwawa a huɔa, arka i gurakwama ka slam ma Bay ma Bɔla na ta ŋga.
- 20**A da key ekɔɔey na, ta me mbɔɔey aha kava na -Arka me tɔrey baba me key kuley aha ma ndaw sa na hay na, me mbɔɔey kava daha tikay na,
- 21**ma ŋga na, a da tɔrey baba me key kuley na ta me mbɔɔey aha, ta huɔa mey ma ndaw ma lɔvafɔrawa: "Bay'ɔrlam ka mbɔɔey ba, a da mafɔrawa ha kava sakay: Kah ma pa ha ba baba me key kuley aha ma kozaha "-
- 22**Da bɔzay ma guma nenedey tok na, Yezu na ka tɔrey ba ndaw ma vɔlandakwar me dzɔmey vaw na hayna ma fɔna na.
- 23**A fɔna sa na, ndaw ana sa na hay, a tɔram baba me key kuley ahiya na ma ndaw hay haɔadzidzay, hɔrway memɔtsey a tɔkata ba ma ndzey ka bɔla;
- 24**ama ŋga na, hɔrway ma me ndzey ŋga na ma kozaha na na, me key baba me key kuley ŋga na na, gɔle.
- 25**Hɔrway ma mey na, ŋga na, a slafa ma buwata ma kozaha, ndaw na ta har aŋga na, ma guram ka slam ma Bay ma Bɔla ana hay, hɔrway ŋga daha ka pas ka pas ma dzaŋgɔrafata.
- 26**Kassla ma sandakwar na baba dɔhwa na me key kuley ana na, andza na ŋga na: kokwoɔ aha, malay ŋga dakay, ka ŋgɔsey tikay, ma tsaha ba ka vaw ta ndaw ma ŋgɔsa na hay, ma tsakafa ha pɔrazl ndasl ma 'ɔrlam.
- 27**Ŋga na andza sa ma baba me key kuley ana sana hay tikay, me key kuley ka pas ka pas ana, ka mey na ka meŋgɔsey ŋga na hay ba dɔgay, a dɔba na na,ma sa ma ndaw ma sɔkway hay. Ŋga na, ma ka kuley ana tur dey da mey aslɔta, da ma vɔlada bay 'ar ma vaw ŋga na.

²⁸Arka mewey a pey andza baba dūhwa na me key kuley na, ndaw hay ma ngəsa ahiya na tiyatsa. Ama guma ma me mbədey a sawa na, a dəba ma mewey na a pey andza baba dūhwa ha me key kuley ana na, Bəzey ana, ŋga na ha ma kozaha, a husey ka ma ndaslada kassla na.

Deriwel a Ebrew hay 8

Yezu baba dūhwa ha na me key kuley ana ma me dzəmey vaw wayna

¹Arka tek andza dūhwa ha da bəzay ma guma lakwa neney na, na ŋga lakwa na, baba dūhwa na me key kuley ana andza na ŋga na na. Ŋga na ma ndza ha ta har zəmay ma koriwal ma Bay Ŋgalaka na da 'ərlam ana.

²Andza ndaw me kuley ma 'Ay me key Kuleydərka, ma gwadzavok ana dərka na, ma ləma ha na, ta har ma Bay'ərlam ana zləna, ta har ma ndaw kakay.

³baba dūhwa na me key kuley ana waray waray na ma pa ha na, ma vələdara tek ma haya ha a Bay'ərlam, ta ma kar kuley hay, ŋga tey na tek aŋga me vəley daha tiyatsa.

⁴Kendzey haɗaw Kriste ana ka key ŋga daha ka dala na, kwa a da slafa ha me tərey baba me key kuley aha kakay, slam ana ma vələ ha tsoy ma ndaw ma vələdəmara tek aBay'ərlam ana hay, andza ma Mewey me ləvey ana;

⁵ama kuley ta na na, a kadəmara na a mey dey ma tek, mezek ma na da 'ərlam ana. Andza na ma Moiz Bay'ərlam ma ləvərawa ka ləma gwadzavok ana, ŋga ma ləvar: “Nəkafa ka da ka na, kassla andza na ŋga dek ma badəməkawa ka 'ar ma mamba na.”

⁶Ka me tsey dərka na na, mber ana kassla ta na ŋga na na, a fəna sa, hərway ŋga na, maslaŋ ma ma da dzəmey vaw na hayna, a fəna sa na, ma pa bəzay aha ka tek hayna ma tsəmawa kava na.

Da me dzəmey vaw tsəfəmey ana, a na wayna

⁷Haɗaw azlakwa me dzəmey vaw ana tsəfəmey ana, ka key na meŋgəsey da huɗa dakay na, a da mbəɗadama ta na me tsetsew ana kakay.

⁸Akwa na, dərka na a key na, a katar na say: Bay'ərlam a ləvey na, nəkafa pas ana hay a səmawa ha, i da kam zehed ma me dzəmey vaw waya ha ta gedzek ma Israyel ta gedzek ma Zuda.

⁹Ma dzəma vaw ana na andza na la ma kəmawa andza baba ta na hay sakay. Ta pas andza i ma zəgafatərawa har, i ma badatərawa ba dərəŋ ta dala ma Ezipte. Hərway taya na na, ka ndzam da ma dzəma vaw ɗaw kakay. Arka Bay'ərlam me ləvey: “Yah tiyatsa na, i ma mbəkafata har ba.

¹⁰Hərway nəkafa me dzəmey vaw ana la ma da dzəmam ta gedzek ma Israyel ana. Arka Bay'ərlam me ləvey: “A dəba ma pas ana ŋga na hay na, i da vələtar mewey

daw hay, i da windadatara a 'ar me dzeley ta hay ta mevel ata hay, i da terey na Bay ma Bala ta ha, taya tey a da taram səkway daw aha.

¹¹Ndaw da walaŋ a ta ma da dzaŋgada ndaw ma dala nga naŋgar na dasakay, kwa malam aŋga ta me ləvey aha: sərada Bay'ərlam! na dasakay; hərway tobiya ta ahiya a da sərada maha, zla ka bəzey bəza ha, kasl ka ndaw duhwa ha.

¹²Kavəday i da safatara yam ba ka malay ta hay, i da mətada 'ar ba ta meŋgəsey ta hay."

¹³Ka me tsey nga ka me dzəmey vaw wayna na, nga ka tərada na tsəfəmey ana ba guram aha. Arka na, tek me terey ba guram aha na, me key maraw ana na, ma zlambar aha a da devesey.

Deriwel a Ebrew hay 9

Kuley ma ma dzəma vaw tsəfəmey ana

¹Ma dzəma vaw tsəfəmey ana na, ta kuley nga na hay ma tsekesley kava daha, ta 'Ay me key Kuley nga na ka dala.

²Akwa na, gwadzavok ma ka ha, gwadzavok na tsəfəmey ana na, a zəlamar Slam kokwod ana. Da huɗa na, tek me key waw ta hawal ahiya kava na, tabal ta peŋ na ma vələm ana.

³Arka da dəba ma petəle ma tsetsew ana na, gwadzavok mekelehe a zəlamar Slam kokwod ana ma kokwod hay,

⁴da huɗa na tek me bəzləmey wurdey ma gura, akwetey me pey tek ma me dzəmey vaw ana na, ma sahəta ha ta gura, da huɗa satsa na, kokwam ma gura ta mann aha da huɗa, duŋgwar ma Aron aŋga na ma vərzawa na, ta beleler ma me dzəmey vaw.

⁵Ka 'ar ma akwetey ana na, madurlam hay ma me wezey dey a hwarkwama tek ma wudey mey ma akwetey ta mezek a ta hay, ka slam me key kuley ma me pəsey mey. Ama ka sləna na, slam har ma waladata tek ana hay tabiyaha dakay.

⁶Andza tabiyaha ma ləma ha andza ha tok na, baba me key kuley ma da kawa mber a ta na hay na, a fuləkwam zarra a gwadzavok tsəfəmey ana.

⁷Ama a na me tsetsew ana na, dey asləta ka mevey, sey me fuləkwey na, baba duhwa na me key kuley ana, arka a da fuləkwey na mandzara me key mambaz hərway ma meŋgəsey nga, ta na ma ndaw ma səkway hay kakay.

⁸Mesəfrey Kokwod ana akwa a wudey ma bada na, tsəved ma daway a 'Ay me key Kuley ana ka bəy vaw tsaray kakay, haɗaw andza gwadzavok ana tsəfəmey ana, nga daha mba na.

⁹Na nga na na, zehed ma bɛla na ekɔfey ana: a vɛlam tek hay, a kam kuley hay da huda, a slafa ma tɛrada mevel ma ndaw me key kuley ana, ka ndaslada kassla kakay.

¹⁰Ma pa bɛzay aha na ka tek me zɔmey, ka tek me sey, ta tek me tsekesley ana so na hay hadadzidzay, arka na nga na na, tek ma ndaw hay ma tsakaslama, ma tɛbama na, kasl ka har ma da lɛtsadɛmatɛrawa ndaw hay.

Kuley ma Kriste

¹¹Ama arka Kriste ma husawa, baba dɛhwa na me key kuley ma zleley ana ekɔfey taya daha na. A da key na ta gwadzavok mekelehe dɛhwa na a fɛna sa, tsɛzɛlakka, na ma ka ha ta har ma ndaw hay tikay ana -ka lɛva na ma bɛla nenekey ma ka ha na tikay-,

¹²arka na ta mambaz, amana ta malazok hay ta na ma maray ma sla hay kakay, amana ta mambaz aɲga na, nga me fulɛkwey dey aslɛta ma turdey a 'Ay me key Kuley , arka na ma buwatɛrawa ndaw hay ba ma kozaha.

¹³Hɛrway azlakwa hadaw ma mambaz ma malazok hay ta na ma gusan hay, hadaw pɛtsaw ma bɛlak ma sla ma kwatafɛmata ka ndaw ma zɛba na hay na, ma zɛbaya sakay zɛna ka bɛzlɛmadatara vaw ta hay ba na,

¹⁴sakwa mambaz ma Kriste tok na, nga ta har ma Mesɛfrey me ndɔvey kakay ana, ma vɛlada vaw nga ta har aɲga na a Bay ma Bɛla, andza tek ma kuley ma zɛba ha tikay ana na, a da slafa ma bɛzlɛmadandakwar me dzeley 'ar a lakwa ma mɛtsa na hay, ta tek a lakwa me key, ma kadara meslɛrey a Bay ma Bɛla te dey ana kakay tok dɛw?

Ma dzɛma vaw na ta mambaz ana

¹⁵Nɛkafama Kriste a da tɛrey adziya ma me dzɛmey vaw wayna ta guma nga me tsey madakwaydok ana wayna na hɛrwuiya; me mɛtsey nga na, ma da mbɛdatɛrawa ndaw hay ma ɲgɛsam ta me dzɛmey vaw tsɛfɛmey ana. Ndaw ana andza ma zɛla ahiya na hay na, a slafama me ndzefey ma zɛma tek ana nga na ma tsa ha ba kava me ndɔvey kakay ana.

¹⁶Hɛrway guma ma ndaw me tsey a da mɛtsey ana na, a da nefey na a dɛba ma me mɛtsey nga.

¹⁷Guma ma ndaw me tsey madakwaydok ana na, a da nefey na sey ndaw ana a mɛtsey ba dɛgay. Hadaw ndaw ana ma tsa guma na nga daha mba na, a nefey tsaray kakay.

¹⁸Satsa na, ma dzɛma vaw ana tsɛfɛmey ana na, ma ka ha na mandzara me key mambaz.

¹⁹Andza ma Moyiz ma tɛlɛkadatara mey ba a sɛkway tabiya ha ka tek ma mey ma mewey, andza me mewey ana na, nga me zɛgey mambaz ma sla hay, ma malazok

hay ka zəga yam, ta mamənay a nəkey mazza, ka zəgawa hawal ma mbulor, ma watsafa ba ka dəriwel ana ta 'ar anɔa na ɗagay, arka na ka səkway tabiyaha tok.

²⁰Ta me ləvey aha kava: Neney na mambaz ma me dzəmey vaw ma Bay ma Bəla, ma ləvawa həway kwar ana;

²¹arka a dəba na satsa na, ma watsafa mambaz ka gwadzavok ana, ta tek ma kadəmata mber ma kuley ana hay tabiyaha,

²²andza ma Mewey na, a bazləməmata mendzey ma tek hay tabiyaha na ta mambaz, haɗaw mandzara me key mambaz na, me sey yam dakay.

²³Haɗaw azlakwa na, mey dey ma tek ma 'ərlam hay ma bazləma hiya na, ta metsekesley ma tek ana ŋana hay na, hayna tek na da 'ərlam na dərka na hay na, taya na ta 'ar ata na, ka kam ma tsakasla hiya ta kuley hayna, na haya hiya a fəna sa na.

Me fuləkwey ma Kriste a 'ərlam

²⁴Akwa Kriste a fuləkwey na, a 'ay ma kuley ma ka ha ta har ma ndaw hay, mey dey ana tedehe ma na dərka na kakay, amana a 'ərlam ana, ta 'ar anɔa ma aza ka da bawa ekəɗey ana həway lakwa, ka slam dey ma Bay ma Bəla.

²⁵A ka na, ma da vələda vaw ŋga dey haɗadzidzay andza ma baba ɗuhwa na me fuləkwey a 'Ay me key Kuley ka mevey ka mevey, ma da kawa kuley ta mambaz ma tek hay gəle na tikay.

²⁶Həway dakay akwatay na, ŋga ka mada me key banay ba dey haɗadzidzay, zla da me zley ma bəla. Amana ŋga ma ka tur dey aslota da har ma me ndəvey ma lam hay, ŋga ma bəda vaw ma da dawasada meŋgəsey ba, ta kuley ŋga na.

²⁷Andza ma ndaw hay ma vəla ha na, me mətsey na dey aslota - arka a dəba na ma da sawa na sariya - ,

²⁸andza ha tey na, Kriste ma vələda vaw ŋga dey aslota tey, ma da zəgafata meŋgəsey ka ndaw hay haɗadzidzay, a da bawa vaw dey metsetsew ana, ma da zley 'ar a vaw ta meŋgəsey dasakay, a ndaw ma hutama ma da buwata na.

Deriwel a Ebrew hay 10

Kuley na dey aslota ma tur dey ana

¹Mewey a da ndzefey na zehed ma tek ma da sawa ka mey ana hay, zləna ma tek ana hay dərka na kakay, a slafa me key tek kakay, kwa andza ta kuley ana hay ma kam re ŋga ha ka mevey ka mevey andza ha tekeɗe dzay na, me ndəvey ŋga na daha tikay ana na, a slafa ma kəsadata a me ndesley ndaw ana ma səmawa ma kam dzaya na hay kakay.

- ²Akwatay dakay na ka mbəkadama me key kuley ana ba, hørway ma mey na, ma bazləmama vaw ahiya ba dey aslɛta na, ndaw ŋga na hay ma kam kuley a da ndzam 'ar ata piokw, waya meŋgəsey ka vaw la kwa aslɛta dasakay.
- ³Ama ta kuley ana hay na a vurəhwadama meŋgəsey ana hay ka mevey ka mevey.
- ⁴Hørway ma mey na, mambaz ma malazok ta gusaŋ ma sla dada na, a slafa ma zəga meŋgəsey kakay.
- ⁵Satsa na, andza Kriste ma sawa ka bəla na, me ləvey: gənaw ma təlām ana ta kuley ma kəmata me meŋgəsey ana hay na, kah ka wuɖey kakay. Amana, kah ma ləmiyawa vaw aha.
- ⁶Kuley ma gənaw ana ma təlādəmaka na ta kuley ana ma kadəmaka hørway ma meŋgəsey ana na, ka mbafəmaka kakay.
- ⁷Arka i me ləvey: Yah ekəɖey, hørway a windəwa da ɖeriwel ma paɖa na na, ka yah. Ayaw Bay ma Bəla ɖaw, i sawa na ma da key tek a ɖek me wuɖey ana.
- ⁸Dzadzak ŋga me ləvey ba ɖagay: Kuley hay, tek ma vələmaka na hay, kuley ma gənaw ma təlādəmaka na hay, ma kam kuley hørway me meŋgəsey ana hay, kah ka wuɖey kakay, ka mbafəmaka kakay. Hayna sərədakwa, na ŋga na hay na, tek me vəley na Mewey me tsey kava na.
- ⁹Arka ŋga me ləvey tok: nəkafa i sawa na ma da kadaka tek a ɖek me wuɖey ana. Ŋga ma ɖavasada me tsekesley ma kuley tsəfəmey ana ba, me pey na me tsetsew ana a veɖ ana.
- ¹⁰I da tərakwama kokwoɖ ahiya na, hørway ŋga ma wuɖey andza ha, ma Yezu Kriste ma vələda vaw ŋga andza tek ma kuley aha dey aslɛta tur dey.
- ¹¹Dzadzak tok na, baba me key kuley waray waray ka pas ka pas ma lətsa ha, me key mber aŋga da 'Ay me key Kuley , re a key na kuley ana aslɛta, kuley aŋga na hay me key ana hay na, a slafa ma zəgata meŋgəsey hay tata kakay,
- ¹²dzadzak ŋga na, a dəba me key kuley ŋga dey aslɛta, kavəday a meŋgəsey hay na, me ndzey ma kozaha ta har zəmay ma Bay ma Bəla,
- ¹³a hutey dzadzak na ndaw dugwan a ŋga hay, ka təram slam me pey sek aŋga ha.
- ¹⁴Ta ma vələda tek aŋga dey aslɛta ana, akwa a key na a kəsadata a me ndesley ma kozaha, ndaw na ma təradata kokwoɖ ahiya na.
- ¹⁵Andza na ma Mesəfrey Kokwoɖ ana me key seydewe na satsa: hørway ɓa ŋga ka ləvey ba,
- ¹⁶neney na ma dzəma vaw na la ma da dzəmam ta taya na, da har ana ŋga na na. Bay'ərlam ma ləvey: ta ma vələɓa mewey ɖaw hay na, i windadatara na a mevel a ta na, ta ma dzeley 'ar a ta na hay,

¹⁷Arka ka meɲgəsey ta na hay, ta malay ta na hay na, i da sərəfata ha sakay.

¹⁸Arka andza ka slam ana me sey yam daha na, me voley tek ka meɲgəsey dasakay.

Me ndzey ta matanduron

¹⁹Malam a daw hay, lakwa ekədey ka sərədakwa dərka dərka na, slam har ma vələha tsoy me fuləkwey a slam ma kuley, ta mambaz ma Yezu.

²⁰Da huɗa na, lakwa ka ndzafakwa tsəved na hayna, ta dey ana ba, ma zlar me tserey ta petəle, ka ləva na slaw vaw ŋga na.

²¹Lakwa ka ndzafakwa baba me key kuley la hayaha bəza kakay, na ma pa ha ba da 'ay ma Bay ma Bəla ana.

²²Gurakwama tok, ta mevel dender dender ana, da me pey 'ar me teberey kakay ana, mevel ma bazləma ha ba da meɲgəsey ma mendzey 'ar piokw ana, vaw ma pəra ha ba ta yam tsezler tsezler ana;

²³mandzara lakwa ka makwa ta dəba na, ka da gərədakwa ma bada me pey dey a lakwa zlay, hərəway ndaw ana ma ləvandakwar i da vələkwar ana na, a mbədar sler a guma ŋga tikay.

²⁴Nəkakwama dey ka vaw, ka 'ar vaw lakwa na hay, ma aza ka da həladandakwar vaw ka ma wuɗa vaw, ta me key tek hayna hay.

²⁵Ka da mbəkadakwa ma daway a slam me tsəhey 'ar a lakwa hay, andza ma ndaw a sana hay ma kam ana zlay, amana səmakwama vaw ka 'ar vaw lakwa na hay, hərəway ma mey na, ka nəkadama Pas ana a gurawa ha seɲgey.

²⁶Hadaw ka ŋgəsakwama ta har a dəba ma la ka ndzafakwa ma sərəda dərka tsoy na, kuley ma tek ma zawa ma da key ka meɲgəsey ana hay na dasakay,

²⁷ama sey me hutey na sariya me key zluwer ana, ta me toley ma waw ma da kakərata ndaw ma bəra na hay.

²⁸Hadaw ndaw ana a tsənar sləmay a mewey ma Moyiz kakay na, a da key aha da vaw a ndaw dakay, ka guma ma ndaw seydewe hay tsew makar na, ŋga na to to ba vagay aha.

²⁹Akwa tədə ma sadama banay kakay na teɲgey? Kendzey andza ndaw ana ma ndarsla Bəzey ma Bay ma Bəla ta sek, ma zləbada mambaz ma ma dzəma vaw ana ma tərada kokwoɗ aha da huɗa na ba, arka satsa na ma kar tek me tsey mevel aha a Mesəfrey ma hahaya na na?

³⁰Akwa na ka sərədakwa seɲgey, ndaw ana andza ma ləvawa: Ma da madara gandaf aɲga na na yah ana, ma da kar ka sele na yah ana! Arka satsa na, Bay'ərlam a da kadara sariya ma səkway ŋga.

³¹Me koley a har ma Bay ma Bəla ta dey ana na, a key zluwer.

³²Ama hayna sɛrafama ka na kuray ma zɛmɛrawa zla da bɛziya ana: andza kuray ma ndzafɛmawa waw me nɛkey dey ba nekɛdey tsa na, kuray ma bɛsam me kɛdey vaw duhwa ha, me tsey aha,

³³ka slɛna na, a kadɛmakwar tatakway ana na, ka slam dey ma ndaw hay tabiyaha, ta me tsedey aha ka slam nanɔar satsa; kuray ma dzɛma mey ahiya hɛrway ma ndaw ma sam banay andza ha na hay.

³⁴Akwa na, kuray ka kam viya ba dzaya, andza ndaw da danɔay ana hay, ma tɛbadɛmakwar zleley kwar hay ba na, a mbafakwar, hɛrway ka sɛradama zleley kwar hayna a fɛna sa, me ndzey ana daha.

³⁵Ka da mɛtadama 'ar ta tek a kwar ma sɛradama na zlay, hɛrway ka da ndzafadama masa duhwa ha.

³⁶Akwa tek a kwar ma wudam na, matanduroŋ ma da ndasladara tek ma Bay ma Bɛla ma wudey ana, andza ha tok na, ma ndzafadama tek na ma tsawa kava na.

³⁷Hɛrway a zarawa mendzey nekɛdey, da har nekɛdey na, Ndaw ma da sawa na a da key ŋga daha, a da ndzawa ha kakay.

³⁸Ndaw a daw dzerey ana na, ta me pey 'ar anɔa na a da sɛfrey, ama hadaw ka zlɛgey ba na, a da mbafaya sakay.

³⁹Lakwa na, lakwa ndaw ma zlɛgey ana hay tikay, ama lakwa ndaw me pey 'ar ahiya, ma da buwada mezek a lakwa hay.

Deriwel a Ebrew hay 11

Me pey 'ar ma Abel, Enok ta Noey

¹Me pey 'ar na a vɛley slam har, ma ndzafada tek na ma hutey ana, pandzay ma sɛrada tek na ma nɛkam kakay ana hay.

²Me pey 'ar ka vɛlatɛrawa seydewe hay ba, a ndaw zlezle na hay.

³Ta me pey 'ar na ka tsɛnadakwa a lɛmatɛrawa tek ma bɛla hay na, ta guma ma Bay ma Bɛla, bɛla neney ma nɛkey ana na, a zlɛrawa me key daha na, a tsawa dey ka bɛla mekelehe me nɛkey kakay aha kakay.

⁴Ta me pey 'ar na, Abel ma kar kuley haya ha a Bay ma Bɛla, a fɛna na ma Kayienɔ. Kuse ma me pey 'ar na, ma kama seydewe ŋga na na, ka kawa dzerey ba, arka Bay ma Bɛla ma kadara seydewe ma tek ma kuley anɔa ma vɛlar ana. Kuse ma me pey 'ar na, kwa andza ŋga ma mɛtsa ha ba tekeɛde na, re a tsey aha guma mba tɛnɔa.

⁵Ta me pey 'ar na, ma tsakafama Enok a 'ɛrlam, ma aza ka lɛhey ba da har ma memɛtsey, arka na kwa ka ndzafama kakay, hɛrway ma mey na Bay ma Bɛla ka tsakafa ba; akwa amba ka tsakafama na, ŋga ka ndzefey seydewe ba, ŋga na ka mbafa ba ka Bay ma Bɛla.

⁶Azlakwa tok na, ndaw a slafa ma mbafa ka Bay ma Bëla mandzara me pey 'ar kakay. Hërway ma mey ndaw ma gurey ka tsakay ma Bay ma Bëla na, a dafa na ka pey 'ar nga daha, arka na a vëlatar masa a ndaw ma sëpama na hay.

⁷Ta me pey 'ar na Noey ma tsënada guma ma Bay'ërlam ka tek ma da key na, ndaw a nëkada ha tsaray kakay ana. Nga na ma tëba guma na ka mevel a nga, arka me lëmey kwambiwal ma da lëhada ved 'ay nga. Këdëy na nga ka dzuwa bëla ba, ma da zëmey dzerey ana me ndzefey vaw da 'ar me pey ana.

Me pey 'ar ma Abraham ta ndaw ma ved 'ay nga hay

⁸Ta me pey 'ar na, Abraham ma ngëbar a Bay'ërlam, ma tsënar slëmay na, ma daway 'ar a dala na ma da ndzafa me zëmey ana, arka ma daway mandzara ka sërada a daway a may kakay.

⁹Ta me pey 'ar na nga ma daway me ndzey mbëzlew aha da dala na ma tsëmërawa a da vëladëmara na, ma ndzaya da gwadzavok andza Izak ta Zakob, ndaw ma da zëmam tek a nga na, nga na ma tsëmërawa kava na.

¹⁰Hërway a huta ha wuraw ana ma pa bëzay aha, ndaw ana ma dzalërawa na ta ndaw ma zla na na, Bay ma Bëla ana ta 'ar a nga.

¹¹Ta me pey 'ar na, Sara tiyatsa kwa nga maraw aha tekedë na, ka tërädama ba ka ndzefey bëzey tey, ma vëday nga ka tëba ba, ndaw ma tsërawa ka tek ana na, a mbëdëy sler a guma nga tikay.

¹²Arka na hërway ma mey satsa na, da ndaw aslëta na, - ba memëtsey ka kafa zehed a nga tsoy na - ma yëmawa ndaw hay a mbësley kakay, andza wurzla ma 'ërlam hay, wurëmed wurëmed andza wuyen ka mey ma bëlay.

¹³Da me pey 'ar na ma mëtsam tobiya ta ha, mandzara taya ka ndzafama tek ana ma tsëmawa kava na, ama andza taya ma nëkadëmërawa, ma tsëmërawa guma da dëren na, a dëba ma ma sërädama vaw ta ba mbëlak ahiya, ndaw me heley ahiya ka dala.

¹⁴Hërway ndaw ma tsam guma soñ soñ andza neney ana hay na, a sëpam aha dala ma da ndzey da huäa.

¹⁵Hana na akwa da 'ar a ta daha na, dala na taya ma bëmawa da huäa na na, akwatay taya ka mam ba a huäa;

¹⁶akwa na, a sëpam da 'ar a ta me dzeley na dala na haya ha a fëna na, dala na da 'ërlam ana. Hërway ma mey na, hwaray ka kar a Bay ma Bëla ka zëlama Bay ma Bëla ata kakay na kava; arka dërka na na, nga ka lëmatar wuraw ba.

¹⁷Ta me pey 'ar na, ma hëlafama suwet ka Abraham, ma ka kada kuley ta Izak; a key kuley ana na ta bëzey malay aha, azlakwa tok na, ba ka tsëmërawa ba kava,

¹⁸a lëvëmërawa: Ka da ndzefey bëzey ma hwad a dëk dërka na hay na ta Izak.

19 Abraham me lövey ka 'ar vaw nga na: kwa ndaw ma mætsa ha tekeðe na Bay ma Bëla a slafa ma mbëladërawa; andza këla ma zehed ma tek aha na, nga ma ndzafa wawa nga tënga.

20 Ta me pey 'ar satsa na, Izak ma pësafata mey ka ndza Zakob ta Ezaw, ka tek ma da key ka mey ana.

21 Ta me pey 'ar na, andza Zakob a da mëtsey aha tënga na, ma pësafata mey ka bëzey ma Zozef hay ka ndaw ka ndaw, nga ma ney dëba ma ngurëma har aha ka mey ma dëngwar a nga.

22 Ta me pey 'ar na, Zozef tsoy mazlambar aha a da mëtsey na, me tsey ka ma da gurey ma bëzey ma Israyel hay, ma vëley mewey ka ndasl ma vaw nga hay.

Me pey 'ar ma Moyiz ta na ma Israyel

23 Ta me pey 'ar na, a dëba ma ma yëmërawa Moyiz na, baba nga ta may nga ma këzladama kiya makar, hërway taya ka nëkadama mambay ma wawa ta na ba, arka na taya ka wasam ta mewey ma bay kakay.

24 Ta me pey 'ar na, Moyiz andza ma gëley ba na, a wufey ka zëlama wawa ma dem ma Faraon sazlay.

25 Nga me hiyey na, ka kam tsetseh andza ndaw ma səkway ma Bay ma Bëla hay, zläna ka wufey me ndzey da wuiya da mendzey nekädey da mëngësey kakay.

26 Nga ma nëka ma pamar hwaray a dey ma Kriste na na, zleley dühwa ha ka fënatara 'ar ba a zleley ma Ezipte hay, hërway dey nga na ma pa ha na ka masa.

27 Ta me pey 'ar na, nga ma gëradërawa Ezipte mandzara ka wesey ta me tsey mevel ma bay dühwa na, ma vëday nga na, a nëkada ndaw ma nëkey kakay ana, arka na kwa ka teberëy kakay.

28 Ta me pey 'ar na nga ma ka magurlam ma Pak, arka nga me wetsey mambaz, ma aza ndaw me bezley ndaw ana ka da lëmatar a marakway ma bëzey ma Israyel hay zlay.

29 Ta me pey 'ar na, taya ma tazlaradërawa Bëlay Gagaza na, andza kal kal ta dala ma ngwala ha, ama andza ndaw ma Ezipte hay ma dzadama tey na, yam ma hëlata ba tabiyaha.

30 Ta me pey 'ar na, zled ma Zeriko hay ma mbëzlam, andza ma tawadama ba da meney tsëla na.

31 Ta me pey 'ar na, ka lëmamar a Rahab ngwas a nga na me tsëley so na tikay, hërway nga ka ngëlata ndaw ana, ma da nëkawa dey ana hay ba da kokwod.

Me pey 'ar ma ndaw me key matanduron ana hay

³²Me lõvey na tengey sengey? Bəzay a da rafaya dakay, ma i ka waladata bəzay ma guma na hay ka ndza Zedeon, Barak, Samson, Zeftey, David, Samuwel ta ndaw sek hay,

³³taya na, kuse ma me pey 'ar na, ka təbam slala hay ba daha, ka kadama meslərey ba ta dzerey, tek na ma tsəmatar kava na hay ka kam ba ma dey ta na, ma dzuwadəmatara mey ma mabar hay,

³⁴ma mətsadama gədaŋ ma waw, ma ləham da mey ma sled ma tsakay, ma ndzafam gədaŋ mekelehe a dəba ma dzedzey ta, ma badama vaw ta bay gawla ley ahiya da vərom, ma bələmata ndaw ma vərom ma dala mekele hiya na hay ba.

³⁵Ŋgwas hay daha ma ndzafəmata vagay ma ndaw a ta hay ma mbələmawa. Ama sa na hay na ma puwəmata, ka wudam ma buwam vaw ta tikay, a wudam doh na ma da ndzefey ma mbələwa na hayna;

³⁶sa na hay satsa na, ma saŋgərafəmata, ma kədəmata ta laway, ma dzuwəmata, ma kuiyadəmata a daŋgay;

³⁷ma kwaytsəmata ta ŋgwa vagay ahiya, ma sləmatara dəy; ma slakəmatata ta sled ma tsakay vagay ahiya, ma ndzaya na ma kalalaŋ ahiya, a pam ka vaw na mbal ma təbaŋ, dakay na zana ma mbez ma dəw; ka sərədama may ba, ma kərə hiya, ka kadəmata tatakway ba.

³⁸Taya aŋga na bəla ma dətar ndaw kakay ana; a dzadzam da palah hay, da mamba hay, da bədom hay, da gwagudzoŋ wayaŋ hay.

³⁹Taya tabiyaha, ka ndzafəməwə seydewe hayna na, kuse me me pey 'ar a ta, amana ka ndzafəməwə ma ndaslada tek ana ma tsəməwə kava na kakay.

⁴⁰Hərway Bay ma Bəla a padandukurawa a fəna satsa na, a lakwa, akwa a da husey aha a me ndesley ŋga na mandzara lakwa kakay.

Deriwel a Ebrew hay 12

Matanduroŋ da me həley suwet

¹Kədəy tiyatsa na, lakwa neneŋ ndaw seydewe lakwa hay kambələba ka tsakay ana hay na, kələdakwa tek a neneŋ ma ləhandakwar ana, ta meŋgəsey a neneŋ ma sərəda ma dəwalandakwar bəzakay ana ba, arka na hwakwama ta matanduroŋ aha, ma təba suwet ana ma həlafəmandakwar ana.

²Dey ma zazura ha zurra ka bay 'ar ma me pey 'ar, ma da husada a me ndesley ŋga na, Yezu ana, ma mbədar mey ba a wuiya na akwa ma vəla ha ma ŋga na, ma bəsa me derey ka 'ar ma tuwaw, ma rəsa hwaray, arka na me ndzey ta har zəmay ma koriwal ma bay ma Bay ma Bəla.

³Ayaw, dzalam 'ar ka ndaw ma sərəwə banay a ved ma ndaw ma ŋgəsa na hay na, ma aza ka da mətsakwar har zlay.

- ⁴Ta me kədey vaw kwar ana ta meŋgəsey na, kuray ka dzaŋgəram ka vaw kwar kasl ka mambaz kakay.
- ⁵Kuray ka mətadama 'ar ba ta guma ŋga ma səmadakwar andza bəzey ŋga hay ana: Dem a daw, ka da rəsa me hətey ma Bay'ərlam zlay, kandze andza a ka ka ha say na, ka da mətsaka har zlay.
- ⁶Hərway Bay'ərlam a hətey na ndaw aŋga ma wudey ana. A hətey na mendzey ma bəzey tabiyaha na ŋga ma ŋgəlata na.
- ⁷Ka kam tsetseh a neneŋ na hərway ma ma tsəmakwar guma a 'ar ana. Bay ma Bəla a kadakwar na andza bəzey ŋga hay. Akwa dāgay na bəzey waray, andza baba ŋga a həta tikay ana na?
- ⁸Hadaw azlakwa ndaw a hətakwar aha tikay, andza wawa sa na hay tikay na, na ŋga na na kuray na, madazlay ahiya zləna, kuray bəzey hayna hay kakay.
- ⁹Baba lakwa hay ka dala ma tsəmandakwar guma a 'ar ana daha, arka i ka ndzadukurawa ba haya ha; sakwa dzadzak tok na, i da tsənəkwar sləmay a Baba ma mesəfrey hay na lakwa ma ndzafukwawa sifa, da har aŋga na kakay tok daw?
- ¹⁰Akwa taya na andza na ma ta ma dzalam ana na, a hətəmandakwar na da mendzey nekədey; ama ŋga na, ma da saŋgərada na lakwa na, hərway aza ka da vəlandakwar kokwod aŋga.
- ¹¹Ka slam ana deŋe na, me hətey na a vəley wuiya kakay, amana magwam. Ama aza ka mey tok na, a da tərey ka ndaw ana hana na ma hətəmata na hay na, tek ma sadərawa zoyzoy ta dzerey.
- ¹²Marədādəmata har mayad ana hay, ta gurəmetts ma waləba na hay,
- ¹³arka a sek a kwar hay na, ləməmatar tsəved na dender dender ana hay, ma aza ndaw vədal ana ka da teley sek zlay, ama dzadzak na ka ndeley.

Bay'ərlam a lakwa na waw me təbey ŋgatata na

- ¹⁴Səpam zozoy ta ndaw hay tabiyaha, ta me tərey kokwod aha, hərway mandzara kokwod na, ndaw a da nəkada ha Bay'ərlam kakay.
- ¹⁵Wam daw ka vaw ma kwa ndaw asləta ka da wurzley vaw ka hahaya ma Bay ma Bəla zlay; kwa slasləlay ma tek duwekeke ha ka da pətsawa ma da sadərawa dzendze, arka aza ka da zəvar a kominite tabiyaha zlay.
- ¹⁶Wam daw ka vaw ka ndaw ma tsəley so ha, dakay na ndaw ma zləba na hay ka da key daha zlay, andza ma Ezaw, hərway ma tek me zəmey vəley asləta na, ma hadəkada slam har ma duhwa ŋga ba.
- ¹⁷Ka səradama ha seŋgey, andza a wudey ka da pəsafama mey na, ma wurzla ha tsoy, a da key ma ŋga na, slam har ma mbədada dasakay, kwa andza ta amboh aŋga, ta yam dey ŋga tekeđe na, a key vaw sakay!

- ¹⁸Kuray ka guram ka tsakay ma tek ana me nakey berlehhe na kakay, waw ma metsa 'ar ana, ləvon, dəvad, vavəray,
- ¹⁹me tsəney ma tolom ta ved ma day ma tsənawa; ndaw ana hay ma tsənadama na na, a wudam ka dzəkam sləmay ka guma na adiya sakay.
- ²⁰Hərway a slafama ma bəsama slam har a nga na kakay: Ma da ləmar a mamba na na way? - Kwa ka key na gənaw tekeđe na -, a kwaytsama ta ngwa vagay aha!
- ²¹Tek ana me key ana na, a key zluwer, ha Moyiz me ləvey: zluwer a kaya, i wesey ka vaw.
- ²²Ama kuray na kuray ka guram ba ka slam ma mamba ma Siyon, wurow ma Bay ma Bəla ta dey ana, Zeruzalem na da 'ərlam ana, arka madurlam hay a key gabal hadadzidzay a mbəsley vaw kakay, ma tsəha 'ar aya ma magurlam,
- ²³arka ta ma tsəhey 'ar ma marakway hay, na mezəley ta ma winda hiya da 'ərlam ana, arka ta Bay ma Bəla, ndaw me key sariya ma ndaw hay tabiyaha na, arka ta mesəfrey ma ndaw dzerey ana hay ma husam ba ka ma ndesley ana,
- ²⁴arka ta Yezu, adziya ma me dzəmey vaw wayna ta mambaz ana me wetsey, me weley mey a fəna ma Abel ana.
- ²⁵Wam vaw ka ma ka tsənamar sləmay a ndaw ma tsakwar guma na! Hərway da har ana na, ka ləhəmawa da memətsey kakay, da varay ana ma wudam ma tsənamar sləmay a ndaw ana ma katərawa ka 'ar day ka dala na kakay tok na, sakwa lakwa tey dzadzak na, i da ləhəkwwa ha kakay, hadaw andza ka mbədfakwar dəba a ndaw ma tsadukurawa guma da 'ərlam ana na.
- ²⁶Nga anga na vəđe ma day nga ma mbəzlada dala na na, ekədey ana na a tələkey aha mey andza neny: Dey asləta madakwadok ana na, i da bəlada dala, amana dala dada tsa kakay, amana ta 'ərlam adzay tiyatsa.
- ²⁷Guma neny me ləvey dey madakwaydok ana asləta satsa na na, a bada ma da devesey ma tek ma ka hiya ka bəla neny bəle na, arka a dəba na tok na, tek na me bəley tikay ana na, a da key daha tok.
- ²⁸Hadaw azlakwa i ndzafakwa na Slala na ma mbəzley kakay ana na, zəgafakwa har haya hayaha ka hahaya neny tok na, kadukwara meslərey a Bay ma Bəla andza na ma mbafa na, da ma tsənar sləmay ta ma wesey aha.
- ²⁹Hərway ma mey na, Bay ma Bəla a lakwa na waw me təbey tek ana.

Deriwel a Ebrew hay 13

Kominite hayna

- ¹Hayna me wudəy vaw andza malam hay na ka key daha!

- ²Ka da mētadama 'ar me ngöley mbölak hay zlay, hørway ma mey na, ndaw hay daha mandzara ka sērafama na, kuse ma me ngöley mbölak hay na, ka ngölam madurlam hay ba a 'ay ta.
- ³Sērafēmata ka ndaw taya da dangay ana hay, kalkal andza kuray da dangay ana dzaya, ka ndaw ma kadēmata tatakway ana hay, hørway kuray ana hay na, vaw kwar hay daha tiyatsa.
- ⁴Ndaw hay tabiyaha ka hasēkadēmara bēzay a ma zōgey vaw ma ndza ngwas ta zel, ka da zlēbam zlay, hørway ndaw ma tsēlam so na hay ta ndaw ma kam madama na hay na, ma da kadatara sariya ta na na Bay ma Bēla na.
- ⁵Hayna me sēpey sumkwo ka da wakwar mendzey kwar zlay; sadama 'ar ta na kuray ma ndzafam ana, hørway Bay'ērlam ana ta 'ar aṅga a lēvawa na: A'ay! I da mbəkafaka ha har kakay, i da mbəkadaka ha kakay!
- ⁶Arka da ma sērada lakwa tabiyaha, i slafakwa me lōvey: Bay'ērlam na a da dzənaya ha ba, i wesey na ta mey sa mey? Ndaw a da kadaya tēṅgey?
- ⁷Sērafēmata ka ndaw ma kēlēmēkurawa ka mey ana hay, ma tēlēkadēmērawa mey ta Guma ma Bay ma Bēla na; nēkadama mendzey ta na hay a da ndēvam na tēṅgey? Tsam dey na ka ma pey 'ar ata na.
- ⁸Yezu Kriste na, na telebey, na tesedey ana na, re ṅga aslōta, ṅga na a da mbōdēy aha tikay ha ma kozaha.
- ⁹Ka da mbəkadama vaw ka da zlēgadēmakwar ta metetēkey a sa na hay gōle gōle, ma sēmawa da 'ar bēla na hay zlay. Hørway hayna mevel ka ndzefey gēdaṅ na ta hahaya zlōna, ta tek mezōmey kakay, na ndaw hay ma waladēmata ba ka vaw ana hay, ka nafatar a taya na ma taya ka yōmam da bēziya kakay.
- ¹⁰Ka ṅgwa ma kuley lakwa na, ndaw ana hay ma kam kuley da gwadzavok ana hay na, a slafama ma ndzafēmawa tek mezōmey ta da huḍa tikay.
- ¹¹Hørway ma mey na, slaw ma gēnaw ana baba ḍuhwa na me key kuley ana, ma dada mambaz ana a 'Ay me key Kuley ana, ma bazlēmada mēṅgōsey ana hay na, a da kakērēmata na pērazl ta wuraw.
- ¹²Kalkal andza ha satsa na, Yezu ma da bazlēmadata mēṅgōsey ma sēkway ba ta mambaz ma bay 'ar ma vaw ṅga na na, a da key banay na pērazl mambaw ma wuraw.
- ¹³Bukwawa, da zlakwama 'ar da dōba ma zlēḍ ma wuraw, zēgakwa hwaray ṅga na ka 'ar a lakwa.
- ¹⁴Hørway ka dala neney na, wuraw a lakwa ma ndzey da huḍa ma tsoy aha na kakay, ama lakwa ekōdēy kava, ka sēpakwama ha wuraw a lakwa, ma da ndzakwama da huḍa ka mey ana.

¹⁵Ta har aŋga na, kakwar kuley a Bay ma Bəla zarra, kuley ma səmbərada, ka ləva na, guma ma bawa da huɗa mey a lakwa na hay, ma bɗa mezəley ŋga.

¹⁶Ka da mətadakwa 'ar ta me key hahaya ta ma dzəney vaw da kominite zlay, hərway kuley andza na ŋga na na hay na, na ma dar 'ar a Bay ma Bəla ana.

¹⁷Tsənəmatar sləmay a ndaw ma kələmakwar ka mey ana hay, dəmatar ndaw; hərway a nəkafəmakwar aha dey, ka ndaw ka ndaw ka mezek a kwar hay, hərway a da tsəhafəmata. Kəɗey tok na, a da kama meslərey ta na ta wuiya zləna, ta ma guŋguɗey mey aha kakay, zləna a da nafakwar aha sakay.

¹⁸Dulam mey hərway la, ma vəday la sərada ha dey ta kava la ma ndzahiya mezek ala 'ar piokw, ta me wuɗey la me key tek ta tsəved da mey da mey ana.

¹⁹I tsəhafakwar, kama andza ha bəse na, aza i ka maɓa ka tsakay kwar da bəse.

Me pəsey mey ta me tsey guma

²⁰Hayna Bay ma Bəla ma zozoy ma tsələdərawa Bay'ərlam a lakwa Yezu Kriste da walaŋ ma ndaw ma mətəsa na hay, ta mambaz ma me dzəmey vaw ma kozaha na, ndaw me tsukurey hayna ma təbaŋ hay,

²¹ka təradaƙwar, ma ha slafama me key tek hayna, andza ma ŋga me wuɗey ana; ka ndaslada tek ana ma dar 'ar da lakwa na, ta har ma Bay Yezu Kriste , na maram ma vəla ha ma ŋga da mevey temere da mevey temere Amen!

²²Malam a ɗaw hay, i tsəhafakwar na, hayna bəsama guma ma me tetəkey a nene! Akwa i sləraɓa na guma hay nekəɗey dada.

²³Hayna sərada ha, ka kələdəmərawa malam a lakwa Timotey ba da daŋgay. Kendzey ka husawa ba bəse na, i da dəmaɓa ma da nəkəməkura wa na tsetsuwe.

²⁴Tsadəmatara guma a ndaw ma kələmakwar ka mey ana hay tabiyaha, ta ndaw Kokwadana hay tabiyaha. Ndaw ma Itali hay ka tsadəməkuraɓa guma aha.

²⁵Hayna hahaya ka ndzey ta kuray tabiyaha!

Deriwel ma Zak

Deriwel ma Zak 1

Me tsey guma ta ma sɛra vaw

¹Yah Zak, gawla ma Bay ma Bɛla ta na ma Bay'ɛrlam Yezu Kriste, i windatar a sɛkway a nenedy kurow kava tsew, ma pa mey ahiya ka bɛla na, i ka tsadakwar guma.

Ma sɛma vaw ta suwet

²Malam a dɛaw hay, hayna tɛbama ta mevel hayaha, suwet ma tek a nenedy hay tabiyaha kuray ma tazlaram ta huɗa na hay na.

³Hɛrway suwet ma tek a nenedy ma hɛlafama ka me pey 'ar a kwar a nenedy na, a vɛlakwar ma sɛma vaw.

⁴Ama hayna me sɛmey vaw kwar ana na, ka key na kɛrem, a nɛkey, ma aza kuray ka kam na haya hiya, kassla, mandzara mɛngɛsey.

Ma dɛula mey ma ndzafada me sɛrey 'ar

⁵Kendzey me sɛrey 'ar a hɛtsar a ndaw da walaŋ a kwar na, ŋga ka tsɛhafafa ka Bay ma Bɛla, na me vɛley tek hay tabiyaha da lɛfedede ana, mandzara me key say kava, aza a da vɛlamar.

⁶Ama hayna ka tsɛhey na da me pey 'ar, mandzara ka kɛɗey waway ma tɛke ketekudɛy kava zlay, hɛrway ndaw me kɛɗey waway na a key na kal kal andza ndaw ma zlawara ha da vavɛray.

⁷Hayna ndaw ana ka da dzeley i da ndzefey tek da har ma Bay ɛrlam zlay,

⁸hɛrway ŋga ma wanka vaw aha, ma zlawara ha ta tek aŋga hay me key ana tabiyaha na.

Ndaw mbarga ta ndaw zleley

⁹Hayna malam ana mbarga na na, ka key wuiya, kendzey andza a gɛley aha ka mey na.

¹⁰Arka na zleley ana tey na, ka key wuiya, kendzey andza Bay'ɛrlam a mada ta dɛba na.

¹¹Ma vɛday ŋga na a da kɛley na andza ma meverzey da kusaf. Hɛrway pas ma slɛlawa ta memed kusey na, ka ŋgwalada guzer ba na, meverzey ana a kɛley ba, arka tok na, mambay ŋga na dasakay. Ndaw zleley ma ka ha na andza ha tiyatsa, da mber aŋga na hay na, a da sɛkwey mey na andza ha.

Me hɛley suwet ta me pey wuiya

¹²Ndaw ma slafa ma bəsa suwet ba na na, nga da wuiya, hərway andza ka həlafama suwet tsoy na, a da ndzefey masa ma ma gawla ley nga, ma mendzey, na ma tsa ha ba ka vaw a ndaw ma wudama na hay.

¹³Kendzey ka həlafama suwet ba ka ndaw ana na, ka da ləvey ma həlafaya suwet na, Bay ma bəla zlay. Hərway Bay ma Bəla na, ndaw a slafa ma həlafa suwet ka key tek haykakay ana tikay, nga na na, a həlafa suwet ka ndaw tikay

¹⁴Kwa way way na, ma pətəna na, tek aŋga ma sar ana, arka na, a va ha, a ŋgəla.

¹⁵Andza tek me sey ka ləmey tsoy na, a da yawa na meŋgəsey, arka meŋgəsey ana ka da gəley ba na, a da yawa na memətsey.

¹⁶Ka da zləgam zlay, malam a daw i ma wudata hada na hay.

¹⁷Tek ma ndaraw hayna ma vəla ha ma hayaha tabiyaha na, a hərdawa na da 'ərlam, bay ma waw me nəkey dey, kwa tek tembeley da huđa dakay, kwa mezek me bəley dakay.

¹⁸Andza ma nga me wudəy ana na, nga ma yandukurawa da guma ma dərka, ma aza lakwa ka da tərakwama haləfaw tsəfəmey ana ma tek aŋga ma katərawa na hay.

Me dzəkey sləmay, ma ka tek ana

¹⁹Ka sərada ma tek, malam a daw ma wudata hada na hay, kwa ndaw ka da key masəfaya me dzəkey sləmay zlay, ka key mazazaŋ ka me tsey guma, mevel ka da tsar tsam tsam zlay,

²⁰hərway mevel ma ndaw ma tsar na, a ndaslada dzerey ma Bay ma Bəla kakay.

²¹Satsa na, kuyadəmata meŋgəsey hay ba ta sewed ana kambəlaɓa na hay ba tabiyaha ka vaw na, ŋgələma guma na ma rəva ha da vaw kwar ana da ləfedede na, a slafa ma ləhadukurawa mesəfrey kwar.

²²Ama hayna tərām na, ndaw ma kadama mber ta guma na hay, zləna ndaw ana ma dzəkam sləmay ana hay dada, ma da zləgada bay 'ar ma vaw ta na hay kakay.

²³Akwa na, hadaw ndaw a dzəkey sləmay ka guma, ama a kada mber kakay na, a nəkey na andza ndaw me nəkey dey da malam ka mey 'ərdey nga ma yadəmərāwa na:

²⁴andza nga ka nəkafa tsoy ka vaw nga, ma daway təŋga, ama zəratta na, ka mətada 'ar tsoy a nəkey na təngey sakay.

²⁵Ama ndaw ma səpa mewey hayna, na me vəley me wey 'ar ana, ma nəkafa dey mambay mambay aha na, ma dzəkafa sləmay dada tsa kakay, amana, me key andza ha na na, ndaw ana nga na na, a da ndzefey wuiya da tek aŋga na ma da key ana.

²⁶Hadaw ndaw a lövey: i ta kuley daw aha, mandzara ka war 'ar a 'erneh anga, ama a zlogada bay 'ar ma vaw nga na na, kuley nga na na, a nefey kakay.

²⁷Kuley na tsəzlakka na, mandzara menğəsey ka slam dey ma Bay ma Bəla Baba na na, nga kədey: ma nəkatar dey a bəzey matakwan hay ta ngwas madakway ana hay da viya ta, me wey daw ka vaw ka tek ma bəla nenei mandzara me key menğəsey.

Deriwel ma Zak 2

Ka da walam ndaw ta weley zlay

¹Malam a daw hay ka da dzəmadama me weley ndaw ta me pey 'ar a kwar ka Bay'ərlam a lakwa me wezey dey ana Yezu Kriste zlay.

²Padakwa na, kendzey andza ndaw a fuləkwaba a me tsəhey 'ar a kwar ta tek ma bəzey har ma gura ha, ta zana ka vaw mambay mambay aha; arka satsa na, ndaw mbarga ha ta bakwatsa ha ka vaw ma fuləkwaba tey,

³hadaw kuray tok na, ka nəkam dey na ka ndaw a hana ta zana mambay mambay aha ka vaw ana, ka lövamar: "Kah na, ndzey ka slam a nenei hayna." Arka kendzey a ndaw mbarga tey na ka lövamar: "Kah na, lətsey ta lətsey" dakay na, "Ndzey ka nga na, ka slam me pey sek a daw."

⁴Kuray ana da vaw kwar ana na, kuray ka walam ndaw ba ka vaw kakay daw? Kədey na, kuray ka təram ba ndaw ma sariya ta me dzeley 'ar me mburdəy ndaw aha kakay daw?

⁵Pam sləmay dagay malam adaw i ma wudata hada na hay! Ma gadəmata ndaw mbarga na hay, ka slam dey ma bəla nenei ma da təradata zleley ahiya da me pey 'ar, arka ndaw ma da zəmam Slala ma 'ərlam na nga ma tsatərawa kava a ndaw ma wudama na hay.

⁶Amana, kuray na ma kərama ndaw mbarga na, ma pafəmakwar har na ndaw zleley ana hay kakay daw? Ma vahakwar a slam ma sariya satsa na taya kakay daw?

⁷Ma tsada Mezəley ana nga na mambay ana ma zəladəmakwar ana na, taya kakay daw?

⁸Dey ta kava, hadaw ka səpey na mewey ma Slala na, andza na mawinda ha na na: ka da wuda ndaw ka tsakay dek ana na, kal kal andza vaw dek ana, na nga na na, ka kam na tek hayna.

⁹Ama hadaw ka walam ndaw na, na nga na na, ka ngəsam, arka mewey a dzuwakwar zləna, kuray ka kama ta huda kakay.

¹⁰Akwa na, ma tsənatar sləmay a mewey hay tabiyaha, arka na ma ndzada metsebed ta nan̄gar asləta da huḍa na, na ŋga na na, kah ka tsənatar sləmay a sa na hay kakay tabiyaha.

¹¹Hərway ndaw ma ləvawa: ka da key madama zlay na, ka ləvey ba satsa: ka da kəḍey ndaw vagay aha zlay. Kendzey kah ka key madama kakay, ama kah ka kəḍey ndaw ba vagay aha na, kah ka tsənar sləmay a mewey kakay.

¹²Tsam guma, kam tek na andza ndaw ma zələmata ba na hay, ma da kadatara sariya andza ma mewey ma ka da ndzafama 'ar ata na hay.

¹³Akwa na, da sariya ma ndaw ana ndaw a kar da vaw kakay na, a da key aha da vaw kakay tey, ndaw a kaka da vaw na, a fənar 'ar a sariya.

Mandzara mber ana na, me pey 'ar na ma mət̄sa ha

¹⁴Dagay a da nefey na mey malam a ḍaw hay, haḍaw ndaw a ləvey me pey 'ar aŋga daha, mandzara ka key mber ana kava na? Andza na ŋga na tok na, me pey 'ar ana a slafa ma buwa ḍaw?

¹⁵Kendzey andza malam eḍek diŋgwas aha dakay mawal aha, zana a rafata dakay, dakay na tek me zəmey a rafata dakay, ka pas ka pas aha na,

¹⁶arka na ndaw asləta da walaŋ a kwar a ləvatar: “Dawam da zoy, bəbətam zana ka vaw, zəmam tek ka ma tsəray” mandzara kuray ka vələmatar tek ma hətsatar ana na, a da nefey na mey?

¹⁷Kal kal andza ha satsa na, me pey 'ar na mandzara mber ana kava na na, ma mət̄sa ha ba da me nefey kakay ŋga na.

¹⁸Ama ndaw nan̄gar a da ləvey: “Kah na ka pey 'ar, yah na, i ka key meslərey ba; badiyawa me pey 'ar eḍek ana mandzara meslərey ana kava na na, arka yah tey na, da meslərey ḍaw me key tey na, i da bəḍəkawa me pey 'ar a ḍaw.

¹⁹Ka pey 'ar na Bay ma Bəla ŋga asləta kakay ḍaw? Na ŋga na na, ka key haya ha. Fakalaw hay a pamar 'ar tiyatsa, arka na a wasam ka vaw kwasl kwasl.”

²⁰Hayna sərəfa ba ḍagay, kah a neneŋ ndaw tedehe na, me pey 'ar na a nefey kakay, mandzara meslərey ana kava na.

²¹Baba lakwa Abraham a da ndzefey dzereŋ na, ta tek aŋga me key kava na kakay ḍaw? Ha ŋga ma pada bəzey ŋga Izak ka ŋgwa me kuley.

²²Ka nəkada me pey 'ar na, a dam ka vaw na ta tek aŋga me key ana, ma da ndaslada me pey 'ar ana na, mber ŋga na.

²³Arka na, a da ndesley na andza ma mewindey me ləvey ana tok: Abraham me pey 'ar ka Bay ma Bəla, arka tek aŋga me key ana na, ma mbəslama andza dzereŋ aha, arka me ndzefey mezəley ma dzam ma Bay ma Bəla ha.

²⁴Kuray ana padama tok, a ndzafam dzerey na, ta tek ana me key daha kava zlona, ta me pey 'ar dada tsa kakay.

²⁵Ma Rahab bordel anja na na, andza ha tiyatsa; a da terey dzerey aha na, ka tek anja hayna me key, nga ngalata maslan hay, ma lehadatrawa ta tsaved mekelehe.

²⁶Akwa na, mandzara mesofrey na, vaw na mametsa ha, andza ha satsa na, mandzara meslerey ana kava na, me pey 'ar ma metsa ha.

Deriwel ma Zak 3

'Erneh

¹Malam a daw hay, ka da kam tabiyaha ndaw me tetakey ndaw ahiya zlay, ka seradama ha a da kademandakwar sariya lakwa na herez herez.

²Herway tobiya lakwa ha na, metsemed a ndzandakwar. Kendzey ndaw ana a tsey aha guma mandzara ka zlebey na, na nga na na, ndaw hayna, a slafa ma war 'ar a vaw nga na tabiyaha.

³I pukwatar tsalalaw a mey ma poles hay na, ka tsenemandakwar slamay, arka lakwa ka slafakwa ma watar 'ar a vaw ta na tabiyaha satsa.

⁴Nekafemata ka kombiwal duhwa na hay tiyatsa, kwa duhwa hiya tekede, kwa vavaray ana ma dahadata na ka key na gedan aha tengey tengey na, a wumatara 'ar na ta tek ana daha beza ha ketekudey, a daw na, ta slam ma ndaw ma bela na me wudey ana.

⁵andza ha satsa, 'erneh na, mezovey ma vaw beza ha ketekudey, ama a slafa ma zlepey ta tek duhwa hiya dzay. Nekafama andza waw ketekudey na, a slafa ma kakera kusaf duhwa ha.

⁶'Erneh tiyatsa na, andza waw, nga na bela ma tek hayakakay ana. 'Erneh ma ndza ha na, da walan ma mezovey ma vaw lakwa hay, ma zlebada vaw lakwa tabiyaha na nga, a lafa waw ka mendzey ma bela tabiyaha, nga na na, nga da waw ma laba na.

⁷Mendzey ma tek ma bela, ka key na tek me ley me padey ndaw ana hay, ta diyen hay, tek me vey ta hwad ana hay ta kolef hay, ndaw ka slafa ma war 'ar kakay na dakay.

⁸Ama 'erneh na, ndaw ka slafa ma war 'ar na dakay, andza magaray ndaw a slafa ma war 'ar kakay ana, ma rahaha ta mawar me kadey ndaw ana.

⁹Ta nga na, i sambarakwa Bay'erlam Baba, ta nga satsa na, ka kolafukwata 'ar ka ndaw ma ka hiya a nekam andza Bay ma Bela na.

¹⁰Da huda mey ana asleta na, me posey mey ka ndaw ta me koley 'ar ka ndaw a bemawa. Malam a daw hay, hayna ka da key andza nenez zlay.

11'Ar yam ana aslɔta a slafɛrawa ma badɛrawa yam ma tsɛray ana ta na hɛrwak hɛrwak ana ɗaw?

12Malam a ɗaw hay, gudav na a yey tetɛɗez ɗaw? Dakay na viŋe a yey vɛɗe gudav ɗaw? 'Ar yam harɓaba na na, a ŋgɛzawa yam ma tsɛray ana kakay satsa.

13Ndaw da walaŋ a kwar ana ma sɛra 'ar aha, ma sɛrada tek aha na daha ɗaw? Ŋga ka badɛrawa da tek aŋga me key hayna da mendzey ŋga, ma ma sɛra 'ar ka nɛkey da tek aŋga me key da lɛfɛɗɛɗe na.

Ma sɛra 'ar ma dala, ta ma sɛra 'ar ma 'ɛrlam

14Ama kendzey mevel a kwar ma rɛha ha ta sɛleŋ haykakay ana, ta me dzeley 'ar ma me kɛɗey waway na, ka da ŋgalakam ma kuray ka da ŋgɛsadama ɗɛrka ta malɛwaday kwar ana hay zlay.

15Ma sɛra 'ar ana ŋga na, a sawa na da 'ɛrlam kakay, na ŋga na na ma dala ha, gɛnaw aha, fakalaw aha.

16Akwa na, sɛleŋ ta me dzeley 'ar me kɛɗey waway na, a dam kamaslɔta ha ta dzendze, ta tek me key me tsey mevel ana hay.

17Ama dzadzak na, ma sɛra 'ar na ma sawa da 'ɛrlam ana na tsɛfɛmey aha na, tsɛzɔlakka, arka a wuɗey zozoy, lɛfɛɗɛɗe ha, a dzɛmadata ndaw hay, ndaw a kar da vaw bɛza kakay, ma rɛha vaw aha ta tek hayna hay, me weley ndaw da huɗa dakay, 'erneh da mey tsew tikay.

18Halɛfaw ma dzerey ma slɛka ha na, da zozoy, ma ndaw ma kam mber ma zozoy ana hay.

Deriwel ma Zak 4

Ndaw ta mevel ma wanɛka na hay

1Dagay da walaŋ a kwar ana na, dzendze hay a sɛmawa na da may? Me kɛɗey vaw hay a sɛmawa na da may? A sɛmawa na da tek me sey kwar ma kam vɛrom da vaw kwar ana hay kakay ɗaw?

2Tek a sakwar bɛzakakay, amana ka ndzafɛmata kakay, kuray ndaw me kɛɗey ndaw vagay ana hay, kuray sɛleŋ ahiya, ama tek a kwar ma slafa me ndzefey na dakay, arka tok na, ka kam dzendze, ka kɛɗam vaw, ka ndzafam tek kakay na, hɛrway ka sɛradama me tsɛhey tek kakay.

3Ka tsɛham tek, amana ka ndzafam kakay zlɛna, ka vɛɗay tek a kwar ana me tsɛhey ana hay na, ma da kusfada ka tek a kwar ma sakwar ana hay dada.

4Bordel a ɗey hay, ka sɛradama dzam ma bɛla na, dugwan aha ta Bay ma Bɛla tikay ɗaw? Ndaw ana me wuɗey ma kam dzam ta bɛla na, a tɛrey ndaw dugwan ma Bay ma Bɛla aha.

⁵Tsukudfu kuray ma dzalama na, Mewindey Kokwod ana hay a ləvam andza neneɣ na ma tedehe dāw? Bay ma Bəla a kafa sələŋ ka mesəfreɣ ana ma padandakwar a vaw lakwa na hay seŋgeɣ!

⁶Ama a key andza ha na, ma da dzənanandakwar da hahaya ŋga. Mewindey Kokwod ana hay a da ləvam andza neneɣ na hərəwuiya: “Bay ma Bəla a ŋgələdata dey ta ndaw me rəsey vaw ana hay kakay, ama a ndaw ma tərādama vaw ta, andza ndaw tedehe na hay na, a katar hahaya ŋga.”

⁷Vələdəmara vaw kwar tok na, a Bay ma Bəla amana kam gədaŋ ka Setene, aza a hway ba dərəŋ ta kuray.

⁸Gurafama ka Bay ma Bəla, aza ŋga teɣ a gurafukurawa. Pərəmata har a kwar a neneɣ ma ŋgəsa na hay ba, bazləməmata mevel a kwar hay ba, kuray a neneɣ ndaw ma wanəka vaw ana hay!

⁹Sərafama ka viya kwar, ndzam andza da 'ay vagay, tuwam, hayna mesəŋgərey kwar ka tərey na ma tuway aha, wuiya kwar ka tərey na magwam aha.

¹⁰Tərādama vaw kwar andza tek tedehe ka slam dey ma Bay'ərlam, arka aza a gələdakwar.

Kah ana na way, ma da key sariya ka malam edek na?

¹¹Malam a dāw hay, ka da ŋgələm bəzay a vaw ka 'ar vaw kwar ana hay zlay. Ndaw ma ŋgələm bəzay a malam aŋga, dakay ma kadara sariya ma malam aŋga na, a ŋgələm bəzay a Mewey, a key sariya na ka Mewey. Ama ha dāw ka key sariya ka Mewey na, ka tərey na ndaw me key sariya ha kadəba zləna, ndaw ma kada mber ta Mewey ana sakay.

¹²Azlakwa ndaw a slafa me vəley Mewey, ma ka sariya na ŋga asləta, ŋga na a slafa me buwey ndaw, dakay na ma zədada. Dagay kah ana na way teɣ, kah ma da kadara sariya ma ndaw ka tsakay dek ana na?

Ndaw ma ŋgalakam mandzara ka sərəm ka vaw ana hay

¹³Arka kuray a neneɣ hay ma ləvam: “Tese dēɣ dakay medew na, la da dawam a wurow taday, la da vəmawa da hu dā pal, la da kəmawa filaw, aza la ndzafam sumkwo”,

¹⁴Arka azlakwa zlay ka sərədama tek ma da key ma medew ana kakay ma mendzey kwar ana kakay, hərəway kuray na andza maguzlambar me tsələy ka tek, mendzey nekədəy na, arka a kuyey təŋga!

¹⁵Akwa hana na ləvam na: “Ha dāw Bay'ərlam ka wudēy ba na, la daha na, la da kam tek edey dakay andza neneɣ.”

¹⁶Arka na, ka ŋgalakadama ta guma ma kwar a neneɣ me tsey so ha na. Sapa ma me ŋgelekey andza na ŋga na hay na, haya hiya tikay.

¹⁷Ndaw kendzey a sərada me key hahaya tok na, amana, a ka kakay na, na ŋga na na, a key na, a zəgey meŋgəsey ka 'ar aŋga.

Deriwel ma Zak 5

A kəmatar ka 'ar daf a ndaw zleley hay

¹A kuray ndaw zleley hay tok na, tuwam ta magala ha ka viya ma hutakwar ana!

²Zleley kwar ana ma za ha ba, zana kwar ana hay mamwok ka zəmata tsoy.

³Gura kwar hay, ta sulay kwar hay a tsəlam aha mesəney, mesəney me tsəley ana na, a da mbədafakwar dey ma da ka seydewe kwar ana. A da ndzarba slaw vaw kwar andza waw. Kuray ma tsəhama zleley da har ma me ndəvey ma bəla.

⁴Nəkafama ka tek ma merbey ma ndaw ma kəmakwar mber ana hay, ma bətsadəmakwar tek a dey, kuray ma mbukumata, tek ma merbey ta na a wudey aha, ma tuway ma ndaw ma bətsadəmakwar tek ma zlagwam a kwar ana hay, ka tsənar ba a ved sləmay ma Bay'ərlam ma slafa tabiyaha na.

⁵Ka dala na, kuray ka ndzafam mendzey ba da zleley da wuiya. Kuray ma gəlama vaw kwar na, andza ma sla ma lam maray ma da sləmata na.

⁶Kuray ma dzuwama, ma mburədama ndaw dzerey ana ba, ka kafakwar gədaŋ kakay.

Zəgam mevel, Bay'ərlam a gurawa ha

⁷Zəgam mevel malam a daw hay, kasl ka ma da sawa ma Bay'ərlam, nəkam dey ka ndaw me həvey, a huta tek ma zlagwam aŋga na, mandzara ka kar pərok pərok, zla na tsəfəmey ana, kasl ka ma da ndəvey ŋga na.

⁸Kuray ana tiyatsa na, zəgam mevel, səmadama mevel, hərway ma sawa ma Bay'ərlam na ŋga bəse.

⁹Malam adaw hay, ka da gwaŋgudam mey ka 'ar vaw kwar ana hay zlay, ma aza ka da kafəmakwar sariya zlay, nəkafama, ndaw me key sariya na ma lətsa ha ka mey mambaw kwar hay.

¹⁰Ka guma ma tsetseh, ta me zəgey mevel na, malam a daw hay, me tsey dey na ka ndaw sek hay, ma tsəmawa guma da mezəley ma Bay'ərlam ana.

¹¹Nəkafama, i həsladukwatara 'ar a ndaw matanduroŋ ana hay: kuray ka tsənadama tek ma ərmbez ma matanduroŋ ma Zob me key ana ba seŋgey, arka kuray ma nəkadama tek ma Bay'ərlam me wudey ana ba, hərway ma mey na, Bay'ərlam na hayaha bəzakakay, a bada ndaw a kar da vaw.

Ayaw a kwar ka key na ayaw aha

¹²Ama tok na, malam a daw hay, da tek hay tabiyaha na, ka da mbədāam zlay, kwa ta'ərlam zlay, kwa ta dala zlay, kwa ta tek mekelehe zlay. Hayna ayaw a kwar ka

tərey na ayaw, a'ay kwar ka tərey na a'ay, ma sariya ma Bay'ərlam ka da zəgakwar zlay.

Dulam mey

13Hadaw ndaw da walaŋ a kwar a key aha tsetseh na, ka duley mey. Kendzey nga da wuiya na, ka key walay ma səmbərada Bay'ərlam.

14Hadaw ndaw aslota da walaŋ a kwar vaw a tsafa na, ka zəlawanda ndaw ma səka na hay ma Egliz na, ka dula fama mey, a dɛba na ka kafama zehed ma mal da mezəley ma Bay'ərlam.

15Ma dula mey ma me pey 'ar na, a da buwa ndaw a hana vaw ma tsafa na. Bay'ərlam a da lətsadərawa, hadaw meŋgəsey nga daha na, a da safama yam.

16Tsəham amboh a vaw ka 'ar vaw kwar ana hay ka meŋgəsey kwar hay, dula mey ka vaw ka 'ar vaw kwar ana hay, ma aza ha ndalam. Tek ma ndaw dzerey me tsəhey na, a key na tsəbak ta gədaŋ aha.

17Eli na, ndaw aha kal kal andza lakwa, nga me duley mey ta mevel aŋga adzay ma yam ka pey zlay, ha yam ka pey ka dala kakay mevey makar ta kiya mukwa.

18Arka nga me duley mey satsa na, 'ərlam ma vəlawanda yam satsa, tek me həvey ka dala...

Madəmatərawa ndaw ma zləga na hay

19Malam a dawa hay, kendzey andza ndaw ka zləgey ba dərən ta dərka na, arka kendzey ka madəmatərawa ba na,

20səradama na, ndaw ana ma madərawa ndaw ma ŋgəsa na da tsəved ana, nga me zləgey a huɗa na na, a da ləhadərawa na mendzey nga, kəɗey na a da kuyafara meŋgəsey nga hay ba hadadzidzay.

Deriwel ma Piyer tsəfəmey ana

Deriwel ma Piyer tsəfəmey ana 1

Ma səra vaw ta me tsey guma

¹Yah Piyer maslan ma Yezu Kriste, i windukuraba a ndaw ma gadəma na hay, ma pa mey ahiya da 'ar bəla na hay: da Pont, da Galasi, da Kapados, da Azi ta Bitini.

²Ma gadəmaya andza na ma Bay ma Bəla Baba me wudey ka key andza ha na, ta har ma Mesəfrey Kokwod ana, ma təradata kokwod ahiya, ma ka tsənamar sləmay a Yezu Kriste, ma aza ka da ndzafam mambaz anga, ka da pəradata, hayna hahaya ma Bay'ərlam ta zozoy nga, ka safukurawa hadadzidzay.

Me pey dey ka me buwey

³Hayna ma sambəra Bay ma Bəla Baba ma Bay'ərlam a lakwa Yezu Kriste, da ndaw anga ma kar da vaw bəza kakay ana na, ka yadandukurawa ba mekelehe, ta ma mbəlawə ma Yezu Kriste da walaŋ ma ndaw ma mətəsa na hay, ma lakwa ka ndzafakwa me pey dey na me vəley mendzey ana,

⁴ma da ndzafada zleley na me zey kakay ana; me tsəley mesəney kakay ana, me ngəsey tikay ana, me dedəfey kakay ana zleley ana nga na kuray ma da zəmam ana na, ma pa ha tek a kwar da 'ərlam,

⁵a kuray, na gədaŋ ma Bay ma Bəla ma wafakwar vaw ta me pey 'ar ana, ma da ndzefey me buwey, ma da bəy vaw ta pas madakwaydakw anay.

⁶Kədfey satsa na, ka maməlam da wuiya, kwa andza da mendzey nekədfey banay a da ndzafakwar da suwet hay gəle gəle tekefe na,

⁷Tek a nenedey ger ana hay na ndaraw ma me pey 'ar akwar. Gura a slafa me ngəsey, ama na a padama a waw ma sərada hadaw na hayna na. Ma me pey 'ar a kwar na kalkal andza ha atsa. Nga na haya ha bəza kakay a fənada gura, ama na a hələfama suwet tiyatsa. Arka ta pas ma Yezu Kriste ma da bawa na, ka da ndzafam me hesəkey bəzay, me Səmbərey ta me wezley dey.

⁸Yezu anga na kuray ma wudama mandzara kuray ka nəkadama na, arka kuray ma pam 'ar ka nga, mandzara kuray ka nəkadama na satsa; satsa na, ka da maməlam da wuiya dūhwa ha baba salam,

⁹andza masa ma me pey 'ar, ma da ndzafadama, me buwey mezek a kwar hay.

¹⁰Ka me buwey ana nga na na, ndaw sek hay ka yam vaw ba kambəlaaba me səpey, taya ma tsəməwa ka hahaya ma vəla ha, zla ka vaw ma kwar ana:

¹¹ndaw sek a hay a səpam na, tek ma mesəfrey ma Kriste na, a da key na da har waray, a da dawam na kassla ta na waray, Mesəfrey ma Kriste ana nga na da vaw ta na na, a da badatara ka vaw na, tsetseh ma Kriste ta me wezley dey nga, me ndzefey a dəba na.

12A badəmatərawa na, ma vɛla ha ma ta na kakay, amana, a tɛləkadəmərɛwɛ meɣ ta bɛzay ma meɣ neneɣ na, hɛrɣway kwar. Ama ekɛdɛy ndaw ma tɛləkɛy meɣ ta Meɣ Wayna na hay ma badəmɛkurɛwɛ ta gɛdaŋ ma Mesɛfrɛy Kokwɔd ana, ma slɛradəmərɛwɛ da 'ɛrlam ana, na madurlam hay a wudam me zɛrɛdɛy dɛy a dɛma na.

Tɛram kokwɔd ahiya da mendzey kwar tabiyaha

13Hɛrɣway ma meɣ na, meɣel a kwar ma hɛla vaw ahiya tsoy ka meslɛrɛy na, hayna wam daw ka vaw, da mendzey kwar tabiyaha na, pam dɛy na, ka hahaya ma da vɛləmakwar da ma da bawɛ vaw ma Yezu Kriste ana.

14Andza na ma bɛzey ma tsɛnam slɛmay ana hay na, ka da tɛləkam a tek me sey kwar a zlekete da har ka sɛradama Bay'ɛrlam tsaray kakay ana zlay.

15Amana, andza ma ndaw ma zɛləkurɛwɛ ana ŋga kokwɔd aha na na, kuray tiyatsa na, tɛram kokwɔd ahiya da mendzey kwar tabiyaha teɣ.

16Kavɛday ma winda ha da dɛriwɛl kokwɔd ana na: Tɛram kokwɔd ahiya, hɛrɣway yah na kokwɔd aha...

17Hadaw da ma dula meɣ kwar, ka zɛlam andza Baba kwar aha na, Ndaw ana me weɣy ndaw tikay ana na, a kadara sariya ma ndaw na, andza ma mber aŋga me key ana, da mendzey kwar a neneɣ ka dala na na, ndzam na da me tsɛney slɛmay.

18Hayna sɛradama, a mbɛdɛmɛkurɛwɛ da mendzey ana kuray ma ndzafɛmɛwɛ ka baba kwar ana hay me nefey kakay ana na, ta tek me devesey ana sumkwo dakay na gura kakay,

19amana, ta mambaz hayna, andza na ma bɛzey tɛbaŋ zlabay kava dakay ana, ma tɛra ha kava dakay ana, mambaz ana na, ma Kriste,

20ma gadɛma ha ka vaw, zla bɛla daha tsaray kakay, ma bawɛ vaw ka me ndɛvey ma bɛla hɛrɣway kwar.

21Ta Kriste na, ka pam 'ar ka Bay ma Bɛla, na ma mbɛladɛrɛwɛ da walaŋ ma ndaw ma mɛtsa na hay, arka ma vɛlar maram, ha me peɣ 'ar a kwar, ta me peɣ dɛy kwar ma pa ha na ka Bay ma Bɛla na.

Gɛlam ta guma ma Bay ma Bɛla

22Kuray ka bazlɛmɛmata mezek a kwar hay tsoy, da ma tsɛnar slɛmay kwar a dɛrka da ma wudɛy malam a kwar hay haya haya na, mandzara 'erneh da meɣ tsew ana. Wudam vaw ka 'ar vaw kwar ana hay ta meɣel tsɛzɛlakka ahiya, mandzara ka mɛtsakwar har.

23Akwa na, kuray a neneɣ ma yadɛmɛkurɛwɛ mekelehe na na, a yadɛmɛkurɛwɛ na, ta halɛfaw na me zey ana kakay, amana, ta halɛfaw na me zey kakay ana, ta guma ma Bay ma Bɛla na ŋga ta dɛy ana ma tsoy aha na.

²⁴Ma winda ha na: hɔrway slaw vaw tabiyaha na, andza guzer, maram aŋga tabiyaha na, andza meverzey ma guzer ana: guzer ana ka ŋgweley ba na, meverzey ŋga na a kɔley;

²⁵ama guma ma Bay'ɔrlam na a ndzey na ma kwaza ha. Azlakwa guma ŋga na na, Mey Wayna, na ma tɔlɔkadɔmɔkurawa mey ana.

Deriwel ma Piyer tsɔfɔmey ana 2

¹Arka tok na, andza sewed, wewer, me ndzey 'erneh da mey tsew, tek me sey ta me ŋgɔley bɔzay na, kuiyadɔmata ba tabiya ha.

²Kal kal andza na ma wawa gwendez ahiya na na, wudam na 'uwa tsɔzlakka ana ma Guma, ma aza ta ŋga na, kuray ka da gɔlam a me buwey,

³hadaw ha ndzɔkama Bay'ɔrlam ba, a tsɔray na!

Ŋgwa na ta dey ana ta sɔkway na kokwod ana

⁴Da ma gurey kwar ka tsakay ma Yezu, ŋgwa na ta dey ana, na ndaw hay ma kɔladama ba na, amana, Bay ma Bɔla ka gadɔma ba, hayaha bɔza kakay.

⁵kuray ana na, andza ŋgwa ta dey ana hay, fulɔkwam a me zley ma 'ay ma mesɔfrey ana, ma da tɔrada sɔkway kokwod ana, ma baba me key kuley ahiya, ma da kar kuley ta mezek, na ma dar 'ar a Bay ma Bɔla ana, ta har ma Yezu Kriste.

⁶Hɔrway a ndzafama da Mewindey Kokwod ana hay na, andza nenedey: nɔkafama i pey ŋgwa ma mede da Siyon, i ma wala, hayaha bɔzakakay, arka ndaw ana ma pada 'ar aŋga ka ŋga na, a da pamar aha hwaray a dey kakay.

⁷A kuray ndaw me pey 'ar ana hay tok na, ma hasɔka bɔzay; ama ndaw me pey 'ar tikay ana hay na ŋgwa aŋga na ndaw me zley 'ay hay ma kɔladɔmarawa ba na na, ka tɔrey ba ŋgwa ma telkwemere aha,

⁸Arka satsa na, ŋgwa me tsey metsembed aha, hwatakwa me tɔfey ndaw. Taya a tsadama metsembed mavɔday a wudam ma pam 'ar ka guma ma Bay ma Bɔla kakay, hɔrway taya ma kaya na kava tɔŋga.

⁹Ama kuray na, kuray da me Sɔmbɔrey ma gadɔma na, gwalay ma baba me key kuley ma 'ay Bay, ndaw ma dala kokwod ana hay, sɔkway na ma vɔla ha ma Bay ma Bɔla na, ma kuray ka tɔlɔkadama mey ta tek ma ka hiya dɔhwa hiya na hay, ma Ndaw ma zɔlɔkurawa da lɔvaŋ, a waw me nɔkey dey haya bɔza kakay ana,

¹⁰kuray a nenedey zlekete kuray ndaw ma sɔkway ŋga hay kakay ana hay, ama ekɔfey na, kuray ndaw ma sɔkway ma Bay ma Bɔla ahiya; kuray a zlekete ma kamar davaw kakay ana hay na, ama ekɔfey na ka kamar da vaw kadɔba.

Mendzey ma Kretien hay da walaŋ ma ndaw Zuif ahiya kakay ana hay

¹¹Kuray a neneƷ i ma wuƢakwar bəzakakay ana hay, i həladakwar bəzay na, hayna mbəkadama tek me sey ma slaw vaw na, ma kar vərom a mezek ma vaw ana, kam andza ma mbəlak hay, ta ndaw na a dawam aha tek ata na hay.

¹²Hayna mendzey kwar ka nəkey mambay aha da walaŋ ma ndaw Zuif ahiya kakay ana hay, ma aza ka slam ana andza a ŋgələmakwar aha bəzay, andza a ndaw me key tek haya kakay ana hay na, tek a kwar me key hayna hay ka batar waw, ma ka da səmbərəma Bay ma Bəla, ta pas ma ma da sawa ŋga.

Ma tsənatar sləmay a ndaw me wey ndaw ana hay

¹³Hayna tsənəmatar sləmay a ndaw ma paya ka bəla na hay, hərəway ma Bay'ərlam: kendzey agəna a bay, hərəway ma bay ŋga me key,

¹⁴dakay na a guverner hay, zləna ma sləradatərawa na bay ana ma da hətata ndaw me key tek haya kakay ana hay, arka ka da səmbərəmata ndaw me key tek hayna hay.

¹⁵Hərəway andza ma Bay ma Bəla me wuƢey ana, ma da key tek hayna na, ka wuƢəmatara meƷ a dəla ma ndaw ma səradama 'ar kakay ana hay.

¹⁶Ndzam na andza ndaw ma war 'ar a vaw ta na hay, mandzara ha kəzladama dey, ma kuray ka fiyadama ndaw ta me wey 'ar a kwar ana hana ma seweƢ zlay, ama ndzam na andza ma gawla ma 'ay ma Bay ma Bəla hay.

¹⁷Dəmatar ndaw a ndaw hay tabiyaha, wuƢəmata malam a kwar hay, wasadama ta Bay ma Bəla, ɗamar ndaw a bay.

Mber ma beke hay ka slam dey ma Miter ata

¹⁸Beke hay, tsənəmatar sləmay a Miter kwar ana hay na, ta me wesey aha, ana kokwoƢ ana ta na ləfedeƢe na hay dada kakay, amana ta na me ndey kakay ana hay dzay.

¹⁹Hərəway me bəsey tek ma ndaw ma kaka haya kakay aha ka seweƢ, hərəway ka wuƢey ma tsənar sləmay a Bay ma Bəla na, na ŋga na na, hahaya.

²⁰Akwa kendzey a kəɗəmaka na ka malay ɗek na, a da hasəkadəmaka bəzay na ka na waray? Ama haɗaw a dəba ma tek a ɗek me key hayna na, ka sama banay ana na ta me zəgey mevel ha, na ŋgana na, hahaya ka slam dey ma Bay ma Bəla.

²¹Arka azlakwa a zələməkurawa na kava tok, hərəway Kriste ana tiyatsa na, ka kawa tsetseh ba hərəway kwar, ma mbəkakwar tek me tsey dey kava, ma ha səpama slam sek aŋga:

²²ŋga aŋga na ka ŋgəsey tikay ana, da huɗa meƷ ŋga na, ndaw ka ndzefey maləwadaƷ dakay ana;

²³ŋga aŋga na ma tsafama na, amana ka tsedey ka sele tikay, da tsetseh aŋga na, ka gwagwey ndaw tikay, amana, ma vɔladara vaw na, a Ndaw me key sariya dzerey ana;

²⁴ŋga na ta Bay 'ar ma vaw ŋga na na, ma zɛga meŋgɛsey lakwa hay ka 'ar ma tuwaw, ma aza lakwa ma mɛtsaya ba da meŋgɛsey lakwa hay na, i ka da ndzakwama da dzerey; ŋga aŋga na mbɔlek aŋga hay ma ndaladakwar ana.

²⁵Hɔrway akwa na, kuray ma zɛɗaya tsoy andza tɔbaŋ hay, ama ekɛɗey na, kuray ka mbɛdam dey tsoy 'ar a 'ay ndaw me tsukurey, ndaw me nɛkey dey ka mezek kwar ana hay.

Deriwel ma Piyer tsɛfɛmey ana 3

Mendzey ma ŋgwas ta zel andza ndaw ma Kriste ana hay

¹Ŋgwas hay, kuray na andza ha satsa, tsɛnɛmatar slɛmay a zel a kwar hay, ma aza kwa ndaw ana a wuɗey me pey 'ar ka guma na kakay na, ka tsafama dey mandzar guma, ta mendzey kwar hayna, kuray ŋgwas ata na hay,

²da ma nɛka mendzey kwar tsɛzɔlakka ana, ta me ɗey ndaw a a vaw ana.

³Tek me lɛmey vaw kwar hay ka kam na ta bɛla dada zlay: 'ar ma tɛrɗa ha, tek ma wuiya ma gura, ta zana mambay ana hay tsa zlay;

⁴ama ka key na, me lɛmey vaw hayna ma kɛzɔla ha da mevel ana, tek ma wuiya na me ŋgɛsey kakay ana, da me dzeley 'ar lɛfɛɗɛɗɛ na, da zozoy ana, na andza tsekeley ana ɗuhwa ha ka slam dey ma Bay ma Bɛla ana na, ŋga ha.

⁵Ŋgwas a hay zlezle kokwoɗ ahiya, ma pɛmawa 'ar ka Bay ma Bɛla, a tsɛnɛmatɛrawa slɛmay a zel ata hay, a lɛmɛma vaw na andza ha:

⁶andza ma Sara ma tsɛnar slɛmay a Abraham, a zɛla na Ŋgalaka ɗaw, kuray a neney ma tɛram dem aŋga hiya da hahaya kwar me key ana, kwa mandzara zluwer ma tek ka hɔbakwar 'ar.

⁷Kuray zel ana hay, andza ha atsa, ndzama mendzey kwar ana ka maslɛta ha na na, hayna sɛrafɛmata ka bɛle ma vaw ma ŋgwas a kwar hay; ɗɛmatar ndaw a vaw, hɔrway ka da zɛmama hahaya me mendzey na, kamaslɛta ha, ma aza tek ka da tsada metsembed ta ma ɗula mey kwar zlay.

Mendzey da ma wuɗa vaw andza malam hay

⁸Arka tok na, me dzeley 'ar a kwar ka key na aslɛta, sam yam ka vaw, ndzam ta malam aya da ma wuɗa vaw, ndaw hay ka kɛmakwar da vaw, tɛram lɛfɛɗɛɗɛ.

⁹Ndaw ka kakwar tek haya kakay ana ba na, ka da madɛmara ke sele zlay, dakay ka tsafakwar ba na, ka da madɛmara me tseɗey ana ka sele zlay; dzadzak na, pɛsafɛmata mey, hɔrway a zɛlɛmɛkurawa na kava, ma aza ha da ndzafam me pɛsey mey tey.

10 Akwa ma winda ha na: ndaw ana a wudey mendzey, ma nəkadata pas ma wuiya hay na, ka wafa vaw ka erneh a ɲga ka guma hayakay ana hay, ta tebeləmey ɲga ka guma me zləgey ndaw ana hay

11 ma mbədar dəba a tek haya kakay ana, me key tek hayna, me səpey zozoy, ma səpar bəzay,

12 hərway dey ma Bay'ərlam na, ma pa ha ka ndaw dzerey ana hay, sləmay ɲga ma pa ha, ka ma dula mey ta; ama Bay'ərlam na a mbədatar takwar a ndaw ma kam tek haya kakay ana hay.

Me key matanduroŋ da tatakway

13 Ma da kakwar tek haya kakay aha na way, kendzey andza ka badama ha vaw kwar hatsatsa ka me key tek hayna na?

14 A fəna satsa na, ka key ba, azlakwa ka da kam tsetseh na hərway ma dzerey na, na ɲga na na, kuray da wuiya. Kwa ka da wasadəmata zlay, ka da pəslakwar 'ar zlay;

15 amana səmbərama da mevel a kwar: Kriste na ɲga Bay'ərlam aha. Ndzam ka pas ka pas na, ma həla vaw ahiya, ma bada me pey dey kwar, ka slam dey ma ndaw ma da tsəhafəmakwar ana hay.

16 Ama ka key na da ləfedede ta me dey ndaw a vaw, da me dzeley 'ar hayna, ma aza ka guma na ma tsafəmakwar haya kakay ana hay na, ka mendzey kwar hayna da Kriste na, da har ana denge na, hwaray ka katar.

17 Hərway hayna, ɲgama me key tsetseh da me key tek hayna, haɗaw andza ma me wudey ma Bay ma Bəla na, ta neney me key tek haya kakay ana na.

Da me memətsey ma Kriste a me zəgey 'ar ma sled aŋga

18 Akwa na, Kriste na ta 'ar aŋga ka mətsey ba hərway ma meŋgəsey hay dey asləta ma tur dey, ɲga ndaw dzerey ana, hərway ma ndaw dzerey kakay ana hay hay, ma aza ka da badakwar a Bay ma Bəla, ɲga aŋga na ma kədama da slaw vaw aŋga na vagay aha na, amana ka madərawa ba a mesəfrey, ta gədaŋ ma Mesəfrey Kokwod ana.

19 Arka tok na, kwa a ndaw ma tsəvay ma Marta hay tekeɗe na, ka daway ka tələkadərawa mey ba,

20 a ndaw ma tsənamar sləmay kakay ana hay zlezle na, andza Bay ma Bəla a par aha dey a Noey, a ləmey aha kombiwal aŋga mba na, ma da daw a huɗa na ndaw nekəɗey, ndaw tsakar dada ma da ləhey da mey ma yam ana na.

21 Na ɲga na na, mey 'ərdey ma me dzuhəbey ma buwakwar ekəɗey ana: ɲga na me bəzləmey luweɗ ma slaw vaw dada kakay, amana, ma vələdara vaw ɲga a Bay ma Bəla, da me dzeley 'ar hayna; a buwakwar ta ma mbələwa ma Yezu Kriste,

²²na ma daway tɛŋga a 'ɔrlam, me ndzey ta har zɔmay ma Bay ma Bɛla, arka a watar 'ar a madurlam hay, a bay hay, ta ma slafa hay.

Deriwel ma Piyer tsɛfɛmey ana 4

Me wenɛkey ka vaw ta menjɛsey

¹Kɛɖey tok na, andza na Kriste me key tsetseh ba da slaw vaw ana na, kuray ana tiyatsa na, sɛmadama vaw da me dzeley 'ar ana aslɛta: ndaw ma kawa tsetseh da slaw vaw ana ŋga na na, ka wanɛkam ba ka vaw ta menjɛsey,

²ma da ndza sa me mendzey ana ma zarawa da slaw vaw ana na, andza ma tek me sey ma ndaw ana sakay, amana andza ma Bay ma Bɛla me wuɖey ana.

³Akwa na ɗa ka dɛba, ma kawa tek a kwar ana andza ma ndaw Zuif ahiya kakay ana hay ma wuɗam ana. Da ma ndzawa kwar da me tsɛley so ha, da tek me sey, da mewey kwar, da ma zɔmam tek a kwar kambɛlaɓa, da me sey zom lamba ha, da ma nɛmatar dɛba kwar a 'ɔrlam so na hay me key hwaray ana.

⁴Ka guma neney na a rɛzlata zlɛna, a nɛkadama na, ka hwam aha andza taya kamaslɛta ha 'ar a tsɛved ma tsɛley so mandzara me wey daw ka vaw ana sakay na, arka na, a tsadɛmakwar.

⁵Amana, ana aza taya na a da ɓadɛmɛra tek ata na ma kɛmawa na a ndaw ana ma hɛla vaw aha tsoy, ma da kadatara sariya ma ndaw ta dey ana hay, ta ndaw ma mɛtsa na hay.

⁶Kavɛdiya na, kwa a ndaw ma mɛtsa na hay tekeɖe na, ka tɛlɛkadɛmatara mey ba ta Mey Hayna Wayna, ma aza, kwa sariya ta na, ma ka hiya ba andza ma ndaw hay da slaw vaw na, ma ndzaya na andza na ma Bay ma Bɛla ta har ma Mesɛfrey.

Bɛzey me slɛrey hayna hay da kominite

⁷Me ndɔvey ma tek hay tabiyaha ka gurawa ba, ɓadɛmatara ma sɛra 'ar a kwar, ka da sam zom kambɛlaɓa zlay, ma aza ha slafama me ɗuley mey.

⁸Tsufɛmey aha ɗagay na, ndzafam ma wuɗa vaw ka 'ar vaw kwar ana hay zarra, hɛrway ma wuɗa vaw na a sehɛtey menjɛsey hay hadadzidzay.

⁹Ŋgɛlam vaw ka 'ar vaw kwar ana hay mandzara ma gwanɗuɖey mey.

¹⁰Kam meslɛrey a vaw ka 'ar vaw kwar ana hay, kwa way way andza ma tek ma hayaha me ndzefey ana na, andza bɛzey me slɛrey hayna hay, ma slafama ma war 'ar a hahaya ma Bay ma Bɛla da tek hay gɛle gɛle na.

¹¹Hadaw kendzey andza ndaw a tsey guma na, ka key na ma zawadatara ta mey ma Bay ma Bɛla; kendzey ndaw a key meslɛrey na, ka key na ta gɛɗaŋ ma Bay ma Bɛla me vɛley ana, ma aza ta Yezu Kriste na, ka sɛmbɛrama Bay ma Bɛla kɛrem tabiyaha, ŋga ndaw ma wata maram ta bay hay ka bɛla tabiyaha, ka mevey temere! Ka mevey temere ka ka mevey temere! Amen!

Wuiya ma ndaw ma kam tsetseh hørway ma Kriste na hay

- ¹²Dzam a daw hay, ka da rəzlakwar zlay, kendzey andza ka da sərəfama ka ndalamam aha da waw ma laba na ma me həley suwet na, kal kal andza ma safəkurawa na tek andza me tsey metsembed aha na.
- ¹³Amana, da har ka safəkurawa me key tsetseh ma Kriste tey na, kam wuiya, ma za da har ma da bada maram aŋga na, kuray ka da ndzam da wuiya duhwaha tiyatsa.
- ¹⁴Hadaw a tsadəmakwar hørway ma mezəley ma Kriste na, ndzam da wuiya, hørway ma Mesəfrey ma maram, Mesəfrey ma Bay ma Bəla ŋga da vaw kwar.
- ¹⁵Hayna kwa ndaw asləta da walaŋ a kwar ka da sey banay ma vəday a kədəy ndaw vagay aha, mahal aha, dakay na a kawa tek haya kakay aha, dakay na me tələkey a tek ma ndaw ma nəkafaka dey kakay ana zlay.
- ¹⁶Ama kendzey a sey banay hørway ŋga ndaw ma Kriste aha na, ka da kar hwaray zlay, dzadzak na ka səmbəra Bay ma Bəla, kavəday ma Mezəley ana ŋga na na.
- ¹⁷Akwa ekədəy na, har ana ka slawa ba, sariya a da zlawana ta 'ay ma Bay ma Bəla; azlakwa, hadaw a zlar na ta lakwa na, ma da ndəvey ma ndaw ma pam 'ar ka Mey Wayna ma Bay ma Bəla kakay ana hay na teŋgey?
- ¹⁸Arka hadaw azlakwa ndaw dzerey ana a ləhəmawa mesueh mesueh na, ndaw ma zləba na hay ta ndaw ma ŋgəsa na hay a da kam na teŋgey?
- ¹⁹Kədəy na, ndaw me key tsetseh andza ma Bay ma Bəla me wudəy ana hay na, ma madəmara mezek ata da me key tek hayna a huɗa har ma Ndaw ma katərawa tek hay, ma mbədar sler a guma ŋga tikay ana.

Deriwel ma Piyer tsəfəmey ana 5

Mber ma ndaw ma kəlam ka mey ma kominite na hay

- ¹I həladatara bəzay tok na a ndaw ma səka na hay, na da walaŋ a kwar ana hay, yah ana tiyatsa na, ndaw ma səka ha andza taya, arka satsa na, seydewe ma tsetseh ma Kriste, yah ana na, i da ndzefey maram ana ma da badama ana:
- ²tsukurama welde ana ma Bay ma Bəla ma vələdəmakwar ana, ka key na ma mbarga ma zay zlay, amana ta mevel a kwar adzay, andza ma Bay ma Bəla me wudəy ana; ka da key na, ma ma ndzafada sulay zlay, amana ta mevel edek adzay.
- ³Ka da səpam ma wumata ndaw ana ma vələdəmakwar ana hay, andza ma bay sewed ana hay zlay, ama təram na, tek na me tsey dey kava ha na da welde na.
- ⁴Andza aza bay me tsukurey ana duhwa na ka da bawa ba na, ka da ndzafam me vehey 'ar ta maram ma devesey tikay ana.

Me ndzey gədaŋ aha da me pey 'ar

⁵Andza ha satsa na, kuray gawla hay, tsənəmatar sləmay a ndaw ma səka na hay. Arka kuray tabiyaha da mendzey kwar asləta na, madama vaw kwar andza bəza hiya, hərway Bay ma Bəla na a mbədfatar dəba a ndaw ma rəsa vaw ana hay, ama a ndaw ma madama vaw ta bəza hiya na hay na, a vəlatar hahaya nga.

⁶Madama vaw kwar bəza hiya, ka slam dey ma har ma Bay ma Bəla gədaŋ ana tok na, ma aza ka da tsakafadəmakwar da har ana ma pa ha na;

⁷vəladəmara tek a kwar ma sakwar ana tabiyaha ka 'ar aŋga, hərway ma wafakwar vaw na nga.

⁸Ka da sam zom kambəlaɓa zlay, ndzam tsekerkerre, Setene ndaw dugwan a kwar a gwengurey aha na andza mabar, a teveley aha, a səpey aha ndaw ma da pədey.

⁹Dzaŋgəram gədaŋ gədaŋ ka vaw kwar da me pey 'ar hərway nga, sərafama tsetseh ana nga na na, ma vəla ha ma malam a kwar sa na hay ka bəla tiyatsa.

¹⁰Bay ma Bəla ma hahaya tabiyaha na, ma zələkurawa ka maram aŋga me ndəvey kakay ana ta Kriste na na, nga na ta 'ar aŋga na, a da padakwar, andza kuray ka kam tsetseh ba da mendzey nekədey na; a da səmadakwar, a da vəlakwar gədaŋ, a da təradaƙwar na ka da tabam aha sakay.

¹¹Nga na Bay ma wata tek hay tabiyaha ka bəla, da mevey temere. Amen!

Me tsey guma madakwaydok ana

¹²Guma nenedey hay nekədey i ma windadukuraba na ta har ma Silveŋ, na i ma nəkafa andza malam me tsəney sləmay aha, ma da həladakwar bəzay, ma da badakwar na, kuray ma tapa hiya na, ka hahaya ma Bay ma Bəla da dərka na.

¹³Kominite ma ndaw Bay'ərlam ma gədfəmata da Babiloŋ ana hay, ka tsadəmakwar guma ta Mark bəzey dāw.

¹⁴Tsam guma a vaw ka 'ar vaw kwar ana hay, surmam vaw andza kuray ta malam ahiya. Zozoy ka ndzey ta kuray ana da Kriste na hay tabiyaha!

Deriwel ma Piyer ma tsetsew ana

Deriwel ma Piyer ma tsetsew ana 1

Me tsey guma a vaw

¹Yah Simeiyon Piyer, gawla ma 'ay, maslan ma Yezu Kriste, i windatar a ndaw na ma ndzafam ta dzerey ma Bay ma Bëla lakwa, ta me buwey lakwa Yezu Kriste, me pey 'ar ma wam kal kal ta na nga la na:

²Hayna hahaya ta zozoy ka safëkurawa haɗaɗzidzay, ta ma sërada Bay ma Bëla ta Yezu Bay'ërlam a lakwa.

Ma zëlawä ma Kretien hay

³Akwa na, Bay'ërlam ta gëdaŋ aŋga na, ka vëlandakwar tek ma haya ha ba, ma da nafandakwar da mendzey lakwa tabiyaha na, da me ðula mey, da ma ßadandakwar ndaw ma zëlandëkurawa ta maram aŋga, ta gëdaŋ aŋga na, ma kada tek ana.

⁴Ta nga na na, tsekeley aŋga na haɗaɗzidzay ana, na ma tsëmandëkurawa kava na na, ka vëladëmandëkurawa ba, ma aza ta zleley ana nga na hay na, ka da fulëkwam a me dzëmey mey, a mendzey maBay'ërlam, kuray a neney ma buwëmëkurawa ba da me zey, na ma ney dey ma gëlada ka bëla na.

⁵Ka mey ana nga na na tok na, sëmädama gëdaŋ a kwar tabiyaha: dzëmadama me pey 'ar a kwar ta me key tek hayna, a me key tek hayna na, a me sërëy tek,

⁶a me sërëy tek na, a me wey 'ar a vaw, a me wey 'ar a vaw na, matanduroŋ, a matanduroŋ na, me ðemerey 'ar,

⁷da me ðemerey 'ar na na, me key dzam ta malam hay, a me key dzam ta malam hay na, a ma wuɗa vaw.

⁸Hërway ndaraw a neney hay daha da vaw kwar haɗaɗzidzay na, ka da ndzam aha mayaf ahiya, mandzara me key tek ana kava kakay, ma da sërada Bay'ërlam a lakwa Yezu Kriste.

⁹Akwa na, ka ndaw tek a neney hayna hay a rafama dakay ana na, nga na ndaw wulaf me tetëmey ana: ka mëtada 'ar ba, a sëräfa ka ma bazlëmäfama menğësey nga na zlekete na hay sakay.

¹⁰Hërwiya tok na malam a ðaw hay, sëkadama me key gëdaŋ adiya ma sëmäda ma zëlawä kwar ta ma gaɗëmawa kwar; da me key andza ha na, sek a da hwadakwar aha a me tëɗey dakay.

¹¹Akwa tok na, andza ha na, a da vëlëmakwar ta mevel hayna me fulëkwey a Slala ma kwoza ha, na ma Bay'ërlam a lakwa, ta Me buwey lakwa Yezu Kriste.

Me tsëney slëmay a guma

¹²Kəɖey satsa na, kwa andza ka sɛradama kuray ma ndza hiya gɛdaŋ ahiya da dərka ana na, a saya na re i ka madakwar ka pas ka pas tɛŋga.

¹³Ama i ma dzala tɛɖe kendzey i bɔley aha mba na, kuray ka ndzam tseker kerre, ha sɛrafama ka guma ɗaw.

¹⁴Hərway i sɛrafa ha, har ana a gurawa ha bɛse me wenəkey 'ar, andza na ma Bay'ɛrlam a lakwa Yezu Kriste ma ɓadaya na;

¹⁵amana, i da nəkafakwar dey haya haya, ma aza a dɛba ma ma daway ɗaw na, da tek waray waray na, ha slafama ma wafa vaw, ma sɛrafəmata ka me tetəkey a nened hay.

¹⁶Akwa na, la ma ndza hiya na, ma tatəkadakwar ma ma da sawa gɛdaŋ ana ma Bay'ɛrlam a lakwa Yezu Kriste na, andza ma 'ɛrmbez ana sa na hay ma təkɛrəmata ma təkənadata ndaw hay ana tikay, amana hərway la ka nəkadəmɛrawa ba ta dey la, da me wezley dey ŋga tabiyaha na.

¹⁷Hərway ŋga me ndzefey me hesəkey bɛzay ta maram da har ma Bay ma Bɛla Baba, andza ma vɛɖe ma ɗay ma tsənawa da me wezley dey mambay ana ma Bay ma Bɛla, ŋga ma lɛvar: nened na Bɛzey ma mey 'ɛrev a ɗaw, a mbafaya, i da gɛɖɛmey na ŋga.

¹⁸Arka vɛɖe ma ɗay ana ŋga na na, la na na, la ka tsənadama ba, a tsənawa na, da 'ɛrlam, la dzaya andza ŋga na, ka 'ar ma mamba Kokwod'.

¹⁹A fɛna satsa na, guma ma ndaw sek hay da vaw lakwa daha, ma sɛmadɛmandakwar, na tɛɖe kuray ma zazurama na, andza ma peterle a wezley aha dey da slam lɛvaŋ aha, ha kasl ka bɛzay lam a ndɛzley aha, ma bamtay ma lamɗa a slɛlawa ha da mevel a kwar.

²⁰Tsufɛmey ana na, sɛradama ba haya hayaha ɗagay: ndaw a slafa ma wandzaladakwar mey ma ndaw sek hay aslɛta da Mewindey Kokwod' ana hay andza ma ŋga me wuɖey ana kakay;

²¹akwa na ndaw a slafa me tsey guma ma ndaw sek ma slaw vaw ŋga tata kakay, ama ndaw a hay a da tsam guma da mey ma Bay ma Bɛla na, ma dahɛɗata na Mesɛfrey Kokwod' ana.

Deriwel ma Piyer ma tsetsew ana 2

Ndaw me tetəkey malɛwaday hay

¹Zlezle na, ndaw sek malɛwaday ana hay da sɛkway daha tiyatsa, andza ha satsa na, ndaw me tetəkey malɛwaday ana hay ta mahal aha na, a fulɛkwadɛmɛraba me tetəkey me zɛɖey ndaw ana a walaŋ a kwar, ha a da mbɛɗamar dɛba a Miter ana, ma mbɛɗatɛrawa ba na, a zɛlɛmawa ka vaw ta na, me zɛɖey ana na ma rawa lɛma kakay ana;

- ²arka ndaw hay hadadzidzay a da sɛpɛmata da me tsɛley ta so lamba na hay: hɛrway ta na, tsɛved ma dɛrka a da tɛrey na tek me tsɛdey aha,
- ³arka da tek me sey ta kambɛlaɓa na na, a da kadɛmakwar tsakana ta guma ta me ɲgɛley ndaw ana hay; ma ta zla ekɛdey kakay ana, sariya ta na, a da ndzawa ha kakay, me zɛdey ta na a hutata ha.
- ⁴Hɛrway ma mey na, Bay ma Bɛla ka mbɛkadata madurlam aɲga ma ɲgɛsa na hay kakay, ma kuiyadata a slam lɛvaɲ ana ma banay, a padata a huɗa tafa, ma hutada sariya.
- ⁵ɲga ka mbɛkadata ndaw ma bɛla zle zle na hay kakay, da har ma papɛlay ana ɲga na ma rɛhada bɛla tabiyaha na, a da mbɛkey na Noey, ma tsakar ma ndaw ma zarawa na hay, ɲga aɲga na ma tɛlɛkada mey ta dzerey ana;
- ⁶arka ma dzuwata wuraw ma Sodom ta Gomor ma ka dawasam ba, ma ka kam andza pɛtsaw aha, ma ka tɛram tek me tsey dey kava ha ma ndaw ma zlɛɓa na hay ma da yɛmawa ka mey ana;
- ⁷arka ɲga ma buwɛrawa Lot ndaw dzerey ana, ma ndza ha ta mevel aha da walaɲ ma ndaw ma kɛɗam ndaw vagay ahiya na ta ndaw ma tsɛlam so na hay;
- ⁸hɛrway ndaw dzerey a neneɲ ma ndza ha da walaɲ ata, a nɛkadata, a tsɛnadata: ka meneɲ ka meneɲ mezek aɲga ma ndaw dzerey ana na, a sey aha banay, hɛrway ma tek ata na ma kam hayakakay ana hay.
- ⁹Kɛdey tok na, Bay'ɛrlam a slafa ma badatɛrawa ndaw dzerey ana hay, da me hɛley suwet, a padata ndaw dzerey kakay ana hay slam ata gɛle, ma da hɛtata ta pas ma sariya,
- ¹⁰dzadzak na ndaw ma hwam ma sɛpam tek ma slaw vaw ma satar ana, tek hayakakay ana hay tedehe na hay na, a rɛsɛmata dɛuhwa ma Bay'ɛrlam. Taya na waya dɛ ka vaw ta, sewed ahiya, zluwer a katar me tsɛdey Maram ma 'ɛrlam hay kakay,
- ¹¹azlakwa tok na, madurlam hay tekeɗe ma fɛnɛmatar 'ar ta gɛdaɲ ana hay na, a slafama ma tsafɛmata ta me tsɛdey aha ka mesɛfreɲ ana hana hay ka slam dey ma Bay'ɛrlam kakay.
- ¹²Ama ndaw ana ɲga na hay na, andza gɛnaw dɛla na hay ma vɛlaya ka bɛla hɛrway ma gended ta tek ma za na hay na, a tsadɛmata tek na ma sɛradama kakay ana hay, a da zam na andza ma tek ma ley hay,
- ¹³a da ndzafama masa ma dzerey ta kakay ana. A mbafata me key madama ta wuzla rɛpas; taya na tek me zlɛbey ndaw hay ta kwaskwalay so na hay, malɛwafay ta na ma tsam ana a mbafata, ke ndzey andza ka zɛmam aha hwahwabay dzaya ana.

- 14**Dey ma rəha hiya ta me key madama, meŋgəsey a slatar kakay, a pafəmata wuiya ka ndaw ta me dzeley 'ar bəle na hay, ma gawla ley me wudəy sumkwo ahiya, bəzey ma kəla 'ar ahiya na hay.
- 15**Mbəkardama tsəved hayna ba na, ma zləgam ta, ma zəgam tsəved ma Balam ma Bozor, na masa hayakakay ana ma zləgadana.
- 16**Amana ka da ndzefey me hətey ba hərway ma me tsəney sləmay ŋga kakay ana: gənaw me tsəley kava me tsey guma kakay ana, me tsey guma andza ma ndaw, ma lətsada ma mbəda 'ar ma ndaw sek ana ŋga na na.
- 17**Ndaw ana ŋga na hay na, andza vəfiyem mandzara yam ana hay, kal kal ta pazlay memed ma həlawa na: a da ndzafam ma ta na, ləvaŋ tekədə feŋfeŋe ana.
- 18**Akwa na, ta guma ta na ma dzadzuwam tedehe na hay na, a pətənəmata ta tek me sey ma slaw vaw me key hwaray ana hay, ndaw andza ma bəmawa 'ar ba nekədəy da walaŋ ma ndaw ma zləga na hay.
- 19**A zlapəmatar waya a da wama 'ar ata, azlakwa zlay taya na na, beke ma tek ma zana hay, hərway ndaw a slafa me tərey beke ma tek ma waka 'ar ana.
- 20**Hadaw azlakwa ndaw ana ma ləhəmawa vaw ba da me zləbey ma bəla nəney, ta ma sərada Bay'ərlam a lakwa, ta Me buwey lakwa Yezu Kriste na, ka mbəkadama vaw ta ba meŋgəsey ka tarwadata, ka watar 'ar satsa na, me ndzey ta na, a da tərey na hayakakay aha a fəna na zlekete na.
- 21**Ŋgama hana ma ta na, ka sərada tsəved ma dzerey ana zlay tabiyaha, ta nəney andza ma sərada ba, ma mbədamar dəba ba a mey ma mewey kokwod ana ma badəmatara na na.
- 22**A da safatərawa na kassla andza ma guma ma tsam ana: Gədəy me mey 'ar ka ma venəhey ŋga, ta na: “Gaduraw ka pəra vaw tsoy na a mey me ney a slam ndələb aha sa.”

Deriwel ma Piyer ma tsetsew ana 3

Ma rawa loma ma ma sawa ma Bay'erlam

- ¹Dzam a daw hay, neneɣ na deriwel a daw i ma windaba dey ma tsetsew ana; da deriwel a neneɣ hay tsew ana na, i wudeɣ na ma pɛrkadɛrawa ndaw ma me dzeley 'ar a kwar hayna:
- ²sɛrafɛmata ka guma na hay, na ndaw sek Kokwod ana hay ma tsɛmawa zlezle na, ta mey ma mewey ma maslan a kwar hay, na ma Bay'ɛrlam, Ndaw me buwey.
- ³Tsufɛmey aha hayna sɛradama dɛgay: ta pas madakwaydok ana hay na, ndaw me kɛdɛy waway ana hay, ma sanɣeram ka ndaw ana hay a da sɛmawa, ma da watar 'ar na tek me sey ma vaw ta na,
- ⁴a da lɛvam: "Tek ma guma nɣa ma tsawa, ma da sawa nɣa na na, nɣa da may tok? Hɛrway zla ma baba hay ma mɛtsam ba na, tek hay ma ndza hiya re andza ha, andza na ma me zley ma ma kawa bɛla na."
- ⁵Da me tsey ta andza ha na, a mɛtadama 'ar, zla ekɛdɛy kakay na, ndasl ma 'ɛrlam hay, ka zɛgawa dala daha, a bɛmawa na da yam, ma ndza hiya andza ha na kuse ma guma ma Bay ma Bɛla.
- ⁶Ta tek ana hana hay haykakay ana hay na, bɛla zlezle na, ka dawasawa ba, ka vey ba ta yam.
- ⁷Mandza ndasl ma 'ɛrlam ta dala na, guma na aslɛta a zɛgadata, ma wa vaw aya ma waw, a padata ka pas ma sariya ta na, ta me zɛdɛy ma ndaw ma zlɛba na hay.
- ⁸Ka key tɛnɣey tɛnɣey na, tek aslɛta na daha dzam a daw hay, na kuray ka mɛtadama 'ar zlay ana: ka Bay'ɛrlam na, pas aslɛta na andza mevey gabal, mevey gabal na kal kal andza meney aslɛta.
- ⁹Bay'ɛrlam a da rey aha loma ka guma nɣa ma tsawa na tikay, ama sa na hay na waya a rawa ha loma; ama nɣa na a bada me zɛgey mevel anɣa ka kuray, a wudeɣ na, sa ma ndaw hay ka da zɛdam zlay, ama ndaw hay tabiyaha, ka ndzafam ka mbɛdadama mendzey ta.
- ¹⁰Pas ma Bay'ɛrlam a da sawa na andza ndaw mahal, pas ma hɛzlay ma 'ɛrlam ma da devesey ta tek ma dederey gɛdan ana, tek hay tabiyaha a da davasam ta waw, arka dala ta tek anɣa hay tey na a da kadɛmatara sariya ta na.
- ¹¹Hadaw azlakwa tek ana hay tabiyaha a da davasam sana, ka da tɛram na ndaw waray hay? Mendzey kokwod ana waray? Ma tsɛnar slɛmay a Bay ma Bɛla waray?
- ¹²Kuray a neneɣ ma sɛpam pas ma Bay ma Bɛla ka sawa bɛse na hay na, pas ana hɛzlay ma 'ɛrlam hay a da lam waw a da davasam, tek ana ma la waw ana hay a da mbaltam!

13i hutakwa na andza ma guma nga ma tsawa na: hɛzlay ma 'ɛrlam hay waya ahiya ta dala wayaha, dzerey a da ndzey da huɗa.

Me sɛmey vaw ka mendzey tseker kerre

14Mavɛday ma mey tok na dzam a ɗaw hay, kam gɛdaŋ hayna ka ndzafakwar na da zozoy, kassla, mandzara ka ngɛlɛmakwar bɛzay.

15Lɛvam ka 'ar vaw kwar ana na, ma rawa lɛma ma Bay'ɛrlam a neney kambɛlaba na na me buwey kwar! Pol malam a lakwa, dzam alakwa, a windɛkuraɓa na da bɛzay ma guma neney, da ma sɛra 'ar ana ma vɛlɛmɛrawa na.

16Da ɗeriwel aŋga hay tabiyaha me key na, a tsey na andza ha atsa, da sa na hay na, bɛzay ma guma na hay na ger ahiya, na ndaw ma sɛrada tek kakay ana hay, ma tatɛkaya kakay ana hay na, a torŋgwaladama bɛzay ma guma na ba, kal kal andza na ma kadɛmata ta sa ma bɛzay ma guma ma Mewindey Kokwod' ana hay mekelehe ahiya na satsa, ma da zɛɗadatarar 'ar ata na nga ha.

17Kɛɗey tok na dzam a ɗaw hay, ka ɓadɛmakwar ba ka vaw: wam daw ka vaw, ka da mbɛkadɛmatara vaw kwar a ndaw ma zlɛɓa na hay ka da vahɛmakwar ma da zɛɗadɛmakwar zlay, ka mbɛkadɛmatara vaw ka da wanɛkadɛmakwar ba ka vaw ta ma sɛrada kwar zlay!

18Amana, gɛlam da hahaya ta ma sɛrada Bay'ɛrlam a lakwa, ta Mebuweylakwa Yezu Kriste. Nga na, a wezley dey zla ekɛɗey na, ha kasl ka pas ma me ndɛvey kakay ana. Amen!

Deriwel ma Zaŋ tsəfəmey ana

Deriwel ma Zaŋ tsəfəmey ana 1

Guma ma ndaw seydewe ma nəkadərawa ta dey ŋga na

- ¹Tek ana me key zla da mezley ana, tek ana la ma tsənadəmərawa na, la ma nəkadəmərawa ta dey la na, tek ana la ma zazurəmərawa na, arka na har ala ma ləmərawa na, Ndaw ana Mey ma Bay'ərlam ma mesəfrey ana.
- ²Hərway mendzey ana ka bey vaw ba, la ka nəkadəmərawa ba, la kam seydewe ŋga na, arka la ma tələkadəmakwar mey, ta mendzey na me ndəvey kakay ana, na ma mbəda dey aha 'ar 'ay Baba na, ma bandar vaw ala-
- ³Na la ma nəkadəmərawa, ma tsənadəmərawa na na, la badəmakwar a kuray tiyatsa, ma aza kuray tiyatsa na, la ka dzəmakwama dzaya. Me dzəmey vaw lakwa na na, me dzəmey vaw ta Baba, ta Bəzey ŋga na Yezu Kriste.
- ⁴Arka la ma windəməkuraɓa neneɓ na, ma wuiya lakwa ka key na kərem.

Me heley da waw me nəkey dey

- ⁵Neneɓ na bəzay ma guma na la ma tsənadəmərawa ka ŋga na; arka na la ma badəmakwar: Bay ma Bəla na waw me nəkey dey, ləvaŋ daw? Ka ŋga na kwa ketekwədəy daha tikay.
- ⁶Hadaw i ləvakwa: “Lakwa na ma dzəmaya ta ŋga na”, da me heley da ləvaŋ satsa na, na ŋga na na, i tsakwama maləwaday, arka i kakwama ha dərka sakay.
- ⁷Ama hadaw i halakwama da waw me nəkey dey, andza ma ŋga na ta 'ar aŋga na ŋga da waw me nəkey dey ana na, lakwa ma dzəmaya ka ndaw ka ndaw ta mambaz ma Yezu Bəzey ŋga ma bazləmadandakwar meŋgəsey lakwa hay ba tabiyaha na.
- ⁸hadaw i ləvakwama: “Meŋgəsey ka lakwa dakay na”, a key na, i zləgakwama bay 'ar ma lakwa na, arka na dərka da vaw lakwa dakay.
- ⁹Hadaw i badakwa meŋgəsey lakwa na, ŋga na a mbədar sler a guma ŋga tikay, dzerey aha, a da safandakwar aha yam ba ka meŋgəsey lakwa hay, a bəzləmadandakwar malay hay ba tabiyaha.
- ¹⁰Hadaw i ləvakwa: “Lakwa ma ŋgəsa hiya kakay na”, la təradaɓa ŋga na ndaw maləwaday aha, arka na guma ŋga, ŋga da vaw lakwa dakay.

Deriwel ma Zaŋ tsəfəmey ana 2

- ¹Dem a daw hay, i windadəkuraɓa neneɓ na, ma kuray ka da ŋgəsam zlay. Ama hadaw kendzey ndaw ana ka ŋgəsey ba na, ndaw ma da dzaŋgərafandakwar ana daha ka slam dey ma Baba, Yezu Kriste, ŋga na dzerey aha.

²Hərway ɲga na, a zəɗfada vaw ɲga ma bazləmada meɲgəsey lakwa, na ɲga lakwa dada tsa kakay, amana ma ndaw hay tabiyaha, ka bəla gədem tiyatsa.

Mey ma mewey wayna

³Arka ka neneɲ na, i səradakwa ha seɲgey, i səradakwa ha ɲga na, haɗaw ka wafukwata ha vaw ka meɲ ma mewey ɲga na hay na.

⁴Ndaw me ləvey: “ɲga na i sərada”, amana a wafata vaw ka meɲ ma mewey ɲga hay kakay na, ɲga na ndaw maləwadaɲ, arka na, dzerey da ɲga dakay.

⁵Ama ndaw ma wafa vaw ka guma ɲga na, dərka na, ma wuɗa vaw ma Bay ma Bəla ka ndesley ba da ɲga, da na ɲga na tok na, la da səradakwa lakwa da ɲga na hərwiya.

⁶Ndaw me ləvey: “I da ɲga na”, hayna ka daway na kassla, ta tsəved ana ɲga na Yezu ana ma daway ta huɗa na.

⁷Dzam aɗaw hay, i windəkuraɓa deɲ na, meɲ ma mewey wayaha kakay, amana, meɲ ma mewey gurma ana, na kuray ma ndzafama zla da mezley ana, meɲ ma mewey a neneɲ gurma na na, na ɲga na na guma na kuray ma tsəmadəmərawa na..

⁸Dzadzak i windəkuraɓa deɲ na, meɲ ma mewey wayna təɲga, - neneɲ ana na, dərka na da ɲga, da kuray tiyatsa-, kavəday ləvaɲ a daway aha təɲga, arka tsa na, waw me nəkey deɲ hayna a wazlawaha deɲ.

⁹Ndaw ana me ləvey: “I da waw me nəkey deɲ”, amana ma ɲgələda deɲ ta malam aɲga kakay na, na ɲga na na, ɲga re da ləvaɲ.

¹⁰Ndaw ana ma wuɗa malam aɲga na, ma ndzaha da waw me nəkey deɲ, tek ka ɲga ma da tsada metsembəɗ na dakay.

¹¹Ama ndaw ana ma ɲgələda deɲ ta malam aɲga kakay na, ma ndza ha na da ləvaɲ, a heley na da ləvaɲ, arka na, a sərada a daway na a may kakay, hərway ləvaɲ ka waləfadara deɲ ba.

Ndaw dugwan ma Kriste hay

¹²I windadəkuraɓa ɲgey dem a ɗaw hay: “Meɲgəsey kwar hay na ma sa yam ahiya ba, kavəday ma mezəley ɲga: Yezu.”

¹³I windadəkuraɓa baba hay: “Ka səradama ha Ndaw ana zla da mezley ana.” I windadəkuraɓa gawla hay: “Kuray na ka fənamar 'ar ba a Ndaw hayakakay ana.”

¹⁴I ka windadəkuraɓa ba tok dem a ɗaw hay: “Ka səradama ha Baba na seɲgey.” I ka windadəkuraɓa ba baba hay: “Ka səradama ha Ndaw ana zla da mezley ana.” I ka windadəkuraɓa ba gawla hay: “Kuray na gədaɲ ahiya, arka na guma ma Bay ma Bəla ma ndza ha da vaw kwar, arka na, kuray ka fənamar 'ar ba a Ndaw haya kakay ana.”

- 15** Ka da wuɗama bɛla zlay, kwa tek na ŋga ka bɛla na zlay. Kendzey ndaw ana a wuɗey bɛla na, ma wuɗa vaw ma Baba ka ŋga dakay.
- 16** Mavɛday tek ana hay tabiyaha da bɛla na na, - tek me sey ma slaw vaw, tek me sey me dey, ma vɛladara vaw da me ŋgelekey a zleley- a sawa na da Baba tikay, amana da bɛla neneɣ.
- 17** Ama tok na, bɛla na a ndɔvey, ŋga na ta tek me sey ŋga na dzay, ama ndaw me key andza ma Bay ma Bɛla me wuɗey ana na, a ndzey na ma kwoza ha.
- 18** Dem a ɗaw hay, neneɣ na har madakwaydok ana. Kuray ka tsɛnadama ba a tɛlɛkadama ha mey ndaw dugwan ma Kriste a sawa ha, arka zla ekɔɗey ana tsa na, ndaw dugwan ma Kriste hay taya daha haɗadidzay, i da sɛradakwa har madakwaydok ana na kava.
- 19** A bɛmawa na da 'ay lakwa na hay, amana taya ndaw a lakwa hay kakay. Hana na ka kam ndaw a lakwa hay na, akwatay na taya ma ndzaya ta lakwa. Ama a dafa na ka sɛrey: kwa taya tobiya ta hiya, taya andza ha tekeɗe na, taya ndaw a lakwa hay kakay tɛŋga.
- 20** Ma kwar tey na, ka kafɛmakwar zehed ma mal ba, ka ndzafama da har ma Ndaw kokwoɗ ana, kuray ana tabiyaha ka sɛradama sɛŋgey.
- 21** I windɛkuraba na mavɛday ka sɛradama dɛrka kakay na, andza ha kakay, amana, ka sɛradama, ɗaɗa tek malɛwɛɗay aha ka bawa da dɛrka na daha tikay.
- 22** Dagay ndaw malɛwɛɗay ana na way? Dakay na sey ndaw me mbɔɗey mey me lɔvey: Yezu na, Kriste kakay ana. Na ŋga na na, ndaw dugwan ma Kriste na ŋga tok, ndaw me mbɔɗey mey: i sɛrada Baba ta Bɛzey kakay ana.
- 23** Kwa way way ma mbɔɗey mey; i sɛrada Bɛzey ana kakay na, a da ndzafa ha Baba na kakay atsa. Ndaw me lɔvey ma dey ma ndaw hay: i sɛrada Bɛzey ana na, a da ndzafa Baba na tiyatsa.
- 24** Guma kwar ma tsɛnadɛmɛrawa zla da me zley ana na, ka ndzey da vaw kwar, haɗaw guma kwar ma tsɛnadɛmɛrawa zla da me zley ana, ŋga da vaw kwar na, ka da ndzam da Bɛzey, da Baba.
- 25** Guma ŋga ma tsɛrawa a da kadandakwar ana na, ma ndzafada mendzey me ndɔvey kakay ana.
- 26** Neneɣ na guma ɗaw ana i ma wuɗey ma windadɛkuraba na, kavɛday ma ndaw ma wuɗam ma da zlɛgaɗɛmakwar ana hay.
- 27** Zehed ma mal ana kuray ma ndzafam da huɗa har aŋga na na, ma ndza ha da kuray, ka wuɗam ha ka tatɛkadɛmakwar dzay sakay. Ama andza zehed ma mal ana a tatɛkadakwar ka tek hay tabiyaha - ŋga na dzerey aha, a ŋgɔley tikay -, mavɛday ka da tatɛkadakwar ba na, ka da ndzam da ŋga na hɛrwuiya.

²⁸Kəḍefey tok ŋgey dem a daw hay, ndzam na da ŋga, ma aza ka da bawa ba na, i ka da ndzakwama fandar fandar, ma aza i ka da ndzakwama da hwaray dərəŋ ta ŋga, ta pas ma ma da mawa ŋga zlay.

Kam dzerey, ka da ŋgəsam zlay

²⁹Azlakwa ka sərada ma ha ŋga na dzerey aha sana, hayna sərada ma, kwa way way me key dzerey tiyatsa na, ma ya ha na da ŋga.

Deriwel ma Zaŋ tsəfəmey ana 3

¹Nəkafama ka ma wuḍa vaw a neneŋ dūhwa na, Baba ma vələndukurawa na, na aza ka zələmandakwar bəzey ma Bay ma Bəla ahiya na, arka na, lakwa bəzey ŋga hay dərka na! Nəkafama, bəla a slafa ma sərada ma kakay na, ka vədiya, hərəway ŋga ka ndzafa Bay ma Bəla kakay.

²Dzam a daw hay, zla ekəḍefey ana na, lakwa na bəzey ma Bay ma Bəla ahiya, amana, lakwa ma da tərakwama andza ha na na, ka sərəy tsaray kakay. Ka sərada ma ha, aza ka da bawa vaw ba na, i da nəkakwama andza ŋga na, hərəway i da nəkada ma andza ŋga na təŋga.

³Kwa way way me pey dey ka ŋga andza na ŋga na na, a da tərēy na tsəzla kka, anza Yezu ana tsəzla kka na tey.

⁴Kwa way way me key meŋgəsey na, a key na dzerey aha kakay tiyatsa, hərəway me key meŋgəsey na, me key dzerey kakay.

⁵Ama kuray ana na, ka sərada ma ha, ŋga na Yezu ana na, a bawa na ma da həlata meŋgəsey hay ba, meŋgəsey da ŋga na daha tikay.

⁶Kwa way way ma ndza ha da ŋga na, a ŋgəsey sakay, kwa way way me ŋgəsey na, ka nəkada kakay, ka sərada kakay.

⁷Dem a daw hay kwa ndaw ka da zləgadakwar zlay, ndaw me key dzerey na, dzerey aha, andza ŋga na Yezu dzerey aha na.

⁸Ndaw me key meŋgəsey na, ŋga ndaw ma setene, a da sərāma na, ma vəday zla da mezley ana na, Sataŋ na ndaw ma ŋgəsa ha. Nəkafama, Bəzey ma Bay ma Bəla a da bawa na mavədiya, ma da davasadara mber ma Sataŋ ba.

⁹Kwa way way ma ya ha da Bay ma Bəla na, a key meŋgəsey sakay, hərəway haləfaw aŋga ma ndza ha da ŋga, arka na a slafa me ŋgəsey sakay, mavəday ŋga ma ya ha da Bay ma Bəla.

¹⁰Bəzey ma Bay ma Bəla hay ta bəzey ma Sataŋ hay a da sərāma na, da tek a neneŋ: kwa way way me key dzerey kakay na, ndaw ma Bay ma Bəla tikay, kwa ndaw ma wuḍa malam aŋga kakay ana na, andza ha atsa.

Ma wuḍa vaw andza na ma Bəzey ma Bay ma Bəla

- 11**Hərway bəzay ma guma na kuray ma tsənadəmərawa zla da me zley ana na, andza nened: hayna wudakwama vaw ka 'ar vaw lakwa na hay.
- 12**Zləna andza ma Kayienj kakay, Ndaw hayakakay ana ka war 'ar ba na, ma slar dāy ba a malam anğa. Arka dāgay a slara dāy ba na ka mey? Hərway tek anğa me key na haya hiya kakay, ama tek ma malam anğa me key na, dzerey ahiya.
- 13**Ka da rəzlakwar zlay malam a dāw hay, kendzey andza bəla a ngələdakwar dey kakay na.
- 14**Lakwa na ka səradaqwa, lakwa na ka tasəkwawa na ta memətsey a Mesəfrey, kavəday ka wudəkwata malam alakwa hay. Ndaw me wudəy ndaw kakay na, ma ndza ha na da memətsey.
- 15**Kwa way way ma ngələda dey ta malam anğa kakay na, nğa na ndaw me kədəy ndaw vagay aha, ka səradaqwa ha sengey, dāda ndaw me kədəy ndaw vagay aha na, mendzey me ndəvey kakay ana, da vaw nğa dakay.
- 16**Zla ekədəy ka səradaqwa ma wudā vaw na ka nened: nğa na Yezu ana na, ma vələda mendzey nğa hərway lakwa. Lakwa tiyatsa na, hayna lakwa ka vələdakwa mendzey lakwa, hərway ma malam a lakwa hay tey.
- 17**Kendzey ndaw ana zleley ma bəla nened a rafa daha, arka a nəkada malam anğa tek a həsar na, arka na nğa wudərada dey ba, mandzara ka kar da vaw na, na nğa na na, ma wudā vaw ma Bay ma Bəla ana a da ndzey da vaw nğa na tengey?
- 18**Dem a dāw hay, ka da wudakwama ndaw ta guma, ta hudā mey dada zlay, amana ta tek ana me key kava, ta dərka.
- 19**Da tek a nened tok na, i da səradaqwa lakwa da dərka tok, arka ka slam dey nğa tok na, i da səfadaqwa mevel alakwa.
- 20**Hadaw mevel alakwa a mandakwar malay na, Bay ma Bəla na a fəna mevel lakwa, a sasəkata tek hay tabiyaha.
- 21**Dzam a dāw hay, hadaw azlakwa mevel a lakwa a madandakwar malay kakay na, na nğa na ka da dūlakwar mey a Bay ma Bəla na ta mevel asləta.
- 22**Arka kendzey i tsəhakwama mey mey na, i da ndzafakwa da har anğa zləna, hərway i wafukwata ha vaw ka mey ma mewey nğa hay, arka satsa na, i kakwa ha tek anğa ma dar 'ar ana.
- 23**Mey ma mewey nğa na na, nğa kədəy: me tepey ta me pey 'ar aha ka Bəzey nğa Yezu Kriste, arka na ma wudəy vaw ka 'ar vaw lakwa na, andza na ma nğa ma vələdandukurawa mey ma mewey nğa na.
- 24**Ndaw ma wafa vaw ka mey ma mewey nğa na hay na, ma ndza ha da Bay ma Bəla, Bay ma Bəla tey nğa da nğa. andza ha tok na, i səradaqwa ma ndza ha da lakwa, kuse ma Mesəfrey nğa ma vələndukurawa ma hayaha na tok.

Deriwel ma Zaŋ tsəfəmey ana 4

Ka da səradaƙwa tek ma sawa da Bay'ərlam na teŋgey?

¹Dzam a daw hay, ka da pam 'ar ka mendzey ma mesəfrey hay tabiyaha tsa zlay, amana həlafəmata suwet ka mesəfrey ana hay ba daƙay, ma səradata taya na ma Bay ma Bəla daw, hərway ndaw sek maləwadaƙay ana hay, ma pa mey ahiya ka bəla kambələba.

²Ka da səradaƙwa Mesəfrey ma Bay ma Bəla na, ka neneƙ: mesəfrey waray waray ma bada na, Yezu Kriste na a sawa da slaw vaw na, na ŋga na a sawa na da Bay ma Bəla.

³Mesəfrey waray waray ma tsada Yezu ba ka vaw na, a sawa da Bay ma Bəla kakay. Mesəfrey ana ŋga na na, ndaw dugwan ma Kriste, na kuray ma tsənadama a tələkadama ha mey, a sawa ha na, zla ekədəy na, ŋga ka bəla.

⁴Dem a daw hay, kuray na da Bay ma Bəla ana hay na, kuray na ka zəgafəmata 'ar ma sled ba, ka ndaw sek ana ŋga na hay. Hərway Ndaw ana da walaŋ a kwar ana na, a fəna ndaw ana ŋga na ka bəla na.

⁵Taya na ndaw ma bəla dəy hay, kədəy na a tsam na, guma ma bəla tiyatsa, arka na bəla a dzəkatar sləmay.

⁶Lakwa na, lakwa ndaw ma Bay ma Bəla hay, ndaw ana ma wuradara mevel aŋga a ma sərada Bay ma Bəla na, a dzəkandakwar sləmay. Ndaw ana ndaw ma Bay ma Bəla kakay na, a dzəkandakwar sləmay kakay. Ka da səradaƙwa Mesəfrey ma dərka, ta na ma mezləgey na kava tok.

Ma wuda vaw ma sawa da Bay ma Bəla na

⁷Dzam a daw hay, wudakwa vaw ka 'ar vaw lakwa na hay, hərway ma wuda vaw na a sawa da Bay ma Bəla, kwa way way ma wudəy ndaw na, a bawa da Bay ma Bəla, arka na a husey a ma da sərada Bay ma Bəla.

⁸Ndaw ma wudəy ndaw kakay na, ka ndzafa Bay ma Bəla tsaray kakay, hərway Bay ma Bəla na a wudəy vaw.

⁹Nəkafama ma wuda vaw ma Bay ma Bəla a da bawa vaw da walaŋ a lakwa na andza neneƙ: Bay ma Bəla ma sləradərawa Bəzey ŋga malay aha ka bəla, ma aza lakwa ka da səfərakwama ta ŋga.

¹⁰Nəkafama ma wuda vaw na andza neneƙ: ma wudərawa Bay ma Bəla na lakwa kakay, ma wudandakwar na ŋga. ŋga ma sləradərawa Bəzey ŋga, andza gənaƙ ma ger aha, ma da bazləmada meŋgəsey lakwa hay.

¹¹Dzam a daw hay, hadaw Bay ma Bəla ka wudandukurawa ba andza ha tok na, lakwa tiyatsa na, wudakwama vaw ka 'ar vaw lakwa na hay tey.

¹²Bay ma Bəla na, dafa ndaw ka nekada ta dey nga na dakay, hadaw ka wufakwama vaw ka 'ar vaw lakwa na hay na, Bay ma Bəla a da ndzey da lakwa, arka ma wufa vaw nga da lakwa ka ndesley ba.

¹³Ka da sɛradakwa lakwa ma ndzaya da nga, nga tey da lakwa na, ka nenedey: nga ka vɛlandakwar Mesɛfrey nga ba.

¹⁴Arka la na, la kama seydewe na zɛna, la ka nekadama ba na Baba, ma slɛradɛrawa Bɛzey nga, andza Ndaw me buwey bɛla ha.

¹⁵Kwa way way ma bada Yezu na Bɛzey ma Bay ma Bəla na, Bay ma Bəla na ma ndza ha da nga, nga tey da Bay ma Bəla.

¹⁶Arka la na, la sɛradama, ma wufa vaw ma Bay ma Bəla me key da walaŋ ala na, ka vɛday la ma pɛmawa 'ar kava, Bay ma Bəla na kokwoɗ aha. Ndaw ma ndzey da ma wufa vaw na, ma ndza ha da Bay ma Bəla, Bay ma Bəla tey ma ndza ha da nga.

¹⁷Da tek a nenedey tok na, ma wufa vaw da walaŋ a lakwa ka ndesley ba, ma lakwa ka da ndzakwa da ma sɛrafa ka pas ma sariya, ma vɛday nga na, nga andza na ha na na, lakwa tey na, i da kakwama andza ha tey da bɛla na tiyatsa.

¹⁸Zluwer da ma wufa vaw na daha tikay, ama ma wufa vaw na hayna na, a kɛlada zluwer ba a bɛla, hɛrway zluwer na, me wesey ta me hɛtey, arka na ndaw me wesey na, ma ndasla ha da ma wufa vaw kakay.

¹⁹Ka wufakwama vaw na, ka vɛday ma wufandukurawa tsɛfɛmey aha na, nga na.

²⁰Hadaw ndaw a lɛvey: "I wufa Bay ma Bəla" ama a ngɛladata dey ta malam aŋga hay kakay na, nga na ndaw malɛwafay. Azlakwa ndaw a wufa malam aŋga, na nga ma nekada na kakay na, a da slafa ma wufa Bay ma Bəla, ma nekada kakay ana na, kakay.

²¹Nekadama mey ma mewey ana la ma ndzafɛmɛrawa da nga na: "Ndaw ana ma wufa Bay ma Bəla na, ka wufa malam aŋga tiyatsa."

Deriwel ma Zaŋ tsɛfɛmey ana 5

Me pey 'ar ka Bɛzey ma Bay ma Bəla na, slaslɛlay ma ma wufa vaw

¹Kwa way way me pey 'ar Yezu na Kriste na, nga na ma ya ha da Bay ma Bəla. Arka kwa way way ma wufa Bay ma Bəla Baba na, a key na a wufa ndaw ana, nga na na ma yaha da Bay ma Bəla na.

²Ka nenedey na ka sɛradakwa ka wufɛkwata ha bɛzey ma Bay ma Bəla hay na, kenzey andza ka wufakwa ha Bay ma Bəla, ka kakwama ha andza mey ma mewey nga hay na.

³Hərway ma wudā vaw ma Bay ma Bəla na andza nened: hayna wafukwata vaw ka mey ma mewey ŋga hay. Mey ma mewey ŋga na hay na, tek me ləhey ahiya kakay,

⁴hadaw azlakwa ndaw ma ya hiya da Bay ma Bəla ana hay tabiyaha ka zəgama 'ar ma sled ba ka bəla na. 'Ar ma sled ana ma zəga ha ka bəla na na, me pey 'ar a lakwa.

⁵Dagay ma zəga 'ar ma sled ana ka bəla na way? Sey ndaw ana ŋga na me pey 'ar: Yezu na Bəzey ma Bay ma Bəla ana.

⁶Ndaw ana ma sawa ta yam arka ta mambaz, Yezu Kriste, ta yam dada tsa kakay, amana, ta yam ta mambaz, arka ma ka seydewe na na Mesəfrey, hərway ma mey na, Mesəfrey na dərka na.

⁷Arka taya ma dzəmaya makar me key seydewe na na,

⁸Mesəfrey, yam ta mambaz, arka taya nened makar ana hay na, ma dzəma mey ahiya da seydewe ana aslota.

⁹Hadaw ka təbəkwa ha seydewe ma ndaw hay na, seydewe ma Bay ma Bəla na dūhwa ha a fəna sa. Hərway seydewe ma Bay ma Bəla na andza nened, a kərawa seydewe na na, hərway ma Bəzey ŋga.

¹⁰Ndaw me pey 'ar ka Bəzey ma Bay ma Bəla na, seydewe nened ŋga da vaw ŋga daha. Ndaw me pey 'ar kakay na, Bay ma Bəla a tərada ndaw maləwaday aha, hərway ka pey 'ar ka seydewe na Bay ma Bəla ma kərawa kavəday ma Bəzey ŋga na kakay.

¹¹Arka seydewe na na, ŋga kədəy: Bay ma Bəla a vəlandukurawa mendzey ma ndəvey kakay ana, mendzey ana na, ŋga da Bəzey ŋga.

¹²Ndaw ana ka ndzafa Bəzey ana ba na, ka ndzafa mendzey tsoy, ndaw ana ka ndzafa Bəzey ma Bay ma Bəla kakay na, ka ndzafa mendzey ana kakay tey.

Mendzey fandar fandar ma Kretiyen

¹³I windadukura ba tek a nened hay tabiyaha na, ma aza ha sərada ma, ha ndzafama mendzey me ndəvey kakay ana ba, kuray a nened hay ma pam 'ar ka Bəzey ma Bay ma Bəla ana.

¹⁴Tek ana lakwa ma sərada kwa da mevel a lakwa ka slam dey ŋga na na nened: Hadaw i tsəhafakwa tek na ŋga me wudəy ana na, a tsənadandakwar sləmay.

¹⁵i sərada kwa a pafandakwar aha sləmay na, kendzey la tsəhafakwa mey mey na, i sərada kwa, i ndzafakwa tek ana lakwa ma tsəhafakwa na.

¹⁶Kendzey ndaw a nəkada malam aŋga a ŋgəsey aha, meŋgəsey ana na, a da kələda a memətsey kakay na, ŋga ka duley mey, arka aza Bay ma Bəla a da vəlar mendzey, kendzey andza dərka na meŋgəsey ana na, a dada ndaw a memətsey

kakay na. Meɲgəsey ma dada ndaw a memətsey ana na, daha; i tsey, ha duley mey na, ka sapa ma meɲgəsey ana ɲga na tikay.

¹⁷Tek me key hayakakay ana waray waray na, meɲgəsey, ama meɲgəsey hay tabiyaha na, a dadama ndaw a memətsey kakay.

¹⁸Ka səradaƙwaha, kwa way way ma yaha da Bay ma bəla na, a ɲgəsey sakay, ama Ndaw na ma yaha da Bay ma Bəla ana na, a da wafa vaw, arka Ndaw hayakakay ana na, slam har aɲga ka ɲga dakay.

¹⁹Ka səradaƙwa lakwa ndaw ma Bay ma Bəla hay, amana, bəla gədem a ndelemey aha da har ma Ndaw haykakay ana.

²⁰Ka səradaƙwa Bəzey ma Bay ma Bəla ka sawa ba, arka ma vələndakwar ma sərada tek, ma da sərada Ndaw na dərka na. Arka lakwa na, da Ndaw na dərka na na, da Bəzey ɲga Yezu Kriste. ɲga na Ndaw na dərka na, ɲga na Bay ma Bəla, ɲga na mendzey me ndəvey kakay ana.

²¹Dem a dāw hay, ka da zɪaram ta 'ərlam so na hay zlay.

Deriwel ma Zaŋ ma tsetsew ana

Deriwel ma Zaŋ ma tsetsew ana 1

Mewey na ma sawa da 'erlam ana

¹I ndaw ma səka na, i windərəba a ŋgwas ma gadəma na ta wawa ŋga hay, na i ma wudata da waw me nəkey dey ma dərka ana - yah dada tsa kakay, amana ndaw ma ndzafama ma sərada ma dərka ana hay tabiyaha -

²kavəday ma dərka ana ma ndza ha da vaw lakwa na, arka a da ndzey na da lakwa ma kwozaha:

³ta lakwa na, ma da ndzey na hahaya, me key da vaw ta zozoy ma sandukurawa da Bay ma Bəla Baba, ta Yezu Kriste Bəzey ma Baba, da dərka, ta ma wudā vaw.

⁴Andza ma ma nəkadata wawa dek hay a dam aha ta tsakay tsəved ma dərka, andza na mey ma mewey lakwa ma ndzafukwawa da Baba na na, ma vəlaya wuiya dūhwa ha.

⁵Ana ekədey tok ŋgey dəme, i tsəhafaka na -i windəkaba dey na, mey ma mewey waya ha kakay, amana na lakwa ma sərada ma zla da mezley ana-wudakwama vaw ka 'ar vaw lakwa na hay.

⁶Nəkafa me wudəy vaw ana tok: haya i ka nakwama na, ta tsəved ma mey ma mewey ŋga hay. Mey ma mewey ana kuray ma tsənadəmərawa zla da mezley ana na, ŋga ha, ma aza kuray ka dawam ta tsəved ana ŋga na na.

Me tetəkey ma Kriste

⁷Hərway ndaw me pey wuiya ka ndaw hay na, ma pa mey a hiya ka bəla kambəlaɓa, a tələkam mey na, ka me pey 'ar ma ma sawa ma Yezu da slaw vaw ana tikay. Nəkafa, ŋga na ndaw me pey wuiya ka ndaw ana, ndaw dugwan ma Kriste ana.

⁸Wam daw ka vaw ka 'ar vaw kwar ana hay, ma kuray ka da zəfadama tek ma merbey ma meslərey kwar zlay, ama kuray ka da ndzafam na masa dūhwa ha dzay.

⁹Kwa way way ma daway ka mey kambəlaɓa na na, ma ndza ha da me tetəkey ma Kriste kakay na, Bay ma Bəla ta ŋga dakay. Ndaw andza ma ndza ha ta me tetəkey ana na, ŋga na, Baba ta Bəzey na, ma ndza hiya da ŋga.

¹⁰Hadaw ndaw ana a daba ta tsakay kwar, mandzara ka dadərəba me tetəkey a nene na, ka da ŋgələma a 'ay kwar zlay, ka tsamar guma zlay.

¹¹Ndaw ma tsar guma, ma ŋgəla mambay aha na, a dzəmam a tek aŋga na hana na me key haya kakay ana hay.

¹²Guma daw ma windukuraba hafadzidzay daha, i wudey ma windadukuraba ta windey a deriwel kakay, haway i dzeley aha ma da daba a 'ay kwar ana, arka aza i da tsadakwar ta huda mey daw ana, ma aza wuiya kwar ka key duhwa ha dzay.

¹³Wawa ma Malam edek ana dingwas ana, ma gadema na ka tsadukuraba guma.

Deriwel ma Zaŋ ma makar ana

Deriwel ma Zaŋ ma makar ana 1

- ¹Ndaw ma səka na, a Gaius, na i ma wuɗa haɗa na, na i ma wuɗa da waw me nəkey dey ma dərka na.
- ²Dzəma ɗaw i tsəhey na, ha ndzey mambay mambay aha da tek hay tabiyaha, haya na ndzey da zoy; ta mezek edek a dzay ka key andza ha satsa ka ndzey mambay aha zoy. Gaius ta ndaw ma dadama Mey Hayna Wayna na.
- ³Akwa na i ka ndzefey wuiya ba ɗuhwaha, hərway ma malam hay ma husəmawa ka sləna, ma ɓadama seydewe ma dərka na ma me wezley dey da mendzey ɗek: kah na ka daway aha da waw me nəkey dey ma dərka.
- ⁴Wuiya ɗaw ɗuhwaha na, na i ma tsənada wawa ɗaw hay a dawam aha da waw me nəkey dey ma dərka na.
- ⁵Dzəm a ɗaw key na andza ma 'ar edek me pey, da ma wafata vaw ka malam hay, kwa ta mbəlak hay dzay ana.
- ⁶Taya ka kam seydewe ana ba ka slam dey ma Egliz ma ma wuɗa vaw ɗek ana. Dzalafata 'ar ka ndaw ma dadama Mey Hayna Wayna na, ɗerre andza ma Bay ma Bəla me wuɗey ana.
- ⁷Hərway ma Mezəley ana ma zəgam tsəved, mandzara ka təbam tek da har ma ndaw Zuif ahiya kakay ana hay.
- ⁸Lakwa na tok na, hayna i ka dzənakwata ndaw aŋga na na hay, mala i ka da ɓadəkawa i zəgadakwa ha mber ma dərka.

Diyotrefes ta Demetriyus

- ⁹I ka windar ɗeriwel ba a Egliz. Ama Diyotrefes a wuɗey me key bay ta ha na, a wuɗey ma səradandar kakay.
- ¹⁰Arka andza i ka da ɗaɓa ba tey na, i da ɓada tek aŋga me key ana, ŋga me tsey ka la da guma ŋga hayakakay ana hay; andza ma dar'ar kakay ana, ŋga na ta 'ar aŋga na a wuɗey ma ŋgəlata malam hay kakay, arka ndaw ma wuɗam ma ŋgələmata na hay na, a təkata ba; a harata ba da Egliz.
- ¹¹Dzəma ɗaw, ka da tsey dey ka tek hayakakay ana zlay, ama tsey dey na ka tek hayna. Ndaw me key tek hayna na, ŋga ndaw ma Bay ma Bəla; ndaw me key tek hayakakay ana na a nəkada Bay ma Bəla kakay.
- ¹²Andza ma Demetriyus na, ndaw hay tabiyaha a kam seydewe aŋga ma tek hayna. Dərka ana ta 'ar aŋga na na a key seydewe aŋga na. Ama la na tiyatsa na, la kam seydewe aŋga na, ka sərada na seydewe la na na dərka na.

Me tsey guma a vaw madakwaydok ana

13Tek adaw hadadzidzay i ma wufey ma windəkaba daha, amana i wufey ma windəka ba ta windey kakay;

14hərway i dzeley aha ma da dāba da meney a neneɣ hay, arka aza i da tsadama guma na ta huɗa mey la ma na.

15Zoyzoy ke ndzey ta kah! Dzam hay ka tsadəmkaɓa guma. Tsadatara guma a dzam hay tiyatsa,kwa way way na ma ŋga ma ŋga.

Deriwel ma Zud

Deriwel ma Zud 1

Me tsey guma a vaw

¹Yah Zud, gawla ma 'ay ma Yezu Kriste, i malam ma Zak, i windatar a ndaw ma zelaya na hay, na Baba Bay ma Bëla ma wuɗata na, ma wa ahiya vaw ma Yezu Kriste ana hay.

²Hayna me sey yam, zozoy nga, ta ma wuɗa vaw nga ka safəkurawa haɗaɗzidzay.

Ndaw me tetəkey hayakakay ana hay

³Dzam a ɗaw hay, akwa na a saya ha ma windəkuraɓa ndok ndok, ka guma ma me buwey a nenedey, lakwa da huɗa tabiyaha na, i ma nəka na, sey i ka windəkuraɓa təŋga, ma aza ka səmadakwar da me kəɗey vaw hərəway ma me pey 'ar, na ma tsadəmatərəwa a ndaw kəkwaɗ ana hay ma tsoy aha na.

⁴Hərəway ma mey na, ndaw hay daha ka fuləkumaɓa ba, ta mahal aha a walaŋ a kwar, me dzuwey ta na na, ma winda ha ba zla ka vaw, ma zləba vaw ahiya na, a mbəɗadama hahaya ma Bay ma Bëla ba, ta me tsəley so, arka na, a mbəɗamar mey a Miter a lakwa asləta na, Bay'ərlam Yezu Kriste na.

⁵Hayna i madakwar kuray ka sərafama, kwa kuray ka səradama tabiyaha ma tsoy aha, Bay'ərlam ma buwərəwa səkway nga da dala ma Ezipte, arka a dəba na na, ma bazlata ndaw ma pam 'ar kakay ana hay ba.

⁶Madurlam na ma wuɗam ma ndzam da meslərey ta kakay ana hay, ama ma mbəkadama 'ay ta ba na hay na, ma darzlaya, ma dzuwaya ta tsalalaw ma tsoy aha da ləvaŋ, ha kasl ka Pas ma sariya ɗuhwa na.

⁷Mandza Sodom ta Gomor ta sama wurow ana ka tsakay ta na hay, ma vələdama vaw me key madama andza ha na hay na, ma kam tek ta tsəveɗ kakay ana hay na, a ndalamam aha da waw me ndəvey kakay ana hay na, ka tərey tek me tsey dey kava, ma hətada ndaw aha.

⁸Ndaw ana nga na hay na re andza hiya satsa, da kələw kələw a ta na na, a zləbadama slaw vaw ta na, a rəsama ɗuhwa ma 'ərlam, a tsadama maram ma 'ərlam hay.

⁹Kwa bay ma madurlam hay Mikayiel tekeɗe na, da me kəɗey vaw ta, ta Sataŋ, ma təram vaw ka vagay ma Moyiz na, ka slafa ma kafa sariya ta me tseɗey aha kakay, ama a ləvar tsa na: "Hayna Bay'ərlam ka hətaka."

¹⁰Ama ndaw ana nga na hay na, tek na taya ma səradəmata kakay ana hay tsa na, a tsadam tsa, a səradama na kəɗeyya dada, andza ma gənaw me sərey tek tsana, tek ana nga na na, a da nafatar na, ma ma zəɗada vaw ta na.

11Taya na ka tuwam vaw ta, kavəday a səpəmawa na tsəved ma Kayien, ma tek ma merbey na, ma vəladəmara vaw a me zədey ma Balam, arka taya ma bazlam da ma tsawa vaw mandza Korey.

12Ma ngəsadəmakwar tek me zəmey kwar andza malam hay na taya, kendzey andza a zəmam tek na, kambəlaɓa, a slurɓam tek ana na, mandzara hwaray ka katar, taya na andza pazlay mandzara yam ana, na memed ma həlawa na, vəde tek ma 'ar mesəfey mandzara ka yam bəzey ana hay, ma mətsaya dey tsew, ma balngwadaya ba.

13Dangwala ma yam ma vənəhawa ma zarnay ma hwaray ma bay'ar ma vaw ta na, wurzla ma halam so na hay ma paya ma kwozaha ma ləvaŋ tekəde feŋfeŋ ana.

14Enok satsa na, ma tsawa guma andza ma ndaw sek na, ka taya, ngga ndaw ma tsəla na ma zɓawa ka Adam, ngga me ləvey: Nəkafama Bay'ərlam a sawa ha ta sidzew aŋga kokwod ana hay,

15ma da ka sariya ma bəla tabiyaha na, ma da husatar waway a ndaw ma zɓəba na hay, da me zɓəbey ta na, ma kamar malay a Bay'ərlam ta guma ma ma rəsa vaw ma ndaw ma ngəsa na hay, ma zɓəba hiya na ma tsafama na.

16Na ngga na na, taya təŋga ndaw ma dzendze hay, ta ndaw me gwəŋgudəy mey hay, ma kəlatar ka mey na tek me sey ta, ma bawa da huɗa mey ta na gandala ma guma hay, a da ɗamar ndaw a ndaw na, sey ka tek ata ma da ndzefey ka ngga daha.

Me həley bəzay a ndaw me pey 'ar ana hay

17Kuray tey na dzam a ɗaw hay, sərəfəmata ka guma ma maslaŋ hay ma Bay'ərlam a lakwa Yezu Kriste, ma tsəməkurawa zla ka vaw ana hay.

18A ləvəmakurawa na: “Da har ma bəla madakwaydok ana na, ndaw me səŋgərey ɗəla da 'ar ma ndaw hay na a da kam daha, ma da kəlatar ka mey na tek me sey ta, hayakakay ana.”

19Na ngga na na, taya tok! A sadəmərawa me tsey vaw, me dzeley 'ar ata na ma dala ɗey, Mesəfey da taya dakay.

20Ama kuray nggey dzam a ɗaw hay, ləmadama vaw kwar na ka me pey 'ar a kwar kokwod ana, ɗulam mey da Mesəfey Kokwod ana.

21Dzadama vaw ka'ar vaw kwar ana, da ma wuɗa vaw ma Bay ma Bəla, padama me pey dey kwar na, da ndaw ma kar da vaw ana ma Bay'ərlam a lakwa Yezu Kriste ma mendzey me ndəvey kakay ana.

22Ndaw me dzeley 'ar ka vaw tsew tsew ana hay na, ka kəmakwar da vaw;

23buwəmatərawa da mey ma waw, sa ma ndaw ana sa na hay na, ka kəmakwar da vaw, amana ta me wesey aha, kəmatar tsakay, ha kasl ka zana ta na, vaw ta ma tsələfa luwed ana.

Me Səmbərey madakwaydok ana

24A ndaw ma slafa ma nəkafakwar dey ha tədam zlay ana, ma da padakwar mandzara meŋgəsey ka slam dey ma me wezley dey nga da wuiya,

25a Bay ma Bəla asləta na, ngaMebuwey lakwa, ta Yezu Kriste Bay'ərlam a lakwa, a wezley dey, nga dūhwa ha, a slafa tabiyaha, Bay aha zla da me zley ma bəla, ekədəy ana, ha ma kwoza ha. Amen!

Deriwel ma Apokalis ma Zaŋ

Deriwel ma Apokalis ma Zaŋ 1

Me zley nga na

¹Deriwel neneƷ na, tek ma kəzla hiya na Yezu Kriste ka bāda na: Bay ma Bəla a vələdara na, ma ka da bādatara a gawla ma 'ay nga hay, tek na ma da sawa da bəse na. A da bādara na, nga ma sləradərawa madurlam aŋga, ka tsakay ma gawla ma 'ay nga Zaŋ.

²Nga na ma bāda dərka na, tek aŋga na ma nəkadərawa tabiyaha na, guma ma Bay ma Bəla aha, seydeƷe ma Yezu Kriste aha.

³Ndaw ma dzanŋa, ndaw ma pam sləməƷ ka guma neneƷ andza ma ndaw sek ana, ma tsənar sləməƷ a tek a neneƷ ma winda a hiya na na, taya da wuiya, hərƷay har ana nga bəse.

Ma sərə Ʒaw

⁴Yah Zaŋ, i windatərabā a Egliz a hay tsəla da Azi ana. Hayna ka vələməkuraƷa hahaya ta zozoy da har ma Ndaw nga daha ekədeƷ ana, nga daha zla ekədeƷ kakay ana, na ma da sawa na, da har ma mesəfreƷ a hay tsəla ma ndzaya ka slam dey ma koriwal ma bay nga na,

⁵arka ta har ma Yezu Kriste, Ndaw seydeƷe hayna, marakƷay da Ʒalaŋ ma ndaw ma mət̄sa na hay, Bay Ngalaka ma Bay ma dala hay. A Ndaw ma wudakƷar ana, ma ləhadandukurawa ba da meŋgəsey lakƷa hay ta mambaz aŋga,

⁶ma da tərādandakƷar Slala ma baba me key kuleƷ ahiya ma Bay ma Bəla Baba nga. Ma nga na, ma vəla ha me Ʒezley dey, me key bay da meƷey temere da meƷey temere. Amen.

⁷Nəkafama a sawa ha da dey ma pəzlay, arka ndaw hay tabiyaha a da nəkadama, kƷa ta ndaw ma slakama na hay dzay: səkƷay ma dala hay tabiyaha a da ndzam, andza da 'ay Ʒagay hərƷay nga. Ayaw! Amen!

⁸Bay'ərlam Bay ma Bəla a ləƷey: Yah na Alfa ta Omega, Ndaw nga daha ekədeƷ ana, nga daha zla ekədeƷ kakay ana, Ndaw ma da sawa ka meƷ ana, Ndaw ma slafa tabiyaha na.

Zaŋ ma nəkada me Ʒezley dey ma Kriste

⁹Yah Zaŋ malam a kƷar, mandala kƷar da suƷet, da Slala ma Bay'ərlam sa tsa, da matanduroŋ da Yezu, i ma ndza ha da dala ma dāƷala ha ta yam ana da Patmos, kavəday ma guma ma Bay ma Bəla ta me key seydeƷe ma Yezu.

¹⁰MesəfreƷ ma fuləkƷaya a Ʒaw ta pas ma Bay'ərlam, arka i ma tsənada Ʒəde ma dāƷ a tsəney gədaŋ aha da dəba dāƷ, andza keley tolom.

11A tɛləkey aha mey: “Tek ana kah ma nəkada na na, windada a deriwel, arka na slɛradatara a Egliz ana tsɛla na hay: a Efez, a Smirne, a Pergam, a Tiyatir, a Sard, a Filadelfi ta Lawdisey.”

12I me mbɛdey dey ma da nəkafa ka ndaw ana ma tsaya guma na, arka andza i me mbɛdey dey ba na, i ma nəkada tek me key waw ma gura ta hawal ahiya kava tsɛla.

13Arka da wuzlah ma tek me key waw ta hawal ahiya kava ana hay na, ndaw ana daha ma lɛtsa ha, a nəkey andza bɛzey ma ndaw, suwal zozom aha ka vaw, ma dzuwa kanda ma gura ha da 'ɔrev;

14'ar aŋga na ta mbez aŋga na na, babara ha andza mbez ma tɔbaŋ, andza mekwekulek, dey ŋga na hay na andza waw a tɔbey aha ger ger.

15Sek aŋga na hay na andza mandzay gagaza na ma sumko haɗaɗzidzay ana, ma dzuba ha da yam da hudzok, vɛde ma ɗay ŋga na na, andza ma bebɔtsey ma bɛlay ɗuhwa na.

16Ma zɛga wurzla hay tsɛla da har zɛmay ŋga. Sled ma tsakay a zɛmey bɛza kakay ma tasla ha tsakay tsuwe ta hiya, ma bawa da huda mey ŋga. Mey dey ŋga na na, a wezley dey andza pas da me wezley dey ŋga tabiyaha na.

17Andza i ma nəkada na, i me kɔley andza i ma mɛtsa ha ka slam sek aŋga, amana, ŋga ma pafaya har zɛmay ŋga, ma lɔvaya: “Ka wesey zlay, yah na ndaw tsɛfɛmey ana, Ndaw madakwaydok ana,

18Ndaw ŋga daha ta dey ana, i ka mɛtsey ba, ama ekɛdey na, i daha ta dey ka mevey temere ka mevey temere kwoza ha, lakile ma memɛtsey ta slam ma ndaw ma tsɛvay hay ma vɛla hiya da har a ɗaw.

19Winda tek a nenekey kah ma nəkadatɔrawa na, na ekɛdey ana, ta na ma da sawa ka mey ana.

20Ka guma ma kɛzla na ma wurzla nenekey hay tsɛla kah ma nəkadata da har zɛmay ɗaw ana, ta tek me key waw ma gura ta hawal ahiya kava tsɛla, guma na na, andza nenekey: wurzla a hay tsɛla na na, madurlam hay tsɛla ma Egliz hay tsɛla na, arka tek me key waw ta hawal ahiya kava tsɛla na na, Egliz ana hay tsɛla na hay.”

Deriwel ma Apokalis ma Zaŋ 2

Deriwel a Egliz ma Efez

1Windar a madurlam na ŋga da Egliz ma Efez ana. Ndaw ana ta wurzla hay tsɛla da har zɛmay ŋga na, me heley da walaŋ ma tek me key waw ma gura ta hawal ahiya kava tsɛla na, a lɔvey andza nenekey:

²I səradata meslərey dək me key hayna hay, mber edek ta matandəronj edek, arka na ka slafa ma wudafa dey ka ndaw sewed kakay. Ndaw ma tərädama vaw ta, ka löva taya maslañ ahiya na hay, azlakwa zlay ana, kah ka həladatara suwet ata na ba, arka ka da ndzafata na ndaw maləwadafay ahiya.

³Arka na kah ka key matandəronj ba, kah ka key banay ba hərway ma mezəley dəw, arka na kwa ka mətsaka har kakay.

⁴Ama ma daya 'ar kakay ka kah na, ka wudafaya andza na tsəfəmey ana sakay, kah ka mbəkada ba.

⁵Hayna səräfa tok na, ka tədawa na ka waray? Mbəfdada mendzey dək, arka na kata meslərey dək a zlekete na hay. Dakay na, i da dāfa ta tsakay dək, hədaw ha mbəfdada mendzey dək kakay na, i da tsəkwa tek me key waw edek ana ba ka slam ŋga.

⁶Amana tek asləta daha a vələka ha metefes: meslərey ma ndaw ma Nikolayite hay ma kam na, a dəmaka 'ar kakay kal kal andza yah ana.

⁷Ndaw ana sləmay ŋga daha na, ka tsənada tek ma Mesəfrey ma ləvatar a Egliz hay. A ndaw ma zəga 'ar ma sled ana na, i da vələr tek me zəmey ma bəzey ma vəde ma tek ma mendzey da Slala hayna ma Bay ma Bəla.”

Deriwel a Egliz ma Smirne

⁸Windar a madurlam na da Egliz ma Smirne ana: Ndaw aŋga na tsəfəmey ana, madakwaydok ana, Ndaw aŋga na me mətsey ba na, amana ma mawa ba a mendzey ana, a lövey na andza neny:

⁹I sərada ha suwet edek ma həlafəmaka na hay, kah na mbarga ha, amana kah zleley aha. Ka me ŋgəley bəzay ma ndaw ma tərädama vaw ta Zuif ahiya na hay, amana taya Zuif ahiya kakay, me tsəhey 'ar ata na na ma Satañ .

¹⁰Ka banay dək ma da key ana na, ka da wesey zlay: nəkafa Satañ a da kuyey ndaw hay da walañ a kwar a daŋgay, ma aza ka həlafakwar suwet, da dövəd kurow na a həlafəmaka suwet. Tsəney sləmay kasl a memətsey, i da vahaka 'ar ta mendzey hayna.

¹¹Ndaw ana sləmay ŋga daha na, ka tsənada tek ma Mesəfrey ma ləvatar a Egliz hay. Ndaw ana ma zəga 'ar ma sled ana, a da key aha tsetseh da memətsey ma tsetsew ana sakay.

Deriwel a Egliz ma Pergam

¹²Windar a madurlam na da Egliz ma Pergam ana: Ndaw na ta sled ma tsakay a zəmey tsakay tsewe ta hiya na, a lövey na andza neny:

¹³I sərada ha slam a dək ana kah ma ndza ha da huđa na: Koriwal ma Satañ ŋga da huđa. Ama kah ma ndza ha ma tapa ha ka mezəley dəw, kah ka mbədar mey a me pey 'ar edek ka yah kakay, kwa andza ta pas ma Antipas, ndaw seydewe dəw

me mbədey sler kakay ana, ma kəɗama vagay aha da 'ay kwar, slam ana ŋga na na Sataŋ ma ndza ha da huɗa na.

¹⁴Amana, tek na i ma da kaka say kava na daha: ndaw hay daha da 'ay ɗek, ma tapa hiya ka me tetəkey ma Balam ma dəhəɗa Balak, ka ŋgafata gended ka bəzey ma Israyel hay, ma aza ka dahəɗata ka pəɗam slaw ma kuley ma vələmatar a 'ərlam ma ndəra ta har ana hay, arka ana aza ka kam bordel.

¹⁵Ndaw hay daha da 'ay ɗek satsa, a tapam aha satsa ka me tetəkey ma ndaw ma Nikolayite hay.

¹⁶Mbəɗada mendzey ɗek tok zləna, i daba ha ka tsakay ɗek da bəse ɗey, i da katar vərom ta sled ma tsakay ma huɗa mey ɗaw.

¹⁷Ndaw ana sləmay ŋga daha na, ka tsənada tek ma Mesəfrey a neneɗ ma ləvatar a Egliz ana hay. A ndaw ma da zəga 'ar ma sled na, i da vələr Man ma kəzla na, i da vələr ŋgwa babara na, arka ka ŋgwa na hana na, mezəley waya ha ma winda ha kava, ndaw a sərada mezəley ana dakay, sey ndaw ana ma təba na.

Ɗeriwel a Egliz ma Tiyatir

¹⁸Windar a madurlam na da Egliz ma Tiyatir ana, Bəzey ma Bay ma Bəla, Ndaw ana ŋga na ta dey andza waw a təbey aha na, sek aŋga hay andza bərey ma mandzay gagaza na, hayna, a ləvey na andza neneɗ:

¹⁹I sərada tek eɗek me key ana hay, ma wuɗa vaw ɗek, me pey 'ar eɗek, meslərey ɗek, matanduroŋ eɗek, tek aɗek me key madakwaydok ana na, a fənata na tsəfəmey ana hay.

²⁰Ama ma mbafaya ka kah kakay na, kah ma wuɗafa dey ka Zezabel, ŋgwas ana ŋga na me ləvey: i ndaw sek aha na, arka tok na, a zləgadata gawla ma 'ay ɗaw hay ba, ma tatəkadata me key bordel, arka me pəɗey slaw ma kuley ma tawalam a 'ərlam ma ndəra ta har ana hay.

²¹I ka mbəkar bəzay ba ma ka mbəɗada mendzey ŋga, amana kwa ka wuɗey ma mbəɗada mendzey ŋga, ma mbəkada bordel aŋga na kakay.

²²Ekəɗey tok na, i kələda ka 'ar ma 'ar ŋgawa ma banay ɗuhwa ha, andza mandala ŋga na hay, taya ma kam madama dzaya na, ana sey dakay dakay na, taya ka mbəɗadama mendzey ta da tek ata na ma kam ana.

²³Wawa ŋga na hay na, i da kəɗata ta memətsey, arka na Egliz hay tabiyaha a da sərada, yah na ndaw me nəkey dey kasl a hwaɗ ma mevel ana. Arka kwa way way da walaŋ a kwar na, i da madara andza ma mber aŋga hay me key.

²⁴Ama i ɓadakwar a kuray ndaw ma Tiyatir hay, na kuray ma tələkam a dey ma me tetəkey ta, mandzara ha wuɗam ma sərada tek ana ma kəzla na ma Sataŋ tikay ana. I pakwar tek me ləhey aha a diya sakay.

²⁵Ama tek na kuray ma ndzafam ana na, zөгadama mambay mambay aha, ha aza ka ma da daba daw.

²⁶Ndaw ma zөгa 'ar ma sled, ndaw ma zөгada mber a daw kasl ka ma da ndövey na, i da völar slam har ka wata ndaw ma dala hay.

²⁷A da tsukurata na ta tapay me börey, andza na ma pösladömata tek ma ndöra hiya ta hahay ana hay.

²⁸Andza na i ma ndzaförawa tiyatsa me key bay da har ma Baba daw ana na, arka i da völadara batay ma lamda.

²⁹Hadaw ndaw ana slömay nga daha na, ka tsönada guma noney Mesöfrey ma lövatar a Egliz ana hay.

Deriwel ma Apokalis ma Zan 3

Deriwel a Egliz ma Sard

¹Windar a madurlam na da Egliz ma Sard ana, ndaw ta mesöfrey ma Bay ma Böla hay tsöla na, ta wurzla hay tsöla na, a lövey na andza noney: I söradata ha meslörey dek hay, a hikadama ha mezöley dek waya kah ta dey, ama azlakwa zlay kah ma mötsa ha!

²Hayna nökey dey ka vaw, sömadata sa na ma zarömawa neködey mazlambar a da mötsam ahiya na, hөрway i ka nöka tsoy, meslörey dek na ka daway mambay aha, ka slam dey ma Bay ma Böla a daw kakay.

³Sörafa ka tek edek me ndzefey, ma tsönadörawa na, wafa vaw, arka na, mbödada mendzey dek. Hadaw kah ma ndza ha tsekerkerre kakay na, i da daba na andza ma ndaw mahal, mandzara kah ka sörafa, i da daba ma ndzafaka na, da har ana ha sörey ka vaw kakay ana.

⁴Ama da Sard na na, ndaw hay neködey da hudä ka kafama luwed ka zana ta hay tikay ana, da hudä daha. A da kösadömaya, ma köla zana babara ahiya ka vaw, hөрway taya na da ndaw ahiya.

⁵Ködey tok na, ndaw ma zөгa 'ar ma sled ana na, a da pey na zana babara ahiya, i da dawasadaha mezöley nga da deriwel ma Mendzey kakay. I da lövey ka slam ma Baba daw ta madurlam anga hay na, i sörada.

⁶Ndaw ana slömay nga daha na, ka tsönada guma ma Mesöfrey ma lövatar a Egliz ana hay.

Deriwel a Egliz ma Filadelfi

⁷Windar a madurlam na da Egliz da Filadelfi ana: Ndaw kokwod ana, Ndaw dzerey ana, Ndaw ma zөгada lakile ma David ana ka wura ba na, ndaw a slafa ma wudäda kakay ana, ka wudäda ba na, ndaw a slafa ma wurada kakay ana, a lövawa na andza noney:

⁸I sərada ha mber a dɛk hay, nəkada i me pey mambaw ma wuraha ka slam dey dɛk, ndaw ma slafa ma wuɖada dakay. Gədaŋ a dɛk ana na, nekəɖey dada, amana, kah ka zəgada guma ɖaw ba, kwa kah ka mbəɖar mey a mezəley ɖaw kakay.

⁹Nəkafa i vələka ndaw ma 'ay me ɖuley mey ma Sataŋ hay, na ma ləvam: la na Zuif ahiya na hay, ama azlakwa zlay a tsam malwəɖay. Nəkafa, i da sadatərawa ka da gərdam ka slam sek a dɛk, arka a da sərada na, i ka wuɖaka ba.

¹⁰Hərway kah ka zəgada guma ɖaw ba ta mataŋduroŋ aha sana, yah ana tiyatsa na, i da wafaka vaw ta pas ma suwet, na ma da sawa ka ndaw hay ka bəla tabiyaha na, arka a da həladatara suwet ma ndaw ma dala hay tabiyaha.

¹¹I daɓa ha bəse. Lapan na ma ma gawla ley dɛk na, zəgada mambay mambay aha, ma ndaw ka da təbadaka zlay.

¹²Ndaw ma zəga 'ar ma sled ana na, i da tərada sek begəney aha, da 'ay me key kuley ma Bay ma Bəla a ɖaw, a da bawa ha da huɖa sakay, i da windafa mezəley ma Bay ma Bəla a ɖaw ka vaw ŋga, mezəley ma wurow ma Bay ma Bəla ɖaw, Zeruzalem wayna ma hərdawa da 'ərlam ka slam ma Bay ma Bəla ɖaw ana, ta mezəley ɖaw wayna.

¹³Ndaw ana sləmay ŋga daha na, ka tsənada tek ma Mesefərey ma ləvatar a Egliz hay.

Deriwel a Egliz ma Lawdisey

¹⁴Windar a madurlam na da Egliz na da Lawdisey ana: Amen ana, Ndaw seydewe me mbəɖey sler a guma ŋga tikay ana, Ndaw dzerey ana, Mezley ma tek ma Bay ma Bəla ma katərawa na hay, a ləvey na andza neny:

¹⁵I səradata tek edek me key ana hay: kah ma tasla ha kakay, kah waw ka vaw aha kakay. Ŋgama hana na kah ka key na ma tasla ha, dakay na ta waw aha ka vaw!

¹⁶Ama kah ma tasla ha kakay, kah waw ka vaw kava dakay, kah lafok lafok aha sana, i da vanəhadəkawa ba da huɖa mey ɖaw.

¹⁷Mavəɖay ka ləvey: i na zleley aha, i ka key zleley tsoy, tek ma hətsaya dasakay, azlakwa ka sərada kakay zləna, kah na viya ha, ka key da vaw, mbarga ha, wulaf aha, tetez aha.

¹⁸Guma ɖaw ma tsaka a 'ar na, sawa a 'ay ɖaw ana da haɖəkaba gura na ma ŋgəza ha da waw ana, ma ka kadaka zleley, arka ta zana babara hiya ha da pey ka vaw, ma aza vaw dɛk ana tetez ana, ka da bawa ma da kaka hwaray sazlay. Arka aza ekəɖey sidem, aza ha fəɖey ka dey, aza ha da nəkada dey dɛk.

¹⁹Yah na, ndaw i ma wuɖata na hay tabiyaha na na, i katar say, i hətata, mbəɖey sek da me pey 'ar, arka mbəɖada mendzey dɛk!

²⁰Nəkafa i ma lətsa ha ka mey mambaw, arka i fey aha mambaw, ndaw ana ka tsənada vəde ma dāy dāw ba, ka wura mambaw ba na, i da fuləkwey a 'ay nga, i da zəmam tek ta nga, nga tey ta yah.

²¹Ndaw ana ma zəga 'ar ma sled' ana na, i da vələr me da ndzey a koriwal ma bay dāw ta yah. Andza na nga dāw, i ma zəgərawa 'ar ma sled' ana tiyatsa na, arka i ma daway ma da ndzey ta Baba dāw, ka koriwal ma bay nga.

²²Ndaw ana sləmay nga daha na, ka tsənada guma ma Mesəfrey ma ləvatar a Egliz hay.

Deriwel ma Apokalis ma Zaŋ 4

Koriwal ma Bay ma Bəla ta kuley na ma kam da 'ərlam ana

¹A dəba na na, i ma nəkada mambaw ma wura ha da 'ərlam. Arka vəde ma dāy ana tsəfəmey ana, i ma tsənadərawa andza tolom ana ma ləvaya: tsəlawa ka sləna, aza i da bədaka tek na ma da key a dəba na.

²Arka tsa na, Mesəfrey ana ma zəgaya, arka i da nəkada na, Koriwal ma bay ma pa ha da 'ərlam, arka ndaw mandza ha ka koriwal ana.

³Ndaw ana ma ndza ha kava, a nəkey andza ngwa na daha a zəlamar zaspe ta sarduwaŋ. Kwalay ma dāwala koriwal ana, me wezley dey nga na a nəkey andza ngwa na daha a zəlamar emerod.

⁴Koriwal andza ma bay kokurow tsew kava faɗ ma dāwalama na hana na, da koriwal ana hana hay na, ndaw ma səka na hay kokurow tsew kava faɗ, ma ndza ahiya, ta zana babara ahiya ka vaw, 'ar ata na hay ma vaha ahiya ta gura.

⁵Da koriwal ma bay ana na, me wetedey ma yam ma bəmawa, vəde ma dāy ta me rəvey ma yam ma bəmawa da hudā. Petərle hay tsəla ta waw ahiya kava, a təbam aha ka slam ma koriwal ana. Na nga na hay na, mesəfərey ma Bay ma Bəla na tsəla na hay.

⁶Ka mey dey ma koriwal ana na, bəlay ma yam ma tek ana daha, a wezley dey andza zay pas. Da wuzlah ma koriwal ma bay ana na, ma dāwala ha ta gənaw hay faɗ, vaw ta hay tabiyaha ya dey ahiya, ta mey dey ta dəba adzay.

⁷Gənaw ana tsəfəmey ana na, a nəkey andza mabar, na ma tsetsew ana a nəkey andza gusaŋ ma sla, na ma makar ana na, mey dey nga na andza ma ndaw, arka na ma faɗ ana na, a nəkey andza matsav a tsəvey aha.

⁸Gənaw ana hana faɗ ana hay na, ta gurbasla ahiya mukwa mukwa, dey hay tabiyaha ma tsəba hiya teleview ta hwaɗ ana, dəvaɗ ta rəpas adzay na, a mətəsam har ma tələkey mey kakay, a ləvam: “Kokwoɗ, kokwoɗ, kokwoɗ, Bay'ərlam Bay ma Bəla ma slafa tabiyaha na, Ndaw na nga daha zla ekədey kakay ana, nga daha ekədey ana, ma da sawa na!”

⁹Andza gənaw ana hay a hasəkadəmara ha bəzay, a səmbərama ha, a ma dəmara ha sise a Ndaw ma ndza ha da koriwal ma bay ana, a Ndaw aŋga na ta dey ana ka mevey temere ka mevey temere na.

¹⁰Ndaw ana hay ma səka na hay kokurow tsew kava faɗ ana, ma gərdam ka slam dey ma Ndaw ana ma ndzaha da koriwal ma bay ana. A namar dɛba a Ndaw ŋga daha ta dey ma mevey temere ma mevey temere kwaza ha na, a kuyada ma lapan ata, ka mey dey ma koriwal ma bay ana, ta me ləvey aha kava:

¹¹"A kah na tɛde, kassla, Bay'ərlam, Bay ma Bɛla la, kah ndzefey maram, ma hesəkey bəzay ta ma slafa, hərəway ma katərawa tek hay tabiyaha na kah, kah ka wuɗey ba ka kam andza ha, arka na ma ka ahiya dərka na."

Deriwel ma Apokalis ma Zaŋ 5

Deriwel ta bəzey tɛbaŋ

¹Arka i ma nəkada ɗeriwel da har zəmay ma ndaw ana, ma ndza ha ka koriwal ma bay ana. Deriwel ana ma winda ha da huɗa na, ta dɛba na dzay, ma wuɗa ha, ma slərɓa ha ta ndeped slam tsɛla.

²Arka i ma nəkada madurlam gɛdaŋ aha, a tɛləkey aha mey ta magala ha: "Ndaw ana ɗa ma slafa ma wura ɗeriwel ana, arka ma hukwata ta ndeped ana ma slərɓa na hay na way?"

³Amana kwa ndaw da 'ərlam, kwa ka dala dakay, kwa da tsəvay ma slafa ma wura ɗeriwel ana, ma da kəley dey a huɗa na dakay.

⁴I ka yey vaw ma tuway, hərəway ka ndzafam ndaw ana ɗa ma wura ɗeriwel ana, dakay na ma da kəley dey a huɗa dakay.

⁵Ama ndaw aslɛta da walaŋ ma ndaw ma səka na hay ma ləvaya: "Ka tuway zlay! Nəkafa mabar ma gedzek ma Zuda, Bəzey ma hwaɗ ma David ka zəga 'ar ma sled ba, a da wura ɗeriwel ana, ta ma hukwata ndeped ma slərɓa ha slam tsɛla na.

⁶Arka i ma nəkada da wuzlah ma koriwal ana ta gənaw ana hay faɗ ana, da 'ərev ma ndaw ma səka na hay, Bəzey tɛbaŋ ma lɛtsa ha, a nəkey andza ma slaha ba ma kuley. Dərom aŋga hay tsɛla ta dey ahiya tsɛla, na ŋga na hay na, mesəfrey ma Bay ma Bɛla hay tsɛla na ma sləram ka dala tabiyaha na.

⁷Ŋga ma gurey ma da tɛba ɗeriwel ana da har zəmay ma ndaw ma ndza ha da koriwal ana.

⁸Andza ŋga ma tɛba ɗeriwel ana ba na, gənaw a hay faɗ ana, ta ndaw ma səka na haykokurow tsew kava faɗ ana, ma nam dɛba ka slam dey ma bəzey tɛbaŋ ana. Kwa way way ma zəga gandzaval aha da har ta kokwom ma gura hiya ma rəha ha ta wurdey, na ŋga na hay na, ma ɗula mey ma ndaw Kokwaɗ ana hay.

⁹A kam walay wayna: "Kah na tɛde, kassla ma tɛba ɗeriwel ana, arka ma hukwata ndeped ma slərɓa ha ana hay, hərəway ka sləmaka ba ma kuley, arka ta mambaz a ɗek na, kah ka mbəɗatərawa ndaw hay ba a Bay ma Bɛla, ndaw ma me səmbərey hay tabiyaha, ma mey hay tabiyaha, ma səkway hay tabiyaha, ndaw ma dala hay tabiyaha.

¹⁰Arka ka da lomar a Bay ma Bɛla a lakwa na slala, ta baba me key kuley ana hay, arka a da kam bay ka dala.”

¹¹Arka na i ma nɛkada: arka i ma tsɛnada vɛdɛ ma dɛy ma madurlam hay hadadzidzay, ma gɛnaw hay ta ndaw ma sɛka na hay, ma lɛtsaya teleview ka slam ma koriwal ma bay ana. Taya ka slam ana a kam gabal hadadzidzay, kwa a mbɛsley vaw kakay.

¹²A tɛlɛkam mey ta magala ha: “Bɛzey tɛbaŋ ana ma slaha ba ma kuley ana na, ŋga na tɛdɛ, me ndzefey ma slafa, zleley, me sɛrey 'ar, gɛdaŋ, me hesɛkey bɛzay, me wezley dey ta me Sɛmbɛrey.”

¹³Arka tek na ma ka ahiya tabiya ha da 'ɛrlam ana, ka dala, da tsɛvay ta ka 'ar ma bɛlay ta tek na da hudɛ na hay tabiyaha, i ma tsɛnada a tɛlɛkam aha mey a lɛvam: “A ndaw na ma ndza ha ka koriwal ma bay ana, ta bɛzey tɛbaŋ ana satsa na, ka ndzafam ma Sɛmbɛrey ma hasɛka bɛzay, me wezley dey, bay da mevey temere da mevey temere”

¹⁴Arka gɛnaw ahay fad ana ma lɛvam: “Amen!” Arka ndaw ma sɛka na hay ma gɛrdam ma namar dɛba.

Deriwel ma Apokalis ma Zaŋ 6

Me hukwey ma ndepɛd ma slɛrba na hay mukwa tsɛfɛmey ana

¹Arka i ma nɛkada: Andza bɛzey tɛbaŋ ma hukwa ndepɛd ma slɛrba na tsɛfɛmey ana da walaŋ ma ndepɛd ana hay tsɛla na na, i ma tsɛnada gɛnaw ana tsɛfɛmey ana da walaŋ ma gɛnaw a hay fad na me wudey, vɛdɛ ma dɛy ŋga na andza ma yam me rɛvey, a lɛvey: “Sawa!”

²Arka i ma nɛkada pɛles babara ha. Ndaw ana ma ndza ha ka 'arra na, ta lalaŋ aha da har. Arka ma vahadɛmara 'ar, ŋga ma daway andza ndaw ma zɛga 'ar ma sledɛ a ba na, ma da watar 'ar a tek hay.

³Andza ŋga ma hukwa zehed ana ma tsetsew ana na, i ma tsɛnada gɛnaw ana ma tsetsew ana me wudey: “Sawa!”

⁴Arka pɛles mekelehe ma hɛrdɛwɛ, a nɛkey gagaza ha andza waw, ndaw ma tsɛla ha ka 'arra na na, ma vɛlamar slam har, ma dawasada zozoy ba ka dala, ma ndaw hay ka kɛdam vaw vagay ahiya ka 'ar vaw ta na hay, arka na ma vɛlamar maslalam dɛhwa ha a har.

⁵Andza ma hukwa zehed ana ma makar ana na, i ma tsɛnada gɛnaw ana ma makar ana me wudey: “Sawa!” Arka i ma nɛkada pɛles zezin aha, ndaw ana ma tsɛla ha ka 'arra na ta kilo aha da har.

⁶Arka i ma tsɛnada vɛdɛ ma dɛy, da walaŋ ma gɛnaw ana hana hay fad ana, a lɛvey: “Zlɛraway gwada aslɛta na, sumkwo ma me vekey ma ndaw pal, salaway

gwada makar na ka sumkwo ma me vekey ma ndaw pal. Amana, mal ta zom na ka da ləmatar zlay.

⁷Andza nga ma hukwa zehed ma fad ana na, arka i ma tsənada gənaw ma fad ana me wudey: “Sawa!”

⁸Arka i ma nəkada na, pəles a nəkey andza baslah baslah, ndaw ana ma tsəla ha ka 'arra na a zəlamar: “Memətsey”, slam ma ndaw ma tsəvay hay a səpamar aha bəzay. Ma vələmatar slam har ka diya ma fad ana ma dala, ma ka bazlata ndaw hay ba ka dala ta maslalam, ta may, ta memətsey, ta gənaw dūhwa na me pədey slaw ana hay ka dala.

⁹Andza nga ma hukwa zehed mazlam ana na, i ma nəkada ka slam ma ngwa ma kuley na, mezek ma ndaw ma sləmata ba hərway ma Guma ma Bay ma Bəla ana, ta seydewe ta ma kəmawa na hay.

¹⁰Taya ma wudam ta magala ha, ma ləvam: “Miter kokwod ana, dərka na, ka da ndzada sariya, ma da madatara gandaf ma ndaw ma dala hay, hərway ma mambaz ala ma mbədawa na na, ha kasl ka varay?”

¹¹Arka ma vələmatar kelmedzey babara ha ka ndaw ka ndaw, arka ma ləvəmatar ka hutam nekədey dāgay, ha ka ndaslam ba tərre andza ma mandala ta, ma kam mber dzaya na hay ta malam ata na hay ba dāgay, na ma da sləmata vagay ahiya andza taya na.

¹²Arka i ma nəkada: andza nga ma hukwa zehed ana ma mukwa na na, dala me bəley gegəbets gegəbets ma gədaŋ. Pas me tərey zezij aha andza mberwesek, arka kiya kərem tabiyaha andza mambaz.

¹³Wurzla ma 'ərlam hay ma kuiyəmawa ka dala, andza ma memed ma mbatsərawa bəzey ma vəde hewer marlagway ana.

¹⁴Ndasl ma 'ərlam me həley vaw nga dzaŋ andza a padam dərivel, mamba hay ta dala na ma dāwalaya ta yam ana hay ma mbəzlam.

¹⁵Bay ma dala hay, ndaw dūhwa na hay, ndaw zleley ana hay ta ndaw gədaŋ ana hay, bay ma sidzew hay, beke hay ta ndaw ma wama 'ar ata na hay tabiyaha, ma kəzlam vaw a zlazlam hay ta dey ma hwatakwm da mamba hay.

¹⁶A ləvəmatar a mamba hay ta hwatakwm hay: “Mbəzləmawa ka la, kəzladəmandar ba dərəŋ ta mey dey ma ndaw ana ma ndza ha ka koriwal ma bay ana, dərəŋ ta mevel ma tsar ma bəzey təbaŋ.

¹⁷Hərway pas ma mevel ata ma tsatar kambəlaɓa na tsoy ka husawa tsoy, ma da slafa me lətsey ka slam dey ta na na, way?.”

Derivel ma Apokalis ma Zaŋ 7

Egliz na andza səkway ma Bay ma Bəla

¹Arka a dɔba na na, i ma nɔkadata madurlam hay faɗ, ma lɔtsaya da tsakay ana faɗ ana hay ma dala, ma zɔgadɔmata memed a hay faɗ ana ma dala, ma kwa memed ka da fɔtey ka dala zlay, kwa ka vɔde ma tek aslɔta zlay.

²Arka i ma nɔkada madurlam ana mekelehe a tsɔlawa ha da bɔzay lam, ma zɔga tek me key zehed ma Bay ma Bɔla nɔga daha tsoy aha na da har. Nɔga ma wudatar ta magala ha a madurlam ana hay faɗ ma ndzafɔmawa slam har ma da key tek haykakay ana, ka dala ta bɔlay ana, me lɔvey:

³” Wam daw ka vaw, mbɔkadama ma kamar tek a dala, a bɔlay ta vɔde ma tek hay, amba lakwa ka kafɔkwata zehed ka 'ɔrdey ma gawla ma Bay ma Bɔla alakwa na hay na.”

⁴Arka i ma tsɔnada me mbɔsley ma ndaw ma ka zehed ahiya na hay: da gedzek ma sɔkway ma bɔzey ma Israyel hay tabiyaha, ndaw gabal ta temere faɗ ta kokurow faɗ kava faɗ.

⁵Da gedzek ma Zuda, gabal kurow kava tsew ma ka zehed ahiya, da gedzek ma Ruben, gabal kurow kava tsew, da gedzek ma Gad, gabal kurow kava tsew,

⁶da gedzek ma Aser, gabal kurow kava tsew, da gedzek ma Nefɔtali, gabal kurow kava tsew, da gedzek ma Manasey, gabal kurow kava tsew,

⁷da gedzek ma Simeon, gabal kurow kava tsew, da gedzek ma Levi, gabal kurow kava tsew, da gedzek ma Isakar, gabal kurow kava tsew,

⁸da gedzek ma Zabulon, gabal kurow kava tsew, da gedzek ma Zozef, gabal kurow kava tsew, da gedzek ma Bɔnzamen, gabal kurow kava tsew ma ka zehed ahiya.

Ndaw ma gadɔma na hay hadadzidzay ma kusaya

⁹Arka a dɔba na na, i ma nɔkadata ndaw hay ma kusa hiya vam vamma, ndaw a slafa ma mbɔsley kakay, ndaw ma dala hay tabiyaha, ma me Sɔmbɔrey hay tabiyaha, ma sɔkway hay tabiyaha, ma mey hay gɔle gɔle tabiyaha, taya ma lɔtsa hiya ka slam ma koriwal ma bay, ka mey dey ma Bɔzey tɔbaɔ, ma pa kelmedzey ahiya babara ahiya ka vaw, ta baslah ma tɔbah ahiya da har.

¹⁰A tɔlɔkadama mey ta magalaha, a lɔvam: “Me buwey ndaw na, Bay ma Bɔla a lakwa na ma ndza ha da koriwal ma bay ana, ta bɔzey tɔbaɔ.”

¹¹Arka na madurlam hay tabiyaha ma tsɔha 'ar ahiya ma dɔwalama koriwal ana, ndaw ma sɔka na hay ta gɔnaw ana hay faɗ ana hay, ma burtam 'ɔrdey ta ka dala ka slam dey ma koriwal ma bay ana, ma sɔmbɔrama Bay ma Bɔla.

¹²A lɔvam: “Amen! Me Sɔmbɔrey, me wezley dey, ma sɔra 'ar, me mey sise, me hesɔkey bɔzay, ma slafa ta gɔdaɔ ma vɔla ha na, ma Bay ma Bɔla a lakwa, da mevey temere da mevey temere. Amen!”

13Arka ndaw aslɔta da walaŋ ma ndaw ma sɔka na hay ma zlar me tsey guma, ma lɔvaya: “Ndaw ana ŋga na hay ta kelmedzey ka vaw babara hiya na hay na, way hay? A sɔmawa da may?”

14I ma mbɔɔar kava: “Bay’ɔrlam a dɔw, kah ana ka sɔrada sɛŋgey!” Ŋga ma lɔvaya: “A sɔmawa na da me hɔley suwet dɔhwa na, taya ka pɔrɔmata kelmedzey ta hay ba, taya ma tɔradama ba babara ha da mambaz ma bɔzey tɔbaŋ.

15A da lɔtsam ka slam dey ma koriwal ma Bay ma Bɔla na kavɔdiya, a kamar kuley dɔvad ta rɔpas adzay, da 'ay ŋga me key kuley. Arka ndaw ana ma ndza ha ka koriwal ana a da wafata vaw a gwadzavok aŋga.

16May a da tsafata ha sakay, yam a da hartata ha sakay. Pas ta waw aŋga hay a da dalɔbata ha sakay.

17Hɔrway bɔzey tɔbaŋ ana ma ndza ha da wuzlah ma koriwal ma bay ana na, a da key na ndaw ma tsukurey ta ha. A da kɔsadata ka 'ar yam me vey ana, arka Bay ma Bɔla a da sɔfadatara yam dey ta.”

Deriwel ma Apokalis ma Zaŋ 8

Zehed ma tsɔla na ta tek me bɔzlɔmey ma gura

1Andza ma hukwa zehed ana ma tsɔla na na, a key rita ma ler na, kwa tɔke me bɔley da 'ɔrlam na dakay....

2Arka i ma nɔkadata madurlam a hay tsɔla ma lɔtsa hiya ka mey dey ma Bay ma Bɔla ana, ma vɔlɔmatar tolom hay tsɔla.

3Madurlam mekelehe ma sawa me lɔtsey bɔse ta ŋgwa me key kuley, ta tek me dɔrzey tek me zey hayna ha ma gura da har. Ma vɔlamar wurdey hay hadadzidzay, ma aza ka vɔladara a Bay’ɔrlam, ta me dɔley mey ma ndaw kokwod ana hay tabiyaha, ka ŋgwa me key kuley ma gura, na ka mey dey ma Koriwal ma bay ana.

4Arka da har ma madurlam ana na, geŋges ma wurdey ana hay ma dɔrzam ana, a tsɔley ka slam dey ma Bay ma Bɔla, ta ma dɔla mey ma ndaw kokwod ana hay aha.

5Arka madurlam ana ma zɔga tek me dɔrzey tek ana tok, ma rɔhada ta waw ma ŋgwa me key kuley ana, arka ma kɔladɔrawa ka dala, a da tɔrey na, me rɔvey ma yam, vɔɔe ma dɔy hay, me wetedey ma yam ta dala ma me bɔley.

Tolom mukwa tsɔfɔmey ana hay

6Madurlam hay tsɔla ta tolom ahiya tsɔla da har ana ma hɔladama vaw ma da fata.

⁷Na tsəfəmey ana ma fa tolom aŋga: ndzala, waw ma lahaɗa ha ta mambaz aha ma kuyawa ka dala, tsakay ma makar ana ma bəla me ley waw, tsakay ma makar ana ma vɔde ma tek hay ma ley waw, arka tek ŋgɔdeɗ ana hay ma lam waw.

⁸Madurlam ma tsetsew ana ma fa tolom aŋga: tek ana ka ley andza mamba dɔhwa, ma la waw aha kava me kəley a bəlay. Tsakay ma makar ana ma bəlay me tɔrey mambaz aha.

⁹Tsakay ma makar ana ma tek ta dey ana hay da bəlay ma mɔtsam. Tsakay ma makar ana ma kombiwal dɔhwa na hay da bəlay ana ma ŋgurfam.

¹⁰Madurlam ma makar ana ma fa tolom aŋga, wurzla ma tek ana dɔhwa ha da 'ɔrlam ma kəlaw, ma la waw aha, ma kəlaw ka wayaŋ dɔhwa na hay ta vɔdiyem hay.

¹¹Mezəley ŋga na na: “Marzla dɔwekeke”. Tsakay ma makar ma yam hay ma tɔram ta marzla dɔwekeke ahiya da huɗa, arka ndaw hay haɗadɗidzay ma mɔtsam, hɔrway ma yam ana dɔwekeke.

¹²Madurlam ma faɗ ana ma fa tolom aŋga: tsakay ma makar ana ma me nəkey ma pas, tsakay ma makar ana ma me nəkey ma kiya, tsakay ma makar ana ma me nəkey ma wurzla hay, tek ana ka kɔɗata tsoy. Ma tɔram ləvaŋ aha, tsakay ma makar ana ma rɔpas me tɔrey ləvaŋ aha, dɔvaɗ andza ha satsa.

¹³Arka i ma nəkada: i ma tsənada matsav da soŋ soŋ ma 'ɔrlam a wudey aha ta magala ha: “Tuwam vaw kwar! Tuwam vaw kwar! Tuwam vaw kwar kuray ndaw ma dala hay, hɔrway ma tolom ma madurlam a dey makar ma da fɔmata mba na hay!”

Deriwel ma Apokalis ma Zaŋ 9

¹Madurlam ma zlam ana, ma fa tolom aŋga: i ma nəkada ma pəmɔrawa teker a wurzla ka dala, ma vɔlɔmɔrawa lakile ma tsəvay sololo ana.

²Ŋga ma wura mey ma babaŋ tsəvay ana hana na, arka geŋges ma tsələwa da huɗa, andza geŋges ma kusaf a durzey aha. Pas me tɔrey ləvaŋ aha, mabaŋ tabiyaha andza ha tsa.

³Arka da geŋges ana hana na, dzaray ma bawa ka dala, ma vɔlɔmatar slam har kal kal andza ma vardza ma dala hay.

⁴Ma təkɔmata ba ka da ləmamar a guzer ka dala zlay, a tek ma dɔdɔ na zlay, kwa a vɔde ma tek aslɔta zlay, amana, ka kɔmatar na a ndaw na ta zehed ma Bay ma Bəla ka 'ɔrdey ta dakay ana hay.

⁵Ka vɔlɔmatar tsəved ka kɔɗɔmata vagay ahiya kakay, amana ka kadɔmata banay da kiya zlam, banay ta na ma kam ana na, kal kal andza ma ndaw na vardza ma za na.

- ⁶Da varay ana nga na na hay na, ndaw hay a da səpam memətsey, amana a da ndzafam aha kakay. A da hwahunam memətsey, ama memətsey a da hwadata.
- ⁷Dzaray ana hay a nəkam andza pəles ma dzuwa vaw ahiya tsoy ma da key vərom, ka 'ar ata na na, ka ley andza lapan ma gura, mey dey ta na hay na, andza mey dey ma ndaw hay.
- ⁸Taya ta mbez ahiya ka ley mbez ma ngwas hay, sler ata na hay na, andza sler ma mabar.
- ⁹A nəkam andza ma təfa zana ma bərey ahiya ka vaw, me bəley ma gorbəsla ta na hay na, a tsəney andza ma Saret ma vərom pəles hay hafadzidzay a hwadama ha a vərom.
- ¹⁰Ta welek ahiya ka bəzay andza vardza, ta sumbor ahiya ka miya, ma vələmatar gədaŋ a welek ata na hay, ka kəmatar tek a ndaw hay da kiya zlam.
- ¹¹Bay ta dūhwa na na, madurlam ma baban tsəvay na ma zəlamar da meyEbrew Abadoŋ ana, ta mey grek tey na, a zəlamar Apoliyoŋ.
- ¹²Viya tsəfəmey ana na ka key tsoy, a dəba na na viya hay tsew mekele hiya a səmawa ha adiya sa.
- ¹³Madurlam ma mukwa na, ma fa tolom aŋga: i ma tsənada vəde ma dāy ma tsənawa da dərōm ma pa ha ka ngwa ma kuley ma gura, ka slam dey ma Bay ma Bəla ana.
- ¹⁴A ləvar a madurlam ana ma mukwa na, ma zəga tolom aha da har ana: Pasəkata madurlam a hay faɗ ma dzuwaya ta tsetserbe ka mey wayaŋ dūhwa na, ma zəlamar Eofrat ana.
- ¹⁵Ma pasəkəmatərawa madurlam a hay faɗ ana hay, ma həla vaw ahiya ka ler ana, ka pas ana, ka kiya na, ka mevey ana nga na, ma da mbəzladata tsakay ma makar ma ndaw hay ba.
- ¹⁶Me mbəsley ma sidzew ana ma tsəla hiya ka 'ar ma pəles ana hay na, milion temere tsew a mbəsley kakay. I ma tsənada me mbəsley ta na.
- ¹⁷Da tek ana ma nəkaya a dey ana na, pəles ana hay ta ndaw ata na hay na, a nəkam na andza neny: ndaw a hay ma kəla zana ma bərey ahiya a nəkam andza waw, ma 'ərlam andza burəhway a dəlbey ndaw ana. 'Ar ma pəles ana hay a nəkam andza ma mabar, da huɗa mey ta na a vənəhəmawa na waw, geŋges ta burəhway a dəlbey ndaw.
- ¹⁸Ta magədama ma tek a neny hay makar ana: waw, geŋges ta burəhway ma dəlbey ndaw ana na, ma vənəhəmawa da mey ma pəles ana hay na, tsakay ma makar ma ndaw hay ma bazlam.

¹⁹Hərway gədanj ma pəles ana hay ma paya na da mey ta na, ta welek ata na hay. Akwa na, welek ata na hay a nəkam andza gwavanj, ta 'ar ahiya kava, arka na a kadama tek hayakakay aha a ndaw hay.

²⁰Arka na sa ma ndaw ana ma zəmawa na, na ka mətsam ta magədama ma tek a nenedy hay kakay ana hay na, ka mbəfadama mendzey ma tek ata na ma kam ta har ata na hay kakay, taya re kava a nəmatar aha dəba a fakalaw hay, a 'ərlam ma ndəra ahiya ta gura na hay, ta bərey ma sulay ana hay, ta bərey gagaza na, ta ŋgwa, dakay na ta tuwaw ana hay ma slafama ma nəkadama dey kakay ana, kwa ma tsənadama sləmay kakay, kwa ma slafa me heley kakay ana hay na.

²¹Ka mbəfadama mendzey ta kakay da me kədəy ndaw vagay aha, da tek ma madañ ata na ma kam ana kakay, ta me tsəley ta so na kakay, kwa da mahal ata ma kam ana kakay.

Deriwel ma Apokalis ma Zañ 10

Madurlam ta bəzey dəriwel

¹I ma nəkada madurlam mekelehe gədanj aha, a hərđawa ha da 'ərlam, zana ma pazlay ka vaw, mewezley dey ma tek ana ma vaha 'ərdey aha, mey dey ŋga na andza pas, sek aŋga na hay andza 'erneh ma waw.

²dəriwel bəza ha, ma wura ha ma zəga ha da har, ŋga ma pada sek ma har zəmay ka 'ar ma bəlay, sek ma har gula ka dala.

³Ŋga me wudey ta magala ha, andza ma tuway ma mabar. Andza ŋga me wudey ba na, mervey ma yam ana hay tsəla ma rəvadama dəy ta tey.

⁴Andza me rəvey ma yam ana hay tsəla ma tsənam ba na, akwa andza i da windey na, i ma tsənada vədə ma dəy ma tsənawa da 'ərlam, ma ləvaya: “Guma ma yam me rəvey ana hay tsəla na na, ka da windata zlay, ka ndzey ma kəzla hiya”.

⁵Arka madurlam ana i ma nəkada ma lətsa ha ka 'ar ma bəlay ta dala ana, ma tsakafada har zəmay ŋga a 'ərlam,

⁶ŋga me mbədəy da mezəley ma Ndaw ana ŋga na, ŋga daha ka mevey temere ka mevey temere ana, na ma kərawa 'ərlam ta tek ana hay da huđa na, dala ta tek ana hay da huđa na, bəlay ta tek ana hay da huđa na, arka me ləvey: har ma da mbəsley mekelehe, dasakay.

⁷Ama ta pas andza ma da tsənadama madurlam ma tsəla na na, aza andza ka da zlar ba ma fa tolom aŋga na, na ŋga na na, a da key na, me ndesley ma tek hay ma kəzla na ma Bay ma Bəla, andza na ŋga ma tələkadatərawa mey a gawla ma 'ay ŋga hay ndaw sek hay.

⁸Arka vədə ma dəy ana, i ma tsənadərawa ma sawa da 'ərlam ana, ma tsiyawa guma mekelehe sa, ma ləvaya: “Daway təba dəriwel ma wura ha na da har ma madurlam ma lətsa ha ka 'ar ma bəlay, ka dala na.”

⁹I ma gurey ka slam ma madurlam ana, i ma kar amboh ma ka vɛladaya ɔferiwel ana bɛza ha na. Nga ma lɛvaya: “Tɛba, pɛɔa ba, da hwaɔ eɔek a da key na ɔuwekeke, ama da huɔa mey na, ndeu ndeu nga na andza 'uwam.”

¹⁰I ma tɛba ɔferiwel ana bɛza ha da har ma madurlam ana, i ma pɛɔa, da huɔa mey na ndeu ndeu nga na andza 'uwam, ama andza i ma pɛɔa ba a hwaɔ na, tek ma hwaɔ a ɔaw hay ma tɛram ɔuwekeke.

¹¹Arka ma lɛvɛmaya: “A dafa satsa na, tɛrey ndaw sek ma sɛkway hay, ma ndaw ma dala hay, ma mey hay gɛle gɛle, ta bay hay haɔaɔzidzay.”

Deriwel ma Apokalis ma Zaŋ 11

Seydewe hay tsew

¹Arka tok na, ma vɛlɛmaya zeleŋ, kal kal andza tapay ma ndaw me zley 'ay hay, arka ma lɛvɛmaya: “Lɛtsey, wa 'ay me key kuley ma Bay ma Bɛla ta nga ma kuley, ta ndaw na ma nam ɔba da huɔa na hay dzay.

²Ama ka mey mambaw ma 'ay me key kuley ana na, mbɛkada, ka da wa tizlay, hɛrway ka mbɛkadɛmatara ba a ndaw ma dala Zuif ahiya kakay ana hay, ma da ɔaɔslama Wuraw kokwaɔ ana da kiya kokurow faɔ kava tsew.

³Arka i da vɛlatar slam har a ndaw seydewe ɔaw hay tsew, ka tsam guma andza ma ndaw sek hay, ta zana ma burhwa ahiya ka vaw, meney gabal ta temere tsew ta kokurow mukwa.

⁴Taya na vɛɔe tetɛɔez a hay tsew ana, ta tek me key waw tsew ta hawal ahiya kava, ma lɛtsam ka slam dey ma Bay'ɛrlam ma dala na.

⁵Kendzey ndaw a wuɔey ma katar tek hayakakay aha na, waw a bawa da huɔa mey ta, a fukwata ndaw ɔungwan ata na hay ba. Ayaw, kendzey ndaw a wuɔey ma katar tek hayakakay aha na, a da mɛtsey na andza ha tok.

⁶A slafama ma wuɔa ndasl ma 'ɛrlam, kwa yam a slafa ma pawa da har ata na a tsam aha guma andza ndaw sek ana kakay. A slafama ma tɛraɔata yam hay mambaz aha. A slafama ma kamar tek hayakakay aha a dala ta magɛdama hay gɛle gɛle haɔaɔzidzay, andza ma ta ma wuɔam ana.

⁷Ama tsoy andza ka ndakadama ba me key seydewe na, gɛnaw ana a da tsɛlawa da baban tsɛvay ana, ma da key vɛrom ta taya, a da zɛga 'ar ma sled, a da bazlata.

⁸Vagay ta na hay a da ndzam ma kuiya hiya, ka slam ma tsɛhey 'ar da wuraw ɔuhwa na, na ndaw sek hay ma zɛlama Sodom ta Ezipte, wuraw ana nga na, ma ɔaradama Bay'ɛrlam ata da huɔa na.

⁹Sɛkway hay, mesɛmbɛrey hay, mey hay gɛle gɛle, ndaw ma dala hay gɛle gɛle, a da sɛmawa ma da nɛkafata ka vagay ta na hay da meney makar ta rita, mandzara ndaw ka zlɛlata.

¹⁰Ndaw ma dala hay tabiyaha a da kam wuiya hørway ta, a da ndzam na da wuiya, a da vølam tek hay a vaw ma hayaha, hørway ndaw sek a nenedy tsew ana na, ka slømatar zay bøkakakay.

¹¹Ama a døba ma meney a nenedy hay makar ta rita ana na, mesøfrey ma mendzey ma sawa da Bay ma Bøla, me fuløkwey a vaw ta, taya ma løtsam. Arka na zluwer øuhwaha ma katar a ndaw ma nøkafømata na hay.

¹²Taya ma tsønadama vøde ma øay, ta magala ha ma tsønawa da 'ørlam, a løvatar: "Tsølømawa ka sløna." Arka na taya ma tsølam a 'ørlam da pazlay, ma dey ma ndaw dugwan ata hay.

¹³Da har ana hana tsana, dala me bøley ma gødaŋ. Tsakay ma kurow ana ma Wurow ana me mbøkley; ndaw hay gabal tsøla ma bazlam da magødama na. Sa ma ndaw ma zømawa na hay na, zluwer ma katar na, ma hasøkadømara bøkay a Bay ma Bøla ma 'ørlam.

¹⁴Viya na ma tsetsew ana ka daw tsoy, nøkafa viya ma makar ana a sawa ha da bøse sa.

Tolom ma tsøla na

¹⁵Madurlam ma tsøla na ma fa tolom aŋga, vøde ma øay øuhwa hiya ma tsønømawa da 'ørlam, a løvam: "Slala ma bøla økødey ma vøla ha na ma Bay'ørlam a lakwa ta Kriste ŋga, a da key bay na ka mevey temere ka mevey temere.

¹⁶Ndaw ana ma søka na hay kokurow tsew kava fad ana hay, ka slam dey ma Bay ma Bøla ana hay, ma ndzaya ka koriwal ma bay ta hay, ma børtam ørdey ta ka dala, ma namar a Bay ma Bøla.

¹⁷ta me løvey aha kava: "La madømaka sise Bay'ørlam Bay ma Bøla ma slafa tabiyaha na, kah daha zla økødey kakay na, hørway kah ka bøda øuhwa ma ma slafa øøk, kah ka lømada Slala øøk ba.

¹⁸ndaw ma dala hay mevel a tsatar, ama ma sawa na, mevel a øøk ana ma tsaka na. Na ŋga na na, har ma da key sariya ma ndaw ma møtsa na hay, ta har ma da tøbey masa ma gawla ma 'ay øøk hay ndaw sek hay, ndaw kokwoð ana hay, ta ndaw ma wasadama ta mezøley øøk ana hay, bøkay hay ta ndaw øuhwa na hay, har me bezley ndaw ma mbøkøladama dala na hay."

¹⁹Arka na, 'ay me key kuley ma Bay ma Bøla da 'ørlam me wurey, arka na akwøtey ma zehed ma me dzømey vaw ma bøwa da 'ay me key kuley ŋga. Arka me wetedey ma yam, vøde ma øay hay ma tsønøm, me røvey ma yam, dala me bøley, ndzala ma kwiyawa lamba ha.

Deriwel ma Apokalis ma Zaŋ 12

Ŋgwas ta zezekw

- ¹Zehed me nakey duhwa ha da 'erlam, ngwas ma kela pas aha ka vaw, sek ma paha ka kiya, 'ar anga ma vaha ha da wurzla hay kurow kava tsew.
- ²Nga ta bezey aha da hwoɗ, a wudey aha da zleben ta viya ma me yey bezey ana.
- ³Arka zehed mekelehe me nakey da 'erlam sa: nga tey na zezekw ma tek ana duhwa ha, a nakey gagazaha andza waw. 'Ar anga na hay tsela ta drom ahiya kurow, arka ka 'ar ana hay tsela na na, zlembetse hay tsela.
- ⁴Welek anga na a kwarsatɔrawa diya ma makar ana ma wurzla ma 'erlam hay, ma kuyadatɔrawa ka dala. Zezekw ana me letsey ka mey dey ma ngwas ana hana na, ma da yey bezey ana, ma aza ka da yɔrawa wawa na ba tsana, ka pɔɗa ba.
- ⁵Nga ma yawa bezey, wawa mawal aha, ma da tsɔkurata ndaw ma dala hay tabiyaha, ta tapay ma bɔrey na nga. Ma tsakafama wawa nga na ba ka slam ma Bay ma Bɔla ta koriwal ma bay nga.
- ⁶Arka ngwas ana ma hway tɔnga a palah, da huɗa na Bay ma Bɔla ka lomadara slam anga ba ka vaw, ma ka velamar tek me zomey da huɗa, ma meney gabal ta temere tsew ta kokurow mukwa.
- ⁷Arka na me kedey vaw ka key da 'erlam: Mikayiel ta madurlam anga hay ma kɔɗam vaw ta zezekw a hana na, zezekw ana hana tiyatsa ma kam ka vaw ta, ta madurlam anga hay,
- ⁸amana nga ka zɔga 'ar ma sled kakay, slam ata me ndzey da 'erlam dasakay.
- ⁹Ma pɔmɔrawa teker a zezekw ana duhwa ha na ka dala, nga na govan a zlezle na, na ma zelamar fakalaw, dakay na Sataɗ ana. Ndaw me pey wuiya ka bɔla gadem ana. Ma keladɔmɔrawa ka dala ta madurlam anga hay dzay.
- ¹⁰Arka i ma tsɔnada vɔɗe ma day me wudey ta magala ha da 'erlam, me lovey: "Nɔkafama har ma me buwey ka slawa ba, ma slafa ta me key bay ma Bay ma Bɔla lakwa, ta me wey bɔla ma Kriste anga. Hɔrway ndaw ana ma ngɔlafata ka malam a lakwa na hay na, ka pamar teker tsoy. Ndaw ma ngɔlafata dɔvɔɗ ta rɔpas adzay ka tsakay ma Bay ma Bɔla alakwa na.
- ¹¹Ama taya na ka zɔgafama 'ar ma sled ba, ta mambaz ma bezey tɔban, ta guma na taya ma kadama seydewe na. Taya ka wudam mendzey ta kakay, ha ka wasam ta memɔtsey kakay.
- ¹²Hɔrway ma mey, ndasl ma 'erlam ndzey da wuiya, ta kuray a neney slam a kwar me ndzey da huɗa daha na na! Kah dala ta bɔlay na tuwam vaw kwar, hɔrway Setene ka hɔɗaba tsoy 'ar a 'ay kwar, mevel a tsar aha, hɔrway a sɔrada mendzey ana na, a zɔrawa na nekɔɗey."
- ¹³Andza zezekw ana ma nekada ka keladɔmɔrawa tsoy ka dala na, nga na ba a bezay ma ngwas ana hana, ma yawa bezey mawal aha na.

¹⁴Amana ma vɛlamar babazla ma matsav dɛhwa na hay tsew a ŋgwas ana, ma ka tsɛvada a palah ka slam ana ma lɛmadɛmara, ma da vɛlamar tek mezɛmey da huɗa na, dɛrɛŋ ta govaŋ ana, ha a key mevey makar ta rita.

¹⁵Arka govaŋ ana ma venɛhey andza wayaŋ dɛhwa ha ma yam ana ka vada ŋgwas ana ba.

¹⁶Ama dala ma sawa ma da buwa ŋgwas ana; dala me wurey, ma sa yam ana hana govaŋ ma vɛnɛhawa na ba.

¹⁷Da mevel aŋga ma tsar ka ŋgwas ana hana na, govaŋ ana hana ma mbɛɗada vɛrom ana ka sa ma bɛzey ma hwod ma ŋgwas ana hay, ndaw ma tsɛnamatar slɛmay a mey ma mewey ma Bay ma Bɛla ana hay, ta na ma mbɛɗamar sler a seydewe ma Yezu kakay ana hay.

¹⁸Arka na ŋga me ndzey tɛŋga ka wuyɛŋ ma mey ma bɛlay.

Deriwel ma Apokalis ma Zaŋ 13

Gɛnaw hay tsew

¹Arka i ma nɛkada gɛnaw ana daha a tsɛlawa ha da bɛlay ta dɛrom ahiya kurow, ta 'ar hay tsɛla. Ka dɛrom aŋga na hay na, zlembetse hay kurow, arka ka 'ar ana hay na, mezɛley me tsɛɗey Bay'ɛrlam hay kava.

²Gɛnaw ana i ma nɛkada na na, a nɛkey andza dɛvar, sek aŋga na na, andza ma wulav, mey ŋga na na, andza ma mabar. Arka zezekw ana hana ma vɛladara gɛdaŋ aŋga, ta koriwal ma bay ŋga ta me wey ma bay ŋga dɛhwa na.

³'Ar aslɛta da walaŋ ana andza ma gwuiyza ha yawa ka memɛtsey, amana mbɛlek aŋga na hana kambɛlaba na, me pɛkwey. A rɛzlata ndaw ma dala hay tabiyaha, ma sɛpamar bɛzay a gɛnaw ana.

⁴Ma namar dɛba a zezekw ana, hɛrway ŋga ka vɛladara gɛdaŋ aŋga ba a gɛnaw ana. Arka ma namar dɛba a gɛnaw ana ta me lɛvey aha: “Ma slafa me wey ta gɛnaw ana na, way? Arka ma da slafa me kɛɗey vaw ta ŋga na way?”

⁵Ma vɛlamar mey ma tsada guma hayakakay ana ta ma tsadada Bay'ɛrlam. Ma vɛlamar slam har me key andza ha kiya kokurow faɗ kava tsew.

⁶Ŋga me wurey mey ma da tsadada Bay ma Bɛla, ma tsada mezɛley ŋga ta slam me zley 'ar ta Bay'ɛrlam, ta ndaw na 'ay ta da 'ɛrlam ana hay.

⁷Ma vɛlamar tsɛvedɛ ma katar vɛrom a ndaw kokwadɛ ana hay, arka na aza ŋga ka zɛgafata 'ar ma sledɛ ba. Arka ma vɛlamar gɛdaŋ ka wata mesɛmbɛrey hay, sɛkway hay, mey hay gɛle gɛle ta ndaw ma dala hay.

⁸Ndaw a hay tabiyaha ka dala na hay a da namar dɛba, mendzey ma ndaw a hay tabiyaha na mezɛley ta ma winda ahiya zla da mezley ma bɛla da dɛriwel ma mendzey ma bɛzey tɛbaŋ ma tɛza na kakay ana hay.

⁹Hadaw ndaw ana sləmay ŋga daha na, ka tsənada!

¹⁰Ndaw ana ma ya ha ba a da zəgama beke ha na, a da daw ba a slam ma beke na tən̄ga. Ndaw ana ma ya ha ba a da slakama ta sled ma tsakay na, a da mətsey na ta sled ma tsakay tən̄ga. Neney na har ma matandəron̄ ta me pey 'ar ma ndaw kokwad ana hay.

¹¹Arka i ma nəkada gənaw mekelehe a tsəlawā ha da tsəvay. Dərom ŋga hay tsew andza ma bəzey təbāŋ, ama a tsey guma na andza zezekw.

¹²Gədaŋ ma gənaw ana hana na tsəfəmey ana na, a key na ka slam dey ŋga. A təkār dāy a dala, ta ndaw ŋga hay ka namar dəba a gənaw ŋga na tsəfəmey ana, ta mbəlek ma gwuiyza ha yawa a mətšada ma ndeley tən̄ga na.

¹³A key dēdew hay dūhwa hiya, ha kasl ka ma 'hərɔdərāwā waw da 'ərlam ma dey ma ndaw hay tabiyaha ka dala.

¹⁴A pətəna ta ndaw ma dala hay ta dēdew ŋga na hay, ma vələmar slam har ŋga ka key ka slam dey ma gənaw ana. A həladatara bəzay ma taya ka ləmam mey 'ərdey ma gənaw ana, ta vavay mbəlek ma sled ma tsakay ana, ekədēy ŋga ta dey ka dəba na.

¹⁵Ma vələmar gədaŋ, ma vələmar mesəfrey a mey 'ərdey ma gənaw ana hana na, ma ləma ha ta har ana, ha a tsey guma, arka na a slafa me kədēy ndaw vagay aha, kwa way way me wudēy ma nar dəba a mey 'ərdey ma gənaw ana hana na kakay ana.

¹⁶A ndaw hay tabiyaha, ka key na bəza hay, ndaw dūhwa na hay, ndaw zleley ana hay, ndaw mbarga na hay, ndaw ma wama 'ar ata na hay dakay beke hay na, a da təkatar dāy ma katar zehed ka har zəmay dakay na ka 'ərdey.

¹⁷Ndaw ana zehed ana ka ŋga dakay na, dāda a slafa me hedəkey tek kakay dakay ma hadəkada tek kakay, hadaw zehed ma mezəley ma gənaw ana, dakay na, lamba ma mezəley ŋga na na.

¹⁸Neney na, har ma walada tek: ndaw ana ma sərada tek ana na, ka mbədərāwā lamba ma gənaw ana, hərway lamba na na andza mezəley ma ndaw, lamba ŋga na na, temere mukwa ta kokurow mukwa kava mukwa.

Deriwel ma Apokalis ma Zaŋ 14

Bəzey təbāŋ ta ndaw ma mbəkadəmatərāwā na hay

¹Arka i ma nəkada: Bəzey təbāŋ ma lətsa ha ka 'ar ma mamba ma Siyon̄, arka ka tsakay ŋga na na, ndaw gabal temere ta kokurow fad kava fad ana hay, na ta mezəley ŋga, ta mezəley ma Baba ŋga ma winda ahiya ka 'ərdey ta na hay.

²Arka i ma tsənada vədē ma dāy a tsənawā da 'ərlam, andza me tsəney ma bəlay dūhwa na, andza ma bebətsey ma yam me rəvey ana ŋga na na gədaŋ aha na,

vøde ma d̄ay ana i ma tsənada na na, andza walay ma ndaw ma fam gandzaval hay, ma fam ana.

³A kəlam aha walay waya ha ka mey 'ərdey ma koriwal ma bay ana, ka mey 'ərdey ma gənaw ana hay fad̄ ana, ta ndaw ma səka na hay. Kwa ndaw a slafa ma tatəka walay ana kakay, dakay na sey ndaw ana hay gabal temere ta kokurow fad̄ kava fad̄ ana hay, na ma mbədfəmatərawa ka dala na hay.

⁴Ka zləbam vaw andza ŋgwas hay tikay, hərway taya na ka zlaram ta ŋgwas hay tikay, a səpamar bəzay a bəzey təbaŋ, kendzey a daway ka waray ka waray na. A mbədfəmatərawa da walaŋ ma ndaw hay, andza kəla ma haləfaw me nəhey tsəfəmey ana, a Bay ma Bəla ta bəzey təbaŋ.

⁵Arka da hud̄a mey ta na, ndaw a ndzefey maləwad̄ay tikay, ndaw a slafa ma ŋgəlatar bəzay kakay.

Madurlam hay makar maslaŋ ahiya na

⁶Arka i ma nəkada madurlam mekelehe a tsəvey aha soŋ soŋ da 'ərlam. Ta Mey Wayna ma koza ha, ma da tələkadatara mey a ndaw ma ndza hiya ka dala na hay, a ndaw ma dala hay tabiyaha, a me Səmbərey hay, a mey hay gəle gəle, a səkway hay.

⁷A ləvey ta magala ha: “Wasadama ta Bay ma Bəla, hasəkadəmara bəzay, hərway har ma da key sariya ŋga ka slawa tsoy. Namar dəba a ndaw ma kərawa həzlay ma 'ərlam ta dala na, bəlay ta 'ar yam hay tabiyaha na.”

⁸Arka madurlam mekelehe me tsetsew ana a səpa ha, a ləvey: “Ŋga ka tədey tsoy, ŋga ka tədey tsoy, Babiloŋ wuraw ana d̄uhwa na, ŋga ma sadata zom ta ndaw ma dala hay tabiya ha, zom me sewed̄, ma bordel aŋga na”

⁹Arka mekelehe sa, madurlam ma makar ana, ma səpata me ləvey ta magala ha: “Had̄aw ndaw ana ka nar dəba a gənaw ana, a mey 'ərdey ŋga na, had̄aw ka ndzefey zehed̄ aŋga ka 'ərdey dakay ka har na, ŋga na tiyatsa na,

¹⁰a da sey zom ma me tsey mevel ma Bay ma Bəla tiyatsa, ma mbəda ha da vəley ma me tsey mevel aŋga mandzara ka dzehebey, a da sərada banay na da waw ta burəhway a dəlbey ndaw ana, ka slam dey ma madurlam kokwad̄ ana hay, ka slam dey ma bəzey təbaŋ.

¹¹Ndaw ana hay ma namar dəba a gənaw ana ta mey 'ərdey ŋga na, andza kwa way way ma ndzefey zehed̄ ma mezəley ŋga na, ma sesəkey vaw ta na daha tikay, ka key na rəpas dəvad̄ ana. Geŋges ma banay ta na a dərzey aha na, ka mevey temere ka mevey temere.

¹²Neney na har ma matandron̄ ma ndaw kokwad̄ ana hay, na ma wafama vaw ka mey ma mewey ma Bay ma Bəla, ta me pey 'ar ka Yezu.

¹³I ma tsənada vəde ma dāy me tsəney da 'ərlam, me ləvey: “Windey: ndaw ma mətšam zla ekədəy da mezəley Bay'ərlam ana hay na, taya da wuiya! Mesəfrey ana me ləvey: Ayaw, ka sasəkam vaw da meslərey ta ger ana hay, hərway tek ata ma kəmaɓa na hay a səpa ta ha.”

Me tsuwey daw ta me sley bəzey ma viŋe

¹⁴Arka i ma nəkada: tek ana andza pazlay babara ha, ka 'ar ma pazlay ana hana na ndaw ma ndza ha andza bəzey ma ndaw, ma vaha 'ar aha ta gura, membey me zəmey aha da har.

¹⁵Arka madurlam mekelehe ma bawa da 'ay me key kuley, arka ma wudar ta magala ha a ndaw ana hana na, ka 'ar ma pazlay ana: “Kələda membey dek ana na, tsuwey daw, hərway tek ma zlagwam ma dala hay ma nəha hiya tsoy.”

¹⁶Arka ndaw a hana na ma ndza ha ka 'ar ma pazlay ana, ma kələda membey ŋga ka dala, arka na tek ma zlagwam ma dala tabiyaha ma bətsa hiya tsoy.

¹⁷Arka madurlam mekelehe ma bawa da 'ay me key kuley da 'ərlam, ŋga tiyatsa na, ta membey me zəmey aha da har.

¹⁸Arka madurlam mekelehe ma bawa da ŋgwa ma kuley, ŋga na a war 'ar a waw, ma wudar ta magala ha a ndaw a hana na ta membey aha me zəmey aha da har ana: “Kələda membey dek ana me zəmey ana na, slata bəzey ma viŋe ma dala na hay, hərway ma nəha hiya tsoy.”

¹⁹Arka madurlam a hana, ma kələda membey ŋga ka dala, ma slata bəzey ma viŋe hay ka dala. Ma kuiyada bəzey ma viŋe ana hay a gəzla ma tek ana dūhwa ha ma me tsey mevel ma Bay ma Bəla.

²⁰Ma ndərlama bəzey viŋe ana, da gəzla ma tek ana pərazl wuraw, arka da gəzla ma tek ana na, ma bawa na mambaz a key kasl ka tsalalaw ma mey ma pəles, me vey a key kilometre temere makar.

Deriwel ma Apokalis ma Zaŋ 15

Madurlam hay tsəla ta magədama hay tsəla

¹Arka i ma nəkada zehed mekelehe da 'ərlam dūhwa ha, a rəzley ndaw: madurlam hay tsəla ta magədama hiya da har tsəla, na ma dakwaydakw ana hay, hərway me tsey mevel ma Bay ma Bəla a da ndesley da taya.

²Arka i ma nəkada malam ma tek ana andza ma dzahaba ha ka vaw ta waw aha. Ndaw ana hay ma zəgafama 'ar ma sled ba ka gənaw ana, ka mey 'ərdey ŋga na, ta lamba ma mezəley ŋga na hay na, ma lətsa hiya ka bəlay ma malam ana, ta gandzaval ma Bay ma Bəla ahiya da har.

³A kəlam walay ma Moyiz, gawla ma 'ay ma Bay ma Bəla, ta walay ma Bəzey təbaŋ: “Mber a dek hay na dūhw hiya, a rəzlam ndaw, Bay'ərlam Bay ma bəla ma

slafa tabiyaha na. Dzerey ahiya, dərka ahiya na tsəved a dek hay, Bay dūhwa na ma ndaw ma dala hay.

⁴Bay'ərlam, ma da wasadaka, ma da səmbəra mezəley dek kakay na way? Hərway kokwod aha na kah asləta, ndaw ma dala hay tabiyaha a da səmawa, a da gərdam ka slam dey dek, hərway ma sariya dek ka bey vaw ba."

⁵A dəba na na i ma nəkada: 'ay me key kuley ta slam me pey tek ma kuley, ma bada seydeve ha da huɗa na, me wurey da 'ərlam.

⁶Arka na madurlam ana hay tsəla, ma zəga hiya magədama hay tsəla da har ana, ma bəmawa da 'ay me key kuley, ma kəla keləmedzey ma suwal ahiya ka vaw tsəzlakka, ma dzuwa ha da bəzay hwod ta kanda ma gura.

⁷Gənaw asləta da walaŋ ma gənaw a hay faɗ ana, ma vəlatar vəliyem hay tsəla a madurlam ana hay tsəla na, ma rəha hiya ta me tsey mevel ma Bay ma Bəla na, ma ndza ha bay aha ka mevey temere ka mevey temere na.

⁸Arka 'ay me key kuley ana, me rəhey ta geŋges hərway ma maram ma Bay ma Bəla, ta ma slafa aŋga na. Arka na kwa ndaw a slafa me fuləkwey a 'ay me key kuley ana kakay, ha kasl ka har ma magədama na hay tsəla, da har ma madurlam ana hay tsəla na, ka ndaslam ba dāgay.

Deriwel ma Apokalis ma Zaŋ 16

Vəliyem hay tsəla

¹Arka i ma tsənada vəde ma dāy dūhwa ha dzay, a tsənawa da 'ay me key kuley ana, a ləvatar a madurlam ana hay tsəla na hay: "Dawam batəkwadəmatərawa vəliyem ana hay tsəla, ma rəha hiya ta me tsey mevel ma Bay ma Bəla ana ka dala."

²Arka na tsəfəmey ana ma daway ma batəkwada vəliyem aŋga ka dala; arka mehəsley ma tek ana ndaw a sərada sidem aŋga na kakay, a tsey bəza kakay, ma həslatar a ndaw na ta zehed ma gənaw ana hay, ta ndaw ma namar dəba a mey 'ərdey ŋga na ma ndəra ha na.

³Na me tsetsew ana ma batəkwada vəliyem aŋga a bəlay: bəlay me tərey andza dūway ma vaɗay, mendzey ma tek andza ma səfram da bəlay ana hay tabiyaha ma mətsam.

⁴Na ma makar ana ma batəkwada ma ŋga ka 'ar ma wayaŋ dūhwa na, ta vədiyem hay: yam ata na hay ma təram mambaz.

⁵Arka i ma tsənada madurlam ma yam me ləvey: "Kah na dzerey aha, kah na ekədəy ana, zla ekədəy kakay ana, kokwod aha, hərway ekədəy na kah ka bada dzerey dek ba.

⁶Hərway ka mbəfadəmatərawa mambaz ma ndaw kokwad ana hay, ta na ma ndaw sek hay ba, ekədey sa tey na, ka da vəlatar ka sam na mambaz ana tiyatsa na, kah ka kadatara ba kassla!”

⁷Arka i ma tsənada ved ma dəy ma sawa da ɲgwa ma kuley me ləvey: “Ayaw, Bay’ərlam Bay ma Bəla ma slafa tabiyaha na, sariya dek hay na tsərokw dərka ta dzerey ahiya.”

⁸Na ma fad ana ma batəkwada vəliyem aŋga ka pas: arka ma vəlar gədaŋ, ma ka daləbata ndaw hay ta waw aŋga.

⁹Arka ndaw hay ma daləbam ta waw ma tek ana gədaŋ aha, arka taya ma tsadama mezəley ma Bay ma Bəla na ma slafa ma watar 'ar a magədama nene hay ana, amana, kwa ka mbəfadama mendzey ta ma ka hasəkadəmara bəzay kakay.

¹⁰Na ma zlam ana ma batəkwada vəliyem aŋga ka koriwal ma bay ma gənaw ana: slala ɲga tabiyaha me key da ləvaŋ, ndaw hay tabiyaha a pədam sler ta banay.

¹¹Ma tsadama Bay ma Bəla da 'ərlam, hərway ma tsetseh ata na ta me həsley ta na hay, amana ka mbəfadama tek ata na hay ma kam ana, kakay.

¹²Na ma mukwa na ma batəkwada vəliyem aŋga a wayaŋ dūhwa na ma zəlamar Eofrat ana: yam ana me səkwey ba, ma ka mbəkatar tsəved a bay ana hay, ma da səmawa da bəzay lam ana.

¹³Arka da huɖa mey ma zezekw ana, da huɖa mey ma gənaw ana, da huɖa mey ma ndaw sek maləwaday ana, i ma nəkada fakalaw ma tek ana hay ma bəmawa makar, a nəkam andza mberlek hay.

¹⁴Azlakwa dərka na, mesəfrey haykakay ana ma fakalaw hay. A kam tek me rəzley ndaw ana hay, a dawam ka tsakay ma bay ma dala hay ma aza ka tsəhadəmatara 'ar ma da key vərom, ta pas dūhwa na, na ma Bay ma Bəla ma slafa tabiyaha na.

¹⁵Nəkafa i dāba ha andza ndaw mahal, ndaw me ndzey tsekerkerre, ma wafata vaw ka zana ɲga hay ba, ma ka da daway tetez aha, hwaray ka da kar zlay ana na, ɲga da wuiya.

¹⁶Taya ma tsəhadəmata 'ar ka slam ana daha a zəlamar ta mey Ebrew Armagədoŋ.

¹⁷Na ma tsəla na ma batəkwada vəliyem aŋga ka magalavaŋ: arka da 'ay me key kuley na, vəde ma dəy gədaŋ aha ma tsənawa, a bawa da koriwal ma bay, a ləvey: “Ma ka ha tsoy tok!”

¹⁸Arka a da key na, mewetedey ma yam, me rəvey ma yam ta dala me bəley gədaŋ aha, kwa ka key andza ha dakay, zla ma ma kawa ma ndaw ka dala na.

¹⁹Arka wuraw dɔhwa na me tsey ka vaw dey makar, wuraw ma ndaw ma dala hay ma mbɔzlam ba. Arka Bay ma Bɛla ma sɛrafa ka Babilon ana dɔhwa na, ma ka da vɛlar zom ma vɛliyem me me tsey mevel aŋga a wedekey aha.

²⁰Arka dala ma dɔwala ha da yam ana hay tabiyaha, ma hwam, mamba hay ma dawasam.

²¹Arka ndzala hay a lɛham andza ŋgwa ma kwuiyɛmawa da 'ɛrlam ka ndaw hay, arka ndaw hay ma tsadama Bay ma Bɛla mavɛday ma magɛdama ma ndzala na, hɛrway magɛda ma na na gɛle gɛdaŋ aha dzay.

Deriwel ma Apokalis ma Zaŋ 17

Sariya ma bordel dɔhwa na

¹Arka ndaw aslɛta da walaŋ ma madurlam ana hay tsɛla na, ta vɛliyem ahiya da har tsɛla na hay, ma gurafiyawa, ma tsaya guma andza nenedey: "Sawa i da bɔdaka sariya ma bordel a nenedey dɔhwa na, ma ndza ha ka mey ma bɛlay ana.

²Bay ma dala hay tabiyaha ka nam ba ta ŋga, arka ndaw ma dala hay tabiyaha, ka wam ba ta zom ma bordel aŋga na."

³Arka ŋga ma zɛga mezek a dɔw, ma dada a palah, arka i ma nɛkada ŋgwas ana daha ma ndza ha ka 'ar ma gɛnaw gagaza ha, mezɛley ma me tseɛɛy Bay'ɛrlam ma winda ha ka vaw ŋga na tabiyaha, 'ar ma gɛnaw ana hay tsɛla, ta dɛrom ahiya kurow.

⁴Ŋgwas ana tok na, zana ŋga na mambay aha gagaza ha, vaw ŋga na tabiyaha a wezley dey ta tek ma gura, ta ŋgwa ma sumkwo hadadzidzay ana, ta tek ma dɔy mambay ana. Ŋga ma zɛga vɛliyem ma gura ha da har, ma rɛha ha ta tek haya kakay ana hay kambɛlaɓa ma me zɛɓɛy ta bordel aŋga na.

⁵Mezɛley ma tek ana ma winda ha ka 'ɛrdey ŋga na, ndaw a slafa ma sɛrada kakay: Babilon dɔhwa ha, maya ma bordel hay, ta tek hayakakay ana hay kambɛlaɓa ka dala na hay.

⁶Arka i ma nɛkada ŋgwas ana ma wa ha ta mambaz ma ndaw Kokwad ana hay, ta na ma ndaw seydewe ma Yezu hay. Andza i ma nɛkada na, a rɛzlaya kambɛlaɓa.

⁷Arka madurlam ana ma lɛvaya: "Ma rɛzlaka kambɛlaɓa na mey? I da bɔdaka guma na ma kɛzla ha ka ŋgwas a nenedey, ta gɛnaw a nenedey ta 'ar tsɛla na, ta dɛrom ahiya kurow ana ma zɛga ŋgwas ana.

⁸Gɛnaw ana kah ma nɛkada na ha na na, ka key ba daha dɛrka na, ama ekɛɛy na ŋga dasakay. A da bawa da baban tsɛvay, a da daway a me zɛɛy. Arka ndaw ma dala hay, na mezɛley ta ma winda ahiya da dɛriwel ma mendzey kakay, zla da mezley ma bɛla ana hay na, a da rɛzlata andza a da nɛkadama gɛnaw ana na, hɛrway ŋga ka key ba daha, ŋga dasakay, amana, a da mawa.

⁹Neney na har ma me serey tek na ma sɛra 'ar ma bey waw kava na: 'ar ana hay tsɛla na na, mamba na hay tsɛla na, na ŋgwas ana ma ndza ha da huɗa na. A bey satsa na, bay ɗuhwa na hay tsɛla.

¹⁰Zlam da walaŋ ata na ka tɛɗam ba, na ma mukwa na na, a key aha bay, na ma tsɛla na na, ka sawa tsaray kakay. Ama andza ŋga ka da sawa ba na, a da ndzey na nekɛɗey dada tsa.

¹¹Gɛnaw ana zlekete ŋga daha, ekɛɗey ŋga dasakay ana na, ŋga na bay ma tsakar ana, ŋga ma mbɛsla ha da dey ma neney tsɛla na hay, a daway na a me zɛɗey.

¹²Dɛrom ana hay kurow kah ma nekadɛrawa na na, bay hay kurow ka pɛmata a bay tsaray kakay, ama ma ndzemdey pal na, a da kam bay andza gɛnaw ana ka maslɛta ha.

¹³Tek ata me dzeley na ŋga aslɛta, ma slafa ta ta bay ta ma kam na, a kadɛmara mber a gɛnaw ana.

¹⁴A da kam vɛrom ta bɛzey tɛbaŋ, amana bɛzey tɛbaŋ a da zɛgafata 'ar ma sled ba, hɛrway ŋga na, Bay'ɛrlam ma bay hay, Bay ɗuhwa na ma bay ɗuhwa na hay. Arka andza ŋga na, ndaw ma zɛla na hay, ndaw ma gadɛma na hay, ta ndaw ma tsɛnamar slɛmay ana hay a da zɛgama 'ar ma sled tiyatsa."

¹⁵Arka ŋga ma lɛvaya: "Yam ana kah ma nekadɛrawa na, ka slam ma bordel ana ma ndza ha da huɗa na na, na ŋga na hay na sɛkway hay, ndaw ma kusa hiya, ndaw ma dala hay ta mey hay gɛle gɛle.

¹⁶Dɛrom ana hay kurow ta gɛnaw ana kah ma nekadɛrawa na na, a da ŋgɛladama ha dey ta bordel ana sakay, a da mbɛkadama makɛraŋga, vaw kɛne ha. A da pɛɗama slaw ma vaw ŋga ba, a da kakɛrama ta waw.

¹⁷Hɛrway Bay ma Bɛla ka padatɛrawa ba a mevel tek aŋga me dzeley ana, tek ana na ŋga aslɛta: ma vɛlada slam har ata ka kamar meslɛrey a gɛnaw ana, ha kasl ka me ndesley ma guma ma Bay ma Bɛla me lɛvey ana hay.

¹⁸Ŋgwas ana ka ma nekada na na, wuraw ana ɗuhwa na, na ma wata bay ma dala hay tabiyaha na."

Deriwel ma Apokalis ma Zaŋ 18

Me tɛɗey ma Babilon

¹Arka i ma nekada madurlam mekelehe a hɛrɗawa ha da 'ɛrlam, slam har aŋga na na ɗuhwa ha dzay, dala me wudey ta me wezley dey ŋga na.

²Ŋga me wudey ta ved ma ɗay ta magala ha: "Ŋga ka tɛɗey tsoy, ŋga ka tɛɗey tsoy, Babilon ana ɗuhwa na, ka tɛrey tsoy 'ay ma fakalaw hay, 'ay ma mesɛfrey ma zlɛba na hay, 'ay ma ɗiyen ma zlɛba ana hay, ma kam zluwer ana hay.

- ³Hərway ɲga ka sadata zom ba ta ndaw ma dala hay tabiya ha, zom me sewed ma bordel aɲga na, bay dɔhwa na ma dala ka nam ba ta ɲga. Ndaw me key filaw ma dala hay ka kam zleley ba mavəday ma zleley ɲga na haɗa na.”
- ⁴Arka i ma tsənada vəde ma ɗay mekelehe ma tsənawa da 'ərlam, a ləvey: “Səkway ɗaw, bawa ba da wuraw ana ɲga na na, me wesey na kuray ka da dzəmam ba ma ɲgəsam dzaya, arka na aza kuray ka da wanəkadama magədama na hay ma vələya ma ɲga na zlay.
- ⁵Hərway meɲgəsey ɲga na hay ma tsəham na ma mbaha kasl a 'ərlam, arka na Bay ma Bəla ka da sərəfa ba ka tek aɲga me key da dzerey kakay ana hay.
- ⁶Madəmara tek aɲga na me key ana ka sele tey, tek aɲga na me key ana na, madəmara na dey tsew. Da vəliyem aɲga na, ɲga na me dzehebey zom da wuɗa na na, madəmara da huɗa, dey tsew dzay.
- ⁷Kassla andza ma ɲga na ma ndzawa da maram ma zleley ana na, andza ha sa tey na, fənadəmara mevel na ka ndzey andza da 'ay vagay, hərway a ləvey da mevel aɲga na: i mandza ha da koriwal ma bay, bay aha, i madakway aha kakay, ɗaɗa vagay a da kafaya ha tikay.
- ⁸Hərwiya tok na, magədama ma tek ana hay ma vəla ha ma ɲga na hay na, a da safəmərawa da meney asləta tok, memətsey, ma tuway vagay, ta may, arka a da kakərama na da waw. Hərway gədaɲ aha na Bay'ərlamBay ma bəla ma kərawa sariya na.
- ⁹Arka na, bay ma dala hay, na taya ma kam bordel dzaya na, ma kam wuiya dzaya na hay na, a da tuwafama, a da kələfama walay vagay, andza a da nəkadama geɲges ma me kekərey ɲga na na.
- ¹⁰A da lətsam na dərəɲ hərway a wasam ta tatakway ɲga na, arka a da ləvam: Viya waray, Viya waray! Babilonɲ wuraw dɔhwa na, wurow gədaɲ ana, da ndzemdey asləta tsana, sariya ɗək ana ma ka ha tsoy tsa!
- ¹¹Ndaw filaw ma dala hay a da tuwafama, a kam vagay ɲga na, hərway kwa ndaw ma heɗəkey tek ma filaw ata na hay, dasakay:
- ¹²tek ma gura, ma dala, ma ɲgwa ma sumkwo haɗadzidzay ana, ma tek ma ɗay, suwal, veveze ta na mazza na, na me wezley dey ana ta mbəsak ana; tuwaw me zey hayna, tek ma ləmaya ta sler ma begəney, tuwaw na ma sumkwo haɗadzidzay ana hay, mendeleɲ ta mewuyer, ta ɲgwa mambay ana,
- ¹³tek ma tsəray lar (andza kanel ta amone) wurdey, mal me zey hayna ta tek me durzey, zom ta mal, hapa hayna ta daw, sla ta təbaɲ hay, pələs ta Saret ma vərɔm, beke hay ta ndaw ma hələmawa ka mey ma vərɔm ana hay.

14Tek ma mevel edek me wudey ana na, ka daway tən̄ga d̄ereŋ ta kah. Tek na ma ts̄aray ana, ta na mambay ana hay na, ka z̄ɔɔaf̄emaka ba, ɔɔaɔa ndaw a da ndzafata ha sakay.

15Ndaw me key filaw ana ŋga na hay, ma kam zleley ta filaw ana ŋga na hay na, a da l̄ɔtsam na d̄ereŋ h̄erway a zluram ta tatakway ŋga na. Da ma tuway ta, da me ndzey ta andza da 'ay vagay ana na,

16a da l̄ɔvam: Viya waray! Viya waray! Viya waray! Babilon̄ a neneŋ d̄uhwa na ma k̄ɛla ta zana ma suwal aha na, ta veveze, ta na mazza na, a wezley dey ta gura ha, ta ŋgwa mambay ana hay, ta tek ma ɔɔay hayna hay,

17da ndzemdey asl̄ɛta tsana, zleley a neneŋ hay tabiyaha ma davasa ha tsoy tsa! Tobiyaha ndaw me b̄ɛley kombiwal d̄uhwa na hay, ndaw na ka 'ar ma yam ta slam ana ŋga na hay, ndaw me key mber da b̄ɛlay ana hay, ta ndaw na ma pam har a mey ta mber ma b̄ɛlay ana hay ma l̄ɔtsa hiya d̄ereŋ.

18Andza taya ma n̄ekadama geŋges ma me t̄ɛbey ŋga na na, a wudam: Wuraw waray, me wey ta wuraw a neneŋ d̄uhwa na na?

19A ndz̄ekam burhway ka 'ar, a wudam ta yam dey aha andza da 'ay vagay, ta me l̄ɔvey aha: viya waray! Viya waray! wuraw a neneŋ d̄uhwa na ma kadata zleley ta ndaw na kombiwal ata hay ka 'ar ma b̄ɛlay ana, da ndzemdey asl̄ɛta tsa na tsoy ma davasa ha ha tsoy!

20Ka me z̄ɔɔɛy ŋga neneŋ na, key wuiya tok h̄ɔzlay ma'ɔrlam, arka kuray tiyatsa ndaw kokwad̄ ana hay, maslan̄ hay ta ndaw sek hay, h̄erway da ma kadara sariya ŋga na na, Bay ma B̄ɛla a da v̄ɛladakwar dzerey na a kuray.

21Arka madurlam ḡɔɔaŋ aha me z̄ɔgey ŋgwa me l̄ɔhey aha, ŋga zur k̄ɛlada a b̄ɛlay ta me l̄ɔvey aha kava: Andza ma k̄ɛladama ŋgwa neneŋ zur ana na, a da k̄ɛladama Babilon̄ wuraw d̄uhwa na na andza ha, kwa a da ndzafama ha sakay.

22Arka na walay ma ndaw me fey gandzaval hay, ta ndaw ma wasa hay, ndaw me fey fagwam hay ta ndaw me fey talom hay na, a da ts̄enadamaha da 'ay ɔɔek dasakay. Kwa ndaw ndaraw ana me l̄ɔmey tek ana hay na, kwa asl̄ɛta a da ndzafam aha da 'ay ɔɔek dasakay, walay me k̄ɔrey a da ts̄aney aha da 'ay ɔɔek dasakay.

23Waw ma lalam a da wudey aha da 'ay ɔɔek dasakay, ɔɔay ma gawla ta kokwa ŋga, ndaw a da ts̄enada ha da 'ay ɔɔek dasakay. H̄erway ndaw filaw edek ana hay kete na, ndaw d̄uhwa na ma b̄ɛla hay, h̄erway madaŋ edek ana me key na, ka pafata wuiya ba ka ndaw ma dala hay tabiyaha.

24Arka da 'ay ɔɔek na, ka ndzafam mambaz ma ndaw sek hay, ma ndaw Kokwad̄ ana hay, ta mambaz ma ndaw ma sl̄ɛmata ka dala na hay ba tabiyaha da 'ay ɔɔek.

Deriwel ma Apokalis ma Zaŋ 19

Walay ma ma gawla ley

¹Arka i ma tsənada me yey mey ma ndaw ma kusa hiya vam vamma da 'ərlam, a ləvam aha: Aleluiya! Me buwey, me wezley dey, ma slafa na na ma vələya na ma Bay ma Bəla lakwa.

²Hərway sariya ŋga hay na dərka na, dzerey ahiya, ŋga ka kadara sariya ma bordel ana ŋga na dūhwa na ba, hərway ka zləgada dala ba, ta bordel aŋga na, ŋga ma madara gandaf aŋga, hərway ma mambaz ma gawla ma 'ay ŋga hay.

³Arka satsa na, ma ləvam: Aleluiya! Arka geŋges aŋga na, a dərzey a 'ərlam ka mevey temere ka mevey temere.

⁴Ndaw ana ma səka na hay kokurow tsew kava faɗ ana, ta gənaw ana hay faɗ ana hay ma gərdam. Ma namar dəba a Bay ma Bəla ma ndza ha ka koriwal ma bay ana, ta me ləvey aha: Amen! Aleluiya!

⁵Arka vəde ma ɗay ma tsənawa da koriwal ma bay ana, me ləvey: Sambərama Bay ma Bəla a lakwa kuray a neneɗ tabiyaha, gawla ma 'ay ŋga na hay. Kuray a neneɗ ma wasadama na hay, bəza hay ta ndaw dūhwa na hay!

⁶Arka i ma tsənada andza me yey mey ma ndaw ma kusa hiya vam vamma, andza me bebətsey ma bəlay, andza me me rəvey ma yam gədaŋ ana hay. A ləvam: Aleluiya! Hərway Bay'ərlam a lakwa na Bay ma Bəla ma slafa tabiyaha na, ka ɓadərawa Slala ŋga ba.

⁷Ndzakwama da wuiya, gərvakwama! Hasəkadukwara bəzay, hərway ma mey na, magurlam ma me zəgey kokwa ma bəzey təbaŋ, kokwa ŋga na ka həlada vaw tsoy.

⁸Ma vələmar tsəved' ka kəlawa ka vaw na, suwal tsəzlakk ana, a wezley dey ana, hərway suwal ana ŋga na na, meslərey dzerey ana ma ndaw kokwoɗ ana hay.

⁹Madurlam aslota ma ləvaya: windey. Ndaw ma wunaya a magurlam me zəgey kokwa ma bəzey təbaŋ ana hay na, taya da wuiya! Arka ŋga ma ləvaya: Neneɗ na guma ma huɗa mey ma Bay ma Bəla ana ta 'ar aŋga na.

¹⁰Arka i me gərdey ka slam sek aŋga, ma da nar dəba, ama ŋga me ləvaya: ɗaɗa ka da key andza ha zlay, yah na mandala ma meslərey, na ŋga ɗek ta malam ɗek hay na, ma wafama vaw ka seydeɗe ma Yezu ana. Ka da nar dəba na sey a Bay ma Bəla, hərway seydeɗe ma Yezu, na mesəfrey ma ndaw sek.

Ndaw Bay'ərlam ma vahara 'ar ana na, ma zəga 'ar ma sled

¹¹Arka i ma nəkada həzlay ma 'ərlam ma wura ha, pələs daha babara ha, ndaw ana ma tsəla ha ka 'arra na na, a zələmar Ndaw me mbədey sler a guma ŋga tikay ana dərka na, a key sariya, a kədey vaw na, da dzerey.

¹²Dey nga na hay na andza 'erneh ma waw, ka 'ar anga na na, zlembetse hay hadadzidzay, arka ma winda ha ka vaw nga na na, mezoley ana daha sey ma sərada na, nga na aslota.

¹³Zana nga na me koley ka vaw ana na, ma dzuhəba ha ba da mambaz, mezoley nga na na 'Guma ma Bay ma Bəla'.

¹⁴Sidzew ma 'ərlam hay tabiyaha a səpamar aha bəzay, ma tsəla hiya ka 'ar ma pəles babara ahiya, ta zana ma suwal babara ahiya tsəzlakka.

¹⁵Sled ma tsakay me zəmey aha ma bawa da huɗa mey nga, ma da bazladata ndaw ma dala hay. A da tsukurata ta tapay ma bərey, a da ndərsla bəzey ma viŋe da kulok zom aha, a betekwey aha a me tsey mevel ma Bay ma Bəla ma slafa tabiyaha na.

¹⁶Ka zana ma memed anga na, ka tuwal anga na na, mezoley ma winda ha kava: Bay dūhwa na ma bay dūhwa na hay, Bay'ərlam ma bay hay.

¹⁷Arka i ma nəkada madurlam ma lətsa ha da pas. Nga ma wudatar ta magala ha a mamba na ma tsəvam soŋ soŋ da 'ərlam ana hay: Səməwa da tsəham 'ar ka hwohwabay dūhwa na ma Bay ma Bəla,

¹⁸ma da ndey slaw ma bay dūhwa na hay, slaw ma bay ma sidzew hay, slaw ma sidzew gədaŋ ana hay, slaw ma pəles hay ta slaw ma ndaw ma tsəla hiya ka arra na hay, slaw ma ndaw hay tabiyaha, slaw ma ndaw ma wama 'ar ata na hay ta beke hay, ma ndaw dūhwa na hay ta na ma bəza hay.

¹⁹Arka i ma nəkada gənaw ana, bay ma dala hay ta sidzew ata hay ma kusa 'ar ahiya, ma da key vərom ta ndaw ana hana na ta sidzew anga hay tey.

²⁰Ma zəgama gənaw ana ba andza ndaw sek maləwafay ana. Nga, ta hila nga na hay me key ka slam dey ma gənaw ana na, ma pafata wuiya ka ndaw ma ndzafam zehed ma gənaw ana, ma namar dəba a mey ərdey nga na hay. Tsetsuwe ta ahiya na, ma kuyadəmata ta dey a bəlay ma waw ma lahadā ha ka vaw ta burəhway ma dəlbey ndaw na.

²¹Sa na hay a da mətsam na ta sled ma tsakay ma bawa da huɗa mey ma ndaw ma 'ar pəles ana. Arka na, mamba hay tabiyaha, ma rəham ta slaw ata na hay.

Deriwel ma Apokalis ma Zaŋ 20

Setene ma dzuwa ha ma mevey gabal

¹Arka i ma nəkada madurlam a hərdawa ha da 'ərlam. Da har anga na na, lakile ma baban tsəvay ta megesele me ləhey aha.

²Nga ma zəga zezekw ana, gwavaŋ ana zlezle ana, na ma ləvam Fakalaw ana dakay na Sataŋ ana, ma dzuwa ta megesele, ha ma mevey gabal.

³Nga ma par teker a baban̄ tsəvay, ma wuḏa mey ana ba, ma kafa zehed̄ ka tek ma mey nga na, ka da slafa ma pafata wuiya ka ndaw ma dala hay sazlay, sey aza ha ka mevey ana gabal ana ka ndaslam ba ḏagay. Arka aza a ḏəba na na, hayna aza ka mbəkəmərawa tsəved̄ ma mendzey nekəḏey.

⁴Arka i ma nəkadata koriwal ma bay hay, a ndaw ma səmawa ma da ndzam a huḏa na hay na, ma vələmatar slam har me key sariya. Arka satsa na, i ma nəkadata mezek ma ndaw ana hay ma sləmatara ḏay, hərway ma seydeve ma Yezu ta guma ma Bay ma Bəla ana hay, ta na ma ndaw ka namar ḏəba a gənaw ana, ta mey dey nga na tikay ana hay, kwa ka ndzafam zehed̄ aṅga na ka 'ərdey, kwa ka har tikay ana hay. Taya ma mbələmawa, arka taya ma kam bay andza Kriste da mevey gabal.

⁵Sa ma ndaw ana ma mət̄sa na hay na, ka mbələmawa tikay, ha aza ka mevey gabal ana a ndesley ba ḏagay. Na nga na na, ma mbələwa tsəfəmey ana.

⁶Ndaw ma da ndzafam ma mbələwa tsəfəmey ana hay na, taya da wuiya, kokwoḏ ahiya. Ka taya na memət̄sey ma tsetsew ana a slafata sakay: a da tərām na baba me key kuley ma Bay ma Bəla, ta na ma Kriste, a da kam bay dzaya da mevey a nenev gabal ana hay.

Me zəgey 'ar ma sled madakwaydok ana ta sariya

⁷Andza mevey ana hay gabal ana ka da ndaslam ba na, a da kələḏəmərawa Sataṅ da ḏaṅgay nga na.

⁸Arka a da daway ma da pafatərawa wuiya ka ndaw ma dala hay, da tsakay ma dala hay faḏ̄ ata ha, andza Gog ta Magog. A da tsəhadatara 'ar ma da key vərōm, a da key na, me mbəsley ta na na, a mbəsley vaw kakay andza wuyey ka mey ma bəlay.

⁹Ma səmawa ka dala tabiyaha, ma ḏawaləmata slam ma ndaw kokwoḏ ana hay, ta wuraw aṅga ma wuḏa bəzakakay ana. Amana, waw ma hərḏawa da 'ərlam, ma kakərata ba.

¹⁰Arka Setene, ndaw ma pafata wuiya na na, ma pamar teker a bəlay ma waw ta burəhway a ḏəlbey ndaw ana, ka slam ma gənaw ana ta ndaw sek maləwəḏay ana. Arka na a da kam banay rəpas ta ḏəvaḏ̄ a dzay, da mevey temere da mevey temere.

Sariya

¹¹Arka i ma nəkada koriwal ḏuhwa ha ma bay, babara ha, ta ndaw ana ma ndza ha da huḏa: ka slam dey nga na na, dala ta ndasl ma 'ərlam ma hwam na slam ata na a pət̄sey guzer kakay.

¹²Arka i ma nəkadata ndaw ma mət̄sa na hay, na ḏuhwa na hay, ta na bəza na hay ma lət̄sa hiya ka slam dey ma koriwal ma bay ana, arka ma wuram ḏeriwel hay, ma wuram ḏeriwel mekelehe: ḏeriwel ma mendzey. Arka ma kadəmatara sariya

ma ndaw ma mɛtsa na hay, andza ma tek ata ma kɛmawa na hay, andza na ma winda hiya da ɗeriwel ana hay.

¹³Bɛlay ma madatɛrawa ndaw ma mɛtsam da bɛlay ana hay, me mɛtsey ta slam ma ndaw ma tsɛvay hay ma madɛmatɛrawa ndaw ata ma mɛtsam ana hay, arka kwa way way ma kadɛmara sariya ŋga na, andza na ma tek aŋga ma kawa na.

¹⁴Arka ma pɛmatar teker andza me mɛtsey ta slam ma ndaw ma tsɛvay hay a bɛlay ma waw. Bɛlay ma waw ana na, me mɛtsey ana ma tsetsew ana na, ŋga tok!

¹⁵Kwa way way ka ndzafama mezɛley ŋga ma winda ha da ɗeriwel ma mendzey kakay na, a pamar teker a bɛlay ma waw ana.

Deriwel ma Apokalis ma Zaŋ 21

Hɛzlay ma 'ɛrlam wayna ta dala wayna

¹Arka i ma nɛkada ndasl ma 'ɛrlam waya ha ta dala waya ha, hɛrway ndasl ma 'ɛrlam tsɛfɛmey ana ta dala na tsɛfɛmey ana na, ka dawasam ba, arka bɛlay na ŋga dasakay.

²Arka wuraw Kokwad ana, Zeruzalem na wayna, i da nɛkada tok na, a hɛrdɛwaha ha da 'ɛrlam ka slam ma Bay ma Bɛla, andza ma kokwa ma lɛmadara vaw a zel aŋga.

³Arka i ma tsɛnada vɛɗɛ ma ɗay ma bawa da koriwal ma bay, ta magala ha a lɛvey: “Nɛkafama ka 'ay me ndzey ma Bay ma Bɛla da walaŋ ma ndaw hay, a da ndzey ta taya. A da tɛram na sɛkway ŋga ahiya, ŋga a da tɛrey tey na Bay ma Bɛla na ma ndzaha ta taya na tey.

⁴A da sɛfadatara yam dey ta ba ka dey, memɛtsey a da key dasakay, kwa ma tuway vagay dasakay, kwa me wudey, kwa banay a da key dasakay, hɛrway bɛla guram ana ka devesey tsoy.”

⁵Arka ndaw ana ma ndza ha ka koriwal ma bay ana me lɛvey: “Nɛkafama i key tek hay tabiyaha waya ahiya.” Arka ŋga me lɛvey: “Windey: Guma neney hay na, ɗerre dɛrka na”

⁶Arka ŋga ma lɛvaya: “Ma ka ha tsoy! Yah na Alfa ta Omega, me zley ta me ndesley. A ndaw yam ma harta na na, i da vɛlar 'ar yam na me vey ana ma hayaha.

⁷Ndaw ma da zɛga 'ar ma sled ana na, a da zɛma zleley ana, i da tɛrey Bay ma Bɛla aŋga ha, ŋga tey a da tɛrey bɛzey ɗaw aha.

⁸Ama ndaw zluwer ana hay, ndaw me mbɛɗey sler a guma ta na hay, ndaw me key tek haya kakay kambɛlaɓa na hay, ndaw me kɛɗey ndaw vagay ana hay, ndaw me ney ta ndaw hay so ha na hay, ndaw me key hila hay, ndaw ma nɛmatar dɛba a 'ɛrlam ndɛraya ta har ana hay, ndaw malɛwadɛy ana hay tabiyaha na.

Mala ma ta ma vɔla ha na, da bɔlay ma waw ta burɔhway me dɔlbey ndaw ana. Ma ndaw ana ŋga na hay na, memɔtsey me tsetsew ana.”

Zeruzalem Wayna

⁹Arka ndaw aslɔta da walaŋ ma madurlam ana hay tsɔla na, ma zɔga vɔliyem ana hay tsɔla ma rɔha hiya ta magɔdama ana hay tsɔla madakwaydok ana hay ma sawa, ma tsaya guma, ma lɔvaya: “Sawa i da bafaka ka madɔlay, ka kokwa ma bɔzey tɔbaŋ.”

¹⁰Ma zɔga mezek a dɔw ka 'ar ma mamba dɔhwa ha, sololo ha, arka ŋga ma bafaya ka wuraw Kokwad ana, Zeruzalem, a hɔrdawa ha da 'ɔrlam ka slam ma Bay ma Bɔla.

¹¹A wezley dey ta me wezley dey ma Bay ma Bɔla ana, mewezley dey ŋga na na, a nɔkey andza ŋgwa ma sumkwo hadadzidzay ana, me nɔkey ŋga na na, andza ŋgwa daha a zɔlamar zaspɛ dey tsar tsar ta huɔa na.

¹²Zled aŋga na na, debesem aha, zozom aha, mambaw kava kurow kava tsew. Arka ka mambaw ana hay na, madurlam hay kurow kava tsew, ta mezɔley ma winda hiya kava, mezɔley ma ndaw ma gedzek a hay kurow kava tsew ma bɔzey ma Israyel hay.

¹³'Ar a bɔzay, mambaw makar, ta tsakay lam mambaw makar, ta mey dzandzar mambaw makar, ta mey ŋgwa mambaw makar.

¹⁴Zled ma wuraw ana ma zla ha ka 'ar ma sek begɔney hay kurow kava tsew, arka ka sek begɔney ana hana hay kurow kava tsew ana hay na, mezɔley ma maslaŋ ma bɔzey tɔbaŋ ana hay kurow kava tsew ana hay.

¹⁵Ndaw ana ma tsaya guma na na, ta tek me wey tek aha da har, zɛleŋ ma gura, ma da wada wuraw ana, mambaw aŋga na hay ta zled aŋga na hay.

¹⁶Wuraw ana na, tsakay ŋga na hay na, kal kal faɔ ata ahiya, ma zozom, ma zlepetem aŋga na hay na kal kal, ŋga ma wa ta zɛleŋ, mawa kilometre gabal tsew ta temere tsew, ma zozom, ma zlepetem ta ma dzɛgɔlak aŋga na, a 'ɔrlam na andza ha atsa.

¹⁷Ŋga ma wa zled ana na, ma mbɔsla har bɛ bɛ temere ta kokurow faɔ kava faɔ, madurlam a wa na, andza ma ndaw hay ma wam ana.

¹⁸Zled ana ma zla ha na ta ŋgwa ma zaspɛ, wuraw ana ma ka ha ta gura tsɔzɔlakka, a nɔkey tsɔzɔlakka andza malam na dey tsar tsar ta huɔa na.

¹⁹Ŋgwa ma sek begɔney ma zled ma wuraw ana na, ma mbatsa ha ta ŋgwa mambay ana hay gɔle gɔle. Ŋgwa ma sek begɔney tsɔfɔmey ana na, zaspɛ, na ma tsetsew ana na, safir, na ma makar ana na, ma kalseduwaŋ, na ma faɔ ana na, ma emerod,

²⁰na ma zlam ana na, ma sarduwan, na ma mukwa na na, ma kornalin, na ma tsəla na na, ma krisolit, na ma tsakar ana na, ma beril, na ma tsəfad ana na, ma topaz, na ma kurow ana na, ma krisopras, na ma kurow kava ka asləta na na, ma iyasente, na ma kurow kava tsew ana na, ma ametiste.

²¹Mambaw ana hay kurow kava tsew ana hay na tek ma dəy hay kurow kava tsew tey. Mambaw asləta na ma ka ha ta tek ma dəy asləta tey. Slam me tsəhey 'ar ma wuraw ana na ma gura tsəzlakka na, a nəkey andza malam na dey tsar tsar ta huḍa na.

²²Ama da wuraw ana tok na, i ka nəkada 'ay me key kuley da huḍa sakay, hərway 'ay me key kuley ŋga na na, Bay'ərlam ana Bay ma Bəla ma slafa tabiyaha na, ta bəzey təbaŋ adzay ana.

²³Wuraw ana na, a wuḍey pas, kwa kiya ka nəkar dey tikay, hərway me wezley dey ma Bay ma Bəla a wuḍatar dey, arka waw aŋga na ma la ha na na bəzey təbaŋ.

²⁴Ndaw ma dala hay tabiyaha a da halam ka dey waw aŋga. Bay ma dala hay tabiyaha a da dadama zleley ta hay a huḍa.

²⁵Mambaw ŋga na hay a da ndzam re ma wura ahiya, ḍaḍa ndaw a da wuḍadata ha kakay, hərway da slam ana ŋga na na, dəvaḍ a key aha daha sa tikay.

²⁶A da dadəmara mewezley dey ta mehesəkey bəzay ma ndaw ma dala hay a huḍa.

²⁷Da huḍa na, tek ma zləba na, ndaw ma ney dəba a tek hay so na, ta ndaw me tsey maləwaḍay so na hay dakay. Ama sey ndaw ana ŋga na hay ma winda ahiya da ḍeriwel ma mendzey ma bəzey təbaŋ ana dada.

Deriwel ma Apokalis ma Zaŋ 22

¹Arka ŋga ma ḍafaya ka wayaŋ yam me vey ana, a wezley dey andza malam. A vawa na da koriwal ma Bay ma Bəla, ta na ma bəzey təbaŋ.

²Da wuzlah ma slam me tsəhey 'ar ma wuraw ana, ta me wenəkey ma wayaŋ ana da vaw tsew na, vəḍe ma tek me mendzey ma pətsa ha, a yey dey kurow kava tsew, ka kiya ka kiya na a yey bəzey, arka ḍaslah aŋga na na, a nefey ma ndaladata ndaw ma dala hay.

³Me kəley 'ar a da key dasakay, koriwal ma Bay ma Bəla, ta na ma bəzey təbaŋ a da kam na da wuraw ana, arka gawla ma 'ay ŋga hay a da kamar kuley.

⁴A da nəkadama mey dey ŋga na, arka mezəley ŋga a da key ma winda ha ka 'ərdey ta na hay.

⁵Dəvad a da key aha dasakay, ndaw a da səpey aha waw ma me ley dasakay, kwa ma nəkey dey ma pas sakay, hərway Bay'ərlam Bay ma Bəla a da batar waw ma nəkey dey nga, arka a da kam bay na da mevey temere da mevey temere.

I daba ha bəse

⁶Arka nga ma ləvaya: Guma nenev hay na, kassla dərka na. Bay'ərlam Bay ma Bəla ma mesəfrey ma ndaw sek hay, ka sləradərava madurlam aŋga ba, ma da badatara a gawla ma 'ay nga hay, tek na ma da husawa da bəse nenev.

⁷Nəkafama i daba ha da bəse, ndaw ana ma wafa vaw ka guma nenev hay da dərivel ma ndaw sek ana na, nga da wuiya.

⁸Yah Zaŋ na i ka tsənadərava ba, i ka nəkadərava ba, arka a dəba na i ma tsənadərava ba na, ta i ma nəkadərava ba na, i ma nar dəba ma da dular mey, ka slam sek ma madurlam a hana na, ma bafataya ka tek ana hay.

⁹Ama nga ma ləvaya: ka da key andza ha zlay! Yah na, mandala ma meslərey dek, ta malam edek hay, ndaw sek hay ta ndaw ma wafama vaw ka guma ma dərivel a nenev hay, ka da nar dəba na, sey a Bay ma Bəla.

¹⁰Arka nga ma ləvaya: ka da kəzlada guma ma ndaw sek a nenev da dərivel a nenev ana zlay, hərway har ana a gurawa ha bəse.

¹¹Hayna ndaw ana me key dzerey kakay ana na, ka key dzerey nga na kakay ana təŋga, ndaw ana ma zləba vaw aha na, ka ndzey da ma zləba vaw nga na təŋga. Ama ndaw ana a key aha dzerey na, ka key dzerey nga hay, ndaw ana kokwod aha na, ka key kokwod adiya sa.

¹²Nəkafama i daba ha da bəse dəy, ta masa dāw aha da har, ma da vələdara kwa a way a way, kassla andza ma mber aŋga me key ana.

¹³Yah na Alfa, yah na Omega, ndaw tsəfəmey ana ta ndaw madakwaydok ana, me zley ta me ndəvey.

¹⁴Taya da wuiya ndaw ana hay ma pərəmata kəlmedzey ta hay ba, ma da ndzafam slam har ka me zəmey bəzey ma vədə ma tek me vələy mendzey ana, arka ma da fuləkwam ta mambaw a wuraw ana na.

¹⁵Da bəla na, ndaw me key tek so ha na hay! ndaw me key hila hay, ndaw me ney ta ndaw hay so ha na hay! Da bəla na ndaw me kəfey ndaw vagay ana hay, ndaw ma nəmatar dəba a 'ərlam ndəra ta har ana hay, ndaw me wudəy maləwadəy ana hay ta ndaw me tsey maləwadəy ana hay!

¹⁶Yah Yezu na, i ka sləraba madurlam a dāw ba, ma da kadakwar seydeve nenev ka guma ma Egliz hay. Yah na bəzey ma hwad ma səkway ma David, bamtay ma zlemedew.

17 Mesəfrey ta kokwa na a ləvam: Sawa! Hayna ndaw ma tsənada na ka ləvey: Sawa! Hadaw ndaw ana yam a harta ha na ka sawa. Ndaw ana me wuḏey ana na, a ndzefey yam me vey ana ma hayaha.

18 I bada lele kwa a way way ma tsənadata guma ma ndaw sek da ḏeriwel a nenedy ana: kendzey ndaw ana ka key yam ba adiya na, Bay ma Bəla a da səkadara magədama ma tek a nenedy ma winda ahiya da ḏeriwel a nenedy.

19 Kendzey ndaw ana ka həlafaba ba ka guma ma ndaw sek a nenedy ma winda ahiya da ḏeriwel a nenedy na, Bay ma Bəla a da həlafara ba ka bəzey ma vəḏe ma tek me vəley mendzey ana, ta wurow ana kokwad ana, na ma winda ahiya da ḏeriwel a nenedy ana.

20 Ndaw ma təba ba na, a ləvey: Ayaw! I daba ha bəse. Amen, sawa Bay'ərlam Yezu!

21 Hahaya ma Bay'ərlam Yezu ka ndzey ta kuray tabiyaha!

Esclarecimento

Trata-se de iniciativa particular, com os seguintes objetivos: (i) colaborar para divulgação dos diversos textos bíblicos disponíveis, e, (ii) facilitar o acesso a esses textos, inclusive por meio de download.

Todo esforço em tornar a Palavra de Deus acessível a todos, em quaisquer localidades e falantes das mais diversas línguas, precisa ser um objetivo de todos os que são guiados pelo Espírito Santo. Ele inspirou o profeta Jeremias a dizer “não ensinará jamais cada um ao seu próximo, nem cada um ao seu irmão, dizendo: Conhece ao SENHOR, porque todos me conhecerão, desde o menor até ao maior deles, diz o SENHOR” (Jer. 31:34).

Jesus, também, falou assim: “e será pregado este evangelho do reino por todo o mundo, para testemunho a todas as nações” (Mat. 24:14).

Muitas organizações foram constituídas com o propósito de fazer a Bíblia disponível nas diversas línguas. Não é uma tarefa simples. Anos de trabalho, dedicação e entrega são necessários para esta tão extraordinária missão.

O texto deste trabalho está disponível na internet, em páginas eletrônicas de organizações que produzem ou divulgam bíblias, sem acréscimos de notas ou comentários. Assim, reconhecendo e respeitando os direitos que possuem sobre seus trabalhos, incumbe a todos os que amam a Palavra de Deus, o esforço em contribuir para amplificar sua divulgação.

Se possível, faça download do texto, para que sejamos, também, guardiões da Bíblia, e, com isso, preservando-a para as futuras gerações.

Divulga a Palavra de Deus, ela mostra o Caminho e permite a todos, que se conheça Sua vontade, em todos os lugares e épocas.

Marcel da Glória Pereira

2021, Vitória/ES - Brasil